ANUL I No. 177 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — MARŢĬ 2 DECEMBRIE, 1897.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In Iaşĭ la Casa Administraţieĭ
In judeţe şi streinătate prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe se primesc numaĭ la Administraţie
In streĭnătate, direct la administraţie şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

DUELUL DIN BUCUREŞTI

O NENOROCIRE

— —

Durerea ce am resimţit, atuncĭ cînd am aflat desnodămîntul fatal al duelului dintre d-niĭ N. Filipescu şi G. Em Lahovary, a fost cu atît maĭ adîncă cu cît era maĭ neaşteptată.

Deplîngem din fundul inimeĭ moartea acestuĭ bărbat distins, acestuĭ eminent confrate, care ştiuse să'şĭ facă un loc de frunte în societatea şi în presa noastră.

Ştim că combatanţiĭ nu voiaŭ să dea acestuĭ duel o gravitate excepţională, că spada a fost aleasă tocmaĭ pentru ca să se poată mărgini consecinţele lupteĭ, după neînsemnătatea diferenduluĭ care a provocat-o.

Avem, însă, astă-zĭ jalnica dar deplina dovadă că, şi cu acest prilej, nu se potriveşte socoteala de acasă, cu cea din tîrg. Orĭ cît de uşoare ar fi condiţiunile uneĭ întîlnirĭ, moartea îşĭ întinde aripele eĭ în tot d'auna d'asupra terenuluĭ de luptă.

In adevĕr nu e hotărîre, nu e voinţă omenească, care să nu poată fi stînjenită, atuncĭ cînd luptătoriĭ se află faţă în faţă, căutîndu-şĭ în ochĭ mişcările şi intenţiile; o aparare greşită care deşteaptă instinctul de conservare, saŭ poate nălucirea unuĭ chip dorit — şi lupta, care nu era menită să fie de cît o formalitate, se înverşunează, şi se curmă printr'un sfîrşit, cu atît maĭ tragic cu cît era maĭ neprevĕzut.

D-niĭ G. Em. Lahovary şi N. Filipescu erau amîndoĭ bunĭ trăgătorĭ cu spada, cel dîntîiŭ, însă, era maĭ tare, avea un joc maĭ fin şi maĭ experimentat, el maĭ avea şi avantajul de a fi stîngaciŭ.

Este netăgăduit, în adevăr, că stîngaciul se poate folosi de obicînuinţa pe care o are de a se luptacu *droitieri*, pe cînd aceştia din urmă, nu au de cît ocaziune foarte rară de a se întîlni cu un stîngaciu, faţă cu care tot jocul lor e desorientat. Amicul nostru N. Filipescu avea şi el sorţĭ de a rămînea pe teren, cunoscîndu-se maĭ ales firea luĭ prea iute, şi ast-fel fiind, a fost absurd din partea d-luĭ V. Morţun de a taxa drept asasinat, acest duel, în care s'aŭ jucat două vieţĭ, cu un curaj şi cu arme egale. D-sa a fost, însă, logic cu ideile şi cu năzuinţele sale sociale; mişelul este acel anonim de la reptila oficioasă, care, folosindu-se de starea în care se află actualminte N. Filipescu, îĭ dă lovitura măgaruluĭ.

Soarta d-luĭ G. E. Lahovary este o nenorocire pe care nu avem cuvinte îndestule pentru a o deplînge — şi din adîncul inimeĭ trimetem familieĭ îndurerate condoleanţele noastre cele maĭ sincere.

Nu maĭ puţin, însă, este tristă şi soarta amiculuĭ nostru, care se află într'o stare de prostraţiune, lesne de înţăles.

Guvernul pătimaş al colectiviştilor a găsit cu cale de a-l depune, arătînd ast-fel că voeşte să facă o persecuţiune politică, în contra unuĭ duşman înverşunat, din această afacere. Pînă astă-zĭ, în adevăr, nicĭ un duelist n'a fost urmărit, chiar cînd s'aŭ ivit consecinţe fatale, şi motivul, l'a spus d. ministru de interne, este că sunt unele moravurĭ maĭ presus adesea orĭ de legĭ.

Nu poate fi maĭ cumplită durere, pentru N. Filipescu, de cît amintirea clipeĭ fatale în care şi-a smuls spada din pieptul luĭ Lahovary. Inchisoarea nu i-ar putea-o mări, din contra l'ar reîmbărbăta, făcîndu-l victima pasiunilor politice deslănţuite în potriva sa.

D. A. Grecianu

Proiectul de maghiarizare

— —

„Tribuna" zice că acest proiect a trecut în ziua de 10 Decembrie s. n. prin dieta maghiară şi apoĭ a fost primit în desbatere specială.

Deputaţii saşĭ au propus unele amendamente — dar toate au fost respinse.

S'au primit, din contră unele propunerĭ favorabile maghiarizăreĭ.

Propunerile acestea, carĭ dau un caracter şi maĭ violent proiectuluĭ provin de la partidul apponyist (Szentiványi) şi de la cel guvernamental (Pulszky).

Toate sforţările deputaţilor saşĭ de a ameliora proiectul au fost zadarnice.

Probabil eĭ vor eşi din partidul guvernamental. Unul, Schmidt, deputatul Braşovuluĭ, a eşit deja.

E rîndul nostru acum să protestăm pretutindenea în contra acestuĭ atentat.

Pînă ce proiectul va ajunge în casa magnaţilor maĭ trec cîte-va săptămînĭ.

Prelaţiĭ noştrĭ de sigur că-'şĭ vor ridica acolo glasul.

E de lipsă însă ca pînă atuncĭ toate centrele romîneştĭ să se fi pronunţat, ca episcopiĭ noştri să aibă la ce se provoca.

Să lucrăm decĭ! Intre „Tribuna" şi fruntaşiĭ romînĭ să concheme întruniri de protestare!

OAMENI ŞI LUCRURĬ

— —

Oamenĭ cu noroc sunt fără îndoială comercianţiĭ capitaleĭ ţăriĭ romîneştĭ.

Căcĭ nu e nimic maĭ riscat, nimic maĭ fluctuant şi maĭ capriţios de cît comerţul în anotimpul urît al sfîrşituluĭ de toamnă. In asemenea împrejurărĭ născocirile şi machinaţiile sunt îndreptăţite; ca unicul mijloc, adeseorĭ, de a salva o situaţie. Un incendiu în *umbra* asigurărilor, un faliment la adăpostul dificultăţilor marĭ şi cîte altele sunt soluţiĭ obicinuite în ramura aventuroasă a comerţuluĭ modern.

Nimic însă nu e maĭ de folos ca „întîmplarea". şi nimic maĭ puternic de cît „împrejurările".

Intemperiile bunăoară mineazǎ, ploile înneacă, vijeliile distrug: dar maĭ sunt şi de-acelea, neprevăzute, care mîntuie. Intre altele la noĭ, „revoluţiile" şi „agitaţiile" care aduc: devastările. Sunt foarte nostime unele povestirĭ ale preseĭ din capitală cu privire la „vandalismele" recente săvîrşite de „bătăuşiĭ regimuluĭ" sub scutul studenţimeĭ în numele eĭ.

Negustoriĭ îşĭ lasă mărfurile pe uliţĭ; geamurile vitrinelor sparte de o săptămînă, mărfurĭ tăvălite sau rupte atîrnate în efigie, dughenile... nemăturate, servitoriĭ neplătiţĭ, poliţĭ neachitate: devastările, domnule!..

Cîţĭ negustorĭ de haine vechĭ — transformaţĭ de bună voia lor în victime cu devastărĭ şi daune, cîţĭ faliţĭ salvaţĭ pe pragul ruineĭ, cîte administraţiĭ de ziare cotidiene scăpaţĭ de situaţiĭ grele şi aşa maĭ departe.

Căcĭ în ţară la noĭ sunt încă norocoase întîmplările şi guvernul nostru — dacă-ĭ *liberal* — se transformă într'o agenţie de asigurare a „comerţuluĭ", fără ca portofoliile însă să fie asigurate.

Unde dau asemenea noroace peste noĭ ceĭ din provincie, peste bieţiĭ noştriĭ negutitorĭ!..

Invăţămîntul urban public

O statistică. — Resultatul numeric. — O comparaţie.

Avem sub ochĭ o statistică a învăţămîntuluĭ primar urban public, pe care ni-l trimite ministerul instrucţiuneĭ publice.

Statistica aceasta se ocupă de două elemente: recensimîntul şi frecventarea elevilor din comunele urbane.

*

Rezultatul numeric al recensimîntuluĭ copiilor în vrîstă de şcoală, făcut în Aprilie 1897, este următorul: 103.764 *copiĭ în vrîstă de şcoală, d'intre carĭ: 56.821 băeţĭ, 46.943 fete: 76.651 romînĭ, 27.113 străinĭ.*

Din numărul de 103.764 copiĭ în vrîstă de şcoală, aŭ fost: 68.951 elevĭ înscrişĭ; 56.831 carĭ aŭ urmat regulat în tot cursul anuluĭ; 54.999 presenţĭ la examen din aceĭ carĭ aŭ urmat regulat cursurile; 1.927 presenţĭ la examen, dar carĭ n'aŭ urmat regulat în timpul anuluĭ; 41.119 promovaţĭ şi 8.352 absolvenţĭ aĭ şcoalelor primare urbane.

Dacă comparăm acum aceste cifre cu datele frecventăreĭ din anul trecut, suntem în faţa următoarelor cifre: anul şcolar 1895—96: înscrişĭ: 60.928, presenţĭ la examen: 51.193, promovaţĭ: 39.112, absolvenţĭ: 7550, d'intre carĭ: 5.195 băeţĭ, 2.355 fete.

Pe anul şcolar 1896-97: 68,951 inscrişĭ, 56.926 presenţĭ la examen, 41.119 promovaţĭ, 8. 352 absolvenţĭ: 5.721 băeţĭ şi 2.631 fete.

Avem decĭ în anul 1896-97 un spor de 8.023 elevĭ înscrişĭ; de 5.733 elevĭ presenţĭ la examen; de 2.007 promovaţĭ şi, în fine, un spor de 802 absolvenţĭ.

Calculînd raportul d'intre copiiĭ aflaţĭ în recensimîntul urban şi eleviĭ înscrişĭ; cercetînd apoĭ raportul d'intre eleviĭ înscrişĭ, presenţĭ la examen şi promovaţĭ, precum şi raportul d'intre promovaţĭ şi absolvenţĭ, ajungem la următoarele date: din 103.764 copiĭ, în vrîstă de şcoală, în comunele urbane, aŭ fost înscrişĭ 68.951 saŭ 66.52 la sută. Dacă raportăm cifra înscrişilor la populaţiunea urbană a ţăreĭ, constatăm 7.79 copiĭ la 1000 locuitorĭ urbanĭ.

Din 68.951 elevĭ inscrişĭ în şcoale aŭ fost presenţĭ la examen 56.926 saŭ 84.02 la sută. Raportînd cifra presenţilor la examen — la populaţiunea urbană a ţăreĭ, constatăm 65.5 la 1000 locuitorĭ urbanĭ.

Din 56.926 elevĭ presenţĭ la examen aŭ fost promovaţĭ 41-119 saŭ 70.96 la sută. Raportînd cifra promovaţilor la populaţiunea urbană, găsim 46 4 la 1000 locuitorĭ urbanĭ.

Din 41.119 promovaţĭ aŭ absolvit şcoala primară urbană 8.352 elevĭ saŭ 20,31% din totalul promovaţilor. Raportînd cifra absolvenţilor la populaţiunea urbană, constatăm că la 1000 locuitorĭ urbanĭ, avem 9. 4. absolvenţĭ aĭ şcoaleĭ primare.

Numărul şcoalelor urbane care a funcţionat în cursul anuluĭ şcolar 1896—97 a fost, în total, de 395: 200 şcoale de băeţĭ, 175 de fete şi 20 mixte.

Institutoriĭ, carĭ aŭ deservit şcoalele acestea, aŭ fost în număr de 1.335: 600 bărbaţĭ şi 735 femeĭ.

De remarcat că Iaşul se află în rîndul oraşelor de categoria a doua, *adică oraş care are maĭ puţinĭ institutorĭ de cît ar trebui să aibă. In categoria Iaşuluĭ se maĭ aflu: Brăila, Bucureştĭ, Botoşanĭ, Galaţĭ, Herţa, Tg.-Frumos, Baia-de-Aramă, Cîmpu-Lung, Piatra-N. Tg.-Neamţ, Ploieştĭ, Roman, Zimnicea, Alexandria, Tulcea, R. Vîlceĭ, Drăgăşanĭ şi Ocnele-Marĭ.*

*

S'ar impune decĭ ca pe viitor să se dea preferinţă acestor 19 oraşe, pentru că ast-fel să se rapertiseze numărul institutorilor proporţional cu cifra copiilor în vrîstă de şcoală.

D. Mihail Demetrescu, şeful biuroului statistic, căruĭ i se datorează publicarea Statisticeĭ, *observă că rezultatele învăţămîntuluĭ primar urban nu se pot studia în mod cert, din cauza lipseĭ datelor învăţămîntuluĭ primar privat. Există, în adevĕr, în unele oraşe, o deosebire cu totul anormală între cifra copiilor în vrîstă de şcoală şi acea a elevilor înscrişĭ. De unde provine această deosebire? Din faptul, spune d. Demetrescu, că, alăturĭ de o şcoală primară publică, există o sumă de şcolĭ private. Eleviĭ acestor şcolĭ nu figurezŭ, în bună parte, în statistica oficială.*

Agitaţiile antisemite

In urma silinţelor ce'şĭ daŭ colectiviştiĭ de a înăduşi precît pot agitaţiile antisemite deslănţuite de eĭ, întrunirea ce urma să aibă loc erĭ la Ploeştĭ s'a amînat.

Se vorbea, apoĭ, ca tot erĭ, Duminică, Bucureştiul avea să fie din noŭ teatrul unor dezordine plănuite acum cîte-va zile.

Colectiviştiĭ, însă, speriaţĭ de efectul ce a produs în streinătate vandalismul petrecut acum două septămînĭ în capitală, aŭ luat măsurĭ de a preîntîmpina orĭ ce neorînduială.

Ceva maĭ mult. Chefereul Bucureştiuluĭ a lansat chiar o proclamaţie în care spune:

„Cetăţenĭ aĭ Capitaleĭ,

„Se fac încercărĭ pentru a se provoca dezordinĭ carĭ ar fi o ruşine pentru capitală. In numele celor maĭ sacre datoriĭ ce avem cu toţiĭ pentru ţara noastră, fac un apel călduros către toţĭ cetăţeniĭ capitaleĭ rugîndu'ĭ a se abţine de la orĭ-ce manifestărĭ carĭ ar putea turbura ordinea publică.

„De altmintrelea autorităţile competente aŭ luat măsurile cuvenite spre a înfrîna pe turburătorĭ.

Prin această proclamaţie d. Robescu, primarul capitaleĭ, crede că va putea şterge cît de puţin macar impresia, saŭ maĭ bine zis, credinţa generală cum că patrioţiĭ colectiviştĭ aŭ fost înscenătoriĭ necuviinţelor petrecute.

In zadar, căcĭ bunul simţ ia lucrul cum este, şi toate măsurele si manifestele fraţilor liberalĭ, nu sunt de cît *muştar după masă.*

George Emanuel Lahovari

Ziaristul care a avut o moarte atît de tragică, s'a născut în anul 1854. N'avea, prin urmare, de cît 43 de anĭ.

Cariera politică şi-a început'o sub ministerul Dimitrie Brătianu. A fost ales deputat la Rîmnicul-Vîlceĭ. La 1885 a devenit proprietarul ziaruluĭ *Independenţa*, pe care l'a rădicat la rangul unuĭ ziar adevĕrat europenesc. A fost censor al Băncei Naţionale, comandor al *Steleĭ* şi ofiţer al legiuneĭ de onoare.

Reproducem după *Dreptatea* şi *Adevĕrul*, aprecierile acestor doĭ confraţĭ asupra regretatuluĭ defunct:

A trecut un fior prin lume,..

Dezastrul de erĭ, care loveşte aşa de crud două familiĭ, care scoate din viaţa reală pe un om şi aruncă pe altul din viaţa socială, — acest dezastru cumplit ne doare.

Amîndoĭ cad victimele unor ideĭ nenorocite asupra onoareĭ.

Tristă ironie: nu se ştie dacă învingătorul n'ar dori maĭ bine să fi fost el cel învins.

Pentru o natură de elită ca a luĭ Nicolae Filipescu, nenorocitul succes de arme de erĭ va fi un prilej de vecînică durere.

Ce să maĭ zicem de cel-l-alt, de cel care a căzut, de cel învins pentru totdeauna.

L'am combătut adesea, — şi Dumnezeŭ ştie cît îl plîngem azĭ.

Moartea îl scoate azĭ în evidenţă, pe faţa luĭ lividă, numaĭ ce a fost bun şi blînd în lutul aşa de timpuriŭ sfărmat.

Iubite confrate, adversariĭ de ierĭ strîng mîna ta rece şi te regretă şi te plîng — spune *Dreptatea*.

D. Const. Mille spune în *Adevĕrul*:

Unul de aĭ noştri, un ziarist, cade pe cîmpul de onoare apărînd cu spada scrisul săŭ. Cel ce a murit în chip aşa de tragic era unul din adversariĭ noştri şi unul din duşmaniĭ democraţieĭ. Ca atare, putem să'l apreciem cu maĭ multă îndependenţă ca orĭ şi cine. Şi ceea-ce este o tristă coincidenţă, e că tocmaĭ ziaristul care vroia să întroducă în presă moravurĭ blajine, care în adversar vroia să vadă un om vrednic de stimă, care reproba escesele de condeiŭ şi de vorbă, tocmaĭ el, cade victimă unuĭ articol de ziar, în care de almintrelea nimenĭ nu a putut vedea un motiv de duel.

George Em. Lahovary nu a fost un om politic. El n'a fost de cît ziarist şi vroia să rămînă ziarist, ţintind să facă din foaea franceză pe care o dirigia, o gazetă în adevaratul sens al cuvîntuluĭ. In ultimul timp îşĭ dăduse demisia din clubul conservator şi degajat de orĭ ce legătură de partid, îşĭ spunea părerea sa asupra tutulor partidelor. O prea justă apreciare a conduiteĭ d-luĭ N. Filipescu, în ultimele evenimente, 'ĭ-a atras o provocare al căreĭ sfîrşit fatal îl ştie orĭ şi cine.

Om blînd şi confrate amabil, George Lahovary nu poate lăsa de cît regrete în presa romînă, Noĭ carĭ l'am combătut cu atîta violenţă, sîntem datorĭ azĭ cînd nu maĭ este, să recunoaştem calităţile superioare ale acestuĭ om.

Pe mormîntul deschis depunem regretele noastre şi credinţa că acest trist sfîrşit va face ca să înceteze rămăşiţa aceasta de barbarie care se chiamă duelul şi căreia de multe orĭ trebuie să te supuĭ, din cauza moravurilor în carĭ trăim şi a căror dispariţie o dorim.

C. M.

TEATRUL POPULAR şi MELODRAMA

— —

Credem că facem un serviciu puţinuluĭ nostru public iubitor de teatru, vorbindu-ĭ de ceea ce se petrece în oraşul cel maĭ înaintat în ale teatruluĭ, vorbim de Paris, apropos de piesele spectaculoase zise şi *melo-drame*, acum maĭ ales cînd şi artiştiĭ noştriĭ au început a se deda *Curieruluĭ din Lyon*, *Piraţilor americanĭ* şi altor asemenea titlurĭ sforăitoare.

In ultimiĭ anĭ s'au văzut realizîndu-se în *teatrele de spectacol* din Paris, treĭ formule ale teatruluĭ popular: un teatru rustic, un teatru revoluţionar şi un teatru tradiţional; sau, maĭ bine zis, scene din viaţa cîmpenească, teze demagogice, servite pizmeĭ foburgurilor şi în fine melo-drame pentru a gîdili sentimentalitatea burghezieĭ din centru: Bussang, Casa poporuluĭ şi alte Ambiguiurĭ*).

Nu voĭ zice nimic de cele două d'întăĭ carĭ nu ne-au dat pînă acum de cît încercărĭ grăbite, destinate poate unuĭ oare-care viitor sau chiar născute-moarte. Prea puţine specimene s'au produs şi auditorul a fost prea restrîns pentru a putea saluta apariţia lor, permiţîndune ale judeca.

Pentru reprezentaţiile sociologice, fie date sau la Casa poporuluĭ sau la Nouveau-Theâtre, sînt considerate ca nişte penibile contra-facerĭ ale tezelor zise psichologice, fiind lipsite cu totul de senzul scenic precum şi de o analiză maĭ amănunţită. Genul acesta de teatru, pretins popular, poate ar putea reuşi, *într'o zi*, căcĭ nu-ĭ de mirare nimic pe pămînt însă şi atuncĭ ar suferi schimbărĭ aproape radicale.

Nu ne remîne dar de cît teatrul popular tradiţional, sub numele de *mélo*, iubit sau urît, după naivitatea sau snobismul fie-căruia, căcĭ nicĭ un gen de teatru nu a suferit maĭ multe schimbărĭ ca *mélo*, începînd de la drama burgheză din sec. XVIII importată din Germania şi pînă la a şeptea sută şi ceva de reprezentaţiĭ a pieseĭ *Deux Gosses* (Copiĭ părăsiţĭ), trecînd prin mînele tuturor Pixérécourt şi tuturor Dennery. E adevărat că această evoluţie e maĭ mult aparentă; căcĭ dacă am lua o *mélo* din 1820 şi o alta din anul acesta, diferenţa e numaĭ superficială: intermediile sunt transportate din poenele şi locurile poetice de atuncĭ, în mansardele unuĭ oraş modern; protogoniştiĭ părăsesc sala tronuluĭ pentru nişte saloane burgheze: şi asta-ĭ tot.

Miezul e acelaşĭ, coaja e altfel. Pentru toate mélo-dramele se poate da aceiaşĭ reţetă, de pildă una cam în felul următor:

„Luaţĭ două persoane simpatice, una ca victimă, cealaltă credincioasă, un al treilea personaj trebue să fie odios; amestecă puţin grotesc, un zăpăcit şi un rezoneur; pune-le în gură fraze cu aluziunĭ politice, religioase sau sociale timbrate cu stampila presentuluĭ; pune puţin rîs şi plîns, un cuplet cu un refren uşor; mişcă toată armata aceasta timp de 5 acte şi cîte-va tablourĭ, cu antracte scurte şi apoĭ *serveste-ĭ calḑĭ* publiculuĭ consumator.»

Prin acest plagiat al Arteĭ de a acomoda rămăşiţele, veĭ face deliciile cîtor va delicaţĭ, scepticĭ în lipsa alteĭ originalităţĭ, dar în acelaşĭ timp, glumind, te veĭ şi apropia de teatrul popular.

A rîde şi a plînge, cu distracţiĭ în intermediĭ, să credĭ rĕul şi să ştiĭ că binele va eşi triumfător, să aĭ în sfîrşit *spectacol de vĕzut*, pentru banul ce'l daĭ la casă; iată patru grijĭ, grijĭ de *emoţiĭ variate*, de *realism adevĕrat*, de *moralitate simplă* şi de *probitate comercială mutuală*, pe care poporul ţi le aduce cînd trece pe la control şi de care orĭ ce autor dramatic trebue să-şĭ amintească, dacă vrea să facă adevĕrat „teatru popular».

Să nu vĕ gîndiţĭ nicĭ-o-dată că publicul plăteşte preţul unuĭ loc ca să se închidă într'o sală de spectacol pentru a «învăţa» ceea ce doreşte, ce aşteaptă şi ce cere, el vine pentru a «simţi» a simţi trist sau vesel sau a simţi alternativ trist şi vesel: el vrea să plîngă şi să rîdă pe rînd în aceiaşĭ seară, dacă se pote, căcĭ, în contrast, rîsul va fi maĭ sincer şi lacrimile maĭ uşoare. Mila într'una sperie, ca şi teroarea; rîsul, însă, va tempera lucrurile şi le va linişti; de asemenea un rîs continuu obşteşte: aşteptarea

*). Teatru celebru pentru ast-fel de piese.

emoţiunei o moderează şi o amestecă cu puţină melancolie ca şi un cer de vară senin, care devine cu atît mai senin, cu cît se vede ameninţat la orizont de nouri.

Melodrama, avînd grija de a da publicului această diversitate de emoţiuni, amestecă în de-o potrivă tablourile şi scenele mişcătoare cu plăcutul. Aşa de vizibilă este trebuinţa mulţimei de a nu se lăsa, timp de patru oare, sub aceiaşi impresiune, în cît în teatrele de prin măhălălile Parisului, într'o piesă cu o scenă sinistră cam prea lungă, *galeria* începe a cere, pe aria *des Lampions*, asasinatul, ca un lucru aşteptat, ştiut, cerut prin simplicitatea esteticei lor.

Ceea ce am numit *grija unui realism adevărat*, se manifestă prin primirea mai mult saŭ mai puţin simpatică ce o sală o face pieseĭ. Imaginaţia serveşte adesea de a face realitatea mai reală, simplificînd'o, exagerînd'o, modificînd'o în sfîrşit, după trebuinţă, însă în felul de a produce efectul maximum posibil cu elemente reale puse în circulare.

Să fie o moralitate simplă, dar să fie: aceasta este iar o condiţie principală a pieseĭ populare. Aceasta nu-i contra ideeĭ, care vrea să creadă, şi cu dreptul că publicul nu vine la teatru să se instruiască, căcĭ această moralitate simplă, fiţĭ siguri, că nu va pătrunde cu forţa în inimĭnĭ, ca o lecţie nouă; dar cu încetinelul va ridica un oare-care ecou, amintirea unui lucru de mult învăţat şi ştiut, însă uitat şi pe care cu plăcere acum ţi-l mai aminteşti încă o dată. O operă dramatică destinată mulţimei, dînd dreptate în totdeauna bineluĭ contra rĕuluĭ, după o luptă, o luptă de 5 acte, cu alternative de succese şi de căderĭ, nu face de cît a corabora la intima convingere că fie-care poate avea o victorie a bineluĭ pe pămînt saŭ chiar dincolo de mormînt.

Şi chiar dacă s'ar obiecta că viaţa este mai puţin consolătoare în realitate ca pe scenă, de ce oare am refuza poporuluĭ cîteva clipe de iluziĭ, carii arată rĕul sdrobit, acel rĕŭ care contra luĭ e victorios aşa de des?

N'aţĭ observat şi la noĭ cînd se joacă vr'o melo-dramă, galeria noastră cum înjură murmurînd contra «intrigantuluĭ» sau contra «văduveĭ Frochard» şi ce concert de *bravo* nu isbucneşte cînd la miezul nopţeĭ, amîndoĭ aceştĭ doĭ ticăloşĭ cad doboriţĭ?

Dacă voĭ mai adăoga, în fine, că o piesă pentru a fi populară, nu trebue să fie făcută numaĭ din antr'acte, şi că cinstit este din partea regizorilor şi a autorilor, a nu fura publicul ţinîndu-l închis mai bine de patru oare şi treĭ sferturĭ de teatru.

Acelora ce se vor mira că apăr cu atîta căldură *melo-drama* voind să o ridic la demnitatea de *gen popular*, le voĭ respunde că chiar într'o melo-dramă prin alegerea subiectuluĭ, prin modul de a conduce intriga, prin felul cum se presintă caracterele, prin maniera cum zugrăvim obiceele, e posibil ca făcînd toate acestea, fără să vrem am făcut şi *Arteĭ* un locuşor.

Iată de ce, cînd am văzut că parte dintre artiştiĭ noştri, conduşĭ din un sentiment cu totul altul de cît a servi piese populare, au hotărît a representa un şir de piese spectaculoase, m'am bucurat căcĭ acum va cîştiga şi puţinul popor ce frecventează teatrul nostru şi vor *cîştiga* şi artiştiĭ noştriĭ.

Pirouette

— —

Notă. Insă această nu mă împieidcă de a privi cu mulţumire că joile s'au reservat pentru representarea de piese moderne (comediĭ de salon).

P.

AGONIE

IX

Cum tremură dorul în mine...
De ce nu se 'mbracă în glas?
Mi-e silă să spun, sau ruşine?
Ce 'nfrînge pornirea-mĭ şi cine
Avîntuluĭ pune popas?

Atîta de-aproape!.. Şi ce ie
O suflete 'n ea de temut?
Te-apropie,—vezĭ-o femee;
Ce vreĭ tu ca dînsa să vree
Cînd dorul tău însu-şĭ e mut?

Zadarnică luptă şi vrere!
In cuget de mine roşesc:
Iubirea mea moare'n tăcere
Şi n'am avut încă putere
Atîta să-ĭ spun: „te îubesc“.

Tristis

INFORMAŢII

DUELUL TRAGIC

Contrar tuturor ştirelor fantastice, afirmăm că atît d. Neculaĭ Filipescu, cît şi ceĭ patru martorĭ, aŭ fost eliberaţĭ Sîmbătă noaptea.

Instrucţia este terminată. Domniĭ Filipescu, N. Drossu, Isvoranu şi V. Ionescu aŭ fost daţĭ în judecată.

Pentru a satisface o dorinţă pe care mulţĭ din cetitoriĭ noştri aŭ exprimat-o, reproducem aci pasagiile din articolul, care a provocat duelul tragic.

Acest articol, intitulat Două politice *(politica* Independenţeĭ *şi politica* Epoceĭ*). Articolul a apărut în fruntea ziaruluĭ francez, numărul de vinerĭ, 28 Noembre şi purta iniţialele* G. E. L.

(G. E. Lahovari)

Regretabilele evenimente din zilele din urmă aŭ scos la iveală din noŭ imoralitatea procedeurilor noastre politice.

S'a putut observa încă de la început că «Epoca» a văzut cu ochĭ bunĭ agitaţia studenţilor în afacerea rezerviştilor evreĭ.

După primul scandal în sala Dacia, numitul ziar s'a grăbit să aprobe fără rezervă lecţia pe care studenţiĭ aŭ dat'o evreilor,—şi de altfel nu trebue uitat că printre aceştĭ studenţĭ se aflaŭ şi oarecarĭ redactorĭ literarĭ aĭ «Epoceĭ».

Cu ce scop a încurajat organul conservator actele de dezordine şi a îndemnat la altele noĭ?

Unii susţineaŭ că directorul-proprietar al acestuĭ ziar, însufleţit fiind de o ură oarbă împotriva evreilor, era atras în mod firesc spre o mişcare antisemită, uitînd toate principiile pentru a nu asculta de cît de sugestiile aversiuneĭ sale.

După o altă versiune însă, directorul «Epoceĭ», preocupat înainte de toate a crea încurcăturĭ guvernuluĭ, a împins pe agenţiĭ săĭ la dezordinĭ, pentru a'şĭ croi o nouă armă împotriva cabinetuluĭ şi a putea cere retragerea sa, în numele principiuluĭ ordinuluĭ violate.

Astă-zĭ se ştie care e versiunea adevărată. Atitudinea «Epoceĭ» confirmă cu totul explicaţia a doua, care nu e de sigur cea maĭ onorabilă pentru acest ziăr.

In primul moment, o notă directorială blama şi justifica în acelaş timp excesele de Duminică, întocmaĭ ca «Voinţa Naţională». Era tranziţia, trebuia preferată schimbarea de atitudine, care nu avea să întîrzie. A doua zi, în adevăr, „Epoca“ publica un articol cerînd în termenĭ impetuoşĭ retragerea guvernuluĭ, care a dezonorat capitala şi ţara. Şi mînia ziaruluĭ conservator a mers crescînd,—aşa e obiceiul «Epoceĭ» s'o ia pe repezeală; erĭ ea viza deja maĭ sus; se adresa Coroaneĭ pentru a o întreba dacă e mulţămită de explicaţiile consilierilor seĭ.

«Epoca» uită că ceea ce blamează este propria-ĭ operă! Dar ce are a face! In politică nu se maĭ ţine seamă de aşa de puţin lucru.

De altmintrelea nu pentru întăia oară «Epoca» se poartă ast-fel. Ea a maĭ făcut şi altele. In afacerea Mitropolituluĭ Ghenadie a urmat aceeaşĭ tactică şi «Voinţa» a putut să o acuze de impostumă. Foaia conservatoare e aceoa care a dat semnalul companieĭ în contra fostuluĭ mitropolit. Ea a început să-l acuze de tot felul de rele şi a cerut să fie depus. Apoĭ, cînd Mitropolitul a fost condamnat şi executat, se ştie cum şi-a întors cojocul, după un prim moment de ezitaţie ca şi astăzĭ.

Aceste două exemple caracterizează de minune moravurile noastre politice, al cărora, unul din cele maĭ frumoase produse e de sigur «Epoca», alăturĭ de... un alt tribun.

Acest ziar e un organ conservator şi directorul seŭ, însuşĭ acela care a lansat toate aceste afacerĭ, face la cercul de studiĭ al Clubuluĭ conservator teoriĭ conservatoare foarte savante, de un puritanizm cu totul englezesc.

Asta e teoria.

Dăr în fapt, cînd crede a servi un interes de partid—de alt-fel îl serveşte foarte răŭ—uită atît respectul datorit proprietăţeĭ, cît şi idealul religios, despre care, de altmintrelea, scrie disertaţiunĭ; procedează ca un demagog, ca cel dintăĭ saŭ cel de pe urmă dintre tribunĭ.

(Urmează un pasaj în care Lahovary compară politica ziaruluĭ seŭ cu acee a Epoceĭ),

Apoĭ spune:

D. Nicolae Filipescu procedează în aşa chip că pare a fi de o părere contrarie, şi pentru că nu aprobăm felul sĕŭ de a proceda, ne-a ameninţat acum cît-va timp, cu o socoteală ce este de vidat. Socoteala aceasta am regulat-o azĭ.

Urmărească-şĭ decĭ d. Filipescu politica d-sale. Noĭ de a noastră nu ne vom îndepărta, şi, dacă a maĭ remas cum-va un rest de plată, suntem gata să lichidăm şi acest rest.

Opinia publică va judeca care din aceste două politicĭ e conservatoare şi utilă Romănieĭ.

* * *

Instrucţia

Judecătorul de instrucţie Vasiliu a luat interogatoriul d-luĭ Filipescu, al martorilor şi al medicilor, domniĭ T. Ionescu şi Romalo.

La 9 ore sara toţĭ au fost puşĭ în libertate.

Interogatoriul d-luĭ Filipescu

D. Judecător de instrucţie Vasiliŭ a luat maĭ întăĭ interogatoriul d-luĭ N. Filipescu.

— Carĭ aŭ fost condiţiunile dueluluĭ? întrebă judecătorul de instrucţie.

— Martoriĭ aŭ impus condiţiunile, rĕspunse d. Filipescu, ca lupta să continue pînă cînd unul din adversarĭ va fi în absolută imposibilitate de a se maĭ putea bate. Ast-fel, oboseala sau o mică rană nu puteaŭ să facă să înceteze lupta.

— Ale cuĭ sunt spadele cu carĭ v'aţĭ luptat?

— Sorţiĭ aŭ desemnat pe acelea ale d-luĭ Lahovary.

— Cunoaşteţĭ amîndoĭ de o potrivă duelul?

— Da, o cred aceasta.

— V'aţĭ luptat în sala cea mică de la tir; se crede că spaţiul nu era suficient. Pentru ce n'aţĭ ales sala cea mare?

Pentru lupta cu spada, spaţiul era suficient. Martoriĭ, în de comun acord, aŭ fost de această părere.

— Cînd aţĭ dat lovitura mortală?

— La a doua repriză. La cea dintăĭ d. Lahovary s'a retras pînă la porete şi eŭ i-am concedat terenul; la a doua repriză spada mea i-a întrat în pept.

— D. Lahovary era stîngacĭ, aceasta nu-l punea în înferioritate?

— Nu, avea aceleaşĭ avantagiĭ.

De această părere sunt de alt-fel şi toţĭ maeştriĭ în dueluri.

E de prisos să maĭ spunem că d. Filipescu a declarat că n'a avut de loc intenţia ca să omoare pe d. Lahovary.

In timpul de treĭ ore, cît a durat acest interogatoriŭ, d. Filipescu a fost ţinut în picioare. In cabinetul judecătoruluĭ de instrucţie se aflaŭ spadele şi maĭ multe obiecte carĭ aparţineaŭ defunctuluĭ, între carĭ şi inelul de logodnă.

Interogatoriul martorilor

Judecătorul de instrucţie a luat după aceea interogatoriul martorilor,

D-lor aŭ declarat că toate condiţiunile dueluluĭ aŭ fost pastrate cu mare stricteţă.

In privinţa ultimelor cuvinte pronunţate de Lahovary, martoriĭ au afirmat cu toţiĭ: mamă... frate... soţie.., Filipescu te iert...

Interogatoriul martorilor a fost scurt După aceea d. Vasiliu a confruntat pe d. Filipescu cu martoriĭ.

La orele 8 s'a adus martorilor o mică gustare din bufetul palatuluĭ de justiţie. In odaea martorilor erau 16 jandarmĭ, cu baionetele scoase.

— —

In comuna Belceştĭ, autorităţile aŭ descoperit o bandă de 60 de indivizĭ care făceaŭ prin împrejurimĭ foarte marĭ furturĭ de vite, aşa că locuitoriĭ numaĭ eraŭ siguri pe avutul lor.

Ceĭ maĭ mulţĭ dintre aceştĭ indivizĭ aŭ fost arestaţĭ,

— —

Toate şcoalele din Bucureştĭ, închise din pricina boalelor molipcioase, vor fi redeschise cu începere de lunĭ, 8 decembre.

— —

După cum ni s'a comunicat prin telegrama noastră din Bucureştĭ, d. Maiorescu, rectorul universităţeĭ, a fost primit Sîmbătă în audienţă de către M. S. Regele.

D. Maiorescu a expus suveranuluĭ motivele carĭ l-aŭ îndemnat să demisioneze din înalta demnitate ce ocupa.

A făcut o adîncă impresie asupra Majestăţeĭ Sale declaraţia d-luĭ Maiorescu cum că nu poate menţine ordinea la universitate, cînd în fruntea turburătorilor se află însuşĭ ministrul de interne.

— —

Procesul abateluĭ Morisseau, acuzat de omor se va judeca la 8 decembrie înaintea juriuluĭ din Dorohoĭ.

Acuzatul va fi asistat de domniĭ George Dimitriu, Mihail, Marcu, toţĭ din Dorohoĭ—şi, probabil, de doĭ avocaţĭ din Iaşĭ şi de unul din capitală.

Partea civilă va fi reprezintată, prin d. G. Burghelea, procurorul general, d. Mîndru, va acuza.

— —

Pentru a despăgubi pe evreiĭ carĭ aŭ suferit pagube cu prilejul devastărilor din Bucureştĭ, guvernul făgăduise că va cere un credit. Simţind, însă, că majoritatea 'ĭ ar refuza o asemenea risipă, d. Sturdza s'a resgîndit. Nu maĭ vrea să despăgubească şi în acelaş timp a însărcinat pe *Liberalul* să deprindă publicul cu ideea că d. Ferichidi a făgăduit despăgubirea în numele sĕŭ personal iar nu în numele guvernuluĭ.

Dar decanul diplomaţilor nu se mulţumeşte cu arguţiile *Liberaluluĭ*. D. de Fonton a făcut cunoscut ministruluĭ nostru de externe că menţine punctul de vedere exprimat în nota colectivă adresată guvernuluĭ.

In această situaţie, d. Sturdza a ales calea curat colectivistă: a făcut cunoscut celor păgubiţĭ că, dacă nu'şĭ retrag pretenţiile în mod formal, vor avea a face pe viitor cu poliţia şi cu funcţionariĭ vamalĭ.

Ameninţaţĭ, de o parte, cu nesfîrşite procese de contravenţie, şi de altă parte, cu dificultăţĭ la vamă pentru introducerea mărfurilor, negustoriĭ aŭ preferit să renunţe la despăgubirĭ de cît să se se expue la ruină.

Iată cum se explică petiţiile prin carĭ uniĭ dintre ceĭ păgubiţĭ renunţă la orĭ-ce pretenţie.

— —

Intrunirea Studenţilor

Măsurile Poliţieĭ.—Temerile.—Intrunirea. —Discursurile.—Moţiunea.—

Pentru ierĭ fusese convocată studenţimea universitară din Iaşĭ, pentru a-şĭ da cuvîntul asupra vandalizmelor din dumineca trecută.

Convocarea aceasta făcută într'o zi, cînd spiritele nu eraŭ încă liniştite, cînd se vorbea de noĭ excese la Ploieştĭ şi aiurea, făcuse ca populaţia evreiască să fie foarte îngrijită.

S'aŭ dat asigurările cele maĭ formale că ordinea va fi menţinută, poliţia chiar, pentru a nu fi *surprinsă* ca şi colega sa din Bucureştĭ, a luat măsurĭ. Cîte doĭ sergenţĭ eraŭ postaţĭ de 20 paşĭ şi înspre strada sf. Teodor, misunaŭ o sumedenie de epistaţĭ.

Fiind-că, la aceiaşĭ oră d. A. D. Xenopol urma să ţie conferinţa sa, d. Penescu prefectul de poliţie, pentru a putea fi maĭ aproape de studenţĭ a ţinut mult să asiste la inaugurarea cursuluĭ despre *ştiinţa Istorieĭ* despre care avea să vorbească profesorul universitar.

* * *

Spre marea surprindere a poliţieĭ şi a doritorilor de scandal, întruniren studenţască de ierĭ s'a ţinut în perfectă ordine, în localul biblioteceĭ vechĭ a Universităţeĭ.

Preşedinte e proclamat d. *Cădere-*

D-sa spune că scopul întrunireĭ e de a discuta dacă studenţimea universitară ieşană se poate face solidară cu scenele regretabile petrecute la Bucureştĭ

D-sa dă cuvîntul d-luĭ *Stere*. Oratorul spune că a fost cuprins de întristare, cînd aflîndu-se în streinătate, a citit în gazetele de acolo, dările de samă asupra celor petrecute în Bucureştĭ. De un popor mic ca şi de o femee nu e bine să se vorbească prea mult, şi maĭ ales nu e bine cînd se vorbeşte aşa cum vorbesc ziarele streine acuma despre noĭ.

Şi pentru că aceĭ carĭ se rîdică în contra unor astfel de mişcărĭ sunt acuzaţĭ că profesează ideile subversive, d-sa va căta în această chestiune părerea unuĭ om al căruĭ zel şi sinceritate în opera sa pentru propăşirea neamuluĭ romînesc, nu pot fi puse la îndoială. Citează din memoriile Regeluĭ Carol, care se exprimă ast-fel: *„Revoltele în contra evreilor aŭ făcut un colosal răŭ Romînieĭ faţă cu străinătatea. Potrivnici ordineĭ şi civilizaţieĭ nu se daŭ îndărăt de la mijloacele cele maĭ joasnice“.*

D-sa maĭ citează multe aprecierĭ ale Regeluĭ în privinţa antisemitismuluĭ şi în special cu privire la alegerea *celebruluĭ* antisemit, Fătu, ca preşedinte al camereĭ.

Ideile subversive nu sunt acele carĭ conduc în aprecierile sale pe M. S. Regele. Dar valoroşiĭ oamenĭ politicĭ: Carp, Marghiloman, Maiorescu, pot fi acuzaţĭ de ideĭ subversive?

Din punctul lor de vedere, care e soluţia chestieĭ evree? Şi nu înţelege aceĭ carĭ fac antisemitism din convingere că foarte curînd, a fi antisemit va în-

---

FOIŢA ZIARULUI „OPINIA“

32)

PARIS

de

EMILE ZOLA

CARTEA ÎNTÎIA

IV

Trăsura scăpînd din îngrămădeală, traversă piaţa pentru a se sui spre Champs-Elysées. Petru, văzînd că maĭ are abia numaĭ cîte-va minute, începu lupta îndată pentru a convinge pe Duthil. Dînsul îşĭ aducea aminte de vorbele ce tînărul acesta le spusese contra luĭ Laveuve, la baroana Duvillard. Pentru aceasta fu foarte mirat cînd Duthil îl întrerupse, pentru a-ĭ spune politica, cu faţa înveselită de lumina soareluĭ, care strălucea cu toată puterea:

— Ah! da, vorbiţĭ de bătrînul acela beţiv! Atuncĭ dar, dv. nu i-aţĭ aranjat afacerea cu Fonsègue? Ce vroiţĭ dar? Să-l primească astăzĭ în Asil?... Eŭ, după cum ştiţĭ, nu mă opun de loc la aceasta.

— Dar, este raportul d-v despre el.

— Raportul meŭ, oh! raportul meŭ, chestiunile se schimbă după împrejurărĭ... Şi dacă ţineţĭ la Laveuve, eŭ nu refuz de a vă ajuta!

Petru îl privea, mirat, foarte fericit, aşa că nicĭ nu maĭ avea trebuinţă să vorbească.

— Aţĭ apucat pe o cale greşită în afacerea aceasta, continuă Duthit, plecîndu-se cu un aer de taină. Luĭ trebuia să vă adresaţĭ, baronuluĭ pentru că el e stăpînul, pentru nişte motive pe care le bănuiţĭ, pe care le cunoaşteţĭ chiar fără îndoială: baroana face tot aceia ce cere el, fără să discute chiar; şi astă-zĭ dimineaţă, în loc de a face atîtea curse nefolositoare, nu aveaţĭ de cît a cere sprijinul luĭ, cu atît maĭ mult cu cît părea că se afla în bune dispoziţiĭ. Indată ea ar fi cedat.

Incepu să rîdă.

— Eĭ, nu ştiţĭ aceea ce vreaŭ să fac?... Vreaŭ să cîştig pe baronul causeĭ d-v. Da, tocmaĭ mă duc într'o casă unde se află şi el, într'o casă unde e sigur că-l găsesc în toate zilele, la ceasurile acestea.

Şi rîdea maĭ tare.

— Insfîrşit, în casa pe care cred c'o ştiţĭ şi d-v domnule abate. Cînd el îĭ acolo, e sigur că nu refuză nimica.... Vă făgăduesc că am să-l fac să-mĭ jure că diseară, va cere nevesteĭ luĭ admiterea omuluĭ d-v. Numaĭ cît va fi cam tîrziŭ.

Pe urmă ca lovit de o idee:

— Dar pentru ce nu veniţĭ şi Dv, cu mine? Veţĭ capata un cuvînt de la baronul, şi îndată fără a perde un minut. Veţĭ căuta pe baroana... Ah, da, casa vă jenează puţin, înţeleg voiţĭ ca să nu vedeţĭ acolo, de cît pe baronul? Il veţĭ aştepta într'un salonaş de jos, unde am să vi'l aduc eu.

Propunerea aceasta îl înveseli cu totul, în timp ce Petru aiurit, evită la ideea de a fi întrodus în chipul acesta la Silviana d'Aulnay. Locul acela nu era pentru dînsul. Dar s'ar fi dus şi la dracul, şi maĭ ales că fusese de cîte-va orĭ la dînsa, cu abatele Rose, în speranţa uşurăreĭ uneĭ miseriĭ.

Duthil, ear se înşala în privinţa abateluĭ, scoborĭ voacea maĭ mult, pentru o confidenţă mare: aşa că

— Ştiţĭ că dînsul a plătit tot pe acolo! puteţĭ veni fără frică.

— Da, mă duc acolo cu dv. respunse preotul, care nu puţin să se oprească de a o suride.

Micul otel al Silvianeĭ d'Aulnay, foarte luxos, un lux delicat şi puţin galant, era situat în avenue d'Antin, lîngă avenue Champs-Elysées. Preoteasa acestuĭ sanctuar, în care podoabele vechelor veştminte străluceaŭ sub reflexul violat al ferestrelor, împlinise două-zecĭ de anĭ, mică şi subţire, de o frumuseţă brună adorabilă; tot Parisul îĭ cunoştea chipul delicios de virgină, ovalul dulce lungăreţ, nasul fin, gura mică cu obrajĭ feciorelnicĭ şi cu o bărbie naivă, sub valurile păruluĭ negru, pe care-l purta gros şi greŭ, ascunzînd cu dînsul fruntea-ĭ joasă. Cauza celebrităţeĭ eĭ era tocmaĭ aerul acesta candid şi drăguţ, nesfîrşita curăţenie a ochilor eĭ albaştri, întreaga această nevinovăţie pudică, cînd voia să se arăte aşa, contrastînd cu îngrozitoarea fată, aceea ce era în fond, de perversitatea cea maĭ monstruoasă, publică, afişată, aşa după cum rasar de acestea din gunoiul productiv al oraşelor marĭ. Se spunea despre gusturile, despre fantasiile eĭ, lucrurĭ extraordinare. Uniĭ spuneaŭ că e fata unuĭ portar, alţiĭ a unuĭ doctor. In tot cazul, dînsa trebuise să-şĭ facă o instrucţie şi o educaţie, căcĭ nu-ĭ lipsea, cînd îĭ trebuia, nicĭ spiritul, nicĭ stilul, nicĭ ţinuta. Juca în teatre de zece anĭ, aplaudată pentru frumuseţea eĭ şi obţinuse chiar succese frumuşele, în rolurĭ de tinere fete foarte pure, de femeĭ tinere iubitoare şi persecutate.

(Va urma)

Cota oficială

Constanța 30 Noembrie 1897.

Orz 320 hect. cu 3.90. Secară 90 hect. cu lei 6. Grîu arnăut hect. 50 cu lei 11.
Galați și Brăila nici o operație.

semna că n'aĭ nicĭ o soluție, și că macar nu bănueștĭ o soluție, căcĭ trăim departe de timpurile cînd o decapitare saŭ aruncare în Dunăre ar fi posibilă? Și în casul acesta e bine a declara de dușmanĭ 300000 oamenĭ, pe carĭ silițĭ suntem să-ĭ ținem în mijlocul nostru?

De rezultat aŭ avnt scandalurile din urmă? Știțĭ care? *Romînia a avut cea dintîiŭ rușinea de a plăti despăgubirĭ Turcieĭ, atuncĭ cînd imperiul Turcesc, ajuns în stare de descompunere, plătește tuturor țărilor despăgubirĭ.*

Am ajuns căre prezentanțiĭ Rusieĭ și Turcieĭ să ne civilizeze.

D-sa crede că orĭ-ce solidaritate să fie îndepartată în cea ce privește scandalurile din Bucureștĭ, căcĭ studențiĭ sunt autoriĭ scandalurilor.

D-sa crede, că e bine ca studențiĭ să aleagă din sînul lor o comisiune care se redacteze o moțiune de dezaprobare asupra celor petrecute în Bucureștĭ.

În această comisiune sunt aleșĭ d-niĭ Cădere, Lupu și Malhasovicĭ.

Moțiunea propusă de acești domnĭ e foarte mult aplaudată și primită în unanimitate.

Cităm o frază din această moțiune, care va fi tipărită și trimisă tuturor ziarelor.

Declarăm, că respingem orĭ-ce solidaritate cu aceĭ dintre studențĭ, carĭ cred că se poate împăca denunțarea față de Europa civilizată a barbariilor ungurești cu afițarea pasiunilor rele, provocînd spargerea capetelor străinilor și devastarea avutului lor.

* * *

Studențiĭ au votat apoĭ o moțiune de blam în contra d-lor Brăiescu și Gheorghiade carĭ, aŭ vorbit la întrunirea din Bucureștĭ în numele studențimeĭ ieșene.

Se alege apoĭ comitetul asociațieĭ generale a tuturor studenților din Romînia.

Științĭ-Litere-Arte

Réjane s'a reîntors la Paris. Ilustra artistă e pe atît de capricioasă pe cît și de admirabilă. În lipsa eĭ, proprietarul teatruluĭ Vaudeville vroind să facă o surpriză Réjaneĭ puse de împodobi loja eĭ și... schimbă decorul și mobilierul. „Steaua" însă se arătă foarte suparată de această schimbare făcută fără voia eĭ.

*

Coincidență...franco-rusă.

Generalul Billot, ministrul de războiŭ al Franțieĭ, a împlinit zilele aceste 50 de anĭ de serviciŭ, La aceeașĭ dată ministrul de războiŭ al Rusieĭ, generalul Vannowsky a împlinit și el jumatate de veac de la intrarea în armată.

*

Sultanul Abdul-Hamid e un meloman cumplit. Abia scăpat de grijile războiuluĭ s'a dedat cu furie la vechile sale exercițiĭ de piano. Sublima-Poartă a făcut o mare comandă de asemenea instrumente, unele automate, pentru harem.

Fiul sultanuluĭ, prințul Burhanedin a moștenit și el aceastăa.., infirmitate la care se pare că a adăogat și oare-care talent de „compozitor".

Cine a zis că muzica îmblînzește moravurile?

*

Librăria editoare *Ralian și Ignat Samitca*, din *Craiova*, a îmbogățit literatura noastră cu o nouă și prețioasă traducere. Una din cele maĭ reușite opere ale luĭ Zola, și ale romanuluĭ francez în genere, e prezentată acum publiculuĭ cetitor, redată într'un stil popular, într'o limbă populară, prin atenuarea terminologieĭ speciale a originaluluĭ. Vorbim de *„Germinal"*, un tabloŭ al vieții lucrătorilor minerĭ din Nordul Franțeĭ unic în felul săŭ, ca psihologie socială, ca fidelitate a tipurilor, o lectură și un studiu în acelașĭ timp, recreativă și instructivă.

Volumul are 600 paginĭ în 8° Biblioteca Romanelor celebre și costă numaĭ *Leĭ 3* broșat și *Leĭ 4,50* legat.

*

In saloanele ambasadoruluĭ austro-ungar de la Paris, contele Wolkenstein-Trosburg a avut loc zilele aceste o mare serată. Printre învitațĭ vedem trecut numele prințuluĭ A. Bibescu.

*

La Londra s'a constituit un club de bicicliste cu obligația de a nu purta în timpul curselor *decît* „culota" bărbătească numită *rational dress* de către membrele Clubuluĭ.

*

O notă a administrațieĭ marinare franceză ordonă locotenentuluĭ de marină Cambécédès să plece cu șalupa *Javelot* la Bidassao.

Această șalupă a fost comandată pînă acum de ofițerul Jullien Viand cunoscut în literatură ca *Pierre Lotti*, ilustrul scriitor și academician francez, care va pleca, probabil, aiurea. Pe *Javelot* a scris Lotti cîteva din romanele sale.

*

Irezistibilul țigan Rigo căsătorit cu prințesa belgiană Clara Ward conduce acum o numeroasă orchestră la Varșovia.

*

Sculptorul Trémiet a termiuat statuia luĭ Ferdinand de Lesseps care va fi așezată la intrarea istmuluĭ de Suez. Pînă atuncĭ va figura la expoziția de la 1900. Statuea e de șase orĭ cît mărimea naturală.

*

Comunicat oficial pe care-l găsim în confratele nostru constantinopolitan *Stamboul*:

Sublima Poartă
Ministerrul de interne
Direcțiunea preseĭ străine

Articolul publicat în *Levănt Herald* de ierĭ cu privire la ordinul vizirial trimis autorităților provinciale pentru Cretaniĭ musulmanĭ nevoiașĭ cuprinde o *țandără* care n'ar fi trebuit să treacă nevăzută.

Cosiderînd caracterul blamabil al uneĭ greșelĭ de nebagare de samă de asemenea natură se dă avertismentul de față direcțiuniĭ numituluĭ ziar.

Consilierul de stat
Director al preseĭ streine
Nichan

Scurt și cuprinzător....

America ne anunță o nouă descoperire: Argintul va fi schimbat în aur prin procedee chimice.

Era și timpul....

*

Domnul Petru Vulcam, director la „Revista Poporuluĭ" a maĭ descoperit zece poieți romînĭ pe care i-a adăogat la tabloul celor 150 dinainte. Cine va maĭ descoperi eseminea jigănilĭ să se adreseze sus numiteĭ reviste de la care va primi... un brevet de poiet, drept răsplată.

*

Mîne seara beneficiu d-neĭ *Arist. Galușcă*; program variat și foarte amuzant. Multă lume și-a dat întîlnire la interesantul spectacol.

ULTIME INFORMAȚII

Ierĭ s'a făcut, la clubul conservator, alegerea de vice-președinte în locul d-luĭ Gr. Cogălniceanu. S'a ales d. Vasile Vlădoianu, singurul candidat propus.

Dueluri mortale

Duelnl și consecințele sale sunt la ordinea zileĭ, în urma evenimentuluĭ tragic de sîmbătă.

Cel d'întăĭ duel mortal a avut loc în Iașĭ, pe vremea domnieĭ luĭ Ghica. Era schimbul de martorĭ d'intre colonelul austriac Stolberg și Costică Balș, ginerele domnitoruluĭ Ghica-Vodă, pe atuncĭ agă la Iașĭ.

Duelul a fost cu pistolul. La a treia reprisă, Balș lovit la tîmplă, a căzut mort pe teren.

*

In anul 1875, la duelul d'intre căpitanul de cavalerie Drăgănescu și locotenent Vidrașcu. cel d'intăiu a remas mort pe cîmpul de luptă.

Duelul a avut loc în Bucureștĭ.

*

In acelașĭ an, la Iașĭ, ouelul d'intre Leon Ghica, comisar polițienesc și Charles Vîrmav, inginer.

Ghica a căzut mort.

*

Să amintim că nicĭ un combatant n'a fost, nicĭ inchis, nicĭ trimis în judecată.

La curtea de apel din Iașĭ s'a dat o sentință de nevinovăție pentru domniĭ Sachelarie și doctorul Baroni, carĭ au asiststt ca martorĭ într'un duel mortal d'intre doĭ austriacĭ.

Vom reproduce această sentință.

Strada Mahalaleĭ Armene din disp. V, a ajuns cu desevărșire inpracticabilă, atît din cauză că nu e pavată, cît și din aceea că toate vitele celor ce locuesc în acea mahala se preumblă ziua 'ntreagă libere prin acea stradă din care ele ș'au făcut un domiciliu stabil.

Ar trebui ca autoritatea respectivă se intervie pe lîngă proprietariĭ acelor vite a nu le maĭ lasa libere să înmulțească noroiul în cantitate deja destul de colosală în acea stradă.

D. Gane se află în Iașĭ de ierĭ dimineață.

Toată după amează de ierĭ a petrecut'o la primărie în tovărășia d-lor Tacu, Lepadatu, Costandachi și Velciu. Obiectul acesteĭ intime ședințĭ a fost modul cum să se combine creditele pentru a putea face virimentut la fondul milioanelor, precum de alt-fel Opinia *a aratal de mult că se va face. Tocmaĭ pentru aceea a fost învitat și d. Velciŭ la consiliul care s'a terminat la 6 seara.*

Intrunirea convocată pentru ierĭ, în sala camereĭ de comerț, de cîtră președintele numiteĭ camere, nu s'a putnt ținea de oare-ce ceĭ maĭ mulțĭ mdmbriĭ n'aŭ respuns la convocare.

D. General Eustațin Bengescu, controlor general, se află de cîte-va zile în oraș în inspecțiunea gestiuneĭ financiare a unuĭ ofițer superior din localitate. Pentru respectul instrucțiuneĭ care maĭ continue, nu putem da azĭ alte aminunte.

Un accident care putea avea urmările cele maĭ nenorocite s'a întîmplat ierĭ între stațiunele Sîrca și Tg.-Frumos.

Trenul de marfă care venea ierĭ din Pașcanĭ și întra în stația Tg.-Frumos la ora 7 a deraiat. Patru vagoane aŭ fost sfîrămate, iar frînarul Petru Spinescu a fost grav rănit.

Cauza deraiereĭ se crede că ar fi, bruscheța cu care mașinistul a oprit trenul.

Trenul ce pleacă din Iașĭ la 5 și 50 m. a fost oprit în stație pînă ce linia a devenit liberă, prin rădicare sfărămăturelor de vagoane.

D. dr. Lazăr Friedman, a dat primele îngrijirĭ nenorocituluĭ frînar Spinescu.

Lîngă zidul *Maternității* s'a găsit ierĭ un copil în etate ca de 2 lunĭ. Copilul avea un bilețel care purta numele de Alexandru. In ciuda acestuĭ nume copilul este de *genul* luĭ Nichi Xenopol.

*

Consulul italian din localitate s'a adresat prefectureĭ de județ cu cerea de a face să se cerceteze în ce spital din localitate a murit numitul Centazzo Boz Oswalda, care avea asupră-și, în momentul de a intra în spital, maĭ multe livrete de ale caseĭ de economiĭ.

*

Prin demisiunea maĭ multor consilierĭ comunalĭ, consiliul comuneĭ Coștulenĭ s'a descomplectat. S'a cerut învoirea de a face alegerĭ nuoĭ.

*

S'a trimis o comisiune rogatorie de la Buda-Pesta pentru a incasa de la F. Grünberg din Iași suma de 4789 fiorinĭ, pe care numitul o datorează Băncei generale de credit din Pesta.

*

Firma Meer Goldstein & Comp. a cerut declararea în stare de faliment a manufacturierului L. Haimovicĭ.

Sinuciderea unuĭ iașan

Un tinăr în vîrstă de 22 anĭ s'a găsit erĭ mort în otelul Central, la camera No. 37. Cine este acest tînăr? Iată detaliile ce am putut culege în privința acesteĭ tragice morțĭ:

Ioan Ianculescu

Ast-fel se numește sinucisul. E un tînăr blond, cu figura simpatică și, după cît se zice, avea un caracter foarte blînd. El e unul din fiiĭ d-luĭ Mihail Ianculescu, profesor la gimnaziul Alexandru cel Bun, din Iașĭ.

Iubirea

E de prisos să maĭ spunem că Iancu Ianculescu era îndrăgostit. La această nîrstă nimenĭ nu poate scăpa de venivoasele săgețĭ ale omoruluĭ.

Dar Ianculescu iubea pe o doamnă măritată din Iașĭ și o iubea cu toată patima uneĭ inimĭ înflăcărate și a unuĭ suflet rătăcit.

Un cunoscut al tînăruluĭ ne-a spus că Ianculescu singur nu-șĭ dădea seama cum s'a născut în el acea dragoste. Se ducea adesea în familia aceasta, stătea de vorbă cu d-na în chestiune, a început să-ĭ admire grațiile, dulceața voceĭ, surîsul, pînă cînd se vězu cuprins de cea maĭ mare iubire. Și multă vreme a înăbușit, el în peptu-ĭ acel foc consumător, neîndrăznind să spuie nicĭ un cuvînt femeeĭ pe care o iubea, aceleĭ doamne din înalta societate, măritată de curînd și care îșĭ iubea bărbatul.

In cele din urmă a făcut oare-carĭ aluziunĭ, a dat să înțeleagă ființeĭ pe care o iubea cît de adînc i-a rănit inima și a vězut numaĭ de cît că orĭ-ce nădejde e zadarnică. Nenorocitul! iubea imposibilul. El se convinse de aceasta și atuncĭ luă hotărîrea de a pune capăt viețeĭ sale nenorocite.

Plecarea la Bucureștĭ

In ziua de 27 Octombrie plecă din Iașĭ și sosi a doua-zi în Bucureștĭ. Aci cumpără un revolver calibru 8 și veni la otel Central, unde se instală în camera No, 37. In timpul seriĭ el scrise cincĭ scrisorĭ, le închise în plic, apoĭ începu să plîngă. Ast-fel spune cel puțin unul din servitoriĭ otelului, care, întrînd ca să aducă o cană cu apă, l'a vězut cu ochiĭ scăldațĭ în lacrimĭ. Sărmanul! nu-ĭ părea, de sigur, rěŭ că pleacă din această lume; ci plîngea gîndindu-se că se desparte pentru tot d'a-una da aceea pe care o iubea, că n'are s'o maĭ vadă.

Sinuciderea

După ce termină de scris cele cincĭ scrisorĭ, se sculă de la masă, veni în fața oglinzeĭ, scoase revolverul și-l băgă în gură.

El își ațintĭ privirile cît-va timp în oglindă. Voia să vadă singur îngrozitorul spectacol cum îĭ sboară crieriĭ obosițĭ de frămîntărĭ nebune, apoĭ dădu foc și glonțul ieși prin cealaltă parte a capuluĭ.

N'avu putere de cît să facă un pas inapoĭ și căzu pe un fotoliu.

Din gură, din urechĭ și din nas începu să curgă sînge.

Alarma

Țeava revolveruluĭ fiind bagată în gură, detunătura n'a fost tocmaĭ puternică Pe de altă parte, fiind noapte tîrziu, toată lumea dormea, astfel că nimenĭ n'a auzit descarcarea.

Tocmaĭ sîmbătă sara, văzind servitoriĭ de la otel că acel tinăr nu se arată au bătut la ușă, dar fără a primi nicĭ un respuns. S'a înștiințat secția a 4-a și d. comisar Ștefănescu veni numaĭ de cît la fața loculuĭ. Bătu din nou la ușe, fără să se audă vre-un respuns- Atuncĭ o forță și cînd ușa căzu la pămînt, i se prezintă înaintea ochilor un spectacol din cele maĭ înfiorătoare.

Cadavrul

Pe fotoliul din fața oglinzeĭ stătea înghețat cadavrul nenorocituluĭ Ioan Ianculescu. El avea ochiĭ deschișĭ, sclipitorĭ. O mînă era atîrnată în jos, voind par'că să arăte lacul de sînge de la picioarele luĭ. Fața îĭ éra neagră și începuse deja să se descompue.

Scrisorile

Două din scrisorĭ aŭ fost deschise. Una era adresată tatăluĭ sĕŭ, Mihail Ianculescu, și spunea între altele:

— «Adio tată, îngrijește de mămița, n'o lăsa să plîngă. Iartă-mă pentru că m'am sinucis. Mi-am dat moartea, aci în Bucureștĭ, spre a fi departe de familie și a nu o compromite».

A doua scrisoare era adresată fraților săĭ Alexandru și Ahil Ianculescu. In ea le spune să se poarte bine în societate și să iubească pe tatăl și pe mama lor. Scrisoarea o termină luîndu-șĭ un etern adio.

* * *

La orele 10 și jum., din ordinul d-luĭ prim-procuror Sărățeanu, cadavrul s'a transportat la Morgă, înștiințîndu-se în acelaș timp telegrafic și părințiĭ nenorocituluĭ despre această tragică moarte.

Una din cele-l'alte treĭ scrisorĭ era adresată d-neĭ din Iașĭ, ființa pe care o iubea și pentru care s'a sinucis tînărul Ioan Ianculescu.

O afacere care prin peripețiile ieĭ a început a pasiona lumea judiciară, s'a înfățișat azĭ înaintea secțiuneĭ I-a a tribunaluluĭ: ie cauza referitoare la contesa Eliza Balș căreia fiica sa, d-ra Elena Beldiman, stabilită în Liège. i-a intentat acțiune în alimente.

Tribunalul dăduse cîștig de cauză reclamanteĭ și condamnă pe contesa să plătească fiiceĭ sale o pensiune alimentară lunară de 800 leĭ. Sentința fiind făcută cu execuție provizorie, contesa a plătit alimentele vreme de 4 lunĭ, cînd cxecuția a fost suspendată prin sentința curțeĭ s. II, care acum 14 zile a găsit că reclamația d-reĭ Beldiman a fost rău făcută, de oare-ce n'a fost timbrată.

Mandatarul reclamanteĭ a intentat o nouă acțiune, pe timbru legal de astădată și afacerea a fost sorocită pentru astă-zĭ, Lunĭ.

Intre acestea, însă, contesa s'a adresat curțeĭ de casație cu cererea de a strămuta cauza în resortul altuĭ tribunal—invocînd suspiciunea legitimă.

*

Astă-zĭ. la judecarea cauzeĭ, s'a dat maĭ întăiŭ citire uneĭ cererĭ a procuratoruluĭ general a conteseĭ, d. avocat P. Zamfirescu, prin care recuză pe primul-președinte al tribunaluluĭ, d. A. Vidrașcu, pentru motivul că s'ar maĭ fi pronunțat în această afacere.

D. Vidrașcu s'a retras din ședință.

D. *Tache Ionescu*, pentru contesa Balș, a cerut amînarea procesuluĭ pănă ce curtea de casație se va pronunța asupra cerereĭ de strămutare.

D. *G. Cristofor*, mandatarul reclamanteĭ, dovedește nesèriozitatea cerereĭ de transferare, cerere făcută numaĭ în scopul de a trăgăna afacerea. In vremea aceasta contesa Balș 'șĭ vinde imobilele, după cum a făcut astă vară și chiar acum 3 zile, cînd a ipotecat casa sa pentru suma de 45,000 leĭ.

Combate cererea de transferare din punct de vedere legal și cere respingerea amînăreĭ procesuluĭ.

In replică d. *T. Ionescu* arată posiția falșă în care s'ar pune, dacă, ascultînd povața părțeĭ adverse, ar arăta aci cauzele carĭ aŭ determinat-o pe clientă să ceară transferarea cauzeĭ.

Tribunalul, compus din domniĭ S. Zăhărescu și Liteanu, amînă judecarea fonduluĭ.

In casație cererea se va judeca la 8 a. c.

***

Un post scriptum original la procesul Vuros, Neculcea: am zis că tribunalul după ce a cercetat această cauză vreme de 10 anĭ, a condamnat alaltăierĭ pe Vuros la... *221 leĭ*. Astă-zĭ unul din experțiĭ în acest proces a cerut să-ĭ plătească *7000 leĭ* pentru lucrarea sa!

Scump dar original!

*

Parchetul general a remis camereĭ de punere sub acuzare dosarul privitor la vestitul bandit C. Piele-Verde.

Banditul va fi judecat în sesiunea actuală a curțeĭ cu jurĭ, acuzat de tentativă de omor.

Astă-zĭ a expirat mandatul domnuluĭ N. Gane din giranța succesiuneĭ Alcaz. Tot astă-zĭ d. Gane trebuia să presinte tribunaluluĭ Suceava conturile gestiuneĭ.

Cu toate acestea d. Gane se află în Iașĭ.

O nostimadă, care dovedește ce bună administrație fac colectiviștiĭ noștri, preocupațĭ prea mult de cancanurile din sinul partiduluĭ ce ne guvernează.

Io luna August, camera de comerț, primește înștiințarea că ministrul domeniilor a numit pe d. Kalenderu, ca președinte a comisiuneĭ pentru organizarea secțieĭ romîne la expoziția din 1900 de la Paris.

Zilele aceste, camera de comerț din Iașĭ, bazîndu-se pe această circulară a ministruluĭ domeniilor, cerînd oare-carĭ lămurirĭ în privința moduluĭ cum crede d. Kalenderu să organizeze numita secție.

Știțĭ ce respunde d. Kalenderu? că e foarte surprins de adresa camereĭ de comerț întru cît ministrul domeniilor nu l'a înștiințat de o asemenea însărcinare în care caz de sigur d-luĭ s'ar fi pus în legătură cu toate camerile de comerț din țară.

Halal colectivitate!

O ordonanță a prefectureĭ polițieĭ spune că nicĭ un animal nu se va putea vinde întru cît vînzătorul nu va presinta actul de identitate, chitanța de plata contribuțieĭ și biletul de posesiune.

*

S'a oprit vinderea peșteluĭ, în alte locurĭ de cît în piețele publice anume destinate pentru aceasta.

Sinuciderea de la Copoŭ

La ora 1, astă-zĭ, am primit vestea despre o sinucidere la grădina Copoŭ.

Stirea s'a adeverit. Aproape de bufetul grădineĭ zăcea la pămînt, fără simțirĭ, un tînăr, ca de 13 anĭ, de o frumuseță plăcută, pus în redingotă neagră, camașă albă, cravată neagră.

*

La 12.30, după uniĭ, la 12.45 după alțiĭ, s'a auzit o detunătură de revolver. Gardistul și grădinariĭ, alergînd care în cotro, găsiră, la locul indicat maĭ sus, cadavrul unuĭ tînăr.

Din scriptele găsite asupra mortuluĭ s'a descoperit că sinucisul se chema Alecu Moisiu, fără profesie. El s'a întors din Bucureștĭ în luna Septembrie și ducea casă rea cu mama sa, pensionară, domiciliată în Podul-roș.

Ceartă dintre fiu și mamă provenea de acolo, că Moisiu vroia să ducă viața liberă la care mama sa se opunea.

Astă-zĭ la ora 11 jum. Moisiu plecă de acasă, elegant îmbrăcat, fără palton.

Ajuns la Copoŭ el și-a tras un glonte în țîță. Moartea a fost instantanee.

*

Asupra sinucisuluĭ s'a găsit o scrisoare prin care arată că opunerea mameĭ sale de a-ĭ da banĭ cu care se ducă viața eare-ĭ plăcea, l'a holărît să-și curme firul viețeĭ.

S'a maĭ găsit și un manuscris întitulat „Intre streini"—dovadă că, prin excepție, junele nu făcea poezii lirice.

S'a găsit și o fotografie, care, după uniĭ, ar fi a suroreĭ defunctuluĭ.

*

Prefectul, procurorul Manea și medicul dispărțireĭ, d. Buicliu, au fost la fața loculuĭ.

Cadavrul, încărcat într'un furgon, a fost transportat ta camera mortuară a spitaluluĭ sf. Spiridon.

MULȚEMIRE

Pătrunsă în suflet de o adîncă și neștearsă durere, prin pierderea prea iubituluĭ mieŭ soț Miron Pompiliu, am găsit o ușurare în grozava mea durere în multele scrisorĭ de condoleanță, ce mi-au venit de la numeroși și îndepărtațiĭ amicĭ aĭ soțuluĭ meu.

La jalea și durerea, ce au cuprins inima atîtor bunĭ Romînĭ din cele patru unghiurĭ ale țărĭĭ, mi-am găsit jalea mea ușurată; și neputînd răspunde tuturor în parte pentru ale arata nețermurita mea mulțemire, îĭ rog a primi prin publicitate expresiunea celor maĭ sincere ale mele sentimente de mulțemire.

Mulțumesc numeroșilor colegĭ și prietenĭ, carĭ au întovărășit convciul pînă la groapă;

Mulțemesc scumpilor elevĭ, carĭ au dovedit iubire adîncă profesoruluĭ lor.

Mulțemesc d-luĭ general Iarca, carĭ în mod benevol a contribuit la deplinătatea onorurilor militare.

Mulțemesc prietenilor de departe, cum și de peste munte, care au arătat că prin Miron Pompiliu au pierdut nu numaĭ un prietin, un frate, dar și *un bun Romîn*.

Maria Miron Pompiliu.

Iașĭ, 1 Decembre 1897.

Fotografia „Chaland"

Str. Lăpușneanu
vis-à-vis de Farmacia d-lor Konya

Portrete artistice în orĭ-ce specie. Platinotipiĭ Busturĭ mărime naturală. Reproducțiunĭ după portrete vechĭ. Devisa atelieruluĭ: Esecutare artistică și prețurĭ convenabile.

Se fotografiază pe orĭ-ce timp cu aparate de sistem modern.

De vînzare

Casile din str. de Sus No. 71, compus-din un salon, două odăĭ, un vitraj bucătărie și pivniță, casile No. 25, un antret, un salon, două odăĭ, o bucătărie, o sufragerie și pivniță.

A se adresa la d. Gh. Smîdu, str. Serărie No. 129.

La Bruxella

Subsemnatul aduc la cunoștință onor. familiĭ că mă însercinez a primi ca pensionarĭ pe tinerii care ar dori a se perfecționa în limbele franceză, germană și engleză.

Tot o dată voĭ prepara și pe aceĭ care ar dori a se prezenta la esamenele de bacalaureat, de litere sau de științe, conform programuluĭ de studiĭ, în vigoare.

Condițiunĭ avantajoase, viață de familie.

Pentru condițiunĭ a se adresa direct la subsemnatul:

Doctor *J. Grossmann*, profesor universitar, Rue de l'Amazone No. 13. Bruxelles (Belgique).

E. MAZLÂM avocat

S'a mutat strada Carp No. 6 Casa Comarnescu

De Inchiriet două apartamente din etajul de jos de la casa No. 96 din str. De Sus.—A se daresa la proprietară str. Serărieĭ, 43.

A APĂRUT

Calendarul DACIA

PE ANUL 1898

SUB DIRECŢIUNEA D-LUĬ

I. L. CARAGIALE

Cuprinsul bogat al Calendarului „DACIA“, *întrece în artă şi bucăţĭ literare, tot ce a apărut pînă acum. Vederile principale ale Iaşuluĭ, redate în admirabile clişee, sunt, în adevĕr, adevărate capo d'opere — iar în partea literară. unde sunt publicate Nuvele, Poveştĭ, Poesiĭ etc. — şĭ-aŭ dat întîlnire toate penele de elită ale literaturei.*

Preţul unuĭ exemplar pe hîrtie velină 1 leŭ 25; pe hîrtie de lux 2 leĭ 50.

Depositul general la Tipografia „DACIA“ strada Golia 42. De vînzare se găseşte la principalele librăriĭ din ţară.

Agenţia Teatrală

28—Str. Lăpuşneanu—28

Primeşte abonamente, anunciurĭ şi orĭ-ce soiŭ de publicaţiunĭ pentrn ziarul *„L'Indépendance Roumaine“* şi revistele *„La Grande Toilette des Dames“*, *„Les petites Gravures“* şi *„La Confection“*.

Emite *bilete de Wagons-Lits* pentru ţară şi străinatate şi *bilete Circulare* pe toate liniile ferate ale Europeĭ şi toate combinaţile uzitatei

De vînzare via fosta Mantu Daraban, casa bună de locuit, 5 pogóne vie etc. situată la soşaua Buciumĭ departare de 4 chilometre de Iaşĭ

A se adressa la D-l avocat Bădărău

D. S. IONESCU

FRISER - PARFUMER

Iaşĭ, No. 30, Strada Golia No. 30.

MARE ASORTIMENT DE PARFUMERII

NEGRITINĂ ŞĬ FLAVULINĂ

(tinctură pentru colorat părul)

APA DE CHININĂ

preparaţiune proprie, remediu sigur contra mătreţeĭ

1 LEU FLACONUL

LIBRARIA şi PAPETERIA

TH. P. MAXIMOVICĬ

IAŞI. — Str. GOLIA No. 54.

Recomandă bogatul seu asortiment în **articole de şcoală, articole de birou, hărtie de poştă în cutiĭ**, colorată şi fantazie în diferite formate, **articole de pictură**, boele aquarele, pensoane, palete, pănză şi cele necesare la studiu pentru scolarĭ.

Cărţĭ pentru premiĭ.

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA“

de la COPOU, lîngă Iaşi

proprietatea d-luĭ **Ión S. Ionescu**

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somităţile medicale, maĭ ales prin abondenţa sulfaţilor de *sodiu* şi *litiu* ce conţine.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgaţie, nu face nicĭ un deranjament în stomah şi nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vânzare la toate farmaciile şi drogheriile.

Depositul şi orĭ-ce informaţiĭ la d. *I. S. Ionescu*, strada Alexandri No. 11, Iaşĭ.

Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *Bucureştĭ, str. Vesteĭ No. 15.*

Farmacia Andreĭ Cruceanu

din

TĂRGU-NEAMŢ

Subsemnatul am onoare a inştiinţa pe onorabilul Public, care este hotărît a visita în timpul vereĭ oraşul Tărgu-Neamţ, renumitele băĭ de la oglinzĭ, sau splendidele locurĭ de vară din împrejuirimile oraşuluĭ Tg.-Neamţ, că din luna Ianuarie a. c. am luat în posesie Farmacia din acest oraş şi că n'am cruţat muncă nicĭ banĭ pentru a o ridica la nivelul farmaciilor celor maĭ moderne, înzestrînd'o tot odată în belşug cu din toate necesare; aducînd pe lîngă un deposit mare de drogherie, preparate străine, articole de cautciuc, săpunerie, parfumerie, Eau de cologne, etc. etc., şi un mare deposit de ape minerale din ţară şi străintate direct de la Surse...

Ast-fel că sunt în posibilitate de a servi pe onorabiliĭ visitatorĭ, cu din toate ce se atinge de branşa mea de farmacist.

CU STIMĂ

Andreĭ Crucianu

16000 leĭ sunt de dat cu împrumut cu ipotecă, fie într'o singură sumă, fie în sume parţiale.

A se adresa la d-l avocat Bădărĕŭ, 36 strada Păcurarĭ Iaşĭ.

Alexandru A. Bădărău

Avocat

Strada Păcurarĭ

G. ADAMESCU

MANUAL DE POETICĂ

pentru

ŞCOALELE ROMÂNEŞTI

Exemple, regule, analize literare, notiţe istorice.

Un volum de 550 paginĭ, (garmond, petit şi nonpareil).

PREŢUL 5 LEI

Depozit general: Librăria LA BISERICA ALBĂ, CALEA VICTORIEI Bucureştĭ. 58

A. G. DABIJA

AVOCAT

S'a mutat strada Golia 67, vis-à-vis de Redacţia ziaruluĭ «Opinia».

Pour avoir de la Véritable Eau de Vichy

La vogue si justement méritée de l'eau de Vichy dans notre pays a suscité de nombreuses imitations qu'on cherche a lui substituer. Pour être cetrain d'avoir de l'eau de Vichy naturelle et authentique, il faut toujours reclamer l'une des trois sources qui appartiennent á l'Etat français: *Vichy-Célestins, Vichy-Hôpital* ou *Vichy-Grande-Grille*. L'eau de ces sources, embouteillée, sous le contrôle et la garantie de l'Etat français, se conserve parfaitement, sans perdre de ses qualités par le transport. Exigez donc toujours l'un des noms: *Célestins, Hôpital* ou *Grande-Grille*, imprimés en lettres blanches sur fond noir, sur l'étiquette et sur la capsule.

SOCIETATE ROMÂNĂ

DE

Asigurărĭ Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA“

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:

INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieţeĭ“ „GENERALA“ *asigură:*

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.

b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).

c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţilor la moartea părinteluĭ.

d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala“** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237,855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.

2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala“** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.

3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala“** îĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi îĭ eliberează şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala“** îĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA“ maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ“** din Brăila, la Succursala din Bucureţtĭ, 2 Strada Smârdan, şi la toate agenţiile din ţară.

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat Cl. I. Lei	Cl. I. B.	Cl. II Lei	Cl. II B.	Cl. III Lei	Cl. III B.
Paşcanĭ	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ	18	20	12	85	8	85
Roman	12	55	9	05	6	25
Bacău	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ	26	75	17	65	11	57
R. Sarat	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ	26	35	17	35	—	—
Brăila	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ	22	45	15	10	10	25
R. Sarat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

La Librăria

Th. MAXIMOVICI

din Iaşĭ, strada Golia

Se primesc abonamente la ziarul

„TRIBUNA“

din Sibiiŭ

Preţul abonamentuluĭ:

Pentru 1 an . . . . 40 leĭ

« 6 lunĭ . . . . 20 «

« 3 lunĭ . . . . 10 «

DE VINZARE

9000 vedre vin alb şi roş, recolta anilor 1891, 1892, 1985 şi 1896 din viea Naslău de pe moşia Cărjoaia îngă Cotnarĭ.

A se adresa la dl Vasile I. Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-frumos

„DACIA“, Tipografia-editoare Str. Golia.—Iaşĭ.

ANUL I No. 178 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — MERCURĬ 3 DECEMBRIE, 1897.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una înainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In streĭnătate, *direct la administraţie* şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

LEGEA CONTRA DUELULUĬ

Coana Veta

De cînd 'şĭ a dat poalele peste cap, d. Sturdza a devenit pudic lucru mare. Plăpînd ca o sensitivă, ministrul preşedinte nu maĭ poate să audă vorbe cu două înţelesurĭ fără să roşească pînă în albul ochilor.

Pruderia aceasta ne duce cu gîndul la miresele carĭ poartă pe cap, în ziua nunţeĭ, floare de lămîţă şi în braţe fructul ostenelelor din timpul cît aŭ fost fete marĭ.....

In vĕzul întregeĭ populaţiĭ a capitaleĭ şi sub nasul reprezentanţilor streinĭ, d. Sturdza nu s'a sfiit să asmuţe canalia ca să devasteze tîrgul şi să dărîme lăcaşul de închinăciune al Ovreilor - dar nu sufere ca ticăloşiile acestea, cunoscute cu de a mănuntul în străinătate, să se comunice şi Iaşului.

Cinismul acesta e maĭ revoltător de cît chiar infamia care 'l îndrituieşte.

Am comunicat deună-zĭ, telegrafic, intervenţia corpuluĭ diplomatic pe lîngă ministerul de externe în privinţa jafuluĭ la care s'aŭ dedat oameniĭ d-luĭ Sturdza în potriva Ovreilor. Depeşile, de cînd cu „domnia legilor," se comunică maĭ întîiŭ consiliuluĭ de miniştri, şi numaĭ după aceea, dacă d. Sturdza autorizează transmiterea lor, se expediază, tîrziŭ, la destinaţie.

Telegrama despre care vorbim a avut darul să supere, prin indiscreţia eĭ, pe ministrul preşedinte, şi ca atare ne-a fost înapoiată cu menţiunea că se refuză pentru că conţine „ştirĭ tendenţioase" şi *neadeverite*.

Ştirĭ tendenţioase!

Dar la ce poate tinde o depeşă care exprimă ceea ce ştie toată lumea şi ceea ce n'ascunde nimenĭ?

Şi afară de aceasta, ce precauţiune e aceea de a opri transmiterea uneĭ noutăţĭ care a doua zi trebuia să se resfeţe, cu toate amănuntele umilitoare, în miile de exemplare ale ziarelor din Bucureştĭ?

Dar menţiunea că telegrama conţine ştirĭ *neadeverite!*

Trebue să fie cine-va obtuz la minte ca un colectivist ca să-şĭ închipuiască că presa trebue să aştepte, cu informaţiile eĭ, pînă se vor *adeveri* în mod oficial pentru a le comunica publiculuĭ!

O ast-fel de gazetă ar fi aşa de stupidă încît ar merita să se numească *Voinţa Naţională* şi să fie redactată de un ministru colectivist.

Ca struţul, care 'şĭ ascunde capul crezînd că nu va maĭ fi zărit de vînător — guvernul colectivist închide telegraful pentru transmiterea isprăvilor luĭ şi 'şĭ închipuie că atît ajunge pentru ca publicul să rămînă ignorant asupra scenelor de ruşine şi de sîngeroasă umilinţă la care se dedă colectivitatea.

Dar, lăsînd la o parte abuzul neomenos ce se face cu aplicarea art. 7 din regulamentul telegrafo-poştal, chiar din punctul seŭ de vedere guvernul nu face bine adoptînd procedarea ignobilă pe care a adoptat-o.

Mĕ rog: devastările din capitală sunt cunoscute de toată Europa; nota colectivă prezintată de decanul corpuluĭ diplomatic n'o ignorează nimenĭ; de obligaţiunea de a despăgubi pe ceĭ jefuiţĭ, guvernul nu se poate apăra; demisiunea aurelianiştilor din comisiunea de respuns la mesagiul tronuluĭ, e confirmată de *Monitorul Oficial* — şi faptul că toţĭ deputaţiĭ cu respect de sine şi de mandatul lor s'aŭ retras din comisia bugetară, e înregistrat de toate foile colectiviste. Atuncĭ, ce ascunde guvernul oprind telegramele carĭ vorbesc despre aceste evenimente?

Inept în chestia naţională şi infam în afacerea mitropolituluĭ Ghenadie, d. Sturdza s'a dovedit aziatic în chestia agitaţiilor ovreeştĭ.

Toate aceste lucrurĭ sunt ruşinoase, o înţelegem — dar guvernuluĭ ar fi trebuit să'ĭ fie ruşine de săvîrşirea iar nu de desvăluirea lor.

Altfel, pe lîngă multele porecle căpătate în cursul amărîteĭ sale vieţĭ politice, barbatul din fruntea guvernuluĭ va merita, de astă dată, şi pe aceea de coana Veta, ruşinoasă la vorbă dar desfrînată la fapte.

G. Rădulescu

Şcoalele rurale

— —

In Opinia *am avut ocazia de a insista de multe orĭ asupra şcoalelor rurale din judeţul nostru.*

Am înregistrat, foarte de multe orĭ, din nefericire, rapoartele pe carĭ institutorii de la sate le adresează prefectuluĭ de judeţ. Aceste rapoarte mărturisesc cauza pentru care instrucţia la sate nu merge. Scoalele sunt lipsite de mobilier didactic, primariĭ, nu îngrijesc de copiĭ sărmanĭ, iarna eleviĭ nu pot urma cursurile, de oare ce primariĭ n'aŭ ingrijit de lemne.

Ministrul şcoalelor a avut ocazia de a vizita şcoalele rurale din Iaşĭ şi din Botoşanĭ — şi descrierea pe care o face despre halul în care le-a găsit, este dureroasă.

In raportul seŭ ministrul face aspre observaţiunĭ revizoruluĭ din Iaşĭ, pe care şi Opinia *l'a sfătuit, în repeţite rînduri, să se intereseze maĭ puţin de cancanurile politice şi să arăte un inceput de interes măcar — şcoalelor rurale.*

D. Haret spune acestuĭ revizor:

„M'am convins încă odată de greul mers al şcoalelor noastre de la ţară. Trebue prin urmare să punem mînă maĭ viguroasă şi o *maĭ mare tragere de inimă* **pentru ca să facem să propăşască aceste singure focare de lumină, de la care trebue să se împărtăşească fiiĭ de ţăranĭ".**

Maĭ multă tragere de inimă — *iată ce vĕ recomandă ministru — ilustre domnule revizor.*

OAMENI ŞI LUCRURĬ

— —

Argumente. — Lîngă zidul „Maternităţiĭ" — zice reportagiul — s'a găsit un copil lepădat. Mort saŭ viŭ? E indiferent şi după cum întîmplarea va fi făcut să fie maĭ curînd saŭ maĭ tîrziu descoperit stingherul individ, nevinovat de existenţa sa netrebuincioasă saŭ de *vina* naştereĭ sale.

„Lîngă zidul Maternităţiĭ": e suggestiv şi eloquent faptul acesta; e semnificativ şi ostentativ. Ne pare oare-cum vădită lupta între iubire şi nevoie, între răutate şi părere de răŭ. Cine ştie: mama „denaturată" s'a luptat poate mult, foarte mult între nehotărîre şi neputinţă — pînă şi-a lepadat odrasla în drum; ea s'a luptat fără îndoială.

Nu vă pare întîmplarea aceasta o pledoarie *pentru* trebuinţa... leagănuluĭ, de care s'a vorbit atît de mult?

Nu e nevoe de imaginĭ, nicĭ de închipuire multă pentru a ghici sub chipul necunoscuteĭ „criminale" pe femeea săracă şi ruşinată de starea eĭ; şi n'ar fi oare de ajutor stăriĭ acesteia existenţa leagănuluĭ turnant, n'ar înlesni ea înlăturarea fatală a uneĭ nelegiuirĭ şi n'ar salva o viaţă — poate cîndva de folos societăţiĭ.

Dacă nefiinţa leagănuluĭ nu poate opri fapta barbară a pruncucidereĭ nu e îndreptăţită propunerea că fiinţa luĭ ar înlătura această tristă experienţă?

Un seminar romîn în Lipsca

Seminarul romîn din Lipsca. — Lucrările Seminaruluĭ. — Presa germană şi chestiunea Rominilor din Ungaria.

Singura universitate din Germania la care se fac studiĭ de limba romînă e universitatea din Lipsca. Aceasta datorită d-luĭ dr. Weigand, *astă-zĭ profesor la universitatea din acest oraş. Işĭ poate orĭ-cine da seamă cît de îndrăzneaţă a fost încercarea tînĕruluĭ savant german, cînd te gîndeştĭ că, în filologia romanică, locul cel de pe urmă, îl ocupă limba romînă. Cine ar fi fost atras la o prelegere asupra limbiĭ romîne, cînd pentru filologia romanică se par prea de ajuns amănunţitele studiĭ ce se fac de atîta timp în limbele franceză, italiană, spaniolă, portugheză, etc.? Cu alte cuvinte, unde s'ar fi găsit studentul, care să găsească necesar a-şĭ întregi cunoştinţile de filologie romanică cu elemente de limba romînă?*

Limbă, care de abia a început a fi studiată, atît de săracă în literatură dar şi atît de bogată... în cercetărĭ filologice neserioase, limba romînă a atras în scurt timp atenţiunea unuĭ număr mereŭ crescînd de studenţĭ serioşĭ, carĭ ajutaţĭ de profesorul Weigand, contribuesc la descurcarea unuĭ teren aşa de puţin sigur, şi la îmbogăţirea filologieĭ romanice.

Dar pentru asemenea întreprindere eraŭ necesare ajutoare băneştĭ, pentru lucrărĭ referitoare la studiul ştiinţific al limbiĭ romîne, se simţea nevoie de un local propriŭ pentru lucrărĭ de seminar, însfîrşit de o bibliotecă. După insistenţile d-luĭ Weigand, pe atuncĭ privat-docent la universitate, a bine-voit ministrul şcoalelor, d. Take Ionescu, *să acorde suma necesară pentru crearea unuĭ* seminar romîn, *care a fost apoĭ alipit la institutele universităţiĭ sub numele de* Institut für Rumänische Sprache. *Şi astfel de la 21 April 1893 există seminarul romîn, care a dat roade atît de îmbucurătoare, după cum se poate vedea din raportul anual al seminaruluĭ, ce se publică sub direcţiunea conducătoruluĭ acestuĭ institut.*

Membrĭ aĭ seminaruluĭ la început eraŭ numaĭ studenţĭ străinĭ, Germanĭ cu deosebire, cu încetul s'a adaos şi Romînĭ, — puţinĭ însă dintre Romînĭ cu scop de a studia, ci maĭ mult din curiositate. In vara anuluĭ 1893 numaĭ zece, în semestrul de iarnă trecut s'a ridicat numărul membrilor la 23, dintre carĭ 12 Germanĭ, 6 Romînĭ, 1 Macedonean, 1 Bulgar, 1 Englez, 1 Rus şi un American.

Biblioteca seminaruluĭ cuprinde aproape tot ce e indispensabil pentru studiul limbiĭ: gramaticĭ, scrierĭ relativ la dialecte, la limba veche romînească, la limba latină populară, filologie în genere, etc. In total cuprinde peste o mie de volume şi se primesc zece reviste (maĭ toate cu plată).

Buna stare a Seminaruluĭ şi conducerea inteligentă a lucrărilor se datoresc neobositeĭ activităţĭ a profesoruluĭ Weigand, care a pus atîta rîvnă pentru aducerea la îndeplinire a uneĭ instituţiunĭ indispensabile pentru cercetarea limbeĭ romîne.

De curînd a apărut al patrulea raport anual al lucrărilor seminaruluĭ. E un volum de X, 336 paginĭ, cuprinzînd în afară de darea de samă despre mersul seminaruluĭ şi un studiŭ asupra dialectuluĭ dintre Criş şi Mureş al profesoruluĭ Weigand, lucrărĭ ale membrilor Seminaruluĭ: formaţiunea casuală a singularuluĭ în limba romînă (E. Backmeister); starea actuală a formaţiuniĭ pluraluluĭ (H. Thalmann); întrebuinţarea luĭ pre *ca semn al acuzativuluĭ (St. Stinghe), etc.*

In semestrul actual se cercetează dialectele istrian *şi* macedonian, *atît de puţin cunoscute la universităţile noastre, asupra cărora profesorul Weigand a făcut studiĭ amănunţite. E un avantaj însemnat pentru aceĭ Romînĭ ce aŭ ocasiunea de a studia în Lipsca, de a asculta prelegerile acestuĭ învăţat asupra graiuluĭ fraţilor noştri din Macedonia, Istria, Banat, Maramureş, etc. Şi în semestrul acesta, pentru întăia dată, numărul Romînilor a ajuns covărşitor faţă cu acel al studenţilor germanĭ, — fapt de altfel foarte îmbucurător. E de sperat, că a ajuns momentul ca şi printre studenţiĭ romînĭ să fi străbătut gustul pentru studiarea în mod serios a limbiĭ materne.*

In ce priveşte campania ce o întreprinsese profesorul Weigand prin presa germană contra Maghiarilor, pentru moment n'a fost posibil să se maĭ continue cu publicarea articolelor deja pregătite şi dintre care aŭ apărut două, — după cum se ştie —, în Leipziger Neueste Nachrichten. *Causa e că presa germană, — fapt foarte trist —, fie ea chiar opoziţionistă, se fereşte de a face dificultăţĭ guvernuluĭ pe tema politiceĭ exterioare. Şi astfel organul bismarkian din Lipsca, fie din acest motiv, saŭ din acela că o rudă de aproape a Prinţuluĭ Bismark e de viţă maghiară, s'a ferit de a maĭ publica articole în chestia maghiară. Tot astfel fac şi alte ziare cu tiragiŭ mare. Remîne singurul mijloc, de a tipărĭ saŭ în reviste, saŭ în broşurĭ a parte, — lucru pe care de altmintrelea nu va întîrzia de a-l face profesorul Weigand în curînd.*

Mil.

G. Em. Lahovary

Epoca de ierĭ publică, sub semnătura G. P. — care ascunde numele d-luĭ George Panu — următorul articol asupra regretatuluĭ G. Em. Lahovary:

In numărul nostru de Sîmbătă, în ediţia de seară am făcut cunoscut cititorilor moartea luĭ G. Em. Lahovary, arătînd în acelaşĭ timp adîncile noastre regrete.

G. Em. Lahovary, sub învelişul seŭ modest şi cam timid, ascundea o inimă de o rară bunătate şi un caracter foarte hotărît.

El a fost unul din aceĭ marĭ luptătorĭ din perioada 1884 — 1888.

Sub generoasa şi energica sa conducere, *L'Indépendance Roumaine* devenise în acel timp plămînirĭ prin carĭ cea maĭ mare parte din opinia publică din ţară a resuflat în afară.

Preocupat în mod constant de unitatea şi tăria partiduluĭ conservator, G. Em. Lahovary s'a distins în cursul celor şeapte anĭ din urmă de regim conservator prin o înaltă pricepere şi o caldă apărare a ideilor şi a intereselor partiduluĭ.

Urînd coteriile, grupările şi dizidenţele — plaga partidelor — acest bărbat a căutat şi a isbutit, în tot timpul cît a fost partidul conservator la putere, să orienteze direcţia gazeteĭ într'acolo unde vedea filfîind steagul partiduluĭ, chiar cînd bătrînul stejar, din împrejurărĭ trecătoare, nu era în fruntea afacerilor ţăreĭ.

După alegerea sa ca deputat în Camera conservatoare în 1888, începe a se observa la G. Em. Lahovary tendinţa de a da ideilor conservatoare o tinctură şi un relief conform temperamentuluĭ sĕŭ.

Conservator adînc convins, el începe a pune în serviciul ideilor partiduluĭ o logică inexorabilă. Din observaţie în observaţie şi din deducţie în deducţie, G. Em. Lahovary ajunge a 'şĭ forma un stoc de credinţe asupra regimuluĭ parlamentar şi asupra puterilor din Stat, credinţe carĭ, dacă păcătuesc prin concluziĭ şi soluţiĭ extreme, de sigur însă că ele pleacă din premise exacte, însufleţite de cea maĭ curată şi caldă convingere.

Aceste credinţe îĭ cuprind întreaga fiinţă; ele devin pentru G. Em. Lahovary o ţintă, am putea zice o obsesiune. Nimic nu-l împedică de a lupta pentru ele, aşa că acest conservator de minte şi de inimă, este silit cu durere să se separe de oficialitatea partiduluĭ conservator, să se izoleze de oameniĭ pentru carĭ avea cea maĭ mare stimă şi să înceapă a lucra pentru idealul sĕŭ.

Odată cu desgustul pe care îl cuprinsese pe G. Em. Lahovary cu privire la parlamentarism şi ceea ce el numea „ficţiunile nesănătoase", regretatul director al *l'Indépendance Roumaine* îşĭ caută şi 'şĭ găseşte un derivativ în studiul chestiilor economice şi financiare ale ţăreĭ sale.

In ceĭ din urmă anĭ, îl vedem pe G. Em. Lahovary constant preocupat de acestĕ chestiĭ, la carĭ lucrează cu pasiune.

Pentru el, nu maĭ existaŭ în ultimul timp alte preocupărĭ. El pregătise cu multă stăruinţă un proiect de conversiune a datorieĭ noastre, iar în cîte-va numere din gazeta sa, el schiţează un program de reforme economice, toate purtînd caracterul practic şi util.

Moartea, neaşteptată, a venit să întrerupă viaţa acestuĭ om de bine, acestuĭ lucrător pentru propăşirea ţăreĭ.

In faţa mormîntuluĭ acestuĭ fost tovarăş ne înclinăm cu durere şi cu respect. Durerea noastră este cu atît maĭ mare, cu cît fatalitatea a făcut ca *Epoca* să fie amestecată în moartea acestuĭ bărbat, după legĭ misterioase şi după un destin fatal, care pe toţĭ ne-a surprins dureros.

G. P.

Sobieski şi Romînii

II

Am afirmat că C. Negruţĭ în făurirea legendeĭ sale a fost influenţat de şcoala romantică.

In adevăr trăsătură de cavaler e acea situaţie a luĭ Sobieski, cînd la vederea celor 3 plăeşĭ ducînd pe umerĭ alţĭ treĭ răniţĭ, ordonă să-ĭ spînzure, şi apoĭ îĭ iartă, dîndu-le şi zloţĭ.

Acţiunea aceasta samănă pe de-antregul cu evenimentele petrecute în jurul cetăţiĭ *Weinsberg*, supt domnia luĭ Conrad III, primul împărat din familia Hohenstaufen (1138 — 1152).

Conrad III luă parte la a doua expediţiune cruciată, iar în Germania avu de luptat cu capul Guelfilor, Henric Superbul.

Erau atuncĭ în Germania două marĭ partide. Gibeliniĭ (*Weiblings*) şi Guelfiĭ (*Welfes*). Gibeliniĭ reuşiră a alege de împărat pe Conrad III Hohenstaufen, iar Guelfiĭ cu Henric Superbul, ducele Bavarieĭ şi Saxonieĭ remaseră învinşĭ.

In lupta dintre Gibelinĭ şi Guelfĭ se citează în Istorie asediul cetăţiĭ Weinsberg, care ţinea de partida Guelfilor. Conrad III văzînd îndărăptnicia asediaţilor hotărî a trece supt sabie pe toţĭ locuitoriĭ cetăţiĭ, afară de femeĭ, *cărora li se dete voie a eşi din oraş, ducînd pe umere tot ce ar avea maĭ scump. Nu puţină fu mirarea luĭ Conrad, cînd în ziua hotărîtă, văzu pe femeĭ eşind din cetate şi ducînd pe umerĭ, soţiĭ, copiiĭ şi părinţiĭ.*

Induioşat de această privelişte, Conrad reveni la sentimente maĭ bune şi ertă pe locuitorĭ.

Nu rămîne îndoială că Negruţĭ să nu fi cunoscut acest episod clasic din Istoria medievală; căcĭ chipul cum înjgheaba el episodul cu plăeşiĭ aduce bucăţică ruptă cu episodul de la Weinsberg.

Altă reminiscenţă clasică o maĭ găsim în C. Negruţi.

Cînd Sobieski se înduplecă şi dă viaţă şi cîte 50 zloţĭ celor 6 plăeşĭ, le zise aceste vorbe, demne de un Roman vechiŭ:

„Voinicilor, sînteţĭ slobozĭ; mergeţĭ în pace şi spuneţĭ copiilor voştri că aţĭ avut cinstea a vă împotrivi cincĭ zile regeluĭ de Polonia».

Intorsătura aceasta aduce pe departe cu frumoasele vorbe, ce se zice că le-ar fi spus *Marius* către trimesul regeluĭ de Numidia: «Dute de spune stăpînuluĭ tăŭ că aĭ văzut pe Marius rătăcind pe ruinele Cartagineĭ.»

Dacă dar am prins şi văzut chiagul acesteĭ schiţe, e timpul a ne intreba, cum s'aŭ petrecut faptele, ca maĭ apoĭ să venim să vedem cum s'ar putea înjgheba o nouă schiţă istorică ca pentru şcoală.

Cronicarul Nec. Costin ne spune în letopiseţul săŭ următoarele: (Ed. II Cogălniceanu, vol. II, 36).

«Asijderea tot atuncĭ la întorsul craiuluĭ Leşesc de la Fălciĭ, răschirîndu-se Leşiĭ şi Cazaciĭ prin ţară drept jac, de au ajuns şi pe sub munte; *aflat'au pre Doamna Roxanda, fata luĭ Vasile Vodă, în cetatea Neamţuluĭ şi cu multe muncĭ au muncit'o pentru avuţie; pe urmă i-aŭ tăiet capul pe prag cu toporul. Spun cum să fie găsit la dînsa 19,000 galbenĭ.*

Cam tot acelaşĭ lucru îl spune şi I. Neculcea (ibid, pag 232):

«Iară în al doilea an al domnieĭ luĭ Cantemir Vodă, coborîtu's'au craiul Leşesc, Sobieski cu toată puterea sa şi cu toţĭ hatmaniĭ ţăreĭ leşeştĭ şi cu toată *recipospolita* şi cu multe *podgheazurĭ* în toate părţile, în toată ţara Moldoveĭ, pre la Ocna, pre la Bărlad, pre la Bujorenĭ, de n'au rămas un loc nepradat şi nestricat. *Tăiat-aŭ atuncĭ Leşii şi cu Cazaciĭ pre Doamna Roxanda, fata luĭ Vasile Vodă, la cetate la Neamţ*, şi pe Andreieşoae şi pre Enachi Gramaticul, fiind camaraş la Ocnă şi pe mulţĭ alţiĭ.»

Iată cum apare Sobieski, după cronicarĭ. Cetele răsleţe de Polonĭ şi Cazacĭ după ce pradă toată ţara, se îndreaptă şi spre Neamţ, unde se svonise că fata luĭ Vasile Vodă, Doamna Roxanda, foastă femeie luĭ Timuş, se retrăsese cu toate avuţiile sale.

Poate, şi aşa 'mĭ vine să bănuesc, că C. Negruţi n'a dat crezămînt acestor şirurĭ din Cronicarĭ. Astăzĭ însă nu putem pune la îndoială nicĭ un moment spusele cronicarilor. Dl. V. A. Ureche ne povesteşte pe larg în monografia sa;

«Biserica din Cetatea Neamţului» cum Doamna Roxanda auzind de năvala Leşilor, fuge de la moşia sa Domneşti din jud. Neamţ, unde ducea un traiu luxos de fată de domn, şi se retrage în cetăţue *probabil* avînd cu dînsa o mică ceată de curtenĭ, păzitorĭ.

Leşiĭ însă vin, iaŭ cetatea şi după ce pradă tot ce găsesc, caută a umili pe Doamna Roxanda, femee de 50 anĭ şi maĭ bine, iar în tăgada eĭ de a spune unde i-s sculele, talharii de Leşĭ, oamenĭ de aĭ luĭ Sobieski, o prind, o leagă şi îĭ tae gîtul cu toporul pe pragul bisericuţiĭ din cetăţue.

Intîmplarea povestită de cronicarĭ şi adeverită de documente e mult maĭ tragică şi ne arată în toată golătatea caracterul luĭ Sobieski şi a cetelor de năvălitorĭ.

A maĭ continua să rămînem romanticĭ faţă cu asemenea groaznice scene, e a ignora adevărul şi a încunjura cu firea de cavaler pe acela a căruĭ oştĭ aŭ călcat cele maĭ elementare noţiunĭ de respect de persoana uneĭ femeĭ, nota dominantă a cavalerismuluĭ.

In asemenea caz cum ar trebui înjghebată o schiţă istorică pentru a împăca adevărul faptelor cu caracterul educativ ce trebue să dăm acesteĭ povestirĭ?

Despre aceasta în alt curier.

Gh. Ghibănescu

ROMÎNIĬ EXPLORATORĬ

Avem ştirĭ nouĭ de la d. Emil Racoviţă, tînĕrul explorator din expediţia de la polul sud.

La Rio de Janeiro compatriotul nostru a părăsit pe companioniĭ sĕĭ, fiindcă vaporul expediţieĭ mergea prea încet, şi s'a îmbarcat pe vaporul de poştă *Oravia*, pentru a ajunge în portul *Punta Arenas* cu treĭ sĕptămînĭ înaintea vaporuluĭ Belgica. Scopul acesteĭ grabe este ca să facă cercetărĭ zoologice şi botanice în părţile puţin explorate ale strîmtoreĭ de Magellan.

Vaporul *Oravia* este unul din acele steamere englezeştĭ carĭ sunt adevĕrate insule plutitoare. Conţine saloane spaţioase, sălĭ de lectură şi de jocurĭ de societate în genul otelurilor celor maĭ marĭ şi maĭ confortabile, încît pasageriĭ nicĭ nu simt că sunt pe mare.

In privinţa tînĕruluĭ savant romîn se poate aplica proverbul: „Beţivuluĭ şi dracul îĭ iese înainte cu oala plină!" Pe vaporul acesta gigantic a făcut cunoştinţă cu d. Francesco Moreno, directorul muzeuluĭ de istorie naturală din La Plata—unul din cele maĭ bogate muzee din lume. D. Francesco Moreno este în acelaş timp preşedintele comisiuneĭ de delimitare a frontiereĭ dintre Argentina şi republica Chili.

Acest personagiŭ se ducea tocmaĭ în scopul îndeplinireĭ aceleĭ însărcinărĭ în părţile din strîmtoarea Magellan, unde şi d. Emil Racoviţă avea intenţiunea să facă explorărĭ — şi în loc să fie silit să formeze el o expediţie pe socoteala sa, n'a avut alta de făcut de cît să se alăture pe lîngă cea organizată de d. Moreno.

Printre pasageriĭ vaporuluĭ *Oravia* sunt mulţ Patagonĭ, adică indivizĭ stabiliţĭ în Patagonia, căcĭ populaţiile indigene aŭ dispărut saŭ maĭ bine aŭ fost suprimate—şi Patagoniĭ carĭ trăiesc prin stabilimentele unde se cresc vacĭ şi oĭ, departe de a fi oamenĭ sĕlbatecĭ, cum merge legenda în Europa, împing ceremonialul etichetei la extrem. Nu se prezintă în saloanele comune de cît în costum de gală şi fac atîtea maniere şi fasoane în cît îţĭ strică plăcerea de a te afla printre dînşiĭ.

Este adevĕrat că maĭ toţĭ sunt englezĭ i ger m anĭ.

Socialismul în Noua-Zelandă

— —

Se ştie că Noua-Zelandă deşi anglo-saxonă, este ţara cea maĭ socialistă din lume.

Parlamentul eĭ a dat de curînd o nouă probă despre aceasta votînd o lege care prescrie că Statul neo-zelandez să servească o pensie de 38 lire sterling adică 950 leĭ pe an orĭ căreĭ persoane onorabile, în vrîstă de 65 anĭ trecuţĭ, care a locuit două-zecĭ de anĭ în insulă.

Ultimul Academician

— —

André Theuriet, la dreptul vorbind, nu este cel din urmă ales al Academieĭ celor patru zecĭ de nemuritorĭ; *recepţiunea* însă fiind adevaratul „dignus es...» gingaşul romancier numaĭ de acum se poate privi învestit cu măgulitorul epitet de «maître.»

André Theuriet a fost ales în locul luĭ Alexandre Dumas fiul. Primirea s'a făcut de către Paul Bourget: o coincidenţă bizară. Cîntăreţul senin al cîmpurilor şi pădurilor apoteozat de pictorul budoarelor şi saloanelor pariziane.

Recepţiunea a fost, zice-se, una din cele maĭ interesante prin ambele discursurĭ ce s'aŭ rostit şi prin oare-cari incidente dintre care cel mai nostim a fost manifestaţia contra luĭ Zola: «a bas Zola» ca o aluzie la afacerea Dreyfus.

*

André Theuriet este o figură curioasă sau cel puţin originală în literatura franceză. Om liniştit şi pacnic, primar al uneĭ modeste comune din sudul Franţeĭ, Theuriet adoră natura de la care s'a inspirat pentru a-şĭ alcătui operile sale rustice şi sănătoase, din care simţi miros de florĭ, auzi ciripirĭ de păsîrghiĭ, murmur de ape şi freamăt de foĭ,—iar nu spasmul şi clocotul de patimĭ ca în craterul vulcanic care se chiamă *Paris*.

«Peisagiul care se iveşte îndărătul fiecăriĭ din rimele luĭ, îl recunoaştem. Acele liniĭ verzĭ şi palide de salciĭ care ţărmuriau drumurile pe unde hoinăriam doĭ cîte doĭ, joia şi dumineca; acele viĭ pe care le descria, împurpurîndu-se toamna, noĭ le-am cutrierat în lunile de vacanţă; aroma, delicată senzualitate, dulce şi păgînă, am respirat-o îndată atît de aproape de noĭ, atît de pătrunzătoare, după fie-care cetire în cît poiezia rustică şi familiară ne-a cuprins din primele lecturĭ şi numele luĭ André Theuriet, începu să treacă şi să treacă iar prin toate convorbirile noastre de şcolarĭ îndrăgostiţĭ de literatură...»

Aşa zugrăveşte 5aul Bourget opera luĭ Theuriet, caracterizînd-o desevîrşit. Cît despre răspunsul nouluĭ ales, el a făcut elogiul celor treĭ Dumas, stăruind fireste, asupra celuĭ din urmă, care a prefăcut vitejia militară a străbunuluĭ, spiritul şi abundenţa tatăluĭ în arme de energie şi voinţă, servindu-se de toate pentru un mare apostolat literar.

Rusticul Theuriet are o profundă admiraţie pentru revoluţionarul Dumas, acel care şi-a încheiat unul din capo d'operele sale cu cuvintele aceste:

«Et maintenant, allons travailler...»

Rod.

Mărunte

Pentru a putea aduna un fond din care să se ajutoreze văduvele şi orfaniĭ, societatea bărbierilor a hotărît să dea un bal în seara de 25 Decembrie curent.

E o idee lăudabilă la care rugăm pe toţĭ oameniĭ de bine să se asocieze.

Panamaua Franceză

— —

In una din şedinţele trecute ale camereĭ franceze, cu ocazia unor discuţiĭ care aveau de scop a pune din nou pe tapet chestia Panamaleĭ, s'a propus următoarea trecere la ordinea zileĭ:

«Camera,

«Regretînd lacunele instrucţiuneĭ din 1892—1893, tăcerea păstrată la acea epocă asupra descoperireĭ unor fapte delictuoase şi criminale cari au fost obiectul unor urmărirĭ ulterioare în 1895;

«Blamînd amestecul şi participarea oamenilor politicĭ la negocierile sau operaţiunile financiare ce avură loc cu puterile publice;

«Şi, repudiind orĭ-ce concurs de banĭ împrumutaţĭ guvernuluĭ sub o formă oare-care de către particularĭ sau Societăţĭ;

«Trece la ordinea zileĭ».

Din Roman

— —

Spectacole teatrale

Trupa d-luĭ Emil Neculau a maĭ scos orăşeniĭ din toropeală. Lumea petrece la teatru, petrece bine pentru parale puţine.

Duminecă, la reprezentaţia comedieĭ „Un botez la cazarmă"—lume multă la spectacolul reuşit.

Toate ar fi bune dacă am avea o sală maĭ bună. Scena nu corespunde menireĭ, decorurĭ nu sunt, lumina e slabă.

Recunoscut în sală, la spectacolul de duminică:

D-nele Nanu, Ursianu, Murguletz, Verner, Marcachi, Cerchez, Gheorghiu, Boerescu, Fundăcescu, Drăghicĭ, Buicli, Misir, Cap. Buicli, Alexandrescu, Babuer Bring, Raiter, Antonescu, Dudescu.

D-rele Capri, Ştefanovicĭ, Fundăcescu, Ciupagea, Alacĭ, Verner, Dudescu.

D-niĭ Naum, Capri, Drăghicĭ, Dudescu, Gheorghiu, Cardaş, Buicli, Imbun, Droc, Boirescu, Cerchez, Marcachi, Gorjan, Ursianu, Murguletz, Panu, Babner, Misir, Bring, Raiter.

Pentru Joĭ s'a anunţat, *Provincialiĭ din Paris*.

INFORMAŢII

— —

Revoluţia Neisbutită

Partizaniĭ, cu pantalonĭ creţĭ, aĭ colectiviştilor, de conivenţă cu măcelariĭ liberalĭ-naţionalĭ, şi sub conducerea ocultă a agenţilor neguleraţĭ aĭ poliţieĭ, se pregăteaŭ pentru alaltăerĭ, Duminică, să întreprindă în capitală o nouă vînătoare, de mătăsăriĭ, haine de iarnă, cizme bune şi chiar madepolon sadea.

In acest scop eĭ se concertară asupra moduluĭ de operaţiune, şi, pentru ca întreprinderea să nu maĭ aibă aerul că, pe lîngă bătaia evreilor nu se perde din vedere nicĭ cotrobăiala dughenilor, s'a decis ca nimenĭ din năvălitorĭ să nu poarte ciomege saŭ retevee, ci numaĭ arme, topoare, cuţite, revolvere, etc. Era vorba, nicĭ maĭ mult nicĭ maĭ puţin, de cît despre un fel de Sf. Bartolomeŭ în care Capitala să scape definitiv de evreĭ.

Poliţia, care fusesă organizatoarea neorînduelelor de Duminica trecută, şi care avea acum ordin de a înpedeca orĭ ce mişcare, găsi cu cale să se prefacă de a fi şi acum favorabilă unor ast-fel de întreprinderĭ şi trimise veste celor pregătiţĭ să aştepte semnalul *momentuluĭ deciziv*.

***

Pornirea trupelor la bataie trebuia să înceapă Sîmbătă noaptea spre Duminică, pentru ca în zorĭ de ziuă să ajungă la locul unde urma să se dea lupta. Totul era gata şi se aştepta numaĭ semnalul de la poliţie.

Cunoscînd, cu modul acesta, toate mişcările şi pregătirile celor ce aveaŭ să năvălească în oraş, Sîmbătă noaptea, cu mult înainte de ora plecăreĭ *cetelor de voinicĭ liberalĭ naţionalĭ*, regimentul 34 de infanterie şi reg. I geniŭ aŭ fost îndreptate spre poliţie, de unde s'aŭ împărţit cîte o companie, sub diriguirea unuĭ comisar, pe la secţiile 36, 37, 38, 39, 40 şi 41. O altă parte de trupe aŭ fost aşezate pe cheiul Dîmboviţeĭ spre străzile Văcăreştĭ şi Dudeştĭ. Apoĭ în strada Negru-Vodă s'a aşezat un pluton de soldaţĭ, pe strada sf. Vinerĭ un alt pluton, în curtea sinagogeĭ din str. Sinagoga s'a postat o companie şi o altă companie înpărţită în plutoane a fost înşirată pe stradele Halelor şi Momulariĭ.

***

Cu modul acesta năvălirea din mahalale a fost baricadată de trupe, ast-fel că bandele aspirante de victoriĭ asupra evreilor aŭ găsit prin toate părţile drumurile tăiate şi aŭ trebuit să se replieze pe la căminurile lor respective.

Graţie, decĭ, măsurilor luate din timp repeţirea vandalismurilor din Duminica trecută a putut fi evitată, şi cu ocazia aceasta s'a dovedit odată maĭ mult că poliţia nu află nimic despre mişcările mahalalelor, atuncĭ *cînd nu vrea să afle nimic*.

— —

D. Aird, reprezentantul d-luĭ Lindley, pentru aducerea apeĭ la Iaşĭ, a obţinut un concediu de treĭ săptămînĭ.

— —

D. Haret a respins demisia motivată a rectoruluĭ universităţeĭ.

Faţă, însă, cu gravitatea motivelor invocate, d. Maiorescu îşĭ menţine dimisiunea.

— —

Tribunalul de comerţ a menţinut mandatele de arestare lansate contra faliţilor I. Grün şi Moşcovicĭ.

— —

Furturile militare aŭ devenit din noŭ contagioase: raportorul consiliuluĭ de resbel, d. căpitan Cujbă, instrueşte de cîte-va zile o însemnată delapidare de banĭ la regimentul 8 artilerie din Roman.

— —

Se ştie că între condiţiunele puse de d. Lindley, pentru facerea lucrărilor cu privire la aducerea apeĭ la Iaşĭ, e şi aceia, că primăria trebue să plătească inginerilor plata drumuluĭ, dusul şi întorsul. Orĭ, zilele aceste aŭ sosit treĭ inginerĭ angajaţĭ de d. Lindley, toţĭ treĭ veniţĭ din Francfurt, sosiţĭ cu bilete de aceiaşĭ clasă şi totuşĭ administraţia comunală a mandatat unuia 530, altuia 420 şi celuĭ de al treilea 345 leĭ.

Cum explică administraţia comunală aceste diferenţe de plată?

— —

Curtea de apel secţia I-a a condemnat ierĭ la 70 leĭ amendă şi 50 leĭ despăgubirĭ pe d. Petrescu, primarul comuneĭ Strunga, pentru că a ţinut arestaţĭ 4 zile, în localul aceleĭ primăriĭ, negustoriĭ Aron şi Rudolf Vainştein din Tîrgu-Frumos.

— —

D. Tache Ionescu, care a pledat ierĭ în procesul Balş, s'a întors seara în capitală.

— —

Făcîndu-se recepţia definitivă a nouluĭ local al şcoaleĭ de meseriĭ din Iaşĭ, lucrare executată de societatea romînă de construcţiĭ, localul a fost primit fără nicĭ o modificare esenţială.

— —

Domnia legilor

Coplesit de ignominiile regimuluĭ sĕŭ, d. Sturdza nu se laudă, or de cîte orĭ e silit la această penibilă sarcină, de cît cu *domnia legilor*, un loc comun care nu spune nimic chiar dacă ar exprima o stare reală de lucrurĭ. Legile însuşĭ obligă pe guvern la respectul lor, şi supunerea la lege e o datorie de rînd nu o virtute excepţională.

Dar cînd vorbeşte de domnia legilor, d. Sturdza nu numaĭ că se laudă cu ceea ce e o datorie pînă şi pentru sacagiĭ, dar spune chiar o minciună cu bună ştiinţă.

Numaĭ repetăm nenumĕratele cazurĭ cînd s'a dovedit că arbitrariul ţine loc lege sub regimul liberal. Dar întîmplarea recentă cu duelul al căruĭ sfîrşit îl deplingem cu toţiĭ, constitue o dovadă evidentă că d. Sturdza calcă în picioare cele maĭ elementare principiĭ de justiţie.

Instrucţia delictuluĭ acestuia s'a făcut de către judecătorul de instrucţie sub inspiraţia imediată a consiliuluĭ de miniştri, care discuta arestarea preveniţilor pe cînd judecătorul de instrucţie interoga de formă.

Aşteptînd hotărîrea consiliuluĭ de miniştri, bietul judecător a fost nevoit, timp de treĭ ore, să întrebe lucrurĭ cu desăvîrşire fără interes într'o afacere ale căreĭ peripeţiĭ erau simple şi cunoscute în amănunt.

A trebuit ca ministrul de interne să ameninţe cu demisia pentru ca d. Sturdza şi aĭ seĭ complicĭ în *domnia legilor* să nu siluiască conştiinţa judecătoruluĭ de instrucţie.

O simplă coincidenţă: judecătorul însărcinat cu instruirea acesteĭ afacerĭ, este tot cel care... a cerut scuze fostuluĭ mitropolit Ghenadie.

— —

Legea contra duelului

După cum am anunţat ierĭ, d. senator Viişoreanu a depus pe biuroul Senatuluĭ, următorul proiect din iniţiativă parlamentară:

Proect de lege

Art. I. Să se suprime din codul penal secţia II: *despre duel;* delicvenţiĭ vor remănea supuşĭ previziunelor şi penalităţelor coduluĭ pentru faptul de omucidere voluntară, curse şi premeditare.

Art. 2. Provocaţiunea la duel constituie crima de tentativă de asasinat cu voinţă, prin cursă şi cu premeditare.

Expunerea de motive

Subsemnaţiĭ:

In vederea garanţieĭ tuturor libertăţilor;

In vederea celor petrecute cu ocazia uneĭ polemicĭ de presă;

In vedere că *duelul* este o dispoziţie nenorocită introdusă în codul nostru de represiune, că el e contrar obiceiurilor noastre din străbunĭ, contrar organizăreĭ unuĭ stat modern;

In vedere că *duelul* este un obiceiŭ medieval care avea raţiunea luĭ de a fi într'o societate neorganizată încă;

In vedere că *duelul* este bazat pe principiul dreptuluĭ divin;

In vedere că de fapt *duelul* este, dreptul celuĭ maĭ tare;

In vedere că *duelul* avea raţiunea de a exista într'o epocă, pe cînd cetăţeanul nu'şĭ găsea apărarea în protecţia legilor;

Considerînd că statul romîn este organizat pe baza libertăţeĭ şi a democraţieĭ, că toate drepturile cetăţenilor sunt garantate de legĭ şi că puterea acestor drepturĭ este asigurată prin dispoziţiile puterei judecătoreştĭ în deciziunile eĭ;

Pentru aceste motive, subsemnaţiĭ propunem suprimarea din codul penal a secţiuneĭ a VI-a: *despre duel*, articolele 258, 259, 260 şi 261; *acest delict va deveni o crimă ordinară de omucidere cu voinţă, prin cursă şi cu premeditare.*

FOIŢA ZIARULUI „OPINIA"

33)

PARIS

de

EMILE ZOLA

CARTEA ÎNTÎIA

IV

Dar de cînd era vorba despre întrarea eĭ la Comedia Franceză, pentru a juca acolo rolul Paulineĭ din Polyeucte, oameniĭ începeau a se indigna, alţiĭ îşĭ bătea joc, în aşa mod ideea aceasta părea absurdă, atentătoare la maiestatea tragedieĭ clasice. Dînsa însă liniştită şi încăpăţinată, vroiea lucru acesta, şi îl vroia foarte mult, sigură de reuşită, cu obrăznicia feteĭ căreia barbaţiĭ nu-ĭ putuse refuza nimica.

In ziua acea, pe la treĭ ceasurĭ, Gérard, care nu ştia cum să-şĭ omoare timpul, înainte de a aştepta pe Eva în Strada Matignon avusese ideea de a se sui la Silviana, pentru a aştepta ceasul întîlnireĭ. Dînsa era un capriciu vechiŭ şi el rămăsese unul din intimiĭ miculuĭ otel, se uita chiar cîteodată pe acolo, cînd drăguţa fată se plictisa. Acum o găsise furioasă, şi el era acolo ca un simplu prietin, întins într'unul din fotoliurile încăpătoare din salonul auriu, gata să-ĭ asculte plîngerea.

Ea în picioare, în toaletă albă, întocmaĭ cum era Eva la dejun, vorbia cu pasiune, sfîrşia să-l convingă, cîştigat de a tita tinereţă şi frumuseţe, comparînd 'o fără să vree, cu cea laltă, deja sătul de întîlnirea ce-l aştepta, şi cuprins de o aşa lene morală şi fisică, în cît ar fi preferit să rămie în fundul aceluĭ fotoliu.

— Auzĭ tu, Gerard, striga ea în sfîrşit, uitîndu-se pînă a-l testui, asta nu! N'am să-ĭ dau aceasta, pînă cînd nu-mĭ va aduce numirea.

Tocmaĭ întră baronul. Ea se prefăcu deodată ca de ghiaţă primindu-l ca o tînără regină ofensată şi care aşteaptă explicaţiĭ, în timp ce dînsul prevăzînd furtuna, aducînd de altmintrelea şi noutăţĭ dezestruoase, zimbia, foarte jenat. Silviana era piatra împovorătoare a acestuĭ om atît de solid şi atît de puternic încă în declinul raseĭ luĭ. Dînsa era începutul dreptăţeĭ şi pedepseĭ, luînd cu amîndouă mînile aurul adunat, resbunînd prin cruzimele eĭ pe aceia cărora le era frig şi foame. Era demn de milă să vezĭ pe omul acesta temut, linguşit, înaintea căruia tremurau stelele, că îngălbineşte aicĭ de nelinişte, se pleacă foarte umilit, recăzînd în copilăria senilă şi bîlbăitoare a dorinţeĭ.

— Ah! draga mea, dacă aĭ şti cît am alergat! O mulţime de afacerĭ plicticoase: am avut de lucrat cu antrepenoriĭ, am regulat o chestiune de publicitate. Crezusem că nu voĭ putea să viu să-ţĭ sărut mîna.

Dînsul îĭ sărută mîna, pe care ea o lăsă să cadă rece şi indiferentă, mulţumindu-se să-l privească, aşteptînd să vadă ce va spune, încurcîndu-l în aşa chip în cît baronul asuda, bîiginĭ nu maĭ găsea cuvinte.

— Fără îndoială că m'am ocupat şi de D-ta, m'am dus la artele frumoase, unde mi se făcuse o făgăduială formală.... Ah! sînt foarte binevoitor în favoarea D-tale, ceĭ de la Artele frumoase!.... Numaĭ cît închipueşte-ţĭ, imbecilul acela de ministru, Taboureau, un profesor bătrîn de provincie, necunoscător de Parisul nostru, s'a opus formal numireĭ D-tale, spunînd că atîta timp cît dînsul va fi ministru, cu nicĭ un chip nu veĭ debuta la Comedie;

Ea nu spuse de cît un cuvînt, dreaptă şi rece.

— Atuncĭ?

— Eĭ bine, atuncĭ, draga mea, ce vreaĭ să fac?... Nu se poate cu toate acestea, resturna un minister pentru ca să jocĭ pe Paulina.

— Şi pentru ce nu?

El încercă să rîdă, dar faţa îĭ se congestionă, şi întregul corp fu apucat de convulziĭ.

— Eĭ draga mea Silviana, nu te încăpăţîna. Eştĭ atît de drăguţă cînd vreaĭ.... Indepărtează-ţĭ ideea acestuĭ debut. Singură chiar aĭ să riştĭ mult, căcĭ cîte supărărĭ aĭ să aĭ dacă o să cazĭ. Aĭ să plîngĭ cu toată disperarea.... Şi pe urmă poţĭ să-mĭ ceĭ atîtea alte lucrurĭ, pe care aş fi atît de fericit să-ţĭ le daŭ. Aide, chiar acuma, spune-ţĭ dorinţa, pe care voĭ îndeplini-o la moment.

Glumea, căuta să-ĭ ieie mînile. Ea însă se dădu înapoĭ foarte demnă, şi-l tutuia, cum tutuise pe Gérard.

— Auzĭ tu, dragul meŭ, nu-ţĭ maĭ daŭ nimic până cînd nu voĭ juca pe Paulina.

(Va urma)

Cutia cu scrisorĭ

In baza dreptuluĭ de apărare publicăm scrisoarea pe care ni-o trimite comitetul de redacţie al ziaruluĭ „Jos Vandaliĭ“:

Domnule Director,

Ca unul ce am luat parte la scoaterea ziaruluĭ «Jos Vandaliĭ», mă simt dator de a răspunde la articolul de fond din stimatul dv. ziar cu data de 30 Noembrie 1897, şi cu atît maĭ mult, mi se incumbă această datorie, prin faptul că am fost împuternicit de colegiĭ meĭ, să scriu aceste rîndurĭ.

In articolul intitulat «Demisia d-luĭ Maiorescu», afirmaţĭ că efectele infamieĭ colectiviste s'au întins într'atîta, în cît au provocat o desbinare prăpăstioasă între studenţĭ, au provocat două tabere, *carĭ se tratează reciproc cu cele maĭ grozave injuriĭ.*

Ţin să vă declar, că dacă colegiĭ noştri antisemiţĭ au putut fi influenţaţĭ de îndemnările şi încurajările colectiviste noĭ ceĭ ce suntem grupaţĭ sub titlul de *„Noua asociaţie generală a studenţilor din România“* n'am fost şi nicĭ nu vom fi atinşĭ de manopere de soiul acestora

Dacă am protestat in potriva aceleĭ părţĭ din studenţime, care atîta timp a aţîţat prin manifeste şi pamflete tot ce Bucureştiĭ are maĭ brutal, maĭ salbatec, am făcut-o pentru că credeam de datoria noastră să protestăm să protestăm într'un asemenea caz.

Nu manopere colectiviste ne-aŭ împins la aceasta, ci programul nostru.

Pe de altă parte, dezbinarea de care vorbiţĭ, nu este, şi nicĭ nu putea fi, un efect al infamieĭ colectiviste. Desbinarea aceasta a existat şi va exista pururĭ, între studenţimea serioasă şi demnă, şi între acea studenţime, pe care aşĭ putea-o numi studenţime de paradă.

Cît e vorba însă, de injuriile pe carĭ le-am fi aruncat, v'am ruga ca nu numaĭ prin o citaţie necomplectă şi aproape necomentată, să stabiliţĭ un fapt atît de grav pentru noĭ, carĭ orĭ-ce s'ar zice, ne-am rîdicat şi am căutat să ne afirmăm ca un element de ordine.

Rîndurile intitulate «Pentru parchet», carĭ v'aŭ cuprins de întristare şi pe carĭ le dezaprobaţĭ, trebueaŭ citate în întregime şi nu trebuea omisă tocmaĭ partea finală, care e menită să aducă lumină în public. Căcĭ publicarea acelor rîndurĭ dacă s'a făcut, a fost ca, punîndu-ne la dispoziţia orĭ-căruĭ să probăm vinovăţia unor studenţĭ, carĭ aŭ declarat în faţa rectoruluĭ chiar că nu sunt nicĭ de cum amestecaţĭ în scandalurile petrecute.

In speranţa că veţĭ bine voi a publica aceste rîndurĭ, primiţĭ vă rog d-le director, stima ce v'o păstrez.

p. comitet, **V. S. Radu**

NOTE TEATRALE

TEATRU. Astă-seară, reprezentaţia d-neĭ Gălăşcă. Joĭ 4. *Mîndrie şi amor.* Sîmbătă 6 şi Duminică 7, *Piraţiĭ din America.* Marţĭ 9, *Croitorul de dame.* Joĭ 11, *Amicul femeilor.* Duminică 14, *Amor şi crimă.*

***

Cînd s'a hotărît a se reprezinta melodrame, artiştiĭ se împărţiseră în două taberĭ, unĭ pentru melo-drame şi alţĭ contra. In urma succesuluĭ obţinut însă cu reprezentarea acestor piese, ceĭ carĭ eraŭ contra aŭ început a se convinge şi unul cîte unul dispar în tabăra *melo-dramiştilor*; chiar erĭ d-l Doria a făcut *mea culpa* şi s'a înscris la melo-dramă primind un rol în *Piraţiĭ din America*; astă-zĭ s'a întîmplat acelaş lucru cu Al Leaneĭ N. V.

Aŭ maĭ remas numaĭ doĭ de convins.

Politica Externă

Manifestul Germanilor

Deputaţiĭ partiduluĭ progresist german din Austria, în număr de 37, au publicat următorul manifest:

Către poporul german din Austria.

Anul 1897 a fost fatal pentru Germaniĭ din Austria şi pentru Austria în genere. Prima-vara a adus nenorocitele ordonanţe asupra limbelor, făcute de Badeni. Aceste ordonanţe, făcute în contra spiritului legeĭ şi a constituţieĭ. aŭ învins întregul popor German. Ruşinea aceasta noĭ n'am putut'o accepta în linişte. De aceea mandatariĭ poporuluĭ german au dus o luptă fără de pildă în istoria parlamentarismuluĭ. Nu se maĭ vĕzuse până acuma, o unire maĭ călduroasă a partidelor germane, a avut şi victime lupta aceasta. Instigatorul acelor ordonanţe nenorocite a dispărut de pe cîmpul de luptă. Dar el a lăsat monarhia într'o deplină stare de destrăbălare.

Peste tot domină anarhia. In capitala Bohemieĭ, revoluţia e în plină floare şi autorităţile n'aŭ reuşit pînă acum, a asigura viaţa şi averea conaţionalilor noştri.

Ordonanţele asupra limbelor, sursa tuturor acestor nenorocirĭ continuă a exista. Prin retragerea silită a conteluĭ Badeni, noĭ am avut un succes, dar victoria încă nu este complectă.

Viitorul e nesigur. Poporul nostru va maĭ maĭ îndura poate multe zile grele dînă ce vom putea încheia pacea atît de dorită. Dar noĭ aşteptăm în linişte toate evenimentele. *Vom lupta în toate împrejurările credincioşĭ nouă singurĭ, credincioşĭ poporuluĭ nostru.*

Un cuvînt de şapte-zecĭ şi şase litere

Dacă o persoană cu limba deslegată ar pronunţa înaintea cuiva acest vocabular euphonic: *Hottentotenstottertrottelmutterattentoeterlattengitterwetterkotterbeutelratte*, consonanţa sa harmonioasă l-ar face să priceapă de îndată că acesta este un cuvînt nemţesc, şi în adevăr, căcĭ este extras dintr'un ziar german din Dresda, *der Weidmann*, pe romînește *Vînătorul.*

Dar va avea fără îndoială maĭ mare greutate de a înţălege senzul, căcĭ pentru aceasta trebue se înţălege o explicaţie.

Iat'o:

Weidmann istorisește că la Hotentoţĭ, *Hottentoten*, kanguriĭ, *Beutelratte*, se găsesc în foarte mare număr. Mulţĭ rătăcesc prin ţară, liberĭ şi respectaţĭ; alţiĭ, maĭ puţin fericiţĭ, sunt prinşĭ de vînătorĭ şi închişĭ în cuştĭ, *Kotter*, prevăzute cu cîte o învălitoare, *Lattengitter*, care îĭ pune la adăpostul timpuluĭ reŭ. Aceste cuştĭ se numesc decĭ, în nemţește, *Lattengitterwetterkotter*, ear kangurul odată închis ia numele de *Lattengitterwetterkotterbeutelratte.*

Intr'o zi se arestă un asasin *Attentoeter*, care ucise o Hottentotă, *Hottentotenmutter*, mamă a duoĭ copiĭ tîmpĭ şi bîlbîiţĭ, *Stottertrottel.* Această mamă, în limba germană, este arătată prin cuvîntul următor:

Hottentotenstrottertrottelmutter.

Ucigaşul fu închis într'o cuşcă de kanguri, *Beutelrattenlatengitterwetterkotter*, din care, după cîte-va zile, a reuşit să evadeze. Dar, din fericire, nu întărzie a recădea în mînele unuĭ Hotentot, înverşunat al urmări, şi care să prezentă foarte vesel primaruluĭ din satul seŭ: — am prins pe *Beutelratte*, zise el — Care? întrebă primarele, avem o mulţime de aceştia. *Attentoeterlattengitterwetterkotterbeutelratte.* De care *Attentoeter* vorbeştĭ? De *Hottentotenstrottertrottelmutterattentoeter.* Atuncĭ nu puteaĭ să spuĭ îndată că aĭ prins pe *Hottentotenstrottertrottelmutterattentoeterlattengitterwetterkotterbeutelratte?*“

Se afirmă că Hotentotul fugi înspăimîntat.

ULTIME INFORMAŢII

Noiŭ alegerĭ comunale

Consfătuirea de ierĭ

Situaţia liberalilor.—Alegerea d-luĭ Gane ca preşedinte de Senat.— Anihilarea lucrărilor. -Noile alegerĭ.

La timp am arătat în Opinia *situaţia încurcată a d-luĭ Gane şi a colectiviştilor în ce priveşte administraţia comunală.*

Fără o pregătire serioasă pentru conducerea lucrărilor, fără nicĭ scrupul în ce priveşte cheltuirea banuluĭ public, colectiviştiĭ aŭ trebuit să ajungă fatal unde aŭ ajuns astă-zĭ, adică la o situaţie financiară mizerabilă, o sumă de lucrărĭ neterminate, toate creditele epuizate şi la lucrărĭ executate dar neachitate.

*

Dar situaţia devine şi maĭ proastă în urma alegereĭ d-luĭ Gane ca preşedinte al Senatuluĭ. Căcĭ, prin noua-ĭ situaţie, silit fiind a sta maĭ mult în Bucureştĭ, d-sa nu poate lua parte la lucrările consiliuluĭ.

In urma acestora, consilieriĭ comunalĭ aŭ ajuns la numărul absolut necesar pentru a se putea ţinea o şedinţă.

Şi închipuiţi-vă pretenţia colectivistuluĭ de a treia mînă, cînd ştie că poate, la un moment dat, să împiedice orĭ-ce lucrare.

*

Speriaţĭ tocmaĭ de aceste nemăsurate pretenţiunĭ — dovadă cazul părinteluĭ Vereanu în chestia căruţelor de la abator—ceĭ din administraţie au cerut d-luĭ Gane să vie în Iaşĭ pentru a face să se sfîrşească odată cu situaţia aceasta nenorocită.

*

Precum am spus în numărul nostru de ierĭ, un conciliabul, care a durat foarte mult, a avut loc Duminică după amează. S'a discutat despre situaţia financiară şi maĭ ales despre descomplectarea consiliuluĭ.

Ca urmare acesteia a fost ierĭ după amează o nouă consfătuire, de astă dată în sala prefectureĭ şi la care a luat parte şi d. Gheorghian.

S'a convenit următoarele:

1) **D. Gane nu demisionează.**

2) Se va cere atît de d. Gheorghian cît şi de d. Gane, ministruluĭ de interne, să încuviinţeze alegerea parţială a cincĭ consilierĭ în locul decedaţilor Ornescu şi căpitan Ienache şi a treĭ consilierĭ demisionaţĭ.

De remarcat e că dr. Bolez nu e considerat ca demisionat.

Ministrul cultelor a încuviinţat că Epitropia bisericeĭ sf. Haralambie să contracteze un împrumut de 5380 leĭ, pentru a face faţa cheltuielelor de reperaţiĭ pe carĭ le necesitează numita biserică.

D. A. Greceanu, comisar comunal, în dispărţirea I şi a II-a, a fost permutat în aceiaşĭ calitate la dispărţirea a IV-a.

La Cioara, una din moşiile statuluĭ din judeţul Iaşĭ, se va clădi o şcoală şi o biserică, pe contul ministeruluĭ instrucţiuneĭ.

La Zimnicea s'a operat astă noapte un furt important. Poliţia de acolo anunţă prin circulărĭ telegrafice, că maĭ mulţĭ făcătorĭ de rele s'aŭ introdus prin dosul pivniţeĭ în prăvălia fraţilor Ion şi Ilie Trifescu şi că, neisbutind să strice lada de fer, aŭ spart biroul de unde aŭ luat 3440 leĭ în bilete ipotecare, 700 leĭ în argint şi 2 politĭ în valoare de 1600 leĭ semnate de d. Ştefan Petcu din Giurgiu.

*

O telegramă din Tulcea anunţă expulzarea numituluĭ N. Ivanof prin punctul Cara-Omer.

Se spunea — dar oameniĭ iniaţiaţĭ nu dădeaŭ crezare ştireĭ — că locul de comisar comunal, rămas vacant prin retragerea d-luĭ Liteanu, se va încredinţa d-luĭ P. V. Grigoriu, autorul delicioaselor versurĭ recitate de d. Cîrjă cu prilegiul reprezentaţieĭ de gală care s'a dat cînd cu vizita Majestăţilor Lor la Iaşĭ.

D. Gane, însă, pentru a dovedi adîncul seŭ respect către oameniĭ de litere, a dat locul acesta d-luĭ Botezatu, administratorul ziaruluĭ *Evenimentul.*

Cu prilejul acesta putem adăoga cum că d. Grigoriu a fost decorat de către M. S. Regele cu medalia *Bene Merenti*, pentru meritele sale literare.

Această împrejurare dovedeşte îndestul incompatibilitatea dintre situaţia d-luĭ Grigoriu şi funcţiunea cu care'l ofensa d. Gane.

Curtea cu jurĭ, care s'a deschis ierĭ, urma să judece procesul luĭ Silion, pentru contopire de pedepe. S'a amînat, însă, din cauza lipseĭ un dosar.

Astă-zĭ e procesul luĭ Iftimie a Jidanoaieĭ, acuzat de omorul concubineĭ sale.

Neue Freie Presse, **publică o telegramă din Bucureştĭ prin care se vesteşte demisia d-luĭ Maiorescu, de la rectoratul universităţeĭ din Bucureştĭ.**

Comentînd această ştire numitul ziar spune că situaţia guvernuluĭ a devenit foarte şuberdă în urma acesteĭ demisiunĭ.

In ceia ce priveşte demisia prefectuluĭ de poliţie din capitală, nicĭ o îndoială nu maĭ poate exista, că d. Lecca va fi nevoit să se retragă.

Inalta curte de conturĭ a remis azĭ prefectureĭ verificarea gestiuneĭ fostuluĭ casier general al judeţuluĭ Iaşĭ, d. C. Arhiri. Odată cu gestiunea s'a trimis şi chitanţa pentru rădicarea garanţieĭ pe care doamna Maria Petrov o depusese pentru d. Arhiri, fostul eĭ ginere.

Amănunt curios: doamna Petrov a încetat tot astă-zĭ din viaţă.

In privinţa mijloacelor juridice pentru a obţinea terenurĭ în scop de a clădi localurĭ de şcolĭ rurale în satele în carĭ proprietăţile locuitorilor sunt puse sub regimul special al legeĭ rurale—ministrul şcoalelor a trimis azĭ o circulară prin care chiamă atenţia asupra uneĭ jurisprudenţĭ noue a curţeĭ de casaţie.

Comitetul teatral a cerut administraţieĭ comunale să încuviinţeze ca Sîmbăta să fie rezervată reprezentaţiilor trupeĭ dramatice, iar Marţea să rămîie liberă.

De asemenea numitul comitet cere să se impună tuturor trupelor străine, o taxă serală de 60 leĭ, care să fie percepută de comitet.

Administraţia comunală a încuviinţat ca Sîmbătă să aibă loc reprezentaţiile trupeĭ dramatice, dar cu condiţia, că teatrul poate fi închiriet în acea sară în caz cînd o trupă străină ar urma să remînă maĭ multe zile în Iaşĭ, căcĭ în cazul acesta, ar fi nedrept de a sili o trupă străină două zile fără a da vr'o reprezentaţie.

In ce priveşte cererea comitetuluĭ, pentru taxa de 6 leĭ, administraţia nu s'a pronunţat încă.

Sinuciderea de la Copoŭ

Revenim astăzĭ asupra sinucidereĭ de ierĭ de la Copoŭ şi facem aceasta pentru că din scrisorile remase rezultă că Alecu Moisiu, a comis acest act cu deplină conştiinţă că viaţa-ĭ maĭ departe ar însemna o continuă suferinţă.

***

Am reproduce în întregime scrisorile remase, dar spaţiul ne împiedică. Scrisorile remase sunt prea frumoase, şi denotă că dacă Moisiu nu era un tînăr cu titlurĭ academice, cetise mult şi puţinĭ titraţĭ ar putea poate să stilizeze aşa de bine, o scrisoare în felul aceleia rămase de la Moisiu.

***

E positiv că Moisiu s'a sinucis din cauza persecuţiuneĭ la care era expus, din partea mameĭ sale. Femeea aceasta duce o viaţă din cele maĭ destrăbălate şi din scrisorile remase rezultă că nu se jena nicĭ de presenţa copiilor săĭ pentru a'şĭ satisface capriciile.

«Neputînd îndura o astfel de ruşine, scrie Moisiu, imediat ce mi-am scos certificatul de patru clase primare, am plecat la Bucureştĭ, luînd cu mine pe surioara mea, pe care o iubeam atîta şi pe care nu voiam s'o las spre a fi nenorocită de mama eĭ» Aci urmează o povestire asupra celor îndurate după ce a plasat fetiţa la o rudă a sa. «Munciam din greŭ, la prăvălie şi cumparam cărţĭ de la Haiman, căcĭ mult îmĭ plăcea să citesc», spune nenorocitul.

***

In sfîrşit, reîntors în Iaşĭ, acum vr'o patru săptămînĭ spera că mama sa se va fi decis la o viaţă maĭ liniştită.

Din contra mama sa ducea o viaţă şi maĭ... liberă.

De aci au rezultat marĭ certe, care ajunsese ierĭ la paroxism.

«Bine, mă duc, dar o să-ţĭ pară rău», a zis ierĭ nenorocitul băiat mameĭ sale.

«Dute şi te împuşcă» îĭ strigă mama sa.

«Am să-ţĭ fac pe plac» respunde Moisiu.

Restul se cunoaşte.

***

Spuneam în numărul de ierĭ că asupra sinucisuluĭ s'a găsit şi un manuscris intitulat *Intre străinĭ.*

Am putut vedea acel manuscris. E o încercare a unuĭ băiat, care a citit cărţile din editura luĭ Herz. Moisiu descrie acolo, un tînăr care, persecutat de părinţiĭ seĭ, părăseşte casa părintească şi porneşte din oraş şi ajunge noaptea tîrziu într'un sat, unda se odihneşte în casa preotuluĭ. Aci întîlneşte o fată saracă servitoare la acel preot, şi care fusese alungată din casa părinţilor, de către mama sa vitrigă.

Tineriĭ îş spun nenorocirele şi hotărăsc să se sinucidă.

*

Precum se vede fapta nenorocituluĭ Moisiu, nu era o pornire momentană, ci hotărîrea aceasta fatală îl rodea de multă vreme.

Maĭ multe case din Italia carĭ aveaŭ relaţiunĭ comerciale cu firma Elias Tenenbaum & Comp, declarată în stare de faliment, aŭ însărcinat pe un membru marcant al biroului din Turin să vie la Iaşĭ pentru a represinta interesele lor în faţa justiţieĭ.

Avocatul, care a sosit ierĭ în Iaşĭ, s'a presintat presidinteluĭ tribunaluluĭ de comerţ, după care a avut o intrevedere de 2 ore cu judele-instructor Corjescu.

Telegramele Stréinătăţeĭ

Paris, 30 Noembrie.

Intransigeant *pretinzînd că Dreyfus a fost condamnat pe basa unor acte secrete, adică cîte-va scrisorĭ de ale luĭ Dreyfus adresate Impĕratuluĭ Wilhelm şi rĕspunsul acestuia,* Agenţia Havas *este autorisată să declare că guvernul desminte în mod formal această istorisire şi afirmă că actele vizate n'aŭ existat nicĭ o dată.*

Fostul ministru-preşedinte Dupuy protestează în contra rolului ce-ĭ atribue Intransigeant *în această afacere.*

Paris 1 Decembrie

Figaro, **declară că nu va maĭ publica nicĭ un rînd privitor la afacerea Dreyfus pînă cînd instrucţia condusă de judele instructor militar, major Ravary, nu va fi complect terminată.**

Iş rezervă dreptul însă de a reveni îndată ce ordonanţa va fi dată.

Paris 1 Decembrie

Majorul Esterhazy şi Mathieu Dreyfus au fost confruntaţĭ astă-zĭ de către majorul Ravary, judele instructor al acesteĭ afacerĭ.

Ambiĭ aŭ fost citaţĭ pentru o. ra 2 p. m. şi judecătorul le-a pus chestiunĭ privitoare la afacerea Dreyfus.

Se desminte ştirea dată care tindea a spune că confruntarea n'a avut loc.

S. SCHILLER

Magasin de Manufactură

Str. Ştefan cel Mare No. 49

A SOSIT

Lănagiurĭ simple şi fantasie, pentru rochiĭ.

Postavurĭ şi ştofe pentru haine şi paltoane bărbăteştĭ.

Flanele cu metru şi barcheturĭ

Catifele şi Velvet pentru bluze

Voalete de obraz.

Madapolanurĭ, olandă, satinurĭ de lină şi atlasurĭ pentru plapome.

Ştofe de mobile, plşurĭ de lînă şi watasă peatru mobileucovoare etc.

MULŢEMIRE

Pătrunsă în suflet de o adîncă şi neştearsă durere, prin pierderea prea iubituluĭ mieŭ soţ Miron Pompiliu, am găsit o uşurare în grozava mea durere în multele scrisorĭ de condoleanţă, ce mi-au venit de la numeroşi şi îndepărtaţiĭ amicĭ aĭ soţuluĭ meu.

La jalea şi durerea, ce au cuprins inima atîtor buni Romînĭ din cele patru unghiurĭ ale ţăriĭ, mi-am găsit jalea mea uşurată; şi neputînd răspunde tuturor în parte pentru ale arata neţermurita mea mulţemire, îĭ rog a primi prin publicitate expresiunea celor maĭ sincere ale mele sentimente de mulţemire.

Mulţumesc numeroşilor colegĭ şi prietenĭ, carĭ au întovărăşit convciul pînă la groapă;

Mulţemesc scumpilor elevĭ, carĭ au dovedit iubire adîncă profesoruluĭ lor.

Mulţemesc d-luĭ general Iarca, carĭ în mod benevol a contribuit la deplinătatea onorurilor militare.

Mulţemesc prietenilor de departe, cum şi de peste munte, care au arătat că prin Miron Pompiliu au pierdut nu numaĭ un prietin, un frate, dar şi *un bun Romîn.*

Maria Miron Pompiliu.

Iaşĭ, 1 Decembre 1897.

De vînzare

Casile din str. de Sus No. 71, compus-din un salon, două odăĭ, un vitraj bucătărie şi pivniţă, casile No. 25, un antret, un salon, două odăĭ, o bucătărie, o sufragerie şi pivniţă.

A se adresa la d. Gh. Smîdu, str. Serărie No. 129.

E. MAZLÂM avocat

S'a mutat strada Carp No. 6 Casa Comarnescu

De Inchiriet două apartamente din etajul de jos de la casa No. 96 din str. De Sus.—A se daresa la proprietară str. Serărieĭ, 43.

Fotografia „Chaland“

Str. Lăpuşneanu

vis-à-vis de Farmacia d-lor Konya

Portrete artistice în orĭ-ce specie. Platinotipiĭ Busturĭ mărime naturală. Reproducţiunĭ după portrete vechĭ. Devisa atelieruluĭ: Esecutare artistică şi preţurĭ convenabile.

Se fotografiază pe orĭ-ce timp cu aparate de sistem modern.

34 Strada Romînă 34

Se primesc copiĭ internĭ cu preţul dn **40 leĭ lunar.** Conversaţia în casă e ie limba *Germană* şi *Francesă.* Ingrijirea cea maĭ conştiincioasă.

Să predă şi lecţiĭ de Piano.

Dimitrie Greceanu

Avocat

Strada Asach

William Mayer profesor de limba engleză s'a mutat str. Speranţeĭ, No. 6.

ANUNCIU

Doritoriĭ de a lua **lecţiunĭ de declamaţie,** sunt rugaţĭ a se adresa la administraţia ziaruluĭ nostru.

Doctorul V. I. Bejan

medic primar al Institutuluĭ Gregorian

şi

Profesor la Universitate

Consultaţiĭ in cabinetul seu, Strada Amănă 1 in toate zilele de la 1—4 p. m

Dr. C. MICLESCU

OCULIST-OPERATOR

s'a mutat în str. Unirea, 6.

Consultaţiunĭ orele 2—4 p. .m

La Bruxella

Subsemnatul aduc la cunoştinţă onor. familiĭ că mă însercinez a primi ca pensionarĭ pe tineriĭ care ar dori a se perfecţiona în limbele franceză, germană şi engleză.

Tot o dată voĭ prepara şi pe aceĭ care ar dori a se prezenta la esamenele de bacalaureat, de litere sau de ştiinţe, conform programuluĭ de studiĭ, în vigoare.

Condiţiunĭ avantajoase, viaţă de familie.

Pentru condiţiunĭ a se adresa direct la subsemnatul:

Doctor *J. Grossmann*, profesor universitar, Rue de l'Amazone No. 13. Bruxelles (Belgique).

Dr. N. ŢURCANOVICI

— Strada Unireĭ No. 10 —

Consultaţiĭ de la 2—4 p. m.

A APĂRUT

Calendarul DACIA

PE ANUL 1898

SUB DIRECŢIUNEA D-LUĬ

I. L. CARAGIALE

Cuprinsul bogat al Calendarului „DACIA“, *întrece în artă şi bucăţĭ literare, tot ce a apărut pînă acum. Vederile principale ale Iaşuluĭ, redate în admirabile clişee, sunt, în adevĕr, adevărate capo d'opere — iar în partea literară. unde sunt publicate Nuvele, Poveştĭ, Poesiĭ etc. — şĭ-aŭ dat întîlnire toate penele de elită ale literatureĭ.*

Preţul unuĭ exemplar pe hîrtie velină 1 leŭ 25; pe hîrtie de lux 2 leĭ 50.

Depositul general la Tipografia „DACIA“ strada Golia 42. De vînzare se găseşte la principalele librăriĭ din ţară.

Agenţia Teatrală

28—Str. Lăpuşneanu—28

Primeşte abonamente, anunciurĭ şi orĭ-ce soiŭ de publicaţiunĭ pentrn ziarul *„L'Indépendance Roumaine“* şi revistele *„La Grande Toilette des Dames“*, *„Les petites Gravures“* şi *„La Confection“*.

Emite *bilete de Wagons-Lits* pentru ţară şi străinatate şi *bilete Circulare* pe toate liniile ferate ale Europeĭ şi toate combinaţile uzitatei

De vînzare via fosta Mantu Daraban, casa bună de locuit, 5 pogóne vie etc. situată la şoşaua Buciumĭ departare de 4 chilometre de Iaşĭ

A se adressa la D-l avocat Bădărău

D. S. IONESCU

FRISER-PARFUMER

Iaşi, No. 30, Strada Golia No. 30.

MARE ASORTIMENT DE PARFUMERII

NEGRITINĂ ŞĬ FLAVULINĂ

(tinctură pentru colorat părul)

APA DE CHININĂ

preparaţiune proprie, remediu sigur contra mătreţeĭ

1 LEU FLACONUL

LIBRARIA şi PAPETERIA TH. P. MAXIMOVICĬ

IAŞI. — Str. GOLIA No. 54.

Recomandă bogatul seu asortiment în **articole de şcoală, articole de birou, hărtie de poştă în cutiĭ**, colorată şi fantazie în diferite formate, **articole de pictură**, boele aquarele, pensoane, palete, pănzą şi cele necesare la studiu pentru scolarĭ.

Cărţĭ pentru premiĭ.

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA“

de la COPOU, lîngă Iaşi

proprietatea d-luĭ **Ión S. Ionescu**

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somităţile medicale, maĭ ales prin abondenţa sulfaţilor de *sodiu* şi *litiu* ce conţine.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgaţie, nu face nicĭ un deranjament în stomah şi nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vânzare la toate farmaciile şi drogheriile.

Depositul şi orĭ-ce informaţiĭ la d. *I. S. Ionescu*, strada Alexandri No. 11, Iaşĭ.

Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *Bucureştĭ, str. Vesteĭ No. 15.*

Farmacia Andreĭ Cruceanu

din

TĂRGU-NEAMŢ

Subsemnatul am onoare a inştiinţa pe onorabilul Public, care este hotărît a visita în timpul vereĭ oraşul Tărgu-Neamţ, renumitele băĭ de la oglinzĭ, sau splendidele locurĭ de vară din împrejuirimile oraşuluĭ Tg.-Neamţ, că din luna Ianuarie a. c. am luat în posesie Farmacia din acest oraş şi că n'am cruţat muncă nicĭ banĭ pentru a o rîdica la nivelul farmaciilor celor maĭ moderne, înzestrînd'o tot odată în belşug cu din toate necesare; aducînd pe lîngă un deposit mare de drogherie, preparate străine, articole de cautciuc, săpunerie, parfumerie, Eau de cologne, etc. etc., şi un mare deposit de ape minerale din ţară şi străintate direct de la Surse...

Ast-fel că sunt în posibilitate de a servi pe onorabiliĭ visitatorĭ, cu din toate ce se atinge de branşa mea de farmacist.

CU STIMĂ

Andreĭ Crucianu

Pour avoir de la Véritable Eau de Vichy

La vogue si justement méritée de l'eau de Vichy dans notre pays a suscité de nombreuses imitations qu'on cherche a lui substituer. Pour être cetrain d'avoir de l'eau de Vichy naturelle et authentique, il faut toujours reclamer l'une des trois sources qui appartiennent á l'Etat français: *Vichy-Célestins, Vichy-Hôpital* ou *Vichy-Grande-Grille.* L'eau de ces sources, embouteillée, sous le contrôle et la garantie de l'Etat français, se conserve parfaitement, sans perdre de ses qualités par le transport. Exigez donc toujours l'un des noms: *Célestins, Hôpital* ou *Grande-Grille*, imprimés en lettres blanches sur fond noir, sur l'étiquette et sur la capsule.

16000 leĭ sunt de dat cu împrumut cu ipotecă, fie într'o singură sumă, fie în sume parţiale.

A se adresa la d-l avocat Bădărĕŭ, 36 strada Păcurarĭ Iaşĭ.

Alexandru A. Bădărău

Avocat

Strada Păcurarĭ

G. ADAMESCU

MANUAL DE POETICĂ

pentru

ŞCOALELE ROMÂNEŞTI

Exemple, regule, analize literare, notiţe istorice.

Un volum de 550 paginĭ, (garmond, petit şi nonpareil).

PREŢUL 5 LEI

Depozit general: Librăria LA BISERICA ALBĂ, CALEA VICTORIEI Bucureştĭ. 58

A. G. DABIJA

AVOCAT

S'a mutat strada Golia 67, vis-à-vis de Redacţia ziaruluĭ «Opinia».

SOCIETATE ROMÂNĂ

DE

Asigurărĭ Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA“

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:

INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieţeĭ“ „GENERALA“ *asigură*:

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.

b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).

c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţilor la moartea părinteluĭ.

d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala“** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237,855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.

2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala“** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.

3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala“** iĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi iĭ eliberează şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala“** iĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA“ maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ“** din Brăila, la Succursala din Bucureştĭ, 2 Strada Smârdan, şi la toate agenţiile din ţară.

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat Cl. I. Lei	Cl. I. B.	Cl. II Lei	Cl. II B.	Cl. III Lei	Cl. III B.
Paşcanĭ	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ	18	20	12	85	8	85
Roman	12	55	9	05	6	25
Bacău	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ	26	75	17	65	11	57
R. Sarat	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ	26	35	17	35	—	—
Brăila	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ	22	45	15	10	10	25
R. Sarat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

La Librăria

Th. MAXIMOVICI

din Iaşĭ, strada Golia

Se primesc abonamente la ziarul

„TRIBUNA“

din Sibiiŭ

Preţul abonamentuluĭ:

Pentru 1 an . . . . 40 leĭ
« 6 lunĭ . . . . 20 «
« 3 lunĭ . . . . 10 «

DE VINZARE

9000 vedre vin alb şi roş, recolta anilor 1891, 1892, 1985 şi 1896 din viea Naslău de pe moşia Cărjoaia îngă Cotnarĭ.

A se adresa la dl Vasile I. Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-frumos

„DACIA“, Tipografia-editoare Str. Golia.—Iaşĭ.

ANUL I No. 179 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — JOĬ 4 DECEMBRIE, 1897.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ luni şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In Iaşĭ la Casa Administraţieĭ
In judeţe şi streinătate prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase luni 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe se primesc numaĭ la Administraţie
In streinătate, direct la administraţie şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

SITUAŢIA LA COMUNA

Douĕ Momente

Ceea ce caracterizează pe colectivist în chip maĭ evident, este parada ce face de sentimente generoase.

„Talpa caseĭ" şi „studenţimea universitară" sunt la fie ce pas notele covîrşitoare în concertul pe care 'l dă zilnic presa liberală.

Ţĕrănimea s'a bucurat veciniс, în aparenţă, de solicitudinea deşĕvîrşită a vorbăreţeĭ colectivităţĭ — aceasta, însă, n'a împedecat pe ceĭ carĭ formează rezerva etnică a neamuluĭ romînesc de a se gunoi de boală şi de mizerie, maĭ rĕŭ de cît pe vremea iobăgieĭ.

Tineretul universitar a avut pururea simpatia preseĭ demagogilor — de şi a simţit veciniс pe spete deosebirea prăpăstioasă dintre vorbele şi faptele colectiviştilor.

La 1884, cînd „cetăţeniĭ indignaţĭ" aŭ făcut incursiune, sub protecţia poliţieĭ, în curtea spitaluluĭ Colţea şi aŭ rupt oasele studenţilor, carĭ, umiliţĭ de tratamentul grosolan la care 'ĭ supunea doctorul Rîmniceanu, s'aŭ pus în grevă — poliţia a asmuţit canalia asupra universităţiĭ, şi Ion Brătianu, în mijlocul sîngeluĭ vărsat de agenţiĭ sĕĭ, dedea ordine ciomăgaşilor luĭ Radu Mihaiŭ: „Daţĭ în carne vie!"

Astă iarnă, cînd, pentru a înăbuşi protestările celor revoltaţĭ de atitudinea guvernuluĭ în chestia mitropolituluĭ Ghenadie, poliţia a dat cuvîntul bătăuşilor — ticăloşiĭ carĭ formează garda de onoare a miniştrilor colectiviştĭ s'aŭ năpustit în sălile de studiŭ ale universităţiĭ şi aŭ stîlcit în bătăĭ pînă şi pe domnişoarele care urmaŭ cursurile facultăţilor.

Aşa tratează liberaliĭ pe studenţĭ, cînd amestecul acestora în trebile publice nu le foloseşte. Dar cînd intervenţia tinerimeĭ universitare face, prin consecinţele eĭ regretabile, jocul stăpînireĭ, atuncĭ, studenţiĭ, pentru carĭ, în alte ocaziĭ, colectiviştiĭ n'aŭ de cît ciomege şi închisoare — devin copiiĭ resfăţaţĭ pentru carĭ guvernul n'are de cît cuvinte de laudă şi de încurajare.

E adevĕrat că pledînd cauza studenţilor rătăciţĭ, stăpînirea vorbeşte, în aceste împrejurărĭ, în propria sa cauză.

Mişcarea de zilele trecute, mişcare ale căreĭ consecinţe aŭ pîngărit renumele ţĕreĭ, a fost exploatată de guvern în folosul sĕŭ — de aceea ministrul de interne, rĕspunzător de neomeniile sevîrşite, a mers cu părtinirea pentru agenţiĭ inconştienţĭ aĭ poliţieĭ pînă a vexa pe rectorul universităţiĭ.

Această stîngăcie a d-luĭ Ferechidi a provocat demisia rectoruluĭ, ca şi astă iarnă, cînd cu devastarea sălilor de studiĭ de la universitate — atît e de adevĕrat că aceleaşĭ cauze produc în tot d'auna aceleaşĭ efecte.

Este adevĕrat că ministrul de culte, emoţionat de gravitatea faptuluĭ, a respins demisia d-luĭ Maiorescu — dar motivele carĭ aŭ determinat această demisiune sunt prea adîncĭ pentru ca lucrul să se sfîrşească aci.

Autoritatea rectoruluĭ e ştirbită prin amestecul ministruluĭ de interne în agitaţiile studenţeştĭ — şi d. Maiorescu s'a vĕzut în neputinţă de a pune capăt anarhieĭ, cînd organele carĭ ar trebui să'l secundeze se găsesc tocmaĭ în tabăra acelora pe carĭ rectorul universităţiĭ trebue să-ĭ cheme la respectul regulamentelor universităţiĭ.

Douĕ momente importante, din punctul acesta de vedere, sunt de reţinut în purtarea d-luĭ Sturdza de cînd deţine puterea; de amîndouĕ orĭ rectorul universităţiĭ a fost silit să demisioneze pentru motive atît de puternice în cît să nu le poată expune de cît M. S. Regeluĭ în audienţă privată.

Primul moment a fost anul trecut, cînd bestia avinată, condusă de comisariĭ poliţieneştĭ, a însîngerat sălile uniersităţiĭ; al douilea moment a fost deună-zĭ, cînd poliţia, pentru a pregăti guvernuluĭ o popularitate factice, a devastat cartierele ovreieştĭ în numele studenţilor universitarĭ.

De prima oară, demisia d-luĭ Maiorescu a produs căderea guvernuluĭ Sturdza; de astă dată, cazul fiind cu mult maĭ greŭ în urma noteĭ puterilor streine, e cu putinţă ca chestia rectoruluĭ să tîrască după sine o schimbare de regim.

G. Rădulescu

Socotelile Drapeluluĭ

De cînd a vĕzut că încercarea cu bilete albe nu a reuşit să bage în speriaţĭ pe guvern, grupul aurelianist a adoptat o altă sistemă. Cu carnetul în mînă, drapeliştiĭ ţin pas cu pas socoteală de şubredenia isbîndelor parlamentare ale guvernuluĭ, crezînd ast-fel a-ĭ arăta că la un moment dat poate suferi o tabîrcă.

Ast-fel, sub titlul de „Simple constatărĭ", Drapelul face, în numĕrul de azĭ, următoarea socoteală de spiţerie parlamentară guvernuluĭ.

In şedinţa de la 25 Noembrie, Camera şĭ-a continuat constituirea.

Presenţĭ **145** *d-nĭ deputaţĭ. Pentru comisiunea de petiţiunĭ participă 83: nu votează* **62**. *Pentru comisiunile de indigenate şi cea budgetară (cele maĭ importante delegaţiunĭ ale Adunăreĭ), participă 80 deputaţĭ:* **65** *nu votează.*

Şedinţa de la 26 Noembre:

Presenţĭ **139** *deputaţĭ: La alegerea de 3 membrĭ pentru casa de depunerĭ nu participă* **44**; *la alegerea unuĭ membru în consiliul rural nu participă* **68**; *la alegerea de 2 membrĭ în comisiunea pentru revizuirea caselor publice nu participă* **73**!

Şedinţa de la 27 Noembre:

Presenţĭ **127** *deputaţĭ. La alegerea unuĭ membru în comisiunea financiară nu participă* **64**. *In comisiunea budgetară (în locul d-luĭ Emil Costinescu) d. Viţu se alege cu 73 voturĭ (54 abţinuţĭ).*

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Soluţia. — Să recunoaştem că în bună parte suntem de vină şi noĭ, dacă nu chiar în totul.

Mereŭ le-am tot cîntat: teatrul e în faliment; mereŭ am sîciit pe „ceĭ doĭ" din comitetul teatral — căcĭ d. Caudella n'a fost nicĭ-odată membru activ în numitul comitet — că duc instituţia teatruluĭ la ruină; am tot divulgat socotelĭ compromiţătoare, şi am umplut multe coloane cu golul din casa teatruluĭ naţional.

De-acuma însă răspunsul este dat pentru toţĭ şi pentru toate: „Piraţiĭ din America" aŭ fost puşĭ *în studiŭ*. O lovitură mare — un coup — se va da Iaşuluĭ amator de senzaţiĭ cu carabine şi cu corăbiĭ; va fi un.... şah la punga publiculuĭ şi se vor auzi împuşcăturĭ ca în ziua luăreĭ Plevneĭ.

Noĭ însă dorim din inimă ca încercarea să izbutească, pentru bunul motiv că ştim dinainte că „succesul e asigurat". Trebuia numaĭ un singur lucru: ca să se facă cu o lună în urmă ceea ce se face acum şi poate d. Fîntînaru ar fi fost scutit de un drum la redacţia Opinieĭ, de o *inspecţie* în condicile administrative unde d-sa nu prea vede clar, şi ar fi scutit pe d. Voinescu de a... iscăli.

Astăzĭ, din fericire, soluţia e găsită şi o dissoluţie a trupeĭ va fi poate legată de ea: e posibil ca piraţiĭ să pescuiască în apă tulbure.

INSTRUCŢIA LA SATE

Cuvîntul Opinieĭ. — Inspecţiunile domnuluĭ Haret. — Şcoala din Hoiseştĭ. — Alt model.

Foarte de multe orĭ am avut ocazia de a înregistra rapoartele învăţătorilor către prefectura de judeţ. Acelaşĭ conţinut dureros în toate. Nimic nu se face pentru a da instrucţie săteanuluĭ şi nouile localurĭ de şcoală deja nu corespund menireĭ lor.

Esplicaţia nu trebue căutată. Existenţa de fapt a şcoaleĭ, îngrijirea localuluĭ, furnisarea materialuluĭ didactic, igiena, grija elevilor lipsiţĭ de mijloace — toate sunt date pe seama primaruluĭ comuneĭ respective.

Rapoartele sub-prefecţilor asupra caracteruluĭ acestor primarĭ, asupra moduluĭ de a administra, vorbesc pentru faptul că şcoala nu poate fi dată pe mîna lor.

Primariĭ comunelor rurale sunt sbirĭ, oamenĭ inculţĭ şi numaĭ ast-fel se esplică de ce învăţătoriĭ se tîngue necontenit că localurile sunt rele, improprĭi, că primariĭ nu îngrijesc de copiiĭ săracĭ, că nu se achită măcar cheltuelile de cancelarie.

In timpul ierneĭ, în toiul anuluĭ scolastic, cursurile se suspendă în cele maĭ multe părţĭ, pentru că primarul n'a furnisat lemnele necesare.

Inspecţiunile d-luĭ Haret

Ministrul instrucţiuneĭ s'a putut convinge de halul şcoalelor rurale. D. Spiru Haret a făcut prin luna Octombre un lung turneŭ prin judeţele Iaşĭ şi Botoşanĭ. La Iaşĭ a inspectat şcoalele din Leţcanĭ, Hoiseştĭ, Podul-Iloaieĭ, Prigorenĭ, Tr.-Frumos, Cotnarĭ, Cepleniţa şi Bădenĭ.

Toate localurile şcolare sunt defectuoase, după părerea ministruluĭ. Materialul didactic lipseşte, primariĭ sunt inculţĭ. Asupra situaţiuneĭ acesteia ministrul şcoalelor a adresat o lungă adresă ministruluĭ internelor — adresă în care a arătat că primariĭ comunelor rurale nu se ocupă de loc de ale şcoaleĭ: eĭ lasă localurile în ruină, nu pun la dispoziţie servitoriĭ necesarĭ, din care cauză clasele sunt murdare şi neîngrijite; primariĭ nu daŭ ascultare învăţătorilor în ce priveşte obligativitatea învăţămîntuluĭ.

Asupra acestor inspecţiunĭ ministrul s'a adresat şi revizorilor şcolarĭ din Iaşĭ şi Botoşanĭ. Acestuĭ de pe urmă i scrie despre şcoala din Copălăŭ: *în sală am găsit:* un pat, un leagăn cu un copil în el, *iar pe masa claseĭ:* blidele învăţătoruluĭ.

La o revizie anterioară a aceleaşĭ şcolĭ s'a găsit: un coteţ şi o cloşcă cu puĭ într'însul.

Revizorul din Iaşĭ

Ministrul s'a adresat şi revizoruluĭ de Iaşĭ. I-a făcut tabloul incapacităţeĭ învăţătorilor inspectaţĭ *şi al* perfecteĭ înapoierĭ a învăţămîntuluĭ rural din părţile inspectate, **precum şi al lipseĭ de inspecţiunĭ revizoriale dese, amănunţite şi pricepute.**

Şi ministrul, după ce face, aceste aspre, dar foarte bine meritate observaţiunĭ, revizoruluĭ de la Iaşĭ 'ĭ spune:

„M'am convins încă o dată de greul mers al şcoalelor noastre de la ţară. Trebue prin urmare să punem mînă maĭ viguroasă şi o maĭ mare tragere de inimă *pentru ca să facem să propăşască aceste singure focare de lumină, de la care trebue să se împărtăşească fiiĭ de ţăranĭ".*

Acesta e ilustrul revizor, căruia şi noĭ, în repetite rîndurĭ, i-am recomandat maĭ puţină impasibilitate pentru şcoalele de la sate.

Cu un revizor care nu vroieşte să se deplaseze din căldura plăcută a biuroluĭ, lucrurile trebue s'ajungă în halul dureros în care le-a găsit ministrul revizoruluĭ.

Şcoala din Hoiseştĭ

Spuneam că, în urma inspecţiunelor, ministrul a înaintat o adresă colegului seŭ de la interne, adresă în care se plîngea contra primarilor.

In acea adresă figurează, ca model de mizerie şcolastică şi şcoala din comuna Hoiseştĭ, judeţul Iaşĭ.

D. Haret spune despre această şcoală: ea se află instalată într'un local absolut improriu. Materialul didactic lipseşte cu totul. Mobilierul este vechiŭ şi impropriu — primăria a refuzat chiar a furniza vasul necesar pentru apă.

Inspecţiunile făcute de d. Haret merită toată lauda. Dar ele s'aŭ făcut în mod incidental şi nu credem, că, numaĭ observaţiunile riguroase ale ministruluĭ, vor face ca autorităţile să poarte pe viitor maĭ mult interes pentru şcoalele rurale.

Ministrul, care recomandă revizoruluĭ „maĭ multă tragere de inimă" — ar trebui să-l observe maĭ de aproape — şi numaĭ contactul asiduu al revizoruluĭ cu primariĭ şi învăţătoriĭ — ar face ca aceste două elemente să fie şi ele cu maĭ multă tragere de inimă.

Almintrelĭ lumina nu va străbate la sate.

ÎNCĂ O DOVADĂ

Se protestează cu cunoscuta aroganţă colectivistă, contra faptuluĭ că scenele de vandalism, carĭ aŭ dat ţara cu 50 anĭ îndărăpt, n'aŭ fost patronate de guvern.

Colectiviştiĭ, carĭ aŭ speculat totdeauna poporul în profitul lor meschin, esplică şi de astă dată grozăveniile din capitală, prin furia poporuluĭ.

Maĭ avem o dovadă despre vinovăţia actualeĭ cirmuirĭ: acum un an, cu ocazia publicăreĭ proiectuluĭ domnuluĭ Poni, evreiĭ din Iaşĭ convocaseră o întrunire publică de protestare în sala Sidoli. Prefectul judeţuluĭ, d. V. Gheorghian, era contra întrunireĭ şi, pentru a şti dacă ea trebuia împedecată saŭ nu, prefectul se adresă ministruluĭ internelor, d. Stolojan. O depeşă urgentă a acestuia oprea prefectuluĭ *de a se amesteca în afacere, şi îĭ recomandă de a lăsa libertate deplină oratorilor.*

Intrunirea a trecut în linişte. Dovadă că, dacă guvernul *vrea*, **„furia poporuluĭ" nu se deslănţuie.**

Vom publica mîne o interesantă sentinţă a curţeĭ de apel din Iaşĭ în chestia duelurilor.

Sentinţa a fost pronunţată în septembre 1893 cu ocazia unuĭ duel mortal.

Certificate de Bună-purtare

Toate lucrurile merg anapoda sub colectiviştĭ. Şeful partiduluĭ e pus sub epitropie — pe cînd în cazurĭ normale şeful epitropiseşte partidul;

Majoritatea votează alb — pe cînd minoritatea sprijină guvernul;

In fine publicul e silit să facă ordine pe stradă — de oare ce poliţia sparge geamurile cetăţenilor.

Culmea răsturnăreĭ de rolurĭ, însă, e în faptul că prefectura de poliţie, care are, între alte căderĭ, şi pe aceea de a elibera certificate de bună purtare celor carĭ nu sunt crezuţĭ pe cuvînt, cere ea acum asemenea certificate de la oameniĭ cărora le-a spart geamurile într'un moment de „indignare".

Intr'adevĕr, ca să scape pe viitor de scene a căror pildă aŭ văzut-o în treacăt deună-zĭ la Bucureştĭ, negustorilor ale căror prăvăliĭ s'aŭ spart de către patrioţiĭ necăjiţĭ li s'a cerut să dea certificate în care să recunoască cum că n'aŭ nicĭ o pretenţie.

Nu ştim la ce va sluji d-luĭ Lecca o hîrtie în care un om cu şalele rupte va declara că nicĭ capul nu 'l doare; saŭ ţidula în care un negustor, căruia 'ĭ s'a devastat prăvălia, va spune că e mulţămit de blîndeţea părintească cu care a fost tratat de catre d. Lecca Caton.

Ştim, însă, că obligaţiunea ce s'a pus negustorilor de a declara că n'aŭ nicĭ o pretenţie în potriva celor carĭ s'aŭ purtat în mijlocul tîrguluĭ ca în fundul codruluĭ, se potriveşte în totul cu apucăturile primitive ale colectiviştilor barbarĭ.

Ar fi de discutat valoarea morală unor certificate smulse prin asemenea mijloace — dar cine 'şĭ pierde vremea să vorbească de morală cu poliţia d-luĭ Sturdza!

Ion

Dreptul de a critica

Dueluri literare. — Ce poate face un critic. Judecăţĭ părtinitoare. — Literatura la tribunal. — Măsurĭ de luat.

Se petrec curioase scene în capitala lumeĭ — şi nicĭ nu s'ar putea petrece aiurea de cît la Paris. Acolo toate interesele şi toate manifestările se întîlnesc şi se izbesc; acolo, maĭ mult de cît orĭ unde, se tolerează şi maĭ puţin în acelaşĭ timp, — lucru paradoxal după cum viaţa socială modernă pare paradoxală ea însăşĭ.

Literatura fiind principala manifestare a vieţeĭ pariziane în domeniul ştiinţeĭ se vor produce, fireşte, aceleaşĭ încăierărĭ, aceleaşĭ complicaţiĭ ca 'n viaţa de toate zilele a mareluĭ Paris.

*

E o întrebare foarte serioasă şi însemnată aceea pe care au pus-o uniĭ în faţa tribunaluluĭ, alţiĭ — ca s'o rezolve spadele — eternele spade!

Intrebarea, ziceam, e serioasă pentru că e de discutat dacă în paralel cu literatura poate şi *critica* să rămîie stăpînă pe tot ce se scrie, pe tot ce se cugetă în ramura aceasta.

Este *critica* un gen literar independent şi absolut liber sau trebue privit ca un corolariu al literatureĭ propriu zise — ca să nu punem cuvîntul de *parazit*.

Fără îndoială în nenumărate genurĭ literare critica superioară, creatoare şi maĭ presus de toate întocmită cu marile însuşirĭ de stil şi de frumos are dreptul de a fi considerată cel puţin la înălţimea versuluĭ şi prozeĭ literare care dispută pentru sine onoarea întreagă a numeluĭ de «literatură». Care este însă *dreptul* criticuluĭ?

Un autor după o muncă de anĭ de zile a terminat o operă literară, pentru scenă sau de tipar; opera a apărut în faţa publiculuĭ într'un chip, saŭ într'altul.

A doua zi rubrica gazetelor destinate *criticeĭ* — literare saŭ gramatice — îşĭ dă părerea. De această părere a criticuluĭ atîrnă succesul viitor, în parte cel puţin, al numiteĭ lucrărĭ.

Presupuneţĭ însă că opinia criticuluĭ a fost intenţionat severă saŭ eronată, el şi-a ales în chip anumit criteriul de judecată şi pornind de la premise falsificate cu saŭ fără voie, din prea multă ştiinţă saŭ — lucrul e indeferent — din ignoranţă orĭ pedantism.

*

Ce *drept* la rîndul luĭ are autorul opereĭ faţă de astfeliu de judecăţĭ? Căcĭ în afară de partea morală este şi rezultatul material în strînsă legătură: şi autorul e liber să dee aceeaşĭ însemnătate şi uneĭ părţĭ şi celeilalte.

Un articol de critică bunăoară într'un oraş cu o presă restrînsă poate avea o urmare decizivă. Fie 'n bine fie 'n rău critica poate face excese de care să sufere cînd publicul cînd autorul, cînd şi unul şi altul.

Complicaţiĭ de soiul acesta s'au produs în toate timpurile dar maĭ ales se petrec astă-zĭ cînd literatura domină şi se împrăştie tot maĭ mult în oraşele marĭ.

Maĭ dăunăzĭ directorul mareĭ reviste «Revue de deux mondes» a fost chemat în judecată de un autor aproape obscur, autor uneĭ tragediĭ în versurĭ *Frédégonde*, reprezentată la «Comédie française». Un articol al ilustruluĭ critic Jules Lemaitre apărut în numita revistă a dat o mare lovitură ziseĭ tragediĭ care a şi fost scoasă din repertorul comedieĭ după cîte-va reprezentaţiĭ. Şi pentru acest lucru d. Duboust a dat în judecată pe directorul celeĭ mai marĭ reviste.

*

Acum un an Catulle Mendès a avut un proces de aceeaşĭ natură din pricina unuĭ articol sever, publicat în «Journal». De actualitate recentă sunt, duielul între Armand Silvestre şi Henri Bauer, unul autor celebru, altul critic abil; lupta a izbucnit după piesa Tristan de Leonois, reprezentată la Comédie.

Lugné-Poe, directorul ziaruluĭ Oeuvre are două duieluri în urma uneĭ piese: cunoscutul artist s'a ridiculizat într'o... piesă şi apoĭ — a îndrăznit să scrie un articol violent.

*

Sunt interesante nelipsitele interviewurĭ care s'aŭ făcut cu ocazia aceasta. In genere criticiĭ literarĭ şi teatralĭ îşĭ susţin dreptul de a'şĭ da părerea în toată

libertatea. Și nicĭ nu s'ar putea alt-feliŭ.

Ceea, ce însă, se cere, e ca să dee garanțiĭ de cultură și demnitate literară: prin criteriul acestora să cearnă apoĭ producțiile scriitorilor. Aceștia de altmintrelea vor putea fi destul de cugetătorĭ și de mîndri ca să nu se îngrijească de părerea neserioasă și neîntemeiată, și destul de prevăzătorĭ ca să nu se supere de severitatea drepteĭ judecățĭ.

Blag

PARLAMENTUL

— Ședința din 2 Decembrie —

Camera D. V. Missir depune pe biurou proiectul de lege din inițiativă parlamentară contra dueluluĭ. Considerentele acestuĭ proiect sunt aproape aceleașĭ ca și ale aceluia depus la Senat ierĭ. Proiectul prescrie pe lîngă alte penalităților, foarte severe, cum că toțĭ aceĭ care vor provoca în duel vor perde dreptul de a ocupa funcțiunĭ publice. Arestarea preventivă este obligatorie.

Se declară urgența.

* * *

Senatul continuă discuția asupra legeĭ poziție ofițerilor, vorbesc d-niĭ Exarhu, general Berendeĭ, Sefendake, și primul ministru Dim. Sturza.

Acest din urmă găsește că limita de vrîstă prevăzută 'n lege este prematură. Nu este bine, zice d-sa, că oamenĭ carĭ sunt încă valizĭ să se declare invalizĭ. Afară de aceasta se îngreuează bugetul prea mult.

Se comentează faptul că din tot textul proiectuluĭ, d. Sturdza s'a agățat numaĭ de paragraful relativ la limita de vrîstă, ca de un fel de stafie care'l urmărește ca umbra luĭ Macbeth.

CRONICA

Duminică 30 Noembre d. Xenopol a început seria conferințelor sale relative la: «Principiile fundamentale ale Istorieĭ».

Ne bucurăm de acest curent ce se observă de cît-va timp. Profesoriĭ nu se maĭ mulțumesc a propaga instrucțiunea în orele reglementare pentru studiu; jertfind cu mărinimie repaosul prea bine cîștigat în decursul săptămîneĭ, eĭ au ales Dumineca pentru cursurile suplementare, pentru conferințe.

Ast-fel publicul ce nu se poate împărtăși de luminele științeĭ avînd alte ocupațiĭ în celelalte zile, aleargă cu bucurie la audițiunile duminicale.

Toată lumea cunoaște modul clar, concis, curgător și la nivelul tuturor spiritelor cu care se exprimă istoricul nostru. El nicĭ nu știe ce este pedantismul. Profaniĭ ca și adepțiĭ îl înțăleg fără greutate—de aceea și place; cursul său e o dilectare.

Prima lecție a fost numaĭ o introducere în materie. Inainte de a vorbi de principiile fundamentale ale Istorieĭ, d. Xenopol se întreabă ce este Istoria. Este ea oare, pur și simplu o știință, un singur studiu, după cum o clasifică Ampère, Bentham și alțiĭ? Se ocupă ea numaĭ cu spiritul uman în desfășurarea existenței sale? Ce consideră, ce studiază ea? O singură serie de fenomene oare să-ĭ constitue domeniul său? Precum știm că matematica se ocupă cu raporturĭ de mărimĭ, astronomia cu cercetarea legilor ce constitue mersul planeteĭ noastre și al celor-lalte; pe scurt cu fenomenele bolțeĭ cerești... și așa maĭ departe pentru fie-care știință.

Nu, zice d. Xenopol, Istoria este *un fel de a concepe* al spirituluĭ nostru; *este o atitudine a minteĭ* noastre cînd îmbrățișăm un studiu, o cercetare. Acest studiu se poate face în mod dogmatic, luînd obiectul; *tale quale*, cercetîndu-l în privința existenței sale prezente cu legile ce-ĭ determină compozițiunea și formele cărora este supus, și pe care le cauzează; aceasta este știința pură dogmatică, care ia numele de fizică, chimie etc. după fenomenul căreia se aplică.

Cînd, însă, ne întrebăm dacă teoria actuală a fost aceeiașĭ în tot-deauna și vedem că în decursul timpurilor părerile savanților aŭ luat diferite forme pînă să ajungă la cea de astăzĭ, atuncĭ facem *istoricul* acesteĭ teoriĭ, și ast-fel putem istorisi și despre toate teoriile înăuntrul uneĭ științĭ, putem istorisi despre toate stiințele, despre mersul desvoltăreĭ lor, despre starea lor primitivă despre progresele lor, despre oameniĭ însemnațĭ, cari aŭ luptat pentru luminarea lor, cu un cuvînt Istoria este un aspect al tuturor științelor. Se poate vorbi în sensul acesta despre o istorie a Istorieĭ. Cum concepeaŭ oameniĭ pînă acum modul de a scrie Istoria, cum aŭ scris-o Homer, Herodot, Titu Liviu, Sfinții părinți, Froissard, Joinville, Comines, Macaulay, etc. cum scriaŭ cronicariĭ noștri, cum aŭ scris în timpurile din urmă Lavisse si Rambaud etc.

Aceasta este ideea de căpitenie, fondul cuvîntăriĭ pe care a ținut-o d. Xenopol.

Cenferențiarul ne-a spus că în chestia despre care vorbește aŭ scris puținĭ autorĭ, cam vre-o 300, pe care i-a cercetat unindu-se, în cîte-va părerĭ și desbinîndu-se în altele expunerea sa ne va aduce la cunoștință în acelașĭ timp cu principiile fundamentale ale Istorieĭ și pe scriitoriĭ relativ noĭ ce s'aŭ ocupat cu această chestiune de origină contemporană. Așteptăm decĭ cu nerabdare lecția ce vine.

Daisy

NOTE TEATRALE

— Concertul d-neĭ Găluşcă —

Aseară a avut loc concertul d-neĭ Găluşcă. Ar fi nedrept însă să nu mărturisim cu franchețe că partea proprie a d-neĭ Găluşcă a fost din cale afară insuficientă — orĭ cît am respecta... trecutul.

D-na Găluşcă e una din figurile artistice care și-aŭ prefăcut numele în renume, fără îndoială,—dar cît e de greu să numeștĭ artă ceea ce s'a ascultat aseară și cît e de greu să *ierți* pe d-niĭ Aristid și Grigoriu care aŭ complectat nesuccesul.

Un adevărat concert a fost exclusiv partea a doua. Aci publicul a aplaudat pe cea din urmă „favorită" a sceneĭ iașane: pe d-ra Mihailescu din ce în ce maĭ în stăpînirea unuĭ talent firesc și cultivat, și tot maĭ sigură, maĭ liberă în mișcărĭ și în porniri.

Cît despre voace, — e o minune. Nu maĭ puțin meritate aplauze a căpătat d. Poslușnick despre care sperăm că în cursul ierneĭ vom avea încă de vorbit— în bine.

*

Mica Anicuța Cîrjă a devenit deja o mare artistă. E o raritate fetica aceasta care învie durerile tataluĭ celuĭ maĭ îndurerat în cel maĭ duios glas de copil. Și cum are aierul că le simte și pricepe toate cîte le spune;—aci e *arta!*

Din program a lipsit d. Scorpan; d. *Cîrjă* a recitat cu o vervă deosebită *Satira a III-a.*

Ştirĭ mărunte

Ni se trimit plîngerĭ cum că d. Wasserman, antreprenorul poșteĭ Pașcanĭ-Neamț, paralizează interesele pasagerilor din pricină că are caĭ așa de rĕĭ în cît poșta nu ajunge nicĭ odată la vreme.

*

D. Gheorghiu, antreprenorul reconstruireĭ poduluĭ de peste Moldova, de la Timișeștĭ, județul Neamț, n'a terminat nicĭ pînă azĭ lucrările de și terminul a expirat la 15 Octombrie.

*

In aceeașĭ stare se află și podul de la Lespezĭ, județul Suceava al căror antreprenorĭ sunt d-niĭ Koh și Groper.

INFORMAȚII

D. Pericle Popescu a fost numit profesor suplinitor la liceul internat din Iașĭ, în locul regretatuluĭ M. Pompiliu.

*

S'a supus sancțiuneĭ M. S. Regeluĭ reglementul privitor la școalele primare urbane.

Consiliul general al județuluĭ Vasluĭ va fi convocat în sesiune extraordinară, în scop de a vota credite pentru clădirĭ de căzărmĭ în acel oraș.

D. Constantin Langa Răşcanu, licențiat în drept din Iașĭ, atașat de legațiune, cu serviciul la diviziunea politică a ministeruluĭ de externe, a fost transferat la legațiunea din Roman.

Ministrul țăreĭ la Roma, d. Alexandru Em. Lahovary, a sosit în Bucureștĭ, ierĭ, Marțĭ, cu acceleratul de 11 ore.

Primul ministru și toțĭ funcționariĭ superiorĭ aĭ ministeruluĭ de externe, eraŭ la gară.

*

Inmormîntarea regretuluĭ G. E. Lahovary va avea loc mîne, Joĭ, ora 1.

Față de pretențiunele directorilor școalelor primare că nu le ajunge personalul de serviciŭ prevĕzut in budgetul comunal, administrația comunală a dispus să se trimeată lemne tăiete la fie-care școală pentru a scuti servitoriĭ de a le maĭ tăia.

Ministerele de instrucție, domeniĭ și resbel, aduc la cunoștință că în urma avizuluĭ consiliuluĭ sanitar superior, toate școalele dependinte de aceste ministere, închise din cauza febreĭ care bîntuia în capitală, vor fi redeschise, luni, 8 a. c.

Consiliul comunal a fost convocat în sesiune extraordinară pe ziua de 8 Decembrie, pentru 15 zile.

Intre chestiunile importante ce se vor discuta sunt:

a) Virimentul din fondul milioanelor, pentru achitarea sumeĭ de 200,000 pentru lucrările de la abator, teatru, baie etc.

b) Votarea regulamentuluĭ abatoruluĭ.

c) Votarea regulamentuluĭ pentru exploatarea teatruluĭ.

Alte chestiunĭ maĭ micĭ.

Se crede că demisia d-luĭ Maiorescu va da loc la o desbatere serioasă în sinul consiliuluĭ de miniștrĭ, ceea ce probabil va atrage după sine și o criză ministerială.

Un individ atins de alienație mintală, numitul Chiriac Dimitriu, a întrat ierĭ în foierul teatruluĭ și a spart un geam mare.

Direcțiunea Institutelor Unite, a adus printr'o adresă formală viile sale mulțămirĭ direcțiuneĭ școaleĭ de comerț gradul II pentru că a pus laboratorul acesteĭ școlĭ cu materialul trebuitor, la dispoziționea elevilor Institutelor pentru a face experiențele necesare studielor lor.

Pentru discuția ce va avea loc în Senat asupra proiectuluĭ de răspuns la mesagiul tronuluĭ s'a înscris pînă acum a vorbi d-niĭ V. A. Ureche, Costescu, Comănescu și L. Catargi.

Sîmbătă 6 Decembrie fiind ziua onomastică a M. S. Impăratuluĭ Nicolae al Rusieĭ, un serviciu religios va avea loc la mitropolie. Vor fi invitate toate autoritățile militare și civile din Iașĭ.

Corul mitropolitan va executa maĭ multe imne cu cuvinte ruseștĭ.

Nacu Palladi

Se pare că în tabîra guvernamentală d. Nacu se găsește în oare care răceală cu d. Gogu Cantacuzino, care, la o consfătuire intimă a desărcinat pe d. Nacu demisiunea ce 'ĭ se încredințase de a fi leaderul parlamentar al oculteĭ, și a încredințat această misiune d-luĭ Paladi.

Faptul acesta a nemulțumit nu numaĭ pe d. Nacu, dar chiar și pe un mare număr de oculțiștĭ.

Ecourĭ judiciare.

Curtea de Apel s. II a revenit asupra jurisprudenței sale în chestie de falș, stabilită cu ocazia procesuluĭ Vergatti. In acel proces Curtea a zis că, de oare ce diploma de bacalaureat, piesa falșă, fusese distrusă de inculpat, de și este stabilit că acea diplomă a fost falșificată, totușĭ fiind că Curtea n'are corpul delictuluĭ pentru a-șĭ da samă de *mijloacele* prin care s'a făcut acea falșificare, urmează să achite pe inculpat.

Această revenire a făcut'o în ședința de erĭ cu ocazia procesuluĭ luĭ Gh. Onu, fost perceptor la comunele Bosiĭ și Holboca. Onu era acuzat că a falșificat patru chitanțe prin aceea că a trecut încotor maĭ puțin de cît în chitanța eliberată contribuabililor. Cotoarele lipseaŭ, căcĭ registrul fusese dat pe foc de d-na Bantăș. Curtea căpătînd din situațiunile prezentate la casierie de inculpat, convingerea că în cotoare au fost trecute sume mai micĭ de cît cele încasate, n'a maĭ găsit determinator în cauză mijloacele prin care s'a făcut falșificarea și a menținut condemnarea tribunaluluĭ.

Gh. Onu, a fost condemnat la 1 an închisoare, iară d. Bantaș la o lună.

***

Inaintea Curțeĭ cu jurĭ s'a prezentat, după cum am anunțat ierĭ, afacerea privitoare pe Ion a Jidoaieĭ acuzat că și-a ucis metresa, în momentul cînd i-a mărturisit relațiunile avute cu alțĭ băetanĭ din sat.

După o interesantă aparare făcută de d. G. Baltă care era asistat și de d. Bădăreŭ, jurațiĭ aŭ dat un verdict de achitare.

***

Curtea s. I-a judecă astă-zĭ pe Ștefan Onu, fost perceptor comuneĭ Golăeștĭ, condemnat de Trib. Iașĭ s. II la 3 anĭ închisoare pentru falș și delapidare.

Inculpatul a fost ținut în prevenție 13 lunĭ.

D. Em. Manoliu a fost însărcinat din partea ministruluĭ cultelor să predee la conservatorul din localitate cursul de istoria artelor.

D. Manoliu va face cursul gratuit.

D. Gane a plecat aseară la Bucureștĭ pentru a lua parte la desbaterile Senatuluĭ.

Președintele Senatuluĭ se va întoarce la Iașĭ Sîmbătă dimineață pentru a conduce desbaterile consiliuluĭ comunal.

«Monitorul Oficial» publică decretele prin care sunt convocate următoarele colegiĭ:

Colegiul I pentru senatorĭ din județul Putna, pe ziua de 12 Ianuarie 1898; colegiul I pentru deputațĭ din județul Teleorman, pe ziua de 16 Ianuarie 1898; colegiul I pentru deputațĭ din județul Neamț, pe ziua de 16 Ianuarie 1898; colegiul II de deputațĭ din județul Gorj, pe ziua de 16 Ianuarie 1898; colegiul III pentru deputațĭ din județul Putna, pe ziua de 10 Ianuarie 1898; colegiul III pentrn deputațĭ din județul Bacău pe ziua de 16 Ianuarie 1898.

Curtea cu jurĭ din Dorohoĭ s'a închis ierĭ după terminarea ultimuluĭ proces fixat pentru această sesiune. Pînă la ora închidereĭ, procesul afaceriĭ Morisseau nu sosise, încît această afacere *urmează să fie judecată în sesiunea viitoare.*

Procurorul general este singurul mulțămit de această amînare, pentru că în această sesiune d-sa este ocupat deja cu acuzarea fostuluĭ comisar Petrescu și ar fi fost prea mare oboseală două procese— în aceeașĭ sesiune.

Camera franceză a votat fără discuție, legea prin care dobînda legală este scoborîtă la 3 la sută în materie civilă și la 4 la sută în materie comercială. Dobînda convențională rămîne mărginită în materie civilă la 5 la sută conform legeĭ din 1867, iară în materie comercială rămîne facultativă conform legeĭ din 1886

D. André Theuriet noul membru al Academieĭ franceze care a fost ales în locul luĭ Alexandru Dumas fils este actualminte primarul uneĭ comune rurale și la începutul cerieresĭ sale a fost registrator la o prefectură.

Agenția teatrală ne roagă să comunicăm tuturor persoanelor ce s'aŭ abonat la reprezentațiile d-reĭ Josset, ca să-și scoată biletele pînă Sîmbătă 6 decembrie orele 5 seară, căcĭ de la acea dată agenția va dispune de ele.

Prima reprezentație va avea loc sîmbătă 13 decembrie.

Efectele criseĭ în Austria se resimt maĭ ales la bursă, unde de alaltăerĭ, de cînd s'a invederat, că Gautsch n'a reușit să împace partidele, hârtiile de valoare austriace cad într'una. Ast-fel a scăzut renta amortisabilă austriacă cu ¾ la sută sub valoarea nominală, ceea ce de mult nu s'a maĭ întîmplat.

Valutele se ridică însă. Acțiunile de valoare austriace (amortisabile) s'au oferit îndeosebĭ de la Paris. Causa politicăa acestor oferte rezidă nu numaĭ puțina încredere ce-o au Francezii în încheierea transacțiuneĭ austro-ungare ci eĭ vor maĭ presus de toate să dea expresie simpatieĭ către cehĭ. «Le Temps» de pildă a trimis la Viena un redactor al seŭ, Eugen Lautier, care numaĭ cu Cehiĭ a legat amicițiе și numaĭ dela eĭ și-a luat informațiunĭ, în deosebĭ dela vice-presidentul Kramarz.

Nu maĭ puțin se simte efectul criseĭ politice între comercianțĭ și industriașĭ, carĭ toțĭ 'și-aŭ redus activitatea, de teamă că închizîndu-li-se hotarele Ungarieĭ, să nu rămînă cu marfa nevîndută.

FOIȚA ZIARULUI „OPINIA"

34)

PARIS

de

EMILE ZOLA

CARTEA ÎNTÎIA

IV

Dînsul înțălesese, era alcovul închis, chiar glumile micĭ, sărutările pe ceafă îĭ eraŭ oprite; o cunoștea destul pentru a ști cu ce asprime va fi îndepărtat. Gîtul îĭ se strîngea așa că nu lasa să ieasă de cît un soiŭ de mormăială, în timp ce el continua să ieie lucrurile în glumă.

— E răutăcioasă astăzĭ! reluă întorcîndu-se către Gérard, Ce-i-aĭ făcut pentru ca s'o găsesc în starea aceasta?

Tînărul însă, care stetea deoparte, de frica de a nu fi stropit de necurățenie, continua de a sta lungit fără a-ĭ răspunde.

Atuncĭ, mînia Silvianeĭ nu maĭ avu margine.

— Ce mi-a făcut el? M'a plîns că sînt la bunul plac al unuĭ om ca d-ta, atît de egoist, atît de nesimțitor la insultele de care sînt acoperită. Nu trebue să fiĭ d-ta cel dintăĭ care să saĭ de indignare? N'ar fi trebuit ca d-ta să cerĭ întrarea mea în Comedie, ca o reparare a onoareĭ? Pentru că la urmă este o perdere tot pentru d-ta, căcĭ dacă mă găsesc nedemnă, eștĭ atins în acelaș timp ca și mine.... Aide, o fată, nu-ĭ așa? spune îndată acuma că sînt o fată alungată din casele care se respectă!

Dînsa continua înainte, ajunse la cuvinte ordinare, la vorbe intraductibite, care așeaŭ mereŭ de pe buzele eĭ, în mînie, atît de curate. In zadar baronul implora cu privirea intervenirea conteluĭ: căcĭ știa că o singură frasă spusă de el ar aduce o revarsare maĭ glodoasă. Tînărul, a căruĭ dorință de pace îĭ împaca cîte-odată, nu se mișca, prea somnoros pentru a se amesteca între dînșiĭ. Și deodată dînsa, reîncepu tutuindu-l, sfîrșind printr'o lovitură aspră, tăindu-ĭ orĭ-ce favoare:

— Insfîrșit, dragul meu, aranjază-te, fă-mă să debutez, sau nimica, auzĭ tu, nicĭ chiar vîrful degetuluĭ celuĭ mic.

In acest moment întră un servitor, spunînd că era jos dl. Duthil și cheamă pe dl Baron în fumoar. Baronul fu surprins căcĭ Duthil de obiceiŭ se suia ca la dînsul. Pe urmă se gîndi că deputatul îĭ aducea fără îndoială, de la Cameră, noutățĭ grave, și pe care dorea să i le spuie îndată, singur. Urmă pe servitor, lăsînd împreună pe Gérard și pe Silviana.

In fumoar, o odaie care se deschidea direct în vestibul printr'o ușă, a căreĭ portieră era ridicată. Petru în picioare, aștepta cu tovarășul luĭ, privind curios prin prejur. Aceea ce-l lovia maĭ mult, era înfățișarea aproape religioasă a întrăreĭ, draperiile grele, lumina mistică a ferestrelor colorate, mobilele vechĭ încunjurate de o umbră ca de biserică, plină cu parfumurĭ împrăștiate de mirt și tămîie. Foarte vesel, Duthil lovia cu capătul bastonuluĭ, pe divanul jos, care servia de pat și de dragoste și de repaos.

— Eĭ? e drăguț mobilat. Oh! e o fată care-șĭ cunoaște afacerea!

Baronul întra încă turburat cu aerul neliniștit și fără a zări pe preot întrebă pe Duthil.

— Ce s'a întîmplat? Noutățile sînt așa dar grave.

— Mège a interpelat, cerînd urgența, dentru a resturna pe Barroux. Ințelegĭ deja discursul luĭ.

Da, da! contra burghejilor, contra mea, contra D-tale. E mereu acelașĭ... Și pe urmă?

— Pe urmă, urgența nu i-a fost votată; Barroux însă, cu toată apararea foarte frumoasă n'a avut de cît o majoritate de două voturĭ.

— Două voturĭ, drace! e căzut, aceasta însamnă un minister Vignon pe săptămîna viitoare.

— Toată lumea spunea aceasta prin culuoare.

Baronul, cu sprincenele încruntate, ca și cum ar fi cîntărit binele sau răul ce l'ar putea aduce lumeĭ o întîmplare de soiul acesta, făcu un gest de nemulțumire.

— Un minister Vignon... Drace! n'are să fie întru nimica maĭ bun. Tineriĭ aceștia democrațĭ voesc să pozeze pentru virtute, și nu un minister Vignon va face pe Silviana să între la comedie.

Nu văzuse nimic altceva, în catastrofa de care tremura lumea politică. Deputatul însă nu putu să se împedice de a-șĭ arata propria-ĭ neliniște.

— Eĭ bine! dar noĭ acești cu afacerea cum rămînem?

(Va urma)

Cota oficială

Brăila 2 Decembrie 1897.

Cereale vîndute 63019 hect.

Grîu preţul 9.50 şlep. Porumb maxim % kg. preţul 8.50 vag. Porumb minim % kgr. preţul 5.65 şlep. Porumb nou % kgr. preţul 5.70 magasie. Secară nou % kgr. preţul 5.70 magasie. Ovăs % kgr. preţul 9.57½ şlep. Orz % kgr. preţul 3.90 şlep.

Cereale sosite pe apă 8500 hect. pe uscat 11209 hect.

Constanţa 2 Decembrie 1897.

Orz 320 hect. cu leĭ 4. In 3.20 hect. leĭ 11 banĭ 96. Secară 380 hect. leĭ 6 b. 20. Rapiţa 400 hect. leĭ 8 banĭ 10. Ovăz 90 hect. leĭ 3 b. 50. toate în oraş la magasie.

NOTE LITERARE

N'AĬ NAS

Se cunoaşte de toţĭ vorba plină de haz, pe care Podenariĭ din Bîrlad o spun cu privire la sermanul *Popa* Chiriac de la sf. Nicolae Eşanul, care din născare avea numaĭ *o nare*.

Toată lumea are nare
Numaĭ Popa n'are nare.

In timpurile maĭ din urmă Revista *„Albina“* a motivat o întrebare asupra origineĭ vorbeĭ: *ĭ-a tăĭat nasul*, la care întrebare (No. 7 al Albineĭ) a publicat o serie de răspunsurĭ în No. 9 din 30 Noembre a. c. De oare-ce *nasul* are o maĭ bogată întrebuinţare, căcĭ pe el Romînul *îl bagă în toate celea*, chiar acolo unde nu-ĭ ferbe oala, credem că nu *dăm nas* cetitoruluĭ nostru al *Opinieĭ*, dacă îĭ vom aduce toată istoria *nasuluĭ* în diferitele luĭ accepţiunĭ.

Cuv. *nas* e latin, ca şi *nărĭ*, (lat *nasus, naris;* ital. *naso, nare*; span. *naso, nariz;* port. *nariz.*) Deja limba latină ne dă o sumă de accepţiunĭ figurate la cuvîntul *nasus* şi *naris;* cuvîntul fiind sans critul *nas* (*nasis, naris*, plural *nasus* din *nastus*). (Bréal). Iată cîte-va exemple: *de nare loqui* (a vorbi pe nas); *emunctae naris senex* (bătrîn priceput); *naribus icti* (a-şĭ bate joc); *nares acutae* (bătae de joc); *ira cadat naso; habere nasum* (a fi om de gust, are nas fin); *tacito ridere naso* (a rîde înăbuşit); *suspendere omnia naso* (a-şĭ bate joc de toate).

Multe idiotisme găsim şi în l. neolatine.

Aşa în franceză găsim: *avoir le nez fin; rire au nez de quelqu'un, saignier du nez, mener quelqu'un par le nez; se trouver nez à nez; donnez du nez en terre; fermer la porte en nez; fourrer son nez partout.*

Nicĭ o limbă din surorile neolatine nu se aseamănă cu Romîna în ceea ce priveşte bogăţia idiotismelor cu cuvîntul nas. Şi la italiană, spaniolă şi portugheză aŭ locuţiunĭ idiomate cu cuvîntul nas, dar pe toate le întrece l. romînă. Romînul şi-a trăit maĭ mult *nasul* săŭ de cît fraţiĭ din apus.

— De-ĭ omul *mîndru, fudul, ţanţoş;* Romînul nu'l va numi aşa, ci văzînd că mîndria şi fudulia se arată prin o ţinută dreaptă şi plină de aroganţă îĭ va zice că *umblă cu nasul pe sus, de nu-ĭ ajungĭ nicĭ cu prăjina pe la nas;* prin aceasta poporul materializază ideia abstractă de fudulie, numind nu ceia ce înţelege cu mintea, ci ceia ce vede cu ochiĭ.

— Omuluĭ dămol la vorbă şi supus la treabă, care n'are voinţa luĭ ci îşĭ ţine *chica* în mîna altuia, Romînul îĭ zice că *e dus de nas*, tocmaĭ ca ursul ce'l poartă de nas ţiganul. De acolo celuĭ ce se dă de om al guvernuluĭ, saŭ al cui-va i se zice *că are zgardă* saŭ *cercul în nas ca ursul.*

Din contra cînd cine-va vrea să-şĭ ia un aer de slobozenie şi să-şĭ iasă chiar din *teapa* luĭ, răţoindu-se cu ceĭ de-o potrivă cu dînsul, Romînul nu numaĭ că-ĭ zice că *a prins mămăliga coajă*, dar că acel om prea îşĭ *ia nasul la purtare*, adică se obrăznicește, şi decĭ trebue *să i se dea peste nas ca să-şĭ vadă lungul nasuluĭ*, căcĭ nu e maĭ mare înţelepciune în viaţă de cît ca fie care om *să-şĭ vadă lungul nasuluĭ*, căcĭ ştiţĭ mĕ rog, D-voastră, că *unde nu-ĭ nasul, se beleşte obrazul*; şi de cât să ajungĭ *să puĭ nasul în pămînt de ruşine*, maĭ bine să te porţĭ cu omul aşa fel, ca să *nu-ţĭ în chiză uşa în nas*, cînd aĭ avea daraverĭ cu dînsul.

Pretutindenea şi în tot locul nas şi *numaĭ nas*. In adevăr toate stările de sentiment, de care e cuprins sufletul nostru îşĭ au manifestarea lor firească şi vizibilă în obraz, în faţă; dar cum nasul e partea cea maĭ proeminentă a feţeĭ. el a fost luat din vechĭ ca semnul exterior al sufletuluĭ nostru. Mirosul, gustul, fineţa, mîndria, supunerea, ruşinea, obrîznicia, înfrînarea toate îşĭ aŭ ca simbol de manifestare nasul. Ba într'o zi bietul părintele Pafnutie întrebat fiind de un poporan, că de ce îĭ este nasul roş, el a răspuns strîmbînd din nărĭ *că a suflat prea mult din cadelniţă*, şi de aceea i s'a înroşit; căcĭ pe ce doară se cunoaşte beţivul, dacă nu de pe nas.

Chiar în cercetările etnografice *nasul* e mult luat în samă pentru aflarea popoporuluĭ din care face parte cutare şi cutare individ, şi nu ştiu, zeu, dacă nu cumva şi temperamentul nu zace în nas, căcĭ fluviul de sînge ce aleargă iute în trup, îşĭ găseşte isbucnirea sa şi în faţă şi în nas.

Am zis acestea pentru a arăta cetitoruluĭ rostul *nasuluĭ* în viaţa psihică a omuluĭ.

La aceste considerente Romînul a maĭ adăugat încă unul social şi polictic, lucru care a sporit idiotismele cu nasul a deosebit în traiŭ pe Romîn de fraţiĭ săĭ din Apus.

Era-dacă nu mĕ înşel—un vechĭu obiceĭŭ la curtea bizantină de a cresta nările sau a tăia de tot nasul la aceĭ condemnaţĭ pentru anumite crime şi delicte. Practica războiuluĭ a adus apoĭ obiceiul de a-şĭ rîde de solĭ şi supuşĭ sluţindu-ĭ prin tăere de nas. Aşa vi se spune de multe fapte de sluţirĭ, ce ar fi ficut Vasile II Bulgaroctonul în bătăile sale exterminătoare cu Bulgariĭ. De la Bizantini obiceiul a trecut la Slavĭ şi prin eĭ la Romînĭ.

Era un obiceiŭ des practicat în vechime la Romînĭ, obiceiŭ dat şi de legĭ şi amintit de cronicarĭ că cine fura de la calicĭ, de la stăpînĭ în repeţite rîndurĭ *se cresta la nas*, iar cine fura de la biserică *i se tăia nasul*. Pedeapsa se executa numaĭ de cît; iar pentru a da pildă tuturora de cele păţite, cel cu nasul tăiat era primblat prin tîrg ca să fie văzut de toţĭ şi să prindă frică, cum ne aminteşte şi vorba *da-te-aşĭ prin tîrg cu nasul tăiat.*

Istoria noastră veche ne pomeneşte o sumă de cazurĭ, în care oameniĭ de rînd, boerĭ saŭ chiar domnĭ eraŭ crestaţĭ la nas pentru a *li se lua orĭ ce drept.*

Aşa Vlad Ţepeş a tăiat nasurile la 23383 de Bulgarĭ şi Turcĭ în 1462 iarna; Ştefan cel Mare a sluţit o sumă de Tatarĭ. Alexandru Cornea, Joldea şi alţiĭ aŭ fost crestaţĭ la nas pentru a nu maĭ avea drept la domnie. Cine n'avea nas în vechime nu ocupa o boerie şi decĭ nu putea fi nicĭ domn; şi istoria ne spune cu cîtă greutate *C. Basarab Cîrnul* a sfărmat şi călcat uzul pentru a deveni domn după Mateĭ Basarab, *de şi n'avea nas: era cîrn!*

Cunoscut tuturor e cazul boeruluĭ *N. Milescu spătarul cîrnul*, cel care şi-a dires nasul la loc cu doftoriĭ din ţara leşască.

Acum cînd *tăiarea nasuluĭ* era un fapt des practicat în trecut; cînd din tăerea nasuluĭ decurgeaŭ o sumă de ştirbărĭ în drepturĭ, ne putem uşor explica putinţa trecereĭ de la înţelesul propriŭ al expresiuneĭ *n'aĭ nas, ţi-a tăiat nasul*, la senzul figurat de azĭ de *n'aĭ trecere, n'aĭ baftă.*

Noĭ cestĭ de azĭ cu greŭ ne putem face idee de o societate, cum era cea veche românească, în care la fie care pas puteaĭ vedea oamenĭ fără urechĭ, fără nas, orĭ numaĭ crestaţĭ, care eraŭ puşĭ supt zăceală, lipsiţĭ de toate drepturile şi onorurile în societate. De aicĭ şi până a lega de *nas* cinstea omuluĭ nu-ĭ de cît un pas. In astfel privit lucrul un domn Mihaileanu s'a încercat să explice vorba *n'aĭ nas* (Macedoneşte *n'aĭ nară*) din latinescul *honorem*, nu din *nasus.*

Explicarea noastră e singura plausibilă, căcĭ izvorăşte din fapte şi din traiul poporuluĭ nostru. N'aŭ fost întâiŭ vorbele şi apoĭ faptele, ci din contra din fapte aŭ eşit vorbele.

Gh. Ghibănescu

ULTIME INFORMAŢII

Alaltaierĭ s'a făcu botezul în religia ortodoxă a domnuluĭ şi doamneĭ Lupescu (Grümberg).

D. Lupescu-Grümberg este arendaşul farmacieĭ diu strada de sus, proprietatea erezilor luĭ Orchis-

Naş a fost d. doctor Istrati.

Un truc comunal

Din cele ce urmează, cetitoriĭ vor putea vedea cum adesea binele cade pe capul omuluĭ, atuncĭ cînd situaţia luĭ e maĭ bună de cît cum o crede. Un consilier comunal,—graţie situaţie-ĭ încurcate a colectivităţeĭ—s'a trezit cu o diurnă de 400 leĭ lunar, fără macar să fie cerut aşa ceva, fără macar să se fi dus la primărie de vr'o patru săptămînĭ.

***

Iată cum stă afacerea.

Se ştie că actualul consiliŭ a ajuns la numărul strict de membriĭ ceruţĭ de lege pentru a se putea ţinea şedinţă.

Or, lesne 'şĭ poate orĭ-cine închipui, pretenţia colectivistuluĭ în o aşa situaţie şi cît de mult trebue să sufere bietul d. Tacu, pentru ca să-ĭ poată linişti.

Pare-se că tristeţa din zilele din urmă a d-luĭ Tacu se explică în faptul că nevoit a împărţi totul consilierilor, puţin îĭ maĭ rămîne d-sale.

***

Bazat pe această situaţie d.....—maĭ bine să nu-ĭ spuĭ numele, căcĭ cetitoriĭ vor înţălege imediat de cine e vorba—cere administraţieĭ comunale să-ĭ încuviinţeze un lucru cam greu de admis de către colectivitatea din Iaşĭ.

La refuzul necategoric al administraţieĭ domnul în chestiune respunse:

— Atuncĭ să ştiţĭ că demisionez şi pe lîngă mine demisionează şi domnul.... iar să nu-ĭ spun numele.

Speriată colectivitatea şi în special administraţia a împacat lucrurile.

Primuluĭ domn i s'a promis satisfacerea cerereĭ, iar secundul domn, fără să ştie macar, a fost numit corespondent secretar pentru conducerea lucrărilor pentru captaţiunea apeĭ, cu diurnă de 400 leĭ lunar.

Nu-ĭ aşa, că-ĭ inteligentă colectivitatea?

⁜

Pentru înmormîntarea regretatuluĭ G. Em. Lahovary netrimeţindu-se invitaţiunĭ, corespondentul ieşan, al ziaruluĭ „L'Indépendance Roumaine“ a fost însărcinat să comunice ziarelor din Iaşĭ că înmormîntarea va avea loc joi la oara 1 p. m.

⁜

Inalta curte de casaţie se va pronunţa mîne în cauza d'intre d. Gr. M. Bonachi şi comunitatea elină din Galaţĭ.

⁜

Domnuluĭ Vasile Gheorghian, prefectul judeţuluĭ, i s'a acordat azĭ telegrafic un concediu de 10 zile,

D. Gheorghian va pleca în Bucureştĭ în chestia alegerilor comunale suplimentare.

⁜

Ni se scrie din Vasluĭ că juraţiĭ se ocupă de ierĭ cu procesul fostuluĭ comisar de Huşĭ, Petrescu-Făclieru, acuzat de omorul luĭ Rîpanu.

Acuzatul este aparat de d-niĭ Caligari, fost prefect în vremea omoruluĭ, Gociu şi St. Papadopol.

Acuzarea o susţine procurorul general, d. Mîndru.

Erĭ până la 6 ore s'au ascultat martoriĭ—astă-zĭ se va da cuvîntul acuzareĭ.

⁜

Autorităţile din Belceştĭ aŭ predat azĭ parchetuluĭ banda de 16 hoţĭ care, după cum am anunţat la vreme, s'a îndeletnicit cu furturĭ de vite.

D. judecător Sculi va instrui cazul.

⁜

Cu începere de la 1 Decembre curent tipografia *Dacia*, unde se imprimă ziarul nostru, a trecut asupra d-lor P. Iliescu & D. Grossu, proprietariĭ *Librărieĭ Noĭ*, din oraşul nostru.

⁜

S'a aprobat de minister facerea unuĭ viriment de fondurĭ de 16000 leĭ, pentru formarea unuĭ capital cu care să se construiască podul cel mare peste Jijia.

Ministrul a aprobat şi creditul de 20000 leĭ în bugetul drumurilor.

⁜

Ziarele din Bucureştĭ spun că în ziua înmormîntăreĭ neuitatuluĭ G. Em Lahovary, colonia izraelită din Bucureştĭ va ţine magazinele inchise, în semn do doliu.

⁜

Ca să dee cu praf în ochiĭ lumeĭ, colectiviştiĭ l'aŭ pus pe senatorul Mănescu (Calaraşĭ) să interpeleze guvernul asupra biurouluĭ de servĭ.

Ministrul internelor s'a adresat tuturor prefecturilor cu rugămintea de a respunde: a) cîte livrete au fost eliberate în 1897; b) cîte au fost vizate; c) cîte biourĭ de plasare există şi d) cîte guvernante au fost plasate de biurourile de plasare.

⁜

Ministerul externelor a adresat o circulară prefectureĭ noastre prin care arată că o bandă de falşificatorĭ de bilete de 100 leĭ ale băncĭ naţionale din Belgia, plasează aceste bilete în Marsilia, Triest şi Buda-Pesta.

Se chiamă atenţia bancherilor asupra acestuĭ fapt.

⁜

Ministrul internelor a aprobat disolvarea consiliuluĭ comuneĭ Costulenĭ.

Domniĭ N. Hăncu, I. Moise şi V. Dascalu—aŭ fost numiţĭ în comisia interimară.

⁜

Academia romînă a achitat ierĭ domnuluĭ profesor Filipide prima rată lunară de 1000 leĭ, pentru opera *Magnum Etimologicum*, lucrare cu care distinsul profesor a fost însărcinat.

⁜

La secţia a II-a a curţeĭ se judecă azĭ procesul luĭ Zelnicher şi Lamm, foştĭ fabricanţĭ de lumînărĭ şi sopon în Huşĭ, condamnaţĭ la cîte un an şi 6 lunĭ închisoare—pentru bancrută.

*

La juraţĭ procesul luĭ Gr. Parfenie Danelache, acuzat de tentativă de omor. D. procuror E. L. Demetrescu acuză; apărător din oficiu d. C. Stere.

⁜

De cînd l'au aşezat pe fotoliul preşidenţial, colectiviştiĭ au căpătat profundă stimă pentru d. Gane, primarul Iaşuluĭ.

Creditele cele maĭ neînsemnate carĭ, înainte vreme, nu eraŭ aprobate de cît cu mare greutate—trec astă-zĭ fără discuţie, chiar cind ele sunt de mare importanţă şi ar merita, prin urmare, a fi supuse discutieĭ.

Aşa, bună-oară, creditul de 60,000 leĭ, *votat de Consiliul Comunal, în şedinţa de la 24 Noembrie, pentru a achita societatea de construcţie de clădirea teatruluĭ a şi fost aprobat de minister.*

De remarcat că baniĭ se vor lua din articolul I, fondul milioanelor, *pe exerciţiul 1897—1898.*

Ce spune d. Lepadatu care pretindea că sunt banĭ buluc *la comună?*

⁜

Consulatul austriac din localitate a intervenit pentru prinderea şi arestarea supusuluĭ Herman Fischer care a delapidat o sumă de banĭ de la firma L. Predinger et Comp. din Brăila. Numitul a fost condemnat de tribunalul din Cernăuţĭ, dar a dispărut.

⁜

O eroare, pentru care n'avem de cît regrete de exprimat, s'a strecurat într'un număr anterior al Opinieĭ.

Inregistrînd faptul că ministrul şcoalelor trăgăneză numirea cu titlu definitiv a profesoruluĭ D. Alixandrescu, spuneam că acesta este decis a demisiona şi a lăsa uuiversitatea cu profesorĭ—suplinitorĭ pe care legea *nu-ĭ indrituește a ocupa catedre.*

Citînd legea *făceam, bine înţeles, aluzie la scandalul de la cameră, care, în contra spirituluĭ leget, a permis domnilor Radu şi Cosmovicĭ să păstreze şi mandatele de deputat şi catedrele.*

Erorea regretabilă a fost prin urmare acolo că n'am citat numele zişilor profesorĭ, aşa că notiţa noastră părea că viza pe toţĭ profesoriĭ suplinitorĭ despre carĭ noĭ avem cea maĭ înaltă idee.

⁜

Poliţia a descoperit abia astă-zĭ dimineaţă un furt care a fost operat noaptea la cîrciuma luĭ Lupu, strada Cuza-Vodă, lîngă biserica Sf. Vasile.

Tălhariĭ sau introdus în cîrciumă, aŭ luat, în lipsă de banĭ, o dimigeană de rom şi una de rachiŭ. S'aŭ încercat a strica şi un perete, dar n'aŭ reuşit, peretele fiind de vălătucĭ.

⁜

La timp am vorbit în «Opini»a despre furtul de furagiu ce s'a făcut la Botoşanĭ. Locotenentul Carp, principalul acuzat, a fost condemnat la două lunĭ inchisoare pentru negligenţă.

In timpul instrucţiuneĭ s'au descoperit însă, marĭ neregularităţĭ în ceea ce priveşte furnizarea furajuluĭ pe timpul cînd administrator era d. Cartojan.

D. general Iarca ordonase atuncĭ cercetarea în privinţa luĭ Catorjan.

Pare că instrucţia a stabilit lucrurĭ foarte compromiţătoare, de carĭ nicĭ locot. Carp n'ar fi străin.

In urma unuĭ interogator ce i s'a, luat d. Carp a fost depus, nu la Iaşĭ după cum se pretinde, ci la Botoşanĭ.

⁜

Primim la redacţie «raportul general al comisiuneĭ farmaceutice» pe anul 1896.

In raport se insistă asupra faptuluĭ că statul ar trebui să încurajeze farmaciile rurale, contribuind la înflorirea lor.

⁜

Pentru a evita în viitor marile stricăciunĭ la carĭ sunt expuse clădirile şcolare, d. C. Lepadatu, a hotărît a face inspecţiunĭ septămînale pe la şcoalele inaugurate de curînd pentru a se convinge de *visu* de nevoile şcoalelor şi a face reperaţiile din timp ast-fel ca în viitor primăria să nu fie expusă a face atîtea cheltuelĭ pentru reperaţiile zidirelor.

⁜

Prefectul poliţieĭ a luat măsura de a numaĭ permite trăsurilor să stee în faţa bereriei *Centrale.*

Colectiviştiĭ, cărora nu li maĭ stă setea, se plîngeaŭ că trebuiaŭ să înconjoare o mulţime, până a întra în bererie.

Telegramele Străinătăţeĭ

Viena 3 Decembre.

Persoane necunoscute aŭ lipit pe zidurile oraşuluĭ placarde marĭ roşiĭ, pe care e scris: „Nu ne trebue nicĭ o învoială cu Ungaria! Limba statuluĭ să fie cea germană! Uniune personală cu Ungaria! Galiţia trebue separată!“ *Poliţia a rupt toate placardele şi a pornit pornit cercetare severă contra autorilor.*

Budapesta 3 Decembre

Guvernul caută să închee un compromis cu partidele.

Kossuthiştiĭ se învoesc numaĭ cu proclamarea independenţiĭ vamale şi cu înfiinţarea uneĭ băncĭ naţionale ungare.

Apponyştiĭ aŭ decis să primească proiectul guvernuluĭ, cu modificarea însă ca *dincolo de 31 Decemvrie 1898 guvernul să nu maĭ poată dispune prin simple ordinaţiunĭ*, ci afacerile vamale şi de bancă să fie rezolvate pe cale legislativă.

Budapesta 3 Decembrie.

Proiectul de provizorat s'a votat după prima citire, pentru desbatere specială, cu 185 voturĭ contra 37.

S'a urmat apoĭ cu desbaterea specială asupra proiectuluĭ de maghiarisare a comunelor.

Sasul Schmidt Karoly a vorbit contra.

Pulszky a Propus modificarea ca pe lîngă numirile nouĕ să se pună şi numele vechiu, istoric, ceea-ce ministrul Perczel şi Dieta primeşte.

DE ARENDAT

De la 23 Aprilie 1899 moşia Miseştĭ Mălăeştĭ din judeţul Iaşĭ, în apropiere de gara Larga.—A se adresa la proprietar V. Pogor. Strada Coroĭ 4 Iaşĭ.

Fotografia „Chaland“

Str. Lăpuşneanu

vis-à-vis de Farmacia d-lor Konya

Portrete artistice în orĭ-ce specie. Platinotipiĭ Busturĭ mărime naturală. Reproducţiunĭ după portrete vechĭ. Devisa atelieruluĭ: Esecutare artistică şi preţurĭ convenabile.

Se fotografiază pe orĭ-ce timp cu aparate de sistem modern.

34 Strada Romînă 34

Se primesc copiĭ internĭ cu preţul dn **40 leĭ lunar**. Conversaţia în casă e ie limba *Germană* şi *Francesă*. Ingrijirea cea maĭ conştiincioasă.

Să predă şi lecţiĭ de Piano.

Dimitrie Greceanu

Avocat

Strada Asach

William Mayer profesor de limba engleză s'a mutat str. Speranţeĭ, No. 6.

ANUNCIU

Doritoriĭ de a lua **lecţiunĭ de declamaţie,** sunt rugaţĭ a se adresa la administraţia ziaruluĭ nostru.

Doctorul V. I. Bejan

edic primar al Institutuluĭ Grego rian

şi

Profesor la Universitate

Consultaţiĭ in cabinetul seu, Strada A.ména 1 in toate zilele de la 1 — 4 p. m

Dr. C. MICLESCU

OCULIST-OPERATOR

s'a mutat în str. Unirea, 6.

Consultaţiunĭ orele 2—4 p. .m

La Bruxella

Subsemnatul aduc la cunoştinţă onor. familiĭ că mă însercinez a primi ca pensionarĭ pe tineriĭ care ar dori a se perfecţiona în limbele franceză, germană şi engleză.

Tot o dată voĭ prepara şi pe aceĭ care ar dori a se prezenta la esamenele de bacalaureat, de litere sau de ştiinţe, conform programuluĭ de studiĭ, în vigoare.

Condiţiunĭ avantajoase, viaţă de familie.

Pentru condiţiunĭ a se adresa direct la subsemnatul:

Doctor *J. Grossmann*, profesor universitar, Rue de l'Amazone No. 13. Bruxelles (Belgique).

Dr. N. ŢURCANOVICI

— Strada Unireĭ No. 10 —

Consultaţiĭ de la 2—4 p. m.

S. SCHILLER

Magasin de Manufactură

Str. Ştefan cel Mare No. 49

A SOSIT

Lănagiurĭ simple şi fantasie, pentru rochiĭ.

Postavurĭ şi ştofe pentru haine şi paltoane bărbăteştĭ.

Flanele cu metru şi barcheturĭ

Catifele şi Velvet pentru bluze

Voalete de obraz.

Madapolanurĭ, olandă, satinurĭ de lînă şi atlasurĭ pentru plapome.

Ştofe de mobile, plşurĭ de lînă şi matasă peatru mobileucovoare etc.

E. MAZLÂM avocat

S'a mutat strada Carp No. 6 Casa Comarnescu

De Inchiriet două apartamente din etajul de jos de la casa No. 96 din str. De Sus.—A se daresa la proprietară str. Serărieĭ, 43.

De vînzare

Casile din str. de Sus No. 71, compusdin un salon, două odăĭ, un vitraj bucătărie şi pivniţă, casile No. 25, un antret, un salon, două odăĭ, o bucătărie, o sufragerie şi pivniţă.

A se adresa la d. Gh. Smîdu, str. Serărie No. 129.

A APĂRUT
Calendarul DACIA
PE ANUL 1898
SUB DIRECŢIUNEA D-LUĬ
I. L. CARAGIALE

Cuprinsul bogat al Calendarului „DACIA“, *întrece în artă şi bucăţĭ literare, tot ce a apărut pînă acum. Vederile principale ale Iaşuluĭ, redate în admirabile clişee, sunt, în adevĕr, adevărate capo d'opere — iar în partea literară. unde sunt publicate Nuvele, Poveştĭ, Poesiĭ etc. — şĭ-aŭ dat întîlnire toate penele de elită ale literatureĭ.*

Preţul unuĭ exemplar pe hîrtie velină 1 leŭ 25; pe hîrtie de lux 2 leĭ 50.

Depositul general la Tipografia „DACIA“ strada Golia 42. De vînzare se găseşte la principalele librăriĭ din ţară.

Agenţia Teatrală
28—Str. Lăpuşneanu—28

Primeşte abonamente, anunciurĭ şi orĭ-ce soiŭ de publicaţiunĭ pentru ziarul *„L'Indépendance Roumaine“* şi revistele *„La Grande Toilette des Dames“*, *„Les petites Gravures“* şi *„La Confection“*.

Emite *bilete de Wagons-Lits* pentru ţară şi străinatate şi *bilete Circulare* pe toate liniile ferate ale Europeĭ şi toate combinaţile uzitatei

De vînzare via fosta Mantu Daraban, casa bună de locuit, 5 pogóne vie etc. situată la soşaua Buciumĭ departare de 4 chilometre de Iaşĭ

A se adressa la D-l avocat Bădărău

D. S. IONESCU
FRISER - PARFUMER
Iaşĭ, No. 30, Strada Golia No. 30.

MARE ASORTIMENT DE PARFUMERII

NEGRITINĂ ŞĬ FLAVULINĂ
(tinctură pentru colorat părul)

APA DE CHININĂ
preparaţiune proprie, remediu sigur contra mătreţeĭ
1 LEU FLACONUL

LIBRARIA şi PAPETERIA
TH. P. MAXIMOVICĬ
IAŞI. — Str. GOLIA No. 54.

Recomandă bogatul seu asortiment în **articole de şcoală, articole de birou, hărtie de poştă în cutiĭ**, colorată şi fantazie în diferite formate, **articole de pictură**, boele aquarele, pensoane, palete, pănză şi cele necesare la studiu pentru scolarĭ.

Cărţĭ pentru premiĭ.

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA“
de la COPOU, lîngă Iaşi
proprietatea d-luĭ **Ión S. Ionescu**

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somităţile medicale, maĭ ales prin abondenţa sulfaţilor de *sodiu* şi *litiu* ce conţine.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgaţie, nu face nicĭ un deranjament în stomah şi nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vânzare la toate farmaciile şi drogheriile.

Depositul şi orĭ-ce informaţiĭ la d. *I. S. Ionescu*, strada Alexandri No. 11, Iaşĭ.

Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *Bucureştĭ, str. Vesteĭ No. 15.*

Farmacia Andreĭ Cruceanu
din
TĂRGU-NEAMŢ

Subsemnatul am onoare a inştiinţa pe onorabilul Public, care este hotărît a visita în timpul vereĭ oraşul Târgu-Neamţ, renumitele băĭ de la oglinzĭ, sau splendidele locurĭ de vară din împrejuirimile oraşuluĭ Tg.-Neamţ, că din luna Ianuarie a. c. am luat în posesie Farmacia din acest oraş şi că n'am cruţat muncă nicĭ banĭ pentru a o rîdica la nivelul farmaciilor celor maĭ moderne, înzestrînd'o tot odată în belşug cu din toate necesare; aducînd pe lîngă un deposit mare de drogherie, preparate străine, articole de cauciuc, săpunerie, parfumerie, Eau de cologne, etc. etc., şi un mare deposit de ape minerale din ţară şi străintate direct de la Surse...

Ast-fel că sunt în posibilitate de a ser vi pe onorabiliĭ visitatorĭ, cu din toate ce se atinge de branşa mea de farmacist.

CU STIMĂ
Andreĭ Crucianu

16000 leĭ sunt de dat cu împrumut cu ipotecă, fie într'o singură sumă, fie în sume parţiale.

A se adresa la d-l avocat Bădărĕŭ, 36 strada Păcurarĭ Iaşĭ.

Pour avoir de la Véritable Eau de Vichy

La vogue si justement méritée de l'eau de Vichy dans notre pays a suscité de nombreuses imitations qu'on cherche a lui substituer. Pour être cetrain d'avoir de l'eau de Vichy naturelle et authentique, il faut toujours reclamer l'une des trois sources qui appartiennent á l'Etat français: *Vichy-Célestins, Vichy-Hôpital* ou *Vichy-Grande-Grille*. L'eau de ces sources, embouteillée, sous le contrôle et la garantie de l'Etat français, se conserve parfaitement, sans perdre de ses qualités par le transport. Exigez donc toujours l'un des noms: *Célestins, Hôpital* ou *Grande-Grille*, imprimés en lettres blanches sur fond noir, sur l'étiquette et sur la capsule.

Alexandru A. Bădărău
Avocat
Strada Păcurarĭ

G. ADAMESCU

MANUAL DE POETICĂ
pentru
ŞCOALELE ROMÂNEŞTI

Exemple, regule, analize literare, notiţe istorice.

Un volum de 550 paginĭ, (garmond, petit şi nonpareil).

PREŢUL 5 LEI

Depozit general: Librăria LA BISERICA ALBĂ, CALEA VICTORIEI Bucureştĭ. 58

A. G. DABIJA
AVOCAT

S'a mutat strada Golia 67, vis-à-vis de Redacţia ziaruluĭ «Opinia».

SOCIETATE ROMÂNĂ
DE
Asigurărĭ Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA“

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:

INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieţeĭ“ „GENERALA“ *asigură:*

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.

b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).

c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţilor la moartea părinteluĭ.

d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala“** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237,855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.

2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala“** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.

3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala“** iĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi iĭ eliberează şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala“** iĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA“ maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ“** din Brăila, la Succursala din Bucureştĭ, 2 Strada Smârdan, şi la toate agenţiile din ţară.

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat Cl. I. Lei	Cl. I. B.	Cl. II Lei	Cl. II B.	Cl. III Lei	Cl. III B.
Paşcanĭ	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ	18	20	12	85	8	85
Roman	12	55	9	05	6	25
Bacău	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ	26	75	17	65	11	57
R. Sarat	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ	26	35	17	35	—	—
Brăila	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ	22	45	15	10	10	25
R. Sarat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

La Librăria
Th. MAXIMOVICI
din Iaşĭ, strada Golia

Se primesc abonamente la ziarul

„TRIBUNA“
din Sibiiŭ

Preţul abonamentuluĭ:

Pentru 1 an . . . . 40 leĭ
« 6 lunĭ . . . . 20 «
« 3 lunĭ . . . . 10 «

DE VINZARE

9000 vedre vin alb şi roş, recolta anilor 1891, 1892, 1985 şi 1896 din viea Naslău de pe moşia Cărjoaia îngă Cotnarĭ.

A se adresa la dl Vasile I. Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-frumos

„DACIA“, Tipografia-editoare Str. Golia.—Iaşĭ.

ANUL I No. 180 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — VINERĬ 5 DECEMBRIE, 1897.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una înainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In streinătate, *direct la administraţie* şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

MANIFESTAŢIA DIN SIBIŬ

DECREPITUDINE

Atitudinea colectivităţiĭ în timpul din urmă învederează o stare de ramolisment înaintat.

Nu maĭ e vorba, de la un cîrd de vreme, nicĭ de principiĭ nicĭ de datoriile de la carĭ nu se poate sustrage omul de guvernămînt — ci pur şi simplu de paralizia progresivă care rezultă din fie care act al oamenilor stăpînireĭ.

Cîte-va exemple viĭ pentru a ilustra această stare patologică.

Primăria din Bucureştĭ somează deună-zĭ pe administraţia eforieĭ spitalelor civile să îngrădească un loc viran de pe bulevardul Academieĭ. Somaţiunea era peremptorie: orĭ 'şĭ îngrădeşte eforia locul, orĭ e lovită de rigorile regulamentuluĭ primărieĭ privitor la salubritatea publică.

Eforia emoţionată de o adresă aşa de aspră, cercetează registrele şi răspunde primărieĭ că nu poate fi următoare somaţiuneĭ pentru două motive: *primo*, fiind că proprietatea a căreĭ îngrădire se ordonă de către serviciul primărieĭ nu maĭ aparţine eforieĭ spitalelor, şi, *secundo*, fiind-că locul acesta este, după toate formele, *proprietate a comuneĭ*.

Va să zică primăria soma pe primărie să îngrădească un loc viran devenit, din negligenţa agenţilor eĭ, un focar de infecţiune!

Am putea să punem punct aci şi să încheiăm vorba cu nişte oamenĭ atît de decrepiţĭ în cît strigă: „Săriţĭ, hoţiĭ!" cînd îşĭ trec batista dintr'un buzunar într'altul. Dar sunt alte exemple şi maĭ suggestive.

Deună-zĭ, corespondentul nostru din Bucureştĭ ne telegrafiază că „decanul corpuluĭ diplomatic din Bucureştĭ, revoltat de ignominiile petrecute cu prilejul mişcăreĭ anti-semite, a cerut ministruluĭ nostru de externe, în numele reprezentanţilor Turcieĭ, Austro-Ungarieĭ şi Rusieĭ, despăgubirĭ pentru supuşiĭ lor păgubiţĭ de către bandele avinate asmuţite de poliţie asupra cartierelor ovreieştĭ din capitală.

Ministrul de interne, căruia 'ĭ se supun depeşile înainte de a se expedia ziarelor, a refuzat de a transmite telegrama, sub pretext că, conform articoluluĭ 7 din regulamentul telegrafo-poştal, conţine ştirĭ tendenţioase şi neadeverite.

Corespondentul nostru, plictisit de abuzul ce făcea ministrul de interne din aplicarea acestuĭ articol de regulament, care se referă la cu totul altceva de cît la ştirile neadeverite, încearcă o farsă. La un ceas după respingerea primeĭ telegrame, ne trimite o alta, în care ne comunica cum că depeşa sa, în care ne făcea cunoscut cum că „decanul corpuluĭ diplomatic din Bucureştĭ, revoltat de ignominiile petrecute cu prilejul mişcăreĭ antisemite, a cerut ministruluĭ nostru de externe, în numele reprezentanţilor Rusieĭ, Austro-Ungarieĭ şi Turcieĭ, despăgubirĭ pentru supuşiĭ lor păgubiţĭ de către bandele avinate asmuţite de poliţie asupra cartierelor ovreieştĭ din capitală" a fost refuzată de biuroul telegrafic invocînd articolul 7 din regulament.

Şi ştiţĭ ce s'a întîmplat? Ministrul de interne, căruia i se cere deslegare pentru transmiterea depeşilor către ziare, a autorizat expedierea telegrameĭ — fără să se maĭ gîndească la ştirile tendenţioase şi neadeverite!

Alt caz.

Ministerul de domeniĭ comunică, în August trecut camereĭ noastre de comerţ, cum că d. Ion Calenderu, administratorul domeniilor Coroaneĭ, este numit preşedinte al secţiuneĭ romîneştĭ pentru expoziţia din 1900.

Preşedintele camereĭ de comerţ, avînd nevoie alaltă-erĭ să ceară nişte relaţiunĭ, scrie d-luĭ Calenderu şi în adresă îĭ dă titlul de „preşedinte al secţiuneĭ romîneştĭ".

A doua zi *preşedintele* respunde exprimîndu-şĭ adînca-ĭ mirare pentru titlul măgulitor care 'ĭ se dedea şi făcînd cunoscut că nicĭ o autoritate pînă azĭ nu 'ĭ a decernat calitatea aceasta!

Partidul de decrepiţĭ, colectivitatea ramolită, va sfîrşi în infirmeria uneĭ temniţe.

G. Rădulescu

Manifestaţia din Sibiŭ

Am trebuit să aflăm din ziarele vieneze, carĭ ne-aŭ sosit astă-zĭ, că întrunirea provocată pentru marţĭ de doctorul Raţiŭ şi de alţĭ fruntaşĭ a fost oprită de autorităţile din Sibiŭ.

Această nouă gentileţă a ungurilor, ziarele o esplică prin faptul că rominiĭ n'aŭ invitat la întrunire nicĭ o *delegaţie străină*.

Dar arbitrarul nu s'a mărginit numaĭ aci. Se ştie că întrunirea urma să aibă un caracter grandios. Din toate unghiurile Transilvanieĭ soseaŭ delegaţiĭ de sătenĭ- dar guvernul le oprea în drum.

Cu toate acestea peste 600 de ţăranĭ aŭ străbătut în oraş, unde aŭ fost întîmpinaţĭ de fraţiĭ din Sibiŭ.

Eĭ aŭ făcut o impunătoare manifestaţiune pe stradele principale. In fruntea tuturor manifestanţilor se afla ţăranul cel maĭ bogat şi maĭ bine reputat de peste munţĭ, d. Roman.

*

Cetitoriĭ noştrĭ cunosc scopul pentru care a fost convocată întrunirea. Era vorba de a protesta în public contra proiectuluĭ de maghiarizare, care constă în acea de a da nume ungureştĭ tuturor oraşelor şi comunelor carĭ nu poartă încă nume ungureştĭ.

***Meetingul* care trebuia să aibă loc la Sibiŭ se va ţinea în Bucureştĭ.**

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Modern.—O îndrăzneaţă escrocherie, de un ordin cu desevîrşire nou, a fost săvîrşită în capitală. In tocmaĭ ca'n proverbul trivial al peşteluĭ—ţara se molipseşte de la cap, sau de la capitală. Acolo manifestările morbide se ivesc şi acolo pătrunde marea şi variata conrupţie a a sfîrşituluĭ de veac.

Escrocheria e de domeniul „literar" şi are de obiect opera poietică a Regineĭ, sau dacă vreţĭ a poieteĭ Carmen Sylva, tradusă în parte de un tînăr publicist. Abia apărută lucrarea ea a şi trezit simpatia cavalerilor de industrie de cea maĭ modernă specie: a pungaşilor de literatură şi nu de buzunare.

Un poiet improvizat, de meserie pungaş, a prins a cutriera capitala cu liste de subscripţie adunînd sume de banĭ în schimbul „uneĭ grele muncĭ de anĭ întregĭ" pentru a traduce cu atîta succes o eperă grea ca opera poieteĭ regine.

Pungăşia însă a fost descoperită la un moment dat şi poietuluĭ-escroc 'i s'a înfundat de la o vreme. Nechematul Parnasuluĭ a fost chemat la parchet şi va fi tradus înaintea justiţieĭ pentru.... traducerĭ nefăcute.

Faptul însă—ca varietate de întîmplare e demn de înregistrat, ca o dovadă maĭ mult că ne civilizăm, că suntem modernĭ în tot,—până şi în... escrocherie.

Martoriĭ în duel

Duel mortal.—Sentinţa curţeĭ de apel din Iaşĭ.—Opiniune separată.—Despre duel.—

In anul 1893 a avut loc un schimb de martorĭ, care a pasionat lumea şi de care s'aŭ ocupat, în vreme, ziarele noastre şi acele străine.

Doĭ austriacĭ, stabiliţĭ în Lemberg, s'aŭ bătut la Burdujenĭ, pe teritoriu romînesc. Era duelul dintre Eugen Brotzchi şi Alexandru Medwey, duel în care cel d'întăiŭ a rămas pe teren.

Martoriĭ, doctoriĭ, suprabitriĭ şi funcţionarul vamal care permise duelul, aŭ fost daţĭ judecăţeĭ şi achitaţĭ de tribunalul Botoşanĭ.

Afacerea a venit şi în apel, în urma apeluluĭ procurorului.

Sentinţa curţeĭ de Iaşĭ

Iată sentinţa curţeĭ de apel secţia I-a —sub preşidenţia domnuluĭ D. G. Rosetti, 17 Decembre 1893: Martoriĭ unuĭ duel nu pot fi pedepsiţĭ ca complicĭ aĭ unuĭ delict, căcĭ eĭ n'aŭ intenţiunea culpabilă de a înlesni duelul, ci de a face ca lupta să fie leală şi legală:

Curtea,

«Văzînd apelul făcut de d. procuror al tribunaluluĭ Botoşanĭ contra sentinţeĭ aceluĭ tribunal No. 740 din 11 septembre a. c. prin care se achita d-niĭ Kiselnovschy, Ed. Staneschi, D-r Iasinschy D-r Edven Baroni, Contele Boswadoschi, D-r Helman, medicul Mihail Gheorghe şi Emil Cubin, daţĭ judecăţeĭ ca complicĭ la faptul de omor prin duel, săvîrşit de Oscar Medvey.

Considerînd că în ceea ce priveşte pe martorĭ saŭ secondaţĭ aĭ luptătorilor, rolul lor în special a fost, de a regula conditiunile dueluluĭ, recunoscut inevitabil, de a asista pe luptătorĭ pe teren, şi de a regula ca toate regulele admise şi fixate de comun acord să fie strict observate, pentru ca lupta să nu înceteze de a fi legală şi leală, că astfel mărginit rolul secondanţilor nu se poate considera ca o complicitate, căcĭ acela e complice care înlesneşte comiterea uneĭ infracţiunĭ; orĭ departe de a înlesni comiterea unuĭ fapt pe care legea penală 'l consideră ca delictuos, secondanţiĭ n'aŭ prestat concursul lor în specie, decît în scop de a atenua consecinţele penale a acestuĭ fapt, că conform principiuluĭ general caracterul penal al unuĭ fapt rezultă din intenţiunea culpabilă a făptuitoruluĭ, că principiul este acelaş pentru complicĭ şi pentru autorul principal. Că asistenţa martorilor într'un duel, nu provine din intenţiunea lor culpabilă de a înlesni duelul ci din contra intenţiunea lăudabilă de a-l împedica, saŭ în cas cînd el este inevitabil, de a-l îngrădi cu regulile anume determinate a căror importanţă şi utilitate este recunoscută şi consatată de el însuşĭ legiutor, prin distincţiunea stabilită de art. 260 Codul penal:

Considerînd că, în ceea ce priveşte pe d-rul Mihail, că presenţa luĭ pe teren care era moralmente supusă prin îndatoririle resultînd din profesiunea sa de medic, nu poate în nicĭ un caz să fie calificată de complicitate.

Considerînd că în ceea priveşte pe Emil Cubin din instrucţiunea urmată în causă nu se stabileşte cu certitudine că el a înlesnit întrarea celorlalţĭ inculpaţĭ străinĭ pe teritoriul romîn.

Pentru aceste motive, respinge apelul.

Semnaţĭ: D. G. Rosetti, M. Grigoriu, M. K. Cantacuzino, Al. G. Hinna.

Opiniune separată

D. consilier G. Dimachi a emis altă părere, pe care a susţinut-o ast-fel: „Considerînd că întru cît legiuitorul prin art. 258 şi următorĭ din codul penal a considerat duelul ca delict şi după circumstanţele în carĭ el se va săvîrşi a regulat şi penalităţile de aplicat luptătorilor carĭ se bat în duel, era de prisos a maĭ vorbi şi despre complicĭ la acest delict şi despre penalitatea lor, fiind-că complicitatea la crime orĭ delicte este definită de art, 50 din Codul penal, iar penalitatea complicilor este definitiv regulată prin art. 48, 49, 51 şi 52 din acelaşĭ codice şi de aceia fiind-că elementele complicităţeĭ, cerute prin art. 50, le întrunesc cu prisosinţă secondanţiĭ saŭ martoriĭ luptătorilor în duel, urmează neîndoelnic că trebuie să li se aplice şi lor penalităţile prevăzute la citatele articole, după circumstanţele în care se va fi petrecut delictul şi rezultatul ce va fi produs.

Considerînd că dacă legiuitorul, prin art. 260 din Codul penal, vorbeşte despre duelul care se va face fără martorĭ saŭ secondanţĭ, prin aceasta n'a putut înţelege ca să reglementeze duelul, căcĭ atuncĭ n'ar fi fost consecvent cu principiile emise în art. precedenţĭ 358, şi 259, de a considera duelul ca delict penal şi prin urmare oprit de a se sevîrşi, fie el făcut după orĭ-ce regulă admisă de uz, ci a fost indispenzabil să se pună prin acel articol, că duelul care se va face fără martorĭ saŭ secondant va fi primit ca omor, spre a împedeca în acest cas un fapt de gravitatea crimeĭ de asasinat.

Pentru aceste cuvinte şi împărtăşind şi vederile d-luĭ procuror de la prima instanţă, exprimate prin considerentele apeluluĭ ce a interjectat contra sentinţeĭ tribunaluluĭ, sunt de părere că martoriĭ dueluluĭ fiind complicĭ cu luptătoriĭ şi pasibilĭ de penalităţile prescrise pentru complicitate, cu deosebire numaĭ că martoriĭ dueluluĭ cred, că sunt complicĭ de aceĭ fără de care duelul nu s'ar putea face, fiind că atuncĭ ar fi un asasinat şi prin urmare li se aplică penalitatea prevăzută la art. 151 din Codul penal.

G. Dimachi.

*
* *

Pentru a sfîrşi, observăm că şi Inalta curte de casaţie, secţia II-a, în şedinţa de la 5 Februarie 1894, a confirmat hotărîrea curţeĭ de apel din Iaşĭ.

Publicăm în celelalte paginĭ: discursul domnuluĭ Lascar Catargiu la Senat, amănunte sensaţionale asupra două afacerĭ carĭ se instruesc la parchetul militar, procesul comisaruluĭ Făclieru, mişcarea din Sibiŭ, o hotărire a curţeĭ noastre de casaţiunĭ într'un duel mortal, manifestul luĭ Zola către studenţimea universitară din Paris.

Asupra tuturor acestor fapte chemăm atenţiunea osebită a cetitoruluĭ.

Arondismentele Iaşuluĭ

Am de mult o idee genială, dar n'am făcut-o cunoscut publiculuĭ pînă acum din pricina escesiveĭ noastre modestiĭ. Azĭ, însă, cînd certurile din consiliul comunal a ajuns atît de acute încît ameninţă să producă disolvarea mintosuluĭ nostru sfat municipal, m'am hotărît să'mĭ expun planul, ca o supremă datorie către ţara noastră.

Disensiunile carĭ amărăsc viaţa edililor pornesc toate din slăbăciunĭ inerente natureĭ omeneştĭ. Rîvna pentru întîietate şi diurnele pentru însărcinările extra-bugetare sunt obîrşia şi alimentul de toată ziua al neînţelegerilor din consiliŭ. Or, fiind-că poftele nu se pot desrădăcina din inima omenească, atuncĭ să se îndestuleze cel puţin — pentru ca consilieriĭ, liniştiţĭ din partea aceasta, să se poată deda, cu tot zelul, la desăvîrşirea trebilor obşteştĭ.

Iată şi planul nostru pentru aceasta, plan ingenios, după cum veţĭ vedea.

Sunt, la Iaşĭ, treĭ-patru oamenĭ carĭ ambiţionează demnitatea de primar. Orĭ care dintr'înşiĭ ar ocupa această demnitate, ar avea fatalmente de duşmanĭ pe ceĭ-l-alţĭ. Pacea nu s'ar putea restabili, decĭ, de cît dacă s'ar caza fie-care dintre aspiranţĭ. Fiind-că, însă, nu e de cît un loc de primar, lucrul e cu neputinţă —de aceea socotesc că e o datorie imperioasă pentru guvern să ajusteze legea noastră comunală după calapodul franţuzesc care prevede pentru Paris atîţia primarĭ cîte arondismente numără capitala lumeĭ.

Cu sistemul acesta, simplu şi practic, am avea la Iaşĭ patru primarĭ cu ajutoarele respective şi cu diurnele respectabile cerute de împrejurărĭ. Cu chipul acesta s'ar îndestula vanitatea tuturor ambiţioşilor, s'ar umple punga tuturor iubitorilor de arginţĭ şi s'ar face loc pentru toţĭ ceĭ carĭ pînă acum suspinaŭ în post şi rugăciune.

Supunem aceste reflecţiunĭ la aprecierea stăpînireĭ şi nădejduim că ceĭ în drept vor medita serios asupra acesteĭ chestiunĭ de înaltă ordine socială.

Jon.

Sobieski şi Romînii

III

Am văzut din cele două curiere că fondul istoric e altul de cît cel dat de Negruţĭ în schiţa sa. Am prins pînă la un punct şcoală literară, care a îndrumat pe Negruţĭ spre înjghebarea în acest fel a acţiuneĭ.

Nu maĭ rămîne îndoială pentru noĭ că a maĭ continua înainte cu legenda, ar însemna a vîrî în capul copiilor ideĭ false îmbrăcate supt o formă romantică.

Cum am putea noĭ acomoda adevărul istoric din legendă cu cerinţele didactice?

Aceasta căutam a dezvolta aicĭ.

Ceia ce sare în ochĭ în prima linie, din legenda scrisă de C. Negruţĭ, e *bravura plăeşilor*. Nu se poate maĭ mare bravură de cît a lupta 5 zile 18 plăeşĭ contra uneĭ întregĭ armate de Polonĭ. Al doilea lucru ce reiese din legendă e *mărinimiea* luĭ Sobieski, trezită în momente solemne de braviĭ şi buniĭ săĭ comandanţĭ Potoţki şi Iablonovski...

Părţĭ obscure în legendă sînt: *pentru ce plăeşiĭ apără cetatea?* Căcĭ nu se poate susţinea simplul motiv adus de Negruţĭ că pîrcălabul de Neamţ a trimes pe ceĭ 18 plăeşĭ să apere cetatea. Dar anume ce se apere în cetate! Zidurile, orĭ averile din cetate? Nu se spune nimic.

Altă parte obscură e aceasta: Sobieski rătăceşte cu oştile sale prin munţĭ, şi cum mergea el obosit cu armata sa de-odată dă cu ochiĭ de cetate.

«Ce castel e acesta, întrebă Sobieski, cînd ridicînd capul zări pe sprinceana dealuluĭ înălţîndu-se, trufaşă, înaintea luĭ, cetatea Neamţu. Cu bună seamă vre-un cuib de-al talharilor acestor de Moldovenĭ!

Imprejurarea că Sobieski *din întîmplare* dă de cetatea Neamţuluĭ e a doua parte obscură din legendă. Restul e o admirabilă ţesetură de imaginĭ vizuale, pe care ni le evocă autorul, care prin talentul său de artist ne colorează aşa de bine faptele, că par'că le vedem cu ochiĭ, fiind şi noĭ marturĭ oculari. In această privinţă Negruţĭ e maestru neîntrecut.

Ce trebue mănţinut din această ţesetură istorică?.. Intăĭ şi întăĭ trebue să menţinem *bravura plăeşilor*. De şi faptul nu e dovedit istoriceşte, totuşĭ *reiese* din spusele cronicarilor şi arătările documentelor că Doamna Roxanda a luat cu sine păzitorĭ, oamenĭ de pe moşia sa Domneştĭ, ca să-ĭ apere avutul eĭ în cetate.

Că aceĭ păzitorĭ şi-aŭ făcut datoria pînă la urmă, trebue să păstrăm, căcĭ plăeşiĭ din cetele aveau de apărat o femee, o fată de domn, care îşĭ încredinţase viaţa, persoana şi avutul eĭ în mîna credincioşilor săĭ slujitorĭ.

Cît de suggestivă nu va fi acţiunea chiar pentru micĭ copiĭ, cînd în loc de a le spune că plăeşiĭ fusese rînduiţĭ acolo de pîrcalabul de Neamţ ca să apere cetatea, le vom povesti cum de groaza şleahteĭ Leşilor, lifte spurcate, care prădau şi omorau totul în cale, Doamna Ruxanda îĭ părăsi moşia sa, ce venea maĭ la şes şi se adăposti în cetatea Neamţuluĭ cu toată averea sa.

Faima avuţiilor Doamneĭ Rucsanda, fiica mareluĭ şi bogatuluĭ Voevod Vasile Lupu, ajunsese şi la Leşĭ, aşa că flămîndele şi însetatele şleahte de lifte ale luĭ Sobieski, lacome şi nesăţioase după averĭ, se năpustiră ca nişte lupĭ turbaţĭ asupra cetăţiĭ.

Spaima celor din cetate nu fu mică. Dintre toţĭ maĭ ingrijată era Doamna Ruxanda. Ea se vedea ameninţată în avutul şi viaţa eĭ. La plînsetele eĭ, plăeşiĭ jurară credinţă şi supunere făgăduind că vor apăra cinstea uneĭ domniţe cu preţul sîngeluĭ lor.

La propunerile de pace şi supunere din partea Soluluĭ polon, plăeşiĭ respunseră că dînşiĭ vor luptă. Atacul în cepu; cincĭ zile ţinu asaltul, în care cu mare vitejie plăeşiĭ se împotriviră număruluĭ cel mare al Polonilor. In cele din urmă Cetatea fu luată cu asalt. Tunurile de cetate bătînd necontenit, făcură nişte spărturĭ marĭ în partea din dreapta a cetăţeĭ şi înlesniră leşilor intrarea în cetate.

Puţiniĭ plăeşĭ cari maĭ remăsese, se retrase în biserică unde stătea închisă de spaimă Doamna Ruxanda. Leşiĭ intrară în cetate şi cu sabia în mînă că-

utau a intra în biserică. Plăeșii se opun și acolo la pragul bisericei cad toți morți până la unul, apărînd biserica și o femee.

Liftele spurcate pîngăresc altarul și trag ca niște salbatecĭ tîrîind trupul doamneĭ Ruxandeĭ, care se ascunsese în altar, după pristol, unde deși după obiceĭ nu intră femeile, dar crezură că la vreme de primejdie e loc sigur de scapare față cu niște armate zise creștine.

Privelișteînfrozitoare! La toate rugămintile doamneĭ, Sobieski remase neînduplecat. Doamna sta legată pe pragul bisericeĭ și la un ordin dat, capul îĭ sbură tăiat cu toporul de unul din calăiĭ luĭ Sobieski. Sîngele curgea șiroae pe treptele bisericeĭ, iar calăiĭ nevinovateĭ doamne răscoliră biserica și îĭ descoperiră în zid sculele în valoare de 19.000 galbenĭ.

Astfel îșĭ întinară mînile în sînge de femee, oardele luĭ Sobieski care după ce cutrierară și pradară țara până la Fălciu și Ocna, pusese capăt cruzimeĭ lor prin sălbătăcia de la cetatea Neamțuluĭ.

In acest chip înjghebată acțiunea împăcăm adevărul istoric și unim grija literară a compunereĭ cu fondul istoric, și fără a micșura întru nimic vitejia plăeșilor, din contra le mărim meritul punîndu-ĭ că au aparat până la moarte o femee, fată de domn, biserica și țara, murind cu crucea și cu sabia în mînă pe treptele bisericeĭ. Iar cît de Sobieski, în loc de a-l arăta nobil cavaler, îl scoatem în adevărata luĭ față: crud, tiran, vărsător de sînge nevinovat și hrăpitor, iar pre Polonĭ în loc de aĭ arăta nobilĭ și cavaleroșĭ, îĭ arătăm așa cum poporul ni i-a pastrat în amintirea sa de *lifte* spurcate, de oamenĭ resvrătițĭ, necinstitorĭ de altare, pîngăritorĭ de cele sfinte, eĭ și cu toată *șleahta* lor.

Dar pentru a reuși să împăcăm aceste trebuințĭ, se cere de la cel ce va înjgheba această schiță un singur lucru; *talentul* așa cum l'a avut Negruți.

Gh. Ghibănesou

Opiniĭ și Reflecțiĭ

GARANȚII

Ierĭ un articol asupra «Dreptuluĭ de a critica» sfîrșia cu optimista încheiere că literatura modernă se poate încredința fără teamă și fără risc criticeĭ moderne, întru cît aceasta prezintă singurele garanțiĭ de cultură, demnitate și sinceritate.

Aceste elemente sunt, în adevăr, singurele care alcătuiesc cinstea criticeĭ și judecata construită pe temeiul lor nu poate fi primejdioasă, orĭ care i-ar fi sentința.

Trecînd de pe terenul literatureĭ—una din manifestările viețeĭ sociale—la viața zilnică în a eĭ întregime găsim *gazetăria*, instituită judecător și critic al actelor omenești, al activitățeĭ noastre tuturor, al voințeĭ și gîndiriĭ noastre chiar.

E de sine înțăles că *ea* va trebui cu atît maĭ mult să prezinte chezășia sus pomenitelor condițiunĭ—și că în lipsa lor ea va deveni o mare primejdie socială.

Intru cît—ne întrebam ierĭ—are criticul *dreptul* de a judeca și condamna viața uneĭ producțiĭ literare? Intru cît, maĭ ales, vom întreba acum, are dreptul *presa* zilnică să dee sentințĭ și judecațĭ asupra tuturor actelor noastre?

Iată o coaliție improvizată de cîte-va unitățĭ sociale—indivizĭ orĭ cetățenĭ dacă vroițĭ—; ziarul e dat la lumină; fapte se înregistrează; părerĭ se emit; oamenĭ sunt judecațĭ și conștiințĭ sunt scrutate în toate zilele, în toate manifestările și intențiile.

Cine i-a îndreptățit? Cine a învoit tribunalul acesta instituit de sine însușĭ și răzimîndu-se pe tăria unor trebuințĭ închipuite a societățiĭ; saŭ pe ban? Cine garantează tuturor abuzul acesteĭ infirme coalizărĭ erijată în dictatorială putere? Cine evită excesul, abuzul, vicleșugul, necinstea, clevetirea, minciuna, reaua-voința, injuria saŭ lauda nedreaptă și liberă cu desevîrșire din parte-le?

E ocazia de a încheia în acelaș chip. Cultura și inteligența, selecția și superioritatea—sunt supremele și singurele garanțiĭ. Contra celorlalțĭ garanția cea maĭ bună e însășĭ individualitatea lor negarantată și nedemnă de a fi luată în serios.

Blag

NOTE TEATRALE

— —

In marea piesă *„Pirațiĭ din America“* care se va represinta Sîmbătă și Duminică, vor figura pe scenă și opt caĭ; aceasta este causa care l'a silit pe domnul Borelli regisorul, de a nu da nicĭ un rol în piesa de maĭ sus simpaticuluĭ director al „Ecouluĭ Moldoveĭ“.

***

Toțĭ artiștiĭ și artistele teatruluĭ național s'aŭ fotografiat la „Chaland“. Toate fotografiile, în număr de vr'o 40, sunt așezate într'un frumos châssis, cu numele fie-căruia de desubt. Amatoriĭ pot găsi la fotograful de maĭ sus un asemenea tablou, pe prețul de 15 leĭ.

***

D. C. Grigoriu, autorul bufonerieĭ „Don Vagmistru“ care s'a reprezintat la București și Craiova, fiind în Iași, a cerut să i se reprezinte piesa și la noĭ.

D. Grigoriu, însă, n'a putut căpăta nicĭ un rezultat, de oare-ce comitetul... nu-ĭ la comitet.

Respuns la mesaj

— Discursul d-luĭ L. Catargiu —

— —

In ședința de ierĭ a senatuluĭ s'a dat citire respunsuluĭ la mesagiul tronuluĭ. Al doilea care a luat cuvîntul a fost d. Lascar Catargiu.

D. *Lascar Catargiu:* Adresa exprimă încrederea majorităților guvernuluĭ în guvern. Opoziția, însă, nu se va putea asocia la declarațiunea aceasta, fiind că guvernul a distrus toate instituțiunele acesteĭ țărĭ.

Ie vremea în care era în opoziție, d. Sturdza ducea o campanie violentă în chestia transilvăniană: el a declarat atuncĭ că toate legile votate de conservatorĭ eraŭ neconstituționale. Astă-zĭ, ne-a venit nouă rîndul: și noĭ 'l întrebăm ce a făcut în favoarea fraților noștri?

D. Sturdza ne pretindea nouă ca să fim *bunĭ misiți*. Il întrebăm: care a fost rezultatul plecăciunilor luĭ?

In ce privește politica d'inăuntru, d. Sturdza a continuat cu violențele. Abea venise la putere și bătăușiĭ seĭ se dădură la un asalt contra poliției. Ne promisese *domnia legilor*. Dar faptul acesta nu l'a împedicat de a congedia un număr mare de funcționarĭ, în ciuda legeĭ. Conservatoriĭ aŭ votat o lege contra bătăușilor; legea, însă, a fost suprimată, așa că am văzut bătăușiĭ prădînd prăvăliile ziua 'n ameaza mare.

Armata a fost discreditată prin afirmarea unuĭ ministru care a pretins că arma noastră ar fi un ciomag; creditul fonciar a devenit o instituțiune politică: pe cînd membriĭ familieĭ liberale obțin înprumuturĭ cu ghiotura, debitoriĭ conservatorĭ sunt executațĭ fără milă.

Și pentru a umplea paharul va-ți legat și de biserică. Fără de intervenția noastră o mare desbinare s-ar fi ivit în religia noastră.

Am luat cuvîntul, zice d. Catargiu, spre a aduce aceste fapte la cunoștința M. S- și pentru a ruga pe Rege să se opue la hotărîrile reu-voitoare ale guvernuluĭ Seu, guvern care violează toate legile constituționale.

INFORMAȚII

— —

După o lungă și grea suferință a încetat ierĭ seara din viață, la locuința sa, 11 strada Codrescu, doamna Adela Cosmovicĭ soția, profesoruluĭ universitar și fiica domnuluĭ Blanefort, cunoscutul avocat din Piatra N.

Toate mîngîerile noastre întristateĭ familie.

— —

In procesul de ierĭ, privitor la Gr. Parfenie Danelache, juriul a dat un verdict de culpabilitate. Acuzatul a fost condemnat la 5 lunĭ și 15 zile inchisoare.

*

Astă-zĭ se va cerceta acțiunea în calomnie intentată „Evenimentuluĭ“ de d. doctor V. Bejan.

— —

Din raportul poliției.

Poliția a arestat o femee cu ideĭ filantropice, numită Rosa, acuzată de a fi autoarea spargereĭ de la cîrciuma luĭ Lupu, strada Cuza-Vodă.

Adagiul *cherchez la femme* se aplică decĭ până și la furtul uneĭ dămigeane de rom!

*

Apropos de femeĭ: mama denaturată care a lepădat copilul în dreptul *Maternității* se numește Ecaterina Plinz.

*

De la pităria Papană, strada Panu, s'aŭ furat 12 cămeșĭ.

Autorul este poftit a se prezinta la secție spre a lua în primire gulerile și mașetele.

*

Poliția, care-și vîră nasul în toate, știe de ce miroase așa de plăcut în Iași: 6 soldațĭ carĭ căraŭ—poliția 'ĭ zice pe nume în raport—plictisindu-se pe drum, aŭ descărcat misiunea lor, aproape de centrul orașuluĭ.

— —

Citim în *Le Petit Parisien*:

Allô! Allô! este strigătul acestuĭ sfîrșit de viac. Știțĭ care este țara în care acest strigăt resună maĭ mult? O țară care abia este regat și cel maĭ tîrziŭ venit în Europa. Această mică țară este *Romînia*, Toate capitalele de județe comunică între ele, cum și cu căpitala țăreĭ. In două județe: *Neamț* și *Dorohoĭ*, comunele cele maĭ micĭ sunt legate cu fire telefonice, Extensiunea aceasta infinitesimală nu e un simplu fenomen al modeĭ sau un lux; reprezintă o revoluție în existența administrativă, comercială și industrială. Nu-șĭ poate închipui cine-va, ce iuțeală minunată s'a întrodus în conducere, negociarea și închierea a tot felul de afacerĭ. Administrația merge cu electricitatea. Justiția nu maĭ schiopătează. Operațiile se tratează la moment. Nu e departe ziua, cînd toate orașele și satele eĭ vor putea începe o conservație la orĭ-ce moment, de la un capăt al teritoriuluĭ la cel-lalt.

Fericită Romînie!

— —

Astă-noapte s'aŭ terminat, înaintea Trib. Iași s. II, desbaterile, în afacerea G. Smădu

Apararea e terminat dovedind că zelul instrucțieĭ a mers până acolo că a falșificat actele. Asupra unuĭ punct principal al acuzăreĭ, judecătorul a luat copie numaĭ de pe o parte dintr'un act din dosarul Primărieĭ, și pe această copie atașată la dosarul cauzeĭ și-a intemeiat acuzarea.

Restul actuluĭ, însă, dovedește lămurit că acuzațiunea este nedreaptă.

Cu drept cuvînt, a zis apararea dacă judecătorul se poartă cu ast-fel de zel, față de acte cum trebue să se fi purtat cu martoriĭ, grăjdariĭ primărieĭ, despre care d. Tacu a spus ca martor, că sunt niște golanĭ din toată lumea.

Procurorul însușĭ a fost atît de afectat, de falșul instrucțieĭ în cît a cerut achitarea pentru faptul imputat luĭ Smădu și care era calificat nicĭ maĭ mult, nicĭ maĭ puțin, de cît escrocherie.

Tribunalul se va pronunța astăzĭ.

— —

Din *Voința Națională*:

In urma insistenței d-luĭ Titu Maiorescu, ministrul instrucțiuneĭ publice i-a primit demisiunea din postul de rector al Universității din Bucureștĭ.

In curînd colegiul universitar va fi convocat pentru a procede la alegerea unuĭ noŭ rector.

— —

Ni se scrie din Neamț că la 6 a. c. se va da un bal în școala „Arhimandritului Chiriac Neculau“ de acolo.

Profitul este destinat săracilor.

— —

D. G. Urziceanu, a fost numit suplinitor pentru științele fizico-naturale, iar d. Vellea pentru Geografie la diviziunarele liceuluĭ.

Aceste cursurĭ, formau catedra care a fost ocupată de d. Călugăreanu, care, cum se știe, s'a dus în străinătate, pentru a face studiĭ de fisiologie.

— —

In procesul privitor pe comerciantul din Hușĭ Zelnicher, despre care am vorbit ierĭ, că fusese condemnat de trib. Hușĭ la un an și jum., pentru bancrută frauduloasă, curtea a admis apelul inculpatuluĭ și achitîndu-l de bancruta frauduloasă, l-a condamnat numaĭ pentru bancrută simplă, la o lună închisoare.

— —

Am vorbit în vreme, despre un memoriu pe care locuitoriĭ din Neamț 'l pregătesc, pentru a arata corpurilor legiuitoare necesitatea de a lega orașul lor cu Pașcaniĭ, printr'o cale ferată.

Astă-zĭ ni se comunică că locuitoriĭ din T.-Neamț au ales o comisiune care să plece la Bucureștĭ, pentru a stărui în această chestiune.

Guvernul ar trebui să deie tot sprijinul ideĭ acesteia, care ar contribui la dispariția mizeriilor pe carĭ le simt toțĭ aceĭ carĭ, în timpul vereĭ, doresc să viziteze locurile pitorești de la Agapia, Varatec, etc.

— —

Erĭ s'a început examenul căpitanilor aspiranțĭ la gradul de maior. Se dă proba practică.

Intăia serie o formează căpitaniĭ candidațĭ din corpurile 2 și 4 de armată.

— —

O bătae sîngeroasă s'a întîmplat în comuna Dobreștĭ (Ungaria) între niște lucrătorĭ Unguri și Romînĭ, din cauza uneĭ certe ivite pentru maghiarizarea numelor toponimice.

Douĭ locuitorĭ au murit imediat. Alțĭ patru, doĭ Unguri și doĭ Romînĭ, sunt în pericol de moarte.

Presa maghiară nu spune nicĭ un cuvînt asupra acestuĭ caz.

— —

Școala romînă greco-catolică din Ciucea (Ungaria) a fost închisă, cu forța, de autoritățile maghiare, în scopul ca Romîniĭ din acea comună să fie siliți a-și da copiiĭ la școalele maghiare.

Poporul e foarte iritat.

— —

Monitorul oficial unguresc publică de odată maghiarisarea a 110 de nume străine, ce le purtau impiegațiĭ dela oficiul sratistic unguresc. — Inspectorul școlar din comitatul Strigoniuluĭ, a adresat un apel către toțĭ învățătoriĭ, *să-și maghiarizeze numele*, Sunt 60 de învățătorĭ care poartă nume nemaghiare. Inspectorul li-a servit și cu o listă de nume maghiare. Inspectorul face în apelul său propagandă și pentru întroducerea limbeĭ maghiare în serviciul divin.

— —

In ziua de 25 Noembrie a. c., trenul a tăiat trupul unuĭ copil ce se afla pe șine, nu departe de cantonul No. 125, pe linia Botoșanĭ-Vereștĭ. Se crede, că copilul, de curînd născut, a fost pus înadins pe șine. Pînă acuma nu s'au aflat părințiĭ copiluluĭ nicĭ autorul crimeĭ.

— —

Ca simplu document, dăm următoarele din ziarul *Dreptatea*.

Am anunțat deja că în Cameră se vor propune din inițiativă parlamentară proiecte de legĭ în contra evreilor.

Primul proiect va fi depus mîine la Cameră și va coprinde următoarele puncte principale:

1) Nicĭ un evreu să nu maĭ aibă dreptul de a lua furniturĭ de materiale care se găsesc în țară.

2) Nicĭ un evreŭ să nu maĭ aibă dreptul de a lua în arendă moșiĭ sau alte imobile rurale aparținînd Statuluĭ, județuluĭ, comuneĭ și instituțiunilor publice.

3) Nicĭ un evreŭ să nu maĭ aibă dreptul de a vinde băuturĭ spirtoase.

Se vor maĭ propune și alte articole care tind să lase comerțul mijlociu și mic maĭ mult în mînile romînilor.

— —

Iată textul adreseĭ prin care primarul din Sibiŭ face cunoscut d-luĭ dr. Rațiu că oprește întrunirea convocată pentru a se discuta măsurile de rezistență împotriva tendinței de maghiarizare a numelor toponimice:

Nr. 25—897. pres, mag.

On. Domn Dr. Ioan Rațiu și soțul în Loc.

Ținerea adunăreĭ poporale romînești însinuată sub Nr. 25 din 1895 res. de D-ta nu o conced.

Nu o conced pentru aceea, pentru-că D-ta aĭ convocat la această adunare numaĭ pe membriĭ naționatității romîne, pe cînd conform §-luĭ 1 din art. de XLIV din 1868 despre legala îndreptățire a naționalităților: „Toțĭ cetățeniĭ Ungarieĭ după principiile fundamentale ale constituțieĭ în privința politică formează o națiune, națiunea unitară indivisibilă maghiară“. — Această dispoșiție legală exchide, ca în Ungaria să se organizeze cetățeniĭ saŭ pe bază de rasă, saŭ de naționalitate cu exchiderea aceleĭ părțĭ, care nu aparține la rasa saŭ naționalitatea lor.

Findcă adunarea însinuată prin D-ta convoacă numaĭ pe Romînĭ, de aceea nu se poate considera ca adunare de popor și flindcă scopul eĭ, după-cum clar apare din înștiințare este, că să atribue locuitorilor romînĭ aĭ Ungarieĭ invidualitate de drept public contra § 1 art. de lege XLIV din 1868, nu pot da permisiune spre a ține adunarea, fiind convocată în mod contrar legeĭ și în contrarietate cu dispoșițiile legale.

Sibiu, 13 Decemvrie 1897.

Drotleff, m. p.
primar

— —

Comuna Neamț, avînd un mare deficit anul acesta, a hotărît să facă reducerĭ de funcționarĭ și să scadă salarile celor rămașĭ.

Nu s-au redus, însă, salariile tuturor. Așa, polițaiuluĭ, casieruluĭ, sub-casieruluĭ și sub-șefuluĭ de biurou nu li s'a redus nimica.

Tot ceĭ micĭ duc greul, pe cînd ceĭ marĭ se îngrașă.

FOIȚA ZIARULUI „OPINIA“

35)

PARIS

de

EMILE ZOLA

CARTEA ÎNTÎIA

IV

Aceste cuvinte aduse pe Duvillard la situație. Cu un gest noŭ, măreț de data aceasta, îșĭ arătă încrederea mare și nepăsătoare.

— Noĭ aceștia, dar rămînem aceea ce sîntem, cred că n'am fost nicĭ odată în pericol! Ah! sînt foarte liniștit, Sanier poate să-și publice faimoasa-ĭ listă, dacă îĭ place aceasta. Dacă noĭ, pînă acuma, n'am cumparat pe Sanier și lista luĭ, e că Barroux e perfect de cinstit, și că mie nu-mĭ place să-mĭ arunc baniĭ pe fereștĭ.... Iți repet că nu ne temem de nimic.

In urmă recunoscînd însfîrșit pe abatele Froment, care rămăsese în umbră, Duthil îĭ esplică serviciul ce dînsul aștepta de la el. In emoțiunea în care se găsia, cu inima încă mortificată de asprimea Silvianeĭ, îĭ veni o speranță neașteptată că o acțiune bună i-ar aduce noroc, și cosimți îndată a interveni pentru primirea luĭ Laveuve. Scoțînd din carnet o cartă de vizită și un creion, se apropiă de fereastă.

— Dar tot ceea ce vroițĭ, domnule abate, aș fi foarte fericit să fiŭ și eŭ partaș pe jumătate în opera această bună.... Ascultațĭ, iată ce scriŭ: «Draga mea, fă aceea ce d-l abate Froment îți cere în favoarea acestuĭ nenorocit, pentru că prietenul nostru Fonségue, nu așteaptă de cît un cuvînt de la tine pentru a lucra».

In acest moment, Petru, prin ușa deschisă, zări pe Gérard pe care-l întovărășia Silviana, pînă în vestibul, liniștită, curioasă fără îndoială să știe aceea ce venise să facă Duthil. Apariția tinereĭ femeĭ îl umplu de mirare, atita îĭ părea de simplă și gingașă, în condoarea-ĭ nepatată de fecioară. Nicĭ odată nu visase el, în grădina nevinovățieĭ, un crin cu un parfum maĭ delicios și curat.

— Acuma, continuă Duvillard, dacă voițĭ să dațĭ carta aceasta indată, nevesteĭ mele, trebue să vă duceți la d-na principesă de Harn, unde este o serbare....

— Tocmaĭ acolo eram să mă duc, d-le băron.

— Foarte bine... Veți găsi acolo, de sigur pe nevasta mea unde a și condus copiiĭ.

Se întrerupse, zărise și el pe Gérard, pe care-l chemă.

— Gérard, spune-mĭ, nevasta mea a spus că se duce la serbarea aceea, eștĭ sigur că d-l abate o va găsi acolo?

Tînărul care tocmaĭ se pregătea să se ducă în strada Matignon, pentru a aștepta pe Eva, respunse foarte natural:

— Dacă d-l abate se va grăbi, cred c'o va găsi, căcĭ întradevăr, trebue să se ducă pe acolo, înainte de a se duce să-și încerce corsajul la Salmon.

Și după ce sărută mîna Silvianeĭ, plecă cu aerul nepăsător și fără răutate și pe care chiar plăcerea îl supara.

Puțin jenat, Petru lăsă să fie presentat stăpîneĭ caseĭ de către Duvillard. Se închină în tăcere, în timp ce ea, asemenea tăcută, îĭ înapoi salutul cu o reservă pudică, cu un tact apropriat împrejurăreĭ, de care nu era capabilă nicĭ o actriță, chiar de la Comedie. Și în timp ce baronul întovărășia pe preot pînă la ușă, ea intră în salon cu Duthil. Abia fură în dosul portiereĭ și dînsul trecu un braț în jurul talieĭ voind s'o sărute pe buze. Ea însă se apara puțin, pentru că-l știa atît de puțin serios, și pe urmă el trebuia maĭ întîĭ să se arăte gentil.

Cînd Petru, convins acum de succes, ajunse înaintea oteluluĭ princeseĭ de Harn în avenue Kleber, tot în trăsură, căzu într'o încurcătură mare. Strada era închisă cu trăsurĭ, aduse de serbarea musicală, și poarta oteluluĭ, împodobită cu un soiŭ de cort de recepție, cu marginele sapate în lemn și îmbracate cu catifea roșă, îĭ se păru inabordabilă, din cauza valurilor de invitațĭ carĭ se grăbiaŭ. Cum putea să intre? Cum putea să vadă pe princesa, maĭ cu samă cu sutana, și să ceară să vorbească un moment cu baroana Duvillard? In frigurile luĭ, nu se gîndise de loc la pedicele acestea, și se hotărîse acuma să se ducă pe jos pînă la ușă, gîndindu-se în ce chip va putea să se strecoare prin mulțime, nezărit, cînd o voce veselă îl făcu să se întoarcă.

— Iaca! d-l abate, e posibil, să vă găsesc aicĭ?

Era micul Massot. El mergea peste tot, se ducea la zece spectacole pe zi, la ședință parlamentară, la înmormîntare, la cununie, la serbărĭ saŭ doliŭ după împrejurărĭ, cînd avea boala croniceĭ, după cum spunea el.

— Cum! d-le abate, veniți la amabila noastră princesă pentru ca să vedețĭ pe Maurele jucînd.

(Va urma)

Cota oficială

— —

Brăila 3 Decembrie 1897.

Cereale vîndute hect. 35020.

Grîŭ maxim leĭ 11 banĭ 95 magazie. Grîu minim leĭ 7 banĭ 90 şlep. Porumb maxim leĭ 6 banĭ 15 pod. Porumb minim leĭ 5 banĭ 50 mag. Porumb roş leĭ 7 banĭ 60 mag. Ovĕz % kgr. leĭ 9 banĭ 72½ şlep. Ovĕz leĭ 9 banĭ 60 şlep.

Cereale sosite pe apă 4600 hect. pe uscat 7750 hect.

Galaţĭ 3 Decembrie 1897.

Porumb vechiŭ 3300 hect. 77 kgr. 5 leĭ 90 şlep. Cinquantin vechiŭ 5850 hect. 81 250 kgr. 6 leĭ 75 mag. Cinquantin noŭ 1400 hect. 80 600 kgr. 6 leĭ 65 mag. Cinquantin mixt 2200 hect. 80 925 kgr. 6 leĭ 60 mag. Cinquantin noŭ 1800 hect. 79 950 kgr. 6 leĭ 50 mag. Cinquantin corcit 1000 hect. 70 300 kgr. 6 leĭ mag. Perumb noŭ 4000 hect. 74 kgr. 5 leĭ 45 mag.

Constanţa 3 Decembrie 1897.

Orz hect. 1960 leĭ 4 banĭ 10. In hect. 40 leĭ 12 banĭ 60. Secară hect. 190 leĭ 5 banĭ 50. Meiŭ hect. 80 leĭ 4 banĭ 30. Rapita hect. 110 leĭ 7. Grîŭ arnăut hect. 220 leĭ 11 banĭ 60. Grîu de toamnă 70 hect. leĭ 9 banĭ 10. Porumb 200 hect, leĭ 5 banĭ 10 toate în oraş la magasie.

Afacerea Dreyfus-Esterhazy

— —

Ziua de ierĭ a fost bogată în surprize în afacerea Dreyfus. In ziarul *Intransigsant,* Henri Rochefort, publică un act. care ar fi fost dat judecătorilor luĭ Dreyfos şi de care apărare n'a avut cunoştiinţă. In baza acestuĭ act, Dreyfus a fost condemnat şi guvernele ce s'aŭ succedat de atuncea aŭ convingere că Dreyfus e vinovat. „Da, zice Rochefort, Dreyfus a fost condemnat în baza maĭ multor acte secrete". Rochefort spune apoĭ că în urma campanieĭ antisemite, Dreyfus suferea mult căcĭ, fiind evreŭ, situaţia sa în armata franceză nu era din cele maĭ bune. S'a hotărît decĭ să demisioneze din armata franceză şi să devie supus german. De aceea Dreyfus s'a adresat direct Impăratuluĭ germanieĭ, cerînd a i se permite intrarea în armata germană. Impăratul german i-ar fi respuns prin ambasada din Paris, că ar servi maĭ bine germanieĭ dacă ar reminea în armata franccză. Va fi prinit ca ofiţer-aghiotant al unuĭ general german trimis în misiune în Franţa. In caz de rĕsboiŭ ar putea să fie primit în armata germană. Dreyfus ar fi primit propunerea această

Intre actele descoperite se află şi o scrisoare a însuşĭ imparatuluĭ Germanieĭ. Scrisoarea aceasta a fost scoasă din dosar, fotografiată şi pusă la loc. In acea scrisoare împaratul germanieĭ ordonă ca ambasada din Paris să ceară informaţiunĭ de la Dreyfus. Baron Münster descoperind că iĭ s'ar fi furat opt scrisorĭ, a cerut ministruluĭ Dupuy restituirea scrisorilor sub ameninţarea că părăseşte Parisul în 24 de ore. Scrisorile aŭ fost restituite, după ce aŭ fost fotografiate şi în această stare aŭ fost supuse la apreciarea judecătorilor luĭ Dreyfus.

***

E de prisos să maĭ spunem că guvernul frances s'a grăbit să desmintă oficial această poveste iventată de Rochefort.

O notă a agenţieĭ Havas declară că destăinuirile ziaruluĭ *Intransigeant* sunt absolut mincinoase. Guvernul asigură că scrisorile despre care vorbeşte *Intransigeant* n'a existat şi nu există.

***

Un manifest al luĭ Zola

In urma zilnicelor manifestaţiĭ, a uneĭ părţĭ din studenţimea parisiană în privinţa afacereĭ Dreyfus, Zola a adresat tinerimeĭ franceze o scrisoare deschisă.

„Pe cînd eram tînăr, scrie Zola, vedeam tinerimea exercitînd opera lor în cartierul latin în timpul imperiuluĭ. Tinerimea lupta atuncĭ şi chiar dacă depăşea vr'odată liniştită, o făcea pentru ideile scumpe unor generaţiunĭ întregĭ. Studenţiĭ fueraŭ autoriĭ şi poeţiĭ dramaticĭ, care eraŭ bine văzuţĭ la Tuilerie; fie-care se rîdica în contra aceluia care era gata să servească tirania". Apoĭ ajungînd la afacerea Dreyfus, Zola scrie:

„Această afacere nu e de cît o chestie justiţiară. Toată lumea doreşte pedepsirea vinovatuluĭ. Renumele Franţeĭ constă tocmaĭ în faptul că justiţia e de o potrivă pentru toţĭ şi ca lumina să se facă în această nenorocită afacere. Scheurer-Kestner, pentru a satisface o datorie de conştiinţă, a părăsit liniştea uneĭ bătrîneţĭ după o viaţă lungă, plină de patriotism şi onoare. Oare acesta e omul care periclitează Franţa? Să poate oare îndrepta în contra acestuia acuzărĭ şi calomniĭ?" *Scrisoarea se încheie cu un apel către tinerime, în care li se aminteşte de suferinţele părinţilor pe urma tiranieĭ şi li se cere să apere justiţia.*

ULTIME INFORMAŢII

— —

Testamentul regretatuluĭ G. E. Lahovary

Citim în *L'Indépendance Roumaine.*

Regretatul nostru director a lăsat două scrisorĭ, una pentru fratele seŭ şi alta pentru socrul seŭ, d. Ion Alexandrescu.

Cea destinctă pentru fratele seŭ conţinea ultima sa voinţă. Trebue, cu părere de reŭ, să trecem peste dispoziţiile aşa de atingătoare privitoare la familie; dar suntem autorizaţĭ să reproducem pasagiul referitor la ziar. Iată-l:

. . . . . .

Pentru L'Indépendance Roumaine *regulează să se administreze singură şi ca excedentele, după ce vor fi bine plătiţĭ vechiĭ devotaţĭ aĭ ziaruluĭ, să fie daţĭ pentru opere de bine facere.*

. . . . . .

O depunere senzaţională

Acuzarea contra luĭ Carp. — Procesul. — Condamnarea.—Noue hoţiĭ.—In contra luĭ Catorjan.—Descoperirĭ de acte false.—Depunerea luĭ Carp.

Sunt încă recente în memoria tuturor peripeţiile procesuluĭ ce s'a pertractat astă toamnă înaintea consiliuluĭ de rĕzboiŭ şi care a avut de urmare condamnarea lct. Carp la două lunĭ inchisoare şi despăgubirĭ către Stat, căcĭ prin neglijenţa sa Carp ar fi păgubit Statul.

In timpul procesuluĭ s'a maĭ dovedit că instrucţia a fost condusă cu patimă, că s'aŭ întrebuinţat toate mijloacele pentru a zmulge mărturiĭ în cotra luĭ Carp.

***

Cînd se pronunţase sentinţa condemnătoare, spuneam în *Opinia,* că afacerea nu e terminată, căcĭ instrucţia în cercetarea situaţieĭ luĭ Carp, a descoperit că lct. Cartojan, care fusese administrator înaintea luĭ Carp, ar fi comis şi el neregularităţĭ.

Comisarul regesc d. căpitan Chirculescu, şi judele instructor militar d. căpitan Cujbă, aŭ adresat atuncĭ un raport amănunţit d-luĭ general Iarca, cerînd incuviinţare de a porni o anchetă şi în contra luĭ Cartojan.

Comandanult corpuluĭ al IV-lea de armată a ordonat atuncĭ parchetuluĭ militar să continue pentru moment cercetarea numaĭ în ce priveşte pe Carp, şi după condamnarea acestuia, să pornească anchetă contra luĭ Cartojan.

***

Instrucţia în afacerea Cartojan a început imediat după ce Carp a fost condemnat.

Cercetarea a descoperit în sarcina luĭ Cartojan, lucrurĭ cu mult maĭ grave de cît acele ce se descoperiseră în sarcina luĭ Carp.

Din cercetarea actelor însă—după versiunea parchetuluĭ — ar rezulta că lct. Carp, s'ar fi făcut vinovat de fals în acte publice, că ar fi iscălit în fals un act în valoare de 4000 leĭ.

D. Carp chemat ierĭ la parchetul militar, după un scurt interogator, a fost arestat şi depus la *celulă.*

Curtea de apel secţia I-a a redus la 60 leĭ amendă pedeapsa luĭ Gh. Cusin, notar la Darabanĭ, condamnat de tribunal la zece zile inchisoare pentru că ar fi spus că'l persecută tribunalul.

CRIMA DIN HUŞĬ

— Procesul comisaruluĭ Făclieru —

(Coresp. specială)

Vasluiŭ, 3/XII.

Procesul fostuluĭ comisar de Huşĭ, Vasile Petrescu-Făclieru, acuzat că, prin bătăĭ şi torturĭ, ar fi cauzat moartea luĭ Ion Răpanu, s'a înfăţoşat erĭ, 2 Decembre. înaintea juraţilor din Vasluiŭ, transferat aci de curtea de casaţie, pentru motive de legitimă suspiciune.

Curtea a fost prezidată de d. D. Porfiriu, asistat de domnĭ G. Sturdza şi V. Elefterescu. Fotoliul ministeruluĭ public era ocupat de d. T. Mîndru, procuror general.

Pe banca apărăreĭ, domnĭ V. Caligari şi Gociu, avocaţĭ din Huşĭ, St. Papadopol din Vasluĭ.

*

Se introduce acuzatul Vasile Petrescu. Inalt şi robust, el poartă ţotuşĭ pe faţă, urmele suferinţelor îndurate în cele 7 lunĭ de prevenţie.

In juriu se aleg şi doĭ juraţĭ suplementarĭ, în vedere că procesul va dura două zile. Intre juraţĭ se aflau profesorĭ, proprietarĭ şi funcţionarĭ. D. I. Gherghiu funcţionar la credit, cade cel d'intăiu la sorţĭ.

După ce s'a luat interogatoriul acuzatuluĭ, s'au ascultat martoriĭ, în care timp s'au rîdicat două incidente: unul de procurorul general, pentru a da citire unor acte din dosar, al doilea, ridicat de procuror, cerea ascultarea femeeĭ şi copiluluĭ mortuluĭ. Incidentul întăiu a fost respins—al doilea s'a admis.

După suspendarea şedinţeĭ pentru 10 minute, se maĭ ascultă cîţĭ-va martorĭ şi să renunţă la alţiĭ. Depune şi doctorul Chernbach, medicul primar al oraşuluĭ Huşĭ, care împreună cu doctorul Marian aŭ făcut autopsia cadavruluĭ luĭ Rîpanu.

Din depunerĭ rezultă că moartea a fost naturală şi că ea a provenit în urma uneĭ bolĭ interne de care Rîpanu suferea.

D. doctor Botez, profesor la facultatea din Iaşĭ, care fusese citat înaintea camereĭ de punere sub acuzare din Iaşĭ, în scop de a-şĭ da părerea asupra divergînţeĭ medicilor legiştĭ—crede că, faţă cu părerea consiliuluĭ sanitar superior—posibil e ca decesul să fi provenit în urma uneĭ comoţiunĭ, provocate de torturĭ.

La ora 5, acuzarea ia cuvîntul. Procurorul cere ca şedinţa să se amîie pentru a doua-zi. Apărarea se opune. Curtea primeşte propunerea procuroruluĭ general şi hotăreşte continuarea pentru Mercurĭ, ora 12.

*

Acuzarea a susţinut, timp de 1 oră ½, vinovăţia inculpaţuluĭ.

A arătat peripeţiile priu care a trecut afacerea şi a insistat asupra antecedentelor luĭ Petrescu, care a maĭ fost condemnat pentru bătăĭ şi care tortura totdeauna oameniĭ.

Cere un verdict de condemnare.

*

Din partea apărăreĭ vorbesc le maĭ întăiu d. Gociu. Timp de oră a căutat a analiza contrazicerile martorilor, greutatea morală a fie-căruĭ şi contrazicerile din actele medico-legale. Insistă în specie, asupra contrazicerilor martorilor: Haimovicĭ, birjar; aprodul poliţieĭ şi comerciantul Popovicĭ, care să rezbună asupra luĭ Făclieru.

D. St. Papadopol, alt apărător, spulberă toate acuzările aduse contra fostuluĭ comisar.

La sfîrşit vorbeşte d. Caligari, fost prefect, care susţine că n,a venit ca avocat, ci ca om a căruĭ inimă s'a mişcat de suferinţele luĭ Petrescu, ale căruĭ calităţĭ, fostul prefect le relevă.

*

La 4 ore dezbaterile se închid.

Preşedintele face rezumatul.

*

Juraţiĭ se întorc după 15 minute de chibzuinţă, cu *un verdict de neculpabilitate.*

Făclieru a fost pus în libertate.

O dovadă despre starea financiară în Iaşĭ o dă hotărirea luată de cea maĭ mare casă de bancă din localitate de a nu maĭ face nieĭ o operaţiune financiară cu comercianţiĭ iaşenĭ.

*

Firma manufacturieră Iosef Sand a încetat plăţile. Pasivul s'ar urca la 250000 leĭ.

Afacerea de la şcoala militară

Descoperirea falşuluĭ. Ancheta Gen. Bengescu. Mandatul de 10000 leĭ, Cum s'a descoperit lipsa? Complicĭ.

Acum cîte-va zile am publicat o informaţie prin care spuneam că prezenţa generaluluĭ Bengescu în Iaşĭ e în legătură cu descoperirea unuĭ mare furt făptuit la o instituţie militară din Iaşĭ.

Credeam că e bine de a nu spune nimic în o afacere în care parchetul militar nu-şĭ dăduse încă cuvîntul şi unde se putea prea lesne întîmpla ca tocmaĭ cel vizat în primul moment să nu fie singurul vinovat, precum e cazul de faţă.

Astă-zĭ, însă, credem că suntem degajaţĭ de orĭ-ce respundere, întru cît unele ziare din localitate au citat şi nume propriĭ.

***

iată cum stă această afacere:

Se ştie că şcoala militară este administrată într'un mod special şi sub directa supra-veghere a ministruluĭ de rĕsboiŭ. Mandatele primite de la minister sunt trecute într'o condică şi baniĭ servesc pentru întreţinerea scoaleĭ.

La fie-care treĭ lunĭ, şeful administraţieĭ corpuluĭ al IV-lea de armată verifică gestiunea casierieĭ şcoaleĭ.

La inspecţiunea din urmă d. căpitan Rozin, constată că d. căpitan Comănescu, casierul numiteĭ scolĭ, n'a trecut în condica de primire un mandat de 10,000 leĭ.

Scriptele ast-fel aranjate aŭ fost trimise la minister, unde a fost descoperită lipsa.

Imediat a fost trimis în cercetare d. general Bengescu, dar inspecţia d-sale nu s'a mărginit numaĭ la acest fapt ci a inspectat gestiunea întreagă.

D. Duţă Comănescu a depus suma de 10,000 leĭ, ast-fel în cît după legile militare nu poate fi depus.

***

Dar pare că instrucţia n'a stabilit numaĭ această neregularitate.

Parchetul militar care instrueşte afacerea, a citat între alţiĭ şi pe maiorul Vaitoianu.

Pe de altă parte d. Giorgian, secretarul şcoaleĭ a fost şi d-sa supus unuĭ interogator foarte îndelungat şi asupra acestuĭ domn planează acuzărĭ formale.

D-sa a fost supus supraveghereĭ poliţieneştĭ.

Se vorbeşte chiar că parchetul militar va interveni pe lîngă cel civil pentru a se încuviinţa depunerea d-luĭ Georgian, care e civil.

Curtea de casaţie se va pronunţa mîne, vinerĭ, asupra cerereĭ conteseĭ Eliza Balş pentru transferarea din Iaşĭ a procesuluĭ dintre contesa şi fiica sa.

D. T. Ionescu va susţinea interesele conteseĭ, d. Missir acelea ale domnişoareĭ Beldiman.

*

La 18 a. c. se va judeca la secţiunea I-a a tribunaluluĭ procesul intentat de d. jude T. Popovicĭ domnuluĭ Haier, pentru insulte.

Juriul urma să cerceteze azĭ acţiunea în calomnie pe care d. profesor doctor Bejan a intentat-o directoruluĭ şi girantelui ziaruluĭ *Evenimentul.*

Sala se umplea de lume, profesorĭ universitarĭ, medicĭ şi avocaţĭ, veniţĭ să asiste la proces.

D. avocat Pandele Zamfirescu, eminentul sub director al creditului urban, distins membru al baroului local şi al consiliuluĭ de administraţie al *Dacieĭ,* societate de asigurare pe viaţă, a luat cuvîntul pentru d. Scorţescu şi a cerut amînarea cauzeĭ, imunitatea deputatuluĭ neputînd fi atinsă.

D. Al. Dabija, pentru d. Bejan, nu s'a opus la amînare, dar a cerut ca d. Scorţescu să nu fi scos din cauză.

Curtea, în unire cu concluziunile ministeruluĭ public, amînă procesul pentru altă sesiune.

*

D. V. G. Morţun, singurul reprezentant al social-democraţieĭ în parlament, venise să iee cuvîntul pentru domnii de la *Evenimentul.*

D. Morţun a pledat şi în procesul Fischer, dovadă că d. Morţun nu pledează pentru fie-care.

*

Un reporter al nostru, care a putut vedea pe simpaticul deputat, l'a întrebat:

— Care va se zică d-ta admiţĭ expresiunele *burgheze* în polemicele de presă?

— Nu le-admit. Aşĭ fi *desaprobat* articolul care făcea obiectul procesuluĭ, dar... aşĭ fi arătat că, cîte odată, ziaristul poate trece limita permisă.

D. M. Bulancia a fost ales primar al comuneĭ Popeştĭ în locul luĭ V. Roată, revocat.

Ministrul internelor a aprobat creditul de 475 leĭ votat de consiliul general al judeţuluĭ pentru a servi spitaluluĭ rural din Podul-Iloieĭ.

*

In zilele de 15 şi 19 decembre se va ţinea licitaţie, fără drept de supra-ofertă, pentru vînzarea maĭ multor bunurĭ micĭ ale statuluĭ.

D. Chaigneau, inginerul şef al comuneĭ care se află în streinătate, in baza unuĭ concediu de 40 zile, însărcinat fiind de d. Sturdza ministrul preşedinte, pentru a studia fabricele de conserve din străinătate, în scop de a înfiinţa o fabrică similară pe lîngă abatorul din Iaşĭ, înştiinţează primăria că, neputînd încă termina vizitarea fabricelor, maĭ are nevoe de un concediu de o lună, pentru a putea face raportul cerut.

Duminică, 7 Decembre, va avea loc în Huşĭ congresul viticultorilor, în scop de a se consfătui asupra măsurilor de luat, spre a reda regiuneĭ vinocole a Făldiuluĭ importanţa pe care o avea în vremurĭ.

Telegramele Stréinătăţeĭ

— —

Paris 2 Decembre.

Intransingeant *revenind asupra actelor secrete ale procesuluĭ Dreyfus, o notă a* Agenţieĭ Havas, *declară că guvernul desminte din noŭ toate născocirile ziarelor. Guvernul este hotărît, în cas de s'ar coninua campania. să ia cu concursul parlamentuluĭ, măsurile necesare pentru a pune capăt acesteĭ afaceri.*

Manifestaţie studenţească

Viena 2 Decemvrie.

Treĭ sute de studenţĭ manifestat în faţa şcoaleĭ de drept şi pe piaţa Concordieĭ, în faţa locuinţeĭ d-luĭ Scheuer-Kestner. Eĭ aŭ fost împrăştiaţĭ de poliţie.

Buda-Pesta 2 Decembrie.

In timpul învălmăşeleĭ de ierĭ 70 de socialiştĭ au fost arestaţĭ, între care şi conducătorul lor Pferfer.

Ceĭ maĭ mulţĭ au fost imediat condemnaţĭ la amendă şi arest.

Paris 2 Decemprie

Foarte penbiilă impresiune a produs asupra cercurilor diriguitoare desvălirile închipuite din Intransigent **In ziarul** République Fraçaise **organul lui Méline, ministru preţedinte, în care se întreabă:** „oare nu-şĭ închipue eĭ grelele consecinţĭ a unor ast-fel de curente? cu ce mare respundere se încarcă autorul unor ast-fel de declaraţiunĭ."

Praga 2 Decembrie

In urma descoperireĭ bombeĭ de dinamită la teatrul german, atît acest teatru cît şi teatrul noŭ german vor fi păzite cu o maĭ mare măsură.

DE ARENDAT

De la 23 Aprilie 1899 moşia Miseştĭ Mălăeştĭ din judeţul Iaşĭ, în apropiere de gara Larga.—A se adresa la proprietar V. Pogor. Strada Coroĭ 4 Iaşĭ.

Fotografia „Chaland"

Str. Lăpuşneanu

vis-à-vis de Farmacia d-lor Konya

Portrete artistice în orĭ-ce specie. Platinotipiĭ Busturĭ mărime naturală. Reproducţiunĭ după portrete vechĭ. Devisa atelieruluĭ: Esecutare artistică şi preţurĭ convenabile.

Se fotografiază pe orĭ-ce timp cu aparate de sistem modern.

34 Strada Romînă 34

Se primesc copiĭ internĭ cu preţul dn **40 leĭ lunar.** Conversaţia în casă e ie limba *Germană* şi *Franceză.* Ingrijirea cea maĭ conştiincioasă.

Să predă şi lecţiĭ de Piano.

Dimitrie Greceanu

Avocat

Strada Asach

William Mayer profesor de limba engleză s'a mutat str. Speranţeĭ, No. 6.

A N U N C I U

Doritoriĭ de a lua **lecţiunĭ de declamaţie,** sunt rugaţĭ a se adresa la administraţia ziaruluĭ nostru.

Doctorul V. I. Bejan

edic primar al Institutuluĭ Grego rian

şi

Profesor la Universitate

Consultaţiĭ in cabinetul seu, Strada Aménă 1 in toate zilele de la 1—4 p. m

Dr. C. MICLESCU

OCULIST-OPERATOR

s'a mutat în str. Unirea, 6.

Consultaţiunĭ orele 2—4 p. .m

La Bruxella

Subsemnatul aduc la cunoştinţă onor. familiĭ că mă însercinez a primi ca pensionarĭ pe tineriĭ care ar dori a se perfecţiona în limbele franceză, germană şi engleză.

Tot o dată voĭ prepara şi pe aceĭ care ar dori a se prezenta la esamenele de bacalaureat, de litere sau de ştiinţe, conform programuluĭ de studiĭ, în vigoare.

Condiţiunĭ avantajoase, viaţă de familie.

Pentru condiţiunĭ a se adresa direct la subsemnatul:

Doctor *J. Grossmann,* profesor universitar, Rue de l'Amazone No. 13. Bruxelles (Belgique).

Dr. N. ŢURCANOVICI

— Strada Unireĭ No. 10 —

Consultaţiĭ de la 2—4 p. m.

S. SCHILLER

Magasin de Manufactură

Str. Ştefan cel Mare No. 49

A S O S I T

Lănagiurĭ simple şi fantasie, pentru rochiĭ.

Postavurĭ şi ştofe pentru haine şi paltoane bărbăteştĭ.

Flanele cu metru şi barcheturĭ

Catifele şi Velvet pentru bluze

Voalete de obraz.

Madapolanurĭ, olandă, satinurĭ de lînă şi atlasurĭ pentru plapome.

Ştofe de mobile, plşurĭ de lînă şi matasă peatru mobileucovoare etc.

E. MAZLÂM avocat

S'a mutat strada Carp No. 6 Casa Comarnescu

De Inchiriet două apartamente din etajul de jos de la casa No. 96 din str. De Sus.—A se daresa la proprietară str. Serărieĭ, 43.

De vînzare

Casile din str. de Sus No. 71, compus-din un salon, două odăĭ, un vitraj bucătărie şi pivniţă, casile No. 25, un antret, un salon, două odăĭ, o bucătărie, o sufragerie şi pivniţă.

A se adresa la d. Gh. Smîdu, str. Serărie No. 129.

A APĂRUT

Calendarul DACIA

PE ANUL 1898

SUB DIRECŢIUNEA D-LUĬ

I. L. CARAGIALE

Cuprinsul bogat al Calendarului „DACIA“, *întrece în artă şi bucăţĭ literare, tot ce a apărut pînă acum. Vederile principale ale Iaşuluĭ, redate în admirabile clişee, sunt, în adevĕr, adevărate capo d'opere — iar în partea literară. unde sunt publicate Nuvele, Poveştĭ, Poesiĭ etc. — şĭ-aŭ dat întîlnire toate penele de elită ale literatureĭ.*

Preţul unuĭ exemplar pe hîrtie velină 1 leŭ 25; pe hîrtie de lux 2 leĭ 50.

Depositul general la Tipografia „DACIA“ strada Golia 42. De vînzare se găseşte la principalele librăriĭ din ţară.

Agenţia Teatrală

28—Str. Lăpuşneanu—28

Primeşte abonamente, anunciurĭ şi orĭ-ce soiŭ de publicaţiunĭ pentrn ziarul *„L'Indépendance Roumaine“* şi revistele *„La Grande Toilette des Dames“*, *„Les petites Gravures“* şi *„La Confection“*.

Emite *bilete de Wagons-Lits* pentru ţară şi străinatate şi *bilete Circulare* pe toate liniile ferate ale Europeĭ şi toate combinaţile uzitatei

De vînzare via fosta Mantu Daraban, casa bună de locuit, 5 pogóne vie etc. situată la soşaua Buciumĭ departare de 4 chilometre de Iaşĭ

A se adressa la D-l avocat Bădărău

D. S. IONESCU

FRISER - PARFUMER

Iaşĭ, No. 30, Strada Golia No. 30.

MARE ASORTIMENT DE PARFUMERII

NEGRITINĂ ŞĬ FLAVULINĂ

(tinctură pentru colorat părul)

APA DE CHININĂ

preparaţiune proprie, remediu sigur contra mătreţeĭ

1 LEU FLACONUL

LIBRARIA şi PAPETERIA

TH. P. MAXIMOVICĬ

IAŞI. — Str. GOLIA No. 54.

Recomandă bogatul seu asortiment în **articole de şcoală, articole de birou, hărtie de poştă în cutiĭ**, colorată şi fantazie în diferite formate, **articole de pictură**, boele aquarele, pensoane, palete, pănză şi cele necesare la studiu pentru scolarĭ.

Cărţĭ pentru premiĭ.

Farmacia Andreĭ Cruceanu

din

TĂRGU-NEAMŢ

Subsemnatul am onoare a inştiinţa pe onorabilul Public, care este hotărît a visita în timpul vereĭ oraşul Tărgu-Neamţ, renumitele băĭ de la oglinzĭ, sau splendidele locurĭ de vară din împrejuirimile oraşuluĭ Tg.-Neamţ, că din luna Ianuarie a. c. am luat în posesie Farmacia din acest oraş şi că n'am cruţat muncă nicĭ banĭ pentru a o rĭdica la nivelul farmaciilor celor maĭ moderne, înzestrînd'o tot odată în belşug cu din toate necesare; aducînd pe lîngă un deposit mare de drogherie, preparate străine, articole de cautciuc, săpunerie, parfumerie, Eau de cologne, etc. etc., şi un mare deposit de ape minerale din ţară şi străintate direct de la Surse...

Ast-fel că sunt în posibilitate de a ser vi pe onorabiliĭ visitatorĭ, cu din toate ce se atinge de branşa mea de farmacist.

CU STIMĂ

Andreĭ Crucianu

16000 leĭ sunt de dat cu împrumut cu ipotecă, fie într'o singură sumă, fie în sume parţiale.

A se adresa la d-l avocat Bădărĕŭ, 36 strada Păcurarĭ Iaşĭ.

Alexandru A. Bădărău

Avocat

Strada Păcurarĭ

G. ADAMESCU

MANUAL DE POETICĂ

pentru

ŞCOALELE ROMÂNEŞTI

Exemple, regule, analize literare, notiţe istorice.

Un volum de 550 paginĭ, (garmond, petit şi nonpareil).

PREŢUL 5 LEI

Depozit general: Librăria LA BISERICA ALBĂ, CALEA VICTORIEI Bucureştĭ. 58

A. G. DABIJA

AVOCAT

S'a mutat strada Golia 67, vis-à-vis de Redacţia ziaruluĭ «Opinia».

Pour avoir de la Véritable Eau de Vichy

La vogue si justement méritée de l'eau de Vichy dans notre pays a suscité de nombreuses imitations qu'on cherche a lui substituer. Pour être cetrain d'avoir de l'eau de Vichy naturelle et authentique, il faut toujours reclamer l'une des trois sources qui appartiennent á l'Etat français: *Vichy-Célestins, Vichy-Hôpital* ou *Vichy-Grande-Grille*. L'eau de ces sources, embouteillée, sous le contrôle et la garantie de l'Etat français, se conserve parfaitement, sans perdre de ses qualités par le transport. Exigez donc toujours l'un des noms: *Célestins, Hôpital* ou *Grande-Grille* imprimés en lettres blanches sur fond noir, sur l'étiquette et sur la capsule.

SOCIETATE ROMÂNĂ

DE

Asigurărĭ Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA“

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:

INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieţeĭ“ „GENERALA“ *asigură:*

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.

b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).

c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţilor la moartea părinteluĭ.

d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala“** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237,855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cind s'ar întîmpla.

2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala“** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.

3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala“** îĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi îĭ eliberează şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala“** îĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA“ maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere in toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ“** din Brăila, la Succursala din Bucureştĭ, 2 Strada Smârdan, şi la toate agenţiile din ţară.

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA“

de la COPOU, lîngă Iaşi

proprietatea d-luĭ **Ión S. Ionescu**

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somităţile medicale, maĭ ales prin abondenţa sulfaţilor de *sodiu* şi *litiu* ce conţine.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgaţie, nu face nicĭ un deranjament în stomah şi nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vânzare la toate farmaciile şi drogheriile.

Depositul şi orĭ-ce informaţiĭ la d. *I. S. Ionescu*, strada Alexandri No. 11, Iaşĭ.

Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *Bucureştĭ, str. Vesteĭ No. 15.*

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat Cl. I. Lei	Cl. I. B.	Cl. II Lei	Cl. II B.	Cl. III Lei	Cl. III B.
Paşcanĭ	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ	18	20	12	85	8	85
Roman	12	55	9	05	6	25
Bacău	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ	26	75	17	65	11	57
R. Sărat	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ	26	35	17	35	—	—
Brăila	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ	22	45	15	10	10	25
R. Sărat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

La Librăria

Th. MAXIMOVICI

din Iaşĭ, strada Golia

Se primesc abonamente la ziarul

„TRIBUNA“

din Sibiiŭ

Preţul abonamentuluĭ:

Pentru 1 an . . . . 40 leĭ

« 6 lunĭ . . . . 20 «

« 3 lunĭ . . . . 10 «

DE VINZARE

9000 vedre vin alb şi roş, recolta anilor 1891, 1892, 1985 şi 1896 din viea Naslău de pe moşia Cărjoaia îngă Cotnarĭ.

A se adresa la dl Vasile I. Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-frumos

Iaşĭ. — „DACIA“, Tipografia-editoare P. Iliescu & D. Grossu Str. Golia.

ANUL I No. 181 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞI — SÎMBATĂ 6 DECEMBRIE, 1897.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ luni şi se plătesc tot-d'a-una înainte
In Iaşi la Casa Administraţieĭ
In judeţe şi streinătate prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ: în streinătate 40 leĭ
Şase luni 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Bani

ANUNCIURILE
In Iaşi şi judeţe se primesc numaĭ la Administraţie
In streinătate, direct la administraţie şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

SENATUL CONTRA D-lui STURDZA

Guvern de Operetă

Cu toată osteneala ce'şĭ daŭ figuranţiĭ d-luĭ Sturdza de-a întreţine, pentru public, iluziile realităţiĭ în comedia burlescă pe care o joacă, nu credem să fi rămas un singur naiv căruia să'ĭ fi scăpat laturile ridicule ale acesteĭ anoste farse.

Totul e comedie la colectivitate —comedie grosolană şi cu costisitoare punere în scenă.

Frenezia d-luĭ Sturdza în chestia naţională, pe cînd ne făcea opoziţie, a culminat în scuzele de la Iaşĭ—ca în pantomimele groteştĭ pe carĭ le joacă clowniĭ la circ.

Cruciada întreprinsă de liberalĭ pentru a împedeca ceea ce numiaŭ eĭ pe atuncĭ taxa pe copiĭ şi pe găinĭ, a sfîrşit prin respectul cel maĭ desăvîrşit pentru legea minelor şi a taxelor maximale– tocmaĭ ca în melodramele demodate, unde mîna Providenţeĭ intervine la sfîrşit pentru a recompensa virtutea şi a pedepsi păcatul.

Dar să zicem că acestea eraŭ chestiunĭ în carĭ colectivitatea se angajase în opoziţie, pe cînd sîngele îĭ era maĭ cald şi stomacul maĭ exigent.

Dar azĭ se petrece acelaşĭ lucru, cu o deosebire de formă abia apreciabilă. Ca primăria din Iaşĭ, care a ajuns să dea cîte o diurnă, dacă nu chiar două, fie-căruia dintre membriĭ consiliuluĭ comunal —guvernul d-luĭ Sturdza a ajuns să dea simbrie, sub pretextul comisiilor cu diurnă, aproape fiecăruĭ colectivist căpăţînos.

Şi dacă cel puţin ar trage ţara vre-un folos de pe urma acesteĭ risipe! Dar de unde!

Rezultatul final al lucrărilor acestor comisiĭ se aseamănă ca două picăturĭ de apă cu campania în potriva legeĭ maximuluĭ—şi ministrul e silit să numească, cu altă diurnă, pentru aceeaşĭ treabă, o altă comisie, care de regulă face ca cea dintîiŭ.

Iată exemple:

Incă de la început, de cînd a răsuflat naţia, d. Fleva, ministru de interne pe vremea aceea, a numit o comisie care să pregătească un proiect de descentralizare administrativă. Eĭ bine, ştiţĭ ceva despre lucrările acesteĭ comisiunĭ?

De cum a venit la ministerul domeniilor, d. Stolojan a numit o comisiune care să alcătuiască un proiect de reorganizare, a acestuĭ departament. A trecut de atuncĭ un an încheiat, şi d. Stolojan abia deună-zĭ a făcut cunoscut că renunţă la ideea de reorganizare de oare-ce nu e mulţumit cu lucrarea comisiuneĭ!

Dar culmea, şi în materia aceasta, a atins-o tot secătura de la lucrările publice. Interpelat, alaltă-erĭ, în chestia modificăriĭ, aşa de des făgăduită, a legeĭ drumurilor de fier de interes local, Guliţă al babachi a răspuns, crezînd că iese din încurcătură, cum că a numit o comisie care să'şĭ dea părerea asupra lucrăreĭ uneĭ alte comisiunĭ,—dar că, nefiind mulţumit cu aceste lucrărĭ, va veni în curînd, el, Guliţă, cu un proiect noŭ, fruct al ostenelelor sale personale.

Şi iată cum se duc baniĭ şi timpul. O comisie ajută alteea şi aceasta ministruluĭ.... ca să se odihnească!

Şi aceştĭ insipizĭ comedianţĭ de bîlciŭ, aŭ venit la putere ca să vindece, cu un moment maĭ înainte, rănile ţereĭ, pricinuite de guvernul *reacţiuneĭ!*

Lucrul, de alt-fel, e logic şi natural. Guvernul acesta n'are nicĭ amicĭ nicĭ partizanĭ. Toţĭ microbiĭ carĭ mişună în jurul miniştrilor sunt complicĭ saŭ samsarĭ. In aşa împrejurărĭ, cine voiţĭ să lucreze?

Cînd se plătesc diurne unora, se supără ceĭ-l-alţĭ—şi dacă nu se plăteşte nicĭ unuia, Parlamentul pune pe guvern în minoritate, cum s'a întîmplat la Cameră cu alegerea comisiuneĭ de respuns la adresa tronuluĭ, şi la Senat alaltă-erĭ, cu prilejul discuţiuneĭ asupra modificărilor propuse de guvern la legea poziţieĭ ofiţerilor

Un aşa guvern, prizonier şi laş, poate sluji de libret uneĭ operete dar nu poate deţine puterea—căcĭ puterea presupune mult prestigiŭ şi multă destoinicie.

G. Rădulescu.

DEZASTRUL GUVERNULUI

Ceea ce s'a petrecut alaltă-erĭ la Senat nu maĭ are nume. Mărturisim că nu pricepem ce titlu s'ar potrivi maĭ bine pentru aceste cîte-va rînduri.

Ministrul de resboiŭ a cerut Senatuluĭ modificarea a treĭ spre zece articole din legea poziţieĭ ofiţerilor, lege alcătuită de istericul general Budisteanu la 1895. Şi, cu toate că întreaga bancă ministerială, în frunte cu ministrul preşedinte, s'a angajat în apărarea acestuĭ proiect de lege, Senatul, cu o imensă majoritate, a respins şeapte din aceste articole iar pe treĭ le a modificat alt-fel de cum voia generalul Berendeiŭ.

Aşa dar, în timp de cincĭ spre-zece zile guvernul a fost pus de două orĭ în minoritate: la Cameră cu bile albe şi la Senat cu bile negre.

De acum, însăşĭ parlamentul colectivist a dovedit că d. Sturdza nu poate guverna de cît cu poliţia.

Unanimitatea scandaloasă de aniĭ trecuţĭ trebuia să sfîrşească printr'un caraghiozlic ca cel de azĭ.

OAMENI ŞI LUCRURĬ

La eĭ. Studenţiĭ ungurĭ aŭ cerut rectoruluĭ universităţiĭ din Pesta o sală pentru întrunire, ca să discute chestiunile politice la ordinea zileĭ —şi lĭ s'a refuzat; s'aŭ adresat prefectuluĭ— şi aŭ fost refuzaţĭ de-asemenĭ...

Aşa ne vesteaŭ ziarele de ierĭ. Şi vestea aceasta coincida aproape cu agitaţiile noastre stîrnite de studenţiĭ noştri; coincidaŭ cu agitaţiile studenţilor parizianĭ, cu ale celor din Barcelona, din Praga şi de unde vreţĭ.

La eĭ însă,—la vechiĭ noştri maghiarĭ lucrurile par a se petrece altmintrelea, în vremea de faţă cel puţin. Eĭ înţeleg îndărătnicia aplicată pretutindenĭ, — în afară, faţă cu alţiĭ, înlăuntru faţă cu aĭ lor. Neînsemnata măsură de rigoare luată în potriva manifestărilor publice ale studenţilor este o dovadă maĭ mult, un document maĭ mult la filozofia moravurilor ungureştĭ, un caracter esenţial de deosebire între eĭ şi Apus,—Apusul „civilizat" de unde importăm obiceiurile şi libertăţile—bune saŭ exagerate, aşa cum le găsim.

La eĭ — răceala fioroasă şi asprimea nemlădiată, regimul ţarist şi voinţa de fier aŭ devenit mijloace în vederea ţinteĭ marĭ şi nestrămutate: tăria.

Şi uneorĭ în faţa neajunsurilor ce ne creează moravurile noastre opuse, toleranţa faţă de noĭ înşine, în vederea tot a aceleiaşĭ ţinte—ne întrebăm care e calea de preferat? Şi odată maĭ mult ne întristăm dacă încheierile ne învaţă să căutăm calea maĭ bună—la eĭ.

Inalta curte şi duelul

Pentru a complecta sentinţa pe care am publicat-o ierĭ cu privire la duelul mortal d'intre ceĭ doĭ polonĭ, reproducem şi sentinţa pe care a pronunţat-o Inalta curte de casaţie, în acelaşĭ proces, la 5 februar 1894.

Martoriĭ carĭ asistă la un duel nu se pedepsesc ca complicĭ, dacă se constată că dînşiĭ au căutat numaĭ ca lupta să fie leală şi onestă.

Martoriĭ numaĭ atuncĭ sunt consideraţĭ ca complicĭ, cînd au provocat duelul sau au asistat în condiţiunile de adevăraţĭ complicĭ conform art. 47 şi 50 Codul penal.

Nr. 91.—Respins, ca nefondat recursul făcut de d. Procuror general al Curţiĭ de apel din Iaşĭ contra decisiuneĭ No. 1035 din 1893, prin care se achită martoriĭ secondanţĭ ce au figurat în duelul dintre Alex. Medwey şi Eugen Brodschi, în care acest din urmă a fost omorît.

S'a ascultat: D. N. Mandrea, Consilier al Curţeĭ, în citirea raportuluĭ făcul în causă; D. Procuror Ciru Oeconomu în conclusiunĭ.

Curtea, deliberînd:

Asupra motivuluĭ de casare:

„Violarea art. 258, combinat cu art. 50 şi 51 codul penal.

„Curtea respingînd apelul ministeruluĭ public de la prima instanţă susţinut de noĭ, achită pe d-niĭ Kisselnisky, Edmond Stanneschy, Iasinschy, Edven Baroni şi Bosvadoschi, carĭ au figurat ca martorĭ secondaţĭ în duelul dintre Alex. Medwey şi Eugen Brodschi, în care acest din urmă a fost omorît.

„Motivele de achitare sunt cuprinse în decisiunea Curţeĭ şi în sentinţa Tribunaluluĭ, aceste din urmă fiind adoptate şi de Curte, şi se reduce la următoarele consideraţiunĭ:

1) Tăcerea legeĭ penale în privinţa martorilor;

2) Natura participăreĭ acestora la săvîrşirea delictuluĭ;

3) Consideraţiunĭ trase din legea prusiană.

„Asupra primuluĭ punct, chestiunea este de a se şti dacă tăcerea legeĭ în privinţa martorilor se poate interpreta drept intenţiune de a scuti cu orĭ-ce penalitate pe aceştĭ complicĭ aĭ delictuluĭ.

„Credem că faţă cu principiul general stabilit de art. 50 codul penal, complicĭĭ aĭ orĭ-căruĭ delict sunt pasibilĭ de pedepsele prevăzute de art. 48, 49 şi 51 şi că, din contra, ar trebui o disposiţie formală care, prin excepţiune, să scutească pe complicĭ de pedeapsă saŭ să prescrie o pedeapsă alta de cît cea prevăzută în citatele articole, pentru ca disposiţiunile relative la complicitate să inceteze de a fi aplicabile.

„Asupra punctuluĭ al doilea se susţine că de şi rolul secondanţilor este în genere, pe lîngă încercarea de impăcare, de a procura armele, a supraveghea păzirea condiţiunilor stipulate şi a asista pe adversarĭ în timpul luptеĭ, totuşĭ dînşiĭ nu se pot considera şi pedepsi ca complicĭ pentru că legea 'ĭ vede pe dueliştĭ cu ochĭ favorabilĭ, de oare-ce prescrie pedeapsa rănirilor şi omoruluĭ comun, cînd duelul a avut loc fără martorĭ saŭ cînd condiţiunile stabilite de aceştia n'aŭ fost observate.

„Acest argument al tribunaluluĭ nu este serios, raţionînd ast-fel, s'ar putea zice că legea vede pe dueliştĭ cu ochĭ favorabilĭ pentru că omorul săvîrşit în duel se pedepseşte mult maĭ uşor de cît crima comună.

„Curtea adaogă că martoriĭ, în casul de faţă, indeplinindu-şĭ rolul în mod corect nu li se poate imputa vre-o intenţiune culpabilă. Dar orĭ ce s'ar zice asupra roluluĭ secondanţilor în duel, nu maĭ puţin duelul e un delict, şi participarea martorilor, întocmind elementele prevăzute de art. 50 Codul penal, constitue complicitate la acest delict şi nu esistă nicĭ o raţiune pentru care s'ar pedepsi numaĭ autoriĭ principalĭ iar pe complicĭ nu. Faustin Hélie, care susţine că în lipsa uneĭ disposiţiunĭ speciale în Codul penal frances, duelul nu trebue să fie pasibil de vre-o pedeapsă şi combate jurisprudenţa Curţeĭ de casaţiune care asimilează rănirile şi omorul comis în duel cu rănirile şi omorul comun, totuşĭ Faustin Hélie recunoaşte că în sistemul Curţeĭ de casaţiune este raţional şi juridic de a pedepsi pe martorĭ ca complicĭ, de oare-ce aceştia asist pe autorĭ în faptele carĭ pregătesc, înlesnesc şi săvîrşesc acţiunea lor, şi adaogă, că, chiar dacă martoriĭ se încearcă maĭ întîiŭ a împăca pe adversarĭ, nu maĭ puţin devin în urmă complicĭ fără de care delictul nu s'ar comite, căcĭ fără concursul lor duelul nu poate avea loc.

„In fine nu se poate trage nicĭ o deducţiune favorabilă teorieĭ ce o combatem din legea prusiană, de unde legiuitorul romîn a luat disposiţiunile relative la duel. Din contră, nereproducerea în legea noastră a § 172 prusian, care scuteşte pe secondnaţĭ de pedeapsă, s'ar putea interpreta cu maĭ mult cuvînt ca intenţiune a legiuitoruluĭ de a-ĭ pedepsi conform dreptuluĭ comun.

„Pe la altă parte, este de observat că şi § 166 prusian, care pedepseşte pe ceĭ ce transmit provocarea, lipseşte în codul nostru. Ce trebue să conchidem din eliminarea acestor disposiţiunĭ? Credem că conclusiunea cea maĭ raţională este că legiuitorul romîn a înţeles să pedepsească pe martorĭ conform regulelor generale relative la provocare şi la complicitate."

Avînd în vedere că Curtea de apel din Iaşĭ, prin decisia supusă recursuluĭ declară, că diferitele persoane carĭ aŭ asistat la duelul dintre Oscar Medwey şi Eugen Marian Brodschi, săvîrşit lîngă Burdujenĭ, şi care a avut de urmare uciderea luĭ Brodschi, nu pot fi consideraţĭ ca complicĭ conform art. 47 Codul penal pentru că eĭ n'aŭ înlesnit comiterea uneĭ infracţiunĭ, ci rolul lor a fost numaĭ de a regula condiţiunile dueluluĭ, de a asista pe luptătorĭ pe teren şi de a veghea ca toate regulele admise să fie strict observate;

Avînd în vedere că este a se şti dacă martoriĭ carĭ aŭ asistat la duelul săvîrşit, aŭ putut fi urmăriţĭ ca complicĭ;

Considerînd că legiuitorul in art. 258 şi urm. codul penal, inspirîndu-se în parte de disposiţiele coduluĭ penal al Belgieĭ şi al Prusieĭ, nu conţine nicĭ o disposiţie în privinţa martorilor precum găsim în § 172 a coduluĭ penal al Prusieĭ, care declară anume că secondanţiĭ, precum martoriĭ care aŭ asistat la duel, medicĭĭ şi chirurgiĭ nu sunt supuşĭ uneĭ pedepse; că în lipsa uneĭ asemenea disposiţiĭ în codul penal romîn, martoriĭ care asist la un duel, nu pot fi în principiŭ declaraţĭ nesupuşĭ uneĭ pedepse ca complicĭ, cînd eĭ ar fi asistat în condiţiunile de adevăraţĭ complicĭ conform art. 47 seq. codul penal, pentru că duelul se pedepseşte de codul penal după distingerile stabilite de art. 258 şi urm. codul penal şi prin urmare martoriĭ asistenţĭ vor putea fi urmăriţĭ, însă pentru aceasta se cere ca eĭ să fi provocat, să fi aţîţat pe luptătorĭ, saŭ să fi asistat în condiţiunile stabilite de art. 50 Codul penal; că sub acest raport Curtea de apel anume declară că martoriĭ n'aŭ fost în nicĭ una din acele condiţiĭ pentru ca eĭ să fie consideraţĭ în drept ca complicĭ şi prin urmare ca să poată fi urmăriţĭ.

Considerînd de altmintrelea că e cu neputinţă a urmări pe martoriĭ cari asistă la un duel, pentru că faptul martorilor care asistă în diferitele fase ale dueluluĭ, în sine, departe de a fi un fapt oprit de legiuitorul penal, e un fapt util, căcĭ numaĭ graţie martorilor se pot întrebuinţa mijloace pentru a impăca sau pentru a îndemna la împăcare, pentru că prin martorĭ se poate obţine ca lupta să fie leală şi onestă şi pentru ca condiţiunile stabilite sau consacrate prin us să fie observate, şi această utilitate a martorilor o recunoaşte chiar şi legiuitorul prin art. 260 cod. p.

Că aşa fiind, atît în fapt cît şi înpenal; drept, decisia se susţine şi recursul urmează a fi respins.

Pentru aceste motive, Curtea respinge recursul.

Paiaţeriĭ drapeliste

Hotărît lucru: grupul aurelianist *umblă* **cu doĭ banĭ în treĭ pungĭ.**

După ce a rupt pentru moment tratativele cu guvernul, a întreprins acum negocierĭ de alianţă cu grupul d-luĭ Fleva. Dar nicĭ cu acesta din urmă nu a putut găsi punctul de raliare, de oare ce drapeliştiĭ ar vroi o simplă alianţă de circumstanţă, un fel de dragoste platonică, şi nicĭ cum o sinceră contopire a elementelor disidente.

Se crede că negocierele cu grupul fievist sunt întreprinse numaĭ în scop de a speria pe d. Sturdza şi a'l aduce la *prochiman*—**dar nicĭ cum cu bună credinţă şi cu sinceritate faţă de democraţĭ.**

Treabă aurelianistă.

Presa în Japonia

O linie, pare-mi-se, prelungită către apus şi răsărit, din ţara noastră ar unĭ două state extrem de deosebite şi în acelaşĭ timp asămănătoare: Franţa la apus, Japonia—la răsărit; una reprezentînd apogeul culturiĭ într'un punct, alta —într'alt punct cardinal.

Japonia într'adevăr a realizat progrese uimitoare pe calea civilizaţieĭ.

După o recentă statistică au apărut în anul 1896 în Japonia 26,965 de cărţĭ dintre care 4830 de drept, 1183 de religie, 1371 de Astronomie, 1022 de muzică, 3000 de pictură şi sculptură, 813 de geografie, 615 de agricultură, 667 de industrie, 416 de medicină, 381 calendare, 982 volume de poeziĭ japoneze, 166 despre stil, 556 diverse opere literare, 462 nuvele şi poveştĭ, etc.

*

Ceea ce însă poate da o idee maĭ lămurită despre progresul enorm realizat de imperiul Japonieĭ e numărul colosal al gazetelor ce se tipăresc aci. In termen mijlociu sunt 800 de gazete şi publicaţiĭ periodice; numaĭ oraşul Tokio, capitala, posedă 118 reviste şi 20 de gazete cotidiane: aceste din urmă avînd o circulaţie de patru milioane de cetitorĭ pe lună. Este o adevărată febră de cetire şi publicaţiĭ, zice un scriitor vorbind de Japonia şi spiritul cultural dominant. Jumătate din tiragiul publicaţiilor aparţine capitaleĭ şi cealaltă jumatate—restuluĭ ţăriĭ.

Cele două ziare maĭ vechĭ şi maĭ influente în politică sunt: «Nishi nishi Shimbun»—Ştirile zilei — şi Jiji shimpo— vremea —; cel dintăĭ redactat de Soki avea mult timp reputaţia unuĭ ziar oficial subvenţionat de minister; al doilea e un ziar radical, aparţine luĭ Fukuzawa, organ popular foarte respîndit.

Ziarul actualuluĭ cabinet este «Hochi shimbun»—Poşta,—care se ocupă maĭ ales de afacerĭ externe; «Mainichi Shimbun»—Ştirile zileĭ—este o foaie liberală ca şi «Choya Shimbun»—ştirile oficiale şi populare—Ziarele enumerate într'un articol recent din «Cosmopolis» sunt fără număr şi de o extremă varietate judecînd după titlurĭ şi programe.

Nu măĭ puţin variate sunt revistele Aşa: «Shinri» — Adevărul, — «Tetsugeku Zasshi»— Budgetul filosofic – «Teikoku Bungaku» — Revista filozofieĭ japoneze —, «Akibono» — Aurora — şi aşa maĭ departe ca să nu abuzăm de răbdarea cetitorilor.

*

O consideraţie deosebită se dă revistelor religioase între «Bukkyo» — Invăţătura budistă—«Shukyo»— Religia — şi altele. Şi respîndirea mare a acestor reviste nu trebuie să ne inmire dacă judecăm că în japonia sunt aproape 72000 de temple budiste, 36,000 de capele mixte cu 114000 de preoţĭ, în termin mediu un templu la 110 case, un preot la 375 de locuitorĭ. Organele religioase reprezintă diferite vederĭ: disputele şi comentariile ocupă un loc însemnat în cuprinsul revistelor; sectele sunt nenumărate dintre care unele aproape de creştinism.

*

Dintre cele maĭ cunoscute organe japoneze o parte sunt redactate în limba engleză precum: „Sun"—Soarele—, «The far East» — Răsăritul extrem — etc. Şi limba engleză a fost adoptată pentru a se ajunge la un contact cu o clientelă vastă de cetitorĭ, locuitorĭ aĭ insulelor japoneze.

Unul din ziarele engleze este chiar subvenţionat de guvern: «Japan Mail» fără însă ca ziarul să fie cu totul lipsit de independenţă.

După articolul 6 din legea preseĭ emisă la 1887 nu poate nimenĭ redacta gazetă dacă nu întruneşte însuşirea de supus japonez şi acea de... bărbat.

*

In studiul organizăriĭ şi dezvoltăriĭ preseĭ japoneze se regăseşte istoria civilizaţieĭ acesteĭ ţărĭ din cursul celor 50 de anĭ din urmă: şi aci ca în toate manifestările vieţeĭ sociale o încărcare exagerată şi pretenţie, o influenţă a străinismuluĭ devenită împovorătoare şi supărăcioasă—fapt care se vădeşte prin actuala severitate în contra străinilor.

Influenţa bună a preseĭ e de netăgăduit; dar abundenţa tot maĭ mare a scăzut adîncimea manifestăreĭ gazetăreştĭ. Cu toate acestea presa întreţine cuvîn-

tul mersului înainte și știe, ca acuma bună oară, să predice energie și mîndrie față cu Europa căriia îi dispută stăpînirea în posesiunile din continentul Australiei; presa întreține apoi vie convingerea japonejilor că sunt meniți să devie stăpînii Asiei și conducătorii lumei civilizate.

Blag

Ena mu che ena su

Dacă la vechii Eleni acest dicton era o realitate, în timpurile de față însă a devenit o ficțiune.

Nu mai departe de cît chiar în țara noastră, unde din nenorocire există oameni și încă cu mari pretenții, căci să pretind a fi produsul rărunchilor nației, pe cari cred că stimații lectori i-a ghicit, căci de, cine nu știe că membrii așa zisului «partid liberal național» zugrumînd nația a remas fie-care din ei cîte cu o părticică de rărunchi în gură. Nu pînă mai ieri, alaltăieri, timpul cînd se aflau în opoziție, strigau pe tonul cel mai de sus, pe toate drumurile și toate cărările că ei și numai ei și nime alții nu iubesc atit de mult poporul? Nu dînșii erau? cari țipau din plinul rărunchilor: *toți cetățenii sunt egali înaintea legei*; pasămite să le amintești de aceste timpuri, au uitat de toate și n'au altă preocupație de cît cum ar crede-o mai bine să-și împartă victima, (citiți mă rog nația), pentru că fie care se crede unul mai capabil ca altul și nimenea nu vroește a se considera egal cu ai săi: *ena mu che ena su*.

Această egalitate există la colectiviști numai în timpuri de restriște și nici de cum la zile de belșug. In casul întâi să presintă toți uniți și de-o potrivă cu poporul, iar în casul al doilea expre încep cearta pentru a intimida poporul, ca nu cumva să se scoale vr'un îndărătnic, să le amintească vremile cînd unul pe altul se frecau spate de spate, ca și boii cei răi de muncă, cari se îndeasă unul spre altul fără să urnească carul din loc. Aceasta a fost tactica colectiviștilor, s'a servit de dînsa ca și vrăjitoarea de ghioc și precum ghiocul n'aduce nici un noroc celei ce mereu face us de această scoică, tot ast-fel și liberalilor le-au fost de astă dată funest procedeul. Acum li s'a înfundat și nu mai au nici o scapare, nația a boldit deja ochii destul de mari și vede cu mirare cum tot colectivistul se umflă ca și broscoiul din fabulă, că doar, doar va ajunge la mărimea boului și precum aceasta nu s'a întîmplat, căci se știe că broscoiul a crăpat, tot așa și colectiviștii vor peri fără altă amintire de cît că în țara aceasta au trăit și colectiviști.

De aici însă putem trage o bună învățătură: că toți cari una vor zice și alta vor cugeta, toți aceștia vor avea soarta răposaților de mai sus.

Inainte de toate sinceritate și bună-credință să cere. Astă-zi nu mai merge cu vorbe goale și promisiuni deșerte și dacă cînd-va era credința că femeea e mulțumită c'un costum și copii se pot înșela c'un cornet de bomboane, acum și femeea își reclamă dreptul seu precum și copiii nu se lasă a fi amăgiți cu ori-ce și aceasta cu drept cuvînt căci fie-care tinde tot mai mult a fi stăpîn pe aceia ce i se cuvine.

Legile, bune ori rele, cînd nu s'aplică pentru toți d'opotrivă nu sunt drepte.

Bogații ca și saracii au necesitate unii de alții, toți, mic și mare, tînăr și bătrîn se încălzesc la un singur soare și să răcoresc la aceiași umbră. Altfel să nu ne mai plîngem că ne lipsesc caracterele. Moșierul va risca să-și vadă moșia *pîrloagă* cînd nu va da lucrătorilor dreptul lor: bancherul se va trezi cu casa deșartă dacă nu-și va procenta banii, iar omul politic să pa videa la urma urmei fără nici un aderent, cînd spusele nu vor fi conforme cu faptele. Cei ce trag foloasele să sufere și ponoasele.—Cine dorește a ajunge acolo unde țintește să nu pretindă de la ai săi mai mult de cît i-ar putea da, căci în caz contrar ar risca să n'aibă nimic. Lipsind încrederea dintre oameni, va lipsi atunci și posibilitatea de a se face binele. Fie ca toți să înțeleagă aceasta pentru ca rălele să lipsască pentru totdeauna.

Alegătorul

Protestul Romînilor din Transilvania

Tribuna din Sibiu, publică următoarea declarațiune-protesc subscrisă de un imens număr de romîni din toate clasele sociale, în contra dispozițiunelor guvernului unguresc care le-a oprit întrunirea:

DECLARAȚIUNE-PROTEST.

Subscrișii, veniți cu gîndul de a participa la *adunarea convocată pe azi*, aici în *Sibiu*, și aflînd despre *oprirea ilegală* a acestei adunări, ne simțim îndemnați a *protesta* cu atît mai vîrtos, atît în *contra opririi*, cît și în *contra noului proiect de maghiarisare*.

De aceea dăm următoarea

DECLARAȚIUNE:

Proiectul de lege despre numele de comune și alte localități îl aflăm cu totul *superfluu*, din punctul de vedere al administrațiunei și cu totul *vătămător* pentru cetățenii nemaghiari ai patriei.

Acest proiect este un *nou pas pe calea maghiarisării* forțate a popoarelor.

El constitue un *atac volnic* la sentimentele noastre cele mai gingașe, la desvoltarea istorică a țării și la drepturile garantate prin lege, atît ale singuraticelor comune, cît și ale singuraticelor naționalități nemaghiare.

Hotărîți a ne păstra în tot-deauna *caracterul național și limba străbună romînească*, respingem cu indignare toate tendințele de a ni-o răpi ori prigoni.

Protestăm deci, cu toată energia în contra *întreg sistemului de maghiarizare* inaugurat de actualul guvern pe terenul *școlastic, bisericesc, administrativ, justițiar, cultural și politic*, cu un cuvînt pe toate terenele vieței publice, și-l *condamnăm* ca pe un sistem *periculos*, care nu poate duce de cît la turburarea și mai mare a relațiunilor dintre *popoarele*, ce compun patria.

Protestăm cu deosebire în contra acestui *cel mai nou proiect de maghiarisare* și-'l *denunțăm* lumei, ca o încercare barbară de a ne *extirpa toate urmele istorice*, ce poporul nostru a dat acestui pămînt, apărat cu sîngele seu și îngrășat cu sudorile munceï sale.

Acest proiect de lege *desconsideră* legea despre egala îndreptățire a naționalităților, *încalcă* drepturile autonomice ale bisericilor și școalelor noastre și e potrivit numai pentru a produce ură și ceartă între popoare, de aceea *cerem și pretindem* ca să fie delăturat din corpurile legiuitoare ale țării și *apelăm* la toți *prea sfințiții archierei romîni*. ca sĕ se întrepună cu toată puterea cuvîntului și a poziției lor înalte, spre a împedeca realisarea lui.

Sibiu. 14 Decemvrie n. 1897

INFORMAȚII

Comitetul național studențesc din Iași va ținea Duminică, 7 a. c., o întrunire publică în Galați, sala Alcazar.

Din partea comitetului vor lua cuvîntul d-nii D. Cădere, E. Herovanu, I. Leatris și G. Drăgănescu.

Cercul militar va fi iluminat cu acitilenă. Prima serată va avea loc la 20 a. c.

O circulară a ministerului de interne vestește că cursele vagoanelor-penitenciare vor fi suspendate de la 20 decembre pînă la 5 ianuar.

Vechiul proces dintre comunitatea elină din Galați și d. Gr. M. Bonachi, s'a tranșat definitiv.

Inalta curte de casație a admis recursul făcut de comunitate contre contra sentinței curței de apel din Iași, s. I-a, care acum un an dăduse cîștig de cauză d-lui Bonachi.

Casarea fucîndu-se fără de trimetere la o altă curte, procesul remîne definitiv cîștigat de comunitate.

In urma unei circulări a ministrului școalelor, maeștrii de muzică vor întruni, odată pe saptămînă, toți eleviî liceului, spre a face exercițiî muzicale.

Aceste exercițiî se vor face sîmbăta.

Un rabin care pare a fi mai tare de cît poliția, e domnul H. Akerman căruï îi zice și Brandwein. Stabilit în Piatra N., rabinul a fost predat autorităților judeciare, cari l'aŭ condemnat pentru vagabondaj. A stat închis un an, după care a fost expulzat, prin jurnalul consiliului de miniștri de la 30 Noembre.

Akerman, în urma acestora, trebuia să fie expulzat prin Burdujeni. Dar poliția îl căuta în zadar, căci rabinul cu două nume se refugiase la Iași, unde a fost descoperit în casa lui Motel Friedman.

Administrația comunală lucrează pe capete pentru a termina odată cu instalarea mobilierului de la baia comunală.

Administrația speră cel mult la 15 Ianuar baia să poată funcționa.

Și cînd te gîndești că prin votul consiliului se hotărîse ca funcționarea băiei să înceapă la 15 Octombre!

Se afirmă că legațiunea austro-ungară din Capitală a cerut guvernului romîn suma de 34,000 lei, ca despăgubiri pentru stricăciunile cauzate comercianților, supuși austro-ungari, cu ocazia devastărilor de zilele trecute în contra evreilor.

Ni se scrie din Negrești că administratorul financiar a descoperit că perceptorul fiscal de acolo, Const. Gheorghiu, ar fi delapidat sume considerabile de bani.

Cu toate acestea parchetul n'a fost pus în cunoștința faptului.

De ce?

Ziarele guvernului spun că consiliul comunal de Iași a fost convocat în ședință extra-ordinară pe ziua de 16 a. c. Administrația, însă, susține că convocarea s'a făcut pe ziua de 8.

Care pe care?

Inmormîntarea regretatului George Em. Lahovary, s'a făcut ieri, ora 1, în mijlocul unui doliu general.

Carul funebru și alte 3 care erau ticsite de cununi. Lumea staționa pe trotuare.

Camera n'a ținut ședință.

Numărul bolnavilor de ochi în armată crește. Cald mai multe cazuri sunt la Roman.

Afacerea Duță-Comănescu

Bani ori mandat,?—Certararea generaluluï Bengescu,—Cine a sustras mandatul?—Cercetările continuă?

Jn privința furtului de la școala militară revenim astă-zi cu amănunte noi, care dovedesc că afacerea e mai încurcată du cum se credea la început.

Din capul locului trebue să spunem, însă, că nu banii, ci mandatul de 10000 lei, emis de ministerul de resboiŭ, lipsește.

Iată cum s'a observat lipsa acestui mandat.

Gestiunea casierieï numiteï școlï fiind trimisă la minister spre verificare s'a constatat o mică nepotrivire între suma cheltuită și suma primită.

Actele au fost înapoaiate de la minister și căpitanul Rozin a fost însărcinat cu verificarea gestiuneï. Rezultatul cercetăreï a fost că un mandat de 10,000 lei n'a fost trecut în condica de primire, unde casierul general înscrie suma emisă prin mandat.

***

Văzînd situația incurcată, generaiul Eustațiu Bengescu e trimis înanchetă.

Căpitanul Duță-Comănescu, declară în primul moment, că n'are nici o știre despre un ast-fel de mandat. Pentru a evita însă ori-ce bănuială și respundere, d-sa a depus din banii d-sale suma de 10,000 lei pînă la deslegarea enigmei.

***

Și într'adevăr sînt o sumă de dificultăți întru descoperirea autoruluï care a furat mandatul. Căci imediat se rîdică o sumă de întrebări, pe care și-le pune parchetul, care instruește actualminte afacerea.

Dacă banii au fost emiși de casieria centrală, atunci cum de nu s'a trecut de casier suma primită în condica în care se înscriu sumele achitate?

Cine s'a prezentat la casieria centrală pentru achitarea mandatului?

Obicinuia d. Comănescu să trimită și pe alții pentru a scoate banii de la casierie?

Pînă la o altă măsură, ambii secretari de la școala militară sunt supuși supraveghereï polițieï.

D. Vasile Gheorghian, prefectul județului, care după cum am anunțat alaltăieri, a obținut un congediu de 10 zile, ă plecat ieri seara la Viena.

Afacerile vor fi girate în acest timp de directorul prefectureï, d. Alexandrini.

Cu începere de la 10 Decembrie stil nou, s'au pus în aplicare în Franța noile dispositiuni ale codiceluï de procedură penală, după care inculpații vor avea dreptul a fi asistați la judecătorul de instrucție.

Ministrul de justiție știind că magistrații mai toți au fost contra inovațiuneï votate de parlament, îi invită în termini energici ;să aplice legea, or care ar fi fost convingerile lor asupra eï.

Casierul societățeï studenților în medicină, roagă pe toți domnii cari aŭ binevoit a lua pentru distribuire, bilete pentrŭ loteria *mareluï dicționar Larousse* —loterie care urmează să se tragă în ziua de 15 Decembrie— să bine-voiască a prezenta biletele ori banii pînă'n ziua de 10 Decembrie.

Din raportul polițieï.

O afacere care a luat complicațiunile tovărășieï Dreyfus-Esterhazy, fără a fi tocmai de înaltă tradare, a fost descoperită în Iași. Zamfir Suliță, care împrăștie lumină în oraș, făcea din coada ochiului duducăi Maria Petrov. Crudă azi, rebelă mîne, Maria, slabă ca toate femeile, sfîrși prin a ceda. Și cu curajul femeeï îndrăgostite, ea întră, ieri seara, în butica lui Zamfir, proprietatea comuneï. Cavalerul improvizase și o *arrière-boutique*—și traiŭ Mario cu vinul Zamfiruluï.

După isprăvirea ședinței, căci toate se sfîrșesc o dată, dama plecă cu promisiunea de a mai procura fanaragiului ore atît de plăcute. Cînd să plece Zamfir observă lipsa sucmanului. Maria crezu că-l încălzise îndeajuns ca să mai aibă nevoe și de căldură artificială. Zamfir, însă, denunță faptul polițieï. Cercetîndu-se cazul se descoperi că vinul cu care fanaragiul cinstise ibovnica, a fost și el de furat.

Morală: iubiți à sec, sub cer liber.

*

De la d. Landman, strada de sus, s'a furat un felinar. Furul caută un om... ca să-l vîndă,

Dar Diogen ce făcea?

Un scandal judiciar.

Un scandal fără pereche în analele judecătorești, s'a petrecut ieri la secția III a tribunaluluï Ilfov.

D. advocat și senator Săndulescu-Nenoveanu pleda într'un proces civil; se discute o cestiune de aminare.

De o dată d. judecător Alexandrescu care ținea loc de președinte, întrerupe pe advocat bătînd în masă și strigîndu-i.

— «Nu mai vorbi, d-le, că n'ai studiat dosarul!»

D. Săndulescu-Nenoveanu cu drept cuvînt, indignat de această procedare a magistratului, nu răspunde nimic spre a nu face scandal, ci își ia pălăria și părăsește sala ședințelor.

Dar în emoțiunea sa, el nu observase că luase un palton care nu era al sĕŭ și se întoarse spre a-și lua paltonul. Atunci d. Alexandrescu strigă: «Eși afară!» și dădu ordin aproduluï de a isgoni pe advocat din sală.

D. Săndulescu-Nenoveanu a dat o petiție decanului corpuluï de advocați în care narează faptele și supune cazul consiliului de disciplină

Se zice că se va face o interpelare la Senat în privlnța incidentului.

Colegiul I comunal din Bîrlad este convocat pentru ziua de 16 Ianuarie viitor, spre a alege trei consilieri în locurile vacante.

Colegiul al II este convocat pentru 18 Iunuarie spre a alege un consilier.

Ministrul internelor a acordat domnului A. Cornelsohn, actual asistent al laboratoruluï comuneï Iași, concesia de a deschide farmacie în Trg-Neamț.

Constituționalul comentează astfel notița din *Voința Națională* prin care spune că demisiunea domnului Maiorescu a fost primită în urma insistenților acestuia.

Organul oficios care e atît de bine informat, dar care a scris un întreg articol asupra deserțiuneï (!) *d-luï Maiorescn, n'ar putea el să ne dea textul aceleï demisiuni saŭ cel puțin motivele cuprinse întrînsa?*

Ni se pare că are datoria de a publica motivele pentru a dovedi că articolul sĕŭ era întemeeat, alt-fel se va spune că Voința Națională *a calomniat.*

Cerem deci publicarea motivelor demisiuneï.

In privința reprezentațiilor Marceleï Josset, găsim în *Berliner Tagbtatt* de Marți 14 Decembre, că la prima reprezentație pe care Josseta dat'o Luni cu trupa eï la Residenz-Theater, atît talentata artistă, cît și ansemblul eï aŭ obținut un succes deosebit. Piesa *„Ferdinand le Noceur“*, a fost jucată cu un *entrain* adevărat parizian și aplause frenetice aŭ ixbucnit după fiecare act.

Jurnalul german relevă mai cu seamă *„Chansons;* pe cari Josset le cîntă și le zice cu măestrie în niște costume elegante, fantastice.

FOIȚA ZIARULUI „OPINIA“

36)

PARIS

de

EMILE ZOLA

CARTEA ÎNTÎIA

IV

El glumea, căci Maurele acestea, eraŭ o grupă de șase dănțuitoare spaniole, care făceaŭ pe atunci să alerge tot Parisul la Folies-Bergère, prin sensualitatea mare a mlădiereï corpuluï lor. Partea gustată mai mult era că fetele acestea reserva pentru saloanele de dans mai libere, o așa escitare sensuală în cît nu le-ar fi autorizat într'un teatru. Și lumea doritoare de asemenea lucruri, se îngrămădea la stăpînele caselor mari îndrăznețe, excentrice, streine, precum era princesa, care nu se dădea înapoi înaintea ori căreï distracții.

După ce Petru explicase miculuï Massot, că venia pentru aceiași afacere pe care o știa, acesta, foarte îndatoritor se oferi îndată să-l călăuzască. Dînsul cunoștea casa, îl duse printr'o ușă de din dos, aducîndu-l printr'o șală într'un colț al vestibululuï, la intrarea chiar a salonuluï celuï mare. Plante 'nalte verzi împodobiaŭ acest vestibul așa că era acolo aproape ascuns.

— Nu vă mișcați, scumpul meŭ abate. Mă duc să aduc, dacă voï putea, pe principesa. Și veți ști dacă baroaoa Duvillard a venit deja.

Ceea ce-l mira pe Petru, era că otelul întreg era închis, ferestrele închise, cele mai micï deschideri astupate, pentru ca să nu între lumina zileï, și toate odăile străluceaŭ de lumina foarte puternică a lămpilor electrice. Era deja foarte cald, mirosul puternic al florilor și al femeelor îngreuia aerul. Luï Petru orbit și înădușit, îï se părea că întră în interiorul luxos al uneia din acele ascunzătorï de ale cărneï, așa cum Parisul plăcereï știe să-și realizeze visul. Acuma, înalțindu-se pe vîrful picioarelor, distingea, prin ușa deschisă a salonuluï, dosurile femeilor deja așazate, rînduri de cefe blonde saŭ brune. Fără îndoială Maurele dansaŭ prima parte. Dînsul nu le vedea, dar putea să urmărească ardoarea lascivă a dansuluï lor prin infiorarea cefelor, care se agitaŭ ca bătute de un vînt puternic. După aceasta urmă rîsete, o furtună de bravo, un întreg tumult convulsiv.

— Cu neputință să pun mîna pe princesa, trebue să mai așteptați puțin, reveni să spuie Massot. Am întîlnit pe Jansen, care mi-a făgăduit, că are să mi-o aducă. Nu cunoașteți pe Jansen?

Și începu la palavre și din obiceiŭ și din plăcere. Primcesa era una din bunele sale prietene. Dînsul era acela care dăduse socoteală de prima eï sindrofie, anul trecut, cînd ea debutase în otelul acesta, după instalarea la Paris. El o cunoștea pe cît putea s'o cunoască. Era poate bogată, pentru că cheltuia enorm. Măritată, după cum părea, și cu un prinț adevĕrat, și fără îndoială că era încă căsătorită, cu tot sgomotul despre văduvia eï, căci părea sigur că bărbatul eï, frumos ca un arhanghel, voiaja cu o cîntăreață. Dar cît despre aceea că era țicnită, nebunatecă, aceasta era afară din discuție, căci era probat fără de replică. Foarte inteligentă de altmintrelea, avea espasiuni continue, și neașteptate. Incapabilă de o sforțare prelungită, săria de la o curiozitate la alta, pînă a se fixa vre-o dată. Așa după ce se ocupase foarte mult de pictură, se pasiona pentru chimie. Acuma era cucerită de poiesie.

— Atunci nu cunoașteți pe Iansen? Iansen e acela care a aruncat-o în chimie, în studiul explosivelor mai cu samă, căci pentru ea chimia are singurul interes de a fi anarhică. O, cred într'adevăr austriacă, cu toate că trebue să mă îndoesc, de'ndată ce ea afirmă un lucru. Cît despre Jansen, el spune că-i rus, dar trebue să fie german... Oh! omul cel mai discret, cel mai enigmatic, fără locuință, fără nume poate, un om teribil cu trecutul necunoscut, cu viața neștiută. Personnal, am probe care mă fac să gîndesc că el a participat la înfricoșatul atentat din Barcelona. In tot casul, iată mai bine de un an, de cînd îl întîlnesc la Paris, supraveghiat fără îndoială de poliție. Și nimica n'are să-mi scoată ideea că dînsul a consimțit să fie amantul țicniteï noastre princese, numai pentru a înșala pe agenți. Afectează că trăește aici în serbări, unde a introdus oameni extraordinari, anarhiști de toate naționalitățile și de toate soiurile, iată un Raphanel, unicul acela rotund și vesel, un Francez, de care tovarășii luï ar face bine să se ferească! Un Bergaz, uniol, cred, culirier la bursă, a căruï gura groasă de sesual e atît de neliniștitoare! și alții, aventurieri și bandiți veniți din cele patru colțuri ale lumeï!... Ah! coloniï străine, ce nume frumoase fără pată, ce averi mari și reale, și mai cu samă ce gloată!

(Va urma)

Cota oficială

Brăila 4 Decembrie 1897.

Cereale vîndute 37050 hect. şi 45 vagoane.
Grîu maxim hect. 450 gr. Inu kgr. 77 preţul 11.10 mag. Grîu minim hect. 3200 gr. 62700 preţul 8.10 şteр. Porumb minim 77 gr. 742½ vagon. Porumb cinquantin 78 gr. 827 preţul ½. Porumb vechiŭ 78200 gr. 597 preţul ¼ magasie. Orz 55300 723.
Cereale sosite pe apă 23145 hect, pe uscat nimic.

Galaţĭ 4 Decembrie 1897.

Porumb nou 1800 hect. 77 kgr. leĭ 5 banĭ 50 Porum nou 2000 hect. 76 kgr. 5 leĭ 50 banĭ. Porumb nou 2350 hect. 75½ kgr. 5 leĭ 50 banĭ. Porumb nou 800 hect. 75 kgr. 5 leĭ 45 banĭ. Porumb nou 1000 hect. 75 kgr. 5 leĭ 40 banĭ. Orz 2500 hect. 55 kgr. 4 leĭ 10 banĭ. Orz nou 2000 hect. 55 kgr. 4 leĭ 10 banĭ în oraş la magasie.

Constanţa 4 Decembrie 1897.

Orz hect. 2240 leĭ 4 banĭ 20. In hect. 40 leĭ 12 banĭ 60. Secara hect. 170 leĭ 5 banĭ 70. Meiŭ heet. 90 leĭ 4 banĭ 50. Rapita hect. 240 leĭ 7 banĭ 10. Grîu arnăut hect. 120 leĭ 11 banĭ 75. Grîu de toamnă hect. 90 leĭ 9 banĭ 20. Porumb hect. 550 leĭ 5 banĭ 40 în oraş la magasie.

Omenirea şi religia

Printre chestiunile ce ni le punem în privinţa viitoruluĭ este şi aceasta. Ce va deveni religia?—Pentru a ne putea rĕspunde nouĕ înşi-ne asupra existenţeĭ sale viitoare, trebue să ne întrebăm care e causa ce a creat religia de la începutul omenireĭ, pentru ce s'a menţinut ea în decursul atîtor veacurĭ, pentru ce aŭ fost timpurĭ îndelungate în care a guvernat popoarele şi ce însamnă slăbirea influenţeĭ sale la diferite epoce din evoluţia omenireĭ? Maĭ cu seamă în timpurile din urmă religia, zic uniĭ, e o creaţiune a imaginaţiueĭ oamenilor.—Faţă cu fenomenele natureĭ atît de majestoase si teribile prin mărimea şi puterea lor, omul s'a simţit cu ele incapabil de a se mĕsura; respectul şi frica ce l'a coprins pentru lucrurĭ inconceptibile de spiritul sĕŭ l'a condus la admiraţiune şi supunere, la rugămintĭ, pentru a îmblînzi puterile ce-ĭ eraŭ contrariĭ, şi pentru a mulţumi celor favorabile.

Să maĭ zice încă, — şi cu multă justeţă--că religia cea dîntăiŭ a răspuns nevoieĭ inherente fireĭ omeneştĭ de a resolvi problema existenţeĭ lumeĭ. Cum s'a creat lumea? pentru ce este şi cum este? ce va deveni? iată chestiunĭ pe care maĭ tot omul şi le pune—problema morţeĭ una din cele maĭ palpitante chestiunĭ e iarăşĭ resolvită de Biblie precum şi de religiunele antecedente. — Teama aceasta de a se stînge cu desăvîrşire e temperată prin credinţa în o viaţă viitoare.

Iată cauzele pentru care religia a domnit asupra oamenilor; ia le a dat explicările necesare ce le reclama în mod imperativ natura lor.—Şi o dovadă foarte bună despre adevărul acesteĭ afirmaţiunĭ este următorul fapt: De cîte orĭ civilizaţiunea a fost destul de înaintată pentru a da altă explicaţie existenţeĭ lumeĭ decît acea divină, de atîtea orĭ credinţa religioasă s'a slăbit.

Erele de scepticism în istoria greacă, romană, în epoca alexandrină, s'aŭ născut atuncĭ cînd s'a dovedit însuficienţa explicărilor religioase ş oameniĭ aŭ căutat pe diferite căĭ, fără a găsi încă alte soluţiunĭ.

Cînd, în urma năvălirilor barbarilor înteligenţa s'a întunecat momentan, religia s'a înălţat iarăşĭ — şi întinzîndu-şĭ atot—puternicia asupra umanităţeĭ îngrozite şi fugărite, a devenit iarăşĭ singura lumină ce maĭ lucea înaintea oamenilor medievalĭ. Şi a devenit parte din stat; Suveraniĭ chiar plecaŭ capul sub sceptrul bisericesc—Ceĭ ce aŭ luptat contra aŭ fost anatematisaţĭ de popoarile lor.

In deplină conformitate cu cele zise maĭ sus, constatăm că domnia scade cu începutul renastereĭ, cu descoperile geografice şi merge micşurîndu-se din ce în ce cu cît se înmulţesc descoperirele ştiinţifice.—Cînd Biblia dă tabloul exact al seminţiilor omeneştĭ şi se descopere în urmă şi o altă rasă de oamenĭ în America pe care Biblia nu o cunoaşte. cînd în contrazicere cu această carte de revelaţiune divină se află legile luĭ Galileu, Kepler etc; cînd ştiinţa dovedeşte că pămîntul se învîrte în jurul soareluĭ şi nu invers precum spunea cartea sfîntă atuncĭ îndoiala se naşte.

Omul nu maĭ poate fi sigur de sprijinul celuĭ de sus pe care 'ĭ il promite o carte departe de a fi imfailibilă în afirmaţiunele sale; chestiunele vitale ale existenţeĭ nu maĭ găsesc respunsul clar şi nedumerit ce-l reclama.

Nevoia de a şti îl turmentă prin însuşĭ nesatisfacerea eĭ. Soluţiunea negăsită dă naştere la noĭ cercetărĭ.—Şi pentru că ştiinţa a resolvit multe şi nenumărate întrebărĭ, ştiinţeĭ i se cere un respuns în această materie.—Că nimic sigur nu s'a găsit încă; că nenumăratele sisteme filosofice nu aŭ făcut alta de cît să mărească scepticismul tocmaĭ din causa multiplicităţeĭ lor, e incontestabil.

Că ceĭ maĭ mulţĭ bătrînĭ, după o viaţă de incredulitate se întorc spre credinţele din copilărie, asta nu înseamnă nimic—încă odată omul are nevoe de a crede; şi cînd nu maĭ are speranţa de a maĭ afla nimic se agaţa iarăşĭ de explicaţiile religioase.

Că religia e decĭ o necesitate socială, devine neîndoelnic. Cît timp este un punct de razim, omul nedăjdueşte, cînd nimic nu maĭ licăreşte înaintea, cînd nicĭ religia, şi ştiinţa însă nu-l susţin, atuncĭ constatăm că numărul sinuciderilor creşte, cuvintele de amor şi desperare sunt pe toate buzele.

Da religia perde teren pe fie-ce zi—de e bine, de e răŭ, aceasta e altă chestie.

Va relua ea vre-odată influenţa perdută? Care e viitorul eĭ?

E dureros a spune faţă cu neputinţa actuală a ştiinţeĭ că lucrul pare imposibil—dureros pentru că nimic nu sprijină societatea actualminte şi de aceea toate merg înapoĭ.—Am urmărit în trăsăturĭ generale mersul eĭ, am văzut regresînd mereŭ. Cauzele carĭ aŭ silit-o să meargă înapoĭ vor creşte poate, în orĭ-ce caz nu vor dispărea, remîn, sunt eterne—ea nu le va putea învinge. Şi dacă este să conchidem cu filosofiĭ modernĭ Descartes, Bacon etc. problema existenţeĭ lumeĭ nu poate fi insolubilă. Căile urmărite aŭ fost greşite pînă acum, filosofiĭ aŭ rătăcit pentru acest mister al vieţeĭ universuluĭ şi al lumeĭ, a fost cercetat pe calea imaginaţiuneĭ. Raţiunea trebue să intervie cu privirea-ĭ rece şi cumpenită.

Unde e adevĕrul? Să credem oare, să aşteptăm vre-odată rĕspunsul aşa de dorit? Cine ştie, cine poate rĕspunde?

Daisy.

ULTIME INFORMAŢII

Curtea de Apel din Paris a respins atît apelul inculpaţilor, în afacerea incendiuluĭ de la bazar de Charité, cît şi a procororuluĭ.

Baronul Mackau a ramas condamnat la 500 leĭ amendă, Bailac servitorul de la cinematograf la un an închisoare, Bograschoff vizitatorul care a aprins chibritul lîngă cinematograf la 8 lunĭ.

Toţĭ beneficiază de suspensiunea pedepseĭ prin aplicarea legeĭ Béranger.

Rudele victimelor bazate pe această sentinţă, vor reclama despăgubirĭ civile de la baronul Mackau.

Ministrul de instrucţie printr'o adresă a făcut ierĭ cunoscut direcţiuneĭ conservatoruluĭ, că cu începere de la 1 April viitor a suprimat toate clasele suplimentare de la acel conservator. Aceste clase erău ţinute de d-niĭ Borteanu, Mezzetti, D-nu Drăghicĭ etc,

Carnetul *sf. Neculaĭ*. N. Nanu, N. Volenti, N. Filipescu, doctor N. Tomescu, N. Gane, N. Aslan, N. Gheuca, N. Mihail (Dorohoĭ), N. Climescu, N. Pogonat, N. Canănăŭ, N. Constantiniu, N. Alexandrini, N. Racoviţă, N. Stefano, N. Stefănescu, doctor N. Apoteker, N. Papadopol, N. Catargi, N. Pastia, N. Albu, N. Ioan, N. Cozadini, N. Lupaşcu, N. Culianu, N. Nicolaide, N. Fleva, N. Burdujan, N. Popovicĭ, N. Popescu, N. Ştefăniu. N. Cerkez, doctor N. Vicol, N. A. Bogdan, căpitan N. Sinescu, doctor N. Ţurcanovicĭ, N. Duduica, N. Ionescu.

Domnuluĭ maior Al. Fotino, intendentul palatuluĭ administrativ, i s'a acordat un congediu pe timp de 2 lunĭ.

Comandamentul corpuluĭ IV de armată a rugat prefectura ca să dispue ca medicii de plăşĭ să se intereseze şi de soldaţiĭ carĭ păzesc frontariile, de oare ce pe acolo nu există nicĭ un medic militar.

Ecourĭ judiciare.

Camera de punere sub acuzare a trimis pe Ghiţă Fotea în judecata tribunaluluĭ corecţional de Bacău, pentru atentat la pudoare.

Cazul prezintă oare care interes. A treia zi de crăciun, anul trecut, Botea, venind în casa suroreĭ sale, Paraschiva, a găsit pe copiĭ acesteia şi pe fata Anica Căldărariu, prin intuneric. La intrebarea de ce staŭ ast-fel, copilele respunseră că mama e dusă ae acasă şi că n'a lăsat parale de gaz.

Botea scoase atuncĭ un pitac de 6 parale şi-l intinse Anicăĭ ca să meargă să cumpere gaz.

Intorcîndu-se din tîrg, Anica se văzu întimpinată într'o ulicioară de Botea, care o trată cu rachiu, pănă ce fata, turmentată de alcool, căzu la pămînt. Individul profită de situaţie spre a atenta la virginitatea copileĭ, care n'avea de cît 13 anĭ.

Actul nefiind comis cu violenţă, Botea a fost trimis înaintea tribunaluluĭ corecţional.

*

Contra celor 12 indivizĭ de la Belceştĭ care s'aŭ făcut culpabilĭ de furturĭ, tălnuirĭ şi complicitate, d. jude instructor Sculy, a lansat mandate de arestare.

In şedinţa de ierĭ tribunalul a confirmat toate.

*

Casa pensiunilor de la ministerul scoalelor a fixat cu 603 leĭ în loc de 712 leĭ, pensiunea regretatuluĭ profesor universitar Ştefan Vîrgolicĭ.

Contra acestuĭ fapt a apelat soţia defunctuluĭ care ie şi tutricea copiilor. Afacerea se va judeca azĭ la secţia I-a a curţeĭ.

*

Atentatul contra vestituluĭ camatar Zisu Fetz, se va cerceta asta-zĭ la s. I, a tribunaluluĭ.

Se ştie că în una din zile, pe cînd Felz şedea în casă, a fost lovit în cap cu o piatră care i-a produs grave leziunĭ. Atentatorul ie un oare-care Feuerstein care a fost condemnat la 6 lunĭ închisoare.

Mersul epidemiilor în judeţ, pe ziua de azĭ, 5 Decembre, este următoriul: *anghina difterică*: 2 cazurĭ în comuna Mironeasa, 2 în Voineştĭ, 2 în Ciurea, 4 în Golăeştĭ şi 1 caz în comuna Cîrnicenĭ. *Scarlatina*: 4 cazurĭ la Sîrca; 8 cazurĭ de tusă convulsivă la Buznea.

In urma condamnăreĭ d-luĭ Gh. Sultanovicĭ, funcţionar comunal, administraţia comunală l'a destituit din funcţia ce ocupă.

Iată numirele şi permutările făcute cu această ocaziune: în locul d-luĭ Sultanovicĭ, a fost numit sub-inspector, d. C. I. Neculau, actualminte sub-şef la serviciul administrativ. In acest de pe urmă serviciŭ a fost numit d. Kendrino, fost şef la biuroul de servitorĭ.

D. Neculau fiind bolnav, a rugat administraţia să nu-l permute de oare-ce nu va putea face faţă greutăţilor nouluĭ serviciŭ.

In numărul sosit astă-zĭ din Journal des Dèbats, *se găseşte o amănunţită dare de samă asupra vandalismuluĭ de deuăzĭ din Bucureştĭ.*

In acea corespondenţă se vorbeşte de impasibilitatea poliţieĭ. precum şi de nota colectivă a ambasadorilor, prezentată d-luĭ Sturdza, de d. Fonton, decanul corpuluĭ diplomatic din Bucureştĭ.

DISPARIŢIE DE ACTE LA PRIMĂRIE

Pretenţia antreprenoruluĭ.— Procesul.— Parchetul.— Acte dispărute.—Modificarea planurilor.—Cercetările justiţieĭ.

Despre procesul pe care d. Danielescu antreprenor de lucrărĭ publice, l'a intentat primaruluĭ şi administraţieĭ comunale, am relatat la timp.

Antreprenorul cere 46,000 leĭ daune pentru că, în mod samavolnic, i s'a retras dreptul de a executa lucrările pieţeĭ teatruluĭ, lucrărĭ pe care le luase prin licitaţie.

*

Odată cu cererea adresată tribunaluluĭ, d. Danielescu a adresat şiun denunţ parchetuluĭ prin care spunea că, din dosarul privitor la licitatia sa, ar fi dispărut o sumedenie de acte.

*

Denunţul presenta destulă gravitate pentru ca primul procuror d'atuncĭ, d. Caracaş, să nu-ĭ dea curs. D. Caracaş trimete atuncĭ primărieĭ o adresă prin care cere lămurirĭ în privinţa numituluĭ dosar.

Primăria respunde că toate actele sunt în bună stare, că nu lipseşte absolut nimic şi primul procuror s'a văzut silit a pune denunsul d-luĭ Danielescu la dosar, întru cît nicĭ o instanţă judecătorească, nicĭ o inspecţie administrativă nu constatase într'adevĕr că lipseaŭ aceste acte.

*

Procesul încă o dată intentat continuă înaintea tribunaluluĭ secţia II.

Erĭ urma să se judece afacerea în fond, cînd reclamantul cere amînare pe motivul că comuna a refuzat pînă acuma să depue dosaarul afacereĭ precum şi condica de şantiere. D. Danielescu cere tribunaluluĭ să ordone prezentarea numitelor acte.

Avocatul comuneĭ se opune din răsputerĭ la aceasta. Preşedintele nu'şĭ poate explica această opunere. Reclamantul declară atuncĭ că primăria refuză prezentarea actelor, de oare-ce din dosar lipsesc multe acte, **din condica de şantieră,** *perforată şi sigilată. lipsesc file şi că ele ar fi furate şi rupte din condică.*

*

Ceva maĭ mult. Danielescu nu se mărgineşte numaĭ la atîta, ci acuză că planurile lucrărilor, ce trebuia să fie executate, ale căror fotografiĭ le posedă, aŭ fost modificate şi ştersăturile se cunosc foarte bine. Modificările aceste sunt făcute ast-fel în cît să concorde cu rezultatul inspeşiuneĭ lucrărilor, inspecţie făcută de o comisiune numită de adminîstraţia comunală.

***

Ce-o fi edevărat din aceste grave acuzărĭ? Nu stim nimic pozitiv şi nu acuzăm pe nimenĭ, de şi un inginer ne-a declarat că acuzările sunt, in parte, fundate.

Mîne, sf. Neculaĭ, ziarul nostru nu va apare.

Mîne are loc ultima probă în scris de la concursul pentru postul de medic primar de la spitalul *Caritatea* din Galaţĭ, concurs care se ţine în sala consiliuluĭ medical de la spitalul Sf. Spiridon.

Rezultatul probelor in scris se va da probabil Lunĭ, cînd va avea loc şi prima probă clinică.

Pentru Sîmbătă ora 2 toţĭ membriĭ societăţeĭ studenţilor în medicină, sunt convocaţĭ în şedinţă extra-ordinară.

La ordinea zileĭ:

1). Raportul comisiuneĭ de verificare.
2). Votarea proectuluĭ de statute.

Inmormîntarea regretateĭ d-neĭ Cosmovicĭ se va face mîne, simbătă, ora 12 din zi.

In apropierea moşieĭ Rădiul-Aldeĭ, comuna Copoŭ, s'a întîmplat un accident, fără urmărĭ funeste. D. I. Radu, fiul arendaşuluĭ moşieĭ, venea într'o trăsură cu 4 caĭ, cînd caiĭ spăriaţĭ de vînt şi ploae, o iau la fugă.

D. Radu şi vezeteul sar jos, iar caiĭ înaintînd, au intrat intr'o rîpă, pănă la o adîncime de 6 metri.

Doi din caĭ au pierit.

La reprezentaţia de aseară de la teatru a asistat un public numeros, căcĭ s'a prezentat cunoscuta piesă *Mîndrie şi amor*, de Georges Ohnet.

D-na Pruteanu şi d. Constantinescu au obţinut un prea frumos succes.

Reţeta caseĭ a fost de 870 leĭ.

Un prea interesant proces s'a pertractat ierĭ înaintea secţieĭ II-a tribunaluluĭ Iaşĭ.

Un şef al unuĭ important serviciu, a dat în judecată pe un sub-altern al său, cerînd achitarea uneĭ poliţĭ în sumă de 3000 leĭ.

Cum de a împrumutat şeful cu 3000 leĭ pe subaltern? Cu ce ocaziune?

Iată ce ne vom interesa a afla. Promitem a reveni în numĕrul viitor.

Plafonul motoruluĭ de la şcoala de arte şi meseriĭ a crăpat ierĭ. Pentru a evita năruirea intreguluĭ acoperemînt, direcţia a interzis funcţionarea motoruluĭ.

Atît n'ar fi nimic, căcĭ, în repeţite rîndurĭ, noĭ am insistat asupra defectuositătеĭ generale a clădireĭ. De remarcat este, însă, că acum **4 saŭ 5 zile, o comisie a ministeruluĭ domeniilor, făcînd recepţia clădireĭ,** a găsit'o bună şi solidă în întregul eĭ.

Faptul recent dovedeşte cu prisosinţă că comisia s'a cam grăbit. Propunem ministruluĭ domeniilor să prevadă suma de cel puţin 10,000 leĭ în buget, pentru a face faţă stricăciunelor ce cu siguranţă se vor ivi peste an.

Juriul cercetează azĭ procesul luĭ Const. a Mihăeleseĭ, acuzat de omor. Apărătorĭ, domniĭ: S. Manu şi St. Drăghici.

Lunĭ procesul luĭ Copălăŭ pentru mărturiĭ mincinoase. Se vor maĭ judeca: Haralamb Iuraşcu, Gh. Sandu şi Gh. Ciotoroschi, pentru tălhăriĭ şi procesul banditului Pele-Verde,

Un acuzat lungit pe banca acuzaţieĭ.

Afacerea luĭ Pele Verde va veni înaintea Curţeĭ cu jurĭ joĭ 11 Decembrie. Acuzatul nicĭ nu se poate scula din pat din cauza maltratăreĭ suferite de la jandarmĭ, de aceea va şede culcat în timpul şedinţeĭ.

Un inculpat fericit.

Gh. a Scripcăriţeĭ din comuna Gărcenĭ jud. Vasluĭ. fusese condemnat de trib. aceluĭ judeţ la 6 lunĭ închisoare pentru atentat la pudoarea feteĭ Zamfira Nanău. Procurorul general, a făcut apel cerînd sporirea pedepseĭ inculpatuluĭ.

Curtea secţ. I-a, în lipsa inculpatuluĭ a respins apelul procororuluĭ, a admis apelul inculpatuluĭ şi l'a achitat, constatînd că violenţele nu's probate.

Progresul sexuluĭ.

Poliţia a prins ierĭ pe femeea Maria Ursuliuc pungăşind pe maĭ multe evreice din hală. S'a găsit asupra acesteĭ femeĭ produsul pungăşielor eĭ în sumă de 152 leĭ.

Această femee este venită de curînd, din Suceava, anume pentru a-şĭ încerca norocul, cu operaţiunĭ de felul acélora asupra cărora a fost surprinsă.

Inculpata a fost pusă în stare de arestare şi înaintată judecătoruluĭ cabinetuluĭ 1.

O persecuţie infamă.

D. N. Andriescu, distins licenţiat a facultăţeĭ noastre de litere şi actualminte profesor de limba elenă, la liceul din Galaţĭ, a fost nevoit să-şĭ dea demisia de la catedra pe care o ocupa cu titlu definitiv, din cauza neajunsurilor ce-ĭ făceaŭ autorităţile şcolare, pe motiv că la ultima alegere ar fi manifestat simpatiele sale pentru d. Nicu Filipescu.

Telegramele Strĕinătăţeĭ

Petersburg 3 Decembrie

Secretarul ambasadeĭ ruseştĭ din Paris, d. Giers, a fost numit ambasador al Rusieĭ la Bruxelles.

Paris 3 Decembrie.

Prin couloirele camereĭ se dă ca sigură numirea d-luĭ Pallain, director general al vămilor, ca guvernor al băncеĭ de Franţa.

Bruxelles 3 Decembrie

Prinţul Oussourow va merge maĭ întăĭ în Rusia după care apoĭ va pleca la Paris pentru primirea nouluĭ săŭ post.

Roma 2 Decembrie

Ministerul a fost în fine definitiv constituit. Iată cine face parte din noul minister:

Preşedintele consiliuluĭ de miniştri şi ministru de interne, M. di Rudini; pentru afacerile slreine, Visconti-Venosta; justiţia, Zanardelli; resboiŭ, general San-Marzano; marină, Amiralul Brin; tesaurul public, Luzatti; finanţe, Branca; instrucţia publică, Codroneli; agricultură, Cocea Ortu; lucrărĭ publice, Priardi.

Călătoria Imparatuluĭ Germanieĭ

Hamburg 4 Decembre.

Impăratul Wilhelm a sosit de dimineaţă, în mijlocul aclamaţiunilor mulţimeĭ. A vizitat primăria şi bursa apoĭ a plecat la Kiel după amiazĭ.

Kiel 4 Decnmbre.

Impăratul s'a dus pe bordul luĭ *Gefion* cu prinţul Henri.

Impăratul Wilhelm a pronunţat un discurs luîndu-şĭ un rămas bun de la echipagiŭ.

Comandantul luĭ *Gefion* a răspuns prin treĭ urale.

Impăratul s'a dus seara la castel.

Excluderea unuĭ deputat

Agram 4 Decembre

Dieta adoptînd, in mijlocul unuĭ zgomot mare, propunerea de a exclude un membru al extremeĭ stîngĭ aceasta a provocat o fierbere aşa de mare în cît preşedintele a fost silit să rîdice şedinţa.

IMPORTANT

Magasinul de Manufactură

S. SCHILLER

De lîngă Banca Naţională, cu începere de Joĭ 11 Decembre a. c. va fi deja mutat în localul noŭ.

Str. Ştefan cel Mare No. 4

lîngă casele Neuşotz uude a fost Luvrul.

Tot-odată anunţ onor. mele clientele că cu această ocasiune vînd toate mărfurile cu preţul costuluĭ; iar în vederea serbătorilor am pus în vînzare un sold de lănagiurĭ şi matăsurĭ pentru cadourĭ cu preţurĭ foarte eftine.

Vînzarea cu aceste preţurĭ am început-o de astă-zĭ încă în localul meŭ actual de lîngă Banca Naţională.

Cu perfectă stimă

S. SCHILER

Fotografia „Chaland"

Str. Lăpuşneanu

vis-à-vis de Farmacia d-lor Konya

Portrete artistice în orĭ-ce specie. Platinotipiĭ Busturĭ mărime naturală. Reproducţiunĭ după portrete vechĭ. Devisa atelierului: Esecutare artistică şi preţurĭ convenabile.

Se fotografiază pe orĭ-ce timp cu aparate de sistem modern.

34 Strada Romînă 34

Se primesc copiĭ internĭ cu preţul dn **40 leĭ lunar.** Conversaţia în casă e ie limba *Germană* şi *Franceză*. Ingrijirea cea maĭ conştiincioasă.

Să predă şi lecţiĭ de Piano.

Dimitrie Greceanu

Avocat

Strada Asach

William Mayer profesor de limba engleză s'a mutat str. Speranţeĭ, No. 6.

ANUNCIU

Doritoriĭ de a lua **lecţiunĭ de declamaţie,** sunt rugaţĭ a se adresa la administraţia ziaruluĭ nostru.

E. MAZLÂM avocat

S'a mutat strada Carp No. 6 Casa Comarnescu

De vînzare

Casile din str. de Sus No. 71, compusdin un salon, două odăĭ, un vitraj bucătărie şi pivniţă, casile No. 25, un antret, un salon, două odăĭ, o bucătărie, o sufragerie şi pivniţă.

A se adresa la d. Gh. Smîdu, str. Serărie No. 129.

A APĂRUT

Calendarul DACIA

PE ANUL 1898

SUB DIRECȚIUNEA D-LUĬ

I. L. CARAGIALE

Cuprinsul bogat al Calendarului „DACIA“, *întrece în artă şi bucăţi literare, tot ce a apărut pînă acum. Vederile principale ale Iaşului, redate în admirabile clişee, sunt, în adevĕr, adevărate capo d'opere — iar în partea literară. unde sunt publicate Nuvele, Poveşti, Poesiĭ etc. — şĭ-aŭ dat întîlnire toate penele de elită ale literatureĭ.*

Preţul unuĭ exemplar pe hîrtie velină 1 leŭ 25; pe hîrtie de lux 2 leĭ 50.

Depositul general la Tipografia „DACIA“ strada Golia 42. De vînzare se găseşte la principalele librăriĭ din ţară.

INSTALAȚIUNI MODERNE DE FABRICE DE CARAMIDA

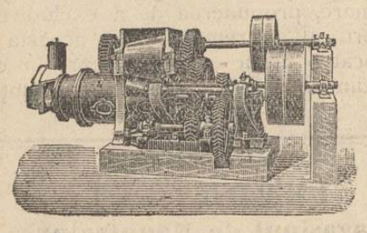

MAŞINE PENTRU FABRICAȚIUNEA CARAMIDEI APARENTE
DE ACOPERIŞURĬ, TUBURĬ
Plăcĭ de Argila şi Ciment
PRECUM ŞI ORI-CE FEL DE
MORISCI SFARAMATOARE
Pentru materiĭ Dure; în special
MORI CU GHIULELE
CU ACȚIUNE CONTINUĂ ŞI AUTOMATICĂ CONSTRUEŞTE CA SPECIALITATE
LOUIS JÄGER, COLONIA, EHRENFELD.
PENTRU INFORMAȚIUNI A SE ADRESA LA D. I. POMERANTZ, *architect*, BUCUREŞTI, CALEA VICTORIEI, 111.
Cataloage şi devise se trimit gratis şi franco.

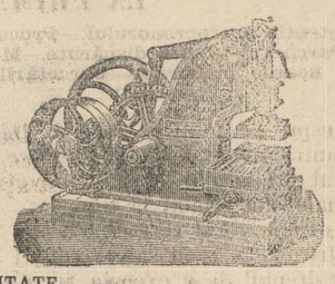

LIBRARIA şi PAPETERIA
TH. P. MAXIMOVICĬ
IAŞI. — Str. GOLIA No. 54.

Recomandă bogatul seu asortiment în **articole de şcoală, articole de birou, hărtie de poştă în cutiĭ**, colorată şi fantazie în diferite formate, **articole de pictură**, boele aquarele, pensoane, palete, pănză şi cele necesare la studiu pentru scolarĭ.
Cărţĭ pentru premiĭ.

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA“
de la COPOU, lîngă Iaşi
proprietatea d-luĭ **Ión S. Ionescu**

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somităţile medicale, maĭ ales prin abondenţa sulfaţilor de *sodiu* şi *litiu* ce conţine.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgaţie, nu face nicĭ un deranjament în stomah şi nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vânzare la toate farmaciile şi drogheriile.

Depositul şi orĭ-ce informaţiĭ la d. *I. S. Ionescu*, strada Alexandri No. 11, Iaşi.

Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *Bucureşti, str. Vesteĭ No. 15.*

Farmacia Andreĭ Cruceanu
din
TĂRGU-NEAMŢ

Subsemnatul am onoare a inştiinţa pe onorabilul Public, care este hotărît a visita în timpul vereĭ oraşul Târgu-Neamţ, renumitele băĭ de la oglinzĭ, sau splendidele locurĭ de vară din împrejuirimile oraşuluĭ Tg.-Neamţ, că din luna Ianuarie a. c. am luat în posesie Farmacia din acest oraş şi că n'am cruţat muncă nicĭ banĭ pentru a o rîdica la nivelul farmaciilor celor maĭ moderne, înzestrînd'o tot odată în belşug cu din toate necesare; aducînd pe lîngă un deposit mare de drogherie, preparate străine, articole de cautciuc, săpunerie, parfumerie, Eau de cologne, etc. etc., şi un mare deposit de ape minerale din ţară şi străintate direct de la Surse...

Ast-fel că sunt în posibilitate de a servi pe onorabiliĭ visitatorĭ, cu din toate ce se atinge de branşa mea de farmacist.

CU STIMĂ
Andreĭ Crucianu

16000 leĭ sunt de dat cu împrumut cu ipotecă, fie într'o singură sumă, fie în sume parţiale.

A se adresa la d-l avocat Bădărău, 36 strada Păcurarĭ Iaşĭ.

Alexandru A. Bădărău
Avocat
Strada Păcurarĭ

G. ADAMESCU

MANUAL DE POETICĂ
pentru
ŞCOALELE ROMÂNEŞTI
Exemple, regule, analize literare, notiţe istorice.
Un volum de 550 paginĭ, (garmond, petit şi nonpareil).
PREŢUL 5 LEI
Depozit general: Librăria LA BISERICA ALBĂ, CALEA VICTORIEI Bucureşti. 58

A. G. DABIJA
AVOCAT
S'a mutat strada Golia 67, vis-à-vis de Redacţia ziaruluĭ «Opinia».

Pour avoir de la Véritable Eau de Vichy

La vogue si justement méritée de l'eau de Vichy dans notre pays a suscité de nombreuses imitations qu'on cherche a lui substituer. Pour être cetrain d'avoir de l'eau de Vichy naturelle et authentique, il faut toujours reclamer l'une des trois sources qui appartiennent à l'Etat français: *Vichy-Célestins, Vichy-Hôpital* ou *Vichy-Grande-Grille*. L'eau de ces sources, embouteillée, sous le contrôle et la garantie de l'Etat français, se conserve parfaitement, sans perdre de ses qualités par le transport. Exigez donc toujours l'un des noms: *Célestins, Hôpital* ou *Grande-Grille*, imprimés en lettres blanches sur fond noir, sur l'étiquette et sur la capsule.

SOCIETATE ROMÂNĂ
DE
Asigurărĭ Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA“

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:
INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieţeĭ“ „GENERALA“ *asigură*:

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.
b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).
c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţilor la moartea părinteluĭ.
d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala“** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237,855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.
2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala“** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.
3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala“** îĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi îĭ eliberează şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala“** îĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA“ maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ“** din Brăila, la Succursala din Bucureştĭ, 2 Strada Smârdan, şi la toate agenţiile din ţară.

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat Cl. I. Lei	Cl. I. B.	Cl. II Lei	Cl. II B.	Cl. III Lei	Cl. III B.
Paşcanĭ	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ	18	20	12	85	8	85
Roman	12	55	9	05	6	25
Bacău	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ	26	75	17	65	11	57
R. Sărat	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ	26	35	17	35	—	—
Brăila	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ	22	45	15	10	10	25
R. Sărat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

La Librăria
Th. MAXIMOVICI
din Iaşĭ, strada Golia
Se primesc abonamente la ziarul
„TRIBUNA“
din Sibiiŭ

Preţul abonamentuluĭ:

Pentru 1 an . . . . 40 leĭ
« 6 lunĭ . . . . 20 «
« 3 lunĭ . . . . 10 «

DE VINZARE

9000 vedre vin alb şi roş, recolta anilor 1891, 1892, 1985 şi 1896 din viea Naslău de pe moşia Cărjoaia îngă Cotnarĭ.

A se adresa la dl Vasile I. Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-frumos

Iaşĭ. — „DACIA“, Tipografia-editoare P. Iliescu & D. Grossu Str. Golia.

ANUL I No. 182 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — MARŢĬ 9 DECEMBRIE, 1897.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In streinătate, *direct la administraţie* şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

RUPTURA DEFINITIVA

Guvern de Lichidare

Intre multele anomaliĭ pe carĭ le prezintă sindicatul Sturzda, este şi aceea că guvernează în numele partiduluĭ liberal dar nu reprezintă în realilate de cît un consorţiŭ de telalĭ.

Cînd s'a constituit primul cabinet colectivist, figurile de pe banca ministerială eraŭ reflectul aceleĭ scandaloase unanimităţĭ care dedea parlamentuluĭ înfăţişarea uneĭ burse, unde se adună oameniĭ de afacerĭ pentru a negocia tot felul de valorĭ. Situaţia aceasta nu respundea nicĭ pe departe scopuluĭ pentru care am adoptat sistemul reprezentativ, dar cel puţin în formă era regulat.

Aşa, însă, cum staŭ lucrurile azĭ, formaţiunea de la putere a ajuns să fie o problemă constituţională.

Repudiat de ceĭ în numele cărora luase guvernul, d. Sturza nu maĭ reprezintă azĭ de cît ambiţiunea de a fi ministru şi dorul cîtorva de a se prelungi echivocul pentru a lichida afacerile angajate.

Conservatoriĭ îl socotesc ca o nulitate, cu atît maĭ primejdioasă pentru ţară, cu cît maĭ spinoase sunt chestiunile a căror deslegare se aşteaptă de la şeful guvernuluĭ; aurelianiştiĭ îl ţin drept o pacoste — şi democraţiĭ îl consideră ca o nenorocire, ale căreĭ urmărĭ sunt incalculabile pentru mersul normal al trebilor publice, dacă toţĭ oameniĭ de bine nu'şĭ vor da mîna pentru a pune stavilă pornirilor sale vinovate.

In aşa situaţie, d. Sturdza, retras în cortul săŭ, nu maĭ guvernează ci se istoveşte în socotelĭ migăloase pentru a găsi cumpăna între toate aceste greutăţĭ covîrşitoare.

Şi ceea ce amăreşte maĭ mult sufletul plin de obidă al acestuĭ nefericit ministru preşedinte, este faptul că încurcătura care 'l sugrumă n'are nicĭ o eşire.

Nicĭ o grupare ostilă nu dezarmează, şi cu cît şeful guvernuluĭ se arată maĭ pornit spre împăcare, cu atît creşte înverşunarea celor carĭ îl combat fără milă şi fără răgaz.

De altă parte, disolvarea, măsura supremă la care recurge un guvern normal în caz de conflict cu majoritatea, nicĭ nu 'i se poate acorda nicĭ nu 'ĭ ar putea folosi conducătoruluĭ *in partibus* al colectivităţiĭ.

Judecaţĭ, vĕ rog:

Disolvarea parlamentuluĭ este o supapă de siguranţă pentru guvernele cu prestigiŭ, carĭ, într'un moment de dificultate, sunt silite să premenească o parte a majorităţiĭ.

Pentru această extraordinară operaţie, însă, trebuesc neaparat douĕ condiţiĭ: întîiŭ, ca Coroana să aibă atîta încredere în guvern în cît să se simtă datoare de a rezolva conflictul în favoarea ministeruluĭ; şi al douilea, ca guvernul să aibă destulă popularitate în ţară pentru ca în rezerva-ĭ de partizanĭ să găsească elementele necesare spre a-şĭ premeni cadrele.

Şi formaţiunea Sturdza nu întruneşte nicĭ una din aceste condiţiunĭ. Factorul constituţional care prezidează la soarta guvernelor nu poate să aibă încredere într'un guvern care în douĭ anĭ de funcţiune ne a adus, din punctul de vedere al demnităţiĭ naţionale, la starea de zmerenie în care ne aflam pe vremea *Principatelor-Unite*; iar ţara, stoarsă pentru a da unanimităţile cărora se datoreşte, în bună parte, situaţia de azĭ a guvernuluĭ, nu maĭ are destule fructe secĭ din carĭ să'şĭ recruteze d. Sturdza o nouă majoritate.

In aşa împrejurărĭ, d. Sturdza e silit să guverneze poliţieneşte, de azĭ pe mîine, fără sistem şi fără răspundere — saŭ să 'şĭ recunoască neputinţa şi să se retragă la Credit, de unde se încasează tantieme fără să se ceară nicĭ tact nicĭ ştiinţă de guvernămînt.

G. Rădulescu.

Intrunirea din Arad

Fraţiĭ de peste munţĭ aŭ început a se mişca. Peste 200 de romînĭ aŭ convocat o întrunire publică la Arad, pentru joĭ, 11 decembre.

Dacă guvernul unguresc, fertil în a găsi chiţibuşurĭ, va opri această întrunire, precum, deunăzĭ, a oprit-o pe acea de la Sibiŭ, se va vedea.

Iată până atuncĭ apelul pe care Romînii l'aŭ lansat cu această ocazie:

CETĂŢENI!

Timp îndelungat am stat în amorţire şi cuvîntul nostru ţara nu l-a auzit. E vremea să intrerupem tăcerea. Lumea se ştie, că nu am perdut viul interes pentru nevoile patrieĭ şi ale neamuluĭ ei neadormit este gîndul nostru pentru binele obştesc, iar guvernanţiĭ noştrĭ să înţeleagă dorinţele noastre îndreptăţite şi bunele noastre gînduri pentru fericirea patrieĭ.

Inlăuntru şi în afară se petrec lucrurĭ, carĭ deşteaptă îngrijirele noastre. In faţa acestor imprejurărĭ simţim datoria cetăţenească a ne spune şi noĭ cuvîntul.

Intru acest scop vĕ chemăm, cetăţenĭ, la o adunare la Arad pe ziua de joĭ 11/23 decembre 1897, în marea sală a „Hotelulŭi Central" ora 10 a. m.

La ordinea zileĭ:

1. Exprimarea lealităţiĭ cătră tron şi accentuarea patriotismuluĭ nostru sincer.

2. Cu privire la situaţiunea internă îngrijitoare şi la evenimentele ce se petrec peste hotarele ţerii, adunarea va accentua poziţia poporuluĭ romîn, chibzuind mijloacele potrivite a promova buna stare şi inflorirea patrieĭ.

3. Protestarea contra proiectuluĭ de lege de maghiarisare a numelor comunelor.

4. Eventuale propunerĭ.

Pentru binele nostru al tuturor, vĕ rugăm să veniţĭ în numĕr cît se poate de mare.

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Caiĭ. De departe amicul meŭ, unul din rariĭ artiştĭ bunĭ aĭ teatruluĭ, mĕ întîmpină cu un zîmbet de satisfacţie şi cu un ton triumfător exclamă:

— Două miĭ cincĭ sute!...

Era, după cum aţĭ înţeles de sigur, suma încasată în ajun, la prima reprezentaţie a „Piraţilor".

Casa fusese în adevăr luată cu asalt; biletele, de galerie şi balcon în deosebĭ, se epuizase şi publicul venia, venia mereŭ, venia în valurĭ.

Ce va să zică *arta!*

Căcĭ arta de *a plăcea* este unica pretinsă actorilor: nimic în afară de aceasta.

A plăcea cuĭ? A plăcea cum? Complimentul nu are nicĭ o importanţă de îndată ce verbul a fost realizat. A plăcea norodulŭi — atîta e. Şi piesa a plăcut şi a salvat.

Caiĭ aŭ scos carul dramatic din noroiul în care îl înfundase greutatea uneĭ proaste administraţiĭ; şi patru caĭ de aĭ comuneĭ aŭ fost de ajuns.

E adevarat că n'aŭ fost numaĭ caĭ, ci şi focurĭ nenumărate, cascade, munţĭ, ape, prăpăstiĭ — maĭ ales prăpăstiĭ — amulete, copiĭ, testamente şi altele de acelaşĭ calibru. Publicul de la „Hamlet" s'a mulţămit şi s'a amuzat, caiĭ aŭ nechezat şi actorĭĭ aŭ jubilat.

— Două miĭ cincĭ sute!..,

Odinioară gîştele aŭ salvat Capitoliul; nu e de mirat că pot astă-zĭ caiĭ să salveze un mic teatru de provincie...

ARMONIA LIBERALĂ

Intrunirea majorităţeĭ. — 100 de aderenţĭ. — Ruptura definitivă.

Urechea ulciorulŭi colectivist s'a rupt: aurelianiştiĭ şi sturziştiĭ s'aŭ împrăştiat definitiv în douĕ fracţiunĭ.

Faptul era de prevĕzut. Dacă cearta dintre guvern şi drapeliştĭ părea a se îndulci din cînd în cînd, apoĭ discursul d-luĭ V. Lascar, rostit la cea de pe urmă întrunire a majorităţilor, nu maĭ lăsa loc de bănuială că ruptura trebue să se facă.

D. Vasile Lascar a făcut cel maĭ sever rechizitoriu domnuluĭ Sturdza. L'a calificat de nedestoinic, de slugarnic, de trădător al intereselor ţăreĭ. I-a făcut un pomelnic lung şi dureros, asupra moduluĭ cum s'a purtat în trecut şi cum se conduce actualminte.

O nouă întrunire

Vineri seara guvernul a convocat din noŭ majorităţile. Nimenĭ afară de aceĭ 100 mameluci carĭ aŭ respuns la apel, nu ştia despre întrunirea aceasta.

Aurelianiştiĭ n'aŭ fost convocaţĭ, aşa că d. Sturdza şi aĭ seĭ aŭ putut pleda după plac, neîntrerupţĭ de nimenĭ.

Din cuvîntările, banale în fond, ţinute de domniĭ Sturdza, Cavalliotti, Nacu, Isvoranu, se poate vedea că s'a renunţat definitiv la aurelianiştĭ.

Lupta în marea familie, va începe deci de aci înainte şi abea acum spectacolul va deveni interesant.

Iată acum o dare de seamă complectă asupra întruniriĭ de care ne ocupăm.

Consfătuirea

La consfătuire abia aŭ luat parte 100 deputaţĭ şi senatorĭ şi s'a remarcat foarte mult absenţa d-lor Take Giani, C. Stoicescu şi G. D. Palladi.

D. **Dim. Sturdza** *a anunţat că orĭ-ce fel de înţelegere cu aurelianiştiĭ este imposibilă şi că tratările de împăcare cu dînşiĭ sunt definitiv întrerupte. In consecinţă se adresează majorităţiĭ, dacă în asemenĭ condiţiunĭ guvernul se poate sprijini pe concursul eĭ. Primul ministru face apoĭ istoricul desbinăriĭ în partid de la afacerea Mitropolituluĭ şi pînă azĭ şi apoĭ atacă cu violenţă maĭ ales pe d. Lascar. „Aurelianiştiĭ şi maĭ ales d. Lascar, — continuă d. Sturdză, — ne impută că nu consultăm comitetul executiv al partiduluĭ, că nu l'am consultat în chestiunĭ marĭ, cum a fost de pildă chestiunea metropolitană. Dar, d-lor, cît aŭ fost la guvern aŭ consultat vr'odată comitetul executiv? Şi chiar în chestiunea mitropolitană aŭ cerut eĭ vr'odată avizul comitetuluĭ? Nu, ci în loc de comitet executiv s'aŭ adresat la d. Take Ionescu! Apoĭ să ne ierte aurelianiştiĭ, noĭ nicĭ odată nu ne vom adresa nicĭ d-luĭ Take Ionescu, nicĭ vr'unuĭ alt duşman al partiduluĭ."*

D. Sturdza spune apoĭ că a încercat toate chipurile să împace pe aurelianiştĭ. Astă primăvară cînd a format cabinetul, le-a oferit patru ministere, dar dînşiĭ l'aŭ refuzat sub pretext că nu fac luptă de portofoliĭ.

Dovadă însă că numaĭ după portofoliĭ umblă, e că acum cîtă-va vreme cînd a oferit d-lor Take Giani, Aurelian şi Şendrea cîte un minister, dînşiĭ i-aŭ cerut să între şi d. Eugen Stătescu ba şi d. Lascar.

Neputîndu-se înţelege cu asemenĭ oamenĭ, e hotărît a merge înainte fără dînşiĭ, dacă majoritatea îl va sprijini şi promite că în schimbul sprijinuluĭ majorităţiĭ, va căuta să satisfacă nevoile fie-căruĭ deputat saŭ senator în parte.

Sfîrşind, face apel la majoritate, ca să se ferească de Aurelianiştĭ, căcĭ aceştia vreaŭ să facă obstrucţionism atît la Senat cît şi la Cameră, la discuţia generală asupra răspunsuluĭ la Mesaj şi în consecinţă roagă pe senatorĭ să închidă chiar azĭ discuţia generală asupra răspunsuluĭ.

***

D. **senator Cavaliotti,** *în numele majorităţiĭ Senatuluĭ, declară că acum senatoriĭ sunt pliroforisiţĭ şi înţeleg de ce guvernul nu se poate împaca cu aurelianiştiĭ. Asigură pe guvern de concursul devotat al Senatuluĭ.*

***

D. **C. Nacu,** *în numele majorităţiĭ din Cameră, face aceeaşĭ declaraţie. Apoĭ intră în amănuntele tratărilor urmate cu Aurelianiştiĭ şi după ce constată că pretenţiunile acestora la portofoliĭ sunt prea marĭ, atacă pe d. V. Lascar pentru cuvintele rostite la ultima consfătuire, cînd a zis că din pricina exclusivismuluĭ conducătorilor partiduluĭ, tînăra generaţiune intră în partidul conservator. „Această declaraţie a d-luĭ Lascar, — spune d. Nacu, — nu este de cît un drum pe care şi-l prepară pentru a intra în partidul conservator». D-sa spune apoĭ că partidul liberal nicĭ o dată n'a avut şi nu va avea nevoie de tinerĭ.*

***

D. **Ilariŭ Isvoranu** *spune că tinerii sunt o pacoste a partidelor şi-apoĭ declară, că de şi de origină vernescan, e devotat partiduluĭ liberal şi d-luĭ Sturdza.*

***

D. **B. Epurescu** *apostrofează pe aurelianiştĭ şi maĭ ales pe d. V. Lascar şi exprimă deplina sa încredere în d. Sturdza.*

Consfătuirea s'a sfîrşit la orele 12 din noapte.

O nouă direcţie

Vremurile materialiste prin carĭ trecem, tind să schimbe până şi sistemul neorînduelilor.

Până acum, iritaţiile populare în contra vre-unuĭ reŭ, îşĭ vărsaŭ focul asupra oamenilor de la carĭ credeaŭ că le vine reul; astăzĭ însă cînd torentele poporuluĭ iesă din matca lor, ele se revarsă ca principiŭ de rezbunare asupra bunurilor acelor de la carĭ li se pare că vine reul.

Aşa bună oară prin timpurile vechĭ, ereticilor şi maĭ cu samă evreilor în Spania li se infligeaŭ rele corporale in scop, fie de a'ĭ persecuta, de a'ĭ alunga saŭ chiar de a'ĭ asimila.

Progresul modern însă a dat o nouă direcţie acestor pornirĭ: *direcţia la pungă.*

Intr'una din duminicele trecute, o parte a poporuluĭ capitaleĭ de prin mahalălĭ, însufleţit atît de un elan patriotic lăudabil din punct de vedere liberal-naţional, cît şi economic, s'a scoborît în escursie de petrecere la centru, prin Lipscanĭ şi alte părţĭ negustoreştĭ ale Bucureştiuluĭ şi aŭ scotocit şi cotrobăit prin toate prăvăliile. Era o manifestare ecsuberantă de indignare patriotică îndreptată contra vampirilor externĭ carĭ sug sîngele naţiuniĭ.

Peste cîte-va zile după aceea, mahalagioaicele de la Puţu-cu-apă-rece şi de prin dealul Spireĭ, eşiră pe pod îmbracate în rochiĭ de matase şi'n manteluri de catifea. Tualetele eraŭ furnizate de vampirĭ cu graţiosul concurs al patrioţilor liberalĭ-naţionalĭ.

Această expansiune şovinistă devenită atît de lucrativă, fu se vede găsită, prin unele oraşe ale ţăreĭ, ca foarte nimerită, şi ast-fel se semnalară mişcărĭ şi prin provinţiĭ.

Neorînduelĭ avură loc în Galaţĭ, în Brăila, şi'n cele din urmă se pregăteaŭ şi la Bîrlad. Ast-fel ziarul *Paloda* anunţă că lumea din acel oraş se aştepta ca Sîmbătă se isbucnească o revoluţie contra evreilor. Dar ce măsurĭ credeţĭ că aŭ luat evreiĭ din acea localitate în vederea uneĭ asemine eventualităţĭ?

Paloda ne-o spune:

„Nelinişteа se întărea cu atît maĭ mult, „de *activitatea lăcătuşilor*, cariĭ reparaŭ „necontenit încuetorile uşilor magazinelor etc".

S'ar părea decĭ că o măsură de precauţiune cum e aceea a încuetorilor solide, ar fi prima condiţie de rezistenţă în contra manifestărilor patriotice sub regimurĭ naţional liberale, care, îndulcind oare cum moravurile revoluţionare, le-aŭ îndreptat maĭ mult spre bocceaua omuluĭ de cît spre om.

Este un pas cătră progres şi în *avantajul* naţional-liberalismuluĭ modern, atît din punctul de vedere altruist cît şi din acel personal.

Juvenal.

Puţină politică veche

Să nu se sparie nimenea că mă voiŭ apuca să descos actualitatea! Cîte nu s'ar putea spune despre începuturile politice ale fruntaşilor noştri de azĭ! Cît interes nu poartă istoria parlamentarismuluĭ romîn supt domnia luĭ Cuza, epocă plină de frămîntărĭ politice şi în care s'au pus temeliile partidelor noastre politice!

Dar nu de acestea mă doare capul. Las altora să descoase actualitatea; eu tot cu dorul de cele vechĭ, căcĭ acolo am libertatea de gîndire, de apreciare, libertate care, s'ar stînjeni, dacă m'aşĭ apuca să *descos* lucrurile prezente.

Iată de ce e vorba:

Cetitorul Istorieĭ Romîne a rămas probabil izbit de un fenomen foarte ciudat în desfăşurarea faptelor noastre istorice din trecut.

La începutul domniilor romîne ne apar două case domnitoare; una în Muntenia *a Basarabeştilor*, de origină obscură şi de tot veche (Hajdeu o face *dacă*; Onciul o face *besă*); alta în Moldova *a Bogdăneştilor*, primenită apoĭ cu *Muşeteştĭ*, înrudiţĭ cu Basarabeştiĭ.

In acest timp de permanenţă ereditară electivă a domnieĭ, corespunde şi o epocă de înflorire a boerieĭ.

In adevăr boerĭ nobilĭ cu dreptul de a încheia tractatele eĭ singurĭ cu străiniĭ, ca acel Mihail Logofătul; apoĭ cu dreptul de a-şĭ atîrna peceţile lor la actele domneştĭ; apoĭ cu obligaţia de a ridica curtenĭ în apărarea luĭ Vodă la vreme de primejdie; în fine o boerie aproape *feudală* o găsim în epoca de înflorire a puterei caselor domnitoare. Cu secolul al XVI-lea se sparge această putere; casele domnitoare pierd succesiunea la tron; elemente străine se interpun; şi maĭ ales în Moldova apar domniĭ rezleţe de-ale boerilor, sau ale străinilor.

Căpătarea dreptuluĭ din partea boerilor de a ajunge la domnie a adus cu sine — lucru curios — o slăbire chiar a elementuluĭ boeresc. Titlurile vechĭ nobilitare; drepturile feudale se pierd şi odată cu stîngerea caselor domnitoare a urmat şi o lovire şi scădere a boerimeĭ.

In această transformare politică şi socială a secol. al XVII-lea, a fost lesne de introdus elemente străine albaneze şi greceştĭ, din care aceste din urmă să ajungă precumpănitoare maĭ apoĭ în destinele ţăriĭ noastre.

Care să fie cauza acestor schimbărĭ? Negreşit că nu umblăm după *simplism* în Istorie, dar una din cauzele precumpănitoare în aceste transformărĭ a fost *mutarea centruluĭ politic de la noĭ din ţară la Turcĭ, în Constaotinopol.*

Inainte încă ca Turciĭ să supună ţările romîne, şi decĭ să fie închinate prin tratatele Turcilor, rostul politiceĭ turceştĭ s'a resimţit la noĭ. In Muntenia urmaşiĭ luĭ Mircea cel Bătrîn, iar în Moldova Petru Aron cel întăĭ vine cu ajutor Turcesc. Tot secolul al XVI-lea e o luptă între înriurirea turcească şi vechile tradiţiĭ domnitoare de la noĭ din tară, ca boeriĭ să aleagă domnĭ şi Poarta să-ĭ cosfinţască. Nu arare orĭ hotărîrile boerilor eraŭ contrabalansate de influenţele de la Ţarigrad, şi deja un Rareş, un Radu cel Frumos, un Laiota Basarab; apoĭ Lăpuşneanu, Kiajna cu fiiĭ seĭ capătă tronurile *numaĭ* cu ajutorul turcesc contra hotăriреĭ boerilor.

Dacă secolul al XVI-lea a fost epoca frămîntărilor şi a luptelor dintre privilegiile vechĭ ale ţăriĭ şi înriurirea turcească, cu secolul al XVII-lea înrîurirea turcească e precumpănitoare. Alegerea boerilor e o formă iluzorie; în fond agreatul şi afiliatul politiceĭ Ţarigraduluĭ va fi impus şi ales de boerĭ.

Deja în secolul al XVII-lea nicĭ Iaşiĭ nicĭ Bucureştiĭ nu maĭ aveau rostul politic, ce l'au avut Suceava şi Tărgovişte a. Chiar mutarea acestor capitale denotă în istoria noastră politică începutul înriuriреĭ politiceĭ turceştĭ.

Din ce în ce ţările romîne îşĭ pierd rostul lor politic şi devin două provinciĭ. — cele maĭ căutate — ale favoriţilor turcĭ din Constantinopol.

Cu jumatatea a doua a secoluluĭ XVII lucrurile încep a lua o consistenţă şi maĭ tare.

Postul de dragoman, adică *terziman* talmaciu, căpătă o putere însemnată după anul 1669 în persoana luĭ Panaiotaki. Odată cu toate secretele de sta

se încredinţară dragomanului — de ordinar *un grec*, căcĭ Turciĭ erau opriţĭ prin coran de a învăţa alte limbĭ — Sultanul avea cea maĭ mare încredere în dragoman.

El era *factotum* în Imperiu.

Pentru a căpăta favoarea Sultanuluĭ, trebuia întâiŭ să o capeţĭ pe a dragomanuluĭ. De aceia se observă că de unde în secol XVII-a domniile în ţările romîne se maĭ dădeaŭ după vechiul obiceiŭ al ţăriĭ, prin alegerea boerilor şi a ţăriĭ, cu secolul al XVIII-a, Poarta, pentru a asigura o maĭ bună administraţie şi strîngere de venituri, încredinţă, aproape în *mod constant*, domniile romîne în mînile foştilor seĭ dragomanĭ. Şi maĭ nu e domn în secolul XVIII-lea care să nu fi fost întâiŭ dragoman. Prin dragomanat a ajuns la domnie Mavrocordaţiĭ, Calimahiĭ, etc.

Faţă cu această constatare a rostuluĭ politiceĭ generale turceştĭ, ne întrebăm noĭ care e partea de merit saŭ demerit a Grecilor saŭ a boerilor ţăriĭ, în succesiunea domniilor? Ne vine maĭ uşor de constatat împrejurările, de cît să aducem învinuirĭ.

Se schimbase vremurile cînd hatmaniĭ ţăriĭ dispuneaŭ de domnie ca un Tomşa saŭ Răsvan; acum boeriĭ căutau să joace politica mare la Constantinopol. De acolo se împărţeau favorurile şi pedepsele, de acolo venea şi bucuria şi groaza.

Dacă în această centralizare a politiceĭ turceştĭ, elementul grecesc a luat o precumpănire asupra romînilor a fost ceva fatal,

Boeriĭ carĭ s'ar fi restrîns toată viaţa lor a face politică numaĭ la Iaşĭ orĭ la Bucureştĭ eraŭ condemnaţĭ a fi a cincea roată de la căruţă. Aceĭ ce aveau ambiţiunea de a însemna ceva trebuiau să bată pavelele Ţarigradului, căcĭ numaĭ de acolo puteau aştepta jucarea unuĭ rol politic.

Iaşiĭ şi Bucureştiĭ ascultau; Constantinopolul poruncia.

O asemănare nu strică. Până maĭ erĭ Iaşiĭ cîntăreau ceva în politică, de oare ce erau capitala ţăriĭ. Azĭ Iaşiĭ au devenit ca orĭ ce oraş de provincie; politica mare să face azĭ la Bucureştĭ. Cine vrea să rămînă numaĭ primar saŭ prefect se poate mulţemi numaĭ cu politica locală; cine însă ar vrea să aibă rol de ministru, trebue să fie în capitală. In capitală se face politică mare. Aşa era şi în trecut. In Constantinopol se făcea politică mare. Acolo era bursa; acolo era centrul operaţiunelor de bancă şi de domnie. Acolo era centrul politiceĭ turceştĭ; acolo se fabricau toate domniile. Dacă Greciĭ s'au folosit de aceste împrejurărĭ, eĭ au îndeplinit un rol pe care Istoria îl constată, fără a'l lăuda sau ocărî.

Aşa văd eu lucrurile.

Gh. Ghibănescu

AGONIE

X

Credeam că 'n loc să geamă va 'ncepe să 'nţeleagă
Simţirea mea dar astă-zĭ se lămureşte-abia
Că nu deşertăciunea de a iubi—dar ea
Mi-a fost iubire vie şi am vroit-o 'ntreagă.

Adîncul gol al răniĭ încep a-l măsura
Re 'ntors la mine însu-mĭ, ca paserea pribeagă;
Şi uşurat de doru-ĭ de dînsa azĭ mă leagă
Nu farmecul speranţeĭ—ci 'nstrăinarea grea.

Vroiam să staŭ pe urma-ĭ cu rîs triumfător,
Privind cum piere 'n gîndu-mĭ o magică făptură
La care mă 'nchinasem cu rugă, s'o ador;

Dar cîte-odinioară în suflet mă durură
Iubire, dor şi jale răsar schimbate 'n ură
Şi n'am macar mîndria să par nepăsător...

Tristis

INFORMAŢII

— —

DAUDET

«Ah! dragă Daniel, ce frumos ştiĭ tu să povesteştĭ. Sunt sigur că dacă aĭ vrea aĭ putea să scrii prin ziare...» aşa ne povesteşte Jules Lemaître că mătuşa Jacques a descoperit de timpuriu talentul *Petit Choce*, porecla de casă a copiluluĭ menit să devie maĭ tîrziu Alphonse Daudet.

«...Petit Choce a scris prin ziare, ba a făcut şi cărţĭ. Şi publicul a fost de o părere cu mătuşa Jacques. O, locuitorule al moreĭ luĭ Gaspard Mitifio, povestitorule al poveştilor de Lunĭ, prietene al miculuĭ Jacques şi al mititeleĭ Désirée, compatriotule necredincios al luĭ Tartarin, al luĭ Numa şi al luĭ Bompard, istoriografule al Nababuluĭ şi al regineĭ Frédéricque, o magule care ştiĭ să împreunĭ într'o măsură atît de dreaptă şi cu puterea unuĭ secret atît de rar: adevărul, fantazia şi duioşia,—ah! ce frumos ştiĭ să povesteştĭ lucrurile!..»

Aşa ni-l caracterizează istoricul «Scriitorilor contemporanĭ» pe marele Alphonse Daudet, astă-zĭ mort ilustru, pînă ierĭ iluştru între iluştriĭ scriitorĭ aĭ Franţeĭ.

***

Micul provincial din Tarascon, venit la Paris sărac şi necunoscut, purtînd în geantă manuscrisul gingaşelor «Amoureuses» unde cîntă cireşele roşiĭ şi buzele roşiĭ ale coreicelor, era menit să stăpînească inimile Parisuluĭ şi să devie în afară de un genial romancier şeful uneĭ adevarate dinastiĭ literare care a dat Franţieĭ pe d-na Daudet, pe Ernest Daudet şi pe Leon Daudet.

«Aveam şase-spre-zece anĭ, veneam de departe, din fundul retras al Languedoculuĭ ca să mă dedau literaturiĭ. După ce plătisem locul meu în tren rămăseiu cu doĭ francĭ în buzunar; de ce însă m'aşĭ fi temut? Eram aşa de bogat în visurĭ şi speranţe! Uitasem că mi-e foame; cu toate ademenirile prăjiturilor şi băuturilor la bufeturile de pe la gărĭ, nu vroiam să schimb moneda albă şi o ţineam ascunsă cu grijă în buzunarul meu. Dar către sfîrşitul călătorieĭ, după lungĭ trăgănelĭ şi legănăturĭ ale trenuluĭ, care străbătea cîmpiile pustiĭ ale Campanieĭ, eram cît pe ce să leşin de foame. Tovarăşiĭ meĭ de drum, nişte matrozĭ carĭ cîntau, îmĭ deteră o duşcă. Ce suflete bune! Cît erau de frumoase cîntecele lor mojicoase, şi cît de bun le era rachiul pentru un biet om care nu mîncase nimic de două-zecĭ şi patru de ceasurĭ!..»

***

Aşa îşĭ descrie întrarea în capitala lumeĭ scriitorul bogat care moare la Champrosay, vila grandioasă unde s'a stins din viaţa, acum de curînd chiar, cel dintre urmă din fraţiĭ Goncourt.

Ţară glorioasă,—Franţa singură poate suferi pierderĭ atît de marĭ, căcĭ ea singură posedă oamenĭ atît de marĭ: fie-care se pare că umple veacul tot cu puterea talentuluĭ, cu abundenţa operilor, cu bogăţia închipuiriĭ.

Vor întreba şi acum noroadele de cetitorĭ şi criticĭ,—se vor întreba uniĭ pe alţiĭ—care a fost anume mărimea răposatuluĭ Daudet? Care sunt scriitoriĭ maĭ marĭ aĭ veaculuĭ? Cine va fi urmaşul celebrităţiĭ luĭ Daudet? Şi aşa maĭ departe.

Ceeea ce dovedeşte odată maĭ mult cît e de numeroasă falanga marilor scriitorĭ în Franţa unde nimenĭ nu poate afirma întru cît e maĭ mare unul de cît altul, talentul luĭ Daudet, al luĭ Zola, al luĭ Maupassant, al luĭ France sau al luĭ Bourget.

***

Afară însă de orĭ-ce îndoială e faptul că Alphonse Daudet era maĭ mare prin varietatea nemărginită a talentuluĭ de romancier; variat la nesfîrşit de la duioasa poemă *Sapho* pînă la satirica epopee a luĭ *Tartarin*, de la chinuitorul farmec din *L'immortel* pînă la simplicitatea dulce din Petit Choce.

«Norocul literar al luĭ Alphonse Daudet—zice Lemaître—e unul din cele maĭ strălucite din cîte s'au văzut. E o fermecare a tuturor. Daudet tîrăşte după sine toate inimile, pe acele carĭ vor lacrimĭ, şi pe acele care cată spirit, pe amorezaţiĭ de lucrurĭ extraordinare şi pe căutătoriĭ de lucrurĭ moderne, pe ceĭ simpli, pe ceĭ rafinaţĭ, femeile, pe poeţĭ pe naturalişti, şi pe stilişti; căcĭ are ceea ce se numeşte farmec şi care nu se poate defini într'o operă de artă ca şi într'un chip de femeie...

***

Este o forţă enormă care dispare din lumea literaturiĭ şi gîndiriĭ franceze. Dar Daudet a dăruit tot ce se poate crea maĭ fecund, maĭ măreţ, maĭ frumos şi maĭ etern sufletelor noastre, veaculuĭ nostru.

— —

Strada Baciu 14, a incetat din viaţă Chiriac Obadiu, în etate de 101 anĭ.

— —

Cetim în „Journal des Débats"

Corespodentul nostru din Bucureştĭ ne scrie că agenţiĭ de poliţie ameninţă pe proprietariĭ magazielor devastate, carĭ renunţă în masă la pretenţiunile lor. Resultatul prevĕzut: bancheriĭ (?) israeliţĭ nu maĭ voesc să facă scompturĭ pe piaţa Bucureştĭ.

— —

Simbătă la ora 2 a avut loc înmormîntarea doamneĭ Adela Cozmovicĭ. Imediat după carul funebru mergea părintele d. A. Blancfort care, sdrobit de durere, era susţinut de ceĭ 2 fiĭ aĭ săĭ. Imediat venea soţul împreună cu fraţiĭ săĭ,—dintre carĭ doĭ, printr'o coincidenţă foarte tristă, sunt ramaşĭ şi eĭ de curînd văduvĭ—şi cu cumnaţiĭ săĭ d-niĭ I. Vrînceanu, Papp, Buzdugan. Un public numeros încunjura familia întristată printre care d-niĭ Mărzescu, Poni, Stravolca, Penescu, V. Buţureanu, dr. Riegler, dr. Herzenberg, G. Irimescu, Bădăreu etc.

Un mare număr de doamne aŭ urmat cortegiul în trăsurĭ.

Cordoanele erau ţinute de d-niĭ Atanasie Gheorghiu, C. Grigoriu, P. Sadoveanu, G. Hette.

Totul denota că defuncta, care a murit în floarea vrîsteĭ, ştiuse să-şĭ atragă pe lîngă iubirea şi devotamentul familieĭ, stima şi simpatia uneĭ numeroase părţĭ din societatea ieşană.

— —

Arderea cadavruluĭ unuĭ deputat.

Zilele acestea a murit la Paris d. Albert Pétrat deputat radical al arondisimentuluĭ 6-a din Paris. Conform dorinţeĭ exprese a defunctuluĭ, corpul a fost ars în crematoriu de la Père La Chaise. Dinaintea cenuşeĭ s'aŭ ţinut maĭ multe discursurĭ din partea amicilor politicĭ între carĭ şi d. René Goblet.

— —

Astă-zĭ începe la Cameră discuţia la respuns la mesagiul tronuluĭ.

Din partea opoziţieĭ conservatoare vor vorbi d-niĭ Take Ionescu şi Al. Marghiloman.

Din partea aurelianiştilor de asemenea vor lua cuvîntul mulţĭ oratorĭ.

Nu se ştie, însă, cine va vorbi din partea guvernuluĭ.

Acum însă, cînd discuţia în Senat s'a închis vinerĭ seara, guvernul e silit să aducă Lunĭ în discuţia camereĭ proiectul de răspuns la mesaj.

— —

Rechizitorul referitor la d. Filipescu şi la ceĭ 4 martorĭ s'a terminat.

Procesul va compare la 15 a. c. înaintea secţiuneĭ a III-a a tribunaluluĭ Ilfov, Familia Lahovary se va constitui parte civilă.

— —

Un incident regretabil a avut loc sămbătă la secţia a II-a a tribunaluluĭ, cu ocazia unuĭ proces fără importanţă pentru rîdicarea unuĭ sechestru.

Avocaţiĭ Ath. Gheorghiu şi Jean C. Barozzi, acesta din urmă din Bucureştĭ, s'au apostrofat violent şi, fără de intervenţia unor avocaţĭ, cearta ar fi degenerat şi în păruială.

— —

Un deputat din Iaşĭ a întrebat zilele acestea pe un domn ministru, cam ce voieşte Stătescu, de se poartă ast-fel şi cu liberaliĭ şi cu aurelianiştiĭ.

— Nicĭ un om politic, nicĭ chiar d. Stătescu, n'ar putea spune ce doreşte, a răspuns ministrul colectivist.

— —

Imediat după votarea respunsuluĭ la mesagiu, guvernul va pune în discuţia camereĭ proectul privitor la instructia secundară şi superioară. D. Sturdza speră ca proectul să fie votat încă înainte de închiderea camerilor.

Pare însă că lucrul nu se va întîmpla ast-fel, căcĭ anteproectul d-luĭ Haret întîmpină foarte multe dificultăţĭ, şi discuţiile care vor avea loc, vor fi un adevarat asalt în contra guvernuluĭ s'in special contra d-luĭ Haret.

— —

Din Iaşĭ vor pleca d-niĭ deputaţĭ Vasile şi Dr. Leon Sculy, pentru a lua parte la desbaterile la mesagiŭ.

Aurelianiştiĭ vor fi şi eĭ toţĭ prezenţĭ în cameră în timpul discuţiuneĭ.

Gruparea de la Drapelul *voieşte să facă o manifestaţie serioasă a puteriĭ lor cu ocazia votăreĭ mesagiuluĭ.*

— —

Garantarea libertăţeĭ individuale.

Iată principalele inovaţiunĭ din legea asupra instrucţiuneĭ criminale care s'a promulgat în Franţa la 8 Decemvrie a.c.

Oriĭ ce individ arestat trebue să fie adus la parchet cel maĭ tărziŭ în termen de 24 de ore. Procurorul trebue să desemneze imediat pe judecătorul care are să instruiască în afacerĭ şi pe un al doilea judecător care să lucreze în locul celuĭ dintăĭ, dacă acesta ar fi împedecat. Judecătorul trebue să iee imediat interogatorul. In caz de nu se vor indeplini aceste formalităţĭ, şeful depozituluĭ în care se află arestat prevenitul, este dator să'l pue în libertate.

Judecătorul, la primul interogator, înştiinţază, pe inculpat despre faptele ce i se impută şi îĭ face cunoscut că *este liber să nu facă nicĭ o declaraţie*; că are dreptul să-şĭ aleagă un sfătuitor; că dacă nu-şĭ alege el, i se va numi unul din oficiŭ.

Judecătorul scrie decanuluĭ consiliuluĭ de disciplină, care desemnează pe avocatul din oficiŭ. Judecătorul face cunoscut apărătoruluĭ cînd va avea loc interogatorul şi confruntarea prevenituluĭ, şi dă ordin directoruluĭ arestuluĭ, să lese pe prevenit să comunice liber cu apărătorul.

Interogatorul în procesul verbal de confruntare trebue să fie semnat şi de avocat,

Prevenitul are dreptul să renunţe la avocat. dar pentru acesta trebue să facă o declaratie espresă în scris.

— —

Tribunalul a ordonat să se aplice sechestru pe veniturile circuluĭ Sidoli din Iaşĭ, pentru suma de 12.720 leĭ pe care d. George Franzini Sidoli o datorează doamneĭ Ecaterina Istrati din Iaşĭ.

— —

Cetim în Epoca:

Voinţa Naţională, *care este cînd pentru duel, cînd contra dueluluĭ, după cum îĭ vine la socoteală, revine asupra uneĭ afacerĭ, în care primise de la d. Filipescu un răspuns care o redusese la tăcere.*

Pentru a face plăcere Voinţeĭ, *reproducem încă o dată răspunsul pe care îl publicasem în* Epoca:

Ru ocazia alegeriĭ de la Galaţĭ, d. N. Filipescu a fost obiectul uneĭ agresiunĭ din partea a treĭ indivizĭ, ce răspund numeluĭ de Macri.

Deşi caracterul acesteĭ agresiunĭ colective era maĭ mult de domeniul parchetuluĭ, totuşĭ pentru a nu solicita sprijinnl banditului Bastake, d. Filipescu a consimţit să privească această afacere ca una din acele cari se tranşează prin arme.

Cînd e vorba de insulte colective codul dueluluĭ zice: că *ofensatul alege persoana căreia înţelege să ceară reparaţiune.*

In cazul de faţă d. Filipescu necunoscînd pe nicĭ unul din agresorĭ, a aflat că unul, d. Pavel Macri, e consilier comunal, iar un altul, ce se chiamă Ştefan Macri, din Constanţa, e un vagabond, care a fost internat într'o casă de sănătate, care a fost oprit la Constanţa de a exercita profesiunea de avocat şi care în schimb exercită pe malul mării o profesiune de mijlocitor, foarte potrivită cu numele ce-l poartă, căcĭ schimbînd numaĭ ultima slovă din nume şi-ar putea desvăli meseria aquatică.

Intre aceştia, d. Filipescu a dat preferinţă consilieruluĭ comunal asupra Stoicesculuĭ din Constanţa. Acesta însă s'a dovedit a fi un mişel, cum probează procesul verbal al martorilor d-luĭ Filipescu, pe care l'am publicat.

Lipsit se vede chiar de un testimoniŭ din partea martorilor săĭ, poltronul consilier comunal a publicat el însuşĭ, în locul unuĭ proces-verbal o scrisoare în propria sa canză, înaintînd neadevărurĭ cu atît maĭ sfruntate, cu cît ştia că d'aci înainte mişelia luĭ îl pune la adăpostul orĭ-căreĭ urmărĭ neplăcute.

Azĭ intervine şi d. Ştefan Macri prin o scrisoare care pare a vroi să dovedească că acest individ, orĭ cît ar fi de decăzut în toate privinţele, e cel puţin un viteaz. Deja vărul săŭ Pavel Macri îĭ dăduse un certificat de spadasin.

E probabil că toate acestea sunt simple fanfaronade şi Ştefan Macri nu va dovedi contrariul, de cît atuncĭ cînd va scurta distanţa între el şi cel pe care îl insultă.

Deşi natura agresiunii la care a luat parte precum şi codul dueluluĭ şi trecutul acestuĭ individ care se vede că e pus la cale, autoriză pe d. Filipescu să-l nesocotească, totuş suntem autorizaţĭ de d. Filipescu a-ĭ declara că e dispus a-ĭ tăia urechile cînd va îndrăzni să şi le arăte în Bucureştĭ.

D. Filipescu consimte a-ĭ face mila de a'l trata alt-fel de cum merită, însă nu are vreme acum să meargă să se plimbe prin Dobrogea.

Şi apoĭ codul dueluluĭ dă ofensatuluĭ alegerea loculuĭ de întîlnire.

Trebuind să se absenteze, timp de vre-o două zile, la Brăila, din cauza alegeriĭor, d. Stefan Macri va găsi totuşĭ orĭ cînd la redacţia „Epociĭ" adresa martorilor d-luĭ Filipescu.

D. Stefan Macri s'a ferit, d'atuncĭ, a mai face pe grozavul şi după şase lunĭ de aşteptare d. Filipescu l-a dat în judecată.

— —

In vedere că administraţia comunală nu voeşte să revie asupra hotărireĭ, ca porciĭ să fie tăeţĭ numaĭ la abator, negustoriĭ de mascurĭ aŭ adresat un protest *energic*, d-luĭ Tacu pe care îl ameninţă cu urgia lor, dacă nu revine asupra hotărîreĭ luate.

Să spune că protestul numiţilor negustorĭ a făcut o profundă impresie primuluĭ ajutor de primar.

— —

Comitetul naţional studenţesc a ţinut ierĭ o întrunire publică în Galaţĭ. A presidat d. profesor Cerchez. Studenţiĭ Cădere, Leatris, Drăgănescu şi Herovanu aŭ vorbit în mijlocul atenţiuneĭ încordate a uumeroaseĭ adunărĭ.

O dare de seamă complectă pe mînĭ.

FOIŢA ZIARULUI „OPINIA"

37)

PARIS

de

EMILE ZOLA

CARTEA ÎNTÎIA

IV

Era chiar în salonul Rosemondeĭ titlurĭ răsunătoare, adevăraţĭ miliardarĭ, pe urmă, de desubt, cel maĭ extravagant amestec de minciunĭ şi de drojdiĭ internaţionale. Şi Petru se gîndia la acest internaţionalism, la acest cosmopolitism, la stolul de străinĭ, care din ce în ce maĭ des, cade asupra Parisuluĭ. Veniaŭ aicĭ, de sigur pentru a petrece, ca într'un oraş de aventurĭ şi de plăcere, făcîndu-l să putrezească puţin maĭ repede. Era dar trebuincioasă, descompunerea aceasta a oraşelor marĭ care au guvernat lumea, această îngrămădire a tuturor pasiunilor, a tuturor dorinţelor, a tuturor indestulărilor, acest îngrăşămînt de gunoiŭ îngrămădit, adus de pe tot globul, unde se răsfaţă în inteligenţă şi în frumuseţe floarea civilizaţieĭ?

Venia însă Jansen, un tînăr înalt, slab, de vre-o treĭ-zecĭ de anĭ, foarte blond, cu ochiĭ cenuşiĭ, palizĭ şi aspri, barba ascuţită, cu părul buclat şi lung, făcînd maĭ lungă faţa vînătă ca acoperită de ceaţă. Vorbia destul de rĕŭ franţuzeşte, încet, fără nicĭ un gest. Spuse şi el că nu poate găsi pe princesa, cu toate că a căutat'o peste tot. Poate îĭ displăcuse care-va şi se suise să se închidă, să se culce, lăsînd pe invitaţĭ să petreacă liber la dînsa, dupa voia lor.

— A, iat'o! zise deodată Massot.

Rosemonde era acolo, în adevĕr, în vestibul, pîndind, ca şi cum ar aştepta pe cine-va. Mică, slabă, maĭ mult stranie de cît frumoasă, cu obrazul fin, cu ochiĭ verzĭ ca marea, cu nasul mic şi tremurător, cu gura puţin cam mare şi prea roşă, arată nişte dinţĭ admirabilĭ. Avea în ziua aceea o rochie albastră ca cerul presarată cu argint, braţelete de argint, un cerc de argint în părul pudrat care-ĭ cădea în bucle şi în fire nebune, părea încunjurată mereŭ de vînt.

— Dar tot aceea ce veţĭ voi d-le abate! spuse ea luĭ Petru, de îndată ce află motivul stăruinţeĭ luĭ. Dacă nu vi-l primeşte la Asilul nostru pe bătrînul d-v., trimeteţi-l la mine, îl ieaŭ eŭ! Am să-l culc eicĭ undeva.

Era agitată, privea mereŭ aşa. Şi cînd preotul o întrebă dacă d-na baroana Duvillard venise, dînsa strigă:

— Nu. Pentru aceasta mă vedeţĭ mirată. Ea trebue să-mĭ aducă pe ceĭ doĭ copiĭ aĭ eĭ... Erĭ, Hyacinthe mi-a promis formal că vine.

Aceasta era noul eĭ capriciŭ. Dacă pasiunea chimieĭ, îĭ lăsase loc pentru a da naştere gustuluĭ poiesieĭ decadentă şi simbolică, aceasta era din cauză că într'o seară, vorbind despre ocultism cu Hyacinthe, descoperise întrînsul o frumuseţe extraordinară, frumuseţea cerească a sufletuluĭ călător al luĭ Neron. Cel puţin, spunea ea, semnele eraŭ sigure.

De-odată pe neaşteptate, părăsi pe Petru.

— Ah! însfîrşit, spuse dînsa uşurată, fericită.

Şi alergă spre uşă, Hyacinthe întra cu sora sa Camille. Dar chiar de la prag, întîlnise pe prietenul pentru care venise, pe tînărul lord Elson, un adolescent cu înfăţişare femeească şi palid, şi de abia observă primirea delicată a Rosemondeĭ; căcĭ dînsul spuneă convins că femeea e un animal necurat şi ordinar, murdărind orĭ ce atingea atît prin inteligenţă cît şi prin corp. Mîhnită de această recoltă, dînsa urmări pe ceĭ doĭ tinerĭ şi întră în urma lor în mirosul pătrunzător, în căldura înăduşitoare a salonuluĭ.

Massot avusese delicateţa de a opri pe Camille, pentru a o aduce luĭ Petru, care de la primele cuvinte se desperă:

— Cum, domnişoară, mama d-v nu v'a întovărăşit până aicĭ?

Tînăra fată, îmbracată, după obiceiul eĭ, într'o rochie închisă, albastră strălucitoare, era nervoasă, ochiĭ răutăcioşĭ, voacea fluerătoare. In înalţarea furioasă a miceĭ eĭ taliĭ, diformitatea se vedea maĭ bine, umărul stîng maĭ nalt de cît cel drept.

Nu, n'a putut... Avea de încercat la croitor. Am întîrziat la expoziţia Crinuluĭ, şi am lasat'o la Salmon, venind aicĭ.

Dînsa într'un mod isteţ făcuse să se lungească vizita la expoziţie sperînd că va împedica întîlnirea mameĭ eĭ, în strada Matignon. Şi acum era furioa să de uşurinţa cu care mama eĭ se descurcase de dînsa mulţumită minciuneĭ aceleĭ încercărĭ la croitor.

(Va urma)

Cota oficială

Constanța 7 Decembrie 1897.

Orz 1420 hect. 4 leĭ 20 banĭ, Sacară 110 hect. 5 leĭ 20 banĭ. Meiŭ 90 hect. 4 leĭ 50 banĭ. Ovĕz 20 hect. 8 leĭ 70 banĭ. Rapiță 270 hect. 6 leĭ 90 banĭ. Grîu arnăut 120 hect. 11 leĭ 40 banĭ. Grîu de toamnă 100 hect. 9 leĭ 40 banĭ. Porumb 450 hect. 5 leĭ 60 banĭ toate în magasie.

Din Streinatate

CONFLICT ORĬ CE?

Dacă afacerea Dreyfus, n'ar fi avut altă urmare de cît ațîțarea într'un grad atît de mare a pasiunelor, încă s'ar putea admite părerea unuĭ jurnalist francez că maĭ bine, apărătoriĭ dreptățeĭ, n'ar maĭ fi răscolit noroiul—ca să nu zic misterul—acesteĭ chestiunĭ. O victimă? Eĭ bine, cîte pe zi nu reclamă progresul. Cît de culpabil ar fi sindicatul, dacă Dreyfus e într'adevăr vinovat! Sindicatul — în vederea urmărilor — e chiar maĭ criminal de cît însușĭ Dreyfus, dacă condemnatul din insulele Draculuĭ e într'adevăr vinovat.

***

Am vorbit zilele trecute despre o serie de documente, despre care vorbește *Rochefort* în *L'Intransigeant*. Cu toata desmințirea guvernuluĭ, Rochefort menține spusele sale. Or desvălirele luĭ Rochefort sunt o insultă directă pentru împaratul Germanieĭ și tocmaĭ aci stă gravitatea chestiuneĭ. În timp ce spiritele agitate din Paris, atacă și insultă Germania, aceasta din urmă, a relevat insulta și prin organele oficiale comunică impresiunele.

In ziarul *Nordeutsche Allgemeine Zeitung*, se spune că Germania nu poate suferi insulta ce i se aduce și știe să respundă. De aseminea gazetele cer rechemarea ministruluĭ german la Paris.

***

Pe de altă parte gazetele de boulevard atacă cu o violență extremă Germania.

Libre Parole, Eclair, Matin, vorbesc de Germania în niște termenĭ foarte amenințătorĭ. Gazetele în chestiune, spun că imperiul German nu s'a mulțumit numaĭ c'un rol de spion, în această afacere, ci a luat și o poziție oficială și presează asupra ministeruluĭ frances.

Jour, respunzînd gazetelor Germane, spune că imperiul vecin de Franța să fie mulțumit de starea actuală de lucrurĭ **dacă nu voiește să aibă un respuns demn de Franța.**

***

UN ATENTAT CONTRA ȚARULUĬ

Ziarele străine ne aduc știrea despre descoperirea unuĭ atentat în contra țaruluĭ, descoperire făcută în Londra.

Iată în ce consistă afacerea:

Poliția a fost înștiințată despre existența unuĭ rus în vrîstă de 33 anĭ cu numele de Vladimír Burzew, care ar fi căutat să convingă maĭ multe persoane pentru a intra într'o asociație în scop a ucide pe Imparatul Rusieĭ.

Burzew—a fost găsit de poliție în sala de lectură a Britisch-museuluĭ, unde fiind interogat n'a tăgăduit nimica. Recunoaște că într'adevăr a scris o serie de articole într'o revistă intitulată «*Narodovolec.*» Intr'un ghiozdan al seŭ, aŭ fost găsite maĭ multe exemplare din numita broșură, care s'ar putea traduce în românește prin «*Voința Poporuluĭ*». De asemenea s'aŭ maĭ găsit treĭ exemplare dintr'o carte intitulată: «un secol al politiceĭ ruseștĭ, 1800—1896». Cărțile aceste erau împachetate și aveaŭ pe ele însemnate adresa. De asemenea s'a găsit o scrisoare rusească datată din America, în care se vorbea de un atentat și care era adresată, Wladimir Burzew, redactorul revisteĭ Narodovolec, la Westscrost Road, shepherds Bush, Londra» și apoĭ preschimbată în «12 osmonde Road, Hammersmith, London».

Cercetările continuă încă.

ULTIME INFORMAȚII

Ultima probă clinică, pentru concursul de la spitalul *Caritatea* a avut loc astă-zĭ. Examenul s'a făcut asupra unuĭ bolnav din secția d-luĭ d-r Negel.

Diagnoza a fost: *reumatism poliarticular.*

O singură probă practică va maĭ avea loc, după care se va proceda la cetirea probelor în scris.

O simplă întrebare administrațieĭ comunale.

Prin noua ordonanță pentru exploatare a abatoruluĭ comunal, se prevede perceperea uneĭ taxe de un leŭ de vită, pentru intreținerea serviciuluĭ de curățire a abatoruluĭ.

În termen mediŭ se taie în Iașĭ anual 18,000—20,000 de vite.

Oare 20,000 leĭ costă serviciul de intreținere pe an la abator.

Față cu proectul cel noŭ al direcțiuneĭ C. F. R., prin care se prevede înființarea de docurĭ și antrepozite în Iașĭ, de o capacitate numaĭ de 80 vagoane, președintele camereĭ de comerț din Iașĭ a convocat pe toțĭ membriĭ aceleĭ camere la o întrunire care va avea loc Mercurĭ cînd președintele camereĭ, va cere încuviințarea unuĭ protest în contra acestuĭ proect.

Tot-odată d. Șerban va inzista în raportul d-sale, asupra celor douĕ proecte de legĭ, votate de corpurile legiuitoare, privitoare la facere de docurĭ și antrepozite la Iașĭ.

In acest raport se va cere înființarea docurilor precum prevedeaŭ proectele de legĭ de care vorbim maĭ sus, iar nu după cum se prevede în noul proiect al direcțiuneĭ C. F. R.

D. Nicu Gane care era așteptat ierĭ nu va sosi de cît mîine, marțĭ, din cauza că trebuie să se prezinte Regeluĭ cu respunsul la mesaj.

Societatea științifică și literară a ținut ședință vinerĭ. Presida d. A. D. Xenopol.

D. Valeriu a citit o dare de samă asupra studiuluĭ d-luĭ *Ștefan Graur*, elev al școaleĭ *Hautes-études* din Paris, cu titlul de *La Roumanie et le Tzarisme.*

D. Graur a desvoltat acest studiu în romînește supt forma uneĭ conferințe, la secția Ligeĭ Romîne din Paris; iar pentru interesul chestiuneĭ, d-sa a tradus'o în franțuzește și a tipărit'o.

Tonul lucrărĭĭ d-luĭ Graur arată maĭ mult pe un tînăr entusiast de cît pe un istoric.

Se cetește apoĭ un studiu de estetică asupra *picturei în timpurile noastre*, datorit peneĭ d-luĭ S. Bodnărescu, directorul Liceuluĭ Bașota din Pomîrla.

D. Bodnărescu face o analiză a tablourilor expuse la expoziția de pictură din München, unde au fost peste 70 de sale de tablourĭ, mare parte Germane și Engleze.

Aflăm cu plăcere despre logodna simpaticeĭ domnișoare Regine Glasberg, cu d. Louis Feldman, cunoscutul comerciant de lemne de construcțiĭ.

Felicităm viitoarea tînăra pereche.

D. B. I. Radu, directorul școaleĭ de comerț gradul al II-lea, a trecut cu mare succes examenele de doctor în drept la Universitatea din Bruxelles.

Se știecă d. Radu a luatacest nou titlu, în vederea catedreĭ de economie politică de la facultatea noastră de drept. Deși nu este prevăzut în lege totușĭ gurile rele de o bucată de vreme fac dificultățĭ la concursurĭ candidaților care n'aŭ de cît licența.

Tribunalul s. II, compus din d-niĭ Maxim și Tigran Buiucliu, în vederea slăbăciuneĭ atît a acuzăreĭ, cît și a apărăreĭ, a deliberat 2 zile în afacerea Smădu, după care Vinerĭ la ora 5 jum. p. m. a pronunțat amînarea, învocînd pentru a doua oară din oficiu martorĭ: pe d-niĭ Barchtetz, V. Botez și vezeteul Mardare.

Afacerea Cesar Popescu

(De la corespondentul nostru)

Vasluĭ, 4/XII

Opinia a ținut cetitoriĭ în curentul acesteĭ afacerĭ: învățătorul Cesar Popescu, din comuna Ivănești, a compărut alaltaerĭ înaintea juriuluĭ din Vasluĭ, sub inculparea de a fi atentat la pudoarea suroreĭ sale.

Curtea era prezidată de d. Porfiriu, asistat de domniĭ V. Elefterescu și G. Sturza. Procurorul general, d. Mîndru, ocupa fotoliul ministeruluĭ public. Apărarea a susținut-o d. G. Marinescu.

*

Cesar Popescu, acuzatul, apare escortat de 4 soldațĭ. De statură mijlocie, foarte robust, nimic din exteriorul luĭ nu dovedește regretul sau mustrarea pentru faptul comis.

După constituirea juriuluĭ, acuzarea rădică un incident pentru amînarea procesuluĭ. Se bazează pe faptul lipseĭ a 2 din ceĭ maĭ principalĭ marturĭ: Mihaĭ Mîndru și bunica acuzatuluĭ. Apărarea se opune arătînd că martoriĭ carĭ lipsesc sunt aĭ apărăreĭ. Incidentul procororuluĭ se respinge.

Acuzarea rădică apoĭ un al doilea incident, acel privitor la ședința secretă. Curtea admite incidentul. Publicul evacuază sala și, în afară de ceĭ în drept, nu rămîn de cît 3 persoane străine.

De la una din aceste persoane, corespondentul dv. a obținut toate amănunnuntele procesuluĭ.

*

Interogatoriul acuzatuluĭ a durat 1 oră jumătate. Popescu se contrazicea mereu, căutînd a nega faptele.

Imediat după acestea, se introduce victima. Victoria Popescu, sora legitimă a acuzatuluĭ, n'a împlinit încă 13 anĭ. Statura mică, șatenă, ochiĭ micĭ, foarte expresivĭ—Victoria face o bună impresiune și pare a fi mult maĭ în vrîstă de cît e în realitate.

Interogatorul ce i s'a luat a durat pînă la 4 ore. Anegat toate depositiile anterioare, zicînd că atentatul n'a avut loc, că acuzarea ce se aduce frateluĭ ieĭ este o inscenare a Amalieĭ Popescu, mama lor vitregă. Amalia nu trăia bine cu Cesar. Spune că s'a atentat, în adevĕr, la pudoarea ieĭ, într'o zi cînd a mers să facă bae—dar atentatorul a dispărut.

Persistă în această depunere, cu toate că scrisorile din dosar dovedesc că atentatorul nu era altul de cît fratele ieĭ.

*

Se ascultă martoriĭ. Marghioala, preutească, spune că în una din zile Victoria a venit la dînsa cu rugămintea de a-o găzdui în casa eĭ de oare ce fratele ieĭ, Cesar, nu-ĭ dă pace. A fost primită dar Cesar a venit și a scos-o.

Amalia Popescu, mama vitregă a acuzatuluĭ, confruntată cu victima, neagă că ar fi îndemnat-o pe aceasta să denunțe cazul.

Depunerea unuĭ al treilea martor, N. Ioaniu, este zdrobitoare pentru acuzat.

Andriescu, învățătorul comuneĭ, depune în defavoarea acuzatuluĭ și spune că Victoria i s'a plîns în repețite rindurĭ contra luĭ Cesar.

Singurul martor favorabil luĭ Popescu, a fost Anton Tiron.

*

La redeschiderea ședinței, după 10 minute, procurorul general face istoricul cauzeĭ și roagă juriul să dee un verdict de condemnare.

*

Apărarea, reprezentată prin d. G. Marinescu, a excelat. Analizînd depunerile făcute, d. Marinescu le zdrobește și arată că toată afacerea e o inscenare.

*

Jurațiĭ au adus următorul verdict:

Da acuzatul este culpabil pentru că a ateutat la pudoarea suroreĭ sale, Victoria.

Nu, atentatul n'a fost săvîrșit cu violență;

Da, pacienta era maĭ mică de 13 anĭ;

Da, acuzatul ingrijea de sora luĭ.

Curtea a condemnat pe Cesar Popescu la *10 anĭ recluziune.*

D-rele Goldenberg și Trancu și d. Lupescu aŭ depus cu deosebit succes examenele, prima de doctoratul al VI-lea ultimiĭ de I-iul.

D-ra Trancu, a luat examenul cu nota zece.

Ecourĭ judiciare.

Am vorbit la timp despre aventurile nenorocite ale rabihuluĭ Akerman Brandwein.

Stabilit în Piatra N., unde voia să profeseze meseria aproape ingrată de rabin, Akerman căzu în disgrația comunitățeĭ evree de acolo. Datorite insistențelor și intrigelor acesteia, administrația din Piatra N., trimise rabinul în judecata tribunaluluĭ, care l'a condemnat la un an închisoare pentru vagabondaj.

După expirarea pedepseĭ rabinul a fost expulsat din țară. In momentul de a fi condus la frontieră, Akerman dispăru de sub escortă și se refugiă la Iașĭ, unde a fost găsit în casele numituluĭ Motel Friedman.

*

Înaintat parchetuluĭ, un mandat de arestare a fost lansat contra rabinuluĭ de judecătorul Ghinea Ionescu.

Astă-zĭ tribunalul secția a II-a se va pronunța asupra acestuĭ mandat. Akerman va fi tradus în judecată pentru calcarea art. 1 și 6 din legea asupra streinilor.

*

Rabinul, a căruĭ apariție intre pușca santineleĭ, a produs oare-care sensație la palatul justițieĭ, ie un om ca de 40 anĭ, cu figura inteligentă, pe care se pot citi urmele unor suferințĭ îndelungate. El pretinde a fi originar din Iașĭ.

*

Prințul Gr. Sturza a pus sechestru pe averea frateluĭ seu, Dimitrie, asupra proprietăților acestuia din Neamț.

*

Tribunalul se va pronunța azĭ asupra cererilor făcute pentru declararea în stare de faliment a firmelor A. Segal și S. Klepper.

Ministerul domeniilor a cerut avizul direcțiuneĭ scoaleĭ de comerț gradul II asupra intervenireĭ Primărieĭ Iașĭ pentru a-i se ceda atenansele acesteĭ scolĭ în care se aflaŭ altă dată ateliele scoaleĭ technice, spre a instala într'insele o secțiune de pompierĭ.

Secretarul scoaleĭ, printr'o adresă care a fost semnată și de locțiitorul de director, face cunoscut ministeruluĭ că instalarea pompierieĭ în ograda scoaleĭ ar aduce un mare prejudițiu scoaleĭ.

Anghina difterică s'a ivit din noŭ în unele comunĭ ale județuluĭ Iașĭ. Cazurile nuoĭ sunt: 4 în comuna Brăeștĭ, 1 la Trg. Frnmos, 2 la Golăeștĭ și 1 caz în Voinești.

D. Grigore Stamațian a fost numit inspector al moșiilor statuluĭ din Iașĭ, în locul domnuluĭ P. Ianculescu.

Erĭ s'a celebrat logodna domnișoareĭ Natalie Nebunelli cu d. Emanuel Stratan, prim secretar al consulatuluĭ rus din localitate.

Felicitărĭ.

Din raportul poliție.

Un noŭ etalon, *etalonul liber!* Catinca luĭ Gh. Cibotariu *s'aŭ* adus la secție *fiin-că aŭ* furat din jacheta Marieĭ Gheorghiu 20 banĭ ce eraŭ *slobozĭ!*"

*

Vasile Ignat a fost arestat fiind-că umblă în piața Hăleĭ fără vre-o ocupație.

De icĭ deducem în mod firesc că aceeașĭ soartă o vor avea mulțĭ colectivișĭ, odată retrașĭ de la putere.

*

On revient toujours...

Infirma Catinca Stanciu a dispărut din azilul comunal. Se crede că a fost smomită de acolo.

*

Apropos des bottes.

Petrachi Savu și G. Meghia aŭ fost surprinșĭ în casa unuĭ cibotar argumentînd cu nevasta acestuia, Elsiaveta Debora. Numițiĭ aŭ zis la poliție că voiaŭ să-șĭ dreagă botforiĭ.

*

Un meloman persecutat de poliție: din casa cismaruluĭ V. Gheorghiu s'a furat o armonie și un ceas cu cuc. Poliția caută acest meloman.

*

Ab ovo. Aizig Rotenberg voia să se alimenteze ierĭ la hală. A început prin a fura 4 ouă și a fost prins.

Telegramele Streinătățeĭ

Paris 7 Decembrie.

A doua reprezentație a pieseĭ luĭ Octave Mirbeau «Les mauvais bergers» a dat loc unuĭ mare scandal. Galeria a dezaprobat pasagiile din piesă care erau îndreptate în contra tendințelor socialiste și a aplaudat mult scenele în care muncitoriĭ alcătuesc greva. Deja publicul era iritat cînd o nouă scenă aruncă emoțiunea în lojĭ. Se auziră strigăte: «Dar e curat Bazarul de Caritate», e o grozăvenie care reînvie catastrofa din strada Goujon! Se iscă o adevarată furtună și sala se goli în mijlocul reprezentațieĭ fără ca însă-șĭ Sarah Bernhard să poată calma publicul.

Reprezentația a fost întreruptă.

Afacerea Dreyfus

Paris 7 Decembrie.

Deputatul Iosef Reinach a uitat portofelul său într'un vagon din gara Meaux.

Acest portofel i-a fost restituit.

Reinach declară că în el se aflau numaĭ fac-similele scrisorilor luĭ Dreyfus și ale luĭ Esterhazy, publicate de ziare.

Comandantul Ravary, care instruește procesul în sarcina luĭ Esterhazy, a convocat pentru azĭ pe șeful găreĭ și pe 4 impiegațĭ din Meaux, unde s'a găsit portofelul luĭ Reinach.

Unul din acești impiegațĭ ar fi citit documentele conținute în el și care ar fi foarte grave.

Paris 7 Decembrie.

D. de Rodays, directorul ziaruluĭ «Figaro» explicînd atitudinea sa personală și aceea a ziaruluĭ seŭ în timpul afacereĭ Dreyfus, zice că a împărtășit credința d-luĭ Scheurer Kestner și că acum se înclină în fața rațiuneĭ de stat. Se retrage de o cam dată și lasă pe d. Perioer, rămas străin de aceste certurĭ, să conducă afacerile pînă la termirarea afacereĭ Dreyfus.

Paris 7 Decembie.

După o înștiințare a ziaruluĭ Courier de Soir, *procesul în privința luĭ Esterhazy se va judeca în mijlocul luneĭ Ianuarie cînd guvernul speră că spiritele vor fi maĭ liniștite și judecata nu va fi influențată de patimă. Esterhazy nu va fi judecat numaĭ pentru insulte aduse Franțeĭ ci și pentru sustragere de acte, dacă va rezulta din cercetare vr'o legătură cu afacerea Dreyfus.*

Revizuirea nu însamnă însă eliberarea căcĭ instrucția crede că posedă nouĭ acte doveditoare de culpabilitatea luĭ Dreyfus.

Londra 7 Decembrie.

Artistul popular William Terriss a fost înjunghiat seara cînd venea la teatrul Adelphi unde juca. Se consideră ca un act de răzbunare din partea unuĭ necunoscut. Asasinul i-a împlîntat un cuțit în inimă, apoĭ l'a smuls și l'a împlîntat din nou pe la spate. După jumătate de ceas artistul pierdu cunoștințele.

ULTIMA ORĂ

Focul din Galați

Galați 8 Decembrie.

Un mare incendiu a izbucnit ierĭ noaptea. Depositul de cherestea și de cărbunĭ al asociațieĭ bucovinene baron Poppĕr și Goetz a luai foc.

Pericolul este cu atît maĭ mare, cu cît depozitul se află în vale, în vecinătatea docurilor.

Pagubele sunt enorme.

Regine Glasberg
Louis Feldmann
Logodiți
Iași.

ANUNCIU

Doritoriĭ de a lua **lecțiunĭ de declamație,** sunt rugațĭ a se adresa la administrația ziaruluĭ nostru.

E. MAZLÂM avocat
S'a mutat strada Carp No. 6 Casa Comarnescu

Fotografia „Chaland"
Str. Lăpușneanu
vis-à-vis de Farmacia d-lor Konya
Portrete artistice în orĭ-ce specie. Platinotipiĭ Busturĭ mărime naturala. Reproducțiunĭ după portrete vechĭ. Devisa atelieruluĭ: Esecutare artistică și prețurĭ convenabile.
Se fotografiază pe orĭ-ce timp cu aparate de sistem modern.

34 Strada Romînă 34
Se primesc copiĭ internĭ cu prețul dn **40 leĭ lunar.** Conversația în casă e ie limba *Germană* și *Francesă.* Ingrijirea cea maĭ conștiincioasă.
Să predă și lecțiĭ de Piano.

Dimitrie Greceanu
Avocat
Strada Asach

William Mayer profesor de limba engleză s'a mutat str. Speranțeĭ, No. 6.

IMPORTANT
Magasinul de Manufactură
S. SCHILLER
De lîngă Banca Națională, cu începere de Joĭ 11 Decembre a. c. va fi deja mutat în localul noŭ.
Str. Ștefan cel Mare No. 4
lîngă casele Neușotz uude a fost Luvrul.
Tot-odată anunț onor. mele clientele că cu această ocasiune vînd toate mărfurile cu prețul costuluĭ; iar în vederea serbătorilor am pus în vînzare un sold de lănagiurĭ și matăsurĭ pentru cadourĭ cu prețurĭ foarte eftine.
Vînzarea cu aceste prețurĭ am început-o de astă-zĭ încă în localul meŭ actual de lîngă Banca Națională.
Cu perfectă stimă
S. SCHILER

DE ARENDAT
De la 23 Aprilie 1899 moșia Miseștĭ Mălăeștĭ din județul Iași, în apropiere de gara Larga.—A se adresa la proprietar V. Pogor. Strada Coroĭ 4 Iașĭ.

Doctorul V. I. Bejan
edic primar al Institutuluĭ Gregorian
și
Profesor la Universitate
Consultațiĭ în cabinetul seu, Strada Amănă 1 în toate zilele de la 1—4 p. m

Dr. C. MICLESCU
OCULIST-OPERATOR
s'a mutat în str. Unirea, 6.
Consultațiunĭ orele 2—4 p. m

La Bruxella
Subsemnatul aduc la cunoștință onor. familiĭ că mă însercinez a primi ca pensionarĭ pe tineriĭ care ar dori a se perfecționa în limbele franceză, germană și engleză.
Tot o dată voĭ prepara și pe aceĭ care ar dori a se prezenta la esamenele de bacalaureat, de litere sau de științe, conform programuluĭ de studiĭ, în vigoare.
Condițiunĭ avantajoase, viață de familie.
Pentru condițiunĭ a se adresa direct la subsemnatul:
Doctor *J. Grossmann*, profesor universitar, Rue de l'Amazone No. 13. Bruxelles (Belgique).

Dr. N. ȚURCANOVICI
— Strada Unireĭ No. 10 —
Consultațiĭ de la 2—4 p. m.

De Inchiriet două apartamente din etajul de jos de la casa No. 96 din str. De Sus.—A se daresa la proprietară str. Serărieĭ, 43.

A APĂRUT

Calendarul DACIA

PE ANUL 1898

SUB DIRECŢIUNEA D-LUĬ

I. L. CARAGIALE

Cuprinsul bogat al Calendarului „DACIA“, *întrece în artă şi bucăţi literare, tot ce a apărut pînă acum. Vederile principale ale Iaşului, redate în admirabile clişee, sunt, în adevĕr, adevărate capo d'opere — iar în partea literară. unde sunt publicate Nuvele, Poveşti, Poesiĭ etc. — şĭ-aŭ dat întîlnire toate penele de elită ale literatureĭ.*

Preţul unuĭ exemplar pe hîrtie velină 1 leŭ 25; pe hîrtie de lux 2 leĭ 50.

Depositul general la Tipografia „DACIA“ strada Golia 42. De vînzare se găseşte la principalele librăriĭ din ţară.

Agenţia Teatrală

28—Str. Lăpuşneanu—28

Primeşte abonamente, anunciurĭ şi orĭ-ce soiŭ de publicaţiunĭ pentru ziarul *„L'Indépendance Roumaine“* şi revistele *„La Grande Toilette des Dames“*, *„Les petites Gravures“* şi *„La Confection“*.

Emite *bilete de Wagons-Lits* pentru ţară şi străinatate şi *bilete Circulare* pe toate liniile ferate ale Europeĭ şi toate combinaţile uzitatei

De vînzare via fosta Mantu Daraban, casa bună de locuit, 5 pogóne vie etc. situată la soşaua Buciumĭ departare de 4 chilometre de Iaşĭ

A se adressa la D-l avocat Bădărău

D. S. IONESCU

FRISER - PARFUMER

Iaşĭ, No. 30, Strada Gòlia No. 30.

MARE ASORTIMENT DE PARFUMERII

NEGRITINĂ ŞĬ FLAVULINĂ

(tinctură pentru colorat părul)

APA DE CHININĂ

preparaţiune proprie, remediu sigur contra mătreţeĭ

1 LEU FLACONUL

LIBRARIA şi PAPETERIA

TH. P. MAXIMOVICĬ

IAŞI. — Str. GOLIA No. 54.

Recomandă bogatul seu asortiment în **articole de şcoală, articole de birou, hărtie de poştă în cutiĭ**, colorată şi fantazie în diferite formate, **articole de pictură**, boele aquarele, pensoane, palete, pănză şi cele necesare la studiu pentru scolarĭ.

Cărţĭ pentru premiĭ.

Farmacia Andreĭ Cruceanu

din

TĂRGU-NEAMŢ

Subsemnatul am onoare a inştiinţa pe onorabilul Public, care este hotărît a visita în timpul vereĭ oraşul Tărgu-Neamţ, renumitele băĭ de la oglinzĭ, sau splendidele locurĭ de vară din împrejuirimile oraşuluĭ Tg.-Neamţ, că din luna Ianuarie a. c. am luat în posesie Farmacia din acest oraş şi că n'am cruţat muncă nicĭ banĭ pentru a o rîdica la nivelul farmaciilor celor maĭ moderne, înzestrînd'o tot odată în belşug cu din toate necesare; aducînd pe lîngă un deposit mare de drogherie, preparate străine, articole de cautciuc, săpunerie, parfumerie, Eau de cologne, etc. etc., şi un mare deposit de ape minerale din ţară şi străintate direct de la Surse...

Ast-fel că sunt în posibilitate de a ser vi pe onorabiliĭ visitatorĭ, cu din toate ce se atinge de branşa mea de farmacist.

CU STIMĂ

Andreĭ Crucianu

Pour avoir de la Véritable Eau de Vichy

La vogue si justement méritée de l'eau de Vichy dans notre pays a suscité de nombreuses imitations qu'on cherche a lui substituer. Pour être cetrain d'avoir de l'eau de Vichy naturelle et authentique, il faut toujours reclamer l'une des trois sources qui appartiennent á l'Etat français: *Vichy-Célestins, Vichy-Hôpital* ou *Vichy-Grande-Grille*. L'eau de ces sources, embouteillée, sous le contrôle et la garantie de l'Etat français, se conserve parfaitement, sans perdre de ses qualités par le transport. Exigez donc toujours l'un des noms: *Célestins, Hôpital* ou *Grande-Grille* imprimés en lettres blanches sur fond noir, sur l'étiquette et sur la capsule.

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA“

de la COPOU, lîngă Iaşi

proprietatea d-luĭ **Ión S. Ionescu**

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somităţile medicale, maĭ ales prin abondenţa sulfaţilor de *sodiu* şi *litiu* ce conţine.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgaţie, nu face nicĭ un deranjament în stomah şi nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vânzare la toate farmaciile şi drogheriile.

Depositul şi orĭ-ce informaţiĭ la d. *I. S. Ionescu*, strada Alexandri No. 11, Iaşĭ.

Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *Bucureştĭ, str. Vesteĭ No. 15.*

16000

leĭ sunt de dat cu împrumut cu ipotecă, fie într'o singură sumă, fie în sume parţiale.

A se adresa la d-l avocat Bădărău, 36 strada Păcurarĭ Iaşĭ.

Alexandru A. Bădărău

Avocat

Strada Păcurarĭ

G. ADAMESCU

MANUAL DE POETICĂ

pentru

ŞCOALELE ROMÂNEŞTI

Exemple, regule, analize literare, notiţe istorice.

Un volum de 550 paginĭ, (garmond, petit şi nonpareil).

PREŢUL 5 LEI

Depozit general: Librăria LA BISERICA ALBĂ, CALEA VICTORIEI Bucureştĭ. 58

A. G. DABIJA

AVOCAT

S'a mutat strada Golia 67, vis-à-vis de Redacţia ziaruluĭ «Opinia».

SOCIETATE ROMÂNĂ

DE

Asigurărĭ Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA“

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:

INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieţeĭ“ „GENERALA“ *asigură*:

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.

b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).

c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţilor la moartea părinteluĭ.

d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala“** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237,855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cind s'ar întîmpla.

2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala“** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.

3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala“** îĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi îĭ eliberează şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala“** îĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA“ maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ“** din Brăila, la Succursala din Bucureştĭ, 2 Strada Smârdan, şi la toate agenţiile din ţară.

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat Cl. I. Lei	Cl. I. B.	Cl. II Lei	Cl. II B.	Cl. III Lei	Cl. III B.
Paşcanĭ	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ	18	20	12	85	8	85
Roman	12	55	9	05	6	25
Bacău	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ	26	75	17	65	11	57
R. Sărat	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ	26	35	17	35	—	—
Brăila	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ	22	45	15	10	10	25
R. Sărat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

La Librăria

Th. MAXIMOVICI

din Iaşĭ, strada Golia

Se primesc abonamente la ziarul

„TRIBUNA“

din Sibiiŭ

Preţul abonamentuluĭ:

Pentru 1 an . . . . 40 leĭ

« 6 lunĭ . . . . 20 «

« 3 lunĭ . . . . 10 «

DE VINZARE

9000 vedre vin alb şi roş, recolta anilor 1891, 1892, 1985 şi 1896 din viea Naslău de pe moşia Cărjoaia îngă Cotnarĭ.

A se adresa la dl Vasile I. Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-frumos

Iaşĭ — „DACIA“, Tipografia-editoare P. Iliescu & D. Grossu Str. Golia.

ANUL I No. 183 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — MERCURĬ 10 DECEMBRIE, 1897.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42.—Strada Golieĭ—No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Bani

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In streinătate, *direct la administraţie* şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42—Strada Golieĭ—No. 42

CONGRESUL VITICOL

Pacostea Partiduluĭ

Tinerimea e pacostea partiduluĭ.
Ilariŭ Isvoranu.

Başbuzuciĭ colectivităţiĭ aŭ resuflat în fine.

Intrunirea pe care o ţinură Vineri seara, la Senat, seziĭ d-luĭ Sturdza, a descoperit tot putrigaiul pe care 'l ascund formulele bombastice carĭ formează jargonul obicinuit al liberaluluĭ-naţional.

La constatarea d-luĭ Vasile Lascar, de la întrunirea precedentă, cum că tineretul este sistematic exclus de la conducerea partiduluĭ şi că locurile de frunte sunt ocupate azĭ, ca şi la 48, de rebuturile vechilor grupărĭ—aŭ răspuns, Vinerĭ, d. Nacu învinuind pe orator că 'şĭ ar fi pregătind o punte ca să treacă la conservatorĭ, şi d. Ilariŭ Isvoranu, care, în aprobarea unanimă a celor de faţă, a afirmat că *tineriĭ sunt o pacoste pentru partid*.

Această formulă cuprinde, cu toată inepţia eĭ, întreg felul de a cugeta al fosilelor din fruntea semenţieĭ colectiviste.

„Tineretul, generos şi progresist prin firea luĭ, calcă adesea tradiţiile partiduluĭ şi devine, prin inovaţiile de carĭ e dornic, pacoste pentru un trib primitiv cum e colectivitatea".

Aşa judecă preoţiĭ secteĭ şi aşa s'a lucrat în tot d'auna de către maĭ mariĭ partiduluĭ naţional-liberal.

A trebuit ca d. Sturdza să dovedească, el însuşĭ, imensul pustiŭ din capul bătrînilor, pentru ca d. Lascar, alungat din partid ca apostat, să se hotărască, riscînd tot capitalul politic agonisit pînă acum, să formuleze acest adevĕr necontestat, cum că, adică, în organizaţia colectivităţiĭ, inteligenţa şi cultura sunt considerate ca slăbiciunĭ, şi că infracţiunea la datinele habotnice ale rabinilor carĭ ocîrmuiesc colectivitatea este socotită ca o vină capitală.

Căcĭ, în definitiv, atîta li se impută aurelianiştilor: o uşoară îndepărtare de la practicele selbatice ale vechilor culectiviştĭ—alt-fel, ca fond, nicĭ cu lupa nu găseştĭ o deosebire esenţială între modul de guvernămînt al celor două bande.

Şi, dintr'un punct de vedere, raţionamentul bătrînilor, orĭ cît de monstruos pare în raport cu moravurile noastre, are, totuşĭ, un fel de logică în absurditatea luĭ.

Zămislit într'o epocă turburată cînd conştiinţa publică se aburise, partidul naţional-liberal a trăit, ca dervişiĭ, din naivitatea publiculuĭ. In aşa condiţiĭ, numĕrul fanaticilor era cu atît maĭ mare cu cît maĭ restrîns era numĕrul celor iniţiaţĭ în taînele cultuluĭ. De aci necesitatea, pentru preoţiĭ secteĭ, de a păstra cea maĭ nepătrunsă discreţiune asupra misterelor ritualuluĭ. Şi tinerii, cu temperamentul lor fugos, aŭ fost vecînic un obiect de teamă pentru depozitariĭ secretelor.

Coborîţi-vĕ în trecutul cel maĭ depărtat al colectivităţiĭ şi veţĭ vedea că în tot d'auna, orĭ care ar fi fost situaţia, aceiaşĭ actorĭ aŭ reprezentat pururea comedia naţional-liberală.

Sunt, în epoca eroică a colectivităţiĭ, nume propriĭ carĭ constituiesc o adevĕrată obsesiune—istoria isprăvilor acestuĭ partid se va scrie pe dinastiĭ, ca istoria Egiptuluĭ vechiŭ.

Excluvismul acesta a făcut multă vreme tăria partiduluĭ—pe cînd ştiinţa de a guverna era ştiinţă ocultă; azĭ, însă, cînd politica se face cu suma de cunoştinţe dobîndite în fiecare epocă, piloţiĭ bătrînĭ, orĭ cît ar fi de experimentaţĭ, nu maĭ pot cîrmui barca statuluĭ de cît păstrînd ţĕrmul. Cu toate acestea, dervişiĭ din jurul d-luĭ Sturdza se încăpăţînează să păstreze sistemul primitiv de odinioară, orĭ cît de învederat ar fi un eventual naufragiŭ.

Alungînd pe tinerĭ, colectivitatea se osîndeşte să moară fără moştenitorĭ—singurul, poate, din actel ceĭ despre care istoria va vorbi cu elogiĭ.

G. Rădulescu.

Procesul Panamaleĭ

Juriul din Paris cercetează de 3 zile persoanele acuzate în afacerea Panama. Pe banca acuzăreĭ se află: Arton, Boyer, Maret, Planteau, Gaillard, Laissant, Rigant şi St. Martin. Un al noulea acuzat, Naquet, a dispărut.

Cel intăiŭ interogator a fost luat luĭ Arton. El explică cum a făcut cunoştinţa luĭ Charles Lesseps. Aceasta s'a intîmplat prin 1887, pe cînd călătorea în America centrală.

In discuţia urmată între eĭ, Lesseps şi-a exprimat părerea de rău pentru faptul că legea privitoare la emisiunea lozurilor din 1887, a fost respinsă.

Continuînd, acuzatul dă lămuririĭ referitoare la relaţiunile sale cu Reinach, Barbe şi Naquet.

Reinach ar fi depus 1 milion şi 500000 leĭ spre a face presiunĭ asupra membrilor parlamentuluĭ, ca să se voteze legea asupra emisiuneĭ lozurilor Losbons.

Arton asigură că el n'a corupt pe nimenĭ. El a plătit pe aceĭ carĭ au promis că vor vota contra, dar n'a instrĕinat baniĭ pentru alte scopurĭ.

Din suma de 2 milioane, pe care o primise, a dat 100,000 de francĭ luĭ Naquet.

Este adevĕrat—întrebăm pe guvern—că s'a acordat de către d. Stolojan autorizaţiunĭ pentru exploatarea uneĭ mine de lignit, şi că această autorizaţiune s'a făcut pe baza legeĭ minelor, votată de guvernul conservator?

In cazul acesta, cum rămîne cu angajamentul luat de întregul partid liberal că venind la putere, va abroga legea minelor pe care a calificat'o de lege anti-constituţională şi antinaţională?

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Numit! De astă dată e un fapt îndeplinit: Tronescu a fost numit profesor la şcoala de bele-arte.

Sunt anĭ, zecĭ de anĭ de cînd rămînea mereŭ uitat, vecînic uitat, fără să se poată ruga, fără să se răzvrătească şi să proteste, talentul acesta mare în modestia luĭ şi modest în mărimea luĭ, umilit şi resemnat. Istoria vieţeĭ luĭ va fi o pildă de răbdare şi nevoĭ, de lipsă şi resemnare. Dar de astă dată mîntuirea i-a venit în urma morţiĭ regretatuluĭ profesor de peisagiŭ.

Ba nu—mîntuirea i-a venit în prilej de strălucire şi serbătoare; ea se datoreşte veniriĭ Regeluĭ şi Regineĭ la Iaşĭ.

Artistul a avut odată în viaţă curagiul să protesteze rostind un adevăr.

—„Mor de foame" a răspuns el Monarhuluĭ care îl întreba cum se găseşte. Şi cuvîntul, ruşinos şi umilitor pentru vremea şi cultura noastră, s'a repercutat ca un ecoŭ pe strălucirea festivă a celor carĭ aŭ puterea în mînă.

Astă-zĭ—în sfîrşit—Tronescu a intrat în rîndul acelora carĭ pot trăi în schimbul unuĭ talent muncitor şi onest. De la el vor învăţa generaţiĭ de elevĭ nu numaĭ arta de a sculpta dar şi arta de a suferi.

Mişcarea de peste munţĭ

Agitaţia din Ungaria.—Maghiarizarea numelor.—Intrunirile din Sibiu şi Arad.—Incetarea ziaruluĭ Dreptatea.—

După ce înălţase chestiunea transilvăneană la rangul celeĭ maĭ arzătoare chestiunĭ, d. Sturdza a îngenunchiat tot neamul la Pesta.

Lovitura a fost atît de puternică, încît, pentru moment, întreaga chestiune se înăbuşise. De o bucată de vreme încoace, însă, fraţiĭ noştri aŭ început a se mişca din noŭ. Căcĭ în vreme ce guvernul liberal făcea metaniĭ d-luĭ Banfy şi decora pe toţĭ duşmaniĭ făţişĭ aĭ neamuluĭ romînesc, Ungurii, nemulţumiţĭ cu această victorie cîştigată prin tradare de neam, continuaŭ a persecuta pe fraţiĭ noştri şi a deschide din noŭ temniţele pentru eĭ.

Agitaţia din Ungaria

In toată Ungaria domină actualminte o mare agitaţiune, agitaţiune prin care trece, de alt-mintreli, întreaga monarhie austro-ungară.

Romînii se vor asocia cu aceĭ carĭ protestă contra maghiarizăreĭ numelor comunelor şi oraşelor.

Intruniri

In acest scop două întruniri aŭ fost anunţate pînă acum. Manifestele vorbesc despre gravitatea situaţiuneĭ. Inlăuntru şi în afară, zice unul din aceste manifeste, se petrec lucrurĭ carĭ deşteaptă îngrijirile Romînilor. Romînii aŭ stat timp indelungat în amorţire. A venit vremea ca tăcerea aceasta să fie întreruptă.

Soarta întruniriĭ de la Sibiu se cunoaşte. Toată suflarea romînească din Transilvania se asociase spre a protesta în public în contra tuturor nelegiuirilor. Ţăraniĭ aŭ venit în număr mare şi eĭ aveaŭ în frunte pe d. Roman.

Ceĭ maĭ mulţĭ aŭ fost respinşĭ de a intra în tîrg, totuşĭ 600 de sătenĭ aŭ putut străbate. Eĭ aŭ manifestat în tîrg, dar întrunirea n'a putut avea loc, pentru motivul ridicol pe care l'am comunicat la vreme.

A doua întrunire publică a fost convocată de vre-o 150 fruntaşĭ la Arad. Ziua fixată e Joĭ. Am reprodus ierĭ manifestul şi rĕmîne să vedem dacă Ungurii vor „respecta" şi de astă dată libertatea cuvîntuluĭ.

„Dreptatea"

Comitetul de redacţie al ziaruluĭ Dreptatea, *din Temişoara, a hotărît ca acest ziar să-şĭ suspende apariţia.*

Declaraţiunea comitetuluĭ este un document. Ea vorbeşte asupra situaţiuneĭ întregĭ şi de aceea ne grăbim a reproduce bună parte din această declaraţiune:

„Nicĭ o dată însă în tot restimpul de la restabilirea constituţionalismuluĭ, acest sublim scop de bună înţelegere pacinică a popoarelor Ungarieĭ, n'a fost atît de departe de realizarea luĭ, ca astăzĭ. Nicĭ odată, în tot periodul acesta, drepturile şi libertăţile constituţionale ale cetăţenilor peste tot, şi ale Ramânilor în deosebĭ, n'aŭ fost atît de făţiş desconsiderate, atît de violent vătămate, ba chiar şi drepturĭ fundamentale constituţionale, ca dreptul de reuniune şi întrunire, n'aŭ fost cu atîta necruţare confiscate—dar' nicĭ amărăciunea poporuluĭ romîn asupra acesteĭ încătuşărĭ politice n'a fost aşa de adîncă şi generală ca astăzĭ.

Este decĭ de mirat, dacă vocea de împăciuire se perde ca în pustie?! dacă organul cu ţinta de a complana diferinţele naţionale, n'a putut afla la poporul romîn nicĭ răsunetul dorit, nicĭ sprijinul recerut?!

Şi orĭ-cît de greŭ are să ne cadă o astfel de mărturisire, fundatoriĭ foaeĭ „Dreptatea" aŭ considerat de postulat al corectităţiĭ politice, a constata pe faţă acest fapt, şi a trage din el consecinţele practice.

Adunarea fundatorilor, condusă de această consideraţiune politică, a **decis** *pentru acuma:* **încetarea foaeĭ „Dreptatea" şi a „Foaeĭ de Duminecă"** *cu finea acestuĭ an. Noĭ ceĭ-ce ne-am grupat în giurul foaeĭ „Dreptatea", ne numĕrăm şi de aci încolo între ceĭ maĭ pronunţaţĭ şi decişĭ aderenţĭ aĭ ideeĭ uneĭ complanărĭ pacinice a diferinţelor naţionale; dar' tocmaĭ ca atarĭ avem sentimentul că am păcătui în contra seriozităţiĭ şi sfinţenieĭ cauzeĭ, dacă chiar şi în faţa prezenteĭ situaţiunĭ lipsite de orĭ-ce prospect de succes pentru această idee, am persista în pornirea de a face şi maĭ departe propagandă publicislă pentru ea".*

In Transilvania

Mişcarea fraţilor de peste munţĭ continuă a ocupa cercurile politice austro-ungare. Neuie freie Presse, **intr'o telegramă din Budapesta, constată cu amărăciune că Romînii din Transilvania merg înainte cu agitaţiunile. Ziarul vienez vorbeşte incă apoĭ de meetingul care se va ţine la 14 a. c. în Bucureştĭ spre a protesta contra maghearizăreĭ numelor oraşelor şi comunelor. La acest meetig se va vota o moţiune violentă.**

Telegrama vorbeşte apoĭ de intrunirea de la Arad şi constată, în alt rind de durerĭ, că Romînii aŭ invitat la această intrunire şi delegaţiunĭ streine, pentru ca artorităţile să nu maĭ zădărnicească şi această intrunire precum a făcut la Sibiŭ.

Dar discuţiunile la ordinea zileĭ, spune telegrama, sunt intocmite astfel, că ele nu pot interesa de cît pe Romînĭ.

Nimic Noŭ!

..... Opoziţia conservatoare n'a putut să formuleze nimic noŭ.....
VOINŢA NAŢIONALĂ.

Aşa începe organul guvernuluĭ, articolul sĕŭ de azĭ, pentru a rĕspunde la criticele formulate în Senat cu ocazia desbaterilor asupra Adreseĭ.

Ca medicul acela, care, chemat să cerceteze starea unuĭ om bătut, constata că are o rană mortală şi treĭ fără gravitate, *Voinţa Naţională* stabileşte că guvernul a fost pălmuit timp de o sĕptămînă dar că lucrul n'are nicĭ o consecinţă, de vreme ce palmele acestea 'ĭ-aŭ maĭ fost administrate şi altă dată!

Cu filosofia aceasta şi maĭ virtos cu această pahidermă, colectivitatea n'are de ce se maĭ teme în viitor.

Mesagiul tronuluĭ este un act de deferenţă pe care 'l face Coroana către parlament. Factumul acesta trece în revistă evenimentele maĭ însemnate de la sfîrşitul sesiuneĭ precedente pînă la începutul celeĭ actuale—şi anunţă viitoarele proiecte asupra cărora va avea să se pronunţe corpurile legiuitoare.

Respunsul la această formalitate este o curtenie graţioasă, cu prilejul căreea, între majoritate şi minoritate se videază chestiunile carĭ aŭ avut maĭ mult rĕsunet în timpul vacanţeĭ parlamentare.

In aşa condiţiĭ, cum aŭ să se formuleze acuzaţiunĭ nouĭ? Să se invente, doară.

Dar *Voinţa*, care are o deosebită predilecţie să facă pe prostul, îşĭ dă aiere că nu pricepe de ce se reiaŭ chestiunile despre carĭ s'a vorbit deja pe larg în presă. Şi lucrul e uşor de priceput, cu toate acestea.

Cînd vorbeşte presa de cîte o eszenszkyadă oare care, reptilele desmint faptul pur şi simplu saŭ tac ca peştiĭ — şi mijloc de a le face să vorbească nu e; iar cînd, grăbite să'şĭ apere stăpînii, gazetele guvernamentale iaŭ cuvîntul şi sunt prinse în propriile lor mreje, miniştriĭ cu pricina daŭ comunicate în *Monitor* şi afirmă că n'aŭ autorizat pe nimenĭ să vorbească în numele lor.

In discuţia asupra respunsuluĭ la mesagiŭ este, decĭ, ocazia să apucĭ de urechĭ pe ministrul «nemernic» şi să'l bagĭ cu nasul în propria-ĭ... decoraţie.

Şi aşa s'a făcut.

Acum, dacă, cum zice *Voinţa Naţională*, d. Sturdza se simte bine cu ceea ce'ĭ s'a întîmplat, pentru cuvîntul că nu'ĭ se întîmplă de prima oară—atît maĭ bine pentru filosoful preşedinte de consiliŭ.

Resemnarea sa ne dezarmează—cum te ar dezarma curajul unuĭ om care, primind scuipatul în obraz, 'ţĭ spune, vesel şi graţios.

— Mi se pare că a început să plouă!

ION.

Despre „Fanarioţĭ"*)

Istoriografia romînă are pentru moment multe lipsurĭ. Isvoarele interne lipsesc; Academia publică anual ca un om, dar nu maĭ mult; şi acelea nu cum ar trebui maĭ bine; documentele interne zac nepublicate. E greu de reînviat un T. Codrescu, cel pătimaş pentru Uricar.

Pentru a se complecta o istorie romînească, maĭ ales în partea sa critică şi de polemică e de nevoe de a se cunoaşte şi cele ce s'au scris de alţiĭ asupra Romînilor; căcĭ din păcate pentru noĭ maĭ mult aŭ scris străiniĭ despre noĭ, de cît noĭ despre noĭ înşine.

Imĭ place a aminti numaĭ teoria luĭ Rösler pentru a încredinţa pe cetitor, că e o bibliotecă întreagă istorică cu referinţa la Romînĭ, scrisă în nemţeşte şi ungureşte. Dacă luăm scriitoriĭ de la Topeltinus şi Kopitar, pînă la Hunfalvy şi Réthy de azĭ vom găsi o serie de istoricĭ străinĭ, carĭ ne descoase pe noĭ din toate punctele de vedere. Un Engel, un Rösler, un Tomaschek, un Jung, un Pici, un Hunfalvy, aŭ scris cărţĭ, de care un istoric romîn nu se poate desface azĭ, fără a fi ştirbit în studiile sale. Pe lîngă aceste în cronicariĭ Grecĭ, în analiştiĭ Polonĭ, în istoriciĭ Ruşĭ, în diplomaţiĭ Francezĭ, găsim un nesfîrşit tezaur de ştirĭ despre noĭ.

Cite din toate acestea le avem azĭ traduse în romîneşte? Nimica! Noĭ vorbim de o teorie a luĭ Rösler, şi nu s'a învrednicit un Romîn s'o traducă pe romîneşte, pe cînd romanele cele maĭ scabroase abundă!!

Ne-ar trebui dar nouă acum o societate istorică, care să se pue să traducă în romîneşte toate scrierile străine cu referinţă la Romînĭ.

Nu fie-care din noĭ poate folosi un text german, ungar, rusesc sau grecesc, pentru a întreprinde studiĭ istorice. Un istoric modern romîn trebue să fie un poliglot, ceea ce nu e dat multora.

Din acest punct de vedere privit lucrul, nu găsim cuvinte de mulţemire, cînd vedem că un doctor în drept, ce poartă numele uneia din cele maĭ ilustre case moldovene, d. Iorgu P. Balş, s'a pus de a tradus în romăneşte cartea luĭ Zallony «*Despre Fanarioţĭ*».

Originalul luĭ Zallony era deja foarte rar, şi puţinĭ se puteaŭ făli că l'aŭ cetit în original.

Mi-aduc aminte, eram în Bărlad şi prilejul mi-a fost dat ca să-l găsesc la anticuarul Pol, care venise de ocazie pe acolo. Văzuĭ că între vechiturĭ are şi pe Zallony, şi numaĭ după o plată de 3 leĭ am putut lua să-l citesc pentru o noapte. Am stat pănă în ziuă să-l cetesc, şi în măsura în care îl ceteam eram captivat de stilul frumos şi curgător al autoruluĭ şi de forma dramatică ce o dă expunereĭ sale despre Fanarioţĭ.

In adevăr acest efect îţĭ face Zallony; or cît s'ar scuza că spune numaĭ adevărul totuşĭ ne par prea căutate situaţinnile, alese şi descrise pentru a nu găsi că scrierea sa e tendenţioasă.

Zallony scrie cu ură despre Fanarioţĭ. El era catolic şi din cap. IV al scrieriĭ sale se vede cît de mult a fost influenţat autorul de sentimentele sale religioase în judecarea politiceĭ fanariote.

Cetitorul care, cetind pe Neculcea, cum şi pe Zilot Romînul saŭ pe Beldiman, va incheia lectura cu Zallony, va păstra o ură adîncă contra elementuluĭ Fanariot, care a avut *poate* alt rol de cît cel pe care'i-l daŭ autoriĭ amintiţĭ.

In istorie nu se condamnă saŭ se laudă faptele; istoricul are chemarea de a explica împrejurările, lămurind cauzele şi îndreptăţind efectele. Pînă acum la noĭ epoca fanariotă a fost saŭ acuzată sau apărată, dar nu pe deplin explicată.

Dacă d. Balş a tradus pe Zallony, ne tradează sentimenfele d-sale asupra Fanarioţilor. D-sa face parte din tagma celor carĭ îĭ acuză, neavînd în sine spiritul istoriculuĭ critic, cum reiese *cel puţin* din introducerea sa de 20 de pagine.

Istoricul orĭ cît ar căuta să fie călăuzit de sentiment, trebue să nu uite că face ştiinţă, şi, ştiinţa cere adevărul controlat şi justificat.

Zallony a cunoscut pe Fanarioţĭ la începutul secoluluĭ actual; el a cunoscut ultimele domniĭ fanariote şi cît de de-

*) De Marcu Filip Zallony; traducere romînească de Iorgu P. Balş, doctor în drept. Bucureştĭ 1897. 1 volum mic, pag. 210: preţ 3 leĭ.

parte sunt aprecierile despre aceștĭ ultimĭ fanarioțĭ față cu meritoasele figurĭ ale luĭ Nicolaĭ și C. Mavrocordat carĭ au stele lucitoare față cu efemerile domnĭ din secolul al XVII și XVIII-lea, bine înțeles scoțind de-o parte pe Mateĭ și Lupu ca și pe Brăncoveanu.

Orĭ ce ar fi literatura românească s'a înmulțit cu o carte necesară și utilă. Dacă alțĭ doritorĭ de țară și de progresul istoriografieĭ romîne ar imita pe dl. Balș și ne-ar da pe Rösler, pe Engel, pe Tomarchek, noĭ le-am fi pe deplin recunoscătorĭ, căcĭ în lipsa asta mare de studiĭ istorice cărțĭ de asemine natură sînt bine venite.

Gh. Ghibănesou

Științĭ-Litere-Arte

Catedrele desființate la conservatoriul nostru sunt catedrele de piano ale d-relor Sculy și Vasiliu și acea de violină a d-luĭ V. Borteanu.

*

Vor apărea în cursul săptămînii la Iașĭ două volume de versurĭ; *Gîndurĭ și vise* de G. Murnu și *Lacrimĭ* de St. Cruceanu.

*

In strada Lăpușneanu s'a deschis o expoziție de pictură a d-luĭ Jean Bardero.

*

Astă-seară Marțĭ la teatrul național *Pirații din America* pentru a treia oară.

*

La Paris a apărut un ziar redactat numaĭ de femeĭ: *La fronde.*

*

O literatură întreagă se scrie în ziarele pariziane cu privire la trista actualitate: moartea luĭ *Alphonse Daudet.* Toțĭ scriitoriĭ marĭ, toțĭ criticiĭ și cronicariĭ ziarelor literare sunt cuprinșĭ de o adevarată emoțiune zugrăvită în panegiricile lor scurte și suggestive. Cu toate acestea lumea literară inițiată în traiul mareluĭ scriitor a fost maĭ puțin surprinsă de moartea subită a maestruluĭ care suferea de o grudă boală de cîțĭ-va anĭ. Ziarele însă se fereaŭ de a înregistra desele accese pentru a cruța pe marele romancier de dureroase impresiĭ.

*

Piesa luĭ *Octave Mirbeau*: „Les mauvais bergers", despre care s'a vorbit în telegramele noastre de ierĭ este proclamată un cap de operă de către mariĭ criticĭ francezĭ. Mirbeau este unul din ceĭ maĭ îndrăzețĭ polemiștĭ și se pare că în prima luĭ scriere dramatică nota polemică și violentă nu lipsește.

*

Zilele acestea s'a judecat la Paris curiosul proces intentat de scriitorul Alfred Dubout luĭ Ferdinand Brunetière director la „Revue de des mondes" pentru că acesta a permis luĭ Jules Lemaître să publice o critică foarte aspră în marea revistă franceză, în potriva tragedieĭ *Frédégoude* a d-luĭ Dubout.

Sentința nu s'a rostit încă, dar probabil Brunetière va fi achitat și dreptul criticeĭ va fi consacrat de justiție.

*

Americaniĭ vor ridica poetuluĭ *Heine* o grandioasă statuie de marmoră care se execută în atelierul orășeluluĭ *Laas* aproape de Meran. Este un grup enorm în care numaĭ *Loreley*, figura principală, cîntărește 22,000 de kilograme. Planul monumentuluĭ se datorește profesoruluĭ Hertel, sculptor berlinez. El va fi inaugurat la New-York, în primavara viitoare.

*

Sculptorul *Tronescu* a fost numit profesor de sculptură la școala de bele-arte din Iașĭ. In sfîrșit!

*

O noutate senzațională!

Preste cîte-va zile se va pune în repetiție la teatrul nostru o piesă într'un act a d-luĭ Găvănescul: *O cartă de vizită.*

*

Trupa franceză—tournée Jasset—va da sîmbătă în teatrul cel mare din Iașĭ, prima reprezentație cu „Divorçons" comedie în treĭ acte de Sardou și Najac. D-na Josset va juca rolul Ciprieneĭ.

Inceputul la 8 jum. ore, sara.

Biletele de întrare se găsesc la agenția teatrală.

Parlamentul

CAMERA DEPUTAȚILOR

Ședința de la 8 Decembrie

Ședința se deschide la ora 2, sub președinția d-luĭ Giani.

Prezențĭ 109 deputațĭ.

D. **Politimos,** depune un proect de lege din inițiativa parlamentară, conzistînd în cererea unuĭ proect de lege pentru rădicare unuĭ monument în Bucureștĭ a unuĭ monument în onoarea soldaților căzuțĭ pe cîmpul de luptă pentru independența țereĭ.

Proectul e semnat de 60 deputațĭ se admite urgența.

D. **Casimir,** depune un proect identic. Ambele proecte sunt conexate.

D. **G. A. Scorțescu,** cere comunicare a maĭ multor acte privitoarea la administrația epitropieĭ Spitaluluĭ sf. Spiridon din Iașĭ.

La ordinea zileĭ, discuția asupra adreseĭ ca respuns la mesagiu.

D. **Stellian**, raportor, dă lectură proectuluĭ de adresă.

D. **Epurescu,** spune că a luat cel întâĭ cuvîntul, pentru că, în calitate de membru, a comisiuneĭ pentru redactarea răspunsuluĭ, poate să explice ideile care aŭ călăuzit această comisiune în redactarea respunsuluĭ.

Oratorul începe prin a arunca o privire asupra istorieĭ Romînieĭ în timpul ultimelor secole, și opune acestora ceĭ 30 de anĭ de domnie a regeluĭ Carol. Cea ce Frederic al II-lea a făcut pentru Prusia, regele Carol a făcut pentru Romîaia.

D. **Politimos :** Vreĭ să deviĭ ministru (Ilaritate.)

D. **Epurescu:** Aceste serviciĭ poporul le-a respectat prin o iubire profundă pentru dinastie, devenită cheia de baltă a regatuluĭ, și această credință s'a manifestat cu putere în timpul boaleĭ prințuluĭ moștenitor.

Vorbind de vizita de la Pesta, oratorul amintește atitudinea preseĭ maghiare, care s'a încercat să dee acestor vizite o interpretare perfidă, adevĕrul e că vizita în chestiune era un act de courtoisie și în acelașĭ timp un act politic menit a face și maĭ trainică legătura noastră cu poperul Austro-Ungar.

D. **Politimos :** Cu Ungurĭ (sgomot). De alt-fel, în comitetațĭ criticat vizita (Intreruperĭ).

D. **Epurescu** : Chestiunea națională n'are ce căuta în această vizită. Ea este de resortul politiceĭ maghiare interne. Pentru noĭ ea se reduce la o afacere de relațiunĭ Sociale. Dacă ținem la pielea noastră, trebue să ne gîndim la propria noastră casă, înainte de a căuta s'o mărim.

Oratorul abordează apoĭ chestiunea trimesă unuĭ delegat extra-ordinar al țaruluĭ la Iașĭ.

D. **Politimos**: Aĭ să primeștĭ decorație și de la Viena și de la Petersburg.

Președintele : Intreruperile aceste sunt deplasate.

D. **Epurescu...** totuș politica noastră externă n'a suferit nicĭ o decorațiune nicĭ în urma voiajuluĭ la Pesta nicĭ în urma atențiuneĭ țaruluĭ.

Din punctul de videre al politiceĭ interne, oratorul crede că legile votate în doĭ anĭ de regimul liberal în ce privește calitatea întrece candidațiĭ, în alte țărĭ discuția asupra unuĭ singur proect de lege, durează maĭ mulțĭ anĭ. Desigur unirea liberalilor nu-ĭ complectă, amicĭ ca *Drapelul* staŭ de o parte, dar speră că în curînd unirea se va face.

D. **Gorgos,** împărtășește părerile predecesoruluĭ în privința congresuluĭ făcut sub domnia regeluĭ Carol. Oratorul examinează apoĭ sistemul electoral care e o ficțiune. Un partid după ce a stat la putere 7 saŭ 12 anĭ nu reușește să pătrundă în cameră. D-sa crede că se poate remedia starea de lucrurĭ actuale prin reprezentarea minorităților. Pentru consiliele județene și comune d-sa cere colegiul unic.

La 4 și 30 d. *Delavrancea* are cuvîntul. Cere amînarea discuțiuneĭ pe mâine.

Ședința se ridică la ora 5.

SENATUL

8 Decembrie 1897

Ședința se deschide la 2 și 10 sub președinția d-luĭ Gane.

Prezențĭ 80 senatorĭ.

Se dă cetire respunsuluĭ Regeluĭ, despre care vorbim la informațiĭ.

D. **P. Grădișteanu,** se plînge că d-sa, membru in comisiunea însărcinată cu înmănarea adreseĭ, n'a fost învitat să semneze adresa.

D. **Gane,** respunde că n'a avut timpul necesar.

INFORMAȚII

Procesul dueluluĭ d-luĭ N. Filipescu a fost sorocit la 15 Decembrie, la secția III.

Familia Lahovari s'a constituit parte civilă.

D. Filipescu a hotărit a se prezinta fără apărător.

Această secție se compune din dd. Florian, președinte, Alexandrescu, membru și N. Schina, supleant.

— —

Iată respunsul pe care M. S. Regele l'a adresat ierĭ comisiuneĭ Senatuluĭ care i-a prezentat respunsul la Mesagiul Tronuluĭ.

Domnule Președinte
Domnilor Senatorĭ

Sunt adînc mișcat de adresa pe care Senatul Imĭ rostește în cuvinte așa de călduroase, simpatia țăriĭ cu privire la boala iubituluĭ Meu nepot.

Din tot sufletul Vă mulțumesc pentru această reînoită manifestare adusă Mie din partea acestuĭ Inalt corp care Imĭ este o neprețuită dovadă cît de adînc este sădit simțul dinastic în întregul popor. Iubirea această și încrederea reciprocă dau o nouă tărie așezămîntuluĭ Regatuluĭ întemeiat prin înțelepciunea fruntașilor țăreĭ și prin vitejia armateĭ pe care Am avut mîndria a o conduce la izbîndă.

Putem privi cu liniște și către viitor îndrepta silințele noastre spre o muncă rodnică de oare-ce se deschide înaintea Noastră o perioadă de pace pe care să o întrebuințăm pentru a întări și maĭ mult Statul nostru pe temeliĭ statornice și sănătoase.

Nu mă îndoesc că încrederea dintre guvern și Senat despre care Ne asigurațĭ, va contribui mult ca această sesiune să fie cît de spornică pentru scumpa noastră țară.

Vă mulțumesc din inimă pentru urările ce Mi-ațĭ adresat Mie, Scumpeĭ noastre Regine și întregeĭ dinastiĭ.

— —

Pînă acum s'au înscris, pentru a lua cuvîntul la Cameră în discuțiunea proectuluĭ de răspuns la mesagiul Tronuluĭ d-niĭ :

B. Iepurescu, P. Gorgos, G. Dobrescu Prahova, Em. Porumbaru, B. St, Delavrancea, N. Xenopol, I. Iancovescu, V. Morțun, C. Dobrescu-Argeș, St. Șendrea, M. Moisescu, Tache Ionescu, I. Mitescu, Ion Grădișteanu, G. A. Scorțescu, N, C, Aslan, C. Politimos, N. Fleva și P. S. Aurelian.

— —

Furtul de la școala Militară

Noĭ descoperirĭ.—Cine a comis falșul.—Ancheta.

In urma ancheteĭ asupra furtuluĭ celor 10,000 de leĭ de la școala militară din Iașĭ s'aŭ dovedit următoarele:

Incă din Ianuarie 1897, comandamentul corpuluĭ 4 de armată, a trimis un mandat pe suma de 10 miĭ leĭ soldа trupeĭ pe acea lună.

Mandatul s'a primit de cine nu se știe, a falșificat pe el iscăliturile Comandantuluĭ școaleĭ d-luĭ colonel Cica, a d-lor căpitanĭ Anastasiade, care pe acel timp era ajutor de comandant al școaleĭ, și a d-luĭ Comănescu, casierul școaleĭ.

***

Mandatul a fost achitat la casieria generală din Iașĭ, însă fără a se găsi în livrete de mandate trecut spre încasare și achitarea din partea casieruluĭ școaleĭ și a casieruluĭ care l'a achitat, se vede, zice ofițerul, că acel pungaș, s'a dus de la încasat fără livret, fără nimic.

La 1 Aprilie ca de obiceiŭ d. Comănescu, casierul școaleĭ, a trimes la minister registrele de gestiune in care nu se vedea trecut de primirea mandatuluĭ de 10 miĭ leĭ pe care însă era iscălit de achitare. Mandatul s'a găsit la ministerul de finanțe însă în registre nu era trecut. Ministerul atuncĭ a însărcinat pe d. general controlor Bengescu cu anchetarea faptuluĭ și timp de 3 zile d-sa cu cea maĭ mare minuțiozitate a controlat toate registrele de gestiune pînă în prezent și n'a găsit absolut nicĭ o neregulă de cît lipsa mandatuluĭ de 10 miĭ leĭ. Conform regulelor militare d. căpitan Comănescu a și depus din prima zi ceĭ 10 miĭ leĭ, rămînînd acum de a se urmări escrocul care a substras mandatul și l'a încasat.

— —

Incendiul din Galațĭ

(De la corespondentul nostru)

10|XII.

Despre îngrozitorul incendiu, care a isbucnit aci, v'am dat ierĭ, cîte-va amănunte telegrafice.

Focul a isbucnit la orele 3, într'o vreme în care nimenĭ nu se afla în curtea docurilor. Focul, alimentat de un vînt puternic, a comunicat cu atîta putere, că, în puține momente, totul era imprejmuit de flacărĭ.

Aŭ ars cu desĕvîrșire 170 vagoane de cherestea, carĭ represintă o valoare de 105,000 leĭ, din cherestrea era asigurată numaĭ ¾ la societatea *Ungaria* din Buda-Pesta. Cheresteaua nu se asigură pe deplin, tocmaĭ, ca să stimuleze pe asigurațĭ d'a fi cu multă atențiune și să previe orĭ-ce casurĭ de incendiu. Dar Leopold von Popper, proprietarul acestor cherestele maĭ are și alte pagube de suferit. D-sa a închiriat 3 vapoare ca să le încarce cu cherestea, cărora le plătește navlu și stalie care se poate urca la minimum de 1,500 leĭ pe zi, și pe care nu le poate încărca din causa lipseĭ de mărfurĭ.

S'a deschis anchetă judeciară. Astă-zĭ d-l Satinover, de la casa Watson & Youell, representantiĭ d-lor Leopold von Poper, a depus registrele.

— —

Ministrul de interne a aprobat modificarea budgetuluĭ comuneĭ urbane Iașĭ pe exercițiul 1897—98.

— —

In cameră s'a anunțat ierĭ o interpelare privitoare la administrația caseĭ St. Spiridon din Iașĭ.

— —

D. C. Meissner, inspector general al învățămîntuluĭ primar, a fixat ca învățătoriĭ carĭ aŭ a primi gratificația de 180 leĭ, conform legeĭ, pentru numĕrul de școlarĭ regulațĭ ce aŭ avut în cursul anuluĭ și presențĭ la examene.

In această categorie întră 67 învățătorĭ.

— —

Congresul viticol din Hușĭ

După cum am anunțat duminică a avut loc la Hușĭ congresnl viticol, convocat în scopul de a discuta asupra măsurilor ce trebuesc luate spre a reda regiuneĭ viticole a Hușuluĭ importanța pe care o avea în vremurĭ.

Președinte a fost ales d. Munteanu, prefectul județuluĭ, vice-președințĭ domniĭ V. Caligari și Emanoil Cernătescu, secretarĭ domniĭ: Steria Atanasiu și G. Paladi.

D. d-r *I. Munteanu* arată că scopul întrunireĭ congresuluĭ este de a se ocupa cu partea științifică, care privește cultivarea viilor și conservarea vinuluĭ. Guvernul a însărcinat să ia parte la congres pe d-nul chimist Buțureanu, pe d. Nicoleanu, șeful serviciuluĭ viticol din ministerul domeniilor și alțĭ 4 domnĭ inspectorĭ viticolĭ. Ceea-ce trebue să ocupe cu deosebire congresul, sunt chestiunile privitoare la fermentațiunea, îngrijirea și conservarea vinuluĭ.

D. *V. C. Buțureanu*, luînd cuvîntul, declară că astăzĭ își vede realisată o dorință, pe care o avea de mult, putînd să participe la acest congres; arată că i s'aŭ presentat pentru analiză maĭ bine de 150 probe de vinurĭ din Moldova, dar numaĭ o mică parte avea calitatea de vin bun, iar restul era de o rea calitate și parte conținînd substanțe vătămătoare; un vin bun nu trebue să conțină numaĭ apă și alcool, ci și substanțe hrănitoare precum conțin și cerealele. D-sa nu se poate pronunța asupra calităților vinurilor din podgoriele Hușilor, însă promite că, punîndu-i-se la dispoșiție probele necesare de vinurĭ curat naturale, le va analiza, și-și va da avisul sĕu.

D. *D. Ionescu*, presentînd 2 tabele carĭ represintă frunzele de vie atinse de *mană* arată relele acesteĭ bolĭ și mijloacele de combatere a eĭ prin o soluție compusă din piatră vînătă și apă.

D. *I. S. Ordeanu*, luînd-cuvîntul, zice că sunt două felurĭ de boală numită *mană*, una care există din vechime în Romînia, și una care s'a adus prin introducerea vițeĭ americane.

Regretă că la înființarea pepinierelor de pomĭ roditorĭ nu s'a ținut socoteală de meriĭ, periĭ, etc. aĭ Moldoveĭ, carĭ daŭ poame escelente, și carĭ nu sunt atacațĭ de boalele pomilor adușĭ din străinătate.

D. *Nicoleanu*, delegatul ministeruluĭ domeniilor, arată că, prin lege, sunt luate garanțiĭ a nu se introduce vițe bolnave în nicĭ o localitate; contestă că boala *mana* s'ar fi adus cu vița americană, de oare ce s'a constatat că această boală există cu anĭ înainte de a se introduce vița americană.

D. *Caligare* atrage atențiunea adunareĭ că interesul ce se urmărește, nu este fiscal, ci economic.

D. *Triandafil* găsește că una din causele, carĭ a făcut ca producțiunea Hușilor să nu fie căutată. este și cheltuiala enormă de transbordare ce se face cu linia ferată Hușĭ-Crasna, și e de părere a se stărui pentru a se transforma linia îngustă, în linie largă.

D. *dr. Munteanu* găsește și d-sa că în adevĕr una din cauzele de care suferă localitatea, este și linia feratā îngustă și crede și d-sa că guvernul va construi linie largă, maĭ ales că produsul acesteĭ liniĭ atinge cifra de 600,000 leĭ așa cum este, și prin schimbare, dacă s'ar cheltui chiar 7,000,000 leĭ, produsul va fi de peste un milion. ceea ce va renta cheltuelile de construcție și întreținere.

După aceasta adunarea își alege membriĭ sindicatuluĭ, cu diferite atribuțiunĭ relative la realizarea dorințelor congresiștilor, și votează statutele acestuĭ sindicat.

FOIȚA ZIARULUI „OPINIA"

38)

PARIS

de

EMILE ZOLA

CARTEA ÎNTÎIA

IV

— Dar, respunse Petru nevinovat, dacă m'aș duce îndată la Salmon, aș putea poate să fac să treacă carta mea ?

Camille fu apucată de un rîs ascuțit, intr'atîta îĭ părea ideea caraghioasă.

— Ah! cine știe dacă o vețĭ găsi acolo! Avea o altă întîlnire grăbită și acuma e acolo fără îndoială!

— Atuncĭ am s'o aștept aicĭ. Va veni desigur să vă caute, nu-ĭ așa ?

— Să ne caute, oh! nu, pentru că după cum vă spun are afacerĭ, o altă întîlnire foarte importantă. Trăsura ne va duce singurĭ pe fratele meŭ și pe mine.

Și ironia dureroasă se otrăvea de o amăreală crescîndă. Preotul acesta nu pricepea că cu întrebările luĭ naive îĭ învîrtea cuțitul în inimă. Cu toate acestea el trebuia să știe aceasta, pentru că toată lumea știa.

— Ah! cît sînt de contrariat, reluă dînsul atît de mîhnit într'adevĕr în cît îĭ dădea lacrămĭ din ochĭ. De azĭ dimineață mă ocup de acest serman bătrîn. Am cîte-va cuvinte de la el tatăl d-v., și d-l Gérard îmĭ spusese....

Aicĭ se tulbură, văzu limpede deodată, în necunoștință de lumea în care era din cauza vedenieĭ neîncetate a pasiuneĭ sale caritabile.

— Da, am văzut pe d-l tatăl d-v cu d-l de Quinsac....

— Știŭ, știŭ, respunse Camille, cu aerul suferind și batjocuritor, arătînd că știe totul. Eĭ bine, d-le abate, dacă ațĭ întîlnit pe tata și avețĭ un cuvînt de la dînsul, va trebui să așteptațĭ ca mama să-și sfîrșească afacerea... care e lungă cîte-odată. Putețĭ să veniți la otel pe la șase ceasurĭ, dar nu cred că o s'o găsiți, dacă o va reținea afacerea de care e vorba.

Ochiĭ eĭ ugigașĭ străluceau, fie-care din cuvintele sale era o batjocură sălbatică și înfricoșată, întocmaĭ ca cuțitul cu care ar fi vrut să găurească gîtul, atît de adorabil încă, al mameĭ sale. Nicĭ odată nu o urîse pînă la atîta, din causa gelozieĭ de frumusețea eĭ, de bucuria, de fericirea de care era cuprinsă fiind că era iubită. Și ironia-ĭ eșia de pe buzeleĭ eĭ de fecioară, înaintea acestuĭ preot inocent, era ca un val de glod ascuns, în care vroia să-și înece mama.

Dar veni Rozemonde repede și infiorată, luînd pe Camille.

— Ah! scumpa mea, aide vino! sînt extraordinare, delicioase, îmbătătoare!

Ianzen si micul Massot urmară pe principesa. Toțĭ barbațiĭ alergau de prin odăile vecine, se ghionteau, se îngrămădeu în salon la vestea că Maurele își reîncepeau dansul. De data aacesta trebuia să fie galopul despre care vorbea tot Parisul, acea alergare frenetică în care săreau, nechezeau ca niște iepe mînate de biciul goaneĭ (rut), căcĭ Petru vazu clătinîndu-se și indoindu-se rîndurile de capete, cefele blonde și brune, incendiul lămpilor electrice, aprindeau un foc care rispîndea mirosul de carne. Fu un delir, rîsete, bravo, o voluptate, un desfrău fără margine.

Cînd Petru se găsi pe trotuar, remase un moment aiurit, clipind din ochĭ, mirat de a veni la Inmina zileĭ. Jumătate după patru ceasurĭ una avea aproape două ceasurĭ de așteptat, înainte de a se presenta la otelul din strada Godot-de Mauroy. Ce să facă pînă atuncĭ? Plăti birjaruluĭ, preferînd să scoboare pe jos Champs-Elysées, incetișor, pentru că avea destul timp de perdut. Poate că aceasta îĭ va liniști frigurile care-ĭ ardeau mînele, frigurĭ născute din pasiunea caritățeĭ, care puțin cîte puțin, de dimineață, îl crprinseră din nou, pe măsură ce întîlnea pedicĭ care-ĭ eșaŭ fără încetare la fie-ce 'pas. Acuma nu maĭ avea de cît o dorință, să-și sfîrșească opera, pe care o credea în sfîrșit singură. Se sforță de a-și întîrzia pasul, încercînd să se preumble în lungul mărețeĭ străzĭ, pe care o uscase soarele și o înveselea mulțimea care se preumbla sub cerul albastru, de un albastru de primavară.

Aproape două ceasurĭ de perdut, în timp ce miserabilul Laveuve agonisa pe sdrențele luĭ, în borta înghețată. Revolte subite, valurĭ de nerabdare îĭ veniaŭ luĭ Petru, îl cutremuraŭ în o trebuință de a alerga, de a găsi la moment pe d-na baroana Duvillard, pentru a capata de la dînsa ordinul de scapare. El știa bine că dînsa era pe aicĭ, în una din aceste străzĭ discrete, și ce tulburare în el, ce mînie că trebue să aștepte în chipul acesta, pentru a scapa o existență, pentru ca să-și sfîrșească afacerea de care fiica eĭ vorbea cu privirĭ atît de ucigașe!

(Va urma)

Cota oficială

Constanța 8 Decembrie 1897.

Orz 1850 hect. cu lei 4.10. In 70 hect. cu lei 12.70. Secară 140 hect, cu lei 5.50. Meiŭ 80 hect. cu lei 4.50. Ovĕz 40 hect. cu lei 8. Rapița 120 hect. cu lei 7.25, Grîu arnăut 110 hect. cu lei 11.40. Grîu de toamnă 80 hect. cu lei 9.60. Porumb 430 hect. cu lei 5.60.

Galați 8 Decembrie 1897.

Orzoaica 1600 hect. 59600 k,greutatea în kilo pe hect. 4.75 magazie. Orz 2000 57100 prețul 4.75 magasie.

CONFERINȚA NAȚIONALĂ DIN GALAȚI

Sîmbătă, 6 Decembre, s'a ținut la Galați, în sala «Central» — *de oare ce sălile celelalte de teatru n'aŭ putut fi obținute din cauza administrației* — o mare conferință națională, provocată de comitetul național studențesc din Iași în unire cu liga locală, carĭ, însă, în treacăt fie zis, n'a pus tot interesul necesar pentru acest scop. Cu toate acestea și cu toate piedicile administrației locale, conferința a atras un public foarte numeros din clasa cea maĭ aleasă a Galaților, public pentru care sala de întrunire, de și destul de vastă, devenise neîncăpătoare încă înainte de oarele 2.

Ședința se deschide la oarele 2 și un sfert sub președinția d-luĭ D. V. Cerchez delegatul ligeĭ locale, care, după ce rezumă în cîteva cuvinte bine simțite esența chestieĭ naționale, recomandă în mod foarte elogios cetățenilor gălățenĭ pe delegațiĭ studenților din Iași. Inainte de a da cuvîntul celor înscrișĭ, d-sa citește o telegramă din partea studenților ieșenĭ care stărnește o furtună de aplauze.

***

Dă apoĭ cuvîntul d-luĭ *Herovanu* care începe arătînd părțile distincte din care se compune chestia națională actuală: una relativă la poporul romînesc din regat și alta relativă la frațiĭ noștri asupriți. Se ocupă de această din urmă parte, începînd prin a-ĭ face istoricul amănunțit și a arăta că până acum în treĭ rînduri romînii de peste munți s'au rîdicat ne maĭ putînd răbda jugul asupritor al dușmanilor lor: la 1784 sub revoluționariĭ Horia, Cloșca și Crișan, la 1848 odată cu celelalte popoare europene și la 1891 cînd cu procesul Memoranduluĭ care rezuma plîngerile lor către împăratul-rege. Acum vedem că Ungurii li dă din noŭ tristul prilej de a protesta, dar cu această protestare a lor noĭ ne declarăm solidarĭ și vom lupta din răsputerĭ ca starea actuală de lucrurĭ să înceteze. (Aplause).

D. *Cădere* dovedește într'un mod foarte documentat că principiul care trebue să se aibă în vedere la alcătuirea statelor moderne e principiul de naționalitate. Citează în această privință pe Novicov și pe contele Goluchowsky care recunoaște că secolul prezent e secolul luptelor dintre naționalități. Ungurii însă neținînd samă de acest principiŭ persecută și asupresc, prin toate mijloacele, una din cele maĭ numeroase națiunĭ ale regatuluĭ lor, pe romînĭ. Din fericire însă în acești din urmă sentimentul și conștiința națională sunt foarte disvoltate, în cît cu toate asupririle ungurilor eĭ ne daŭ cel maĭ frumos exemplu de ceea ce însamnă o solidaritate națională și acest exemplu trebue să-l urmăm și noĭ unindu-ne glasul cu acela al lor pentru revendicările ce eĭ le cer și care privesc întregul neam romînesc. (aplause repetite).

D, *Gh. Drăgănescu* luînd cuvîntul arată maĭ în'ăĭ cauzele care au făcut ca mișcarea națională la noĭ să fie atît de redusă o bucată de vreme, descriind apoi asupririle fără seamăn ce le sufere romînii din Transilvania pe cale politică, prin legea electorală specială a acesteĭ provinciĭ și pe calea culturală prin persecuțiile ce le esercită ungurii asudra școlilor și bisericilor românești. Arată apoĭ ultima nelegiuire a guvernuluĭ unguresc, legea de maghearizare trecută de curînd prin camera lor. Citează cîte-va din numirile ungurești menite să înlocuească pe cele romîne, ceia ce indignează la culme pe azisteții. In această privință e de părere că trebue să ne unim și noĭ cu frumoasa și demna acțiune de protestare a fraților noștri transilvănenĭ, în potriva acelor ce vor să introducă prin localitățile pe unde resună de atîtea veacurĭ numirile romînești, acentele smuncite ale limbeĭ luĭ Arpad. (aplause)

D. *Leatris* într'o frumoasă cuvîntare, după ce explică rolul studenților în mișcarea națională, trece maĭ departe și descrie în trăsăturĭ generale «legile și fără-de-legile» guvernuluĭ unguresc întrebuințate în contra romînilor din Transilvania. In urmă arată care ar fi calea cea maĭ potrivită, pe care urmînd'o, activitatea noastră în chestia națională ne-ar duce la un rezultat maĭ bun, la o izbîndă: calea agitațieĭ liniștite prin care s'ar prepara și întărĭ curentul de simpatie al diplomațieĭ pentru cauza noastră.

Cuvîntarea d-luĭ Leatris e aplaudată în repetite rînduri.

D. președinte Cerchez dă apoĭ cetire următoareĭ moțiunĭ:

«Cetățeniĭ gălățenĭ, întruniți Sîmbătă 6 Dembre în sala «Central» după invitarea comitetuluĭ național studențesc din Iași, *protestează cu tărie în potriva revoltătoareĭ legĭ de maghiarizare a numelor de localități din Transilvania*, și îșĭ iau angajamentul de a lupta pe toate căile pentru redeșteptarea conștiinței naționale în popor și pentru susținerea puterniculuĭ curent de simpatie format în Europa cultă în favoarea fraților noștri subjugați».

Președintele închide apoĭ ședința recomandînd publiculuĭ să se retragă în cea maĭ mare liniște, recomandație care s'a văzut în urmă că fusese de prisos.

ULTIME INFORMAȚII

In cursul vereĭ am vorbit despre matrapazlîcurile luĭ Ilie Cazacincu care mituia lumea în calitatea sa de sub-inspector al serviciuluĭ stradelor.

Afacerea a venit ierĭ înaintea secțiuneĭ a II-a a tribunaluluĭ. Cazacincu, care nu s'a înfățoșat, a fost condemnat la 6 lunĭ și 1 zi închisoare.

*

Juriul a dat ierĭ un verdict de neculpabilitate pentru numiții I, Goldștein și Haim Copălăŭ, acuzați de sperjur.

D. avocat S. Manu a vorbit pentru inculpați.

Poliția de siguranță a prins ierĭ pe numitul Iosef Herter, care s'a făcut culpabil de maĭ multe furturĭ.

Ni se scrie din Neamț că în ziua de 6 a. c., au sosit acolo ministrul lucrărilor publice, d. I. I. Brăteanu și prefectul județuluĭ, d. N. Albu—în scop de a face o vînătoare în pădurile Seculuĭ.

***

La 1 Ianuar va începe exploatarea parchetelor de la Sehăstria, Secu și Neamț. Aceste exploatărĭ se vor face de d-niĭ Dimitrie Gheorghiu din Iași și A. Maxim din Neamț.

*

Anghina difterică s'a ivit aci. 8—10 cazurĭ se înregistrează zilnic.

Primim bilanțul comitetuluĭ sălilor de încălzit și azilului de noapte din Galați. Comitetul a cheltuit 3452.45 leĭ, din care sumă 36.617 persoane aŭ capatat, în mod gratuit, ceaĭ și pîne.

D. G. Mihaiŭ a fost ales ajutor de primar la Bărlad,

Prima distelerie de coniac «Fin Bois» din Iași, a repurtat un frumos și bine meritat succes. Proprietariĭ distilerieĭ, domniĭ Jacques Daniel și Wilhelm Wechsler, au prezentat o ofertă epitropieĭ case sf Spiridon, pentru a furnisa spitaluluĭ cognacul necesar.

Oferta a fost primită așa că cognacul *Fin Bois*, ale căruĭ calități sunt pretutindenĭ lăudate, va servi și de stimulent suferinzilor.

Ni se scrie din Vasluiu:

Mulți se miră cum se face că Cesar Popescu a fost condamnat, de și acuzarea a fost susținută de d. procuror general Mîndru.

Iată explicația. Inainte de a se termina desbaterile, d. Mîndru, convins că va avea înaintea juraților același succes, ca în procesul precedent al luĭ Petrescu s'a retras, lăsînd pe fotoliul ministeruluĭ public pe procurorul tribunaluluĭ, Racoviță. Aceasta a fost destul ca să evaporeze orĭ ce șansă pentru acuzat.

Iată pentru ce numaĭ în aparență, s'a desmințit legenda că d. Mîndru este mascota acuzaților.

D. Caligari, fost prefect de Fălciu, a fost numit inspector administrativ în locul decedatuluĭ Dimitriu.

Comandantul corpuluĭ IV de armată, d. general L. Iarca, a plecat la Bucureștĭ pentru a lua parte la formarea tabloului de avansărĭ în armată.

*

Un fapt curios s'a petrecut la consiliul de resbel din Iași. Comisarul regesc și raportorul consiliuluĭ luaŭ interogatoriul unuĭ ofițer, acuzat de delapidărĭ. Ofițerul, în loc de orĭ-ce respuns a adresat cuvinte injurioase, atît comisaruluĭ, cît și raportoruluĭ.

Cazul fiind unic în analele militare și injuriațiĭ neștiind ce să facă, aŭ pledat la Bucureștĭ în scop de a lua avizul domnuluĭ general Iarca.

Din raportul poliției.

Alăturĭ cu neamțul care spune că omul nu știe din ce se ingrașe, noĭ de la Iași putem zice că nu știm ce bem. Dovadă? Șloim sin Iancu, sacagiŭ, a fost condus la secție pentru că, cu aceeașĭ putină cu care a cărat apă necurată, cară acum apă de beut.

Și apa luĭ Șloim nu conținea numaĭ puĭ de racĭ—vĕ asigur de aceasta!

*

Camera 26, otel Rusia, a fost teatrul uneĭ scene care ar fi plăcut și domnuluĭ Sturdza, dacă ar fi fost chestie numaĭ de spart geamur—nu și de sex.

In odaia cu numărul de maĭ sus—dublul luĭ 13—șeade duduca Veronica Ionescu care se indeletnicește cu cîntece sentimentale la café chantant. Domnișoara Veronica are și un bibic—teligrafist. Teligrafistul, supărat pe Veronica, i-a aplicat ierĭ sistemul luĭ Morse, acolo unde nu se cade.

De aci scandal, geamurĭ plesnite, poliție și... adalmaș de împăcare.

Inalta curte de casație a cercetat ierĭ cererea făcută de contesa Eliza Balș pentru transferarea procesuluĭ pe care-l are cu fiica sa la tribunalul Iași, în resortul uneĭ alte curțĭ.

Inalta curte a respins cererea. Afacerea se va judeca de urgență la s. I-a a tribunaluluĭ Iași.

*

Procesul fostuluĭ inspector comunal Gh. Smădu, va fi reluat vinerĭ la secția a II-a a tribunaluluĭ.

*

Mîne se va judeca la Piatra N. procesul politic intentat foasteĭ administrațiunĭ comunale de acolo.

D. George Panu va pleda în acest procas.

*

La juraților se cercetează azĭ procesul indivizilor Caricel, Andreĭ și Gh. a Costăchioaeĭ, acuzați pentru tălhărĭ.

Primul-procuror susține acuzarea, Pledează domniĭ Gh. Radu, S. Manu și Mihail.

O ceartă s'a iscat între medicul plășeĭ Bivolarĭ și farmacistul de acolo. Medicul primar al județuluĭ va pleca în anchetă la fața loculuĭ.

*

Patru copiĭ aĭ locuitoruluĭ V. Nichifor, cotuna Brăeștĭ, s'aŭ îmbolnăvit ierĭ de anghină difterică.

Comitetul de binefacere pus sub patronajul M.M. L.L. și sub președinția Mitropoliturui Primat, a intervenit pe lîngă prefectura noastră de județ ca să înscrie în bugetul județuluĭ o sumă pentru sporirea fonduluĭ care, după cum se știe, este destinat victimelor incendiilor și inundațiilor.

O cerere identică s'a făcut și primărieĭ.

D. Tacu, primul ajutor de primar, așteaptă cu cea maĭ mare nerăbdare sosirea d-luĭ Gane, pentru a cere un concediu până după toate serbătorile.

Conu Iorgu se simte prea obosit, iar pe de altă parte ar voi să pue la încercare răbdarea conuluĭ Costache, care, în cazul acesta, ar trebui să gireze toate afacerile primărieĭ.

Un cîine turbat din curtea doamneĭ Tudori, strada Buna Vestireĭ, a mușcat 5 persoane carĭ aŭ fost internate în institutul antirabic din Iași. Numele mușcaților este: domnișoarele Margareta Tuduri, Veneria Galino, Natalia Tuduri, Beatrice Neculaŭ; domniĭ Hamlet Galino și Radu Andreĭ.

Aŭ maĭ fost internați: Savel Cluceresсu, secretarul primărieĭ Fălticenĭ; Ludvig Cazaban, Fălticenĭ, T. Pavilescu, P. Iloaeĭ, C. Lupu, funcționar din Moinești și Maria Ivașuc din comuna Flămînzĭ.

La primărie s'a primit un protest din partea vînzătorilor de pește, prin care cer ridicarea măsureĭ prin care se oprește negoțul ambulant al peștelui.

Administrația justifică măsura luată prin imposibilitatea unuĭ control din partea serviciuluĭ sanitar.

Ziarul *Neue Freie Presse*, în numărul de astă-zĭ, publică discursul de la Senat al d-luĭ Dim. Sturdza, privitor la politica externă a Romînieĭ.

Extragem pasagiile subliniate în gazeta austriacă—din acest discurs.

„In ce privește vizita generaluluĭ Constantinovicĭ la Iași, spune d. Sturdza, zădarnic uniĭ caută în această vizită, o contrazicere între politica de odinioară și actuală a Romînieĭ. De pe timpul ministruluĭ Brătianu Romînia e alipită de tripla alianță, care e o garanție de pace în Europa.

Și maĭ departe:

Ministrul președinte amintește că agitațiunele tinzînd la o intervenție în afacerile interne a unuĭ stat vecin, sunt foarte primejdioase pentru *Romînia*.

Casieria comunală a înaintat ministrului gestiunea financiară pe luna Noembrie.

Veniturile prezinte 9,863,485 leĭ, iar cheltuelele 5,671,963; remîne decĭ un sold de 4,192,022 leĭ.

Fondul capitaluluĭ de 6,500,000, este trecut cu un sold de 2,620,293 leĭ, iar fondul cupoanelor cu 750 leĭ.

Aceasta-ĭ într'adevăr situația.

La prefectura de județ se va ținea mîne licitație pentru arendarea drepturilor de vînat pe moșiile statuluĭ.

La 19 a. c. licitație pentru închirierea bunurilor micĭ.

O mare indignare domnește prin măhălălĭ în contra administrațieĭ comunale care a suit prețul cărneĭ la 80 banĭ, maĭ ales că până acuma se plătea numaĭ 50 banĭ chilogramul.

Ierĭ, într'adevăr, s'au tăiat ceĭ din urmă boĭ aĭ primărieĭ.

Administrația justifică această urcare, prin faptul că acești boĭ au fost ținuți două lunĭ în grajdiurile comuneĭ, așa că prețul nu e exagerat, față de buna calitate a cărneĭ.

In diferitele informațiĭ asupra dispariției sumeĭ de 10,000 leĭ de la școala militară, s'a amestecat și numele d-luĭ maior Văitoianu.

Ținem să zicem că d. Văitoianu este cu atît maĭ strein de această chestie, cu cît, pe vremea încasăreĭ mandatuluĭ, d-sa nu fuse încă la școala militară.

Camera de comerț din localitate a intervenit pe lîngă toate camerile din țară pentru a mijloci pe lîngă ministerul domeniilor. în scop de a distruge cartelul fabricanților de sticlăriĭ din țară, carĭ au pus niște prețurĭ exorbitante pe fabricatele lor.

In acelaș timp, la camera de comerț din Iași, a sosit o adresă din partea ministruluĭ prin care se cere avizul camereĭ în această privință.

Prefectura a recomandat pe d. Gh. D. Haralamb copist la secția III în locul domnuluĭ I. N. Atanasiu, demisionat.

Ultima probă la concursul de medic primar la spitalul «Caritatea» din Galați s'a ținut astă-zĭ dimineață. Proba de *anatomie patologică* a constatat într'o autopsie la cadavru și o analiză în scris sub paza d-luĭ dr. Negel.

Am vorbit despre memoriul pe care nemțeniĭ 'l vor adresa corpurilor legiuitoare pentru a arăta importanța osebită a creăreĭ uneĭ rețele ferate care să lege Pașcaniĭ cu Tg. Neamț.

Inițiatoriĭ acesteĭ ideĭ sunt domniĭ D. Zamvel, N. Popovicĭ și Gh. Moțoc, iar comitetul de acțiune se compune din domniĭ: I. Al. Theohari, doctor Petroni, N. Tomovicĭ, N. Popovicĭ, G. Moțoc, D. Zamvel și doctor Pennescu.

Cînd s'a încasat mandatul de 10,000 leĭ al școaleĭ militare, în Decembrie 1896, era casier general d. Radu Alixandrescu, care a fost transferat la Galați.

Parchetul militar s'a adresat parchetuluĭ de Galați cu rugămintea de a întreba pe casier dacă cum-va nu-și aduce aminte, cine anume a încasat acel mandat.

Telegramele Stréinătățeĭ

Procesul Panamaleĭ

— Prin fir telegrafic —

Paris 7 Decembrie.

Curtea cu juați începe judecarea actelor de conrupție în afacerea Panama.

Arton, Boyer, Maret, Planteau. Goillard, Laisant, Rigaut și Saint-Martin sunt pe banca acuzuților. Naquet este dosit.

Mare afluență de lume.

Arton explică că Reinach i-a dat 1½ milion pentru a influența pe membriĭ Palamentuluĭ. Arton n'a păstrat acești banĭ și împărți două milioane. El a dat în special o sută de miĭ leĭ d-luĭ Naquet.

Audiența s'a amînat pe Lunĭ.

Afacerea Dreyfus

Paris 7 Decembrie

Ziarele, care susțin pe Esterhazy, încearcă o nouă campanie în contra luĭ Scheurer-Kestner, pe care îl acuză că ar fi mințit în senat cînd a spus că ar fi arătat ziariștilor de la *Figaro* dosarul în afacerea Dreyfus. O foarte mare agitație domnește printre senatorĭ și Provost de Launay anunță o interpelare în senat în contra luĭ Kestner care ar fi voit să acopere cu autoritatea senatuluĭ insulta adusă armateĭ franceze. Scheurer-Kestner va lua astă-zĭ cuvîntul în senat pentru a explica faptele de carĭ vor uniĭ să se servească, în contra luĭ Dreyfus.

Deraierĭ de trenurĭ

Lemberg 7 Decembrie

O ciocnire de trenurĭ s'a produs pe linia Stanislav-Lemberg, între acceleratul de dimineață ce pleacă din Stanislav și un tren de marfă.

Cincĭ persoane au fost ucise, între care mașinistul și conductorul. 18 vagoane au fost sfărmate. Sunt foarte mulți răniți.

Wiesbaden 7 Decembrie.

In apropiere de Camberg, s'a produs o ciocnire între un tren de marfă și un tren de persoane.

Mașinistul, fochistul și conductorul aŭ fost gravĭ răniți.

Paris 7 Decembrie

O ciocnire de trenurĭ s'a produs între acceleratul de Paris și un tren de persoane. Mulți pasagerĭ aŭ fost gravĭ răniți.

Paris 7 Decembrie

Impărăteasa Austrieĭ este așteptată zilele acestea, întorcîndu-se de la Biatritz.

Paris 8 Decămbrie.

In onoarea luĭ Amileare Cipriani se va da un mare banchet de către amiciĭ celebruluĭ luptător italian.

CĂRȚĬ DE VIZITĂ și orĭ ce lucrărĭ tipografice se pot efectua la tipografia «DACIA» care e înzestrată cu *caracterile cele maĭ moderne.*

Comandele se primesc atît la tipografia str. Golia No. 42 (Grădina Chateaux aux fleurs) cît și la Libraria Nouă P. Iliescu & D. Grossu.

Comandele din provincie se esecută prompt și se trimit cu poșta în timpul cel maĭ scurt.

Un agent pentru anunțurĭ se caută la Administrația ziaruluĭ.

Dr. N. ȚURCANOVICI
— Strada Unireĭ No. 10 —
Consultațiĭ de la 2—4 p. m.

De Inchiriet două apartamente din etajul de jos de la casa No. 96 din str. De Sus.—A se daresa la proprietară str. Serărieĭ, 43.

ANUNCIU

Doritoriĭ de a lua **lecțiunĭ de declamație,** sunt rugați a se adresa la administrația ziaruluĭ nostru.

E. MAZLÂM avocat
S'a mutat strada Carp No. 6 Casa Comarnescu

Fotografia „Chaland"
Str. Lăpușneanu
vis-à-vis de Farmacia d-lor Konya
Portrete artistice în orĭ-ce specie. Platinotipiĭ Busturĭ mărime naturală. Reproducțiunĭ după portrete vechĭ. Devisa atelieruluĭ: Esecutare artistică și prețurĭ convenabile.
Se fotografiază pe orĭ-ce timp cu aparate de sistem modern.

Dimitrie Greceanu
Avocat
Strada Asach

William Mayer profesor de limba engleză s'a mutat str. Speranțeĭ, No. 6.

IMPORTANT
Magasinul de Manufactură
S. SCHILLER

De lîngă Banca Națională, cu începere de Joĭ 11 Decembre a. c. va fi deja mutat în localul noŭ.

Str. Ștefan cel Mare No. 4
lîngă casele Neușotz unde a fost Luvrul.

Tot-odată anunț onor. mele clientele că cu această ocasiune vînd toate mărfurile cu prețul costuluĭ; iar în vederea serbătorilor am pus în vînzare un sold de lănagiurĭ și matăsurĭ pentru cadourĭ cu prețurĭ foarte eftine.

Vînzarea cu aceste prețurĭ am început-o de astă-zĭ încă în localul meŭ actual de lîngă Banca Națională.

Cu perfectă stimă
S. SCHILER

DE ARENDAT

De la 23 Aprilie 1899 moșia Miseștĭ Mălăeștĭ din județul Iași, în apropiere de gara Larga.—A se adresa la proprietar V. Pogor. Strada Coroĭ 4 Iași.

La Bruxella

Subsemnatul aduc la cunoștință onor. familiĭ că mă însercinez a primi ca pensionarĭ pe tinerii care ar dori a se perfecționa în limbele franceză, germană și engleză.

Tot o dată voĭ prepara și pe aceĭ care ar dori a se prezenta la esamenele de bacalaureat, de litere sau de științe, conform programuluĭ de studiĭ, în vigoare.

Condițiunĭ avantajoase, viață de familie.

Pentru condițiunĭ a se adresa direct la subsemnatul:

Doctor *J. Grossmann*, profesor universitar, Rue de l'Amazone No. 13. Bruxelles (Belgique).

A APĂRUT

Calendarul DACIA

PE ANUL 1898

SUB DIRECŢIUNEA D-LUĬ

I. L. CARAGIALE

Cuprinsul bogat al Calendarului „DACIA“, *întrece în artă şi bucăţi literare, tot ce a apărut pînă acum. Vederile principale ale Iaşului, redate în admirabile clişee, sunt, în adevĕr, adevărate capo d'opere — iar în partea literară. unde sunt publicate Nuvele, Poveşti, Poesiĭ etc. — şi-aŭ dat întîlnire toate penele de elită ale literaturei.*

Preţul unuĭ exemplar pe hîrtie velină 1 leŭ 25; pe hîrtie de lux 2 leĭ 50.

Depositul general la Tipografia „DACIA“ strada Golia 42. De vînzare se găseşte la principalele librăriĭ din ţară.

Agenţia Teatrală

28—Str. Lăpuşneanu—28

Primeşte abonamente, anunciurĭ şi orĭ-ce soiŭ de publicaţiunĭ pentru ziarul *„L'Indépendance Roumaine“* şi revistele *„La Grande Toilette des Dames“*, *„Les petites Gravures“* şi *„La Confection“*.

Emite *bilete de Wagons-Lits* pentru ţară şi străinatate şi *bilete Circulare* pe toate liniile ferate ale Europeĭ şi toate combinaţiile uzitatei

De vînzare via fosta Mantu Daraban, casa bună de locuit, 5 pogóne vie etc. situată la soşaua Buciumĭ departare de 4 chilometre de Iaşĭ

A se adressa la D-l avocat Bădărău

Farmacia Andreĭ Cruceanu

din

TĂRGU-NEAMŢ

Subsemnatul am onoare a inştiinţa pe onorabilul Public, care este hotărît a visita în timpul vereĭ oraşul Tărgu-Neamţ, renumitele băĭ de la oglinzĭ, sau splendidele locurĭ de vară din împrejuirimile oraşuluĭ Tg.-Neamţ, că din luna Ianuarie a. c. am luat în posesie Farmacia din acest oraş şi că n'am cruţat muncă nicĭ banĭ pentru a o rîdica la nivelul farmaciilor celor maĭ moderne, înzestrînd'o tot odată în belşug cu din toate necesare; aducînd pe lîngă un deposit mare de drogherie, preparate străine, articole de cautciuc, săpunerie, parfumerie, Eau de cologne, etc. etc., şi un mare deposit de ape minerale din ţară şi străintate direct de la Surse...

Ast-fel că sunt în posibilitate de a ser vi pe onorabiliĭ visitatorĭ, cu din toate ce se atinge de branşa mea de farmacist.

CU STIMĂ

Andreĭ Crucianu

16000 leĭ sunt de dat cu împrumut cu ipotecă, fie într'o singură sumă, fie în sume parţiale.

A se adresa la d-l avocat Bădărĕŭ, 36 strada Păcurarĭ Iaşĭ.

Alexandru A. Bădărău

Avocat

Strada Păcurarĭ

G. ADAMESCU

MANUAL DE POETICĂ

pentru

ŞCOALELE ROMÂNEŞTI

Exemple, regule, analize literare, notiţe istorice.

Un volum de 550 paginĭ, (garmond, petit şi nonpareil).

PREŢUL 5 LEI

Deposit general: Librăria LA BISERICA ALBĂ, CALEA VICTORIEI Bucureştĭ. 58

A. G. DABIJA

AVOCAT

S'a mutat strada Golia 67, vis-à-vis de Redacţia ziaruluĭ «Opinia».

D. S. IONESCU

FRISER - PARFUMER

Iaşĭ, No. 30, Strada Golia No. 30.

MARE ASORTIMENT DE PARFUMERII

NEGRITINĂ ŞĬ FLAVULINĂ

(tinctură pentru colorat părul)

APA DE CHININĂ

preparaţiune proprie, remediu sigur contra mătreţeĭ

1 LEU FLACONUL

Pour avoir de la Véritable Eau de Vichy

La vogue si justement méritée de l'eau de Vichy dans notre pays a suscité de nombreuses imitations qu'on cherche a lui substituer. Pour être cetrain d'avoir de l'eau de Vichy naturelle et authentique, il faut toujours reclamer l'une des trois sources qui appartiennent á l'Etat français: *Vichy-Célestins, Vichy-Hôpital* ou *Vichy-Grande-Grille*. L'eau de ces sources, embouteillée, sous le contrôle et la garantie de l'Etat français, se conserve parfaitement, sans perdre de ses qualités par le transport. Exigez donc toujours l'un des noms: *Célestins, Hôpital* ou *Grande-Grille* imprimés en lettres blanches sur fond noir, sur l'étiquette et sur la capsule'.

SOCIETATE ROMÂNĂ

DE

Asigurărĭ Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA“

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:

INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieţeĭ“ „GENERALA“ *asigură:*

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.

b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).

c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţilor la moartea părinteluĭ.

d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala“** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237,855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.

2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala“** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.

3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala“** îĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi îĭ eliberează şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala“** îĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA“ maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ“** din Brăila, la Succursala din Bucureştĭ, 2 Strada Smârdan, şi la toate agenţiile din ţară.

LIBRARIA şi PAPETERIA

TH. P. MAXIMOVICĬ

IAŞI. — Str. GOLIA No. 54.

Recomandă bogatul seu asortiment în **articole de şcoală, articole de birou, hărtie de poştă în cutiĭ**, colorată şi fantazie în diferite formate, **articole de pictură**, boele aquarele, pensoane, palete, pănză şi cele necesare la studiu pentru scolarĭ.

Cărţĭ pentru premiĭ.

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA“

de la COPOU, lîngă Iaşi

proprietatea d-luĭ **Ión S. Ionescu**

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somităţile medicale, maĭ ales prin abondenţa sulfaţilor de *sodiu* şi *litiu* ce conţine.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgaţie, nu face nicĭ un deranjament în stomah şi nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vânzare la toate farmaciile şi drogheriile.

Depositul şi orĭ-ce informaţiĭ la d. *I. S. Ionescu*, strada Alexandri No. 11, Iaşĭ.

Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *Bucureştĭ, str. Vesteĭ No. 15.*

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat Cl. I. Lei	Cl. I. B.	Cl. II Lei	Cl. II B.	Cl. III Lei	Cl. III B.
Paşcanĭ	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ	18	20	12	85	8	85
Roman	12	55	9	05	6	25
Bacău	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ	26	75	17	65	11	57
R. Sărat	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ	26	35	17	35	—	—
Brăila	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ	22	45	15	10	10	25
R. Sărat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

La Librăria

Th. MAXIMOVICI

din Iaşĭ, strada Golia

Se primesc abonamente la ziarul

„TRIBUNA“

din Sibiiŭ

Preţul abonamentuluĭ:

Pentru 1 an . . . . 40 leĭ
« 6 lunĭ . . . . 20 «
« 3 lunĭ . . . . 10 «

DE VINZARE

9000 vedre vin alb şi roş, recolta anilor 1891, 1892, 1985 şi 1896 din viea Naslău de pe moşia Cărjoaia îngă Cotnarĭ.

A se adresa la dl Vasile I. Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-frumos

Iaşĭ.—„DACIA“, Tipografia-editoare P. Iliescu & D. Grossu Str. Golia.

ANUL I No. 184 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — JOĬ 11 DECEMBRIE, 1897.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una înainte
In Iaşĭ la Casa Administraţieĭ
In judeţe şi streinătate prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe se primesc numaĭ la Administraţie
In streinătate, direct la administraţie şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

LEGEA PATENTELOR

Discursul d-luĭ L. Catargi

rostit la Senat, în şedinţa de la 26 Noembre, cu ocaziunea discuţiuneĭ proiectuluĭ de răspuns la Mesajul Tronuluĭ.

Domnilor Senatorĭ,

Iaŭ cuvîntul la discuţiunea răspunsuluĭ la discursul Tronuluĭ în numele partiduluĭ conservator.

Adresa ne spune că este încredere între Senat şi guvern. Opoziţiunea nu poate da o ast-fel de încredere guvernuluĭ, din cauza faptelor pe carĭ acest guvern le-a săvîrşit. El a distrus şi distruge, după mine, toate instituţiile ţăreĭ noastre, şi fiind-că M. S. este arbitru între guvern şi reprezintanţiĭ ţăreĭ, am hotărît să iau cuvîntul ca să arăt faptele guvernuluĭ şi las ca M. Sa să decidă ce este de făcut.

Domnilor, pe cînd d. D. Sturdza era în opoziţiune şi partidul conservator la putere, ştiţĭ cum aţiţa în discuţiunile Senatuluĭ ca şi în discursurile d-sale de la Orfeŭ şi de la cele-l'alte întrunirĭ din ţară, cu ce violenţă ataca guvernul şi la ce agitaţiunĭ provoca.

Il ataca că nu face de ajuns în cestiunea fraţilor noştri de peste munţĭ, îl ataca spunînd că proiectele guvernuluĭ conservator sunt proiecte neconstituţionale, îl ataca cu violenţa pe care aţĭ cunoscut-o. Eĭ bine, am luat acum cuvîntul ca să arăt că d. D. Sturdza, după ce a luat puterea, a fost şi la putere tot aşa de violent. Acum, la rîndul meŭ, aşĭ vrea să-l întreb ce a făcut în chestia fraţilor noştri de peste munţĭ? Nouă ne reproşa, zicînd că nu ne cere nicĭ maĭ mult nicĭ maĭ puţin de cît, precum o spunea regretatul Al. Lahovari, să declarăm războĭ Austro-Ungarieĭ; ne spunea să ne facem samsarĭ ca să tratăm chestiunea fraţilor noştri.

Aşĭ vroi acuma să ne spue d. Sturdza ce a făcut de douĭ anĭ şi două lunĭ, de cînd este la putere, în această chestiune?

A făcut ceva, a făcut scuze, a dat decoraţiunĭ; dar ce rezultat a căpătat?

Nădăjduesc că d-sa, dacă nu voeşte să răspundă acuma, va răspunde în cursul desbaterilor, ca să arăte ţăreĭ şi să ne convingă şi pe noĭ, opoziţia, că d-sa a lucrat aşa precum ne cerea să lucrăm noĭ.

Dar să venim la chestiunile din năuntru.

Vă aduceţĭ aminte că îndată ce a venit la guvern, cel d'intîiu lucru pe care l'a făcut a fost că a lăsat pe bătăuşĭ să ia cu asalt poliţia şi să maltrateze pe funcţionarĭ.

Ajunsese oraşul ca în vremea ienicerilor.

D-sa a venit la putere în numele Domnieĭ Legilor. Dar cum a respectat Legile?

Legĭ positive le-a călcat în picioare.

Era şi este o lege în care se zice că nicĭ un impiegat administrativ să nu fie dat afară de cît în anume condiţiunĭ. Eĭ bine, guvernul nu a ţinut socoteală de această lege, a dat afară şi a lăsat pe drumurĭ pe funcţionarii de atuncĭ şi a pus în locul lor pe bătăuşĭ, oamenĭ de aĭ d-lor.

Era o lege făcută de conservatorĭ, prin care se pune capăt bătăuşilor electoralĭ, bătăuşĭ carĭ, după cum ştiţĭ, aŭ ajuns ca abuzînd de legea repaozuluĭ de Duminecă, să bată pe negustorĭ, să le spargă prăvăliile şi să le fure mărfurile, după cum s'a întîmplat cu agitaţiile din zilele trecute.

D. Sturdza a înlăturat această lege sub pretext că nu este constituţională. Ce constituţionalism se încape la oamenĭ carĭ vin cu ciomegele şi'ţĭ dă în cap, strică dughenele şi ia marfa din ele?

Cu armata, d-lor, ce a făcut?

A discreditat-o cu totul a spus că armata noastră n'are puşcă, are bîtă. Vă întreb: s'a maĭ auzit lucrurĭ ca acestea?

Şi deşi actualul ministru a venit şi el şi a spus alt-fel, ministruluĭ trecut însă i s'a adresat o interpelare aci în Senat, interpelare care însă nu s'a dezvoltat nicĭ pînă astă-zĭ, de oare ce cînd unul venea, lipsia cel-l'alt, aşa că pînă acuma domniĭ miniştri de războiŭ n'aŭ lămurit lucrul: este băţ orĭ puşcă?

Cu finanţele Statuluĭ, ce a făcut?

A echilibrat budgetul anuluĭ trecut cu sumele din casa de amortizare care se creiase tocmaĭ în scopul de a menţine creditul nostru.

A luat baniĭ strînşĭ acolo şi'i-a cheltuit.

Anul acesta nu ştim, d-lor, cum vor echilibra budgetul, de oare ce budgetele nu s'aŭ prezintat Corpurilor Legiuitoare; dar se spune că d-lor nu trăesc de cît cu bonurĭ de tezaur, se spune că aŭ emis maĭ mult de 70—80 milioane bonurĭ de tezaur. D-lor, vă declar—dacă este aşa şi dacă aşa va fi—că sistemul d-lor este foarte rĕŭ.

Cu ast-fel de sisteme, nu aŭ nevoie să puie impozite nuoĭ; trăiesc numaĭ din împrumuturĭ, pînă vine cel-l'alt partid, ca la 1871, ca să le plătească împrumuturile.

Dar creditele cum se dirigează?

Creditul fonciar, creiat de partidul conservator pentru a se veni în ajutor proprietăţiĭ, se întrebuinţează de d-voastră ca mijloc de politică de partid; favorizaţilor li se dă împrumuturĭ marĭ, pe ceĭ-l'alţĭ îĭ faceţĭ să alerge anĭ până să capete un împrumut.

Sunt persoane şi chiar din cele carĭ se află la guvern carĭ datoresc rate de sute de miĭ de leĭ şi sînt îngăduite; iar altor nenorociţĭ, pentru sume micĭ, li se vînd moşiile. D-luĭ Lupu Krupenski mi s'a spus că i s'a vîndut o moşie din Roman cu 300 leĭ falcea—cînd la Roman se ştie că falcea se vinde 1000 leĭ—pentru că datora treĭ rate.

Să vedem acum ce-or face miniştriĭ d-luĭ D. Sturdza cu magistratura noastră.

D-lor, Curtea de Casaţie este desemnată prin Constituţie ca tribunal care va avea să judece pe miniştri.

De aceea ea a fost declarată inamovibilă, cu mult înainte de inamovibilitatea celor-l'alţĭ judecătorĭ de la Curţĭ şi Tribunale.

S'a voit ca guvernul să poată influenţa asupra acesteĭ Inalte Curţĭ, să poată după plac să schimbe judecătoriĭ chemaţĭ a-l judeca.

Ce-a făcut guvernul d-luĭ Sturdza? Cu toată inamovibilitatea, cu toate că Curtea de Casaţie este chemată să judece pe miniştriĭ şi trebue să-i se garanteze independenţa, cu toate acestea guvernul d-luĭ D. Sturdza a dat afară douĭ judecătorĭ pentru a pune în locul lor partizanĭ politicĭ de-aĭ d-lor. Ce judecată, ce dreptate maĭ poate face Inalta Curte, cînd aceştĭ miniştri, vor fi trimişĭ înaintea eĭ?

D. *Viişoreanu*.—Nu se va întîmpla aceasta.

D. *L. Catargiu*.—Iar cînd miniştriĭ conservatorĭ s'ar întîmpla să fie trimişĭ înaintea Inalteĭ Curţĭ, membriĭ introduşĭ ast-fel îĭ vor condamna.

In acelaşĭ timp, nu uitaţĭ, d-lor, că toţĭ miniştriĭ de justiţie sunt şi avocaţĭ. Cînd un avocat de aceştia, ca ministru de justiţie, poate să-şĭ creeze majoritate la Curtea de Casaţie şi la Curtea de apel—unde de asemenea s'a înlocuit membriĭ cu partizanĭ politicĭ, călcîndu-se legea inamovibilităţeĭ,—va maĭ putea eĭ să piardă procese dinaintea acestor Curţĭ? D-lor, acest lucru este grozav; gîndiţi-vă la consecinţele luĭ. Nimenĭ nu maĭ suntem sigurĭ pe averile noastre. Orĭ-cine, dacă voeşte să cîştige procesele ce are, cu drept saŭ fără drept, va trebui de acum înainte să alerge la aceĭ avocaţĭ carĭ, ca miniştri aĭ d-luĭ Sturdza, şi-au potrivit majorităţĭ între membriĭ Curţilor. Aceste fapte distrug instituţiile noastre. Dar guvernuluĭ d-luĭ Sturza nu i-a fost de ajuns că a lovit în armată, că a călcat legile, că a zdruncinat din temelie justiţia,—el s'a atins şi de religie.

D-lor, mă aflam la părintele mitropolit în casă, cînd forţa publică a venit să-l ridice şi, nicĭ maĭ mult nicĭ maĭ puţin, l'a tratat ca pe un bandit.

Mitropolitul, cînd i-aŭ anunţat că vor să-l ridice, n'a spus de cît cuvintele acestea: «Eŭ sunt aci ales de către Corpurile Legiuitoare şi Sinod. Eu sunt înveştit cu decret regal. Am fost suspendat prin decret regal; vă rog aduceţi-mĭ un decret regal şi mă supun».

Ştiţĭ ce i-a răspuns procurorul general? I-a zis:

— Monahule Ghenadie, n'am venit aicĭ să vorbesc; supune-te şi pleacă.

A pus să-ĭ facă somaţiunĭ şi l'au ridicat fără să-ĭ dea timp să-şĭ ia hainele şi primenelile. A trebuit să intervin către M. S. ca să-ĭ dea premenelile.

Dacă mitropolitul Ghenadie nu s'ar fi jertfit pe sine, dîndu-şĭ demisia pentru a aduce pace în biserică şi dacă n'ar fi cedat la stăruinţele noastre ale tuturor, am fi fost ameninţaţĭ cu o schismă religioasă. Deja clerul se împărţise în două; deja uniĭ voiau să-l ia cu puterea să-l ducă pe scaunul de mitropolit. Noĭ am intervenit şi am evitat schisma şi neorînduiala.

Aci să mă ierte d. fost ministru Aurelian, cu care am tratat atuncĭ, să-ĭ spun că nu 'şĭ-a ţinut cuvîntul.

Atuncĭ, pentru ca pacea să se facă, am zis:

— Daţĭ şi mitropolituluĭ Ghenadie ceia ce s'a dat şi altor mitropoliţĭ cînd s'au retras.

A făgăduit, dar nu s'a ţinut de cuvînt.

D-lor, nu voĭ să întind discuţiunea.

Nu sunt orator ca să pot ţine discursurĭ lungĭ; am spus faptele principale. Ce, să caut să spun ce se petrece prin judeţe?

De vreme ce asemenea lucrurĭ se petrec în ministere, gîndiţi-vă ce fac prefecţiĭ şi sub-prefecţiĭ!

Am luat cuvîntul să arăt faptele principale şi să rog pe M. Sa Regele să aplice prerogativele pe carĭ i le dă Constituţia.

Constituţia dă drept M. Sale nu numaĭ de a numi şi revoca pe miniştriĭ, dar chiar de a opune *Veto*, cînd miniştriĭ ar cere ceva contra Constituţiuneĭ, a buneĭ orînduelĭ orĭ a religiuneĭ.

Majestatea Sa are chiar dreptul să trimeată pe miniştri în judecata Curţeĭ de Casaţie şi mă îndoesc că cu schimbările făcute să poată să cîştige dreptate.

D-lor, răspunderea ministerială în faţa Corpurilor Legiuitoare nu maĭ este. In vremea legeĭ electorale votată de Constituantă, în tot-d'a-una a fost o minoritate în Corpurile Legiuitoare, care a oprit relele ce erau să se facă de către miniştri.

Acum este dovedit că nicĭ o dată Corpurile Legiuitoare nu vor putea trage la răspundere pe miniştri, cînd alegerile se fac cum ştiţĭ, şi maĭ ales că s'au făcut şi precedentele nenorocite de la Curtea de Casaţie. Cu modul acesta, cum voiţĭ să maĭ fie responsabilitate?

Toată nădejdea este la M. Sa Regele, care prin prerogativele ce-ĭ dă Constituţia poate să ne ferească de toate nenorocirile carĭ ameninţă ţara cu sistemul acesta.

Am zis.

O îngrozitoare eroare judiciară

Secţiunea criminală a curţeĭ de Casaţie din Paris a revizuit zilele acestea un proces criminal care a zguduit puternic opinia publică din Franţa.

Din nenorocire Casaţia n'a putut să reabiliteze de cît memoria condemnatuluĭ.

*

Condemnatul, al căruĭ proces s'a revizuit, se numeşte Pierre Vaux. A fost condemnat la 4 Iulie 1852 la munca silnică pe viaţă, de cîtră juraţiĭ din Saône et Loire, pentru crima de dare de foc.

Condemnatul a murit în închisoarea din Cayenne la 1874.

Pierre Vaux era institutor la Longepierre, un sat mare din arondisimentul Châlons sur Saône. După revoluţia din 1848, se aruncase cu pasiune în politica militantă şi devenise şeful recunoscut al partiduluĭ avansat din partea loculuĭ.

La 12 April 1750 fu destituit din institutorat pentru motive politice, fu ales în curînd în consiliul comunal şi fu ales de către colegiĭ săĭ ca primar. Prefectul nu aproba alegerea consiliuluĭ şi numi primar pe crîşmarul Goltemard, care fusese de altfel ales de consiliu ca prim ajutor şi care trecea de partizan a luĭ Pierre Vaux.

O dată ajuns primar, Goltemard nu se maĭ gîndi de cît să placă guvernuluĭ. Pierre Vaux şi amiciĭ săĭ îl acuzasă de tradare şi dădură pe faţă toate şolticăriele pe care le făcea ca crîşmar.

In curînd în timp de cîte-va lunĭ, isbucniră în localitate maĭ multe incendiurĭ.

Primarul şi după el o parte din opinia publică acuzară pe Pierre Vaux şi pe partizaniĭ săĭ. Incendiele destrusese maĭ ales casele bogaţilor şi uşor se putură bănui despre acesta pe ceĭ ce vorbeau de împărţirea bogăţielor. Judecătorul de instrucţie însă nu putea descoperi nimic, cînd se produse o întîmplare neaşteptată.

*

Un om cu nume rău în localitate, Pierre Baléaut fu surprins la Seurre cercînd să vîndă nişte efecte de comerţ falşe. El declară că avea aceste efecte de la Antoine Michand, un prietin a luĭ Pierre Vaux, adăogînd că aceste bilete îĭ fusese date pentru a-i cumpara tăcerea, pentru că Michand şi 4 coreligionarĭ aĭ săĭ eraŭ autoriĭ incendielor.

*

Michand şi Baltéaut fură daţĭ în judecată pentru falş în acte comerciale. Cel dîntăiŭ fu condemnat la 7 anĭ reclusiune, cel al doilea fu achitat pentru că mărturisise singur faptele. După aceste Baltéaut făcu o nouĕ declaraţie: şepte locuitorĭ din Longepierre sub inspiraţia luĭ Pierre Vaux, hotărîse de a da foc caselor celor bogaţĭ pentru a crea dificultăţĭ guvernuluĭ şi a grăbi împărţirea averilor.

Pierre Vaux fu arestat. Nu era contra luĭ de cît declaraţiele luĭ Baltéaut şi insinuările primaruluĭ Goltemard.

Inaintea juraţilor, atitudinea luĭ Baltéaut fu curioasă. Se încurca în respunsurĭ şi se uita necontenit la Goltemard. Apărătoriĭ prin concluziunĭ scrise cerură Curţeĭ de a îndepărta pe Goltemard, în timpul depuneriĭ luĭ Baltéaut. Cererea apărăreĭ fu respinsă.

Baltéaut povesti că asistase în casa luĭ Pierre, la sfatul ţinut de incendiurĭ la 2 Fevruar 1851.

Apărarea îl surprinse cu un neadevĕr. Intrebat pe ce uşă a întrat Baltéaut spune un sfruntat neadevĕr. Uşa arătată de dînsul se stabili imediat că fusese zidită cu vr'o 6 lunĭ înainte de ziua indicată de dînsul, cînd a asistat la conferinţa.

Presidentul în rezumatul săŭ, făcu, un teribil rechizitoriŭ contra luĭ Vaux. Juraţiĭ condemnaŭ pe Vaux şi pe 6 dintre amiciĭ săĭ. Incendiele însă continuară, şi 3 anĭ după aceasta Baltéaut şi Gollemard fură prinşĭ în flagrant delict de dare de foc şi condemnaţĭ.

*

Cu ocazia cercetăreĭ contra acestora judecătorul de instrucţie se convinse că tot eĭ eraŭ autoriĭ incendielor pentru care fusese condemnat Pierre Vaux. Baltéaut făcu în acelaş timp următoarea declaraţie:

N'am asistat nicĭ la o întrunire în 1851, în care să se fi pus la cale dările de foc. Nu ştiu dacă a asistat o ast-fel de întrunire.

Tot ce am spus în această privinţă mi a fost dictat de Goltemard, care mi a făcut să repet peste douĕ zecĭ de orĭ lecţia şi care era defaţă la toate interogatoriile încurajîndu-mĕ să persist în prima depunere. N'am fost nicĭ o dată în odaia luĭ Vaux despre care vorbeam şi mĕ mir că n'am fost prins cu minciuna.

*

Judecătorul ceru permisinnea, să se ducă pe cheltuiala sa la Brest unde se aflaŭ încă Vaux şi ceilalţĭ condemnaţĭ pentru a interoga din noŭ. Ministrul de justiţie ordonă ca condemnaţiĭ să fie imediat porniţĭ spre Guzana şi procurorul imperial scrise următoarele judecătoruluĭ:

„Primind depunerile luĭ Goltémard, „să nu le opreştĭ în mod oficial la a„cele care ar pute să facă să se pre«supue că Vaux şi tovarăşiĭ săĭ aŭ fost „nevinovaţĭ.“

Judecătorul n'a prea ţinut socoteală de acest ordin şi atuncĭ s'a dat ordin prezidentuluĭ Curţeĭ, ca să simplifice afacerea şi desbaterile.

Pierre Vaux a protestat necontenit. După moartea acestuia deputatul Boysset, în urma petiţiuneĭ fiiuluĭ Vaux, luă pe mînă afacerea, şi după 20 de anĭ de stăruinţĭ ajunse să convingă pe un ministru de justiţie să ceară revizuirea. Procurorul general, a pus înaintea Curţeĭ concluziunĭ favorabile reabilităreĭ condemnaţilor. Concluziunele sale a ocupat o şedinţă întreagă. A aratat în terminĭ foarte energicĭ de ce parţialitate uricioasă s'aŭ făcut vinovaţĭ magistraţiĭ din 1852. Nu era contra luĭ Vaux, de cît mărturisirea luĭ Baltéaut om deochet, care se incurcă la audienţă şi care este veşnic descurcat de preşedinte. Un învăţător făcuse la instrucţie oare-carĭ depunerĭ defavorabile moralităţeĭ. La şedinţă revine şi este dat afară din sala de preşedinte. Magistraţiĭ nu s'aŭ condus de cît de patimele politice.

In 1856 cînd cu judecarea luĭ Goltémard s'aŭ făcut falşurĭ pentru ca să nu iasă la lumină nevinovăţia luĭ Vaux.

Declaraţia luĭ Baltéaut că a mărturisit falş în 1852, este scoasă din dosar pe motiv că n'are un caracter oficial. Aceasta este o adevarată crimă judiciară.

Toată lumea intervine în 1859 pentru revizuirea procesuluĭ. Ministrul de justiţie de atuncĭ declara însă, că revizuirea procesuluĭ ar fi un scandal, că ea ar răsturna autoritatea lucruluĭ judecat şi că ar readuce în Saône et Loire ideile subversive.

Curtea anulează deciziunea Curţeĭ cu jurĭ din 1852. Acordă moşteuitorilor o despăgubire de 150,000 şi ordonă o largă afişare a acesteĭ deciziunĭ.

Cum a murit Daudet

Abia de 55 de anĭ şi deja unul din ceĭ maĭ iluştri scriitorĭ aĭ veaculuĭ—aşa a murit Daudet romancierul neîntrecut care a fermecat toate tinereţele. Cum însă s'a stins autorul sărbătorit, în mijlocul rîsetelor familieĭ, în plină linişte a uneĭ căsnicĭ glorioase şi mulţămite? Pentru aceasta, interesantele povestirĭ care se fac acum asupra traiuluĭ mareluĭ scriitor în ceĭ cîţĭ-va anĭ din urmă sunt foarte instructive şi înduioşătoare.

Alphonse Daudet suferea cumplit, povestesc ziarele în cronicile şi panegiricile postume; obiceiul cunoscut ce avea ilustrul scriitor de a ceti zilnic aproape toate gazetele din Paris, făcea ca acestea să nu înregistreze maĭ nicĭ odată accesele de care suferea Daudet: atacurĭ de atanie locomotrice afirmă unele ziare, accese de boală de inimă, după altele.

De cîţĭ-va anĭ de zile, Alphonse Daudet nu maĭ ieşia de-acasă de cît foarte rar; maĭ cu seamă după moartea ultimuluĭ Goncourt dispoziţia autoruluĭ luĭ Tartarin se schimbase mult de tot şi rar putea întîlni cine-va pe frumosul romancier în grădinele saŭ pe bulevardul Parisuluĭ.

*

Activitatea literară însă nu slăbise un moment la fecundul scriitor parizian. Moartea l'a întrerupt în plină hărnicie şi pe urma autoruluĭ luĭ *Jack* şi *Sapho* au rămas neisprăvite romane, nuvele, piese de teatru şi poate—versurĭ inedite.

Căcĭ Daudet era de o dispoziţie fericită care bravă toate întîmplările şi nenorocirile, în care era foarte bogată viaţa interesantă a celebruluĭ scriitor francez.

Ca o trăsătură caracteristică se citează că în ultimile zile ale vieţeĭ, Daudet cetea cu mult interes aventurile şi călătoriile luĭ Stanley şi Nansen. Ţintuit de boală în fotoliul săŭ larg, el dădea vînt gînduluĭ şi iluzieĭ şi îşĭ crea mulţămitoarea închipuire a unor nesfîrşite călătoriĭ în depărtărĭ albe şi albastre—zăpezĭ şi ape nesfîrşite.

*

Singura recreaţie maĭ de samă în ultima perioadă a vieţeĭ era întrunirea săptămînală care avea loc în locuinţa luĭ măreaţă de la Champrosay, unde se ştie că a murit şi Edmond de Goucourt. Dar foarte cu greu putea susţinea o convorbire lungă şi obositoare. Une-orĭ în mijlocul uneĭ discuţiĭ era apucat de sfîşietoare durerĭ. Trăsăturile feţeĭ se contractau, sîngele-ĭ pierea tot şi într'o paloare mortală buzele nu maĭ puteau îngîna un cuvînt. Oaspeţiĭ ştieau ce însemnează amorţeala aceasta subită; nimenĭ nu maĭ avea curajul să privească faţa contractată a maestruluĭ care se tîra încet către masa de aproape şi scotea el singur *seringa* salvatoare. O injecţie de morfină curma pentru cîte-va minute durerile crunte şi goneaŭ un moment desperatele zvîrcolelĭ. Toţĭ se retrăgeau în linişte împrejurul luĭ Daudet şi seratele se încheiau astfel într'o lugubră tăcere şi tristeţă.

*

Durerea îl făcuse aproape imaterial, îl spiritualizase pe jumătate spune un ziarist care scrie asupra luĭ Daudet. Ceea ce perdea din intensitatea vieţeĭ, cîştiga în adîncimea gîndiriĭ. Suferinţa îĭ dădea cel maĭ bun prilej şi cel maĭ des de a se arata stoic ca nimenĭ altul, de o mîndrie superbă şi unică. O luptă continuă în potriva dureriĭ îĭ făcuse cea maĭ înaltă educaţie sufletească; el se silia să nu-ĭ surprindă nimenĭ momentul de chinuitoare suferinţă şi reuşea adese orĭ. Nu este nimic maĭ sublim, decît această necurmată luptă şi cultivare a euluĭ şi Alphonse Daudet apare în aceste însuşirĭ sufleteştĭ tot atît de mare ca şi în geniul literar.

Şi numaĭ aşa ne putem închipui moartea subită urmînd uneĭ morţĭ lente şi parţiale, moartea fără durerĭ cuprinzînd un trup educat în lungĭ şi grele durerĭ; moartea aevea în urma vieţeĭ nutrite cu morfină; moartea celuĭ maĭ de samă nemuritor pe care Academia nemuritorilor nu-l primise în sinul săŭ.

Rodion

Prigonirea studenților din Budapesta

— —

Se știe că studenții romîni, sîrbi și slovacĭ de la universitatea din Budapesta, hărțuiți mereu de rectorul Herczegh Mihaly cu propunerĭ de împăcare, au hotărît să înainteze rectoruluĭ un *memoriu comun* care să cuprindă revindecările naționalităților nemaghiare din țară. Dar se vede că și vestea acestuĭ memoriu a îngrozit pe rector căcĭ a citat la sine pe cîți-va din conducătoriĭ studenților nemaghiarĭ și a încercat, cu tot zelul, să-ĭ abată de la scopul propus.

Și nu s'a sfiit împăciuitorul rector de a se folosi chiar de mijloace aspre, amenințînd pe studenți că dacă vor înainta memoriul,—cea ce ar constitui o *demonstrație contra statuluĭ maghiar și a unității naționale*, după mintosul rector—le va suprima subvențiile *și'ĭ va elimina din toate facultățile din țară.*

Și e frumos că motivul invocat de rector pentru a descuraja pe studenți, este că, după socoteala luĭ, eĭ n'au nicĭ vîrsta, nicĭ știința, nicĭ experiența necesară pentru a face politică!

Parlamentul

— —

CAMERA

Ședința de la 9 Decembre 1897.

La ordinea zileĭ discuția asupra proiectuluĭ de respuns la mesagiŭ.

D. Delavrancea are cuvîntul.

Oratorul constată că uniĭ membrĭ aĭ partiduluĭ liberal aŭ fost suspectați în timpul din urmă, fiind-că ș'aŭ permis se critice oare-care legĭ la ordinea zileĭ.

In ce privește proiectul de adresă d. Delavrancea relevează fenomenul cum că de 31 anĭ cea maĭ mare parte a barbaților noștri politicĭ aŭ criticat rînd pe pe rînd pe Suveran, cînd sunt în opoziție, dar își schimbă părerea îndată ce vin la putere. Aceștĭ oamenĭ se înșală însă dacă cred că scapă de respundere față cu opinia publică, respunzîndu-ne—cînd îĭ întrebăm ce făceaŭ în opoziție—despre progresul țăreĭ în ultimĭ 40 de anĭ și despre situația noastră în sinul familieĭ europene.

S'a discutat în Senat chestia de a se ști de ce primul ministru n'a mers la Buda-Pesta, cum și acea a decorăreĭ luĭ Iezsenski și acestor chestiĭ nicĭ guvernul nicĭ ziarul seŭ n'aŭ dat vre-un respuns.

Oratorul desvoltă apoĭ importanța chestieĭ naționale și declară că nu se pot distruge treĭ milioane de romînĭ. Suntem în total vre-o zece milioane de romînĭ respîndițĭ în adevĕr prin diferite state, și avem dreptul să ne spunem euvîntul în orĭ-ce ocazie.

E bine să nu se facă din această chestie, o chestie de partid. Opozița de ierĭ a declarat că sunt trădătorĭ miniștriĭ de ierĭ; opoziția de azĭ califică de trădătorĭ pe miniștriĭ de azĭ.

Trecînd la o altă ordine de ideĭ oratorul constată că mesagiul nu atinge chestia minelor, pe care liberaliĭ aŭ combătut-o cu atîta violență și din cauza căreia opoziția de atuncĭ s'a retras din cameră.

Dar despre chestia țaranilor pe care am exploatat-o așa de mult, de ce nu se vorbește nimic în mesaj, întreabă oratorul?

In timpul de față, zice d. Delavrancea forțele partiduluĭ liberal sunt împrăștiate, decepția ne-a cuprins pe toțĭ. Puterea noastră de producție să fie oare secată? D. Carp, gata tot-deauna se profite de slăbăciunea noastră, ne-a spus că suntem o creațiune bugetară a luĭ Ioan Brătianu, care avea sistemul de a atrage la sine lumea.

Făcînd aluzie la timpul de față, oratorul spune că contra politiceĭ luĭ Ioan Brătianu azĭ se practică o politică de depresiune care vestește tot ce atinge, care creează o atmosferă grea și viciată.

Această politică pleacă din o triplă eroare: 1) ace*a* de a vroi totdeauna se ordone; 2) de a considera o adunare ca o valoare aritmetică și 3) de a presenta totdeauna fapte înplinite, unuĭ partid obicinuit a delibera. Rezultatul acesteĭ politice îl cunoaștem cu toțiĭ. El ajunge la uscăciune, la un desgust universal, la o amară desiluzie. In zadar vom întoarce ochiĭ spre un trecut glorios; vom avea soarta uneĭ armate în debandadă, a le căreĭ fărămăturĭ se ucid între ele. Dacă nu revenim la politica ecspansivă brătienistă, atuncĭ rezemnarea unora dintre noĭ se va schimba în revoltă!...

Ședința se suspendă.

La redeschidere d. Xenopol ia cuvîntul și arată că lumea fiind azĭ maĭ cultă, opinia publică a devenit maĭ puternică și ea este aceea care controlează partidele noastre politice. Acest progres al spirituluĭ public a produs o adîncă transformare. Cu toate aste, toțĭ ceĭ carĭ, aparținînd partiduluĭ liberal manifestează oarc-care independență, sunt imediat amenințațĭ cu escluderea.

In zilele noastre, cele douĕ partide istorice atît de deosebite odinioară, nu se maĭ deosebesc acum. Amîndouĕ partidele urmăresc aceeașĭ politică streină și aproape aceiașĭ politică economică. Oratorul nu înțelege pentru ce guvernul actual a respins ideia colegiuluĭ unic pentru alegerile districtuale. Marele rĕŭ al partiduluĭ nostru, zice d. Xenopol, este că adoptăm practicele pe care le-am desaprobat la adversariĭ noștrĭ. Chestia națională, a zis ierĭ d. Epurescu trebuie se remăie o chestie de relațiunĭ sociale. Ni se ucide însă entusiasmul, se vroește astfel uciderea partiduluĭ.

Maĭ vorbesc epoĭ d-niĭ Ferichide și Ciocozan, și la 5 oare ședința se ridică.

SENATUL

Senatul de la 9 Decembre

După propunerea d-luĭ senator Constantinescu, se admite instalarea bustuluĭ luĭ Ion Ghica în încinta senatuluĭ și apoĭ continuă discuția asupra convențieĭ comerciale cu Turcia, care se votează în totul și ședința se ridică la ora 3.45.

INFORMAȚII

— —

Interdicțiunea unuĭ senator.

B. M. Sturdza senator de Fălciŭ ,este de maĭ multă vreme internat într'o casă de sanatate din Viena. Fratele săŭ, Ioan Sturdza, a cerut la tribunalul de Fălciŭ un fel de interdicție. D-sa acuză pe d-na Sturdza că la internat fără motive serioase și cere ca să fie scos din casa de la Viena, pentru a fi trimis la Paris, sub îngrijirea uneĭ surorĭ.

Consiliul de familie a fost convocat pentru ierĭ spre a se pronunța asupra măsurilor de luat. In fața afirmațiunilor contrazicătoare ale d-neĭ soțieĭ și frateluĭ a hotărît să se aducă d. Sturza în țară pentru a fi văzut de consiliul de familie, care în urmă se va pronunța.

De și familia se sfădește numaĭ asupra caseĭde sanatate în care d. Sturdza urmează să fie internat, totuși acest bolnav ocupă încă—lucru nedemn de un parlament colectivist—un scaun de senator al colegiuluĭ I de Fălciu.

— —

Din pricina viscoluluĭ cele maĭ multe trenurĭ sosesc cu întîrzierĭ. Ierĭ seara aŭ întîrziat: trenul de Vasluiŭ cu 2 ore, trenul de Pașcanĭ cu 25 de minute și trenul de Bacău cu 2 ore.

— —

Prezidentul camereĭ, d. D. Giani, care nu se știa bine ce este, a trecut cu arme și bagaje la sturdziștĭ.

După dejun, maĭ ales, d. Giani e infocat anti-aurelianist.

— —

O sechestrare de persoană.

D-ra Mălinescu a reclamat ministruluĭ de justiție și procuroruluĭ general că a fost sechestrată în casa de la moșia pe care o are în județul Bacău în coproprietate cu alțĭ succesorĭ aĭ defunctuluĭ Al. Vidrașcu. Autoriĭ acesteĭ sechestrărĭ sunt d-niĭ Aslan, P. Vidrașcu și d-na Alina Vidrașcu.

D-ra Mălinescu a avut ierĭ o audiență la d. procuror general. Fiind-că d-sa, însă, n'a putut să se consulte *stonte pede* nicĭ cu funcționarul *cetitor* al parchetuluĭ, nicĭ cu moș Costache, procurorul general a sfătuit de o camdată pe d-ra Mălinescu să se mute de la moșie ca să n'o pățească și maĭ rău.

— —

La consiliŭ de rĕsboiŭ s'aŭ judecat ierĭ maĭ multe procese de dezetărĭ de grade inferioare. Toțĭ acuzațiĭ aŭ fost condemnațĭ, pedepsele variind între 6 lunĭ și un an.

In ziua de 16 Decembre se va pertracta un important proces înaintea aceluiașĭ consiliŭ, privitor la un soldat care ar fi ucis un crîșmar din cauza lipseĭ de hrană.

— —

D. Căpitan Chirculescu, comisar regesc al corpuluĭ al IV-lea de armată plecat la Bucureștĭ, pentru a lua instrucțiĭ de la d. general Iarca, în privința cercetărilor în afacerea Carp și Comănescu, s'a reîntors ierĭ.

— —

D-ra Elena Densușianu și d. Moga, aŭ depus cu deosebit succes examenul de doctoratul al II-lea în medicină.

— —

O propunere originală în chestia infanticiduluĭ.

Un oare-care Lantier a adresat camereĭ franceze o petițiune prin care propune: 1) înființarea de numeroase leagăne, căcĭ crima de infanticid ar dispare în nouă din zece cazurĭ dacă fatamamă și-ar pute ascunde greșala depunînd copilul într'un institut; 2) în loc de a condemna pe mama care și-a ucis copilul, la închisoare s'o condemnăm la reședința într'o colonie specială, *cu obligațiunea de a face unul, doĭ saŭ treĭ copiĭ*—după gravitatea faptuluĭ—în locul copiluluĭ ucis.

— —

Procesul d-șoareĭ Gorjan-Bastache se va judeca de către Curtea cu juraț din Brăila, de oare-ce Curtea de apel din Galațĭ a casat ordonanța de neurmărire dată de judele instructor.

— —

Colegiul electoral al Universității din Bucureștĭ e convocat pe Duminică pentru alegerea nouluĭ rector.

O parte din profesorĭ vor vota tot pentru d. Maiorescu.

— —

D. D. G. Boroianu profesor la seminariul nostru și fost defensor eclesiastic, a prezintat Universității din Lipsca pentru obținerea graduluĭ de doctor, o teză asupra *„Școalelor în Romînia“*.

Teza, o lucrare excelentă, este dedicată d-luĭ Take Ionescu.

— —

In urma lungilor vacanțe, ocasionate de epidemia de febră tiphoidă, ministerul instrucțiuneĭ publice spre a nu împedica cursurile școalelor, va suprima o parte din vacanțele Crăciunuluĭ, carĭ durează de obiceiŭ două săptămînĭ.

— —

Ni se scrie din Dorohoi că d. D. G. Ionescu a fost numit vice-președinte în comisiunea interimară a comuneĭ urbane Herța.

— —

Citim în *Epoca*:

Pe la sfînșitul regimuluĭ Brăteanu. d. Fleva, atăcînd guvernul, fără a aduce nicĭ o ofensă personală d-luĭ Ferekyde, este provocat de ministrul de externe, delegat pentru aceasta de consiliul de miniștri și fără a se retrage din minister.

D. Voinov interpelează la Cameră, pe guvern, pentru faptul că un ministru, care a depus jurămîntul de a face să se respecte legile, trimite o provocațiune la duel, cu toate că duelul e pedepsit de lege, și face aceasta, fără a demisiona.

D. Ferekyde care era de prima forță, cu pistolul, rănește grav pe d. Fleva, care nu știea să mînuescă nicĭ o armă.

Cu toată interpelarea d-lui Voinov, cu toate denunțările frateluĭ d-luĭ Fleva, nicĭ o urmărire nu s'a pornit în contra d-luĭ Ferekyde, ba chiar a remas în minister, și Ioan Brăteanu a susținut *că un ministru se poate bate în duel.*

Iată, între altele, ce spunea Ion Brăteanu, la Cameră:

«A maĭ fost și alt caz maĭ dăunăzĭ, în Franța, cînd ministrul Boulanger s'a bătut în duel cu un deputat și n'a venit nimenĭ să facă interpelare în Cameră“.

„Și maĭ sunt și alte cazurĭ pe carĭ toată lumea le cunoaște. Dar numaĭ în țara românească a putut să se ridice această cestiune în Cameră.»

D. Stătescu, luînd la rîndul seu cuvîntul, declară că «precedentul la parchet, în această materie, este **d'a nu se urmari duelul».**

Răspunzînd apoĭ d-luĭ Voinov, d. Stătescu, ca ministru de justiție, spune:

„De ce nuațĭ venit și altă dată cînd s'a întîmplat cu alțĭ cetățenĭ, și cetățenĭ importanțĭ, pușĭ în evidență, prin poziția lor, să se pue în conflict cu codul penal și să calce dispoziațiunile privitoare la duel; de ce nuațĭ ridicat și atuncĭ vocea d-voastră în Parlament, pentru ca să cereți să se aplice legea și ca acțiunea publică să se pue în mișcare și să pedepsească pe aceĭ deliquenți?

Maĭ departe, d. Stătescu adaogă:

«Ce, adică credeți d-voastre că urmărirea ce s'ar face contra d-luĭ Ferekyde în cazul de față, l'ar face inabil d'a maĭ sta pe această bancă? și că atuncĭ ar trebui să se retragă din minister? Dacă aceasta e calculul d-voastre, dacă acesta e scopul la care tindeți, atuncĭ vă înșelați.

„Ce, adică faptul de a se fi bătut în duel este un delict infamant, este din acelea carĭ pot aduce atingere onoareĭ unuĭ om?

„Eŭ nu voĭ să zic că ceĭ ce nu se bat se dezonorează; dar nu știŭ dacă urmărirea ce cereți v'ar face onoareĭ„

Așa dar, după spusa ministruluĭ de justiție, a luĭ Ioan Brătianu, duelul e legitim, chiar practicat de un ministru, iar *urmărirea e desonorantă.*

Insă sub regimul—sub care opoziția n'are drept la protecțiunea legilor—duelul unuĭ adversar e desonorant (dacă nu e nenorocit pentru dînsul), iar urmărirea dueluluĭ, defăimarea luĭ și amenințările preseĭ guvernamentale la adresa magistraților spre a se da o pildă, sunt legitime.

— —

Poliția de siguranță a prins ierĭ pe numitul Leopold Froimovicĭ din Bucureștĭ care a plastografiat iscălitura d-luĭ Bernard Rozin de la societatea de petrol, încasînd astfel maĭ multe polițĭ.

Froimovicĭ are și un complice de urma căruia nu s'a putut da încă.

— —

La 14 a. c. se va face sfințirea bisericeĭ sf. Haralamb, care a fost radical restaurată.

La 12 a. c. se va face cu ceremonalul obicĭnuit, hramul sf. Spiridon.

— —

Curtea de casație respingînd cererea pentru transferarea din Iașĭ a procesuluĭ dintre contesa Balș cu fiica sa, afacerea a fost sorocită din nou pentru lunĭ, 15 la decembre secția I-a a tribunaluluĭ.

Domniĭ M. Cornea, Tache Ionescu și P. Zamfirescu vor pleda pentru contesă; domniĭ P. Th. Missir și G. Cristofor pentru domnișoara Beldiman.

Ceĭ d'întăĭ vor cere numirea uneĭ comisiunĭ medicale care să se pronunțe asupra stăreĭ sănătățeĭ reclamanteĭ—iar apărătoriĭ acesteia, pentru a asigura pensia, vor cere tribunaluluĭ instituirea uneĭ ipotecĭ pe imobilul din strada Romînă a conteseĭ.

— —

Ministrul finanțelor care anul trecut înmormîntase proiectele sale de legĭ asupra patentelor, în fața nemulțumirilor pe carĭ aceste proiecte le stîrniseră, vor depune acum aceste proiect pe biroul Camereĭ.

Legeĭ patentelor i s'au făcut oare-care modificărĭ—legea timbruluĭ, însă, a rămas neschimbată.

— —

D. Maiorescu despre d. Gane.—Din remarcabilul discurs al d-luĭ Maiorescu, rostit la 4 decembre în Senat, extragem următoarele la adresa domnuluĭ Gane:

D-lor senatorĭ, dațĭ'mĭ voe să încep puținele mele observărĭ asupra acestuĭ proect printr'o observare literară. Pentru un om care din cînd în cînd ține și el condeiul în mînă, tentațiunea la observațiĭ literare în împrejurările de față ale Senatuluĭ este așa de mare în cît nu poate scăpa de ea. In adevĕr, acest înalt corp legislativ al Regatuluĭ romîn are prin vicisitudinea întîmplărilor politice rara favoare de a fi astăzĭ presidat de un cunoscut și recunoscut autor romîn, de un representant al literatureĭ novelistice, și'mĭ aduc aminte cu fericire de serile din „Junimea“ de la Iașĭ, cînd eminentul nostru președinte ne-a citit primele scrierĭ ale d-sale „Fluerul luĭ Ștefan“ și „Privighitoarea Socoleĭ“, și cînd societatea noastră a primit—cum să zic?—un fel de *asigurare națională* că literatura poveștilor se va desvolta de acum înainte maĭ cu temeĭ și la noĭ.

— —

Din raportul poliției.—Textual: *„domniĭ* Ilie Burăh și Dimitrie Agapi de la *redacția* „Evenimentul“, aŭ fost conduși la secție, fiind-că, după ce aŭ jucat cărți, s'aŭ luat la păruială“.

*

Erĭ, la representația *Piraților din America*, actorul Botez, pe care autorul 'l pusese pe o piramidă, a căzut jos și și-a frînt nasul.

Vorba luĭ Hugo: n'insultez jamais un acteur qui tombe“.

*

Extras direct dintr'un confrate local: „de sigur că Fidias orĭ *Millo* sunt maeștriĭ carĭ aŭ redat adevĕratul tip al femeeĭ ideale...“

O fi, nu zicem ba. Dar cu care *Millo* avem cinstea? Cu domnul comandant de pompierĭ din Fălticenĭ?

— —

Una din firmele repurtate din Iașĭ, acea a domnuluĭ Wolf Fawer, manufactnrier și brașovan, a încetat plățile. Pasivul e considerabil.

— —

Printr'o ordonanță publicată astă-zĭ, administrația comunală ordonă administratoruluĭ abatoruluĭ de a încasa 4 banĭ de kilogram de ghiață, fabricat în hala refrigerentă și care se va servi publiculuĭ.

Și cînd te gîndeștĭ că ghiața se vindea pînă acuma 3 banĭ kilogramul!

FOIȚA ZIARULUI „OPINIA“

39)

PARIS

de

EMILE ZOLA

CARTEA ÎNTÎIA

IV

Iĭ se părea că aude daramarea forminabilă, familia burgheză care se cufunda: tatăl ea o fată, mama în brațele unuĭ amant, fratele și sora știind totul, unul alunecînd pe panta perversităților dobidocestĭ, cealaltă turbată, făcînd totul pentru a fura pe amantul mameĭ eĭ pentru așĭ face un barbat. Trăsurile coborau în trap mare strada triumfală, și mulțimea se primbla cu luxul eĭ în lungul aleelor, toată lumea aceasta era veselă și mîndră, fără a vedea că era un capăt, unde-va o prapastie adîncă în care cu toțiĭ vor cădea, se vor stînge.

Cînd Petru ajunse în dreptul Circuluĭ de vară, fu surprins recunoscînd din nou, pe o bancă, pe Salvat. Lucrătorul trebuia să fi căzut acolo, după multe încercărĭ zadarnice, sfarmat de osteneală și foame. Cu toate acestea sub haină, se vedea mereŭ un gheb, bucata de pîne, fără îndoială, pe care o ducea a casă. Razamat de bancă, cu brațele lasate liber, privea cu ochiĭ visătorĭ, cum se jucau copiiĭ, carĭ înaintea luĭ făceau cu multă eazną movile de năsip, pe care în urmă le sfărămaŭ cu loviturĭ de picior.

Pleoapele înroșite se muiau, un zimbet de o nespusă blîndețe i se sui pe buzele decolorate. De data aceasta, Petru, cuprins de neliniște, vroĭ să-ĭ vorbească, să-l întrebe. Salvat, însă, neîncrezător, se sculă și se duse înspre Circ, unde se sfîrșia un concert; umblă pe dinainteaușeĭ acestuĭ monument de serbărĭ, în care două miĭ de fericiți, îngrămădiți, ascultau muzica.

V

Cînd ajunse în piața Concordieĭ, Petru, își aduse deodată aminte de întîlnirea pe care i-o dăduse abatele Rose, la patru ceasurĭ, la Madeleine, întîlnire pe care o uitase în mijlocul atîtor sbuciumărĭ. Era în întîrziere, grăbi pasul, fericit de întîlnirea această, care era să-l ocupe și să-l facă să aștepte.

Cînd intră în biserică, fu mirat că o găsește aproape în întregime în întunerec. Cîteva luminărĭ, numaĭ, ardeau și umbre marĭ umpleau biserica; în mijlocul acesteĭ semi-întunecimĭ, o voce puternică, foarte deslușită vorbea fără ca să se deosebească de-odată nimic alt-ceva din numerosul auditor, de cît gălbuie și încurcată a capetelor, nemișcate în ascultare. Monseniorul Martha își sfîrșea, de pe catedră, a treia conferență a a sa asupra spirituluĭ noŭ. Cele două dintăĭ avusese un mare resunet. Așa că acuma tot Parisul era aicĭ, femeĭ din lumea de sus, oamenĭ politicĭ, scriitorĭ, seduși de arta oratoruluĭ, care avea o direcție ghibace și caldă, gesturĭ simple ca ale unuĭ comedian mare.

Petru nu vroi să tulbure ascultarea această încordată, liniștea în care se auzea numaĭ cuvîntul preotuluĭ. Se răzămă de un stîlp pentru a aștepta pe abatele Rose. Sfîrșitul zileĭ, o lumină oblică și întuneçată a uneĭ ferestĭ lumina pe conferențiar, arătîndu-l nalt și puternic în albeața haineĭ bisericeștĭ, abia încărunțit, cu toate că trecuse de cincĭ-zecĭ de anĭ. Avea trăsăturĭ frumoase, ochĭ negri și viĭ, nasul și bărbia pline de autoritate și gura era de desemnul cel maĭ ferm. Dar aceea ce lovea, aceea ce cîștiga inimele, era simpatia, expresiunea constantă a amabilitățeĭ extreme, care făceaŭ să dispară, să piară autoritatea imperioasă a feței.

Petru îl cunoscuse preot la Saint-Clotilde. Trebuia să fie de origină italiană, de altmintrelea născut la Paris, ieșit de la Saint-Suljuce cu notele cele maĭ bune. spirit foarte inteligent, foarte ambițios, plin de o activitate care începuse să nelinișteasca pe superiorĭ luĭ. Pe urmă numit episcop de Persepolis, dispăruse, se duse să petreacă cincĭ anĭ la Roma, în lucrărĭ rămase necunoscute. De la întoarcerea luĭ însă, minuna Parisul prin minunata și fericita luĭ propagandă, ocupîndu-se de afacerile cele maĭ multiple, foarte iubit la arhiepiscopat, unde devenise a tot puternic. Se îndeletnicea, acuma, maĭ mult, cu o admirabilă reușită, se înzeciseră suscripțiunile pentru sfîrșirea basiluluĭ de la Sacré-Coer. Nimic nu-l obosia, nicĭ călătoriile, nicĭ conferințele, nicĭ quetele, nicĭ stăruințele pe la miniștri și pînă ce și la evreĭ și franco-masonĭ. In timpurile din urmă își lărgise încă sfera de acțiune în care opera, se încerca să împace știința cu catolicismul, să alipească Republiceĭ toată Franța creștină, predicînd toată politica luĭ Leon XIII, pentru triumful definitiv al bisericeĭ.

(Va urma)

Cota oficială

Brăila 9 Decembrie 1897.

Cereale vîndute hect. 122000 şi 24 vagoane porumb.

Grîu maxim leĭ 10 şlep. Grîu minim leĭ 7 b. 75 magasie. Porumb minim leĭ 7 banĭ 20 vagon. Porumb minim leĭ 5 banĭ 65 magasie obor.

Cereate sosite pe uscat 950 hect. Cereale sosite pe apă nimic.

Afacerea Dreyfus-Esterhazy

Am vorbit zilele aceste, în telegramele noastre despre o ştire oficială din Courrier du Soir, privitor la această pasionată afacere, Dăm astă-zĭ în întregîme acest comunicat oficial.

O agenţie anunţă că raportul comandantuluĭ Ravary, va fi depus probabil în astă seară, guvernatoruluĭ militar din Paris.

Noĭ nu credem că lucrurile să fie ajuns la aşa grad în cît cercetarea să fie terminată, numaĭ puţin oare-care fapte indică într' adevĕr că ne apropiem de faza decisivă.

Părerea raportoruluĭ ar fi aproape formată astă-zĭ. Dacă informaţiunile care ne-aŭ fost date şi pe care le vom reproduce sub toată rezerva, sunt exacte ele nu vor fi favorabile comandantuluĭ Esterhazy, dar, în acelaşĭ timp, fără a reedita senzaţionalul «pentru moment» al d-luĭ Méline, nu va decurge din conclusiunele raportoruluĭ nicĭ o presumpţiune favorabilă nevinovăţieĭ luĭ Dreyfus.

Totuşĭ, legăturĭ de conexitate ar putea să apară în timpul desbaterilor înaintea consiliuluĭ de războiu şi se aducă după sine o revizuire a procesuluĭ de la 1894—cea ce vra să zică «a priori» că sentinţa pronunţată contra prizonieruluĭ din insula draculuĭ, nu ar putea fi menţinută. Convingerea raportoruluĭ s'ar fi format prin identitatea scrisorilor şi prin constatările făcute, după ce Dreyfus a fost condamnat.

Dacă avizul exprimat de dînsul, astfel precum le vom comunica şi noĭ, nu fără oare-care vexaţiunĭ, noĭ presupunem că se va impune fără protestare posibilă, căcĭ ofiţerul căruia generalul Saussier a delegat instrucţiunea e din ceĭ maĭ bunĭ, prin situaţiunea sa şi prin caracterul său inaccesibil influenţelor, pentru a duce în mod riguros, la bun sfîrşit delicata misiune care i-a fost încredinţată.

Acum, pe cînd trebue să ne aşteptăm la întrunirea consiliuluĭ de războiu—în ipoteza că informaţia noastră e exactă?

Noĭ persistăm a prevede că pasionantele dezbaterĭ nu vor avea loc de cît în a doua quinzină a luneĭ Ianuarie, căcĭ ni se afirmă dintr'un izvor pozitiv, că guvernul ar dori ca aceste dezbaterĭ să aibă loc cît maĭ tîrziu, fie pentru că hotărîrea ar putea fi influenţată de opinia publică, fie pentrn un alt motiv oarecare.

Dacă ar rezulta din desbaterile afacereĭ Esterhazy o conexitate cu afacerea Dreyfus, s'ar putea face cea maĭ complectă şi cea maĭ decisivă lumină fără vr'o frică de ordin ex erior.

Ni se afirmă, într'adevĕr, că autorităţile militare ar fi în măsură să stabilească, din noŭ, proba în contra luĭ Dreyfus, fără a recurge la documentele capabile de a atinge susceptibilităţile uneĭ puterĭ străine.

***

AFACEREA PANAMA

Depunerea d-luĭ Colson

Iată rezumatul depunereĭ în această afacere „Panama" a d-luĭ Colson, vechiŭ director a căilor ferate, consilier de stat.

D. Colson, a rectificat delegaţiunele în privinţa sa în două pasagiĭ a raportoruluĭ Rouanet.

In primul pasagiu, d. Colson era acuzat de a fi luat instrucţiĭ de la D. de Reinach, pentru a presenta raportul consiliuluĭ de stat asupra concesiuneĭ drumuluĭ de fer local din Var.

Or, se dovedeşte că'n această afacere d. Colson, după ce a ascultat observaţiunile representanţilor concurenţilor în concesiune a conchis într'un senz absolut opus dorinţelor d-luĭ Reinach.

Intr'o altă parte a raportuluĭ săŭ, d. Ronanet reproşează d-luĭ Colson, că s'ar fi pronunţat, ca director al căilor ferate în contra urmărireĭ în afacerea drumuluĭ de fer de sud a Franţeĭ. Or nota la care el făcea aluziune, fără a o reproduce integralminte. insistînd în mod precis, asupra necesităţeĭ uneĭ represiunĭ în afacerile carĭ aŭ dat loc cercetărilor şi asupra diferenţeĭ stabilite între eĭ.

D. Colson a reclamat publicaţiunea complectă a depoziţiuneĭ bizuindu-se notamente pe acest fapt că publicitatea dată în raportul Rouanet servise de pretext pentru a reedita contra luĭ o imputare relativă la un act, care se pretinde că ar fi fost falşificat.

Fotografia „Chaland"

Str. Lăpuşneanu

vis-à-vis de Farmacia d-lor Konya

Portrete artistice în orĭ-ce specie. Platinotipiĭ Busturĭ mărime naturală. Reproducţiunĭ după portrete vechĭ. Devisa atelieruluĭ: Esecutare artistică şi preţurĭ convenabile.

Se fotografiază pe orĭ-ce timp cu aparate de sistem modern.

ULTIME INFORMAŢII

D. Taçu, a primit astă-zĭ o telegramă prin care este înştiinţat că d. Gane va sosi la Iaşi Joi dimineaţă, ast-fel d. Tacu speră să poată obţinea concediul înainte de deschiderea sesiuneĭ extra-ordinare.

✕

Casierul comunal a primit ordin de a achita din fondul milioanelor suma de 60,000 leĭ, societăţeĭ de construcţiĭ. Ordinul spune că aceasta se face cu încuviinţarea ministruluĭ de interne, care cere însă ca, din suma rezultată din vinderea renteĭ amortizabile din Aprilie, să se acopere acest credit.

✕

Intrebăm administraţia comunală:

Numitu-s'a comisiunea care să distribuiască seracilor cele 50 de decastere dăruite de M. S. Regele.

Slavă domnuluĭ, alta n'are nimic de făcut primăria şi totuşĭ stau caliciĭ pe frigul acestă la primărie şi lemnele nu li se maĭ dau.

✕

Am vorbit la timp despre plîngerea locuitorilor din Tg. Frumos contra doctoruluĭ L. Friedman, medicul spitaluluĭ.

Direcţiunea serviciuluĭ sanitar, în urma unuĭ raport al mediculuĭ primar, a făcut astăzĭ primul avertisment doctoruluĭ, invitîndu-l să nu neglijeze pacienţiĭ.

✕

Ministrul şcoalelor într'o adresă către prefectură, cere ca de cîte orĭ va fi nevoie de o clădire de cumpărat pentru local de şcoală, cererea să nu se facă în raport general, ci în rapoarte speciale.

✕

D. Batista, care luase asupra sa lucrările pentru facerea galeriilor de la abator cere astă-zĭ comuneĭ să-ĭ plătească jumătate din cheltuelele făcute pentru această lucrare, d-sa obligîndu-se în schimb să dea zilnic comuneĭ 216 m. c. de apă.

Cererea se va supune consiliuluĭ în această sesiune.

✕

La timp am anunţat în Opinia *convocarea consiliuluĭ comunal în sesiune extra-ordinară pentru ziua de 8 Decembrie.*

Dacă convocarea nu s'a făcut, cauza e că d. Gane a fost ocupat cu conducerea desbaterilor de la Senat, şi cu predarea adreseĭ de răspuns la mesagiŭ.

Astă-zĭ s'a făcut convocarea consiliuluĭ pe ziua de 15 Decembre, pe timp de 8 zile,

Desbaterile vor fi conduse de d. Gane, în vederea importantelor chestiunĭ carĭ urmează să fie discutate şi a friceĭ pe care o are administraţia comunală că unii consilierĭ s'ar putea impotrivi unor manevre ce se încearcă să se facă în fondul milioanelor.

Cu îmblînzătorul d. Gane, administraţia speră ca lucrurile se vor petrece în linişte.

Iată acum şi chestiunile carĭ se vor discuta în această sesiune.

1) Virimentul la fondul milioanelor, pentru achitarea lucrărilor executate.

2) Regulamentul de exploatare a abatoruluĭ.

3) Propunerea Filipescu-Livadidi.

4) Regulamentul teatruluĭ.

✕

Pele-Verde

Constantin Pele-Verde, banditul care a emoţionat jandarmeria rurală prin isprăvile sale, va compare mîne înaintea curţeĭ cu jurĭ.

Muncitor de profesie, Pele-Verde, născut în comuna Boghicea, Roman, are 31 anĭ. In ziua de 13 decembre 1894 juraţiĭ din Iaşĭ l'au condemnat la muncă silnişă pe viaţă, pentru crima de tălhărie cu omor, săvîrşită asupra luĭ Meer Reiter din Trg.-Frumos.

Transportat la Ocna şi depus în Saline, Pele-Verde reuşise a evada de acolo, în ziua de 1 August a. c. împreună cu alţĭ 5 deţinuţĭ. El se asociase cu Ion Saulea, de fel din Focşanĭ, condemnat şi el la munca silnică şi împreună aŭ cutrierat ţara timp de o lună, cînd se despărţiră: Pele-Verde merse la Bîra în Roman, iar Saulea apucă spre Focşanĭ.

La Bîra şi-a luat nişte haine şi o puşcă cu 2 ţevĭ şi apucă spre judeţul Iaşĭ. Ajungînd în judeţ, Pele-Verde se îndreaptă spre vărul săŭ, Ion Emanoil, vier la via domnuluĭ E. Donicĭ, cotuna Cristeştĭ.

El se adresă văruluĭ seŭ cu cererea de a merge la primărie pentru a-ĭ scoate act de identitate. Vierul anunţă primăria despre fiinţa în sat a luĭ Piele-Verde. Anunţîndu-se jăndărmăria, serjentul St. Curteanu şi jandarmul A. Aneĭ Dimitru, se transportară la faţa loculuĭ şi somind banditul să se predee, acesta trase focurĭ asupra lor, fără a nimeri.

Pe urmă dispăru şi se refugiă în Negreştĭ unde a fost prins în împrejurărĭ cunoscute lectorilor.

Piele-Verde este dat judecăţeĭ pentru tentativă de omor şi evadare. El va fi asistat de d. avocat Al. Theodoranu. Acuzarea o va susţinea primul procuror.

✕

Vorbim la primele informaţiunĭ despre sfinţirea bisericeĭ sf. Haralambie din Sărărie, care va avea loc în ziua de 14 Decembrie.

Sfinţirea se va face cu o deosebită solemnitate la care vor asista membriĭ cleruluĭ, întreg consiliul comunal, prefectul de poliţie precum şi epitropia numiteĭ bisericĭ.

La oficiarea serviciuluĭ religios va lua parte şi corul bisericeĭ Banu, care e subvenţionat de primărie.

✕

In sfîrşit administratorul abatoruluĭ, care a dat de lucru poliţieĭ prin scandalurile ce le făcea zilnic, bătind pînă la sînge pe servitoriĭ numituluĭ stabiliment, şi-a atras urgia administraţieĭ comunale.

Fără a spune cauza d. Tacu a adresat printr'o adresă aspre observaţiunĭ d-luĭ Bahrim, administratorul abatoruluĭ, prin care îl înştiinţează că la cea maĭ mică abatere îl va destitui.

„Aţĭ dovedit că nu vĕ faceţĭ datoria şi nicĭ nu comunicaţĭ nimăruia situaţia vitelor din abator, precum şi de starea peilor şi săuluĭ ce se află în păstrarea D-voastră."

N'avem de gînd să apărăm pe d-l Bahrim, dar se şopteşte că toată furia d-luĭ Tacu provine din faptul că numitul a produs încurcătură cu întreţinerea boilor cumparaţĭ de comună, timp de două lunĭ, fapt din care a rezultat o pagubă însemnată pentru comună, deşi administraţia a despoiat populaţia silind'o să plătească două zile cîte 80 banĭ kilogramul de carne, atuncĭ cînd măcelariĭ voiaŭ s'o vîndă cu 50 banĭ.

✕

Ni se telegrafiază din Bacău că ierĭ s'a inaugurat acolo noul teatru comunal

Fondurile necesare aŭ fost votate sub guvernul conservator.

*

Tot din Bacău ni se comunică că liberaliĭ de acolo ameninţaţĭ de o serioasă sciziune. Se ştie că d. Racovitză, farmacist în localitate, urma sa fie ales—dar că a fost tras pe sfoară. In urmă i s'a promis că va fi ales deputat al col. III în colegiul vacant.

Dinastia Lecca se opune acum la aceasta, opunînd candidatura d-luĭ Jean Lecca.

D. Racovitză, care are vr'o 20 amicĭ în localitate, ameninţă a se retrage din partid.

✕

D. V. Speranţă proprietar din disp. I stradela Fătu, a făcut acţiune de daune contra comuneĭ Iaşĭ pentru că prin stricarea stradeĭ unde se află proprietatea reclamantuluĭ şi lasarea acesteĭ strade în complectă părăsire timp de 2 anĭ, a cauzat marĭ daune proprietaruluĭ, care nu poate întra cu trăsura la casa sa, nu-şĭ poate aduce lemne şi nicĭ alte obiecte care se transportă cu căruţa.

Ni se spune că exemplul d-luĭ Speranţă va fi imitat şi de alţĭ proprietarĭ.

Strada despre care e vorba, e strada care duce din strada Păcurarĭ în strada Şoseaua Arcu, care trece pe lîngă penitenciar.

Această stradă a fost complect stricată; i s'a scos toţĭ bolovaniĭ. Cînd s'o refacă administraţia s'a gîndit s'o lărgească luînd o porţiune din grădina d-luĭ Wexler. Administraţia nicĭ n'a voit să facă formele de expropriere, nicĭ să se înţeleagă cu proprietarul.

Imobilul Wexler a fost cumparat de d. D. Ghiorghiu. Cu acesta administraţia s'a învoit uşor, dîndu-ĭ 10000 leĭ pentru cîţĭ-va metri, d. Ghiorghiu nu voeşte să dee locul până ce nu i se va plăti suma. Omul îĭ cunoaşte pe ceĭ din actuala administraţie, căcĭ a servit de multe orĭ împreună cu dînşiĭ.

Toate paragrafele bugetare sunt epuizate. D. Ghiorghiu trebue să aştepte până la bugetul viitor. Până atuncĭ va aştepta şi repararea stradeĭ.

Proprietariĭ însă ne maĭ putînd aştepta, au chemat pe comună în judecată.

Detaliu curios: S'a cheltuit aproape 2000 leĭ, numaĭ cu iluminatul capetelor stradeĭ în timp de noapte.

✕

Ecourĭ judiciare.

Secretarul general al ministeruluĭ şcoalelor, d. Ştefan Sihleanu, a sosit astă-zĭ în Iaşĭ. D. Sihleanu este citat ca moştenitor şi executor testamentar al colonelului Peretz, în procesul de revizuire pa care avocatul Răileanu l'a intentat în numele unuĭ moştenitor care era minor pe vremea în care s'a făcut diviziunea avereĭ.

Afacerea se va cerceta astă-zĭ la secţia a II-a a curţeĭ.

*

D. Ştefan A. Holban a cerut azĭ tribunaluluĭ punerea sub interdicţie a mameĭ sale, doamna Maria Alexandrini.

*

Cu ocazia unuĭ proces fără de importanţa osebită, s'a descoperit un fapt menit să facă sensaţie în lumea comercială.

Firma Rapoport şi Wechsman, care există în Iaşĭ de la 1865, a cerut lichidarea firmeĭ Kanner şi Sufrin. Tribunalul a respins cererea pentru motivul că, neexistînd contract de tovărăşie între Rapoport şi Wechsman, această firmă nu există de fapt.

Naşte întrebarea: creanţele semnate de aceştĭ neguţitorĭ, sunt ele valabile?

*

Minoritatea asociaţilor fabriceĭ de sodă *Unirea* a cerut ierĭ tribunaluluĭ să retragă d-luĭ Ghinescu mandatul de lichidator al fabriceĭ, pentru motivul că vinde averea fabriceĭ cu rădicata, ceea ce legea nu permite.

Tribunalul a respins cererea, dar a pus în vederea lichidatoruluĭ de a nu face vînzarea *en gros*.

✕

O dată cu numărul de astă-zĭ al Opinieĭ *distribuim, în supliment gratuit,* moţiunea *pe care studentiĭ din Iaşĭ aŭ votat'o la întrunirea de la 30 noembre.*

Abonaţiĭ şi cumpărătoriĭ cu numărul din localitate sunt rugaţĭ a reclama acest supliment.

✕

In procesul de ierĭ juraţiĭ au achitat pe I. Andreĭ, ceilalţĭ doĭ acuzaţĭ, I. Circel şi G. a Costăchioaeĭ au fost condemnaţĭ la muncă silnică pe viaţă pentru crima de tîlhărie şi omor, săvîrşită la 27 mai 1893.

*

Astă-zĭ, procesul indivizilor H. Iurăşcu, G. V. Surdu şi G. Ciotoroschi, pentru tîlhărie. D. Cerban pledează.

Telegramele Străinătăţeĭ

Paris 9 Decembrie

Procesul Panamaleĭ

Procesul Panamaleĭ. — Arton confirmă declaraţiunile sale precedente asupra sumelor ce a remis coacuzaţilor ieĭ; aceştia din urmă neagă,

Preşedintele întreabă în mod succesiv pe Saint Martin, Maret şi Royer, carĭ neagă că ar fi primit banĭ de la Arton, cu toate afirmaţiunile acestuia.

Audienţa s'a amînat pe mîine.

Berlin 9 Decembrie

Principesa de Hohenlohe femeea cancelaruluĭ imperiuluĭ Germanieĭ, a încetat astă-zĭ diminiaţă din viaţă suferind de o pneumonie.

30 de copiĭ înecaţĭ

Petersburg, 9 Decembrie.

Lîngă Orel s'a întîmplat o teribilă catastrofă. Mulţĭ copiĭ traversaŭ un lac îngheţat, cînd ghiaţa se rupse şi 30 de copiĭ aŭ dispărut sub apă.

O EROINĂ

Constantinopol, 9 Decembrie

Ambasada Italieĭ a protestat pe lîngă sublima Poartă nu numaĭ pentru condamnarea la muncă silnică pe viaţă a feteĭ de 16 anĭ, armeanca Amik, arestată pe cînd ducea la ambasadă o scrisoare ameninţătoare a comitetuluĭ armean, dar şi fiind-că nefericita a fost supusă în închisoare la cele maĭ oribile torturĭ spre a revela sediul comitetuluĭ armean.

Eroina copilă n'a mărturisit nimic, însă torturile aŭ diformat-o pentru toată viaţa.

ULTIMA ORĂ

TELEGRAME

(Serviciul special al „Opinieĭ")

Bucureştĭ 10 Decembrie

Se anunţă din Londra că guvernul rus a notificat guvernuluĭ japonez că a ocupat portul Arthur.

Bucureştĭ 10 Decembrie.

Pagubele cauzate în urma mareluĭ incendiu de duminică din Galaţĭ se urcă la 400,000 leĭ. Materialul a fost asigurat pentru suma de 1,200,000 leĭ.

Parchetul cercetează pentru a afla dacă focul n'a fost pus.

Bucureştĭ, 10/XII.

Un incendiu care a isbucnit ierĭ în Brăila. a distrus cîte-va case situate în strada Portuluĭ.

Publicaţiune de Vînzare

Subsemnatul Costantin Dimitrie Ghinescu, avocat dom. în Iaşĭ secţia III str. Sărărie No. 141, lucrînd în calitate de lichidator al firmeĭ sociale Zinner & Co. pentru comerţul de băuturĭ gazoase sub denumirea de «Unirea» numit de Trib. Iaşĭ secţia II comercială prin sentinţa No. 322 din 4 Noembre 1897.

Public spre cunoştinţa generală că în ziua de 15 Decembre a. c. la oarele 11 a.m. se va vinde în localul fabriceĭ sus ziseĭ firme din Str. Lozonschi No. 13 prin licitaţiune publică şi pe categoriĭ conform sentinţa zisuluĭ Tribunal pronunţată astă-zĭ 9 Decembrie 1897 cu executare provisorie iar nu în bloc cum se publicase maĭ înainte zic că în acea zi se va vinde cu banĭ pe şină tot activul numiteĭ societăţĭ consistînd în:

Maşinĭ pentru fabricat apa gazoasă cu utensilele necesare sticle de limonăzĭ, sifoane, trăsurĭ, caĭ şi altele specificate anume în inventarele din 17 şi 18 Noembre a. c., care se găsesc în posesiunea mea.

D-niĭ concurenţĭ sunt obligaţĭ a depune o garanţie de 1000 leĭ pentru maşinĭ 1500 leĭ pentru sifoane şi limonăzĭ şi 500 leĭ pentru celelalte lucrurĭ, după care apoĭ ele se vor adjudeca tot pe categoriĭ asupra aceluia ce va oferi preţul cel maĭ avantajos.

Pentru sticlele de limonăzĭ şi sifoane se specifică că cea maĭ mare parte din ele se găsesc pe la diferiţĭ crîşmarĭ şi vînzarea lor se face cu dreptul pentru cumpărătorĭ de a-şĭ le scoate singurĭ de pe la debitanţĭ după lista din registre şi chitanţele ce i se vor încredinţa.

Pentru ceĭ interesaţĭ se maĭ lămureşte, că inventarele pot fi văzute în fiecare zi de la oarele 9 dimineaţa până la oarele 6 p. m. la domiciliul meŭ sus indicat cum şi în localul fabriceĭ de băuturĭ gazoase din strada Seulescu No. 6, unde se găsesc alte două identice esemplare de Inventar.

1897 Decembre 9.

Lichidatorul, **C. D. Ghinescu.**

Dimitrie Greceanu

Avocat

Strada Asach

EPITROPIA GENERALĂ

a

Caseĭ spitalelor şi ospiciilor Sft. Spiridon din Iaşĭ

ANUNCIU

Se face cunoscut că în ziua de 28 Ianuar anul 1898 ora 2 p. m. se va ţine în camera acesteĭ Epitropiĭ licitaţie publică orală pentru arendarea pe un noŭ period de cincĭ anĭ a moşiilor notate maĭ jos proprietatea acesteĭ case.

Licitaţia se va ţine conform art. 68-79 din legea contabilităţeĭ generale a statutuluĭ şi art. 14—15 şi 16 din regulamentul de licitaţiunĭ.

Concurenţiĭ sunt invitaţĭ a se prezenta în acea zi însoţiţĭ de garanţiĭ în numerar saŭ efecte publice anume mencionate în dreptul fie-căreĭ moşiĭ.

Condiţiunile generale cum şi cele speciale pentru arendărĭ de moşiĭ se pot vede în toate zilele şi oarele de lucru în cancelaria serviciuluĭ administrativ al acesteĭ Epitropiĭ generale.

TABLOU

de

moşiele caseĭ spitalelor şi ospiciilor Sft. Spiridon din Iaşĭ ce sunt a se da în arendă pe un noŭ period de cincĭ anĭ.

No. curent	NUMIREA MOSIILOR	Judeţul şi comuna	periodul pe care se dă în arendă	garanţia provizorĭ	Observaţiĭ
1	Todireniĭ	Botoşanĭ-Todirenĭ	1898-1903	16.000	
2	Resboeniĭ	Niamtz-Uscaţĭ	1898-1903	1.775	
3	Luţca Cordun	Roman-Cordun	1898-1903	9.302	
4	Frăteştiĭ	« -Cărlig	1898-1903	900	
5	Popricaniĭ	Iaşĭ-Red. Mitropoliĭ	1899-1904	3.000	
6	Bonşoriĭ	Vasluĭ-Soleştĭ	1899-1904	350	
7	Coţofăneşti Urecheştĭ şi Cornăţelu.	Putna-Coţofăneştĭ	1899-1904	4.000	
8	Unţeştĭ cu Fruntişe saŭ Horveata.	Tutova-Unteştĭ	1898-1903	5.850	

No. 8491. 8 Decembre 1897.

A APĂRUT
Calendarul DACIA
PE ANUL 1898
SUB DIRECŢIUNEA D-LUĬ
I. L. CARAGIALE

Cuprinsul bogat al Calendarului „DACIA“, *întrece în artă şi bucăţĭ literare, tot ce a apărut pînă acum. Vederile principale ale Iaşului, redate în admirabile clişee, sunt, în adevĕr, adevărate capo d'opere — iar în partea literară. unde sunt publicate Nuvele, Poveştĭ, Poesiĭ etc. — şĭ-aŭ dat întîlnire toate penele de elită ale literaturei.*

Preţul unuĭ exemplar pe hîrtie velină 1 leŭ 25; pe hîrtie de lux 2 leĭ 50.

Depositul general la Tipografia „DACIA“ strada Golia 42. De vînzare se găseşte la principalele librăriĭ din ţară.

Agenţia Teatrală

28—Str. Lăpuşneanu—28

Primeşte abonamente, anunciurĭ şi orĭ-ce soiŭ de publicaţiunĭ pentru ziarul *„L'Indépendance Roumaine“* şi revistele *„La Grande Toilette des Dames“*, *„Les petites Gravures“* şi *„La Confection“*.

Emite *bilete de Wagons-Lits* pentru ţară şi străinatate şi *bilete Circulare* pe toate liniile ferate ale Europeĭ şi toate combinaţile uzitatei

De vînzare via fosta Mantu Daraban, casa bună de locuit, 5 pogóne vie etc. situată la soşaua Buciumĭ departare de 4 chilometre de Iaşĭ

A se adressa la D-l avocat Bădărău

Farmacia Andreĭ Cruceanu
din
TĂRGU-NEAMŢ

Subsemnatul am onoare a inştiinţa pe onorabilul Public, care este hotărît a visita în timpul vereĭ oraşul Tărgu-Neamţ, renumitele băĭ de la oglinzĭ, sau splendidele locurĭ de vară din împrejuirimile oraşuluĭ Tg.-Neamţ, că din luna Ianuarie a. c. am luat în posesie Farmacia din acest oraş şi că n'am cruţat muncă nicĭ banĭ pentru a o rîdica la nivelul farmaciilor celor maĭ moderne, înzestrînd'o tot odată în belşug cu din toate necesare; aducînd pe lîngă un deposit mare de drogherie, preparate străine, articole de cautciuc, săpunerie, parfumerie, Eau de cologne, etc. etc., şi un mare deposit de ape minerale din ţară şi străintate direct de la Surse...

Ast-fel că sunt în posibilitate de a servi pe onorabiliĭ visitatorĭ, cu din toate ce se atinge de branşa mea de farmacist.

CU STIMĂ
Andreĭ Crucianu

16000 leĭ sunt de dat cu împrumut cu ipotecă, fie într'o singură sumă, fie în sume parţiale.

A se adresa la d-l avocat Bădărĕŭ, 36 strada Păcurarĭ Iaşĭ.

Alexandru A. Bădărău
Avocat
Strada Păcurarĭ

G. ADAMESCU

MANUAL DE POETICĂ
pentru
ŞCOALELE ROMÂNEŞTI

Exemple, regule, analize literare, notiţe istorice.

Un volum de 550 paginĭ, (garmond, petit şi nonpareil).

PREŢUL 5 LEI

Depozit general: Librăria LA BISERICA ALBĂ, CALEA VICTORIEI Bucureştĭ. 58

A. G. DABIJA
AVOCAT

S'a mutat strada Golia 67, vis-à-vis de Redacţia ziaruluĭ «Opinia».

D. S. IONESCU
FRISER - PARFUMER
Iaşĭ, No. 30, Strada Golia No. 30.

MARE ASORTIMENT DE PARFUMERII
NEGRITINĂ ŞĬ FLAVULINĂ
(tinctură pentru colorat părul)

APA DE CHININĂ
preparaţiune proprie, remediu sigur contra mătreţeĭ
1 LEU FLACONUL

Pour avoir de la Véritable Eau de Vichy

La vogue si justement méritée de l'eau de Vichy dans notre pays a suscité de nombreuses imitations qu'on cherche a lui substituer. Pour être cetrain d'avoir de l'eau de Vichy naturelle et authentique, il faut toujours reclamer l'une des trois sources qui appartiennent á l'Etat français: *Vichy-Célestins, Vichy-Hôpital* ou *Vichy-Grande-Grille.* L'eau de ces sources, embouteillée, sous le contrôle et la garantie de l'Etat français, se conserve parfaitement, sans perdre de ses qualités par le transport. Exigez donc toujours l'un des noms: *Célestins, Hôpital* ou *Grande-Grille* imprimés en lettres blanches sur fond noir, sur l'étiquette et sur la capsule.

SOCIETATE ROMÂNĂ
DE
Asigurărĭ Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA“

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:

INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieţeĭ“ „GENERALA“ *asigură:*

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.

b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).

c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţilor la moartea părintelui.

d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala“** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237,855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.

2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata înceteazā iar **„Generala“** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.

3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala“** îĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi îĭ eliberează şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala“** îĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA“ maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ“** din Brăila, la Succursala din Bucureştĭ, 2 Strada Smârdan, şi la toate agenţiile din ţară.

LIBRARIA şi PAPETERIA
TH. P. MAXIMOVICĬ
IAŞI. — Str. GOLIA No. 54.

Recomandă bogatul seu asortiment în **articole de şcoală, articole de birou, hărtie de poştă în cutiĭ**, colorată şi fantazie în diferite formate, **articole de pictură**, boele aquarele, pensoane, palete, pânză şi cele necesare la studiu pentru scolarĭ.

Cărţĭ pentru premiĭ.

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA“
de la COPOU, lîngă Iaşi
proprietatea d-luĭ **Ión S. Ionescu**

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somităţile medicale, maĭ ales prin abondenţa sulfaţilor de *sodiu* şi *litiu* ce conţine.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgaţie, nu face nicĭ un deranjament în stomah şi nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vânzare la toate farmaciile şi drogheriile.

Depositul şi orĭ-ce informaţiĭ la d. *I. S. Ionescu*, strada Alexandri No. 11, Iaşi.

Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *Bucureştĭ, str. Vesteĭ No. 15.*

Costul bilĕtelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat Cl. I. Lei	Cl. I. B.	Cl. II Lei	Cl. II B.	Cl. III Lei	Cl. III B.
Paşcanĭ	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ	18	20	12	85	8	85
Roman	12	55	9	05	6	25
Bacău	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ	26	75	17	65	11	57
R. Sărat	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ	26	35	17	35	—	—
Brăila	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ	22	45	15	10	10	25
R. Sărat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

La Librăria
Th. MAXIMOVICI
din Iaşĭ, strada Golia

Se primesc abonamente la ziarul

„TRIBUNA“
din Sibiiŭ

Preţul abonamentuluĭ:

Pentru 1 an . . . . 40 leĭ
« 6 lunĭ . . . . 20 «
« 3 lunĭ . . . . 10 «

DE VINZARE

9000 vedre vin alb şi roş, recolta anilor 1891, 1892, 1985 şi 1896 din viea Naslău de pe moşia Cărjoaia îngă Cotnarĭ.

A se adresa la dl Vasile I. Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-frumos

Iaşĭ — „DACIA“, Tipografia-editoare P. Iliescu & D. Grossu Str. Golia.

ANUL I No. 185 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — VINERĬ 12 DECEMBRIE, 1897.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
ncep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una înainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe şi streinătate* prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In streinătate, *direct la administraţie* şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

DISCURSUL DOMNULUĬ AURELIAN

Inmormîntarea Colectivităţiĭ

Revelaţiunile făcute în parlament, cu prilejul discuţiuneĭ asupra răspunsuluĭ la mesagiŭ, aŭ dat lovitura de graţie asociaţiuneĭ comerciale căreea ne am deprins să-ĭ zicem colectivitate.

S'a dovedit, cu ocaziunea aceasta, că criticele, în aparenţă acerbe, pe carĭ le aduce colectivităţiĭ opoziţia firească a partiduluĭ, sunt pişcăturĭ inofensive în raport cu ororile pe carĭ le destăinuiesc liberaliĭ cînd, exasperaţĭ, pornesc să spue adevĕrul despre spelunca naţional-liberală.

Şi nu vorbim de rechizitorul fără replică pe care l-a făcut, în Senat, şeful partiduluĭ conservator, cu autoritatea ce'ĭ dă o viaţă politică plină, care nu o dată a stîrnit admiraţia însăşĭ a adversarilor; nu repetăm nicĭ conferinţa d-luĭ Maiorescu, a căruĭ logică implacabilă sugrumase pe d. Sturdza — nicĭ magistrala cuvîntare a d-luĭ Carp, cuvîntare care a culminat în fericita expresiune că *partidul liberal este o creaţiune bugetară a luĭ Ion Brătianu.*

Nu. Constatările făcute de noĭ şi aĭ noştri, orĭ cît de documentate ar fi, pot fi considerate ca pornite din patimă — de aceea, pentru a prezinta icoana lămurită a colectivităţiĭ, ne vom referi la discursurile liberalilor, şi anume ale acelor liberalĭ carĭ făceaŭ, pînă ierĭ, podoaba grupăreĭ al căreĭ conducător e d. Dimitrie Sturdza.

Şi maĭ întîiŭ, să constatăm din capul locului fenomenul, fără precedent în analele parlamentare, că în discuţia asupra răspunsuluĭ la adresa tronuluĭ nu s'a găsit nicĭ un orator care să vorbească pentru guvern!

Această singură împrejurare ar fi suficientă ca să învedereze starea de complectă descompunere în care se găseşte „creaţiunea bugetară a luĭ Ion Brătianu".

Dar să mergem maĭ departe.

Laudele, timide şi stîngace, pe carĭ le-a adus guvernuluĭ, în Senat, raportorul proiectuluĭ de răspuns, aŭ fost spulberate de autoritatea indiscutabilă, de verva nesecată şi talentul viguros al celor treĭ uriaşĭ carĭ reprezintă partidul conservator în maturul corp. Şi la distrugătoarea elocuenţă a opoziţieĭ, d. Sturza abia a îngînat cîte-va paradoxe pe tonul unctuos al unuĭ seminarist ne pregătit. Nicĭ un argument, nicĭ un entusiasm — nicĭ măcar aparenţele uneĭ apărărĭ cu oare care succes.

Lupta de la Senat nicĭ n'a fost, decĭ, o luptă parlamentară: de o parte un neputincios rănit de moarte înainte chiar de a intra în foc; şi, de altă parte, treĭ atleţĭ, dintre carĭ fie care în parte cu mult superior adversaruluĭ.

Dezastrul, însă, a fost covîrşitor la Cameră. Ţintuit sub ploaia de săgeţĭ ucigaşe pe carĭ'ĭ le adresaŭ liberaliĭ cu un *brio* distrugător, guvernul s'a resemnat la o tăcere laşă, pe care n'o întrerupea de cît d. Iepurescu cu ale sale melodramatice apostrofe.

D. Barbu Ştefănescu-Delavrancea, trîmbiţaşul, de pînă ierĭ, care obştia norodului, în numele colectivităţiĭ, cuvîntul d-luĭ Sîurdza — d. Delavrancea în special a făcut, sub o formă elegantă şi suggestivă, psichologia partiduluĭ liberal în agonia penibilă în care se svîrcoleşte de cînd a pornit spre declin.

Cuvintele aspre sub îmbrăcămintea lor blajină şi adevĕrurile adînc convingătoare pe carĭ le a rostit d. Delavrancea pentru a învedera fondul de impostură al partiduluĭ liberal în plămădirea luĭ actuală — constituiesc sentinţa definitivă în potriva unuĭ vinovat a căruĭ cauză nu se maĭ însărcinează nimenĭ s'o pledeze.

Ceea ce vor spune de acum oratoriĭ carĭ vor complecta pe d. Delavrancea — căcĭ *toţĭ* s'aŭ înscris sa vorbească contra guvernuluĭ — va fi rugăciunea din urmă care se face la căpătîiul morţilor.

Cît sbucium şi cîtă neomenie s'o fi petrecînd în castrele imunde ale imundeĭ colectivităţĭ, pentru ca soldaţiĭ vitejĭ să nu se maĭ poată stăpîni de a declara că s'aŭ împărţit în *resemnaţĭ* şi *revoltaţĭ!*

Revelaţiunile din parlament făcute cu prilejul discuţiuneĭ asupra răspunsuluĭ la mesagiŭ n'aŭ ucis ci aŭ înmormîntat colectivitatea.

G. Rădulescu.

CARACTERISTIC!...

Cu ocazia discuţieĭ asupra proiectuluĭ de răspuns la mesagiŭ în Cameră, guvernul a dus mare criză de leaderĭ.

Vorbise d-niĭ Delavrancea, Xenopol şi alţĭ supăraţĭ de azĭ şi înpacaţĭ de minĭ, şi pentru ca să apere guvernul nu cerea nime cuvîntul.

Preşedintele văzînd această tăcere ruşinoasă pentru minister, s'a adresat către majoritate şi a întrebat dacă ia cineva cuvîntul *pentru* **proiect, căcĭ toţĭ preopinenţiĭ vorbiseră** *contra.*

Tăcere generală.

Atuncĭ guvernul s'a hotărît să recurgă la retorica nazală şi la stilul romantic al d-luĭ Stelian; dar originarul din Turtucaia nu era nicăirea.

Văzînd totala eclipsă de oratorie guvernamentală ce se făcuse de odată în sinul majoritaţeĭ, miniştriĭ s'aŭ decis a'şĭ lua singurĭ apararea şi aŭ înginat cîte-va cuvinte.

Incurajaţĭ de succesul obţinut, drapeliştiĭ aŭ continuat lupta. In şedinţa de ierĭ a vorbit d. Aurelian; după d-sa, in fine, a luat cuvîntul d. Nacu, făcînd o palidă aparare d-luĭ Sturdza, în timp ce premierul cugeta, că dacă d. Nacu tăcea, filosof reminea.

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Lege şi moravurĭ.—Acum cîte-va lunĭ — ce mult e de atuncĭ! — la ordinea zileĭ era legea repaosuluĭ duminical. Nu se vorbea de cît de atît; legea repaosuluĭ era schelea pe care-şĭ întemeiase „gloria" marele partid de la guvern; repaosul duminical era tema cu miĭ de variante; — nimic de cît repaos, repaos preste tot!

Astă-zĭ de marea şi grava chestiune nu vorbesc de cît doară odată pe săptămînă ziarele din capitală şi maĭ ales acele din provincie care înregistrează regulat că „au lucrat după două-spre-zece oare dumineca următoriĭ cizmarĭ... cofetarĭ... lăcătuşĭ... ecetera..."

Ast-fel administraţia îşĭ face datoria; presa de-asemenea şi cîţĭ-va lucrătorĭ sunt amendaţĭ: legea repaosuluĭ duminical este răzbunată şi aplicată în toată rigoarea.

Cine însă a cercetat atelierile cu obloanele lăsate, cu uşile închise? Cine a numărat veniturile administraţieĭ? Cine a scrutat carnetele agenţilor?.. Cine a cutezat să supravegheze pe patroniĭ bogaţĭ?.. Legea opreşte — dar moravurile încuragiază. In această axiomă vremea n'a adus încă repaos.

Paşcanĭ-Neamţ

O cerere legitimă. — Tg.-Neamţ în părăsire. — Memoriul nemţenilor. — Staţiunĭ balneare. —

Foliticianiĭ, carĭ promit marea şi sarea, aŭ promis că vor lega Tg.-Neamţ cu Paşcaniĭ, printr'o reţea ferată, spre a reda oraşuluĭ Neamţ, părăsit astă-zĭ, importanţa comercială pe care o avea altă dată.

*

Oraşul acesta care, în adevĕr, a fost în vremurĭ descălicătoarea miilor de comercianţĭ, a ajuns azĭ unul din cele maĭ sărăcăcioase tîrgurĭ din Romînia.

*

Un comitet de acţiune s'a format acum pentru a stărui pe lîngă corpurile legiuitoare ca să se realizeze dorinţa atît de mult reclamată a nemţenilor.

Importanţa acesteĭ cererĭ o esplică memoriul din care extragem următoarele:

Dar pună-se la îndemîna acesteĭ populaţiunĭ o cale ferată Neamţ-Paşcanĭ şi toate produsele se vor îndoi şi întrei, prin urmare va creşte proporţional şi numărul vagoanelor încărcate, crescînd şi venitul. Insă nu numaĭ în aceasta ar consta creşterea venituluĭ statuluĭ; zecile de miĭ de hectare de pădure seculară de brazĭ, fagĭ şi stejarĭ s'ar pune toate în exploatare; explotatoriĭ, graţie uşurinţeĭ transportuluĭ, s'ar înmulţĭ şi dacă statul vinde astă-zĭ un brad cu 7 leĭ, atuncĭ l'ar vinde cu 14; dacă astă-zĭ vinde cu 50 banĭ un fag, din care iese 2 stînjenĭ c. lemn, şi nicĭ aşa nu-l cumpără nimene, atuncĭ l'ar vinde cu 3—4 leĭ. Numaĭ zece miĭ de braţĭ pe an ar da un plus de 70,000 leĭ, apoĭ 20—30 miĭ de fagĭ încă un plus de 60—70 miĭ leĭ; maĭ iată încă un venit de 140—150 miĭ de leĭ.

Mineralele, ce sunt ascunse în sînul munţilor, s'ar exploata şi ar aduce şi acelea un frumos venit. Arsenalul armateĭ şi tăbăcăriile ar găsi în codri esenţe de ulm, frasin, stejar etc. Trecînd la alte soiurĭ de venituri, găsim că, făcîndu-se clădiri multe ar creşte venitul fonciaruluĭ; înmulţindu-se numĕrul comercianţilor ar creşte şi venitul patenţilor şi al licenţilor; şi cîte alte venituri maĭ micĭ. Peste 6 — 700 miĭ leĭ, după 2—3 anĭ de la punerea în exploatare a linieĭ ferate Neamţ-Paşcanĭ, ar aduce venit statuluĭ. Această sumă represintă venitul unuĭ capital de 15—20 milioane leĭ, din care se va cheltui pentru construirea acesteĭ liniĭ, abia a 7-a saŭ a 8-a parte pentru o distanţă de 34 k. m. de la Neamţ la Paşcanĭ, din care aproape 26 k. m. şes ca faţa uneĭ mese şi 8 k. m. suişul şi pogorîtul unuĭ deal nu tocmaĭ mare.

Astă-zĭ statul face k. m. de cale ferată cu 20.000 leĭ cel puţin şi 50.000 leĭ cel mult; punînd în termen mediŭ cîte 40.000 leĭ pe k. m. avem pentru 34 k. m. 1.360.000 leĭ; punînd şi podul peste Moldova 700.000 leĭ, avem un total de 2 milioane şi ceva leĭ. Să zicem, că ar costa chiar 2½ milioane leĭ, aceştĭ banĭ împrumutaţĭ cu 4% pe an vor trebui să aducă 100,000 leĭ anual, plus cheltuelile de întreţinere.

Incă un avantaj pentru stat. Pentru 16—18 k. m. linie, terenul s'ar ceda gratis de proprietariĭ pe unde ar trece linia; 4—6 k. m. ar veni pe moşia statuluĭ Graşiĭ, remănînd a expropia numaĭ restul. Pe o întindere de 10 k. m. traversele s'ar lua din stînga alăturea cu linia fiind pădurea Statutuĭ şi prundisul pentru terasament din pîrăul Osana din dreapta la o depărtare de 2—3 sute metri.

Iată dar, că o linie ferată Neamţ-Pascanĭ ar aduce statuluĭ un prea frumos venit; ar scoate multe bogăţiĭ din munţĭ şi ar da viaţă la 90—100 miĭ de locuitorĭ, plus că ar înpreştia în întreaga ţară şi chiar în străinătate încă 10 miĭ vagoane pe an cel puţin, cu diverse mărfurĭ.

Tîrgul Neamţ fiind situat în partea nordică a Moldoveĭ, natural vine a fi vizitat maĭ mult de ceĭ din această parte a ţăreĭ. Cu Moldova de sus stă Neamţul şi Nemţenii în comunicaţie sub orice raport, maĭ ales cu Dorohoiul, Botoşaniĭ şi maĭ cu seamă Iaşiĭ. Iaşiĭ maĭ alimentează puţin oraşul Neamţ, cele 11 mănăstirĭ şi schiturĭ şi 3 stabilimente balneare de pe lîngă oraş. Maĭ mult de jumătate din visitatoriĭ mănăstirilor, oraşuluĭ şi a stabilimentetor balneare sunt din Iaşĭ. Frumoasele vite, carĭ se maĭ găsesc în partea muntoasă precum şi cele ce maĭ vin la iarmarocul din Neamţ, în spre tîrgul de vite şi marele abator din Iaşĭ 'şĭ vor lua drumul. La Iaşĭ se trimit din oraş şi împrejurimĭ aproape 100 de copiĭ la şcolĭ. De la Iaşĭ şi Botoşanĭ ar veni maĭ multe miĭ de funcţionarĭ, carĭ numaĭ din Geografie cunosc Neamţul *cu* ruinele «Cetăţiĭ Neamţul», *băile* «Oglinzĭ» «Bălţăteştĭ» şi cele de la mănăstirea Neamţuluĭ *precum şi marele mănăstirĭ şi schiturĭ:* Neamţ, Agapia, Văratec, Secul, Sihăstria, Sihla, Procovul, Vovidenia, Agapia din deal, Rîşca şi Horaiţa. *Făcîndu-se vara trenurĭ de plăcere ca între Bucureştĭ şi Sinaia, se poate spera la un număr de 20,000 visitatorĭ anual. Din aceştia măcar a patra parte rămănînd în Neamţ şi lăsînd fie-care visitator în termin mediŭ 100 leĭ, iată că o jumătate de milion ar rămînea în Neamţ. Deosebit de cîştigul statuluĭ, comuna Neamţ, prin taxele maximale puse pe maĭ toate obiectele de prima necesitate vieţiĭ omuluĭ, ar încasa pentru sine o bună parte, şi'ar echilibra minusul de încasărĭ, de care e ameninţată anul acesta, şi'ar plăti cu uşurinţă datoria de 250.000 leĭ făcută pentru construirea stabilimentuluĭ de băĭ „Oglinzĭ", recomplectînd cu cabine, oteluri, vile şi un tranvaĭ stabilimentul; ar dispune ca încetul cu încetul să proceadă la înfrumuseţarea oraşuluĭ cu trotuare, şcolĭ, iluminat, iar maĭ presus de orĭ-ce, acele zece miĭ de suflete, condemnate a trăi astă-zĭ în mizerie, ar scăpa la un traiŭ maĭ omenesc şi în genere întreaga ţeară şi'ar trage partea eĭ de folos.*

Dar chiar, dacă am suposa că linia ferată Neamţ-Paşcanĭ, care singura poate vedea viaţa oraşuluĭ şi împrejurimelor, dacă am suposa că n'ar renta procentele şi amortisarea capitaluluĭ întrebuinţat cu construcţia eĭ, oare judeţul Neamţ care contribue cu a 32-a parte la toate sarcinile ţăriĭ, are a 32-a parte din totalitatea lungimeĭ căilor ferate din ţeară? Dacă din peste 3000 k. m. cale ferată judeţut Neamţ are numaĭ 35, adică aproape a suta parte, echitabil şi proporţional este? Cum se face, care să fie misterul, că T.-Neamţ pînă acum a rămas fără drum de fer, pe cînd alte oraşe maĭ micĭ, de maĭ puţină importanţă sub orĭ-ce raport şi neînzestrate cu atîtea bogăţiĭ ca acelea ce s'ar putea trimite de la Neamţ, aŭ căpătat cale ferată? Oare 10 miĭ orăşenĭ, 70—80 miĭ sătenĭ şi peste 1000 călugărĭ şi călugăriţe să n'aibă dreptul, în ţara Romînească, a trăi maĭ omeneşte? Să fie eĭ sortiţĭ a se stinge încetul cu încetul striviţĭ de mizerie? Suntem prea bunĭ Romînĭ a crede aceasta.

Se caută un orator!

Colectivitatea deschide orizonturĭ nouĭ literatureĭ dramatice.

Dumineca trecută, cînd biuroul Senatuluĭ trebuia să ducă Suveranuluĭ răspunsul la mesagiŭ, d. Gane ar fi dat garanţa succesiuneĭ Alcaz ca să găsească un vice preşedinte care să iscăleasă adresa. Şi n'a găsit nicĭ unul: d-niĭ Urechiă şi Grădişteanu aŭ refuzat, pur şi simplu, să iscălească răspunsul; d. Nicolaide nu era de faţă şi d. Orlescu era absent.

Abia după multă bătaie de cap şi în urma intervenţieĭ stăruitoare a guvernuluĭ s'a găsit, în fine o tură pentru a se pune în josul adreseĭ prin care Camera babalîcilor respundea la adresa tronuluĭ.

Şi se zice chiar că semnătura e nedescifrabilă...

In Dealul Mitropolieĭ lucrurile merg şi maĭ greŭ. Toată lumea atacă guvernul şi nicĭ un deputat nu vrea să vorbească *pentru.*

De aceea, ca să scoată pe guvern din încurcătură, prefectul poliţieĭ a propus preşedinteluĭ Camereĭ să acorde cuvîntul şi liberalilor din tribunele publice, pe care a luat dispoziţiĭ să le tixească cu oratorĭ guvernamentalĭ.

Spiritul de indentivitate n'a lipsit, de altfel, nicĭ o dată colectivităţiĭ.

Ywann.

Despot Vodă Ereticul*)

(1561 — 1563)

Am primit din partea stimatuluĭ meu prieten şi fost coleg M. N. Burghelea, studiul cu titlul de maĭ sus, o broşură extrasă din «Convorbirĭ Literare».

D. Burghelea e un pasionat cercetător istoric, carĭ ca elev al d-luĭ Xenopol a păstrat de la profesorul său căldura şi interesul, cu care ne făcea cursul. Studiul acesta e un fruct al aceleĭ activităţĭ incordate, pe care maestrul nostru a ştiut să ne-o deştepte.

Cu monografia aceasta s'a maĭ îmbogăţit istoriografia noastră cu un studiu amănunţit asupra luĭ Despot.

Ce-ĭ drept personalitatea luĭ Despot apare ca o curiozitate în istoria Moldoveĭ. Asupra scurteĭ sale domniĭ avem atîtea izvoare că greu vine istoriculuĭ a alege adevărul, maĭ ales că ceĭ vechĭ ne-au lăsat o nelămurire şi obscuritate în datele lor.

De această piedecă se loveşte şi d. Burghelea, şi dus de nevoia de a se pronunţa într'o parte şi la pag. 6 afirmă: «a zice că Despot e de origină obscură — de şi lucrul ar fi cu putinţă — ne vine greu să admitem că pe acele timpurĭ, care pastrau încă caracterul feudalităţiĭ, un personagiu aşa de cult, care cunoştea atîtea limbĭ, care a ştiut să între la curţile europene drept un nobil scăpătat şi care în urmă a ştiut să devie chiar suveranul uneĭ ţărĭ să fie un impostor, un fel de pseudo-Dimitrie al Rusilor».

Sînt lucrurĭ obscure în istorie, care obscure vor rămănea pentru totdeauna, şi decĭ pentru un artist, ca Alexandri e lesne de găsit şi împăcat problema: a da curs la amîndouă versiunile asupra origineĭ luĭ Despot, istoricul e chemat a da preferinţă uneia maĭ mult de cît alteia. Dl Xenopol crede maĭ degrabă că Despot e un usurpator de titlurĭ (Istoria III. 62), lucru pe care Dl Burghelea nu'l admite, opuindu-ĭ nu un temeiŭ istoric, ci un argument de loc comun; adică imposibilitatea ca în nişte timpurĭ feudale să se uzurpe nişte titlurĭ fără să fie ceva adevărat la bază.

Monografia d-luĭ Burghelea n'aduce nicĭ un fapt nou despre Despot, căcĭ despre domnia luĭ internă ştie foarte puţin din documente, iar cele spuse de cronicarĭ şi istoricĭ sunt prea cunoscute.

Un punct care se afirmă ca nou e acesta că Despot nu se găseşte că ar fi învăţat Matemateeile la Rostock, cum afirmă *Lasicius*, de oare ce «din cercetările noastre (datorite amabilităţeĭ d-luĭ dr. Tamm) rezultă că nicĭ o urmă nu se găseşte la Rostock despre un Despot student la Matematicĭ». In colo d-l Burghelea expune în mod pe larg viaţa luĭ Despot ca aventurier şi ca domn. D-sa pare a fi utilizat originalele, căcĭ uită saŭ nu vrea a pomeni istoriciĭ maĭ noĭ care au scris despre Despot maĭ mult sau maĭ puţin complect. Studiul d-sale are caracterul expositiv de cît polemic, deşi părerĭ s'au emis şi de alţiĭ asupra acesteĭ domniĭ.

Din timpul acesteĭ domniĭ n'avem nicĭ un document publicat până acum; se vede că din cauza turburărilor cancelaria domnească n'a eliberat acte, boeriĭ fiind maĭ toţĭ pribegĭ şi în luptă veşnică cu competitoriĭ la domnie. In lista boerilor dată de noĭ în Uricar XVIII nu figurează nicĭ un boer *documentat* supt Despot Vodă. Intre aniĭ 7070—7078 (1561—1569) e un gol în lista boerilor, după cîte documente sunt publicate. Tocmaĭ în acest răstimp vin domniile turbure ale luĭ Despot, Tomşa şi Lăpuşneanu a doua oară, cu tăerea celor 47 de boerĭ.

Ceia ce se va putea spune nou despre Despot va fi cînd se vor publica izvoare interne, carĭ ne vor da măsura amesteculuĭ boerilor în schimbarea acestor domniĭ, de oare ce eĭ au fost instigatoriĭ răsturnătorĭ.

Am fi dorit ca d. Burghelea, care l'a scotocit pe Despot pe la Rostock, să-l fi scotocit şi pe la Academia noastră să vadă nu se găseşte vre-un uric de la dînsul spre a ne fi dat lămuririĭ maĭ multe despre divanul luĭ Despot, căcĭ lista de boerĭ, dată la pag. 27 nu e sprijinită de cît pe cronicarĭ, iar de documente n'aminteşte nimic.

*) De M. N, Burghele. Bucureştĭ 1897. 1 vol. 8°/₀. pag. 68.

O dată început studiul cu Despot, d, Burghelea și-ar complecta monografia, dacă ar întreprinde un studiu amănunțit asupra domnieĭ luĭ Lăpușneanu, Tomșa și Bogdan pînă la 1572, cînd vine Ion Vodă cel Cumplit, spre a lega firul istorieĭ de la Rareș—la Ion Vodă.

Studiul d-sale e o garanție de temeinicie și scrupulositate în afirmărĭ.

Prea e plină de tragedie și dramă această perioadă de 12 anĭ; prea s'a întrebuințat de dramaturgĭ și nuveliștĭ pentru a nu veni vremea s'o cerceteze și istoricul cu toată seriozitatea și competența.

Gh. Ghibănesou

OPINIĬ ȘI REFLECȚIĬ

ORDINE...

Aceĭ cari au cetit în «Opinia» de ierĭ «îngrozitoarea eroare judiciară» întîmplată sau descoperită—căcĭ întîmplarea e veche de aproape jumătate de veac—au putut trage încheierea tristă că sub forma justițieĭ se adăpostește adeseorĭ cele maĭ negre abuzurĭ și greșelĭ.

Orĭ unde se manifestă—dreptatea omenească deschide în urma eĭ calea nedreptățiĭ. Omul a introdus pururea neajunsurile sale și în domeniul ideal, în instituțiile întocmite pentru paza relațiilor între om și om, între om și sine însuși oare-cum, omul încă a făcut loc pornirilor și moravurilor sale.

Un proces de actualitate—unul din multele—în Paris este judecata profesoruluĭ agregat *Heim*.

De cîte-va lunĭ procesul ocupa, la intervale, coloanele unor ziare pariziane și uneorĭ era vădită *atențiunea* ce se dădea întîmplărilĭ.

Agregatul Heim e unul din ceĭ maĭ strălucițĭ savanțĭ aĭ tinereĭ generațiunĭ. Esamene desăvîrșite, concursurĭ triumfătoare, reușite pretutindenĭ, cercetărĭ premiate, toate indicau tînăruluĭ agregat un viitor deosebit în cariera de profesorat de a căreĭ definitivă cucerire nu era departe. Pe lîngă acestea o viață ordonată, chibzuită, căsnicie bogată și moravurĭ austere, însușirĭ care pe lîngă numele *echivoc* făcuse pe mulțĭ să-ĭ bănuiască—fără temeiu—originea mozaică.

*

De fapt agregatul Heim nu era învinuit de nimica grav: cîte-va aparate ar fi lipsind din laboratoriul de științĭ pe care-l conducea. Iată cîteva citațiĭ din un raport al doctoruluĭ Bronardel.

«Ce-ĭ drept prea se abuzează în vremile noastre de învinuirea fără dovezĭ: trebue să spunem lucrurile așa cum sunt. La orĭ-ce inventariu nou de laborator e natural să fie lipsă de cîteva obiecte mărunte, de cîte-va aparate și bagatelurĭ. E acesta un motiv să strigăm: *sărițĭ hoțiĭ?* Desigur că e o greșală. Vinovațiĭ sunt adese orĭ studențiĭ negligențĭ, salariațiĭ sau garçoniĭ și apoĭ timpul care aduce, fatalminte, stricarea cîtorva obiecte. *Prețul total al obiectelor perdute nu ajunge la 500 de francĭ!*

Și cu toate aceste pentru moftul acesta profesorul agregat a fost ținut lunĭ de zile sub bănuială și învinuire; a fost *dezaprobat* de consiliul profesoral și nevoit să demisioneze. O carieră strălucită întreruptă, un viitor compromis, un nume pătat—toate ne sprijinindu-se pe nimic temeinic în afară de eterna lege a ureĭ, a răutățiĭ, a invidieĭ; lege apăsătoare care ține sub jugul eĭ omenirea întreagă, înveninînd-o și pedepsind-o în acelaș timp.

Blag

Parlamentul

CAMERA

— Respuns la adresă —

D. **P. S. Aurelian**. De la despărțirea noaatră din Aprilie anul acesta aŭ trecut încercărĭ grele peste țară. Boala prințuluĭ moștenitor a produs un pelerinagiŭ continuu la palatul de la Cotrocenĭ. Aŭ fost uniĭ surprinșĭ de la aceste manifestațiunĭ. Eŭ n'am fost surprins, pentru că atuncĭ cînd se află pe patul de durerea, cela care moștenește Coroana, întreaga țară se simte îngrijată. Poporul romîn are un simțimînt desvoltat de gratitudine față cu Capul Statuluĭ, căruia îĭ datorește atît, (Aplause). Poporul romîn n'a putut să uite faptele Suveranuluĭ pe cîmpul de rĕsboiŭ, ca și acțiunea Regineĭ. (Aplause). Incep să se vază maĭ bine roadele Domnieĭ Regeluĭ Carol.

Oratorul se bucură de asigurarea din Mesaj că raporturile Romînieĭ cu toate Statele streine sunt din cele maĭ bune. S'a zis că conducerea politiceĭ noastre externe este concentrată numaĭ în mîinele Regeluĭ; protestez contra acesteĭ afirmărĭ, care e contrară adevĕruluĭ. Regele Carol prea e constituțional ca să calce Constituția. Evideni că Regele se ocupă și de politica externă, dar nu trebue să se crează că o conduce. Aceasta trebue stabilit, ca să nu se pue răspunderea ministerială la adăpostul Suveranuluĭ.

Regele a înapoiat anul acesta la Buda-Pesta vizita Impăratuluĭ Austrieĭ. S'a scris multe despre această vizită și i s'a atribuit un caracter politic. Eŭ am considerat-o ca un act privat, maĭ ales că Regele n'a fost însoțit de nicĭ un ministru. Cu toate acestea presa internațională și maĭ ales presa ungară a atribuit viziteĭ un caracter politic tendențios. Presa romînă a zis că această vizită însemnează desarmarea conducătorilor romînĭ de peste munțĭ. Noĭ nu putem însă să ne amestecăm în afacerile interioare ale alteĭ țărĭ, nicĭ nu puteam interveni pentru saŭ contra a 4.000.000 de Romînĭ de peste munțĭ. Am sperat, cu toate acestea, că în urma viziteĭ de la Pesta, soarta Romînilor din Ungaria va fi îndulcită. M'am înșelat, căcĭ a doua zi după plecarea Regeluĭ, guvernul ungur a făurit un proiect de lege pentru maghiarizarea comunelor, rîurilor, munților romînești, iar întrunirile de protestare ale Romînilor aŭ fost oprite, pe cînd cele ale Sașilor s'aŭ putut ține. Dacă n'avem dreptul să ne amestecăm, faptul nu ne poate însă lăsa indiferenți.

D. Carp, zice oratorul, ne a sfătuit în Senat să așteptăm, cum aŭ făcut ceĭ din Italia și Germania. E poate și acesta un sistem: de a lăsa să lucreze timpul, dar nu înțeleg tăcerea care nu e măcar prudentă.

D. Aurelian trece la vizita prințuluĭ Bulgarieĭ și spune că relațiunile noastre cu Bulgaria se înăspresc, limbagiul preseĭ bulgare e violent, căcĭ cere pînă și Dobrogea. Aceasta îl surprinde, căcĭ Bulgariĭ aŭ învețat în Romînia, s'aŭ îmbogățit în Romînia. Dorește ca vizita prințuluĭ Ferdinand să aducă într'adevĕr o îmbunătățire a relațiunilor dintre cele două țărĭ vecine.

Am fost cu toțiĭ simțitorĭ de atențiunea Țaruluĭ cu prilejul serbărilor de la Iașĭ, căcĭ nu putem dori de cît relațiunĭ bune și cu Rusia. Vizita eventuală a Regeluĭ nostru la Petersburg va fi de asemenea aprobată.

Venind la convenția comercială cu Turcia, oratorul se declară mulțumit. Dar ar fi de dorit ca alăturĭ de relațiunile comerciale, Turcia să se gîndească și la soarta Romînilor din Turcia. Sultanul ar face un mare serviciŭ Romînilor, acordîndu-le o biserică națională.

D. Aurelian vine la chestia ruptureĭ din partidul liberal. Nu există nicĭ o sciziune, zice d-sa, sunt numaĭ diferințe de vederĭ naturale într'un mare partid. Aŭ existat și altă dată deosebirĭ de vederĭ, de pildă în chestiĭ economice, dar nimenĭ n'a zis atuncĭ că partidul e divizat. In ajunul răsboiuluĭ, mulțĭ fruntașĭ aĭ partiduluĭ aŭ fost contra întrăriĭ noastre în acțiune, dar sciziune nu s'a făcut D. Dim. Sturdza încearcă și acum o adevĕrată supărare că a fost atuncĭ contra răsboiuluĭ, cum aŭ fost și alțĭ liberalĭ. Pentru deosebirĭ de vederĭ nu trebue să ne tratăm de dușmanĭ. Costache Resetti mi-a zis, cu 4 zile înainte de moarte: „Mă, băete' să vĕ certațĭ asupra principiilor, dar să nu vĕ desbinațĭ!“ (Aplause).

Anul trecut am prezintat proiectul Caseĭ rurale, în conformitate cu cerințele programuluĭ de la Iașĭ. M'a combătut atuncĭ d. Take Ionescu cu talentul și știința d-sale, dar d-sa era în drept s'o facă. M'a combătut și d. Djuvara. M'a combătut și d-nul Iancovescu. Cu toate aceste n'am zis, că domnul Iancovescu e disident! (Aplause. Ilaritate). Eŭ cred că facem un serviciŭ guvernuluĭ cînd îĭ prezintăm observațiile noastre. Dintr'un partid nimenĭ nu poate fi dat afară ca dintr'o slujbă; poate să plecine vrea, dar nimenĭ nu poate fi dat afară. (Aplause).

INFORMAȚII

Am anunțat la timp numirea d-luĭ Tronescu, ca profesor la școala de belearte.

Revenim astă-zĭ pentru a arata modul cum s'a făcut numirea.

O scrisoare particulară, primită de d. Stahi, directorul numiteĭ școlĭ, din partea ministruluĭ instrucțiuneĭ publice, îl învită de a interveni pe lîngă d. Tronescu, pentru a face cursul la școala de belearte, rămînînd că în budgetul ce se va alcătui pe April să fie trecut și Tronescu ca profesor.

Pînă atuncĭ nu se știe însă dacă Tronescu va primi sau nu vr'o remunerație.

— —

Am vorbit în numărul nostru de ierĭ, despre întărzierile cu care au sosit ierĭ noaptea trenurile.

Cauza nu e, după cum s'a zis, furtuna și viscolul, ci defectuozitatea mașinelor.

Intr'adevăr o mare neglijență domină la serviciile C. F. R. și aproape toate mașinele și-n special cele ce circulă pe liniile laterale sunt foarte defectuoase.

— —

D, Ghițescu, fost ofițer, a cerut administrațieĭ comunale, să-ĭ pue la dispoziție sala teatruluĭ pentru ținerea uneĭ conferințe în folosul uneĭ societatĭ ieșane.

— —

Aseară a avut loc proba conzistînd într'o critică reciprocă a lucrărilor candidaților, de la concursul pentru medic primar al spitaluluĭ *Caritatea*.

Auditorul a remas cu convingerea că ambiĭ știu foarte bine să critice, dar nu știu să-și susție lucrările lor.

Astă-zĭ se va începe cetirea lucrărilor în scris, după care se va proclama rezultatul.

— —

Intre orelo 4—5, ierĭ sara s'a declarat un incendiu în atelierul de stolerie al manufactureĭ de tutunurĭ, N'a fost nevoie de intervenția pompierilor, lucrătoriĭ regieĭ reutînd eĭ singurĭ a stinge focul.

— —

Curtea de apel din Galațĭ a stabilit o importantă jurisprudență: tribunalul de Tutova obligase pe d. Cristea, unul din moștenitoriĭ luĭ Iorgu Radu, să depue cauția obligatorie pentru supușiĭ strĕinĭ.

In apel curtea a stabilit că de oare ce d. Cristea e supus austriac și Austriaeste monarhia favorizată a Romînieĭ, cauția ie prisos.

— —

Societatea artiștilor din Iașĭ a hotărît organizarea unuĭ concert pentru sporirea fonduluĭ societățeĭ.

— —

In Iașĭ s'au constatat, în zilele din urmă, 24 cazurĭ de *anghină difterică*, 9, de *febră tifoidă*, și 8, *scarlatină*.

— —

Alegerea colegiuluĭ II electoral, care era să se facă Duminică 7 Decembrie curent, la Bîrlad, pentru alegerea a doĭ coosilierĭ județenĭ s'a amînat.

Alegerea colegiuluĭ III electoral, s'a făcut ierĭ Marțĭ 9 Decembrie curent, alegîndu-se doĭ consilierĭ: pe d. Nicolae Coroĭ și pe d. Sterian Nicolau.

— —

Ni se scrie din Galațĭ, că s'a telegrafiat erĭ din Berештĭ autorităților, că arendașul Ioan Teodor a fost ucis în trăsura sa.

Un domn procuror a plecat la localitate.

— —

Ni se scrie din Bîrlad că:

Ne putîndu-se obține la timp comptele biletelor remise spre vînzare, să aduce la cunoștința publică că tragerea lotărieĭ bisericeĭ romîno-catolică din Bîrlad, care urma să aibă loc la 7 Decembrie a. c.; s'a amînat pentru o dată nehotărîtă încă.

Noul și ultimul termen se va publica ulterior prin Monitorul oficial și alte ziare din țară și localitate.

— —

Societățile naționale albaneze, ligele și comitetele, legal constituite, pe pămînt albanez și în statele străine, pentru apararea patrieĭ, aŭ adresat Sultanuluĭ o petiție prin care cer să se recunoască drepturile poporuluĭ albanez cu concesiunea uneĭ autonomiĭ administrative.

Eĭ cer între altele reunirea a patru vilaete într'unul singur, iar guvernul să fie de națiune albană. Limba oficială să fie cea albană, atît în biserică, cît și în școală. Administrație autonomă; să plătească tribut Porțeĭ și să nu li se pretindă desarmarea.

Petiția e scrisăîn treĭ limbĭ: franceză, albană și italiană

— —

O știre de mare renzație se vestește din Praga. Mercurea trecută o *ciocnire sîngeroasă* s'a întîmplat între niște *soldațĭ cehĭ și nemțĭ*. In ziua următoare asemenea scene s'au repetit între alțĭ soldațĭ, iarăși Nemțĭ și Cehĭ. **Două-zecĭ și cincĭ de soldațĭ au fost grav rănițĭ.**

Toate foile din Praga, cari au adus penibila știre, au fost confiscate atît de vigilent, că nicĭ urmă n'a rămas din numerile respective.

Conflictele le-au provocat *controversele de naționalitate.*

Așa dar izbucnește *lupta națională* pînă și în armata austriacă! Grave simptome!

— —

Un cîne turbat a mușcat pe maĭ mulțĭ locatarĭ din strada Buna-Vestire No. 4. Grație însă ședințelor de inoculațiune accidentul nu va avea urmărĭ rele.

— —

D-ra Nathalie Negruzzi va părăsi în curînd lașul pentru a petrece ca de obiceiŭ sesonul de iarnă la Bucureștĭ.

— —

In curînd va avea loc la Bucureștĭ, căsătoria d-luĭ Victor Miclescu membru al tribunaluluĭ capitaleĭ cu d-șoara Boerescu. D-na Michel Vidrașcu a plecat din Iașĭ pentru a asista la această cununie.

— —

Aflăm despre căsătoria D-luĭ Paul Greceanu cu D-șoara Lisette Ghyka—Felicitările noastre tinereĭ părechĭ.

— —

Sîmbăta 13 Decembre e Sft. Lucia.

Iată carnetul vizitelor: D-na Lucie Greceanu, Lucie Cantacuzène, Lucie Donicĭ, Lucie Gogălniceanu, Lucie Crupenschi, Lucie Mavrogheni, Lucie Cananău, Lucie Pallady, Lucie Ventura, Lucie Mavrocordat, Lucie Erbiceanu, Lucie Soroceanu etc. D-rele Lucie Miclescu, Lucie Sion, Lucie Sturdza, Lucie Manoilescu.

— —

Ni se scrie din Botoșanĭ că d-niĭ doctor Artur Hineck și Bogdan Chr. Goilav membri în consiliul general al județuluĭ Botoșanĭ, sînt numițĭ în funcțiunile onorifice de membri în consiliul de igienă și salubritate publică al aceluĭ județ.

— —

D-nul Coco Dumitrescu, cunoscutul profesor universitar a fost însărcinat cu raportarea proectuluĭ de lege al instrucțiuneĭ publice în cameră. Toată nădejdea licențiaților e în acest partisan al cultureĭ înaintate a femeeĭ.

— —

D. Boniface-Hétrat, profesor de limba franceză la liceul internat, a fost transferat la catedra similară a gimnaziuluĭ „Șincaiŭ“ din capitală.

Plecarea distinsuluĭ profesor va fi unanim regretată în Iașĭ.

— —

Ca în toțĭ aniĭ d-na Anette Rosetti întrunește damele și domnișoarele ce bine-voesc a lucra pentru îmbrăcarea copiilor săracĭ. Intreprindere meritorie.

— —

D. Virgiliu, Em. Hălăceanu, lucrează la un dicționar englezo-romîn și romîno-englez, care va apăre în ianuar.

Opera este dedicată A. S. Prințeseĭ.

— —

Tunelul Epurenĭ, de pe linia ferată Vasluĭ-Iașĭ, va fi întărit din noŭ la primă-vară. Așa se vor esecuta 8 drenurĭ de piatră pentru consolidarea tranșeĭ despre Iașĭ consolidarea șanțurilor de la ambele tranșee și alte micĭ lucrărĭ de reparație toate în valoare aproximativ de 71,000 leĭ.

— —

Ministrul instrucțiuneĭ publice a încuviințat cedarea uneĭ sălĭ de la școala de bele-arte, pentru a servi de local de discuțiĭ și conferințĭ pentru societatea artiștilor din Iașĭ.

— —

Ministrul instrucțiuneĭ publice a încuviințat crearea unuĭ curs numit *nudul de seară*, la școala de bele arte pentru studiul după natură, la lumina lămpilor.

Lucrările se fac între 7—10 seara.

— —

Din Galațĭ ni se comunică că din causa geruluĭ din noaptea de Marțĭ spre Mercurĭ, atît Prutul cît și Siretul aŭ înghețat.

Comunicația pe Dunăre cu vapoarele este întreruptă, din causa sloiurilor de ghiață.

— —

Judele instructor cabinetuluĭ III a lansat ierĭ mandate de arestare contra numițilorI. Harter și D. Alexandrescu, carĭ aŭ operat o serie de furturĭ în Iașĭ.

*

Jurațiĭ aŭ dat verdicte negative pentru Circel și ceilalțĭ doĭ acuzațĭ în procesul de ierĭ.

FOIȚA ZIARULUI „OPINIA“

40)

PARIS

de

EMILE ZOLA

CARTEA ÎNTÎIA

IV

Cu toată înaintarea acestuĭ om influent și amabil, Petru nu-l iubea de loc. Nu pastra pentru dînsul de cît o recunoștință, aceea că făcuse să fie numit abatele Rose, vicar la st. Petru din Montmartre; aceasta era făcut fără îndoială pentru a împedica scandalul bătrînuluĭ preut, care fusese amenințat de a fi pedepsit pentru că s'a aratat prea milos. Văzîndu-l și auzindu-l ast-fel de pe catedra răsunătoare de la Medeleine, urmărind campania luĭ de cucerire, îl revedea la Duvillard, în primavara trecută cînd dusese la bun sfîrșit conversiunea Eveĭ la catolicism, cel maĭ frumos triumf al său. Botezul avusese loc tot în această biserică, cu ceremonia uneĭ pompe extraordinare, o adevarată gală dată publiculuĭ tuturor marelor evenimente pariziane. Gérard îngenunchiat, era emoționat până la lacrămĭ; în timp ce baronul triumfa, ca bun barbat, fericit că vede religia stabilind însfîrșit armonia perfectă în gospodăria sa. Se istorisea, prin grupe, că familia Eveĭ, bătrînul Justus Steinberger, tatăl eĭ, în fond nu era prea suparat de întîmplarea aceasta, spunînd că-și cunoștea în deajuns fata pentru a o da celuĭ maĭ mare din inimiciĭ seĭ. In bancă sînt valorĭ care ne place să fie scomptate de rivaliĭ noștri. Fără îndoială cu speranța încăpățînată a triumfuluĭ raseĭ sale, se mîngîia de perderea primeĭ socotelĭ, spunîndu-și că o femee ca Eva era un bun disolvent într'o familie creștină, acțiunea eĭ ar face să cadă în mînele evreilor toțĭ baniĭ și toată puterea.

Dar vedenia dispăru, vocea monseniorului Martha, se rîdica cu o lărgime crescîndă, celebrînd în mijlocul înfiorăreĭ auditoruluĭ, binefacerile spirituluĭ noŭ, care era aproape însfîrșit să împace Franța, dîndu-ĭ rangul și forța sa. Oare nu se anunță din toate părțile prin semne sigure această reînviere? Spiritul noŭ era deșteptarea idealuluĭ, protestarea sufletuluĭ contra materialismuluĭ josnic, triumful spiritualismuluĭ asupra literatureĭ moderne, era primirea științeĭ, dar pusă la locul eĭ, împacată cu credința, din moment ce dînsa nu maĭ pretindea să cerceteze domeniul sfințit al religieĭ, era încă primirea democrațieĭ în mod părintesc, Republica legitimată, recunoscută la rîndul eĭ ca fiica mult iubită a Bisericeĭ. Trecea ca o suflare de idilă, Biserica își deschidea inima tuturor copiilor eĭ, n'ar maĭ fi acolo înțălegere și bucurie, dacă poporul ascultînd spiritul noŭ, se dădea stăpînuluĭ iubireĭ, cum să dăduse regilor seĭ, recunoscînd unica putere a luĭ Dumnezeŭ, suveran absolut a corpurilor și al sufletelor.

Acuma, Petru, asculta cu atenție și se întreba unde auzise deja niște cuvinte aproape identice. Deodată, își aduce aminte, credea că aude din noŭ, la Roma, pe monseniorul Nani, în conversația pe care o avuseseră în urmă. Regăsească în vorbele acestea visul unuĭ papă democrat, sfărămînd monarhiile compromise, sforțîndu-se se cucerească poporul. Pentru că Cesarul căzuse, papa nu putea să-și îndeplinească ambițiunea seculară să fie împarat și pontif, Dumnezeul suveran, universal? Era visul, pe care însuși și-l făcuse altă-dată, în naivitatea luĭ umanitară de apostol, pe cînd își scria cartea-ĭ *Roma nouă*, și de care-l vindecase Roma reală. In fond, această politică a preotuluĭ, era o simplă minciună ipocrită, și care era de secole, tenace, înverșunîndu-se să cucerească cu o duplicitate extraordinară, hotărîtă să profite de orĭ-ce. Și ce soiu de evoluție! Biserica dînd mîna cu știința, cu democrația, cu republica, convinsă că-ĭ va sfășia pe toțĭ, dacă i s'ar lasa timpul! Oh, da! spiritul nou, vechiul spirit de stăpînire, care se reînoește fără încetare, mereu cu aceeași dorință de a învinge și de a stăpîni lumea.

Printre auditorĭ, Petru recunoscu pe uniĭ din deputațiĭ pe care-ĭ văzuse la Cameră. Nu era o creatură de a luĭ Montferrand, domnul acela 'nalt, cu barba blondă, care asculta cu un aer de credincios? Se spunea că Montferrand, altă dată dușman neîmpacat al preoților, acuma făcea zimbitor ochĭ dulcĭ cleruluĭ. O întreagă evoluție ascunsă începea în bisericĭ, circula cuvinte de ordine venite de la Roma, era vorba de a se alipi nouluĭ guvern și de a-l absorbi cucerindu-l.

Franța era tot fiica maĭ mare a bisericeĭ, singura națiune mare destul de sănătoasă, destul de puternică pentru a restabili într'o zi pe papa în regalitatea temporară. Trebuia dar ca să fie a eĭ, merita să se unească cu dînsa chiar fiind republicană. In lupta aceasta neîncetată pe ambițiĭ, între diplomațĭ, episcopul se servea de ministrul, care credea că e interesul luĭ de a se sprijini pe episcop. Acuma care din doĭ va înghițĭ pe celalt?

(Va urma)

Cota oficială

Brăila 10 Decembrie 1897.

Cereale sosite pe uscat 3100 hect.
Cereale sosite pe apă 20500 „
Cereale vîndute 67125 hecto.

Grîu maxim	leĭ 9·77 hect.	65 kgr.	500 gr.	șlep.
Grîu minim	„ „	64 „	500 „	„
Porumb roș	„ „	77 „	100 „	„
Porumb	„ „	76 „	magasie.	
Orzul	„ „	55 „	20 șlep.	
Ovăzul	„ 9.50 la sută kgr. vagon.			

Galați 10 Decembrie 1897.

Orz tăiat 500 hect. 58150 kgr. 5 leĭ 15 bani magasie.
Media Cerealelor vîndute de la obor.
Porumb 5 leĭ 25 bani.
Orz 3 leĭ 56 bani.
Secară 6 leĭ 42 bani.
Ovăz 3 leĭ 50 bani.
Fasole 12 leĭ 77½ bani % kgr.

Rușiĭ la Port-Arthur

Un comunicat.—Germania și Rusia.—Impresia în Londra.

Faptul că Rusia a ocupat portul Arthur a produs pretutindenĭ o vie impresie. *Gazeta de Colonia* publică un comunicat în care se zice: «cu o septămînă în urmă vaporul englez *Daphne* întră în portul interior de la Port-Arthur, cu toată opunerea comandantuluĭ chinez. Engleziĭ voiau să se convingă dacă, în adevăr, vapoare ruseștĭ se aflaŭ în port.

Puțin după aceia vaporul englez părăsi portul. Acum se așteaptă sosirea maĭ multor vapoare engleze.

Guvernul chinez s'a plîns imediat contra acestuĭ fapt reprezentanților țărilor străine din Peking.

Acest fapt explică presența în port a unuĭ vapor rusesc, vapor care a intrat cu consimțimîntul guvernuluĭ chinez.

*

Tot *Koelnische Zeitung* asigură că ocupațiunea rusească a portuluĭ Arthur a fost cu totul așteptată de politicianiĭ germanĭ. In Germania era știut până acuma, că punctul de sprijin al flotelor ruseștĭ—Vladivostock—nu maĭ convenea dorințelor ruseștĭ și era numaĭ o chestie de timp afacerea portuluĭ Arthur.

Ocupațiunea aceasta rusească nu are nicĭ o semnificație defavorabilă intereselor și tendințelor germanilor în Asia de răsărit.

***

In Londra vestea ocupațiuneĭ portuluĭ Arthur de Rusia a căzut ca o bombă. Nimene nu se indoiește că spusa oficială a Rusieĭ despre o așezare numaĭ pe timpul erneĭ e numaĭ *un Facon de parler*. Lumea politică și ziarele cer ca Anglia să ocupe și ea insula *Chusau*, pe care de altfel engleziĭ aŭ capatat'o în două rînduri în 1840 și 1841, acum ar fi venit momentul reocupațiuneĭ.

Daily Mail anunță din Schangaĭ o știre senzațională și anume că un sfătuitor al împăratuluĭ chinezesc l'ar fi sfătuit să-și permute reședința regală la Mancking. China ar fi făcut propunerĭ Angliei să primească posesiunile din West-River sub scutul ieĭ.

Flota engleză se compune din 28 de corăbiĭ.

***

După o știre din *Times* se găsesc numaĭ treĭ corăbiĭ ruseștĭ în Port-Arthur.

Morning-Post se întreabă dacă n'a venit timpul ca Britania să rîdice chestiunea portuluĭ Hamicton și Port-Lazareff.

Afacerea Dreyfus

Ziarul *le Matin* zice că ancheta comandantuluĭ Rovary e aproape gata.

Totușĭ, *le Petit Journal* citează ca martorĭ de ascultat încă pe vicontesa de Joufroy-d'Abbans care ar fi, zice-se, „dama voalată."

D. Fernand de Rodays publică, în *Figaro*, un articol lung în care expune motivele atitudineĭ ziaruluĭ sĕŭ în afacerea Dreyfus și zice că a voit maĭ ales să informeze pe cititorĭ și că 'ĭ a informat după dosarul Scheurer-Kestner, „întredeschis" pentru *Figaro;* Fostul director al ziaruluĭ parizian încheie astfel:

„Se povestește că într'o zi un oare care ministru englez se retrase un moment sub cortul sĕŭ fiind-că nu avea opinia publică de partea luĭ.

Eĭ bine, eŭ, de bună voie, fără umbră de supărare, voiŭ să mĕ inspir de la exemplul acesta. Suntem, la *Figaro*, douĭ directorĭ; și fiind-că amicul și asociatul meŭ, d. Poriveir, are norocul de a fi rĕmas strein de aceste certurĭ, îĭ cedez locul pînă la sfîrșitul acesteĭ triste afacerĭ. Venind cu un spirit noŭ într'o situație nouă, se va folosi de acest interim pentru a stabili maĭ lămurit încă impartialitatea ce voim să păstrăm, d-sa și eŭ, în mijlocul acestor chestiunĭ așa de încurcate.

După aceea, îmĭ voiŭ lua locul cu satisfacția de a fi putut în mod liber să încredințez azĭ amicilor meĭ toată cugetarea și de a fi lucrat continuu ca un om cinstit, sigur că sunt aprobat de toțĭ oameniĭ cinstițĭ.

ULTIME INFORMAȚII

Amiciĭ noștri, junimiștiĭ, întruniți erĭ după amiază în casele domnuluĭ Vasile Pogor, au semnat o moțiune prin care declară că se retrag din clubul conservator.

Această hotărire s'a luat în urma uneĭ divergințĭ de vederĭ asupra uneĭ chestiunĭ de administrațiune interioară a clubuluĭ, urmînd, însă, ca împreună cu prietenĭĭ noștri să ducem o luptă comună pentru ideile și năzuințele conservatoare.

Se vorbește de demisia d-luĭ Costin profesor de matematicĭ la universitatea noastră. Causa ar fi neisbutința de a fi transferat la Bucureștĭ unde locuește actualminte, venindu-ĭ cam greu a face călătorie săptămînală în tot deauna.

E probabil că locul vacant va fi suplinit de d. Iancu Rallet.

Corespondentul nostru ne-a telegrafiat ierĭ că parchetul instrueşte cauzele mareluĭ incendiu de alaltaierĭ.

„Galațiĭ" *comunică azĭ că focul ar fi fost pus.*

Corespondentul uostru din Hușĭ ne scrie că zilele trecute s'a prins în plasa Mijlocul Prut, o bandă de tîlharĭ carĭ înspăimîntase populațiunea rurală a județuluĭ prin numeroase spargerĭ și furturĭ, pe carĭ le făceaŭ în județ.

Parte din acești tîlharĭ sunt de naționalitate rusă toțĭ dezertorĭ din armata rusească din Basarabia, carĭ, împreună alțĭ bandițĭ din țară jefuiaŭ și teriorizaŭ pe sătenĭĭ din județ.

După încheierea actelor legale, făcute de sub-prefectul plășeĭ, ceĭ 6 bandițĭ prinșĭ și anume: Nichifor Egorov, Neculae Nechifor, Ion Avram Ciobotariŭ, Irimia Răpanu, Gheorghe Răpanu și Vasile Ion Hușonu aŭ fost înaintați parchetuluĭ de Fălciŭ, care instrueşte afacerea.

Precum am anunțat, ierĭ a avut loc întrunirea membrilor camereĭ de comerț din localitate.

Iată hotărîrele luate:

S'a permis bărbierilor să ție deschise prăvăliile în duminicele și serbătorile prevĕzute în articolul 7 din legea repauzuluĭ duminical, exceptînd prima zi de Paște și de Crăciun.

Lucrătoriĭ sunt liberĭ a părăsi lucrul în aceste zile, de la ora 2 p. m. dar iarăși pot continua să lucreze dacă voiesc.

S'a respins cererea d-luĭ Szackmary, de a i se elibera un certificat de bună purtare care să-ĭ servească pentru capatarea brevetuluĭ de furnizor al curțeĭ regale, de oare-ce firma d-sale nu e înscrisă de 7 anĭ precum prevede regulamentul caseĭ regale.

S'a hotărît a se cere ministruluĭ să nu autorizeze ținerea de iarmaroace săptămînale în comuna Șipotele, de oare-ce sunt prea multe iarmaroace de acest fel.

Adunarea a însărcinat pe președintele camereĭ cu redactarea unuĭ protest al camereĭ de comerț din Iașĭ, în contra proectuluĭ ministruluĭ lucrărilor publice prin care se prevede pentru Iașĭ înființarea de docurĭ și antrepozite în capacitate numaĭ de 80 de vagoane.

Administrația comunală a delegat pe d. arhitect Vigniali și d. Tincu, directorul școaleĭ „Mihail Cogălniceanu" pentru facerea devizuluĭ mobilieruluĭ diferitelor școlĭ.

D. Gane, a sosit astă-zĭ în Iașĭ.

Sesiunea extra-ordinară a fost convocată pe ziua de 15 Decembrie.

In afară de chestiunele despre carĭ am vorbit în numărul nostru de ierĭ maĭ relevăm:

1) Pecepția provizorie a baieĭ turceștĭ.
2) Inchiriarea Săleĭ Teatruluĭ.
3) Diurne cerute de d-niĭ inginerĭ Rîmniceanu și Teodoreanu, și Cornelsohn, chimistul comunal.
4) Demisia inginerului Corban.

D. inginer Corban, a demisionat din comisiunea de arbitriĭ, numită de administrația comunală în înțelegere cu societatea de construcție, privitoare la plata asigurăreĭ teatruluĭ național, pe timpul anuluĭ de exploatare, de la recepția provizorie, pînă la recepția definitivă.

Printr'o scrisoare adresată d-luĭ Nicu Filipescu, ceĭ maĭ fruntașĭ din avocațiĭ baroluluĭ de Iași, se oferă a asista pe d. Filipescu la procesul seŭ, care, după cum se știe, se va pertracta luni, 15 a. c. înaintea secțiuneĭ III-a a tribunaluluĭ Ilfov.

D-nul V. I. Radu, directorul Școaleĭ comerciale de gradul II din localitate, se va întoarce de la Bruxelles în cursul săptămîneĭ viitoare. D-sa va renunța la restul de congediu ce-l avea pînă la Septembre viitor, și va relua direcția școaleĭ.

De obiceiŭ mandatele de serviciĭ, nu se achită la casieria din Iași, de cît cu întîrzierĭ de zile și săptămînĭ chiar, din cauza lipseĭ de banĭ, și aceste în timpurile normale. Cu atît maĭ mult acuma, în ajunul serbătorilor, d. administrator financiar ar trebui să se îngrijească din vreme de banĭ, de oare-ce mandatele vor veni toate de odată, n'ar fi just să se lase funcționariĭ în lipsă pe vremea serbătorilor.

Din Botoșanĭ ni se comunică că, în urma recursuluĭ făcut de autoriĭ crimeĭ din Tudora contra hotărîreĭ date de Curtea cu Juraț din județul nostru, sentința a fost casată de I. Curte de Casație, iar procesul trimis dinaintea Curțiĭ cu Juraț a județuluĭ Dorohoĭ. Ni se spune chiar că condamnațiĭ ar fi sosit la Dorohoĭ în ziua de 4 Decembrie spre a fi judecați în sesiunea trecută; de oare ce nu eraŭ la tablou de cît două afacerĭ, care s'aŭ judecat în zilele de 1 și 2 Decembrie, și'n urma căror sesiunea a fost declarată închisă, procesul nu s'ar putea judeca de cît în sesiunea luneĭ Martie.

Ecourĭ judeciare.

D-niĭ Tache Ionescu și Mișu Cornea, avocațiĭ conteseĭ Balș, aŭ cerut azĭ primuluĭ prezident al tribunaluluĭ să dispue amînarea procesuluĭ d'intre contesă și d-nișoara Beldiman, de oare ce la 15 a. c. ziua fixată pentru judecarea procesuluĭ, d-niĭ Ionescu și Cornea vor fi ocupațĭ în cauza procesuluĭ duelului.

Mandatarul reclamanteĭ a consimțit la amînare și procesul va fi sorocit pentru sfîrșitul septămîneĭ viitoare.

*

Un foarte vechiŭ proces s'a judecat ierĭ în apel, la secția I-ia. Ie cauza referitoare la Zaharia Trubicĭ, fost negutitor de haine, la femeia și fiica acestuia și la S. Schwarz, condemnațĭ pentru bancrută franduloasă.

Curtea, menținînd în totul și cu majoritate hotărîrea tribunaluluĭ, Trubicĭ a rămas condemnat la 2 anĭ, femeia la un an, fata la 6 lunĭ și Schwarz la 2 anĭ.

Toțĭ aŭ declarat astă-zĭ recurs în casație.

Parchetul a fost înștiințat de primarul comuneĭ Bucium că în ziua de 9 a. c. un mal s'a năruit asupra luĭ Petru Nedelcu, cotuna Păunu. Nenorocitul a fost scos mort.

Ministrul școalelor a însărcinat o comisiune care să visiteze toate școalele rurale din județul Iașĭ și să raporteze asupra stăreĭ în care se aflu.

Ministrul, în vedere că a trecut multă vreme de cînd comisiunea a fost însărcinată cu această misiune, cere înaintarea raportuluĭ.

Ni se comunică din Tg.-Frumos un fapt brutal comis de numitul Constantin Popovicĭ, revizor comunal.

Acest revizor n'avea idee bună despre gardistul Ion Popovicĭ, care l'a denunțat primaruluĭ că, în calitatea sa de revizor, ar scuti oameniĭ de barbarele taxe maximale.

Ast-fel a făcut cu un anume Idel Rahmil. Primarul n'a prea dat curs acesteĭ plîngerĭ. Revizorul, însă, n'a iertat gardistul.

Lunĭ, 8 a. c. după plecarea trenuluĭ de 10 a. m., revizorul Popovicĭ, profitînd de lipsa comisaruluĭ Budea, trănti pe Popovicĭ la pămînt, i-a tras o serie de pumnĭ și ar fi continuat acest exercițiŭ pe spetele gardistuluĭ, dacă acesta n'ar fi fost scăpat de numitul Neculaiuc, bremzer la gară.

La scenă a luat parte și directorul prefectureĭ, d. Atanasiŭ. Popovicĭ a reclamat cazul judeluĭ de pace, care, avem convingerea, va ști să aplice bătăușuluĭ pedeapsa pe care o prea merită.

Astă-zĭ aŭ început cercetările în chestia furtuluĭ de la școala militară.

D. căpitan Cujbă, raportorul consiliuluĭ de resbel, conduce cercetările.

Procesul Piele-Verde

Pentru procesul luĭ Piele-Verde, cu care seria proceselor din această sesiune se sfîrșește, mahalaua a dat navală la curtea cu jurĭ. Galeriile damelor, însă, nu sunt ocupate. Acuzatul de astăzĭ este dat judecățeĭ pentru *tentativă* de omor —și damelor le plac lucrurile conservate.

*

La ceasul reglementar apare acuzatul. El se sprijină pe un băț, picioarele îĭ sunt puse în fierĕ, înaintează încet, șciopăind, simulînd maĭ mult pe schiopul.

Jandarmiĭ 'l încunjoară. In drum spre banca acuzaților Piele-Verde este oprit de d. Al. Theodoreanu.

— Sunt apărătorul tău, 'ĭ spune avocatul. Ce-mĭ poțĭ zice?

— Sunt *nevinovat*, respunde ocnașul: n'am prădat pe nimenĭ.

*

Acuzatul se așază greoiu pe scaunul pus în banca de acuzare. Ie slab la față și pare pe deplin restabilit.

— Cîțĭ anĭ aĭ?—'l întreabă presidentul.

— 31—respunde acuzatul.

— De unde eștĭ de fel?

— Din comuna Boghicea, ținutul Romanuluĭ.

— Aĭ familie?

— Nevastă și 3 copiĭ.

— Aĭ maĭ fost condemnat?

— Da, pentru omor, respunde Piele-Verde, foarte simplu.

*

După complectarea juriuluĭ, se dă citire actuluĭ de acuzare, pe care-l rezumăm încă odată aci:

Muncitor de profesie, Pele-Verde, născut în comuna Boghicea, Roman, are 31 anĭ. In ziua de 13 decembre 1894 jurațiĭ din Iașĭ l'au condemnat la muncă silnică pe viață, pentru crima de tălhăriĭ cu omor, săvîrșită asupra luĭ Meer Reiter din Trg.-Frumos.

Transportat la Ocna și depus în saline, Pele-Verde reușise a evada de acolo, în ziua de 1 august a. c., împreună cu alțĭ 5 deținuțĭ. El se asociase cu Ion Saulea, de fel din Focșanĭ, condemnat și el la munca silnică și împreună au cutrierat țara timp de o lună, cînd se despărțiră: Pele-Verde merse la Bîra în Roman, iar Saulea apucă spre Focșanĭ.

La Bîra și-a luat niște haine și o pușcă cu 2 țeviĭ și apucă spre județul Iașĭ. Ajungînd în județ, Pele-Verde să îndreaptă spre vărul său, Ion Emanoil, vier la via d-luĭ F. Donicĭ, cotuna Cristeștĭ.

El se adresă vărului său cu cererea de a merge la primărie pentru a-ĭ scoate act de identitate. Vierul anunță primăria despre ființa în sat a luĭ Pele-Verde. Anunțîndu-se jăndărmăria, serjentul St. Curteanu și jandarmul A. Aneĭ Dimitru, se transportară la fața loculuĭ și somînd banditul să se predee, acesta trase focurĭ asupra lor, fără a nimeri.

Pe urmă dispăru și se refugiă în Negreștĭ unde a fost prins în împrejurărĭ cunoscute lectorilor.

*

Se începe interogatorul luĭ Piele-Verde.

Președintele. Piele-Verde, spune-ne cum ți-aĭ petrecut timpul de la evadare până aĭ fost prins?

Acuzatul, vorbește foarte clar, numaĭ din timp în timp e întrerupt de o tusă violentă.

El Spune: astă-vară am evadat de la Tg.-Ocna cu încă cincĭ tovarășĭ. Patru dintre noĭ, rămînînd în urmă, aŭ fost prinșĭ, iar eŭ, cu Ioan Saulea, am scapat, fugind într'o pădure, unde ni s'a perdut urma.

Am colindat împreună pînă cînd ne-am despărțit, el apucînd în jos spre Focșanĭ, iar eu am venit spre satul meu, Bîra, în Roman. Colindam pădurea de la Fedeleșenĭ și nu găseam nimic de mîncare. Mi-am cumparat o pușcă pe drum și am luat, în trecere, o bardă.

Intr'o zi mi-am adus aminte de Ioan Manoilă, care îmĭ este văr. M'am dus la dînsul și l'am rugat să 'mĭ scoată un bilet de legitimație și cît va costa o să-ĭ plătesc.

Manoilă mi-a spus ca să mă întorc a doua seară și poate 'mĭ va fi scos deja biletul de legitimație.

Am plecat, iar a doua seară, reîntorcîndu-mă, am văzut că e întuneric în casă. Niște perdele pusese acolo, dar parcă era întuneric.

Gîndindindu-mĕ poate că Manoilă doarme, am întrat în ogradă și mĕ tot fream să nu mĕ muște cîinĭ, căcĭ știam că Manoilă are cînĭ foarte rîĭ.

Bat în ușa și vine moș Ion să-mĭ deschidă. Cum a deschis însă ușa, iacă și cînii se reped să mĕ apuce de picior.

Atuncĭ Manoilă strigă: «ci, intră omule că te mînîncă cîinii». Cînd trecuĭ tinda vĕzuĭ prin intuneric vr'o doĭ romînĭ dar nu mi-am dat seama cine erau.

Cînd să trec ușa pentru a întra în odaie, simt că cine-va îmĭ pune mîna pe spate, îm ia pușca și m'a *hutuchit* cu atîta putere că am ajuns pînă în pĕretele din fundul odaieĭ.

Mĕ întorc și vĕd pe doĭ *jandarĭ*.

— Cum te chiamă mĕ, crucea *m*..... strigă sergentul:

— Ioan al luĭ Grigore Vasile, respund eu.

— Așa te chiamă?

— Da așa.

— Moșule cum îl chiamă? întreabă atuncĭ sergentul pe Manoilă vierul.

— Costache Piele-Verde.

— Așa te chiamă, rĕspunde jandarmul, atuncĭ punete jos.

— Iacă, nu mĕ pun.

— Pune-te că te împușc.

— Impușcă-mĕ că aĭ să facĭ un mare bine.

Văzînd că vor să tragă, m'am dat după sobă și atuncĭ glonțiĭ au trecut pe lîngă mine, odaia se umple de fum, lampa se stînge, și eu dînd cu mîna să sparg fereastra spre a fugi, dau peste o pușcă încarcată.

Jandarmiĭ fugiră și eu atuncĭ d'abia am spart fereastra și am fugit.

— **Președintele.** Vrea să zică tu n'aĭ tras cu pușca?

— **Piele-Verde.** Nu, d-le președinte.

Președ. Dar sunt oamenĭ care spun că aĭ tras cu pușca.

Piele-Verde. Pe viitorul meu, d-le președinte, că n'am tras cu pușca.

Rîsete în sală.

Președ. Să ne oprim aci și să ascultăm asupra acestuĭ punct martoriĭ.

***

Martorul Ioan Manoilă, vier la via d-neĭ Donicĭ. Martorul, om bine făcut în vrîstă ca de 55 anĭ.

Președintele: Spune d-lor juraț ce știĭ despre Piele-Verde.

Martorul. Sunt vier la d-na Donicĭ. Intr'o seară aud cîniĭ că bat la cine-va. Trimet pe Neculaĭ băetul meŭ să vadă cine e. Băiatul îmĭ spune că e un om care mă chiamă. Es afară și văd un om care șede rezemat de un băț și cu pușca pe umerĭ.

— Bună vreme, îmĭ spune el.

— Mulțumim d-tale, zic eu.

Dar ce vînt te-aduce?

— Sunt pădurarul statuluĭ și am fost trimes să te întreb dacă nu vreĭ să viĭ la noĭ.

— Apoĭ eu sunt mulțămit aicĭ.

— Bine. Dar n'aĭ ceva de mîncare.

— Dacă n'a *hi, om face*, am răspuns eu.

Am intrat amîndoĭ în casă. Piele-Verde a așezat pușca înaintea piciorelor. El maĭ avea un cuțit și o bardă.

Pe cînd mîncam mămăligă, îĭ zic eŭ: parcă te-asĭ cunoaște eŭ pe tine.

— Apoĭ mă cunoștĭ.

— Cum te chiamă?

— Apoĭ eu sunt a luĭ Piele-Verde.

Cînd am auzit de Piele-Verde a înghețat sîngele în mine. După ce a mîncat, iată că ia pușca mea care era în cuĭ și începe să spue:

— Da bună pușcă maĭ aĭ, bădie!

— O hi, zic eŭ.

Apoĭ Piele-Verde rezemîndu-și capul de o laiță, a adormit.

Toată noaptea eŭ și baba n'am dormit și nicĭ lampa n'am stins'o.

Spre zorĭ de zi s'a dus.

— Maĭ viĭ pe aice? l'am întrebat.

— Poate să maĭ viu.

***

Cum s'a sculat duduca m'am dus și i-am spus ce pacoste a dat peste noĭ.

S'a intervenit la suprefectură și spre seară au venit doĭ jandarmĭ cu carĭ m'am înțeles că dacă o veni Piele-Verde, să le dau un semn, să tușesc.

Numaĭ ce aud că bat cîniĭ. Deschid ușa, iacă și Pele-Verde. Jandarmiĭ n'au maĭ avut cînd să treacă în altă odaie.

«Ci trecĭ omule că te mînîncă cîniĭ» i-am zis eu și l'am împins în odaie, ajutat fiind de Nicolae.

Eu cu baba și băiatul am ieșit și cînd am auzit împușcăturile am luat-o cu toțiĭ la goană, în sat.

Puțin după aceia, au sosit și jandarmiĭ, spunînd că Pele-Verde a scapat.

Ședința urmează.

Telegrame din Streinătate

Paris 10 Decembre.

In Paris s'a constituit un comitet de tinerĭ universitarĭ aĭ naționalităților aliate în scop de a promova pe cale publicistică causa popoarelor nemaghiare din Ungaria și peste tot interesele Orientuluĭ. S'aŭ înscris în comitet numeroșĭ publicișterancezĭ din ceĭ maĭ distinșĭ.

Ințelegerea ruso-engleză

Petersburg 10 Decembrie

Se asigură în aceste cercurĭ politice că în urma atitudineĭ Germanieĭ în China. Rusia a început tratative cu Anglia spre a impedeca cuceririle germane în extremul Orient.

E temere că dacă Germania nu va părăsi punctul ocupat, atuncĭ se vor ivi complicațiunĭ.

Complot in contra Țaruluĭ

Petersburg 10 Cecembrie

Poliția a operat maĭ multe arestărĭ senzaționale. Un înalt funcționar al curțeĭ, doĭ ofițerĭ superiorĭ, și o damă cunoscută în lumea elegantă. aŭ fost pușĭ la închisoare.

Se asigură că e vorba de niște bănuițĭ complicĭ aĭ complotuluĭ în contra Țaruluĭ, descoperit de poliția din Londra acum două zile.

Paris 10 Decembrie.

Procesul Panamaleĭ

Interogatoriile s'au terminat. Toțĭ preveniții neagă cu energie.

Ascultarea martorilor a început.

Inmormîntarea luĭ Daudet

Paris 10 Decembre

Inmormîntarea luĭ Alfonse Daudet s'a făcut cu o ceremonie deosebită. Serviciul religios a fost oficiat la biserica Sainte-Clotilde.

Cordoanele aŭ fost ținute de d-niĭ Jules Lemaître, Léon Kennique, Eduard Drumond și Emile Zala.

La cimitirul Père «hachise d. Emil Zola a prounțat un dicurs.

Constantin S. Crupenski
FOST MAGISTRAT
AVOCAT
Ore de consultație de la 9 la 11 ore d. și de la 5–7 p. m.
Strada Lătzescu No. 6.

Dimitrie Greceanu
Avocat
Strada Asach

A APĂRUT

Calendarul DACIA

PE ANUL 1898

SUB DIRECŢIUNEA D-LUĬ

I. L. CARAGIALE

Cuprinsul bogat al Calendarului „DACIA“, *întrece în artă şi bucăţĭ literare, tot ce a apărut pînă acum. Vederile principale ale Iaşuluĭ, redate în admirabile clişee, sunt, în adevĕr, adevărate capo d'opere — iar în partea literară. unde sunt publicate Nuvele, Poveştĭ, Poesiĭ etc. — şĭ-aŭ dat întîlnire toate penele de elită ale literatureĭ.*

Preţul unuĭ exemplar pe hîrtie velină 1 leŭ 25; pe hîrtie de lux 2 leĭ 50.

Depositul general la Tipografia „DACIA“ strada Golia 42. De vînzare se găseşte la principalele librăriĭ din ţară.

Agenţia Teatrală

28—Str. Lăpuşneanu—28

Primeşte abonamente, anunciurĭ şi orĭ-ce soiŭ de publicaţiunĭ pentrn ziarul *„L'Indépendance Roumaine“* şi revistele *„La Grande Toilette des Dames“*, *„Les petites Gravures“* şi *„La Confection“*.

Emite *bilete de Wagons-Lits* pentru ţară şi străinatate şi *bilete Circulare* pe toate liniile ferate ale Europeĭ şi toate combinaţile uzitatei

De vînzare via fosta Mantu Daraban, casa bună de locuit, 5 pogóne vie etc. situată la soşaua Buciumĭ departare de 4 chilometre de Iaşĭ

A se adressa la D-l avocat Bădărău

Farmacia Andreĭ Cruceanu

din

TĂRGU-NEAMŢ

Subsemnatul am onoare a inştiinţa pe onorabilul Public, care este hotărît a visita în timpul vereĭ oraşul Tărgu-Neamţ, renumitele băĭ de la oglinzĭ, sau splendidele locurĭ de vară din împrejuirimile oraşuluĭ Tg.-Neamţ, că din luna Ianuarie a. c. am luat în posesie Farmacia din acest oraş şi că n'am cruţat muncă nicĭ banĭ pentru a o rîdica la nivelul farmaciilor celor maĭ moderne, înzestrînd'o tot odată în belşug cu din toate necesare; aducînd pe lîngă un deposit mare de drogherie, preparate străine, articole de cautciuc, săpunerie, parfumerie, Eau de cologne, etc. etc., şi un mare deposit de ape minerale din ţară şi străintate direct de la Surse...

Ast-fel că sunt în posibilitate de a ser vi pe onorabiliĭ visitatorĭ, cu din toate ce se atinge de branşa mea de farmacist.

CU STIMĂ

Andreĭ Crucianu

16000 leĭ sunt de dat cu împrumut cu ipotecă, fie într'o singură sumă, fie în sume parţiale.

A se adresa la d-l avocat Bădărĕŭ, 36 strada Păcurarĭ Iaşĭ.

Alexandru A. Bădărău

Avocat

Strada Păcurarĭ

G. ADAMESCU

MANUAL DE POETICĂ

pentru

ŞCOALELE ROMÂNEŞTI

Exemple, regule, analize literare, notiţe istorice.

Un volum de 550 paginĭ, (garmond, petit şi nonpareil).

PREŢUL 5 LEI

Depozit general: Librăria LA BISERICA ALBĂ, CALEA VICTORIEI Bucureştĭ. 58

A. G. DABIJA

AVOCAT

S'a mutat strada Golia 67, vis-à-vis de Redacţia ziaruluĭ «Opinia».

D. S. IONESCU

FRISER - PARFUMER

Iaşĭ, No. 30, Strada Golia No. 30.

MARE ASORTIMENT DE PARFUMERII

NEGRITINĂ ŞĬ FLAVULINĂ

(tinctură pentru colorat părul)

APA DE CHININĂ

preparaţiune proprie, remediŭ sigur contra mătreţeĭ

1 LEU FLACONUL

Pour avoir de la Véritable Eau de Vichy

La vogue si justement méritée de l'eau de Vichy dans notre pays a suscité de nombreuses imitations qu'on cherche a lui substituer. Pour être cetrain d'avoir de l'eau de Vichy naturelle et authentique, il faut toujours reclamer l'une des trois sources qui appartiennent á l'Etat français: *Vichy-Célestins, Vichy-Hôpital* ou *Vichy-Grande-Grille*. L'eau de ces sources, embouteillée, sous le contrôle et la garantie de l'Etat français, se conserve parfaitement, sans perdre de ses qualités par le transport. Exigez donc toujours l'un des noms: *Célestins, Hôpital* ou *Grande-Grille*, imprimés en lettres blanches sur fond noir, sur l'étiquette et sur la capsule.

SOCIETATE ROMÂNĂ

DE

Asigurărĭ Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA“

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:

INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieţeĭ“ „GENERALA“ *asigură:*

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.

b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).

c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţilor la moartea părinteluĭ.

d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala“** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237,855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cind s'ar întimpla.

2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala“** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.

3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala“** îĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi îĭ eliberează şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala“** îĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA“ maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ“** din Brăila, la Succursala din Bucureştĭ, 2 Strada Smârdan, şi la toate agenţiile din ţară.

LIBRARIA şi PAPETERIA

TH. P. MAXIMOVICĬ

IAŞI. — Str. GOLIA No. 54.

Recomandă bogatul seu asortiment în **articole de şcoală, articole de birou, hărtie de poştă în cutiĭ**, colorată şi fantazie în diferite formate, **articole de pictură**, boele aquarele, pensoane, palete, pănză şi cele necesare la studiu pentru scolarĭ.

Cărţĭ pentru premiĭ.

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA“

de la COPOU, lîngă Iaşi

proprietatea d-luĭ **Ión S. Ionescu**

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somităţile medicale, maĭ ales prin abondenţa sulfaţilor de *sodiu* şi *litiu* ce conţine.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgaţie, nu face nicĭ un deranjament în stomah şi nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vânzare la toate farmaciile şi drogheriile.

Depositul şi orĭ-ce informaţiĭ la d. *I. S. Ionescu*, strada Alexandri No. 11, Iaşĭ.

Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *Bucureştĭ, str. Vesteĭ No. 15.*

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat Cl. I. Lei	Cl. I. B.	Cl. II Lei	Cl. II B.	Cl. III Lei	Cl. III B.
Paşcanĭ.	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ. . . .	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ.	18	20	12	85	8	85
Roman.	12	55	9	05	6	25
Bacău.	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ.	26	75	17	65	11	57
R. Sărat.	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ.	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ.	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ.	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ.	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ.	26	35	17	35	—	—
Brăila.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna.	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ.	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ.	22	45	15	10	10	25
R. Sărat.	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

La Librăria

Th. MAXIMOVICI

din Iaşĭ, strada Golia

Se primesc abonamente la ziarul

„TRIBUNA“

din Sibiiŭ

Preţul abonamentuluĭ:

Pentru 1 an . . . . 40 leĭ
« 6 lunĭ . . . . 20 «
« 3 lunĭ . . . . 10 «

DE VINZARE

9000 vedre vin alb şi roş, recolta anilor 1891, 1892, 1985 şi 1896 din viea Naslău de pe moşia Cărjoaia îngă Cotnarĭ.

A se adresa la dl Vasile I. Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-frumos

Iaşĭ. — „DACIA“, Tipografia-editoare P. Iliescu & D. Grossu Str. Golia.

ANUL I No. 186 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — SÎMBĂTĂ 13 DECEMBRIE, 1897.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
ncep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In Iaşĭ la Casa Administraţieĭ
In judeţe şi streinătate prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Bani

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe se primesc numaĭ la Administraţie
In streinătate, direct la administraţie şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 bani

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

MĂCELUL DE LA MEHADICA

CADAVRUL COLECTIVIST

Hoĭtul colectivist a intrat în descompunere — e vreme să se îngroape, căcĭ altfel impestează atmosfera.

Cele ce se petrec în parlament cu ocazia discuţiuneĭ mesagiuluĭ, rĕstoarnă toate principiile stabilite în materie de constituţionalism.

Să lămurim încă o dată situaţia.

Guvernul liberal a debutat printr'o felonie. Scuzele de la Iaşĭ, imediat după campania furibundă în chestiunea naţională, era, dintru început, un pas nenorocit care îndruma colectivitatea spre peire.

Sdruncinul general cu afacerea fostuluĭ mitropolit primat, şi desnodămîntul ruşinos al acesteĭ triste drame, aŭ ştirbit într'atîta prestigiul guvernuluĭ, în cît d. Sturdza, sub presiuneă opinieĭ publice alarmate, a trebuit să se retragă după ce a făcut o supremă încercare să terorizeze capitala cu legiunile de ciomăgaşĭ.

Formaţiunea anemică şi sfioasă care a urmat ministeruluĭ violent de falşificatorĭ desfrînaţĭ, a tîrît, de azĭ pe mîine, o viaţă mizerabilă pînă cînd a întîlnit cea dintîiŭ dificultate. Şi ca o apariţiune de feerie, guvernul Aurelian s'a şters de cum a simţit că'ĭ se disputa situaţia.

Atuncĭ s'a vĕzut fenomenul pe care nu 'şĭ-l poate explica nicĭ azĭ opinia publică. D. Sturdza, ministrul căzut sub oprobriul public, reiese la suprafaţă ca un *deus ex machina* şi se instalează din noŭ la putere, spre cea maĭ adîncă stupefacţiune a ţĕreĭ.

Şi greşelile încep.

Se rĕspunde, pripit şi cu smerenie de vasal, la nota umilitoare a puterilor în chestia atitudineĭ noastre pe timpul conflictuluĭ greco-turc; se lasă Suveranul la Pesta, singur şi descoperit, sub torentul de injuriĭ la carĭ s'a dedat presa maghiară — şi ca culme, se anină de pieptul luĭ Jeszensky decoraţia cu care rĕsplătim, de regulă, virtuţile de seamă ale Romînilor aleşĭ.

Cu acest pasiv, guvernul, debitor necinstit, nu se putea prezinta, fireşte, înaintea parlamentuluĭ fără să rişce un uragan de recriminărĭ.

De aci pornea credinţa generală că, înainte de ziua judecăţiĭ, d. Sturdza va profita de cea dintîiŭ ocazie pentru a încerca un compromis cu grupurile disidente al căror mod de a vedea în politică îĭ oferea maĭ multe puncte de afinitate.

Era aceasta o credinţă generală, într'adevĕr, dar nu era şi credinţa primuluĭ ministru. Stăpînit de rĕutatea sa caracteristică şi ascultînd sfaturile perfide ale camarileĭ sale oculte, preşedintele consiliuluĭ de miniştri s'a încăpăţînat în atitudinea-ĭ meschină şi a rĕspuns duşmăneşte celor carĭ îĭ întindeaŭ ramura de măslin.

Această ofensătoare desfidere aruncată colaboratorilor din vremurile bune, a izolat pe d. Sturdza de toate talentele şi l-a lăsat prizonier în mîna cîtor-va cămătarĭ carĭ exploatează în profitul lor nenorocitele sale pornirĭ pătimaşe.

Aşa se explică fenomenul fără pereche că la discuţia mesagiuluĭ în Cameră, din opt-spre-zece oratorĭ înscrişĭ, *şeapte-spre-zece* aŭ vorbit contra guvernuluĭ şi unul... s'a evaporat cînd 'ĭ s'a acordat cuvîntul!

Rănit cu cruzime de toate părţile şi părăsit ca o mortăciune pe cîmpul de luptă, guvernul 'şĭ-a vĕzut de astă dată toată nimicnicia şi a înţeles ameţitoarea prăpastie pe care a săpat-o, între el şi ţară, de douĭ anĭ de zile.

Intervenţia d-luĭ Nacu pentru a tîrî cadavrul la port, poate fi socotită, în circumstanţele de faţă, maĭ mult ca un logos obligatoriŭ de cît ca o apărare abilă — şi logosul e în tot d'auna, ca o ultimă datorie de pietate, favorabil rĕposatuluĭ, orĭ cît de puţin demnă fostu-ĭ-a viaţa.

După rĕspunsul la mesagiul tronuluĭ, o singură îndeletnicire îĭ maĭ rĕmîne colectivităţiĭ: să'şĭ îngroape morţiĭ.

G. Rădulescu.

O MĂSURĂ BUNĂ

Camera de comerţ din localitate, care excelează în măsurile chibzuite pe carĭ le ia, a luat o nouă dispoziţie care va corespunde uneĭ cerinţĭ de mult manifestate. Camera a hotărît anume a modifica sensul legiuitoruluĭ şi a permite ca frizeriile să fie deschise duminicele şi în zilele de sărbătorĭ nu tocmaĭ sfinte.

Aurelianiştiĭ carĭ aŭ dat ukaz ca lumea să nu se maĭ radă duminicele de la ora 12 încolo, a făcut un mare răŭ şi briciuluĭ şi frizerilor şi lumeĭ. De altmintreleĭ, aceeaşĭ măsură a fost aplicată şi băilor şi tot datorită camereĭ din Iaşĭ, socialismul acesta exagerat a fost radiat.

Măsura camereĭ nu loveşte în libertatea calfelor. Ele sunt libere a respecta repausul şi, în cazul acesta, prăvăliile vor fi conduse de patronĭ.

Muncitoriĭ, funcţionariĭ şi alte meserii, nu pot îngriji de tualeta lor de cît duminicele. Orĭ, lumea îngrămădindu-se şi calfele neputînd dovedi, ceĭ maĭ mulţĭ rămîneaŭ nefrizaţĭ şi frizeriĭ sufereaŭ materialicește.

Luxuluĭ acestuĭa de socialism, adică mizerieĭ şi caliciei acesteia, camera de comerţ i-a pus capăt ierĭ, printr'un vot inteligent şi bine chibzuit.

Bine a făcut.

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Sesiunea.—Ierĭ procesul criminaluluĭ Piele-Verde a terminat „curiozitatea" obicinuită pe care o satisface la intervale anumite sesiunea juraţilor—publiculuĭ dorit de spectacole şi noutăţĭ.

Curtea cu jurĭ e, pînă la un punct, un loc de întîlnire al curiozităţiĭ şi seteĭ de emoţiĭ, aproape ca şi teatrul, ca şi localurile publice şi amuzante.

N'avem şi acolo ca pe scenă drame ce să desfăşură înaintea ochilor, n'auzim glasurĭ variate de toate nuanţele: plîns de acuzat, protestărĭ de avocat, ironie de judecător şi aşa maĭ departe? Deosebirea e că pe scîndurile sceneĭ lucrurile sunt închipuite, în timp ce pe banca de acuzaţĭ şi în jurul eĭ sunt oamenĭ care sufăr sau oamenĭ interesaţĭ; dramele aci sunt contemporane aproape cu noĭ şi criminaliĭ se află înainte-ne ca să alimenteze fantazia şi impresia.

Acelaşĭ şi iar acelaşĭ spectacol îngrozitor care se repetă la început orĭ la sfîrşit de trimestru: acelaşĭ decor, acciaşĭ vinovaţĭ, aceleaşĭ crime: este istoria omenirii povestită prin întîmplărĭ aevea; este judecata noastră cu noĭ înşi-ne, este procesul sufletuluĭ omenesc înveninat în relaţiile cu oameniĭ.

Sesiunea de acum s'a sfîrşit—s'aşteptăm pe cea care vine.

FONDURILE SECRETE

Am vorbit şi altă dată despre concepţia bizară pe care o aŭ colectiviştiĭ despre banul public.

— Ceea ce e al Statuluĭ, raţionează colectivistul, e al guvernuluĭ — cînd guvernul e al nostru.

Iată cîte-va nouĭ dovezĭ:

Neîndrăsnind să propue Camereĭ un proiect de lege pentru despăgubirea Evreilor devastaţĭ de către prefectura poliţieĭ din capitală, d. Sturdza a recurs la fondurile secrete.

Acum se descopere că uniĭ deputaţĭ, printre carĭ inevitavilul Nae Dimancea, 'şĭ aŭ scontat diurnele la cămătarĭ şi că aceştia, traşĭ pe sfoară, s'aŭ adresat d-luĭ Moroianu, chestor-casier al Camereĭ, pentru a fi despăgubiţĭ.

D. Moroianu, care a perdut anul trecut cîte-va miĭ de leĭ avansînd diurnele deputaţilor, a ameninţat că demisionează ca să scape din încurcătură.

Aflînd aceasta, d. Sturdza a intervenit pe lîngă chestor şi l-a potolit făgăduindu-ĭ că va regula cu cămătariĭ despăgubindu-ĭ din fondurile secrete.

Cu sistemul acesta, nu ne am mira să aflăm mîine că d. Sturdza plăteşte din fondurile secrete spălătoreasa primaruluĭ din Iaşĭ!

„Sesiunea extra-ordinară"

Sarcina primaruluĭ.—Din trecut.—Simplă amintire.—Sesiunea extra-ordinară.

Primarul, căruĭ i şeade atît de reŭ la senat, a venit între aĭ seĭ la Iaşĭ. Autorul „Privighitoareĭ de la Socola", al Piţigoiuluĭ fermecat *şi al altor asemenea păserĭ, carĭ aŭ sburat de mult din literatura romînă, a părăsit maturul Corp unde a căutat zădarnic un om care să conducă adresa la palat, pentru a veni la Iaşĭ în scop de a* căuta *să convingă consilieriĭ.*

Rolul de îmblînzitor al primaruluĭ reincepe. Cu ce va maĭ astupa părintele dorinţele copiilor—consilierĭ? Iniţiaţiĭ, carĭ cunosc golul de la comună, cred că primarul va trage pe sfoară de astă dată. Are să facă ca bunica din anecdotă care, de şi n'avea leţcae chioară, a făcut testament, legînd sume tuturor rudelor, spre a li dovedi că era de o bună-voinţă *şarmantă.*

Din trecut

Consilieriĭ noştri comunalĭ s'aŭ deprins ast-fel din capul locului: „orĭ dar, orĭ nu vin la şedinţă", aceasta e deviza moderată a sfetnicilor.

Şi deviza aceasta a fost pusă în practică de atîtea orĭ, că astă-zĭ talentul de asigurare *al primaruluĭ stă neputincios faţă de pretenţiunele edililor. D. Gane, în adevĕr, a epuizat carnetul diurnelor —inventate. Fanaragiĭ, gardişti, abatoriul, feredeul, toate aŭ cîte un „inspector" saŭ „secretar" cu diurne. D. Gane a satisfăcut chiar veleităţile patriotice ale consilierilor, creînd domnuluĭ Motăş piaţa „Unireĭ", în amintirea strămoşilor.*

Ca să continue şirul acestor gentileţe, primarul ar maĭ putea decreta un «inspector» asupra gheţeĭ de la hala refrigerentă, un secretar pentru împărţirea lemnelor dăruite de rege şi un alt inspector pentru distribuirea hainelor.

Numaĭ în modul acezta d. Gane ar maĭ putea gurerna.

58,000 leĭ

Cu ocaziunea sesiuneĭ extra-ordinare şi în vederea demnităţeĭ înalte la care d. Gane a fost chemat, ne permitem o mică indiscreţiune.

Primarul a spus la o şedinţă din trecut a sfatuluĭ obştesc că, pentru primirea pereche regale, s'aŭ cheltuit numaĭ *58,000 leĭ.*

Am făcut atuncĭ o sumedenie de socotelĭ şi, scăderile isprăvite, am arătat că diferinţa de la suma cheltuită este enormă. Enormă, în vederea jeneĭ financiare a comuneĭ Iaşĭ, enormă în vedere că s'a dat un bacşiş exagerat aceluĭ, saŭ acelora, carĭ aŭ fost însărcinaţĭ de primar cu facerea cheltuelilor.

Am cerut comunicat, dar pînă astăzĭ suntem fără respnns. De ce? Am maĭ zis, în alt rînd, că consiliul a votat suma de 1800 leĭ pentru transportul la Viena a consilierilor delegaţĭ să invite la Iaşĭ pe primarul Vieneĭ. Suma nu s'a cheltuit, pentru bunul motiv că delegaţia a fost împedicată de a pleca la Viena. Baniĭ? Unde sunt baniĭ?

Sesiunea extra-ordinară

Este probabil că şi această sesiune va fi tot atît de nerodnică cum aŭ fost toate.

Dacă d. Gane a avut o înţelegere prealabilă cu consilieriĭ, ieĭ se vor aduna şi vor vota. Admiţînd că înţelegerea a avut loc, vedem de pe acum că toate chestiunile la ordinea zileĭ sunt de mică importanţă.

D. Gane a făcut foarte rĕŭ că s'a deplasat de la Senat, unde prezenţa sa a inspirat domnuluĭ Maiorescu ideĭ sublime pe carĭ le-am găsit în discursul seŭ.

La Iaşĭ e de prisos, la Bucureştĭ e amuzant. Senatul rîde, iar oraşul nostru piere sub inteligenta supraveghere şi administraţie a agentuluĭ literat.

IMPUŞCAREA ROMINILOR

Un noŭ măcel s'a făcut Lunĭ în nefericita comună Mehadica, din Banat.

***Tribuna* publică amănunte înfiorătoare despre acest măcel comis de cîţĭ-va jandarmĭ şi de un notar ungur.**

Notarul a vrut să execute pe nişte ţăranĭ pentru dările lor pe primul sfert din anul viitor. Ţăraniĭ aŭ protestat şi atuncĭ notarul a strigat pe ungureşte jandarmilor:

— Impuşcaţĭ pe ciniĭ ăştia de valahĭ!

Şi un jandarm a străpuns imediat cu baioneta pe ţăranul Iacob Sîrbu, care a rĕmas mort pe loc, apoĭ aŭ tras cîte-va salve de focurĭ, rănid pe maĭ mulţĭ ţăranĭ.

Fierberea în comună este foarte mare.

Epidemia de la Senat

D-uĭ Grădişteanu şi Urechiă nu voiseră să iscălească, d. Nicolaide lipsea la Craiova şi d. Orbescu era absent.

DREPTATEA.

De şi d. C. F. Robescu, primarul capitaleĭ, n'are nicĭ un amestec, cel puţin direct, în biuroul Senatuluĭ, totuşĭ activitatea d-sale se observă şi în lucrările maturuluĭ corp. Epidemia de febră tifoidă pe care d. Robescu o conduce cu atîta competinţă, a pătruns, se vede, şi în Camera bătrînă, de vreme ce la un moment dat s'aŭ bolnăvit simultan toţĭ vice preşedinţiĭ.

De astă dată, simptomele acesteĭ boale desfid categoric ştiinţa. De unde tipul clasic al febreĭ tifoide se caracterirează, la început, prin cefalalgie concomitent cu o diaree abundentă şi cu o continuă ridicare de temperatură — prodromul boaleĭ care a lovit pe vice-prezidenţiĭ Senatuluĭ e curios şi cu totul protivnic acestor date stabilite. Recĭ ca ghiaţa în faţa insistenţelor desperate ale d-luĭ Sturdza, membriĭ biurouluĭ păreaŭ că nicĭ capul nu 'ĭ doare de încurcătura guvernuluĭ pe cînd se desbătea rĕspunsul la mesagiŭ—şi cu toate acestea eraŭ aşa de bolnavĭ în cît n'aŭ putut iscăli adresa Senatuluĭ ca rĕspuns la mesagiŭ.

D. Grădişteanu, de dorul, poate, celor două pietre preţioase carĭ lipsesc coroaneĭ; şi d. Urechiă, supărat, pasă-mi-te, de distincţiunea luĭ Licinski—cum numia, printr'un fericit *lapsus*, pe fostul procuror de la Cluj, se retrăseseră la infirmeria Senatuluĭ ca să scape teferĭ de insistenţele ministruluĭ preşedinte; d. Nicolaide plecase la Craiova ca să reguleze nota banchetuluĭ dat de d. Stolojan —şi d. Orbescu, ca să nu iscălească o hîrtie de al căreĭ conţinut era strein ca dumneata şi ca mine, plecase fără să lase vorbă unde se duce.

In aceste condiţiĭ, d. Gane, primarul Senatuluĭ, a fost silit să recurgă la aptitudinea redactorilor *Voinţeĭ* de a plăzmui semnăturĭ, pentru a putea prezenta Regeluĭ rĕspunsul maturuluĭ corp.

Păţania de la Senat n'are pereche de cît în păţania de la Cameră—de a-ĭ urmări istoria noastră parlamentară de la faşă şi pînă în ziua de azĭ.

Ion.

Sicriie vechĭ

Nu numaĭ moartea mareluĭ romancier Alphonse Daudet a preocupat zilele aceste Parisul, dar şi un eveniment original în felul luĭ: dezgroparea sau maĭ bine deschiderea sicriielor luĭ Voltaire şi Rousseau, la Pantheon.

Pentru cine a văzut vre-odată marea, enorma clădire monumentală a Pantheonuluĭ, cine a călcat vre-odată în nemărginitele galeriĭ şi subterane carĭ adăpostesc rămăşiţele glorioase ale Franţeĭ din secolul trecut şi acel actual, îşĭ poate închipui originalitatea ceremonieĭ bizare: deschiderea criptelor unde sunt ascunse oasele a doĭ revoluţionarĭ şi cugetătorĭ: Voltaire şi Rousseau.

*

S'ar părea că e o grozavă ironie pe seama scepticuluĭ sarcasm al unuia şi a înţelepteĭ severităţĭ a altuia; o ironie lipsită de mila luĭ Hamlet care priveşte şi deplînge ţeasta luĭ Yorick--*poor Yorick*-- meditînd asupra nemerniciei vieţeĭ şi putereĭ noastre.

De ce însă fură readuse la lumină, o clipă, scheletele celor doĭ marĭ cugetătorĭ?

O sumă de hipoteze şi anecdote circulau cu privire la moartea şi..... mormintele iluştrilor scriitorĭ.

Aşa se zicea că Jean-Jacques Rouseau nu murise, precum afirmă istoria, de o congestie cerebrală care-l făcu să cadă jos şi să-şĭ sfărîme capul de muchea unui bolovan, ci că ar fi primit un glonte la tîmplă. Se maĭ pretindea apoĭ că oasele luĭ Rouseau nu fusese transportate la Pantheon, ci au rămas în păstrarea locuitorilor de la Ermenonville.

Despre Voltaire se statornicise o legendă că oasele luĭ au fost arse, în var, de teama profanaţiunilor; şi că prin urmare numaĭ un sicriu gol fusese transportat la Pantheon. Ba chiar Victor Hugo el însuşĭ crezuse o legendă că mormintele celor doĭ marĭ ginditorĭ aĭ Revoluţiuneĭ ar fi fost profanate într'o noapte.

*

Astă-zĭ însă legendele şi născocirile care ameţiau lumea toată s'au sfîrşit. Parisul şi-a îngăduit şi luxul acesta ca să vadă cu ochiĭ rămăşiţele luĭ Voltaire şi Rousseau. Nicĭ furia preoţilor dară, nicĭ clocotul revoluţiilor n'au răpit sicriilor ascunse oasele sacre ale celor doĭ oamenĭ iluştri.

Ceremonia deschidereĭ mormintelor a atras la Pantheon o lume imensă. Comisiunea de... verificare în care erau savanţĭ, istoricĭ şi oamenĭ de ştiinţă a deschis întîiŭ sicriul luĭ Voltaire. Curiozitatea era culminantă, după cum lesne sa poate înţălege. Lumea toată aştepta, nervoasă şi nerăbdătoare; contraziceri se angajase în momentul cînd bătăile de ciocan răsunară sub boltile resfrîngătoare de sunete. Sicriul se deschise, capacul fu ridicat şi un glas emoţionat strigă:

— Il y est! Este!..

Intr'o cutie de lemn alb care închidea sicriul de stejar era un schelet îmbucătăţit, sec şi dezordonat. Statuia luĭ Voltaire supraveghea par'că din ironia eĭ de piatră lugubra operaţiune, iar ochiĭ spectatorilor făceaŭ asemănărĭ între capul mortuluĭ şi capul statueĭ.

*

Aceeaşĭ operaţiune fu executată şi asupra mormîntuluĭ luĭ Rousseau. Ziua se terminase repede în adîncimea Pantheonuluĭ subteran şi cercetarea se executa la lumina de torţe şi luminărĭ. Pe o estradă era aşezat sicriul care purta inscripţia, numele şi anul celuĭ mort. Cu mare greu se putu deschide plumbul care înfăşura sicriul de lemn. Savantul Berthelot care lua parte cu interes la cercetarea sinistră, constată că sicriul nu prezintă nicĭ o stricăciune. După multe străduinţĭ şi lovitur de ciocan lucrarea se sfîrşi; sicriul fu deschis în mijlocul celeĭ maĭ profunde emoţiunĭ.

— Il y est!... Este!

Răsună glasul unuia din delegaţĭ şi se păru că o adevărată bucurie şi mulţămire uşurară inimile tuturor. Sunt de atîtea felurĭ bucuriile omeneştĭ!...

Scheletul fu cercetat de aproape: os cu os, bucată după bucată.

— Nu e nicĭ o urmă de rană cu armă de foc, observă Berthelot, bătrînul savant care luase în mînă hîrca mortuluĭ Rousseau.

Toate povestirile fantastice fură dară spulberate. Se va şti de astă-zĭ înainte

că toată lumea trebuie să se închine cu respect și fără nicĭ o îndoială în dreptul celor două morminte care adăpostesc osemintele marilor cugetătorĭ, părinții aĭ Revoluțiuneĭ și aĭ civilizațieĭ franceze.

Blag.

Parlamentul

CAMERA

Continuarea discuțieĭ la Mesagiŭ

D. **V. G. Morțun,** socialist, aduce elogiĭ discursuluĭ democrat al d-luĭ Aurelian, în urma căruia d-sa are o deosebită plăcere a lua cuvîntul.

Protestează contra invinuirilor malițioase ale d-luĭ C. Nacu, care a tratat cu dispreț pe d-niĭ Delavrancea și Xenopol, numindu'ĭ in deridere «*băețĭ.*» Ia în apărare pe aurelianiștiĭ maltratațĭ de d. Nacu.

Relevînd cuvintele d-luĭ Nacu, cu privire la Cogălniceanu, d. Morțun povestește o întîlnire ce a avut cu marele om, pentru a arăta dragostea ce acesta, împreună cu Ion Brătianu, mărturiseaŭ pentru țăranĭ.

D. Morțun găsește că acest proiect dă o prea mare parte Coroaneĭ și prea puțin pentru țară. Laudele ce se aduc Tronuluĭ sunt prea nemăsurate; totuși oratorul—de și socialist—găsește că Regele are multe și marĭ merite în dezvoltarea țăreĭ, care se poate considera fericită că are un asemena șef de Stat.

Relevează contrazicerea dintre proiectul de răspuns la Mesagiŭ și discursurile de la Cameră: Adresa spune că totul se datorește M. Sale Regeluĭ, pe cînd aicĭ declarațĭ că Ioan Brătianu a făcut totul, absolut tot; contrazicerea e prea flagrantă, spune d. Morțun.

Vorbind de boala Prințuluĭ Moștenitor, oratorul amintește că s'a vorbit de instituirea uneĭ regențe, de oare-ce se spunea, că sănătatea Regeluĭ e zdruncinată.

Din acea regență. urma să facă parte, pe lîngă alte persoane, ceĭ douĭ șefĭ aĭ partidelor istorice. Atacă cu acest prilej, pe d. Lascar Catargiu, pe care'l acuză că ar fi tolerat schingiuirea țăranilor, în timpul guvernuluĭ săŭ.

De d. D. Sturdza, zice că e un om care se opune progresuluĭ vremurilor, că a compromis chestia Rominilor din Macedonia.

Vorbind de relațiile noastre cu Statele vecine, arată care a fost atitudinea Austrieĭ, față cu Romînia, în seculiĭ trecuțĭ. Vorbește de pacea de Carlovitz, de tratatul de Pasarovitz, de pacea de Belgrad, pentru a dovedi că imperiul Austriac, a căutat tot-de-a-una să înghită țările romîne. Amintește de răpirea Bucovineĭ și se oprește apoĭ la relațiile noastre cu Rusia.

D. Morțun nu poate uita răpirea Basarabieĭ, nicĭ modul cum armatele ruse învingătoare s'aŭ purtat cu Rominiĭ, după războiul din 1877.

Oratorul crede că, față cu asemenea vecinĭ singurul nostru aliat nu poate fi altul de cît țaranul romîn, care trebue cultivat și întărit, spre a avea pentru ce să-și iubească moșia.

Venind la Liga Culturală, d. Morțun crede că această instituție și-a greșit menirea. Ea ar trebui să se ocupe de cultivarea țăranilor din creerul munților și de pe malul Dunăreĭ.

Cu studiul stăreĭ țăranuluĭ romîn, oratorul socialist se scoboară pînă în vremea epoceĭ luĭ Mihaĭ Viteazul și apoĭ citează cîte-va pasagiĭ din istoria Rominilor de d. A. D. Xenopol. Pasagiul, în de ajuns de lung, arată că Mihaĭ Viteazul a persecutat pe țăran și d. Morțun spune că, tocmaĭ din greșele trecutuluĭ, noĭ trebue să tragem învățăminte pentru viitor.

Se ocupă apoĭ de situația partidelor noastre politice. Vorbește de conservatorĭ, de neînțelegerile din partidul liberal și conchide că atmosfera noastră politică e *viciată.*

După d-sa, pricina acesteĭ stărĭ bolnăvicioase nu e de cît politica *expansivă* a luĭ Ion Brătianu, atît de mult lăudată de d. Delavrancea. Ion Brătianu a adus în partid elemente refractare democrațieĭ. Oratorul crede că nu se poate ieși din această situație, de cît prin reforma legeĭ electorale și introducerea faimosuluĭ sufragiu universal, care va reînoi păsurile noastre politice. Oratorul atacă pe d. Sturdza, care-ĭ contra partisanilor sufragiuluĭ universal, pe carĭ 'ĭ numește *vîntură lume.* D. Morțun îĭ întoarce epitetul și 'l numește *încurcă-lume!*

INFORMAȚII

Corespondentul nostru din Botoșanĭ ne scrie că ministerul de războiŭ încunoștiințînd primăria urbeĭ d'acolo, că considerațiunĭ militare impun crearea unuĭ noŭ regiment de infanterie, pe ziua de 1 Aprilie viitor, cu reședința în orașul Botoșanĭ, cere de la comună printr'aceiașĭ adresă, un ajutor de una sută miĭ leĭ, pentru construirea căsărmeĭ necesare;—scop, pentru care se știe că și consiliul județean a destinat suma de 300 miĭ leĭ, din împrumutul de un milion, votat deja în treĭ sesiunĭ consecutive, și actualminte înaintat deliberăreĭ și aprobăreĭ Corpuriior Legiuitoare.

Am vorbit la timp în *Opinia* despre niște neregularitățĭ petrecute la prefectura județuluĭ Botoșanĭ. Aflăm că spre a'și pute urma calea, cu totul liberă și neinfluențată, ancheta rînduită în afacerea acestor hoțiĭ de la județ, d. Prefect a cerut ministruluĭ de interne suspendarea din funcție a secretaruluĭ consiliuluĭ județian, pînă la terminarea acesteĭ anchete. Suspendarea s'a aprobat și aplicat.

Ni se scrie din Stefănești că adjutorul de judecător de ocol, Jijia jud. Botoșanĭ—prin referatul săŭ a supus d-luĭ Jude titular al aceleĭ judecătoriĭ o mare neglijență în serviciu și maĭ multe abuzurĭ comise de către copistul-arhivar al aceleĭ judecătoriĭ numit Petru Cuciuc.

D. Judecător motivat de acel referat, la rîndul săŭ a depus cazul ministruluĭ de justiție cerînd destituirea copistuluĭ-arhivar maĭ sus numit.

Ministrul restitue însă raportul d-luĭ judecător,—cu invitare a se adresa d-luĭ președinte trib. respectiv,—singurul în drept a constata abuzurile și neglijența comisă și a cere destituirea.

In urmă d. judecător a supus cazul președinteluĭ Trib. respectiv cerînd destituirea numituluĭ;—de la aceasta pînă astă-zĭ, de și e timp maĭ bine de 15 zile, nu s'a primit însă, nicĭ un rezultat.

Procesul Piele-Verde
(Urmare)

Apararea reprezentată prin d-niĭ Teodoreanu și Bădărău cer achitarea susținînd următoarele:

Pele-Verde e un bandit numaĭ pentru ziare și pentru mahala. In realitate el n'a comis de cît o singură faptă de tălhărie. A furat niște compasurĭ și niște cărțĭ și bulendre a unuĭ tînăr evreŭ pe care îl aducea de la Roman în T. Frumos și lovind pe victimă de maĭ multe orĭ cu o piatră în cap, acesta a murit după 2 zile. Pedeapsa dată este excesivă și nu după dînsa avem să judecăm faptele actuale ale luĭ Pele-Verde.

Ne ridicăm contra teorieĭ d-luĭ prim-procuror, cînd declară că voiește să pue prin verdictul dv. o barieră clemenței regale, ca să nu se aplisc la îndulcirea primeĭ condamnațiunĭ. Constituția nu pune astfel de barieră dreptuluĭ de grațiare și în fapt nicĭ n'avem a ne plînge că clemența regală se exercită prea cu ușurință în cît să avem nevoe să-ĭ punem stavile.

Numaĭ de ocazie s'a adus înaintea dv. spectrul luĭ Mărunțelu și a bandeĭ sale Pele-Verde nicĭ înainte de a intra la Ocnă n'a făcut parte din vr'o bandă. Iară de la evadare s'a mulțămit să trăească prin întunericul pădurilor, hrănindu-se cu buruene și cu paserile ce le vîna. Dacă ar fi un adevarat bandit nicĭ nu s'ar teme de verdictul dv. Ar găsi și el poate mijlocul de a se amesteca într'o chestiune de stat, a se face util guvernuluĭ ca acel bandit din chestiunea Mitropolituluĭ primat și ar obține astfel îndulcirea soarteĭ luĭ, or care ar fi verdictul luĭ.

***

Pele-Verde a ajuns înaintea dv. numaĭ din cauza evadăreĭ. Evadare bazată pe trebuința libertățeĭ, este un fapt aproape legitimat de societate, de oare ce nu se cunosc cazurĭ de urmărire pentru evadare.

Dacă n'ar fi intervenit torturile jandarmilor, Pele-Verde n'ar fi ajuns înaintea dv. Primul procuror s'a încercat să tăgăduească aceste torturĭ și apoĭ chiar le-a legitimat. E ușor pentru d. prim procuror să afirme că jandarmiĭ n'au aplicat luĭ Pele-Verde de cît un lat de sabie. Dacă ar fi fost în locul apărăreĭ obligat să șază lîngă acuzat, ar fi văzut după durea de cap ce am capatat'o din mirosul iodoformuluĭ aplicat pe multiplele rănĭ a acuzatuluĭ, că nu e vorba numaĭ de o lovitură de sabie.

Actul medico-legal e dat cu intențiune de a menaja pe jandarmĭ. Jurîmîntul jandarmilor n'are nicĭ o autoritate fiind dat în cauza lor proprie. Jandarmiĭ au obiceiĭ de a calca jurămîntul. Cînd intră în serviciŭ jură că vor respecta legile și totuși rîndurile lor sunt zilnic decimate de decisiunile Curțeĭ, care îĭ condeamnă pentru abuzurile făcute călcînd legile pentru a căror respectare jurase.

Ce nevoe de torturĭ după ce îl prinsese, în casa luĭ Manoilă și îĭ luase pușca? O dată prins și supus la torturĭ, el era în legitimă apărare. Fără să se fi gîndit că d. prim procuror va legitima or ce act comis contra unuĭ evadat, știa din cele ce a auzit că evadațiĭ sunt readuși în mîna justițieĭ de maĭ multe orĭ morțĭ de cît viĭ. Pedeapsa cu moarte li se aplică, de fapt acestora sub cel maĭ mic pretext. Așa sa întîmplat cu Chirĭ toacă, cu Pontozescu etc.

***

Nu se dovedește că a tras asupra jandarmilor cu intenție de a-ĭ omorî, ci numaĭ să-ĭ sperie ca să umple tufele cum le-a și umplut. Chiar dacă ar fi tras cu intenție, o făcea sub imperiul turburăreĭ produse de violențele jandarmilor. Cît de marĭ au fost aceste violențe, ni le dovedesc starea în care se prezintă Pele-Verde înaintea dv. și școala care au făcut'o acești jandarmĭ în armată, căcĭ maĭ toți sunt foștĭ sergenți și caporalĭ.

Legea în ultimul aliniat art. 58 zice că este legitimă aparare chiar atuncĭ cînd victima ataculuĭ, sub imperiul turburăreĭ, a întrecut limitele apărăreĭ.

A da un verdict de condemnare, este a vă face complicĭ teorielor d-luĭ procuror care legitimează violențele jandarmilor pe motiv că până și d. prefect de Craiova a făcut tot așa cu unĭ din banda luĭ Mărunțelu. Chiar dacă nu ne-ar fi spus d. prim procuror că vine de la Turnu Severin am fi gîcit'o că vine din vre-un colț departat de țară, unde prefectul este maĭ pre sus de toate legile și actele luĭ devin modele de imitat și de construit pe dînsele teoriĭ de drept penal.

***

După ce a terminat afacerea, președintele întrebînd pe acnzat dacă maĭ are ceva de adaos, acesta își face o scurtă dar foarte mișcătoare aparare.

Am fost d-lor jurațĭ, zice Pele Verde, 12 anĭ gospodar bun, în rînd cu lumea, am cununat, botezat și am făcut bine tuturora.

N'am făcut nimăruĭ nicĭ un rău. Am făcut un pacat. Gîndeam și eu să-mĭ fi dat 5—10 anĭ. Iaș fi făcut. Cînd mă gîndeam să sed la Ocnă o viață de om și cînd poate aș fi venit la 30—40 anĭ a casă, să mă iee cu ciomagu chiar copiiĭ meĭ necunoscîndu-mă, m'a apucat o jale și m'am potrivit la sfaturile altora și cu primejdia viețeĭ am fugit.

Am venit o lună pe jos spre casă cu capul gol, desbracat, adăpostindu-mă pe sub căpițe, pe sub copacĭ. Ajuns lîngă sat, de după un deal mă uitam cum se jucaŭ copiiĭ prin ogradă. Am trimes pe un cin, de a spus nevesteĭ să-mĭ aducă o căciulă și un suman. Nevasta văzindu-mă plîngind, a zis să-mĭ aducă vre un copil. Iam zis nu-ĭ aduce, că-s proștĭ saraciĭ. Aŭ să-ĭ bată și aŭ să spue unde-s eu. Toate aceste le spune Pele Verde plîngînd cu glas. Către sfîrșit lacrimele îl înecă în cît își întrerupe apararea zicînd: Vă rog să mă iertați d-lor jurați.

Această aparare a acuzatuluĭ a făcut un efect colosal asupra săleĭ.

***

Prezidentul d. Mateĭ Cantacuzin, face un rezumat imparțial și din cînd în cînd găsește accente atît de elocvente, în cît aĭ fi zis că auzĭ o predică de preot protestant, nu un rezumat de curte cu jurĭ. Intre altele d. Cantacuzino spune că jurațiĭ nu trebue să se preocupe pentru a rospunde dacă faptele îs dovedite orĭ nu, de antecedentele luĭ Pele Verde.

Condemnarea ce i s'a dat privește pe jurațiĭ de atuncĭ, eĭ aŭ toată respunderea. Pele Verde e dat din nou în judecată. nu ca un condemnat pe viață, ci ca un om care a comis oare care fapte și în judecarea acestor fapte jurațiĭ trebue să'l considere ca un om și să'l judece examinînd cu imparțialitate numaĭ pentru faptele pentru care e adus din nou în judecată.

Jurațiĭ după 20 minute de deliberare, au adus un verdict negativ asupra ambelor chestiunĭ.

***

Iată numele juraților care la Decembrie 1894 au constituit comisiunea care a condemnat pe Pele-Verde la munca silnică: Vlasto Xenofont, Gheorghiu Gh. C., Giurcăneanu A, Sion Vasile, Duduică Neculaĭ, Constanțius Ilie, Costandache Gh. Sion Lascar, Stefăniu Petru, Buzescu Gh., Nițescu P., Filipescu A.

Curtea era prezidată de d. Roiu. Acuzarea a fost susținută de d. Savel Manu atuncĭ prim procuror iară apărător din oficiu a fost d. Neculaide.

Faptașul a fost descoperit grație abilitățeĭ d-luĭ Eugen Chefneu acum suprefect la plasa Turia-Copou, iară pe atuncĭ subprefect la Bira.

Aŭ fost numiți definitiv la catedrele, pe care actualmente le oeupă provizoriŭ, institutoarele și institutoriĭ notațĭ maĭ jos, în numĕr de 45, și anume:

Alevra Eufrosina, de la școala de fete No. 7 din Brăila.

Alexandrescu Alexandrina, de la școala de fete No. 25 din Bucureștĭ.

Alger Aspasia, de la școala de fete No. 2 din Fălticenĭ.

Bănescu Elena, de la școala de fete No. 2 din Costanța.

Boboiceanu George, de la școala de băețĭ din Oltenița.

Constantinescu Elena, de la școala de băețĭ No. 1 din Alexandria.

Constantinescu Ortensia, de la școala de fete No. 2 din Rîmnicu-Sarat.

Corvin Aurel, de la școala de băețĭ No. 2 din Tecuciŭ.

Damian Iosif, de la școala de băețĭ No. 2 din Piteștĭ.

Drăghicescu Elena, de la școala de fete No. 24 din Bucureștĭ.

Galbenu Mihail, de la școala de băețĭ No. 18 din Bucureștĭ.

Ganea Gheorghe, de la școala de băețĭ No. 1 din Tîrgu-Ocna.

Georgescu Ioan, de la școala de fete No. 6 din Craiova.

Hergot Maria, de la școala de fete No. 1 din Turnu Severin.

Hotineanu Lucia, de la școala de fete No. 1 din Roman.

Ionescu Ștefan Pr., de la școala de băețĭ No. 1 din Tulcea.

Iotta Elvira, de la școala de fete No. 2 din Piteștĭ.

Lambrior Ioan, de la școala de băețĭ No. 3 din Bacăŭ.

Maria Aurelia, de la școala de fete No. 27 din Bucureștĭ.

Mihailescu Ortansa, de la școala de fete No. 1 din Hușĭ.

Monaea Sofia, de la școala de fete din Turnu-Măgurele.

Nedelcu Natalia, de la școala de fete No. 7 din Galațĭ.

Nicolaescu Elena, de la școala de fete No. 2 din Bucureștĭ.

Novleanu Ecaterina, de la școala de fete No. 8 din Galațĭ.

Oiaga Natalia, de la școala de fete No. 1 din Vasluiŭ.

Panait Ana, de la școala de fete No. 2 din Craiova.

Pantazi Mihail, de la școala de băețĭ No. 3 din Piatra-N.

Pătrașcu Ioan, de la școala de băețĭ No. 4 din Botoșanĭ.

Petrescu Aristia, de la școala de băețĭ No. 3 din Botoșanĭ.

Popovicĭ Alexandru Pr., de la școala de băețĭ No. 2 din Păcurarĭ, Iașĭ.

Popovicĭ Maria, de la școala de fete No. 2 din Tecuciŭ.

Rășcanu Eleonora de la școala de fete No. 1 din Rîmnicu-Sărat.

Samarian Ieremia, de la școala de băețĭ No. 2 din Tîrgu-Ocna.

Serebrino Sofia, de la școala de fete din Isaccea.

Sevastos Constanța, de la școala de fete No. 1 din Slatina.

Simionescu Ioan, de la școala de băețĭ din Rîmnicu-Vîlcea.

Stavrat Ecaterina, de la școala de băețĭ No. 2 din Hușĭ.

Stoica Natalia, de la școala de fete din Beilic, Iașĭ.

Șonțu Irina, de la școala de fete No. 3 din Bucureștĭ.

Teodor Elena, de la școala de fete No. 2 din Bacăŭ.

Teodosiu Alexandrina, de la școala de băețĭ No. 29 din Bucureștĭ.

Țupa Maria, de la școala de fete No. 1 din Botoșanĭ.

Vasiliu Constantin, de la școala de băețĭ No. 1 din Tîrgu-Neamț.

Vicol Ortansa Maria, de la școala de fete No. 3 din Galațĭ.

Zamfirescu Ecaterina, de la școala de fete din Ostrov.

Ni se comunică din Dorohoĭ că doĭ locuitorĭ din comuna Grămăzeștĭ, au căzut, zilele acestea, victima proprieĭ lor imprudențe. Incredințîndu-li-se o doză de acid carbolic, spre a o duce mediculuĭ veterinar, pe drum, crezînd că sticla conține ceva spirt bun, s'au apucat să se cinstească, pîn'au deșertat'o de-a binele. Nu trecu mult însă, și amîndoĭ nenorociții plătiră cu viața imprudenta lor contravenție.

Pentru locul de Senator din Rîmnic-Sarat devenit vacant prin moartea d-luĭ Orleanu, partidul conservator din localitate va susținea candidatura d-luĭ N. Voinov.

FOIȚA ZIARULUI „OPINIA“ 41)

PARIS

de

EMILE ZOLA

CARTEA ÎNTÎIA

IV

Și la ce rol cădea religia, ca armă electorală, ca sprijinitoare de voturĭ în majoritățĭ, ca motiv hotărîtor și secret întru a capata și a pastra un portofoliŭ! Caritatea divină era absentă ca durere amară înecă inima luĭ Petru, la amintirea morțeĭ recente a cardinaluluĭ Bergerot, ultimul din mariĭ sfințĭ, din spiritele curate ale episcopatuluĭ frances, printre care credea că numaĭ vede de acuma înainte de cît intriganți și proștĭ.

In timpul acesta conferența se sfîrșia. Monseniorul Martha, într'o perorare caldă avea basilicul de la Sacré-Coeur, de acolo de sus, de pe muntele sfințit al Martirilor, care domnează Parisul cu simbolul salvator al cruceĭ, arata Parisul acesta mare, redevenit creștin, stăpîn al lumeĭ, mulțumit a tot puterniciei morale, pe care i-o dădea suflarea divină a spirituluĭ noŭ. Auditorul ne putînd se aplaude, avu un murmur de totală aprobare, fericit de sfîrșitul acesta miraculos, care asigura interesele și conștiințele. In urmă monseniorul Martha părăsi în mod nobil catedra, în timp ce un mare sgomot de scaune tulbura pacea neagră a bisericeĭ, abia luminată de cele cîte-va luminărĭ carĭ luminau întocmaĭ ca primele stele de pe cerul sereĭ. Valurĭ de mulțimĭ, de umbre nehotărîte se duceau. Singure femeele rămîneau în genunchĭ și se rugau.

Petru nemișcat, se înalță, căutînd pe abatele Rose, cînd îl atinse o mînă. Era bătrînul preot, care-l văzuse de departe.

— Eram acolo, lîngă catedră și te-am văzut, scumpul meu. Dar am preferat să aștept pentru a nu deranja pe nimenĭ... Ce discurs frumos a ținut monseniorul!

Părea într'adevăr foarte emoționat. Cu toate acestea tristeța îĭ înfiora gura și ochiĭ limpezĭ ca de copil și surîsul obișnuit îĭ lumina fața rotundă, în întregime albă.

— Imĭ era frică să nu plecĭ fără să mĕ vezĭ, căcĭ am să-ți spun ceva... Știĭ, bătrînul acela serman la care te-am trimis, astă-zĭ dimineață și de care te-am rugat să te interesezĭ.... Eĭ bine! venind acasă, am găsit o doamnă care-mĭ aduce cîte-odată puținĭ banĭ pentru saraciĭ meĭ. Atuncĭ, m'am gîndit că cu aceĭ treĭ francĭ pe care ți i-am dat erau într'adevĕr un prea mic ajutor, și cum gîndirea aceasta mă chinuia, ca și o remușcare, n'am putut să resist și m'am dus după amiază în strada des Saules....

Își scobora vocea din respect, pentru a nu tulbura liniștea adîncă ca de mormînt a bisericeĭ. O rușine neînțeleasă îl făcea iarăși să nu poată vorbi, era rușinea că iarăși căzuse în pacatul serĭ de caritate imprudent, orb, după cum îĭ reproșau superioriĭ. Își sfîrși spovedania încet, întreteiat.

— Și închipuești dragul meu.... Aveam cincĭ francĭ să-ĭ dau acestuĭ serman și pe care l'am găsit mort.

Petru se cutremură, într'o sguduitură neașteptată. Nu voia să înțeleagă.

— Cum, mort? Bătrînul acela e mort. Laveuve e mort?

— Da, l'am găsit mort, oh! în ce mizerie înfricoșată! părea întocmaĭ ca o vită bătrînă care se dusese să se sfîrșească pe o gramadă de sdrențe, în fundul uneĭ borte. Nicĭ un vecin nu-l asistase, se întorsese numaĭ spre părete. Și ce goliciune, ce frig, ce părăsire, ce durere pentru o ființă de a pleca așa fără nicĭ o mîngăere! Ah, mi s'a sfarmat inima!

In mirarea luĭ, Petru, nu avu de cît un gest de revoltă contra dobitoceșteĭ cruzimĭ sociale. Era oare pînea, lasată lîngă acel nenorocit, care-l sfîrșise mîncînd-o prea lacom, după atîtea zile de foame? Era, poate, maĭ degrabă, deznodămîntul fatal a uneĭ existențe sfîrșite, usate de muncă și rabdare? De altmintrelea ce importa cauza? Moartea a venit și liberat pe acest nenorocit.

— Nu-l plîng pe dînsul, murmură el în sfîrșit, dar pe noĭ pe noĭ toțĭ carĭ asistăm la aceasta, carĭ sîntem vinovațĭ de grozăvia aceasta.

Dar bunul abate Rose se resigna, nu vroia de cît ertare și speranță.

— Nu, nu, copilul meu, revolta este rea. Dacă noĭ sîntem cu toțiĭ vinovațĭ, nu putem de cît să rugăm pe Dumnezeu să ne erte greșalele noastre... Ți-am dat întîlnire aicĭ, sperînd o noutate bună, și tocmaĭ eu sunt acela care-ți aduc știrea înfricoșată... Se ne facem penitența, să ne rugăm.

Și îngenunchie pe lespezĭ, lîngă stîlp, în dosul femeilor, care se rugau, negre, nehotărîte, înecate în umbră. Capul alb se plecase și se rugă mult.

Petru însă nu putea să se roage, într'atîta ferbea într'însul revolta. Nu-și plecă nicĭ chiar genunchiĭ, ci rămase în picioare tremurînd.

(Va urma)

Cota oficială

Brăila 11 Decembrie 1897.

Cereale vîndute 40980 hect.
Cereale sosite pe apă nimic. Cereale sosite pe uscat 750 hect.
Grîu leĭ 11.25 hect. de 71 kgr. șlep. Porumb colorat leĭ 7.30 % kgr. magasie. Porumb roșu leĭ 8.30 % kgr. vagon. Orz leĭ 3.90 hect. de 55 kgr. 800 kgr. șlep. Secară 6 leĭ 62 kgr. 500 magasie.

Constanța 11 Decembrie 1897.

Orz 1370 hect. prețul 4.20. Secară 180 hect. prețul 6. Meiu 145 hect. prețul 4.50. Ovăz 55 hect prețul 3.25. Rapița 175 hect. prețul 7,20. Grîu arnăut 215 hect. prețul 11.20. Grîu toamnă 150 hect. prețul 10.20. Porumb 470 hect. prețul leĭ 5.60.

Azĭ a sosit în Capitală un redactor al ziarului *Débats* din Paris, d. Randeau. D-sa locuește la hotel Bristol.

— —

D. Th. Mavromati, supleant la Dorohoĭ, a fost transferat în aceeașĭ calitate la tribunalul Neamț în locul domnuluĭ C. Gheuca.

— —

Procesul devastatorilor magazinelor evreeștĭ din Capitală a fost sorocit la Curtea cu jurĭ, pe ziua de 20 Decembrie.

— —

Au fost permutațĭ d. Theodor Mavromati, licențiat al facultățeĭ juridice din Iașĭ, actual supleant la tribunalul Dorohoi, să permută în aceiașĭ calitate la tribunalul Neamț, în locul d-luĭ Constantin Gheuca.

D. Ioan Anghelescu, licențiat al facultățeĭ juridice din Bucureștĭ, actual supleant la tribunalul Tecuciŭ, se permută în aceiașĭ calitate la tribunalul Dorohoiu, în locul d-luĭ Theodor Mavromati, permutat.

— —

Aflăm că ministerul de rĕsboiŭ va trece în acest an în budget o sumă de 10 milioane cu care să se aducă îmbunătățirĭ simțitoare marineĭ noastre de rĕsboiu.

Această sumă se va face și în budgetele viitoare, pînă la complectarea numărului de vase și a armamentului necesar.

In curînd ne vom ocupa pe larg și într'un articol special de această importantă chestiune.

— —

Președintele *Băncei Poporului*, din Bucureștĭ a lansat următoarea invitațiune:

Domnule Acționar,

In conformitate cu codul comercial și Statutele *Băncei Poporuluĭ* avem onoare a vĕ ruga să binevoițĭ a lua parte la prima Adunare generală a *Băncei Poporuluĭ*, ce se va ține în ziua de 14 Decembre curent st. v., în localul școaleĭ primare de băețĭ No. 20 „Golescu", din Sf. Apostolĭ.

La ordinea zileĭ vor fi următoarele chestiunĭ:

a) Comunicarea actelor de constituire, a subscrierilor făcute și a primuluĭ vărsămînt efectuat;

b) Alegerea a treĭ membri în consiliul de administrațiune în locul a treĭ membri ce vor eși la sorțĭ;

c) Alegerea censorilor.

Primițĭ, vĕ rugăm, Domnul meŭ, asigurarea deosebiteĭ noastre considerațiunĭ.

Președinte, **Dr. C. I. Istrati.**

Ședința se va deschide la 9 ore dimineața.

Științĭ-Litere-Arte

Mine seara prima reprezentație a pieseĭ *Divorçons* cu Marcelle Josset.

O mare parte din locurĭ s'au reținut cu mult înainte de sosirea trupeĭ.

*

Se zice că Duminecă d. Borelli va juca rolul Regeluĭ în *Hamlet*. Lumea ar fi doritoare să revadă jucînd pe simpaticul director de scenă.

*

Pe arena publicisticeĭ iașane va apăre un nou confrate: *Șandramaua* ziar umoristic săptămînal tipărit în atelierele tipografieĭ *Dacia*.

*

„Femeea îndărătnică" de Shakespeare tradusă în versurĭ de Haralamb G. Lecca a apărut în Biblioteca de popularizare.

*

Duminică se va juca Ruy-Blas la teatrul național, al doilea debut al d-luĭ *Leonescu* (Al Leaneĭ N. V.

*

La librăria d-lor Iliescu și Grosu au sosit între noutățĭ; o ediție noă și de extremă eleganță din *Balade și Idile* de G. Coșbuc; de asemenea: *Versurĭ* din Carmen Sylva traduse de A. Toma. Vom vorbi despre aceste din urmă.

*

Poietul A. Vlăhuță are intențiunea de a publica un volum de traducerĭ din versurile poieteĭ *Ada Negri*, redate direct din italienește. Traducerile sunt exelente, judecînd după cele cite-va publicate.

*

Conferința d-luĭ I. Găvănescu despre *Nietsche* s'a amînat pentru ziua de 21 Decembre.

*

Precum am anunțat deja, d-ra Marcelle Josset va debuta mîine în piesa *Divorçons*, de Sardou.

Distinsa artistă a petrecut două săptămînĭ în Germania, unde a repurtat un adevĕrat triumf. Afară de repertoriul sĕŭ, admirabil ales, noua sa creațiune, *La Chanson*, 'ĭ a meritat pretutindenĭ ovațiunĭ entusiaste.

D-ra Josset nu poate da în Iașĭ de cît un numĕr restrîns de reprezentațiunĭ, fiind-că trebue să-și continue turneul la Bucureștĭ, Constantinopol. Atena, etc.

Repertoriul pentru Iașĭ cuprinde următoerele piese în ordinea pe care o dăm acĭ:

Divorçons, Ferdinand le Noceur, Sous-préfet de Chateau-Buzard, La Parisienne și *Frou-Frou.*

Afacerea Panama

Carnetul luĭ Arton

— —

In ședința de la 6 (18) Decembre a Curțeĭ cu jurĭ din Paris înaintea căreia se judecă afacerea celor implicațĭ în afacerea Panameĭ, Arton a fost chemat spre a depune ca martor în chestia corumpereĭ deputaților.

Președintele pune întrebările cuvenite luĭ Arton care respunde cu sînge rece fără să omită nicĭ un detail.

Intrebare: D. Michel deputat al Vaucluseĭ, a depus o propunere de lege. D. Saint-Martin s'a unit cu el. Atuncĭ aĭ crezut că'țĭ trebuia semnătura d-luĭ Clovis Hugues, pentru a avea ast-fel numele unuĭ om onest. Aceasta nu'ĭ măgulitor pentru d. Michel.

Respuns. N'am spus aceasta; iată însă cum s'au petrecut lucrurile:

D. Saint-Martin veni să mă găsească într'o mică odăiță din Palatul Bourbon, însoțit de d. Michel, care avea asupra luĭ acel proiect. D. Saint-Martin mă anunță că a obținut votul d-luĭ Clovis Hugues, dar că acesta înainte de a vorbi are nevoe de banĭ, și că i-a oferit 300 leĭ. I'am respuns d-luĭ Saint-Martin că nu se poate da 300 pentru un lucru care face 3000, iar d-sa mi-a replicat că nu trebuie să i se deie această sumă de cît treptat, fiind că are s'o cheltuiască.

Intreb. In acel timp, d-ta sporiseși subvenția ziariștilor parlamentarĭ cu 10000 leĭ peste 20000 ce exista obicĭnuit.

Resp. Da d-le prezident.

Intreb. Aĭ făcut se între în comisiune pe amiciĭ d-tale: Le Guay, Henry Maret, și Saint-Leroy. Aĭ avut pentru aceasta sprijinul d-luĭ Souligoux.

Resp. E just.

Intreb. N'aĭ cercat să atragĭ în partea d-tale un deputat ostil care avea intenția de a pronunța un discurs contra proiectuluĭ?

Resp. Vorbițĭ de d. Goirand?

Intreb. Aice suntem ca se căutăm adevĕrul și de a nu ascunde nimic.

Resp. Eram informat în privința intențiilor ostile ale d-luĭ Goirand. Il cunoșteam puțin. Mă duseiŭ se'l văd; el îmĭ spune că avea intenția să vorbească contra proiectuluĭ. Făcuĭ toate silințele ca se'l împiedic de la aceasta, dar în zadar. La eșire el îmĭ zice: «Eștĭ așa de bogat încît aĭ putea se'mĭ daĭ ceva». Eu îĭ respunseiu că dacă n'ar fi așa de reutăcios... «Dar, îmĭ replică el, trebuie să existe un adversar, aceasta va exista zelul amicilor d-tale. Iĭ promiseiu atuncĭ 12,000 leĭ din care 6000 vor fi plătițĭ înainte de discurs, și 6000 pe urmă. Nu i-am dat decît 6000, e singura promisiune ce n'am ținut.

Intreb. Legea a fost votată la cameră, dar la senat previziunele d-tale au mers sporind.

Resp. Pănă la oare-care moment numaĭ.

Intreb. Dl Naquet a scris maĭ multe scrisorĭ indicîndu-ve situația la Senat. Dl Irenée Blanc ve scrie că trebuie maĭ curînd să se 'ntrebuințeze argumente de convingere de cît argumente nesigure.

Resp. Sunt cîțĭ-va carĭ au primit banĭ.

Intreb. Dl Levrey?

Resp. Nu, el nu era senator. Lucrarea mea cea maĭ îndelungată a fost cu d. Bozerian raportor, cu care n'a fost nicĭ odată vorba de banĭ. El m'a întrebat mult asupra chestiilor tehnice; afirm că n'a fost nicĭ odată vorba de banĭ și aceasta dorește sinceritatea celor-lalte afirmațiĭ ale mele.

Apoĭ Arton arată juraților teoria sa în materie de corupțiune:

— Nu știam, zice el, că jurisprudența punea pe deputațĭ și senatorĭ între funcționarĭ. De altmintrelea eu n'am corupt pe nime.

«Nu m'am dus la nime și n'am ținut deputaților și senatorilor acest limbagiu: Iată banĭ dacă votațĭ proiectul de lege. Dar le-am spus: Faceți-'mĭ acest serviciu și vă vom acorda o parte din beneficiu... In 1888 toate Societățile franceze, drumurile de fer, marele stabilimente puplice, amestecau pe oameniĭ politicĭ cu oameniĭ de afacerĭ și toțĭ primeau participărĭ sindicatare, concursul lor era remunerat. Eĭ bine eu n'am făcut de cît ceea ce se făcea în toată lumea.

«Compania Panameĭ a cheltuit sumĭ enorme pentru sindicate și pentru presă, pentru bursierĭ și chiar pentru oamenĭ din lumea mare. Am făcut ca și compania, căcĭ trebuia creeat un curent favorabil împrumutuluĭ de la 1868.

Treĭ zecĭ și unu de milioane s'a cheltuit sub formă de sindicate și de publicitate. Eu n'am cheltuit de cît un milion, și afirm că am făcut maĭ mult serviciu companieĭ de cît aceĭ carĭ au primit cele 30 milioane.

Constantin S. Crupenski
FOST MAGISTRAT
AVOCAT
Ore de consultație de la 9 la 11 ore d. și de la 5–7 p. m.
Strada Lăzescu No. 6.

Fotografia „Chaland"
Str. Lăpușneanu
vis-à-vis de Farmacia d-lor Konya
Portrete artistice în orĭ-ce specie. Platinotipiĭ Busturĭ mărime naturală. Reproducțiunĭ după portrete vechĭ. Devisa atelierului: Esecutare artistică și prețurĭ convenabile.
Se fotografiază pe orĭ-ce timp cu aparate de sistem modern.

ULTIME INFORMAȚII

— —

Agenția teatrală ne roagă să anunțăm că ordinea spectacolelor d-neĭ Iosset fiind schimbată astfel că piesa *Frou-Frou* se va da, vinerĭ, 19 Decembre în loc de Mercurĭ, 17 Decembrie cînd se va da *La Parisienne*, toate persoanele carĭ posedă bilete pentru aceste două representațiunĭ sau pentru una din ele, se bine voiască a se prezenta la biroul agenție pentru a-și preschimba biletele.

Focul a distrus astă noapte, la 3 ore, căsuța lăutaruluĭ Hurmuzachi Angheluță, 75 strada Frecăŭ.

Casele nu erau asigurate.

Trenul de Austria n'a sosit ierĭ sara. Trenul care a plecat din Viena marțĭ la ora 12.40 dimineața, s'a oprit între stațiunile Cernăuțĭ și Hliboka. Această linie este înzăpădită.

Astă-zĭ fiind serbătoarea sf. Spiridon, se va face cu obicĭnuita solemnitate hramul Spitaluluĭ sf. Spiridon.

In urma numireĭ d-luĭ Gheorghiade ca profesor la Galațĭ în locul d-luĭ Andriescu, d-sa a fost silit să demisioneze de la președenția societățiĭ «Solidaritatea».

In locul d-luĭ Gheorghiade a fost ales președinte al numiteĭ societățĭ d. Donat, doctorand în medicină.

Un proces de presă înaintea parlamentuluĭ.

Am anunțat zilele trecute că d. profesor dr. Bejan, atins de injuriile unuĭ ziar din Iașĭ, a chemat pe director înaintea curțeĭ cu juraților.

Directorul ziaruluĭ, deputat în același timp, a amînat pe de o parte procesul, invocînd imunitatea parlamentară, iar pe de altă parte a anunțat o interpelare în Cameră pentru a-și creia prilejul de a desbate acolo, în lipsa reclamantuluĭ, amănuntele unuĭ proces exclusiv de resortul curțiĭ cu jurĭ.

Nu voim să anticipăm, dar interpelarea în chestie n'are de cît scopul de a face presiune—și e regretabilă calea apucată.

Procesul d'intre contesa Eliza Balș și domnișoara Beldiman se va judeca vinerea viitoare.

Vor pleda în această cauză, domnĭ: P. Th. Missir, T. Ionescu, G. Cristofor și M. Kornea.

D. A. C. Cuza 'și va susținea echivalența de doctor în drept al facultățeĭ de Bruxelles.

D. Cuza va candida la una din catedrele vacante la facultatea juridică din Iași.

Anica Botez, 15, strada Petru Rareș, voia să puie capăt zilelor sale. A luat spirt și chibriturĭ în scop de a prepara cuvenita soluțiune. Suprinsă de vecinĭ, Anica a fost nevoită să renunțe la planul sinistru pe care-l nutrea.

*

Eugenița Gheorghiu, care a ținut de urît unuĭ cavaler din strada Toma-Cozma, a *substras* bibiculuĭ 2 inele și 40 leĭ.

Atît a găsit, atît a luat.

Rezultatul concursuluĭ pentru postul de medic primar al spitalului Caritas *din Galațĭ, s'a dat astă-zĭ, la 10 ore.*

D. Papanicolu a obținut nota 15.33, *d. Er. Pohl* 14.85.

D. Papanicolu a fost recomandat.

Deputatul Politimos a interpelat pe ministrul internelor asupra numituluĭ M. Botășăneanu. redactorul—proprietar al unuĭ ziar hebdomadar Pămînteanul.

Poliția din Bucureștĭ. aflînd că Botoșăneanu s'ar afla în Iașĭ, a telegrafiat poliție de a cerceta și a-l trimite în capitală.

Șeful siguranțeĭ publice a găsit pe eroul deputatuluĭ „democrat" în casa uneĭ surorĭ a luĭ Botoșăneanu, văduvă, domiciliată strada Ștefan cel Mare.

Ierĭ seara Botoșăneanu a fost trimis la Bucureștĭ.

Din cotuna Rădenĭ se comunică un caz de sinucidere oribil. In sat locuia numitul Ștefan Livada, 25 anĭ, surdomut. Din pricina acestuĭ defect, Livada trăia retras de sătenĭ, într'o colibă făcută din snopĭ de strujenĭ.

Alaltaierĭ seara, dupa ce făcu o mămăligă, lăsă focul aprins și se culcă. Curînd strujeniĭ luară foc și împrejmuiră pe nenorocitul surdo-mut.

El a fost transportat la spital într'o stare desperată.

Ministrul externelor a întrebat prefectura noastră dacă în Iași nu s'ar afla cum-va un frances cu numele de Coquard Mari, de fel din Lyon. Acest frances a lăsat nevasta și copiiĭ în Lyon și ar fi fugit în Romînia cu o domnișoară, Mazoyer.

După cercetările poliție locale s'a descoperit că perechea amoroasă se află în Iași.

Din Cernăuțĭ ni se comunică că în apropiere de *Borynicze*, o stație de pe linia Lemberg-Ițcanĭ, s'a produs o ciocnire între trenul de marfă No. 373 care a plecat din Lemberg și trenul mixt No. 372 din Stanislaŭ.

Personalul ambelor trenurĭ aŭ fost rănițĭ, parte maĭ grav, parte maĭ ușor.

Ambele trenurĭ trebuiaŭ să se întalnească în stația Corynicze. Trenul din Lemberg întarziase însă și cu toate semnalele date, n'a putut fi oprit de a nu seîntîlni cu trenul ce pleca din stație.

Două vagoane au fost sfarmate. *Pe linia aceasta s'aŭ întîmplat în patru zile trei accidente.*

***

Toate trenurile au sosit cu întărziere din cauza zăpezeĭ.

Acceleratul Viena-Krakau, în care se afla ministrul Loebl, a sosit cu o întărziere de o oră.

D. Ioan Pascu a fost numit epitrop al bisericeĭ sf. Vasile, in locul d-luĭ Constantinescu, decedat.

Administrația comunală a publicat o ordonanță prin care impune măcelarilor de a inscrie pe o tăbliță prețurile curente ale cărneĭ, pentru ca publicul să nu fie expus înșelăciunilor.

Cursul d-luĭ Xenopol asupra principiilor fundamentale ale istorieĭ se va ținea *Duminică* în 14 Decembrie la 8 ore seara, în loc de 3 ca până acuma, de oare ce la 3 urmează a se ținea în aula universitățeĭ întrunirea convocată de Liga culturală.

Comitetul societățeĭ de bine-facere, patronat de d-na Maria A. Catargi, va da un bal, în seara de 31 ianuar 1898, în saloanele Jokey-Clubuluĭ.

Invățătorul comuneĭ Popeștĭ s'a tînguit prefectureĭ că nicĭ pînă azĭ nu-ĭ s'a achitat indemnizarea de locuință.

Ce gîndurĭ are d. revizor școlar? N'ar putea lăsa acțiunele pe carĭ le are vărîte pe la băcănĭĭ și case de economiĭ și să se intereseze maĭ de aproape de școală?

D. P. V. Grigoriu, autorul superbeĭ ode citite la reprezentația de gală care s'a dat cu prilejul viziteĭ Suveranilor la Iașĭ, a primit azĭ decretul care'ĭ conferă medalia *Bene-Merenti* pentru superioarele sale merite literare.

Ecourĭ judiciare.

Tribunalul comercial va judeca la 19 a. c. cererea bancheruluĭ I. Ch. Daniel, pentru declararea în stare de faliment a d-luĭ M. Silberman, fost bancher. Treĭ alte cererĭ de declarare în faliment s'au făcut astăzĭ. Ele se referă la domniĭ Iosef Sand, I. Iosipovicĭ și M. H. Menase, tustreĭ manufacturierĭ.

*

La secția a 2-a a curțeĭ trebuia să se judece ierĭ acțiunea intentată sub-comisaruluĭ Sandovicĭ, dat judecățeĭ pentru abuz de încredere, consistînd în aceia că numitul a arestat în mod ilegal pe Catinca Reisu și pe copiiĭ acesteia, sub inculparea de a fi furat niște cafea.

Curtea a amînat pricina pentru citare de martorĭ.

*

Ecourĭ de la procesul Piele-Verde.

După pronunțarea verdictuluĭ de ierĭ acuzatul chemă pe unul din apărătorĭ și i zise: „te rog, domnule, să viĭ la penitenciar ca să vorbim: *poate mi scoate și din cealaltă.* (Piele-Verde făcea aluzie la condemnația luĭ la munca silnică pe viață).

*

Publicul, părăsind sala, comenta verdictul —în general în mod favorabil. Damele, însă, se arătaŭ deziluzionate și de bandit și de jurați.

*

Cel maĭ satisfăcut de verdict era Gaman, primarul comuneĭ Mironeâsa. Satisfacția se datora, probabil, geloziei de meșteșug: Gaman susținea anume că achitarea a fost determinată de felul barbar cu care jandarmiĭ s'au purtat cc acuzatul.

—Și eŭ am prins mulțĭ, argumentă Gaman, cu o vădită satisfacție, dar nicĭ unul n'a fost adus pe coaste inaintea judecăteĭ!

Șandramaua—*acesta e titlul suggestiv al unuĭ ziar umoristic care va apare în Iași cu începere de Duminică 14 a. c.* Șandramaua *promite „a meremetisi politica internă și chiar pe acea externă, școala cu internatele, externatele și chiar dormitoarele ieĭ, mahalaua, cazarma și, în fine; toată Europa!"*

Gazeta va fi septămînolă și se va vinde cu 10 banĭ numărul.

I dorim toată isbînda.

Telegrame din Streinătate

— —

Procesul revoltaților din Croația

Agram, 11 Decembre.

Procesul privitor la asasinarea unor amploiați la Sjeniska, s'a terminat. Din 36 de acuzațĭ, 11 au fost condamnațĭ la moarte; 8 de la 10 lunĭ la 8 anĭ închisoare, ceĭ-l'alțĭ au fost achitațĭ.

Paris 11 Decembre

Procesul Panamaleĭ. *Ascultarea martorilor continuă. Sala este aproape goală.*

Viena 11 Decembrie

La prînzul oferit azĭ de împăratul Franz Ioseph s'ă remarcat maĭ mulțĭ membrĭ aĭ corpuluĭ diplomatic, printre care d. E. J. Ghika, ministrul Romănieĭ.

Delegațiunea Austro-Ungară

Viena 11 Decembre

Delegațiunea ungurească a adoptat decisiunile privitoare la repartiția cheltuelelor comune și la veniturile vămilor, conform rezoluțiunilor adoptate erĭ de comisiunea bugetuluĭ a delegațiuneĭ austriace.

Viena 10 Decembre

Delegațiunile austriacă și ungurească au votat in mod definitiv propunerea guvernuluĭ comun. Sesiunea s'a închis în mijlocul unor ovațiunĭ în onoarea impăratululuĭ.

Afacerea Dreyfus

Paris, 11 Decembre.

Intr'o convorbire avută cu un redactor al ziaruluĭ „Temps", Scheuer-Kostner explică contrazicerea între spusa sa din Senat, că el n'a comunicat ziaruluĭ „Figaro" nimic și declarațiunea directoruluĭ numituluĭ ziar, că ar fi avut informațiile de la Scheurer-Kestner.

Am spus în Senat, declară Kestner, că respund de tot ce spun eu. Personal n'am comunicat nimic aceluĭ ziar, dar am prietinĭ cărora le-am încredințat unele lucrurĭ, care direct orĭ indirect au ajuns la cunoștința ziaruluĭ în chestiune. Nu regret însă că le-am spus ceva, căcĭ nicĭ una din informațiunile mele n'a fost inexactă.

ULTIMA ORĂ

(Serviciul special al „Opinieĭ")

Bucureștĭ ora 4.

In ședința de azĭ a Camereĭ a luat cuvîntul d. Take Ionescu, care timp de două ore a făcut guvernuluĭ un savant și inciziv rechizitoriŭ.

In momentul acesta respunde d. Dimitrie Sturdza,

CĂRȚĬ DE VIZITĂ și orĭ ce lucrărĭ tipografice se pot efectua la tipografia «DACIA» care e înzestrată cu *caracterile cele maĭ moderne.*

Comandele se primesc atît la tipografia str. Golia No. 42 (Grădina Chateaux aux fleurs) cît și la Librăria Nouă P. Iliescu & D. Grossu.

Comandele din provincie se esecută prompt și se trimit cu poșta în timpul cel maĭ scurt.

Un agent pentru anunțurĭ se caută la Administrația ziaruluĭ.

Dr. N. ȚURCANOVICI
— Strada Unireĭ No. 10 —
Consultațiĭ de la 2–4 p. m.

De Inchiriet două apartamente din etajul de jos de la casa No. 96 din str. De Sus.—A se daresa la proprietară str. Serărieĭ, 43.

IMPORTANT
Magasinul de Manufactură
S. SCHILLER

De lîngă Banca Națională, cu începere de Joĭ 11 Decembre a. c. va fi deja mutat în localul noŭ.

Str. Ștefan cel Mare No. 4
lîngă casele Neușotz unde a fost Luvrul.

Tot-odată anunț onor. mele clientele că cu această ocasiune vînd toate mărfurile cu prețul costuluĭ; iar în vederea serbătorilor am pus în vînzare un sold de lănagiurĭ și matăsurĭ pentru cadourĭ cu prețurĭ foarte eftine.

Vînzarea cu aceste prețurĭ am început-o de astă-zĭ încă în localul meŭ actual de lîngă Banca Națională.

Cu perfectă stimă
S. SCHILER

La Bruxella

Subsemnatul aduc la cunoștință onor. familiĭ că mă însercinez a primi ca pensionarĭ pe tineriĭ care ar dori a se perfecționa în limbele franceză, germană și engleză.

Tot o dată voĭ prepara și pe aceĭ care ar dori a se prezenta la esamenele de bacalaureat, de litere sau de științe, conform programuluĭ de studiĭ, în vigoare.

Condițiunĭ avantajoase, viață de familie.

Pentru condițiunĭ a se adresa direct la subsemnatul:

Doctor *J. Grossmann*, profesor universitar, Rue de l'Amazone No. 13. Bruxelles (Belgique).

A APĂRUT

Calendarul DACIA

PE ANUL 1898

SUB DIRECŢIUNEA D-LUĬ

I. L. CARAGIALE

Cuprinsul bogat al Calendarului „DACIA“, *întrece în artă şi bucăţi literare, tot ce a apărut pînă acum. Vederile principale ale Iaşului, redate în admirabile clişee, sunt, în adevĕr, adevărate capo d'opere — iar în partea literară. unde sunt publicate Nuvele, Poveşti, Poesiĭ etc. — şĭ-aŭ dat întîlnire toate penele de elită ale literaturei.*

Preţul unuĭ exemplar pe hîrtie velină 1 leŭ 25; pe hîrtie de lux 2 leĭ 50.

Depositul general la Tipografia „DACIA“ strada Golia 42. De vînzare se găseşte la principalele librării din ţară.

Agenţia Teatrală

28—Str. Lăpuşneanu—28

Primeşte abonamente, anunciurĭ şi orĭ-ce soiŭ de publicaţiunĭ pentru ziarul *„L'Indépendance Roumaine“* şi revistele *„La Grande Toilette des Dames“*, *„Les petites Gravures“* şi *„La Confection“*.

Emite *bilete de Wagons-Lits* pentru ţară şi străinatate şi *bilete Circulare* pe toate liniile ferate ale Europeĭ şi toate combinaţile uzitatei

De vînzare via fosta Mantu Daraban, casa bună de locuit, 5 pogóne vie etc. situată la soşaua Buciumĭ departare de 4 chilometre de Iaşĭ

A se adressa la D-l avocat Bădărău

Farmacia Andreĭ Cruceanu

din

TĂRGU-NEAMŢ

Subsemnatul am onoare a inştiinţa pe onorabilul Public, care este hotărît a visita în timpul vereĭ oraşul Tărgu-Neamţ, renumitele băĭ de la oglinzĭ, sau splendidele locurĭ de vară din împrejuirimile oraşuluĭ Tg.-Neamţ, că din luna Ianuarie a. c. am luat în posesie Farmacia din acest oraş şi că n'am cruţat muncă nicĭ banĭ pentru a o rîdica la nivelul farmaciilor celor maĭ moderne, înzestrînd'o tot odată în belşug cu din toate necesare; aducînd pe lîngă un deposit mare de drogherie, preparate străine, articole de cautciuc, săpunerie, parfumerie, Eau de cologne, etc. etc., şi un mare deposit de ape minerale din ţară şi străintate direct de la Surse...

Ast-fel că sunt în posibilitate de a ser vi pe onorabiliĭ visitatorĭ, cu din toate ce se atinge de branşa mea de farmacist.

CU STIMĂ
Andreĭ Crucianu

16000 leĭ sunt de dat cu împrumut cu ipotecă, fie într'o singură sumă, fie în sume parţiale.

A se adresa la d-l avocat Bădărĕŭ, 36 strada Păcurarĭ Iaşĭ.

Alexandru A. Bădărău
Avocat
Strada Păcurarĭ

G. ADAMESCU

MANUAL DE POETICĂ

pentru

ŞCOALELE ROMÂNEŞTI

Exemple, regule, analize literare, notiţe istorice.

Un volum de 550 paginĭ, (garmond, petit şi nonpareil).

PREŢUL 5 LEI

Deposit general: Libraria LA BISERICA ALBĂ, CALEA VICTORIEI Bucureştĭ. 58

A. G. DABIJA

AVOCAT

S'a mutat strada Golia 67, vis-à-vis de Redacţia ziaruluĭ «Opinia».

D. S. IONESCU

FRISER - PARFUMER

Iaşĭ, No. 30, Strada Golia No. 30.

MARE ASORTIMENT DE PARFUMERII

NEGRITINĂ ŞĬ FLAVULINĂ

(tinctură pentru colorat părul)

APA DE CHININĂ

preparaţiune proprie, remediu sigur contra mătreţeĭ

1 LEU FLACONUL

Pour avoir de la Véritable Eau de Vichy

La vogue si justement méritée de l'eau de Vichy dans notre pays a suscité de nombreuses imitations qu'on cherche a lui substituer. Pour être cetrain d'avoir de l'eau de Vichy naturelle et authentique, il faut toujours reclamer l'une des trois sources qui appartiennent á l'Etat français: *Vichy-Célestins, Vichy-Hôpital* ou *Vichy-Grande-Grille*. L'eau de ces sources, embouteillée, sous le contrôle et la garantie de l'Etat français, se conserve parfaitement, sans perdre de ses qualités par le transport. Exigez donc toujours l'un des noms: *Célestins, Hôpital* ou *Grande-Grille*, imprimés en lettres blanches sur fond noir, sur l'étiquette et sur la capsule.

SOCIETATE ROMÂNĂ

DE

Asigurărĭ Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA“

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:

INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieţeĭ“ „GENERALA“ *asigură:*

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.

b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).

c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţilor la moartea părinteluĭ.

d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala“** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237,855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.

2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala“** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.

3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala“** îĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi îĭ eliberează şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala“** îĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA“ maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ“** din Brăila, la Succursala din Bucureştĭ, 2 Strada Smârdan, şi la toate agenţiile din ţară.

LIBRARIA şi PAPETERIA

TH. P. MAXIMOVICĬ

IAŞI. — Str. GOLIA No. 54.

Recomandă bogatul seu asortiment în **articole de şcoală, articole de birou, hărtie de poştă în cutiĭ**, colorată şi fantazie în diferite formate, **articole de pictură**, boele aquarele, pensoane, palete, pănză şi cele necesare la studiu pentru scolarĭ.

Cărţĭ pentru premiĭ.

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA“

de la COPOU, lîngă Iaşi

proprietatea d-luĭ **Ión S. Ionescu**

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somităţile medicale, maĭ ales prin abondenţa sulfaţilor de *sodiu* şi *litiu* ce conţine.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgaţie, nu face nicĭ un deranjament în stomah şi nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vânzare la toate farmaciile şi drogheriile.

Depositul şi orĭ-ce informaţiĭ la d. *I. S. Ionescu*, strada Alexandri No. 11, Iaşi.

Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *Bucureştĭ, str. Vesteĭ No. 15.*

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat Cl. I. Lei	Cl. I. B.	Cl. II Lei	Cl. II B.	Cl. III Lei	Cl. III B.
Paşcanĭ	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ	18	20	12	85	8	85
Roman	12	55	9	05	6	25
Bacău	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ	26	75	17	65	11	57
R. Sarat	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ	26	35	17	35	—	—
Brăila	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ	22	45	15	10	10	25
R. Sarat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

La Libraria

Th. MAXIMOVICI

din Iaşĭ, strada Golia

Se primesc abonamente la ziarul

„TRIBUNA“

din Sibiiŭ

Preţul abonamentuluĭ:

Pentru 1 an . . . . 40 leĭ
« 6 lunĭ . . . . 20 «
« 3 lunĭ . . . . 10 «

DE VINZARE

9000 vedre vin alb şi roş, recolta anilor 1891, 1892, 1985 şi 1896 din viea Naslău de pe moşia Cărjoaia îngă Cotnarĭ.

A se adresa la dl Vasile I. Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-frumos

Iaşĭ.—„DACIA“, Tipografia-editoare P. Iliescu & D. Grossu Str. Golia.

ANUL I No. 187 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞI — DUMINICĂ 14 DECEMBRIE, 1897.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
ncep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ luni şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase luni 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Bani

ANUNCIURILE
In Iaşi şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In streinătate, *direct la administraţie* şi la toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 bani

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

O NOUĂ INFAMIE UNGUREASCĂ

Dezertoriĭ

Anevoie 'şĭ putea închipui cine-va un sfîrşit maĭ potrivit pentru incursiunea, de acum douĭ anĭ, a unanimităţiĭ d-luĭ Sturdza, de cît spectacolul grotesc pe care 'l oferă parlamentul de cîte-va zile încoace.

Şi ceea ce se petrece în adunarea deputaţilor, e absolut firesc, date fiind împrejurărilor — cu toate că fenomenul este noŭ şi cauza care'l determină, nelămurită pentru ceĭ carĭ se mulţumesc să privească lucrurile numaĭ la suprafaţă.

Politica de ucaz căzăcesc pe care o face d. Sturdza de cînd a înţeles că n'are destule resurse intelectuale pentru a se impune partiduluĭ prin virtuţile sale superioare, trebuia fatalmente să tot mărească puterea de expansiune a sentimentelor înăbuşite în inima umiliţilor resemnaţĭ, pînă cînd a ajuns să ne facă să asistăm la desmembrarea, definitivă şi ridiculă, a chinuiteĭ sale înjghebărĭ politice.

Şi ceea ce este extra-ordinar în debandada hîrbuiteĭ colectivităţĭ nu e procesul de descompunere, care'şĭ urmează drumu-ĭ firesc — ci tocmaĭ faptul că hoitul, putred şi dezagregat, rămîne încă în picioare, imund şi pestilenţial, ca cum s'ar fi încăpăţînat să împrăştie molima morală înainte de a se coborî în noaptea de vecĭ.

Căcĭ, o majoritate compactă ale căreĭ cîte-va voturĭ, din prisos, să se deplaseze pe o chestie fundamentală, s'a maĭ vĕzut - rar, dar s'a vĕzut; o majoritate care, surprinsă saŭ uzată, să cedeze terenul la un moment dat pentru a evita o întîlnire extraparlamentară violentă, iarăşĭ s'a vĕzut cîte o dată; dar ca o unanimitate absolută să se evaporeze într'un moment, şi ministerul să dosească din faţa minorităţiĭ, devenită ea unanimitate — acest caz este unic în analele parlamentare.

Şi, totuşĭ, aşa s'a întîmplat în Camera colectivistă. Miniştriĭ, colegĭ pînă ierĭ aĭ d-luĭ Sturdza, şi leaderĭ aĭ majorităţiĭ din ajun, aŭ sfăşiat, zile întregĭ, pe preşedintele consiliuluĭ, în sgomotoasa aprobare a Camereĭ — corp legiuitor a căruĭ reală expresiune cată să fie banca ministerială.

Şi în acest rezboiŭ de moarte, liberaliĭ n'aŭ avut nicĭ satisfacţia jalnică de a putea zice că şeful lor a luptat bărbăteşte dar fără noroc — nu, căcĭ d. Sturdza a fugit din faţa adversaruluĭ şi 'şĭ a lăsat cohortele fără comandant şi fără apărare.

D. Sturdza este, decĭ, chiar după partizanĭ seĭ, un dezertor — şi dezertoriĭ nu întîlnesc milă nicĭ la judecătoriĭ ceĭ maĭ blajinĭ.

Şi cu toate acestea, colectivitatea stă în picioare — proptită de buget, într'adevĕr, dar în picioare — ca Muscaliĭ din faţa Moscoveĭ, despre carĭ un general francez zicea că sunt aşa de tenacĭ, în cît, după ce'ĭ împuştĭ, trebue să le daĭ brîncĭ ca să cadă jos.

Cum se conciliază această anarhie vĕzută cu dominaţiunea de fapt pe care continuă a o exercita partidul liberal, e o întrebare la care nu se respunde de cît cu date împrumutate da la însăşĭ psichologia colectivistuluĭ.

D-niĭ Nacu, Cantacuzino şi Iepurescu — cele treĭ-patru sentinele carĭ maĭ fac gardă la cortul nefericituluĭ ministru preşedinte, ştiŭ din experienţă cît temeiŭ trebue pus pe aierile de independenţă pe carĭ le ia liberalul cînd nu riscă nimic. Valnerabil ca tot negustorul fără capital dar care învîrteşte afacerĭ întinse, colectivistul se înfioară la ideea că i s'ar cere într'o zi să'şĭ depună bilanţul. Şi cum toată colectivitatea mofluză lucrează în comandita acestor corifeĭ carĭ formează consiliul de administraţie al băncĭ Sturdza, Carada & Comp. — toată căracuda naţională îşĭ va înghiţi veninul cînd comanditariĭ se vor hotărî să uzeze de mijloacele drastice.

Şi o dovadă că raţionamentul camarileĭ din jurul d-luĭ Sturdza este întemeiat pe firea reală a liberaluluĭ, este faptul că d. Aurelian, prototipul acesteĭ secte rozătoare, a făcut risipă de apă de trandafir pentru discursul seŭ din Cameră.

O altă dovadă ne o va da votul în total asupra respunsuluĭ la mesagiŭ — vot care va cuprinde, într'o duioasă armonie, şi pe dezertorĭ, şi pe resemnaţĭ, şi pe revoltaţĭ — cîtă vreme farmecul bugetuluĭ va fi aci pentru a lipi şi a îmbina mozaicul de hîrburĭ carĭ se împrăştie în timpul exerciţiilor violente.

Ca o adunătură de oamenĭ cu moravurĭ primitive, carĭ se sărută ca să se împedece reciproc de a se scuipa, nu se cade să deţie puterea, e altă chestie...

G. Rădulescu.

In Arad

Intrunirea pe care Rominiĭ trebuiaŭ s'o ţie joĭ în Arad, spre a protesta contra proiectuluĭ de maghiarizare, a fost oprită de primarul local, de şi iniţiatoriĭ aŭ respectat toate sofismele legilor ungureştĭ asupra libertăţeĭ intrunirilor.

Rominilor din provincie li s'a oprit de a merge la Arad. Cu toate acestea, peste 4000 de Rominĭ aŭ manifestat pe strade.

Episcopatul unde episcopul în persoană a oficiat o leturghie, era inconjurat de jandarmĭ şi de detectivĭ.

Manifestaţiunile aŭ fost entusiaste.

Publicăm în a doua pagină toate amănuntele acesteĭ manifestaţiunĭ.

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Pomana. Dimineaţa era cu neputinţă de străbătut strada de sus, în faţa bisericeĭ sfîntuluĭ Spiridon. Era ca un roiŭ enorm ce se abătuse asupra bucăţiĭ de loc dinaintea porţeĭ celeĭ marĭ care duce în curtea spitaluluĭ şi a bisericeĭ; calicĭ, zdrenţeroşĭ, rufoşĭ, se grămădeau, se luptau, se striveau şi tremurau de frig în aşteptarea clipeĭ fericite cînd le-o veni rîndul.

Rîndul! O sumă de doĭ, treĭ gologanĭ sau o pîne, iată partea fie-căruia. Şi în schimb o dimineaţă de aşteptare pe frig, o luptă obositoare, răbdare de fier pe un ger muşcător. E ziua pomeneĭ, după ziua hramuluĭ.

Ierĭ — un banchet cu şampanie; azĭ banchetul celor carĭ n'au avut parte la „banchetul vieţiĭ" cum ar zice o expresie uzuală; ierĭ darea de samă a bugetuluĭ milioanelor ce posedă aşăzămîntul mare al sfîntuluĭ Spiridon, azĭ budgetul restrîns destinat să mîngîie pentru un ceas sărăcimea de ultimul grad a Iaşuluĭ.

Iar la toate aceste ceremoniĭ, bolnaviĭ în halatele albastre, privesc de la ferestĭ cu ochiĭ doriţĭ de libertate. Sunt mulţĭ între eĭ care nu duc lipsa pînĭĭ şi a locuinţiĭ, dar ţintuiţĭ de de boală la patul de fier, patul de pomană, eĭ invidiază poate sărăcimea zdrenţuroasă încătuşată de foame dar putînd să se zbată şi să se lupte ca să încapă la rînd pentru o pîne, sărăcimea sănătoasă care sub cerul liber poate să tremure de frig.

UN CENTENAR

Iubirea luĭ Heine. — O carte originală. — Cine sunt eroinele. — Risipă de nemurire. — Iubiţĭ pe poieţĭ! —

Nicĭ-odată viaţa unuĭ poiet nu devine maĭ interesantă decît... după moartea luĭ. E un proces de poetizare şi spiritualizare în jurul tuturor împrejurărilor vieţeĭ care s'a stins; e un început de apoteoză a tot ce a sevîrşit, în virtuţile ca şi în neajunsurile sale, în însuşirile marĭ ca şi în defectele micĭ.

Va fi fost poietul cunoscut, cetit sau admirat în timpul vieţeĭ, dar odată intrat în împărăţia Cerurilor el este zeificat, un timp maĭ scurt orĭ maĭ lung, fără ca în parte fie-care să-şĭ poată da seama în ce chip concepţia despre om se schimbă şi se măreşte întru atît.

Amănuntele îmbracă haina unor importante caractere; lucrurĭ nedemne de marea publicitate se trîmbiţează şi se întind — iar din toate se statorniceşte istoria postumă, istoria documentară, istoria bogată a uneĭ vieţĭ de scriitor.

*

Originală în feliul eĭ este cartea apărută zilele din urmă la Zurich cu prilejul centenaruluĭ luĭ Heine, sub titlul: «Heines Liebesleben» — *Viaţa amoroasă a luĭ Heine.*

Marele poiet liric fiind în primul rînd cîntăreţul iubiriĭ, schimbăcios şi răsfăţat preot al dragosteĭ, e lesne de înţeles cîtă variaţie de nume se găseşte în «lista" iubitelor orĭ a amantelor luĭ Heine.

Numaĭ din numele acestea, gingaşa, frumos-sunătoare, nenumărate, s'ar putea întocmi un poiem de superbă armonie şi... ironie.

Broşura de care pomenim pune fiinţe adevărate, nume de femeĭ unele cunoscute, altele modeste şi umile, în titlurile poeziilor lirice din diferitele ciclurĭ.

Din cele cuprinse în ea urmează că Heine a fost unul dintr'aceĭ poieţĭ carĭ aveau maĭ puţin drept să se plîngă în potriva soarteĭ.

*

Dar plîns-a Heine vre-odată? Cine ar putea deosebi în reţeaua fină a ritmelor şi rimelor luĭ lacrima şi tristeţea ţesute în bogăţia fantastică şi nebunia prefăcută a stihurilor luĭ fermecătoare?

Aşa e întocmit sufletul omuluĭ: variaţia e trebuinciosă simţiriĭ luĭ, de iubire ca şi de ură. Iar poieţiĭ par a fi făcut un drept saŭ capriţiŭ legiuit din statornica nestatornicie.... Orĭ, e poate aci unul din caracterele profundeĭ senzibilităţĭ; e poate aci o dovadă a putereĭ de a iubi măsurată prin graba de a uita?

Incepînd cu fata călăuluĭ german Sefchen pînă la modestă fată burgheză a Parisuluĭ, naiva Mathilda, cine poate număra pe eroinele etern vibrătoruluĭ cînt?

Jurămîntul cel dintîiŭ, jurămîntul sfînt al iubiriĭ începătoare îl făcu poietul uneĭ fete de călăŭ într'o cameră lugubră cu mîna pe enorma unealtă de omor cu care sute de oamenĭ fusese decapitaţĭ. «Şi în sărutarea ce am dat feteĭ — zice Heine — am întrupat batjocura pentru calîul — tată şi pentru toate prejudiţiile învechite ale societăţiĭ».

Lucrarea apărută la Zurich stabileşte pentru întăia dată adevărul povesteĭ acesteia a iubiriĭ pentru fata de calîŭ. Şi cîte i-aŭ urmat! Verişoarele poietuluĭ Molly Heine şi maĭ tîrziŭ Theresa, sora eĭ, fură rînd pe rînd adoratele poietuluĭ; urmară apoĭ femeĭ maĭ mult saŭ maĭ puţin necunoscute, maĭ mult saŭ maĭ puţin inculte şi maĭ mult saŭ maĭ puţin frumoase; apoĭ o prinţesă, apoĭ copile trecătoare, fete bogate, femeĭ comune, azĭ la Berlin, mînĭ la Hamburg, apoĭ la Paris unde reuşeşte, poate pentru întăia oară, iubirea trainică şi mare să-l înlănţuie de o femeie — care n'a înţeles nicĭ odată un cuvînt din ce a scris Heine, o uşuratecă franceză cu care a împărţit traiul şi mormîntul.

*

Şi cîte geniale versurĭ risipite în preajma tuturor, a tuturor! Care din ele ar fi putut discerne momentul cînd nemurirea trecu pe lîngă dînsa şi o învălui? Care ar fi putut presupune că zîmbetul saŭ amărăciunea ce dărueşte sufletuluĭ geniatuluĭ poiet se preschimbă în diamant etern de lirism saŭ de ironie? Că glasul eĭ va da naştere unuĭ cîntec care să străbată veacurile şi omenirea cîntat din gură în gură?

Cît e de curios şe de interesant fenomenul acesta care operează schimbarea aceasta a privirii de femee în rază de geniŭ, a cuvîntuluĭ rece în vers sublim!... Nimic nu e vecinic şi iubirea cu atît maĭ puţin, zice Heine într'o strofă nemuritoare. Dară ce a aşternut poietul odată — poietul mare — trece prin nouriĭ vremeĭ, se cristalizează şi se perpetuează.

Iubitele luĭ Heine, muritoare de rînd în mare parte vor moşteni în schimbul întîmplăriĭ care le-a pus în calea sublimuluĭ cîntăreţ, eternitatea pe care el a risipit-o fără voie, fără măsură dar şi fără pereche în istoria lirismuluĭ omenesc. Fetelor, iubiţĭ pe poieţĭ!.... L.

Iată cuprinsul adreseĭ trimisă d-luĭ N. Filipescu de către un număr însemnat de avocaţĭ aĭ baroului din Iaşĭ.

Stimate Domnule Filipescu,

Am fost ceĭ d'întîĭ a deplînge groznicul sfîrşit al dueluluĭ ce l'aĭ avut cu d. Gh. Em. Lahovary, nu ne-am îndoit însă nicĭ odată de perfecta lealitate şi corectitudine a luptei, şi astă-zĭ cînd vedem înverşunarea şi făţărnicia cu care se speculează o atare nenorocire în potriva d-tale, graba cu care s'a pus în mişcare tot aparatul justiţieĭ pentru a te doborî cu litera moartă a uneĭ legĭ căzută în desuetudine desevîrşită, te rugăm, cu adînca convingere ce o avem în nevinovăţia d-tale, să ne facĭ cinstea de a ne încredinţa apararea d-tale.

I. Manu, V. Sculy-Logothetides, D. Alexandrescu, Gh. Irimescu, Theodor, Chirilovicĭ, V. Dimitriu, A. A. Bădăreu, D. Grigorovicĭ, N. Nicolaidi, G. Mihail, St. Mandrea, C. P. Constantiniu, C. M. D. Miclescu, P. Sion, Gh. V. Grigoriu, S. Manu, A. Dabija, D. A. Grecianu, D. Andreĭ-Fărcăşanu, Nebunelli, Brăescu, M. Ianculescu, ş. a.

D. N. Filipescu a respuns aceseĭ adrese că este hotărît de a se înfăţoşa fără de nicĭ un apărător d'inaintea tribunaluluĭ, şi că mulţumeşte din toată inima d-nilor avocaţĭ din Iaşĭ pentru sprijinul ce i l'aŭ oferit în această tristă imprejurare.

PAPA
şi
DEVASTARILE DIN BUCUREŞTI

Osservatore Romano, adesea organ oficios al Sfîntuluĭ Scaun, dar de multe orĭ gazetă aventuroasă, face, cu privire la mişcarea antisemită din capitală, nişte reflecţiĭ originale carĭ par inspirate de d. Ferechidi, atît sunt de potrivite cu veacul nostru luminat.

Le traducem aci pentru ca ministrul de interne să le aibă la îndemînă în ziua cînd va fi dator să vorbească din noŭ în chestiunea aceasta gingaşă:

„Astfel de mişcărĭ populare", zice ziarul papal, „sunt semne ale justiţieĭ luĭ Dumnezeŭ, care apasă asupra acestuĭ popor deicid care, neputînd priva de bunurile cereştĭ omenirea rĕscumpărată de Christos, se sileşte să 'ĭ răpească bunurile pămînteştĭ".

Apropierea istorică prin care gazeta S-tuluĭ Scaun caută să stabilească această doctrină, e de o încîntătoare ciudăţenie.

După părerea sa, devastarea din Bucureştĭ constitue un fapt noŭ într'o lungă serie de asemenea fapte, acte misterioase şi sublime pe carĭ nicĭ o voinţă omenească n'a putut să le producă şi în carĭ se manifestă direct mîna minunată a luĭ Dumnezeŭ.

„Istoria a înregistrat multe exemple analoage de pedepse teribile pe care justiţia divină le-a dat nelegiuiţilor, pedepse cu totul inexplicabile prin cauze imediate: alt-feliŭ au perit hughenoţiĭ, albigeziĭ, ieniceriĭ şi mameluciĭ."

„Hughenoţiĭ" continuă *Osservatore*, „visaŭ să scoată Franţa afară din credinţa strămoşească; poporul, creator inconştient al judecăţiĭ luĭ Dumnezeŭ, 'ĭ a aruncat pe eĭ afară din Franţa şi din lume. Măcelul ereticilor din noaptea de Saint Barthélemy n'a fost premeditat de nimenĭ...."

Dacă ar fi să urmăm această judecată serioasă, ar trebui ca, de acum în colo, în loc să zicem „ciomagul d-luĭ prefect de poliţie" să zicem, creştineşte, „degetul luĭ Dumnezeŭ."

Orĭ-cum, ciudă trebue să-ĭ fie bisericosuluĭ prezident de consiliŭ că n'a cunoscut maĭ din vreme acest organ de publicitate care exprimă aidoma iubirea de aproapele pe care a propoveduit-o Isus Christos.

Jupan-jupîn

In istoria cuvintelor se cuprinde adesa istoria socială a poporuluĭ, ce vorbeşte acea limbă.

Stările deosebite, prin care a trecut un popor, se oglindesc în mod inconscient în graiŭ, şi dacă istoria nu ne dă dovadă de cutare saŭ cutare stare socială, vine graiul, care ne dovedeşte de existenţa acelor stărĭ.

Cîte nu ne spune în sine cuvîntul *bătrîn*, care prin persistenţa sa în graiŭ ne arată înriurirea adîncă, ce a avut spiritul militar roman asupra locuitorilor din Dacia. Vechiĭ *veteranĭ* eşiţĭ din armată cînd le era părul *cărunt*, cu familie întemeeată, cu fiĭ şi nepoţĭ, se legau de pămîntul dat lor şi aşa au ramas în ochiĭ urmaşilor ca sfetnicĭĭ sfătoşĭ, ca uncheşiĭ cu înţelepciunea vieţiĭ, ca *bătrînĭ*.

Tot acest cuvînt apoĭ a servit a denumi vechea proprietate în satele răzăşeştĭ pe numele primilor proprietarĭ. După *bătrînĭ* se aşezau spiţele răzeşeştĭ, şi se regulau toate pricinele de judecată pentru pămînt.

Cînd apar domniile în ţările romîneştĭ, vedem pe domn încunjurat de o puternică clasă de boerĭ, *oamenĭ de arme*, căcĭ după dreptul feudal, numaĭ nobiliĭ erau militarĭ, şi *boerimea* la noĭ a format *nobleţa* teritorială şi de arme.

Puse domniile noastre sub înriurirea directă polonă, vedem că toată această nobilime îĭ place a se numi cu titlul vechiŭ slavon *jupan*.

Inţelesul slav al cuvîntuluĭ *jupan* e foarte variat.

Jupan e tradus de Cihac prin *Seigneur, maître, patron*; **jupa** maĭ înseamnă *paroisse, domesticité*; **jupa** significat regionem aliquam habitatam vel ejusdem regionis homines congregatos; **jupa** maĭ însamnă *comună, obştea comuneĭ, familia, district, primar, bailli, préposé*, chef d'un comitat en Hongrie (işpan, fişpan); iar în Polonia *jupan* era un *înalt funcţionar, administrator*.

Intinderea întrebuinţăriĭ acestuĭ cuvînt arată că şi Romîniĭ, ca uniĭ ce au împrumutat forma de stat de la vecinĭ, aŭ luat acest chip de a numi pe înalţiĭ lor funcţionarĭ.

Noĭ credem dar; şi din documente reiese că vechiĭ *jupanĭ* ce figurează în documente fără titlu anumit, sînt nişte înalţĭ funcţionarĭ şi sfetnicĭ de stat, carĭ orĭ purtau un post în stat şi nu era în moda timpuluĭ de a se trece şi în documente, orĭ eraŭ foştĭ înalţĭ demnitarĭ, carĭ în virtutea marilor lor merite figurau ca iscăletarĭ în documente, dînd credinţă şi putere celor zise de Vodă.

De la mariĭ şi înalţiĭ funcţionarĭ, titlul reverenţios de jupîn a trecut la miciĭ funcţionarĭ, apoĭ la starostiĭ breslelor.

Cocoanele jupanilor eraŭ şi ele numite *jupanese* şi *jupaniţe*; şi nu arare orĭ găsim în documente şi cronicarĭ dat acest nume tuturor boeroaicilor după vremurĭ.

Cît e de suggestivă scena cu Gh. Ştefan, cînd ducîndu-se spre Buciuleştĭ, moşia sa şi întîlnind în drum pe jupîneasa Şafta, i-a oprit rădvanul, a poroncit la ficiorĭ să întoarcă şi suind-o în rădvanul său şi-a luat-o luşĭ să-ĭ fie jupîneasă şi au au ajuns să fie şi *doamnă*.!

Ţara noastră era plină de *jupînĭ* şi *jupînese*. De la Hotin la Milcov şi de la Milcov la Severin toţĭ înalţiĭ demnitarĭ erau jupînĭ şi toate soţiile lor erau *jupînese*.

Cuvîntul chiar de *jupîn* e de mult introdus în limbă, căcĭ ne dă pe *a+n* schimbat în *î*, ceea ce nu ne dă cuvintele slavone ca *blană, strană, rană*, etc.

Şi starostiĭ de bresle erau jupînĭ; calfele din breaslă încă treceau drept jupînĭ pentru ucenicĭ. Fie-care breaslă apoĭ îşĭ avea anumiţĭ inşĭ însărcinaţĭ cu vînderea produselor: *iminiĭ, curelè, arce, cuşme*, etc. De obiceiŭ la tejghea se rînduiau ceĭ maĭ bătrînĭ; în deobşte era *maestrul*, care el desfăcea marfa, stînd la treabă, pe cînd calfele şi ucenicĭĭ lucrau în odăiţa din dos; căcĭ maĭ de mult fie-care *maestru* îşĭ avea dugheana în aceiaşĭ casă, unde se şi lucra...

O dată toţĭ aceştĭ stăpînĭ meseriaşĭ numiţĭ *jupînĭ*, de ucenicĭ şi de muşteriĭ; femeile lor, erau numite tot *jupînese*, cum se maĭ zice şi azĭ în cinste la mahala şi la ţară.

Ţăranul nostru şi azĭ are încă în cinste cuvîntul *jupîn*, aşa cum a fost maĭ din vechĭ.

Cu totul de altfel stau lucrurile la tîrg. Aicĭ cu vremea s'a sporit elementul jidovesc, venind din Galiția și Rusia. În scurt timp eĭ au acaparat comerțul și industria, luînd locul romînuluĭ, care a alergat după slujbe, căcĭ în evoluția modernă a societățeĭ romînești, forma nouă de stat lărgind cercul *boerilor* cum și a *boeriilor*, adică a funcționarilor și a funcțiunilor, nimic maĭ natural ca fiul breslașuluĭ romîn să tindă spre funcționarism, părăsind meseria părintească, schimbîndu-șĭ haina, portul și vorba chiar.

Și era obiceiŭ maĭ de mult ca vechiĭ boerĭ și stăpînĭ să poarte anteree lungĭ, încinșĭ cu brîe; apoĭ să maĭ poarte și niște barbe marĭ. Era o distincțiune socială în purtarea barbeĭ. Viața modernă a schimbat totul. Șlicul s'a înlocuit cu pălăria, antereul cu gherocul nemțesc, pantaloniĭ vechĭ largĭ cu ceĭ de azĭ strîmțĭ pe vine; în locul barbelor marĭ azĭ avem în obiceiŭ raderea barbeĭ, ceiea ce a sporit breasla bărbierilor, singura corporațiune romînească maĭ puternică azĭ!

Cercul vechilor bresle s'a spart. Sub Mihaĭ Sturza s'a dat ultima lovitură și sînt pline de învățăminte actele timpuluĭ, care dovedesc cu cîtă trudă și luptă i-au nimicit breslele.

In locul breslașilor romînĭ s'au rîdicat industriașul și comerciantul ovreŭ; Ovreiul dus de considerente religioase continuă de a purta antereŭ încins cu brîu lat; tot din considerente religioase el purta și poartă barbă.

Meseria, portul, barba, iată atîtea considerente, care au făcut ca numele de *jupîn* să treacă de la boerĭ, la breslașĭ și prin bresle la jidanĭ.

Unește la aceasta spiritul satiric, care și-l varsă romînul asupra jidanuluĭ în creațiunile sale literare și ne vom explica peiorizarea cuvîntuluĭ *jupîn*.

Peiorizarea s'a făcut la orașe, ca centre ovreeștĭ; satele au remas pentru moment puțin influențate de această peiorizare de înțeles.

Gh. Ghibănesou

Parlamentul

CAMERA

Ședința din 12 Decembre 1897.

La ordinea zileĭ urmarea discuțieĭ asupra proiectuluĭ respuns la mesagiŭ.

D. **Take Ionescu** luînd cuvîntul declară că d. Nacu nu avea dreptate cînd vorbea despre o înțelegere între liberaliĭ cariĭ atacaseră guvernul, cu adversarĭ fățișĭ aĭ guvernuluĭ. De altmintrelea în discuția adreseĭ, nu a fost de loc vorba despre opoziția de principiŭ între liberalĭ și conservatorĭ. Dacă aceasta opoziție ar înceta, întreaga noastră viață politică ar cădea într'o amorțeală complectă.

Ceea ce s'a discutat până acum, sunt neînțălegerile din sinul partiduluĭ liberal. Ni s'ar putea obiecta că aceste sfezĭ în familia liberală nu ne privesc. Aceasta ar fi adevĕrat dacă guvernul și cu partidul liberal ar forma un singur bloc.

Dar nu e asta situația. Guvernul actual, dacă este să dăm crezare d-luĭ Aurelian, nu reprezintă forțele partiduluĭ și aceasta complică foarte mult lucrurile.

In care parte se găsește evanghelia liberalilor? La d-niĭ Aurelian, Delavrancea, Xenopol, saŭ la d-niĭ Sturdza și compania? Se neagă că sunt desbinărĭ. Decît, d. Nacu ne informează că uniĭ din drapeliștĭ sunt sătuĭ de d. Sturdza. Or *Drapelul* publică în capul coloanelor sale discursul d-luĭ Delavrancea. Este decĭ incontestabil că esistă o neînțălegere între cele două grupurĭ ale majorităților. E foarte regretabil lucru pentru țară, pentru noĭ toțĭ? cariĭ am vroi să vedem pe cele două partide istorice succedîndu-se în mod regulat la putere, dar în acelaș timp în chip solid și sănătos constituite.

O viață politică sănătoasă nu e posibilă decît cu acest preț. Un partid emite o idee, o propogă, o apără cu căldură și ajuns la putere o realizează; opoziția combate această idee dar ajunsă la putere, ea face o concesie, căcĭ ar fi să se condamne o țară întreagă la stagnațiune, cînd aĭ vroi să distrugĭ tot ce face adversarul.

De aceea consider ca un merit pentru d-voastră de a nu fi suprimat legea macsimuluĭ, legea minelor etc. pe care le-ațĭ combătut cu atîta înverșunare și pe care a'țĭ promis că le vețĭ suprima. Vă felicit că n'ațĭ aruncat la coșniță pușca Manlicher ce a'țĭ zis că este un ciomag; vĕ felicit în fine de a fi recunoscut că această pușcă e cea maĭ bună din Europa, de vreme ce a'țĭ comandat încă 15000.

Incă odată declar, că v'ațĭ purtat maĭ bine la guvern de cît în opoziție. Fac însă escepție de cîte-va procedeurĭ revoluționare care vĕ sunt scumpe, precum îndepartarea d-luĭ Fleva, ficțiunea legeĭ Berendeĭ, desmințirea dată de generalul Berendeĭ generaluluĭ Budișteanu în privința pușteĭ Maulicher.

Mă întreb dacă depresiunea de care sufere guvernul nu este consequența atitudineĭ pe care a avut-o partidul liberal în opoziție. Se pot ierta multe lucrurĭ opoziției, numaĭ nu poate cine-va se fie indulgent cu dînsa, cînd ea alege arme care se întorc nu numaĭ contra adversaluluĭ, dar chiar și contra țăreĭ însăși,

Vedețĭ chestia națională.

Să amintim maĭ întîiŭ că pe la 1875, conservatoriĭ eraŭ vînduțĭ austriacilor. Aceasta era ceva sigur, dacă trebue să dăm crezare liberalilor d'atuncĭ. In 1888, din contra, opoziționea unită avea la spatele eĭ pe Rusia. Dimitrie Brătianu, Catargiŭ, Fleva, Paladi, Juvara, se dăduseră cu mînĭ și picioare legate rușilor, In 1893, ne vindeam Ungurilor. D. Sturdza ne acuza de tradare și declară că a sosit momentul pentru Romînia de a'șĭ arata puterile sale și de a interveni în favoarea fraților noștriĭ. Cum voițĭ ca poporul să nu arăte oare-care încredere în cuvintele unuĭ om care are o carieră politică de 40 anĭ? Singur regretatul Al. Lahovari spunea că e pur și simplu vorba de o manevră a unuĭ om fără scrupule.

Pe atuncĭ probabil d, Sturdza nu știa saŭ se prefăcea că nu știe, cumcă influența maghiară va spori în consiliurile monarhieĭ vecine. Căcĭ vedem că nicĭ odată ca acum rolul maghiarilor n'a fost maĭ preponderent. Regele nostru a mers, nu la Viena, ci la Buda-Pesta; pe peptul unuĭ maghiar care a bagat la închisoare pe conducătoriĭ raseĭ romîne din Ardeal, s'a aninat *Coroana Romînieĭ*.

Rezultatul?

D. Sturdza a distrus forța de rezistența a romînilor de peste munțĭ făcînd se oglindească în ochiĭ lor un sprijin pe care știu foarte bine că nu putea să li'l deie. Azĭ, acțiunea. Romînilor în Ardeal este paralizată pentru că aŭ fost înșelațĭ în toate iluziile lor. D-voastră ațĭ vestejit la eĭ orĭ-ce speranță.

Pentru ce jocul acesta cu cele maĭ nobile sentimente ale unuĭ popor? Pentru un interes meschin de a face rĕu unuĭ adversar politic.

Aceasta nu e opera unuĭ trădător; ci a unuĭ om plin de ură, incapabil și mic de suflet.

Ședința se suspendă.

VASILE ALEXANDRI

— —

Domnule Prim Redactor!

Astăzĭ, după anĭ mulțĭ de la moartea celuĭ maĭ dulce și maĭ popular poet al romînilor, Vasile Alexandri, *privighitoarea de la Mircești*, nu maĭ poate fi, cred, un abuz de modestie—astăzĭ tocmaĭ, cînd se practică o nerușinată năvală de abuzurĭ, fără nicĭ o modestie—dacă mi-așĭ permite să dau sfios la lumină una din scrisorile autografe ce am păstrat cu sfințenie din mica mea corespondență literară, de un caracter intim, cu marele poet al Romînieĭ. In anul de cînd datează următoarea epistolă, m'am întors de la Paris în patria mea și scriam deja de treĭ sau patru anĭ în cea maĭ remarcabilă revistă din țară, *Convorbirĭ literare*, pe cînd încă urmam studiile liceale în capitala lumeĭ, unde am stat maĭ mult de o decenie. Vă alăturez aci o copie fidelă, hotărît fiind a trimete Academieĭ romîne originalul, împreună cu alte scrisorĭ adresate mie de Alexandri, pentru a ocupa locul cuvenit în compartimentul autografelor și a manuscriptelor rămase pe icĭ-colea de pe urma puținilor noștri oamenĭ marĭ și zic *puțini*, tocmaĭ pentru că la fiecare pas astăzĭ, daĭ cu nasul numaĭ peste sute și miĭ de iluștri, celebrĭ, eminențĭ, distinșĭ etc.

Aceasta e prima scrisoare ce mi-a adresat nemuritorul poet pe care v'o transmit maĭ jos, respectînd ortografia conținută în ea:

Mircești 16 August 1880.

Domnul meŭ!

Scrisoarea d-voastră mi-au produs o îndoită mulțemire aducîndu'mi douĕ veștĭ interesante și plăcute; una despre mica lucrare artistică a domnuluĭ pictor Petru Verussi, și cealaltă despre ocupațiile d-voastră literare. Cunoscînd talentul d-luĭ Verussi, sunt convins că penelul seu aŭ reușit a încorona fruntea Ginteĭ latine cu nouĕ raze luminoase, și că tabloul seŭ va atrage lauda cunoscătorilor. Sunt mult doritor a'l admira și sper că în curînd, venind la Iașĭ, voĭ avea această mulțemire. — Pănă 'atuncĭ însă, vĕ rog să arătațĭ d-luĭ Verussi complimentele mele sincere pentru alegerea subiectuluĭ seu.

Cît pentru d-voastră, domnul meu, vĕ mărturisesc că mi-ațĭ atras de mult atențiunea prin încercările poetice apărute în *convorbirele literare*, întreprinzînd lucrarea dificilă de a traduce în limba română cele maĭ frumoase poezii din comoara parnasuluĭ francez; ațĭ probat prin mlădierea versurilor că sînteți *poet* și că veți putea orĭ-cînd să vĕ luațĭ sborul cu propriile voastre aripĭ în regiunile idealuluĭ! Curaj dar, Domnul meu, căcĭ dacă e penibilă lupta pentru existența ḑilnică, cultul frumosuluĭ și poezia sînt pentru luptător ceĭ maĭ dulcĭ mângâitorĭ și ceĭ maĭ nobilĭ sprijinitorĭ în viață. Numele ce purtațĭ îmĭ este cunoscut nu numaĭ prin scrierile d-voastră, dar și prin multe și scumpe amintirĭ din copilărie și din junie. Bunul dv. au fost amic cu părintele meu și au ședut anĭ mulțĭ în casa noastră; îmĭ place dar de a vedea pe unul din nepoții seĭ aspirând la dobândirea renumeluĭ, ce 'l va capata negreșit, prin perseverență și iubire de glorie națională!..

Al d-voastră devotat servitor.

V. Alexandri.

P. S. Vĕ trimet un exemplar din *Despot Vodă*. Primiți-l ca un semn de confraternitate.

V. A.

Tot în timpul cînd am primit scrisoarea de maĭ sus, participam cu năzuință și cu multă plăcere la ședințele literare și mult interesante ale societățeĭ *Junimea* care aveau loc în fie-care sîmbătă în salonul d-luĭ Vasile Pogor, la d- Iacob Negruzzi și la d. Nicu Gane, Președinte azĭ al Senatuluĭ și mare Primar al Iașuluĭ!

In aceste saloane, la aceste admirabile și neuitate serate literare de *sîmbătă* am cunoscut o sumă de oamenĭ de valoare, dar singuriĭ cu care am legat cea maĭ strînsă prietinie, cu care am căzut în cea maĭ dulce afinitate sufletească a fost buniĭ meĭ amicĭ Mihail Eminescu, Vasile Conta și compositorul George Scheletti, cu care am fost în relațiune intimă de afecțiune și de la care păstrez o sumă de frumoase suvenire, și multe scrisorĭ interesante de la toțĭ treĭ ce vor vedea odată lumina tiparuluĭ.

Primiți d-le Prim-Redactor o frățască strîngere de mînă.

Petru V, Grigoriu

INFORMAȚII

— —

D. D. Mesteș, comerciant casap, a cerut primărieĭ printr'o suplică să'ĭ acorde exploatarea compartimentuluĭ de triperie de pe lîngă noul abatoriŭ. Intreprinderea aceasta prezinta, pe lîngă folosul curat material pe care'l urmărea comerciantul, și un folos public căcĭ impedeca de a se maĭ face în oraș spălarea și pregătirea măruntaielor în condițiile mizerabile cum se făceau pînă acum.

Primind petiția, d. Tacu, amicul călduros al progresuluĭ și iubitorul de inovațiunĭ folositoare, o rezolvă în sensul cerut de d. Mesteș, adică îĭ închiriază compartimentul cu 100 de leĭ pe lună; ba, încîntat de propunerea negustoruluĭ, îl și sfătuiește să'șĭ aducă de la Budapesta oamenĭ speciali pentru pregătirea tripelor.

După ce'ĭ pune rezoluția, primul ajutor de primar trimite și intendentuluĭ de la abatoriŭ o adresă prin care'ĭ făcea cunoscut să încredințeze d-luĭ Mesteș compartimentul respectiv.

După cîte-va zile, însă, acelaș ajutor de primar autorizează pe douĭ evreĭ abia sosițĭ din Rusia să spele și eĭ măruntaie, acasă, după sistemul barbar, care consistă în a pregăti cîrnațĭ și alte răciturĭ în albia în care scaldă copiĭ bolnavĭ saŭ în vase și maĭ murdare!

Acest mod de a înțelege întreprinderile romînești și obligațiunile serviciuluĭ sanitar e special d-luĭ Tacu, de aceea nicĭ nu insistăm asupra luĭ. Ceea ce am dori să întrebăm pe candidul prim ajutor de primar este: de ce s'aŭ maĭ cheltuit atîția banĭ cu noul abatoriŭ dacă avea de gînd să otrăvească populațiunea orașuluĭ dînd voie să se pregătească alimentele tot după vechiul și primitivul sistem de la Salhana?

Numaĭ atît.

— —

Comitetul delegațiilor secțiunelor Camereĭ pentru discutarea proectulnĭ de reorganizarea învățămîntuluĭ secundar și superior s'aŭ întrunit aseară. Și aŭ ales președinte pe d. Mateĭ Corbescu, secretar pe d. Bianu și raportor pe d. C. Dumitrescu-Iași.

— —

Dintr'o statistică stabilită prin îngrijirile ministruluĭ domeniilor, rezultă că școlile de comerț din țară sunt frequentate de o populațiune de elevĭ care se repartizează ast-fel: 59 la sută romînĭ, 34 la sută israeliți și 7 la sută străinĭ de diferite naționalități.

La Iași, 53 la sută din eleviĭ care frequentează școala de comerț sunt israeliți și 43 la sută romînĭ.

Diferența de 4 la sută e decĭ din străinĭ.

— —

Pentru a nu da loc la nicĭ o neînțelegere, ținem să spunem că spusele din acest ziar privitor la furturile din Negreștĭ ne-au fost comunicate de corespondentul nostru din Vasluĭ, iar nu de corespondentul din Negreștĭ care obicĭnuește totdeauna să iscălească cele ce comunică ziaruluĭ nostru.

— —

Precum am anunțat Duminică va avea loc în Bucureștĭ alegerea rectoruluĭ universitățeĭ.

E mare neînțelegere între profesoriĭ ocultiștĭ asupra fixăreĭ uneĭ candidaturĭ.

Pe lîngă candidațiĭ despre care am vorbit într'un număr trecut maĭ e candidat la rectorat si d. Gr. Ștefănescu.

Așa dar, pînă acum avem următoriĭ candidațĭ: D-niĭ dr. Măldărescu, V. A. Urechiă, Aristid Pascal, Gr. Ștefănescu C. Dumitrescu—Iașĭ.

După cît se spune, profesoriĭ ocultiștĭ nu sunt cu toțiĭ de acord asupra nicĭ unuia din acești candidațĭ.

Pentru a evita neînțelegerile cea maĭ mare parte din eĭ sînt hotărîțĭ să voteze tot pentru d. Titu Maiorescu, care se bucură de cea maĭ mare stimă și de cele maĭ multe simpatiĭ printre colegiĭ săĭ.

E cu atît maĭ sigură realegerea d-luĭ Maiorescu cu cît însuși d. Haret, ministrul Cultelor dnrește aceasta.

— —

O nouă infamie ungurească

Adunarea din Arad oprită

Telegrama de protestare.—Inainte de adunare.— Apucăturĭ nedemne.— Sătenii.—La episcop.

Și întrunirea pe care Romîniĭ voiau s'o ție Joĭ la Arad, a fost oprită. Faptul a fost adus la cunoștința inițiatorilor adunăriĭ de primarul orașuluĭ, d. Salacz, care a recurs la toate sofismele legilor ungurești.

Romîniĭ au protestat și au declarat primaruluĭ că eĭ nu-șĭ iau respunderea urmărilor acestuĭ nou abuz

Telegrama de protestare

Adunațĭ imediat în ședință de consfătuire, convocatoriĭ întrunireĭ au redactat următoriul protest, care a fost remis telegrafic ministruluĭ internelor:

Primarul orașuluĭ Arad fără nicĭ o bază legală, ne-a oprit adunarea electorală convocată pe ziua de mîne. De oare-ce alegătoriĭ sunt însă pe drum și venirea lor nu se maĭ poate opri, protestăm în contra purtăriĭ abusive a primaruluĭ și rugăm să aperĭ drepturile înscrise în lege: să ordonezĭ ca primarul să ia spre știință convocarea adunăriĭ, pentru că noĭ nu putem lua nicĭ o răspundere pentru eventualele turburărĭ pe care această oprire ilegală le-ar provoca.

In preziua adunăreĭ

Intre acestea peste 100 Romînĭ se adunară la otel Central, așteptînd respunsul ministruluĭ. Au vorbit doctorul Lucaciŭ, care într'un discurs însuflețit a conjurat Romîniĭ să nu desarmeze. Au vorbit, domniĭ: P. Truța, C. Popovicĭ, Lințu, C. Daian, Rusu-Șirianu ș. a.

Răspunsul ministruluĭ

In decursul banchetuluĭ a sosit și respunsul ministruluĭ Perezel prin care spune **că nu poate schimba hotărîrea primaruluĭ din Arad.**

Apucăturĭ ungurești

Știrĭ sosite din Arad în provincie spun că autoritățile au făcut să se anunțe populațiunele românești că guvernul a oprit adunarea din Arad și că aceĭ carĭ vor veni acolo din alte orașe, *vor fi arestațĭ.*

Cu toate aceste fie-care tren ce venea în Arad, aducea nenumărațĭ oaspețĭ, maĭ ales sătenĭ.

La episcopat

Intrunirea de la otel isprăvită, mulțimea adunată pe strade, pornește spre episcopat: Numărul manifestanților era de 4000.

In timpul liturghieĭ biserica era împrejmuită de polițiștĭ.

FOIȚA ZIARULUI „OPINIA"

42)

PARIS

de

EMILE ZOLA

CARTEA ÎNTÎIA

IV

Inima îĭ era ca sfaramată, ochiĭ arzătorĭ nu aveaŭ nicĭ o lacrimă. Laveuve era mort, acolo, întins pe gunoiul de rămășiță cu mînele crispate, în dorința încăpățînata de a-șĭ reține viața chinuită, în timp ce el, recuprins de flacăra caritățeĭ, ars de zelul de apostol, bătea Parisul pentru a-ĭ găsi un pat curat pentru seară! Ah! ce ironie îngrozitoare! Trebuia să fi fost la Duvillard, în salonul călduț, albastru și argintat. în timp ce bătrînul acela murea; pentru mizerabilul acesta mort, alergase la Cameră, la d-na de Quinsac, la Silviana aceia și la Rosemonde; și pentru liberatul acesta de viață, pentru acest evadat al mizerieĭ ostenise atîțea oamenĭ, tulburase egoismele, neliniștise pacea unora, amenințase plăcerea altora! La ce bun alergarea de la caverna parlamentară la salonul rece în care îngheța praful trecutuluĭ, de la destrabalarea burgheză la extravaganța cosmopolită, dacă ajungea în totdeauna prea tîrziu, și pentru a scapa pe oamenĭ atuncĭ cînd eĭ erau morțĭ?

Ce ridicul de a se lăsa cuprins din nou de focul caritățeĭ, un incendiu ultim din care nu maĭ simțea întrînsul de cît cenușa! De data aceasta se crezu însu-șĭ mort, nu maĭ era de cît un mormînt gol.

Intregul acest gol înfricoșat, această nimicire ce avusese dimineața la Sacré-Coeur, după leturghie, se făcea maĭ adînc, de acum înainte era fără sfîrșit. Cu caritatea închipuită, nefolositoare, Evanghelia se darama, sfîrșitul cărțeĭ era apropiat. După secole de încercărĭ neobosite rescumpararea prin Christos cădea, trebuia o altă scapare pentru lume, în fața trebuințeĭ exasperate de dreptate care se ridica de la popoarele înșalate și mizerabile. Dînsele nu maĭ vroiau un paradis mincinos cu care le înșală de atîta timp nedreptatea socială, ele cereau ca să se pue pe pămînt chestiunea fericireĭ. Cum aceasta? Prin ce cult noŭ? Prin ce înțălegere fericită între sentimentul de divin și trebuința de a onora vieața, în suveranitatea și fecunditatea eĭ? Aicĭ începea neliniștea sufletuluĭ, problema chinuitoare în care cădea, dînsul, preotul cu menirea de om cast și de ministru al absurduluĭ, pus la o parte de oameniĭ ceilalțĭ.

Constatarea însă era și maĭ grozavă: încetă să maĭ creadă în pomană, a fi caritabil nu era de ajuns, era vorba de acuma înainte de a fi just. Inainte de toate să fiĭ drept și mizeria înfricoșată ar dispărea, fără ca să maĭ fie trebuință de caritate. De sigur că nu inimele bune lipsia acestuĭ Paris indurerat, operele de caritate se înmulțeaŭ ca frunzele verzĭ în adierele calde ale primăvereĭ. Eraŭ pentru toate urîstele, pentru toate pericolele, pentru toate nenorocirile. Se ajutaŭ copiiĭ înainte de a se fi născut, îngrijindu-se de mame; veniaŭ în urmă asilurile de copiĭ, orfelinatele, îmbogățite cu maĭ multe clase; după ce se ocupase de adult, se ocupaŭ acuma de omul în vrîstă, se grăbia maĭ cu samă să ajute bătrînețea, înmulțind asilurile, ospiciile, refugiile. Toate mînele eraŭ întinse părăsiților, desmoșteniților, chiar criminalilor, o mulțime de felurĭ de asociațiĭ pentru a apasa pe ceĭ slabĭ, erau societățĭ pentru a preveni crime, case pentru a strînge pe ceĭ ce căiaŭ. Propagarea bineluĭ, patronarea, scaparea, asistența, unirea, eraŭ așa de multe că ar trebui paginĭ și paginĭ dacă ar vroi cine-va să enumere numaĭ această vegetație extraordinară a caritățeĭ, care crește printre pavajurile Parisuluĭ într'o desfășurare frumoasă, în care se amesteca bunătatea de inimă cu vanitatea lumească. Ce le pasa de acelea ce făceau: caritatea rescumpara, curăța totul. Dar ce argument teribil, absolutul nefolos, batjocură chiar, a caritățeĭ acesteia! După atîtea secole de caritate creștină, nu se închisese nicĭ o rană, mizeria nu făcuse de cît să se mărească și să învenineze pînă la furia turbăreĭ. Răul mărit fără de încetare, ajungea să nu maĭ poată fi tolerat nicĭ o zi maĭ mult, din moment ce nedreptatea socială nu era nicĭ vindecată nicĭ micșurată. Și, fără de aceasta, nu era de ajuns ca un bătrîn să moară de foame și de frig, pentru ca să se prăbușească clădirea uneĭ societățĭ zidită pe pomană? O singură victimă și societatea aceasta era condamnată.

Petru se simți cuprins de atîta amărăciune, că nu putu să rămîie maĭ mult în biserica aceasta, în care umbra continua să crească, înecînd sancturele, pe Christiĭ palizĭ, țintuițĭ pe crucĭ. Totul era aproape se cufunde în întunerec, nu maĭ auzia de cît murmurul murind al rugăciunelor, o plîngere de femeĭ care se rugau, îngenunchiate, dispărute în fundul întunecimelor.

(Va urma)

Cota oficială

Constanța 12 Decembrie 1897.

Orz 1640 hect. leĭ 4.40. Secară 450 hect. leĭ 6.40. Meiu 280 hect. leĭ 4.40. Ovĕz 110 hect. leĭ 6.80. Rapița 230 hect. leĭ 11.50. Grîu arnăut 250 hect. leĭ 9.80. Grîu toamnă 140 hect. leĭ 5.60. Porumb 560 hect. leĭ 6.10.

Galați și Braila nicĭ o operație.

Cu începere de azĭ cota încetează fluviul ne maĭ fiind navigabil.

NOTE TEATRALE

Joia viitoare se va representa pe scena teatruluĭ nostru piesa *O rază de iubire*, comedie într'un act de d. I. Găvănescu.

Așa dar joĭ, vom asista pentru oră la o piesă originală modernă.

***

D. Vizanti, președintele Comitetuluĭ teatral, după ce n'a dat pe la teatru de maĭ bine de o lună, ierĭ, în fine, spre bucuria artiștilor a fost zărit intrînd la comitet, însă dezilusia le a fost mare cînd aŭ găsit ușa comitetuluĭ închisă pe dinăuntru și înăuntru discuta numaĭ *președintele* și *secretarul* despre vremea de afară. După vr'o 15 minute cînd aŭ cercat să maĭ intre odată artiștiĭ, minune, Halicher mașinistul făcuse să dispară prin o *trapă* și președintele și secretarul.

Și se maĭ zice că actualul comitet nu se ocupă de teatru!

***

Cu începere de la 15 Ianuarie 1898 se vor da de către Societatea dramatică opt reprezentațiĭ de beneficiŭ. (Să știe că sunt 16 societarĭ, cîte 2 la un beneficiŭ(în fiecare sîmbătă). In urma unuĭ sfat ce a avut loc între societarĭ s'a decis ca anul acesta, pentru prima oră, să nu se maĭ distribue bilete din mînă, ci să se lase biletele la casă. Cu ocazia aceasta se va vedea care se bucură de maĭ multe simpatiĭ.

Afacerea Dreyfus-Esterhazy

Se dă ca positiv că instrucția în contra luĭ Esterhazy nu va fi terminată înainte de 2 sau 3 Ianuarie.

Ziarele susținătoare de cauza luĭ Esterhazy, susțin că pînă acum s'a dovedit nevinovăția luĭ Esterhazy. De fapt însă instrucția se face în modul cel maĭ secret posibil. Numitele ziare susțin că ar exista o tovărășie care falsifică documentele. Ast-fel Rochefort în *L'Intransigeant* susține că amiciĭ luĭ Dreyfus pregătesc noĭ documente pentru a compromite pe Esterhazy. Documentele în chestiune ar dovedi pînă la evidență că trădătorul e Esterhazy. Rochefort declară că el posedă o fotografie a unuĭ document și că totul nu e de cît o falsificare.

Aceste destăinuirĭ aŭ făcut și maĭ mare impresiune, căcĭ lumea care cunoaste relațiunele dintre Esterhazy și Rochefort știe că cel dintâĭ, se amestecase în această afacere, scriind în *Libre Parole*, atuncĭ cînd încă nu se pronunțase numele săŭ, zice *Neuie Freie Presse*.

De alt-fel, zice același ziar, Rochefort e consequent cu tactica sa, de a declara de false actele de la început, despre care el află că sunt compromițătoare pentru protejatul săŭ.

Și de fapt pare că aceste afirmărĭ — care pentru instrucția militară n'aŭ nicĭ o valoare—nu aŭ alt scop de cît a produce în public o idee preconcepută atuncĭ cînd rezultatul instrucțiuneĭ ar fi defavorabil, prietinilor luĭ Esterhazy.

***

Soir spune că documentul ce ar exista în contra luĭ Esterhazy, și pe care Rochefort îl declară de fals, ar fi *o chitanță* de 5000 leĭ, scrisă pe o hîrtie în colțul căreia se află tipărit «ambasada Germană». *Soir* crede și el că acest act ar fi falsificat pe cale fotografică.

***

D-na Boulancy, la care s'au găsit faimoasele scrisorĭ a luĭ Esterhazy, scrie în ziarul *Temps*, în contra gazetelor de boulevard, următoarele:

„Aceste ziare, sunt maĭ catolice de cît Papa, căcĭ înaintea generaluluĭ Pellieux, Esterhazy a recunoscut veracitatea scrisorilor afară de una, cea cu „căpitanul de Ulanĭ". Scrisorile au fost pecetluite și nu pot fi deschise de cît în prezența mea. De unde dar deduc gazetele de scandal că scrisorile sunt false, cînd el însuși le-a recunoscut. Scrisorile sunt ale luĭ Esterhazy".

***

Aurore, ziarul luĭ Clémenceau care a cerut incontinuu revizuirea procesuluĭ scrie:

Fără generalul Piquart, pe care uniĭ voesc să-l pedepsască pe cale disciplinară, braviĭ soldațĭ francezĭ ar fi salutat încă și astă-zĭ pe căpitanul de Ulanĭ în uniforma franceză.

Scris'a Esterhazy borderoul? nimene nu spune că nu. Și chiar dacă ar fi Esterhazy autorul ministrul crede că pedeapsa luĭ Dreyfus e bună. Esterhazy e astăzĭ liber și ar putea să-și petreacă ziua între consiliul de răsboiu și cafene.

Ministrul de resboiu n'a voit macar să știe dacă Esterhazy posedă acte care modifică apararea sa.

Onoarea armateĭ, așa de crud insultată de Esterhazy—iată ce-l apără pe prietinul luĭ Rochefort. La generalul Picquard a-ți făcut anchetă la domiciliu pe cînd la Esterhazy? scrie Clemenceau, și articolul termină: «E curios că guvernul nu vrea să afle adevărul și dorește să pedepsească de bunul și patriotecul general Picquart, pe cînd trădătorul și insultătorul e la adăpostul orĭ-căreĭ supărărĭ. Toate aceste pentru onoarea armateĭ, ce întunecoase sunt căile ce duce la o onoare ast-feliu înțeleasă».

ULTIME INFORMAȚII

Un credit de 10 milioane

Ni se comunică că guvernul va cere Camerilor în sesiunea aceasta un credit de 10 milioane leĭ pentru construirea maĭ multor vase destinate apărăriĭ Dunăreĭ.

In acest scop aflăm că la ministrul de războiŭ se și lucrează la programul construcțiunilor nouĭ pentru marina noastră militară. Acest program va fi terminat cel mult pînă în luna Februarie viitor.

După informațiunĭ precise, suma de 10 milioane face parte dintr'un întreg plan de nouĭ construcțiuni navale pentru marina noastră militară, — de mare și de Dunăre — plan pentru a căruĭ executare e vorba să se prevază un credit de 80 milioane, care va fi cerut Corpurilor Legiuitoare în timp de 7 saŭ 8 anĭ.

In corpul profesoral din Iași demisia profesoruluĭ Andriescu a făcut o adîncă impresie. Andriescu se bucura de multă considerație în corpul profesoral ieșan unde are mulțĭ foștĭ colegĭ de bancă.

Andriescu de loc din Mihaileni a făcut cursul inferior la liceul din Pomîrla iar cursul superior la liceul externat. A fost elev al școaleĭ normale superioare. Și ca elev și ca student a fost între ceĭ maĭ bunĭ.

Ceĭ maĭ mulțĭ dintre profesorĭ găsesc că avertismentul este foarte nedrept, nu numaĭ din cauza severitățeĭ termenilor, dar și din cauză că este dat pentru lucrurĭ străine funcțiuneĭ de profesor, carĭ este pentru petițiunea cu care a protestat contra concursuluĭ pentru o bursă de limba greacă din fondul Simonide.

La acest concurs s'a dat candidaților teze foarte grele. Se putea prevede maĭ dinainte că candidațiĭ, orĭ cît de tarĭ, le vor face slabe. Li s'a dat teze *din romînă* în greacă și *din greacă în latină*.

Pe lînga aceste s'a comis și o ilegalitate. Admițîndu-se condițiunele de la bursa Adamache, s'a declarat tezele eliminatoriĭ și la bursa Simonide.

Uniĭ susțin că avertismentul ar fi fost provocat de faptul că Andriescu ar fi fost necuviincios față de d. Caraceani, tratîndu-l de crecoteiŭ etc.

Vom publica în numărul viitor textul acesteĭ demisiunĭ.

Dl. Corneliu Codrescu profesor de limba Italiană la școala de comerț gradul al II-lea a obținut un concediu pentru caz de boală și va fi suplinit prin d. A. Weitzesker.

***

D. I. Gheorghiade care a fost numit suplinitor la catedra de limba greacă la liceul din Galațĭ este și sub-bibliotecar la biblioteca universității. Din acest post a obținut un concediŭ nelimitat pe motiv că suplinirea poate să fie de scurtă dată, titularul demisionat putînd să fie reintegrat orĭ cînd în interval de 2 anĭ.

Albina, *societatea lucrătorilor tipografĭ din Iași, va da un bal în seara zileĭ de 6 Ianuar 1898, în sala Pastia.*

După pregătirile ce se fac, balul acesta promite a avea o splendidă reușită. Surprize numeroase și originale sunt rezervate publiculuĭ.

Nu ne îndoim că publicul, care cunoaște importanța bresleĭ tipografilor, va da baluluĭ lor tot concursul.

D. Dr. Hurmuzescu va ținea mîne. Duminică la ora 3. p. m., în amfiteatrul Liceuluĭ Internat, o conferință *despre proprietățile razelor X (Röntgen) și aplicațiunea lor.*

Produsul conferinței va fi în beneficiul «Societățeĭ pentru Invățătura poporuluĭ romîn din Iași».

Revizoratul din Iași a primit din partea ministeruluĭ instrucțiuneĭ publice rezultatul examenuluĭ pentru definitivat al învățătorilor.

Invățătoriĭ carĭ au căzut de două orĭ la examenul pentru definitivat nu vor maĭ putea să se prezinte de cît o singură dată la examen și dacă nu vor reuși, li se va aplica art. 60 din legea învățămîntuluĭ.

Ni se scrie din Piatra N. că consiliul județean de acolo a luat un vot prin care autoriză prefectul de a interveni pe lîngă guvern cu cererea de a preface gimnaziul din Piatra în liceŭ.

Primul prezident a însărcinat azĭ pe procurorul de Roman și pe un judecător de acolo, să se transporte la moșia Brat pentru a constata starea mintală a luĭ Eugeniu Ionescu. La 18 a. c. se vor verifica raportul acestor judecătorĭ și acel al doctorilor D. Motăș și A. Brăescu pentru a se pronunța asupra cerereĭ de interdicție.

Corespondentul nostru din capitală ne comunică un fapt de o gravitate excepțională.

La o cercetare a scriptelor serviciuluĭ ordinelor de la ministerul afacerilor străine, s'ar fi descoperit, între aceĭ carĭ au fost decorațĭ cu anĭ în urmă—corespondentul nostru n'a putut afla data exactă a decorăreĭ—numele unuĭ domn care a fost decorat cu ordinul Coroana Romănieĭ *în gradul de cavaler.*

I s-a acordat aceluĭ domn distincțiunea aceasta pe cuvîntul că ar fi fost fost inginer șef al județuluĭ Iași.

Orĭ, de cînd există consiliul tecnic al județuluĭ, n'a fost, nicĭ inginer șef, nicĭ inginer macar, un domn cu numele aceluĭ care a fost propus spre decorare și chiar decorat.

Cazul prezintă o gravitate excepțională.

A sosit decretul prin care d. Gh. D. Haralamb se numește șef al III-a secțiune polițienească, în locul d-luĭ Atanasiu, demisionat.

Lunĭ 15 Decembrie va avea loc în sala primărieĭ locale, tragerea la sorțĭ a doĭ delegațĭ titularĭ și a doĭ supleanțĭ pentru complectarea comisiuneĭ chemate a cerceta apelurile cetățenilor privitoare la birurile cu carĭ aŭ fost înscrișĭ în tabloul comuneĭ.

D. Inginer Gr. I. Bejan, a cerut administrațieĭ comunale încuviințarea să înființeze la noul abator o topitoare de săŭ și de uscat pieĭ.

Cererea d-luĭ inginer Bejan va fi supusă discuțiuneĭ consiliuluĭ comunal.

Astă-zĭ a sosit decretul prin care se conferă domnuluĭ Giuseppe Trolli, unul din constructoriĭ nouluĭ palat universitar, ordinul *Coroana Romînieĭ*.

In urma uneĭ neînțelegerĭ ivite în sînul comitetuluĭ societățeĭ *Solidaritatea*, cu privire la mișcarea antisemită, maĭ mulțĭ membriĭ din numitul comitet aŭ demisionat.

D. Petru Balmez va fi numit grefier la cabinetul III al judeluĭ instructor, în locul domnuluĭ V. Andriescu, licențiat în drept, care va fi numit în magistratură.

Astă-zĭ au fost internațĭ în pavilionul de izolare al spitaluluĭ Pașcanu: Ion Mocănescu, 12 anĭ, stradela Scăricicăĭ 10; o copilă de 6 anĭ a preutuluĭ Balan de la biserica Frumoasa și un copil în etate de 7 anĭ al locuitoruluĭ M. Surugiu din strada Sălciilor.

*

Din comuna Epurenĭ, cotuna Spinenĭ, aflăm că ierĭ s'au ivit acole 3 cazurĭ de febră tifoidă, dintre carĭ 2 mortale.

Mîre, Dumintcă, 14 Decembrie ora 2 p. m. va avea loc în sala de ședință a consiliuluĭ comunal, în prezența primaruluĭ și ajutorilor săĭ, a prefectuluĭ de poliție și primuluĭ procuror, tragerea lotărieĭ societățeĭ studenților în medicină.

D. d-r Z. Samfirescu, profesor universitar și președintele de onoare al societățeĭ, d-ra Macarovitsch, presedintă, și întreg comitetul vor prezida tragerea lotărieĭ.

In numărul nostru de lunĭ vom publica rezultatul lotărieĭ care, după cum se știe, consistă din marele dicționar Larousse.

Numărul I al ziaruluĭ umoristic Șandramaua, *va fi pus în vînzare, mîne, duminică, și promite a constitui un eveniment în lumea literară și în lumea dornică de a rîde, pe aceste vremurĭ funebre.*

Extragem din belșugul de materiĭ:

„Șandramaua", versurĭ *de Șandor.*
Mireasa de *Blanzy.*
Partidul nostru, versurĭ de *Ion al Babeĭ.*
Slujnicuța, pastel adorant de *Ohreĭ.*
„Nudul de seară", Cronică de *Blanzy.*
Cancerul septămînei, Rep. de *Cronicar.*
Epigrame, Versurĭ, Ecourĭ judiciare
Foiță: **Din jurnalul uneĭ fete.**
Reportaj sensațional: **Peștele ambulant și Peștele oficial.**

La locuința sa, strada Păcurarĭ, a încetat ierĭ subit din viață, căpitanul în retragere Pavel Hociung.

Corespondentul nostru din Piatra-N. ne scrie că consiliul comunal de acolo 'și continue ședințele, cu toate că o mulțime de locurĭ aŭ devenit vacante, în urma retragereĭ unora și a decesuluĭ altora.

Nicĭ o măsură luată de administrația comunală, nu poate să treacă fără să nu provoace indignare și protestare.

E vorba de o măsură nouă luată de administrația comunală din Iași, cu privire la introducerea ghețeĭ în oraș.

Am vorbit la timp în „Opinia", despre hotărîrea administrațieĭ comunale de a percepe 4 banĭ de kilogram de ghiață.

Ca să complecteze acest jaf, administrația comunală a hotărît oprirea complectă de a introduce în oraș ghiața de prin iazurile de prin împrejurime cum se făcuea pînă acum.

Scopul urmărit de administrația comunală ie duplu.

Pe de o parte, silește pe toțĭ carĭ au nevoe de o cantitate de ghiață să se adreseze administrațieĭ haleĭ refrigerente, iar, pe de altă parte, comuna, percepînd 4 banĭ de kilogram de ghiață, natural că va încasa maĭ mult atuncĭ cînd totul va fi fabricat numaĭ de hala refrigerentă.

Administrația, însă, nu scapă cu una cu două. La primărie s'au depus treĭ rapoarte. Unul, din partea proprietarilor iazurilor, care făceau o adevarată industrie din vînzarea ghețeĭ. Al doilea, din partea proprietarilor de ghețăriĭ, cari se văd puși în situație de a plăti în timpul ierneĭ 15 banĭ kilogramul de ghiață și al treilea din partea tătărașenilor cărăușĭ, carĭ transportau ghiața.

Cînd c.c. Iorgu a văzut acest al treilea proces l'au apucat istericalele.

De la societatea științifică și literară.

Ședința de la 12 Decembrie a. c., se deschide supt președinția d-luĭ A. D. Xenopol.

Se citește o poezie *Iehova* scrisă de un domn *Juvara*, un pseudonim. Negăsindu-se bună, s'a respins publicarea eĭ în Arhiva.

Se citește apoĭ un frumos poem *„Femeia"* datorit peneĭ cunoscutuluĭ scriitor *Duțu*. S'a admis publicarea în Arhivă.

Iată textul demisiuneĭ profesoruluĭ N. Andriescu din Galațĭ:

Domnule Ministru,

Sub-semnatul N. Andriescu, profesor la liceul din Galațĭ, vin prin aceasta a vă aduce la cunoștință că la concursul pentru o bursă de limba și literatura elenă la Paris, ținut la Iași în ziua de 20 Septembre a anuluĭ curent, nu s'a ținut nicĭ una din formele legale.

A vă maĭ spune, domnule ministru, că atuncĭ cînd am gătit teza și am vrut să o împachetez, d. C. Caragiani mi-a smuncit-o din mînă și a zis că nu e nevoe de împachetat; că d-sa s'a interesat chiar de la început în mod ostentativ despre d. Murnu, pe cînd d-luĭ Murnu îĭ era de concurs cum îmĭ e mie a mă face sacagiu; că d. Caragiani a făcut tezele să fie eliminatoriĭ, pe cînd ele nu eraŭ de loc eliminatoriĭ, etc; ar însemna a degrada trista realitate și a o arăta cu mult maĭ palidă de cît este.

Din cele ce s'aŭ petrecut la acest concurs, Domnule Ministru, orîcine îșĭ poate face ideia că pentru orĭ-ce om care este conștiincios și nu să-ngrașă în lene și trîndăvie, concursul este adesea o ocazie de înjosire.

Vă aduc la cunoștință aceste lucrurĭ, domnule ministru, cu speranța că, pe cît vă e posibil, veți căuta să le îndreptațĭ; de unde nu, ele vor continua a-șĭ da rezultatul: d. Caragiani deja e silit să-șĭ ceară concediŭ, nemaĭ avînd studențĭ la facultate.

Primițĭ vă rog, domnule ministru, asigurarea stimeĭ ce vă păstrez.

La școala militară se continue cu ancheta asupra dispariției sumeĭ de 10000 leĭ, despre care am dat în vreme toate relațiunele.

Două versiunĭ diferite circulă în această afacere în cercurile militare: după uniĭ, dosariul afacereĭ se va închide în vedere că suma a fost depusă de casierul plătitor, alțiĭ, susțin, din contra, că afacerea a luat o față cu totul nouă, în urma unor descoperirĭ făcute de instrucție.

Am înregistrat ambele versiunĭ.

Aflăm că între schimbările, ce s'aŭ introdus în anteproectul de lege al Invățămîntuluĭ secundar și superior, comisiunea delegaților, avînd ca raportor pe d. Coco Dimitreșcu—Iași, a opinat că trifurcarea *cursuluĭ superior de licee nefiind practică și utilă pentru moment, să se șteargă, remînînd de o cam dată numaĭ* bifurcarea.

***

Toate scrisorile, ce s'aŭ trimis de către profesorĭ ca respuns la anteproectul de lege al Invățămîntuluĭ secundar și superior, în urma depunereĭ legeĭ pe biuroul camereĭ, s'aŭ înaintat de către minister d-luĭ Coco Dumitrescu, care ca raportor general, va lua act de desideratele cuprinse în ele, spre a le avea în vedere la discuția legiĭ.

Telegrame din Streinătate

Afacerea Esterhazy

Paris 12 Decembrie

Se asigură că toțĭ martoriĭ, în unanimitate, aŭ recunoscut că fra zele cele maĭ rele din scrisorile luĭ Esterhazy erau falșificate.

Refuzul prințuluĭ Nikita

Berlin 12 Decembrie.

Cu toate că propunerea vine din partea Rusieĭ, Prințul Nikita se opune în mod categoric la numirea luĭ Petrovitch președintele consiliuluĭ de Muntenegru, ca guvernator la Creta.

Prințul consideră pe Petrovitch ca neapt pentru actuala situație și nu vrea ca discreditul să cadă apoĭ asupra Muntenegruluĭ.

„Etnyka—Hetairia"

Atena, 12 Decemvrie.

Judecătorul de instrucție a început o anchetă în privința «Etnikeĭ Hetairia». Acesta, ducîndu-se la banca Vlalavriti și Mavro, pentru a confisca o sumă de 200.000 fr. aparținînd «Hetairieĭ», află că această sumă fusese retrasă.

In curînd se așteaptă publicarea uneĭ broșurĭ a «Hetairieĭ», ținînd să demonstreze înțelegerea între aceasta și guvern în privința corpurilor de voluntarĭ și intrarea lor în Macedonia.

Această broșură va conține și o scrisoare autografă a d-luĭ Delyannis către profesorul Hambro, unul din membriĭ ceĭ maĭ activĭ aĭ «Etnikeĭ Hetairia».

CĂRȚĬ DE VIZITĂ și orĭ ce lucrărĭ tipografice se pot efectua la tipografia «DACIA» care e înzestrată cu *caracterile cele maĭ moderne.*

Comandele se primesc atît la tipografia str. Golia No. 42 (Grădina Chateaux aux fleurs) cît și la Librăria Nouă P. Iliescu & D. Grossu.

Comandele din provincie se esecută prompt și se trimit cu poșta în timpul cel maĭ scurt.

Un agent pentru anunțurĭ se caută la Administrația ziaruluĭ.

Constantin S. Crupenski
FOST MAGISTRAT
AVOCAT
Ore de consultație de la 9 la 11 ore d. și de la 5 - 7 p. m.
Strada Lătzescu No. 6.

Fotografia „Chaland"
Str. Lăpușneanu
vis-à-vis de Farmacia d-lor Konya
Portrete artistice în orĭ-ce specie. Platinotipiĭ Busturĭ mărime naturală. Reproducțiunĭ după portrete vechĭ. Devisa atelierului: Esecutare artistică și prețurĭ convenabile.
Se fotografiază pe orĭ-ce timp cu aparate de sistem modern.

Dr. N. ȚURCANOVICI
— Strada Unireĭ No. 10 —
Consultațiĭ de la 2—4 p. m.

De Inchiriet două apartamente din etajul de jos de la casa No. 96 din str. De Sus.—A se daresa la proprietară str. Serărieĭ, 43.

IMPORTANT
Magasinul de Manufactură
S. SCHILLER

De lîngă Banca Națională, cu începere de joĭ 11 Decembre a. c. va fi deja mutat în localul noŭ.

Str. Ștefan cel Mare No. 4
lîngă casele Neușotz unde a fost Luvrul.

Tot-odată anunț onor. mele clientele că cu această ocasiune vînd toate mărfurile cu prețul costuluĭ; iar în vederea serbătorilor am pus în vînzare un sold de lănagiurĭ și matăsurĭ pentru cadourĭ cu prețurĭ foarte eftine.

Vînzarea cu aceste prețurĭ am început-o de astă-zĭ încă în localul meŭ actual de lîngă Banca Națională.

Cu perfectă stimă
S. SCHILER

La Bruxella

Subsemnatul aduc la cunoștință onor. familiĭ că mă însercinez a primi ca pensionarĭ pe tineriĭ care ar dori a se perfecționa în limbele franceză, germană și engleză.

Tot o dată voĭ prepara și pe aceĭ care ar dori a se prezenta la esamenele de bacalaureat, de litere sau de științe, conform programuluĭ de studiĭ, în vigoare.

Condițiunĭ avantajoase, viață de familie.

Pentru condițiunĭ a se adresa direct la subsemnatul:

Doctor *J. Grossmann*, profesor universitar, Rue de l'Amazone No. 13. Bruxelles (Belgique).

A APĂRUT
Calendarul DACIA
PE ANUL 1898
SUB DIRECŢIUNEA D-LUĬ
I. L. CARAGIALE

Cuprinsul bogat al Calendarului „DACIA“, *întrece în artă şi bucăţi literare, tot ce a apărut pînă acum. Vederile principale ale Iaşului, redate în admirabile clişee, sunt, în adevĕr, adevărate capo d'opere — iar în partea literară. unde sunt publicate Nuvele, Poveşti, Poesiĭ etc. — şĭ-aŭ dat întîlnire toate penele de elită ale literatureĭ.*

Preţul unuĭ exemplar pe hîrtie velină 1 leŭ 25; pe hîrtie de lux 2 leĭ 50.

Depositul general la Tipografia „DACIA“ strada Golia 42. De vînzare se găseşte la principalele librăriĭ din ţară.

Agenţia Teatrală
28—Str. Lăpuşneanu—28

Primeşte abonamente, anunciurĭ şi orĭ-ce soiŭ de publicaţiunĭ pentru ziarul *„L'Indépendance Roumaine“* şi revistele *„La Grande Toilette des Dames“*, *„Les petites Gravures“* şi *„La Confection“*.

Emite *bilete de Wagons-Lits* pentru ţară şi străinatate şi *bilete Circulare* pe toate liniile ferate ale Europeĭ şi toate combinaţile uzitatei

De vînzare via fosta Mantu Daraban, casa bună de locuit, 5 pogóne vie etc. situată la soşaua Buciumĭ departare de 4 chilometre de Iaşĭ

A se adressa la D-l avocat Bădărău

Farmacia Andreĭ Cruceanu
din
TĂRGU-NEAMŢ

Subsemnatul am onoare a inştiinţa pe onorabilul Public, care este hotărît a visita în timpul vereĭ oraşul Tărgu-Neamţ, renumitele băĭ de la oglinzĭ, sau splendidele locurĭ de vară din împrejuirimile oraşuluĭ Tg.-Neamţ, că din luna Ianuarie a. c. am luat în posesie Farmacia din acest oraş şi că n'am cruţat muncă nicĭ banĭ pentru a o rîdica la nivelul farmaciilor celor maĭ moderne, înzestrînd'o tot odată în belşug cu din toate necesare; aducînd pe lîngă un deposit mare de drogherie, preparate străine, articole de cautciuc, săpunerie, parfumerie, Eau de cologne, etc. etc., şi un mare deposit de ape minerale din ţară şi străintate direct de la Surse...

Ast-fel că sunt în posibilitate de a servi pe onorabiliĭ visitatorĭ, cu din toate ce se atinge de branşa mea de farmacist.

CU STIMĂ
Andreĭ Crucianu

16000 leĭ sunt de dat cu împrumut cu ipotecă, fie într'o singură sumă, fie în sume parţiale.

A se adresa la d-l avocat Bădărĕŭ, 36 strada Păcurarĭ Iaşĭ.

Alexandru A. Bădărău
Avocat
Strada Păcurarĭ

G. ADAMESCU

MANUAL DE POETICĂ
pentru
ŞCOALELE ROMÂNEŞTI

Exemple, regule, analize literare, notiţe istorice.

Un volum de 550 paginĭ, (garmond, petit şi nonpareil).

PREŢUL 5 LEI

Depozit general: Librăria LA BISERICA ALBĂ, CALEA VICTORIEI Bucureşti. 58

A. G. DABIJA
AVOCAT

S'a mutat strada Golia 67, vis-à-vis de Redacţia ziaruluĭ «Opinia».

D. S. IONESCU
FRISER - PARFUMER
Iaşĭ, No. 30, Strada Golia No. 30.

MARE ASORTIMENT DE PARFUMERII
NEGRITINĂ ŞĬ FLAVULINĂ
(tinctură pentru colorat părul)

APA DE CHININĂ
preparaţiune proprie, remediu sigur contra mătreţeĭ
1 LEU FLACONUL

Pour avoir de la Véritable Eau de Vichy

La vogue si justement méritée de l'eau de Vichy dans notre pays a suscité de nombreuses imitations qu'on cherche a lui substituer. Pour être cetrain d'avoir de l'eau de Vichy naturelle et authentique, il faut toujours reclamer l'une des trois sources qui appartiennent á l'Etat français: *Vichy-Célestins, Vichy-Hôpital* ou *Vichy-Grande-Grille.* L'eau de ces sources, embouteillée, sous le contrôle et la garantie de l'Etat français, se conserve parfaitement, sans perdre de ses qualités par le transport. Exigez donc toujours l'un des noms: *Célestins, Hôpital* ou *Grande-Grille*, imprimés en lettres blanches sur fond noir, sur l'étiquette et sur la capsule.

SOCIETATE ROMÂNĂ
DE
Asigurărĭ Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA“

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:

INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieţeĭ“ „GENERALA“ *asigură:*

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.
b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).
c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţilor la moartea părinteluĭ.
d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala“** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237,855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.

2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala“** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.

3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala“** iĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi iĭ eliberează şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala“** iĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA“ maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ“** din Brăila, la Succursala din Bucureştĭ, 2 Strada Smârdan, şi la toate agenţiile din ţară.

LIBRARIA şi PAPETERIA
TH. P. MAXIMOVICĬ
IAŞI. — Str. GOLIA No. 54.

Recomandă bogatul seu asortiment în **articole de şcoală, articole de birou, hărtie de poştă în cutiĭ**, colorată şi fantazie în diferite formate, **articole de pictură**, boele aquarele, pensoane, palete, pănzą şi cele necesare la studiu pentru scolarĭ.

Cărţĭ pentru premiĭ.

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA“
de la COPOU, lîngă Iaşi
proprietatea d-luĭ **Ión S. Ionescu**

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somităţile medicale, maĭ ales prin abondenţa sulfaţilor de *sodiu* şi *litiu* ce conţine.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgaţie, nu face nicĭ un deranjament în stomah şi nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vânzare la toate farmaciile şi drogheriile.

Depositul şi orĭ-ce informaţiĭ la d. *I. S. Ionescu*, strada Alexandri No. 11, Iaşĭ.

Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *Bucureştĭ, str. Vesteĭ No. 15.*

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat Cl. I. Lei	Cl. I. B.	Cl. II Lei	Cl. II B.	Cl. III Lei	Cl. III B.
Paşcanĭ	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ	18	20	12	85	8	85
Roman	12	55	9	05	6	25
Bacău	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ	26	75	17	65	11	57
R. Sărat	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ	26	35	17	35	—	—
Brăila	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ	22	45	15	10	10	25
R. Sărat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

La Librăria
Th. MAXIMOVICI
din Iaşĭ, strada Golia

Se primesc abonamente la ziarul

„TRIBUNA“
din Sibiiŭ

Preţul abonamentuluĭ:

Pentru 1 an . . . . 40 leĭ
« 6 lunĭ . . . . 20 «
« 3 lunĭ . . . . 10 «

DE VINZARE

9000 vedre vin alb şi roş, recolta anilor 1891, 1892, 1985 şi 1896 din viea Naslău de pe moşia Cărjoaia îngă Cotnarĭ.

A se adresa la dl Vasile I. Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-frumos

Iaşĭ.—„DACIA“, Tipografia-editoare P. Iliescu & D. Grossu Str. Golia.

ANUL I No. 188 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — MATŢĬ 16 DECEMBRIE, 1897.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
ncep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una înainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42.—Strada Golieĭ—No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In străinătate, *direct la administraţie* şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 bani

REDACŢIA
No. 42—Strada Golieĭ—No. 42

SCANDALUL DIN CAPITALĂ

O Necuviinţă

Gazeta „părţiĭ civile", *L'Indépendance Roumaine*, zice că nu vrea să ţie seamă de pildele din alte ţărĭ, ce 'i s'aŭ dat spre a-ĭ arăta cum oameniĭ cu educaţie se conduc în cazurĭ nenorocite ca acela al dueluluĭ Filipescu-Lahovary.

Ea nu vrea să fie cuviincioasă, pentru că zice că duelul n'ar fi fost leal.

Şi de ce n'a fost leal? Fiind-că aşa afirmă *l'Indépendance*.

Dar aŭ declarat martoriĭ d-luĭ Filipescu că duelul a fost leal. Aŭ declarat-o, în modul cel maĭ categoric, martoriĭ d-luĭ Lahovary. Insuşĭ judecătorul de instrucţie priveşte lupta ca un duel regulat, de oare-ce deferă judecarea luĭ tribunaluluĭ corecţional.

Puţin îi pasă *Independenţeĭ*. Doar să-şĭ continue specula.

Nu vom discuta cu *L'Indépendance*. Rezerva ce ea nu găseşte cu cale să-şĭ o impue, ne-o impunem noĭ cel puţin, întru aceasta că ne mărginim a desminţi neadevărurile îndreptate în contra amiculuĭ nostru, d. Filipescu, fără a polemiza saŭ a recrimina.

Dar iată că atacurile ziaruluĭ *L'Indépendance Roumaine*, trec dincolo de d. Filipescu şi de martoriĭ seĭ, spre a atinge pe alţiĭ. Aceste acuzaţiunĭ ne credem datorĭ să le relevăm.

L'Indépendance taxează de neleale condiţiunile admise de martoriĭ d-luĭ G. Lahovary. Se desminte declaraţia lor cum că lupta a fost leală.

Familia se constitue parte civilă spre a asmuţi în contra lor, pe insultătoriĭ de profesie, carĭ se grăbesc a-şĭ oferi serviiciile în toate afacerile triste, cînd prima datorie a omuluĭ de onoare e să vorbească cît maĭ puţin.

D. G. Em. Lahovary se adresează la doĭ prietenĭ şi îĭ roagă să-l asiste în afacerea aceasta. El le zice: „Vĕ fac pe voĭ judecătorĭ aĭ ofenseĭ. Vĕ daŭ deplină putere ca să hotărîţĭ condiţiunile reparaţiuneĭ.

Mĕ încred în dv. ca să asiguraţĭ egalitatea luptei. Dacă voĭ cădea, pe voĭ vĕ desemnez ca să afirmaţĭ dacă lupta a fost or nu leală".

Şi acestor amicĭ devotaţĭ li se respunde? „V'aţĭ prestat la o luptă neleală, aţĭ fost complicĭĭ unuĭ omor".

Sunteţĭ nişte mincinoşĭ cînd afirmaţĭ că lupta a fost leală. Pentru că aţĭ asistat pe amicul nostru, avem să vĕ ponegrim, să vĕ insultăm, să vĕ cerem parale.

Să vĕ arătăm macar acum că oameniĭ de onoare nu trebuiaŭ să primească a fi marturĭ luĭ Gh. Lahovary!"

Dar e ceva maĭ mult. Toate motivele invocate de *L'Indépendance*, pentru a susţine că duelul n'a fost regulat, sunt privitoare la fapte anterioare momentuluĭ cînd ceĭ doĭ adversarĭ aŭ încrucişat spadele.

Lasă că toate motivele sunt absurde şi în absolută contrazicere cu dispoziţiunile coduluĭ asupra dueluluĭ, ce se invoca. Dar d. Lahovary nu cunoştea el acele condiţiunĭ? Nu se putea el împotrivi lor prin marturiĭ săĭ, pe carĭ avea dreptul orĭ cînd să-ĭ revoace şi să-ĭ înlocuiască cu alţiĭ?

Dacă lupta n'a fost leală fiind că sala ar fi fost prea mică, fiind că, cum zice *L'Indépendance*, insulta n'a fost însoţită de injurie gravă, şi dacă am presupune că d. Filipescu ar fi avut soarta d-luĭ Lahovary, oare acesta ar fi fost un asasin?

Negreşit că nu. Şi putem afirma că nimene din jurul d-luĭ Filipescu n'ar fi fost aşa lipsit de sentimentul cuviinţelor, în cît să trateze astfel pe un adversar care s'a legat pe onoare a avea cu dînsul un duel, fără ca să permită ca din acest duel să se nască procese sau cîştigurĭ băneştĭ.

Ceea ce duc această campanie, ceĭ ce-aŭvăzut pe amicul lor înainte de a merge pe teren şi carĭ pretind că cunosc ultimele sale voinţĭ nu pot fi crezuţĭ cînd se prefac că pentru memoria nenorocituluĭ Lahavary, aŭ luat această atitudine şi au aerul de a zice: „D. G. Lahovary cunoştea condiţiunile dueluluĭ şi ne a lasat însărcinarea că dacă lupta îĭ va fi fatală, să zicem: „A fost un asasinat; duelul a fost neleal; lupta de pe teren va trebui să continue prin presă şi înaintea instanţelor judecătoreştĭ".

L'Indépendance e vinovată că n'a zis toate acestea maĭ dinainte. De ar fi ţinut acest limbagiu, ea poate fi sigură că d. Filipescu ar fi refuzat duelul.

Dar nu e aşa. D. G. Lahovary nu era capabil să aibă o aşa atitudine. Pe dînsul îl ponegresc aceĭ ce pretind că servesc astfel memoria luĭ, aceĭ carĭ, după ce 'ĭ aŭ lăudat în gazetă meritele de duelist, s'au silit apoĭ să'l înfăţoşeze ca beteag şi ca neputincios.

Atitudinea celor din jurul *Independenţeĭ* e o vulgară speculă. Nicĭ nu putea fi altmintrelĭ din partea celor carĭ pentru a desface maĭ bine marfa, publică de zece zile articolele luĭ Claymoor şi carnet du high-life, încadrate în chenor negru.

DEGRADAREA JUSTIŢIEI

Nicĭ o dată n'am inregistrat încă o infamie maĭ complectă: s'a dat buzna la telegraf, aparatul telegrafic a fost asediat pentru a ponegri, în mod care va părea fantastic, mersul inainte al justiţieĭ.

Lucrul acesta s'a petrecut la Piatra N. în ziua de 12 a. c. cu ocazia procesuluĭ politic de acolo.

Un magistrat a fost telegrafic înlocuit, la orele 7 seara, la un ceas în care lucrările la ministere sunt suspendate. Numaĭ colectiviştiĭ sunt capabilĭ de asemenea infamiĭ!

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Mişcare. Ziua de ierĭ a însemnat ceva maĭ mult în obicinuita apatie a vieţiĭ noastre sociale; ea a adus puţină *mişcare* în leneşa noastră stare pe loc.

Mişcarea — principiul etern şi sfîntul simbol al vieţeĭ; mişcarea — conştienţa existenţeĭ şi neatîrnăriĭ; mişcarea— îndeplinirea uneĭ voinţĭ şi uneĭ puterĭ de a fi.

In întrunirĭ şi meetingurĭ s'a facut ierĭ procesul uneĭ naţiunĭ a căriĭ ţintă este distrugerea naţiuneĭ romîne: mişcarea opusă uneĭ mişcărĭ, mişcarea de dincoace ridicîndu-se stavilă mişcăreĭ de dincolo.

Semnul vitalităţiĭ unuĭ organizm este acesta: un nerv răspunde excităriĭ altuia; iar în viaţa uneĭ societăţĭ normale fenomenul e acelaşĭ. Apasarea asupra valuluĭ întins al unuĭ neam e repercutat într'o altă extremitate a luĭ; ea se preface în mişcare de înalţare şi vibrare de glasurĭ.

Mişcarea zileĭ de ierĭ nu este doară una din acele puternice care revoluţionează şi schimbă o stare de lucrurĭ; dar este, cel puţin, un semn noŭ că partea liberă a uneĭ naţiunĭ scoate strigătul pe care nu-l poate îngîna partea încătuşată; că la starea rea a acesteĭa, răspunde *mişcarea* de viaţă a celeilalte.

Procesul uneĭ administraţiunĭ

Afacerea de la Piatra N.—A treia înfăţoşare.—Colectiviştiĭ şi justiţia.—Depunerea martorilor.—Pleduariile.—Acuzarea.—Apărarea domnuluĭ Isecescu.—Infamia.

Infamia colectivistă n'are marginĭ şi trece d'incolo de orĭ-ce fantezie exagerată, cînd ie vorba să lovească un adversar politic. Dacă situaţia desperată a partiduluĭ liberal a desarmat vechia şcoală, şcoala luĭ Radu Mihaĭ şi a luĭ Stănciulescu, apoĭ colectivistul barbar de acum 10 anĭ, persistă încă în oraşele de provincie.

Procesul pe care buchetul colectivist din Piatra N. l'a inscenat, cu un mare arsenal de infamiĭ şi calomniĭ, foasteĭ administraţiunĭ conservatoare, vorbeşte cu prisosinţă pentru teza noastră.

Procesul

Cauza aceasta, menită să înăspreasca spiritele, să lăţească duşmăniile şi să conrupă cu de-a-sila conştiinţa magistratuluĭ, a fost reluată în ziua de 10 a. c. pentru a treia oră la tribunalul din Piatra N.

Tribunalul era compus din domniĭ: Alevra, preşedinte, I. Teohari, cumnatul şi ginerele satrapilor Albu et Meir Cantemir—membru de şedinţă şi din C, Gheuca, supleant.

Pentru motivele de rubedenie cu inscenatoriĭ procesuluĭ, pentru acel că este în duşmănie personală cu d. Teohari şi, în fine, pentru că acest magistrat s'a maĭ pronunţat în cauză, s'a cerut recuzarea domnuluĭ Teohari de către d. Gr. Isecescu, unul din inculpaţĭ. Recuzarea acestuĭ magistrat era atît de firească, încît d. Isecescu a propus-o fără a o maĭ desvolta, contînd, bine înţeles, pe bunul simţ al magistratuluĭ.

Contrar aşteptărilor tuturor, însă, d. Teohari a declarat că n'are nimic cu d. Isecescu şi pe baza acesteĭ declaraţiunĭ tribunalul a respins incidentul de recuzare.

Colectiviştiĭ şi justiţia

In preziua judecăreĭ procesuluĭ toţĭ agenţiĭ poliţieĭ mişunaŭ prin casele martorilor, ameninţînd pe uniĭ, intimidînd pe alţiĭ şi voind, cu modul acesta, să isbutească a amîna din noŭ procesul.

Această vănătoare a administraţieĭ n'a avut, însă, efectul dorit, martoriĭ, în majoritatea lor, trecînd peste ameninţărĭ şi intimidărĭ şi înfăţoşîndu-se la termin.

Depunerea martorilor a durat două zile după care tribunalul a hotărît să între în fond. Frimarul, care figura şi el între martorĭ, s'a eschivat sub pretext de boală.

Partea civilă

S'a dat maĭ întâiŭ cuvîntul părţeĭ civile, representate prin d. avocat Mişu Antonescu.

D-sa a susţinut că foasta administraţie comunală a dispus zidirea unor localurĭ publice, parte cu planurĭ neaprobate, parte cu planurĭ aprobate, dar schimbate. Procedînd ast-fel, foasta administraţie a comis fapte ilicite, a protejat antrepenoriĭ acelor lucrărĭ de edilitate—şi dacă tribunalul nu va găsi în procedeul acesta elementele necesare delictuluĭ, va trebui totuşĭ să condamne pe domniĭ Emanoil Albu, fost primar, C. Isecescu, fost ajutor de primar şi pe inginerul Meidinger — la 300,000 leĭ despăgubirĭ.

Acuzarea

Ministerul public, reprezintat prin d. procuror Cugler, s'a mărginit, în lipsa totală de dovezĭ, să plagieze pleduaria părţeĭ civile, să ceară condamnarea inculpaţilor şi, pe urmă, să-şĭ reiee locul pe fotoliu, cu convingerea că a făcut pe placul sindicatuluĭ local.

Apărarea

D. avocat Pantazzi, *într'o pleduarie care a durat 2 ore, a făcut o splendidă apărare pentru inginerul Meidinger, unul din acuzaţĭ. De şi tînăr, d. Pantazzi, un membru distins al baroului bucureştean, a ştiut să-şĭ atragă admiraţiunea tuturor, relevînd întreaga inscenare şi spulberînd, rînd pe rînd, toate acuzările false şi toate născocirile uneĭ administraţiunĭ colectiviste păcătoase.*

La ora 5 s'a dat cuvîntul domnuluĭ G. Panu, *apărătorul domnilor Em. Albu şi Isecescu. Ironia fină şi distinsă a distinsuluĭ avocat, a reuşit a înfăţoşa într'o scurtă pleduarie întreaga meschinerie colectivistă şi a zdrobi întreaga clădire de acuzaţiunĭ pe care administraţia o rădicase contra unor oamenĭ carĭ aŭ şansa de a nu fi colectiviştĭ.*

Şedinţa s'a suspendat apoĭ până la orele 7 jum.

O infamie fără pereche

La redeschiderea şedinţeĭ, în vreme ce publicul umpluse sala de audienţă pentru a asculta continuarea pleduarieĭ domnuluĭ Panu, preşedintele dă citire uneĭ telegrame a ministruluĭ justiţieĭ, sosită în acel moment, care anunţă că d. Gheuca, supleantul, este **înlocuit** *prin d. Mavromati la tribunalul Dorohoiŭ.*

Tribunalul astfel descomplectat n'a maĭ putut continua procesul, care s'a amînat pentru ziua de 9 mart.

Iată cîtă dreptate aveam cînd susţineam că, în provincie, şcoala luĭ Radu Mihaĭ înfloreşte încă — sub cărmuirea desperată a colectiviştilor.

Sîrbĭ şi albanezĭ

I se comunică *Noueĭ Presse libere* **că comitetul central albanez din Bucureştĭ a hotărît să trimeaţă o deputaţiune la Belgrad, spre a stabili o înţelegere între Sîrbĭ şi Albanejĭ cu privire la interesele comune ale acestor două popoare în Albania şi Macedonia.**

In comitetul naţional albanez se insistă asupra faptuluĭ că oameni politicĭ marcanţĭ din Serbia aŭ ventilat de mult ideea uneĭ alianţe cu poporul albanez.

Acum pare că a venit vremea ca acest plan să se realiseze.

Atragem atenţiunea cetitorilor asupra importantuluĭ articol, care tratează despre procesul uneĭ administraţiĭ precum şi asupra scandaluluĭ de la Bucureştĭ şi intrunirilor de ierĭ.

EXPLICAŢIE

Domnule Redactor,

Era nouă, într'o informaţie de două linĭĭ, afirmă, că prietiniĭ seĭ s'aŭ retras din clubul conservator, din cauza alegereĭ mele ca vice-preşedinte al aceluĭ club.

Fiind-că numele meŭ a fost citat, mă simt dator se restabilesc faptele.

Cînd vre-o cîţĭ-va prietinĭ aŭ propus candidatura mea pentru locul de vice-preşedinte, care, conform înţălegereĭ avute chiar la constituirea clubuluĭ, se cuvinea unuĭ conservator, s'a ivit temere că această candidatură ar displăcea constituţionalilor din club, cărora eŭ le-aşĭ fi fost în tot-deauna ostil.

In aceste împrejurărĭ n'am voit să mă impun prin numărul voturilor şi am căutat, atît eŭ cît şi amiciĭ meĭ, ca alegereĭ mele se nu i se dee vre-o interpretare de ostilitate contra uneĭ părţĭ din clubul conservator. De aceea nu s'a procedat la vot pînă cînd, într'o întrunire intimă, la d. Grigore Cogălniceanu, reprezentanţiĭ ceĭ maĭ autorizaţĭ aĭ *Ereĭ Nouĭ* aŭ declarat în mod formal că nu fac caz de ruptură din alegerea mea şi că se vor mulţumi se voteze alb.

Alegerea s'a efectuat conform înţălegereĭ între noĭ. Patru zecĭ şi nouĕ de conservatorĭ aŭ votat pentru mine; douĕ-zecĭ şi nouĕ de prietinĭ aĭ *Ereĭ Nouĭ* aŭ votat alb.

Nime nu s'a gîndit la ruptură atuncĭ. Dacă ruptura s'a făcut zece zile după alegea mea, aceasta consfinţeşte în totul cele de maĭ sus şi dovedeşte că nu ostilitatea constituţionalilor iaşenĭ a provocat retragerea anunţată de *Era Nouă*; motivul poate fi orĭ-care altul afară de acela invocat de *Era Nouă*.

Primiţĭ, d-le Redactor, asigurareao sebiteĭ mele consideraţiunĭ.

Vasile I. Vlădoianu.

Carmen Sylva în romîneşte

S'a vorbit cu prilejul uneĭ escrocheriĭ, de un volum nou,—un volum de traducerĭ. Din vasta operă a Carmen Sylveĭ—Regina Elisabeta se ascunde sub acest celebru pseudonim precum ştiu cetitoriĭ—s'a tradus un mic volumaş, o sută de paginĭ. Dar opera Regineĭ este aproape toată oglindită în mica broşură şi de aceea ne vom ocupa, pe cît îngăduе spaţiul şi graba ziaristiceĭ cotidiane, de versurile traduse de A. Toma în editura Socec.

*

Un fenomen interesant frapează atenţia chiar de la prima analiză a miculuĭ volum. Autorul nu vorbeşte ca un poiet numaĭ, ci face—ca de comun—din propria şi înalta sa personalitate un element al poieziei, lucru atît de necesar lirismuluĭ şi personalităţiĭ în poiezie.

Cu «Floarea Regineĭ» se deschide colecţia traducerilor d-luĭ Toma. Femeea poetă şi poeta regină îşĭ primblă amarul sufletuluĭ, «pururea stingheră», aprinsă de dorurĭ ca să-şĭ răcorească fruntea la sărutarea nămeţilor. Florile eĭ nu cresc în banale in grădinĭ şi sere bogate, ci pe vîrf de munţĭ, floare albă de Edelweiss, deprinsă a îndura frigul şi a sfida înălţimile.

Şi ştiţĭ cum se încheie volumul? Epilogul tuturor emoţiilor şi simţirilor este conştiinţa deplineĭ singurătăţĭ. După treĭ zecĭ de anĭ de «vulcanice—avînturĭ» Regina îşĭ adună scrumul durerilor întrupate în versurĭ şi încheie sfîşietor de profund şi de simplu tot-odată:

Şi gindurĭ cad ca stropiĭ greĭ
De plumb topit în pară,—
Ce fioros a suferit
Regina solitară!

*

Am remarcat începutul şi sfîrşitul tocmaĭ pentru că traducătorul pare să fi avut intenţia de a rezuma întreaga producţie a Regineĭ în suta de paginĭ cu excelente traducerĭ; şi pentru că—după cum am spus—nota personală dă lirismuluĭ regal o trăsătură particulară. Un proletar poiet va vorbi de necazurile traiuluĭ săŭ de restriştĭ, un aventurier va introduce trăsăturile caracteristice vieţiĭ luĭ de variaţiĭ şi schimbărĭ. Regina îşĭ făureşte sunetele rimelor din aurul coroaneĭ sale şi întrupează în jocul sentimentelor bogatul lanţ al uneĭ vieţĭ de palat regal.

Cum se cunoaşte că suntem în veacul luĭ Heine, iar nu într'al luĭ Leconte de Lisle!...

*

Care este nota dominantă în volumul de versurĭ al Carmen Sylveĭ? O decepţie necurmată presărată cu scînteetoare frumuseţĭ, o amărăciune şi o milă profundă rîdicată uneorĭ la înălţimea celor maĭ de samă cugetătorĭ şi poieţĭ aĭ veaculuĭ nostru.

Carmen Sylva a suferit, a suferit mult şi a cugetat şi maĭ mult; Carmen Sylva şi-a întrupat zi cu zi prisosul uneĭ simţirĭ educate în nobleţă şi înălţime de voinţă *Spre cer!* năzueşte clocotul de simţirĭ şi de gîndirĭ clocotul asămănător cu furia mărirĭ, pururĭ neîmpăcată şi omorîtoare.

Un chin de nimenea ştiut
Frămîntă marea şi o zbate,
Cînd ea cu geamăt neştiut
Inalţă valurĭ înspumate.

Cît e de departe sufletul acesta poietic de viaţa atît de searbădă uneorĭ, viaţa de castel, viaţa de prizonieră, viaţa de Regină!

Da, m'aşĭ vrea, m'aşĭ vrea, Regină
De mi-ar fi coroana florĭ,
Manta—fire de paianjen
Pietre scumpe—stropĭ uşorĭ

Asta o visează poeta-regină, iar nu purpură, aur şi marmoră de scărĭ...

*

Sunt de toate în micul volumaş al Carmen Sylveĭ; sunt vorbe de duh şi vorbe de profet; sunt cuvinte de duioşie şi accente de revoltă. Regina Romînieĭ aminteşte adeseorĭ pe Ada Negri, proletara care şi-a făurit versurile în întunericul de colibă. Dar peste toate pluteşte o atmosferă de abnegare şi resemnare, o tristeţă fără leac care se urcă din umbra mormîntuluĭ drag în lumina palatelor strălucite.

Ne rămîne prea puţin spaţiu pentru a vorbi de traducerile însăşĭ, admirabilele traducerĭ ale d-luĭ Toma,

Şi ce păcat ie? Dacă mor,
Din larg de zorĭ—doar eu sunt dus;
N'a geme nicĭ un piept de dor,
Nicĭ glas cu rost tremurător
N'a plînge de ce nu-s.

Şi în virtutea unor astfeliŭ de strofe cine n'ar ierta d-luĭ A. Toma cîteva îndrăzneţe încercărĭ de a bate un drum nou în graiŭ, uneorĭ nevoit de greaua sarcină ce şi-a luat: de a reda într'un chip frumos sublimul unor cugetărĭ de poiet?

Rodion

PRAETERITA...

— —

O dimineţĭ de-Aprile
Vă retrăiesc în vis!
...Ea îmĭ răsare—rază
Născută 'ntr'un suris.

Cu ochiĭ dulcĭ şi umezĭ
Şi palidă la faţă —
O floare 'nrourată
De „bună-dimineaţă"

O văd pornind de-acasă,
La deal urcînd încet:
Pe pieptu-ĭ viorele,
Rîd prinse în buchet;

Rîd trandafirĭ în păru-ĭ —
Ce negru-ĭ părul eĭ!
Şi mîroase de-aĭ zice
Că dintr'un ram de teĭ

S'a frînt, subţire mladă
Cu florile pe ea...
Mi-e teamă că o rază
Pe fruntea-ĭ de-o cădea

Să n'o topească toată
Ca pe un fulg de-omăt.
Spre pază—îĭ fac umbre
Păşindu-ĭ îndărăt...

Tristis

Ştiinţĭ-Litere-Arte

— —

Aseară la teatrul nostru s'a dat Ruy-Blas. al doilea debut al d-luĭ Vasilescu — Al Leaneĭ Publicul a avut multă bunăvoinţă, dar puţină mulţămire. Rolul drameĭ luĭ Hugo nu convenia artistuluĭ—sau viceversa. Au fost aplaudaţĭ artiştiĭ noştri: Dragomir şi Sturza, apoĭ—cu deosebire—C. Ionescu şi I. Morţun.

D-na Pruteanu părea puţin contrariată, dar ca totdeauna a plăcut.

*

Conferinţa d-luĭ Dragomir Hurmuzescu asupra razelor luĭ Roentgen a avut loc ierĭ la liceul-internat. Deşi la aceeaşĭ oară s'a ţinut meetingul ligeĭ culturale, totuşĭ multă lume a asistat.

*

Astăzĭ a apărut în vitrinile librăriilor locale volumul d-luĭ St. Cruceanu: *Lacrime*. Volumul e închinat d-luĭ Titu Maiorescu.

*

Piesa d-luĭ I. Găvănescu: *O cartă de vizită* (titlul acesta a înlocuit pe cel dintăiŭ: o rază de iubire) se va juca joĭ *ca lever du rideau* şi va fi urmată de o comedie în două acte din vechiul repertoriŭ.

*

Societatea romancierilor şi dramaturgilor din Paris a decis să ridice o statue luĭ Alphonse Daudet.

*

In curînd va avea loc în aula universităţeĭ o conferinţă a d-luĭ N. Volenti în folosul societăţeĭ Reuniuniĭ femeilor.

*

La 17 Ianuarie se va da în sala teatruluĭ Sidoli un mare bal-concert al societăţeĭ studenţilor în medicină.

*

Un ziar,, centigrafiat sub titlul de *Aurora* apare de cîtva timp în Iaşĭ sub direcţia unor elevĭ de clasa a cincea.

*

Societatariĭ teatruluĭ se vor întruni zilele cestea pentru a întocmi a doua serie de specaacole, prima fiind întocmită pînă la jumătate luneĭ Ianuarie.

1

*

Duminică în sala teatruluĭ naţional, va avea loc o conferinţă a d-luĭ D-r *Thiron* asupra *Alcoolismuluĭ* cu un mare număr de proiecţiunĭ electrice,

*

Comitetul asociaţiuneĭ publiciştilor francejĭ, a hotărît să ridice o statue luĭ Alphonse Daudet.

S'a ales un comitet de iniţiativă din care fac parte: Emile Zola, Henri Houssaye. Jacques Normand ş. m. a.

Mărunte

Locotenentul Ulic Ion, comandantul jandarmilor, secţia Ialomiţa, a fost desărcinat de acea funcţiune pe ziua de 1 Decembre, şi chemat în activitate la regimentul 6 roşiorĭ.

***

Vasile Coteţ, din Unghenĭ, certîndu-se cu mama sa dăunăzĭ, s'a înfuriat aşa de tare în cît a luat un topor şi a voit să-ĭ sfarme capul. Numaĭ graţie intervenţieĭ bătrînuluĭ Gh. Coteţ, tatăl criminaluluĭ, femeea a fost scăpată de securea ucigaşuluĭ.

Comandantul jandarmilor s'a dus la faţa loculuĭ să facă cercetare. Fiul denaturat 'ĭ-a oferit 80 de leĭ ca să facă proces-verbal favorabil luĭ. Onestul funcţionar, însă, a înaintat pe mizerabil la parchet împreună cu baniĭ cu carĭ voia să-l mituiască.

INFORMAŢII

— —

Ungurul intern

D. Dimitrie Sturdza nu este capabil de cît de infamii. Discursurile sale relative la adresă, atît acel rostit la Senat, cît şi acel de la Cameră, aŭ caracterizat perfect omul. Locul domnuluĭ nu poate fi măcar la puntele băncilor parlamentuluĭ, necum în fruntea afacerilor statuluĭ.

Dar omul acesta este infam! Pentru a se crampona la putere şi pentru a-şĭ tări incapacitatea o zi maĭ mult la putere, omul mic la suflet şi ingust la inimă, ie în stare să înăbuşe, prin mijloace josnice, simţul patriotic al maselor.

Ceea ce face d. Sturdza pentru Unguri în ţara noastră, nu îndrăzneşte să facă Perczel în Ungaria în contra Romînilor.

Ministrul maghinr a pus pe primarul din Arad să oprească întrunirea Romînilor: Sturdza a intimidat pe antrepenorul săleĭ Eforieĭ şi acesta a refuzat să dee sala pentru meetingul naţional care trebuia să se ţie duminică în Bucureştĭ.

Ungurii ar *lyncha* **un asemenea om nepatriotic—în ţara romînească el ie prim-ministru.**

Dar omul acesta care tot cată a săpa groapa altora va cădea singur întrîns'a.

Trebuie să ne mulţumim cu atît.

— —

Intrunirea de ierĭ

Asistenţa.—Cuvîntările.—Moţiunea.

La timp am vorbit despre întrunirea convocată de comitetul ligeĭ culturale din Iaşĭ, pentru Duminică ora 2 p. m., în aula vecheĭ Universităţĭ.

Prea sunt incordate relaţiunele din statul vecin, prea mult suferă romînimea de dincolo sub apăsarea barbară a Ungurilor, pentru ca aceste suferinţĭ să nu-şĭ găsească ecoul în inimele ieşenilor, de obiceĭ aşa de puţin entuziaştĭ.

Şi ca o dovadă despre aceasta e că la întrunirea de ierĭ au răspuns un număr de cetăţenĭ cum rar s'a văzut la o întrunire în aula Universităţeĭ.

Autorul acestor rîndurĭ n'a putut pătrunde în sală şi a fost nevoit să stee pe scărĭ—unde se afla deja multă lume—într'atît de mare fusese numărul acelora care s'aŭ grăbit a respunde apelul Ligeĭ.

***

Păcat numaĭ că Liga n'a ştiut să se ferească de unele lucrurĭ, care au făcut ca mulţĭ să se întoarcă deziluzionaţĭ de la întrunire! Discursul d-luĭ Densuşianu — nu-l discutăm — precum şi frumoasa cuvîntare a d-luĭ Xenopol, prezenţa în sală a persoanelor marcante din Iaşĭ eraŭ suficiente pentru a asigura succesul şi decĭ moţiunea s'ar fi putut vota, după cuvîntările oratorilor de maĭ sus. De ce atuncia s'a maĭ acordat cuvîntul d-luĭ Brăescu şi maĭ cu samă d. Tărăbuţă a fost lăsat să declame versurile sale?

De ce?

***

Intrunirea e prezidată de d. Culiano. Am dori să rezumăm cuvîntările dar ne e imposibil avînd în vedere că de unde se afla subsemnatul nu se auzea de cît cîte-va cuvinte din cînd în cînd.

D. Xenopol, care vorbeşte maĭ clar, a spus între altele, după ce a făcut tabloul naţionalităţilor din statul maghiar, arătînd cît de şubredă e starea statuluĭ maghiar, că conductoriĭ acestuĭ stat par lipsiţĭ complect de acel talent, care se numeşte spiritul de conducere, a unuĭ popor. Recunoaşte că ungurul are calităţĭ: e impresionsit, sentimentalist, patriot, muncitor şi îndrăzneţĭ, e lipsit însă de aceea ce se chiamă cugetare, căcĭ altfel nu s'ar putea explică acest contrast între modul luĭ de a fi în în genere şi modul de a se purta cu romînii de sub coroana Sf. Ştefan.

***

La sfîrşitul întrunireĭ preşedintele dă cetire la următoarea moţiune care e primită cu aplauze numeroase:

Cetăţenii ieşenĭ întruniţĭ în meeting protestează în numele dreptăţeĭ, umanităţeĭ şi civilizaţieĭ şi infierează opera de distrugere ce maghiariĭ au început şi continuă contra romînilor de peste munţ. Legea de inlocuirea cu numirĭ maghiare a numelor vechĭ istorice ale oraşelor şi satelor, rîurilor, munţilor şi a tuturor localităţilor o declarăm ca cel maĭ sacrilegiu atentat la adevĕrul istoric şi la moştenirea seculară a romînilor şi a celor lalţe naţionalităţĭ. Oprirea întrunirilor ce romînii ca cetăţenĭ au vroit să ţină pentru a protesta paşnic în contra acestuĭ atentat o denunţăm ca o ruşine a secoluluĭ în care trăim.

Meetingul constată că maghiariĭ conduşĭ de cea maĭ sălbatică ură de rasă au decretat şi execută pas cu pas distrugerea neamuluĭ romînesc de peste munţĭ.

Meetingul declară sărbătoreşte ca orĭ ce conlucrare şi impacare cu maghiariĭ este exclusă.

— —

Pentru astă-zĭ consiliul comunal este convocat în prima şedinţă a sesiuneĭ extra-ordinare.

Probabil însă că din cauza că la ora 2 d. a. are loc tragerea lotărieĭ societăţeĭ studenţilor în medicină şedinţa de astă-zĭ însă nu va avea loc.

— —

D. preşedinte al societăţeĭ «Solidaritatea» se crede în măsură de a ne asigura că informaţia noastră privitoare la demisiunele unor membriĭ a comitetuluĭ aceleĭ societăţĭ ar fi greşită şi că nimene din comitet n'a demisionat.

Intrebăm: e adevărat sau nu, că d. Velciu a demisionat? Şi dacă da: din ce cauză?

Atît.

— —

Publicul ieşan a fost Sîmbătă sara victima agenţieĭ teatrale, care neluînd măsurĭ suficiente să înştiinţeze la timp despre amînarea reprezentaţieĭ d-reĭ Josset, a făcut că ceĭ maĭ mulţĭ s'au dus la teatru şi s'au lovit cu nasul de uşile închise.

Agenţia teatrală e cu atît maĭ vinovată, cu cît fiind o agenţie de multe alte lucrurĭ, între care şi de bilete de drum de fer, ar fi putut şti că trenul care sosşte în Iaşĭ la ora 4 şi 45 p. m., n'are corespondenţă cu acceleratul din străinătate şi decĭ putea să nu maĭ anunţe reprezentarea de sîmbătă seară.

— —

Astă-zĭ, lunĭ, trupa d-reĭ Josset va da piesa «*Diverçoos*» La sfîrşit va cînta din ala sale neintrecute *Chansons*.

Mîine se va da *Ferdinand le Noceur* hazlia comedie a luĭ Candillet.

Multă lume a sosit pentru reprezentaţiile d-reĭ Josset. Intre alte persoane putem cita pe princesa Adela Moruzzi, dl. şi d-na Vlădoianu, princesa Maria Cuza d. şi d-na Miclescu, d. şi d-na Docan etc.

— —

Steaua celebruluĭ Dimancea de la Piteştĭ, a apus cu desăvîrşire.

La alegerea pentru colegiul I comunal de acolo a reuşit lista conservatoare pe care figurau domniĭ: Ion Rădulescu, Comănescu, Nicolau, Hagiescu, Racoviceanu şi Căprescu.

Lista aceasta a întrunit 107 voturĭ, acea a administraţieĭ numaĭ 94.

— —

Focul sa declarat ierĭ, 38 strada Moţoc, la depozitul de lemne al d-luĭ C. Gall, secretar general al primărieĭ,

Focul a putut fi stins înaine de a se propaga.

— —

Ileana Dîrzu, 21 anĭ. domiciliată strada sf. Atanasie 3, s'a îmbolnăvit de angină difterică şi a fost internată în pavilionul de izolare al spitaluluĭ Paşcanu.

— —

Articolele apărute în ziarul *Constituţionalul* asupra «Marineĭ de comerţ» şi datorite domnuluĭ Scarlat Vîrnav, aŭ apărut în broşurĭ.

— —

La secţiunea a III-a a tribunaluluĭ Ilfov se va judeca azĭ procesul care a fost intentat d-lor N. Filipescu, Isvoreanu, V. Ionescu, Săulescu, şi N. Drossu.

Tribunalul va fi compus din domniĭ: Florian, president, Alixandrescu, membru de şedinţă şi S. Skina, supleant.

Acuzarea o va susţinea d. Sărăţeanu, prim-procuror. Vor pleda pentru foştiĭ martorĭ aĭ nefericituluĭ duel, domniĭ: M. Cornea, Disescu, Delavrancea, Disescu şi Cernescu.

Intersesele familieĭ Lahovari vor fi susţinute de d-niĭ: P. Grădişteanu, V. Missir şi Danieleanu.

— —

Primim următoatele:

Mult stimate domnule Director,

Ceia ce publiţi în stimatul d-voastră ziar în numărul de azĭ, nu e dimisiunea, ci petiţiunea de la 27 Septembrie, pentru caro am primit acel formidabil avertisment, pe care *Epoca* a bine-voit a-l publica în numărul de la 12 curent.

Din comparaţiunea acestor 2 acte să poate vedea cît e de neputincioasă ca să nu zic altfeliŭ, sforţarea d-luĭ Haret de a-mĭ da lecţiĭ de bună cuviinţa şi de romînă,

Demisiunea mea se găseşte în ziarul *Galaţiĭ* de la 4 Decembrie, şi din ea se poate vedea dacă domnul Haret a putut găsi în mine un elev seu poate maĭ degrabă un necesar şi folositor profesor.

Primiţĭ vă rog d-le Director, asigurarea stimeĭ ce vă păstrez.

N. Andriescu.

— —

O victimă a beţieĭ este şi muncitorul M. Vasiliu. El s'a întors ierĭ seara acasă după ce lucrase cu patimă în viile Domnuluĭ, a astupat coşul sobeĭ şi dimineaţă a fost găsit asfixiat—el şi un căţel pe care-l avea în casă.

— —

Judiciare.

Achitarea luĭ Smîdu.

Procesul în care era inculpat fostul inspector al stradelor, Gh. Smîdu, şi care în cursul luneĭ Noemvrie a avut loc cel puţin cîte o înfăţoşare în fie-care săptămînă, s'a terminat Sîmbătă prin achitarea inculpatuluĭ.

In şedinţa de Sîmbătă apararea, timp de 3 ore, a discutat, punct cu punct, cele 17 capete de acuzare, arătînd că inculparea se bazează pe o instrucţie făcută cu exces de zel, pe baza denunţărilor a doĭ magazionerĭ îndepărtaţĭ din serviciu de Smîdu fiind că i-a prins cu abuzurĭ, care magazionerĭ au adus la instrucţie ca colaboratorĭ pe cîţĭ-va rîndaşĭ şi grajdarĭ oamenĭ fără căpătăiŭ recrutaţĭ cum o spunea d. Tacu din medeanul de la Tîrgu Cuculuĭ. Ceea ce e curios este că lucrurile a cărora lipsă se impută luĭ Smîdu lipsau din magazie, a căreia cheĭ nu le-a avut nicĭ o dată Smîdu, ci numaĭ magazionerii

Afacerea Smîdu este ultima din operile judecătoruluĭ Monastireanu, care rămăsese pendinte înaintea tribunalulu Iaşĭ.

*

D-na Bantaş care fusese condemnată de curte la o lună închisoare, pentru distrugerea unuĭ registru în afacerea perceptoruluĭ Gh. Onu s'a constituit prizonieră. Mandatul s'a dat pentru închisoarea de la Platoneştĭ, închisoare specială pentru femeĭ.

*

Reputaţia d-luĭ Moruzzi.

Ministrul de justiţie cînd a avut nevoe de un instrument în procesul politic privitor pe foasta administraţiune comunală din Piatra N., a numit telegrafic pe d. Th. Mavromati care timp de un an a fost supleant la trib. Dorohoiŭ, şi decĭ după părerea ministruluĭ—format atîta timp sub disciplina prefectuluĭ de Dorohoiŭ.

Avem convingerea că d. Djuvara se înşeală în aşteptările sale. D. Mavromati înainte de a fi fost supleant la Tribunalul din gubernia cneazuluĭ, a fost 5 anĭ grefier la Trib. Iaşĭ secţia prezidată de d. Teodor Crivătz şi suntem foarte siguri că contactul îndelungat cu acest magistrat integru va fi lasat maĭ multe urme asupra caracteruluĭ d-luĭ Mavromati, de cît trecerea sa prin Trib. Dorohoiu.

— —

Pentru înundaţĭ

Proces - Verbal No. 7

Astă-zĭ 8 Decembrie 1897, subsemnatele membre în comiletul pentru ajutorul inundaţilor, împreună cu d-l G. Costandachi, delegatul Primărieĭ, am deschis cutiele din urmă şi am găsit următorul rezultat:

Cutia No. 6 Chioşcul Banu (o monedă de plumb un spil-marc şi un bilet de loterie vechie) şi suma de 17.35

Cutia No.	34	Chioşcul de la spital	4.40
„ „	25	Fraţii Rosenştain .	1.90
„ „	12	Ivanov	15.70
„ „	20	D-na Purcheria . .	13.10
„ „	45	Casieria Epitropieĭ sf. Spiridon	103.25
„ „	33	T. Stihi (junior) Unghenĭ	7.65
„ „	31	Sucursala poşteĭ sărărie cu o marcă şi un ban rusesc şi .	6.25
„ „	9	Deşteptarea . . .	5.75
„ „	47	Luvru	5.10
„ „	1	D-na Eugenie Petit (Slănic)	16.55
„ „	61	D-na Leonie Mocranschi	8.10
„ „	21	D-na Purcheria . .	10.85
„ „	18	Casieria generală (3 bănuţĭ)	68.55
„ „	39	Bursa (1 băuuţĭ) şi .	1.55
„ „	3	D-na Paul Petit . .	12.60
„ „	42	D-l Mavrodin (mica) vitesă)	1.45
„ „	24	Konxa (2 bănuţĭ) .	12.70
„ „	35	Chioşcul Neuchotz (o hărtie de 20 leĭ pe care este scris: Gh. Mania (bărbier) str. Găreĭ Bărlad . .	25.15
„ „	53	Fraţii Polingher . .	5.75
„ „	59	Regia Tabac Popovicĭ	6.15
			349.85

FOIŢA ZIARULUI „OPINIA"

43)

PARIS

de

EMILE ZOLA

CARTEA ÎNTÎIA

IV

Cu toate acestea, esita să se îndepărteze fără să spuie nicĭ un cuvînt abateluĭ Rose, care în rugarea credinţeĭ naive se punea la bunul plac al invizibiluluĭ, pentru fericirea şi pacea oamenilor. Se temea să nu-l deranjeze şi se hotărî să plece, cînd abatele singur rîdică capul.

— Ah! dragul meŭ, cît e de greu să fiĭ bun înţălepţeşte! Monseniorul Martha m'a certat iarăşĭ şi fără de Dumnezeu, care mă iartă, aş tremura pentru scaparea mea!

Pentru un moment, Petru se opri sub porticul de la Madeleine, deasupra peronuluĭ vast, care domnează piaţa, pe deasupra grilajurilor. Inaintea luĭ era strada Royale, care se întindea până în piaţa Concordieĭ, pe care se rîdică obeliscul şi cele două fîntînĭ ţişnitoare, şi maĭ departe colonada palidă a Camereĭ deputaţilor închidea orizonul. Era o perspectivă de o măreţie suverană, sub cerul limpede, cuprins de crepuscul care-şĭ lărgia cercul, făcînd parcă să se îndepărteze monumentele, dîndu-le ceva nefiresc, făcîndu-le tremurătoare, şi nehotărîte ca în vis. Nicĭ un oraş din lume nu avea decorul acesta de lux chimeric şi de măreţie grandioasă în ceasul acesta nehotărît, în care noaptea, în începutul eĭ, aduce oraşelor un aer de vis, le aduce nesfîrşitul imensităţeĭ omeneştĭ.

Nemişcat, esitînd în faţa întinderelor acestora, care se deschideau înaintea luĭ, Petru se întreba cu groază unde trebuia să se ducă acuma, după prăbuşirea neaşteptată a tot ce vroise pasionat de dimineaţă. Trebuia să se ducă la Duvillard în strada Godot-de-Mauroy? Nicĭ el numaĭ ştie unde să se ducă. Ne încetat îĭ revenea în minte revoltătoarea aducere aminte, cu cruda-ĭ ironie. La ce bun toate acestea dacă Laveuve era mort? pentru ce să maĭ omoare timpul şi să bata pavajul pentru a aştepta şase ceasurĭ? Ideea că şi el avea o locuinţă şi că cel maĭ bun lucru era de a întra la el, nu-ĭ venia în minte. Iĭ se părea că avea de făcut un lucru mare, fără ca singur să ştie ce. Lucrul acesta era peste tot şi foarte departe, atît de nehotărît, atît de greu, în cît nu va ajunge de sigur nicĭ odată pînă la el. Cu picioarele grele, cu capul ameţit, scoborî peronul, încăpăţînîndu-se un moment să treacă prin tîrgul de florĭ, un tîrg de sfîrşit de iarnă, în care primele florĭ se deschideau fricoase. Femeile cumparau violete şi trandafirĭ de Nice. Dînsul le privea cum se interesau de acest lux imbalsamat, drăguţ şi delicat. In urmă apucat de o neaşteptată groază, o luă pe bulevarde.

Acolo, Petru, merse înaintea luĭ, fără să ştie unde, fără să ştie pentru ce. Noaptea care-l încunjura îl surprindea ca un fenomen neaşteptat. Işĭ rădicase ochiĭ spre cer şi se mira văzîndu-l întunecîndu-se, foarte lin, brazdat de hogeagurile subţirĭ negre ale cuptoarelor, asemenea era pentru dînsul o singularitate observînd pe la toate balcoanele literete marĭ de aur ale firmelor, care se întunecau în sfîrşitul zileĭ. Nicĭ odată nu observase amestecul colorat al faţadelor, geamurile zugrăvite, storurile, trofeele, afişele strigătoare, magazinurile mărete, o indiscreţie de saloane şi de alcovurĭ deschise în plină lumină. Pe urmă, pe şosea, în lungul trotuarelor între coloane şi chioşcurile albastre, roşe, galbene, ce îngrămădeală, ce încîlceală neobişnuită! Trăsurile treceau cu un sgomot ca al unuĭ fluviu, şi din toate părţile valul de trăsurĭ era brazdat de mersul greoiu al omnibusurilor grele, în timp ce curentul de pietonĭ curgea fără încetare de amîndouă părţile, la nesfîrşit, până şi printre roţĭ cu graba cuceritoare a unuĭ furnisor în revoluţie. De unde eşia toată această lume? Unde se duceau toate aceste trăsurĭ? Ce mirare şi ce nelinişte!

Şi Petru mergea mereu înaintea luĭ, maşinal, tîrît de neagra-ĭ visare. Venise noapte, se aprindeau primele beciurĭ de gazurĭ, era lupta între zi şi noapte, ceasul în care întunecimea nu era complectă, în care globurile electrice străluceau în lumina zileĭ pe sfîrşit. Din toate părţile străluceau scînteele lămpilor şi magazinele îşĭ luminau vitrinele. In curînd bulevardele va face să curgă stelele viĭ ale trăsurilor, în tocmaĭ ca o cale a robilor în mers, între cele două trotuare aprinse de felinare, de rămpĭ şi de lustrurĭ, un întreg lux orbitor, întocmaĭ ca soarele în toată lumina luĭ.

(Va urma)

Cota oficială

Constanța 14 Decembrie 1897.

Orz 1270 hect. lei 3.40. In 40 hect. lei 8.70. Secară 140 hect. lei 4.70. Meiu 180 hect. lei 4.10. Ovăz 50 hect. lei 9.70. Rapița 210 hect. lei 6.25. Grîu arnăut 180 hect. lei 9.70. Grîu toamuă 110 hect. lei 8.60. Porumb 58 hect. lei 4.50.

Parlamentul

CAMERA DEPUTAȚILOR

Ședința de la 13 Decembre

Discuția adresei de respuns

D. Stelian spune că era hotărît să nu ia de loc cuvîntul în discuțiunea ce s'a deschis.

D. Delavrancea găsea cuvinte nepotrivite în răspuns. Cuvîntul de *compătimire* din proiectul de adresă nu are nimic ofensator pentru M. Sa Regele. In răspuns nu s'a făcut de cît să se repete sentimentele pe carĭ M. Sa Regele le-e calificat de *compătimire*, de dulce mîngîiere. Era nedreaptă critica făcută primuluĭ paragraf, care conține cuvinte ce sunt cuprinse și în proclamația adresată de M. Sa Regele poporuluĭ, cu fericita ocazie a însănătoșireĭ A. S. R. Principele Ferdinand.

Se cere închiderea discuțieĭ.

D. *G. Dem. Theodorescu* vorbește contra închidereĭ discuțieĭ și cere camereĭ ca să arăte *viciile de formă*, incompatibile cu oficialitatea adreseĭ de răspuns,

D. Theodorescu declară că redacțiunea d-luĭ Toma Stelian e făcută în *stil decadent*.

Camera rîde, aplaudă și respinge închiderea discuțieĭ.

D. *G. Dem Theodorescu* spune că, adresa de răspuns la Mesagiul regal nu e de cît o parafazare a însușĭ Mesagiuluĭ, după sistemul englez. D-sa relevă sobrietatea Mesagiuluĭ, pe care o opune bogățieĭ de epitete a adreseĭ.

Răspundem prin 26 de linĭĭ celor 10 linĭĭ ale Mesagiuluĭ și, în aceste 26 de linĭĭ scriem de 9 orĭ cuvîntul *regrete*, de 10 orĭ *din toate părțile țăreĭ*, de 9 orĭ *Majestatea Voastră*, de patru orĭ *dureros* și *durere* și de treĭ orĭ *îngrozitor, cumplit, oribil* și *teribil*. Această abundență de calificative a slăbit și micșorat ideile exprimate de Mesagiul Tronuluĭ, atît de cumpănit și cuprinzător de înțeles. Oratorul ține a declina orĭ-ce răspundere față de această redacție în *stil decadent*, irespectuoasă față cu Tronul.

D. Theodorescu propune o nouă redacțiune.

D. *N. Fleva* declară că, deși nu e literat, totusĭ se mulțumește a judeca cu urechia sa muzicală. D-sa găsește că e maĭ plăcută redacțiunea d-luĭ Teodorescu de cît acea a raportoruluĭ.

Discuțiunca se închide.

Se pune la vot, cu bile, primirea amendamentuluĭ d-luĭ Teodorescu.

Rezultatul votuluĭ e:

Bile albe pentru 57.

Bile negre contra 75.

Amendamentul se respinge.

D. N. Fleva protestează în contra moduluĭ votăreĭ. D-sa spune că mulțĭ deputațĭ aŭ votat de două orĭ, de aceea cere ca să se șteargă două voturĭ de la majoritatea de 75.

D. Giani, președinte, intervine în discuție și spune că dacă Camera vrea să anuleze două voturĭ, d-sa le anulează.

Voturile se anulează. *Prin urmare cele 75 voturĭ negre contra amendamentuluĭ d-luĭ Teodorescu se reduc la 73.*

D. Stelian citește al. 2 paragraf al proiectuluĭ de adresă.

Prima parte se primește fără discuție.

Asupra părțeĭ a 2-a, relativă la visita la Pesta.

D. I. Grădișteanu are cuvîntul.

D-sa declară că vizita la Budapesta a nemulțumit pe toată lumea care simte romînește. Ca dovadă e presa care a fost unanimă să respingă invitarea ziariștilor Ungurĭ de a merge la Pesta. Nu s'a găsit un singur organ de publicitate romînesc care să susțină că vizita în capitala Ungarieĭ e îmbucurătoare. A maĭ fost o probă, îndestul de elocventă —faptul că parlamentul a aplaudat numaĭ pasagiul din mesagiu relativ la salutările împăratuluĭ Rusieĭ la Iașĭ, păstrînd o tăcere mormîntală asupra pasagiuluĭ reletiv la visita la Budapesta.

Oratorul stabilește apoĭ contrazicerile în politica națională a d-luĭ D. Sturdza. dezvoltatd în ședința precedentă de d. Take Ionescu.

D. Grădișteanu, încheind, spune că d. Sturdza a ajuns *cel maĭ urît ministru, din tot neamul romînesc*, și că, *astă vară, în Transilvania, cu orĭ-cine se întîlnea, era întrebat cînd cade d. Sturdza de la putere. Oratorul crede că n'a maĭ rămas primuluĭ ministru de cît să se retragă.*

D. *Scorțescu* propune o nouă redacțiune a paragrafuluĭ în discuție-

Președintele, d. C. Stoicesca, nu vrea să lase pe d. Scorțescu să'și citească amendamentul, pretextînd că discuția e închisă.

Un mare scandal se produce. D-niĭ Fleva, G. Dobrescu, Scorțescu, Scorțeanu și alțiĭ protestează contra președinteluĭ, care nu respectă regulamentul.

D. Stoicescu recunoscîndu-se în eroare, lasă pe d. Scorțescu să-și citească amendamentul, care este respins de comitetul delegaților.

D. *Stelian* dă citire paragrafuluĭ următor, din proiectul de Adresă.

D. *S. Șendrea* are cuvîntul asupra acestuĭ paragraf, — care se ocupă de relațiile Romînieĭ cu Rusia și Bulgaria.

Găsește că e momentul ca țara noastră să'și ia o altă orientare în poeitica externă, muĭ conformă cu interesele și aspirațiunile naționale.

Statele micĭ, spune oratorul, *nu pol avea o politică externă determinată și tradițională: tor le trebue o politică liberă, tot-d'auna potvivită cu înprejurările variabile.*

Se declară foarte mulțumit de atențiunea Imparatuluĭ Rusieĭ față cu regele Carol.

Venind la relațiile Aurelianistilor cu guvernul, oratorul declară că dacă șeful, —d. Aurelian—a zis că gruparea sa nu fase disensiune, *aceasta nu însamnă că a renunțat la rolul eĭ de control, că nu vom veni aicĭ să cerem socoteală guvernuluĭ să îndeplinească toate reformele confovm tradițiilor partiduluĭ liberal.*

Cu această declarație, d-l Șendrea termină.

D. G. Scorțescu își desvoltă amendamentul, *prin care Camera își manifestă surprinderea, că încă guvernul nu a obținut beratul, pentru instalarea Mitropolitulaĭ romîn din Cvnstantiuopole.*

D-sa dă citire discursuluĭ pronunțat de d. Sturdza, în Senat, asupra acesteĭ chestiĭ cu care ocazie d-sa a strigat «*Trăiască Sultanul*».

D. Scorțescu întreabă dacă aceasta a fost numaĭ o *manoperă* a guvernuluĭ, sau a fost un act care merită încredere.

D. *D. Sturdza răspunde că la data cînd a strigat „Trăiască Sultanul", capela romînă a fost sfințită de mitropolitul romîn Antim și că ea funcționează și astă-zĭ.*

Majoritatea aplaudă.

Amendamentul d-luĭ Scorțescu este respins.

Paragraful se votează.

Se pune la vot prelungirea ședinteĭ, peste ora reglementară, și se primește.

Asupra paragrafuluĭ al 3-lea din Adresă:

D. *Fleva* are cuvîntul. D-sa declară că *e ceva putred în sînul partiduluĭ liberal.*

Constată că nu partidul liberal e la putere,—acel pe care l'a trimes țara în 1895. Aveți dovadă privind în jurul d-voastră. Figurile sunt schimbate chiar pe banca ministerială: *vedețĭ înainte-vă oamenĭ pe carĭ nu i-ațĭ cunoscut în opoziție.*

D. Fleva declară că nu face aluziĭ personale. Ceea ce trebue însă să se știe, e dacă aceĭ carĭ ne guvernează maĭ sunt în conformitate, cu ideile și aspirațiunile partiduluĭ.

D. Paladi a vorbit de conversațiunĭ politice; *d-sa a uitat că vorbește de funie în casa spînzuratuluĭ!* (Aplause).

Oratorul constată că starea sufletească a partiduluĭ este foarte zdruncinată. Frăția și armonia au dispărut, iar banca ministerială nu a căutat să se justifice de acuzațiunile ce i s'au adus, atît în chestia națională—de d. T. Ionescu—cît și în chestia politiceĭ generale a partiduluĭ —de d. Delavrancea. Au vorbit, în discuțiile asupra adreseĭ, un fost ministru, un deputat și un actual ministru: toțĭ treĭ au făcut chestiĭ personale.

D. Fleva întreabă pe guvern ce a făcut pentru țară în ceĭ doĭ anĭ, de cînd d-sa s'a retras din partid. Oratorul spune că a făcut alegerĭ libere, cît a fost ministru de interne.

Ultimele alegerĭ, făcute de guvern la Teleorman, au fost pătate de ingerințe.

D-niĭ *Bildirescu* și *State Anghetescu*. Alegătoriĭ erau aduși de dinapoĭ de zapciĭ.

D. *Fleva*, continuînd, întreabă dacă, după retragerea d-sale, partidul a rămas unit. Dar d. Nacu a spus-o: că *Drapelul* e o grupare cu noĭ tendințe, din carĭ una are eliminarea d-luĭ Sturdza. *Aceasta înseamnă* după d. Fleva, *că, în partid, e un șef, fără stat major, și șefiĭ, fără stat major, sunt periculoși!*

La orele 6, ședința fiind prelungită, d. Fleva își continuă discursul.

ULTIME INFORMAȚII

D. președinte al clubuluĭ conservator din localitate a adresat membrilor clubuluĭ următoarea convocare:

Grupul constituțional 'mĭ a comunicat că se retrage din clubul conservator. Vă rog să bine voițĭ a vă întruni în ședință plenară Vineri, 19 curent, la orele 4 p. m. pentru a aviza la cele de urmat și a vi se pune la cunoștință o scrisoare a d-luĭ Lascar Catargi.

Președinte **Gr. Cogălniceanu**

Inaintea Curțeĭ de apel secția I-a s'a înfățișat astă-zĭ procesul în care V. Ciudin polițaiul orașuluĭ Tîrgu-Neamț este inculpat pentru abuz de putere, consistîn din faptul că a arestat la poliție pe un evreu din acel oraș pentru ca să plătească unuĭ tovarăș al său o datorie de 300 leĭ.

Pentru săracĭ.

Nicĭ odată poate ca în acest an, iarna cu toate amărăciunele eĭ n'a lovit maĭ cu asprime, populațiunea sărmană.

In asemenea împrejurărĭ este de datoria fie-căruĭ de a preschimba eticheta banala și costositoare, în obol pentru aceĭ ce sufer.

Opinia a luat inițiativa de a deschide o sursă pentru victimele friguluĭ și apelează la public de a renunța la biletele de vizită de anul nou și a da banul destinat tiparuluĭ pentru populațiunea nevoiașă a lașuluĭ.

Sumele colectate, administrația *Opinieĭ* le va remite serviciuluĭ asistențeĭ publice a primărieĭ locale.

*

Au bine-voit a respunde pînă acum la apelul nostru:

D-na și d. A. de Giers . .	20 leĭ
« « « D. Grecianu . .	20 leĭ
« « « A. A. Bădărău .	20 leĭ
D. André Bobroff	10 leĭ

Numele donatorilor, carĭ vor subscrie de aci înainte, și cărora le mulțumim cu anticipație, vor fi publicate în ziar.

Medicul veterinar al județuluĭ, într'un raport către prefectul de județ, arată că cu ocazia inspecțiunelor pe carĭ le-a făcut la iarmaroacele și tîrgurile de vite de prin comunĭ, a constatat că traficurile se fac fără ca vînzătoriĭ să posedă certificate despre sănătatea vitelor.

Medicul veterinar cere ca prefectura să intervie pe lîngă primarĭ și subprefecțĭ pentru a nu maĭ permite vînzările, dacă negutitoriĭ nu vor prezinta certificate.

Tribunalul Iașĭ secția I-a a declarat astă-zĭ în stare de interdicție pe Eugen Ionescu și a numit curatoare pe soția sa D-na Eleonora Ionescu născută Corjescu.

Procurorul de prima instanță a declarat astă-zĭ apel contra sentinței Trib. care achita pe Gh. Smădu.

Ni se scrie din Hușĭ:

In scopul de a veni în ajutorul săracilor din Hușĭ, un comitet s'a format din care fac parte d-niĭ: Munteanu prefectul județuluĭ, Em. Cernătescu presidentul tribunaluluĭ și A. Triandafil primarul.

Sîmbătă seara a avut loc primul bal dat de acest comitet de binefacere. Serata era patronată de d-nele Elisa dr. Munteanu, Elena Cernătescu și Adela Triandafil.

Am remarcat la această serată, de care fie-care a dus cea maĭ bună amintire: d-nele dr. E. Munteanu, Triandafil, Cernătescu, Gavrilescu, Cojan, C. Vasiliu, dr. Rîpatanu, Vîntu, Hagiopol, E. Calognomu; d-rele Buădeni, Stoianovicĭ, Atanasiu, d-rele Bercari, Alixandrescu.

Intre d-nĭ: Cernătescu, doctor Munteanu, Eustațiu Calognomu, Triandafil, Gavrilescu, Cojan, Vasiliu, Brighiu, Locotenent Buznea, locotenent Popescu, doctor Rîpoțanu, Mănăstireanu, Moisiu, căpitan A. Cataraga, Moisiu, căpitan Andreĭ, Chiceais, Vîntu, Hagiopol, sublocotenent Polcovnicu, Ciocan, Al. Baldescu, Emandi, Bîrea, Tulbure, Alixandrescu, Boldescu, Corivan ș. a.

Consiliul de rezbel al corpuluĭ IV de armată va judeca mîne, Marțĭ, procesul căpitanuluĭ Lascu, care, în calitate de casier al regimentuluĭ Bacău, a delapidat suma de 12,000 leĭ.

Se zice că acuzatul va implica în această afacere pe un ofițer superior, din care cauză afacerea se va amîna.

MEETINGUL DIN CAPITALA

— De la corespondentul nostru —

Incă de la oara 1 un mare număr de studenți s'aŭ adunat în localal Ligeĭ Culturale, de unde aŭ plecat spre sala Hugo locul întrunireĭ. Steagul Albastru, dăruit studenților universitarĭ de d-șoarele romîne din Sibiŭ, a fost dus de studentul Mureșeanu, nepotul mareluĭ patriot Andreĭ Mureșeanu.

Studenții, în număr de peste 150, cîntînd «Deșteaptă-te Romîne» aŭ parcurs stradele Acaddmieĭ, Regală, Calea Victorieĭ, strada Lipscanĭ și Karageorgevicĭ pînă la Hugo. Aci aŭ fost primițĭ cu urale nesfîrșite de mulțimea care umpluse deja sala.

La orele 2 și 5 minute se desshide întrunirea și d. Vlădescu, profesor universitar și președinte al comitetuluĭ central al Ligeĭ, ia cel dintăĭ cuvîntul.

Discursul D-luĭ Vlădescu

Sunt două lunĭ, zice d. Vlădescu, de cînd voĭ, carĭ reprezentațĭ opinia publică din Capitală, v'ațĭ întrunit în această sală și ațĭ declarat că împrietenire cu maghiariĭ nu poat fi, pe cîtă vreme frațiĭ noștri de dincolo vor suferi jugul unguresc. Și în aceste douĕ lunĭ, în loc să vedem pe ungurĭ devenind maĭ blînzĭ, eĭ voesc acum să maghiarizeze numele tuturor orașelor, ale satelor, ale rîurilor ale văilor. Noĭ nu putem sta nepăsătorĭ și o datorie sfîntă ne îndeamnă ca să protestăm, să ne rîdicăm cu toțiĭ, căcĭ e vorba de drepturile noastre naționale. Cu toțiĭ am căutat să ne înțelegem pe calea pacînică și le-am făcut maĭ multe avansurĭ. Cel dintăiŭ este vizita Regeluĭ nostru la Pesta. Al doilea decorarea luĭ Ieszensky. Am decorat pe cel maĭ mare vrăjmaș al neamuluĭ nostru, căcĭ prin aceasta credeam să-ĭ îmblinzim și să ajungem la o împacare cu maghiariĭ. Poporul pe de altă parte, s'a abținut de la orĭ ce manifestare, fiind-că doream cu toțiĭ împăcarea, pentru progresul națiunilor.

Cum ne-au răspuns ungurii?

Anul trecut guvernul unguresc n'a voit să recunoască națiunea romînă, desființînd partidul național.

Discursul d-luĭ Nenițescu

D. avocat Nenițescu ia după aceea cuvîntul și arată ce este naționalismul și că în această privință nu trebue să existe diviziune de partid.

Venind la Ungurĭ, oratorul să întreabă:

— Nu văd eĭ că prin decrete și legĭ popoarele nu pot să dispară? Dar prin sabie și un popor nu se poate stînge. N'au văzut ungurii, eĭ carĭ au trecut sub dominațiunea străină, eĭ carĭ își blestemau fiiĭ, dacă învățau nemțește;—n'au văzut că fatal au trebuit să se emancipeze? Cum cred dar că Romîniĭ n'au acelașĭ drept și aceiașĭ menire?

D. avocat Nenițescu s'a retras de la tribună în mijlocul unor sgomotoase aplauze.

Maĭ vorbesc apoĭ d-niĭ Mureșianu și Iorgată,după care se votează o moțiune de protestare și se trimete o telegramă mareluĭ patriot: mitropolitul Miron Romanul.

Oprirea manifestației pe calea Victorieĭ

Mulțimea eșind de la Hugo și avînd în frunte pe studenții universitarĭ cu steagul albastru, au plecat prin strada Lipscanĭ și au continuat drumul pe calea Victorieĭ. Erau maĭ multe miĭ de oamenĭ. Cînd au ajuns în dreptul cofetărieĭ Capșa, un cordon de sergenți de stradă, cu tesacele scoase, opresc pe studenți de a înainta.

Se produce atuncĭ un mare zgomot și din toate părțile se aud fluerături și huiduelĭ.

Lupta între poliție și manifestanți

De odată sute de bastoane se văd ridicîndu-se în aer și se aud strigăte: «Inainte băeți!» Din partea din fund se aud țipete. Intre studenți și poliție se încăerase o luptă aprigă. Se zice că însușĭ prefectul a fost lovit. Un pluton de gendarmĭ pedeștri veni atuncĭ numaĭ de cît și întări rîndurile sergenților de stradă. Studenții sunt respinșĭ în primul moment și o învălmășeală de nedescris se produce în mulțime. Mulțĭ cădeau pe jos și erau călcațĭ de ceĭ carĭ fugeau.

Ruperea steaguluĭ Albastru.

Rîndurile se strîng însă din noŭ, miĭ de oamenĭ ocupă acum calea Victorieĭ și tot locul de la squarul Sărindar.

De odată niște serjenți de stradă se repăd asupra steaguluĭ Albastru, îl rup și sfîșie toată pînza. Indignarea generală atinse atuncĭ culmea și din toate părțile nu se auzeau de cît strigăte: *Rușine! Rușine!*

***

Prefectul de poliție, întrebat de studenți de ce oprește manifestația, să treacă pe calea Victorieĭ, respunde că are ordin de a nu permite trecerea.

— Dar noĭ vom striga: Trăească regele, spune un student.

— Nu se poate, domnule.

La statuia luĭ Mihaĭ Viteazul

Studenții se hotăresc în sfîrșit să părăsească calea Victorieĭ și urmațĭ de mulțime se strîng în jurul statueĭ luĭ Mihaĭ Viteazul.

Aci au vorbit studenții Danielopol, Mureșanu și Axente, arătînd mulțimeĭ că nu trebue să desarmeze, în fața orĭ căror uneltirĭ și amenințărĭ.

La Ligă

De aci zecile de miĭ de oamenĭ au umplut strada Nouă, oprindu-se în fața Ligeĭ Culturale. Maĭ mulțĭ studenți și în cele din urmă d. Dimitrescu-Brăila, președintele comitetuluĭ național, au pronunțat cîte un mic discurs, rugînd publicul să se împrăștie în liniște.

La un moment dat s'a scos afară steagul Albastru, așa rupt cum era și la vederea luĭ miile de oamenĭ aŭ scos pălăriile.

Telegrama studenților

Studenții universitarĭ, întrunițĭ în localul Ligeĭ, au trimes ierĭ ziaruluĭ «Tribuna următoarea telegramă:

«Meetingul grandios. Manifestanții opriți pe calea Victorieĭ, s'au reîntors la statuia luĭ Mihaĭ Viteazul și apoĭ la Ligă.

«Mare entusiasm. Public zecĭ de miĭ.

Protestăm contra infamieĭ d-luĭ Sturdza, care a intervenit pe lîngă antreprenorul săleĭ Eforieĭ, ca să nu închirieze această sală comitetuluĭ *Ligeĭ*.

Din această cauză întrunirea s'a ținut în sala Hugo.

Trenul care trebuea să sosească în Iași la 11 ore, jum. a sosit cu o mare întîrziere. Acest tren a întîlnit pe linie, în apropiere de Cucuteni, un om mort tăet de tren. Trenul a fost oprit pe loc și s'a telegrafiat imediat parchetuluĭ despre întîmplarea.

D. procuror Stoenescu a plecat la fața loculuĭ și după ce a făcut cuvenitele constatărĭ, trenul oprit a plecat spre Iași.

Ucisul este un fochist despre care nu se știe dacă a căzat sau a fost aruncat de pe mașină.

Excepțiĭ din procesul Vuros—Neculcea aŭ cerut tribunaluluĭ să li acorde 15000 leĭ pentru lucrările făcute. Tribunalul a acordat 900 leĭ, cîte 300 leĭ la fie-care.

Se știe că, prin sentința dată, tribunalul condemnase pe Neculcea să plătească 212 leĭ luĭ Vuros.

*

Consiiul de familie propus de d. Ștefan. A. Holban, a opinat pentru punerea sub interdicție a doamneĭ Maria Holban.

*

L. Moșcovicĭ și Grün, proprietariĭ magazinuluĭ «Bazar de Berlin», aŭ făcut astă-zĭ apel la camera de punere sub acuzare pentru a fi eliberați pe cauțiune.

Orchestra celebruluĭ violonist *Stănică Bărleză*, reîntors din Petersburg, cîntă în fie-care sară la *Berăria Centrală*.

Repertorul seu național atrage admirațiunea generală.

Pe lîngă orchestra d-luĭ *Ionică Barbu* va cînta în fie-care sară și orchestra d-luĭ Stănică Bărleză.

La ora 3 d. a. a avut loc tragerea lotărieĭ Societățeĭ Studenților in Medicină.

Tragerea s'a făcut in prezența unuĭ numeros public.

Biletul cistigător e numărul 863, iar posesorul biletuluĭ e d. Ioan Tăutu, studend in medicină.

ULTIMA ORĂ

Serviciul special al „Opinieĭ"

Alegerea Rectoruluĭ

Bucureștĭ 16 Decembre

Colegiul profesorat al universltății din capitală s'a întrunit ierĭ spre a alege un rector în locul d-luĭ T. Maiorescu. 52 de profesorĭ au venit la vot. Au întrunit': d, Gr. Ștefănescu: 35 voturĭ; Coco Dimitrescu Iași: 25 voturi; T. Maioresca și V, A. Ureche cîte 22 vutuĭ.

Bucureștĭ, 15 Decembrie

Indépendace Roumaine **publică de cîte-va zile, în fruntea ziaruluĭ, un pasaj d'intr'un articol apărut în ziarul** Epoca **de la 27 Noemcre 1887 prin care se protesta contra guvernuluĭ care permise pe atuncĭ domnuluĭ Ferechide, ministru de interne, să se bată în duel cu d. N. Fleva.**

Epoca de astă-zĭ lunĭ declară că acel articol a fost scris de d. Caton Lecca, *astă-zĭ prefect al poliției capitaleĭ.*

Ultimul moment

Procesul Filipescu

Bucureștĭ 15 Decbembrie.

Azĭ s'a înfățoșat înaintea Trib. procesul intentat d-luĭ Filipescu.

D. avocat Cornea cere amînarea neflind procedura indeplinită in ce privește pe inculpatul Seulescu. După douĕ ore de deliberare incidentul este respins.

Se propune din noŭ amînarea învocîndu-se nouĭ martorĭ.

Un public imens asistă la proces.

Bucureștĭ ora 5.35.

Procesul Filipescu amînat pe ziua de 4 Ianuarie pentru citare de noĭ martorĭ.

PERDUT

S'a perdut între strada Romînă și otel Trajan un portmoneu de mînă cu un lanț alb și pe dînsul o monogramă albă cu inițialele: E. C. In acest portmoneu se afla un alt portmoneu maĭ mic cu o monograma galbănă cu literile A. G.

In acest portofel se află un act dotal. Găsitorul acestuĭ act dotal este rugat să'l aducă la d-na Eugenia Conduratu și va primi o recompensă de 30 leĭ.

CĂRȚĬ DE VIZITĂ și orĭ ce lucrărĭ tipografice se pot efectua la tipografia «DACIA» care e înzestrată cu *caracterile cele maĭ moderne.*

Comandele se primesc atît la tipografia str. Golia No. 42 (Grădina Chateaux aux fleurs) cît și la Librăria Nouă P. Iliescu & D. Grossu.

Comandele din provincie se esecută prompt și se trimit cu poșta in timpul cel maĭ scurt.

A APĂRUT
Calendarul DACIA
PE ANUL 1898
SUB DIRECŢIUNEA D-LUĬ
I. L. CARAGIALE

Cuprinsul bogat al Calendarului „DACIA“, *întrece în artă şi bucăţĭ literare, tot ce a apărut pînă acum. Vederile principale ale Iaşuluĭ, redate în admirabile clişee, sunt, în adevĕr, adevărate capo d'opere — iar în partea literară. unde sunt publicate Nuvele, Poveştĭ, Poesiĭ etc. — şĭ-aŭ dat întîlnire toate penele de elită ale literatureĭ.*

Preţul unuĭ exemplar pe hîrtie velină 1 leŭ 25; pe hîrtie de lux 2 leĭ 50.

Depositul general la Tipografia „DACIA“ strada Golia 42. De vînzare se găseşte la principalele librării din ţară.

Agenţia Teatrală

28—Str. Lăpuşneanu—28

Primeşte abonamente, anunciurĭ şi orĭ-ce soiŭ de publicaţiunĭ pentrn ziarul *„L'Indépendance Roumaine“* şi revistele *„La Grande Toilette des Dames“*, *„Les petites Gravures“* şi *„La Confection“*.

Emite *bilete de Wagons-Lits* pentru ţară şi străinatate şi *bilete Circulare* pe toate liniile ferate ale Europeĭ şi toate combinaţile uzitatei

De vînzare via fosta Mantu Daraban, casa bună de locuit, 5 pogóne vie etc. situată la soşaua Buciumĭ departare de 4 chilometre de Iaşĭ

A se adressa la D-l avocat Bădărău

Farmacia Andreĭ Cruceanu

din

TĂRGU-NEAMŢ

Subsemnatul am onoare a inştiinţa pe onorabilul Public, care este hotărît a visita în timpul vereĭ oraşul Târgu-Neamţ, renumitele băĭ de la oglinzĭ, sau splendidele locurĭ de vară din împrejuirimile oraşuluĭ Tg.-Neamţ, că din luna Ianuarie a. c. am luat în posesie Farmacia din acest oraş şi că n'am cruţat' muncă nicĭ banĭ pentru a o rîdica la nivelul farmaciilor celor maĭ moderne, înzestrînd'o tot odată în belşug cu din toate necesare; aducînd pe lîngă un deposit mare de drogherie, preparate străine, articole de cautciuc, săpunerie, parfumerie, Eau de cologne, etc. etc., şi un mare deposit de ape minerale din ţară şi străintate direct de la Surse...

Ast-fel că sunt în posibilitate de a ser vi pe onorabiliĭ visitatorĭ, cu din toate ce se atinge de branşa mea de farmacist.

CU STIMĂ
Andreĭ Crucianu

16000 leĭ sunt de dat cu împrumut cu ipotecă, fie într'o singură sumă, fie în sume parţiale.

A se adresa la d-l avocat Bădărĕŭ, 36 strada Păcurarĭ Iaşĭ.

Alexandru A. Bădărău
Avocat
Strada Păcurarĭ

G. ADAMESCU

MANUAL DE POETICĂ

pentru

ŞCOALELE ROMÂNEŞTI

Exemple, regule, analize literare, notiţe istorice.

Un volum de 550 paginĭ, (garmond, petit şi nonpareil).

PREŢUL 5 LEI

Depozit general: Libraria LA BISERICA ALBĂ, CALEA VICTORIEI Bucureştĭ. 58

A. G. DABIJA

AVOCAT

S'a mutat strada Golia 67, vis-à-vis de Redacţia ziaruluĭ «Opinia».

D. S. IONESCU

FRISER - PARFUMER

Iaşĭ, No. 30, Strada Golia No. 30.

MARE ASORTIMENT DE PARFUMERII

NEGRITINĂ ŞĬ FLAVULINĂ

(tinctură pentru colorat părul)

APA DE CHININĂ

preparaţiune proprie, remediu sigur contra mătreţeĭ

1 LEU FLACONUL

Pour avoir de la Véritable Eau de Vichy

La vogue si justement méritée de l'eau de Vichy dans notre pays a suscité de nombreuses imitations qu'on cherche a lui substituer. Pour être cetrain d'avoir de l'eau de Vichy naturelle et authentique, il faut toujours reclamer l'une des trois sources qui appartiennent á l'Etat français: *Vichy-Célestins, Vichy-Hôpital* ou *Vichy-Grande-Grille.* L'eau de ces sources, embouteillée, sous le contrôle et la garantie de l'Etat français, se conserve parfaitement, sans perdre de ses qualités par le transport. Exigez donc toujours l'un des noms: *Célestins, Hôpital* ou *Grande-Grille*, imprimés en lettres blanches sur fond noir, sur l'étiquette et sur la capsule.

SOCIETATE ROMÂNĂ

DE

Asigurărĭ Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA“

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:

INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieţeĭ“ „GENERALA“ *asigură:*

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.

b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).

c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţilor la moartea părinteluĭ.

d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala“** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237,855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.

2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala“** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.

3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala“** iĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi iĭ eliberează şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala“** iĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA“ maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ“** din Brăila, la Succursala din Bucureştĭ, 2 Strada Smârdan, şi la toate agenţiile din ţară.

LIBRARIA şi PAPETERIA

TH. P. MAXIMOVICĬ

IAŞI. — Str. GOLIA No. 54.

Recomandă bogatul seu asortiment în **articole de şcoală, articole de birou, hărtie de poştă în cutiĭ**, colorată şi fantazie în diferite formate, **articole de pictură**, boele aquarele, pensoane, palete, pânză şi cele necesare la studiu pentru scolarĭ.

Cărţĭ pentru premiĭ.

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA“

de la COPOU, lîngă Iaşi

proprietatea d-luĭ **Ión S. Ionescu**

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somităţile medicale, maĭ ales prin abondenţa sulfaţilor de *sodiu* şi *litiu* ce conţine.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgaţie, nu face nicĭ un deranjament în stomah şi nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vânzare la toate farmaciile şi drogheriile.

Depositul şi orĭ-ce informaţiĭ la d. *I. S. Ionescu*, strada Alexandri No. 11, Iaşĭ.

Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *Bucureştĭ, str. Vesteĭ No. 15.*

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat Cl. I. Lei	Cl. I. B.	Cl. II Lei	Cl. II B.	Cl. III Lei	Cl. III B.
Paşcanĭ	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ	18	20	12	85	8	85
Roman	12	55	9	05	6	25
Bacău	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ	26	75	17	65	11	57
R. Sărat	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ	26	35	17	35	—	—
Brăila	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ	22	45	15	10	10	25
R. Sărat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

La Libraria

Th. MAXIMOVICI

din Iaşĭ, strada Golia

Se primesc abonamente la ziarul

„TRIBUNA“

din Sibiiŭ

Preţul abonamentuluĭ:

Pentru 1 an . . . . 40 leĭ
« 6 lunĭ . . . . 20 «
« 3 lunĭ . . . . 10 «

DE VINZARE

9000 vedre vin alb şi roş, recolta anilor 1891, 1892, 1985 şi 1896 din viea Naslău de pe moşia Cărjoaia îngă Cotnarĭ.

A se adresa la dl Vasile I. Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-frumos

Iaşĭ.—„DACIA“, Tipografia-editoare P. Iliescu & D. Grossu Str. Golia.

ANUL I No. 189 — EDIȚIA DE SEARA — IAȘI — MERCURĬ 17 DECEMBRIE, 1897.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
ncep la 1 și 15 ale fie-căreĭ lunĭ și se plătesc tot-d'a-una inainte
In *Iași* la Casa Administrațieĭ
In *județe* și *streinătate* prin mandate poș'ale
Un an in țară 30 leĭ; in streinătate 40 leĭ
Șase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAȚIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iași și județe se primesc numaĭ la Administrație
In streĭnătate, *direct la administrație* și toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserțiile și reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 20 banĭ

REDACȚIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

DISCURSUL DOMNULUI TAKE IONESCU

rostit în ședința Camereĭ de la 12 Octombrie

IN DISCUȚIUNEA ADRESEI

D. *Take Ionescu*: D-lor deputațĭ! Dacă ar fi fost să urmez sfatul pe care ni l'a dat d. Nacu, care zicea că de la unul din fruntașiĭ d-sale învățăm această lecțiune:

Să nu facĭ nicĭ odată ceea ce vrea adversarul" aș fi renunțat la cuvînt.....

De douĕ orĭ în cursul desbaterilor acestea atît d. ministru de interne cît și d. Nacu au făcut apel la noĭ în numele majoritățeĭ. D. Nacu s'a adresat chiar la răbdarea noastră, pentru ca, vorbind și noĭ conservatoriĭ în această împrejurare, să servim, cum îmĭ zicea un coleg, drept un para-trăsnet, pe care se sparge furtuna, să dăm prilej ca să se schimbe natura desbaterilor, să se transporte pe un alt teren și ast-fel să-și piardă adevărata lor importanță.

D. Pherekyde zicea: că n'a auzit încă pe adversariĭ fireștĭ aĭ guvernuluĭ, par'că ar fi fost o înțelegere; iar d. Nacu complinea adăogînd: n'au vorbit adversariĭ firescĭ aĭ guvernuluĭ, pentru că n'aveau nevoie să vorbească; ceea ce aveau de spus dînșiĭ, a fost spus de adversariĭ nefireștĭ aĭ guvernuluĭ. Și imediat și bănuiala că a fost înțelegere între adversariĭ firescĭ aĭ guvernuluĭ și adversariĭ nefirescĭ aĭ guvernuluĭ; înțelegere că unĭĭ să facă treburile celorl'alțĭ, bine înțeles cu aprobarea și în aplausele celor interesațĭ.

Eĭ bine, d-lor, domnia lor se înșală. D-nia lor văd un complot acolo unde nu era de cît o coincidență. Nicĭ o înțelegere n'a fost și nu putea să fie, între adversariĭ firescĭ aĭ d-voastră și adversariĭ ceĭ-l'alțĭ.

De alt-fel, încercarea pe care a făcut'o d. Nacu ca să deosebească, cum voĭ arăta imediat, chiar pe adversariĭ dv. nefirescĭ în douĕ categoriĭ: unĭĭ ceva pe jumătate firescĭ și alțiĭ cu desăvîrșire nefirescĭ dovedește că nu poate fi vorba de înțelegere. Acolo unde după părerea d-voastră nu este încă un plan hotărît, cu atît maĭ puțin putea să fie o invoială și o înțelegere cu alt cine-va.

D-lor, este netăgăduit că așa s'a schimbat natura desbaterilor noastre, în cît nu maĭ are interes lupta orĭ-cît de încordată, între noĭ și guvern. Toată lumea știe și nimenĭ nu-și face nicĭ o îndoială, că din această luptă, la sfîrșit nu are să iasă nimic; că majoritatea va rămîne neclintită, că opositiunea va vota negru, și că la sfîrșit, cînd se va închide discuțiunea, nu ne vom alege de cît cu cîte-va discursurĭ pronunțate, cu cîte-va acuzărĭ, cu cîte-va părerĭ maĭ mult saŭ maĭ puțin întemeiate; dar rezultat politic practic nicĭ unul.

Nu este maĭ puțin adevărat că o situațiune anormală s'a desvelit acum la mesagiŭ, o situație care poate va schimba rostul lucrurilor, petru a întrebuința un cuvînt plăcut d-luĭ prim-ministru; că s'a produs o altă cestiune, care practic are o maĭ mare importanță de cît procesul, vechiŭ de zecimĭ de anĭ, și care va continua alte zecimĭ de anĭ între liberalĭ și conservatorĭ.

In adevĕr d-lor, procesul dintre liberalĭ și conservatorĭ nicĭ nu datează de ierĭ nicĭ nu se va sfîrși astă-zĭ; nicĭ nu putem ghici ceasul în care se va sfîrși; căcĭ sfîrșitul luĭ ar însemna stingerea viețeĭ politice actuale a Românieĭ și îndrumarea societățeĭ noastre politice pe un alt teren, de cât acela pe care a stat până astă-zĭ. Alt proces s'a desbătut, d-lor, și vețĭ vedea imediat întru ce acest proces are o importanță practică.

Din sînul majorităților s'aŭ ridicat glasurĭ, care cu politeță, însă cu talent și energie aŭ spus lucrurĭ de care d-voastră le ați adeverit. S'aŭ ridicat glasurĭ din sînul majorităților în contra conducereĭ guvernuluĭ și nu ați respuns la aceste criticĭ.

Este o eroare voită saŭ o iluziune de acustică politică să se creadă că acele criticĭ aŭ fost făcute numaĭ de avant-gardă, adică de d-niĭ Delavrancea și Xenopol și că discursul d-luĭ Aurelian ar fi fost oare-cum ca un stingĕtor de lumină? Cînd am auzit pe șeful membrilor din majoritate grupați împrejurul *Drapeluluĭ* spunînd aceste lucrurĭ caracteristice: una e guvernul liberal și alta e partidul liberal, și conservatoriĭ pot la Senat să atace guvernul liberal că a distrus și distruge tot, dar rĕŭ se atacă astfel și partidul liberal; cînd am auzit pe același d. Aurelian zicînd: titlul nostru de glorie, al partiduluĭ liberal, e resboiul, pentru a fi făcut răsboiul trebue să fi avut credința în vitalitatea poporuluĭ romîn; răsboiul vine poate la sute de anĭ o dată și pentru a-l pricepe cată să fi cuprins de geniul raseĭ, fără de care nu poțĭ să staĭ în capul raseĭ, adăugînd că acest lucru nu s'a priceput, nu s'a înțeles de cel care reprezintă astăzĭ conducerea partiduluĭ liberal; cînd am auzit pe d. Aurelian adăogînd: «Eŭ anul trecut aveam majoritate foarte mare și aci și la Senat și dacă am plecat, am plecat pentru că unĭĭ dintre fruntașiĭ partiduluĭ eraŭ în contra mea și eu așa cred că trebue să facă un prim-ministru liberal, nu poate să stea cînd fruntașiĭ sunt în contra luĭ» — atuncĭ dați-mĭ voe să cred că d. Nacu—un om inteligent, priceput, un vechiŭ parlamentar—nu că nu a înțeles, dar a preferat să se facă că nu înțelege.

Dar d-lor, îmĭ vețĭ zice: Ce'ți pasă d-tale de treburile acestea; aceasta se petrece în familia noastră liberală; d-ta nu aĭ ce căuta în cercurile noastre de familie, chiar cînd se produc în public, în Cameră și cînd eștĭ înscris să vorbeștĭ după aceste depănărĭ în familie.

Așa este. Dar, d-lor, trebue să recunoaștem cu toțiĭ că alta e situațiunea opoziționeĭ, cînd are să lupte cu un guvern care în același timp e și partid, și alta e situațiunea opoziționeĭ într'o stare de depresiune—cum zicea d. Delavrancea—dați-mĭ voe ca eŭ să atenuez cuvîntul și să zic confuziune—cînd încă nu se știe cu esactitate dacă guvernul și partidul e unul și același lucru.

D-lor, sunt în dreptul meŭ să zic acestea. Ați văzut pe d. Nacu vorbind în numele majorităților guvernamentale, cum a spus că 'ĭ place ce zice d. Aurelian, dar face o faptă urîtă d. Delavrancea; va să zică eu sunt în dreptul meu până acum să zic că d. Aurelian a exprimat părerea partiduluĭ întreg cînd a spus că guvernul liberal nu poate să stea la cîrma Statuluĭ cînd fruntași de aĭ partiduluĭ se pronunță în contra luĭ. Și atuncĭ, uitîndu-mă în Cameră și făcînd numerătoarea fruntașilor, m'am întrebat dacă da sau ba, politicește vorbind, guvernul liberal de astăzĭ reprezintă sau nu reprezintă partidul liberal, nu ca majoritate numerică — n'am nicĭ un fel de iluziune în această privință—dar ca majoritate etică, majoritatea despre care vorbea d. Aurelian și care însemna să conglăsuești cu duhul, cu spiritul partiduluĭ, ca să înțeleagă lumea că partidul vorbește cu glasul săŭ puternic și răsunător...

O voce: Dar Catargiŭ reprezintă partidul?

D. *Take Ionescu:* Aceasta n'are nicĭ o importanță, căcĭ știțĭ că este șeful nostru al tuturor.

Este dar, d-lor, *ceartă de familie.* De sigur ar fi foarte de rău gust să ne amestecăm, să luăm parte pentru unĭĭ sau pentru alțiĭ într'o ceartă de familie; cu atît maĭ mult nu mă amestec cu cît cunoașteți comedia luĭ Molière unde se arăta o batae dintre barbat și femee—nu pot să arăt cine este femeia și cine este bărbatul în cazul de față—și s'au amestecat vecinii, și atuncĭ au sărit și bărbatul și nevasta în spinarea vecinuluĭ ca să-l învețe să nu se maĭ amestece unde nu este treaba luĭ. Să nu vă așteptați, d-lor, de la mine să iau apărarea cuiva, maĭ ales cînd văd ce bănuelĭ ar fi dacă am îndrăsni să ne arătăm pentru o parte sau alta din majoritatea dv.

Este însă, d-lor, foarte interesant pentru opoziționea constituțională, foarte interesant pentru noĭ, și interesant nu din punct de vedere de curiositatea bolnăvicioasă, ci interesant dintr'un punct de vedere de interes politic practic, ca să știm dacă duhul partiduluĭ este acela care se exprimă prin d-niĭ Delavrancea, Xenopol și aurelian, saŭ duhul partiduluĭ este acela exprimat de d. Nacu. Și cînd voiŭ intra la fondul și miezul lucrurilor, veți vede că de sigur este o nuanță între aceste două duhurĭ.

Acum. d-lor mĕ aștept, știŭ că mi se va zice; vĕ bucurați grozav de faptul certurilor dintre noĭ.

Nu mă bucur de loc, și mă bucur cu atât maĭ puțin cu cât am auzit pe d. Nacu spunînd că nu este disidență în partidul liberal, dar că există disidență între liberaliĭ grupați la *Drapelul.*

Vĕ aduceți aminte, d-lor, că d. Nacu zicea între noĭ nu este disidență, dar este disidență între ceĭ de la *Drapelul;* unĭĭ—repet cuvintele textual—ar vrea să elimineze din partid pe șeful nostru. Dacă este vorba de revoltați, înțelegeți că aceasta este extrema revoltă.

Și a maĭ zis: alțiĭ sunt maĭ cu duhul blîndețeĭ, ar voi cu totul alt-ceva. Nu s'a explicat însă ce ar voi. Combinațiunile parlamentare viitoare vor rĕspunde la această întrebare.

Cred însă că d. Nacu n'a vĕzut bine, și cînd drept respuns la discursul d-sale am văzut publicîndu-se în capul *Drapeluluĭ* discursul d-luĭ Delavrancea, ca un manifest al grupăreĭ, căcĭ de sigur nu s'a publicat acest discurs numaĭ pentru a se vedea că d. Delavrancea, poate să facă literatură frumoasă; cînd în capul unuĭ jurnal reprezentînd o tendință politică, se publică un discurs, aceasta însemnează că acel discurs, coprinde, miezul, rostul și gîndul grupăreĭ. Atuncĭ să-mĭ dați voe să zic că pînă cînd nu se va explica cine-va, că sunt în drept să cred că este o divergență reală între majoritate și o parte din majoritate.

Dar d-lor, mă bucură pe mine această divergență.

Intr'un interes meschin, îngust și trecător ar trebui să zic *da*; într'un interes înalt, care trebue să ne stăpînească pe toțĭ, zic *nu.* Și iată de ce. Ați vorbit în această discuțiune despre deosebirile fundamentale, dintre liberalĭ și conservatorĭ. S'a încercat să se definească lucrurĭ carĭ n'au nevoe de definițiunĭ, fiind că nu este unul singur dintre noĭ care să nu le simță, care să zică că nu există liberalĭ și conservatorĭ; nu este unul singur care uitîndu-se la conservatorĭ să nu zică cîte odată omul acesta ar fi trebuit să fie liberal, sau uitîndu-se la liberalĭ să nu zică; omul acesta își avea locul la conservatorĭ.

Aceasta însemnează că deosobirea între liberalĭ și conservatorĭ este deosebirea între două tendințe, tendințe care se colorează, după vremurĭ, după țară și după împrejurărĭ. Tendințe, cerințe indispensabile orĭ-căreĭ vieți politice, căcĭ fără ele nu poate să existe o viață politică. Și dacă, după ce am făcut aceste constatărĭ ne aducem aminte că viața parlamentară este viața prin partide politice, trebue să înțelegem că nu este viața prin partide dacă un singur partid remîne veciniс la guvern.

Este prin urmare indispensabil ca partide să alterneze la guvern, și dacă lucrul este ast-fel, cum voiți ca în mod serios și sănatos, un partid să se bucure de decadența celuĭ-lalt, cînd știe bine că și el trebue să sosească și nu poate să nu sosească la guvern!

Știu că de multe orĭ — și acesta este unul din cusururile cele maĭ marĭ ale partiduluĭ liberal — în acest partid s'a crezut că guvernămîntul acesteĭ țărĭ îl are el prin drept divin, că guvernul îĭ se cuvine numaĭ luĭ și orĭ de cîte orĭ conservatoriĭ sunt la putere este un fel de uzurpațiune. Cu o astfel de școală, decă'ți închipuești că este bine să fiĭ totdeauna la guvern, nu poate de cît să te bucure, să te îngîmfe toate nenorocirile, toate suferințele carĭ vin asupra protivnicilor. Dacă însă aĭ altă concepțiune politică, dacă-ți dați seamă că nu se poate să guvernezĭ numaĭ tu și că amîndouă partidele vor trebui să guverneze țara, atuncĭ nu pot să nu doresc ca partidul advers să fie puternic, ca să poată fi și cu minte, să fie un ast-fel de partid în cît viața să-ți fie posibilă nu numaĭ cînd eștĭ la guvern dar și atuncĭ cînd aĭ să suferĭ guvernămîntul adversarilor.

Eĭ bine, ca să se poată petrece această alternare, fără de carĭ nu poate să existe guvernul de partide, ce se cere?

S'a zis aci: sunt deosebirĭ între liberalĭ și conservatorĭ, trebue să fie o deosebire. Așa este. Dar maĭ trebue ceva. Maĭ trebuesc douĕ lucrurĭ pentru ca viața parlamentară, viața de partid să fie posibilă.

Cel d'întîiŭ este ca deosebirea dintre cele două partide să nu fie prea mare. De cîte-orĭ între cele două partide se află o cestiune asupra căreia nu se poate transige, viața acestuĭ Stat este o viață revoluționară, iar nu o viață parlamentară. Pînă cînd cele două partide au ast-fel de tendințĭ, în cît fatal cînd vin la guvern sunt silite să desființeze fiecare din ele ceea-ce a făcut partidul advers, viața națiuneĭ în loc să fie concursul tutulor fiilor seĭ pentru a clădi succesiv edificiul național, se reduce la o muncă de Sisif tot așa de desgustătoare pe cît de neproducĕtoare; este risipa forțelor națiuneĭ, este stagnațiune, este regres. De aceea nu există țară guvern constituțional și parlamentar de partide politice, de cît acelea în care deosebirea dintre partide este așa în cît unul să poată continua munca celuĭ alt.

Așa se petrec lucrurile în țările adevĕrat parlamentare.

Un partid politic prinde o idee, luptă maĭ întâiu ca această idee să devină populară, să fie acceptată și apoĭ ajuns la guvern o aduce la îndeplinire: adversariĭ săĭ îĭ face o opozițione crîncenă, partidul guvernant face și el oare care concesiunĭ atît cît este nevoe că ideea să fie acceptată și de adversarĭ, nu în timpul cînd sunt în opozițione ci atuncĭ cîno opoziționea va fi la guvern. Opoziționea care a criticat acea reformă o consideră ca un fapt îndeplinit, și ajunsă la guvern își îndrumează activitatea sa pe un alt teren, ca rînd pe rînd să se adaoge la ceea-ce zidește pentru binele obștesc, iar nu să ne distrugem reciproc unĭĭ pe alțiĭ pînă la acea latitudine, la acea oboseală în care orĭ ne rezemăm la tiranie orĭ lăsăm cîmpul liber lepădăturilor politice.

Dar maĭ este un lucru fără de care nu se poate guverna, — maĭ trebue ca în lupta dintre partide să se pue oare-care moderațiune; și cînd zic în lupta dintre partide, înțeleg și atuncĭ cînd eștĭ la guvern și maĭ ales cînd eștĭ în opoziție. Cînd eștĭ la guvern, dacă nu vreĭ să facĭ, cel puțin să nu desfacĭ, să nu facĭ ca la mănăstirea Curțeĭ de Argeș care pînă la zidirea Floricăĭ se dărîma noaptea ceea ce se făcea ziua. Este dar evident că la guvern trebue să fiĭ moderat, pentru că la guvern nu viĭ cŭ gîndul ca să dărîmĭ ci ca să clădeștĭ, căcĭ nu trebue să se piardă o muncă utilă a țăreĭ.

De acea cînd partizaniĭ d-v. vĕ cer să faceți ceea-ce ați făgăduit în opoziție și vĕ impută neîndeplinirea făgăduinței, eŭ vĕ fac un merit că n'ați împlinit ceea-ce ați făgăduit, că n'ați desființat de pildă legea maximuluĭ. Vĕ fac un merit că nu ați desființat ceea-ce nu puteați să desființați și ceea-ce făgăduiserăți să desființați.

Partizanĭ de aĭ d-v. vĕ fac acuzărĭ că n'ați desființat legea minelor; eŭ vĕ fac un merit că ați aplicat legea minelor și nu vĕ acuz de cît de un singur lucru: de exemplul urît ce ați dat că n'ați aplicat maĭ degrabă o lege înscrisă în condica legilor Statuluĭ, de oare-ce misiunea guvernuluĭ este să aplice legile; maĭ ales partidul liberal era dator s'o facă căcĭ are în fruntea programuluĭ sĕŭ scris: «domnirea legilor».

Noĭ conservatoriĭ nu vĕ facem nicĭ o crimă eă ați aplicat legea căilor ferate particulare, pe care făgăduiseți să o desființați.

Partidul d-v. vĕ acuză că a-ți lăsat pușca Manlicher, un băț în mîna soldaților; eu vĕ laud nu numaĭ că ați lăsat-o, dar că ați avut curagiul bărbătesc de a maĭ comanda încă 15,000 de oare ce pușca aceasta a declarat ministrul d-voastră de rĕzboiŭ că este arma cea maĭ bună din Europa.

Și tot așa, d-lor și pentru cele-l'alte, căcĭ sunt multe făgăduielile ce ați dat și n'ați ținut.

Tot așa partizanĭ de aĭ d-v. vĕ acuză că nu aduceți la îndeplinire programul de la Iașĭ, vă felicit, căcĭ dacă v'ați gîndit să aplicați acea reformă de a suspenda viața constituțională în timpul alegirilor și s'o dați la treĭ judecătorĭ de la Casație trași la sorți... cred că comentariile sunt de prisos și eŭ încă o dată vĕ felicit că n'ați aplicat acest program.

D. *Mărgăritescu:* Mĕ ertați, programul d-v este chinorosul și bitele.

D. *Tahe Ionescu:* Așa dar, d-lor, în această primă condițiune esențială pentru existența unor guverne constituționale, adică a unuĭ guvern, în care guvernează partidele pe rînd și anume să nu facĭ lucrurĭ care să surpe munca națională, adică să păstrezĭ ceea-ce s'a făcut, e evident că la putere v'ați purtat mult maĭ bine de cît în opoziție.

Nu pot însă să zic același lucru despre unele mĕsurĭ revoluționare pe care le-ați făcut. Și fără a voi să prelungesc aceste desbaterĭ, pun în rîndul mĕsurilor revoluționare ce ați făcut cu curtea de Casațiune.

Asemenea cîte-va precedente constituționale pe care le-ați introdus. De pildă, să se scoale Primul-Ministru după bancă ministerială și să se plîngă contra d-luĭ ministru de interne și să răspundă d. ministru tot după banca ministerială. E un precedent revoluționar, după părerea mea să aibă d. ministru de resbel un proiect de lege pus în mesajul Coroaneĭ, și să se spună de d. ministru de interne că proiectul d-luĭ ministru de resbel e fără ființă, și să tacă d. ministru de resbel.

După părerea mea e un precedent revoluționar să se scoale d. ministru de resbel să spună că armata țăreĭ e armata cu băț, iar nu cu pușcă, și să stea totuși acel ministru un an pe acea bancă și după acest timp să vină un alt ministru de resbel să spună că arma noastră e cea maĭ bună armă, iar apoĭ să interpeleze fostul ministru de resbel și să rămînă lucrurile baltă. etc. Acestea sunt precedente revoluționare.

Și cu această încheĭ partea întîiŭ.

Rămîne însă o altă cestiune; nu e exact că noĭ, partidele politice, guvernăm numaĭ cînd suntem la guvern, și d. Ștefănescu-Delavrancea în discursul săŭ magistral a spus un mare adevăr cînd a spus că guvernăm nu numaĭ de la guvern, dar guvernăm și din opozițione, căcĭ dacă suntem o țară de opinie publică, că adică un guvern nu poate merge contra opinieĭ publice, opinia publică nu se formează numaĭ de guvern, se formează maĭ ales de opoziție, și prin urmare opoziția prin această muncă de a dospi aluatul opiniuneĭ publice, ia o parte la afacerile Statuluĭ și poate partea cea maĭ importantă, căcĭ opoziționeĭ 'ĭ-e permis să vorbească lucrurĭ pe care guvernul nu le poate vorbi. Și atuncĭ ia să ne întrebăm: Nu cum-va apasă ceva asupra dv., nu cumva acest aer lipsit de oxigen despre care se vorbea, și care creează o stare de depresiune, cuvintele dv., nu cumva sunt urmările uneĭ păcat comis în vremea de opozițione, și ale unuĭ păcat de așa fel în cît toate regretele și retractările nu poate să șteargă urmele păcatuluĭ comis?

D-lor, sunt larg; știu că e treabă grea să dărîmĭ un guvern; corpul electoral respunde greu și Camerile respund și maĭ greu.

Să fim indulgenți. Evanghelia zice că femeiĭ jucătoare i se va erta mult, fiind că a iubit mult; eu zic că opoziționilor noastre trebue să li se ierte mult, pentru că muncesc mult.

Dacă prin urmare încep cu circumstanțele ușurătoare, și pricep și primesc că în viața noastră politică, în luptele noastre de la partid la partid, să nu ne fie cu putință a păstra în totdeauna măsura, să alunecăm cîte odată la lucrurĭ carĭ nu se pot, să făgăduim lucrurĭ carĭ nu se pot face...

D. *Mărgăritescu.* Precum luarea apanagiilor, porto-franco, promitem marea cu sarea, și Oltul cu totul, cînd suntem în opozițione, iar cînd sŭntem la putere... monumente istorice. (Sgomot, întreruperĭ).

D. *Take Ionescu.* Dacă, cum ziceam, trebue să ertăm mult opoziționilor noastre, este însă o măsură. Care este, d-lor acea măsură?

Să lupte opoziționile noastre viu, să se rănească adînc, cu o condițiune: să nu întrebuințăm așa teren de luptă, să nu întrebuințăm așa arme, în cît rănitul și rănitul de moarte să nu fie numaĭ protivnicul, dar să fie însuși luptătorul și maĭ ăles țara pe spatele căreia se dă lupta. (Aplauze).

Și fiind-că, d-lor. dv., ați voit ca de rîndul acesta, la acest Mesagiu, că nu ne ocupăm de loc de reforme interne—despre care de alt-fel ar fi greu să ne ocupăm, căcĭ știm noĭ carĭ sunt cu ființă, carĭ fără ființă, și putem face noĭ pe ghicitoriĭ că ceea ce este în Mesagiu poate fi cu ființă după cum poate fi fără ființă?—și ați făcut un respuns al Camereĭ în care joacă primul rol și cel de căpitenie cestiunea politiceĭ din afară și fiind-că, în fine, la rîndul săŭ d. Nacu, reprezentantul majorității de pînă acum, a spus că deosebirea cea mare între conservatorĭ și liberalĭ este tocmaĭ aceasta, că liberaliĭ sunt naționalĭ și conservatoriĭ au pe străinĭ la spatele lor, dați'mĭ voe să iau drept pildă de o acțiune de opoziție nesocotită, de o acțiune de opoziție care se plătește nu cu rănirea partiduluĭ, dar cu rănirea țereĭ, tocmaĭ această cestiune pe care la 1893 ați numit'o cestiunea națională. Să iau această cestiune cu care ne-ați răsturnat pe noĭ, —lucru de altmintrelea foarte ne important, căcĭ ce importă țeriĭ dacă sunt liberaliĭ sau conservatoriĭ la putere? cestiunea cu care vreau să vă dovedesc că ați făcut ŭn desastru, un dezastru maĭ mare de cît puterile dv., de a'l îndrepta vre-o dată.

D. *Mărgăritescu.* Dv. ați împușcat țăraniĭ și n'ați făcut dezastru! (Sgomot).

D. *G. Dobrescu-Prahova.* D. Mărgăritescu are contract și de aceasta este ales ca să întrerupă, nicĭ nu se pricepe la alt-ceva. (Ilaritate, sgomot).

D. *Tache Ionescu.* D-le prețedinte, eu nu fac de loc pe această majoritate răspunzătoare de întrerupturile d-luĭ Mărgăritescu, de loc, de loc, de loc. (Apl.).

D-lor deputați, ajung la o cestiune foarte delicată, la o cestiune pe care reposatul Lahovary o numea, în ciuda d-luĭ prim-ministru, o cestiune iritantă, pe care eu însă, ca să'ĭ complac, o voiu numi o cestiune *dulce* și reconfortantă, o cestiune începută în Romînia în 1893, nesfîrșită la 1897, și mă tem, greu de isprăvit mult timp de aci înainte.

D-lor, știțĭ vechiul cîntec: conservatoriĭ sunt vînduți străinilor.

Credeți că e lucru nou? Foarte vechiu.

Singurul lucru care l'am aflat de acum e că ceea ce credeam mort, văd că nu

era de cît muribund. In tocmaĭ ca în frumoasa istorie povestită de Victor Hugo, în versurĭ admirabile, s'a întîmplat şi acum. Spaniolul rănit care maĭ cerea o picătură de apă pe care 'ĭ-a dat-o tatăl luĭ Victor Hugo, după ce a băut-o i-a tras un pistol, din fericire fără efect; aşa mi se pare că a fost şi acum; aceia care altă dată ne acuzau de vînduţĭ streinilor pe noĭ conservatori, acum cînd aŭ avut nevoe nu de o picătură dar de multă apă din plosca noastră, după-ce au băut din apa noastră pe d'a întregul din apa îngăduinţeĭ au crezut de cuviinţă să ne maĭ tragă un glonte,—ce este dreptul un glonţ mort.

(Urmarea pe mîne)

NOTE TEATRALE

Comedia d-lor Sardou şi Najac nu e necunoscută iaşanilor: la teatrul nostru *Divorçons* a fost jucată acum doĭ anĭ şi nu fără succes. De altmintrelea rar s'a văzut o piesă cu maĭ puţin... cuprins decît zisa comedie. Se povesteşte că Sardou ar fi vrut să *combată* orĭ să ridiculizeze legea saŭ trebuinţa divorţuluĭ în Franţa. Pentru acest scop însă autorul alege pe imbecilul Adhemar ca tip de ibovnic distrugător de căsniciĭ! E lesne de înţăles că cu asemenea specĭĭ de bărbaţĭ-berbanţĭ lucrul nu e greŭ de dovedit cu prisosinţă. Actul al treilea în deosebĭ se abate cu totul de genul comedieĭ şi degenerează în farsă—ca să nu zicem farsă de prost gust.

Cu toate acestea reprezentaţia de aseară poate compta ca un succes şi bun un început. Abilitatea d-neĭ Josset a reuşit pe deplin şi tînăra artistă a întărit buna convingere ce-şĭ făcuse despre ea publicul de anul trecut. A, dacă d-ra Josset s'ar fi încunjurat de elemente de prima forţă... Dar *Divorçons* are trebuinţă oare de elemente de prima forţă?

D. *Narball* a comis singura greşală de a nu fi dat destulă atenţiune înfăţoşărĭĭ d-sale pe scenă. Era poate aci o interpretare a intenţiuneĭ autoruluĭ de a face din Des Prunelles un tip comun, lipsit de eleganţă şi cochetărie, condamnat, ca atare, să fie sacrificat unuĭ amant stupid ca Adhemar. Jocul însă n'a lasat nimic de dorit din partea artistuluĭ Narball care a avut şi momente de ingeniozitate excelentă: bună oară scena de după deciziunea definitivă a divorţuluĭ, momentul cînd zise luĭ Adhemar.

— Je vous passe la main.

şi scena de împăcare definitivă cu Cyprienne.

Despre d-ra Josset publicul a rămas cu cea maĭ bună impresie, chiar dacă d-sa nu poate fi decretată artistă superioară şi dacă ne vine după Réjane. Minunatul graiŭ parizian, naturalul şi comicul situaţiilor însăşĭ aŭ dat artisteĭ efecte admirabile şi aplauze fără număr. Ce păcat că Josset le-a... compromis cu sfîrşitul reprezentaţieĭ, cu mult cîntatele *Chansons*.

Ce este *cîntecul*—nu vom discuta aci pe larg, nicĭ nu vom pomeni de nume ilustre care aŭ dilectat publicul nostru în cursul vremilor. Lumea aştepta din partea Marcelleĭ Josset să *zică* versurĭ drăguţe din autorĭ: dar cîntecele debitate aseară, ca, „ultim cuvînt" sunt de un arhaism intolerabil şi absolut incompatibile cu un bun simţ şi cu un gust estetic de cea maĭ modestă cultură. Dovadă că publicul tot a părăsit sala nevoind să *înjosască* cu atenţia talentul aplaudateĭ *Josset*. Este ciudat din caleafară epilogul uneĭ reprezentaţiĭ moderne cu un gen demn de o *vendredi classique* din Montmartre orĭ o şedinţă istorică de la Bodinière, precedată de o conferinţă sarceyană.

Şi încă de n'ar fi fost *cheta* cu vînzarea cîntecelor!... Şade ruşine...

Leandru.

P.S. Astă seară *Ferdinand le noceur*, una din cele maĭ apetisante comediĭ pariziane. Se prevede o mare afluenţă de public.

Viaţa la curtea Germanieĭ

Ziarele germane conţin de cîte-va zile numeroase amănunte asupra existenţeĭ intime a luĭ Wilhelm II şi a familieĭ sale.

Impăratul şi impărăteasa trăiesc foarte uniţĭ şi cu o mare simplicitate. La opt ceasurĭ dimineaţa, suverana ia, impreună cu soţul seŭ, cel dintîiŭ dejun care consistă din ceaĭ şi friptură. Dejunul cel mare are loc la ora 1. La acest dejun se invită de regulă cîte 9-10 familiarĭ. La prînz asistă de douĕ-teĭ orĭ pe atîţia oaspeţĭ. După această ultimă masă, lumea se întruneşte în saloane, de ordinar pentru a face muzică.

Impărăteasa, care este o excelentă pianistă, cîntă diferite bucăţĭ, maĭ adesea din Beethoven, Mozart saŭ Bach. Impăratul cedează uşor rugămintelor de a cînta un *lied*. Are o voce de bariton destul de frumoasă, dar nu cîntă nicĭ o dată de cît acompaniat de nevastă saŭ de fratele seŭ, prinţul Henri, viitorul „impărat" al Chineĭ. Impăratul fuma altă dată ţigărĭ de Havana foarte tarĭ, carĭ se făceaŭ într'adins pentru dînsul şi carĭ eraŭ învălite în tuburĭ de sticlă. Medicĭĭ 'ĭ aŭ recomandat ţigărĭ olandeze, mult maĭ moĭ—spre marea satisfacţie a împărăteseĭ. Numaĭ asupra unuĭ subiect e în dezacord perechia imperială: subiectul toaleteĭ. Impărăteasa are, în chestia aceasta, obiceiurĭ de o minuţioasă economie; a continuat de a-şĭ face, prin lucrătoarele palatuluĭ, sub supravegherea uneia din damele sale de onoare, toate rochiile, afară de costumele de gală, şi pune garniturĭ nouĕ la rochile vechĭ. Impăratul rîde de aceste obiceiurĭ burghezeştĭ. Wilhelm al douilea e mare amator de toalete femenine, ceea ce se înţelege uşor după numărul de uniforme strălucitoare pe carĭ le îmbracă în fie-care zi. Dar zeflemelile sale n'aŭ nicĭ un succes şi împărăteasa continuă de a-şĭ coase singură rochile.

INFORMAŢII

Societatea Geografică Romînă a pus sub tipar «Marele dicţionar geografic al Romînieĭ», alcătuit şi prelucrat după cele 32 dicţionare parţiale pe judeţe.

El va forma cincĭ volume de cîte 100 coale fie-care volum, în formatul Documentelor Hurmuzaki, tipărit pe treĭ coloane. Primul volum va apare în cursul luneĭ Februarie 1898, iar celelalte volume succesiv din şase în şase lunĭ, astfel că pînă la 1 Februarie 1900 toată lucrarea să fie terminată.

Preţul acestor cincĭ volume s'a fixat, pentru ceĭ ce vor subscri acum, la 100 leĭ, plătibilĭ în patru rîndurĭ, din 3 în 3 lunĭ, cu începere de la 15 Februarie 1898. Preţul dicţionaruluĭ pentru ceĭ neabonaţĭ va fi de 150 leĭ.

Doritorĭĭ de a subscrie sunt rugaţĭ a se adresa la secretarul general al societăţeĭ geografice romîne, d. George Lahovari, strada Rotari No. 1.

Iată buletinul maladiilor infectioase din Iaşĭ de la 9 la 11 Decembrie.

Febra tifoidă 9 casurĭ; scarlatină 7 casurĭ; anghina difterică 20 casurĭ.

Duelul Lahovari-Pilipescu

— Procesul —

A treia secţiune a tribunaluluĭ Ilfov trebuia să judece ierĭ procesul dueluluĭ Filipescu-Lahovari. După cum corespondentul nostru ne-a anunţat ierĭ telegrafic, că procesul s'a amînat pentru ziua de 14 a. c.

Doamna Maria Lahovari şi d-niĭ Săulescu, Th. Văcărescu, Romano, loct. colonel Georgescu, Istrati, T. Ionescu şi A. Popovicĭ—nu s'aŭ înfăţoşat la termin.

D. Filipescu s'a înfăţoşat singur; d. Isvoranu, unul din martoriĭ d-luĭ Filipescu, a fost asistat de d. Cernescu; domniĭ G. Panu, B. Delavrancea, Cornea şi Disescu, asistaŭ pe d. V. Ionescu.

D. *Cornea* observă că procedura nu este complectă în ce priveşte pe d. Săulescu, fiind că n'aŭ trecut treĭ zile libere între predarea citaţieĭ şi judecarea procesuluĭ. De aceea cere amînarea procesuluĭ.

Avocaţiĭ părţeĭ civile şi primul procuror combat cererea de amînare.

Tribunalul se retrage pentru a delibera. Primeşte incidentul apărăreĭ în ce priveşte pe d. Săulescu şi respinge excepţia părţeĭ civile.

D. B. *Păltineanu*, apărător al martorilor Săulescu şi Ionescu, cere amînarea cauzeĭ, pentru motivul că foarte mulţĭ din martorĭ lipsesc. Cere şi citare de martorĭ nouĭ.

Primul procuror se opune.

D. *Delavrancea* constată lipsa medicilor carĭ aŭ fost pe cîmpul de luptă. Presenţa acestora şi a martorilor este absolut necesară. Cere amînarea.

D. *Panu* constată că ordonanţa judeluĭ-instructor împovoară pe d. Filipescu şi martoriĭ seĭ. Ie important a se stabili împrejurările în carĭ duelul a avut loc.

După o discuţie la care aŭ luat parte toţĭ apărătoriĭ, tribunalul se retrage pentru a delibera asupra cităreĭ de martorĭ nouĭ.

Tribunalul primeşte incidentul.

D. Dimitrie Alixandrescu, profesor de drept civil la facultatea juridică din Iaşĭ, a fost numit definitiv la catedra sa.

La ora 3 d. a. a avut loc tragerea lotărieĭ Societăţeĭ Studenţilor în Medicină.

Tragerea s'a făcut în prezenţa unuĭ numeros public.

Biletul cîştigător e numărul 863, iar posesorul biletuluĭ e d. Ioan Tăutu, student în medicină.

Carabinieriĭ noştri.

Un foc a isbucnit ierĭ în ograda creditului urban, la apartamentul ocupat de d. Gruchol.

Pompierĭĭ aŭ lunecat cu caiĭ lor prin strada de sus aşa că aŭ, sosit prea tîrziu la faţa locului focul fiind stins.

Ion Romanoschi, 26 strada Scăricicăĭ, a fost găsit mort în casă, asfixiat.

Nenorocitul care a fost tăiat ierĭ de tren în staţia Cucutenĭ se numeşte Wilhelm Cohaic, lucrător la fabrica de cărămizĭ din Ciurea.

Corpul nefericituluĭ a fost adus la Iaşĭ şi depus în camera mortuară a spitaluluĭ sf. Spiridon.

In *Drapelul* de azĭ, d. N. Xenopol scrie la adresa *Voinţeĭ Naţionale*:

Cît despre insinuaţiile de o ordine cu totul josnică pe care Voinţa Naţională, cu o rară perfidie le face la adresa mea, fără a avea curajul să le preciseze măcar întru-cît-va ca să le pot releva în în alt-fel, nu le daŭ nicĭ o atenţiune.

Răspunsul M. S. Regeluĭ la Adresa Camereĭ

Domnule Preşedinte,
Domnilor Deputaţĭ,

Camera ca representaţiune legală a naţiuneĭ, 'Mĭ reînoeşte astă-zĭ, în cuvinte mişcătoare via simpatie ce s'a resimţit în toate unghiurile ţăreĭ cît timp viaţa scumpuluĭ Meŭ nepot a fost în primejdie în lunga boală prin care a trecut.

Primesc dar cu o deosebită satisfacţiune reînoirea acestor mărturisirĭ din partea Adunărĭĭ deputaţilor şi mulţumesc călduros penlru sentimentele de dragoste ce Ni le aduce.

Nicĭ o răsplată nu'Mĭ poate fi maĭ dulce şi maĭ măgulitoare după o muncă de peste 30 de anĭ, de cît devotamentul ca care Tronul este înconjurat de toate straturile poporuluĭ romîn. Aceste nenumărate dovezĭ de credinţă sunt pentru Mine un noŭ indemn spre a Mĕ gîndi neîncetat la întărirea instituţiunilor noastre naţionale şi a închina toate puterile Mele pentru binele şi propăşirea ţăreĭ.

Să dea Dumnezeŭ ca anul în care vom intra în curînd să ne cruţe de încercările grele care ne-aŭ sguduit, şi care s'aŭ întins şi asupra agricultureĭ şi comerciuluĭ nostru, şi ca anul noŭ să fie bine-cuvîntat spre a putea urma în linişte cu lucrarea noastră de desvoltare economică, asigurînd muncitorilor noştri dreapta răsplată a silinţelor lor.

Nu mĕ îndoiesc că domniile-voastre veţĭ da tot sprijinul guvernuluĭ Meŭ şi veţĭ lua în deaproape cercetare diferitelo legĭ supuse desbaterilor d-voastre ast-fel ca sesiunea actuală să fie bogată în lucrărĭ folositoare pentru Statul romîn.

Bunele urărĭ ce aduceţĭ Regineĭ, Mie şi Familieĭ Mele, găsesc o sinceră recunoştinţă în inimile Noastre.

Precum ne-am exprimat convingerea şedinta de ierĭ a consiliuluĭ comunal n'a avut loc.

Cauza?

N'aŭ răspuns la convocare decît şapte consilierĭ.

D-niĭ Beceanu şi părintele Vereanu n'aŭ putut fi găsiţĭ.

O plîngere a fost adresată parchetuluĭ contra confrateluĭ local Şandramaua. *Intr'o schiţă intitulată «La mahala» s'aŭ citat, precum se şi cădea, cîte-va nume proprii. O persoană care poartă un nume citat şi în schiţă, s'a găsit ofensată şi s'a adresat parchetuluĭ.*

Să maĭ spunem că autorul schiţeĭ n'a avut intenţiunea de a blesa persoana visată în schiţă?

Autorul n'a putut inventa nume propriĭ nouĭ şi dacă ofensatul, inainte de a merge la parchet, ar fi trecut pe la redacţia gazeteĭ umoristice, s'ar fi convins că autorul schiţeĭ nicĭ n'a putut avea iutenţiunea să-l bleseze.

O regretabilă eroare de zaţ s'a strecurat în numărul nostru de ierĭ. In loc de a spune că consiliul de familie propus de d. Ştefan A. Holban, a avizat pentru punerea sub interdicţie a doamneĭ Maria Alexandrini, *s'a zis Maria Holban.*

Am rectificat.

D. Chaignaau a maĭ cerut şi obţinut încă un concediu de 15 zile pentru a putea termina definitiv lucrările cu casa din Nüremberg pentru iluminarea oraşuluĭ cu electricitate.

Intrunirea din Arad

Autorităţile ungureştĭ, după ce aŭ oprit întrunirea de la Sibiŭ, aŭ interzis de asemine şi pe cea din Arad. Ast-fel pentru fraţiĭ noştriĭ de peste munţĭ, dreptul de întrunire garantat prin constituţia ungurească, nu există. Dăm aci însă, textul rezoluţiuneĭ ce era să fie supusă aprobăreĭ întrunireĭ din Arad.

Proiect ae rezoluţiune

I

Poporul romîn, care locueşte ţara pusă sub coroana Sfîntuluĭ Ştefan, este lipsit de drepturile sale politice şi naţionale. Politica de maghiarizare a regimelor ce s'aŭ succedat de la 1867, ameninţă chiar existenta luĭ etnică. Nemulţumirea adîncă ce a rezultat din aceasta pentru poporul romîn, trebue să preocupe pe toţĭ patrioţiĭ sincerĭ şi luminaţĭ şi să le inspire serioase îngrijirĭ pentru posibilitatea desvoltăreĭ pacînice şi fericită a statuluĭ.

Faţă cu această stare de lucrurĭ, provocată de regim şi chiar de parlament, poporul romîn credincios caseĭ glorioase a Habsburgilor întoarce privirile sale cu credinţă şi devotament spre tron, isvor de justiţie, şi aşteaptă remediul suferinţelor sale de la intervenţia coroaneĭ, pentru că ea din înălţimea situaţiuneĭ sale domină orĭ-ce particularism, şi ca un adevarat representant al celor maĭ marĭ interes ale statuluĭ, are misiunea constituţională de a se interpune, pentru ca preponderenţa uneĭ rase dăunînd interesele celorlalte, se nu tulbure viaţa comună a popoarelor sale, şi ca statul se nu fie supus la o sguduire în chiar constituirea luĭ interioară.

II.

Insatat de civilizaţie şi amic al păceĭ, poporul romîn resimte o adîncă bucurie faţă de silinţele ce suveraniĭ Europeĭ îşĭ daŭ pentru menţinerea păceĭ. Vizitele preschimbate între gloriosul nostru monarch şi Regele Romînieĭ sub sceptrul căruia trăeşte majoritatea poporuluĭ romîn, ne autoriză într'un mod particular a spera, că apreciind la justa eĭ valoare, importanţa politică a legăturelor amicale ce unesc pe cele douĕ state vecine, se va căuta, prin încetarea persecuţiilor în contra Romînilor care locuesc în ţările Coroaneĭ Sf. Stefan, şi prin îndeplinirea justelor lor revendicărĭ, a se stabili între cele douĕ state o amiciţie sinceră şi durabilă, unica bază naturală şi sănătoasă a alianţelor dintre suveranĭ şi popoare. Din nenorocire, guvernul ţăreĭ noastre nu a înţăles buna intenţiune a suveranilor şi în loc de a face satisfăcătoare viaţa comună, el a agravat persecuţiunele naţionalităţilor după întîlnirea Suveranilor.

Presa care serveşte pe guvern s'a silit se esploateze vizitele auguste într'un mod perfid, în defavoarea poporuluĭ romîn şi a celorlalte naţionale nemaghiare a le patrieĭ.

III

Isvorul amărăciuneĭ poporuluĭ romîn din ţările coroaneĭ Sfîntuluĭ Stefan, stă în ideea fondamentală a politiceĭ actuale a statuluĭ, care, desconsiderînd cu totul interesele vitale a le monarhieĭ, serveşte esclusiv interesele naţionale ale uneĭ rase, şi proclamă ca scop al eĭ final crearea unităţeĭ naţionale maghiare a Ungarieĭ, adică, nimicirea etnică a celorlalte individualităţĭ naţionale ale statuluĭ.

Această tendinţă care e în contrazicere cu dispoziţiile fundamentale ale constituţieĭ ungare şi cu drepturile naturale şi înprescriptibile a popoarelor nemaghiare a le coroaneĭ Sfîntuluĭ Stefan, produce un dureros conflict între popoarele sale şi puterea statuluĭ. Acest

FOIŢA ZIARULUI „OPINIA"

44)

PARIS

de

EMILE ZOLA

CARTEA ÎNTÎIA

IV

Şi în strigătele birjarilor, în ghiontirea pietonilor, murmura graba din urmă a Parisuluĭ de afacerĭ şi de pasiunĭ, lupta fără odihnă pentru iubire şi pentru banĭ. Ziua aspră trecuse, Parisul plăcereĭ se lumina, începea noaptea petrecereĭ. Cafenelele, crîşmele, restaurantele strigaŭ, îşĭ etalaŭ în dosul oglinzilor nalte şi sgîrîete, comptuarele lor de metal strălucitor, micele mese albe, tentarea fructelor frumoase şi a panerelor de stridiĭ de pe la uşĭ. Şi Parisul acesta, care se deştepta în chipul acesta, la primele becurĭ de gaz, era cuprins deja de veselia plăcereĭ, cedînd pofteĭ deslănţuite a tot aceea ce se cumpără.

Petru era aproape să fie răsturnat. O gramadă de strigătorĭ isbucnise, aruncîndu-se prin mulţime, strigînd jurnalele de seară. O nouă ediţie a ziaruluĭ *Vocea Poporuluĭ* maĭ cu samă, făcea un sgomot asurzitor, acoperind sgomotul trăsurilor. Vocĭ răguşite, strigaŭ la intervale regalate: «Cereţĭ *Vocea Poporuluĭ* cu noul scandal al drumurilor de fer africane, încurcala ministeruluĭ, ceĭ treĭ-zecĭ şi doĭ de vînduţĭ de la Cameră şi Senat.» Şi pe exemplarele jurnaluluĭ agitate ca nişte steagurĭ se citeaŭ titlurile acestea, cu litere enorme. Mulţimea continua să alerge fără să dee mare bagare de seamă, obişnuită cu glodul acesta saturat de o infamie. Cîţĭ-va se opreau şi cumparaŭ jurnalul, în timp ce fetele eşite în speranţa uneĭ mese îşi tîraŭ fustele, şi-şĭ aşteptau amantul întîmplăreĭ, observînd cu coada oehiuluĭ terasa cafenelelor. Şi strigătul acesta desonorător al jurnalelor, strigătul acesta care murdărea şi pălmuia, părea că e glasul ultim al zileĭ, sunînd înmormîntarea naţiuneĭ, la începutul nopţeĭ de plăcere care începea.

Atuncĭ Petru îşĭ aminti încă odată de dimineaţa luĭ, de casa aceea înfricoşată din strada des Saules, în care se îngrămădeau atîta mizerie şi atîta suferinţă. Revăzu curtea glodoasă ca o cloacă, scările rău mirositoare, camerele murdare îngheţate şi goale, familiĭ care se băteau de la mîncărĭ ce nu le-ar fi vroit nicĭ macar ciniĭ pribegĭ, mame cu ţîţele uscate primblîndu-şĭ copiiĭ care urlau de foame, bătrînĭ căzuţĭ prin colţurĭ ca nişte dobitoace murind de foame în murdăriĭ. Îşĭ aminti în urmă de ziua alergată, de măreţia, de liniştea, de bucuria saloanelor prin care trecuse, toată strălucirea obraznică a Parisuluĭ financiar, a Parisuluĭ politic şi aristocrat. Ajunge însfîrşit la crepuscul, la Parisul acesta Gomora, la Parisul acesta Sodoma, aprinzîndu-se pentru noapte, pentru grozăveniile acesteĭ nopţĭ tovarăşe, a căruĭ cenuşă puţin cîte puţin îneca oceanul de acoperişurĭ. Şi respingătoarea monstruositate a eĭ se desfăşura sub cerul întunecat, pe care scînteiau primele stele curate şi tremurătoare.

Petru fu cuprins de un tremur înaintea acesteĭ adunăturĭ de nedreptăţĭ şi de durerĭ, tot aceea ce se petrecea jos era în mizerie şi crimă, tot aceea ce se petrecea sus era în bogăţie şi viciĭ. Burgdezia, la putere, nu vroia să-şĭ lase suveranitatea cucerită, furată în întregime, în timp ce poporul veşnicul înşalat, marele vînt, strîngea pumniĭ, murmura reclamînd partea-ĭ legitimă. Nedreptatea aceasta înfricoşată era aceea ce umplea de mînie umbra născîndă. Din ce nour, din mijlocul întunecimelor, va cădea trăsnetul? El îl aştepta de anĭ, acest trăsnet răsbunător care cu sgomote surde se anunţa din toate părţile orizonuluĭ. Dacă el scrisese o carte de candoare şi de aparenţă, dacă se dusese în mod nevinovat la Roma, o făcuse pentru a conjura înfricoşatul trăsnet. Intreaga-ĭ speranţă era moartă în inima luĭ, simţea trăsnetul de neînlăturat, nimic de acum înainte numaĭ putea să întîrzie catastrofa. Nicĭ odată n'o simţise atît de aproape din cauza neruşinăreĭ fericite a unora, şi a durereĭ sufleteştĭ a altora. Şi dînsa se îngrămădea şi era de sigur să isbucnească deasupra acestuĭ Paris plin de dragoste dobitocească şi de bravadă, care de îndată ce venise seara îşĭ aprindea cuptorul de rele.

In momentul cînd ajunse în piaţa Opereĭ, Petru sfaramat de osteneală îşĭ rîdică ochiĭ. Unde era dar? Inima mareluĭ oraş părea că bate acolo, în vinderea vastă a acesteĭ răspîntiĭ ca şi cum sîngele măhălălilor îndepărtate s'ar fi îngrămădit din toate părţile prin străzile triumfale. Privi cum se perde la orizon strada Opereĭ, strada Quatre-Septembre şi strada de la Paix, luminate încă de un rest din lumina zileĭ, deja înstelată de un furnicar de scînteĭ.

(Va urma)

Cota oficială

Constanța 15 Decembrie 1897.

Orz 1450 hect. lei 4.40. Secară 155 hect. lei 5,60. Meiŭ 110 hect. lei 4,30. Ovĕz 75 hect. lei 3.25. Rapița 193 hect. lei 7.10. Grîu arnăut 135 hect. lei 11.60. Grîu de toamnă 83 hect. lei 9.60. Porumb 752 hect. lei 5.80 toate în oraș la magasie.

conflict persistînd, va conduce fatalmente monarhia la periculoase sguduiri interioare. Față cu această politică de stat atît de înjustă și atît de desastrosă, adunarea presentă a alegătorilor romîni cere ca să se asigure, pe baza necondiționată a respectului legelor sancționate, drepturile egale a tuturor populațiunelor care constitue acest stat, conform cu marele principiŭ al egalității naționale pe care se razămă programul național din 1881.

Prin această asigurare, poporul romîn ar fi pus nu numai în exercițiul drepturilor sale, dar încă, în pozițiunea fericita de a putea participa la viața publică a statului și a lucra viguros la proprietatea bunului traiŭ al patriei, căci nu ar mai avea trebuință să'și cheltuiască forțele în lupte interioare de aparare contra regimului.

IV

Persecuțiile de tot felul îndreptate de guvern contra romînilor în scop de a-i intimida și de a micșura în stăruință resboiul pe care'l fac unificării naționale a statului, a produs rezultatul contrar, și amărăciunea crescîndă a poporului nostru ne umple pe toți de serioase îngrijiri.

In interesul bine înțeles al patriei, noi protestăm prin urmare contra acestor persecuțiuni și reclamăm mai cu samă desființarea acelor nefaste ordonanțe ministeriale care, prin o adevarată orbire politică, vor să silească pe poporul romîn de a părăsi în lucrarea sa politică, drumul publicității și formele constituționale.

V

In acest capitol și cele următoare, rezoluțiunea semnalează că poporul a protestat la timp contra proiectelor de legi politico-eclesiastice care aŭ sguduit credința creștină și baza morală a statului.

Protestează apoi contra proiectului de maghiarizare, adunarea esprimă cele mai călduroase mulțumiri și recunoștinți fraților romîni din regat care nu ne uită în zile grele.

Rezoluțiunea esprimă convingerea că pentru toate popoarele a sosit momentul suprem de a'și uni forțele spre a stabili egalitatea națională și prin urmare, adunarea învită pe conducătorii politici ai națiunelor nemaghiare aliate, se intreprindă o acțiune mai *intensă* pentru realizarea programului comun stabilit în 1895 la primul congres al naționalităților romîne, serbe și slovace.

(Urmează numeroase semnături).

Opinii și Reflecții

Cheta.—Sunt în perioada anului cînd se vorbește mai mult de cît ori cînd de sărăcie și de pomană; crăciunul și anul nou se apropie, iarna grea bate la ușă; săracii se înmulțesc, se strîng, se manifestă și ne înduioșează. *Opinia* s'a și grăbit în vederea tuturor acestora să apeleze la sentimentele publice și să smulgă celor ce au — și aŭ în afară de asta o doză de bună-voință — dinarul săracilor pentru vremea de iarnă.

Așea ne-a fost dat să vedem spectacolul trist al mizeriei sub haina pretențioasă a arteĭ.

După spectacolul trupei francezo, după ce un moment uitarăm grijile și proza vieței zilnice în farmecul ușor al unei ușoare piese pariziane, se ivi, de odată, Mizeria urîtă—și atît mai urîtă cu cît se îmbracă în fracuri și mătăsuri—se ivi mizeria cerînd de pomană.

Publicul fu asaltat; se vindeau „cîntece" vechi de veacuri, cîntece pe care cu o comedioasă duioșie le „executa" pe scenă biata Josset în folosul tovarășilor de artă și de... lipsă.

Ah, și nesuferită e sărăcia care are ipocrizia de a „vinde" nesuferite cîntece în loc să aibă resemnarea de a cere pur și simplu mila publică.

Profesor—bandit

Din *Salonichi* se comunică următoarele: Profesorul de botanică de la școala bulgară reală din Kiöprulu, cu numele Iordan, a făcut vara trecută cu eleviĭ săĭ o excursione. Pe drum au fost atacați și jefuiți de o bandă de tîlhari, cari luînd cu sine un elev, pe fiul celui mai bogat comerciant din Kiöprulu, au dispărut. Părinții elevului deținut au trebuit să plătească o sumă mare pentru eliberarea fiului lor.

După un timp oare-care autoritățile aŭ pus mîna pe o parte din faimoasa bandă de hoți și—spre mirarea tuturora—se constată acum, că *profesorul Iordan a făcut parte din ceata hoților*, cari cu consimțimîntul lui au săvîrșit răpirea băiatului. Urmarea a fost, că profesorul hoț a fost pedepsit cu 5 ani temniță ordinară, iar colegii săĭ cn 2—3 ani.

ULTIME INFORMAȚII

D. președinte al clubului conservator din localitate a adresat membrilor clubului următoarea convocare:

Grupul constituțional 'mi a comunicat că se retrage din clubul conservator. Vă rog să bine-voiți a vă întruni în ședința plenară Vineri, 10 curent, la orele 4 p. m. pentru a aviza la cele de urmat și a vi se pune la cunoștință o scrisoare a d-lui Lascar Catargi.

Președinte **Gr. Cogălniceanu**

Lista persoanelor care roagă prietenii și cunoștiințele să considere ofranda în folosnl săracilor din Iași ca expresiunea felicităritor și bunelor urări de anul noŭ.

D-na și d. A. de Giers	20 lei
» » » *D. Grecianu*	20 »
» » » *A. D. Bădăreŭ*	20 »
D. André Bobroff	10 »
D-na și d. dr. Emil Pușcariŭ	10 »

Otrăvirea unei studente

Cauzele.—Voință ori întîmplare?—Instituția.—Starea pacienteĭ.—Mahalaua.

Sunt lucruri, cari—publice prin însă-și condițiunele în cari s'aŭ produs—sunt, totuși, de o ast-fel de natură, încît un sentiment de delicateță, o considerație înaltă, te împedecă să le exprimĭ.

Și e curios.

Din momentul ce tot orașul știe — și mai cu samă într'un oraș mic ca Iași—nu e oare mai prudent a se relata prin ziare condițiunele în care s'a petrecut faptul, de cît a lasa ca fantezia saŭ spiritul de mahala să dea ca exacte amănunte cari n'aŭ existat?

Considerațiunele de mai sus, pot fi dovadă situației dificite în care se află subsemnatul cînd a fost nevoit să scrie aceste rînduri. Respunderea — dacă se poate numi respundere—cade asupra unui confrate, care în numărul de ieri al ziarului săŭ a vorbit despre nenorocirea. despre care menționează titlul prezentului articol.

Amor saŭ Intîmplare?

D-ra L. M., studentă în medicină, s'a otrăvit luînd o pastilă de sublimat coroziv. Cum explică nenorocita studentă actul acesta? Iată mărturisirea făcută doctorilor chemați să-i dea primele îngrijiri.

„Aveam în buzunare bomboane și pastile de sublinat coroziv. Voind se mănînc o bomboană, am înghițit o pastilă".

Prima grijă a tuturora a fost să mascheze lucrul, și printre studenți se vorbia de o nefrită supra-acută, boală foarte gravă și cu prognosticul mai tot-d'auna fatal. Pacienta a fost transportată la spital—dar tocmai fiind-că studentele aŭ stat lîngă nenorocita lor colegă, s'a putut afla cu ușurință adevarata cauză.

***

Colegii aŭ văzut'o în ziua în care s'a întîmplat nenorocirea. Era de o vioiciune și veselie cam neobicĭnuită la această studentă mai în tot d'auna tristă, gînditoare, cu o față care de multe ori, în mod volutar, te făcea să presupui că se petrece ceva în inima aceleia, care, tristă coincidență, în ziua de sf. Lucia, ziua ei onomastică—se afla pe patul de moarte.

Această bună dispoziție fost-a ea un moment de veselie normală ori era rîsul nervos al omului care știe unde merge, odata hotărîrea luată?

Nu știm. Nu afirmăm nimic, pentru pentru că cele ce se spun, par a-și avea sorgintea în mahalaua facultăței de medicină—căci și facultatea are mahalagii săĭ, indifirent de sex.

***

Să fie cauza nenorocirei însă-și instituția? Creiază într'adevĕr universitatea, și în special facultatea de medecină condițiuni favorabile unor ast-fel de nenorocirĭ din moment ce viața, mai puțin legată de conivențile sociale—prin însuși natura studiului—dă în acelaș timp mijlocul sigur pentru aducerea la indeplinire a unei hotîrîri fatale, chiar dacă acea hotărire ar fi numai provocată printr'o durere trecătoare?

...De sigur lucrul dă de gîndit.

Cl.

Ni se denunță un fapt de gravitate extremă.

Hala refrigerentă de la abator nu corespunde cerințelor. Ast-fel o cantitate de carne, după doue zile de păstrare, a fost scoasă ca totul stricată.

Asupra cui cade respunderea?

Pentru moment administrația comunală refuză achitarea sumei de 60000 lei, ce mai datorește societăței care a coastruit hala, pînă la rezultatul anchetei unei comisiuni de ingineri, care va fi admisă de consiliul comunal în una din ședințele extra-ordinare.

Prefectul județului, d. Gheorghian, s'a întors în Iași și a reluat ocupațiunele la prefectură.

Ministerul de domenii are nevoie de oi de rasă merinos. De oare-ce importul lor din strĕinătate ar necesita cheltuelĭ mari, ministerul a adresat o circulară prefectureĭ prin care invită posesorii unor asemenea oi, să-și adreseze ofertete ministerului.

*

Tol ministerul domeniilor a cerut astă-zi un tablou de numele tuturor cultivatorilor de gîndaci de mătasă și numărul duzilor pe cari le posedă.

La 20 Dechembrie va avea loc licitație în pretoriul prefectureĭ pentru arendarea mai multor moșii de ale statului pe timp de 5 ani

Am anunțat ieri rezultatul alegereĭ de rector al universității din București. Ministrul școalelor a recomandat pentru aceasta demnitate pe d. Gr. Ștefănescu.

Tribunalele și curțile vor lua vacanță de la 22 a, c. până la 2 ianuarie.

Subprefectul plășeĭ Cîrligătura, inspectînd primăria comuneĭ Sîrca a găsit lucrările în cea mai complectă dezordine.

Veniturile comunale nu sunt încasate, datornicii nu se urmăresc, iar școala se află instalată într'un loc umed și fără de lumină-

Subprefectul a cerut suspendarea primarului și amendarea notarului.

Inginerul Bejan a adresat o cerere administrațieĭ comunale prin care roagă numirea unei comisiuni care să facă recepția provizorie a lucrărilor planului orașului.

„Duelul" de ieri

La parchet și la poliție era panică mare pe ziua de eri.

In deosebi poliția era foarte enervată. Un magistrat a întrebat ieri pe un judeinstruitor dacă la parchet a venit vre-o știre despre duelul dintre căpitanii G... și C...

Parchetul a intrebat telefonic poliția, dar n'a primit nici un respuns. Primulprocuror a delegat atunci pe un procuror să cerceteze. Și pe cînd agenții poliției spionau pe strade și prin cafenele —un nou mod de a face roportaj senzațional—procurorul cerceta prin toate aleele și grădinele publice, doar ar găsi combatanții

Rezultatul cercetărilor a fost că întreg duelul nu era de cît o farsă.

La secția a II-a a tribunaluluĭ se va judeca asta-zi procesul pe care d. Danielescu. antreprenor public, l'a intentat comuneĭ.

Cauza aceasta promite a avea o ieșire sensațională dacă acuzările reclamantului cu privire la falșificarea dosarilor se vor adeveri.

*

La 20 a. c. se va judeca acțiunea pe care direcțiunea școaleĭ de sericicultură a intentat-o ministerului domeniilor.

Ni se comunică din Ploești, că în seara de 6 curent, un tren de marfă care mergea de la Cîmpina la Predeal, a fost atacat în dreptul chilometrului 45, lîngă cantonul 34, de o bandă de tîlhari, cari încercînd să oprească trenul și nereușind, au tras focuri de armă asupra vagonului unde erau amploiații căilor ferate.

Opt gloanțe au fost găsite în păretele vagonului.

Administrația locală a luat imediat măsurile de urmărire și parte din banditi au fost prinși și înaintați parchetului.

După cum am anunțat, consiliul de războiu care trebuea să judece pe căpitanul Lascu fost administrator la regimentul Bacău și-a deschis ședința astăzi la ora 2 și un sfert.

Consiliul este prezidat de Lt.-colonel Negel și cuprinde pe maior Renescu și maior Văitoianu, căpitanii Vrabie și Ștefănescu membri.

După ce se cetește ordonanța, se face apelul marturilor. Lipsesc mai bine de 30 martori ai apărăreĭ printre care prefectul, prezidentul, administratorul financiar de la Bacău etc.

Prezidentul întreabă pe inculpat, cd are de zis asupra lipseĭ martorilor. Inuclpătul cdre 5 minute, ca să se consulte cu apărătorii.

In redeschiderea ședinței, inculpatul declară că nu se poate judeca fără martorii absenți. mai ales ca niște registre trebuitoare apărăreĭ au sosit abiacu o oară inaintea deschidereĭ ședinței.

Consiliul amînă procesul.

PERDUT

S'a perdut între strada Romînă și otel Trajan un sac de mînă cu un lanț alb și pe dînsul o monogramă albă cu inițialele: E. C. In acest sac se afla un portofel mic cu o monogramă galbănă cu literile A. G.

In acest sac se află un act dotal. Găsitorul este rugat să'l aducă la Adm. Hotelului Trajan unde va primi o recompensă de 30 lei.

Telegrame din Streinătate

Atac contra Grecilor

Paris. 14 Decembre

Se anunță din Atena *Agenției Havas* că în momentul cînd Canoniera grecească *Actiun* a părăsit golful Ambracie, fortul Prevesa a tras un tun în contra Canonierei. Guvernul a telegrafiat d-lui Mavrocordato, la Constantinopol, să ceară explicațiuni guvernului turcesc.

Situație gravă în creta

Canea, 14 Decembre

Asasinatele comise de musulmani lîngă Armiro, aŭ aruncat indignarea printre creștini.

Amiralii aŭ luat mĕsuri pentru a respinge atacurile ce s'ar putea produce în contra cordonului de trupe. Aŭ întărit avant-posturile și aŭ sporit supravegherea comunicațiunilor cu orașele.

Budapesta, 14 Decembre.

Intrunirea populară organizată de fracțiunea Kossuth pentru a protesta în contra proiectului de regulament provizoriŭ și în contra afacerilor de vamă și de bancă, a făcut un fiasco complect.

Organizatorii meetinguluĭ, văzînd că democrații socialiști aveaŭ majoritatea, aŭ declarat că întrunirea era cu neputință. S'aŭ auzit strigăte ostile în contra luĭ Kossuth, apoi mulțimea s'a împrăștiat.

Massauah, 14 Decembre.

Kassala a fost remisă ieri în mîinile Egiptenilor. 450 de ascaris regulați și 150 aparținînd unor bande aŭ trecut în serviciul Egiptenilor.

Paris 15 Decembrie.

Se anunță din Atena *Agenției Havas* că broșura justificativă a consiliului de administrație al *Etnikei Hetairia*, declară că primii săĭ fondatori aŭ fost ofițeri. Principala sa forță resida în armata, care văzîndu-se cu desăvîrșire părăsită, a voit prin mijloace ferme dar reale să impue puterilor regulate necesitatea reorganizăriĭ sale.

Scopul Etnikeĭ Hetairia era întrunirea tuturor elenilor într'un singur mănunchiŭ național.

Inainte de trimiterea colonelului Vassos în Creta, Etnike Hetairia a supus Regeluĭ un memoriŭ secret asupra stăreĭ armateĭ. După plecarea colonelului în Creta, această societate a decis din acel moment, de a se supune deciziunilor guvernului.

Atunci aŭ început relațiunile sale cu delegatul guvernului și Etnike Hetairia a aprobat formarea de bande neregulate.

Un act al consiliului de miniștriĭ inserat în broșura în chestiune, constată că aceștia aŭ decis la 12 Martie 1897 să dea 500,000 cartușe Etnikeĭ Hetairia. Și într'adevĕr ele aŭ fost remise reprezentantuluĭ acesteĭ societăți în Tesalia.

Alte ordine ale ministruluĭ de resbel, ordonă autorităților militare să furnizeze Etnikeĭ Hetairia, diferite efecte de echipament.

Doĭ ofițeri aŭ fost detașați de ministrul de răsboiŭ pe lîngă Etnike Hetairia, pentru a comanda bandele. Atacurĭ neregulate s'aŭ efectuat din ordinul șefuluĭ de stat-major al prințuluĭ moștenitor, colonelul Sapundraki.

Constantin S. Crupenski
FOST MAGISTRAT
AVOCAT
Ore de consultație de la 9 la 11 ore d. și de la 5-7 p. m.
Strada Lătzescu No. 6.

Fotografia „Chaland"
Str. Lăpușneanu
vis-à-vis de Farmacia d-lor Konya
Portrete artistice în orĭ-ce specie. Platinotipiĭ Busturĭ mărime naturală. Reproducțiunĭ după portrete vechĭ. Devisa atelierului: Esecutare artistică și prețurĭ convenabile.
Se fotografiază pe orĭ-ce timp cu aparate de sistem modern.

IMPORTANT
Magasinul de Manufactură
S. SCHILLER
De lîngă Banca Națională, cu începere de Joĭ 11 Decembre a. c. va fi deja mutat în localul noŭ.
Str. Ștefan cel Mare No. 4
lîngă casele Neușotz uude a fost Luvrul.
Tot-odată anunț onor. mele clientele că cu această ocasiune vînd toate mărfurile cu prețul costuluĭ; iar în vederea serbătorilor am pus în vînzare un sold de lănagiurĭ și matăsurĭ pentru cadourĭ cu prețurĭ foarte eftine.
Vînzarea cu aceste prețurĭ am început-o de astă-zĭ încă în localul meŭ actual de lîngă Banca Națională.
Cu perfectă stimă
S. SCHILER

Dr. C. MICLESCU
OCULIST-OPERATOR
s'a mutat în str. Unirea, 6.
Consultațiunĭ orele 2—4 p. .m

Publicațiune de Vînzare

Subsemnatul Costantin Dimitrie Ghinescu, avocat dom. în Iași secția III str. Sărărie No. 141, lucrînd în calitate de lichidator al firmeĭ sociale Zinner & Co. pentru comerțul de bĕuturĭ gazoase sub denumirea de «Unirea» care e în disolvare, numit de Trib. Iași secția II comercială prin sentința No. 322 din 4 Noembrie 1897.

Văzînd sentința aceluĭ Tribunal din 9 Decembrie a. c. prin care să hotărească ca vînzarea să se facă pe categoriĭ și cît se poate de specificat. Că așa fiind publicațiunile anterioare prin care s'a anunțat vînzarea în bloc, rămîn fără de efect și vînzarea de la 15 Decembrie prin ele anunțată rămînînd revocată.

Public spre cunoștința generală că Luni 22 Decembre 1897 oarele 11 a. m. se va procede la vînzarea întregului activ al numiteĭ societăți în localul fabriceĭ din Str. Lozonschi No. 13 și apoĭ în localul celeĭ din Str. Seulescu No. 6 prin licitațiune publică și cu banĭ pe șin, adjudecîndu-se asupra aceluia ce va oferi un preț avantajos.

Averea ce se va vinde consistă în:

Mașinĭ pentru fabricat apa gazoasă și limonăzĭ cu utensilele necesare. Mașinĭ cu aburĭ și cu gaz, sticle de limonăzĭ, sifoane, diferite trăsurĭ, caĭ și altele anume specificate prin inventarele din 17 și 18 Noembre a. c.

Vînzarea se va face succesiv după inventarĭ și pe categoriĭ cît se va putea mai specificat, iar d-niĭ concurenți vor fi obligați a depune o garanție de 10% din prețul ce se va fixa.

In ce privește sticlele de limonăzĭ și sifoanele se specifică că cea mai mare parte dinele se găsesc pe la diferiți crîsmarĭ și vînzarea lor se face cu dreptul pentru cumpărătorĭ de a-și le scoate singurĭ de pe la debitanți după lista din registre și chitanțele ce i se vor încredința.

Inventarele pot fi văzute în fie-care zi de la oarele 9 dimineața până la oarele 6 p. m. la domiciliul meŭ cît și în localul fabriceĭ din str. Seulescu No. 6.

1897 Decembre 12.

Lichidatorul, **C. D. Ghinescu.**

La Bruxella

Subsemnatul aduc la cunoștință onor. familiĭ că mă însercinez a primi ca pensionarĭ pe tineriĭ care ar dori a se perfecționa în limbele franceză, germană și engleză.

Tot o dată voĭ prepara și pe aceĭ care ar dori a se prezenta la esamenele de bacalaureat, de litere sau de științe, conform programuluĭ de studiĭ, în vigoare.

Condițiunĭ avantajoase, viață de familie.

Pentru condițiunĭ a se adresa direct la subsemnatul:

Doctor *J. Grossmann*, profesor universitar, Rue de l'Amazone No. 13. Bruxelles (Belgique).

CĂRȚĬ DE VIZITĂ și orĭ ce lucrărĭ tipografice se pot efectua la tipografia «DACIA» care e înzestrată cu *caracterile cele mai moderne.*

Comandele se primesc atît la tipografia str. Golia No. 42 (Grădina Chateaux aux fleurs) cît și la Librăria Nouă P. Iliescu & D. Grossu.

Comandele din provincie se esecută prompt și se trimit cu poșta în timpul cel mai scurt.

Dimitrie Greceanu
Avocat
Strada Asach

De arendat

De la 23 Aprilie 1899 moșia Miseștĭ Mălăeștĭ din județul Iașĭ, în apropiere de gara Larga. — A se adresa la proprietar V. Pogor. Strada Coroĭ 4 Iașĭ.

William Mayer profesor dc limba engleză s'a mutat str. Speranțeĭ, No. 6.

ANUNCIU

Doritoriĭ de a lua **lecțiunĭ de declamație,** sunt rugați a se adresa la administrația ziaruluĭ nostru.

Dr. N. ȚURCANOVICI
— Strada Unireĭ No. 10 —
Consultațiĭ de la 2—4 p. m.

34 Strada Romînă 34

Se primesc copiĭ internĭ cu prețul de **40 leĭ lunar.** Conversația în casă e în limba *Germană* și *Francesă.* Ingrijirea cea mai conștiincioasă.

Să predă și lecțiĭ de piano.

E. MAZLÂM avocat
S'a mutat strada Carp No. 6 Cassa Comarnescu.

A APĂRUT
Calendarul DACIA
PE ANUL 1898
SUB DIRECŢIUNEA D-LUĬ
I. L. CARAGIALE

Cuprinsul bogat al Calendarului „DACIA“, *întrece în artă şi bucăţi literare, tot ce a apărut pînă acum. Vederile principale ale Iaşului, redate în admirabile clişee, sunt, în adevĕr, adevărate capo d'opere — iar în partea literară. unde sunt publicate Nuvele, Poveşti, Poesiĭ etc. — şĭ-aŭ dat întîlnire toate penele de elită ale literaturei.*

Preţul unuĭ exemplar pe hîrtie velină 1 leŭ 25; pe hîrtie de lux 2 leĭ 50.

Depositul general la Tipografia „DACIA“ strada Golia 42. De vînzare se găseşte la principalele librăriĭ din ţară.

Agenţia Teatrală

28—Str. Lăpuşneanu—28

Primeşte abonamente, anunciurĭ şi orĭ-ce soiŭ de publicaţiunĭ pentrn ziarul *„L'Indépendance Roumaine“* şi revistele *„La Grande Toilette des Dames“*, *„Les petites Gravures“* şi *„La Confection“*.

Emite *bilete de Wagons-Lits* pentru ţară şi străinatate şi *bilete Circulare* pe toate liniile ferate ale Europeĭ şi toate combinaţile uzitatei

De vînzare via fosta Mantu Daraban, casa bună de locuit, 5 pogóne vie etc. situată la soşaua Buciumĭ departare de 4 chilometre de Iaşĭ

A se adressa la D-l avocat Bădărău

Farmacia Andreĭ Cruceanu

din

TĂRGU-NEAMŢ

Subsemnatul am onoare a inştiinţa pe onorabilul Public, care este hotărît a visita în timpul vereĭ oraşul Tărgu-Neamţ, renumitele băĭ de la oglinzĭ, sau splendidele locurĭ de vară din împreju irimile oraşuluĭ Tg.-Neamţ, că din luna Ianuarie a. c. am luat în posesie Farmacia din acest oraş şi că n'am cruţat muncă nicĭ banĭ pentru a o rîdica la nivelul farmaciilor celor maĭ moderne, înzestrînd'o tot odată în belşug cu din toate necesare; aducînd pe lîngă un deposit mare de drogherie, preparate străine, articole de cautciuc, săpunerie, parfumerie, Eau de cologne, etc. etc., şi un mare deposit de ape minerale din ţară şi străintate direct de la Surse...

Ast-fel că sunt în posibilitate de a ser vi pe onorabiliĭ visitatorĭ, cu din toate ce se atinge de branşa mea de farmacist.

CU STIMĂ
Andreĭ Crucianu

16000 leĭ sunt de dat cu împrumut cu ipotecă, fie într'o singură sumă, fie în sume parţiale.

A se adresa la d-l avocat Bădărĕŭ, 36 strada Păcurarĭ Iaşĭ.

Alexandru A. Bădărău
Avocat
Strada Păcurarĭ

G. ADAMESCU

MANUAL DE POETICĂ
pentru
ŞCOALELE ROMÂNEŞTI

Exemple, regule, analize literare, notiţe istorice.

Un volum de 550 paginĭ, (garmond, petit şi nonpareil).

PREŢUL 5 LEI

Depozit general: Librăria LA BISERICA ALBĂ, CALEA VICTORIEI Bucureştĭ. 58

A. G. DABIJA
AVOCAT

S'a mutat strada Golia 67, vis-à-vis de Redacţia ziaruluĭ «Opinia».

D. S. IONESCU
FRISER - PARFUMER
Iaşĭ, No. 30, Strada Golia No. 30.

MARE ASORTIMENT DE PARFUMERII
NEGRITINĂ ŞĬ FLAVULINĂ
(tinctură pentru colorat părul)

APA DE CHININĂ
preparaţiune proprie, remediu sigur contra mătreţeĭ
1 LEU FLACONUL

Pour avoir de la Véritable Eau de Vichy

La vogue si justement méritée de l'eau de Vichy dans notre pays a suscité de nombreuses imitations qu'on cherche a lui substituer. Pour être cetrain d'avoir de l'eau de Vichy naturelle et authentique, il faut toujours reclamer l'une des trois sources qui appartiennent á l'Etat français: *Vichy-Célestins, Vichy-Hôpital* ou *Vichy-Grande-Grille.* L'eau de ces sources, embouteillée, sous le contrôle et la garantie de l'Etat français, se conserve parfaitement, sans perdre de ses qualités par le transport. Exigez donc toujours l'un des noms: *Célestins, Hôpital* ou *Grande-Grille*, imprimés en lettres blanches sur fond noir, sur l'étiquette et sur la capsule.

SOCIETATE ROMÂNĂ
DE
Asigurărĭ Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA“

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:

INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieţeĭ“ „GENERALA“ *asigură:*

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.
b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).
c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţilor la moartea părintelui.
d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala“** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237,855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.
2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala“** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.
3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala“** iĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi iĭ eliberează şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala“** iĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA“ maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ“** din Brăila, la Succursala din Bucureştĭ, 2 Strada Smârdan, şi la toate agenţiile din ţară.

LIBRARIA şi PAPETERIA
TH. P. MAXIMOVICĬ
IAŞI. — Str. GOLIA No. 54.

Recomandă bogatul seu asortiment în **articole de şcoală, articole de birou, hărtie de poştă în cutiĭ**, colorată şi fantazie în diferite formate, **articole de pictură**, boele aquarele, pensoane, palete, pînza şi cele necesare la studiu pentru scolarĭ.

Cărţĭ pentru premiĭ.

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA“
de la COPOU, lîngă Iaşi
proprietatea d-luĭ **Ión S. Ionescu**

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somităţile medicale, maĭ ales prin abondenţa sulfaţilor de *sodiu* şi *litiu* ce conţine.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgaţie, nu face nicĭ un deranjament în stomah şi nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vânzare la toate farmaciile şi drogheriile.

Depositul şi orĭ-ce informaţiĭ la d. *I. S. Ionescu*, strada Alexandri No. 11, Iaşĭ.

Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *Bucureştĭ, str. Vesteĭ No. 15.*

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat Cl. I. Lei	Cl. I. B.	Cl. II Lei	Cl. II B.	Cl. III Lei	Cl. III B.
Paşcanĭ	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ	18	20	12	85	8	85
Roman	12	55	9	05	6	25
Bacău	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ	26	75	17	65	11	57
R. Sarat	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ	26	35	17	35	—	—
Brăila	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ	22	45	15	10	10	25
R. Sarat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

La Librăria
Th. MAXIMOVICI
din Iaşĭ, strada Golia

Se primesc abonamente la ziarul

„TRIBUNA“
din Sibiiŭ

Preţul abonamentuluĭ:

Pentru 1 an . . . . 40 leĭ
« 6 lunĭ . . . . 20 «
« 3 lunĭ . . . . 10 «

DE VINZARE

9000 vedre vin alb şi roş, recolta anilor 1891, 1892, 1985 şi 1896 din viea Naslău de pe moşia Cărjoaia îngă Cotnarĭ.

A se adresa la dl Vasile I. Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-frumos

Iaşĭ — „DACIA“, Tipografia-editoare P. Iliescu & D. Grossu Str. Golia.

ANUL I No. 190 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — JOĬ 18 DECEMBRIE, 1897.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
ncep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ luni şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an in ţară 30 leĭ; in streinătate 40 leĭ
Şase luni 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In strĕinătate, *direct la administraţie* şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

DISCURSUL DOMNULUI TAKE IONESCU

rostit în şedinţa Camereĭ de la 12 Octombrie

ÎN DISCUŢIUNEA ADRESEĬ

(Urmare şi sfîrşit)

D-lor, sunt mulţĭ anĭ de cînd suntem vînduţĭ streinilor.

Intăiu au fost vînduţĭ streinilor vechiĭ boerĭ . . . şi aci daţimĭ voe să deschid o paranteză. Nu ştiŭ pentru ce s'au sbîrlit mulţĭ de discursul d-luĭ Carp de la Senat. Constat însă că deja este ceva cîştigat.

Intr'o vreme se zicea că tot ce s'a făcut în ţara aceasta s'a făcut de liberalĭ, şi numaĭ de liberalĭ. Acum s'au schimbat lucrurile, am intrat la tocmeală: s'a făcut şi de conservatorĭ şi de liberalĭ; tot e ceva, cînd dintr'o tocmeală cîştigĭ o parte.

O voce: Cine a zis aceasta?

D. *Take Ionescu*: Toţĭ cîţĭ au vorbit pînă acum; vă aştept pe dv., ca să spuneţĭ contrariul.

Dar, d-lor, cine este de vină dacă în loc să ne ocupăm de cestiunile zileĭ ne ocupăm de cestiunile boerilor? De pildă să luăm pe d. preşedinte al consiliuluĭ. Cine nu a auzit pe d. preşedinte al consiliuluĭ vorbind fără a o lua de la Tudor Vladimirescu? Ce are a face Tudor Vladimirescu cu cestiunile zileĭ? Ce? Avem în ţară domnia Grecilor şi a Pandurilor?

Este d-sa în linie directă moştenitor legitim al luĭ Tudor Vladimirescu şi noĭ suntem moştenitoriĭ căpitanuluĭ care a tăiat capul luĭ Tudor Vladimirescu?

Evident, că pentru oameniĭ culţĭ astfel de discuţiune este glumeaţă. Dar dacă ne atrageţĭ pe terenul glumelor, este posibil ca într'o discuţiune unul să cînte într'un fel şi altul într'alt fel?

Era firesc ca într'o cestiune de istorie să se respundă, şi să se ia lista tuturor celor carĭ au condus această ţară şi să se dovedească că pînăacum Romînia a fost condusă de fiĭ de boerĭ. De ce să se supere d. preşedinte al consiliuluĭ? Dar v'aţĭ gîndit că pînă acum n'a fost nicĭ liberal nicĭ conservator care să fie în capul guvernuluĭ, afară de d. Aurelian, care să nu fi fost fecior de boer? Şi acest lucru nu vă arată că atuncĭ cînd voiţĭ să împărţiţĭ ţara pe boerĭ şi pe neboerĭ, scoateţĭ şi pe liberalĭ din viaţa politică a ţăriĭ? Acum că avem în capul guvernuluĭ un boer, care nu s'a jucat în copilărie cu feciorĭ de boerĭ, aceasta e alt-ceva. (Ilaritate).

Aşa dar, d-lor, să lăsăm pe boerĭ în pace şi să venim la vremurile noastre.

Se duceau boeriĭ la streinĭ!

Apoĭ unde erau să se ducă? La Parlament? Ţara aceasta, în suferinţele eĭ, avea nevoe maĭ mult de diplomaţie în secolul trecut. Şi toţĭ carĭ aţĭ citit Istoria, ar trebui să fiţĭ recunoscătorĭ aceleĭ clase, care a ştiut să ne păstreze această ţară, pe cînd ceĭ-lalţĭ creştinĭ din Orient nu au fost în stare să păstreze o vatră naţională, să păstreze o viaţă naţională. Atuncĭ da, clasa conducătoare se ducea la Ţarigrad, la Praga, pretutindenĭ şi bine făcea.

S'a dus la streinĭ şi d. Sturdza în vremurile noastre. Cînd era vorba de perderea Basarabieĭ, a trimes Ion Brătianu oameniĭ politicĭ carĭ să atragă atenţiunea puterilor în favoarea noastră, a trimes comisariĭ în fie-care parte şi a trimes pe fie-care acolo unde credea că are maĭ multe simpatiĭ. Trebuea să trimeată şi la Budapesta pe cine-va, şi acolo a trimes pe d. Dimitrie Sturdza. (Ilaritate).

Neapărat, cînd vreĭ să cerĭ cuĭ-va ceva, nu-ĭ trimiţĭ pe omul care nu-ĭ pe plac; alegĭ din potrivă pe cel maĭ prietenos celor la carĭ te adresezĭ.

Aşa s'a dus d. Dim. Sturdza la Pesta şi am aci scrisorile d-sale către Kogălniceanu, pe atuncĭ ministru de externe. Iată între altele ce scrie d. Sturdza, de la Pesta:

«Se ştie la Pesta că Rusia ne-a dat pe dinaintea ochilor, ca fruct natural al alianţeĭ ruso-romîne cîştigarea Bucovineĭ şi Transilvanieĭ. Sunt temerĭ ca nu cum-va aceste cinturĭ de sirenă să nu fi găsit la Bucureştĭ vre-o primire oarecare. Sunt decĭ temerĭ că în cazul unuĭ războiu eventual, *care este maĭ apropiat de cît se crede*, Romînia să nu se lase din nou să fie înşelată de făgăduelile înşelătoare ale Prinţilor şi oamenilor de Stat ruseştĭ, şi să-şĭ întoarcă armele contra Austro-Ungarieĭ».

D. Dimitrie Sturdza a dat asigurările cele maĭ formale că aceste temerĭ erau neîntemeiate.

Şi apoĭ maĭ departe d. Sturdza ca om cu perspicacitate, ca om care prevede bine evenimentele, conchide zicînd: că dacă noĭ vom fi dîrjĭ, nu vom pierde Basarabia pentru că ceĭ de la Budapesta spun că «dacă guvernul şi poporul romîn ţin ferm, dacă se arată cu energie fără să se clatine, fără să dea înapoĭ, fără să se descurajeze, Basarabia va rămîne a Romînieĭ. In astă cestiune avem şi vom avea sprijinul Ungarieĭ».

Eĭ, d-lor, rău a făcut d. Sturdza că a mers la Budapesta şi a vorbit cu Ungurii? Se credea că d-sa va duce acolo un glas care va fi ascultat cînd spunea că luarea Transilvanieĭ şi a Bucovineĭ sunt cînturĭ da sirenă ale Rusieĭ.

Apoĭ de ce să nu se ducă cînd d-sa a vorbit ca un om cu minte, ca un prevăzător care judecă bine fondul lucrurilor şi ne-a asigurat că nu vom pierde Basarabia, dacă vom fi dîrjĭ.

Dacă lucrurile n'au eşit aşa, nu este vina d-sale (Ilaritate), şi ar fi nedrept să-ĭ facem o acuzare din ceia-ce a fost o simplă greşală.

Maĭ tîrziu, d-lor, acelaşĭ cîntec: că conservatoriĭ sunt vînduţĭ, — d. Nacu a spus Rusieĭ, ceia-ce era cel putin o dovadă de răŭ gust, după ce cu o lună de zile înainte aţĭ aplaudat cu frenezie pasagiul din Mesagiu relativ la vizita reprezentantuluĭ ţaruluĭ la Iaşĭ.

Pe mine cel puţin personal nu mă poate atinge, fiind că, ca şi d. Sturdza, şi eŭ am scris broşurĭ întregĭ în această privinţă. Dar credeţi-mĕ că nu este tocmaĭ bine să aplauzĭ la Mesagiu arătînd că te bucurĭ de asemenea lucrurĭ, şi apoĭ să viĭ să spuĭ în numele majorităţeĭ că Muscaliĭ cumpără partidele noastre ca să facă buclucurile în ţara romînească.

Am fost vîndu-ţĭ Rusilor!! Maĭ din vechiŭ am fost vînduţĭ Austriacilor...

O voce: Istorie veche!

D. *Take Ionescu*:... Şi eu credeam că lucrul acesta a murit, dar, vĕd că nu, din discursul d-luĭ Nacu.

Pe atuncĭ, pe la 1875, se zvonise că pentru ca să căpătăm independenţa ţăreĭ şi regalitatea, conservatoriĭ voiau să plătească cu preţul Basarabieĭ. Se ştia de mult timp că se va duce Basarabia, şi cu anticipaţie, deja din 1875, iată ce spuneau liberaliĭ:

«Ne aşteptăm la protestărĭ violente contra bănueleĭ uneĭ aşa complicaţiĭ trădătoare. Cu toate acestea, faptele şi cuvintele puternicilor zileĭ, exploatarea făcută cu independenţa, zgomotele de armare, vorbele zise fără nicĭ o jenă, maĭ ales de către generalul Florescu asupra viitoareĭ eventualităţĭ în care armata romînă ar fi chemată să-şĭ arăte valoarea sa întrun rezbel, care, după cele ce se zic, n'ar fi devensif, desmint protestările ce s'ar face contra noastră şi ne autoriză să stabilim limpede posibilitatea complicităţeĭ guvernuluĭ din Romînia în retrocedarea Basarabieĭ şi a gurilor Dunăreĭ».

«In Europa nu maĭ e nu secret pentru nimenĭ că principele Carol de Hohenzolern are veleităţĭ de glorie militară de mărire politică şi că în aceste veleităţĭ Basarabia ar fi sacrificată în schimbul unor pretinse avantagiĭ».

Ce ironie a soarteĭ că tocmaĭ sub liberalĭ să se realizeze profeţia trădăriĭ!!

Da, eram trădătorĭ şi vînduţĭ Nemţilor!

Oameniĭ de Stat liberalĭ scrieau lucrurĭ ca acestea:

«Din vremea Fanarioţilor pînă azĭ — fost-am noĭ vre-odată maĭ robiţĭ tutulor obrăzniciilor nemţeştĭ?

«Oprise-va Romînia pe malul prăpăstieĭ? Orĭ aleşiĭ principeluĭ Carol de Hohenzolern o vor asvîrli cu o zi maĭ curînd în prada lăcomieĭ vulturuluĭ german»?

«Germania a ajuns să fie maĭ urîtă de cît era Rusia înainte de războiul Crimeeĭ, fiind că din paralelul pe care-l fac Romîniĭ între cele două marĭ puterĭ, balanţa se pleacă după dinşiĭ, în favoarea celeĭ din urmă».

Aceasta era la 1875, atuncĭ eram noĭ vînduţĭ Nemţilor.

A trecut timp, a venit guvernul liberal la putere. Foarte bine; s'a croit acea politică pentru care văd că este în odaia de alăturĭ o coroană de stejar o coroană care are să maĭ stea acolo fiind că cel maĭ puternic argument al guvernuluĭ este tot coroana de stejar de alăturĭ. Atuncĭ lucrul se schimbă, şi d. Nacu ne-a spus serios că la 1888 opoziţiunea unită avea la spatele eĭ pe.... Rusia.

Vă întreb: este lucrul de oamenĭ sănătoşĭ acesta ca să se creadă şi să se spună că o mişcare politică în fruntea căreia sta Dumitru Brătianu, Vernescu, Catargi, Fleva, Paladi, Djuvara, Petre Grădişteanu şi alţiĭ, că această mişcare politică era nu o mişcare politică naţională dreaptă sau nedreaptă, — nu importă este prea veche această istorie ca să o discutăm dar—că era o mişcare formată de Rusia şi că aceştĭ oamenĭ în mişcarea lor politică, în contra unuĭ guvern pe care 'l credeau rău, erau nişte marionete ale căror sforĭ se trăgeaŭ de peste Prut? Este această lucru sănătos? Este aceasta de domeniul ştiinţeĭ politice sau de al patologieĭ politice? Este admisibil ca un partid politic să facă ce aţĭ făcut la 1888, atuncĭ cînd aţĭ comis marea greşală pe carĭ sunt sigur că cu toţiĭ o regretaţĭ, de a fi lansat manifestul acela în care denunţaţĭ pe unul din vecniĭ noştriĭ, *căruia de alt-fel peste cîte-va lunĭ îĭ veţĭ face visită*, nu numaĭ că a făcut desordine aicĭ, dar 'l acuzaţĭ prin voacea unuĭ şef al d-voastră că a voit să atenteze la viaţa luĭ Ion Brătianu? La 1888 spuneaţĭ chiar că birjarul care răsturnase pe Brătianu la Cotrocenĭ era rus, d. Stoicescu o spunea, de la Bucureştĭ un birjar rus!!!

Aţĭ spus că d. T. Rosetti a mărturisit că în mişcarea ţărănească fusese uneltirĭ streine, decĭ noĭ suntem Muscalĭ!! Nu este adevărat; D. Rosetti a spus doar că crede că a fost şi o mînă străină care a luat parte la această răscoală, iar în urmă, după cercetărĭ, guvernul a declarat că nu. Dar fie că în revoltele ţărăneştĭ să fi fost şi o mînă străină.

Eĭ şi? Admiţînd că d. Th. Rosetti ar fi spus adevărul; eĭ şi? Aceasta dovedeşte oare că opoziţia unită lucra cu Rusia? Dacă nu, atuncĭ pentru ce aţĭ vorbit ast-fel? Pentru a culege nişte aplauze uşoare a venit d. Nacu să împrospăteze acuzărĭ pe care nu le puteţĭ spune fără să provocaţĭ proteste şi nemulţămirĭ de la uniĭ chiar din majoritatea d-voastră; căcĭ sunt membrĭ de aĭ majorităţeĭ care pot spune că au lucrat atuncĭ fără a fi conduşĭ de sforĭ din Rusia. Dar ia să venim maĭ încoace de 1888,—1888 datează de nouă anĭ şi e greu de strîns dovezile,—avem pe 1893 proaspăt.

După ce ne-aţĭ vîndut Austrieĭ la 1875, după ce ne-aţĭ vîndut Rusieĭ la 1888, în sfîrşit de la 93 la 95 ne-aţĭ vîndut Ungurilor şi aceasta e cu atît maĭ caracteristic cu cît vînzarea fiind maĭ proaspătă o putem cerceta maĭ lesne. Că nu exagerez, voiŭ cita pe d. prim-ministru.

D. prim-ministru vorbind la 1894 a spus: *„Am arătat că totul constitue un complot uricios şi o mare trădare de neam şi de ţară“*. Să examinăm în ce consistă marea trădare de neam şi de tară?

Tot d. prim-ministru vorbeşte.

După ce d-sa spune că: *„puterea pentru a trăda interesele naţionale aceasta este treaba boerilor“* ne explică în ce constă marea trădare boerească. Ascultaţĭ:

«...La această încoronare de a întuneca şi de a suprima cestiunea naţională, şi-au dat mîna oamenĭ puternicĭ din lăuntru şi din afară (aplause).

«Cine citeşte cu atenţiune discursurile miniştrilor şi ale bărbaţilor de stat maghiarĭ, se va convinge că mare este speranţa Maghiarilor în reuşita întreprinderei lor de maghiarizare a Romînilor, fiind-că în această întreprindere au de complice pe guvernul boeresc din Bucureştĭ (aplause).

«Am arătat că furtuna ce se ridică contra neamuluĭ românesc a fost urzită de Maghiarĭ şi de Boerĭ, şi atinge independenţa şi siguranţa regatuluĭ Romînieĭ, pentru-că ceia-ce se plănueşte astăzĭ e să devenim vasalĭ aĭ Ungarieĭ, pentru ca în tăcere să fie desfiinţaţĭ naţionalicește 3 milione de Romînĭ în Ungaria şi 6 milioane în Regat (aplause)».

Vrea să zică suntem lămuriţĭ, e vorba de conservatorĭ, — de boerĭ cum îĭ numeşte d. Sturdza —: conservatoriĭ sunt vînduţĭ Ungurilor şi sunt vînduţĭ pentru oare-care interese căcĭ gratis nu vor fi avut naivitatea să facă trădarea. S'au vîndut pentru ca să ajute pe Ungurĭ să desfiinţeze pe Romîniĭ din Ungaria şi să-'şĭ întindă stăpînirea până la Marea neagră.

«Maghiariĭ şi azĭ se socot în veacul de mijloc. Moldova şi Valachia nicĭ o dată nu au fost supuse regatuluĭ Ungarieĭ. In diplomele lor însă, Maghiariĭ consideraŭ Moldova şi Valachia ca ţărĭ alipite de Ungaria. Cînd vor fi maghiarizat pe cele 3 milioane de Romînĭ, e cert că atuncĭ vor prinde curagiŭ, vor scoate pergamentele lor şi vor aplica aceia-ce deja mulţĭ scriitorĭ aĭ lor reclamă: realizarea diplomelor lor şi a ţeluluĭ ce ele conţin—întinderea regatuluĭ maghiar până la Marea Neagră».

Nu cred să existe în istorie, şi nicĭ chiar la Bizanţ nu cred să se fi produs o acuzaţiune maĭ explicită contra unuĭ partid politic de către şeful unuĭ alt partid. Şi pentru ce toate acestea? Din ce scoate d. Sturdza acest complot maghiaro-boeresc, ca să desfiinţeze pe Romîniĭ din Ungaria şi să întindă stăpînirea ungurească până la Marea Neagră?

Foarte simplu. Din pricină că la propunerea actualuluĭ d. prim-ministru, de a interveni în afacerile interne ale Ungarieĭ, noĭ conservatoriĭ răspundeam nu că nu vrem, dar că nu putem; din pricină că d-nia sa ne ceruse ceia ce noĭ credeam şi spuneam că nu este cu putinţă. Observaţĭ lucrul: ni s'a făcut o anume propunere la care noĭ răspundeam: nu putem; şi cum d-sa zicea: puteţĭ dar nu vreţĭ; atuncĭ rămîne; de ce nu vreţĭ? Pentru că suntetĭ vînduţĭ Maghiarilor ca să întindeţĭ un ciardaş Maghiaro-Boeresc de la Pesta până la Marea Neagră în care să se confunde toţĭ descedenţiĭ legitimĭ şi nelegitimĭ aĭ luĭ Tudor Vladimirescu!

Suntem dar siliţĭ să venim la cestiunea principală, la cestiunea care domină întreaga politică a ţăreĭ, la cestiunea pe care a ridicat'o d. Sturdza la 1893; la cestiunea în care partidul liberal l'a urmat uniĭ de voe, alţiĭ de disciplină, şi în care d. Sturdza a avut un succes aşa de strălucit în cît cred că după doĭ anĭ de guvernare a d-sale, a venit vremea să scoatem catastifele, să facem bilanţul, să vedem saldul dacă este creditor sau debitor, ceia ce este şi maĭ important, să învederăm cine a plătit saldul?

D-lor, cestiunea naţională există la toate neamurile din lume. Cînd Statul are unitatea etnică atuncĭ cestiunea naţională se chiamă apărarea integrităţeĭ Statuluĭ, cînd nu are unitatea etnică, atuncĭ se chiamă persistenţa uneĭ consecinţe naţionale care trece şi nu se opreşte la graniţele politice.—Pentru noĭ cestiunea naţională e maĭ importantă de cît pentru orĭ care alt neam din lume, căcĭ afară de Polonĭ nu există nicĭ o naţiune în lume împărţite între atîtea State ca Romîniĭ. Nu există naţiune pe lume pentru care istoria să fi fost atît de vitregă ca pentru noĭ. Orĭ pe unde aĭ trece hotarul daĭ peste Romînĭ, şi dacă aĭ o picătură de mîndrie naţionanală în tine, nu poţĭ să nu fiĭ cu inima întristată orĭ de cîte orĭ aĭ trecut graniţa (aplause).

Ne comparăm cu Poloniĭ; avem însă un avantagiu asupra Polonilor. Poloniĭ sunt împărţiţĭ între împăraţĭ, Romîniĭ sunt şi eĭ împărţiţĭ, dar aŭ un avantagiu nepreţuit. Este că noĭ avem un colţ de pămînt şi care există o viaţă a noastră proprie, unde se poate gîndi liber şi unde se pote desvolta fără piedică cultura românească.

Şi atuncĭ în chestiunea naţională pe care n'a inventat-o nimenĭ şi maĭ puţin aceĭ care au strîns-o de gît, care sunt cele două ideĭ care domină politica Statuluĭ romîn? Cea d'intăĭ; existenţa Romînilor de pretutindenĭ e necesară Regatuluĭ Romîn, căcĭ ca să însemnăm ceva în istoria lumeĭ, cele şase milioane de romînĭ de aicĭ este prea puţin, cînd Dumnezeu a voit să fim 11 milioane, cum să vrem să fim şase? (Aplause). Al doilea pentru ca să trăească Romîniĭ de pretutindenĭ e indispensabil ca să rămînem în picioare un regat al Romănieĭ, căcĭ dacă ar disăpre el, ar dispăre de sigur şi romîniĭ de pretutindenĭ.

Un Romîn de dincolo îmĭ spunea: M'am dus la Praga, la expoziţia Cehă acum vr'o zece anĭ, dl Gregr, şeful junilor Cehĭ, cu care m'am dus să-mĭ arăte Universitatea Cehă, teatrul Ceh, etc. etc. cînd 'ĭ ziceam: ce fericiţĭ sunteţĭ; de am avea şi noĭ asemenea lucrurĭ, îmĭ respunde: aşĭ da şi aceste universităţĭ şi toate cele-l-alte ca să avem ce aveţĭ voĭ, să am la unul din hotare un stat naţionul ceh. Dacă nu aveţĭ universităţĭ, aveţĭ ceva maĭ mult, aveţĭ regatul Romănieĭ la spatele vostru, şi aceasta este maĭ mult de cît toate instituţiile noastre Cehe.

Care este dar datoria orĭ-căruĭ om politic? Este aceasta: în orĭ ce ocaziune politică, întăia datorie ce trebue să o aĭ este, să vezĭ de menţinerea şi întărirea regatuluĭ, iar pe urmă, şi numaĭ pe urmă să vezĭ de interesele romînilor de pretutindenea. O spun aceasta cu curaj, nu caut o vană, o falşă popularitate, care să se întoarcă în urmă contra mea, ca în contra d-voastră, într'un şiroĭ de plînsete.

Eĭ d-lor, această politică romînească au dus'o strămoşiĭ noştri, şi liberalĭ şi conservatorĭ, în tot timpul de cînd România are o politică.

In tot d'auna s-a simpatisat aci pentru romîniĭ de peste hotar, în tot d'auna a fost un schimb de avînturĭ sufleteştĭ pe deasupra Carpaţilor: şi din punct de vedere sufletesc nicĭ odată Carpaţiĭ n'au fost o frontarie. Nu poţĭ urmări viaţa culturală a poporuluĭ acestuia fără a trece peste Carpaţĭ, fără să aĭ convingerea sufletească că numaĭ de un singur neam aĭ să te ocupĭ.

Printr'o înţelepciune constantă, însă, toată lumea, până şi actualul prim-ministru înainte de 1893, a înţeles că regatul Romîn nu are rol, astă-zĭ în această cestiune. De aceea d-lor aţĭ vĕzut pe Ioan Brăteanu ducînd politica luĭ, de aceea aţĭ vĕzut pe conservatorĭ ducînd aceiaşĭ politică.

D-lor, Statul nostru a dat cea maĭ puternică desmintire acelor carĭ se opuneau unireĭ principatelor, care se opuneau realisăreĭ idialuluĭ Romănieĭ moderne. Vă aduceţĭ aminte că la 1856, cînd s'a tratat cestiunea unireĭ principatelor, adversarul cel maĭ hotărît al unireĭ era ambasadorul Austrieĭ la Constăntinopol, d. de Prokesch-Osten. «Nu «vroim să întărim prin unire pe Moldo-«Valahĭ, căcĭ o dată întăriţĭ eĭ vor găsi «că ţara lor este prea mică, vor aspira «la Bucovina, la partea Romînilor din «Transilvania, la Banat şi vor cere Bal-«canii drept frontarie».

Oameniĭ noştrĭ de Stat aŭ zis să dăm o desmintire acestor temerĭ, să nu compromitem ceea ce am avut noroc să cîştigăm, căcĭ d-voastră ştiţĭ cîtă parte a jucat norocul în această mare isbîndă a Unireĭ.

Am avut norocul să îndeplinim într'o generaţiune visurile de veacurĭ; să păstrăm însă cu înţelepciune ceea ce s'a cîştigat; să stăm la pîndă în mersul vremilor şi dacă vre-o dată va trece norocul pe lîngă noĭ, să ştim să nu-l lăsăm să treacă.

Aceasta era politica regatuluĭ Romîn până la 1893.

Această politică o duceam cu toţiĭ, fie-care după temperamentul şi după priceperea sa, cîte odată poate cam silit să'ţĭ calcĭ pe suflet, alte orĭ ispitit să nu te prea ţiĭ de regulele ştiute ale dreptuluĭ internaţional. O pildă d-lor. Atuncĭ cînd d. prim ministru mă denunţa în trunire publică că am dat 300,000 leĭ pentru şcolile romîne, de dincolo, dînd şi numrile mandatelor faptul dacă ar fi fost adevărat era discutabil faţă cu dreptul internaţional. Dacă însă ar fi fost adevarat, din el resultă de sigur un lucru şi maĭ adevarat: că un Romîn a dat banĭ, şi un falş Romîn l'a denunţat.

Uniĭ maĭ ziceau: la unele împrejurărĭ te facĭ maĭ mic şi cînd 'ţĭ vine apa la moară, te facĭ maĭ mare, dacă poţĭ, să prinzĭ o combinaţiune politică o prinzĭ vecinic însă avînd în gînd acest mare adevĕr: întîiu regatul Romîn, acesta trebue să trăiască, aceasta e cinstea neamuluĭ, aceasta e garanţia viitoruluĭ, aci să zideştĭ viaţa romînească.

La 1863 s'a schimbat lucrurile, la 1893 a venit d. prim ministru....—dacă ar fi venit d. Delavrancea pentru care am o deosebită stimă...

D. *Epurescu*: Astă-zĭ.

D. *Take Ionescu*: Nu e om în această Cameră pe care d. Delavrancea să'l fi atăcat maĭ energic şi eu cred maĭ ne drept, de cît pe mine, şi nu am nicĭ un resentiment.

D. *Epurescu*: Sunteţĭ generos!

D. *Tache Ionescu*: Sunt generos, zice d. Epurescu, nu generos d-le Epurescu dar'mĭ explic că atuncĭ cînd trăeştĭ într'o anume atmosferă, te prefacĭ după acea atmosferă, cînd trăeştĭ în mijlocul rĕutăţiĭ şi a perfidieĭ şi aĭ talent, atacĭ cum a atacat d. Delavrancea.

Intreruperile m'aŭ adus pe cestiunĭ personale, vedeţĭ că eu nu am pus cestiunea pe teren personal.

La 1893 s'au schimbat lucrurile, nu un tînăr deputat, nu un om care nu a trecut prin sfaturile ţăriĭ, nu un om necunoscător în ale diplomaţieĭ, nu un om pe care'l apucă entusiasmul tinereţiĭ— vĕ aduceţĭ aminte de scena din Hamlet cearta dintre Hamlet şi muma sa, cînd Hamlet 'ĭ spune: de aĭ fi tînără de ţi-ar fi clocotit sîngele în vine aşĭ fi înţeles ceea-ce aĭ făcut, dar la vîrsta ta nu se chiamă pasiune ci se chiamă alt-ceva.

Un om încărunţit, un om cu 40 de anĭ de trecut politic, un om care maĭ tare este, după socoteală, în ale diplomaţieĭ, un om care la 1877, aţĭ vĕzut acum vorbea la Pesta, un om care ştia combinaţiunile Europene, vine de odată şi zice, că s'a învoit boieriĭ cu Maghiariĭ ca să maghiarizeze pe Romînĭ că a ajuns *Statul romîn ca Stat* în posiţiune să iasă din rolul scris de până acum, şi să treacă la un rol activ, şi să întrebuinţeze puterea luĭ de Stat pentru a

îndrepta situaţiunea Romînilor din Ungaria. D-le nu mă mir că a entusiasmat tinerimea, m'aş fi plîns dacă n'ar fi entusiasmat'o; nu mă mir că 'l a urmat lumea: Ar fi fost trist dacă nu-l urma. Cînd spune lucrul acesta un pierde vară, este dovadă de uşurinţă să te ei după el; dar cînd îl spune om politic, un fost şi viitor om de Stat, cînd spune că *poate* Statul romîn, dacă o vrea, să facă ceva pentru fraţii noştrii de dincolo, ce ar fi fost neamul acesta dacă 'i ar fi întors spatele, şi ar fi spus că sunt nimicuri şi prin urmare nu-l urmează? Ar fi fost o naţiune lipsită de cel mai elementar patriotism, de credinţă în oamenii cari au slujit-o, de speranţele într'un ideal măreţ şi mai ales de încrederea in forţele sale proprii. Şi atunci a pornit curentul şi bine a făcut.

Ce spune d. preşedinte al consiliului?...

Nemernicie!... Dar ce este *nemernicie*, pe lîngă altele ca trădare, prin emisarii masculini şi femenini, ca trădarea noastră care merge până acolo cu miselia în cît bagă pe Raţiu în închisoare. Aşa spune d. Sturdza.

Daţi-mi voie, d-lor, să vĕ fac o confidenţă. Cînd respundea d. preşedînte al consiliului îi spuneam că ştiu bine că va ajunge fatal la scuze, nu la scuzele d-sale, dar ale ţărei. Eu însă, d-lor, tot aveam o îndoială şi ziceam: Poate zice ceva acest om, căci nu puteam să-mi explic cum să meargă până acolo cu pofta de a răsturna pe conservatorii, în cît să pună foc ţărei, de la un cap la altul? Aci fac un omagiu, memoriei reposatului Lahovari, care n'a stat nici un minut la îndoială şi în cele dintiiu ceasuri a spus: aceasta este o manoperă de opoziţiune, periculoasă şi nescrupuloasă, nu este calcul de om politic care ştie ceva.

Acum că au trecut doui ani, ia să vedem ştie ceva ori nu ştie, d. Dimitrie Sturdza, care este autorul acestei politici?

Zicea d-sa la 1893:

Este pericol, ca Romînii din Ungaria să se prăpădească, şi acest pericol ameninţă nu numai pe Romînii din Ungaria, dar ameninţă Regatul Romîniei. Romînii nu pot să stea indiferenţi la acest lucru. Ba încă adaogă: vorbiţi de dreptul internaţional; ce este acest drept, cînd este vorbă de viaţa unui neam?

Aveţi putinţa adăogă d-sa, dar sunteţi nişte nemernici că nu voiţi să îndreptaţi această situaţie, mai zicea: făceţi-vĕ samsari cinstiţi, între guvernul unguresc şi Romînii din Ungaria, nu credeţi că nu aveţi nici un mijloc, aveţi mijlocul de a fi samsari, dar samsari cinstiţi. Şi să nu cereţi autonomia Transilvaniei, aceasta este prea mult, să faceţi pe Romînii de dincolo să renunţe la aceasta; iar voi să cereţi: schimbarea legei electorale, desfiinţarea legei asilurilor de copii, schimbarea legei de presă, mai ales aplicarea legei naţionalităţilor, ca să nu mai fie în Ungaria, starea asiatică şi de bărbărie, care nu există în nici o ţară din Europa.

Nu atac Ungaria. Citez numai pe d. prim-ministru, care este în bune raporturi cu Ungurii, şi prin urmare, mi se poate ierta şi mie să repet vorbele sale.

Iată programul! Doi ani ne-a cîntat d-sa pe această strună.

Care putea să fie calculul d-sale? Foarte simplu. Una din două: d. preşedinte al consiliului, nu putea să compteze pe o declaraţiune de rezbel Ungariei. D-sa ne spunea cu o precisiune matematică, că nu vrea să iasă Romînia în veci vecilor din graniţele actuale, fiind-că voia cu Austria să rĕmînă cu configuraţiunea ei actuală, lucru care mi-am permis să zic după banca ministerială că viitorul nu este al nimenui, şi că dacă aşi putea aş zice şi eu: „Romaniae est imperare orbi universo". Dar atunci, care putea să fie calculul d-sale? Or, credea d. prim-ministru că aşa se vor desvolta lucrurile în imperiul austriac, în cît să scază influenţa maghiară în monarchie, ori că aşa se vor desvolta daraverile din Europa, în cît să se încordeze relaţiunile dintre Austria şi alte puteri aşa că concursul nostru să fie de atîta preţ Austro-Ungariei, în cît să-l putem pune în balanţa cu cererea noastră, de a se schimba soarta Romînilor de dincolo, şi de a se adopta la Budapesta programul din Sibiŭ al lui Raţiu.

Ast-fel vĕ mărturisesc, că nu pot înţelege calculul.

Apoi ce aŭ dovedit evenimentele? Evenimentele aŭ dovedit că, departe de a scădea influenţa Maghiarilor în Austria, ea nici o dată nu a fost mai puternică şi mai hotărîtoare în destinele Austro-Ungariei, şi această preponderenţă maghiară, s'a arătat prin fapte positive şi simbolice, din care unele s'aŭ întipărit pe însăşi spinarea noastră; căsi evident întoarcerea visitei Impĕratului, aceluia pe care Romînii de dincolo îl slăvesc, ci în capitala regelui şi decorarea cu Coroana Romăniei a omului care cu requisitorul sĕŭ trimisese în puşcărie pe representanţii romînismului de dincolo, sunt simbolurĭ care apasă adînc, şi foarte sus stă egemonia maghiară în monarchia vecină.

Cea-l-altă socoteală: relaţiunife dintre Austria şi cele alte puteri n'aŭ fost nici o dată mai strînse şi mai cordiale. Departe de a vedea venind acel fel de relaţii în care aci cu politica mînilor libere ar căuta un fel de învĕrtitură, am suferit tot noi, tot noi am încasat şi o dovadă vie a bunelor raporturi dintre cele două împĕraţii. Căci ce alt a fost nota austro-rusă pe care a primit-o Romînia astă-vară? Se întîlnesc cei doui Impĕraţi la Petesburg, ei sunt de acord asupra unui *modusvivendi* în Orientul Europei, şi fiind-că grecii făcuseră comedia, Impĕraţii aŭ hotărît să dea un fel de certificat de bună purtare şi un fel de ameninţare cu biciuşca acelora care ar pofti să mai facă şi ei comedii. Nota aceasta se trimite Bulgariei, Serbiei şi Muntenegrului. Era firesc să li să trimată lor fiind-că ei sunt limitrofi cu teritoriul conflangranţiunei, fiind-că ei se aratase dispuşi ca să tulbure pacea orientală, ei de nerăbdare nu staŭ locului. Dar la Bucureşti? ce caută aici nota austro-rusă? Nu vĕ miroase d-v. un fel de epocă dinaintea resbeluluĭ Crimeei, acest fel de tutelă de duoi asupra regatului romîn, cu deosebire că în loc să fie o putere suzerană şi una protecteare sunt duoĕ puteri corigătoare care ne laudă pentru ceea ce am făcut şi care 'şi arogă dreptul să ne mustruluească cînd vom face alt-fel? Şi este vre-unul dintre d-v care să nu fi simţit o tresărire de inimă atunci cînd regatul Romăniei a primit o notă de bună purtare pe care nu o ceruse, şi cînd s'a stabilit principiul că putea să primească şi o notă de desaprobare? Şi pentru ce am primit această notă? Limitrofi cu Macedonia nu suntem blînzi ca mieluşeii în cestiunea balcanică, suntem; singuri respingem pe Armenii cari fugeaŭ de măcelurile din Constantinopol şi pe cari i-aŭ primit Bulgarii, Ruşii şi toţi creştinii, numai la noi graniţa a fost închisă în contra tradiţiunilor acestei ţĕri din cursul veacurilor; noi strigăm la Senat şi încă gratis: trăiască M. S. Sultanul! Pentru ce să primim noi această notă? Pentru cuvĕntul foarte simplu că dacă Bulgarii şi Sĕrbii aŭ părut celor duoi Impĕraţi că ar avea înclinări de desordine în Peninsula Balcanică, noi părusem prin politica de la 1893—1895 a d-lui prim-ministru că aveam aceleaşi înclinări în o altă direcţie. De aceea a fost ocaziunea bine venită, că această scurtare de pretenţiuni să se dea şi acelor cari provocase altă dată aiurea de cît spre Balcani, şi fiind că provocătorii se aflaŭ în fruntea Romăniei trebue să primească biata Romănie lecţiunea umilitoare pentru faptele unor persoane cari în opoziţiune nu'şi dăduse seama de ceea ce făceaŭ.

Va să zică singurul tărîm practic pe care s'ar fi pus d. prim ministru cînd ne spunea că avem *puterea* ca să schimbăm starea de lucruri din Ungaria, şi mijlocul să obţină realizarea programului lui Raţiu nu era posibil.

Dar îmi veţi zice: toate acestea sunt ipotese. Să ajungem la dovezi, ce cerea d. prim-ministru? Să plece de la guvern nemernicii ca să fie cuminţii. Aŭ plecat nemernicii şi aŭ venit cuminţii.

Să plece de le guvern boerii aliaţi cu Maghiarii, să vie Romănii adevaraţi ai lui Tudor Vladimirescu; aŭ plecat boerii, aŭ plecat reacţionarii şi aŭ venit descendenţii lui Tudor Vladimirescu. Foarte bine! Ce se întîmplă peste munţi? Să facem bilanţul:

Legea electorală s'a schimbat?
Şcolile de copii s'au desfiinţat?
Legea naţionalităţilor se aplică?
Procesele de presă aŭ încetat?
Inchisorile sunt văduve de Romîni?
Juriul de la Cluj s'a desfiinţat fiind că era compus numai din Ungurĭ?

Nu, d-lor; toate aŭ rĕmas, doar' s'a mai adăugat ceva: de unde pînă la 1895 Romînii aveaŭ un comitet naţional azi nu-l mai aŭ; s'a desfiiinţat.

Pînă la 1896 rĕmăsese vĕrvurile munţilor, isvoarele şi rîurile cu numele lor romîneşti; de aci înainte s'a votat şi s'a aplicat că nu mai e permis nici munţii, nici rîurile să poarte un nume romînesc, ci toate vor fi maghiarizate (Aplause).

Atunci cum d. ministrŭ care nu este nemernic, care nu este vîndut Ungurilor, care nu trăeşte din graţia străinilor, cum ă lăsat să se petreacă asemenea lucruri: să nu mai fie nume romînesc, partid romînesc, întrunire romînească peste munţi? Cum s'a ales cu atît că atunci cînd se va mai duce vre-o dată Iesensky ca procuror la Cluj să pună pe toga roşie şi Coroana Romîniei pe care este scris: *1877*. Gloria războiului, gloria partidului dv., şi la care d. prim-ministru nu a luat parte, cum spunea d. Aurelian.

Veţi zice însă: ei şi? La urma urmei care e răul? De ce te plîngi dacă s'au făcut scuze la Iaşi, scuze ale căror text a fost convenit între reprezentantul Austriei şi d. prim-ministru; de ce te-ai plînge de o călătorie la Pesta, mergi unde te cheamă gazda; pentru ce să te plîngi că este un Ieszensky mai mult sau mai puţin cu Coroana Romîniei? Nu vezi că relaţiunile noastre sunt bune? Discursurile înflăcărate au trecut, Romînii de dincolo îşi văd de capul lor. Totul a reîntrat în ordine. Un singur lucru s'a schimbat; în locul dv., suntem noi pe banca ministerială lucru care v'am declarat de la început.

Da, d-lor, aşa e şi nu-i aşa. S'a restabilit ceia ce se poate restabili. A rămas însă distrus ceea ce nu se poate restabili, două din bunurile cele mai preţioase ale neamului acestuia: aţi distrus forţa de rezistenţă a Romînilor din Ungaria, aţi distrus încrederea Romînilor de aci.

Aţi distrus forţa de rezistenţă a Romînilor din Ungaria, căci 'i-aţi făcut să creadă într'un ajutor pe care ştiaţi că nu aveţi să'l daţi; căci în loc să 'i lăsaţi să se oţelească în lupta lor vechiă, foarte vechiă, în care noi nu le apărem de cît ca o nădejde pe care nu pot conta azi, d-voastră le aţi oferit sprijinul d-voastră azi, şi 'i r ţi obicinuit prin urmare cu ideia că au la îndemînă o armă pe care le aţi retras'o în schimbul ajungerei la putere. Iată ce aţi slăbit! Iată ce aţi dărîmat! şi de aceea vedeţi că azi acţiunea Romînilor de dincolo e mai slabă de cît în trecut, pentru că nu e cu putinţă ca omul în sufletul căruia ai creiat o nădejde şi'i o distrugi, ca omul acesta să fie acelaş a doua zi ca în ajun...

O voce: Ca avocat vorbea foarte bine.

D. *Take Ionescu*: Dar în ţară, d-lor ce aţi făcut? E netăgăduit că toate generaţiunile din această ţară au trăit cu căldura unui mare ideal naţional. Netăgăduit că această căldură a menţinut flacăra patriotizmului care cum ştiţi, se hrăneşte din mîndria trecutului şi din nădejdea viitorului. Aceste generaţii ştiau neputinţa zilei de azi, dar avea inima deschisă pentru posibilităţile zilei de mîine. D-voastră aţi făcut să le strălucească dinaintea ochilor o putere care nu o aveau şi azi cînd văd că acea putere e factice, aţi vestejit ori-ce speranţă şi aţi sădit cu o mînă largă şi veţi avea o recoltă puternică de decepţiuni şi desilusii în noile generaţii.

Aceasta e, d-lor, opera d-voastră şi atunci mă întorc de unde plecasem şi mă întreb: pentru ce această operă de distrugere? Pentru ce acest joc cu tot ce are un popor mai sfînt, şi mai înălţător? Pentru meschinul, strîmbul, ordinarul interes de a face rău unui protivnic politic! Merita oare un scop aşa de mic o desvoltare de puteri, de răutate aşa de groaznică?

E o lecţie mare, o lecţie care sper că va lasa urme adînci, lecţia care v'o dăm azi, cînd cu faptele d-voastră am putea să întoarcem acusările de trădare naţională cu care ne îndopaţi şi ne-aţi îndopat atîta vreme, şi cînd noi mai generoşi, mai largi şi mai romîni nu credem în nici un fel de trădare, credem însă într'o absolută incapacitate, într'o lăcomie de opoziţie şi întro răutate de oameni mici.

INFORMAŢII

Mişcarea studenţilor

Comitetul naţional din Bucureşti s'a întrunit aseară în localul Ligei şi a hotărît să protesteze împotriva afirmărilor ministrului de interne făcute în Cameră declarîndu-se tot odată solidari cu colegii lor atacaţi.

Pentru a da şi mai multă importanţă acestei hotărîri s'a luat decisiunea de a se ţine mîine, Mercuri, o întrunire publică de protestare.

După mai multe discursuri, Comitetul studenţesc a făcut următoarea declaraţie:

Comitetul Naţional studenţesc întrunit astă-zi în localul Ligei Culturale, luînd în discuţiune acusaţiunile aduse colegilor din comitet: Demetrescu-Brăila *şi* Antemireanu *de către d. ministru de interne, —aduce la cunoştinţa publică şi în special a d-lui ministru de interne, că Comitetul a hotărît, între altele, în şedinţa sa de la 9 (21) corent, ca în vederea întrunirei de Duminecă, comitetul, împreună cu studenţii, să pornească* în cor' pore *cu drapelul albastru, de la Ligă spre localul de întrunire. Şi dacă numiţii studenţi aŭ fost în jurul drapelului, n'aŭ făcut de cît să aducă la îndeplinire hotărîrea Comitetului.*

Comitetul naţional studenţesc.

La şcoala profesională de fete din Iaşi se va înfiinţa, după sărbători, o cantină pentru ca elevele să poată dejuna la şcoală.

Astă-zi s'aŭ terminat examenele orale ale căpitantlor de infanterie din corpurile 2 şi 4 de armată, cari candidează pentru gradul de maior.

Mercuri, vor începe probele practice ale căpitanilor din cavalerie.

Sărbii din Ungaria aŭ pornit o mişcare contra proiectului de lege asupra maghiarizărei numelor.

Ambele partide serbeşti aŭ convocat o întrunire publică la Verseţ pentru ziua de 18 a. c.

D. Ioan Anghelescu a fost numit membru de şedinţă al tribunalului Dorohoi.

Din darea de seamă asupra desbaterilor parlamentare de ieri, se poate vedea că între colectiviştii din Botoşani şi prefectul Arapu s'aŭ ivit grave neînţelegeri, în urma cărora d. Arapu a demisionat.

Consiliul general al judeţului Vasluiĭ este convocat în sesiune extra-ordinară pentru ziua de 18 Ianuarie 1898, avînd, între altele, să avizeze la procurarea sumei de 320,000 lei, cerută de ministerul de rĕzboiŭ pentru construirea de căsărmi în oraşul Vasluiŭ.

In comuna Tansa, plasa Fundurĭ, jud. Vasluiŭ s'a ivit anghina difterică. Un copil al învăţătoruluĭ I. Macoveĭ a murit şi al doilea este bolnav. Medicul plăşeĭ a dispus închiderea şcoaleĭ pînă la 10 Ianuarie.

Zilele trecute, a doua zi după o cumătrie, a sucombat în Belceşti o femee în condiţiuni cari păreaŭ suspecte. Analizîndu-se rachiul cu care femeea a fost tratată la petrecere, s'a constat că conţinea vitriol.

Parchetul, avizat despre acest caz, a delegat pe procurorul Manea să plece la faţa locului, împreună cu medicul primar al judeţului, spre a proceda la desgroparea cadavrului şi la facerea autopsiei.

CONSILIUL COMUNAL

— Şedinţa din 16 Decembrie —

Poporul luĭ conu Iorgu e într'un număr mare. In sală un miros de piele şi de păcură. Sunt măcelari veniţi să protesteze în contra hotărîreĭ administraţieĭ ca şi mascuriĭ să fie tăiaţi la abator.

Prezidează preşedintele Senatuluĭ care e *garanţia de asigurare* pentru măcelarĭ că dreptatea li se va face—în sensul însă cum înţelege dreptate agentul luĭ Grünvald.

Prezenţi tocmai atîţia consilierĭ cît să se poată ţinea o şedinţă.

Mulţi aŭ maĭ remas!

Prefectul de poliţie e şi el de faţă.

***

Şedinţa se deschide la 3 şi 40.

D. Gane, dă cetire uneĭ petiţiĭ a măcelarilorĭ din Iaşĭ prin care aceştia arată dificultăţile ce li se creiază prin hotărîrea administraţieĭ de a tăia mascuriĭ la abator.

Petiţionariĭ cer rădicarea acestor măsurĭ şi permisiunea de a tăia ca pînă acum.

D. Velciu avînd cuvîntul recunoaşte într'adevĕr că prin măsura administraţieĭ se vexează interesele acestor negu-ţitorĭ. Dar orĭ-cum o măsură chibzuită trebueşte luată căcĭ starea de pînă acuma nu maĭ poate să dureze.

Fără a spune lucrul pe şleah, dar cu sub înţeles d. Velciu face aluziue la cheltuielele făcute cu noul abator.

D-sa propune pentru moment ca mascuriĭ fiind aduşi la diferitele barierĭ ale oraşuluĭ, măcelariĭ să vie la primărie să facă declaraţie şi să plătească taxă, după care apoĭ mediciĭ veterinarĭ să meargă la barieră să constate mascuriĭ şi să ordone întrarea în oraş.

D. Tacu—se putea să nu aibă şi conu Iorgu, soluţia chestiuneĭ mascurilor şi măcelarilor?—e de altă părere şi anume: D-sa crede că ar fi bine să se permită negustorilor de mascurĭ să introducă mascurĭ în oraş, să vie cu eĭ la primărie şi să facă declaraţia şi plata, iar constatarea medicilor veterinarĭ să se facă la locuinţa posesoruluĭ mascurilor

Propunerea e foarte favorabilă măcelarilor.

Prefectul de poliţie aproba ostcntativ şi atît a fost deajuns pentru ca consilieriĭ să admită în unanimitate propunerea d-luĭ Tacu, ca tăierea să se facă la comerciant acasă pînă la 1 Maiŭ.

Trebue de notat că discuţia a durat o oră şi jumătate.

***

Se pune în discuţiune cererea d-luĭ Batist, despre care am vorbit la timp în *Opinia*. E vorbă de o sumă de banĭ cerută de d. Batist pentru a da comuneĭ zilnic 260 m. c. de apă, în urma lucrărilor făcute din dealul de la Holboca.

Părintele Vereanu, spune că nu se poate admite contractul întru cît în proect se prevedea aducerea apeĭ de la Copoŭ iar nu de la Holboca.

D. Velciu, propune a se schimba proectul de contract, după care să vie din noŭ în discuţia consiliuluĭ.

Propunerea se admite.

Se maĭ acorda 15 leĭ pe zi d-luĭ Solomoneanu pentru stenografie după care şedinţa se rîdică.

Ştiri teatrale

Sîmbătă trupa franceză va juca împreună cu trupa romînă, care va da *Conu Leonida faţă cu reacţiunea.*

*

Impresariul Th. de Glaser a primit o telegramă prin care d. Chiarri, cunoscutul impresar italian, i propune a face un turneŭ cu trupa care joacă actualminte în Iaşi — prin Italia şi America.

*

Duminică se va da *Hamlet* cu d. Borelli. Profitul este destinat săracilor.

*

In astă seară *la Parisienne.*

Trupa franceză nevoind să peardă o zi fără a juca, a propus societăţeĭ dramatice să-i cedeze ziua de joĭ 19 a. c. în scsimbul uneĭ sumĭ oare care. Societatea însă, după lege, neputînd ceda nicĭ una din zilele sale, s'a convenit între comitet şi d. Glaser a juca împreună în seara de joĭ; trupa franceză va representa o comedie în 3 acte, iar trupa romînă va da ca *premieră* comedia d. Găvănescul: *O cartă de vizită.*

Spectacolul promite a fi interesant.

Procesul Panamaleĭ

Ultimul stadiu al procesuluĭ Panamaleĭ:

Publicul de la Curtea cu jurĭ, a început a manifesta de cîte-va zile, în mod sgomotos pentru acuzaţĭ. De cîte orĭ cîte un martor sau vre-un acuzat denunţă vre-un fapt din care reesă ca Arton a condus instrucţia, isbucnesc aplausele. Prezidentul a ameninţat în maĭ multe rîndurĭ cu evacuarea săleĭ.

Sala este foarte ostilă luĭ Arton. Dacă acesta ar fi lăsat la discreţia săleĭ probabil că ar fi lyteat. In una din şedinţele trecute cînd Laisant a apostrofat violent pe Arton tratîndu-l de impostor, aplauzele au izbucnit nu numaĭ în sală dar şi pe băncile juraţilor.

Acuzaţia văzînd această situaţie, se zice că ar dori o amînare.

Interesantă a fost depunerea martoruluĭ Andrieux, fost prefect de poliţie la Paris.

— Am oferit banĭ luĭ Arton pentru documentele sale. Nu însă un milion ca d. Laguerre. Totuşĭ am făcut cunoscut Arton la Buda-pesta ca eŭ şi amiciĭ meĭ suntem gata a face marĭ sacrificiĭ pentru hărtiele sale. Arton a refuzat. M'am mirat foarte mult să găsesc un mare cumpător atît de incoruptibil. In curînd însă surprisa a dispărut cînd am aflat că oferta mea era în concurenţă cu o ofertă mult maĭ mare acea a luĭ Dupas, care în numele guvernuluĭ promitea impunătatea.

Adevaraţiĭ acuzaţĭ nu 'i văd pe banca de acuzare, şi e o mizerie de a se aduce în locul lor pe un savant ca Laisant şi un literat ca Maret.

Iluminatul cu electricitate a Iaşuluĭ.

Iată raportul comitetuluĭ delegaţilor Camereĭ în această privinţă.

Comitetul delegaţilor, examinînd atît caietul de sarcine, cît şi contractul prin care s'a dat concesiunea iluminatuluĭ cu electricitate a oraşuluĭ Iaşĭ numiteĭ Case pe termen de 40 de anĭ şi în marginea aceluĭ caiet de sarcinĭ;

Avînd în vedere că Casa Continentale Gessellschaft din Nüremberg se obligă a procura comuneĭ Iaşĭ lumina electrică cu 8 centime hectovatul pentru particularĭ şi cu reducere de 40 la sută pentru luminatul stradelor şi 20 la sută pentru luminatul clădirilor comunale, iar pentru forţa motrice s'a stipulat o reducere de 50 la sută,

Afară de acestea, zisa societate consimte a maĭ da particularilor şi oraşuluĭ 8 la sută din recetele sale brute, încasînd pînă la 200,000 leĭ şi 12 la sută dacă va întrece această sumă, ast-fel că, în 2 pînă la 3 anĭ, dacă reţetele brute se vor ridica la suma de maĭ sus, societatea va avea de plătit comuneĭ Iaşĭ o dare de 16,000 leĭ pe an;

Consiliul comunal, în şedinţa din 9 Septembrie 1897, a acordat această concesiune caseĭ Continentele Gesellschaft, în urma oferteĭ celeĭ maĭ avantajoase, prezentate de această casă şi după publicaţiunile inserate prin maĭ multe ziare din străinătate şi din ţară.

Considerînd că preţul cu care s'a dat în concesiune iluminatul oraşuluĭ Iaşĭ cu electricitate este destul de avantagios, căcĭ oraşul Galaţĭ este iluminat cu 15 centime hectovara, iar Craiova cu 12 jum., centime hectovatul şi, pe lîngă aceasta, maĭ prezintă şi avantajul că stradele principale vor fi luminate cu cablu subteran şi cele secundare numaĭ cu cablu aerian;

Avînd în vedere că numita Casă pentru îndeplinirea obligaţiunilor ce şi-a luat priu caietul de sarcinĭ şi contractul ce a încheiat cu primăria oraşuluĭ Iaşĭ, a şi depus o cauţiune de 70,000 leĭ, conform caetuluĭ de sarcinĭ.

Pentru aceste motive se primeşte proectul de lege depus de guvern.

Aseară la berăria *Centrală* a avut loc banchetul măcelarilor în urma succesuluĭ obţinut la şedinţa consiliuluĭ comunal.

De sigur că Jocu n'a lipsit de la această delicioasă gustare de la berăria *Centrală*.

Am vorbit la timp în *Opinia* despre o acuzare foarte gravă adusă de d. Danielescu:

E vorba de sustragere de acte, de falşificărĭ, de lipsă de file în condicĭ parafate şi sigilate.

Tribunalul a admis amînarea pentru a ordona primărieĭ prezentarea condicelor şi actelor.

Procesul s'a cercetat din nou ierĭ.

Danielescu observînd preşedinteluĭ că nicĭ de astă dată nu s'au prezentat actele, preşedintele i-a răspuns:

«D-le Danielescu, din moment ce comuna nu opune actele din arhivă la pretenţiunele dv. şi din moment ce după planurile dv. vi se cuvine maĭ mult şi nu vi se obiectează nimic, ce interes maĭ aveţi de aceste acte?»

Ce-i dreptul, Danielescu poate fi satisfăcut. Dar parchetul nu crede că trebue să intervie în această chestiune.

Cota oficială

Constanța 16 Decembrie 1897.

Orz hect. lei 4 bani 40. In hect. 70 lei 10 b. 30. Secară hect. 170 lei 5 bani 80. Meiu hect. 120 lei 4 bani 35. Ovăz 110 hect. lei 3 bani 50. Rapița hect. 170 lei 7 bani 20. Grîu arnăut 140 hect. lei 7 bani 50. Grîu de toamnă 20 hect. lei 10 bani 10. Porumb 670 hect. lei 5 bani 80 toate în oraș la magasie.

Parlamentul

CAMERA DEPUTAȚILOR

Ședința de la 19 Decembre

Ședința se deschide la orele 2, sub prețedența d-luĭ **Dim. Giani, prețedinte.**

D. **C. G. Politimos** cere ministruluĭ de interne să-ĭ rĕspundă la interpelarea asupra expulsăreĭ luĭ Botoșăneanu.

D. **ministru Pherekyde** răspunde că expulzarea luĭ Botoșăneanu e un fapt îndeplinit, care nu a fost provocat de interpelarea d-luĭ Politimos, ci a coincidat cu această interpelare.

D. **C. G. Politimos** interpelează pe ministru justițieĭ asupra stăriĭ deplorabile a Palatuluĭ de justiție din Craiova.

D. **Ghica Anastasescu** se plînge că nu i s'aŭ pus în dispoziție niște acte ce a cerut asupra administrațieĭ din Muscel. Le-a cerut de 3 săptămînĭ și nu i s'aŭ dat.

D. **prețedinte Giani** răspunde că biuroul le-a cerut și nu putea face maĭ mult.

D. **ministru Spiru Haret** spune că de 5—6 zile a trimis deja Camerĭĭ actele cerute, care priveaŭ ministerul cultelor.

D. **P. Enășescu** îșĭ desvoltă interpelarea asupra administrațieĭ județuluĭ Botoșanĭ. D-sa spune că de și guvernul a promis a face o anchetă contra prefectuluĭ Arapu, pînă azĭ nu s'a făcut această anchetă și prefectul continuă a administra județul după placul săŭ. Oratorul se face forte să dovedească la anchetă cele ce impută prefectuluĭ. Toate reclamațiunile adresate guvernuluĭ aŭ fost zadarnice.

D. **C. G. Politimos**: Din desvoltarea interpelăriĭ d-luĭ Enășescu rezultă că există o mare armonie în partidul liberal! (Ilaritete, Aplause).

D. **N. Enășescu** arată maĭ multe fapte culpabile ale prefectuluĭ Arapu, care a recurs la persecuțiunĭ contra oratoruluĭ și la calomnĭĭ prin presă. Pentru aducerea apeĭ de la Bucecea la Botoșanĭ trebue să se treacă peste 6 proprietățĭ, din care 5 ale unor conservatorĭ și una a prefectuluĭ Arapu. Eĭ bine! toțĭ proprietarĭĭ aŭ oferit gratuit terenurile trebuincioase numaĭ d. Arapu, prefectul partiduluĭ liberal, cere parale! (Aplause).

(In tot timpul cît vorbește d. Enășescu, d. prefect Arapu stă rezemat de un stîlp lîngă banca ministerială, cu mîinile în buzunar, și rînjește în fața d-luĭ Enășescu).

D. **I. Buzdugan** (asociat la această interpelare) apără administrația d-luĭ prefect Arapu. D-sa spune că s'a prins într'adevĕr un dezertor în ograga d-luĭ Enășescu...

D. **N. Enășescu**: Neadevĕr! Dovediți aceasta!

D. **I. Buzdugan** citește un procesverbal al șefuluĭ de gendarmĭ, care constată că a prins un dezertor în ograda d-luĭ Enășescu. Apoĭ se asociază la cererea de anchetă.

D. **ministru Pherekyde** spune că interpelarea e efectul disensiunilor locale, pe care le regretă. Interesele generale sunt maĭ pre sus, însă, de cît neînțelegerile locale și e regretabil că acestea se produc și în Parlament. D. Enășescu aruncă asupra prefectuluĭ o calomnie ce a găsit într'un ziar conservator. Din chestia apeĭ s'a făcut o chessie politică la Botoșanĭ, din care cauză s'a întîrziat realizarea eĭ.

D. Arapu, spune d-luĭ ministru, că se va retrage în curînd din viața politică. Chestiunile locale nu comportă atîtea dimensiunĭ.

Incidentul este închis.

Se pune la vot un proiect de lege pentru vinderea unuĭ teren comuneĭ Corabia. Votul e nul, ne întrunind de cît 57 de v.

Se dă citire proiectuluĭ de lege prin care se acordă caseĭ *Helios* concesiunea tramwayuluĭ electric între Brăila și Lacul-Sărat.

D. **Poenaru-Bordea** spune că se creiază un monopol fără termen în profitul caseĭ *Helios*.

D. **ministru Pherekyde** cere amînarea discuțiuneĭ pe mîine, pentru a aduce caetul de sarcinĭ.

Amînarea se încuviințează.

Se dă citire unuĭ proiect de lege prin care Statul cedează d-luĭ Gr. Monteoru un hectar de teren la băile Sărata.

D. **ministru Stolojan** arată că în schimbul acestuĭ teren, ministerul va trimite pe an cîte 30 de bolnavĭ săracĭ la stațiunea balneară Sărata.

ULTIME INFORMAȚII

D. prețedinte al clubuluĭ conservator din localitate a adresat membrilor clubuluĭ următoarea convocare:

Grupul constituțional 'mĭ a comunicat că se retrage din clubul conservator. Vă rog să bine-voiți a vă întruni în ședință plenară Vineri, 10 curent, la orele 4 p. m., pentru a aviza la cele de urmat și a vi se pune la cunoștință o scrisoare a d-luĭ Lascar Catargiu.

Prețedinte **Gr. Cogălniceanu**

Lista persoanelor care roagă prietenii și cunoștințele să considere ofranda în folosul săracilor din Iași ca expresiunea felicitărilor și bunelor urărĭ de anul noŭ.

D-na și d. A. de Giers	*20 lei*
» » » *D. Grecianu*	*20* »
» » » *A. A. Bădăreŭ*	*20* »
D. André Bobroff	*10* »
D-na și d. dr. Emil Pușcariŭ	*10* »
D-na și d. Jean Diamandi	*20* »
D. Grig. Buicliu (deputat)	*10* »
D-na și d. B. G. Ilutza farmacist	*10* »
D. G. S. Cristofor avocat	*20* »
C. P. Constantiniu advocat	*10* »

Ultimul stadiu al afacereĭ căpitanuluĭ Comănescu.

Instrucția afacereĭ începuse pe baza unuĭ ordin de informare din partea generaluluĭ comandant corp de armată. Afacerea mergea cam greŭ, Comănescu tăgădușe ște că iscălitura de pe mandat ar fi a sa și cu atît maĭ mult tăgăduește că ar fi falșificat celelalte 2 iscălitur de pe mandat.

S'a întrebat pe casierul Radu Alexandrescu care la epoca achităreĭ mandatuluĭ în chestie se afla casier la Iași, dacă mandatele pentru scoala militară le maĭ achita și alt cui-va de cît căpitanuluĭ Comănescu, d. Alexandrescu a răspuns că în timpul sĕu, n'a achitat mandate pentru scoală de cît luĭ Comănescu.

***

A fost de aseminea cercetat și d. Major Atanasiade, care a fost sub director la scoala militară, dacă n'a încasat d-sa acest mandat. D-sa Atanasiade le-a rĕspuns negativ.

Cercetîndu-se registrele s'a văzut, că în aceeași zi cînd z'a achitat mandatul de 10.000 leĭ d. Comănescu a fost la casierie și a incasat un mandat de 120 leĭ.

***

Lucrurile însă mergeaŭ cam greŭ. Iscălitura luĭ Comănescu de pe mandat, nu samănă cu iscălitura obișnuită a acestuia. Comănescu pretinde că i-a fost falșificată, raportorul Cujbă pretinde că e numaĭ prefăcută.

In aceste împrejurărĭ instrucția mergea cam greŭ. Raportorul Cujbă a căutat totul pentru ca Comănescu să fie arestat.

D-sa conform uneĭ vechĭ deprinderĭ profesionale, nicĭ nu ie în serios o instrucție și nu-ĭ vine a crede că are înaintea sa un inculpat pînă cînd acesta nu e arestat.

***

D. Cujbă a fost servit după dorință la momentul trebuitor. In adevăr a primit o denunțare că s'ar fi comis oarecare neregularitățĭ cu furnitura unor haine și a uneĭ cantitățĭ de cafea pentru școala militară. Fiind că acțiunea întră printr'aceasta într'un stadiu, cînd martorii îs decizivĭ, i-a fost ușor d-luĭ Cujbă să convingă pe generalul comandant că Comănescu trebue să fie arestat pentru a nu influența pe martorĭ. După cum am anunțat ierĭ, Comănescu a fost arestat lunĭ seară..

Ministerul internelor a aprobat azĭ maĭ multe micĭ verimente de fondurĭ, făcute în bugetul zecimelor județuluĭ.

*

Pentru furnizarea vaselor necesare pepinerieĭ de la Vișan, o nouă licitație a fost publicată. Ea va avea loc în ziua de 31 ianuar.

D. revizor școlar al județuluĭ Iași—ne-ar putea spune dacă știe că exista o scoală în comuna Tăuteștĭ și că cursurile aceleĭ școlĭ aŭ fost suspendate, din priciuă că până azĭ școala n-a fost aprorizionată cu lemne?

Cum?

Focul a distrus ierĭ noaptea casa și productele locuitoruluĭ luĭ Gh. Dulmea din comuna Hoisештĭ.

Inregistrăm cu regret decesul doamneĭ căpitan Filip Scărlătescu, care a sucombat ierĭ noaptea, în urma uneĭ grave maladiĭ.

Defuncta era fiica luĭ Gros, fost director al conservatoruluĭ și cumnata d-luĭ Culianu, grefierul curțeĭ noastre de apel.

Mîngăierile noastre întristateĭ familiĭ.

D. Andriescu, directorul școleĭ de băețĭ No. 1 din Păcurarĭ, a adresat primărieĭ o cerere prin care înștiințează că sobele de la acea școală—inaugurată în Noembrie—sunt într'o stare mizerabilă.

Pe de altă parte roagă a se ordona serviciuluĭ technic să trimeată pe cineva pentru a indica cum să se curăța hornurile.

Intre bărbierĭ și camera de comerț

Lege fără regulament.—Protestul bărbierilor,—Cererea ministruluĭ, —Avisul camereĭ.—Supararea Prefectuluĭ,—Intunire

E aproape un an de cînd s'a votat legea repaosuluĭ duminical și pînă astăzĭ regulamentul de aplicare al aceldĭ legĭ n'a fost încă întocmit de ministrul domeniilor.

Era dar natural să se întîmple foarte multe neînțelegerĭ în privința moduluĭ cum se aplică acea lege.

Și de aceea asistăm la spectacole zilnice, în care ordonanțe dincele maĭ contrazicătoare—nu numaĭ între ele—ci în contrazicere cu legea însușĭ—sunt date de ceĭ în drept.

***

Imediat după aplicarea legeĭ repausuluĭ duminical, bărbierĭĭ din Iași aŭ adresat ministruluĭ o cerere prin care roagă a li se permite ca să închidă prăvăliile de la oara2 d. a.

Ministrul domeniilor a cerut avisul camereĭ de comerț din Iași.

***

Intr'o ședință a camereĭ de comerț despre care «Opinia» a publicat o dare de samă, s'a încuviințat bărbierilor să ție deschis toată ziua în zilele de Duminecă și serbătorĭ, afară de prima zi de crăciun și paște.

Această hotărire pare că nu convine unor bărbierĭ, căcĭ un protest iscălit de 25 de patronĭ și lucrătorĭ, a fost adresat prefectuluĭ de poliție, prin care protest se cere a se interveni în contra hotărîreĭ camereĭ.

***

D. Penescu, a transms atuncĭ prețedinteluĭ camereĭ de comerț, o copie de pe protestul bărbierilor iar pe de altă parte, printr'o adresă aîntrebat camera cine e în drept—în baza autorizațieĭ camereĭ—să ție prăvălia deschisă din moment ce protestul e iscălit de 25 de bărbierĭ.

Pe de altă parte prefectul întreabă dacă camera se crede în drept de a da ordonanță în contra spiritului însuși al legeĭ.

Respunsul camereĭ nu lasă de dorit în privința asprimeĭ.

Pentru astă-zĭ 17 Decembrie ora 2 p. m. bărbierĕĭ din Iași, sunt convocațĭ în localul camereĭ de comerț, pentru a hotărî în privința acesteĭ chestiunĭ.

Ce e cu schimbarea prefectuluĭ de poliție?

Aseară la teatru se vorbea despre numirea d-luĭ Eduard Ghica ca prefect de poliție în locul d-luĭ Penescu care urmează să fie numit sau prefect la Botoșanĭ, în locul d-luĭ Arapu sĕu membru la Curte în locul d.luĭ Gh. Dimache.

Pentru moment cel puțin aceste sgomote nu par a se confirma. Singura parte adevĕrată este, că d. Eduard Ghica fost ajutor de primar, se află de maĭ mult timp la Bucureștĭ, stăruind pentru a fi numit prefect de poliție. De asemenea este adevarat că dimisia d-luĭ Arapu a fost primită.

D. Eduard Ghica are printre tineretul liberal din Bucureștĭ, mulțĭ prietinĭ care stăruesc să se dea satisfacerea cereriĭ sale. Aceasta însă nu este destul, pentru ca schimbarea de prefect de care vorbesc unele ziare din Bucureștĭ, să se realizeze.

Pentru ca d. Ghica să fie numit prefect de poliție trebue 2 lucrurĭ: să se pemită d. Penescu din funcție și d. Ghica să fie agreat de d. Ghiorghian.

D. Penescu pănă acuma n'a fost nicĭ întrebat dacă ar voi să se ducă prefect la Botoșanĭ, maĭ mult de cît atîta d. Penescu a declarat unuĭ prieten al nostru că nicĭ n'ar primi prefectura de Botoșanĭ, chiar de i s'ar propune.

Despre numirea d-luĭ Penescu, în locul d-luĭ Dimache nicĭ vorbă nu poate fi pentru că d. Dimache n'a atins limita de vrîstă și nicĭ n'are intențiа de a demisiona.

De asemenea se zice că d. Gheorghiu preferă să rămîe d. Penescu la prefectura de poliție.

In Bucureștĭ, însă, la Capșa, se vorbește atît de mult de schimbarea d-luĭ Penescu, în cît un membru din familie i-a telegrafiat ierĭ chemîndu-l la Bucureștĭ, anunțîndu-l că se pun acolo la cale lucrurĭ care-l interesază de aproape.

D. Penescu este atît de sigur că nimic nu se va face, fără să fie întrebat, în cît s'a hotărît să nu plece la Bucureștĭ, de cît cînd va fi chemat de ministrul de interne.

Ecourĭ judiciare.—

Primul-prețedinte al tribunaluluĭ a plecat ierĭ în inspecțiunea judecătoriilor de ocoale. Erĭ a inspectat judecătoria din Copou.

*

Ministrul justițieĭ a dat o nouă circulară relativă la misițiĭ carĭ inlesnesc imprumuturile de banĭ și operațiunile la burse.

Acestĭ misițĭ trebue să fie romînĭ sau naturalisațĭ și vor primi, ca onorar, 1 la 1000.

*

Procesul antrepenoruluĭ Danielescu cu primăria, continue și azĭ la secția a II-a a tribunaluluĭ. In ședința de ierĭ s'a dovedit că condica de șantiere era în adevăr falșificată.

*

Redactoruluĭ responsabil al *Șandramaleĭ* i s'a luat interogatoriul și o declarațiune în scris asupra schițeĭ apărute în zisul ziar sub titlul «La mahala».

In declarație redactorul spune că n'a visat nicĭ o persoană—existentă în acea schiță.

*

Parchetul a cercetat astă-zĭ o afacere cam curioasă. D-na Tauba Leibovicĭ, rentieră, a denunțat că d. H. Weiss ar avea o poliță în sumă de 5000 leĭ cu semnătura Tauba Leibovicĭ, dar care ie plastografiată.

Weiss declară că semnătura nu ie plastografiată și ca dovadă citează faptul că d-na Tauba Leibovicĭ, în afară de creanțe, a depus la el și o formulă executorie pentru suma de 15,000 leĭ.

Afacerea va veni înaintea tribunaluluĭ și experțiĭ caligrafĭ vor spune a cuĭ ie semnătura de pe poliță.

*

O cerere originală s'a cercetat azĭ la secția I-a a tribunaluluĭ. D. loct. colonel Teodoru a cerut ca tribunalul să condamne pe doamna Maria Teohari, foasta sa soție, la 250 leĭ lunar—alimente.

*

Camera de punere sub acuzare a respins apelul făcut de faliții Moscovicĭ și Grün, carĭ cereaŭ a fi eliberațĭ pe cauțiune.

D. Căpitan Comănescu Duță, casierul scoaleĭ militare, a fost eliberat astăzĭ de la comenduirea piețeĭ. Ni se spune că nicĭ n'a fost ținut o zi și 2 nopțĭ la comenduire sub mandat de arestare, ci numaĭ a fost isolat pînă ce s'a luat interogatorul unor martorĭ.

D-na Josset, cedînd cereriĭ unanime, va da sămbăta pentru ultima reprezentație de abonamant, piesa *Frou-Frou*.

Un soldat ucigaș

Astă-zĭ se pertractează înaintea consiliuluĭ de răsboiŭ procesul soldatuluĭ Ioan Chiriac de la reghimentul 25 Rahova acuzat de a fi ucis un băiat de cărciumar și a rănit grav pe cărciumarul Vasile Manoliu din Hușĭ.

Acuzatul, un băiat sdravăn, figură cruntă, recunoaște că a ucis, dar aceasta din cauza că voia să scape de plată.

Acuzatul neagă că-ar fi avut intențiuna să ucidă.

Explică lovitura de cuțit făcută cîrciumaruluĭ fiind-că se vedea în primejdia de a fi prins.

Cîrciumarul Manoliu, singurul martor, povestește cum s'a întîmplat crima. Cum Chiriac a stat toată ziua în cîrciumă, și a vĕzut că băiatul în vrîstă de 16 anĭ, umbla cu banĭĭ ce eraŭ în tejghea.

Povestește de asemenea lupta ce-a avut'o cu asasinul și cum l'a dezarmat.

La ora 3 se dă cuvîntul acuzăreĭ reprezentate prin d. Chiculescu, comisar regesc.

Ședința continue.

UN DUEL MORTAL

Citim în *Figaro* de Vinerĭ 24 Decembrie, 1897:

D. Filipescu, fost primar al Bucureștiuluĭ, a trimes de curînd scrisoarea următoare, conteluĭ Fery d'Escalands, consilier la Curtea de compturĭ, omul de lume cel maĭ renumit în materie de scrimă, căruia i-s'a dat titlul de «Regele spadeĭ»:

Domnule Conte,

Cel care va scrie rîndurile acestea se află într'una din cele maĭ înfricoșate situațiunĭ morale în care se poate găsi un om. Am avut nefericirea să ucid, într'un duel, pe adversarul meŭ, d. G. Em. Lahovary, directorul ziaruluĭ *L'Indépendance Roumaine*.

Obiectul demersuluĭ meŭ este să vă rog să aveți buna voință a-mĭ da părerea dv., care va face autoritate, cu privire la unele cestiunĭ carĭ se discută cu patimă. Fiind ofensat, martoriĭ meĭ aŭ ales spada. Nefericitul meŭ adversar figurase într'un mod onorabil în asalturĭ publice cu floreta.

Toate cele-l'alte condițiunĭ aŭ fost fixate într'un comun acord de ceĭ patru martorĭ. Printre aceste condițiunĭ se afla și locul de întîlnire. Se hotărî ca duelul să aibă loc în sala de gimnastică a societățeĭ noastre de tir. Ajunși pe teren, martoriĭ d-luĭ Lahovary cer ca să ne scoatem cămășile spre a se vedea maĭ lesne rănile. Medicii fac cîte-va obiecțiunĭ și. pentru aceasta, se hotărîște ca să se bată în sala de arme de alăturĭ, fiind-că este încălzită. Sala aceasta are doĭ-spre-zece metri de lungime. Dar se înnapoiază nenorocituluĭ meŭ adversar terenul pe care'l cîștig într'un prim atac. La cel de al douilea, el este atins de moarte, fără înghesuire (acculement).

Dați-mĭ voe, domnule conte, să vă întreb dacă în aceste condițiunĭ, este cine-va autorizat să critice faptul că întîlnirea a avut loc în această sală și să meargă pînă acolo ca să susție că duelul a fost neregulat, pentru că ne-am bătut într'o sală închisă și fiind că sala avea numaĭ douĭ-spre-zece metrĭ de lungime, de și i s'a înapoiat terenul. Socotiți că se poate aduce mie și martorilor meĭ o învinuire din faptul ca ne-am supus acestor condițiunĭ? In sfîrșit, sunt greșit eŭ că n'am ridicat obiecție în contra acesteĭ sălĭ, fiind-ca sunt membru al Societățeĭ de tir, și că am întrat să trag, în această sală de patru orĭ în douĭ anĭ? D. Lahovary era și d-sa membru al acestet Societățĭ; cu toate acestea nu știu dacă a tras în această sală. Dați-mĭ voe să adaug că procesul-verbal de întîlnire, iscălit de ceĭ patru martorĭ, se sfîrșește cu aceste cuvinte: „Atestăm perfecta localitate a lupteĭ."

N. Filipescu,
fost primar al Bucureștior

Contele Féry d'Escalands, solicitat astfel să-și dea «părerea sa care va face autoritate», și care, prin urmare, este destinată a fi dată în vileag, a crezut că va putea să se depărteze de discreția sa obicînuită în profitul *Agenției Havas*.

Iată principalele pasagiĭ ale răspunsuluĭ său trimis d-luĭ N. Filipescu:

Alegerea armelor de luptă: In toate cazurile de ofensă (fără scuză admisibilă) gravă saŭ simplă, ofensatul are alegerea armelor. Calitatea ofensatuluĭ v'a fost recunoscută prin martoriĭ d-luĭ Lahovary, fiind-că aŭ primit spada propusă de aĭ d-voastre. Acest punct nu e pus la îndoială și n'a rîdicat de altfel nicĭ o dificultate-

Locul de întîlnire: *In regulă generală, are cine-va dreptul să se bată cu spada într'o sală de scrimă?* **Fără nicĭ o îndoială.** Dacă ar fi vorba de pistol, răspunsul ar fi altul; motivele au fost atît de des expuse în cît nu maĭ e nevoe să reviu asupră-le. Dar arma albă nu prezintă aceleași inconveniente; ea pune pe adversarĭ aproape unul de altul, mîncîndu-se din ochĭ ca să zic așa, neputînd să fie ocupațĭ sau distrașĭ de obiectele din afară.

Sala are douĭ-spre-zece metri. Lungimea eĭ, chiar de ar fi fost maĭ mică, responzabilitatea n'ar apasa cîtuși de puțin pe luptătorĭ. «Primind misiunea care-ĭ este încredințată (zic A. S. principele Bibescu și contele Féry d'Esclands, în ale lor *Poveți pentru dueluri*), martorul se constitue, *ipso facto*, responzabil și chezaș al onoareĭ aceluia de la care o ține; decĭ, dreptul său la direcția dueluluĭ și la adoptarea sentinței sale devine absolut». Martoriĭ hotărîseră, n'aveațĭ decĭ să maĭ facețĭ nicĭ o observare.

Nu văd de altminterĭ ce se putea obiecta în privința lungimeĭ de douĭ-spre-zece metri; ea este foarte suficientă pentru un duel. Și maĭ în tot-d'auna în lărgimea eĭ (prințul Bibescu îmĭ spune că ea este de nouă metri în sala dv.) asalturile au loc. Cea maĭ mare dintre salele din Paris—aceea a școaleĭ franceze de scrimă—are patru-spre-zece metri lungime pe opt lărgime și chiar acest din urmă sens este utilizat în asalturile publice.

Adversarul dv., la prima repriză, s'a retras, era dreptul săŭ. Acela al martorilor dv. era să se păstreze terenul cîștigat de dv., regulă foarte legitimă, căcĭ trăgătorul care atacă și pe care retragerea adversaruluĭ îl silește să meargă, se obosește și se expune mult; eĭ au renunțat cu generozitate să exerciteze acest drept, (o fi fost poate aceasta prevăzut în procesul verbal care regula condițiunile întîlnireĭ), nu vi se poate face o imputare din aceasta.

In orĭ ce caz, de oare-ce martoriĭ trebuiau să restitue terenul perdut, ce are a face dacă acest teren a fost de cincĭ sau zece metri!

Imputarea cea maĭ serioasă pare a fi căațĭ tras de patru orĭ în locul în care d. Lahovary și-a găsit moartea.

S'ar putea inzista asupra acestuĭ punct dacă el (Lahovary) n'ar fi știut de asalturile dv.; dar și el ca si dv. era membru al societățeĭ de tir și nu presupun că dv. ațĭ făcut mister din această împrejurare față cu ceĭ interesațĭ.

Sfîrșesc, domnul meŭ, exprimîndu-mĭ uimirea că onorabilele persoane carĭ aŭ fost martoriĭ dv. vă lasă fără apărare, după ce au atestat prin scris și numaĭ de cît după întîlnirea fatală, «perfecta lealitate a lupteĭ.»

Contele **Féry d'Esclands.**

EPITROPIA GENERALĂ

a

Caseĭ spitalelor și ospiciilor Sf. Spiridno

Face cunoscut că în ziua de 12 Ianuar 1898 ora 2 p. m. se va ține în camera acesteĭ Epitropiĭ licitație publică orală pentru rearendarea moșieĭ Borșa din Jud. Iași proprietatea acesteĭ case pe contul actualuluĭ arendaș H. V. Buiu pe restul perioduluĭ de 3 anĭ începător de la 23 April 1898—1901.

Concurențiĭ sunt învitațĭ a se presenta în acea zi însoțiți de o garanție provisoră în sumă de cincĭ miĭ (5000) leĭ numerar sau efecte publice.

Condițiunile se pot vide în toate zilele de lucru în cancelaria Epitropieĭ, serviciul administrativ.

No. 8715

10 Decembrie 1897.

ANUNCIU

Doritoriĭ de a lua **lecțiunĭ de declamație,** sunt rugațĭ a se adresa la administrația ziaruluĭ nostru.

A APĂRUT

Calendarul DACIA

PE ANUL 1898

SUB DIRECŢIUNEA D-LUĬ

I. L. CARAGIALE

Cuprinsul bogat al Calendaruluĭ „DACIA“, *întrece în artă şi bucăţĭ literare, tot ce a apărut pînă acum. Vederile principale ale Iaşuluĭ, redate în admirabile clişee, sunt, în adevĕr, adevărate capo d'opere — iar în partea literară. unde sunt publicate Nuvele, Poveştĭ, Poesiĭ etc. — şĭ-aŭ dat întîlnire toate penele de elită ale literaturei.*

Preţul unuĭ exemplar pe hîrtie velină 1 leŭ 25; pe hîrtie de lux 2 leĭ 50.

Depositul general la Tipografia „DACIA“ strada Golia 42. De vînzare se găseşte la principalele librăriĭ din ţară.

Agenţia Teatrală

28—Str. Lăpuşneanu—28

Primeşte abonamente, anunciurĭ şi orĭ-ce soiŭ de publicaţiunĭ pentrn ziarul *„L'Indépendance Roumaine“* şi revistele *„La Grande Toilette des Dames“*, *„Les petites Gravures“* şi *„La Confection“*.

Emite *bilete de Wagons-Lits* pentru ţară şi străinatate şi *bilete Circulare* pe toate liniile ferate ale Europeĭ şi toate combinaţile uzitatei

De vînzare via fosta Mantu Daraban, casa bună de locuit, 5 pogóne vie etc. situată la soşaua Buciumĭ departare de 4 chilometre de Iaşĭ

A se adressa la D-l avocat Bădărău

Farmacia Andreĭ Cruceanu

din

TĂRGU-NEAMŢ

Subsemnatul am onoare a inştiinţa pe onorabilul Public, care este hotărît a visita în timpul vereĭ oraşul Tărgu-Neamţ, renumitele băĭ de la oglinzĭ, sau splendidele locurĭ de vară din împrejuirimile oraşuluĭ Tg.-Neamţ, că din luna Ianuarie a. c. am luat în posesie Farmacia din acest oraş şi că n'am cruţat muncă nicĭ banĭ pentru a o rîdica la nivelul farmaciilor celor maĭ moderne, înzestrînd'o tot odată în belşug cu din toate necesare; aducînd pe lîngă un deposit mare de drogherie, preparate străine, articole de cautciuc, săpunerie, parfumerie, Eau de cologne, etc. etc., şi un mare deposit de ape minerale din ţară şi străintate direct de la Surse...

Ast-fel că sunt în posibilitate de a ser vi pe onorabiliĭ visitatorĭ, cu din toate ce se atinge de branşa mea de farmacist.

CU STIMĂ

Andreĭ Crucianu

16000 leĭ sunt de dat cu împrumut cu ipotecă, fie într'o singură sumă, fie în sume parţiale.

A se adresa la d-l avocat Bădărĕŭ, 36 strada Păcurarĭ Iaşĭ.

Alexandru A. Bădărău

Avocat

Strada Păcurarĭ

G. ADAMESCU

MANUAL DE POETICĂ

pentru

ŞCOALELE ROMÂNEŞTI

Exemple, regule, analize literare, notiţe istorice.

Un volum de 550 paginĭ, (garmond, petit şi nonpareil).

PREŢUL 5 LEI

Depozit general: Librăria LA BISERICA ALBĂ, CALEA VICTORIEI Bucureştĭ. 58

A. G. DABIJA

AVOCAT

S'a mutat strada Golia 67, vis-à-vis de Redacţia ziaruluĭ «Opinia».

D. S. IONESCU

FRISER - PARFUMER

Iaşĭ, No. 30, Strada Golia No. 30.

MARE ASORTIMENT DE PARFUMERII

NEGRITINĂ ŞI FLAVULINĂ

(tinctură pentru colorat părul)

APA DE CHININĂ

preparaţiune proprie, remediu sigur contra mătreţeĭ

1 LEU FLACONUL

Pour avoir de la Véritable Eau de Vichy

La vogue si justement méritée de l'eau de Vichy dans notre pays a suscité de nombreuses imitations qu'on cherche a lui substituer. Pour être cetrain d'avoir de l'eau de Vichy naturelle et authentique, il faut toujours reclamer l'une des trois sources qui appartiennent á l'Etat français: *Vichy-Célestins, Vichy-Hôpital* ou *Vichy-Grande-Grille.* L'eau de ces sources, embouteillée, sous le contrôle et la garantie de l'Etat français, se conserve parfaitement, sans perdre de ses qualités par le transport. Exigez donc toujours l'un des noms: *Célestins, Hôpital* ou *Grande-Grille*, imprimés en lettres blanches sur fond noir, sur l'étiquette et sur la capsule.

SOCIETATE ROMÂNĂ

DE

Asigurărĭ Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA“

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:

INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieţeĭ“ „GENERALA“ *asigură:*

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.

b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).

c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţilor la moartea părinteluĭ.

d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala“** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237,855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.

2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala“** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.

3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala“** iĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi iĭ eliberează şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala“** iĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA“ maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ“** din Brăila, la Succursala din Bucureţtĭ, 2 Strada Smârdan, şi la toate agenţiile din ţară.

LIBRARIA şi PAPETERIA

TH. P. MAXIMOVICĬ

IAŞI. — Str. GOLIA No. 54.

Recomandă bogatul seu asortiment în **articole de şcoală, articole de birou, hărtie de poştă în cutiĭ**, colorată şi fantazie în diferite formate, **articole de pictură**, boele aquarele, pensoane, palete, pănză şi cele necesare la studiu pentru scolarĭ.

Cărţĭ pentru premiĭ.

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA“

de la COPOU, lîngă Iaşi

proprietatea d-luĭ **Ión S. Ionescu**

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somităţile medicale, maĭ ales prin abondenţa sulfaţilor de *sodiu* şi *litiu* ce conţine.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgaţie, nu face nicĭ un deranjament în stomah şi nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vânzare la toate farmaciile şi drogheriile.

Depositul şi orĭ-ce informaţiĭ la d. *I. S. Ionescu*, strada Alexandri No. 11, Iaşĭ.

Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *Bucureştĭ, str. Vesteĭ No. 15.*

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat Cl. I. Lei	Cl. I. B.	Cl. II Lei	Cl. II B.	Cl. III Lei	Cl. III B.
Paşcanĭ	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ	18	20	12	85	8	85
Roman	12	55	9	05	6	25
Bacău	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ	26	75	17	65	11	57
R. Sărat	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ	26	35	17	35	—	—
Brăila	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ	22	45	15	10	10	25
R. Sărat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

La Librăria

Th. MAXIMOVICI

din Iaşĭ, strada Golia

Se primesc abonamente la ziarul

„TRIBUNA“

din Sibiiŭ

Preţul abonamentuluĭ:

Pentru 1 an . . . . 40 leĭ

« 6 lunĭ . . . . 20 «

« 3 lunĭ . . . . 10 «

DE VINZARE

9000 vedre vin alb şi roş, recolta anilor 1891, 1892, 1985 şi 1896 din viea Naslău de pe moşia Cărjoaia îngă Cotnarĭ.

A se adresa la dl Vasile I. Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-frumos

Iaşĭ.—„DACIA“, Tipografia-editoare P. Iliescu & D. Grossu Str. Golia.

ANUL I No. 191 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — VINERĬ 19 DECEMBRIE, 1897.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
ncep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ luni şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an in ţară 30 leĭ; in streinătate 40 leĭ
Şase luni 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Bani

ANUNCIURILE
In Iaşi şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In streinătate, *direct la administraţie* şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 bani

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

PRIMARUL CONTRA PREFECTULUI

14 Septembre
14 Decembre

Colectiviştiĭ s'aŭ hotărît să retraiască istoria.

Rînd pe rînd, şi cu o tenacitate demnă de o cauză bună, d. Sturdza repetă epizodele istorice pe carĭ le a speculat în opoziţie, şi, ca cum ar voi să reabiliteze regimul precedent pentru invinuirile nedrepte pe carĭ 'i le a adus pe vremurĭ, comite, sistematic şi cu o exagerаţie par 'că voită, toate greşelile pe carĭ le imputa, în mod gratuit, conservatorilor.

Aplică, cu o rigurozitate laudabilă, toate legile pe carĭ le a combătut furios; păstrează, strict şi cu o grijă geloasă, toate aşezămintele instituite de conservatorĭ — şi împrumută, cu ostentaţie şi poate cu vanitate, modul de a vedea al predecesorilor în chestiunile generale carĭ, prin natura lor, nu admit de cît o singură soluţiune.

Se înţălege, însă, că, actor mediocru, d. Sturdza redă pe dos şi fără simţul intim al situaţieĭ scenele cu a căror reprezentare s'a însărcinat.

In special chestiunea naţională oferă rolurĭ pe carĭ colectivitatea crede că le poate întrupa — cu toată lipsa de talent a trupeĭ pe care o duce d. Sturdza din insucces în insucces.

A declarat guvernul conservator că, contrariŭ opiniuneĭ omise de şeful colectivităţeĭ, un stat nu se poate amesteca în afacerile interne ale altuĭ stat? — d. Sturza face scuze de îndată ce vine la putere şi cere iertare pentru ceĭ carĭ nu înţeleg, cum-va, că Austro-Ungaria este, în constituirea eĭ actuală, *o necesitate pentru Romînia*.

Aŭ proclamat conservatoriĭ, de pe banca ministerială, că studenţiĭ universitarĭ, viitoriĭ conducătorĭ aĭ ţăriĭ, trebue să se ferească de contactul impur cu agenţiĭ electoralĭ şi cu samsariĭ carĭ, speculează în folosul lor personal sentimentele cele maĭ frumoase? — d. Sturza închide sălile de întrunire şi zădărniceşte un meeting naţional, unde, paciinic şi documentat, avea să se vorbească despre suferinţele celor treĭ milioane de Romînĭ pentru carĭ temniţa şi biciul ţin loc de lege.

Două date, maĭ vîrtos, pun în relief tactul conservatorilor faţă cu incapacitatea de om brutal şi primitiv a şefuluĭ colectivităţeĭ.

In seara de 14 Septembre 1894, o delegaţiune de studenţĭ de la univeritătile din Austro-Ungaria vine la Bucureştĭ, cu prilejul congresuluĭ anual, şi manifestează, cu colegiĭ lor romînĭ, în faţa statueĭ luĭ Mihaiŭ Viteazul. De aci, procesiunea, împestriţată pe nesimţite cu agenţĭ colectiviştĭ, vrea să pornească la legaţiunea austro-maghiară pentru a face o demonstraţie ostilă. Guvernul, dator să ocrotească pe roprezentanţiĭ statelor streine, împedică manifestaţia — şi presa liberală, lacomă de a face conservatorilor o vină chiar din faptele lor meritoriĭ, a numit pe guvern trădător şi pe primarul capitaleĭ criminal pentru că ne a evitat un conflict diplomatic cu consecinţe incalculabile.

Alaltă-erĭ, în ziua de 14 Decembre, comitetul central al Ligeĭ în unire cu comitetul naţional studenţesc invită publicul la o întrunire, în Bucureştĭ, pentru a-l pune în cunoştinţă cu nouile încercărĭ de desnaţionalizare carĭ se meditează în Ardeal. Guvernul ameninţă pe toţĭ antreprenoriĭ de sălĭ publice, aşa în cît abea în ultimul moment şi cu marĭ sacrificiĭ se găseşte un local unde să se poată ţine întrunirea.

La eşire, cînd publicul, liniştit şi în ordine, voia să treacă pe calea Victorieĭ, năvălesc jandarmiĭ şi-ĭ taie calea pe cînd canalia poliţienească se năpusteşte asupra studenţilor, îĭ sîngerează şi le rupe steagul pe care li-l încredinţaseră domnişoarele din Sibiu întemniţate pentru că cu ocazia *Memoranduluĭ* au purtat cocarde tricolore!

Atîta rîvnă pune d. Sturdza ca să dovedească superioritatea incomparabilă a regimuluĭ conservator în raport cu stăpînirea colectivistă, în cît, ceĭ carĭ nu cunosc incapacitatea crasă şi absoluta lipsă de tact a acestuĭ nedestoinic şef de partid, ar fi ispitiţĭ, la un moment dat, să creadă că şeful liberalilor este un ordinar agent conservator...

Bărbatul ridicol

D. Nicu Gane e antipatic universuluĭ intreg. Prezenţa sa la preşidenţia maturuluĭ corp, a excitat nerviĭ unora, nemulţumirile altora şi a îndemnat pe ceĭ maĭ mulţĭ să facă caz.

Ţara a avut dreptul să intrebe „cu cine are onorul", cînd i s'a vestit că d. Gane a fost ales prezident al Senatuluĭ.

Fiind-că guvernuluĭ 'ĭ era greŭ de a face biografia omuluĭ, aŭ dat respuns alţiĭ. D. Gane a fost arătat ca un fost incepător in literatură, că a maĭ fost călător în partidele politice, vichil la succesiunea Alcaz şi că — a remas agent de asigurare.

Ocupaţia aceasta de pe urmă, pe care in alte ţărĭ o au oameniĭ de apa a treia, a stărnit tot desgustul.

Pentru prima dată am auzit adresinduse o interpelare în privinţa persoaneĭ prezidentuluĭ senatuluĭ.

Iată, în adevăr, ce a intrebat d. Politimos în Cameră:

„Nu crede d. preşedinte al consiliuluĭ de miniştri, care se pretinde şi şeful pardiduluĭ liberal naţional, că acel partid se injoseşte cînd suferă ca preşedintele Senatuluĭ regatuluĭ Romînieĭ să fie tot de odată şi agentul uneĭ societăţĭ de asigurare şi prin urmare, să fie subalternul unuĭ Jidan, care este directorul aceleĭ societăţĭ?„

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Nume. — O chestiune de relativă actualitate locală este un proces de presă, foarte bizar în feliul luĭ, în potriva unuĭ săptămînal şi humoristic ziar iaşan.

Nelegiuirea comisă e întrebuinţarea unuĭ *nume* pe care s'a întîmplat să-l poarte aevea o persoană din localitate.

In istoria literaturiĭ s'ar putea găsi nenumărate şi interesante cazurĭ de atare natură. Ca actualitate bună-oară în romanul pe care-l publică foiţa „Opinieĭ" ultima operă a luĭ Zola, s-a nimerit un nume de cleric purtat în adevăr de un personagiu bisericesc în Paris. Abia apărut romanul Paris, Zola s'a văzut dat în judecată de un oare-care Magnier — acesta e numele de care vorbim — şi, pentru condescendenţă, romancierul a eliminat pe g: astă-zĭ în opera citată există un Manier.

Ce s'ar întîmpla, însă, dacă — precum e sigur — ar exista şi un Manier cu pretenţiĭ?

Răposatul Daudet — ca să nu vorbim decît de actualităţĭ — are în această privinţă o instructivă şi frumoasă prefaţă la romanul său *Nabab*: nenumărate încriminărĭ, insinuărĭ, tălmăcirĭ şi născocirĭ s'au produs la apariţia fie-căreĭ scrierĭ din ale ilustruluĭ artist, care avea multe de îndurat din această pricină.

Cu sistemul acesta literatura excesiv de scrupuloasă va ajunge să întrebuinţeze... cifre în loc de nume. Şi susceptibiliĭ n'ar maĭ cere... sume.

Docurĭ în Iaşĭ

Adresa camereĭ. — Propunerea Schlawe. — Iaşul şi productele cerealelor. — Un port de uscat. —

Spre respuns la propunerea de a infiinţa magaziĭ cu silosurĭ în staţiunele C. F., camera de comerţ din Iaşĭ a trimis ministruluĭ lucrărilor publice următoarea importantă adresă:

„Secţiunea centrală a aceşteĭ Camere, în şedinţa sa de la 10 decembre curent, luînd cunoştinţă de studiul presentat d-voastre de onor. direcţiune generală C. F. R. relativ la înfiinţarea de magasiĭ cu silosurĭ în staţiunele C. F. R. şi la introducerea clasificăreĭ cerealelor, elaborat de d. inginer H. O. Schlawe; a găsit, în principiŭ, că adoptarea sistemuluĭ preconisat de acest studiŭ ar da resultate mulţumitoare, de oare-ce, pe de o parte, prin construirea de magasiĭ, cerealele noastre n'ar maĭ fi expuse prin staţiunĭ, până le vine rîndul să fie încărcate, a fi prada animalelor, a rĕŭ făcătorilor şi a intemperielor atmosfereĭ; iar, prin clasificarea cerealelor — dacă pentru dreapta lor clasificare s'ar lua garanţiĭ suficiente — cumpărătorul ar fi asigurat de calitatea marfeĭ ce o cumpără.

In ceea ce priveşte însă, în special, Iaşul, căruia d. Schlawe găseste cu cale a i se da o magasie secundară de clasa II de o capacitate numaĭ de 80 vagoane, studiul în chestiune comite o greşală enormă şi aceasta din causă că basele pe carĭ el se întemeiază sunt greşite.

Intr'adevăr autorul acestuĭ studiŭ, în calcularea capacităţeĭ magasielor cu silosurĭ, nu ţine în seamă de cît cantităţile de cereale încărcate în diferitele staţiunĭ pe carĭ şi le propune a le înzestra cu magasiĭ cu silosurĭ şi destinate a fi expediale la Galaţĭ, Brăila şi Burdujenĭ, neglijînd pentru Iaşĭ-atît cerealele ce se expoartă prin Ungheni, carĭ, în aniĭ bunĭ, represintă cantităţĭ foarte importante, cît şi necesităţile morilor din localitate, a cărora capacitate de măcinat e de 3—4000 vagoane pe an şi carĭ astă-zĭ sunt nevoite a-şĭ procura o bună parte din grîul ce-l macină de la docurile din Galaţĭ şi Brăila.

Greşala capitală prin care păcătueşte studiul d-luĭ Schlawe e că nesocoteşte, cu saŭ fără intenţiune, importanţa economică a oraşuluĭ Iaşĭ care, orĭ-ce s'ar zice, nu poate fi pus alăturĭ de Ungurenĭ, Dăngenĭ, Paşcanĭ, Mircestĭ, Hălăucestĭ şi maĭ pre jos de Podul-Iloaeĭ, Tîrgul-Frumos, Huşi, Buhăestĭ, Dorohoĭ, Botoşanĭ, Bîrlad, etc.

Iaşul, situat la întretăiarea linielor ferate Iaşĭ-Paşcanĭ, Iaşi-Dorohoi, Iaşĭ-Ungheni şi Iaşi-Vasluĭ, e destinat a deveni centrul şi sufletul activităţeĭ economice a părţeĭ ţereĭ de dincoace de Milcov şi, ca atare, în Iaşĭ nu va fi nevoie de o simplă magasie de colectare destinată a alimenta docurile de la Galaţĭ şi Brăila.

Prin construirea crîmpeiuluĭ de cale ferată de la Dorohoĭ la Noua-Suliţa, prin Iaşĭ va trece drumul cel mnĭ scurt către Germania şi decĭ acest oraş va fi principalul centru de export către Germania, după cum astă-zĭ este punctul cel maĭ favorabil pentru exportul către Rusia. Decĭ, acest oraş va deveni, ca să zicem aşa, un port de uscat, de-o importanţă comercială cu mult maĭ mare de cît porturile Galaţĭ, Brăila şi Constanţa, ţinînd seamă de faptul că produsele aglomerate la Iaşĭ vor avea facultatea a se îndrepta spre patru puncte deosebite: Ungheni, Itzcanĭ, Noua-Suliţă şi porturile dunărene, pe cînd din suszisele porturĭ nu le rămîne a-şĭ lua drumul decît spre Marea-Neagră.

In atarĭ condiţiunĭ, Iaşul va avea noroc, şi aceasta într'un viitor foarte apropiat, de marile magasine de antreposite şi de docurile destinate luĭ prin legile din 1882 şi 1885 şi a căror construire zădarnic o aşteaptă de maĭ bine de cincĭ-spre-zece anĭ.

Din punctul de vedere al inlesnireĭ exportuluĭ, încă se simte nevoia construireĭ unor marĭ magaziĭ centrale la Iaşĭ, destinate a înmagazina producţiunea ţereĭ de dincoace de Milcov adunată în magaziile colectoriĭ din diferitele staţiunĭ, căcĭ cumpărătorul străin, care ar veni în ţeară să cumpere o partidă de cîte-va sute de vagoane de grîŭ saŭ de alte cereale, în lipsa acestor magaziĭ centrale, ar fi nevoit să cutriere ţeara de la un capăt la altul pentru a cumpăra icĭ un vagon, dincolo cincĭ-vagoane şi aşa maĭ departe.

Construirea de magaziĭ cu silosurĭ la gările prevăzute în project, nu vor fi bine cînd împărţind în micĭ cantităţĭ producţiunea noastră agricolă afacerile şi inmagasinările ce se vor face în fiecare din ele aparte va fi cu totul ne însemnată, iar reţetile ce vor da nu vor fi suficiente nicĭ macar pentru a acoperi cheltuelile de întreţinere şi plata funcţionarilor, necum să acopere cheltuelile de amortizare a capitaluluĭ ce se va cheltui cu construirea lor. Pe cînd dacă acelor magaziĭ li se vor da destinaţia a servi ca magaziĭ colective pentru Iaşĭ, ele vor putea fi construite în proporţiĭ maĭ micĭ şi ast-fel vor necesita cheltuele maĭ reduse căcĭ ce ar folosi şi statuluĭ şi direcţieĭ C. F. R. şi economieĭ generale a Moldoveĭ.

Pe lîngă toate acestea, Iaşul fiind un centru mare de activitate comercială, numaĭ aicĭ agricultura mare ar putea maĭ cu înlesnire şi'n condiţiunĭ maĭ avantagioase să-şĭ scompteze saŭ să-şĭ amaneteze warantha sa, negăsind bancherĭ şi instituţiunĭ de credit nicĭ la Podul-Iloaeĭ, nicĭ la Ungurenĭ, şi nicĭ în cea maĭ mare parte a localităţilor menite după project, a avea magaziĭ de antreposite.

In basa celor expuse maĭ sus şi pentru protejarea şi înlesnirea intereselor economice generale a întregeĭ părţĭ a ţereĭ de dincoace de Milcov, vĕ rugăm, Domnule Ministru, bine-voiţĭ a face demersurile necesare pentru construirea docurilor şi magasielor de antreposit de la Iaşĭ, cum şi pentru construirea crîmpeiuluĭ de cale fierată Dorohoĭ-Noua-Suliţă, care va asigura produselor ţereĭ noastre şi însămnate debuşee.

Bine-voiţĭ, etc.

A se cetĭ la informaţiĭ importantele articole de reportagiu privitor la procesul Gorjan-Bastachi, primarul în contra prefectuluĭ şi un soldat ucigaş.

Umbra luĭ Brătianu

Dacă urmăreştĭ cu băgare de seamă discursurile pe carĭ le rostesc colectiviştiĭ la vremurĭ grele, ajungĭ la încheierea că, de şi sunt zece anĭ de cînd s'aŭ mîncat baniĭ monumentuluĭ, suntem guvernaţĭ tot de Ion C. Brătianu, părintele independenţeĭ, întemeietorul regatuluĭ şi fericitul cuceritor al Dobrogeĭ.

Ionel al babachi, secătura de la departamentul lucrărilor publice, se joacă de-a ministrul numaĭ pe temeiul titluluĭ de plod al nemuritoruluĭ defunct.

D. Nae Dimancea, fantele de treflă care guvernează colectivitatea din Piteştĭ, îşĭ trage puterea de mare elector de la faptul că într'o zi a călcat pe ilustra bătătură a mareluĭ om de stat.

Carada este pontificele maxim al partiduluĭ naţional-liberal, pentru că, spre declinul geniuluĭ tutelar al Romînieĭ moderne, a dat concursul sĕŭ dezinteresat la opera meritorie începută de Ion Brătianu.

D. Sturdza, în fine, opaiţul care luminează potecile întunecate ale codruluĭ pe care 'l străbate vitejeşte colectivitatea, trăieşte la umbra meritelor luĭ Ion Brătianu, şi înlătură vicisitudinele soarteĭ risipind capitalul agonisit cu multă trudă de către omul superior care a tolerat asasinate, crime şi procese scandaloase.

Brătianu în sus, Brătianu in jos — în cotro te întorcĭ, daĭ tot de Brătianu. N'auzĭ pe un trepăduş colectivist să vorbească despre eĭ şi isprăvile lor — toţĭ se laudă cu moştenirea din trecut, moştenire pe care o risipesc cu un entusiasm de copil stricat.

Şi ca după urma clironomilor viţioşĭ şi prăpădiţĭ, după urma colectiviştilor nu va rămîne, ca moştenire, de cît o grămadă de noroiŭ şi decoraţia luĭ Jeszensky.

ION.

TICUL

Obişnuinţa vorbireĭ aduce lu mulţĭ deprinderea de a repeta *inconştient* unele *silabe, cuvinte* şi chiar *propoziţiunĭ*, care n'au nicĭ un rost faţă cu şirul ideilor principale din vorbire, ci stau *incise*.

Uniĭ filologĭ, dintre care e şi d. Hajdeu, le-au numit material de limbă inconştientă, sau material inconştient de limbă.

Să nu se confunde un asemenea material cu acele silabe ce *conştient* se repetă după fie-care silabă din cuvinte, şi care slujesc a ascunde senzul vorbiĭ în vorbirea aşa zisă *păsărească*.

Am publicat şi noĭ cîndva asemenea mostre de limbă păsărească (Gazeta *„Birladul"*), ce o găsim bine întrebuinţată în schiţele şi nuvelele d-luĭ N. A. Bogdan, Iaşĭ.

Repetarea *inconştientă* a unor anumite silabe, cuvinte şi chiar propoziţiunĭ, atîrnă de la temperamentul vorbitoruluĭ şi probabil oameniĭ nervoşĭ şi cholericĭ, stăpîniţĭ de nerviĭ lor, vor cădea maĭ degrabă în acest defect de cît oameniĭ limfaticĭ, carĭ nefiind stăpîniţĭ de iritaţiunea nervilor, au toată vremea de a medita în pielea lor vorbele, ce au a le spune în mod măsurat gîndirea.

Pe lîngă deosebirea de temperament, maĭ găsim o cauză în puţina atenţiune ce se dă de vorbitor vorbireĭ sale.

E netăgăduit că pentru a progresa în arta vorbireĭ trebuie să ne studiem pe noĭ înşine cum vorbim. Dublarea aceasta a euluĭ nostru de a medita şi vorbi în acelaşĭ timp, apoĭ a judeca valoarea vorbelor noastre, e un semn de superioritate culturală. In de obşte mariĭ oratorĭ au devenit marĭ prin îngrijirea ce au dat vorbireĭ lor, putîndu-se studia pe sine.

Ceĭ ce trăesc din vorbire: avocaţiĭ şi *profesoriĭ*, cad maĭ adesa în defectul de a se repeta în unele cuvinte, ce au căzut într'un fel de preferinţă mecanică în actul vorbireĭ lor. Nu e vorbă; cad eĭ şi alţiĭ, căcĭ *maĭ nu e om, care să nu aibă acest păcat;* dar pe cînd la omul, ce nu trăeşte din vorbire, nu însamnă nimic, la omul profesionist din contra ajunge a fi un defect, cu atîta maĭ dăunător autorităţiĭ morale, cu cît defectul e maĭ vădit.

Particularitatea dar ce au uniĭ oameni de a repeta în vorbire, unele silabe, cuvinte sau chiar frase în mod inconscient se numeşte *ticul* vorbiriĭ.

Şi de oare ce între cele dintăĭ grijĭ ale unuĭ bun dascal e de a vorbi *frumos, corect* şi *amăsurat*, cu *preciziunea* cerută de şirul ideilor şi fără repetărĭ mecanice şi inconsciente a unor cuvinte prisoselnice, urmează ca *ticul* e un defect, ce trebue evitat din lecţia orală.

Mi-aduc aminte şi acum de hazul mare ce me-a produs într'o oră de lecţiunĭ, *ticul* unuĭ profesor, ce repeta des şi inconscient cuvîntul *fireşte*. Noĭ eleviĭ fără a maĭ fi atenţĭ la şirul ideilor din lectiunĭ, număram de cîte orĭ zicea pe *fireşte* şi pe cît îmĭ aduc aminte trecuse cu mult peste 200 numărul *fireştilor* în vorbire.

Alţiĭ ne produceau acelaşĭ efect cu *va să zică*, care pus dar în mijlocul frazelor cu rost şi fără rost, perturbau atenţiunea claseĭ.

Efectul e cu atît maĭ dezastros cu cît venim la clasele primare.

Invăţătorul e chemat a captiva clasa prin vorbirea sa. Fie care cuvînt va trebui să deştepte în mintea claseĭ anumite ideĭ; şi supt captivarea vorbireĭ sale clasa urmează să fie atentă *involuntar*.

Ţinuta învăţătoruluĭ, tonul vorbiĭ sale, distribuirea proporţionată a întrebărilor, exactitatea şi preciziunea în rĕspunsurĭ, vor fi atîtea mijloace de a duce la bun sfîrşit o lecţiune.

Supt acest raport nicĭ o lipsă nu cată să încapă. O ţinută proastă strică lecţiuneĭ şi distrage pe elevĭ, neţinîndu-ĭ atenţĭ; un ton miorlăitor sau prea ascuţit moleşeşte orĭ obosește clasa; întrebărĭ recĭ şi nemetodic distribuite scapă de atenţiune pe mulţĭ; o neobservare a calităţiĭ rĕspunsurilor ca fond şi formă produc un urît efect asupra claseĭ. Totul în fine strică bunuluĭ mers în dezvoltarea lecţiuneĭ, care cere de la propunător să aibă călcăturĭ de maestru, de artist. Da; propunerea lecţiunilor e o artă; iar propunătorul cată să fie un artist.

Acelaşĭ urît efect îl are în desvoltarea orală a lecţiunilor şi *ticul*.

Suntem în clas; domnul a început lec-

ția; dar n'a apucat bine să înceapă lecțiunea și hop și glăsuește cuvîntul inconștient: *bun, așa, bine,* fără ca să se fi cerut un răspuns de la eleví. Eleviĭ, carĭ aŭ ochĭ de Argus, observă; și dacă tu propunător n'aĭ puterea de a te observa pe tine *cele ce le vorbeștĭ*, te va obseva clasa; și în măsura în carĭ le va studia *cum vorbeștĭ*, eleviĭ vor fi foarte puțin cu gîndul la *ceia ce le vorbeștĭ*. Atențiunea va fi dar distrusă tocmaĭ din cauza *ticului tău* în vorbirĭ.

Tinerĭ profesorĭ și învățătorĭ, carĭ avețĭ focul misiuneĭ voastre, studiați-vă vorba și dicțiunea. Nu vă prezentați înaintea claseĭ cu fraze stîlcîte și neîngrijite. Meditați-vĕ totul: preparați-vĕ lecțiunile, studiați-vĕ ținuta în clas; mlădiați-vĕ tonul ca un artist, potrivit sentimentelor ce vĕ animă; fițĭ băgătorĭ de samă la *chipul* cum vă răspund eleviĭ; nu vă mulțumițĭ cu răspunsurĭ îngăimate din partea lor; iar maĭ presus de toate observați-vĕ și măsurați-vă fraza, ca să iasă din gura voastră, ca și cum ar fi scrisă: *clară, corectă, precisă, fără repetărĭ multe, fără digresiunĭ,* și maĭ mult de cît acestea *fără* **tic.**

Ticul în clas e un defect, ce detrage atențiunea elevilor și-ĭ motivează a rîde pe socoteala bieților profesorĭ.

Gh. Ghibănescu.

AGONIE

XI

E poate-aci pricina:
Odată mi-a părut
Că doru-mĭ te-a durut
Și-a ta, a ta fu vina.

Doar idol mi-aĭ plăcut
Nu însă-ți tu—deplina—;
M'ademenise zina
Tu însă m'aĭ pierdut

Ingăduind, miloasă,
Dorințiĭ ca să spere
Că poți să fii a mea...

O, nu-ĭ maĭ prețioasă
Decît eterna vrere
O clipă de-a avea.

Tristis.

NOTE TEATRALE

„La Parisienne"

....Mărturisițĭ că titlul pieseĭ de asară v'a ademenit prin o suggestie deosebită exercitată asupra mințiĭ de cuvîntul acesta fermecător: *la Parisienne.*

Pentru că toată educația noastră, făcută din cărțile apusuluĭ, ne-a intocmit concepția despre femee astfeliŭ cum ni se zugrăvește femeea pariziană; pentru că sub acest nume am admirat, am urît, am cunoscut femeea modernă; pentru că, în sfîrșit, aceasta e *nota,* feliul de a fi a femeeĭ de astă-zĭ.

La Parisienne! In ale sale spirituale și cinice «Mémoires de Monsieur Graindorge» *Taine* zugrăvește sub titlul acesta tipul femeeĭ Parisuluĭ în culorĭ de o măiastră preciziune și eloquență; maĭ cu succes de cît o face nesfîrșita literatură pariziană a luĭ Bourget, Prérvost și Gyp.

Dar cine a știut maĭ cu admirație și maĭ cu vioiciune să vorbească de eterna La Parisienne este neîntrecutul *Heine* pe care-l cităm tocmaĭ pentru că e de ilustră actualitate.

...«Legenda spune că Parizianele vin în lume cu toate defectele posibile, dar o zînă bună se îndură de ele și dă fie-căruĭ defect al lor un farmec care-l preface în virtute: acea zînă bună este *Grația.*

.... Sunt parizianele frumoase? Cine poate ști? Cine poate pătrunde printre intrigele toaleteĭ, cine poate descifra dacă e firesc ce se ivește sub iia subțire, dacă e fals ceea ce spumează alb sub rochia încrețită....

... Sunt fețele lor frumoase? E greŭ de zis. Căcĭ toate trăsăturile eĭ sunt în vecĭnică mișcare; orĭ ce pariziană are miĭ de fețe, una maĭ zimbitoare, maĭ spirituală, maĭ grațioasă de cît ceealaltă și gata să desarmeze pe acel ce încearcă să aleagă obrazul cel mai frumos saŭ cel maĭ adevarat.

... Sunt ochiĭ lor frumoșĭ?... Știŭ eŭ! Maĭ avem noĭ timpul să cercetăm vre-o dată calibrul armeĭ care ne ochește, cînd glontele ne amețește? Chiar dacă nu ne nimeresc, ochiĭ sunt destuĭ de aprinșĭ ca să ne ție la distanță.,.

.., Este mare saŭ mică departarea între nas și guriță? Uneorĭ e mare, cînd strîmbă, alintător, din nas; alteorĭ e mică—dacă buza de sus se rotunzește cu moliciune-

...Li-e gura mare sau mică? Cine poate ști unde se încheie buza și unde zîmbetul începe? Ca să măsorĭ un obiect cată să fiĭ liniștit atît tu cît și obiectul în studiu. Cine însă a putut sta cuminte înaintea uneĭ pariziane? Sau, cînd văzut-ațĭ vre-o pariziană astîmpărată? Sunt oamenĭ carĭ socot că pot observa de-abinelea un fluture cînd îl prind și-l țintuesc cu un bold de o hîrtie. E și o neghiobie și o grozăvie. Fluturele străpuns nu maĭ e fluture. El trebuie observat cînd zburdă în preajma florilor—iar pariziana cată s'o observĭ nu acasă, la gospodărie, cu acul înfipt la pieptul rochieĭ— ci seara, în balurĭ și serate, cînd zboară în valurĭ de gază și mătăsurĭ, în scînteierea petrecerilor. Atuncĭ se ivește o neastîmpărată sete de viață, o dorință de dulcĭ amețelĭ, o chemare la beții, care le înfrumusețează, le dă grațiĭ care ne răpesc și ne înfioară totodată...»

E din cale-afară eloquent și simțit pasagiul acesta ca să'l fi trunchiat și l'am citat în întregime.

Este dintr'acestea Clotilda Du Mesnil, eroina comedieĭ luĭ Henri Beeque? Fără îndoială; ea e pariziana modernă făcută din viția și capriția care își înșală bărbatul cu un insipid amant, care-și jertfește pentru soț virtutea de femee—«mille choses qui ne coûtent rien à une femme...» ea nu face de cît să amăgească toată viața eĭ și să ceară la urmă:

— La confiance, la confiance!..

*

Comedia de-aseară, afară de 2—3 scene, este din cale-afară monotonă și autorul de actualitate la Paris—cu piesa *Les corbeaux*—n'a prea amuzat Iașul cu piesa de-aseară, cu mult promițătorul titlu: La parisienne.

In afară de *Josset*—care a fost la înălțimea pieseĭ, ceea ce nu însamnă mult—s'a remarcat d. *Vois:* păcat numaĭ de insuficiența... fizică pentru roluri de această natură.

Publicul părea de astă dată că regretă *la chanson.*

Leandru.

Științĭ-Litere-Arte

Duminică va avea loc prima producțiune de iarnă la Conservatorul de muzică și declamațiune. Programul e foarte bogat cu muzică și cu recitațiĭ.

*

Tot pentru duminică 21 Decembre se anunță conferința d-luĭ Găvănescul în aula noueĭ universitățĭ; conferința d-luĭ dr. Thiron în sala teatruluĭ național; conferința de istorie a d-luĭ A. D. Xenopol în aula veche.

*

Un articol ducumentat al ziaruluĭ *L'éclair* asupra *femeeĭ-avocat,* cu privire la mult disputata afacere Chauvin, zice între altele: ....„Jn Europa, în veacul acesta, Romînia fu cea dintîiŭ care a recunoscut dreptul femeeĭ de a-și esercita cariera juridică. D-ra Sarmiza Bilcescu, doctor în drept de la facultatea din Paris, ceru să fie primită în baroul din Bucureștĭ; nicĭ parchetul, nicĭ curtea, nicĭ Consiliul de Ordine nu făcură nicĭ-o impotrivire. In unanimitate și fără discuție Consiliul de Ordine din Bucureștĭ ordonă înscrierea d-reĭ Bilcescu în tabloul avocaților prin o deliberare de la 26 Iunie 1891.

Cît de nobilă pare deliberarea aceasta în liberalismul sĕŭ, cît de frumoasă și mare pe lîngă strîmta casuistică a Curțeĭ din Paris! Deciziunea romînească a fost contrasemnată de primiĭ juriștĭ aĭ țăriĭ: Dimitrie Giani, președinte al Camereĭ de deputațĭ: Disescu, profesor de drept public la Bucureștĭ; Ionescu, fost ministru de Culte etc.

*

Ne putîndu-se repeta în deajuns piesa d-luĭ I. Găvănescul: O cartă de vizită a fost aminată.

*

Se anunță o apropiată reprezentație a „Dameĭ de Caro" în beneficiul d-luĭ G. Cîrjă: se va monta de-asemenea o mare feerie: zîna zînelor cu cîntece.

*

Astă-seară joĭ vor juca în tovărășie: trupa d-reĭ Josset; Les surprises du divorce și trupa romînă, o comedie a repertoriuluĭ vechiŭ.

*

Concertul Sion-Dinicu nu va avea loc la 21 Decembre după cum se anunțase ci maĭ tîrziŭ.

*

Vrăjitoarea de Carmen Sylva traducere de A. Steuerman, se află de vînzare la librăria nouă. Ediția de mare lux se vinde cu 5 francĭ; ediția populară 30 de banĭ.

INFORMAȚII

Consiliul Comunal

— Ședința din 17 Decembre —

O ședință atît de plictisitoare în cît mi-a trebuit să cheltuesc o bună doză de energie pentru a nu adormi. Se începe prin a reveni asupra hotărîreĭ luată în ședința de ierĭ a consiliuluĭ comunal privitor la cererea d-luĭ Batist.

Se admite de a se încheia contractul între comună și d. Batist prin care i se acordă 7000 leĭ plata lucrărilor pentru aducerea apeĭ. Pentru această sumă d. Batist va da comuneĭ până la Sf. Gheorghe zilnic cîte 216 m. c. de apă.

***

Se începe discuția în chestia recepțieĭ provizorie a feredeuluĭ turcesc.

D. *Cozadini,* membru în comisiunea pentru inspectarea lucrărilor, cetește raportul comisiuneĭ din care rezultă că 'n totalitatea lor lucrările au fost bine executate, dar în chestiĭ de detaliĭ maĭ trebuesc complect.

In special d. Cozadini, se declară în contra ideeĭ uneĭ recepțiĭ provizorie din moment ce e imposibil de a se deschide baia acuma.

D. *Lepadatu,* se declară și d-sa în contra uneĭ recepțiĭ întru cît fiind de complectat lucrurĭ, a cărora executare e oprită categoric prin art. 14 și 16 din legea asupra lucrărilor publice. De altfel aceasta n'ar avea alt rezultat de cît să ținem noĭ jumătate din timpul dintre recepția provizorie și definitivă fără a exploata baia.

D. *Velciu,* crede totuși că recepția s'ar putea face de oare-ce sunt lucrărĭ ușoare de complectat care s'ar putea complecta la primăvară.

Se naște o discuțiune searbădă și lungă la care iau parte d-niĭ Gane, Tacu, Stihi, Părintele Vereanu, după care apoĭ primarul pune la vot numirea uneĭ comisiunĭ compusă din d-niĭ Lepadatu, Velciu și Motăș, care în tovărășie cu d. arhitect Vigniali, să inspecteze lucrările și să se pronunțe dacă se poate face recepția.

Propunerea se primește.

***

D. *Tacu,* prezintă consiliuluĭ bilanțul veniturilor și cheltuelelor definitive pentru cumpărarea boilor și tăierea lor.

Din socotolile prezentate de d. Tacu, rezultă că comuna s'ar maĭ fi ales și cu un mic cîștig.

In timpul cînd d. Tacu prezintă socotelile se produc cîte-va incidente nostime. Părintele Vereanu observă că astfeliŭ, cum d. Tacu prezintă bilanțul, diferența între suma încasată și cea prezentată de d. Tacu e enormă.

D. Tacu recunoaște că e o greșală de *cifră.*

Pe de altă parte răutăciosul conu Costache, observă că după socoteală ar rezulta că doĭ boĭ aŭ fost fără de piele.

D. Lepadatu n'are curaj să facă astă observație și-l pune pe d. Cozadini s'o facă.

La sfîrșit consiliul aduce mulțumirile sale—și cu drept cuvînt—d-luĭ Tacu pentru buna gestiune a acesteĭ afacerĭ.

Baniĭ rezultați vor forma un capital aparte pentru orĭ-ce eventualitate.

***

D. Gane, *spune apoĭ consilierilor ceea ce* opinia *de mult a anunțat, că toate creditele fiind epuizate, sunt încă de plătit lucrărĭ la abator, baie, școlĭ și drumurĭ, în valoare de 235,000 leĭ.*

D-sa propune ca plata această să se facă din fondul milioanelor, rămînînd a se restitui suma din veniturile anuluĭ viitor.

Dar dacă nu rămîne vr'un plus?

Ședința se rîdică la 6 seara.

In timpul ședinței de ierĭ a consiliuluĭ comunal, d. Gane a primit o telegramă din partea primuluĭ ministru, prin care este rugat să vie la Bucureștĭ imediat.

D. Gane a respuns telegrafic că sosește joĭ dimineața în Bucureșĭ și a plecat din Iașĭ aseară cu acceleratul de 9 și 15 minute seara.

D. General Iarca comandantul corpuluĭ al IV-lea de armată, plecat la Bucureștĭ în interes de serviciu, se va reîntoarce în Iașĭ Sîmbătă dimineață.

Sosirea generaluluĭ Iarca e așteptată cu multă nerabdare de parchetul militar local în urma întorsăturilor care au luat afacerile Comănescu și Carp.

Aflăm că Căpitanul C. Zamfirescu, comandantul companieĭ de geandarmĭ Iașĭ, a cerut inspectoruluĭ general aprobarea inființăreĭ a două posturĭ de geandarmĭ, pentru a înlesni serviciul de patrulare pus în publicație de la 1 Decembre.

Unul din posturĭ va fi la Podul-Iloae și celalt la Bivolarĭ.

***

Se asigură că pe ziua de 1 Aprilie se vor face maĭ multe înaintărĭ în corpul ofițerilor geandărmărieĭ rurale.

***

Curtea de apel secția II-a a condamnat la 40 leĭ amendă, pentru arestare ilegală, pe adjutorul de primar din Pipirig, Ștefan Lăcătușu, contra sentinței trib. de Neamț, care îĭ dăduse 5 zile închisoare.

Din situațiunea tesauruluĭ public la 31 Octombre 1897 se vede că la această dată incasările se ridicaŭ la 113.173.380, iar plățile la 112.560.648.

Așa dar, escedentul de incasărĭ la această dată era de 612.732.

Mîine, d. general Berendeiu ministrul de războiu, va supune M. S. Regeluĭ, tablourile de înaintările ce se vor face în armată pe ziua de 1 Ianuarie 1898.

La inspectoratul școlar din Iașĭ s'a primit o circulară din partea ministruluĭ instrucțiuneĭ, prin care se pune în vedere că, Romînia participînd la expoziția universală care va avea loc la Paris la 1900, să adune de pe acum tot ce ar putea da o lămurire clară de situațiunea noastră pe terenul învățămîntuluĭ.

Inspectoriĭ vor trebui să adune, prin mijloacele de carĭ dispun, date statistice asupra mersuluĭ învățămîntuluĭ în general, planurĭ de lecțiunĭ, compozițiunĭ, hărțĭ, desemnurĭ, lucrărĭ manuale, cărțĭ școlare, diverse publicațiĭ pedagogice, etc., cu un cuvînt tot ce ar putea oglindi învățămîntul nostru public.

Toate aceste date și lucrărĭ vor trebui sa fie trimise ministeruluĭ pînă la 1 Ianuarie 1899, cînd se vor clasifica în vederea expoziției.

Societatea studenților în medicină, aduce viile sale mulțumirĭ comisiuneĭ compusă din d-niĭ primar N. Gane și procuror Manea, cum și d-lor Lepadatu, Savu, Blechman, Scorțescu, Handoca Sevescu, N. Ioan, inginer Teodoreanu, și tuturor acelor carĭ s'au grăbit a da concursul lor cu ocazia tragereĭ loteriei Dicționaruluĭ Encyclopedic Larousse, ce s'a efectuat în localul Primărieĭ în ziua de 15 Decembre a. c.

Un soldat ucigaș

—Ședința de ierĭ a consiliuluĭ de războiŭ—

La redeschiderea ședinței se dă cuvîntul acuzăreĭ reprezentate prin d. căpitan Chirculescu, comisarul regesc al corpuluĭ al 4 de armată.

D-sa începe prin a face istoricul crimeĭ descriind pe larg toate peripețiile viețeĭ luĭ Chiriac. Se ocupă apoĭ de cauza care l'a putut determina să ucidă pe băiatul de prăvălie, în vrîstă numaĭ de 16 anĭ. Susține de asemenea că Chiriac a avut intenția să-l ucidă și pe cîrciumarul Manoliu, pe care de alt-fel l'a rănit grav, făcîndu-l după gît o rană adîncă cu cuțitul, dar dacă acuzatul de astă-zĭ nu e adus înaintea judecătorilor pentru duplu omor săvîrșit se datorește numaĭ prezenței de spirit și puterei cîrciumaruluĭ. D-sa sfîrșește cerînd un verdict de condemnare.

Apărarea reprezentată prin d. sub-lct. Trantomir, de la regimentul 7 calarașĭ, susține că faptul s'a petrecut din cauza că băiatul s'ar fi luat la ceartă cu Chiriac. Dar în ce privește maĭ cu seamă pe cîrciumarul nicĭ prin gînd nu i-a trecut să-l omoare.

L'a lovit pentru că se temea să nu fie prins, în cît nu premeditarea a predominat la comiterea actuluĭ.

Consiliul se retrage în odaia de deliberare.

După vre-o zece minute consiliul se reîntoarce și președintele pronunță osînda prin care Ioan Chiriac e condamnat la opt anĭ de muncă silnică și degradare militară.

*

Degradarea, care se face cu niște formalitățĭ anumite, cînd întreg regimentul e scos în front, se cetește osînda după care apoĭ soldatuluĭ 'ĭ se rup toate insigniile, etc., va avea loc probabil în ziua de 21 Decembre.

In ziua de 28 a. c. va avea loc în sala teatruluĭ național conferința domnuluĭ dr. Thiron asupra *Alcoolizmuluĭ.*

Toader Pierdevară, caporal în regimentul 29 Dragoș, a fost suprins ierĭ de gardistul comunal, postat de bariera Sărărieĭ, pe cînd cerca a introduce 5 chilograme zahar, 16 de orez și 150 făină popușoiŭ.

FOIȚA ZIARULUI „OPINIA"

45)

PARIS

de

EMILE ZOLA

CARTEA ÎNTÎIA

IV

Bulevardul tăia piața de a curmezișul cu torentu-ĭ de circulație, în care venise să se ciocnească îngrămădeala străzilor vecine într'o mișcare continuă care făcea din punctul acesta prapastia cea maĭ periculovsă din lume. In zadar gardieniĭ păceĭ încercau să puie puțină prudență, căcĭ valul de pietonĭ curgea neîncetat, roțile se încîlceau, caiĭ se loveau în mijlocul sgomotuluĭ acesteĭ mărĭ omenestĭ, așa de mare, așa de nesfîrșită ca și vocea de furtună a unuĭ ocean. Masa isolată a Opereĭ, puțin cîte puțin înecată de întunerec, se rîdica enormă și misterioasă ca un simbol și de pe care Apolon purtînd lira, pastra un ultim refles de lumină din cerul vînăt. Toate ferestrele fațadelor se luminaŭ, se năștea o veselie din aceste miĭ de lămpĭ care scînteiau una cîte una, o nevoe de ușurare universală, de îndestulare liberă se împrăștia cu creșterea întunereculuĭ, în timp ce din distanță în distanță globurile electrice străluceau ca niște lunĭ din nopțile luminoase ale Parisuluĭ.

Pentru ce se găsea acolo el? Petru își făcea întrebarea aceasta iritat și mirat. Fiind-că Laveuve era mort, nu avea de cît să se ducă acasă, să se îngroape într'un colț, cu ușele și ferestrele închise, ca o ființă de acuma înainte nefolositoare fără credință, fără speranță, nemaĭ așteptînd de cît nimicirea finală. Drumul îĭ era lung, din piața Opereĭ până la căsuța luĭ din Neuilly. Cu toată oboseala mare nu vroi să ieie o trăsură, se întoarse pe jos înapoĭ spre Madeleine, se vîrĭ iarăși prin îngrămădeala trotuarelor, în mijlocul sgomotuluĭ asurzitor al șoseleĭ, plin de dorința aspră de a-și mări rana, de a se satura de revoltă și mînie. Nu era în colțul acesteĭ străzĭ, la capătul acestuĭ bulevard, prapastia așteptată, unde se va cufunda întreaga această lume putrezită, în care aștepta să se sfarăme la fie-care pas bătrîna societate?

Cînd vroĭ să treacă de a curmezișul străzeĭ Scribe, îl opri o îngrămădeală. Inaintea uneĭ cafenele luxoase, doĭ strengarĭ, rău îmbrăcațĭ și foarte murdarĭ strigaŭ alternativ *Vocea Poporuluĭ,* cu scandalurile și cu vînduțiĭ de la Cameră și Senat, cu o voce așa de spartă în cît se îngrămădea lumea. Și acolo avea surprinderea de a recunoaște din nou pe Salvat, într'un om esitînd, rătăcitor, care după ce ascultase, se apropiase de marea cafene, pentru a privi prin geamurĭ. De data aceasta întîlnirea îl lovi, îl umplu de o bănuială așa că se opri hotărît să-l observe. Nu putea crede că va intra și se va așaza la una din mesele micĭ sub veselia călduță a lămpilor, cu aspectul atît de mizerabil și cu bucata aceia de pîne ce-ĭ făcea gheb sub haina-ĭ zdrențuită. Un moment așteptă. In urmă îl văzu că se îndepărtează cu un pas nehotărît, încenit, ca și cum cafeneaua aproape goală nu-ĭ convenise. Ce căta dar, unde alearga de dimineață, în vînătoarea asta singuratică și salbatecă, aruncat în chipul acesta prin Parisul bogățieĭ și plăcereĭ cu foamea luĭ care îl urmărea peste tot? Mergea foarte cu greu și părea că e la sfîrșitul voinței și energieĭ. Cu aerul învins se apropie de un chioșc de care se răzămă un moment. In urmă se duse înainte, căutînd mereu.

In momentul acela se produse un incident care sfîrși să emoționeze pe Petru. Un om 'nalt și puternic, eșind din strada Caumartin, zărise și venise în întîmpinarea luĭ Salvat. Preotul, după o mică esitare, recunoscu pe fratele săŭ Guillaume, în momentul în care strîngea fără rușine mîna lucrătoruluĭ. Era într'adevăr el, cu părul tăiat scurt, alb ca zapada cu toate că n'avea de cît 47 de anĭ abia. Iși păstrase mustețile-ĭ marĭ, foarte brune, fără de nicĭ un fir alb, ceia ce dădea o viață de energie fețeĭ luĭ marĭ, cu fruntea luĭ înaltă ca un turn. Moștenise de la tatăl luĭ fruntea aceasta de logică și de judecată solidă și pe care o avea și Petru. Insă partea maĭ de jos a fețeĭ luĭ Guillaune era maĭ solidă, nasul maĭ puternic, bărbia patrată, gura largă cu desenul ferm. O cicatrice palidă, o rană veche brazda tîmpla stîngă. Și fisionomia aceasta foarte gravă, aspră și închisă, la primul aspect, se lumina de o bunătate bărbătească, cînd un zimbet îĭ descoperea dințiĭ, rămașĭ foarte albĭ.

Petru își aminti aceea ce doamna Teodora îĭ povestise dimineața. Fratele săŭ Guillaume, atins de atîta mizerie, dăduse cîte-va zile de lucru luĭ Salvat. Și aceasta explica interesul cu care părea că-l întreabă, în timp ce mecanicul cu aerul tulburat de întîlnirea aceasta, era nerăbdător ca și cum ar fi fost grăbit să-și reieie cursa întreruptă. Un moment Guillaume, păru că odservă tulburarea aceasta, din răspunsurile fără îndoială încurcate pe care le capata. Cu toate acestea părăsi pe lucrător.

(Va urma)

Parlamentul

CAMERA

Şedinţa de la 17 Decembre

Şedinţa se deschide la oarele 2, sub precidenţia d-luĭ **Dim. Giani, preşedinte.**

Prezenţĭ 102 deputaţĭ.

D. **C. G. Politimos** întreabă guvernul dacă nu suferă demnitatea ţĕrĭĭ prin faptul ca preşedintele Senatuluĭ este un agent al uneĭ societăţĭ de asigurare, al căreĭ director este un ovreiŭ.

Se repetă votul, rĕmas nul în şedinţa precedentă, asupra proiectuluĭ de lege prin care ministerul domeniilor, e autorizat a vinde comuneĭ Corabia 500 hectare din moşiile Statuluĭ. Legea se adoptă.

Camera acordă o pensie de 100 leĭ pe lună d-neĭ Eleonora Ştefănescu şi o pensie de 100 leĭ lunar d-neĭ Elena Voinescu.

D. **ministru Pherechyde** spune că toate actele privitoare la proiectul de lege pentrù concesiunea, tramwayuluĭ electric Brăila Lacul-Sărat 'i-aŭ sosit abia azĭ. Cere ca cercetarea acestuĭ pro. iectul să fie amînată pînă după sărbătorĭ. Aceiaşĭ amînare o cere pentru proiectele privitoare la iluminarea oraşuluĭ Iaşĭ şi la tramwayul din Iaşĭ.

Camera admite.

D. **N. Fleva** roagă să 'ĭ se admită a vorbi azĭ saŭ mîine în chestia personală cu d. ministru de interne.

D. **ministru Pherekyde**: Chiar azĭ!

D. **N. Fleva** se plînge că d. Pherekyde a zis că primeşte apelurile tutulor liberalilor, numaĭ al d-luĭ Fleva nu, căcĭ d. Fleva nu e liberal. E foarte trist pentru partidul liberal că nu se ţine seamă de adevĕraţiĭ liberalĭ, ci de unele persoane prea puţin liberale, care formează Oculta partiduluĭ. Liberaliĭ sunt aceĭ carĭ au muncit, carĭ s'aŭ sacrificat pentru partidul liberal. Nu sunt liberal d-niĭ N. T. Popp, N. Fleva. G. Scorţescu, C. T. Grigorescu?! Pentru ce nu e liberal d. Fleva? Cine a mers cu d. Sturdza la toata întrunirile şi a redactat toate rezoluţiunile? Eŭ saŭ dv., d-le Pherechyde?!

D. Fleva reaminteşte candidatura sa la Banca Naţională, pe care 'şĭ-a pus'o ca să constate simţimintele de frăţie din partidul liberal; dar a fost combătut pentru că era vorba caşcaval, şi s'a pus candidatura acuzatoruluĭ luĭ Ion Brătianu (d. Vericeanu).

Nu trebue să se confonde partidul liberal cu Oculta. Intre acestea există un fel de societate lionină: Oculta trage toate foloasele şi aruncă asupra partiduluĭ liberal toate rĕspunderile. (Aplause).

La banchetul din 1895 (după retragerea liberalilor din Parlament) d. Sturdza m'a aşezat pe mine la dreapta, pe d. Eug. Stătescu la stînga. D. Pherekyde era aşezat maĭ departe. Cine e maĭ liberal dintre noĭ, d-le Pherekyde? (Aplause).

Ce vor face de acum înainte liberalii? Nu se ştie! Dar de sigur că nu vor suporta multă vreme anomalia de azĭ, care conduce partidul spre peire. (Aplause).

D. Fleva termină contestînd d-luĭ Pherekyde orĭ-ce titlu pentru a sta pe banca ministerială. (Aplause).

D. **ministru Pherekyde** spune că pentru prima oară are în Cameră o chestie personală; ar fi preferat să n'aibă nicĭ acum, dar e silit să răspundă.

Cît priveşte candidatura d-luĭ Fleva la Banca Naţională, nu este exact că d. Vericeanu făcea parte din comitetul de acuzare a luĭ Ion Brătianu. Trebuia atuncĭ să se reînoiască mandatul d-luĭ Vericeanu şi partidul liberal a crezut că nu trebuie să retragă acest mandat d-luĭ Vericeanu, pentru că a primit tot-d'a-una şi streinĭ de partid ca să controleze operaţiunile Băncii. D. Fleva a făcut atuncĭ o campanie ca să sprijinească candidatura d-luĭ Filipescu, cum l'a sprijinit şi la Ploeştĭ....

D. **N. Fleva**: Inexact! Inexact! (Toţĭ Fleviştiĭ protestează).

D. **ministru Pherekyde**: Aţĭ optat la Ploeştĭ în favorea d-luĭ Filipescu...

D. **C. T. Grigoriu**: Este o inexactitate!

D. **ministru Pherekyde**: Prin faptul că d. Fleva a muncit pentru partidul liberal. d. Fleva nu s'a făcut încă stăpînul acestuĭ partid. Cînd d. Fleva luptă azĭ contra majorităţilor partiduluĭ liberal, am dreptul să zic că d. Fleva e un adversar al partiduluĭ liberal.

Pe banca ministerială e locul celor desemnaţĭ de majorităţĭ. Eŭ sunt nestrămutat în principiile mele şi aceasta mă recomandă la stima partiduluĭ liberal!

Incidentul este închis.

Camera se ocupă apoĭ cu indigenate.

FARMACIA „la Paracelsius"

LEON PAPP

47, strada Anast. Panu

Este în totdeauna aprovizionată cu materialele cele maĭ nouĭ, ape minerale speciale, indigene şi strĕine.

ULTIME INFORMAŢII

D. preşedinte al clubuluĭ conservator din localitate a adresat membrilor clubuluĭ următoarea convocare:

Grupul constituţional 'mĭ a comunicat că se retrage din clubul conservator. Vă rog să bine-voiţĭ a vă întruni în şedinţă plenară Vineri, 10 curent, la orele 4 p. m., pentru a aviza la cele de urmat şi a vi se pune la cunoştinţă o scrisoare a d-luĭ Lascar Catargiu.

Preşedinte **Gr. Cogălniceanu**

Lista persoanelor care roagă prieteniĭ şi cunoştiinţele să considere ofranda în folosul săracilor din Iaşi ca expresiunea feliciităritor şi bunelor urărĭ de anul noŭ.

D-na şi d. A. de Giers	*20 leĭ*
» » » *D. Grecianu*	*20* »
» » » *A. A. Bădăreŭ*	*20* »
D. André Bobroff	*10* »
D-na şi d. dr. Emil Puşcariŭ	*10* »
D-na şi d. Jean Diamandi	*20* »
D. Grig. Buicliu (deputat)	*10* »
D-na şi d. B. G. Ilutza farmacist	*10* »
D. G. S. Cristofor avocat	*20* »
C. P. Constantiniu advocat.	*10* »
Gr. Cogălniceanu	*20* »
C. Andriescu, institutor	*5* »
Lazăr Grecea „	*4* »

Ziarele străine daŭ samă despre un duel mortal care a avut loc la Granica între doĭ marĭ proprietarĭ: Marcel de Skawinski şi Iosef de Lemansky.

La prima repriză Skawinsky căzu mort pe teren.

*

Independenţa propune azĭ să se instituească o comisiune de arbitri care să cerceteze condiţiunile în care nenorocitul duel a avut loc.

Dacă arbitri se vor pronunţa pentru loialitatea acestuĭ duel, partea civilă se va desista de la proces—declară ziarul francez.

Un accident care n'a avut urmărĭ funeste: un evreu şi un sătean treceau bariera într'o cotiugă trasă de 3 caĭ tocmaĭ în momentul în care trenul accelerat de 7 ore intra şi el în barieră,

Maşina, isbind carul, ceĭ doĭ oamenĭ căzură d'incolo de barieră, alegîndu-se astfel numaĭ cu spaima.

Cotiuga a fost sfarmată şi unul din caĭ greŭ rănit.

La Galaţĭ a început să apară, pe lîngă ziarul *Galaţiĭ*, un alt ziar conservator, cotidian intitulat *Curierul Conservator*.

Urăm nouluĭ nostru confrate isbîndă deplină.

Domniĭ Tache Ionescu şi M. Kornea vor sosi mîne, vinerĭ, în oraş, spre a pleda în procesul d'intre Elena Beldiman şi contesa Balş, proces care va compare tot mîne la secţia I-a a tribunaluluĭ.

*

Tot mîne se va cerceta cererea bancheruluĭ I. Ch. Daniel pentru a se declara în stare de faliment bancherul M. Silbermann.

Cererea aceasta a produs o adevĕrată sensaţiune în piaţă pentru motivul că reclamantul, cel maĭ mare financiar al Iaşuluĭ, a cerut pentru prima dată, în intervalul de 60 anĭ de cînd face afacerĭ, o declarare în stare de faliment.

Parchetul militar insultat

Am vorbit la timp în Opinia *despre suspendarea cercetărilor în afacerea lct. Carp. Revenim astă-zĭ cu amănunte în această afacere.*

Nu este exact că lct-Carp e dat judecăţeĭ pentru un fapt despre care s'a cercetat deja.

Instrucţia militară a descoperit că lct. Carp a comis un falş de 4000 leĭ pentru a acoperi o lipsă, cănd trebuia să i se facă o inspecţie.

Din încurcaturĭ băneştĭ el n'a maĭ acoperit suma şi astă-zĭ e chemat să dea socoteală.

***

Comisarul regesc şi raportorul instruiaŭ tocmaĭ afacerea. Lct. Carp se purta însă foarte brusc. Invitat de comisarul regesc să fie cuviincios a respuns:

— Nu-mĭ bateţĭ capul vĕ rog.

— Dar, d-le lct.....

— Urmează o înjurătură care nu se poate reproduce.

Ceĭ doĭ judecătorĭ militarĭ se privesc, uimiţĭ.

***

Se aude bătînd în uşă. Intră d-na Carp.

— D-nă, aveţĭ vr'o lămurire de luat? întrebă comisarul regesc.

— Să-mĭ scăp barbatul.

— Noĭ trebue să ne facem datoria.

— De călăĭ.

Ofiţeriĭ nu ştiaŭ ce să respundă.

— De banditi, continuă strigînd d-na Carp. Urmează o sumă de cuvinte pe care nu le putem reproduce.

Comisarul regesc şi căpitanul Cujbă, aŭ preferat să se retragă din sală.

D-na Carp a fost învitată de soldaţĭ să părăsească localul consiliuluĭ de resboiŭ.

Lct. Carp a fost depus la arestul preventiv.

Drama din Brăila

Procesul d-şoareĭ Gorjan

Afacerea pasională.— D-ra Gorjan.—Interogatorul acuzateĭ.—Martoriĭ.—Rechizitorul.—Apărarea.—Verdictul.—Manifestaţia.

Domnişoara Elena Gorjan a fost introdusă erĭ sub santinelă la curtea cu juri din Brăila şi aşezată pe banca acuzatuluĭ spre a da seamă de tentativa de crimă care, vreme de două lunĭ, a pasionat toată lumea şi din cauza motivelor carĭ au provocat nenorocirea şi din cauza persoanelor în joc.

Acuzata

Frumuseţă distinsă, domnişoara Gorjan apare în sală, pusă într'o rochie simplă cenuşie, şi purtînd pe faţă urmele atitor durerĭ morale.

Tatăl ieĭ, generalul şi doctorul Bastachi, nu erau faţă.

D. Panait Petrescu, membru al curţeĭ de apel de Galaţĭ, presidează asistat de domniĭ Poni şi Filip Apostol.

Acuzarea este susţinută de d. Cesar Partenie. Să remarcăm, ca simplă observaţie, că toţĭ judecătoriĭ citaţĭ, în afară de prezident, sunt iaşenĭ.

Domniĭ T. Ionescu, Horia Rosetti. G. Dobrescu şi Dancovicĭ, asistă acuzata.

Interogatoriul.

D-şoara Gorjan, fiind întrebată, a narat faptul cu voce tare, spunînd că d-rul Bastache a nenorocit-o şi că ea, ca să salveze situaţia, a fost silită să săvîrşască faptul pentru care este acuzată.

— D-ta eraĭ vară primară cu d-na Bastache? întreabă preşedintele.

D-şoara Gorjan răspunde însă cu totul alt-ceva, zicînd:

— D-rul Bastache îmĭ spunea că e nenorocit.

— Ştiaĭ d-ta că d-rul avea copiĭ? Aveaĭ relaţiunĭ cu d-na Bastache? întrebă din nou preşedintele Curţiĭ.

— Ştiam că are copiĭ, dar nicĭ odată nu mi-am închipuit că dragostea luĭ putea să fie serioasă faţă cu nevastă sa, rĕspunse d-şoara Gorjan.

— Pentru ce nu aĭ spus nimic din toate acestea mumeĭ d-tale?

— Am spus toate acestea, îngînă d-şoara Gorjan—d-neĭ Bastache.

Se făcu o mică mişcare în sală. Preşedintele Curţiĭ continuă apoĭ întrebînd:

— Aĭ fost în străinătate în anul 1893? Aĭ primit atuncĭ vre-o scrisoare de la d. dr. Bastache?

— Am fost la Paris şi am primit de la el scrisorĭ de dragoste.

— Cum te-aĭ hotărît să omorĭ pe d-rul Bastache? întreabă după aceea preşedintele.

— Fiind alungată de părinţĭ, dezonorată, rĕspunde d-şoara Gorjan, de disperare am căutat să mĕ răzbun.

— Este adevărat că revolverul era tocit?

— Nu ştiam aceasta; eu credeam că e bun.

Depunerea martorilor

Toţĭ martoriĭ, în afară de d. Ursinski, depun la fel: eĭ aŭ văzut pe d-ra Gorjan întrînd în restaurantul *Bristol*, foarte enervată, trăgînd un foc de revolver asupra doctoruluĭ Bastachi.

D. Ursinschi a căutat a stabili că doctorul era urmărit de d-ra Gorjan. Pe cînd martorul era poliţaiŭ la Roman, domnişoara era stabilită acolo şi într'o zi ea a dispărut cu doctorul, care era travestit în costum de vînător.

Acuzarea

a făcut istoricul afacereĭ, arătînd cum ea a pasionat publicul şi presa. Declară vinovată pe d-şoara Gorjan, lăsînd totuşĭ rezolvirea afacereĭ la apreciarea juratuluĭ.

*

După pleduariile splendide ale avocaţilor şi după rezumatul de desbaterĭ, juraţiĭ se retrag în camera de chibzuinţă şi aduc un verdict de nevinovăţie pentru domnişoara Gorjan.

Curtea achită şi ordonă punerea în libertatc a eroineĭ, căreia numerosul public din sală i-a făcut manifestaţiunĭ de simpatie.

Ce ie cu prefectul?

Primarul se resbună.—Alegerĭ complimentare.—„*Viitorul*" prefect.

Ce ie cu d. Penescu-prefectul poliţieĭ? Toată lumea 'şĭ pune această întrebare, fiind-că vestea despre transferarea dumisale a venit absolut pe neaşteptate şi fără de motiv.

*

Colectiviştiĭ, carĭ se mănîncă pretutindenĭ, nu se pupă nicĭ la Iaşĭ. D. Penescu era şi este apreciat în cercurile guvernamentale locale, totuşĭ are aci un duşman neîmpăcat în persoana primaruluĭ.

D. Gane nu mistue pe prefectul poliţieĭ şi din pricina rubedencieĭ acestuia cu d. Mîrzescu şi pentru motivul că, în vreme, d. Penescu se opunea la aprobarea contractuluĭ încheiat de pimar cu idrologul Lindley.

Duşmănia contra luĭ c.c. Ghiţă Mîrzescu şi, prin urmare şi în contra cumnatuluĭ fostuluĭ ministru, provine de acolo că d. Mîrzescu voia ca primar al Iaşuluĭ să fie ales deputatul Gr. M. Buicliu, iar nu d. Gane.

*

De aci ura. D. Gane, pe cîtă vreme nu era de cît primar şi vice-preşident al senatuluĭ şi în care interval asigura *şi pe aurelianiştĭ şi pe sturdziştĭ de simpatiile sale—nu îndrăznea să se atingă de dinastia Mîrzescu.*

Astă-zĭ, însă, profitînd şi de demnitatea sa cea nouă şi de faptul că primulministru a rupt-o definitiv cu d. Mărzescu, cată a săpa pe d. Peneseu.

*

Ca motiv al avansăreĭ *prefectuluĭ în alt post, d. Gane dă alegerile complimentare comunale, de reuşita cărora nu garantează sub stăpînirea d-luĭ Penescu.*

*

Fostul ajutor de primar, d. E. Ghica, înţelegînd situaţia, s'a stabilit în Bucureştĭ unde aranjează pe d. Penescu.

D. Ghica se bucură de simpatiile miniştrilor Sturdza, Djuvara, Stolojan şi Brătianu şi speră a obţinea prefectura.

*

Soluţia? Foarte grea de găsit. Actualul prefect are cu el şi pe prefectul judeţuluĭ şi întregul club liberal şi toţĭ aceştia sunt contra d-luĭ Ghica.

Inlocuind, adică avasând pe d. Penescu, cine i va lua succesiunea? Aci se rĭdică perdeaua pentru ca liberaliĭ să vadă că n'aŭ oamenĭ.

Din două una: orĭ aduc prefect la Iaşĭ un colectivist strĕin de localitate, orĭ d. Penescu rĕmîne.

Societatea funcţionarilor publicĭ, secţia Iaşĭ, a cerut ministeruluĭ internelor încuviinţarea de a organiza o tombolă cu ocazia baluluĭ pe care-l vor da în seara zileĭ de 31 Ianuar 1898.

Cererea va fi supusă comisiuneĭ de loterie.

D. căpitan Duţă Comănescu, casierul şcoaleĭ militare, care a fost eliberat ierĭ continuă a fi supus interogatoriilor.

Pentru tranşarea definitivă a afacereĭ, care continuă a ocupa toate cercurile, se aşteaptă sosirea comandantuluĭ corpuluĭ de armată, care se află în capitală, de unde se va întoarce zilele acestea, tablourile de avansare în armată, la care d. general Iarca a lucrat, fiind deja terminate.

Neue Freie Presse vorbeşte despre o crimă întîmplată într'un sat lîngă Sibiu. Invăţătorul Ion Popescu a fost omorît pe cînd mergea acasă.

Asasinul a dispărut. Ziarele ungureştĭ cred că Popescu «a fost ucis de Romînĭ» fiind-că el era contra agitaţiunelor romîneştĭ.

Precum am anunţat, ierĭ a avut loc în sala camereĭ de comerţ întrunirea patronilor şi lucrătorilor bărbierĭ, convocaţĭ de preşedintele numiteĭ camere pentru a se sfîrşi odată cu petiţionările şi protestele în chestia repausuluĭ duminical.

Au respuns vr'o 35 de patronurĭ şi lucrătorĭ.

D. Şerban, preşedinte, sfătueşte adunarea să discute chestia în linişte şi fără patimă şi să iee o hotărîre, care să fie favorabilă bresleĭ lor.

In discuţia care a urmat după discursul preşedinteluĭ şi la care iau parte domniĭ Ionescu, Carp, Tăzlăuanu, Bărbătescu etc, se relevă faptul că patroniĭ n'aŭ cerut ministeruluĭ de cît permisiunea de a ţinea deschise prăvăliele în zilele prescrise de lege pînă la oara 2 d. a. cînd nu maĭ aŭ ce lucra.

In sfîrşit patroniĭ hotîresc în unanimitate ca prăvăliile să se ţie deschise pînă la oara 2. d. a.

***

In ce priveşte lucrătoriĭ, o parte convin pentru această soluţiune, restul, însă, nu.

D. Şerban le-a dat timp pînă lunĭ 22 Decembre, cînd să aducă la cameră resultatul consfătuirilor lor, dată cînd membriĭ camereĭ de comerţĭ sunt convovaţĭ pentru a da avisul definitiv în această chestiune.

Astă-zĭ se face cununia religioasă a d-reĭ Florica Fotino, fiica domnuluĭ maior Fotino intendentul palatuluĭ administrativ, cu d. locotenent Brădeanu de la şcoala fiilor de militarĭ.

Urărĭ de fericită căsnicie noueĭ perechĭ.

La 23 a c. eleviĭ şcoaleĭ militare vor obţinea congediu, care va dura până în ziua de 2 Ianuar.

Patru cazurĭ de aughină difterică saŭ ivit ierĭ în comuna Cucuteuĭ.

Tribunalul secţia I-a a achitat azĭ pe morarul Em. Haier care a fost dat judecăţeĭ pentru că ar fi ultragiat pe d. Titus Popovicĭ, ajutor de judecător.

Scandal la tribunal.

Tribunalul Iaşĭ, secţia I-a, a achitat azĭ pe d-l Paul Ledyn, şef grădinar al pepinieriĭ Vişan, de pedeapsa de 15 zile închisoare, la care fusese condemnat în lipsă, pentru maltratarea d-luĭ Gheorghiu, directorul pepinieriĭ.

Faptul d-luĭ Ledyn fusese calificat de ultraj.

Pe cînd se judeca azĭ opoziţia d-luĭ Ledyn, soţia acestuia a calificat de mincinos pe d-l Tanase Gheorghiu în timpul cînd pleda pentru partea civilă.

D. membru de şedinţă, S. Zăhărescu, care prezida desbaterile acestuĭ proces, a dispus ca d-na Ledyn să fie îndepărtată din sală.

Dar incidentele nu s'aŭ sfîrşit aci. D-l Voişel, apărătorul d-luĭ Ledyn, făcînd teoria ultragiuluĭ pentru a dovedi că condemnaţiunea e neîntemeiată, d. Gheorghiu respunde că teoria desvoltată de d-sa e mincinoasă.

D. Voişel îĭ respunde că teoria rămîne în picioare, pînă cînd d-sa va scrie un noŭ tratat în această privinţă.

După o nouă replică foarte violentă, din partea d-luĭ Gheorghiu, d. Voişel îl califică de magar, şi-l ameninţă cu palme,

In urma acestor speculaţiunĭ asupra dreptuluĭ penal, tribunalele reduce pedeapsa d-luĭ Ledyn la 50 leĭ amendă.

ULTIMA ORĂ

— Serviciul nostru particular —

Paris, 18 Decembre.

Se confirmă ştirea că Mathieu Dreyfus va fi dat în judecată pentru încercare de a corupe pe colonelul Sander.

Procesul luĭ Esterhazy va veni înaintea consiliuluĭ de resboiŭ probabil la 10 Ianuarie.

Focşanĭ, 18 Decembre.

Maĭ mulţĭ avocaţĭ de frunte din localitate, între carĭ şi d. Voinov, aŭ adresat d-luĭ Filipescu o scrisoare prin care solicită onoarea de a fi primiţĭ ca apărătorĭ în procesul care se va judeca la 14 Ianuarie.

Bucureştĭ, 18 Decembre

Iancovescu, deputat guvernamental, a adresat azĭ *Epoceĭ* o scrisoare prin care confirmă că autorul articoluluĭ din *Epoca* de la 1887, articol din care *Independenţa* publică de cîte-va zile extrase, este un liberal disident.

Bucureştĭ 18 Decembre.

C. Isvoranu, martor al luĭ Em. Lahovary in duelul nenorocit, a adresat *Independenţeĭ* o scrisoare prin care invită să nu maĭ atace pe Filipescu, ci să polimizeze, dacă vrea, cu martoriĭ.

Publicaţiune de Vînzare

Subsemnatul Costantin Dimitrie Ghinescu, avocat dom. în Iaşi secţia III str. Sărărie No. 141, lucrînd în calitate de lichidator al firmeĭ sociale Zinner & Co. pentru comerţul de bĕuturĭ gazoase sub denumirea de «Unirea» care e în disolvare, numit de Trib. Iaşĭ secţia II comercială prin sentinţa No. 322 din 4 Noembrie 1897.

Văzînd sentinţa aceluĭ Tribunal din 9 Decembrie a. c. prin care să hotărească ca vînzarea să se facă pe categoriĭ şi cît se poate de specificat. Că aşa fiind publicaţiunile anterioare prin care s'a anunţat vînzarea în bloc, rămîn fără de efect şi vînzarea de la 15 Decembrie prin ele anunţată rămănînd revocată.

Public spre cunoştinţa generală că Lunĭ 22 Decembre 1897 oarele 11 a. m. se va procede la vînzarea întreguluĭ activ al numiteĭ societăţĭ în localul fabriceĭ din Str. Lozonschi No. 13 şi apoĭ în localul celeĭ din Str. Seulescu No. 6 prin licitaţiune publică şi cu banĭ pe şin, adjudecîndu-se asupra aceluia ce va oferi un preţĭ avantajos.

Averea ce se va vinde consistă în:

Maşinĭ pentru fabricat apa gazoasă şi limonăzĭ cu utensilele necesare. Maştnĭ cu aburĭ şi cu gaz, sticle de limonăzĭ, sifoane, diferite trăsurĭ, caĭ şi altele anume specificate prin inventarele din 17 şi 18 Noembre a. c.

Vînzarea se va face succesiv după inventarĭ şi pe categoriĭ cît se va putea maĭ specificat, iar d-niĭ concurenţĭ vor fi obligaţĭ a depune o garanţie de 10% din preţul ce se va fixa.

In ce priveşte sticlele de limonăzĭ şi sifoanele se specifică că cea maĭ mare parte dinele se găsesc pe la diferiţĭ crîşmarĭ şi vînzarea lor se face cu dreptul pentru cumpărătorĭ de a-şĭ le scoate singurĭ de pe la debitanţĭ după lista din registre şi chitanţele ce i se vor încredinţa.

Inventarele pot fi văzute în fie-care zi de la oarele 9 dimineaţa până la oarele 6 p. m. la domiciliul meŭ cît şi în localul fabriceĭ din str. Seulescu No. 6.

1897 Decembre 12.

Lichidatorul, **C. D. Ghinescu.**

PERDUT

S'a perdut între strada Romînă şi otel Trajan un sac de mînă cu un lanţ alb şi pe dînsul o monogramă albă cu iniţialele: E. C. In acest sac se afla un portofel mic cu o monogramă galbănă cu literile A. G.

In acest sac se află un act dotal. Găsitorul este rugat să'l aducă la Adm. Hotelului Trajan unde va primi o recompensă de 30 leĭ.

A APĂRUT

Calendarul DACIA

PE ANUL 1898

SUB DIRECŢIUNEA D-LUĬ

I. L. CARAGIALE

Cuprinsul bogat al Calendarului „DACIA“, *întrece în artă şi bucăţĭ literare, tot ce a apărut pînă acum. Vederile principale ale Iaşuluĭ, redate în admirabile clişee, sunt, în adevĕr, adevărate capo d'opere — iar în partea literară. unde sunt publicate Nuvele, Poveştĭ, Poesiĭ etc. — şĭ-aŭ dat întîlnire toate penele de elită ale literatureĭ.*

Preţul unuĭ exemplar pe hîrtie velină 1 leŭ 25; pe hîrtie de lux 2 leĭ 50.

Depositul general la Tipografia „DACIA“ strada Golia 42. De vînzare se găseşte la principalele librăriĭ din ţară.

Agenţia Teatrală

28—Str. Lăpuşneanu—28

Primeşte abonamente, anunciurĭ şi orĭ-ce soiŭ de publicaţiunĭ pentrŭ ziarul *„L'Indépendance Roumaine“* şi revistele *„La Grande Toilette des Dames“*, *„Les petites Gravures“* şi *„La Confection“*.

Emite *bilete de Wagons-Lits* pentru ţară şi străinatate şi *bilete Circulare* pe toate liniile ferate ale Europeĭ şi toate combinaţile uzitatei

De vînzare via fosta Mantu Daraban, casa bună de locuit, 5 pogóne vie etc. situată la soşaua Buciumĭ departare de 4 chilometre de Iaşĭ

A se adressa la D-l avocat Bădărău

D. S. IONESCU

FRISER - PARFUMER

Iaşĭ, No. 30, Strada Golia No. 30.

MARE ASORTIMENT DE PARFUMERII

NEGRITINĂ ŞI FLAVULINĂ

(tinctură pentru colorat părul)

APA DE CHININĂ

preparaţiune proprie, remediu sigur contra mătreţeĭ

1 LEU FLACONUL

LIBRARIA şi PAPETERIA

TH. P. MAXIMOVICĬ

IAŞI. — Str. GOLIA No. 54.

Recomandă bogatul seu asortiment în **articole de şcoală, articole de birou, hărtie de poştă în cutiĭ**, colorată şi fantazie în diferite formate, **articole de pictură**, boele aquarele, pensoane, palete, pănză şi cele necesare la studiu pentru scolarĭ.

Cărţĭ pentru premiĭ.

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA“

de la COPOU, lîngă Iaşi

proprietatea d-luĭ **Ión S. Ionescu**

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somităţile medicale, maĭ ales prin abondenţa sulfaţilor de *sodiu* şi *litiu* ce conţine.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgaţie, nu face nicĭ un deranjament în stomah şi nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vânzare la toate farmaciile şi drogheriile.

Depositul şi orĭ-ce informaţiĭ la d. *I. S. Ionescu*, strada Alexandri No. 11, Iaşĭ.

Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *Bucureştĭ, str. Vesteĭ No. 15.*

Farmacia Andreĭ Cruceanu

din

TĂRGU-NEAMŢ

Subsemnatul am onoare a inştiinţa pe onorabilul Public, care este hotărît a visita în timpul vereĭ oraşul Târgu-Neamţ, renumitele băĭ de la oglinzĭ, sau splendidele locurĭ de vară din împrejuirimile oraşuluĭ Tg.-Neamţ, că din luna Ianuarie a. c. am luat în posesie Farmacia din acest oraş şi că n'am cruţat muncă nicĭ banĭ pentru a o rîdica la nivelul farmaciilor celor maĭ moderne, înzestrînd'o tot odată în belşug cu din toate necesare; aducînd pe lîngă un deposit mare de drogherie, preparate străine, articole de cautciuc, săpunerie, parfumerie, Eau de cologne, etc. etc., şi un mare deposit de ape minerale din ţară şi străintate direct de la Surse...

Ast-fel că sunt în posibilitate de a ser vi pe onorabiliĭ visitatorĭ, cu din toate ce se atinge de branşa mea de farmacist.

CU STIMĂ

Andreĭ Crucianu

Pour avoir de la Véritable Eau de Vichy

La vogue si justement méritée de l'eau de Vichy dans notre pays a suscité de nombreuses imitations qu'on cherche a lui substituer. Pour être cetrain d'avoir de l'eau de Vichy naturelle et authentique, il faut toujours reclamer l'une des trois sources qui appartiennent á l'Etat français: *Vichy-Célestins, Vichy-Hôpital* ou *Vichy-Grande-Grille.* L'eau de ces sources, embouteillée, sous le contrôle et la garantie de l'Etat français, se conserve parfaitement, sans perdre de ses qualités par le transport. Exigez donc toujours l'un des noms: *Célestins, Hôpital* ou *Grande-Grille*, imprimés en lettres blanches sur fond noir, sur l'étiquette et sur la capsule.

16000 leĭ sunt de dat cu împrumut cu ipotecă, fie într'o singură sumă, fie în sume parţiale.

A se adresa la d-l avocat Bădărĕŭ, 36 strada Păcurarĭ Iaşĭ.

Alexandru A. Bădărău

Avocat

Strada Păcurarĭ

G. ADAMESCU

MANUAL DE POETICĂ

pentru

ŞCOALELE ROMÂNEŞTI

Exemple, regule, analize literare, notiţe istorice.

Un volum de 550 paginĭ, (garmond, petit şi nonpareil).

PREŢUL 5 LEI

Depozit general: Librăria LA BISERICA ALBĂ, CALEA VICTORIEI Bucureştĭ. 58

A. G. DABIJA

AVOCAT

S'a mutat strada Golia 67, vis-à-vis de Redacţia ziaruluĭ «Opinia».

SOCIETATE ROMÂNĂ

DE

Asigurărĭ Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA“

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:

INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieţeĭ“ „GENERALA“ *asigură:*

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.

b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).

c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţilor la moartea părinteluĭ.

d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala“** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237,855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.

2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala“** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.

3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala“** îĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi îĭ eliberează şi o poliţă ach tată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala“** îĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA“ maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ“** din Brăila, la Succursala din Bucureştĭ, 2 Strada Smârdan, şi la toate agenţiile din ţară.

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat Cl. I. Lei	Cl. I. B.	Cl. II Lei	Cl. II B.	Cl. III Lei	Cl. III B.
Paşcanĭ	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ	18	20	12	85	8	85
Roman	12	55	9	05	6	25
Bacău	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ	26	75	17	65	11	57
R. Sarat	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ	26	35	17	35	—	—
Brăila	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ	22	45	15	10	10	25
R. Sarat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

La Librăria

Th. MAXIMOVICI

din Iaşĭ, strada Golia

Se primesc abonamente la ziarul

„TRIBUNA“

din Sibiiŭ

Preţul abonamentuluĭ:

Pentru 1 an . . . . 40 leĭ

« 6 lunĭ . . . . 20 «

« 3 lunĭ . . . . 10 «

DE VINZARE

9000 vedre vin alb şi roş, recolta anilor 1891, 1892, 1985 şi 1896 din viea Naslău de pe moşia Cărjoaia îngă Cotnarĭ.

A se adresa la dl Vasile I. Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-frumos

Iasi. — „DACIA“. Tipografia-editoare P. Iliescu & D. Grossu Str. Golia.

ANUL I No. 192 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — SIMBĂTĂ 20 DECEMBRIE, 1897.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
ncep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Goliei — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In streinătate, *direct la administraţie* şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Goliei — No. 42

1590/1898

MAGISTRATURA ŞI COLECTIVIŞTIĬ

DOMNIA LEGILOR

Cu rostogolirea vertiginoasă a evenimentelor, aproape nu maĭ e vreme să se insiste în deajuns asupra faptelor păcătoase ale acestuĭ păcătos guvern.

S'ar zice că stăpînirea stîrneşte un scandal ca să înăbuşe altul — atît de regulat se produc incidentele supăratoare de cînd a încăput puterea pe mîna colectiviştilor.

Tocmaĭ cînd atenţiunea publiculuĭ e maĭ încordată asupra farseĭ cu alegerea agentuluĭ *Naţionaleĭ* ca preşedinte al Camereĭ înalte, se iveşte scandalul cu discuţiunea asupra răspunsuluĭ la mesagiŭ; — şi emoţiunea produsă de aceste singulare desbaterĭ nu se potoleşte încă, cînd se produce infamia de la Piatra-Neamţ.

Atîta s'a obicinuit lumea cu înregistrarea neomeniilor colectivităţiĭ, în cît curioşii nu se maĭ întreabă: fost-a vre un scandal azĭ? — ci: cîte scandalurĭ s'aŭ petrecut astă-zĭ?

Dar să revenim la ignominia de la Piatra.

Cînd aŭ năvălit liberaliĭ la putere, aŭ dat în judecată toate administraţiile conservatoare pentru a putea striga, pe vremea campanieĭ electorale, că regimul conservator a fost un regim necinstit. Ba, în localităţile unde această manoperă nu părea suficientă pentru a asigura succesul alegerilor, se dedea poruncă judecătorilor de instrucţie să depue în prevenţie pe ceĭ chemaţĭ în judecată.

Acesta e cazul d-luĭ C. Isăcescu, fost ajutor de primar la Piatra. A trebuit ca ministrul de justiţie să schimbe *patru* judecătorĭ de instrucţie pînă să dea peste un ignobil care să calce în picioare toate principiile de dreptate şi să arunce un om în puşcărie pe motive atît de ridicule în cît însăşĭ administraţia, care a înscenat procesul, fuge azĭ de judecarea luĭ.

Dar în fine s'a sorocit procesul şi de la prima înfăţişare s'a dovedit ţesătura de infamiĭ la care se dedase o administraţie fără scrupule pentru a compromite pe un adversar politic. Dovezile produse de către fostul ajutor de primar erau aşa de zdrobitoare, în cît rezultatul procesuluĭ nu maĭ lăsa nicĭ o îndoială. D. Isăcescu ar fi fost achitat şi sentinţa aceasta ar fi osîndit pe prefect, iniţiatorul procesuluĭ.

Spre a se evita această soluţie ruşinoasă pentru reprezentanţiĭ din localitate aĭ colectivităţiĭ infame, s'aŭ exercitat presiunĭ neînchipuite pînă să se ajungă la o amînare.

Deja faptul de a se căuta cu orĭ-ce preţ amînarea unuĭ proces în care figura ca intimat un neînduplecat adversar politic, învedera inanitatea acţiuneĭ şi zădărnicia capetelor de acuzaţie.

Dar lucrul nu s'a oprit aci. Cu toată subornarea martorilor şi cu tot zelul poliţieĭ de a impedeca îndeplinirea procedureĭ pentru termenul următor, procesul s'a înfăţişat deună-zĭ din noŭ. Cu prilejul desbaterilor, s'a văzut încă o dată că procesul, în definitiv, nu era al fostuluĭ ajutor de primar ci al primaruluĭ şi prefectuluĭ actual, carĭ, angajaţĭ pe o cale mizerabilă, nu ştiŭ cum să iasă din propria lor cursă. De aceea, pentru a împedeca de a se pronunţa o sentinţă care ar fi desvălit tot odiosul acesteĭ criminale încercărĭ, administraţia a căutat de iznoavă să amîne procesul. Numaĭ eraŭ de astă dată, însă, nicĭ pretexte — şi a trebuit să se ia taurul de coarne.

Prefectul a comunicat telegrafic cazul ministruluĭ şi d. Djuvara a descomplectat tribunalul telegrafic.

La 7 ceasurĭ seara, după ce procurorul îşĭ terminase rechizitorul şi parte din avocaţĭ prezintaseră deja apărarea, a sosit o depeşă care încunoştiinţa pe preşedintele tribunaluluĭ că judecătorul de şedinţă a fost destituit!

S'a amînat procesul, fireşte, din noŭ — dar pentru public hotărîrea e rostită: guvernul de mişeĭ care săvîrşeşte aşa fără de legĭ, e un guvern osîndit — şi cinicii aceştia carĭ ar necinsti o temniţă, aŭ îndrăsneala să se laude că, dacă sunt păcătoşĭ în toate direcţiunile, aŭ reînţronat cel puţin domnia legilor!

G. Rădulescu.

UN CARACTER!

D. Mitiţă Sturdza este tipul omuluĭ de caracter, aşa, neapărat, cum înţălege d-sa lucrul.

„Am venit fiind-că m'a chemat d. I. Brăteanu şi mĕ voĭ duce cînd mĕ va da.... „imĭ va zice să mă duc! — a spus d-sa acum cîţĭ-va anĭ în Cameră, rĕspunzînd unor liberalĭ carĭ nu puteaŭ să'l sufere, şi de aceştia are d-sa mulţĭ.

Numărul liberalilor de felul acesta sporind azĭ şi maĭ mult, ne-apărat că şi situaţia d-luĭ Sturdza faţă cu simpatiile partiduluĭ devine din ce în ce maĭ şubredă, şi prin urmare şi condiţiunele de împăcare ce i se impun aŭ din ce în ce un caracter tot maĭ oneros pentru prestigiul seŭ ca şef.

Dar d. Sturdza nu este om de principiŭ şi nicĭ vrea să ştie de asemenea fleacurĭ.

Cu ocazia unor propunerĭ ce 'i s'ar fi făcut în mod cu totul discret zilele trecute din noŭ de către disidenţĭ, d-sa ar fi rĕspuns, se zice, categoric:

„Puţin imĭ pasă de opinia publică, şi „maĭ puţin încă de aceea a partiduluĭ. Che„mat de încrederea Regeluĭ la putere, *je „suis, j'y reste,* şi cînd imĭ va zice să mă „duc, mă voĭ duce!“

Iată de ce aurelianiştiĭ 'şi-aŭ luat nădejdea de vre-o înţălegere cu premierul şi de ce fac eĭ azĭ din necesitate, virtute.

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Răzbunare. Aseară artiştiĭ noştri dramaticĭ se puteau considera răzbunaţĭ în potriva injurieĭ ce li se aruncă mereŭ: că din pricina *lor* nu vine norodul la teatru.

Răzbunaţĭ — pentru că teatrul era aproape literalminte gol şi sus şi jos, gol ca la o reprezentaţie a teatruluĭ naţional.

Şi cu toate acestea era un spectacol francez pe scenă; Marcelle Josset juca „Les surprises du divorce“ o foarte hazlie comedie pariziană, pe cînd trupa noastră dramatică nu juca decît o comedie într'un singur act. Şi nu va fi nimenĭ atît de crud să insinueze glumeţ că atîta a fost de-ajuns ca să facă gol în jurul spectacoluluĭ trupeĭ franceze.

Adevărul e că Iaşul se arată în cursul acesteĭ ierne foarte avar pentru cheltuelĭ de lux; par'că ar fi destinat banii în folosul saracilor. Iaşul e sărac el însuşĭ ca totalitate şi senzaţia necesară produsă în iarna trecută de noul teatru astă-zĭ şi-a contenit efectul, lumea e maĭ puţin *nevoită* să se manifesteze, să pozeze, să se supuie modeĭ şi restriştei. Un public tot maĭ puţin numeros îşĭ îngăduie luxul de a plăti la teatru loja orĭ stalul.

Trupa noastră dramatică se poate mîngăia: nu e vina *eĭ* dacă nu vine publicul la teatru, ci a împrejurărilor. Dovadă spectacolul de-asară.

O bandă de anarhişti

Poliţieĭ din Bruxelles i-a succes de a prinde o bandă de anarhiştĭ, care se compune din 10 indivizĭ. Din bandă fac parte indivizĭ de toate naţionalităţile. Eĭ se îndeletniceaŭ cu contra facerea de bilete ipotecare belgiene, germane şi franceze şi pare a fi avut ramificaţiunĭ şi în alte oraşe.

Poliţia a străbătut în chiar casa anarhiştilor şi i-a găsit la lucru. Eĭ aŭ descărcat focurĭ de revolver asupra agenţilor: unul a fost ucis, alţiĭ aŭ căpătat leziunĭ grave.

O mulţime de bilete ipotecare aŭ fost confiscate.

Justiţia sub colectivişti

Doftoria d-luĭ Stătescu. — Scandalul de la Piatra. — Magistratura din Iaşĭ. — Inamovibilitatea.

Dacă 'i zice Stătescu saŭ Djuvara, puţin importă. Sistemul este din fericire acelaşĭ: este vechia şi nenorocita şcoală a domnuluĭ Stătescu, acea de a face din judecător o simplă unealtă poliţienească.

Şcoala 'şi reia cursurile, incetul cu încetul. Cu toată situaţia desperată a partiduluĭ, cu toată nesiguranţa zileĭ de mîne, ministrul justiţieĭ nu se sfieşte a traduce în fapt cerinţele telefonice ale prefecţilor.

Goana 'n magistratura, cea maĭ urîtă d'intre degradările morale, se pune în practică la cel maĭ neînsemnat simptom de abatere *a magistratuluĭ.*

Scandalul de la Piatra

Am inregistrat atîtea abuzurĭ comise de colectiviştĭ, încît un caz noŭ nu ne maĭ surprinde. Dar faptul petrecut la tribunalul de Piatra N. numaĭ constitue un abuz şi o necunoaştere totală a justiţieĭ în genere.

Un proces politic a fost inscenat foasteĭ administraţiunĭ pietrene. Tot arsenalul de calomniĭ, intrigĭ, ameninţărĭ şi intimidărĭ, a fost pus în joc. Doĭ judecătorĭ şi un jude-instructor, carĭ n'aŭ voit să se preteze la realizarea propunerilor infame ale satrapilor localĭ, aŭ fost permutaţĭ.

Terminele se amînaŭ spre a prelungi torturile morale ale acuzaţilor. Politiştii mişunaŭ prin casele martorilor, învăţînd pe uniĭ în ce fel să depue, pe alţiĭ să nu se prezinte.

Infamia aceasta, mijlocul acesta barbar de a combate vrîjmaşul politic, nu s'a putut eterniza.

Un judecător, inamic personal al unuia din acuzaţi nu s'a sfiit de a participa la proces. Procesul s'a judecat în aceste condiţiunĭ anormale.

După depunerea martorilor, favorabile acuzaţilor, administraţia locală, văzînd toată infamia eĭ spulberată, a dat busna la telefon şi atuncĭ am văzut'o şi pe aceasta sub regimul colectivist: un magistrat destituit telegrafic — noaptea.

Ministrul justiţieĭ s'a înduioşat de cererile prefectuluĭ şi, pentru a salva onoarea acestuia, a comis un act de cea maĭ scîrboasă specie.

Tribunalul descomplectîndu-se în modul acesta, procesul a fost amînat.

Magistratura din Iaşĭ

Dacă faptul petrecut la Piatra-N. este unic în felul seu, apoĭ destituirele aceste, nemotivate şi neaşteptate, sunt generale.

Celebrul Ştefan Şendrea, ministru al justiţieĭ pe vremea colectiviştilor, s'a ilustrat şi el prin un fapt original. *El a permutat pe judecătorul ieşan, C. Grigoriu, în ziua în care întreg ministerul era* demisionat.

Şi a făcut-o aceasta pentru un fapt de natură atît de ordinară, încît ni ie silă să maĭ amintim despre el.

Parchetul de Iaşĭ a fost primenit de vre-o 4 orĭ. Primul procuror, Savel Manu, a fost sacrificat şi aceeaşĭ soartă au avut-o şi d-niĭ G. S. Crupenski, magistrat integru, şi D. Costache.

D. Eugeniu Stătescu, pe vremea cînd era ministru în prima formaţiune ministerială, nutrea o idee şi maĭ amabilă. Voia să desfiinţeze una din cele două secţiunĭ ale curţeĭ noastre de apel, căcĭ foarte mulţĭ din magistraţiĭ de aci nu convin ilustruluĭ jurisconsult.

D. Stătescu, jndecînd probabil partidul după forţa de altă dată, se gîndea la vremurile cînd d-sa demisiona de la minister spre a pleda într'un proces pătimaş.

Şi voia d. Stătescu să desfiinţeze una din secţiunĭ spre a o reînfiinţa la prima ocazie. N'a izbutit în plan şi de aceea d. Mîndru ie numaĭ procuror general, ci nu prezident al curţeĭ de apel.

*

Şi ce ar maĭ fi fost dacă conservatoriĭ, uitînd că după eĭ au să vie colectiviştii, n'ar fi avut ideea sănătoasă de a proclama neatîrnarea uneĭ bune părţĭ a magistratureĭ.

Ar fi fost în toată ţara ca la Piatra-Neamţ!

Nelegiuirĭ Ungureştĭ

Nelegiuirile stăpînireĭ ungureşti şi ciracilor eĭ se ţin lanţ. Nu e zi, să nu avem de înregistrat cel puţin o nouă volnicie sălbatică. Iată ce ştire revoltătoare se anunţă din Feleacul-săsesc:

In vremea din urmă Unguriĭ din comună aŭ pornit o turbată *campanie contra şcoaleĭ romîneştĭ confesionale, în scopul barbar de a o nimici,* **de dragul şcoaleĭ de stat, ce fără nicĭ o trebuinţă s'a întemeiat în comună, pentru a servi scopurilor ticăloase ale maghiarisăreĭ. Poporul, în frunte cu preotul Mihaĭ Baciu, a resistat voiniceşte dar în sfîrşit** *forţa brutală a învins (*

In ziua sfîntuluĭ Nicolae 6 (18) Decembre, *şcoala a fost închisă cu panduri! Slugĭ înarmate ale stăpînireĭ aŭ fost postate în uşile şcoaleĭ* **şi nu lăsaŭ pe şcolarĭ să intre, ci cu** *forţa 'i sileaŭ să meargă la şcoala ungurească.* **Preotul a fost ameninţat de protopretor, că va** *fi dat în judecată pentru „agitoţie“,* **iar învăţătoruluĭ i s'a spus, că în 24 de ceasurĭ** *va fi scos din sat şi aruncat peste hotare!*

Iată, în toată mîrşăvenia, *despotismul şi barbaria stăpînireĭ!*

ISVODUL MESAGIULUI

Formalitatea graţioasă pe care o fac Camerile ca rĕspuns la adresa Tronuluĭ, a fost, de rîndul acesta, maĭ scurtă şi maĭ ieftină de cît în tot d'auna — cu toată gălăgia pe care o fac opozanţiĭ în vecĭ nemulţumiţĭ.

S'a discutat 4 zile la Senat şi 5 la Cameră — de unde altă dată se desbătea cu săptămînile.

E adevărat că 9 zile sunt de ajuns pentru ca liberaliĭ să'şĭ spue reciproc amabilităţĭ carĭ lasă urme de sînge pe obrazul subţire — dar faptul e că de astă dată 'şĭ aŭ tras palmele repede şi cu spor.

Iată acum, exact şi cît se poate de imparţial, nota acestuĭ frăţesc pugilat:

Aŭ fost trecuţĭ ca prezenţĭ la apel cîte 82 de senatorĭ, încluziv ceĭ carĭ 'şĭ ţin şedinţele la bufet. Or, 82×25=2,050.

Ceea ce, socotit pe 4 zile, face: 8200 de leĭ.

La Cameră veneaŭ de regulă cîte 125 de deputaţĭ; pe la jumătatea şedinţeĭ fugeaŭ jumătate, dar fiind că pentru diurnă sunt toţĭ înscrişĭ, face 3125 de leĭ pe zi. Inmulţind această cifră cu 5, numărul şedinţelor cît s'a desbătut rĕspunsul la mesagiŭ, găsim 15625 de leĭ.

Decĭ, 8200+15625=23825.

Aşa dar nu s'aŭ cheltuit de cît vre-o două miĭ de galbenĭ ca să se monteze comedia burbscă pe care o jucă trupa de varietăţĭ a d-luĭ Sturdza ca rĕspuns la discursul Tronuluĭ.

E aproape gratis — cum vedeţĭ.

Nu e vorbă, în socoteala aceasta nu întră nicĭ paharele sparte de elocuenţa resboĭnică a d-luĭ Palladi, nicĭ batistele uzate de d. Sturdza pentru a seca potopul de lacrimĭ carĭ îl podideaŭ de cîte orĭ evoca spiritul luĭ Ion Brătianu. Nu, negreşit, fiind-că socoteala e făcută cu aproximaţie; dacă aşĭ fi căutat să fac un isvod exact, atuncĭ ar fi trebuit să trec la partidă şi halbele preşedinteluĭ — ceea ce ar fi făcut socoteala interminabilă.

Jocu.

Cum se scrie Papeĭ

In ultimele zile s'a vorbit mult prin ziare de Papa Leon XIII. Nu numaĭ că discursul celuĭ maĭ înalt reprezentant al Catolicismuluĭ, rostit cu prilejul Crăciunuluĭ, a dat loc la oare-carĭ comentariĭ şi discuţiĭ dar în diverse împrejurărĭ de actualitate numele sau figura Papeĭ s'au ivit. Aşa, bună oră chiar în afacerea Dreyfus. Se ştie că d-na Lucia Dreyfus a adresat o prea duioasă scrisoare luĭ Leon XIII cerînd ca să intervie cu suprema sa autoritate în favoarea exilatuluĭ eĭ soţ.

*

Scris-a în adevăr Lucia Dreyfus Papeĭ Leon XIII? S'a afirmat şi s'a negat faptul acesta, dat fiind că e lucru greu să se adreseze cine-va Papeĭ şi cu atît maĭ greu să obţie un răspuns.

La Vatican nu se îndeplineşte totdeauna maxima creştină: cere şi ţi se va da. Dărnicia Papeĭ se manifestă foarte rar şi cu o nespusă zgîrcenie. Aceasta se explică poate prin faptul că sunt din cale-afară numeroase cererile ce se adresează la Roma.

Se citează ca pilde rare ordinele date de Papa Leon XIII luĭ Bismarck şi altor două-treĭ personagiĭ ilustre, fără ca să fi solicitat favoarea sfîntuluĭ vicar.

Numărul scrisorilor ce sosesc la Vatican este grozav de mare; poşta italiană depune la uşa de bronz, în termen mijlociu, 20,000 de plicurĭ pe zi. Toate scrisorile sunt înregistrate la sosire apoĭ distribuite congregaţiilor respective. Aceĭ cunoscătorĭ întrebuinţează pentru a scrie suveranuluĭ-pontife o hîrtie specială numită *carta palomba.*

Scrisoarea trebuie să fie în latineşte, dar calitatea e indiferentă; hîrtia trebuie însă să fie de calitate superioară. Inceputul scrisoriĭ este în totdeauna: Beatissime Pater.

*

Solicitatorul nu are voie să uite a-şĭ spune prenumele. Respectul numeluĭ de botez este păstrat în mod feodal şi Curia nicĭ odată n'ar da respuns vre-uneĭ scrisorĭ iscălită de un singur nume patronimic.

Plicul pecetluit cu ceară albă poartă adresa: Sanctitati Suae Leoni Papae XIII, feliciter regnanti. Şi aşa feliŭ ajunge cu siguranţă în biurourile papale unde poate rămînea pentru veşnicie.

Ca să ajungă cine-va ca să fie cetit de Papa, lucrul e foarte greu. Plicul trebue să fie trimis unuĭ prelat al curţeĭ romane sau unuĭ diplomat priceput în ale Vaticanuluĭ. Comisionerul care poartă plicul în mîna dreaptă şi o pomană grasă în cea stîngă, numaĭ acela are şansa de a izbuti. Dacă bună oară e vorba de aprobarea vre-uneĭ cărţĭ — sau de *binecuvîntarea* eĭ, lucrul cel maĭ necesar e partea bănească. Se citează faptul că un dentist care a scris o carte despre *Proteza dentară* a trimis Vaticanuluĭ un exemplar în care toate foile textuluĭ fusese înlocuite cu... bancnote. Şi tratatul a fost... binecuvîntat.

*

In ceea ce priveşte răspunsul la scrisorile adresate, el se poate obţinea în treĭ chipurĭ.

Ceva maĭ mult de cît nimic e răspunsul secretaruluĭ; acesta răspunde corespondenţelor de mică importanţă sau donaţiunilor puţin însămnate.

Daca însă solicitatorul are stăruinţĭ şi bănet, răspunsul poate să-ĭ vie din partea cardinaluluĭ Rampolla — acelaşĭ care a desminţit zilele acestea ştirea despre o scrisoare a d-neĭ Dreyfus către Papa. Răspunsul Eminenţeĭ angajază întru cîtva curtea romană dar nu şi Papalitatea însă-şĭ.

In sfîrşit sunt respunsurile Papeĭ însuşĭ, foarte rare şi foarte însemnate, care încep cu: «Dilecte fili» şi poate inscripţia: «Datum Romae apud sanctum Petrum...»

Respunsul e de ordinar scurt, precis, laconic uneorĭ. Se citează, bună oară, respunsul către Preotul care se ruga să fie deslegat de jurămîntul castităţeĭ, la care Leon XIII a respuns: Sit castus aut pereat... Castitate sau Moarte!...

Cel maĭ precis însă se zice că era Papa Inocenţiŭ X care refuza totul — pentru care fusese supranumit «Monsignor Nonsipuo» — Domnul Nusepoate...

Blag.

DE INVIERE*)

— —

In spital, la miezul nopţeĭ, pe la geamurĭ luminate
Staŭ toţĭ bolnaviĭ gramadă... feţe palide uscate.
Rugăciunile s'asculte sinceri şi solemnĭ s'adună,
Tinguirile lor triste luĭ Hristos plîngînd să spună.

Sub făcliile aprinse le sticlesc ochiĭ 'n orbite
Răspîndind pînă departe luciri triste, chinuite...
La biserica din curte ies toţĭ preoţiĭ şi cîntă,
Coru 'ncetişor s'aude ca jăluire sfîntă;

Iar din cînd în cînd prin turnurĭ sună clopotele toate,
Pe cînd mişună'n lumină miĭ de capete plecate—
Ceru-ĭ liniştit, albastru, noaptea-ĭ caldă şi 'nstelată—
Intr'o cameră, pe patu-ĭ de durere sfîşiată

O copilă'n agonie îşĭ dă ultima suflare;
Lîngă dînsa păzitoarea stă privind cu nepasare.
Mezul nopţeĭ trist răsună — glas sinistru de aramă—
Buza-ĭ tremură copileĭ şi 'ntr'un şopt îngînă „mamă"...

PĂRERI TEATRALE

RUY-BLAS

— —

Maĭ întâĭ cat să cer ertare cetitoruluĭ, că abia astăzĭ vorbesc ceva despre reprezentarea acesteĭ piese, care a avut loc Duminică în 14 ale curenteĭ, cînd aş putea să mă ocup de reprezentaţiile d-reĭ Marcelle Josset. La timp însă voiŭ vorbi şi despre aceste.

Se zice că Ruy-Blas a fost al doilea debut al pseudonimuluĭ tînăr Al leaneĭ N. V. Nu ştiu dacă e adevărat, orĭ cum însă comitetul teatral ar trebui să adopte măsura asta în ce priveşte angajările de gagiştĭ.

D. Vasilescu (Al leaneĭ N. V.) a fost angajat ca gagist cu 300 leĭ lunar. In urma însă a slabelor probe de dispoziţie pentru tragedie, căreia pare că d-sa vrea să se dedice exclusiv, comitetul judecînd după debutul slăbuţ din *Romeo şi Julieta* şi debutul cu totul şters din *Ruy-Blas*, ar putea fără cea maĭ mică remuşcare să anuleze angajamentul d-luĭ Vasilescu; afară de cazul cînd d-sa s'ar decide a lăsa de-oparte tragediile, cu carĭ pare a nu avea nimic nicĭ în clin nicĭ în mînecă, şi a se prezinta publiculuĭ într'o comedie de exemplu, pentru ca să-l putem judeca şi aiurea. Şi tocmaĭ de asta spuneam; că a se pune între condiţiunile de angajare gagiştilor şi debuturile, este o bună măsură, maĭ ales în teatrul noştru în care avem aşa de mulţĭ artiştĭ şi atît de puţinĭ actorĭ, şi care e aşa de îndărăt materialicește. D. Vasilescu îmĭ face impresia unuĭ visător, a unuĭ Ruy-Blas oare-care, însă nu pe scenă, în faţa lumeĭ, ci la d-luĭ acasă. D. Vasilescu spune relativ bine versurile, le simte, are inimă, are dor de muncă, sete de glorie; n'are însă nimic din cele ce-ĭ trebuesc unuĭ actor. N'are trup, n'are voce, n'are figură; şi numaĭ cu inima şi cu voinţa nu se face teatru. De-ar fi aşa, cîţĭ artiştĭ genialĭ poate, n'ar răsări dintre oameniĭ cu inimă, carĭ iubesc teatrul maĭ mult de cît orĭce pe lume? Dar vezĭ, eĭ sunt oamenĭ înţălepţĭ şi-şĭ zic «să-l iubesc, să-l ascult, dar să nu-l ating.... căcĭ l'aş profana».

Nu zic acestea pentru a lovi în inima d-luĭ Vasilescu, ci aşĭ vrea prietineşte să-l fac să priceapă că nu-ĭ teatrul pentru d-sa, sau cel puţin tragedia, de vreme ce în comedieîncă nu l'am văzut. De simte în D-sa *focul sacru*, încerce în altă ramură a arteĭ, căcĭ, o repet, nu-ĭ de ajuns să fiĭ «ver de terre amoureux d'une étoile», şi să ştiĭ a recita versurĭ, pentru ca să fiĭ un bun tragedian, poate cel mult un poet mediocru. Rolul *Ruy-Blas* cere multe lucrurĭ artistuluĭ, care-l interpretă, şi un Mounet-Sully orĭ un Manolescu doar de aŭ putut fi la înălţimea roluluĭ lor. Dar tînărul Vasilescu?... Ce are el cu Ruy-Blas, orĭ ce are Hecuba cu el?, cum ar zice Dl Dragomir. Dintre toţĭ actoriĭ romînĭ carĭ aŭ jucat în Iaşĭ pe Ruy-Blas, lasă că afară de Manolescu, n'a fost nicĭ unul un adevărat Ruy-Blas, dar dintre toţĭ Dl Vasilescu a fost cel maĭ «slab». D-niĭ Sturza—Doria, Popovicĭ junior, Leonescu din Bucureştĭ ne-au înfăţişat în diferite epocĭ pe eroul luĭ Victor Hugo, d. Vasilescu ni la reprezentat în copilărie. Şi maĭ la urmă chiar piesa asta, nu-ĭ o străşnicie; mie unuia îmĭ face impresia uneĭ melodrame în versurĭ frumoase. In fie-care act intriga se bazează pe aceia că cine-va ascultă pe după uşă; asta loveşte în puterea sentimentuluĭ, şi un observator maĭ atent se simte desgustat de la un timp; şapoĭ nicĭ nu maĭ conrespunde cerinţelor moderne ale teatruluĭ. Dl Dragomir s'a remarcat în „Don Salluste", a pus multă ironie şi inteligenţă în interpretarea frumosuluĭ seŭ rol; ce pacat că-ĭ place să cînte aşa de stacato versurile..- e supărător pentru ureche, d-le Dragomir, am văzut mulţĭ în rîndurile întâĭ de staluri dormind de ticăială monotonă a cînteculuĭ D-tale. Dl Ionescu a fost cel maĭ bine, în «Don Cezar» D-sa e în apele sale... Dacă ar juca totdeauna în acest gen de sigur că ar deveni un artist chic. Morţun ne-a adus aminte reposatul Dimitrescu. D-na Pruteanu a fost o regină drăguţă; am văzut-o maĭ bine însă în acest rol altă dată. Poate că nu-ĭ plăcea noul Ruy-Blas de nu şi-a pus toată puterea talentuluĭ seŭ.

Crit,

*) Din volumul „Versurĭ" de Gordon, care va apărea în curînd în editura tipografieĭ „Dacia" proprietatea d-lor Iliescu & Grosu.

Note teatrale

— —

Astă-zĭ, Sîmbătă, ultima representaţie a d-neĭ Josset cu *Frou-Frou*.

***

Duminică se va representa *Hamlet* cu d-nul *Borelli*, pentru săracĭ din Iaşĭ. Această representaţie este organizată de comună.

***

In primăvară d-nul Doria, artist societar al teatruluĭ, face un turneu în direcţiunea d-sale; va da cincĭ reprezentaţiĭ la Bucureştĭ, şi cincĭ în Galaţĭ-Brăila. Repertorul este compus din piese moderne: *Amori tristi, Amori senza stima, Necinstiţiĭ, Amicul femeilor* şi *Les Tenailles*. (In lanţ).

Din Iaşĭ nu va lua de cît pe d-na Pruteanu şi pe d. Penel, restul trupeĭ va fi complectat cu artiştĭ aĭ teatruluĭ naţional din Bucureştĭ.

INFORMAŢII

— —

Am vorbit despre plecarea domnuluĭ medic primar al judeţuluĭ şi a procoruluĭ Manea la Belceştĭ, în scop de a dispune desgroparea cadavruluĭ uneĭ femeĭ, care ar fi sucombat otrăvită de rachiu.

Intestinele aŭ fost trimise la institutul chimic din Bucureştĭ.

— —

Pentru a putea construi clădirĭ şcolare în judeţ, consiliul general al judeţuluĭ Vasluiŭ, a cerut ministeruluĭ un ajutor de 600,000 leĭ. In acest scop ministrul de interne va depune un proiect de lege pe biroul Camereĭ.

— —

La San-Remo a încetat din viaţă doamna Susanna Landaŭ, fiica domnuluĭ M. Packer din Iaşĭ.

Rămăşiţele mortuare ale defuncteĭ aŭ fost aduse alaltăierĭ în Iaşĭ. Inmormîntarea a avut loc în faţa unuĭ public numeros.

— —

In lumea tribunalelor se dă ca sigur că d. Dimache, consilier la Curtea de Apel, va lua cu începere de la 1 Ianuarie concediu, iară pe ziua de 1 Aprilie 1898 îşĭ va regula drepturile la pensie. D. Dimache are deja 48 anĭ de serviciu şi dacă ar voi şi legea ar permite-o ar pute să fie încă mulţĭ anĭ foarte util justiţieĭ.

Candidează deja de pe acum la acest loc numaĭ din Iaşĭ d-niĭ C. Penescu, Teodor Mîndru, M. Vidraşcu prim-preşedinte al tribunaluluĭ şi T. Crivăţ, preşedinte.

Dintre magistraţĭ de provincie se vorbeşte că ar candida pentru acelaşĭ loc: d-niĭ C. Buzdugan, preşedinte la trib. Bacău, I. Ciuleĭ preşedintele trib. Botoşanĭ, V. Tataru preşedintele trib. Vasluiŭ.

— —

Sfîrşitul uneĭ afacerĭ... *sensaţionale*: primul-procuror negăsind că celebra (!) schiţă „La mahală" din *Şandramaua* intruneşte elementele de calomnie, a clasat dosariul.

— —

Administraţia comunală se află în mare încurcătură din cauza propunereĭ d-luĭ Livadidi-Filipescu, privitor la transportul cărneĭ de la abator.

Pe de oparte, însemnaţiĭ colectiviştĭ din localitate susţin propunerea, iar pe de altă parte, uniĭ consilierĭ, în frunte cu părintele Vereanu se opun din răsputerĭ.

Chiar dacă contractul se va admite, se vor face importante modificărĭ.

Intre altele se va prevedea că primăria nu va putea refuza autorizaţia, cînd un măcelar va cere să transporte cu căruţa sa, carnea ce-ĭ aparţine.

Şi tocmaĭ aceasta nu convine d-lor Filipescu şi Lividadi carĭ ar dori înfiinţarea unuĭ soĭ de monopol.

— —

La ferma model de la Laza, judeţul Vasluiŭ, se va crea o topitorie model.

Ea se va construi după modelul topitoriilor similare, existente în Austria.

— —

D. Neculaĭ Creţulescu, presidentul Academieĭ Romîne, socrul regretatuluĭ G. Em. Lahovari, a luat direcţiunea ziaruluĭ Indépendance Roumaine.

Cu această ocazie ziarul frances a incetat de a maĭ apărea încadrat în doliu.

— —

Amintim cetitorilor că Duminecă va avea loc, în aulă noueĭ universităţĭ, conferinţa d-luĭ Găvănescul, despre Nietschze.

— —

Şedinţa de ierĭ a consiliuluĭ comunal n'a putut avea loc din cauza că consilieriĭ n'aŭ respuns invitaţieĭ d-luĭ Tacu de a veni la şedinţă.

— —

Curtea de apel secţia a II a respins apelul făcut de uniĭ creditorĭ, carĭ cereau ca firma manufacturieră Eskenasy să fie declarată în stare de faliment.

— —

Recursul luĭ Leff—*respins*.—

Iosef Leff, nenorocitul soldat din Vasluĭ, care a fost condemnat de consiliul de resbel din Iaşĭ la 3 anĭ închisoare, pentru că a *ripostat* la lovitura pe care i-a dat-o un sergent—a compărut alaltaierĭ înaintea consiliuluĭ de revizie al capitaleĭ. Consiliul era compus din domnii: general Argitoianu, president, colonelĭ Coandă şi Mareş, maiorĭ Mustaţă şi Costescu. Acuzarea a fost susţinută de d. colonel Gheorghe, comisar regesc.

Recurentul a fost apărat de locotenentul în retragere, Teodorescu, care, într'o pleudarie remarcabilă a cătat a stabili că consiliul ieşan a violat legea.

Cu toate acestea şi cu toată asprimea pedepseĭ din prima instanţă, consiliul a respins recursul luĭ Iosef Leff.

3 anĭ de închisoare pentru o ripostă la lovitură—zeŭ că ie prea lată!

— —

Am inregistrat ierĭ telegrama corespondentuluĭ nostru din capitală cu privire la declaraţiunea deputatuluĭ liberal Iancovescu, că autorul articoluluĭ pe care *Independenţa* 'l reproduce după *Epoca* de la 1887, este un liberal-disident.

Iată acum în întregul eĭ scrisoarea d-luĭ I. N. Iancovescu:

Domnule Director,

Epoca a invocat mărturia mea asupra unuĭ articol privitor la duelul d-lor Ferechide-Fleva, publicat în *Epoca* în anul 1887. In urmă m'a rugat şi d. Canton Leca, arătat ca autorul acestuĭ articol, să spun ce ştiu în această privinţă.

Iată ce 'mĭ aduc aminte: In urma dueluluĭ Ferechide-Fleva, unul din tinerii liberalĭ-dizidenţĭ care oferise *Epoceĭ* colaborarea lor, mi-a adus articolul reprodus acum de unele ziare.

Eram prim-redactor al *Epoceĭ*. Am esitat un moment de a-l publica şi am întîrziat chiar publicarea luĭ. In urmă l'am publicat pentru a nu supăra nişte prietenĭ carĭ dădeaŭ ziaruluĭ un concurs tot-d'auna prietenesc.

Nu'mĭ amintesc anume cine a adus articolul; fiind dat însă că d. Caton Leca îşĭ iscălea toate articolele sale, cred că altul din liberalii-dizidenţĭ care colabora la *Epoca* a adus articolul în cestiune.

Primiţĭ, domnule Director, asigurarea osebiteĭ mele consideraţiĭ.

Ion N. Iancovescu.

1897 Decembrie 18.

Din această scrisoare resultă:

1) că autorul articoluluĭ (articol pe care de altminterĭ îl aprobăm) nu era d-nul Filipescu.

2) că autorul articoluluĭ era un liberal disident.

3) că încredinţarea d-luĭ Leca a convins pe d. Iancovescu—lucru de altminterĭ foarte firesc — că poate nu d. Leca era autorul articoluluĭ, deşi d-sa, la inceput, credea — cum a spus'o faţă cu vre-o 5 persoane — că d. Leca scrisese acel articol.

— —

Societatea comercianţilor Romînĭ

Puţinĭ ştiu de existenţa uneĭ asemenea societăţĭ care de alt-fel trăieşte de vre-o 3-4 anĭ. Intemeietorul eĭ este un modest funcţionar, d. T. Maxîm, împreună cu cîţĭ-va tinerĭ negustorĭ precum d-niĭ: Ştefănescu, Filipescu, Ionescu şi alţiĭ.

Primul act al societăţeĭ aceştia, care a pus-o în evidenţă, a fost intervenţia membrilor eĭ în cestiunea tăiereĭ porcilor la abatorul nou.

Lipsa de mijloace pentru transportul porcilor din tîrguşoarele oraşuluĭ destul de depărtate pînă la abatoriŭ, lipsa de apă, aproape complectă, aşa că trebuia să se oprească porciĭ în aceeaşĭ apă cîte 50-50 în rînd, pînă se împuţea apa; neputinţa de a pîrli porciĭ, din pricina lipseĭ grătarelor et. etc, şi la urma urmeĭ se pare chiar controlul sever, au exasperat pe măcelariĭ de porcĭ şi 'ĭ au făcut să intervie ca să li se permită să facă tăierea porcilor pe la locuinţele lor ca şi pînă acum.

Eĭ aŭ alergat la societate, unde preşedintele, d. Ştefănescu, cu tragere de inimă şi durere pentru cele istorisite de măcelarĭ, a luat afacerea pe seama sa şi a reuşit, e drept, a rezolva cestiunea *în contra aşteptăreĭ tuturor, în favoarea măcelarilor*.

Intervenţia societăţeĭ şi a d-luĭ Ştefănescuîn special a fost decisivă, trebue s'o recunoaştem, şi le aducem şi noĭ ca şi Jocu—la masa de la Centrala—aceleaşĭ laude: «*Dacă astă-zĭ o mînă de o sută de oamenĭ, a'ţĭ cîştigat o cauză nedreaptă, ce veţĭ putea face cînd veţĭ fi un mănunchiŭ puternic, bună oară de 1000 de oamenĭ, şi veţĭ lupta pentru o cauză dreaptă*?

Probabil că uniĭ măcelarĭ de porcĭ vor feşteli obrazul şi al societăţiĭ şi al d-luĭ Ştefănescu, dar asta va fi în folosul consumatorilor numeroşĭ şi poate chiar în folosul societăţeĭ, a căreĭ activitate ar fi de dorit să se îndrepte pe viitor în cestiunĭ maĭ frumoase şi maĭ umanitare

Acestea zise la adresa societăţeĭ, fără nicĭ o răutate, să ne întoarcem privirea spre administraţia comunală, rugînd'o să ne dea următoarele explicaţiunĭ.

Abatoriul porcilor nu poate funcţiona din cauza atîtora şi atîtora pricinĭ, *ceea ce este o calamitate pentru ieşenĭ*, nu maĭ rămîne îndoială.

Hala refrigerentă—s'aŭ luat dispoziţiunĭ ca să se închidă, pentru nu ştiŭ cît timp, ca să se repare.

Ghiaţă nu se poate face şi ieşeniĭ vor trebui să se răcorească tot cu ghiaţa de la iazurile infecte din împrejurimĭ.

Şi cîte altele, de care vom vorbi maĭ tîrziu, dar până atuncĭ, asupra cuĭ cad atîtea răspunderĭ grele şi până atuncĭ societatea franceză, tot continua-va a încasa 5000 de leĭ lunar?

Un consumator

— —

Sub titlul O infamie *citim următoarele în* Epoca:

D. N. Filipescu a trimis d-luĭ Lascar Catargi o scrisoare prin care îl roagă să-ĭ primească demisiunea din comitetul clubuluĭ conservator.

D. Ioan Alexandrescu, socrul d-luĭ G. Em. Lahovary, făcînd şi el parte din comitet, d. Filipescu a arătat în scrisoarea sa că, din condescendenţă pentru d. Alexandrescu care în mijlocul durereĭ sale a arătat, în această împrejurare, atîta demnitate, nu voeşte ca prin presenţa sa să redeştepte durerea colegului săŭ.

D. Ioan Alexandrescu a fost pus în cunoştinţă de acea scrisoare, iar comitetul a respins în unanimitate demisia d-luĭ Filipescu.

Ceĭ de la Drapelul, *incapabilĭ de a preţui un asemenea sentiment, aŭ avut cutezanţa de a zice că comitetul conservator a examinat dacă d. Filipescu se maĭ poate prenumăra printre membriĭ comitetulnĭ.*

Această infamie nu e cea d'întîiŭ pe care o publică Drapelul.

In privinţa acestor infamiĭ, maĭ mulţĭ membri fruntaşĭ de la Drapelul *ne-aŭ dat oare carĭ esplicaţiunĭ, pe carĭ nu le publicăm de-o camdată, aşteptînd maĭ întîiŭ lămurirele* Drapeluluĭ.

— —

Din Tecucĭ ni se scrie următoarele:

Marţĭ d. Take Ionescu a vizitat clubul conservator, unde a fost primit cu multă căldură de către amiciĭ noştriĭ.

Acest club, deşi într'un oraş mic ca Tecuciul, se compune din 54 de membriĭ şi are localul seŭ propriŭ. Infiinţarea luĭ se datoreşte bărbăţieĭ şi conservatorilor din Tecuciŭ şi în special energieĭ fraţilor Cincu.

Seara la d. Cincu a fost un mare prînz. S'aŭ ridicat toasturĭ în sănătatea d-luĭ Lascar Catargiŭ de către d. Take Ionescu, în sănătatea d-luĭ Take Ionescu de către d. Rişcanu, în sănătatea fraţilor Cincu, a conservatorilor din Tecuciŭ etc.

In urmă meseniĭ aŭ condus la gară pe d. Take Ionescu.

FOIŢA ZIARULUI „OPINIA"

46)

PARIS

de

EMILE ZOLA

CARTEA ÎNTÎIA

IV

Dar aproape îndată se şi întoarse, privindu-l cum se îndepărtează prin mulţime, cu mersul ostenit dar plin de voinţă. Reflexiunele pe care le făcu trebuiră să fi fost foarte grave şi foarte grabnic, pentru că se reîntoarcă şi să-l urmărească de departe, ca pentru a se asigura încotro se duce.

Petru privise scena, cuprins de o nelinişte mare. Aşteptarea luĭ nervoasă pentru o mare nenorocire nehotărîtă, bănuiala în care-l aruncase întîlnirile necontenite şi neexplicabile cu Salvat, surprinderea de a vedea acuma şi pe fratele luĭ amestecat în întîmplarea aceasta, îl umplu de o trebuinţă de a şti, de a asista şi de a împiedica ceva. Nu maĭ esită un moment şi urmă cu bagare de samă pe ceĭ doĭ oamenĭ.

Fu pentru dînsul o nouă emoţiune, cînd Salvat şi după el fratele seŭ Guillaume se întoarseră de-a dreptul în strada Godot-de-Mauroy. Ce fatalitate îl aducea în strada aceasta, în care era atît de grăbit să vie şi de unde numaĭ moartea luĭ Laveuve îl îndepărtase? Şi mirarea-ĭ se maĭ mări, cînd după ce perduse un moment din vedere pe Salvat, îl regăsi acuma în picioare pe trotuar, în faţa otelului Duvillard, în acelaş loc chiar în care crezuse că-l observase dimineaţa. Tocmaĭ poarta bolţeĭ otelului era deschisă în lăturĭ, din cauza reparăreĭ pavajuluĭ de sub boltă; şi lucrătoriĭ fiind plecaţĭ, bolta era larg deschisă, întunecată de noaptea care căzuse peste tot. Strada strîmtă, alăturea cu bulevardul scînteetor se îneca de umbra albastră pe care o arunca cele cîte-va becurĭ de gaz. Trecură nişte femeĭ care făcură pe Salvat să se coboare de pe trotuar. Se sui însă din noŭ, îşĭ aprinse un capăt de ţigară, cules de sub mesele vre uneĭ cafenele şi-şĭ reluă observaţia răbdător, nemişcat în faţa otelului.

Agitat de nişte cugetărĭ întunecoase, Petru se înfricoşa şi se întreba dacă nu trebuia să vorbească cu omul acesta. Aceea ce-l oprea era presenţa fratelui săŭ pe care-l văzuse ascunzîndu-se sub o poartă vecină, pîndind, gata şi el se intervie. Se mulţumea dară să nu peardă din ochĭ pe Salvat, care era mereŭ la pîndă, cu privirea fixată pe poarta otelului, neîntorcîndu-se de cît ca să privească spre bulevard ca şi cum ar fi aşteptat pe cine-va saŭ ceva, ce trebuia să vie pe acolo. In adevăr trăsura luĭ Duvillard apăru cu viziteul şi cu valetul în livrele verzĭ şi aurite, un landau înhamat foarte corect cu doĭ caĭ superbĭ.

Contra obiceiuluĭ, trăsura, care la ceasul acesta aducea pe mama saŭ pe tatăl, nu era ocupată în seara aceasta de cît de ceĭ doĭ copiĭ: Camille şi Hyacinthe. Dînşiĭ se întorceaŭ de la serbarea princeseĭ de Harn şi vorbeau liber cu nerusinarea liniştită căutînd să se întreacă unul pe altul.

— Femeele mă disgustă. Maĭ ales mirosul lor. Şi cu dînsele în totdeauna eştĭ în risc să aĭ un copil!

— Eĭ dragul meŭ, dînsele valorează maĭ mult de cît prietenul tăŭ George Elson, care sămana cu o fetiţă avortată. De altmintrelea tu te lauzĭ, şi facĭ o greşală dacă nu te aranjezĭ cu princesa, pentru că dînsa moare după tine.

— Ah! princesa, iată încă una care mă plictiseşte!

Hyacinthe era pentru negarea peselor, posînd pentru renunţarea universală. Camille însă, tremurătoare, iritată, vorbea ca cuprinsă de frigurĭ. După un moment de tăcere, ea reluă:

— Tu ştiĭ că mama îĭ acolo cu dînsul!

Nu acea trebuinţă să precizeze maĭ mult, fratele săŭ o înţelegea, căcĭ dînşiĭ vorbeaŭ dese orĭ de lucrul acesta în toată libertatea.

— Incercarea de la Solmon, aĭ? al draculuĭ istorie!... A şters'o pe uşa cealaltă şi acuma îĭ cu dînsul.

— Şi asta cu ce te supără, dacă-ĭ cu bunul nostru prietin, Gérard? întrebă leneş Hyacinthe.

Apoĭ adause simţind'o că era pe lîngă dînsul:

— Tu tot îl iubeştĭ, îl vreaĭ?

— Oh! da îl vreau, şi-l voĭ avea.

Dînsa pusese în strigătul acesta toată turbarea-ĭ geloasă de fată urîtă, toată suferinţa-ĭ de a fi părăsită, de a şti că mama sa, atît de frumoasă încă, îĭ fură plăcerea.

— Il veĭ avea, îl veĭ avea, reluă Hyacinthe, fericit că poate să chinuească puţin pe sora sa de care se temea, îl veĭ avea, dacă va vroi să se dee,.. Nu te iubeşte.

— Mă iubeşte! reluă furioasă Camille. E drăguţ cu mine, aceasta nu-ĭ de ajuns.

(Va urma)

Cota oficială

Constanța 18 Decembrie 1897.

Orz 1870 hect. lei 4 bani 40. Secară 250 hect. lei 5 bani 70. Meiŭ 170 hect. lei 4 bani 40. Ovĕz 80 hect. lei 3 bani 55. Rapița 220 hect. lei 7. Grîŭ arnăut 270 hect. lei 10 bani 10. Grîŭ de toamnă 190 hect. lei 11 bani 10. Porumb 750 hect. lei 5 bani 20 toate în oraș la magasie.

Parlamentul

CAMERA

Ședința de la 18 Decembre

Prezenți 134 domni deputați.

D. C. *Politimos* amintește că s'a depus din inițiativă parlamentară un proiect de lege cu privire la unele incompatibilități cu mandatul de deputat. Cere a se pune proectul în discuție.

D. *I. Buzdagan* cere dosarul privitor la aducerea apei în Botoșani avînd a face o interpelare.

D. *C. C. Iarca* cere a se pune la ordinea zilei interpelarea sa privitoare la falsificarea țuicei.

D. *N. Enăşescu* cere a se numi o anchetă care să cerceteze cauzele pentru carî nu se eliberează garanțiile diferiților antreprenori depuse la prefectură și a se cerceta gestiunea financiară din cauză că s'au comis dilapidări.

Se acordă naturalisarea d-lui Pandele Calavreso.

Camera intră în ordinea zilei.

D. *Gr. Grădișteanu*, raportor, dă citire raportului la budgetului C. F. R.

D. *C. M. Ciocazan* amintește că în anul trecut a cerut ca 25 kilograme de bagaj să fie scutite de taxa de transport pentru fie-care călător. Efectul acestei cereri a fost că s'au scutit acele 25 kgr. deputaților și senatorilor. In schimb s'aŭ ridicat tarifele călătorilor. Efectul acestei modificări este că venitul transportului de călători a scăzut. In expunerea de motive se explică scăderea prin inundațiuni. Nu este exact aceasta din cauză că în lunile de vară cînd se călătorește mai mult n'a plouat și venitul a scăzut.

Intreabă cum se face că aducînd cu mică iuțeală fîn din Brașov l-a costat mai puțin de cît finul adus tot cu mică iuțeală pe aceiași distanță in țară.

Regretă că nu s'a adus legea promisă pentru îmbunătățirea soarteî micilor funcționari de la C. F. R. S'a alocat o sumă în acest scop și banii s'aŭ cheltuit, fără de a se introduce îmbunătățirea promisă.

Spune apoi că deși e prevĕzută o sumă bună pentru întreținerea vagoanelor totuși vagoanele nu sunt curate.

Trecînd la servieiul maritim zice că dacă acest serviciŭ n'a adus foloase materiale, el aduce foloase morale, Mulțumește acelora carî aŭ avut ideea de a introduce acest serviciŭ.

D. *M. Orleanu* spune că va vorbi numai de serviciul maritim.

Spune că în 1896, s'aŭ pus la dispoziția guvernului 10,000,000 pentru a înființa un serviciu maritim care să nu facă concurență altora ci să deschidă debușeurî noŭĕ.

Ocupîndu-se de linia Brăila-Rotterdam zice că înainte de 1889 canalul de la Rotterdam n'a fost destul de adînc și vasele aŭ trebuit să fie remorcate. Dar s'a adîncit acest canal, și utilajul de încărcare și descărcare e complect. Oratorul expune în puține cuvinte ideile din raportul d-lui Nanu cu privire la această linie.

Comerciul nostru cu Olanda în 1889 a fost de 4,000,000 fl. și în 1896 s'a ridicat la 70,000,000 fr. Acestea sunt motivele care ne-aŭ făcut să legăm Brăila cu Rotterdam.

S'a obiectat că vasele ce merg la Anvers aŭ încărcămînt pentru Anvers și de la Anvers la noi. Oratorul rĕspunde că sunt trei linii și cantitatea e neînsemnată. Dar ce se aducea cărbunî? Pentru aceasta trebuea să se ducă vasele la Cardif. Insă cărbunii din Westfalia sunt tot atît de buni ca și cei din Cardif și chiar mai buni. Deci, zice oratorul, e mai bine ales Rotterdamul.

S'a zis că s'a părăsit comerciul cu Anglia. România ia ceia ce îi trebue cărbuni la Cardif ca mai înainte. Cărbunii pe cari îi aduc vapoarele romîne sunt chiar pentru usul acestor vapoare.

SENATUL

Ședința de la 18 Decembre

Presenți 89 d-ni Senatori.

D. Sturdza depune un proect de aranjament provizor cu Bulgaria pe temeiul națiunei celei mai favorizate.

Se admite urgența.

Se votează recunoașterea d-lui Pop Romulus.

D. *Nicolae Ionescu* își dezvoltă interpelarea relativ la inspectorul școalelor din Macedonia, d. Apostol Mărgărit. D-sa spune că a adresat această interpelare în urma unei știri citită în ziare, că o d-șoară anume Bucșa, prefesoară în Macedonia, a fost destituită de inspectorul școlar pentru că a voit să se marite cu un cetățean de acolo.

Oare de cînd acest inspector are drept a se amesteca în cestiunile politice? Noi nu suntem în contra astor fel de legături. După ce face puțină istorie și spune despre regatul Romîno-Bulgar, d-sa întreabă cu ce drept să amestecă acel inspector în cestiunile intime ale profesorilor? Oratorul roagă pe d. ministru Haret să-i spuie cu ce drept se amestecă și destitue acest inspector pe profesor.

D. *Spiru Haret, ministrul instrucțiunei publice*, spune că nu poate da o lămurire asupra faptului destituirei profesoarei. Dreptul de a destitui nu'l are acel inspector și dacă ar face-o nu ar admite-o ministerul.

Oratorul face istoricul filierei prin care a trecut Apostol Mărgărit, din timpul de cînd era institutor pe la 1870 la Vlaho-Clisura și pînă acum. Atribuțiile lui Mărgărit sunt stabilite de la 1880 pe timpul cînd era ministru d. V. Boerescu.

De atunci și pînă acuma procedura a rămas aceeași. Nici o urmă de destituire sau numire fără autorizațiunea ministerului nu s'a făcut. D-sa spune că *poate* d-ra Bucșa negăsind loc liber spre a fi permutată lîngă viitorul său soț a părăsit postul și de aceea a fost înlocuită.

D. *Niculae Ionescu*: D-ra Bucșa s'a logodit de două ori numai spre a nu părăsi locul.

Sunt 16 profesori carî sunt persecutați și nu au dreptul a se căsători după voia lor. Acest inspector e un tiran, un satrap. Dar d. ministru cunoaste lucrurile acestea mai bine de cît mine.

Această incintă e prea sanctă spre a aduce murdăriile aceluî inspector, murdăriî pe care d. ministru nu le cunoaște. Dacă s'a dat calitatea de romîn, dacă a fost numit inspector, nu voim să-l tolerăm tiran. Acest om e inventator al mitropoliteî Antim. Oratorul face istoricul suferințelor profesorilor din Macedonia.

Urmînd, d-sa spune că tot ce e autoritate școlară în Macedonia a protestat în contra luî Apostol Mărgărit. Voiŭ vorbi acum ca să mă înțeleagă și aproape și d. colonel Obedeanu.

D. *colonel Obedeanu*: Nu ne lasă să vorbim!

D. *Nic. Ionescu*: Am încredere în Senat.

D. *Obedeanu*: Să dea Dumnezeu.

D. *Nic. Ionescu*: Voiŭ pierde atunci încrederea în libertatea noastră parlamentară. Sunt 17 profesori carî sunt înlocuiți.

D. *Perietzeanu-Buzĕu*: Mor de foame pe drumuri!

Suntem datori să ajutăm pe Macedoneni. Avem legate de la ei. Acest inspector a distrus Eforiele.

Sfîrșind, d. Ionescu spune că d. ministru nu e în legalitate cînd protege un insepector care distruge romînismul din Macedonia.

Conciliabulele Oculteĭ

Intrunirea de la senat

Cu toată majoritatea de care dispune d. Sturdza în Cameră, sunt totuși, lucruri pe carî găsește primejdios să le răsufle în parlament, și pentru ca să nu'și lase partizanii în întuneric, îi chiamă la întrunirî intime și le spune noaptea ceea ce nu le poate spune ziua.

Alaltă-seară a fost o întrunire de acest soiu, în care d. Sturdza a ținut un discurs fără contradictor. Premierul a mărturisit, în fine, că pînă acum n'a putut obține beratul pentru un loc de episcop romîn în Macedonia. Vina, însă, a aruncat-o asupra guvernului d-luî Aurelian, care zice că i-a încurcat trebile.

Cine-o fi făcut pozna și cine-o fi tras rușinea, asta nu prea interesa pe ceî prezenți, carî remaseră ploați de declarația d-luî Sturdza, că *chestia Antim*, cu care se laudă atît de mult ocultiștii, *e departe de a fi rezolvată*.

Apoi, ca de ordinar, și ca omul pe care fantomele îngrozitoare îl urmăresc pretutindene, d. Sturdza, cu toată majoritatea de care dispune, a făcut încă odată apel la generozitatea celor ce conduc majoritățile parlamentare, rugîndu-i să nu'l părăsească.

Dar de ce se teme premierul, probabil că n'o să scape.

ULTIME INFORMAȚII

Lista persoanelor care roagă prietenii și cunoștințele să considere ofranda în folosul săracilor din Iași ca expresiunea felicitărilor și bunelor urări de anul noŭ.

D-na și d. A. de Giers	20 lei
» » » *D. Grecianu*	20 »
» » » *A. A. Bădăreŭ*	20 »
D. André Bobroff	10 »
D-na și d. dr. Emil Pușcariŭ	10 »
D-na și d. Jean Diamandi	20 »
D. Grig. Buicliu (deputat)	10 »
D-na și d. B. G. Ilutza farmacist	10 »
D. G. S. Cristofor avocat	20 »
C. P. Constantiniu advocat	10 »
Gr. Cogălniceanu	20 »
C. Andriescu, institutor	5 »
Lazăr Grecea „	4 »

Trei noui regimente de infanterie se vor înființa în aprilie viitor. Noile corpuri vor purta numerile 35, 36 și 37 și vor avea reședințele în Huși, Botoșani și Brăila.

Focul de astă noapte

Astă-noapte, pe la ora 2, un incendiu puternic a isbucnit la depozitele prăvăliilor din strada Golia, proprietatea fraților Pașcanu. Focul a luat naștere de la un atelier de stolerie.

Puțin după isbucnirea focului, aŭ sosit la fața locului autoritățile, iar pompierii ca tot d'auna aŭ sosit mai tîrziŭ.

***

Am spus că focul a luat naștere de la un atelier de stolerie și s-a comunicat cu o iuțală uimitoare, ast-fel că peste puține minute toate casele din fundul ogrăzei eraŭ prada flacărilor. Pericolul era mare, cu cît focul s'ar fi putut lesne comunica prăvăliilor din față, precum și clădirelor alăturate și'n special localului unde se află instalat Stabilimentul Grafic „Miron Costin".

Noroc că n'a fost nici pic de vînt căci în casul acesta am fi avut de înregistrat un dezastru.

Pe de altă parte spațiul mic făcea imposibilă ori-ce lucrare de scapare a restului clădirei din fundul ogrăzei.

***

Numele stolerului, de unde a luat naștere focul e Avram Herșcu.

Au mai ars: depozitele droguiștilor Rosenștein & Co., prăvăliilor Friedman, Grünberg, Karacasch, Hirsch, Pollingher, Glanzștein și Finchelștein,—și locuințele meraruluĭ Zelic Schvartz și tapițerului Zilberman.

***

Pagubele sunt foarte mari. Mai toate depozitele au fost asigurate la societatea „Națională".

Negustorii se plîng că poliția nici nu i-a înștiințat în timpul nopței despre foc, căci sunt unii carî nu staŭ cu locuința acolo.

Astă-zi se prezintă înaintea curței de apel s. I procesul privitor la Talianu, fost polițaiŭ la Bacăŭ, și alți membri din poliția aceluiași oraș, inculpați că ar fi maltratat 2 evrei, cu ocazia unei cercetări pentru ultraj.

Afacerea fusese judecată de Trib. Bacăŭ și toți inculpații fusese achitați, afară de sub comisarul a Enășoaei, care fusese condemnat la 100 lei amendă. Curtea a anulat acea sentință, de oare ce acei polițiști lucrase ca auxiliari a ministerului public.

Procurorul general a dat pe unii din tr'inșii din noŭ în judecată dar de data aceasta direct înaintea Curței.

Subprefectul plășei Codru, inspectînd gestiunea perceptorului comunei Poeni, a găsit-o în cea mai mare neregulă.

In senzul acesta un raport a fost adresat astă-zi prefecturei.

Un deputat guvernamental a asigurat că chestiunea prefectului de poliție ieșan este așa cum a fost descrisă în Opinia. *D. Penescu rămîne la postul seŭ și el n'ar primi alt post de cît acel de membru la o curte de apel.*

În ce privește pe d. Eduard Ghica, nici o dată n'a fost vorba de numirea sa ca prefect la Iași.

Adevĕrul este că fostul ajutor de primar va fi numit, zilele acestea chiar, inspector domenial.

D. prim-procuror Istrati a plecat astă-zi dimineața la Trg.-Frumos în scop de a ancheta incidentul ce s'a ivit între ajutorul de judecător, d. E. Sion și primarul comunei Sîrca — cu ocazia unei vinzări efectuate la acea comună.

Cu această ocazie primul-procuror va ancheta și cazul revizorului comunal, care după cum din vreme am anunțat, a maltratat pe gardistul Popovici.

Bugetul consiliului general al județului Iași pe exercițiul anului 1898—99, a fost înaintat ministerului spre aprobare.

Corespondentul nostru ne telegrafiează că d. Maurocordato a fost numit guvernalor al insuleĭ Creta.

Bărbatul chemat la această înaltă demnitate are relațiuni cu Romînia, Soția sa este o născută Sturdza, de fel din Bacăŭ. D- Maurocordato este proprietarul moșieĭ Hălăucești din Romau arendată d-luĭ S. Reischer din Iași—și a moșieĭ Brăești din Iași, care a fost arendată d-luĭ H. Iuster.

Și moșia Bobulești din Botoșani aparținea noului guvernator. Ea a fost vîndută, acum 4 ani, societăței de asigurare Națională.

Procesul Panamaleĭ care a inceput a se judeca la 8 Decembre s'a isprăvit ieri prin achitarea tuturor acuzaților: Arton, Boyer, Laissant, Maret, Planteau, Gaillard, Piquart și St. Martini.

Al 9-lea acuzat, Naquet, a dispărut.

Achitarea s'a făcut probabil pe baza mărturiilor depuse de fostul prefect, Andrieux, carî aŭ fost în favoarea acuzaților.

Preotul Vasile Enăchescu a fost numit confesor și preot al paraclisului spitalului sf. Spiridon din orașul Neamț, în locul preotului Creangă, decedat.

Primăria a contractat în fine cu d. Coquard, pentru vestierul de la teatru pînă la 1 Maĭ, pentru suma de 3600 leĭ.

Se șoptesc lucrurî nu tocmaĭ curate cu privire la această închiriere fără licitație.

Vom reveni mîine cu amănunte.

La epitropia spitaluluĭ Sf. Spiridon, a sosit astăzi situația din care rezultă că d-niĭ Trolli și Scolari au făcut până acum lucrărî în valoare de 193.345 leĭ, la cladirea ospiciuluĭ de alienați din Iași.

O telegramă din partea Societăței electrice din Berlin, sosită astă-zi la primărie, vestește că, in diferendul pe care numita societate 'l are cu primăria cu privire la instalațiunea mașinelor de la teatru, a primit ca arbitriĭ pentru judecarea afacereĭ pe d-niĭ Mihail și inginer Poenaru, din București și ca supra arbitru pe d. Corban, directorul școaleĭ de meseriĭ.

Pe de altă parte d. Corban, ales din partea comuneĭ ca arbitru, a demisionat din această însărcinare.

O spargere a fost operată ierî noaptea la cîrciuma numită a Pescariului, strada Cuza-Vodă.

Hoțul, săpînd cu un hărleț zidul pe sub ușă, s'a introdus în cărciumă de unde n'a putut lua de cît 12 leĭ și niște rachiu.

Ecourĭ judiciare.

Un nou proces Țenov-Wohl: tribunalul de Suceava a condemnat pe Țenov să plătească luĭ Wohl suma de 20,000 leĭ pe care i-o datorează pe o poliță.

In contra acesteĭ sentințĭ, Țenov a apelat azĭ la Iași.

*

Neprezintîndu-se nicĭ una din părțĭ, tribunalul a amînat azĭ desbaterea cereret bancheruluĭ I. Ch. Daniel pentru declararea în stare de faliment a luĭ M. Silbermann.

*

Camera de punere sub acuzare a trimis azĭ pe Ion Pricop Ciogmatier în judecata curțeĭ cu jurĭ de Suceava, pentru atentat la pudoare.

Femeea numituluĭ a botezat copila Ioana Gh. Hrimcescu. Maĭ tărziŭ copila a fost înfiată de soțiĭ Ciogmatier. Intr'o seară, anul trecut, pe cînd femeea era internată la spital, grav bolnavă, Ciogmatier atentă la pudoarea copileĭ, care n'avea încă 13 anĭ. Peste puțin femeia numituluĭ sucombînd, Ciogmatier continuă a avea relațiunĭ cu fata.

Fapta, descoperită de primar, a fost denunțată parchetuluĭ.

*

Aceiașĭ cameră a înaintat curțeĭ cu jurĭ din Bacău pe numițiĭ Ion C. Irimia și G. Ferariu, pentru escrocheriĭ și amenințare cu omor.

Ferariu a scris o scrisoare evreuluĭ Zisu Moise, în care-ĭ spunea să depue, la un loc anumit, suma de 500 leĭ. O altă scrisoare, semnată Zisu Moise, a fost trimisă băcanuluĭ Duță, care a predat luĭ Irimia lucrurile pe care Moise le cerea.

Ministrul instrucțiuneĭ publice a cerut administrațieĭ comunale să intervie pe lîngă d. Ștefan Grecu, proprietarul caseĭ din apropierea universităței, și care a fost expropiată de minister, ca să părăsească casa, unde urmează a fi instalațĭ servitorii universităței, căcĭ la noua universitate eĭ n'aŭ unde locui, din cauză că nu este nicĭ un mijloc de încălzire.

Un lucru curios, și care nu se poate explica, de cît prin faptul că colectiviștii sunt la putere, s'a întîmplat la epitropia Sf. Spiridon.

Pentru postul de administrator al băieĭ Slănic fusese la început recomandat din partea epitropieĭ, ministruluĭ de interne, d. Ioan Codru.

Epitropia se resgîndește apoĭ și retrage telegrafic recomandarea făcută în persoana d-luĭ Codru și recomandă pe d. Eugen Hette.

Trec cincĭ septămînĭ după aceasta și astă-zĭ, fără ca ministrul să maĭ fi cerut vr'o lămurire, sosește la epitropie decretul regal prin care d. Ioan Codru, e numit administrator al băilor din Slănic.

Voițĭ explicarea enigmeĭ? Iat'o: mama d-luĭ Codru e soră cu celebrul advocat Sipsomo, și cetitorii vor conveni, că d. Ferechide a trebuit să facă pe plac. avocatuluĭ.

PERDUT

S'a perdut între strada Romînă și otel Trajan un sac de mînă cu un lanț alb și pe dînsul o monogramă albă cu inițialele: E. C. In acest sac se afla un portofel mic cu o monogramă galbănă cu literile A. G.

In acest sac se află un act dotal. Găsitorul este rugat să'l aducă la Adm. Hotelului Trajan unde va primi o recompensă de 30 leĭ.

Telegramele Strĕinătățeĭ

Un primar hoț

Praga, 17/XII

Mare sensație a produs arestarea luĭ Ianda, primarul orașuluĭ Werschowitz. Acest primar, o personalitate foarte marcantă a partiduluĭ ceh, se idelitnicea cu tot soiul de furturĭ. Avea de complice pe un funcționar al vămeĭ care dosea mărfurĭ și le ducea primaruluĭ, care le vindea.

Tatăl primaruluĭ a depus în defavoarea fiuluĭ seŭ.

Radicaliĭ Sîrbĭ

Belgrad, 17/XII

La meetingul radical s'a dat un vot de încredere luĭ Nicolae Pasic, șeful grupăreĭ. Mandatul i-a fost reinoit. Meetingul a maĭ hotărît de a face opoziție înverșunată actualuluĭ guvern sîrb și de a convoca maĭ multe intrunirĭ publice

ULTIMA ORĂ

— Serviciul nostru particular —

Sfîrșitul Panamaleĭ

Bucureștĭ, 19 Decembrie.

Juriul a pronunțat ierĭ seara verdictul în afacerea Panamaleĭ.

Contrar așteptărilor *toți acuzațiĭ au fost achitați.*

Guvernatorul Creteĭ

Bucureștĭ, 19 Decembrie.

Sublima Poartă a consimțit la numirea d-luĭ Mavrocordato, fost ministru al Greciei la Constantinopol, ca guvernator al Creteĭ.

Bugetul C. F. R.

Bucureștĭ 19 Decembre

Ședința de azĭ a camereĭ promite a fi interesantă. D. M. Porumbaru va lua cuvîntul asupra bugetuluĭ C. F. și va atinge și chestie linieĭ Brăila-Rotterdam în privința căreia fostul ministru al lucrărilor publice a publicat o serie fie articole în Drapelul.

Juriul de onoare

Bucureștĭ 19 Decembrie

La propunerea de ierĭ a ziaruluĭ Indépendance roumaine **de a numi o comisiunt de arbitri carĭ să cerceteze condițiunile în carĭ duelul tragic a avut loc**—Epoca **respunde astă-zĭ că propunerea a fost supusă martorilor.**

CĂRȚI DE VIZITĂ și orĭ ce lucrărĭ tipografice se pot efectua la tipografia «DACIA» care e înzestrată cu *caracterile cele maĭ moderne.*

Comandele se primesc atît la tipografia str. Golia No. 42 (Grădina Chateaux aux fleurs) cît și la Librăria Nouă P. Iliescu & D. Grossu.

Comandele din provincie se esecută prompt și se trimit cu poșta în timpul cel maĭ scurt.

Publicațiune de Vînzare

Subsemnatul Costantin Dimitrie Ghinescu, avocat dom. în Iași secția III str. Sărărie No. 141, lucrînd în calitate de lichidator al firmeĭ sociale Zinner & Co. pentru comerțul de bĕuturĭ gazoase sub denumirea de «Unirea» care e în disolvare, numit de Trib. Iași secția II comercială prin sentința No. 322 din 4 Noembrie 1897.

Văzînd sentința aceluĭ Tribunal din 9 Decembrie a. c. prin care să hotărească ca vînzarea să se facă pe categoriĭ și cît se poate de specificat. Că așa fiind publicațiunile anterioare prin care s'a anunțat vînzarea în bloc, rămîn fără de efect și vînzarea de la 15 Decembrie prin ele anunțată rămînînd revocată.

Public spre cunoștința generală că Luni 22 Decembre 1897 oarele 11 a. m. se va procede la vînzarea întregului activ al numiteĭ societăți în localul fabriceĭ din Str. Lozonschi No. 13 și apoĭ în localul celeĭ din Str. Seulescu No. 6 prin licitațiune publică și cu banĭ pe șin, adjudecîndu-se asupra aceluia ce va oferi un prețĭ avantajos.

Averea ce se va vinde consistă în:

Mașinĭ pentru fabricat apa gazoasă și limonăzĭ cu utensilele necesare. Mașinĭ cu aburĭ și cu gaz, sticle de limonăzĭ, sifoane, diferite trăsurĭ, caĭ și altele anume specificate prin inventarele din 17 și 18 Noembre a. c.

Vînzarea se va face succesiv după inventarĭ și pe categoriĭ cît se va putea maĭ specificat, iar d-niĭ concurenți vor fi obligați a depune o garanție de 10% din prețul ce se va fixa.

In ce privește sticlele de limonăzĭ și sifoanele se specifică că cea maĭ mare parte dinele se găsesc pe la diferiți crîșmarĭ și vînzarea lor se face cu dreptul pentru cumpărătorĭ de a-și le scoate singurĭ de pe la debitanți după lista din registre și chitanțele ce i se vor încredința.

Inventarele pot fi văzute în fie-care zi de la oarele 9 dimineața până la oarele 6 p. m. la domiciliul meŭ cît și în localul fabriceĭ din str. Seulescu No. 6.

1897 Decembre 12.

Lichidatorul, **C. D. Ghinescu.**

A APĂRUT

Calendarul DACIA

PE ANUL 1898

SUB DIRECŢIUNEA D-LUĬ

I. L. CARAGIALE

Cuprinsul bogat al Calendarului „DACIA“, *întrece în artă şi bucăţi literare, tot ce a apărut pînă acum. Vederile principale ale Iaşului, redate în admirabile clişee, sunt, în adevĕr, adevărate capo d'opere — iar în partea literară. unde sunt publicate Nuvele, Poveşti, Poesiĭ etc. — şi-aŭ dat întîlnire toate penele de elită ale literaturei.*

Preţul unuĭ exemplar pe hîrtie velină 1 leŭ 25; pe hîrtie de lux 2 leĭ 50.

Depositul general la Tipografia „DACIA“ strada Golia 42. De vînzare se găseşte la principalele librăriĭ din ţară.

Agenţia Teatrală

28—Str. Lăpuşneanu—28

Primeşte abonamente, anunciurĭ şi orĭ-ce soiŭ de publicaţiunĭ pentrn ziarul *„L'Indépendance Roumaine“* şi revistele *„La Grande Toilette des Dames“*, *„Les petites Gravures“* şi *„La Confection“*.

Emite *bilete de Wagons-Lits* pentru ţară şi străinatate şi *bilete Circulare* pe toate liniile ferate ale Europeĭ şi toate combinaţile uzitatei

De vînzare via fosta Mantu Daraban, casa bună de locuit, 5 pogóne vie etc. situată la soşaua Buciumĭ departare de 4 chilometre de Iaşĭ

A se adressa la D-l avocat Bădărău

D. S. IONESCU

FRISER - PARFUMER

Iaşĭ, No. 30, Strada Golia No. 30.

MARE ASORTIMENT DE PARFUMERII

NEGRITINĂ ŞI FLAVULINĂ

(tinctură pentru colorat părul)

APA DE CHININĂ

preparaţiune proprie, remediu sigur contra mătreţeĭ

1 LEU FLACONUL

LIBRARIA şi PAPETERIA

TH. P. MAXIMOVICĬ

IAŞI. — Str. GOLIA No. 54.

Recomandă bogatul seu asortiment în **articole de şcoală, articole de birou, hărtie de poştă în cutiĭ**, colorată şi fantazie în diferite formate, **articole de pictură**, boele aquarele, pensoane, palete, pănză şi cele necesare la studiu pentru scolarĭ.

Cărţĭ pentru premiĭ.

Farmacia Andreĭ Cruceanu

din

TĂRGU-NEAMŢ

Subsemnatul am onoare a inştiinţa pe onorabilul Public, care este hotărît a visita în timpul vereĭ oraşul Tărgu-Neamţ, renumitele băĭ de la oglinzĭ, sau splendidele locurĭ de vară din împrejuirimile oraşuluĭ Tg.-Neamţ, că din luna Ianuarie a. c. am luat în posesie Farmacia din acest oraş şi că n'am cruţat muncă nicĭ banĭ pentru a o rîdica la nivelul farmaciilor celor maĭ moderne, înzestrînd'o tot odată în belşug cu din toate necesare; aducînd pe lîngă un deposit mare de drogherie, preparate străine, articole de cautciuc, săpunerie, parfumerie, Eau de cologne, etc. etc., şi un mare deposit de ape minerale din ţară şi străintate direct de la Surse...

Ast-fel că sunt în posibilitate de a servi pe onorabiliĭ visitatorĭ, cu din toate ce se atinge de branşa mea de farmacist.

CU STIMĂ

Andreĭ Crucianu

Pour avoir de la Véritable Eau de Vichy

La vogue si justement méritée de l'eau de Vichy dans notre pays a suscité de nombreuses imitations qu'on cherche a lui substituer. Pour être cetrain d'avoir de l'eau de Vichy naturelle et authentique, il faut toujours reclamer l'une des trois sources qui appartiennent á l'Etat français: *Vichy-Célestins, Vichy-Hôpital* ou *Vichy-Grande-Grille*. L'eau de ces sources, embouteillée, sous le contrôle et la garantie de l'Etat français, se conserve parfaitement, sans perdre de ses qualités par le transport. Exigez donc toujours l'un des noms: *Célestins, Hôpital* ou *Grande-Grille*, imprimés en lettres blanches sur fond noir, sur l'étiquette et sur la capsule.

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA“

de la COPOU, lîngă Iaşi

proprietatea d-luĭ **Ión S. Ionescu**

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somităţile medicale, maĭ ales prin abondenţa sulfaţilor de *sodiu* şi *litiu* ce conţine.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgaţie, nu face nicĭ un deranjament în stomah şi nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vânzare la toate farmaciile şi drogheriile.

Depositul şi orĭ-ce informaţiĭ la d. *I. S. Ionescu*, strada Alexandri No. 11, Iaşĭ.

Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *Bucureştĭ, str. Vesteĭ No. 15.*

16000

leĭ sunt de dat cu împrumut cu ipotecă, fie într'o singură sumă, fie în sume parţiale.

A se adresa la d-l avocat Bădărĕŭ, 36 strada Păcurarĭ Iaşĭ.

Alexandru A. Bădărău

Avocat

Strada Păcurarĭ

G. ADAMESCU

MANUAL DE POETICĂ

pentru

ŞCOALELE ROMÂNEŞTI

Exemple, regule, analize literare, notiţe istorice.

Un volum de 550 paginĭ, (garmond, petit şi nonpareil).

PREŢUL 5 LEI

Depozit general: Libraria LA BISERICA ALBĂ, CALEA VICTORIEI Bucureştĭ. 58

A. G. DABIJA

AVOCAT

S'a mutat strada Golia 67, vis-à-vis de Redacţia ziaruluĭ «Opinia».

SOCIETATE ROMÂNĂ

DE

Asigurărĭ Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA“

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:

INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieţeĭ“ „GENERALA“ *asigură*:

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.

b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).

c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţilor la moartea părinteluĭ.

d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala“** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237,855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.

2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala“** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.

3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala“** îĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi îĭ eliberează şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala“** îĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA“ maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ“** din Brăila, la Succursala din Bucureştĭ, 2 Strada Smârdan, şi la toate agenţiile din ţară.

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat Cl. I. Lei	Cl. I. B.	Cl. II Lei	Cl. II B.	Cl. III Lei	Cl. III B.
Paşcanĭ.	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ. . . .	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ.	18	20	12	85	8	85
Roman.	12	55	9	05	6	25
Bacău.	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ.	26	75	17	65	11	57
R. Sarat.	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ.	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ.	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ.	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ.	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ.	26	35	17	35	—	—
Brăila.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna.	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ.	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ.	22	45	15	10	10	25
R. Sarat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

La Libraria

Th. MAXIMOVICI

din Iaşĭ, strada Golia

Se primesc abonamente la ziarul

„TRIBUNA“

din Sibiiŭ

Preţul abonamentuluĭ:

Pentru 1 an . . . . 40 leĭ

« 6 lunĭ . . . . 20 «

« 3 lunĭ . . . . 10 «

DE VINZARE

9000 vedre vin alb şi roş, recoltă anilor 1891, 1892, 1985 şi 1896 din viea Naslău de pe moşia Cărjoaia îngă Cotnarĭ.

A se adresa la dl Vasile I. Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-frumos

Iaşĭ — „DACIA“, Tipografia-editoare P. Iliescu & D. Grossu Str. Golia.

ANUL I No. 193 — EDIȚIA DE SEARA — IAȘI DUMINICĂ 31 DECEMBRIE, 1897.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
ncep la 1 și 15 ale fie-căreĭ luni și se plătesc tot-d'a-una inainte
In *Iașĭ* la Casa Administrațieĭ
In *județe* și *streinătate* prin mandate poștale
Un an în țară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Șase luni 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAȚIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iași și județe *se primesc* numaĭ la Administrație
In streinătate, *direct la administrație* și toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserțiile și reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACȚIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

Chestiune Personală

Discursul d-luĭ Take Ionescu

Rostit în ședința Camereĭ de la 15 Decembrie

D. *Take Ionescu*. D-lor deputațĭ, nimenĭ cred că nu se va mira, dacă voiŭ abuza de 10 minute, în cestiune personală cu d. Palade.

Este evident că d. Palade, în ședința de Vineri, 'mĭ-aŭ făcut o lungă cestiune personală, sau, cum s'a zis, m'a executat, și este firesc ca executatul să vorbească și să se esplice.

D-lor, cu nicĭ o supărare nu am ascultat discurlul d-luĭ Palade, discurs pe care-l aud mereu de 11 anĭ, de la 1886; discurs pe care 'l-am auzit și în legislatura trecută, făcut de un membru al opoziționeĭ liberale de atuncĭ, ce este dreptul cu maĭ multă fineță de cît d. Palade și prin aceasta chiar cu maĭ mult efect, și este probabil că-l voiŭ maĭ auzi încă vre-o 11 anĭ de aci înainte, și că în fie-care nouă legislatură, de cîte-orĭ voiŭ avea nesansa să spun lucrurĭ neplăcute, și se va găsi printre adversariĭ meĭ un d. Palade, poate chiar maĭ fin de cît d. George Palade.

D-lor, 'mĭ-ar fi lesne să răspund cu cele spuse de d. președinte al consiliuluĭ, cu exemple ca d-sa, fiind că nu numaĭ eu, dar sunt o mulțime de alte persoane carĭ au trecut dintr'un partid în altul. D-sa ne spunea că nu este admisibil ca să trecĭ din partidul-liberal în partidul conservator, dar că este admisibil a trece din partidul conservator în partidul liberal.

Orĭ-cine înțelege că o ast-fel de deosebire este inadmisibilă.

D-lor, înțelegețĭ bine că dacă ar fi pe exemple,așĭ putea să vă fac un lung pomelnic. Anul trecut nu s'aŭ făcut funerariĭ naționale principeluĭ Dimitrie Ghica, care a prezidat și camera conservatoare a luĭ Lascar Catargi și Senatul liberal al luĭ Ion Brăteanu și al d-luĭ Sturdza? Acum cițĭ-va anĭ nu s'aŭ făcut funerariĭ naționale luĭ Vasile Boerescu, ministru conservator al luĭ Catargi, și apoĭ ministru liberal al luĭ Ion Brăteanu? Acum cite-va lunĭ d. prim-ministru n'a plîns la mormîntul regretatuluĭ Păucescu, care 20 de anĭ a fost membru al partiduluĭ conservator, apoĭ ministru consrvator și în urmă membru al acesteĭ majoritățĭ liberale și vice-președinte al acesteĭ Camere? Așĭ putea cita chiar pe d. prim-ministru, care a lucrat maĭ întâiŭ cu Hurmuzache, apoĭ cu Panu, apoĭ cu Mavroghene, ministru conservator al luĭ Lascar Catargi, care a lăsat acele finanțe ticăloase de la 1875, despre care se plîngea d. D. Sturdza zilele trecute, care a lucrat cu Ion Ghica scriind despre Ion Brăteanu, știți cu toțiĭ în ce fel, — Dumnezeu să ierte—și cu toate acestea a fost un devotat membru al partiduluĭ liberal, ministru al luĭ Ion Brătianu și acum este șef al partiduluĭ liberal. D-sa singur a explicat această transiție zicînd aci în Cameră: *errare humanum est, perseverare diabolicum.*

Și așĭ putea, pentru ca să ilustrez această serie de exemple, să trec și în alte țărĭ, de exemplu în Englitera, ca d. Sturdza, unde doĭ din ceĭ maĭ marĭ oamenĭ de Stat aĭ eĭ, douĭ oamenĭ carĭ aŭ împodobit lupta parlamentară cu discursurile lor, Fox și Pitt, erau doĭ transfugĭ. In timpurile noastre iar așa. Ceĭ doĭ marĭ rivalĭ erau doĭ transfugĭ. D'Israeli, șeful conservatorilor, fusese deputat liberal și Gladstone, șeful liberalilor, începuse prin a fi deputat conservator. Iar acum Chamberlain, omul cel maĭ popular din Anglia, ministru conservator, viitor șef al conservatorilor, a fost nu numaĭ deputat dar ministru liberal, și amiciĭ seĭ de odinioară atîta sunt de amărițĭ că l'au perdut în cît l'au poreclit în loc de Iosef Chamberlain, Iuda Chamberlain.

In Francia azĭ vedem pe marele sociialist Jaurés, care a fost maĭ întâiŭ o-oportunist.

Așĭ putea continua, dar îmĭ aduc aminte de cuvintele mareluĭ om de Stat Ion Brătianu că *comparaison n'est pas raison.*

Să-mĭ permitețĭ dar, d-lor, ca încă o dată să fac istoria acesteĭ renegărĭ a-mea, căcĭ nu este cu desăvîrșire singulară și D-zeŭ știe carĭ din partidele noastre politice este destinat să maĭ dea materie la asemenea renegărĭ.

D-lor, la 1886 am început în această Cameră să fac opozițione guvernuluĭ luĭ Ion Brătianu, opozițione prea vehementă, o recunosc astăzĭ, cînd a trecut atîta timp. Și cred că nu mă înjosesc de a vă spune că dacă astăzĭ ar fi să pronunț din nou, cu liniștea sufletească dată de vreme, cu cunoștința greutăților de guvernămînt, n'așĭ pronunța multe din cuvintele aspre pe care le-am pronunțat de la 1886 pînă la 1888. Ca să judecațĭ însă starea noastră sufletească de atuncĭ, nu e destul să citițĭ numaĭ discursurile mele; ia să citim și din discursurile d-luĭ Palade, discursurile unuĭ nerenegat.

Ce spunea d. Palade, care vorbește azĭ în numele d-v. și în numele liberalilor?

«Maĭ este trebuință să vă reamintesc cînd a luat naștere tabăra d-voastră?

Știțĭ singurĭ în ce împrejurărĭ compromițătoare ațĭ născut.

Știțĭ că după proclamarea regalității, atuncĭ cînd trebuia să începă opera de reforme în țară, s'aŭ născut două curente în partidul liberal. A venit bătrînul și veneratul Dimitrie Brătianu și a zis: *hoții la pușcărie și oamenii cinstiți la treabă*! (Aplause). Alăturĭ cu el s'a arătat un altul, șeful dv., care a zis: *eŭ tolerez asasinate, tolerez procese scandaloase, tolerez abuzurĭ, alegețĭ!* Și ațĭ ales. (Aplause). Ațĭ fugit cum fuge Satana de semnul Cruceĭ, așa ațĭ fugit de bărbatul de Stat care'și luase ca deviză: *hoții la pușcărie* (aplause) și v'ațĭ constituit în colectivitate.

Dar nu vedețĭ dv. ce deosebire mare este între bătrînii luptătorĭ aĭ partiduluĭ liberal și între dv? Ce? Ca d-voastră lucrau bătrînii conducătorĭ aĭ partiduluĭ liberal? Erau eĭ adoratoriĭ viteluluĭ de aur cum suntetĭ d-v? Nu sămănațĭ cu eĭ. Aceia în adevăr se gîndeaŭ ca să întindă mîna claselor de jos, spre a le urca la nivelul demnității umane; aceia în adevăr se uitaŭ și se sacrificaŭ ca să poată face marile strate ale populațiuneĭ țăriĭ să respire în libertate. D-voastră voițĭ ca națiunea întreagă s'o puneți sub picioare și de-asupra să guvernațĭ ca calăĭ».

Dar să trecem la ceva maĭ colorat, căcĭ în ce v'am citit d. Palladi par'că ar fi de un englezism de contrabandă; să trecem la ceva mult maĭ potrivit cu modul de a gîndi maĭ... excentric:

«E domna colectivitate! (aplause). Să 'mĭ dațĭ voe să fac o mică autopsie și vă previu că veți avea nevoe să vă puneți batistele la nas ca să nu vă sufocheze putoarea cadavrelor.

«Maĭ întâiŭ ce e colectivitatea? Colectivitatea e o clică de hoțĭ, o clică compusă de tot ce are țara maĭ căzut, maĭ imoral, maĭ arbitrar și mai degradat în națiunea românească; colectivitatea are statute, pune condițiunĭ aceluĭ care întră la dînsa, proselitul nu trebue să aibă nicĭ inteligență, nicĭ conștiință (aplause).

«Credețĭ că colectivistul e om ca toțĭ oamenii? Nu, vă înșelațĭ. Să facem puțină analiză fizică.

«Colectivistul are ochĭ? Da, dar acești ochĭ nu văd hoțiile care se fac, nu observă călcările de conștiință care se comit zilnic (aplause).

«Colectivistul are urechĭ? Dar la ce servesc ele? Toată țara strigă că s'a furat și se fură de actualul guvern; toată lumea spune cum Radu Mihaĭ a furat ceasornice. Credețĭ că colectiviștiĭ aud aceste strigăte? Nu. Și de aceia eĭ continuă a intitula pe Radu Mihaiŭ: *Bravul general!*

«Aŭ și creerĭ, dacă puteți numi astfel îngrămădirea mocirleĭ bolnăvicioase din capul lor; de acest fel de creerĭ eĭ sunt plinĭ (aplause). Dar stomac? De sus până jos eĭ nu formează de cît un stomac! Dar brațe? Colectiviștiĭ n'aŭ brațe de cît ca să bată pe cetățenĭ carĭ își exercită drepturile lor. Dar inteligență? Nu trebue să aĭ. Poțĭ să aĭ. Poțĭ să fiĭ cît de prost și să nu cunoștĭ nicĭ o carte juridică, colectivist fiind. La colectivitate, capacitățile nu se cer (aplause).

«Ast-fel sunt colectiviștiĭ în fizicul lor. O ceată de oamenĭ proștĭ și incapabilĭ. Ca să ajungĭ la eĭ cel maĭ mare, nu trebue să aĭ multe calități. Căcĭ cine 'și-ar fi închipuit că d. C. F. Robescu, s'ar fi putut face mare? De ce? Pentru ce?»

Și acum, d-lor, să vă maĭ citez două rîndurĭ dintr'un alt discurs:

«D. *G. Pallade*: Aveți în fața d-voastră pe un corumpător de la Bîrlad. Eŭ am cumpărat voturĭ la Bîrlad și știțĭ de ce? Pentru ca să am dreptul să leg hoțiĭ la Bucureștĭ.

«Da, am zis că voiu lega hoțiĭ la Bucureștĭ, căcĭ hoțĭ sunt toțĭ ceĭ de la guvern; hoțĭ se numesc Maican, Anghelescu, Andronic, Ghereĭ (aplause) și cea maĭ înaltă a lor expresiune este imaculatul Carada!»

Acum, d-lor, nu vă pare dv., că esecuțiunea ar fi fost maĭ bine d. Palade să o lase alt-cuiva, și că dacă ar fi fost firească și de bună tactică în gura d-luĭ Nacu care v'a spus: «Eu sunt colectivist, eu sunt ocultist, sunt Sturdzist, eu de la matca partiduluĭ nu mă mișc, acolo am stat și în zile bune și în zile rele»—era maĭ greu de respuns; tot așa dacă o spunea d. Pherekyde, tot așa dacă o spunea d. Xenopol, care nu a voit să o facă.

D-lor, v'am citit aceste două discursurĭ ca să vă arăt în ce stare sufletească eram noĭ de la 1886 pînă la 1888.

A venit 1888, a căzut guvernul Ion Brătianu și de la 1888 pînă la 1890 tot liberal m'am întitulat, e adevărat.

De cînd am întrat în viața politică și pînă la 1890 m'am întitulat liberal.

Eu, a doua zi de la căderea luĭ Ion Brătianu, în ședința Camereĭ de la 28 Martie 1888, vă aduceți aminte bine, cînd nu era de nicĭ un folos practic să te arăți blînd față de guvernul căzut, am pronunțat aceste cuvinte aci în cameră:

„ Maĭ mult, d-lor. După ce un guvern a căzut, nu ne maĭ este permis să nu ne gîndim și la bunurile luĭ, și chiar și la circumstanțele atenuante ale relelor luĭ».

Iată ce spuneam eŭ, omul blîduluĭ de linte! Și a venit, d-lor, o ocaziune mare, în care puteam să arătăm fie-care din noĭ dacă atuncĭ cînd combăteam guvernul liberal o făceam din patimă, din supărare personală, saŭ o făceam că așa era convingerea noastră, a venit, d-lor, darea în judecată a luĭ Ioan Brăteanu. Era de sigur cea maĭ grea lovitură care se încerca să se dea, în viața noastră politică, glorieĭ și faimeĭ partiduluĭ liberal.

Era indiscutabil că, dacă s'ar fi dat în judecată Ion Brăteanu și vre-o zece miniștri din statul major, era să fie o lovitură pentru partidul liberal și chiar pentru ideile liberale. Atuncĭ, d-lor, eŭ m'am despărțit de d. Palade. D. Palade a votat darea în judecată—vorbesc de prima propunere din 1889—eŭ am combătut'o nu cu gîndul ca să'mĭ deschid întoarcerea în partid, unde dacă s'a primit d. Palade de sigur că s'ar fi găsit o fărîmitură și pentru mine, măcar după d-sa, ceva din resturile d-sale.

N'am avut acest gînd, urma a dovedit-o.

Ast-fel am ajuns, d-lor, pe la 1890 în ceasul cel critic, în ceasul în care am avut să fac și eŭ alegerea vieții mele politice.

Căcĭ, d-lor, ia să examinăm serios și cu dreptate ce poate să facă un disident politic.

Cel maĭ plăcut lucru pentru el, pe care îl poate face, este să creeze dacă nu o religie nouă, macar o sectă nouă. Așa a făcut Luther, așa a făcut Calvin. Dar, ca să facĭ asta, trebue să fiĭ Luther saŭ Calvin, și... de! nu toată lumea poate să fie Luther și Calvin, să deschidă o biserică nouă, și cînd nu poțĭ, iți rămîne să facĭ una din două: orĭ să te înapoiezĭ în biserica de unde aĭ ieșit, orĭ să intri în altă biserică întemeiată de alțiĭ, unde să te poțĭ închina și tu luĭ Dumnezeŭ, după pofta inimeĭ tale.

O biserică nouă n'am crezut că pot să zidesc; am avut iluziunĭ, dar după 6 anĭ de încercărĭ, 6 anĭ de viață sălbatecă, cum se zice în Parlamentul german, m'am convins că asta nu pot.

De sigur puteam continua a trăi în afară de partide ca pînă atuncĭ. A trăi în afară de partide, ce rol atrăgător pentru un egoist!

Căcĭ ce este maĭ frumos de cît să criticĭ pe toată lumea fără să ți-se respundă nimic; ce rol maĭ plăcut de cît să poțĭ arăta rînd pe rînd tuturor partidelor greșalele lor,—iar tu, nefăcînd parte din nicĭ un partid, să nu ți-se poată respunde nicĭ odată cu greșelile partiduluĭ tău, greșelĭ inevitabile, căcĭ nu e partid care să nu aibă partea sa rea precum are și partea sa frumoasă.

Și aceasta ar fi fost un rol, și au fost oamenĭ în viața noastră politică carĭ l'au jucat. Pentru aceasta însă trebue să aĭ un temperament anume, și dacă nu'l aĭ, nu se poate.

Atuncĭ, biserică nouă imposibil de făcut, și imposibil, d-lor, și dintr'un alt punct de vedere. Băgațĭ, d-lor, de seamă un lucru: în religia protestantă se nasc maĭ în fie-care an secte nouĭ, pentru că religia protestantă e fundată pe ideia libertățeĭ individuale de cugetare. In biserica catolică nu se nasc secte nouĭ; dacă iese un Giordano Bruno e ars, dacă iese un părinte Hyacinthe se bălăbănesc toată viața și nu ajung la nicĭ un rezultat. De ce? Pentru că biserica catolică 'și are moaștele eĭ, dogmele eĭ, procesiunile eĭ, riturile eĭ, hierarhia eĭ, nu încape bisericuța alăturĭ. Cam așa 'mĭ explic eu faptul că în viața noastră politică, în partidul conservator s'au putut crea bisericuțe nouĭ, iar în partidul liberal, cu toate încercările unor oamenĭ de mare talent, nu s'au putut crea bisericuțe nouĭ, căcĭ există acolo toate cele ce le arătaĭ în biserica catolică și chiar *magna excommunicatio*, care la protestanțĭ nu prea se întrebuințează.

Așa dar, d-lor, biserică nouă nu era. Trebuia să aleg, și să aleg repede.

A fi într'o Cameră, a ataca pe toată lumea și în realitate a nu susține pe nimenĭ, a nu împărți cu nimenĭ nicĭ zilele de bucurie, nicĭ zilele de înfrîngere, e o viață prea egoistă ca să convie la toată lumea.

Să mă întorc înapoĭ? Puteți să întrebați pe unul din fruntașiĭ dv., care 'mĭ dădea sfatul în 1890, într'o converzație particulară, în care a fost cu mine cît se poate de amabil și pentru care'ĭ păstrez un recunoscător suvenir și 'mĭ zicea: «e păcat să staĭ cum staĭ, orĭ întoarce-te la noĭ, orĭ dute la conservatorĭ». I-am spus: „m'aș întoarce, dacă nu așĭ simți în mine însu'mĭ o perfectă incompatibilitate de umoare, în care poate eŭ sunt vinovat, dar o simț așa de tare în cît sunt sigur că așĭ merge fatal la un al doilea divorț». Or, d-lor, un om poartă crucea în spinare cînd s'a divorțat odată, al doilea divorț e foarte neplăcut, dar al doilea divorț de la aceeașĭ nevastă e lucru monstruos.

Și atuncĭ m'am dus în partidul conservator, iar d. Pallade s'a dus acolo unde nu cred că'și închipuește că numaĭ fiind-că a trecut dumnealuĭ, au intrat și creerĭ și inimă carĭ, după spusa d-sale, înainte lipseau.

Și acum să vă fac o confidență. De cînd sunt în partidul conservator, vă asigur că mă aflu într'o perfectă liniște sufletească, că nu am avut un singur minut, în acești 6 anĭ, în care să regret ceea ce am făcut, și urez din parte-mĭ celor din foștiĭ desidenți carĭ s'aŭ întors de unde au plecat să aibă aceleașĭ mulțumirĭ sufletești și să se simtă tot atît de mult la locul lor ca mine.

Cît despre d. Pallade, care a vorbit așa de tare altă dată că *toți sunt hoți*, etc. eŭ cred că salto-mortale dacă este, ar fi fost maĭ mic dacă trecea în partidul conservator de cît dacă făcea ceea a făcut. Și ca să nu credețĭ că vorbesc cu pică, că regret că nu avem pe d. Pallade în mijlocul nostru, să'mĭ dațĭ voe să încheiŭ această chestiune personală cu o anecdotă: La Ion Brăteanu, pe cînd era președinte de consiliŭ, vine într'o zi ministru de Monaco, Marchizul d'Aubépine-Sully și 'ĭ zice: „Sunt în mare nedomerire. Am cerut suveranuluĭ meŭ 2 marĭ cordoane: unul pentru d-ta și altul pentru prințul Ghica, și 'mi-a trimis numaĭ unul și nu știŭ cuĭ să'l daŭ. Ce mă sfătuești?"

Brăteanu 'ĭ respunde:

Dar nu sta la gîndurĭ, dă'l prințuluĭ Ghica și veĭ face doĭ fericiți: pe el, că va avea cordonul: și pe mine că nu-l am.» (Ilaritate).

„Representant!"

D. Gane a demisionat ierĭ pentru cincĭ minute de la președinția senatuluĭ. Pe urmă a revenit în aplauzele unanime ale senatorilor.

Comedia aceasta nu plătește nicĭ 5 parale: nicĭ demisia dar nicĭ aplauzele n'aŭ fost sincere.

Primarul de la Iași s'a găsit ofensat **de interpelarea domnuluĭ Politimos, care a întrebat și cu drept cuvînt dacă funcția de agent de asigurare este compatibilă cu cea maĭ înaltă din demnitățile țăreĭ.**

Și d. Gane a respuns: „nu este adevărat că sunt agentul Naționaleĭ, **adevărul este că sunt** reprezentantul **acesteĭ societățĭ.**

Senatul a aplaudat, găsind că titlul de representant ie foarte suggetiv.

Abstracție făcînd de faptul că reprezentant și agent ie tot una, căcĭ orĭ și ce agent reprezintă casa pentru care tratează—apoĭ dacă d. Gane și senatul cred că cele două titlurĭ sunt în adevĕr, diametral opuse, avem dovadă oficială că președintel senatuluĭ este *agent* **ci nu** reprezentant.

In adevĕr pe cartoanele — reclamă ale asigurăreĭ, după ce se enumeră primele societățeĭ, se zice: *agent* **pentru Iași: d.** Nicu Gane.

Nimenĭ nu se indoia că senatul nu va primi demisiunea d-luĭ Gane, chiar atuncĭ cînd respectînd adevĕrul, d. Gane n'ar fi desmințit titlul seŭ de agent.

Dar partea importantă din declarațiunea d-sale este că este reprezentant ci nu agent—ceea ce dovedește cu prisosință că insuși prezidentuluĭ senatuluĭ iĭ este rușine de funcția sa particulară.

O ideie asupra unuĭ fel de critică în artă și literatură

In toate timpurile aŭ fost oamenĭ carĭ și-aŭ exprimat impresiele lor față cu o bucată de artă saŭ în urma cetireĭ uneĭ opere literare; valoarea acelor impresiĭ atîrnă de inteligența, delicațeța simțurilor și obișnuința lor cu asemenea ocupațiĭ. Eĭ aŭ dat friŭ liber adese-orĭ entuziasmuluĭ de care eraŭ cuprinșĭ la privirea saŭ cetirea unor asemenea producerĭ artistice și literare; imaginația sub impulsul entuziasmuluĭ aŭ creat adese-orĭ deosebirĭ cu totul subiective între cutare și cutare bucată literară, mărind valoarea uneia și scăzînd în acelaș timp pe cealaltă. Ceĭ maĭ cu talent dintre acești *cunoscătorĭ* aŭ turnat impresiele lor sub o formă literară alcătuind *o operă interesantă prin ea însăși* și ast-fel s'a format o literatură critică, ce s'a adăugit încetul cu încetul prin impresiele subiective exprimate de alțiĭ, carĭ n'aŭ avut în vedere numaĭ operile însușĭ ci și critica procedeurilor lor. Cu încetul impresiele în care s'aŭ întîlnit aproape toțĭ cunoscătoriĭ s'aŭ rîdicat la *înălțimea de regule de gust*, de care artiștiĭ și poețiĭ aŭ fost nevoițĭ să țină samă și să se conformeze ca unor regule ce exprimaŭ *adevărurĭ absolute și veșnice*. Insă fiind-că cronologicește asemenea literatură critică s'a născut în urma uneĭ epoce de producere literară și artistică, criticiĭ și-aŭ tras *pretinsele lor regule eterne* din operile epoceĭ ce i-aŭ precedat. Arta și literatura greacă fiind cea maĭ veche, saŭ maĭ bine cea întâiŭ, care a avut continuitate în civilizația zisă europeană, urmează că după ea s'aŭ creat *regulele pretinse veșnice*. Lumea antică și-a avut regulatoriĭ eĭ în artă și literatură, care domnează pînă azĭ asupra celor maĭ mulțĭ dintre criticĭ. Cu barbarizarea lumeĭ introdusă prin creștinism maĭ cu samă arta și literatura antică aŭ devenit din ce în ce maĭ străină maĭ maltratată chiar.

Literatura latină a evuluĭ mediŭ a fost o palidă imagină a literatureĭ vechĭ romane, copiată ea însăși de pe cea grecească, iar arta plastică ie redusă la niște momițoi oribilĭ (sfințiĭ). Reînvierea cultureĭ artistice și literare antice au lasat de oparte asemenea producerĭ răzlețe și au început a culege ceia ce barbaria creștină maĭ lasasă din anticitatea păgînă. O epocă artistică și literară s'au produs din nou și după cum producerile nouă erau fiice ale anticitățeĭ criticismul nou se adăpă din cel vechiŭ, maĭ adăugîndu-se cu *noĭ aprecierĭ subiective*, care se reduc tot la vechile regule ale vechimeĭ.—Mijloacele practice s'au perfecționat în sculptură, pictură și chiar în literatură (cele treĭ unitățĭ ce încremeneaŭ drama antică se maĭ respectă toate în Schakespeare) genurĭ noĭ ca peisajele și pictura flamandă se ivesc și cu toate aceste pentru ceata criticilor regulele înguste vechĭ rămîn. Arta și literatura veche cu regulele eĭ ajung clasice, academiele le premiază, iar arta modernă deși eșită din mijloace maĭ perfecte ie nesocotită. Antichitatea ridicată la ideal ca artă și literatură, protecționată în școlĭ și în academiĭ de multe spirite, bunătatea uneĭ opere de artă se judecă după cum este saŭ nu pe calea antichităţeĭ, ceia ce constituie partea curat modernă aruncată cu despreț de clasiciștĭ. O samă însă de criticĭ au dat atenție producerilor noĭ, și au turnat și eĭ impresiele lor subiective în un fel de literatură critică. Să nu lăsăm de oparte deosebitele sisteme filozofice carĭ au explicat fie-care în felul seu cauzele producereĭ unor astfel de impresiĭ exprimate și codificate de criticĭ. Am făcut această scurtă ochire istorică pentru a face următoarea observație:

Nicĭ una din regulele critice nu trebuiesc confundate cu legile științifice ale producereĭ arteĭ; căcĭ aceasta ar însemna a ridica regulele zise eterne ale criticilor literarĭ 'și artistică la aceeași înălțime cu legile științifice găsite asupra fenomenelor natureĭ.

*

Dacă înbrățoșăm într'o privire omenirea și diferitele epoce prin care a trecut de la ivirea eĭ pe pămînt și pînă azĭ, lesne putem vedea că natura încunjurătoare n'a făcut în tot-d'auna aceeași impresiune omenireĭ, ci impresiile s'aŭ schimbat în măsură în care omul a făcut cunoștință maĭ de aproape cu natura; se înțelege altele eraŭ impresiele arianuluĭ primitiv cînd vedea în nourĭ vacĭ și taurĭ, și cu totul altele sînt impresiele descendenților acesteĭ rase în ziua de azĭ, și între aceste douĕ trepte de impresiĭ pornite din cunoștința deosebită a natureĭ se află o mulțime de trepte mijlociĭ de impresiĭ la care corespund atîtea trepte mijlociĭ de cunoștințĭ a natureĭ. Natura fiind fîntîna

tuturor impresiunelor care aŭ dezvoltat în om dispoziția de a simți mulțămire față cu o sumă de lucrurĭ pe care el le numește frumoase, schimbarea natureĭ în ochiĭ omuluĭ a adus varietatea impresielor în cursul timpuluĭ și varietatea impresielor varietatea arteĭ. Așa în arta plastică omul saŭ a imitat. după puterile luĭ, saŭ a dat formă diferitelor impresiĭ ce'ĭ făcea natura, se înțelege o formă maĭ mult saŭ maĭ puțin monstruoasă după cum impresia era maĭ mult saŭ maĭ puțin grozavă. Acesta este primul element ce aduce varietatea arteĭ, care element s'ar putea reduce la varietatea gustuluĭ potrivit cu cunoștințele asupra natureĭ; al doilea element ie necontenita perfecționare a mijloacelor, cine maĭ poate afirma că mijloacele pictureĭ moderne sunt acele întrebainţate pe vremea naștereĭ. Nimic maĭ fals de cît a pretinde că gusturile omuluĭ rămîn aceleașĭ și tot așa de absurd că procedeurile staŭ pe loc și că iele n'aŭ înreurirea asupra arteĭ. Aceste douĕ elemente fiind mobile rezultanta lor, arta și literatura sînt mobile, prin urmare *nimic maĭ falș decît un idel în artă.*

Rămîne ca în numerile viitoare se trag concluziele și se arît importanța acestor douĕ elemente ce daŭ naștere la diferite speciĭ de artă, după diferitele sisteme de cunoștinţĭ ce a avut omul asupra natureĭ.

A. L.

OPINIĬ ȘI REFLECȚIĬ

MOARTĂ

...Față albă ca de zăpadă; piele străvezie și suptă; frunte inundată de o lumină nemuritoare—răsărind palidă și largă, dintr'o cunună de păr brun, negru de doliu, care se prelinge de alungul trupuluĭ, ploind fire subțirĭ pe albul rochieĭ de mireasă, pînă ce învăluie degetele micĭ, mînile gingașe încrucișate pe piept, topite cu crucea de ceară.

Stă nemișcată în bătaia slabeĭ luminĭ de ceară—ceară ea însașĭ de făclie stînsă, adormită în tăcerea supremă după zbucium, calm suveran după agonie.

O grație nouă, necunoscută încă plutește pe seninătura figuriĭ; pe roșul palid al buzeĭ e un joc de ispite; și maĭ frumoasă ca orĭ cînd în viață e fecioară moartă: s'ar zice că moartea a îmbiat-o cu o splendoare sublimă în care a reînviat acum.

Figura străvezie și ușor înălbăstrită apare idealizata de gîndul suferinţeĭ îndurate și în albeață nemișcată ca simbol de eternitate, e o chemare și un imbold; un extaz taĭnic te țintuie înaintea patuluĭ de fecioară, iar din ochiul încremenit se imprăștie evlavioasa eloquență a tăcereĭ fără sfîrșit în mutenia evlavioasă a gîndirilor din prejur.

Sufletul smerit se închină o clipă, smerit și sincer, icoaneĭ uneĭ neînțelese a tot puterniciĭ și genunchiul se îndoae el singur ca de o tainică atragere a Glieĭ: cazĭ îndrăgit de Moarte, simțind că

...Moartea-ĭ un haos, o mare de stele
Cînd viața-ĭ o mare de vise rebele.

*

Mladă tînără smultă de furtunĭ; strop de rouă înghețată în zorĭ—te mînă vîntul în țărînă de unde veĭ renaște, forță de viață indestructibilă și născătoare de vieţĭ, de iluziĭ, de voință, de simțire și deșertăciunĭ.

Victimă saŭ eroină, tu morĭ de-opotrivă de curată,—ispășită prin muncă și amor; de-opotrivă de frumoasă răsarĭ, feciorelnică față divinizată de aureola galbeneĭ luminĭ; de-opotrivă de nevinovată, mireasă în rochie albă încununată de negrul păr care încălzește fruntea și coboară învăluind ca o peteală moale mînile încrucișate pe piept; lacrimă încremenită sub cununĭ de lăcrimioare.

Tristis.

Științĭ-Arte-Muzică

Un ziar din localitate annnță demisia d-luĭ Ed. Caudella, din directoratul conservatoruluĭ. Știrea e de fantazie.

*

Mînĭ au loc treĭ conferinţĭ: a d-luĭ I. Găvănescul: *Nietsche;* a d-luĭ A. D. Xenopol: Principiĭ fundamentale de istorie; a d-luĭ dr. Thiron: *Alcoolismul.*

*

Amintim că mîne, în folosul saracilor, se va juca *Hamlet* cu d. *Borelli.* D-sa va interpreta rolul în limba italiană. D. Borelli a jucat pe Hamlet în capitale marĭ europene.

*

Iată programul producțiuniĭ școlare a conservatoruluĭ de muzică și declamațiune.

1. *Mendelssohn-Bartholdy.* „Hebridele" (sau grota de la Fingal) a 2-a Uvertură de Concert executată de **Orchestra Conservatoruluĭ.**

2) *Schubert.* Impromptu pentru Piano D-ra **Margareta Sion.** (eleva D-reĭ A. Sion).

3) *Gh. Coșbuc.* „Mama" recitată de D-ra **E. Cosma.**

3. *Rode.* Adagio și final din Concertul al 6-lea pentru Violină D. **Ioan Baston.**

5), *Caudella.* Romanța din „Fata Rezeșuluĭ" cîntată de D. **C. Stupcan.**

6). *Eminescu.* Fragment din Satira a III-a recitată de **Ștefan Vasiliu.**

7). *Schubert.* Simfonia No. 5 (si bm. major) pentru **Orchestra.**

a) Allegro.
b) Andante con moto.
c) Menuetto (Allegro molto).
d) Final (Allegro vivace).

Mărunte

Ni se spune că administrația comunală a acordat unuĭ oare-care Vexler autorizație de a deschide depozit de gaz lîngă spitalul israelit, unde casele din prejur sunt numaĭ de scîndurĭ.

Și ce e maĭ grav, pe cît ni se scrie, este că administratorul financiar n'a supus pe d. Vexler la patenta cuvenită.

Are atîția protejațĭ administrația comunală în cît nu maĭ e chip să aplice legea.

INFORMAȚII

Consiliul Comunal

Ședința de la 19 Decembre

Prezenţĭ ceĭ 9 consilierĭ. Alțĭ nicĭ nu sunt.

Ședința aceasta a fost pentru lumea care știe să priceapă după un gest intenția cuĭ-va, un adevărat studiu.

D. Tacu, președintele, a dat ultima dovadă a diplomațieĭ și dacă a putut să reție toțĭ consilieriĭ n'a reușit totușĭ să se facă vr'o lucrare serioasă.

De alt-fel conu Iorgu era într'o situațiune foarte critică, căcĭ era să se discute propunerea d-lor Filipescu și Livadidi relativ la transportul cărneĭ de la noul abator.

D. Livadidi, e cumnat cu d. Penescu și înțelegețĭ bine că d. Tacu, nu se poate strica cu prefectul de poliție.

Pe de altă parte, părintele Vereanu și Motăș fac o opoziție crîncenă propunereĭ și această sub chiar oblîduirea d-luĭ Tacu care nu vede cu ochĭ bunĭ pronerea. Dar și d. Cozadini nu se lasă maĭ prejos. D-sa susține propunerea și amenință cu plecarea de la ședință dacă nu se va discuta.

Și bietul conu Iorgu prezidează.

***

Sub președinția d-luĭ Gane și 'ntr'o ședință trecută după ce s'a admis în principiŭ propunerea și s'a luat în considerare proectul de contract.

Or în casul acesta, or-ce discuție generală nu maĭ poate fi admisă.

Totușĭ pentru condescență către părintele Vereanu, d. Tacu permite o discuție generală.

Și d'aci pornește focul.

***

Părintele Vereanu într'o cuvîntare bine documentată susține că nu se poate admite această concesionare care egalează cu'n monopol. D-sa susține că în baza art. 93 și 99 din legea comunală, comuna nu poate admite așa ceva și nicĭ nu este în drept s'o facă.

Părintele Vereanu, vorbește de înființarea serviciuluĭ de curățirea stradelor, casele particularilor, etc. Impedecă primăria pe vr'un particular să cureță el însușĭ ograda sa? Nu, ci cere să fie curat.

D-sa acuză administrația că n'a făcut regulamentul abatoruluĭ în baza căruia s'ar fi putut admite de a se da autorizărĭ.

Se declară în contra propunereĭ.

***

D. Tacu, drăcos cum ie, pentru a împăca pe părintele Vereanu se declară și d-sa în contra punctuluĭ din contract în care se prevede că propunătoriĭ au dreptul exclusiv de transport.

Atîta a fost de-ajuns ca să se supere d-niĭ Cozadini și Stihi.

D. Lepadatu, vorbește în doĭ perĭ așa că nu se știe sigur ce crede d-sa.

Părintele Vereanu cere pur și simplu respingerea contractuluĭ în total.

D. *Cozadini* observă că nu se maĭ poate respinge în total ci pe articole, alt-fel s'ar reveni asupra votuluĭ anterior.

Se încinge o discuție violentă. D-niĭ Vereanu, Motăș, Nec. Ioan deoparte; Cozadini, Stihi, Lepadatu de altă parte. D. Cozadini apostrofează pe d. Motăș și restul: *sunteți apărătorul tuturor murdăriilor.*

Nu se maĭ înțelege nimic.

***

După ce se maĭ liniștesc puțin se începe discuția pe articole.

In privința titluluĭ d. Costandache propune de a se înlocui cuvîntul contract prin *autorizație.*

Atuncĭ ce maĭ trebue votul consiliuluĭ? întreabă d. Cozadini. Pănă la ora șapte s'a cetit și votat două articole.

Ședința se ridică urmînd a se continua astă-zĭ cu discuția.

— —

Trupa teatruluĭ de Bulevard din Bucureștĭ va da de sărbătorile Crăciunuluĭ treĭ reprezentațiunĭ în orașul nostru, la Circul Sidoli, bine eclerat și încălzit.

Vom avea dar ocazia să admirăm pe *Blansche Lescaut,* renumita diva pariziană, pa creola *Kara,* ce ie pusă în rînd cu Yvette Guilbert, pe *Les Gabriels,* un duet franco-espaniol foarte remarcabil, pe *Hilari's* Tordants, comicĭ excentricĭ etc.

Pe lîngă orchestra proprie a trupeĭ, muzica militară va ținea antractele.

— —

Toate școlile vor lua vacanță de la 23 Decembrie curent și până la 8 Ianuarie 1898.

— —

Monumentul de la Resboenĭ fiind ridicat pe un teren aparținînd epitropieĭ așezămintelor Sf. Spiridon din Iași, d. Nicu Albu, prefectul județuluĭ Neamțu, a intervenit pe lîngă acea epitropie ca să cedeze terenul necesar pentru a înconjura acest monument cu o grădină mare și frumoasă.

— —

Un fapt care va dovedi armonia din partidul liberal: imediat după ce d. Barbu Ștefănescu Delavrancea a pronunțat discursul la respunsul adreseĭ, a fost amendat cu salariut pe o lună la creditul urban, unde fruntașul aurelianist este avocat!

Bravo!

— —

Epitropia Sf. Spiridon din Iașĭ a cerut ministeruluĭ lucrărilor publice să stabilească un control asupra lucrărilor executate la instalația lumineĭ electrice de la băile Slănic, delegînd în acest scop o comisiune de inginerĭ din sînul corpuluĭ techuic al Statuluĭ.

— —

Prefectul poliţieĭ, d. C. B. Penescu, pleacă în astă seara la București, pentru a se presinta ministruluĭ internelor.

— —

A optat în fine!..

La știrea despre demisiunea d-luĭ N. Gane din prezidența senatuluĭ, toată lumea a crezut, și cea maĭ mare parte crede încă și azĭ, că motivul acesteĭ demisiunĭ ar fi termeniĭ drasticĭ aĭ interpelăriĭ d-luĭ Politimos.

Eĭ bine, lucrul nu este așa, și enigma afacereĭ ne-o dă *Constituționalul,* inserind o informațiune care a apărut în acel ziar cu vre-o cîte-va ore înainte de a se produce faimoasa demisie.

Iată ce zice organul constituționalilor:

Se afirmă că d. Grünwald, directorul societățiĭ de asigurare Naționala, *e foarte plictisit de alegerea d-luĭ N. Gane, agentul său de la Iașĭ, ca președinte al Senatuluĭ.*

Evenimentul acesta îĭ tulbură odihna și pare decis a se scăpa de agentul său.

***

Ingrijit de această turburare a d-luĭ Grünvald și pus în dilema de a remîne cu onorul de prezident sau cu folosul agentureĭ de la asigurare, d. Gane a prins ocazia interpelăreĭ d-luĭ Politimos, s'a prefăcut că se supără și și-a dat demisia din prezidențe.

Senatul nu i-a primit-o, în adevăr, dar d. Ganea persistă mereu în demisie, și nu a consimțit să și-o retragă de cît după ce d. Sturza l'a asigurat că va ruga pe d. Grünvald să nu-l zorească de a opta.

Asigurat în ce privește asigurarea, și-a retras apoĭ demisia. De sigur, însă, că d. Politimos s'o fi umflînd în pene că d-sa e acela care a dat lovitura.

— —

Aflăm că inteligentul șef al cancelarieĭ gendarmărieĭ rurale, locotenent *H. Caplescu* doctor în științele politice și administrative va fi avansat la gradul de căpitan și numit comandant al comp. gend. Brăila.

— —

In noaptea de 14—15 Decembre jandarmiĭ Secțieĭ Buhușĭ aŭ prins pe vestul hoț de caĭ *Avram Bloga,* din comuna Zeneștĭ, în momentul cînd voia să vîndă doi caĭ. Hoțul văzîndu-se prins aŭ încercat să mituească fandarmul, acesta făcîndu-se că acceptă a luat suma, iar în urmă dresîndu-ĭ cuvenitul procesverbal l'a arestat.

— —

Aseară d-ra Lucreția Moțoc, studenta în medicină despre care s'a vorbit cu nenorocita ocazie a intoxicăreĭ cu sublimat, s'a săvîrșit din viață la orele șase.

Studenta își conservase pînă în ultimul moment conștiința clară:

— «Dațĭ stolul înlăturĭ» se rugă ea uneĭ colege cu cîte-va momente înainte de a închide ochiĭ peutru tot-deauna.

Moarta a rămas în sala de izolare a d-luĭ dr. Botez de unde va fi transportată la cimitirul «Eternitatea» la orele 4 p. m.

*

Patul în care se odihnește trupul defuncteĭ studente în medicină este acoperit de treĭ splendide coroane depuse de Societatea studenților în medicină, de studentele în medicină și de Societatea studenților în medicină «romînĭ».

Inmormîntarea va avea loc Duminecă la 2 p. m. Studenții și studentele toate vor asista la trista ceremonie.

D-ra Lucreția Moțoc, una din cele maĭ alese studente universitare lasă regrete unanime.

— —

Din *Epoca*:

D. Al. Em. Lahovary face, prin „L'Indépendance Roumaine", o propunere care ar părea de necrezut dacă, după ne maĭ pomenita campanie a «Independenții», *nu ne-am putea aștepta la toate.*

După ce a tratat pe d. Filipescu de asasin, d. Lahovary îĭ propune acum un juriŭ de onoare, uitînd tot-odată că singurul juriŭ de onoare, chemat a judeca un duel e acela al celor patru martorĭ, care a declarat duelul leal.

A deferi sentința martorilor, judecățiĭ unuĭ juriu, constitue pentru aceștia o ofensă.

In mîna martorilor se află astă-zĭ cestiunea.

— —

Parohul bisericeĭ Talpalarĭ, Gh. Gheorghiŭ, a încetat astă-și din viață.

Defunctul era în vrîstă de 80 anĭ.

— —

Tribunalul secția I-a a cercetat ierĭ procesul pe care domnișoara Elena Beldiman l'a intentat mameĭ sale, contesa Elisa Balș. Aŭ pledat pentru reclamantă domniĭ: P. Th. Missir și G. Cristofor, iar pentru contesă domniĭ: M. Kornea, T. Ionescu și P. Zamfirescu.

S'a primit al 5-lea incident, rădicat de d. Kornea, cu privire la dovada cu martorĭ că contesa n'are avere și prin urmare nu poate da alimente fiiceĭ sale și că domnișoara Beldiman n'are nicĭ ea avere, de oare-ce contesa susține că fiica sa a moștenit 31,000 leĭ.

Procesul va compare din noŭ la 3 Ianuar. Intre martoriĭ domnișoareĭ Beldiman, vor figura și domniĭ Th. Rosseti și Al. Ghica Bragadiru.

Biserică la mezat!

O văzurăm și p'asta.

Biserica „Grecescu" din Severin a fost scoasă la mezat.

Cu multe minunățiĭ ne deprinseră liberaliĭ; dar asta le întrece pe toate.

Am văzut scoțindu-se la licitație, sub regimul luĭ Ion Brătianu, brațele țăranilor; am văzut, sub cuvînt că se înalță Biserica, furîndu-se din scaun un Mitropolit-primat și inventîndu-se în sarcina luĭ faptele cele maĭ mișelești; dar locașul luĭ Dumnezeŭ scos la mezat, asta nu se văzuse pîn'acum.

S'o fi coprinzînd și aceasta în punctul programuluĭ de la Iașĭ privitor la Biserică?

Nu știm; cee-ce știm însă, este că faptul acesta e revoltător de scandâlos.

Ce păzește ministrul cultelor? Cum de a tolerat un asemenea scandal?

Ministrul cultelor are destule fondurĭ ca să poată plăti o mizerabilă sumă de 6000 leĭ, cît datorește biserica „Grecescu" din Severin.

Dar ce le pasă colectiviștilor, dacă biserica națională ajunge de rîsul streinilor?

Căcĭ toțĭ străiniĭ vor rîde de scandalul acesta. Sfidăm pe d. Haret și pe colegiĭ săĭ din guvernul colectivist să ne arăte o singură biserică străină din Romînia, care ar fi scoasă la mezat.

Ceea-ce nu se poate întîmpla uneĭ bisericĭ străine, i se poate foarte bine întîmpla uneĭ bisericĭ romînești, sub domnia partiduluĭ național-liberal.

FOIȚA ZIARULUI „OPINIA"

47)

PARIS

de

EMILE ZOLA

CARTEA ÎNTÎIA

IV

Luĭ Hyacinthe îĭ fu frică de privirea eĭ neagră, de mînele eĭ micĭ de infirmă, care se crispaŭ ca niște ghiare. Adause apoĭ după o pausă.

— Și tata, ce spune?

— Oh! tata, de la patru la șase e la cealaltă.

Hyacinthe începu să rîză. Aceasta era aceea ce dînșiĭ numeaŭ mica gustare a tateĭ. Și Camille se înveselea de aceasta, afară de zilele în care mama gusta și ea aiurea.

Trăsura închisă întrase în stradă și se apropia în trapul sunător al celor doĭ caĭ. In minutul acesta o mică blondă de 16 la 18 anĭ, o lucrătoare modistă, care avea sub braț un carton ușor, trecu strada repede pentru a întra sub boltă înaintea trăsureĭ. Dînsa aducea o pălărie de a baroaneĭ și era veselă de tot ce văzuse în lungul bulevarduluĭ; avea niște ochĭ albaștri ca cicoarea, un nas roz, o gură care rîdea mereŭ în cel maĭ adorabil din obrăjoriĭ care s'ar fi putut vedea vre-odată. In moment acesta, Salvat, după ce aruncă o ultimă privire asupra trăsureĭ, întră sub boltă. Imediat ieși afară, aruncă în pîrîuaș capătu-ĭ de țigară aprins și plecă perzîndu-se în întunecimele nehotărîte ale străzeĭ.

Ce se petrecu atuncĭ? Maĭ tîrziŭ Petru își aminti că un camiron de la drumurile de fer de Vest se pusese de a curmezișul, oprind un moment trăsura, în timp ce copilița pătrundea sub boltă. Văzuse, cu o neînchipuită strîngere de inimă, pe fratele săŭ Guillaume aruncîndu-se la rîndul luĭ, întrînd în otel, ca sub lovitura uneĭ destăinuirĭ, cu o siguranță hotărtă. El fără a înțelege bine, simția apropierea, unuĭ lucru înspăimîntător. Dar voind să alerge, voind să strige, se simțea pironit pe trotuar, avînd gîtul strîns ca de o mînă de plumb. Deodată, se auzi ca tunarea unuĭ trăsnet, o explozie înspăimîntătoare, ca și cum pămîntul s'ar fi deschis, ca și cum otelul trăsnit se nimicea. Toate geamurile caselor vecine săriră în bucățĭ, și căzură cu un sgomot de grindină. O flacără ca de iad cuprinsese un moment toată strada, se rîdicase atîta praf și fum, în cît ceĭ cițĭ-va trecătorĭ urlau de spaimă, în mijlocul acestuĭ cuptor în care credeaŭ că vor cădea.

Și Petru fu luminat de fulgerul acesta. Văzu bomba umflînd sacul cu instrumente, pe care lipsa de lucru îl făcea gol și nefolositor. O revăzu sub haina-ĭ în sdrențe, ghebul acela pe care-l luase drept o bucată de pîne capatată de unde-va și pe care o aducea acasă nevesteĭ și copiluluĭ. După ce alegerea amenințase tot Parisul fericit, dînsa sărise acolo, explodase ca trăsnetul, la pragul acesta al burgezieĭ suverane, stăpînă a auruluĭ. In momentul acesta nu se maĭ gîndea de cît la fratele săŭ Guillaume și se aruncă sub boltă unde păreă că se deschisece o gură de Vulcan. Deodată nu distruse nimic, un fum acru îneca totul. In urmă observa zidurile crapate, etajul superior spintecat. prevazul sfaramat, plin de dărămăturĭ. Afară trăsura care era aproape să între, nu avusese nimica, nicĭ un cal atins, nicĭ macar trăsura nu era sgîrietă de sfărămăturele proectuluĭ. Mica fetița însă, lucrătoarea modestă, blondă și draguță era întinsă pe jos, zăcea cu pîntecele deschis, cu obrazu fin neatins, ochiĭ limpezĭ, cu un zimbet de mirare, singura victimă a lovitureĭ de trăsnet a catastrofeĭ, în timp ce lîngă dînsa cartonul a căreĭ capse se desfăcuse, lasase să se răstogolească pălăria, o pălărie roză, foarte delicată, ramasă încîntătoare cu florile eĭ.

Guillaume printr'o minune, era viŭ, deja în picioare. Mîna stîngă numaĭ era plină de sînge, un glonte îĭ sfaramase pumnul. Mustețele îĭ eraŭ arse și explozia răsturnîndu-l îl isbise, și-l lovise într'un așa mod că tremura din tot corpul ca cuprins de un frig mare. Cu toate acestea necunoscu pe fratele seŭ, fără chiar să se mire că-l vede acolo, după cum se întîmplă în nenorocile marĭ unde neesplicatul devine providențialul. Fratele acesta, perdut din vedere de atîta timp, era acolo în mod natural, pentru că trebuia să fie acolo. Il strigă îndată în tremurarea puternică de care era cuprins:

— Du-mă, du-mă de aicĭ!... La tine, la Neuilly, ah! du-mă de aicĭ!

Opri drept explicație, vorbind de Salvat:

— Știam că-mĭ furase un cartuș, din fericire numaĭ unul singur, altfel ar fi sărit în aer tot quartierul.... ah! nenorocitul! n'am putut să ajung la timp să pun piciorul pe fitil.

(Va urma)

Cota oficială

Constanța 19 Decembrie 1897.

Orz 1455 hect. leĭ 4.30. Secară 242 hect. leĭ 5.60. Meiŭ 223 hect. leĭ 4.30. Ovĕz 175 hect. leĭ 30 banĭ 25. Rapiță 215 hect. leĭ 7.10. Grîŭ arnăut 254 hect. hect. leĭ 11.50. Grîŭ de toamnă 130 hect. leĭ 9.45. Porumb 950 hect. leĭ 5.85 toate în oraș la magasie.

Parlamentul

SENATUL

Ședința de la 19 Decembre

D. *N. Gane*, președintele Senatuluĭ, spune că d. Politimos a adresat într'una din ședințele precedente ale Camereĭ o interpelare guvernuluĭ, întrebînd dacă este adevărat că d. Gane este agent al Societățeĭ de asigurare *Națională*, și dacă această funcțiune este compatibilă cu demnitatea de președinte al Senatuluĭ.

D. Gane arată că nu este un funcționar inferior al societățeĭ Naționala numit ca orĭ-ce funcționar și revocabil orĭcînd, ci representantul eĭ pentru treĭ județe, numit prin un vot al Consiliuluĭ de administrație pentru un număr anumit de anĭ.

D. N. Gane cere iertare Senatuluĭ că îl întreține pentru o afacere care îl privește personal, dar o face fiind că imputarea d-luĭ Politimos atinge și demnitatea întreguluĭ Senat.

Dacă Senatul crede că este rușine a munci, zice d. Gane, îl rog să-mĭ primească demisia din demnitatea de președinte. *(Protestărĭ).*

D. *Dim. A. Sturdza, președintele consiliuluĭ*, spune că incidentul este regretabil. D. Politimos este singurul deputat care a îndrăsnit să se amestece în afacerile Senatuluĭ. N'am fost la Cameră, căcĭ așĭ fi spus că nu pot răspunde la asemenea interpelărĭ și așĭ fi cerut să se șteargă din registrele Camereĭ.

D. președinte al consiliuluĭ roagă Senatul să respingă demisiunea d-luĭ președinte și să treacă la ordinea zileĭ.

D. *P. Grădișteanu* spune că interpelarea d-luĭ Politimos este, nu numaĭ necuviincioasă față de d. președinte și față de Senat, ci și neconstituțională.

D. *N. Ionescu*, cere să se suspende ședința pentru 5 minute și să se voteze o rezoluție prin care să se afirme independența votuluĭ exprimat de Senat în alegerea președinteluĭ său.

Se respinge demisiunea d-luĭ N. Gane din demnitatea de președinte al Senatuluĭ.

Propunerea d-luĭ general Catargi este admisă.

D. *N. Gane*, președinte, se urcă la fotoliul prezidențial în aplauzele unanime și prelungite ale Senatuluĭ. D. Gane mulțumește Senatuluĭ pentru manifestația de simpatie ce i se face.

Se trece la ordinea zileĭ.

CAMERA

La ordinea zileĭ: *continuarea discuțieĭ generale a bugetuluĭ C. F. R. pe 1889.*

Gr. Em. Grădișteanu, raportor, spune că în materie de exploatare de căĭ ferate nu se poate cere ca acestea să aducă un beneficiŭ, cum se practică în comerț, pentru că rețelele Statuluĭ aŭ și altă menire de cît cea pur comercială. In alte țerĭ, C. F. particulare aŭ marĭ avantagiĭ din transportul curieruluĭ poștal; la noĭ poșta nu plătește nimic căilor ferate. Afară de aceasta, lipsește căilor noastre ferate venitul transporturilor cerute de direcția penitenciarelor, pe lîngă că deputațiĭ, senatoriĭ, funcționariĭ, etc. călătoresc gratuit.

Tarifele noastre de transport sunt maĭ eftine de cît în alte țărĭ. Țăranul nostru nu călătorește pe C. F., căcĭ n'are ceasornic.

Oratorul termină recomandînd adoptarea budgetuluĭ.

D. *C. Popovicĭ* vorbește de nimicirea exportuluĭ vitelor din cauza combinațiuneĭ rele a tarifelor. Tot această combinație face ca transportul unuĭ vagon de fîn din Brașov să coste maĭ eftin de cît un vagon de fîn din Predeal.

Serviciile de mișcare și de tracțiune de la C. F. R. sunt bune, numaĭ serviciul comercial lasă de dorit.

D. ministru I. Brăteanu spune că la fie-care discuția a budgetuluĭ C. F. se fac două obiecțiunĭ: că tarifele sunt prea marĭ și că C. F. nu aduc venit suficient față cu rostul lor. Ambele critice sunt nefundate. Nu trebue să considerăm căile ferate ale Statuluĭ ca o instituție cu menire fiscală. Tarifele noastre au fost mereŭ reduse de la 1883 până la 1897 așa că, pe cînd la 1883 aveam la căile ferate un venit brut de 7 banĭ pe zona kilometrică, azĭ nu maĭ avem de cît 3 și jum. banĭ, venit maĭ mic de cît în alte State. Veniturile noastre n'au putut dar crește și a fost nevoe de o urcare a tarifelor. De altminterĭ tarifele noastre sunt maĭ micĭ de cît al altor State din Europa, afară de 2—3 excepțiunĭ; și la noĭ lefurile funcționarilor sunt necesarminte maĭ marĭ și materialul ne costă pe noĭ maĭ scump.

Ședința urmează.

Cutia cu scrisorĭ

Suntem rugațĭ să înserăm următoarea scrisoare:

Domnule Redactor,

Relativ la informațiunele, date în numărul de ierĭ al stimatuluĭ d-v ziar, cu privire la meetingul Ligeĭ, am onoarea a vă înștiința, că sunt prea măgulit și tot-odată prea sigur de sinceritatea felicitărilor și strîngerilor de mînă, pe carĭ d-niĭ Culianu, Densușianu, Xenopol, Paul, Burada, etc. etc. mi le-aŭ dat în urma cuvîntăreĭ mele, pentru a nu pricepe adîncul sentiment de... prietenie, care de sigur a călăuzit pe reporterul d-tră în ticluirea informațiunelor în chestie.

Tot-odată țin a recunoaște că „Evenimentul" a fost, în privința aceasta, foarte deștept — a mi se ierta expresiea!... — Căcĭ reporterul, ce fusese însărcinat cu darea de samă de la meeting și care i-mĭ ceruse discursul pentru al publica, a fost silit, de „maĭ marĭ" acesteĭ foĭ, nu numaĭ să nu mă laude, dar nicĭ să nu-mĭ pomenească numele în jurnal!

Aceasta a fost, pentru mine, cea maĭ mare cinste, pe care mi-ar fi putut-o da „Evenimentul" în urma discursuluĭ meŭ...

Aŭ crezut, biețiĭ naivĭ, că-și vor plăti astfel polița ce aŭ către mine de cînd am scris, în cîte-va ziare bucureștene, niște articole privitoare la administrația teatruluĭ din Iașĭ și carĭ aŭ avut vina de a fi fost anti-mergătoare destituireĭ d-luĭ Scorțescu din fruntea comitetuluĭ teatral. Nu maĭ puțin a contribuit și faptul că fratele meŭ pledează pentru d. d-r Bejan în procesul de calomnie intentat d-luĭ Scorțescu.

Pe mine, d-le Redactor, nu mă descurajează „chițibușurile" și orĭ cîtă patimă a-și întâlni în cale, nu m'așĭ feri nicĭ odată a o privi de la înălțimea principiilor și maĭ ales a sinceritățeĭ.

Mulțumindu-vă pentru publicarea acestor rînduri, vă rog să primiți asigurarea înalteĭ stime ce vă păstrez.

Const. Brăescu
student

Iași 16 Decembrie 97.

ULTIME INFORMAȚII

Lista persoanelor care roagă prietenii și cunoștințele să considere ofranda în folosul săracilor din Iași ca expresiunea felicitărilor și bunelor urărĭ de anul noŭ.

D-na și d. A. de Giers	*20 leĭ*
» » » *D. Grecianu*	*20* »
» » » *A. A. Bădăreŭ*	*20* »
D. André Bobroff	*10* »
D-na și d. dr. Emil Pușcariŭ	*10* »
D-na și d. Jean Diamandi	*20* »
D. Grig. Buicliu (deputat)	*10* »
D-na și d. B. G. Ilutza farmacist	*10* »
D. G. S. Cristofor avocat	*20* »
C. P. Constantiniu advocat.	*10* »
Gr. Cogălniceanu	*20* »
C. Andriescu, institutor	*5* »
Lazăr Grecea „	*4* »
D-l C. V. Buțureanu institutor.	*5* »

Ni se scrie din Tecucĭ, că jandarmiĭ în urma maĭ multor cercetărĭ minuțioase, sunt pe urma vestituluĭ bandit condamnat la muncă silnică *Ion Saulea*, evadat odată cu vestitul Pele-Verde. Acest bandit, după maĭ multe indiciĭ date, se crede că s'ar fi aflînd oploșit la o vie din apropiere de Tecucĭ.

Aflăm că primarul comuneĭ Neamț a demisionat din noŭ — căcĭ prima demisie i-a fost respinsă de ministrul de interne.

Cauza: starea deplorabilă și peste măsură de încurcată în care se află gestiunea financiară a comuneĭ.

Ast-felĭ ni se comunică că din cauza trăgăneleĭ de plată, mandatele aŭ ajuns să se sconteze cu 5%.

Pentru balul de la 17 Ianuarie, al studenților în medicină, marea orchestră a conservatoruluĭ, sub conducerea domnuluĭ Caudella, va figura în programul concertuluĭ organizat cu ocazia baluluĭ.

Din Piatra-Neamț ni se comunică că'n consiliul Comunal n'au maĭ remas de cît primarul și ceĭ doĭ ajutorĭ, căcĭ restul consilierilor au demisionat.

Aflăm în modul ael maĭ pozitiv, că penitenciarul din *Bisericani*, care se află situat pe creasta unuĭ munte de pe valea Bistrițeĭ, cu începere de la 1 April va fi desființat. Motivul desființăreĭ, ie scumpetea exagerată a alimentelor din cauza transportuluĭ greŭ de făcut.

Maĭ mult încă, deși penitenciarul e în mijlocul codrilor secularĭ, statul ca bun gospodar, cumpără lemnele cu 80 — 90 leĭ stînjenul.

Administrația comunală a cerut comandantuluĭ măcelărieĭ militare plata sumeĭ de 653 leĭ. pentru că timp de un an și 62 de zile a tăiat în localul nouluĭ abator.

Comandantul refuză plata pe motiv că comuna trebuia să-ĭ pue abatorul la dispoziție eăcĭ contrar ar fi trebuit să taie tot în localul vechiluĭ abator.

Zilele aceste comuna va scoate în vînzare renta de 100,000 leĭ în zece bucățĭ a 5000 leĭ și una sută bucățĭ a 500 leĭ.

O dovadă de patriotismul liberalilor cînd sunt la putere.

Liga pentru propășirea Dobrogieĭ a trimis d-luĭ Gane maĭ multe liste de subscripție. Eĭ bine, listele aŭ fost astă-zĭ reîntoarse fără a purta o singură subscriere, nicĭ chiar acea a d-luĭ Gane, primarul urbeĭ Iașĭ, și președintele senatuluĭ romîn.

Din tot fondul milioanelor comuna n'are astă-zĭ în depozit la Banca Națională de cît suma de 2.511.000 leĭ.

Să observe cetitoriĭ că zilele acestea s'a votat în consiliu, ca din acest fond să se ia suma de 235,000 leĭ pentru a plăti restul de lucrărĭ executate la abator, școlĭ și feredeŭ.

Dar toate lucrările nu sunt terminate încă.

Pe de altă parte pînă acuma s'a cheltuit peste 100,000 leĭ cu lucrările d-luĭ Lindley—atuncĭ cu ce se va maĭ aduce apă?

Ce aĭ făcut din milioanele comuneĭ domnule Gane?

D-ra Lucia Herovanu a fost numită suplimentară la catedra de limba germană de la externat, în locul d-reĭ Ecaterine Valdman, actuală suplinitoare, care se află bolnavă și a obținut un concediu.

O circulară a ministruluĭ internelor ordonă ca fabricantul denumit „Crucea voltei electrice" să fie scos din comerț. Fabricatul aparține d-luĭ Ștefan Ludowig din Ploieștĭ.

Membriĭ camereĭ de comerț aŭ fost convocațĭ pentru astă-zĭ ora 2 p. m. pentru a se pronunța definitiv în privința cerereĭ bărbierilor.

Pe de altă parte o petiție iscălită de 30 lucrătorĭ bărbierĭ și adresată președinteluĭ camereĭ de comerț, declară că și aceștia aderă la hotărîrea ca prăvălile bărbierilor să fie deschise Duminecele și Sărbătorile pînă la ora 2 p. m.

In comuna Voineștĭ s'aŭ ivit astă-zĭ 5 cazurĭ nouĭ de anghină difterică.

Astă-zĭ s'aŭ tras la sorțĭ președinții biurourilor electorale, pentru două alegerĭ suplimentare.

La Bacăŭ, pentru locul de deputat al colegiuluĭ III, vor presida: d. Al. G. Hinna, secțiunea centrală, d. M. Suțu, secțiunea a II-a; la Neamț, un loc la col. I deputațĭ, d. G. Roiu.

Ziarele austriace și în specie Wiener Tagblatt, *insistă asupra talentuluĭ osebit al regretatuluĭ Al. Lahovari.*

Cenzura vieneză a supus unor modificărĭ o comedie intitulată Alegerea primaruluĭ, *pentru motiv că persoanele din piesă ar visa unele personagiĭ existente.*

Protestînd contra faptuluĭ, gazetele liberale spun că o interpelare în senzul acesta a fost adresată în camera romînă cu ocazia publicăreĭ pieseĭ Nunta din Voleni, *opera domnilor Brociner și Ganghoffer.*

Respunzînd interpelăreĭ, Al. Lahovari pe atuncĭ ministru, a zis că nimenĭ nu se poate amesteca în felul de a scri al unuĭ autor, chiar atuncĭ cînd autorul denaturează faptele și viseazā persoane existente.

Spiritul distins al bărbatuluĭ de stat romîn, ziarele 'l recomandă cenzureĭ vieneze.

Direcția generală a serviciuluĭ sanitar a invitat din nou consiliul sanitar al județuluĭ să se pronunțe asupra unuĭ nou sistem de instalație pentru fabricarea țuiceĭ.

*

La o inspecțiune pe care a făcut'o în comuna Belceștĭ, medicul primar al județuluĭ, luînd probe de rachiu și dindule la analizat, institutul chimic, în respunsul sĕu, *arată că toate fabricatele sunt falșificate.*

Cărciumariĭ de acolo, în număr de 15 au fost dațĭ astă-zĭ în judecată.

D. V. Andreescu, actual grefier la cabinetul III al judeluĭ instructor, a fost numit ajutor de judecător la Cîmpina.

Grefier, în locul vacant, va fi numit d. Petru Balmez.

Ecourĭ judiciare.

In timpul vacanțeĭ crăciunuluĭ lucrările urgente ale curțeĭ de apel vor fi cercetate de d. consilier D. Porfiriu, iar acele ale tribunaluluĭ de d. Liteanu.

*

La secția I-a a tribunaluluĭ, procesul intentat ministeruluĭ domeniilor de direcțiunea școaleĭ de sericicultură. Pentru împrejurare, sala de audiență a secțiuneĭ prezintă un aspect osebit.

Pe băncile rezervate de fapt acelora fără de ocupațiunĭ stabile, aŭ luat loc 10 copile puse în costumul școaleĭ: Mantele cenușiĭ și berte gris. Direcția școaleĭ va cere tribunaluluĭ ca aceste copile să spuie, sub prestare de jurămînt, dacă nu sunt întreținute în școală, ca bursiere, încă de la 1895, cu toate că ministrul domeniilor refuză să plătească subvenția de 6000 leĭ, obiectul procesuluĭ de astă-zĭ.

Interesele direcțieĭ vor fi susținute de domniĭ Al. A. Bădăreŭ și A. D. Xenopol. Ministerul va fi reprezintat prin d. A. Suciu.

*

Morariĭ M. Gutman și R. Schwarz aŭ cerut declararea în stare de faliment a pitaruluĭ H. L. Grossmann.

Intrunirea de la clubul conservator

După cum am anunțat, ierĭ la ora 4 a avut loc o întrunire la clubul conservator.

Aŭ răspuns la apelul prezidentuluĭ 64 membri fondatorĭ.

Prezidentul clubuluĭ conservator, d. Grigore Cogălniceanu, luînd cel întâĭ cuvîntul, arată că a convocat pe membriĭ clubuluĭ ca să iee cunoștință de declarațiunea membrilor grupuluĭ constituțional că se retrag din club. D-sa spune că acum 2 săptămînĭ, nime n'ar fi prevăzut această retragere. Devenind vacant un loc pe vice-președinte, acest loc se cuvinea conservatorilor și noĭ am dezignat de candidat la această demnitate pe d. Vlădoianu. Tovarășiĭ noștri aŭ făcut oare care obiecțiunĭ. Noĭ am amînat alegerea și am făcut eŭ personal demersurĭ atît la Bucureștĭ, cît și în localitate, ca să fac să dispară ostilitatea contra d-luĭ Vlădoianu.

N'am procedat la alegere de cît după ce d-niĭ Pogor și Misir, în numele constituționalilor din Iașĭ, aŭ declarat că nu se retrag din clubul nostru dacă d. Vlădoianu va fi ales, ci se vor mulțumi să voteze alb.

După alegere însă a tovarășilor noștri, li s'a cerut de comitetul grupuluĭ constituțional din Bucureștĭ să se retragă din club. Am scrris din noŭ la Bucureștĭ d-luĭ Lascar Catargi pentru ca să intervie, se împedece această ruptură. Șeful partiduluĭ mi-a scris o scrisoare (pe care d Cogălniceanu o cetește) prin care îmĭ face cunoscut 1) că nu se poate face nimic pentru a împedeca retragerea tovarășilor noștri și al 2-lea ne invită să ne strîngem rîndurile și îmĭ dă mie un mandat special, *că să reprezint—dacă voiu avea și încrederea dv. în Iașĭ, pe șeful partiduluĭ conservator.*

După aceasta d. Cogălniceanu dă lectură petițieĭ constituționalilor în următoarea cuprindere;

Domnule Președinte,

Subsemnațiĭ vă facem cunoscut că ne am retras din clubul conservator.

Primiți etc.

Au semnat această petiție următoarele persoane:

I. Diamandy, C. Grigorescu, C. Leonardescu, S. A. Rișcanu, Colonel Criște, G. Șerban, V. Kirnisky, Dr. Riegler, D. Catargi, A. Buicliu, X. Gheorghiu, G. Irimescu, G. D. Buțureanu, căpitan Negoescu, N. Culianu, I. Ralet. I. S. Ionescu Căpitan C- Th. Carp, P. D. Nițescu, I. Buicliu, Socor, G. C. Balaiș, G. C. Bou, Dr. Stroicĭ, D. Carp, P. Sion, P. Th. Misir, A. Naum, V. Pogor, G. Catargi, Dr. Samfirescu, D. Rosetti, I. Ianov.

D. Cogălniceanu adaugă că 3 din ceĭ semnațĭ în petiție nu sunt membriĭ aĭ clubuluĭ și fiind că petiția nu este demisie pe care am putea-o respinge, ci o simplă încunoștiințare de retragere, nu putem de cît să luăm cu regret act de dînsa.

Această retragere nu schimbă întru nimic situația politică, noĭ membriĭ clubuluĭ precum și ziarul nostru «Opinia» vom continua a avea aceeași atitudine față cu constituționaliĭ din localitate.

D. L. Catargi declară că este contra ideeĭ de a se exprima regrete în adresa prin care se va face cunoscut primirea demisiuneĭ, pentru ca nicĭ d-niĭ junimiștĭ nu exprimă regrete în cererea lor.

D. A. Bădărău, spune că nu e vorba de a se scrie regretele în vre-o adresă, dar i se par foarte potrivite concluziile d-luĭ prezident care a zis, că cu regret trebue să luăm act de retragerea tovarășilor noștri. Această retragere este un adevarat eveniment politic. Situația partiduluĭ conservator nu se înrăutățește întru nimic prin această retragere pentru că junimiștiĭ au club aparte in capitală, dar acest fapt n'a împedecat pe partidul conservator să dee cel maĭ serios guvern politic ce-l pot da partidele noastre politice și nu-l va împedeca nicĭ pe viitor să dee un guvern care să facă onoare țăreĭ. Răul stă în aceea că nu toată lumea cunoaște fondul lucrurilor și judecata după aparență are la noĭ un mare efect, fiind aparențele exploatate cu rea credință de ceĭ interesațĭ. De sigur că, în lupta dintre partide, separarea junimiștilor de marele partid conservator, este o reducere a puterei acestuĭ partid. Pe lîngă efectele ce poate să aibă asupra politiceĭ generale, noĭ, membriĭ clubuluĭ din Iașĭ, trebue să maĭ regretăm această retragere pentru că ea ne separează de niște tovarășĭ, prețuiți. Ne vom aduce tot deauna aminte cît profit trăgeam la întrunirile noastre și de sfaturile niștor oamenĭ ca P. Missir, V. Pogor, D. Rosetti. I. Diamandy.

Eu personal am de regretat cu atît maĭ mult această retragere, cu cît felul de a lucra al constituționalilor, a produs în mine prima mișcare de simpatie către partidul conservator după care a urmat emanciparea de prejudițiul etichetei și apoĭ maĭ adăogîndu-se și interesele de partid, m'aŭ făcut ca astăzĭ sunt un membru devotat al clubuluĭ din care se retrag tocmaĭ aceĭ care au contribuit atît de mult ca să mă aducă.

A ne arata regrete, nu înseamnă a ne arata prea îngrijiți de noua situațiune. Tocmaĭ pentru că recunoaștem, că această retragere poate slăbi puterea noastră de acțiune, trebue să ne îndoim activitatea noastră, să luăm chiar din această retragere exemplul bun al disciplineĭ și al devotamentuluĭ către șef, și să facem ca viitorul politic al partiduluĭ conservator să nu se simtă întru nimic de această retragere.

***

După aceasta se votează modificarea statutelor vechĭ, desființîndu-se împărțirea membrilor între fundatorĭ și aderenți și se reduc cotizațiile pentru toți la 3 leĭ pe lună.

*

Să ia act de retragerea d-lor N. Dima și Gr. Ghica Deleanu. Se resping demisiile d-lor Eugen Ghica și D. Sturza Scheianu. Se admit maĭ mulți membri noĭ și apoĭ ședința se ridică la ora 6.

La această ședință au asistat și d-niĭ Tache Ionescu și Cincu.

In procesul d'intre direcțiunea școaleĭ de sericicultură și ministerul domeniilor, tribunalul și-a dat sentința și a condemnat ministerul la 12,000 leĭ subvenția pe 2 anĭ și la 1000 leĭ daune.

O minune! *Știți de cine ie vorba? De numărul II al ziaruluĭ umoristic* **Șandramaua**, *care apare mîne, duminică.*

Pentru 10 banĭ—3 ore de distracție!

La regimentul 4 artilerie Roman s'a descoperit un furt de postav și de alte efecte militare în care se bănuește că vor fi implicați 3 căpitanĭ de la acel regiment, d'intre care 2 din administrație.

Furtul s'a descoperit de la un denunț anonim care făcea cunoscut șefuluĭ regimentuluĭ, că la o anumită casă din Săbăoanĭ se află maĭ multe efecte militare, duse de sergentul eliberat Melciu, fost magazioner.

Acest serjent a declarat că a luat efectele din cele remase economie și cu autorizarea căpitanilor S. F. și V. care și eĭ au luat postav și pînze din economiĭ.

D. general Bengescu a anchetat în persoană această afacere.

Un prietin al nostru a văzut la consiliul de resboiŭ pe d. raportor Cujbă frecîndu'și mînele, ceea ce e un semn că afacerea e o întorsătură defavorabilă inculpaților.

Telegramele Streinătățeĭ

Hamburg 19 Decembre

O Groaznică furtună s'a abătut asupra insuleĭ Island. Foarte multe case s'aŭ dărtmat, iar mulți oamenĭ și aŭ găsit sfîrșitul viețeĭ.

ULTIMA ORĂ

(Serviciul special al „Opinieĭ)

TELEGRAME

Lupta din Austro-Ungaria

Viena, 20/XII

Wiener Zeitung, **oficialul austriac, publică o ordonanță a Impăratuluĭ prin care se hotărește neschimbarea coteĭ cheltuelilor comune austro-ungare, pe anul 1898.**

Alegerea din Brăila

Bucureștĭ. 20/XII

Erĭ s'a făcut alegerea complimentară la colegiul II de deputațĭ din Brăila. Aŭ întrunit: doctorul Cantacuzin, liberal, 463 voturĭ; Polichroniade, antisemit, 260 voturĭ; Drăgulănescu, socialist, 63 voturĭ. Anulate 40 voturĭ.

Bugetul C. F.

Bucureștĭ. 20/XII.

Bugetul C. F. R. s'a votat ierĭ seara în total cu 86 contra 13 voturĭ. Ministrul lucrărilor publice a ținut un lung discurs, care a fost mult aplaudat de maioritate.

Corpurile legiuitoare iaŭ vacanță astă-zĭ.

BERĂRIA CENTRALĂ

Astă-zĭ Duminică 21 Decemvrie

AL DOILEA CONCERT

dat de Orchestra

IONICA BARBU

Concertul începe la ora 2 ziua

Intrarea liberă.

A APĂRUT

Calendarul DACIA

PE ANUL 1898

SUB DIRECŢIUNEA D-LUĬ

I. L. CARAGIALE

Cuprinsul bogat al Calendarului „DACIA“, *întrece în artă şi bucăţi literare, tot ce a apărut pînă acum. Vederile principale ale Iaşului, redate în admirabile clişee, sunt, în adevĕr, adevărate capo d'opere — iar în partea literară. unde sunt publicate Nuvele, Poveşti, Poesiĭ etc. — şĭ-aŭ dat întîlnire toate penele de elită ale literatureĭ.*

Preţul unuĭ exemplar pe hîrtie velină 1 leŭ 25; pe hîrtie de lux 2 leĭ 50.

Depositul general la Tipografia „DACIA“ strada Golia 42. De vînzare se găseşte la principalele librăriĭ din ţară.

INSTALAŢIUNI MODERNE DE FABRICE DE CARAMIDA

MAŞINE PENTRU FABRICAŢIUNEA CARAMIDEI APARENTE
DE ACOPERIŞURĬ, TUBURĬ
Plăcĭ de Argila şi Ciment
PRECUM ŞI ORI-CE FEL DE
MORISCI SFARAMATOARE
Pentru materiĭ Dure; in special
MORI CU GHIULELE

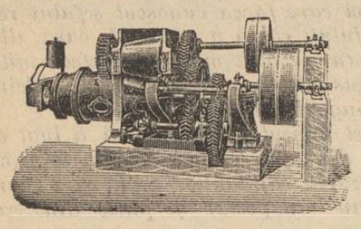

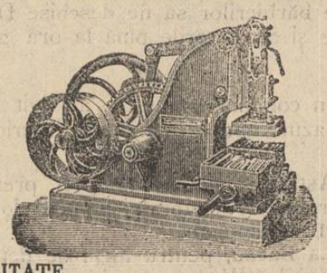

CU ACŢIUNE CONTINUĂ ŞI AUTOMATICA CONSTRUEŞTE CA SPECIALITATE
LOUIS JÄGER, COLONIA EHRENFELD.
PENTRU INFORMAŢIUNI A SE ADRESA LA D. I. POMERANTZ, *architect*, BUCUREŞTI, CALEA VICTORIEI, 111.
Cataloage şi devise se trimit gratis şi franco.

LIBRARIA şi PAPETERIA
TH. P. MAXIMOVICĬ
IAŞI. — Str. GOLIA No. 54.

Recomandă bogatul seu asortiment în **articole de şcoală, articole de birou, hărtie de poştă în cutiĭ**, colorată şi fantazie în diferite formate, **articole de pictură**, boele aquarele, pensoane, palete, pănză şi cele necesare la studiu pentru scolarĭ.
Cărţĭ pentru premiĭ.

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA“

de la COPOU, lîngă Iaşi
proprietatea d-luĭ **Ión S. Ionescu**

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somităţile medicale, maĭ ales prin abondenţa sulfaţilor de *sodiu* şi *litiu* ce conţine.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgaţie, nu face nicĭ un deranjament în stomah şi nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vânzare la toate farmaciile şi drogheriile.

Depositul şi orĭ-ce informaţiĭ la d. *I. S. Ionescu*, strada Alexandri No. 11, Iaşi.

Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *Bucureştĭ, str. Vesteĭ No. 15.*

Farmacia Andreĭ Crucianu
din
TĂRGU-NEAMŢ

Subsemnatul am onoare a in ştiinţa pe onorabilul Public, care este h otărît a visita în timpul vereĭ oraşul Tărgu-Neamţ, renumitele băĭ de la oglinzĭ., sau splendidele locurĭ de vară din împrejuirimile oraşuluĭ Tg.-Neamţ, că din luna Ianuarie a. c. am luat în posesie Farmacia din acest oraş şi că n'am cruţat muncă nicĭ banĭ pentru a o ridica la nivelul farmaciilor celor maĭ moderne, înzestrînd'o tot odată în belşug cu din toate necesare; aducînd pe lîngă un deposit mare de drogherie, preparate străine, articole de cautciuc, săpunerie, parfumerie, Eau de cologne, etc. etc., şi un mare deposit de ape minerale din ţară şi străintate direct de la Surse...

Ast-fel că sunt în posibilitate de a ser vi pe onorabiliĭ visitatorĭ, cu din toate ce se atinge de branşa mea de farmacist.

CU STIMĂ
Andreĭ Crucianu

16000 leĭ sunt de dat cu împrumut cu ipotecă, fie într'o singură sumă, fie în sume parţiale.

A se adresa la d-l avocat Bădărĕŭ, 36 strada Păcurarĭ Iaşĭ.

Alexandru A. Bădărău
Avocat
Strada Păcurarĭ

G. ADAMESCU

MANUAL DE POETICĂ
pentru
ŞCOALELE ROMÂNEŞTI
Exemple, regule, analize literare, notiţe istorice.
Un volum de 550 paginĭ, (garmond, petit şi nonpareil).
PREŢUL 5 LEI
Depozit general: Librăria LA BISERICA ALBĂ, CALEA VICTORIEI Bucureştĭ. 58

A. G. DABIJA
AVOCAT
S'a mutat strada Golia 67, vis-à-vis de Redacţia ziaruluĭ «Opinia».

Pour avoir de la Véritable Eau de Vichy

La vogue si justement méritée de l'eau de Vichy dans notre pays a suscité de nombreuses imitations qu'on cherche a lui substituer. Pour être cetrain d'avoir de l'eau de Vichy naturelle et authentique, il faut toujours reclamer l'une des trois sources qui appartiennent á l'Etat français: *Vichy-Célestins, Vichy-Hôpital* ou *Vichy-Grande-Grille.* L'eau de ces sources, embouteillée, sous le contrôle et la garantie de l'Etat français, se conserve parfaitement, sans perdre de ses qualités par le transport. Exigez donc toujours l'un des noms: *Célestins, Hôpital* ou *Grande-Grille,* imprimés en lettres blanches sur fond noir, sur l'étiquette et sur la capsule.

SOCIETATE ROMÂNĂ
DE
Asigurărĭ Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA“

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:
INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieţeĭ“ „GENERALA“ *asigură:*

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.
b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).
c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţilor la moartea părinteluĭ.
d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala“** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237,855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cind s'ar întîmpla.
2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala“** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.
3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala“** iĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi iĭ eliberează şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala“** iĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA“ maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ“** din Brăila, la Succursala din Bucureştĭ, 2 Strada Smârdan, şi la toate agenţiile din ţară.

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat Cl. I. Lei	Cl. I. B.	Cl. II Lei	Cl. II B.	Cl. III Lei	Cl. III B.
Paşcanĭ.	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ.	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ.	18	20	12	85	8	85
Roman.	12	55	9	05	6	25
Bacău.	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ.	26	75	17	65	11	57
R. Şarat.	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ.	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ.	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ.	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ.	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ.	26	35	17	35	—	—
Brăila.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna.	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ.	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ.	22	45	15	10	10	25
R. Şarat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

La Libraria
Th. MAXIMOVICI
din Iaşĭ, strada Golia
Se primesc abonamente la ziarul
„TRIBUNA“
din Sibiiŭ

Preţul abonamentuluĭ:

Pentru 1 an . . . . 40 leĭ
« 6 lunĭ . . . . 20 «
« 3 lunĭ . . . . 10 «

DE VINZARE

9000 vedre vin alb şi roş, recolta anilor 1891, 1892, 1985 şi 1896 din viea Naslău de pe moşia Cărjoaia îngă Cotnarĭ.

A se adresa la dl Vasile I. Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-frumos

Iaşi. — „DACIA“, Tipografia-editoare P. Iliescu & D. Grossu Str. Golia.

ANUL I No. 194 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — MARŢĬ 23 DECEMBRIE, 1897.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
ncep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In streinătate, *direct la administraţie* şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

INCHIDEREA PARLAMENTULUI

Neo colectivismul Independenţeĭ

De mortuis nihil nisi bene, ziceaŭ strămoşiĭ noştri. De această zicătoare foarte cuminte şi foarte omenească, am voit să ne ţinem şi noĭ faţă de moartea atît de neaşteptată a directoruluĭ Independenţeĭ. Toţĭ am aratat regrete sincere pentru un om care însemna ceva în presă şi am relevat calităţile defunctuluĭ, tăcînd cu voinţa tot ce i-ar fi putut atinge memoria şi menajînd susceptibilităţile întristateĭ familiĭ.

Nu zic aceste, nicĭ pentru a-mĭ arata părerea de răŭ pentru atitudinea primuluĭ moment, nicĭ cu intenţiunea de a turbura odihna veşnică a celuĭ dispărut dintre noĭ. Le zic pur şi simplu revoltat de atitudinea succesorilor legalĭ şi testamentarĭ de la L'Indépendance roumaine.

La delicateţa şi la lacrimele sincere ale noastre a tuturora, d-lor aŭ răspuns prin o atitudine care tinde să facă dintr 'un duel. al căruĭ rezultat îl deplîngem cu toţiĭ, o chestiune politică şi merg cu lipsa de scrupul pînă a striga „asasin" fruntaşuluĭ conservator, despre care ştiŭ că nu poate releva injuria, în momentul cînd eĭ cearcă a-l ucide moralicește pentru interese politice inavuabile şi cînd gazetele cumătre în colectivism dînd replica Independenţeĭ, strigă la rîndul lor, cu aceeaşĭ bună credinţă, că Filipescu n'a fost de cît însărcinatul partiduluĭ conservator, pe care G. Lahovary îl gena!

Dacă succesoriĭ Lahovary aplică epitetul de asasin unuĭ om ca Filipescu care, expunîndu-şĭ viaţa în duel, a rînit fără intenţiune pe defunctul director al Independenţeĭ, rană care a adus moartea acestuia, ce epitet se poate da scriitorilor maĭ mult saŭ maĭ puţin plătiţĭ, în orĭ-ce caz toţĭ interesaţĭ, care săptămînĭ întregĭ cu frase meşteşugite şi adînc meditate, cu voinţă si cu premeditare, aŭ cercat să feştelească cinstea şi să suprime renumele luĭ Filipescu?

Faptul Independenţeĭ de şi nu cade sub codul penal, e cea maĭ odioasă dintre crime. Omuciderea pedepsită de codul penal, consistă numaĭ într'o scurtare a vieţeĭ fisice. După victimă rămîne un nume poate, rămîne o amintire de faptele acesteia. Cel ce necinsteşte pe un om, cel ce caută să-l ucidă moralicește, comite cea maĭ îngrozitoarea din crime, pentru că rîdică victimeĭ pînă şi stima, amintirea bună a semenilor, cel maĭ scump lucru pentru fie-care om.

Opinia publică, însă, nu poate rămîne multă vreme înşelată. Atitudinea însăşĭ a „Independenţeĭ" a deschis la mulţĭ ochiĭ. Presa conservatoare, care reprezintă partidul asupra căruia s'ar fi resfrîns atît de pnternic crima Independenţeĭ, trebue să intervie cu energie, să arăte publiculuĭ, că în afară de interesul material, recunoscut prin constituirea de parte civilă a succesorilor d-luĭ G. Lahovary, şi alte interese materiale se ascund sub atitudinea Independenţeĭ.

Dacă n'ar fi de cît gazeta părţeĭ civile dintr'un proces penal, încă ar fi condemnabilă atitudinea acesteĭ gazete care, speculînd pînă şi propria-ĭ nenorocire de familie, duce o campanie cu care să influenţeze opinia publică şi decĭ şi pe judecătoriĭ carĭ aŭ să se pronunţe asupra daunelor cerute.

Dar maĭ sunt şi alte interese, carĭ numaĭ presupuse în timpul cînd G. Lahovary avea direcţiunea Independenţeĭ, aŭ ajuns a fi complect stabilite prin atitudinea Independenţeĭ, sub continuatoriĭ luĭ Lahovary.

Defunctul, pe cînd trăia, explica că atitudinea din urmă, neînţeleasă pentru mulţĭ, a Independenţeĭ, care se intitula ziar conservator şi totuşĭ atacă une-orĭ pe conservatorĭ şi apără de multe orĭ pe liberalĭ, se datoreşte caracteruluĭ independent al directoruluĭ, om civilizat care nu vra să renunţe, nicĭ la ideile luĭ, nicĭ la deprinderele luĭ de om civilizat, pentru spiritul de disciplină către un partid.

Atitudinea urmaşilor inventatoruluĭ formuleĭ cu moravurĭ civilizate pentru a explica o atitudine suspectă, ne dovedesc că această explicare a fost falşă şi că atitudinea pretinsă imparţială a Independenţeĭ, era cu totul artificială. Altmintrelea cum gazeta omuluĭ, care pentru moderaţiune, pentru civilizarea moravurilor, a mers — zicea el — pînă acolo că şi-a părăsit partidul, omul care a fost în comunitate de ideĭ şi sentimente cu redactoriĭ saĭ după cum o spune în testament, ia aceeaşĭ atitudine ca cea maĭ turbată gazetă colectivistă?

Moderaţiunea şi spiritul civilizat — după cum se pretinde — atît de puternic în patron să nu fi lasat nicĭ o urmă în colaboratoriĭ săĭ?

Cum să ne explicăm că ziarul omuluĭ, care era să întroducă o şcoală nouă în presa noastră, a doua zi după dispariţiunea luĭ, dar sub continuatorĭ aleşĭ şi brevetaţĭ prin testamentul defunctuluĭ, să facă cea maĭ sălbatică din campaniele care s'a făcut în ţara romînească contra vre unuĭ om politic?

Insă-şĭ Voinţa Naţională, organ eminamente anti-conservator şi cel maĭ rafinat produs al releĭ credinţe colectiviste, a ajuns data aceasta să fie remarcată de *jurnalul conservator*, în campania dusă contra fruntaşuluĭ conservator, Filipescu.

Corul unanim pe care-l fac gazetele colectiviste, în jurul strigătelor interesate ale Independenţeĭ, dovedesc că moderaţiunea şi civilizaţiunea erau numaĭ o formulă goală, pentru a ascunde jena de a mărturisi că colectivismul făcuse puĭ în redacţia Independenţeĭ. Naturalul a sfîrşit prin a se impune şi de aceea acum Independenţa ne apare sub forma adevărată, cu fanatismul neofituluĭ în colectivism, ducînd la extrem reaua credinţă, trăsătura dominantă a scoaleĭ colectiviste.

Nu civilizaţie şi modestie, ci neocolectivism, iată noua şcoală introdusă de ceĭ de la L'Indépendance Roumaine.

A. A. Bădărĕŭ

Discursul luĭ Ionel

Până unde poate merge reclama de prost gust va dovedi următorul fapt: se ştie că bugetul C. F. R. a fost votat în şedinţa camereĭ de vineri, la 6 ore seara.

Cu toate acestea ziarele vieneze carĭ aŭ apărut în *dimineaţa* zileĭ de 19 (31) şi carĭ, prin urmare aŭ fost imprimate în noaptea de 18 (30) decembre, spun că bugetul C. F. R. a fost votat, în urma unuĭ discurs strălucit al ministruluĭ Brătianu.

Faptul dovedeşte că era un ce făcut ca discursul copiluluĭ să fie aplaudat.

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Ele. Părea un val irupt, după ce s'a înlăturat iezătura. Şi valul se revarsă frumos, bogat, resfrîngînd culorĭ, lumină, figurĭ fără de număr peste parchetul de marmoră, peste covoarele bogate din elegantul *foyer*.

Şi ce suggestiv „frou-frou" de mătăsurĭ îmbinînd înăbuşita armonie de paşĭ uşorĭ, de vocĭ frumoase, de pornirĭ discrete.

Astăseară, la ultima reprezentaţie a trupeĭ franceze, *ele* au fost învoite să iee parte şi ele au venit în număr mare, cortegiu grandios de variat să întregească eloquent şi graţios subiectul pieseĭ: Frou-frou...

Au venit toate; au ocupat lojile şi stalurile scinteind de mulţămire şi arătîndu-se în plină splendoare a electriceĭ luminĭ; ele au aierul florilor care au învins stînca robieĭ şi au apărut la lumină, libere, voioase, tinere şi radioase.

De ce au fost oprite? De ce lĭ s'a spus la celelalte spectacole că nu e bine să privească, să audă, să înţeleagă?.. Pentru că falşa şi făţarnica educaţie domină peste tot şi se zbuciumă în cercurĭ vicioase neştiind ce să hotărască.

Astă-zĭ însă ele au venit; culorile figurilor şi ale rochiilor strălucesc în caldă şi albă lumină; un parfum pluteşte preste tot; flirt şi frou-frou dau o dulce beţie atmosfereĭ, iară de pe scenă cuvintele trăiesc, aluziile se întrupează, privirile ard, expanziunile se comunică: pentru că „ele" sunt aci, pentru că ele au venit la teatru.

Ce este domnul Gane?

Dacă insistăm atît de mult asupra acestuĭ personaj, este că noĭ, ca iaşenĭ, suntem în măsură a cunoaşte maĭ bine valoarea acestuĭ om şi a ne da seamă, în toată uriciunea luĭ, de faptul că primarul nostru a ajuns a ocupa cea maĭ înaltă demnitate a ţăreĭ.

Opinia *a dus o luptă inverşunată contra domnuluĭ Gane, atuncĭ cînd dînsul nu cumulă de cît funcţia de agent de asigurare cu acea de părinte al Iaşuluĭ.*

Am dus acea luptă contra primaruluĭ, nu din spirit meschin de partid, ci pentru durerea pe care am resemţit-o văzînd cum finanţele comuneĭ şi interesele intreguluĭ oraş, merg în continue descreştere sub obláduirea fostuluĭ om de litere.

Realitatea tristă ne-a dat dreptate cu multă prisosinţă. Somăm pe d. Gane să permită uneĭ comisiunĭ de arbitri, oamenĭ absolut imparţialĭ, să verifice gestiunea financiară a gospodărieĭ dumisale comunale; căcĭ din milioanele mult cîntate, din venituri ca şi din întreaga administraţie s'a ales astă-zĭ sprafca.

Şi cînd văzurăm, chemat la un post care reclamă bărbăţie şi energie, pe un om absolut nedestoinic de a inspira respect şi autoritate la o mînă de oamenĭ, cînd am văzut întreaga personalitate a domnuluĭ Gane, umbrită de talentul de toate zilele al d-luĭ Tacu — am adăogat ecoul nostru de protestare la rîsul ţăreĭ întregĭ.

Dar partea în aderĕr tristă a lucruluĭ este desilusia tuturora, este faptul că nu numaĭ presidentul, nu numaĭ guvernul, dar întreg senatul, aŭ luat în serios ceea ce lumea considera, şi cu cîtă dreptate, ca o zeflemea efemeră.

Faptul acesta a determinat pe deputatul flevist să interpeleze guvernul dacă ţara aceasta a ajuns în aşa vremurĭ, ca senatul să fie prezidat de un agent al Naţionaleĭ, *de comisionarul infim al uneĭ case de specule?*

Dacă interpelarea d-luĭ Politimos avea viciĭ de formă, dacă nu este permis unuĭ deputat să se amestece în chestiunele senatuluĭ, apoĭ nu este maĭ puţin adevĕrat că alegerea unuĭ slujbaş particular la fotoliul preşedenţial, constitue un scandal şi un abuz carĭ interesează ţara de o potrivă şi ecoul de nemulţumire al ţăreĭ a putut găsi interpretare la cameră ca şi la senat.

Dar senatul, servil în moşnegia luĭ, a respins demisia prefecută a presidentuluĭ şi acesta, profitînd de ocazie, şi-a exhibat titlurile şi a ieşit representantul *iar nu* agentul *asigurăreĭ de la Iaşĭ.*

Şi cum adicătelea: ie maĭ onorific şi fiĭ representant de cît agent? Maĭ întîiŭ că am dovedit că agent este d. Gane şi apoĭ ie indeferent: d. Gane, representant saŭ agent, este salariat ca şi orĭ care alt Finkelştein şi ie de neesplicat, doar sub regimul sălbaticilor, că un astfel de om să poată presida senatul.

Ie ruşinea parlamentarismuluĭ!

„Trăiască Sultanul"

Dacă ştirea se va adeveri, d. Sturdza va avea o nouă ocazie de a striga „trăiască Sultanul".

Se ştie că primul ministru a trimis de nenumărate orĭ pe intimul seŭ amic iaşan, profesorul Caraiani, ca să stărue în chestiunea permisiuneĭ cu privire la mitropolitul romîn din Turcia. Romîniĭ de acolo doresc să aibă un mitropolit independent.

Dar stăruinţele aŭ rămas zădarnice, cu toate că, în acest interval, chestiunea beratelor bulgare a fost regulată, fără ca vre-un bărbat de stat bulgar să fi imitat, în parlament, strigătul primuluĭ ministru romîn.

Ziarele noastre, inregistrînd succesul Bulgarieĭ, aŭ trezit invidia în inima domnuluĭ Sturdza. Şi drept respuns, vedem în ziarele streine o telegramă care spune că „în cercurile diplomatice se crede că şi cererea Romînilor de a li se permite instalarea unuĭ mitropolit romîn, va găsi o bună soluţiune".

Dacă aceste „cercurĭ diplomatice" agită, în adevăr chestiunea, saŭ dacă telegrama e opera d-luĭ Sturdza — se va vedea peste puţin, căcĭ dacă va maĭ striga vre-o dată „trăiască Sultanul", n'are s'o facă de simplu par plesir.

Băetul mameĭ

In haine de sărbătoare, cu nasturĭ auriţĭ la jachetă, cu buclele frisate — în halul acesta s'a presintat copilul Ionel la cameră, ca să puie în mişcare drumul de fer.

Inainte de a pleca a fost repetiţie generală a casă. Bona, mîndră de succesul viitor al ploduluĭ, i aranjă frizura pentru cea de pe urmă oră şi apoĭ i grăi cu dulceaţă:

— Ia să vadă cum are să facă puiul mameĭ.

Puĭul, atuncĭ, luă drumul de fer, un suvenir de anul noŭ, 'l puse în mijlocul caseĭ şi atinse butonul.

— Poftim domnilor, zise el, al doilea sunet, pleacă trenul pentru Ploieştĭ, Buzeŭ, Rîmnic...

A mamaeĭ cofet — 'l întrerupse bona, sărutîndu-l.

Pe urmă Ionel reluă:

— Pleacă pentru Tecuciŭ, Mărăşeştĭ, Brăila, Galaţĭ, Bărlad, Vasluiŭ, Iaşĭ.

Maĭ atinse butonul sonerieĭ o dată şi strigă:

— Al treilea sunet, încă 5 minute, suiţĭ domnilor deputaţĭ.

— Dar eŭ n'am bilet, zise bona.

— Pentru mata este de liber parcurs.

Ionel flueră o dată tare şi trenul se puse în mişcare.

Ajuns la cameră el fu primit în aplauzele zgomotoase ale adunăreĭ.

— Sade tată-seŭ, zise d. Sturdza, plîngind.

Ionel se sui pe tribună, aşeză trenul pe pupitru şi se pregăti să înceapă.

— Pardon, i zise presidentul, d. Giani, trenul dumitale are şi vagon restaurant?

— D'apoĭ n'aĭ tren la Moceanu? — tună din munte d. Politimos.

Deputaţiĭ guvernamentalĭ, între acestea, imprejmuiaŭ pe Ionel şi fie-care găsea cîte-un cuvînt de admiraţie pentru fiul mareluĭ bărbat.

— Domnilor deputaţĭ, începu ministrul, am sunat: la ordinea zileĭ avem bugetul C. F. pe exerciţiul anuluĭ 1898-99.

— Până atuncĭ, tună din noŭ d. Potimos, sperăm că aŭ să-ţĭ crească toate măselele.

— Ca să fiu maĭ esplicit şi ca să nu vĕ las în întunericul în care ciocoiĭ aŭ lăsat acest buget, am adus un tren ca să ne lămurim maĭ bine...

— Sade tată-seŭ, strigă d. Sturdza.

— Invit pe d. Politimos, reluă ministrul, să bine-voiască a lua loc în tren, ca să vorbim asupra traficuluĭ pe călătorĭ....

— Foarte 'ţĭ mulţumesc, strigă deputatul flevist.

— Să mă suiŭ eŭ, bibicule, se rugă guvernanta, care luase loc în dosul oratoruluĭ.

Discuţia a continuat, timp de 5 ore, pe tema aceasta şi bugetul în total a fost primit cu 87 voturĭ, contra 13.

Opt şi cu a brînzeĭ nouă

Pentru omul profan în ale bisericeĭ, vorba dată ca titlu: *opt şi cu a brînzeĭ nouă*, e lipsită de înţeles. Şi cînd te gîndeştĭ că ceĭ maĭ mulţĭ dintre noĭ sîntem profanĭ în cele bisericeştĭ, e locul de a reîmprospăta pentru cetitorul acesteĭ coloane înţălesul vorbiĭ de maĭ sus.

Ce-ĭ aceia *a brînzeĭ?*

Intre septămînele din *cişlegile* de iarnă este una, cea din urmă, după care vine postul cel Mare, care e cunoscută în popor sub numele de *Săptămîna albă*, nume vechiŭ cacĭ îl găsim şi în cronicarul Ureche (1640). Epitetul *de albă* dat acesteĭ săptămînĭ vine de acolo că nu se mănîncă de cît *frupt alb:* brînză, lapte, ouă, etc. Biserica noastră o cunoaşte supt numele de *Săptămîna brînzeĭ.*

Pînă să întrăm în postul cel Mare trecem prin *două lăsaturĭ*: *lăsatul de carne şi lăsatul de brînză*, numit şi *lăsat de sec*, sau *lăsatul Seculuĭ*, căcĭ postul mare maĭ e zis şi *sec*, de oare ce bunĭ creştinĭ nu mînîncă de loc Lunĭ, Marţĭ şi Mercurĭ pînă la 12 din zi, căcĭ doară nu degeaba ţiganul dus la călugărie a pus Triodul în cada cu curechiu!

Septămîneĭ albe sau *a brînzeĭ* îĭ precede o săptămînă, în care — dupa biserică să mănîncă *vrîstat*; această septămînă se chiamă *hîrţa;* înaintea hîrţeĭ vine septămîna ce se chiamă *Cîrneleagă*, cum cetim şi în Creangă.

Tot cîrneleagă e şi septămîna întăia după Crăciun. Cînd cişlegile ţin numaĭ 5 septămînĭ avem septămîna întăia *cîrneleaga*, a doua *hîrţa*, a treia *cîrneleagă*, a patra *hîrţa*, iar a cincea *a brînzeĭ.*

Vorba dată în titlu s'ar întregi astfel: *„Opt septămînĭ" şi cu „septămîna" brînzeĭ fac nouă.* Prin deasă întrebuinţare în limbă s'a întîmplat fapt de *catahresă*: s'au uitat *determinatele* şi s'au scurtat vorba.

Opt şi cu a brînzeĭ nouă se referă dar la septămînele, cîte le are cîslegele de iarnă.

S'ar întreba cetitorul curios; de ce numaĭ pentru cişlegile de iarnă să se fi scornit vorba aceasta, iar pentru celelalte cişlege nu?

Răspunsul cel maĭ nimerit — ce'l cred eŭ — ar fi acesta: Două cişlegĭ, acel de după sf. Petru şi de după Sf. Marie (29 Iunie şi 15 August) sunt fixe. Cel dintîiŭ ţine de la 29 Iunie pînă la 1 August, cînd avem pe Macoveĭ *cap de post*; iar cel de al doilea ţine de la 15 August pînă la 15 Noembre, decĭ două lunĭ în cap.

Cît de cişlegile de după Paştĭ ele ţin 50 de zile, slujba *Penticostaruluĭ*, zisă din vechĭ a *Cinzecimeĭ* (Rusaliile), plus săptămîna moşilor. Ele dar *vor* varia în timp întinderea fiind aceeaşĭ de 57 zile, după cum cad Paştele maĭ în iarnă saŭ maĭ în vară. Cînd Paştele cad la 22 Mart (slova Pascalieĭ fiind *A*) atuncĭ cişlegile de după Paşte vor ţinea de la 22 Mart pînă la 17 Maiŭ, cînd e lăsat de carne, decĭ 57 zile; Cînd Paştele însă cad la 25 April (slova Pascalieĭ fiind *ia*) atuncĭ cişlegile ţin de la 25 April pînă la 20 Iunie, *decĭ tot 57 zile.* In asemenea caz postul Sf. Apostolĭ Petru şi Pavel ţine de la o septămînă şi o zi (8 zile) pînă la 6 săptămînĭ (*42 zile*).

Centrul tuturor serbătorilor şi a întregeĭ calendaristicĭ creştine e *Paştele*, ca serbătoare mobilă. După timpul cînd cad Paştele se reglează cişlegile de iarnă, care vor ţinea maĭ mult sau maĭ puţin, după cum Paştele cad maĭ în iarnă sau maĭ în vară. Cişlegile de iarnă au aceiaşĭ soartă ca şi postul Sîn-Petruluĭ; vor varia în intindere după Paşte.

Cele maĭ marĭ cişlegĭ de iarnă sunt de 10 septămînĭ şi 4 zile (de la 25 Decembre — 8 Mart) şi corespund la cel maĭ mic post al Sîn-Petruluĭ de 8 zile: din contra cele maĭ scurte cişlegĭ de iarnă sunt de 5 septămînĭ şi 4 zile (de la 25 Decembre — Februar 1) şi corespund la cel maĭ lung post al Sîn-Petruluĭ de 6 septămînĭ (42 zile).

In această importanţă mare ce se dă Paştelor, ca centru al serbătorilor mobile, cum şi a două cişlegĭ şi două posturĭ, e de nevoe de a se şti de cînd începe Triodul. Şi Pascalia nu uită a ne aminti la fie care pas acest lucru. «Triodul începe — cînd Paştele cad la 22 Martie — în 11 Ianuar; iar cînd Paştele cad

la 25 April, se începe de la 14 Februar».

Pune-te acum în pielea omului profan într'ale bisericei, cum de pildă sunt eŭ, care scriŭ acestea, și pentru a ști rostul Paștelor trebuia să te ducĭ la moș Părintele, care și el fiind puțin cărturar, știa socoteala Paștelor după firele de bob saŭ după grăunțele ce purta în buzunar; și ne vom da samă de chipul cum s'a născut vorba și s'a păstrat neștirbită în popor.

In deobște Paștele cad în luna luĭ April, între 5—17 April; extremitățile de 22 Mart și 25 April vin foarte rar, cam de 3—4 orĭ într'o sută de anĭ, și vom vedea că cîșlegile de iarnă vor varia maĭ des între 7 și 8 septămînĭ.

Am supt ochĭ Pascalia pe 532 anĭ, adică pe un *crug* complect și văd că în 532 anĭ (1309—1940) aŭ căzut Paștele la 22 Mart numaĭ de 3 orĭ în 1503. 1668 și vor maĭ cădea la 1915; pe cînd la 25 April aŭ căzut de 11 orĭ în anĭ 1451, 1519, 1546, 1603, 1614. 1641, 1698, 1736 1793, 1804 1888.

Această constatare de fapt ne îndreptățește în cele afirmate maĭ sus că încele maĭ dese cazurĭ cășlegile de iarnă au variat în mijlocie, de oare ce cășlegile și prea micĭ și prea marĭ vin rar.

Biserica noastră avînd obiceiul de a socoti cășlegile după săptămînele de carne și brînză, și de oare ce cele maĭ adese orĭ cîșlegile variaŭ între 7—9 septămînĭ, vorba prin care se denumea lungimea cășlegilor a remas singură în popor: opt și cu a brînzei nouă.

In legătură cu această vorbă, căta să punem alta tot de biserică care însă are de referință la viața de toate zilele.

Cînd voim să vorbim de cineva, care nu lipsește nicĭ odată de la o petrecere fie că e cunoscut caseĭ saŭ rudă cum și de acel ce nu dă greș de la nicĭ o întrunire, i se zice că nu lipsește ca *Martie din post.*

In adevăr orĭ cît de lungĭ ar fi cășlegile de iarnă, Martie tot cade în post.

Cînd Paștele cad la 22 Mart, postul începe la 1 Februar, iar cînd Paștele cad la 25 April, postul începe la 7 Mart, nicĭ odată însă nu se întîmplă ca Marte să lipsască din post.

Incă odată am prilejul de a constata adevăratul principiŭ în materie de limbă: vorbele nu iesă pănă nu sunt faptele; și ca urmare pentru Semetrică: Senzul figurat nu vine de cît în urma celuĭ concert.

Gh. Ghibănescu.

IN AULA

— —

In sfîrșit ni s'a deschis îndărătnica și mult zăbavnica Aulă universitară—și s'a deschis în mod splendid, în chip demn. Un moment ne-am simțit par'că stînjeniți de modestia noastră: prin ce oare meritat-am splendoarea asta, farmecul și bogăția aceasta sclipitoare sub raze răsfrînte pe boltă, sclipitoare apoĭ sub lumina electrică de o extaziantă abundență....

E un exces de frumusețe în toate; o nemărginită încărcare de figurĭ și de simbolurĭ—și numaĭ cele zece figurĭ de Romînĭ luptătorĭ salvează, prin măreața simplicitate și simpatie amestecul de cochetărie apusană și lux oriental care se desfășură în aulă sub privirea severă a Regelui Carol, sub zimbetul blajin al Carmen Sylveĭ.

Figurĭ de luptătorĭ, voĭ stați cu privirile uimite pe bolta zugrăvită a auleĭ noĭ: nu era pe vremea voastră, Cihac, Barnuțiu și Heliad pompa aceasta nicăirĭ; scrisul și graiul nostru s'a conceput și împrăștiat adese orĭ din obscure locuințĭ sărace; lupta voastră era senină lupta și gîndirea, nestavilite încă de întunecoase teoriĭ, urmărĭ ale nebuneĭ lupte pentru traiŭ; voĭ nu cunoașteți întunecoasele încăierărĭ de gîndurĭ care frămîntă paradoxalul sfîrșit de veac al luĭ Strindberg, Tolstoĭ și Nietsche... Dar ....Voĭ credeați în scrisul vostru

*

D. Găvănescu vorbește frumos; expresia e măestrită, cuvîntul colorat; imaginile suggerează; frazele—rostite și nu cetite—sunt de o ireproșabilă preciziune și măsurate uneorĭ cu un ritm desăvîrșit. Sunt calitățĭ rare acestea și cursurile universitare ale d-luĭ Găvănescul contrastează cu ale majorității profesorilor noștri universitarĭ.

Asupra conferinței însă-și se va vorbi aiurea în numărul de mînĭ al ziaruluĭ; vroim aci să stabilim numaĭ meritele estetice ale conferențiaruluĭ, atît de bine armonizate cu serbarea de inaugurare reală a Auleĭ Universitare, a frumoaseĭ aule unde se vor făuri în viitor armele cultureĭ noastre, armele lupteĭ intelectuale.

Și publicul numeros, publicul ales ascultă cu o solemnă atenție eloquenta analiză a îndrăznețuluĭ și neurasteniculuĭ filosof, excesivul cugetător care a opus violente sisteme luĭ Crist, luĭ Marx și luĭ Wagner.

Publicul ascultă atent și pătrundea în nebuloasele teoriĭ; femeile ascultaŭ: ele cărora Nietsche, efeminat el însușĭ în de ajuns, le-a aruncat stigmatul umilitor:

„Nu uita biciul cînd eștĭ cu femeile!.."

Rodion

Note teatrale

Producția Conservatoruluĭ

Abia două ceasurĭ—și deja e cu neputință de străbătut în neîncăpătoarea sală a conservatoruluĭ. E în adevăr prea mică sala aceasta, sala ca și scena. Iată pentru un binevoitor un motiv de protestare la minister în potriva direcțiunii—bună oară.

Publicul se simte strîmtorat, e o luptă pentru locurĭ, un *frou-frou* de rochiĭ—și preste toate plutește majestoasă și liniștitoare armonioasa uvertură a *Orchestreĭ conservatoruluĭ.*

A conservatoruluĭ? ne întrerupe par'că un confrate local, de loc! Dar cum să numim orchestra alcătuită din profesorĭ, absolvenți și elevĭ aĭ conservatoruluĭ dacă nu ast-feliu? Ne par cel puțin naive obiecțiunile aceste și sîcîielile interesate care ergotează asupra numiriĭ orchestreĭ în loc de a arăta valoarea și meritele eĭ.

Prima producție avînd un caracter «școlar» vom aminti că s'au produs cu distincțiune: d-ra Margareta Sion, viitoarea maestră. D-sa părea însă indispusă.

Am auzit—căcĭ n'aveam loc în sală—multe aplauze pentru tînărul *C. Stupcan.* Ne intereseaeă în mod deosebit de cîte orĭ se produce cu succes *o voace.*

Declamația—iară-și o parte asupra căreia ne ieste atrasă luarea aminte în mod deosebit—a fost reprezentată prin d-ra *Cosma* și d. Vasiliu.

«Mama» a fost recitată cu vervă și cu destulă gingășie. D-ra Cosma va face poate inovația aceasta de a recita versurĭ *lirice,* lucru rar în clasul nostru de declamație. Pe d. Vasiliu l'am mustra pentru rigiditatea accentuluĭ. E maĭ corect în «Moartea luĭ Fulger» și maĭ ales în comedie de salon. Talentul *așteptat* nu se ivește încă în clasa luĭ Dragomir.

*

„Hamlet"

Incă unul și unul „nou". Aceasta-ĭ tot ce se poate zice maĭ de laudă, maĭ de preț pentru d. Borelli talentatul artist pe care acum cîțĭ-va anĭ iașanii l'au admirat în *Iago* alăturĭ de Rossi.

D. Borelli a cucerit publicul aseară prin o finețe originală, printr'o simplicitate uneorĭ grandioasă pusă în interpretarea luĭ «Hamlet». Nu vom pierde ocazia de a reveni într'un apropiat articol asupra moduluĭ cum a reușit să impuie originalitatea joculuĭ, corect, neobositor, în care nicĭ „vrîsta" nicĭ graiul străin n'au distrus nimic dintr'un mare și bine meritat succes.

Leandru.

O lovitură pentru magistratura franceză

— —

Ziarele din Paris, care ne-au sosit ierĭ chiar și cele maĭ grave « Journal des Débats, conțin articole scrise înainte de verdictul juraților, care ne fac să ne dăm sama, pentru ce verdictul de achitare a panamiștilor era foarte prevăzut la Paris.

Achitarea chiar și a celor 2—3 acuzațĭ contra cărora erau oare-care probe, este o lovitură dată cu conștiintă de juriul magistratureĭ franceze.

Maĭ întîiŭ instanțele de urmărire au pus 9 anĭ pentru ca să dee în judecată pe ceĭ bănuiți. Faptele reproșate acuzaților s'au produs în 1888. La noĭ unde mituirea este un delict faptul ar fi fost prescris de mult.

In Franța faptul de corupțiune este calificat crimă și decĭ nu se prescrie urmărirea de cît după zece anĭ.

In al doilea loc magistratura franceză formînd aproape o cartă, a devenit de cîtă-va vreme excesiv de severă în pepedepse, absolută și cu pretențiunĭ de infailibilitate cînd e vorba de probe.

Judecătoriĭ de instrucție și procuroriĭ știid cu cine au a face, nu maĭ aŭ nicĭ o rezervă în urmărirea faptelor. E destul o bănueală cît de mică asupra cui-va pentru ca să urmeze o ordonanță de dare în judecată, știind că și condemnarea definitivă e sigură.

Numaĭ pe baza acestor moravurĭ judecătoreștĭ s'a prezentat acuzarea, în ce privește pe uniĭ acuzațĭ, dinaintea juraților din Paris.

Pentru ceĭ maĭ mulți singura dovadă erau carnetele luĭ Arton, care justificau că Arton a împărțit întreaga sumă de peste două milioane ce primise de la baronul Reinach și că n'a oprit nimica pentru dînsul. Insă din expertiza care a făcut socoteala daraverurilor luĭ Arton, s'a dovedit că acesta cheltuise peste 600,000 leĭ pentru dînsul. Din acest moment credința în carnetele luĭ Arton a trebuit să fie zdruncinată.

Procurorul general Von Canel, a cerut achitarea pentru 4 din acuzațĭ. Chiar a și cerut un fel de scuze pentru aducerea acestora înaintea juraților, arătînd cum un substitut de procuror care în rechizitoriu cerea pentru uniĭ din acuzațĭ ordonanța de neurmărire, a văzut maĭ just în afacere de cît judecătorul de instrucție Le Pottevin, care s'a prea lasat prea impresionat de spusele luĭ Arton.

Cînd însușĭ procurorul general, recunoaște că judecătorul de instrucție a făcut exces de zel, iera ușor de prevăzut că jurațiĭ nu vor pune bază pe o instrucție despre care toțĭ acuzațiĭ adusese în desbaterĭ atîtea fapte din care eșea că Arton a făcut instrucția, nu Le Poittevin.

Juriul chiar cu riscul achităreĭ a 2—3 vinovați a voit să dee un avertisiment sever judecătorilor, care fac exces de zel.

Intre altele judecata panamiștilor, a adus o mare lumină asupra defectuozității sistemuluĭ de a vota prin procurator. In camera franceză un deputat are dreptul să lese unuĭ coleg un carton cu numele seŭ și cu dreptul ca acesta să voteze în locul săŭ. Acuzarea se baza pentru uniĭ acuzațĭ și pe votul lor în chestia legeĭ asupra loturilor societățeĭ Panama. S'a dovedit însă de fapt că uniĭ din acuzațĭ nu luase parte la vot și votase în locul lor și—în conformitate cu votul grupuluĭ din care făceaŭ parte—alțĭ colegĭ.

Journal de Débats într'un prim articol, dojenește foarte aspru instanțele de urmărire în afacerea Panama.

INFORMAȚII

— —

Eată ce cetim în «le Journal des Débats »relativ la duelul Filipescu Lahovary.

«Afacerea Filipescu este sorocită pen«tru 27 Decembrie st. n. Intăia dată, în «interval de 20 anĭ, se întîmplă o ur«mărire în România pentru duel, deși «au fost maĭ multe dueluri cu rezultat «mortal. Pînă astă-zĭ jurisprudența Cur«ței de Casație admitea că martoriĭ nu's complicĭ și nu pot fi puși în cauză. D. Filipescu se va prezenta fără apărătorĭ. Martoriĭ însă vor fi asistațĭ de un mare numĕr dintre ceĭ maĭ eminenți avocați Dd. Victor Ionescu și Seulescu susțin că pot proba că au făcut serioase incercărĭ de împacare. Familia defunctuluĭ, s'a constituit parte civilă, dar legea romînă creată pe legile prusiană și belgiană pare că nu îndreptățesc o astfel de intervenție. Procesul verbal al întîlnireĭ semnat de ceĭ 4 martorĭ conține următoarea atestare: *duelul s'a petrecut cu cea maĭ perfectă lealitate.* Lumea se aștepta la o condemnare, pentru că afacerea a produs în țară o emoție inexprimabilă; totuși magistratura nu va admite nicĭ o influență, nicĭ o presiune și nu va ține socoteală de repetabilele polemice de presă, care aŭ fost provocat de nenorocitul eveniment.

D. Georges Lahovary, a murit vetejește, lasă o amintire neperitoare și ceĭ cari cer resbunare nu cunosc nobleța caracteruluĭ seŭ.

— —

In strada Păcurarĭ, la punctul numit Beldiman, s'a găsit cadavrul uneĭ femeĭ care pare a avea între 50—55 anĭ.

Identitatea n'a putut fi încă restabilită. Cadavrul a fost transportat la spitalul sf Spiridon și depus în camera mortuară.

Astă-zĭ se va face autopsia.

*

Curățindu-se latrina la casa cu numărul 113, strada Socoleĭ, s'a găsit corpul uneĭ copile care pare a fi fost aruncată de o săptămînă în locul care a devenit favorit mamelor denaturate.

Poliția cercetează cazul.

— —

In prezența unuĭ public foarte numeros, compus maĭ ales din studenți și studente, s'a făcut ierĭ înmormîntarea Lucieĭ Moțoc, nefericita medicinistă.

La durerea firească a familieĭ s'a asociat acea a întregeĭ asistențĭ.

*

După oficiarea serviciuluĭ divin în paraclisul de la cimitirul *Eternitatea,* d. Botez, student în medicină, a pronunțat cîte-va cuvinte bine simțite după care apoĭ cosciugul, rIdicat de studenți, e transportat spre mormînt.

Plînsetele nu contenesc, disperarea familieĭ e de nedescris. Lumea se împrăștie sub impresiunea celeĭ maĭ profunde durerĭ.

— —

Is prima ședință, după deschiderea camereĭ, se va adresa guvernuluĭ o interpelare, în privința d-ruluĭ Bastake, care, în urma cunoscutuluĭ scandal public al căruĭ trist eroŭ a fost, nu maĭ poate fi tolerat ca funcționar public.

— —

Domnișoara Carp, fiica fostuluĭ ministru, s'a logodit cu d. A. Sturdza, fiul primuluĭ ministru.

— —

Biurourile camereĭ aŭ primit proiectul de lege privitor la crearea unuĭ institut de gynecologie.

Direcțiunea acestuĭ noŭ institut va fi încredințată domnuluĭ doctor Assachi.

— —

Controlorii de pe lîngă administrația financiară Iași aŭ făcut un protest colectiv contra deciziuneĭ luate de inspectorul Budeanu, carĭ i-a amendat cu amenzĭ variînd între 20—50 lei.

Aceste amenzĭ, spun controlorii sunt cu atît maĭ nedrepte, cu cît ele vor fi executate asupra sărbătorilor.

— —

Curtea de apel s. I constatînd că acuzările aduse contra luĭ Ion Leonescu fost perceptor în comuna Ripile, jud. Bacăŭ, eraŭ pornite numaĭ din patimĭ politice, a achitat pe inculpat.

— —

Semne că demisia va fi irevocabilă data aceasta.

Generalul Berendeĭ a depus pe biuroul Senatuluĭ un proiect de lege prin care se acordă d-neĭ Smaranda Macry o pensie viageră de 200 leĭ pe lună, peste pensia ce i s'a acordat conform.

— —

Un copil de 4 anĭ al locuitoruluĭ N. Burgher din comuna Ciurea, a fost adus în Iașĭ și internat la spital, bolnav de anghină.

— —

In Ianuar va apare o nouă publicațiune literară, la Soimuș, în Transilvania. Publicațiunea va purta titlul *Revistă ilustrată.*

— —

Asupra unuĭ accident care, din fericire, n'a avut urmărĭ funeste, corespondentul nostru din Roman ne scrie:

D. C. Gavrilescu, comerciant din Mărășeștĭ, a fost găsit ierĭ dimineață aproape asfixiat în camera nr. 6 a oteluluĭ „Buna Speranță".

D. Gavrilescu a sosit dimineața în oraș, a descins la zisul otel și pe urmă a plecat la d. Hagiu, cu fata căruia este logodit.

Intorcîndu-se la ora 1 noaptea și văzînd că în cameră era foarte rece, a spus să i se facă foc, iar pînă se va încălzi odaia d. Gavrilescu merse jos la cafenea.

Bietul comerciant, care venise să-și vadă logodnica era să cadă victima neglijenței servitoareĭ, care făcînd focul, uită să destupe ogeagul.

D. dr. Rabner, care a dat primele îngrijirĭ pacientuluĭ, are toate speranțele că d. Gavrilescu va scăpa cu viață.

— —

De la Societatea științifică și literară.

Ședința de la 19 Decemcrie supt președința d-luĭ I. Găvănescul.

Se cetesc maĭ multe versurĭ trecuere de tînărul L. Tărăbuță, din care s'aŭ găsit bune de publicare *Spoiala* și *Imitația,* poezii în gen epigramatic.

Se cetește apoĭ" *Maria Magdalena"* (legendă) de pseudonimul *Rama.*

D. Gh. Ghibănescu cetește un studiu *„Calitățile didactice ale învățătoruluĭ"*, studiu ținut supt formă de disertație liberară la patronul Școaleĭ Normale „Vasile Lupu".

— —

D-l și D-na G. Nicoleanu aŭ plecat ierĭ la Paris, iară d. S. Goldenthal la Viena.

— —

Farmaciștiĭ frațĭ Konia aŭ oferit spitaluluĭ de copiĭ *Caritatea,* un aparat *Aesculap,* pentru desinfectarea cu formalină.

— —

Duminică 28 a curenteĭ va avea loc la Hușĭ căsătoria d-luĭ I. Mițeăcu funcționar la C. F. R. cu d-ra Maria Mihailescu.

Felicitările noastre.

FOIȚA ZIARULUI „OPINIA"

48)

PARIS

de

EMILE ZOLA

CARTEA ÎNTÎIA

IV

Ca o luciditate perfectă, așa cum o dă cîteodată pericolul, Petru, fără să vorbească, fără se peardă o secundă, își amînti că otelul are o ieșire pe din dos prin strada Vignon. Pricepea pericolul mare în care ar cădea fratele luĭ dacă s'ar găsi amestecat în afacerea aceasta. Repede după ce-l duse ln umbra străzeĭ Vignon, îĭ înodă batista în jurul pumnuluĭ, și pe care îl ascunse sub haină, lîngă piept.

— Du-mă, repetă Guillaume plin de frică și tremurînd, du-mĕ la tine la Neuilly... Nu la mine.

— Da, da, fiĭ liniștit. Așteaptă-mă aicĭ un moment, să opresc o trăsură.

Il dusese pe bulevard, în graba de a găsi o trăsura. Dar tunetul exploziei cutremurase tot quartierul, caiĭ se speriaŭ, oameniĭ alergaŭ la întîmplare, ca cuprinșĭ de nebunie. Agențiĭ poliției alergase din toate părțile, o mulțime de lume se îngrămădeaŭ și închideaŭ întrarea străzeĭ Godot-de-Mauroy, neagră ca o prapastie, fiind-că luminile se stînseseră toate; pe bulevard, în timpul acesta, un vînzător de la ziarul *Vocea Foporuluĭ,* strigă mereŭ: scandalul drumurilor de fer africane, ceĭ treĭzecĭ și doĭ de vînduțĭ de la Cameră și de la Senat, căderea apropiată a ministeruluĭ.

Insfîrșit Petru, opri o trăsură, cînd auzi pe un trecător spunînd altuia:

— Ministerul pe ducă! iată o bombă care are să-l întărească!

Ceĭ doĭ frațĭ se suiră în trăsură, care plecă. De-asupra Parisuluĭ sgomotos, se făcuse noaptea neagră, o noapte de pedeapsă în care stelele străluceaŭ, prin pîcla de crime și de mînie care se rîdica de pe acopereminte. Strigătul pătrunzător de dreptate trecea însoțit de sgomotul de aripĭ îngrozind Sodoma și Gomora, prin tot aceea ce se întîmplase și care venise din întunerecul orizonuluĭ.

Sfîrșitul cărțeĭ întăia.

CARTEA A DOUA

I.

In strada aceasta îndepartată de la Neuilly, în care nu maĭ trecea nicĭ un om de îndată ce însara, căsuța mică, la ceasul acesta, era învălită de o umbră neagră și adîncă, cu persienele închise, fără ca nicĭ o lumină se pătrundă în afară. Părea însă că se ghicește că în dosul eĭ, era mica grădiniță liniștită, goală moartă, înghețată de receala ierneĭ.

In trăsura care-ĭ aducea, Petru îĭ fuse frică de maĭ multe orĭ de a nu vedea leșinînd pe fratele seŭ rănit. Guillaume razamat în trăsură, gîrbovit, nu vorbea; și ce liniște teribilă între dînșiĭ, atît de plină de întrebărĭ, de răspunsurĭ pe care dînșiĭ le simțeaŭ nefolositoare și dureroase, dacă le-or schimba în momentul acesta! Cu toate acestea preotul se neliniștea de rana, și se întreba la ce chirurg să recurgă, doritor de a ,nu pune în secret de cît un om sigur și credincios, văzînd cît de mult se ascunde rănitul pentru a părea că a dispărut.

Pănă la Arcul de triumf, nu fu pronunțat nicĭ un cuvînt. Acolo murmură Guillaume păru că ese din apasarea visuluĭ săŭ pentru a spune:

— Știĭ, Petru, că nu vreaŭ nicĭ un doctor. Vom îngriji rana singurĭ amîndoĭ.

Petru vroi să protesteze. Dar nu făcu de cît o mișcare, dînd a înțelege, că dacă ar trebui nu l'ar maĭ asculta. Pentru ce se maĭ discute în momentul acesta? Neliniștea i se mărise, și fu pentru el o adevarată ușurare, cînd se opri însfîrșit trăsura înaintea ușeĭ, și văzu pe fratele luĭ că se scoboară fără de prea multă slăbăciune. Repede plăti birjaruluĭ, fericit văzînd că nimene, nicĭ chiar un vecin nu era pe acolo. Deschise ușa cu cheia, și susținu răpitul, pentru a-l a ajuta să sue cele treĭ trepte ale peronuluĭ.

O vegheză slabă ardea în antret. Indată, la sgomotul ușeĭ o femee, Sofia, servitoarea luĭ Petru, ieșise din bucătărie. In vrîstă de vre-o 60 de anĭ, mică, slabă și neagră, era în casă de maĭ bine de treĭzecĭ de anĭ, servind pe mamă înainte de a servi pe flul. Ea cunoștea pe Guillaume, pe care-l văzuse pe cînd era tînăr. Acuma îl recunoscu, fără îndoială, cu toate că el nu trecuse pragul acesta de aproape zece anĭ.

(Va urma)

Cota oficială

Constanța 21 Decembrie 1897.

Orz 1250 hect. leĭ 4.20. Secară 140 hect. leĭ 5.10. Meiŭ 300 hect. leĭ 4.20. Ovĕz 170 hect. leĭ 3 banĭ 50. Rapiță 300 hect. leĭ 7.— Grîŭ arnăut 270 hect. leĭ 10.50. Grîŭ de toamnă 150 hect. leĭ 9.— Porumb 900 hect. leĭ 5.20. Grîŭ vechiŭ 120 hect. leĭ 12.20 toate în oraș la magasie.

Științĭ-Muzică-Arte

Prima reprezentație de Crăciun va fi *Două orfeline*, cunoscuta melodramă. A doua, probabil, *Curierul din Lyon*.

*

Mîne, Marțĭ, se va pune în vînzare un volum de versurĭ *Gînduri și vise* de *G Murnu*.

*

Castelul fermecat saŭ *Zîna Zîrelor* este titlul uneĭ marĭ feerii cu cîntece pentru care se pregătesc decorurĭ senzaționale la teatrul național.

*

La librăria nouă vor găsi cetitorii noștri *Germinal*, opera capitală a lui *Emile Zola* tradusă de I. Gentilis, în editura Samitca.

*

Se anunță o revistă festivă, pentru zilele de crăciun, intitulată 1898.

*

După Hamlet, societatea dramatică nu va maĭ reprezinta nimic pînă în ziua de Crăciun. Joĭ 25, *Două orfeline*. Vinerĭ 26, *Contesa Sarah*. Sîmbătă 27, *Curierul din Lyon*. Duminică 28, *Ingerul morțeĭ*.

*

In garderoba teatruluĭ, unde se află Costumele cele noĭ de secol, și care costă pe comună peste 50 de miĭ de francĭ, s'aŭ ivit o mulțime de moliĭ.

Aducem aceasta la cunoștința d-luĭ administrator.

*

In Ianuarie se va representa pe scena teatruluĭ, hazlia comedie *Domnul vînează* (Monsieur chasse) reprezintată anul trecut de către trupa doamneĭ Magnier.

Traducerea e cît se poate de perfectă și e datorită peneĭ uneĭ doamne din înalta societate a Iașuluĭ.

Parlamentul

CAMERA

Ședința de la 20 Decembre

Ședința se deschide la orele 2.15 sub președenția d-luĭ **Dim. Giani, președinte**.

Prezențĭ 172 deputațĭ.

D. **prim ministru D. Sturdza** depune proiectul de convențiune comercială cu Bulgaria și cere urgența pentru proiectul acesta.

Urgența se admite.

D. **prim ministru** maĭ depune o anexă la convenția comercială cu Turcia.

Anexa se trimite de urgență la comitetul delegaților.

D. **președinte** anunță că s'a depus deja dosarul alegeriĭ care s'a efectuat erĭ la Brăila și că comisia de verificare a și elaborat raportul.

D. **G. Vernescu** dă citire raportuluĭ de verificare.

D. **președinte** proclamă ales al colegiuluĭ II de Brăila pe d. dr. C. Cantacuzino.

D. **N. T. Pop** întreabă pe ministrul finanțelor dacă va aduce în sesiunea aceasta un proiect pentru modificarea legeĭ de constatare și percepere.

D. **ministru G. Cantacuzino** rĕspunde că sesiunea actuală are atît de lucru, că nu va avea timp să se ocupe și cu un asemenea proiect.

D. **C. G. Politimos** anunță o interpelare ministruluĭ de interne asupra numireĭ polițaiuluĭ de Tîrgoviște, care e arendaș.

D. **C. Dobrescu-Argeș** anunță o interpelare ministruluĭ de interne, întrebînd pentru ce funcționează încă un subprefect, care a profanat cultul, a atentat la bunele moravurĭ, etc.

Se dă cuvîntul d-luĭ G. D. Pallade în chestie personală cu d. Take Ionescu.

D. **G. D. Pallade** dorește să vorbească cînd va fi de față și d. Take Ionescu și roagă să i se dea cuvîntul cînd va veni d. Take Ionescu.

D. **I. Mitescu**, în chestie personală cu d. N. Fleva, protestează în contra cuvintelelor d-luĭ Fleva, care a tratat majoritatea de «membriĭ aĭ Oculteĭ». *(Protestărĭ, sgomot, Vocĭ: «N'a zis așa»*. D. Mitescu protestează contra cuvintelor d-luĭ Fleva- (Aplause).

Vocĭ: Aceasta e cestiune personală!

D. **I. Mitescu** repetă că protestează, în numele majorității, contra epitetuluĭ injurios aruncat de d. N. Fleva. (Aplause). In toate discursurile d-sale, nicĭ o dată d. Fleva n'a adus o idee nouă, nu s'a relevat ca patriot. Majoritatea nu maĭ poate să urmeze pe d. Fleva. Alegerile din urmă ar fi fost libere și dacă nu era d. Fleva ministru. (Aplanse).

D. **C. Politimos**: Cuvintele d-tale, d-le Mitescu, nu pot avea nicĭ o valoare, fiind că vorbeștĭ după poruncă! După rĕsboiŭ sunt mulțĭ vitejĭ!

D. **I. Mitescu** vorbește de via vîndută de d. Fleva primărieĭ Capitaleĭ și adaogă că d-sa, d. Mitescu, nu s'a amestecat in procese scandaloase. (Sgomot), nicĭ n'a dat ajutor conservatorilor să se urce la putere. (Sgomot. Majoritatea aplaudă), Majoritatea a fost tot-d'a-una îngăduitoare cu d. Fleva....

D. **C. Politimos**: D-ta eraĭ încă în fașă cînd d. Fleva a făcut politică! (Ilaritate).

D. **I. Mitescu** termină protestînd din noŭ contra injurieĭ ce d. Fleva a uruncat majorității.

D. **Al. Scorțeanu**: Bravo! Bis! Ia maĭ zi odată! (Ilaritate).

Camera adoptă anexa la convenția comercială cu Turcia.

D. **G. D. Palladi** roagă să se pue chestia d-sale personală cu d. Take Ionescu în prima ședință după vacanță.

La orele 3 Camera trece în secțiĭ pentru a se ocupa cu convenția comercială cu Bulgaria.

Ședința se redeschide la orele 3 și 25. Prezidează d. **Giani**.

Se adoptă un proiect de lege pentru anularea unuĭ credit de 150,000 leĭ din budgetul Eforieĭ Spitalelor civile.

D. **V. Epurescu, raportor,** dă citire raportuluĭ pentru prelungirea actualuluĭ aranjament comercial cu Bulgaria.

Proiectul se adoptă cu 80 voturĭ contra 3.

Se dă citire proiectuluĭ de lege pentru crearea unuĭ institut de gynecologie.

D. **G. Dem. Teodorescu** cere amînarea discuțieĭ.

D. **B. Iepurescu** se opune amînăriĭ.

Amînarea se respinge.

Proiectul se ia în considerație și se adoptă cu 79 voturĭ contra 21.

Camera ia vacanță pănă la 12 Ianuar.

Ședința se ridică la orele 4.45.

SENATUL

D. **Ionel Brătianu, ministrul lucrărilor publice**, citește ceva imposibil de auzit. Uniĭ senatorĭ spun că a depus niște proecte de indigenate.

Se pune la vot indigenatul d-luĭ Vilhelm Birman și votul a rămas nul.

Se votează recunoașterea d-luĭ Carneliŭ A. Popescu.

D. **ministru Ion Brătianu** depune proiectul pentru modificarea legeĭ căilor ferate de interes particular.

Se votează recunoașterea d-lor Aron Popa Oprea, Constantin Gheorghiu, Al. I. Hodoș și Iuliu Moldovan.

Senatul nu maĭ e în număr în incintă. D. Costescu Comuneanu și d. colonel Budișteanu spun că senatoriĭ au plecat. Președintele d. N. Ganea pune cu toate astea să se citească proectul de lege pentru un indigenat. Se produce o vie discuție între vr'o 20 senatorĭ carĭ se aflau în incintă.

D. **Costescu Comănescu** cere proiectul de lege.

Președintele nu'l are. In sfîrșit se găsește un proiect și d. Comăneanu renunță a vorbi contra, fiind recunoașterea unuĭ romîn din Basarabia, Victor Crăsescu.

Senatul votează recunoașterea.

D. **D. Sturdza** depune pe biurou proiectul de convenție cu Turcia și cere urgența.

Acest proiect, votat alaltă erĭ a fost înapoiat din cauza uneĭ greșelĭ.

Senatul trece în secțiĭ la oarele 4, spre a discuta proiectul.

Senatoriĭ fiind plecațĭ, se trimete aprozĭ pe la hotelurĭ ca să-ĭ aducă înapoĭ.

ULTIME INFORMAȚII

Lista persoanelor care roagă prietenii și cunoștințele să considere ofranda în folosul săracilor din Iași ca expresiunea felicitărilor și bunelor urărĭ de anul noŭ.

D-na și d. A. de Giers	20 leĭ
» » » *D. Grecianu*	20 »
» » » *A. A. Bădăreŭ*	20 »
D. André Bobroff	10 »
D-na și d. dr. Emil Pușcariŭ	10 »
D-na și d. Jean Diamandi	20 »
D. Grig. Buicliu (deputat)	10 »
D-na și d. B. G. Ilutza farmacist	10 »
D-na și d. G. S. Cristofor avocat	20 »
C. P. Constantiniu advocat.	10 »
Gr. Cogălniceanu	20 »
C. Andriescu, institutor	5 »
Lazăr Grecea „	4 »
D-l C. V. Buțureanu institutor.	5 »
D-na și d. Ioan E. Andoniu.	5 »
D-na și d-nul Gavril Muzicescu	8 »

Curtea s. II a achitat sîmbătă, în majoritate, grație explicărilor pe care le-a dat inculpatul prin interpretul săŭ d. Gh. Sterea, pe Teodor Selmiov dezertor din armata rusască, dat în judecată pentru vagabondaj.

Curtea a zis cu drept cuvînt, că nu se poate cere inculpatuluĭ să dovedească, că are mijloace de existență, de oare ce a fost arestat chiar la trecerea frontarieĭ, înainte de a fi avut timpul să-și găsască de muncă.

Ministrul de războiu a hotărît acordarea unuĭ concediu de 8 zile tuturor soldaților, pe timpul serbătorilor de Crăciun.

Soldații au și fost împărțiți în două categorii, ast-fel că'n intervalul de 24 Decembrie la 8 Ianuarie fie-care soldat să fie avut concediu de 8 zile.

D-șoara Lucia Sturdza a fost numită suplinitoare pe lîngă școala de aplicație a școaleĭ normale de fete, în locul d-neĭ Mitru care a obținut congediu.

Un amic al nostru, întîlnind pe d. Finkelstein, agentul real din Iași al societățeĭ «Națională», care lucrează și pentru lucrul căruța încasază d. Gane numaĭ fiind că.... e om politic, l'a întrebat:

— Agent orĭ reprezentant, d-le?

— Eŭ nu fac politică.

— Decĭ simplu agent?

— Da.

Din eroare de zaț s'a tipărit în darea de samă despre întrunirea de la Clubul conservator numele L. Catargi în loc de I. Catargi.

De asemenea corespondentul nostru a scapat din vedere a arata că d. G. Botez a luat cuvîntul și a susținut în totul părerile președinteluĭ d. Grigore Cogălniceanu.

Camera de comerț fusese convocată pentru Simbătă în chestia cerereĭ bărbierilor.

Membriĭ numiteĭ camere nu s'aŭ grăbit, însă, să vie și ast-fel bărbieriĭ vor petrece sărbătorile de crăciun, conform prescripțiunelor legeĭ d-luĭ Aurelian.

Ni se comunică din Tulcea, că circulația vapoarelor pe Dunărea între Ghecet și Brăila și între Azaclaŭ și Galațĭ a încetat din causa puterniceĭ înghețerĭ a Dunăreĭ.

In urma uneĭ neînțelegerĭ intervenite între d. dr. Z. Samfirescu, profesor de medicina operatoare de la facultatea de medicină din Iașĭ și asistentul d-sale d. dr. Solomovicĭ, acest din urmă a fost silit să demisioneze.

Probabil că în locul d-luĭ dr. Solomovicĭ va fi numit actualul preparator.

Afacerea escrocheriei făptuită de Iurim, student în medicină, a fost dată în cercetarea judeluĭ instructor cabinet No. 3.

Pentru mîne sunt citațĭ martoriĭ.

Ședința de sîmbătă a consilinluĭ comunal n'a putut avea loc din cauză că consilieriĭ n'aŭ venit la ședință și n'aŭ venit pentru că d. Tacu, prin diplomația d-sale, i-a nemulțumit. Astfel propunerea d-lor Livadidi și Filipescu a remas baltă.

Afacerea lipseĭ sumeĭ de 10,000 leĭ la școala militară, a luat o față cu totul nouă. La inceput se credea, după cum din vreme am zis, că toate semnăturile emise pe mandat eraŭ false. Ierĭ z'a constatat că atît colonelul director, cît și directorul de sludiĭ aŭ semnat pe mandat și că dispariția sumeĭ ar fi o simplă îacurcătură de birou.

Comandantul corpuluĭ, care a sosit în oraș, va da azĭ o soluțiune definitivă acesteĭ chestiunĭ.

D. Eduard Ghica a incercat o crudă pierdere prin moartea unuĭ copil al seŭ, care a sucombat ierĭ în urma scarlatineĭ.

Jandarmul Rusu Alexandru din comp. Putna, insultînd pe superiorul săŭ, a fost trimes înaintea consiliuluĭ de rezboiŭ al corpuluĭ al II-lea de armată, care l'a condamnat la 3 anĭ închisoare și pierderea dreptuluĭ de-a maĭ putea servi în corpul jandarmilor.

Sesiunea „extra-ordinară" a consiliuluĭ comunal s'a finit azĭ. Din 5 ședinți, la carĭ fuseseră convocațĭ, consilieriĭ aŭ venit abea la două.

O simplă eroare de zaț care lasă rece tipograful obicinuit cu asemenea fapte banale, dar care a adus dezagramente pe carĭ lesne ni le putem închipui, d-luĭ Jocu, veterinar, s'a strecurat în numărul *Opinieĭ* de la 20 a. c. unde, în josul unuĭ entrefilet politic, s'a pus *Jocu* în locul pseudonimuluĭ *Ion*.

Avem convingerea că faptul acesta nu va aduce prejudițiĭ guinonistuluĭ veterinar și plăcere publicăm scrisoarea care ni-o trimite în această privință:

Domnule Redactor.

In Opinia. *de Sîmbătă 20 curent, a'ți publicat un articol intitulat* «isvodul mesagiuluĭ" *și l'ați semnat cu numele mieu; e de sigur o glumă nechibzuită, sau o greșală regretabilă; dar pentru a nu fi luat eu drept autorul adevărat vă rog să publicați această scrisoare.*

Vă salut și vă mulțumesc.

Jocu

Expoziția internațională, organizată de unirea sindicatelor din Bordeaux, care a avut loc în acel oraș, de la 27 Noembrie pînă la 31 Decembrie 1897, a decernat d-reĭ *Ecaterina Davidel*, diplomată a școaleĭ profesionale „Santul Sava" din Iașĭ, *medalia de aur pentru florile artificiale espuse.*

D-ra Davidel a obținut medalia de aur pentru florile artificiale espuse—și la expoziția Cooperatorilor din țară, care a avut loc în Bucureștĭ la 1894.

A doua secțiune a curțeĭ a respins apelul procuroruluĭ de Bacău făcută în contra sentințeĭ tribunaluluĭ care achită pe Pfeffermann de acuzarea că ar fi vîndut făină arsă.

Achitarea s'a făcut pe motivul că făina arsă a existat în adevăr, dar că ea n'a fost scoasă în vînzare din depozit.

*

Cererea d-lor Gutmann și Schwarz pentru declararea în stare de faliment a pitaruluĭ Grosmann, a fost discutată și respinsă astă-zĭ de tribunal.

O tentativă de crimă urmată de sinucidere.

Gheorghe Gheorghiu trăise în concubinaj cu o slugă de la d. C. Climescu profesor universitar.

Această servitoare este fiica d-luĭ Vasile Gheorghiu comerciant din Tr.-Nicolina. Concubinul iĭ făcea dese orĭ scandal.

De maĭ multe orĭ stăpînul l'a dat afară și alaltăerĭ l'a trimes la comisie unde a stat închis.

Astăzĭ acest Gheorghiu pe la ora 2 jum. a venit la concubina luĭ, pregătit cu un revolver pentru a-și ucide concubina.

A cercat s'o scoată afară din bucătărie, cînd o altă servitoare a scapat'o din di mînile luĭ Gheorghiu și apoĭ închide ușa bucătărieĭ. Gheorghiu înfuriat, se scoboară cîțĭ-va pașĭ în grădina caseĭ Sturzescu unde șede d. Climescu și se sinucis, trăgîndu'și un foc de revolver în gură.

Poliția a descins la fața loculuĭ, în mare număr, fiind sigură de maĭ înainte de succesul... unuĭ proces-verbal.

In articolul Neo-Colectivismul Independenței s'a strecurat două greșeli care modifică senzul frazeĭ. In loc de: Insăși Voința Națională *etc. a ajuns a fi* **remarcată**, *să se citească* **remorcata** *și în loc de: nu civilizație și* modestie *să se citească* moderație.

Telegramele Streinătățeĭ

Viena, 21 Decembrie.

In timpul ședinței de ierĭ a consiliuluĭ comunal vienez s'au produs scandalurĭ enorme. Liberaliĭ progresiștĭ exasperațĭ de purtarea luĭ Lueger au început să strige: Scoateți afară pe primar. *Scandalurile au degenerat în bataie.*

Primarul a trebuit să ridice ședința.

Roma, 21 Decembre.

Din Neapole se depeșează aci că asupra localităților Pugliano, Resina și Portici a căzut de pe Vezuviu o ploaie de cenușă. Ploaia a durat 3 ore. Cîmpiile din jurul vulcanuluĭ au fost acoperite de cenușă. Pagubele sunt marĭ.

Din Siena se depeșează aci că Maiorul de infanterie în rezervă, Luigi Pineschi, în vîrsta de 75 anĭ, s'a aruncat pe o fereastră a locuinței sale, rămînînd mort pe loc. Hotărîrea luĭ disperată se atribue uneĭ boale incurabile.

Revoluționarĭ rușĭ

Craiova, 21 Decembre.

Știrĭ sosite din Varșovia anunță că o tipografie secretă, în care se imprimaŭ broșurĭ și manifeste revoluționare, a fost descoperită în acel oraș.

S'aŭ operat multe arestărĭ.

Pretinsul complot

Londra, 21 Dechembre

Poliția a isprăvit cercetările în privința numiților Vladimir Burzew și Clement Wierticki, acuzațĭ de a fi agitat în sensul unuĭ complot contra țaruluĭ, în revista lor *Narodowolec*.

Probabil că ambiĭ vor compare înaintea juraților.

ULTIMA ORĂ

Răsboiŭ în perspectivă

Bucureștĭ, 22 Decembrie

Diferendul iscat între Anglia și Rusia, de cînd această de pe urmă putere a ocupat portul Artur, va avea de rezultat o complicație neașteptată.

Ziarul *Novosti* **publică un articol în care zice că conflictul d'intre Anglia și o putere mare** *va avea de rezultat inevitabil un resbel* **intre Anglia și popoarele Asieĭ ce-ĭ sunt supuse. Englitera, inchee ziarul rus, trebue să păstreze decĭ un prudent statu quo.**

MICA CORESPONDENȚĂ

Mulțumesc pentru atenția delicată.

Inserțiĭ și Reclame*)

Domnule Redactor,

Văzînd în ziarul „Noutatea" un protest, semnat de comercianțiĭ de aprfumerie din localitatea iar restul semnătnrilor din el fiind maĭ toțĭ oamenĭ fără greutățĭ, ci numaĭ niște lucrătorĭ, bărbierĭ ambulanțĭ în fine niște semnăturĭ adunate de icĭ colo: pentru a umplea golul din acel protest și care protest a fost înmînat onor. Ministruluĭ de Interne, contra hotărîreĭ onor. Camere de comerț care luase în desbatere o cerere a noastră.—Protestăm și noĭ la rîndul nostru și vom arăta la timp că aceĭ care aŭ semnat acel protest n'aŭ înțeles ce semniază, și n'aŭ fost în drept a trimete protestul către minister de oare-ce camera de comerciu amînat toată rezolvirea acesteĭ chestiunĭ pentru ziua de Lunĭ 22 Decembrie a. c.

N. Mihailescu, Gh. Nicolau, Gh. Ștefăniu, T. Dimitriŭ, Gheorghe Casican.

CĂRȚĬ DE VIZITĂ și orĭ ce lucrărĭ tipografice se pot efectua la tipografia «DACIA» care e înzestrată cu *caracterile cele maĭ moderne.*

Comandele se primesc atît la tipografia str. Golia No. 42 (Grădina Chateaux aux fleurs) cît și la Librăria Nouă P. Iliescu & D. Grossu.

Comandele din provincie se esecută prompt și se trimit cu poșta în timpul cel maĭ scurt.

Constantin S. Crupenski

FOST MAGISTRAT

AVOCAT

Ore de consultație de la 9 la 11 ore d. și de la 5- 7 p. m.

Strada Lătzescu No. 6.

Fotografia „Chaland"

Str. Lăpușneanu

vis-à-vis de Farmacia d-lor Konya

Portrete artistice în orĭ-ce specie. Platinotipiĭ Busturĭ mărime naturală. Reproducțiunĭ după portrete vechĭ. Devisa atelieruluĭ: Esecutare artistică și prețurĭ convenabile.

Se fotografiază pe orĭ-ce timp cu aparate de sistem modern.

IMPORTANT

Magasinul de Manufactură

S. SCHILLER

De lîngă Banca Națională, cu începere de Joĭ 11 Decembre a. c. va fi deja mutat în localul noŭ.

Str. Ștefan cel Mare No. 4

lîngă casele Neușotz unde a fost Luvrul.

Tot-odată anunț onor. mele clientele că cu această ocasiune vînd toate mărfurile cu prețul costuluĭ; iar în vederea serbătorilor am pus în vînzare un sold de lănagiurĭ și matăsurĭ pentru cadourĭ cu prețurĭ foarte eftine.

Vînzarea cu aceste prețurĭ am început-o de astă-zĭ încă în localul meŭ actual de lîngă Banca Națională.

Cu perfectă stimă

S. SCHILER

Dr. C. MICLESCU

OCULIST-OPERATOR

s'a mutat în str. Unirea, 6.

Consultațiunĭ orele 2—4 p. m

La Bruxella

Subsemnatul aduc la cunoștință onor familiĭ că mă însercinez a primi ca pensionarĭ pe tineriĭ care ar dori a se perfecționa în limbele franceză, germană și engleză.

Tot o dată voĭ prepara și pe aceĭ care ar dori a se prezenta la esamenele de bacalaureat, de litere sau de științe, conform programuluĭ de studiĭ, în vigoare.

Condițiunĭ avantajoase, viață de familie.

Pentru condițiunĭ a se adresa direct la subsemnatul:

Doctor *J. Grossmann*, profesor universitar, Rue de l'Amazone No. 13. Bruxelles (Belgique).

Dimitrie Greceanu

Avocat

Strada Asach

De arendat

De la 23 Aprilie 1899 moșia Miseștĭ Mălăeștĭ din județul Iașĭ, în apropiere de gara Larga. — A se adresa la proprietar V. Pogor. Strada Coroĭ 4 Iașĭ

William Mayer profesor de limba engleză s'a mutat str. Speranțeĭ, No. 6.

Doctorul V. I. Bejan

Medic primar al institutulnĭ Gregorian

și

Profesor la Universitate

Consultațiĭ în cabinetul seŭ, Strada Armeană în toate zilele de la 1—4 p. m.

*) Redacția nu respunde pentru articole publicate sub această rubrică.

A APĂRUT

Calendarul DACIA

PE ANUL 1898

SUB DIRECŢIUNEA D-LUĬ

I. L. CARAGIALE

Cuprinsul bogat al Calendarului „DACIA“, *întrece în artă şi bucăţi literare, tot ce a apărut pînă acum. Vederile principale ale Iaşului, redate în admirabile clişee, sunt, în adevĕr, adevărate capo d'opere — iar în partea literară. unde sunt publicate Nuvele, Poveşti, Poesii etc. — şi-aŭ dat întîlnire toate penele de elită ale literaturei.*

Preţul unuĭ exemplar pe hîrtie velină 1 leŭ 25; pe hîrtie de lux 2 leĭ 50.

Depositul general la Tipografia „DACIA“ strada Golia 42. De vînzare se găseşte la principalele librăriĭ din ţară.

Agenţia Teatrală

28—Str. Lăpuşneanu—28

Primeşte abonamente, anunciurĭ şi orĭ-ce soiŭ de publicaţiunĭ pentru ziarul *„L'Indépendance Roumaine“* şi revistele *„La Grande Toilette des Dames“*, *„Les petites Gravures“* şi *„La Confection“*.

Emite *bilete de Wagons-Lits* pentru ţară şi străinatate şi *bilete Circulare* pe toate liniile ferate ale Europeĭ şi toate combinaţile uzitatei

De vînzare via fosta Mantu Daraban, casa bună de locuit, 5 pogóne vie etc. situată la soşaua Buciumĭ departare de 4 chilometre de Iaşĭ

A se adressa la D-l avocat Bădărău

D. S. IONESCU

FRISER - PARFUMER

Iaşĭ, No. 30, Strada Golia No. 30.

MARE ASORTIMENT DE PARFUMERII

NEGRITINĂ ŞI FLAVULINĂ

(tinctură pentru colorat părul)

APA DE CHININĂ

preparaţiune proprie, remediu sigur contra mătreţeĭ

1 LEU FLACONUL

LIBRARIA şi PAPETERIA

TH. P. MAXIMOVICĬ

IAŞI. — Str. GOLIA No. 54.

Recomandă bogatul seu asortiment în **articole de şcoală, articole de birou, hărtie de poştă în cutiĭ**, colorată şi fantazie în diferite formate, **articole de pictură**, boele aquarele, pensoane, palete, pănză şi cele necesare la studiu pentru scolarĭ.

Cărţĭ pentru premiĭ.

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA“

de la COPOU, lîngă Iaşi

proprietatea d-luĭ **Ión S. Ionescu**

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somităţile medicale, maĭ ales prin abondenţa sulfaţilor de *sodiu* şi *litiu* ce conţine.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgaţie, nu face nicĭ un deranjament în stomah şi nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vânzare la toate farmaciile şi drogheriile.

Depositul şi orĭ-ce informaţiĭ la d. *I. S. Ionescu*, strada Alexandri No. 11, Iaşi.

Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *Bucureştĭ, str. Vesteĭ No. 15.*

Farmacia Andreĭ Cruceanu

din

TĂRGU-NEAMŢ

Subsemnatul am onoare a inştiinţa pe onorabilul Public, care este hotărît a visita în timpul vereĭ oraşul Tărgu-Neamţ, renumitele băĭ de la oglinzĭ, sau splendidele locurĭ de vară din împrejuirimile oraşuluĭ Tg.-Neamţ, că din luna Ianuarie a. c. am luat în posesie Farmacia din acest oraş şi că n'am cruţat muncă nicĭ banĭ pentru a o rîdica la nivelul farmaciilor celor maĭ moderne, înzestrînd'o tot odată în belşug cu din toate necesare; aducînd pe lîngă un deposit mare de drogherie, preparate străine, articole de cautciuc, săpunerie, parfumerie, Eau de cologne, etc. etc., şi un mare deposit de ape minerale din ţară şi străintate direct de la Surse...

Ast-fel că sunt în posibilitate de a ser vi pe onorabiliĭ visitatorĭ, cu din toate ce se atinge de branşa mea de farmacist.

CU STIMĂ

Andreĭ Crucianu

Pour avoir de la Véritable Eau de Vichy

La vogue si justement méritée de l'eau de Vichy dans notre pays a suscité de nombreuses imitations qu'on cherche a lui substituer. Pour être cetrain d'avoir de l'eau de Vichy naturelle et authentique, il faut toujours reclamer l'une des trois sources qui appartiennent á l'Etat français: *Vichy-Célestins, Vichy-Hôpital* ou *Vichy-Grande-Grille.* L'eau de ces sources, embouteillée, sous le contrôle et la garantie de l'Etat français, se conserve parfaitement, sans perdre de ses qualités par le transport. Exigez donc toujours l'un des noms: *Célestins, Hôpital* ou *Grande-Grille*, imprimés en lettres blanches sur fond noir, sur l'étiquette et sur la capsule.

16000 leĭ sunt de dat cu împrumut cu ipotecă, fie într'o singură sumă, fie în sume parţiale.

A se adresa la d-l avocat Bădărĕŭ, 36 strada Păcurarĭ Iaşĭ.

Alexandru A. Bădărău

Avocat

Strada Păcurarĭ

G. ADAMESCU

MANUAL DE POETICĂ

pentru

ŞCOALELE ROMÂNEŞTI

Exemple, regule, analize literare, notiţe istorice.

Un volum de 550 paginĭ, (garmond, petit şi nonpareil).

PREŢUL 5 LEI

Depozit general: Librăria LA BISERICA ALBĂ, CALEA VICTORIEI Bucureştĭ. 58

A. G. DABIJA

AVOCAT

S'a mutat strada Golia 67, vis-à-vis de Redacţia ziaruluĭ «Opinia».

SOCIETATE ROMÂNĂ

DE

Asigurărĭ Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA“

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:

INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieţeĭ“ „GENERALA“ *asigură*:

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.

b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).

c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţilor la moartea părinteluĭ.

d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala“** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237,855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.

2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala“** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.

3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala“** îĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi îĭ eliberează şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala“** îĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA“ maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ“** din Brăila, la Succursala din Bucureştĭ, 2 Strada Smârdan, şi la toate agenţiile din ţară.

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat Cl. I. Lei	Cl. I. B.	Cl. II Lei	Cl. II B.	Cl. III Lei	Cl. III B.
Paşcanĭ	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ	18	20	12	85	8	85
Roman	12	55	9	05	6	25
Bacău	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ	26	75	17	65	11	57
R. Sărat	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ	26	35	17	35	—	—
Brăila	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ	22	45	15	10	10	25
R. Sărat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

La Librăria

Th. MAXIMOVICI

din Iaşĭ, strada Golia

Se primesc abonamente la ziarul

„TRIBUNA“

din Sibiiŭ

Preţul abonamentuluĭ:

Pentru 1 an . . . . 40 leĭ

« 6 lunĭ . . . . 20 «

« 3 lunĭ . . . . 10 «

DE VINZARE

9000 vedre vin alb şi roş, recolta anilor 1891, 1892, 1985 şi 1896 din viea Naslău de pe moşia Cărjoaia îngă Cotnarĭ.

A se adresa la dl Vasile I. Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-frumos

Iaşĭ.—„DACIA“, Tipografia-editoare P. Iliescu & D. Grossu Str. Golia.

ANUL I No. 195 — EDIȚIA DE SEARA — IAȘI — MERCURĬ 24 DECEMBRIE, 1897.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
ncep la 1 și 15 ale fie-căreĭ lunĭ și se plătesc tot-d'a-una inainte
In *Iașĭ* la Casa Administrațieĭ
In *județe* și *streinătate* prin mandate poștale
Un an în țară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Șase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAȚIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iașĭ și județe *se primesc* numaĭ la Administrație
In streĭnătate, *direct la administrație* și toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserțiile și reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACȚIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

SPIONAGIUL ȘI PRESA

Conservatorĭ și liberalĭ

Discuția asupra mesagiuluĭ a fost anul acesta mult maĭ ridicată, de cît cea din anul trecut. In afară de discursul briliant și solid al d-luĭ Take Ionescu, chiar oratorĭ din tabăra liberală, aŭ spus lucrurĭ carĭ merită să fie relevate.

Ast-fel d. Nicu Xenopol, într'o bună parte a discursuluĭ săŭ, a desvoltat tema, că actualminte în ce privește programul politic, nu maĭ este nicĭ o deosebire între liberalĭ și conservatorĭ. Afirmațiunea aceasta a exasperat pe ceĭ de la „Voința Națională“ ceea ce însamnă că oratorul a lovit just.

Negreșit că tema d-luĭ Xenopol conține o mare parte de adevăr. Mulțĭ din tabăra conservatoare aŭ susținut același adevăr, dar numaĭ în presă saŭ în întrunirĭ. Nicĭ o dată însă acest adevăr n'a fost constatat, de la înălțimea tribuneĭ parlamentuluĭ. Din cauza prestigiuluĭ loculuĭ de unde a fost spus acest adevăr și a mareĭ publicități a discuțiunelor Camereĭ, afirmațiunea d-luĭ Xenopnl este menită să știrbească mult din legenda liberală.

Ne explicăm foarte bine indignarea „Voinței“, care veșnic în coloanele sale interminabile, susținea că partidul liberal este un fel de ales al luĭ D-zeŭ; că ideĭ politice, program de reforme ca partidul liberal, nu maĭ are nicĭ un alt partid în țară. Și răsbunarea conservatorilor e cu atît maĭ mare, cu cît ea vine tocmaĭ de la acel care în calitate, de colaborator al „Voinței“ a fost anĭ întregĭ exaltatorul zelos al meritelor partiduluĭ liberal și detractorul partiduluĭ conservator.

Fi-va d. Xenopol un om cu dublă personalitate, care ca om inteligent și cult, ca observator al faptelor, era convins de multă vreme de un adevăr, pe care în a doua față a personalitățeĭ sale de gazetar liberal național, a căutat să-l ascundă, sau dacă acest adevăr i-a venit în minte acum în urmă cînd a scapat din mediul fanatismuluĭ exclusivist, care domnește cum spune d-sa singur, în partidul liberal, eu cel din urmă venit în partidul conservator, mă bucur de părerea manifestată, de unul din ceĭ maĭ de frunte din tineretul liberal.

Cred că după constatarea așa de limpede formulată de d. Xenopol, nimenĭ nu maĭ are dreptul să găsască stranie atitudinea unuĭ număr de democrațĭ, cari fiind absolut forțațĭ de împrejurărĭ, să iee loc în rîndurile uneia din cele 2 partide istorice, au întrat în partidul conservator.

Imĭ pare răŭ, însă, că d. Xenopol care a început a face în discursul săŭ o cercetare obiectivă asupra valoreĭ relative a celor 2 partide, către sfîrșit cade din noŭ în politicianism, cînd cearcă a găsi unele puncte care ar constitui superioritatea partiduluĭ liberal asupra celuĭ conservator.

Iată carĭ sunt punctele de inferioritate ale partiduluĭ conservator după d. Xenopol:

„Conservatoriĭ cred că în con„ducerea uneĭ țărĭ, înrîurirea co„vîrșitoare trebue s'o aibă cîte-va „personalităților alese și că în genere „această conducere trebue s'o aibă „un cerc restrîns de capacități și „cu cît se lărgește cercul, cu atît „descrește calitatea și conservatoriĭ „țin cu deosebire la calitate, negli„jind cu desevîrșire cantitatea.

Predomnirea eliteĭ sociale. Iată prima inferioritate a partiduluĭ conservator față de partidul liberal.

Să presupunem că în adevăr a te lăsa condus de elită, a da putină importanță cantității și majorităților votătoare din cluburĭ saŭ parlament, chiar într'o țară ca a noastră unde pricepirea politică a majorităților de tot soiul lasă atît de mult de dorit, ar fi un caracter de inferioritate politică, oare partidul liberal se poate lăuda că e condus de voința majorității partizanilor? Cine nu știe, cine decide în partidul liberal. Decide Oculta. Intre oculta bazată pe vechimea în partid, pe zelul în a adora fetișiĭ trecuțĭ și prezențĭ aĭ partiduluĭ și între elita bazată pe capacitățile, carĭ se impun, natural că superioritatea este pentru aceasta de a doua.

O altă deosebire. Noĭ liberalii, zice d. Xenopol, suntem cu toțĭ partizanĭ aĭ intervenției statuluĭ. La conservatorĭ numaĭ unĭĭ care s'aŭ luat după noĭ, sunt partizaniĭ acesteĭ intervenții.

Adevărul este că chestiunea intervenției statuluĭ e tot atît de nouă pentru liberalĭ ca și pentru conservatorĭ. O fi intervenționist liberalul Xenopol, crescut în doctrinele economice ale școaleĭ germane, dar doctrina liberală adevarată e contrară intervenționismuluĭ statuluĭ. Șefiĭ autorizațĭ aĭ partiduluĭ liberal, atît Rosetti cît și I. Brătianu, eraŭ absolut anti-intervenționiștĭ.

La noĭ în țară conservatoriĭ aŭ importat ceĭ întîiŭ intervenționismul în materie economică și liberaliĭ s'aŭ luat după conservatorĭ. Oamenĭ ca Păucescu și ca Iancovescu, despre carĭ vorbește d. Xenopol în discursul săŭ, tocmaĭ din cauza chestielor de intervențiune a Statuluĭ, preconizată de d. Carp, aŭ părăsit partidul conservator și aŭ trecut în rîndurile liberalilor.

Domnul Xenopol nu e fericit cînd caută imposibilul, adecă să stabilească superioritatea partiduluĭ liberal. Remîne din discursul săŭ o impresie totală că d-sa crede că cele 2 marĭ partide istorice îs echivalente.

Și ca să-ĭ se pară unuĭ liberal și fost redactor la "Voința" ca d. Xenopol, că partidul conservator este egal cu cel liberal, cît de mare trebue să fie în realitate superioritatea celuĭ dintîiŭ!

A. A. Bădărĕŭ

OAMENI ȘI LUCRURĬ

Beneficiu. — Acum două sărĭ mĕ duseĭ la teatru — ca să contribuiŭ, ca omul dĕ, la beneficiul săracilor cu modestul meŭ obol. Piața teatruluĭ, luminată a giorno, reflecta nu numaĭ convoiul lung de trăsurĭ, convoiul elegant al generoșilor vizitatorĭ, ci și un spectacol de alt soiŭ și nu maĭ puțin suggestiv.

Era un număr de oamenĭ, maĭ rufoșĭ saŭ maĭ sărăcăcioșĭ, care staționaŭ înaintea cochetuluĭ nostru teatru național, sub bolta albă și alb luminată, unde din cînd în cînd se opria un echipagiu elegant.

Era oare sărăcimea, care pîndea cu o interesată curiozitate numărul vizitatorilor? Era masa nerăbdătoare de a ști cît o să vie a doua zi fiecăruia din distribuția venituluĭ teatral?

O, nu, era un număr de mieĭ negețătorĭ, cărora zeloasa administrație le *administrase* doza de altruism sub forma biletelor de teatru impuse cu de-a sila din ordinul polițieĭ.

Ironia aceasta e dureroasă și ne enervează cu drept cuvînt: să transformĭ în filantropie cu de-asila nevoia uneĭ mulțimĭ ca să ajungĭ a ajutora pe altă mulțime — e din cale-afară asta, numaĭ poliția o poate privi ca un sistem demn de urmat și de perpetuat.

BEȚIEA

Lupta antialcoolică. — O conferință suggestivă. — Articolul d-luĭ Găvănescul. Cifre eloquente. — La noĭ și aiurea.

In una din vitrinele străziĭ Lăpușneanu se află expus un foarte suggestiv tablou, reprezentînd oare-cum istoria fisiologică și sociologică a alcoolismuluĭ.

Este o epopee întreagă și fără îndoială d. dr. Thiron a dat dovadă de multă răbdare compilînd și sistematizînd un vast material, din care privitorul poate trage încheierĭ.

Tabloul expus este o preliminară a uneĭ conferințe care va avea loc in sala teatruluĭ național, iar conferința însă-și este unul de timpurile lupteĭ întreprinsă cu tact de liga iașană în potriva alcoolismuluĭ.

Organizare și urmare.

Se pare că Liga *prinde oare-care temeiŭ și capătă aderențĭ din ce în ce maĭ numeroșĭ. Broșurĭ de propagandă se publică; revistele toate consacră articole lungĭ și eloquente greleĭ chestiunĭ a beției; organele oficiale — bună oară ca leneșa* Albina — *se adresează la scriitorĭ cu vază pentru a obținea cîte un articol de propagandă antialcoolică; și deja suntem pe cale de a vedea introducîndu-se învățămîntul antialcoolic în școlile noastre publice și private, cum s'a făcut în Franța, în Svițera, în Statele unite și aiurea.*

Să fie aci numai o modă trecătoare? Să fie dureroasa convingere că alcoolismul progresiv duce neamul la ruină: și prin alcoolism înțelegem beția sistematizată, împrăștiată, devenită obiceiŭ comun, mod de traiŭ.

Un articol

Din frumosul articol al d-luĭ I. Găvănescul, publicat în „Albina“ — cu oare carĭ suprimărĭ ale cenzureĭ oficiale — și reprodus în «Gazeta Săteanuluĭ» și „Arhiva“, reproducem un fragment poietic și impresionat:

„...Ce jale grea te apasă cînd vezĭ pe acest rege al pămîntului că se face una cu toate dobitoacele de rînd! Cine e fericitul care n'a întîlnit nicĭ odată în viața luĭ chipul domnesc și mîndru al omuluĭ schimonisit de stricăciunea beţieĭ într'o pocitanie hîdă și desgustătoare?

Nu maĭ stă drept și arătos ca un stăpînitor; se încovoaie ca un rob nemernic, șovăie ca un copil nevrîstnic, cade ca un stîrv lipsit de viață. Ochiĭ luĭ deștepți și viĭ dormitează stînșĭ împainjeniți. In luminele lor nu zărești maĭ multă minte de cît în ale unuĭ bou. Icoana sfîntă a figuriĭ luĭ, făcută după asămănarea luĭ Dumnezeu, s'a stricat; e numaĭ o mîzgălitură.

Cine a mînjit-o ast-feliŭ, pe obraz, pe nas cu văpselĭ stacojiĭ? Ce duh rău și-a bătut joc de dînsa, încodeind-o, ca se nu maĭ semene a om?

Te întrebĭ ce lighioaie o fi astă făptură ciudată, care nu e nicĭ om, nicĭ animal? In loc să vorbească, gîngănește. Gura luĭ flecară bolborosește insulte fără legătură, fără înțăles sau fără judecată“.

Deși scris pe alocurĭ pe un ton didactic, articolul d-luĭ Găvănescul zugrăvește foarte suggestiv trista decădere a alcoolicului. Iar încheierile suprimate în revista oficială sună ast-feliu:

„...Vinovat cîrmuitorul care pentru o taxă nemernică, îngăduie să se ucidă ast-feliu lumea, ziua nameaza mare.

„...In tezaurul statuluĭ își aruncă negustoriĭ de spirt prețul bătjocoritor al meserieĭ lor ucigașe.

Mijloace

Concluziile de maĭ sus arată încotro Liga antialcoolică *își îndreaptă atenția și încordarea: ea vrea să ajungă a convinge* Statul *de necesitatea absolută a măsurilor în potriva lățireĭ alcoolismuluĭ, cu alte cuvinte monopolul alcoolului așa cum s'a făcul aiurea.*

Aiurea, căcĭ noĭ în această privință nu ne putem plînge că stăm maĭ rău ca alte țărĭ, și încă țărĭ fruntașe ca civilizație, ca să nu cităm de cît Anglia, Franța, Elveția, Belgia, Danemarca, etc.

Paralel cu cea maĭ înaintată și maĭ înaltă cultură și civilizație se desfășură boala grea a secoluluĭ: alcoolismul. Cifrele sunt îngrozitoare; Parisul singur are peste treĭ-zecĭ de miĭ de cîrciume; iar în Anglia și America abstinenții sunt plătiți de stat! Germania numără 45,000 de morți pe an prin alcoolizare, Rusia — după Turghenief — pierde maĭ bine de o sută de miĭ în toțĭ aniĭ prin alcoolism!

La noĭ

Unde greutatea e reală pentru propoveduitoriĭ noștri e că lucrările lor populare vor remînea necitite și necunoscute: marea masă, țărănimea, își urmează traiul obscur „susținut“ de rachiul omorîtor, iar orășeniĭ ligiștĭ așteaptă intervenția bine-făcătoare a Statuluĭ de multă vreme.

Blag.

Greva condeelor

Redactoriĭ ziaruluĭ Liberalul, organul d-luĭ Stătescu, s'au pus în grevă.

Știrea ne-o dă Drapelul, gazeta prietenă d-luĭ Stătescu și prin urmare nu-i se poate atribui nicĭ umbră de intenție zeflemistă.

Dar faptul e că redactoriĭ Liberaluluĭ au pus picioru'n prag și nu vor să scrie, din cauza unor neînțelegerĭ cu administrația.

Să fie 8, 10 sau 12 ore de lucru, cauza greveĭ? să fie arieratele chenzinelor? să fie noua direcție a ziaruluĭ, în urma retragereĭ în penațĭ a d-luĭ Stătescu?

Mister și liberalism!

Am avut pînă azĭ tot felul de greve; colectiviștiĭ verzĭ au inventat acum și pe acea a condeelor. Acesta e un progres liberal-național.

„Extra-ordinară“

Panoramele carĭ merg prost, recurg, în desperarea proprietarilor, la mijlocul identic la care recurg ceĭ maĭ marĭ peste comună, ca să adune norodul.

Dacă nu merge cu simpla reclamă prin placarde, panoramiștiĭ pun în mișcare baba de ceară, iluminează fațada cu acetilenă și daŭ vizitatorilor și cîte un cadou.

In limbagiul panoramelor desperarea aceasta se numește „nemaĭ văzut și irevocabil“, la comuna Iașĭ atracția are numele de „sesiune extra-ordinară“.

Rezultatul, însă, ie același și pentru proprietarul de panorame și pentru primar. Nenorocirea pentru acesta de pe urmă este că numaĭ poate da cadourĭ consilierilor seĭ.

De aceea am văzut că și sesiunea extra-ordinară din urmă, convocată pentru 5 zile și în care urmaŭ să se discute afacerĭ *urgente*, a trecut fără ca măcar 2 saŭ 3 din chestiunele la ordidinea zileĭ să fi fost rezolvite.

Cauza era tot lipsa de cadourĭ. Actualiĭ consilierĭ cred că numaĭ lucru plăcut nu ie să asiștĭ la o ședință în care d. Tacu face experimente chimice cu țigareta regăsită în pîinea d-sale de toate zilele, saŭ în care d. Lepadatu rămîne rece ca marmora de cărară.

Eĭ cer resplată pentru faptă și maĭ la urmă și chestia Livadidi-Filipescu ie o faptă. Cu asigurărĭ numaĭ merge, maĭ ales de cînd s'a aflat că primarul ie numaĭ un representant al asigurăreĭ.

In mijlocul acesteĭ debandade, orĭ cine ușor 'și poate închipui că treburile la consiliul nostru comunal merg cu atît maĭ prost la Iașĭ de cît la Neamț saŭ la Piatra, cu cît în aceste orașe consiliile sunt descomplectate, pe cînd la noĭ, de și descomplectat de fapt, se complectează de îndată ce primarul, renunțînd la asigurările iluzoriĭ, apare cu prime reale, prime carĭ apar sub formă de diurne, de posturĭ excentrice saŭ de hatirurĭ oculte.

Un evreŭ era însurat cu o femee suferindă și boala ieĭ reclama cheltueliĭ marĭ, pentru doctorĭ, băĭ și rețete.

— Trebue negreșit să-ți maĭ trimiți nevasta la Franzensbad — i zise doctorul într'o zi.

— Vaĭ de mine, domnule doctor, se vaită evreul, cu cîte parale mĕ costă reparația nevesteĭ, așĭ fi putut cumpăra două altele.

Și d. Gane, ca și evreul, ar fi putut avea până acum, cu mijlocul d-sale de a domestici, cel puțin alte 2 sfaturĭ comunale — așa că, grație oamenilor noui, ședințele, cel puțin, s'ar fi putut ținea în mod regulat.

Căcĭ orĭ cît de dibaciŭ ar fi în asemenea chestiune, d. Gane trebue să fie ajuns la concluzia că nu pretutindenĭ reușeștĭ cu primele pe viață.

Friederic Nietsche

Conferință ținută de d. Găvănescul în aula noueĭ Universități.

Conferențiarul începe prin a spune că a stat mult la gînd, de a ținea prima conferență în templul universitățeĭ, unde urmează să se lupte talentele și spiritele superioare, conferență care tratează despre un scriitor din ceĭ maĭ revoluționarĭ. Totuși zice d. Găvănescul: pleacă creat din haosul inconștient, bastimentul la care s'a muncit atita și cine știe dacă nu va fi sfărîmat de o stîncă vrăjmașă! Dar el a trăit un moment.

Din haosul inconștient se desvoltă lucrurile, se creiază templele. Ce vor deveni? Cine știe! Dar au trăit...

***

Friederic Nietsche, este cel maĭ citit și discutat dintre autoriĭ germanĭ contemporanĭ, căcĭ scrierile luĭ, pe lîngă o splendidă formă de exprimare, dovidesc și o inteligență superioară.

Conferențiarul arată în cîte-va trăsăturĭ cine a fost Nietsche. Născut în 1844 din o familie de preoți — poate de aci tendința spre religiune — a fost prieten cu Vagner, a studiat filosofia luĭ Schopenhaur și apoĭ, numit profesor la Basel, parăsește în 1869 profesoratul pentru a se deda în totul filosofieĭ.

Nietsche nu are un sistem filosofic și nu are fiind că este o incoherență de idĕĭ, dar el n'are unul, nicĭ două sisteme ci treĭ sisteme, toate construite în mod logic. In o scrisoare adresată luĭ *Brandes*, Nietsche spune că s'a supravețuit de două orĭ, adică el a avut treĭ vieți.

Acele treĭ sisteme sunt: 1). *Faza sentimentalismuluĭ*, cînd se află sub impresiunea luĭ Wagner, în care sistem rațiunea vieții este frumosul, și nimic nu poate exista de cît dacă satisface o condițiune estetică. Faza aceasta e reprezentată prin lucrarea intitulată *Nașterea Tragedieĭ*. 2). *Faza intelectualismuluĭ*, cînd rațiunea lumeĭ consistă în *adevărul* și 3). *Faza voluntaristă* cînd singura condiție de existență e *acțiune, voință, putere*.

Aceste treĭ faze s'ar putea perfect explica, zice conferențiarul, prin o ipertrofie a celor treĭ fețe al euluĭ psihic anunume: voința, intelect și sentiment.

***

Asupra fazeĭ din urmă insistă conferențiarul. Ce voiește Nietsche? El voiește oamenĭ nuoĭ, o lume nouă, pe dînsul nu-l mulțumesc oamenii de acuma. El dorește supra-oamenĭ, *Uebrmensch*. In această fază el se prezintă ca un revoluționar din ceĭ maĭ groznicĭ. Aci citează conferențiarul din însuși o operă a luĭ Nietsche la ce se reduce filosofia luĭ. «Ce este binele? Tot ce înalță în om voința de putere. Ce e răul? Tot ce diminuează această voință. Ceĭ slabĭ și nevoiași să piară; religiunea creștină e o rușine eternă a omenireĭ etc.»

Pentru a putea arata cum ar trebui se fie societatea, el povestește cum ridicat deasupra pămîntuluĭ privește c'un ochiu de Zoroastru la fenomenul *om*. Și povestește cum vede în natură că se realizează progresul, care are la baza sa lupta pentru existență, selecțiune, aptitudinĭ cîștigate pentru rezistență. Baza progresuluĭ e egoismul, puterea, lupta — așa a urmat pînă la *om*. Odată ajunsă aci, pare că natura într'un moment de greșală saŭ de oboseală a permis nașterea unuĭ sentiment care împedică progresul. Acel sentiment e *mila*. Astfel, în baza acestuĭ sentiment, toțĭ ceĭ slabĭ există in paguba progresuluĭ. De aci ura luĭ în contra religieĭ creștine. De aseminea, de aci ura în contra tendințelor democrațieĭ și socialismuluĭ care susține pe ceĭ ce n'aŭ dreptul la existență. Viața după el, ar trebui să consiste în luptă, în apasare, cel puțin în exploatare. A distruge tot ce nu este „eŭ“, a face să dispară ceĭ slabĭ și neputincioșĭ, iată *Ubermensch* și societatea dorită de Nietsche.

Intr'o splendidă inspirare, conferențiarul in limbaju-ĭ colorit, face să treacă înaintea auditoruluĭ cohorta mereŭ crescîndă a bolnavilor, dezmoșteniților, nenorociților de orĭ ce natură, care smerită înaintează și cade rugătoare la picioarele puterniculuĭ cerîndu-ĭ iertare, cerîndu-ĭ dreptul la viață.

Și c'un gest suveran de desprețuitor și arogant, el îĭ condamnă la moarte, căcĭ n'aŭ știut și n'au putut trăi.

***

Două fapte trebue remarcate. In scrierile luĭ Nietzsche, găsim adesea chiar în acelaş volum, contraziceri. Sunt aceste lucruri nişte greşeli? Conferenţiarul crede că nu. Ele sunt exprimarea uneĭ stărĭ sufleteştĭ, sunt nişte *états d'âme* şi tocmaĭ din această cauză vor exista totd'auna scrierile luĭ Nietzsche, precum din filozofia luĭ Schopenhauer n'a rămas în picioare de cît maximele.

Altă chestiune. Cum se explică această energie selbatică şi grozavă la un om ca Nietsche, slab, modest, vecĭnic bolnav, retras? Oare nu este aceiaş explicare ca şi la omul care n'a mintit nicĭ odată şi care într' un moment de disperare spune că nu poţĭ trăi în lume fără să minţĭ?

***

A explica pe Nietsche nu însamnă a'l aproba. Conferinţiarul e un protivnic al teoriilor acestuia şi pentru a le putea discuta se pune pe acelaş teren şi recunoaşte ca baza progresuluĭ, lupta pentru existenţă, selecţiune etc. Recunoaşte că e o utopie de a crede că poate să exis te o egalitate perfectă. Dar cum cere Niesche ca ceĭ slabĭ să dispare cînd nu toţĭ oamenĭ sunt chemaţĭ a-şĭ măsura forţele?

Dar în privinţa mileĭ? De ce s'a nascut mila? E admisibil ca acest sentiment e în contra legilor natureĭ? Strecuratus'a ea în adevăr într'un moment de oboseală a natureĭ? Dar oare nu e nevoie de simpatie şi decĭ şi milă pentru a ajunge la alt *Ubermensch*, la *Societate*, care are tocmaĭ la baza sa acest sentiment? Progesul e tocmaĭ în directiva socialibităţeĭ şi or-ce idee n'are valoare ca simptom de cît atuncĭ cînd e în directiva progresuluĭ societăţiĭ.

Dar care ar fi criteriul pentru alegerea celor slabĭ, acelor carĭ n'aŭ dreptul la viaţă? Energia? puterea fisică şi corporală? Dar în cazul acesta omenirea ar perde multe genĭĭ între care şi pe Nietsche. Inteligenţa? Dar după ce să determinăm, întru cît fie-care om *are* prostul saŭ şi *este* prostul altuia. Bunătate? Sentiment? Dar după teoria luĭ Nictsche viaţa stă în luptă, în sbucium, exploare.

Conferenţialul compară pe Nictsche cu un alt filosof, mort tînăr, poet, *Guyau*. Dar ce deosebire! Din scrierile acestuia exalează o bunătate neţărmurită, un sentimentalism covîrşitor şi care vede progresul tocmaĭ în *dreptate, adevăr*. Guyau a văzut bine origina mileĭ, Nietschze nu. Ce însamnă progres şi cine are să progreseze? Dar se poate întrebuinţa ideea de progres în diferenţa de om? Şi exista universul în afară de simţurile noastre?

Nu, directiva societăţeĭ este spre *dreptate*, spre *iubire*. In aceasta constă tot progresul şi dacă e vorba de o bună înarmare a cuĭ-va în lume, acela e maĭ bine înarmat al căruĭ inimă cuprinde suma sentimentelor de *dreptate, adevăr, iubire, sociabilitate*.

Eĭ sunt ceĭ maĭ tarĭ, eĭ sunt imaginea oamenilor viitoareĭ societăţĭ şi or-cît talent ar avea Nietsche şi orĭ cît ar scrie miĭ de Nietsche, mersul acesta va fi urmat, căcĭ cum am zis ideile, cugetările n'aŭ valoare ca simptom de cît atuncĭ cînd sunt în directiva progresuluĭ omenireĭ.

Cléo

Tesaurul

Diferinţa încasărilor tesauruluĭ public pentru exerciţiul 1897—98 faţă de incasările exerciţiuluĭ 96—97 la 31 Octombrie este de leĭ 14,426,058 banĭ 58.

Pentru a înţelege maĭ bine însemnătatea diferinţeĭ, trebue să adăogăm că diferinţa evaluărilor pe exerciţiul curent se presintă cu un plus de 5,225,000 leĭ, ceia ce sporeşte încă 7/12 din această sumă diferinţa în minus.

DUET DE IARNĂ

— —

— Din ceaţă de opal
Ce roş soarele—apare....
— Obrazul azĭ ţi-ĭ pal
Iubito, ce te doare?—

— Şi turturĭ lucitorĭ
Sub streşinĭ ard ca aştriĭ...
— O, plînşiĭ ochişorĭ
Ce calzĭ ţi-s şi ce-albaştriĭ!—

— Văzduhu 'ntreg e plin
De o pulbere de stele....
— Tu, cerul meŭ senin,
Stăpîna vieţeĭ mele,—

— Scatiiĭ cîntă 'n crîng
Sub florĭ de promoroacă....
— Te-ador din suflet.... plîng
De-amorul ce mĕ 'neacă—

Gordon.

„Opinia" la Dorohoiŭ

— —

Dorohoĭ 9 Decembre 1897

Evenimentul zileĭ în Dorohoiu este reuşita faimosuluĭ Erinov la alegerele săvîrşite la Herţa în zilele din urmă. Nicĭ că se putea altmintrelea.

Cînd am spus că Cneazul, lăudîndu-să că vrea să facă, de azĭ înainte, administraţie iar nu politică, este un sinistru farsar; cînd am spus că disolvarea consiliuluĭ comunal din Herţa şi darea în judecată a luĭ Erinov se datoresc subprefectuluĭ Brăilescu iar nu Cneazuluĭ; cînd am spus că Cneazul a făcut tot ce a putut pentru a scapa pe Erinov, recomandîndu-l chiar ca preşedinte al comisiuneĭ interimare şi că n'a cedat de cît faţă de atitudinea energică a d-luĭ Brăilescu, Cneazul s'a suparat şi a scris, în chinezeşte, o scrisoare «Opinieĭ» prin care se încearcă a desminţi cele spuse de anonimul corespondent, dar toate s'aŭ adeverit exact, cum le-a spus afurisitul anonim.

Să examinăm acuma sforele copilăreştĭ întrebuinţate de Cneaz: Să disolvă consiliu comunal din Herţa şi să numeşte o comisiune interimară.—Cu zece zile înainte de termennl fixat pentru alegerĭ, de odată Cneazul, cuprins de un mare dor de a se ilustra prin toleranţa sa, declară că vrea la Herţa alegerĭ libere! Şi pentru a lasa pe Erinov *liber* de a să alege, chiamă la reşedinţa judeţuluĭ pe sub-prefectul şi pe poliţaiul din Herţa. Pentru a doua oară d-l Brăilescu îşĭ dă demisia, ne fiind de acord cu superiorul seŭ în privinţa libertăţeĭ alegerelor. Resultat prevĕzut şi inevitabil; Erinov reuşeşte la Herţa cu mare majoritate, şi farsa e jucată.

Cînd de 30 de anĭ banditul Erinov jăfueşte şi terorizază locuitoriĭ din Herţa, cînd ştiut este că bieţiĭ oamenĭ aŭ o frică atît de mare de el, ştiindu'l capabil de tot, în cît nicĭ unul nu cutează a se împotrivi luĭ, a departa din Herţa cu zece zile înainte de alegerĭ pe sub-prefect, singura garanţie pentru alegătorĭ că alegerile vor fi în adevăr libere, şi decĭ a arata clar, printr'aceasta manopera, simpatiile ce tu prefect le aĭ pentru acest Erinov şi dorinţa ta ca el să se aleagă, cînd pe sub mînă îĭ daĭ concursul tăŭ,chemĭ aceasta alegerĭ libere?!

Dacă aveaĭ intenţiunea să laşĭ în adevăr alegerile libere la Herţa, trebuiaĭ, pe cînd ele se făceau, pe Erinov să'l bagĭ în puşcărie saŭ macar să laşĭ pe d. Brăilescu în Herţa pentru a garanta alegătorilor libertatea alegereĭ, căcĭ presenţa luĭ ar fi micşurat, cel puţin, teroarea ce inspiră hoţul care jăfueşte comuna de 30 de anĭ.

Şi cînd îţĭ spun că pe Erinov trebuia-ĭ să'l bagĭ în puşcărie, nu'ţĭ cer, după cum s'ar părea la prima vedere, un ce atît de extraordinar; îţĭ cer numaĭ să fiĭ consecvent cu obiceiul d-tale; căcĭ de cînd, pentru nefericirea bieţilor locuitorĭ din jud. Dorohoiŭ, eştĭ prefect, aĭ ţinut oameni inocenţĭ în prevenţie lunĭ întregĭ, şi aceasta numaĭ în scop de a teroriza judeţul: de ce facĭ excepţiune pentru Erinov dat în judecată pentru o sumă de pungăşiĭ şi de abuzurĭ?

Nu, zeŭ! între noĭ vorbind, nu crezĭ că te cam lauzĭ cînd zicĭ că vreĭ să facĭ administraţie? Şi că'ţĭ bagĭ degetu 'n ochiŭ, cînd îţĭ închipueştĭ că poate cineva să creadă că nu maĭ facĭ politică? Cine nu ştie că la bătrîneţe lupul nu'şĭ maĭ schimbă naravul.

Perdaf.

INFORMAŢII

— —

Presidentul repubiiceĭ franceze a acordat d-luĭ Gotterean insignele ordinuluĭ *Legiunea de onoare*.

D. Gotterean este architectul care a construit palatul princiar din Iaşĭ.

— —

Unul din celebriĭ inscenatorĭ aĭ procesuluĭ politic din Piatra, d. M. Adamescu, primarul oraşuluĭ, a demisionat.

Această demisie ca şi acea a ajutoruluĭ, d. G. Ştefănescu, aŭ fost primite de ministrul internelor.

— —

Domnul General Berendeĭ, care nu prea are şanse cu proiectele sale de legĭ, va veni cu unul noŭ. De această dată ie vorba de o lege contra spionajuluĭ. Această lege pvieşte şi ziarele carĭ vor divulga secrete militare. Dar ce face generalul cu constituţia care, pe cîte ştim, asigură libertatea preseĭ? Va amenda şi coustituţia d. general?

N'are noroc la proiecte, d. Berendeĭ, degeaba!

— —

După o ultimă dispoziţie a ministeruluĭ de lucrărĭ publice, nicĭ o înaintare nu se va face, pe ziua de 1 Ianuarie în direcţia C. F.

Toate înaintările ce urmaŭ să se facă, aŭ fost aminate pe ziua de 1 Aprilie 1898.

In acelaşĭ timp, nicĭ o gratificaţie nu se va acorda la 1 Ianuarie, personaluluĭ inferior din această direcţie.

— —

Precum am anunţat deja, vom avea pentru sărbătorile Crăciunuluĭ petrecerĭ din cele maĭ plăcute. Teatrul de Bulevard din Bucureştĭ ne trimete tot ce ie maĭ atrăgător din personalul său artistic. Celebra diva *Blanche Lescaut*, fermecătoarea creolă *Kara, Hilaris Iordant*, duetul franco-expaniol *Les Grabiels* etc., iată atracţiunĭ *sui generis*, ce nu le-am avut încă până acum la Iaşĭ.

Pe lîngă aceste vom avea şi alte surprize ce direcţiunea ni le promite de serbătorĭ.

Biletele se află depuse la agenţia teatrală.

— —

La primărie s'a început astă-zĭ distribuire la seracĭ a banilor şi lemnelor dăruiţĭ de M. S. Regele, precum şi aceĭ proveniţĭ din reprezentaţiunea pieseĭ *Hamlet*.

Fie-care, înscris în liste de ajutorare, primeşte de la primărie un bon, unde i se indică cîte bucăţĭ de lemne şi cîţĭ leĭ se vor da.

Distribuirea se face în ograda aziluluĭ dc infirmĭ din strada Golieĭ.

— —

Prunucigaşa, care şi-a aruncat copila în latrina uneĭ case din strada Socola, a fost descoperită şi înaintată parchetuluĭ. Ea se numeşte Ida Harabagiu şi a comis pruncuciderea în complicitate cu mama şi cu o soră a eĭ.

Toate aŭ fost înaintate parchetuluĭ, D. procuror Manea instrueşte afacerea

*

Femeea care a fost găsită moartă în strada Păcurarĭ, se numeşte Betti Weisreber şi este fica domnuluĭ Wenzel, antreprenorul pompelor funebre din Botoşanĭ. Defuncta avea dese accese de apoplexie.

*

Simbătă. între staţiile Lespezĭ şi Dolhasca (Suceava), de la scînteile maşineĭ unuĭ tren de marfă au luat foc şi aŭ ars 4 vagoane încărcate cu lemne şi fîn cum şi un vagon cu butoaie de spirt. N'a fost nicĭ un accident de persoane. Cu ajutorul dat de primar şi de locuitoriĭ din Lespezi focul a fost stins şi vagoanele remase au fost conduse la staţia Hociu restabilindu-se imediat comunicaţia.

*

In zioa de 20 curent, o maşină de trierat a arendaşilor moşieĭ Flămînziĭ (Botoşanĭ), trecînd prin comuna Lătăĭ, sa spart cazanul, făcînd explozie, omorînd pe maşinist şi pe primarul comuneĭ.

*

Se anunţă din Fălticenĭ că noaptea trecută aŭ ars grajdiurile construite decurînd la moşia Christeştĭ (Suceava), proprietatea d-luĭ Gr. M. Şturdza,

Focul se bănueşte a fi pus de făcătorĭ de rele. S'a orînduit o anchetă.

— —

Ministrul Romînieĭ la Petersburg, d. Rossetti Solescu a sosit astă-zĭ dimineaţă în Iaşĭ.

Cu trenul de 12.30 d. Rossetti s'a întors la postul seŭ.

— —

Din *Constituţionalul*:

Epitropia sf. Spiridon din Iaşĭ, în urma stăruinţeĭ a doĭ funcţionarĭ aĭ eĭ, a numit ca administrator la Slănic, pe un grec venit în ţară de 3—4 anĭ, Al. Codru, ce în realitate are alt nume, fiind străin şi neîmpămîntenit. Această numire ilegală, s'a făcut pentru a răsplăti pe acest grec care sa pretat la nişte matrapaslîcurĭ ale celor douĭ funcţionarĭ.

— —

Focul din strada Golia

Aseară pe la ora 7, a isbucnit un incendiŭ la atenansele caselor Neuschotz. Numaĭ graţie faptuluĭ că n'a fost nicĭ pic de vînt şi că s'aŭ luat măsurĭ din timp, oraşul a fost scutit de un îngrozitor incendiŭ.

Focul a isbucnit într'un grăjd din apropierea bucătărieĭ locuinţeĭ familieĭ Vexler. Casele sunt foarte îngrămădite, focul s'a întins cu mare repegiune şi 'n curînd unghiul din apropierea templuluĭ căzuse prada flacărilor.

***

Imediat aŭ sosit la faţa loculuĭ d-niĭ Lepadatu, Zdrobicĭ, Col. Ştamatopol, Căp. Zamfirescu etc. Pompieriĭ de astă dată, au venit la timp. După o jumătate de oră se putea vedea deja că focul a fost localizat din partea despre templu, care a rămas intact.

Pericolul maĭ mare era, însă, în spre partea în care se află casele d-luĭ Braunştein. Aci a fost maĭ mare greutate dar şi de astă parte focul a fost localizat.

Un soldat a fost rînit, o grindă i-a căzut în cap.

***

Aseară parchetul şi poliţia închinaŭ a crede că focul ar fi fost pus. Căcĭ într'adevăr în locul unde a isbucnit focul nimene nu intra întru cît în partea din spre casele Vexler, unde se află uşa, nu intra nicĭ un om.

Pagubele nu sunt marĭ.

Clădirea a fost asigurată la societatea *„Naţională"*.

— —

Amicul nostru M. Săvescu profesor la liceu a obţinut o prelungire de concediu de 2 anĭ pentru a-şĭ termina studiele de filozofie ce le face actualminte la Lipsca.

La finele prezentuluĭ an şcolar amicul nostru va părăsi Lipsca. Anul viitor va audia maĭ multe cursurĭ de filozofie la Sorbane şi Collége de France.

— —

D. August Mireşanu directorul şcoaleĭ de comerţ gradul I pleacă în astă seară la Bucureştĭ, iară după serbătorĭ se va duce în Italia pentru a petrece restul ierneĭ.

— —

Aŭ reuşit ierĭ la doctoratul I d. Ghelerther şi Spiegler.

De asemenea aŭ reuşit la doctoratul al II-lea d-niĭ Bellort, Buteann, Heller, Feder, Glücksman şi Constantinescu.

— —

La Cernăuţĭ a încetat din viaţă venerabilul bătrîn Ion Suceveanu, care a lăsat întreaga luĭ avere de 70.000 francĭ societăţiĭ pentru literatura şi cultura poporuluĭ romîn din Bucovina.

— —

D. dr. N. Calinderu a fost ales Simbătă preşedinte al clubuluĭTinerimeĭ din Bucureştĭ în contra candidatureĭ d-luĭ Eugen Stătescu.

— —

La 1 Decembrie curent se aflaŭ în circulaţie 100.707 librete ale caseĭ de economie, representînd o sumă de 25 milioane 716 miĭ 153 leĭ.

In cursul luneĭ Noembre 1897, aŭ fost anulate 1,490 librete pentru o sumă de 870,978 leĭ şi aŭ fost eliberate 2.831 librete pentru suma de 1.333.445 leĭ.

— —

Neue Freie Presse publică următoarea telegramă din Constantinopol:

„Prin cercurile diplomatice de aicĭ, predomină părerea, că în acelaşĭ timp cu rezolvarea cestiuneĭ beratelor, Poarta ar trebui să realizeze promisiunea dată. în atîtea rîndurĭ, guvernuluĭ romîn privitoare la numirea unuĭ Mitropolit al Romînilor din Turcia".

— —

D. Haret, ministrul cultelor, cercetînd statele corpuluĭ didactic al şcoalelor noastre din Turcia, zice Drapelul, *a putut să afle că sunt o mulţime de profesorĭ şi învăţătorĭ neplătiţĭ sau destituiţĭ de inspectorul nostru de acolo, fără ca ministerul să aibă cunoştinţă de aceasta.*

Astfel se întîmplă cu învăţătoarea d-ra Sevastia Licea, căreia d. ministru i-a trimis pe ziua de ierĭ suma de 200 leĭ.

Pentru aceea, d. Haret a făcut să se tipărească statele profesorilor din Macedonia, ceea ce nu s'a făcut pînă acum. Ne lipseşte un atare exemplar pentru ca să putem da maĭ multe lămuririĭ.

— —

Ediţia pariziană a mareluĭ ziar american *New-York Herald* apreciază, într'un articol, asupra modeĭ, toaletele reginelor şi împărăteselor actuale.

Vorbind de Regina Elisabeta, *New-York Herald* scrie:

— «Dintre toate Suveranele din Europa, Carmen Sylva—regina poetă a Romînieĭ—se îmbracă maĭ simplu şi fără multe rafinăriĭ de lux. Natura eĭ poetică nu se poate împăca cu schimbăcioasa modă...

— —

La primărie e o defilare nesfîrşită de tot ce Iaşul are maĭ calic şi maĭ mizer.

Urmează a fi distribuiţĭ în total 5117 leĭ proveniţĭ din darurile regeluĭ, 2117 din reprezentaţia pieseĭ *Hamlet* şi 2000 leĭ daţĭ de comună.

FOIŢA ZIARULUI „OPINIA"

49)

PARIS

de

EMILE ZOLA

CARTEA A DOUA

I.

Nu arătă însă nicĭ o mirare, părînd că găseşte cu totul natural, această întoarcere extraordinară, din cauza obiceiuluĭ de discreţie şi tăcere ce-şĭ impusese. Trăia ca o închisă, nu vorbia de cît pentru strictele trebuinţĭ ale serviciuluĭ eĭ.

Acuma se mulţămi se spuie:

— Domnule abate, se află în cabinet domnul Bertheroy, care vă aşteaptă de un sfert de ceas.

Guillaume întreabă cu aer însufleţit:

— Bertheroy vine dar în tot deauna pe aicĭ?... Oh! vreaŭ să-l văd, e unul din cele maĭ bune, unul din cele maĭ întise spirite din timpul nostru. El a remas profesorul meŭ.

Altă dată prietin al tatăluĭ lor, ilustrul chimist Michel Fromet, Bertheroy era astă-zĭ la rîndul seŭ, una din cele maĭ înalte gloriĭ ale Franţeĭ, şi căruia chimia îĭ datora progresele-ĭ extraordinare, care au făcut din ea ştiinţa mamă pe cale de a înoi faţa lumeĭ. Membru al Institutuluĭ, plin de însărcinărĭ şi de onorurĭ, păstrase pentru Petru, o iubire mare, îl vizita astfel cîte odată înainte de masă, pentru a se distrage după cum spune d.

— L'aĭ dus în cabinet, bine. ne vom duce acolo, respunse abatele servitoareĭ. Du o lampă aprinsă în camera mea şi pregăteşte-mĭ patul, pentru ca fratele meu să se poată culca îndată.

In timp ce Sofia execută fără nicĭ o surprindere, fără nicĭ un cuvint acest ordin, ceĭ doĭ fraţĭ trecură în vechiul laborator al tatăluĭ lor, din care preotul îşĭ făcuse un cabinet de lucru vast. Şi cu un strigăt de mirare veselă îĭ primi savantul, cînd îĭ văzu intrînd, unul susţinînd pe celalt.

— Cum! împreună!.... Ah! dragiĭ meĭ copiĭ voĭ nu puteţĭ să-mĭ faceţĭ o fericire maĭ mare! Mie care am deplîns atîta, cruda voastră neînţălegere!

Septuagenor. Era înalt şi cu trăsăturĭ în unghiurĭ. Peleagalbănă se lipia ca un pergament pe oasele-ĭ ieşite afară ale obrazuluĭ. De altmintrelea, fără nicĭ un prestigiŭ, avea aerul unui erborist bătrîn. Fruntea însă îĭ era frumoasă, largă, mută şi sub periĭ albĭ în desordine strălucea încă flacăra în ochiĭ luĭ.

Cînd zări mîna bandajată, strigă:

— Ce aĭ Guillaume, eştĭ rănit?

Petru tăcea, lăsînd pe fratele seŭ să povestească istoria, aşa după cum îĭ va plăcea s'o spuie. Acesta pricepu că trebue să mărturisească simplu adevĕrul, omiţînd împrejurările.

— Da, într'o explozie, şi-mĭ păre că pumnul mie sfaramat.

Bertheroy îl examină, observă mustetele-ĭ arse, ochiĭ miraţĭ, în cărĭ îĭ se observa mirarea catastrofeĭ. Deveni serios, circumspect, fără a căuta prin întrebărĭ să forţeze mărturisirele.

— Ah! o explozie.... 'Mĭ daĭ voie să văd rana? Ştiţĭ că înainte de a fi sedus de chimie, mi-am făcut studiile în medicină, şi că sunt puţin chirurg.

Petru nu putu să reţie acest strigăt pornit din inimă:

Da, da! maestre, vedeţĭ rana.... Eram foarte neliniştit, şi îĭ o întîmplare, nesperată şi fericită că v'am găsit aicĭ.

Savantul îl privi şi simţi gravitatea faptelor ce i se ascundeaŭ. Şi cum Guillaume, consimţia, cu un zimbet, îngălbinind de slăbăciune, vroi de-odată să-l culce. Servitoarea venise tocmaĭ se spuie că patul e gata, cu toţiĭ atuncĭ trecură în camera vecină, în care rănitul fu desbracat şi pus în pat.

— Ia lampa şi luminează-mĭ, Petru, iar servitoarea să-mĭ dee un lighean plin cu apă, şi pînză.

In urmă, după ce spalase binişor rana, exclamă:

— Drace! drace!... Pumnul nu-ĭ sfaramat, cu toate astea însă nu-ĭ puţin serios. Mă tem să nu fie o lesiune a osuluĭ.... Parcă nişte cuie aŭ trecut prin carne, nu-ĭ aşa?

Neprimind nicĭ un rĕspuns, tăcu. Surprinderea luĭ însă creştea, şi începu să examineze cu atenţie mîna, pe care o înegrise flacăra, şi mirosi chiar mîneca cămeşeĭ pentru a-şĭ da maĭ bine socoteală. Evident, recunoştea efectele uneia din explosibilele aceleia noĭ, pe care însuşĭ le studiase într'un mod atît de savant în cît se putea spune că le creease. Cu toate acestea însă, de perdea acuma şirul, căcĭ eraŭ aicĭ urme, caractere, a căror înţălegere îĭ scapa.

— Atuncea, se hotărî el se întrebe însfîrşit, tîrît de o curiozitata de savant, într'o explozie de laborator aĭ păţit aceasta!.. Ce praf îndrăcit eraĭ pe cale să fabricĭ?

Cu toată suferinţa luĭ, Guillaume, de cînd îl vedea ca studiază atît de minuţios rana sa, mărturisea o contrarietate, o agitaţie crescîndă, ca şi cum adevaratul secret pe care vroia să-l păstreze, era acolo, în praful acesta a căruĭ prima încercare îl atinsese într'un mod atît de crud. Tăie scurt întrebarea, spunînd cu aeru-ĭ conţinut, privindu-l în ochĭ: *(Va urma)*

Cota oficială

Constanța 22 Decembrie 1897.

Orz 1750 hect. leĭ 4.60. Secară 170 hect. leĭ 4.90. Meiŭ 270 hect. leĭ 4.60. Ovĕz 290 hect. leĭ 3 banĭ 60. Rapiță 150 hect. leĭ 7.50. Grîŭ arnăut 280 hect. leĭ 10.50. Grîŭ de toamnă 170 hect. leĭ 9.85. Porumb 280 hect. leĭ 5.60. Grîŭ vechiŭ 160 hect. leĭ 13.— toate în oraș la magasie.

NOTE TEATRALE

FROU-FROU

N'am putut vedea de cît ultimile două acte din piesa luĭ Meilhac. După cît am auzit însă pe la ceĭ ce mĕ inconjuraŭ, n'am perdut nimic, de oare-ce aceste două din urmă acte sunt cele maĭ de seamă. Acțiunea se deduce văzînd chiar numaĭ închierea acesteĭ piese. O femee, Frou-frou, măritată cu un om tare cum se cade dar slab de înger, mamă a unuĭ copilaș, se pomenește de-o dată aprinsă de dorul de a-și lăsa casa, soțul, copilul, pentru a fugi cu un june oare-care, pe care crede că-l iubește fără să-l iubească, care crede c'o iubește fără s'o iubească. Cum se vede miroasă a melodramă. S'ar putea pune, fără nicĭ o perdere de efecte, toate personagiile pieseĭ în hainele marchijilor și conților luĭ d'Ennery. După ce fuge din casa barbatuluĭ seŭ, Frou-frou, începe a vedea că a făcut rĕŭ, începe a pricepe că pe junele seŭ amant, cu care trăia acuma făcînd pe gospodina, ea nu-l iubește; saŭ chiar dacă îl iubește puțin, saturația dragosteĭ trupeștĭ o va face să-l nu-l maĭ iubească; și nenorocita, plînge de dorul copiluluĭ lăsat, de dorul soțuluĭ legitim.

Și doar cercase ea din rĕsputerĭ să-și iubească amantul, așa cum cearcă omul să adoarmă strîngînd pleoapele, cînd are insomnie, dar ajunse la acelaș rezultat. Pînă și dota eĭ refuză de a și-o primi înapoĭ de la barbatu-seŭ. Acesta însă, om tare cum se cade, bolnav, lovit adînc prin fuga nevesteĭ sale, iubind'o încă, o caută și-ĭ dă de urmă. Nu știŭ cum s'a făcut dar are un duel cu amantul nevesteĭ sale; probabil că s'aŭ întîlnit, s'aŭ pălmuit și s'aŭ provocat. După provocare, barbatul văzîndu-se așa de prăpădit și dorind chiar să moară, își face testamentul și vine la foasta sa soție, la Frou-frou, în noua eĭ gospodărie să-l lase eĭ. Frou-frou are o scenă frumoasă, atuncĭ cînd își zărește bărbatul așa de slab, cu plămînii șfîșiațĭ de o tusă convulsivă, și dă, iubindu-l poate, refuză din noŭ primirea înapoĭ a zestreĭ sale. Bărbatul ĭ-o impune, zicîndu-ĭ că nu vrea copilul seŭ să rămîie peritor de foame în urma morțeĭ sale, pe care e sigur că o va avea în duel, de vreme ce nu se va apara; și lăsîndu-ĭ testamentul pe masă, dă să plece. Atuncĭ Frou-frou, cu un răcnet de panteră rănită, se răpede să-ĭ taie drumul, strigînd: „Nu, tu nu te veĭ bate, nu vraŭ să te omorĭ pentru mine.... Nu vreŭ ca un om să moară pentru o ființă ca mine, un nimic, „un chiffon"... și aruncîndu-se în genunchĭ începe a plînge cu un plîns sbuciumat. „Dacă te-aș iubi" adaugă ea... Ca o lovitură de trăsnet fură vorbele acestea pentru el; toată rana sufletească i se deschise mare, sîngerînd. O iubește încă. Ea leșină de strigăte și durerĭ; el o lasă pe o canapea și fuge să se bată cu amantul. Cînd se trezește lîngă dînsa nu-ĭ de cît o veche prietină, care-o mîngîie și-ĭ spune să se liniștească, să aștepte....Ea se smuncește, vrea să alerge la eĭ, să-ĭ găsească, să întrerupă duelul, dar vede că aceasta nu-ĭ cu putință, și exclamă într'o nouă furtună de plîns și durere... „D-ne, D-ne! Și să nu poĭ altă ceva de cît să aștept!"... Un martor vine și anunță că soțul seŭ e... — „Mort?" strigă ea — „Nu—rănit", îĭ respunde el.

Actul final, la soț a casă; o altă prietină a nevesteĭ sale vine și începe a se ruga, a-l implora să o erte, să-ĭ dea voie să vie înapoĭ în casa sa, de vreme ce îl iubește pe dînsul din tot sufletul eĭ, de vreme ce e aproape moartă, de boală și de suferințe. El se maĭ codește însă la urmă cedează. Și atuncĭ Frou-frou păsește încet și pentru cea din urmă oră pragul caseĭ, peste care fugise rîzînd și săltînd, mĭ'nchipuĭ. Era mișcătoare înfățișarea eĭ. Palidă ca o moartă, în haine negre, slabă că șovăește pășind, neîndrăznind să privească în ochĭ pe omul mărinimos, căruia ĭ-a făcut atîta reŭ, zdrobindu-ĭ întreaga viață, zdrobindușĭ-o numaĭ puțin și pe-a eĭ, dar care acum o iartă, o așteaptă tremurînd de milă și emoțiune.

Ea face cîțĭ-va pașĭ, și învinsă de osteneală, de bucurie și de durere. cade în mijlocul odăeĭ, în genunchĭ plîngînd. Soțul seŭ, zdrobit de atîta chin, se repede o ia în brață, și... plîns, desmerdărĭ, jale și bucurie. „Vraŭ, să-mĭ vĕd copilul!" abia șoptește Frou-frou. Apoĭ cu o figură inspirată, într'o clipă în care-și retrăește toată viața eĭ fericită de altă dată, tot trecutul de restrîște departe de-aĭ seĭ, tot dorul de a se reîntoarce pocăită, de a cerși în genunchĭ ertarea, Frou-frou se uită împrejurul eĭ, parcă soarbe aerul din odaea eĭ, imaginile lucrurilor eĭ, și găsindu-le aceleași, șoptește trist, duios: „Chez moi!.... oui, chez moi!"... I se aduce copilul, alt ropot.

Apoĭ, era și timpul sermana, moare Frou-frou. Înainte de-a murĭ și pentru a-și arata atît eĭ însă-și, cît și celuĭ care a făcut-o să vadă lumina soareluĭ, femeea aceasta ușoară, „ce chiffon", „ce frou-frou", se uită fix în neant, și imitînd cu un gest din cap fîlfîirea unor imense aripĭ ostenite, cari abia se maĭ sbat, ea îngînă încet... „Frou-frou-frou"... cu care vorbe moare, ca simbol al ușurinței femeeștĭ — Et voilà Frou-frou. Morală multă, plîns și rîs. Piesa s'a jucat bine. Dar de sigur că și trupa noastră romînă, dacă nu maĭ bine, dar așa cum s'a representat deună-zĭ, o va putea juca orĭ cînd, cu puține rezerve.

Crit.

UN APEL

Telegraful romîn din Sibiu publică în fruntea număruluĭ său din urmă apelul următor:

«Suntem la încheierea anuluĭ 1897 și cu el ziarul nostru încheiă anul 45 al existenței sale.

Inființat în zile grele, ziarul nostru a fost strîns legat de viața internă a bisericeĭ noastre, de interesele poporuluĭ romîn.

In zilele grele ale absolutismuluĭ, poporul romîn, preoțimea, învățătorimea noastră din ziarul nostru a învățat a nutri speranța în zile maĭ senine.

Pe vremea primăverei de scurtă durată a regenerărei noastre naționale, între anĭ 1860 și 1866, ziarul nostru a ținut caldă în inima poporuluĭ romîn credința către tron și patrie, și el nutrea și alimenta speranțele în o vară bogată, în un seceriș mănos.

Indată cu introducerea ereĭ constituționale, ziarul nostru a acceptat baza de drept creată, și pînă în ziua de azĭ el a fost singurul ziar romîn, care a ținut strîns la baza legalităților, tare în credință, că numaĭ pe această bază putem să ne validităm între condițiunile date în viața de Stat.

Maĭ ales legat este trecutul ziaruluĭ nostru de interesele bisericeĭ noastre ortodoxe romîne, căreia cu devotament i-a servit aproape o jumătate de veac.

In ziarul *Telegraful romîn* se află o comoară din trecutul bisericeĭ noastre. In el s'au sămănat toate instituțiunile mărețe, cîte s'au realizat în biserica noastră; iubirea și căldura, cu care ele au fost tractate au dat hrana cuviincioasă; desinteresarea și entusiasmul pus întru ocrotirea lor le-au dat scutul cuviincios, și ele s'au desvoltat și se desvoltă sub influența controleĭ, care o dă la toate ocaziunile ziaruluĭ nostru.

Loialitatea către tron și casa domnitoare, adevarata iubire de patrie, respectarea legilor, patriotismul nefalsificat, iubirea de biserică și prin ea iubirea de neam, aceste aŭ fost programul ziaruluĭ nostru de la întemeiarea luĭ, și aceste vor remănea și pentru viitor.

In cele formale tot-dea-una am observat maxima: *fortiter in re, suaviter in modo.*

Legat de interesele bisericeĭ, legat de interesele poporuluĭ romîn, ziarul nosnicĭ odată nu s'a lăsat să fie răpit de curentul demagogieĭ, care durere tot maĭ mult prinde rădăcinĭ și în ziaristica noastră.

In presa noastră noĭ tot-dea-una am reprezentat elementul maĭ conciliant, și astă-zĭ suntem unicul ziar romînesc, care în consecuență cu trecutul seŭ de anĭ 45 în spiritul păceĭ, în spiritul iubireĭ creștinești voim să ne continuăm activitatea.

Ținem tare la drepturile poporuluĭ romîn, ținem mult ladrepturile bisericeĭ noastre, ținem mult la egala îndreptățire a naționalităților din patria noastră, ținem la dreapta aplicare a legilor sancționate, și curentul bolnăvicios de azĭ, care bîntue în patria noastră, care oe insuflă serioase îngrijirĭ, curentul acesta tot-dea-una cu bărbăție va fi combătut de către ziarul nostru.

Către cetitoriĭ noștri ne adresăm decĭ în ajunul anuluĭ 46 al existenței ziaruluĭ nostru.

Către clerul, către învățătorimea noastră, către inteligența noastră ne îndreptăm azĭ glasul nostru, și cerem sprijin material și moral. Ca cu puserĭ unite să continuăm lupta în anul următor.

Nicĭ odată biserica și națiunea noastră n'a străbătut zile maĭ grele. ca și cele de acuma.

Suntem atacațĭ ca națiune, și în fruntea curentuluĭ bolnăvicios, durere, stă guvernul și legislațiunea țăreĭ noastre.

Suntem atacațĭ ca biserică de neamicĭ neamuluĭ, la carĭ cu predilecțiune se atașează din neamul nostru neamicĭi bisericeĭ noastre.

Avem lipsă de un ziar tare în romanitatea sa, tare în ortodoxia sa.

Ziarul nostru în ambe direcțiunile va sta ca luptător neînfrînat.

Națiunea, biserica, școala vor afla ceĭ maĭ aprigĭ luptătorĭ și apărătorĭ în generațiunea bătrînă, grupată în jurul ziaruluĭ nostru, lîngă, care s'a alăturat generațiunea maĭ tînără, floarea junimeĭ noastre.

In zilele grele, prin carĭ trebue să trecem, avem trebuință de un ziar care să țină caldă în noĭ iubirea de biserică și de neam, speranța în viitor maĭ bun, avem, trebuință de un ziar, care să aibă curajul a arăta situațiunea în adevĕrata eĭ coloare, ținînd seamă cu realitatea.

Nu maĭ este ertat să prezentăm poporuluĭ nostru visurĭ deșerte, carĭ dispar, și poporul rămîne cu decepțiunea.

Nu este bine să abuzăm de credulitatea poporuluĭ nostru, nu este bine să-l trecem prin multe desamăgirĭ, ca nu cum-va cînd vom maĭ avea trebuință de el, să nu maĭ aibă încredere în maturitatea noastră.

Noĭ vom lua lucrurile cum sunt, și nu cum am dori ca ele să fie, și ast-fel le vom prezenta cetitorilor noștri, spre a crește un popor conștiŭ de soarta sa actuală amărîtă, și doritor de alta maĭ bună, maĭ demnă.

Cerem sprijinul material și moral al cetitorilor noștri, ca să fim toțĭ pentru unul, și unul pentru toțĭ, și atuncĭ nicĭ porțile iaduluĭ nu ne maĭ pot opri în mersul nostru spre progres.

ULTIME INFORMAȚII

Lista persoanelor care roagă prietenii și cunoștințele să considere ofranda în folosul săracilor din Iași ca expresiunea felicitărilor și bunelor urărĭ de anul noŭ.

D-na și d. A. de Giers	20 leĭ
» » » *D. Grecianu*	20 »
» » » *A. A. Bădăreŭ*	20 »
D. André Bobroff	10 »
D-na și d. dr. Emil Pușcariŭ	10 »
D-na și d. Jean Diamandi	20 »
D. Grig. Buicliu (deputat)	10 »
D-na și d. B. G. Ilutza farmacist	10 »
D-na și d. G. S. Cristofor avocat	20 »
C. P. Constantiniu advocat.	10 »
Gr. Cogălniceanu	20 »
D-na și d. W. Humpel	20 »
Dr. V. Finkelștein	8 »
C. Andriescu, institutor	5 »
Lazăr Grecea „	4 »
D-l C. V. Buțureanu institutor.	5 »
D-na și d. Ioan E. Andoniu.	5 »
D-na și d-nul Gavril Muzicescu	8 »
D. Louis Pogăcar, consul	20 »
Dim. Andreĭ-Fărcășanu, avocat	5 »

D. Dobrovicĭ, intendent la spitalul din T.-Neamtz, din cauza maĭ multor greșelĭ în serviciu, a fost permutat în aceeași calitate la spitalul din T.-Ocna, în locul d-luĭ Cristofor, care trece în locul d-luĭ Dobrovicĭ.

D. Dobrovicĭ era să fie înlocuit, dar în urma intervenției unuĭ membru de la Inalta curte de casație, s'a ales cu o transferare.

O naivitate a d-ruluĭ Rojniță.

„Opinia" a arătat altă dată cum B. Ținer și alțiĭ fabricanțĭ de sodă au fost achitațĭ de curtea de apel din Iași, pentru că expertiza asupra băuturilor incriminate, se făcuse de chimistul comunal, despre care apararea a susținut că n'are autorizarea ministeruluĭ de interne și decĭ lucrarea luĭ e o lucrare nulă.

In urma acesteĭ deciziuni d. Rojniță a intervenit la ministerul de interne ca acesta să intervie la ministerul de justiție, ca acesta să dee ordin parchetuluĭ curțeĭ de Iași să facă recurs.

După vr'o 20 de zile de la judecată a și sosit în adevăr, o adresă de la ministerul de justiție prin care cerea parchetuluĭ să facă recurs contra deciziei Curțeĭ.

Adresa căzînd în mînele unuĭ procuror de secție, acesta a respuns că decizia Curțeĭ e foarte intemeetă și că chiar dacă n'ar fi expirat termenul de recurs—care cum se știe e numaĭ de 5 zile—tot n'ar fi făcut recurs pentru că n'are motive. De ar fi avut motive făcea recurs fără să aștepte să fie deșteptat de d. d-r Rojniță.

Opinia procuroruluĭ este, că nu e altă soluție de cît să se facă formalitățile pentru autorizarea Institutuluĭ Comuneĭ.

Șeful pichetuluĭ No. 31 a prins în sara de 20 a. c. trecînd Prutul, în dreptul spitaluluĭ din Unghenĭ, pe dezertorul rus Iacob Belașcom.

Numitul condus la arestul jandărmărieĭ, a reușit a scapa din mînile soldatuluĭ Atanasiu și a se face nevăzut.

O notă a autorităței ruse din Sculenĭ, spune că numitul soldat s'a predat de bună voe aceleĭ autoritățĭ.

Poliția din Craiova anunță prin circulărĭ telegrafice că în sara de 20 a. c. a dispărut din liceul de acolo elevul Nicu Păvulescu.

Elevul acesta, care n'a împlinit încă 12 anĭ, are părul blond, e debil și este de fel din Caracal.

In urma uneĭ plîngerĭ adresate ministruluĭ de domenĭĭ de către directorul școaleĭ de comerț din Iași, cum că apa din strada Baston e foarte necurată, ministrul a supus cazul administrațieĭ comunale.

D. Tacu a ordonat chimistuluĭ comunal să proceadă imediat la analiza apeĭ.

Confrațiĭ din localitate s'aŭ grăbit cînd au anunțat numirea d-reĭ Macarovițsch și a d-luĭ Lupescu ca asistent și preparator al cursuluĭ de medicină operatorie.

Demisia d-luĭ dr. Solomovicĭ urmează a fi primită de minister. D. dr Zamfirescu va recomenda pe ceĭ doĭ de maĭ sus, dar sunt și ale cererĭ și cine știe dacă sorțul va cădea asupra celor doĭ numițĭ maĭ sus.

Ministrul finanțelor s'a adresat ministruluĭ internelor cu cererea de a interveni pe lîngă prefecțiĭ de județe ca să trimeată un tabloŭ de numele antrepenorilor și furnizorilor publicĭ din orașele respective, pentru ca dînșiĭ să nu se maĭ poate sustragă pe viitor de la dările pentru stat.

Un furt a fost operat alaltăierĭ în biserica comuneĭ Rediul-Tatar. Făcătoriĭ de rele aŭ furat sfîntul Protir și alte lucrurĭ de argint.

Autoritățile ruse aŭ predat ierĭ autorităților romîne din Unghenĭ, pe numitul Ion Ivanov, care a fost expulzat din Chișinău.

Onerașiĭ din Hodora aŭ ales de epitrop al parohieĭ lor pe N. I. Diaconu în locul luĭ Gh. T. a Sevoaieĭ, decedat.

In ziua de 1 Ianuar se va oficia un Te-Deum la mitropolie la care prefectul va invita autoritățile civile și militare.

După săvărșirea serviciuluĭ bisericesc, prefectul va face recepțiunea persoanelor oficiale, în sala de recepție a prefectureĭ.

Carnetul sf. Eugenie.

Eugénie Bădărĕŭ, Eugenie Ghica, Eugenie Petit, Eugenie Conduratu, E. Cișman, E. Chirilovicĭ, E. Nicșoiŭ, d-ra E. Baliff.

In incurcătura financiară în care se află administrația comunală, se agață și de un paĭ.

Ast-fel considerînd că hahamiĭ cîștigă prea mult, încasînd pe lună 160 leĭ lunar, primăria a hotărît ca de la 1 Ianuarie, comuna să încaseze banĭ, să plătească cîte 120 leĭ lunar hahamilor iar restul să rămîie în profitul comuneĭ.

Cu alte cuvinte comuna ar avea un cîștig de 400 leĭ lunar.

Pentru d. Tacu.

Cunoaște d-luĭ cele ce se petrec la abator? Dacă da, atuncĭ de ce permite unele lucrurĭ necorecte ce le comit casapiĭ în înțelegere cu hahamĭ?

Așa se explică de ce uniĭ taie cîte 30-40 de vite și alțiĭ nu fac nicĭ o treabă.

Gheșeftul consistă și în a declara de cușer or-ce vită. In schimb hahamul primește o bonificație.

Cunoște-aĭ lucrurile coane Iorgule?

Toate ziarele pariziane aprobă verdictul juraților, în chestia Panamaleĭ și ridiculizază instrucția și naivitatea judecătoruluĭ Le Poittevin care a clădit toată acuzarea pe carnetele și explicările unuĭ Arton condemnat pentru escrocherie.

D. Henry Maret interviewat de un confrate a declarat că prepară un volum în care va explica publiculuĭ toate nelegiuirile instrucțieĭ.

Laisant a publicat a doua zi după achitare în «le Matin» silueta judecătoruluĭ Le Poittevin. E un capo d'operă.

La prohodirea luĭ Léon Carvalho corurile de la opera comică aŭ cîntat în biserica Madelena următoarele bucățĭ - *Le sommeil de Juliette* de Gounod, *Agnus Dei* de Stradella; andante din sonata luĭ Beethoven un *sol* diez *minor* și alegreto religios al simfonieĭ în *re.*

Aflăm cu multă părere de rău încetarea din viață a d-luĭ Vasile Hiotu, tatăl amiculuĭ nostru C. Hiotu.

Membru devotat al partiduluĭ conservator, defunctul V. Hiotu a fost membru al Constituanteĭ, senator, și prefec al poliției capitaleĭ, servind țara și partidul în mod cel maĭ desinteresat. en

Trimitem sincerele noaste complimente de condoliață întristateĭ familiĭ.

D. Dimitrie Greceanu, a depus azĭ la primărie suma de 250 leĭ, rezultată din ofrandele persoanelor carĭ, împărtășind ideea emisă, au preschimbat în o. bol pentru săracĭ, felicitările scrise pentru anul nou.

Profitînd de ocazie spre a mulțumi subscriitorilor, anunțăm că lista va rămînea deschisă pînă în seara zileĭ de 31 decembrie a. c.

Cosecințele uneĭ greșelĭ de tipar.

Gallus de la «Drapelul» a fabricat în redacția aceluĭ jurnal o mică corespondență asupra retragereĭ junimiștilor. Toată corespondența sa e bazată, pe o greșală de tipar din „Opinia" de unde și-a luat materialul cu care și-a fabricat corespondența-

D. I. Catargiu inginer din Iași, a fost contra exprimăreĭ regretelor prin adresă; iar scrisoarea d-luĭ Lascar Catargi nu se ocupa de nimic din cele ce-ĭ atribue Gallus.

Telegramele Streinătățeĭ

Autenomia insuleĭ Creta

Constantinopol, 21 Decembre.

Se asigură că ambasadoriĭ discută programul autonomieĭ cretane. — Acest program stipulează că insula Creta rămîne să facă parte din imperiul otoman, sub suveranitatea Sultanuluĭ, cu un statut după modelul aceluia al Rumelieĭ orientale.

Insula va fi administrată într'un mod autonom de un guvernator creștin, numit de Sultan pe timp de 5 anĭ și aprobat de puterile marĭ.

Guveruatorul va dispune de forța militară, compusă din 1000 de oamenĭ de gendarmerie. Garnizoanele turceștĭ se vor readuce cu cît siguranța va crește maĭ mult.

Puterea legislativă va fi exercitată de o adunare națională aleasă de toate clasele populațiuneĭ.

Proiectele de lege vor intra în vigoare după sancțiunea dată de guvernator.

Guvernatorul esta autorizat să încheie un împrumut de 6.000.000 francĭ pentru a satisface trebuințele urgente.

Toate veniturile directe și indirecte se vor întrebuința în profitul insuleĭ, care va plăti Sultanuluĭ un tribut a cărui ti fră nu s'a fixat încă.

Se speră ca ambasadoriĭ vor termina discuția acestuĭ program peste 8 zile.

Constantinopol, 22 Decembre.

Cercurile bine informate desmint știrea care zice că candidatura voevoduluĭ Bozo Petrovicĭ la postul de guvernator al insuleĭ Creta, agreată alăturĭ de acea a d-luĭ Mavrocordato de Puterĭ și Poartă, ar fi fost părăsită și că Rusia ar fi propus candidatura Prințuluĭ George al Grecieĭ. Aceste cercurĭ adaogă că o asemenea propunere nu s'a făcut până acum.

Numele prințuluĭ George ar crea dificultățĭ candidatureĭ luĭ Bozo Petrovicĭ, dar, pînă acum, maĭ nu s'a discutat despre candidatura prințuluĭ.

Paris 22 Decembre

D. Faure s'a dus să facă vizită președinteluĭ Senatuluĭ. Caiĭ uneĭ trăsurĭ ce urma s'aŭ speriat și aŭ ciocnit trăsura președinteluĭ, care a fost ușor stricată.

D. Faure n'a fost atins și a putut să coutinue drumul după ce s'a urcat intr'o altă trăzură.

Tulburărĭ în Italia

Girgenti, 22 Decembre

Lucrătoriĭ agricolĭ aŭ făcut o manifestație la Siculiana strigînd: «Voim pîine și de lucru!».

Aŭ prădat și incendiat primăria.

S'aŭ chemat trupe pentru a restabili ordinea.

ULTIMA ORĂ

Bucureștĭ 23/XII/97.

Ministrul justiție, d. Alexandru Djuvara a demisionat definitiv din cabinet. Motivul demisiuneĭ după versiunea oficială ar fi că d-sa nu voiește ca prin șederea d-sale în minister să înăsprească și maĭ mult lupta înterprinsă contra tinerilor din cabinet.

Adevĕrul este că d-sa voiește să părăsească luntrea înainte de a se afunda.

Eduard Ghica, Lucie Pallady, Helene C. Ghica, Albert C. Ghica, Henry și Thérèse Ghica, Eleonore Pierre, Pallady, Alexandre Negruzzi, general Savel Mano, Nathalie Mano, sub locot. Georges Pallady, Alexandre Pallady;

Aŭ durerea a vĕ face cunoscut perderea dureroasă ce aŭ încercat în persoana fiuluĭ și nepotuluĭ lor,

Albert Edouard Ghica

Decedat la 21 Decembrie 1897

la Villa Vulturuluĭ Jassi

CĂRȚĬ DE VIZITĂ și orĭ ce lucrărĭ tipografice se pot efectua la tipografia «DACIA» care e înzestrată cu *caracterile cele maĭ moderne.*

Comandele se primesc atît la tipografia str. Golia No. 42 (Grădina Chateaux aux fleurs) cît și la Librăria Nouă P. Iliescu & D. Grossu.

Comandele din provincie se esecută prompt și se trimit cu poșta în timpul cel maĭ scurt.

Fotografia „Chaland"

Str. Lăpușneanu

vis-à-vis de Farmacia d-lor Konya

Portrete artistice în orĭ-ce specie. Platinotipiĭ Busturĭ mărime naturală. Reproducțiunĭ după portrete vechĭ. Devisa atelieruluĭ: Esecutare artistică și prețurĭ convenabile.

Se fotografiază pe orĭ-ce timp cu aparate de sistem modern.

De arendat

De la 23 Aprilie 1899 moșia Miseștĭ Mălăeștĭ din județul Iașĭ, în apropiere de gara Larga. — A se adresa la proprietar V. Pogor. Strada Coroĭ 4 Iașĭ

A APĂRUT
Calendarul DACIA
PE ANUL 1898
SUB DIRECŢIUNEA D-LUĬ
I. L. CARAGIALE

Cuprinsul bogat al Calendarului „DACIA“, *întrece în artă şi bucăţi literare, tot ce a apărut pînă acum. Vederile principale ale Iaşului, redate în admirabile clişee, sunt, în adevĕr, adevărate capo d'opere — iar în partea literară. unde sunt publicate Nuvele, Poveşti, Poesiĭ etc. — şi-aŭ dat întîlnire toate penele de elită ale literatureĭ.*

Preţul unuĭ exemplar pe hîrtie velină 1 leŭ 25; pe hîrtie de lux 2 leĭ 50.

Depositul general la Tipografia „DACIA“ strada Golia 42. De vînzare se găseşte la principalele librăriĭ din ţară.

Agenţia Teatrală

28—Str. Lăpuşneanu—28

Primeşte abonamente, anunciurĭ şi orĭ-ce soiŭ de publicaţiunĭ pentru ziarul *„L'Indépendance Roumaine“* şi revistele *„La Grande Toilette des Dames“*, *„Les petites Gravures“* şi *„La Confection“*.

Emite *bilete de Wagons-Lits* pentru ţară şi străinatate şi *bilete Circulare* pe toate liniile ferate ale Europeĭ şi toate combinaţiile uzitatei

De vînzare via fosta Mantu Daraban, casa bună de locuit, 5 pogóne vie etc. situată la soşaua Buciumĭ departare de 4 chilometre de Iaşĭ

A se adressa la D-l avocat Bădărău

D. S. IONESCU

FRISER - PARFUMER

Iaşi, No. 30, Strada Golia No. 30.

MARE ASORTIMENT DE PARFUMERII

NEGRITINĂ ŞI FLAVULINĂ

(tinctură pentru colorat părul)

APA DE CHININĂ

preparaţiune proprie, remediu sigur contra mătreţeĭ

1 LEU FLACONUL

LIBRARIA şi PAPETERIA

TH. P. MAXIMOVICĬ

IAŞI. — Str. GOLIA No. 54.

Recomandă bogatul seu asortiment în **articole de şcoală, articole de birou, hărtie de poştă în cutiĭ**, colorată şi fantazie în diferite formate, **articole de pictură**, boele aquarele, pensoane, palete, pănză şi cele necesare la studiu pentru scolarĭ.

Cărţĭ pentru premiĭ.

Farmacia Andreĭ Cruceanu

din

TĂRGU-NEAMŢ

Subsemnatul am onoare a inştiinţa pe onorabilul Public, care este hotărît a visita în timpul vereĭ oraşul Tărgu-Neamţ, renumitele băĭ de la oglinzĭ, sau splendidele locurĭ de vară din împrejuirimile oraşuluĭ Tg.-Neamţ, că din luna Ianuarie a. c. am luat în posesie Farmacia din acest oraş şi că n'am cruţat muncă nicĭ banĭ pentru a o rîdica la nivelul farmaciilor celor maĭ moderne, înzestrînd'o tot odată în belşug cu din toate necesare; aducînd pe lîngă un deposit mare de drogherie, preparate străine, articole de cautciuc, săpunerie, parfumerie, Eau de cologne, etc. etc., şi un mare deposit de ape minerale din ţară şi străintate direct de la Surse...

Ast-fel că sunt în posibilitate de a servi pe onorabiliĭ visitatorĭ, cu din toate ce se atinge de branşa mea de farmacist.

CU STIMĂ

Andreĭ Crucianu

Pour avoir de la Véritable Eau de Vichy

La vogue si justement méritée de l'eau de Vichy dans notre pays a suscité de nombreuses imitations qu'on cherche a lui substituer. Pour être cetrain d'avoir de l'eau de Vichy naturelle et authentique, il faut toujours reclamer l'une des trois sources qui appartiennent á l'Etat français: *Vichy-Célestins, Vichy-Hôpital* ou *Vichy-Grande-Grille*. L'eau de ces sources, embouteillée, sous le contrôle et la garantie de l'Etat français, se conserve parfaitement, sans perdre de ses qualités par le transport. Exigez donc toujours l'un des noms: *Célestins, Hôpital* ou *Grande-Grille*, imprimés en lettres blanches sur fond noir, sur l'étiquette et sur la capsule.

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA“

de la COPOU, lîngă Iaşi

proprietatea d-luĭ **Ión S. Ionescu**

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somităţile medicale, maĭ ales prin abondenţa sulfaţilor de *sodiu* şi *litiu* ce conţine.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgaţie, nu face nicĭ un deranjament în stomah şi nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vânzare la toate farmaciile şi drogheriile.

Depositul şi orĭ-ce informaţiĭ la d. *I. S. Ionescu*, strada Alexandri No. 11, Iaşĭ.

Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *Bucureştĭ, str. Vesteĭ No. 15.*

16000 leĭ sunt de dat cu împrumut cu ipotecă, fie într'o singură sumă, fie în sume parţiale.

A se adresa la d-l avocat Bădărĕŭ, 36 strada Păcurarĭ Iaşĭ.

Alexandru A. Bădărău

Avocat

Strada Păcurarĭ

G. ADAMESCU

MANUAL DE POETICĂ

pentru

ŞCOALELE ROMÂNEŞTI

Exemple, regule, analize literare, notiţe istorice.

Un volum de 550 pagini, (garmond, petit şi nonpareil).

PREŢUL 5 LEI

Depozit general: Librăria LA BISERICA ALBĂ, CALEA VICTORIEI Bucureştĭ. 58

A. G. DABIJA

AVOCAT

S'a mutat strada Golia 67, vis-à-vis de Redacţia ziaruluĭ «Opinia».

SOCIETATE ROMÂNĂ

DE

Asigurărĭ Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA“

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:

INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieţeĭ“ „GENERALA“ *asigură:*

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.

b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).

c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţilor la moartea părinteluĭ.

d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala“** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237,855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.

2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala“** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.

3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala“** îĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi îĭ eliberează şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala“** îĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA“ maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ“** din Brăila, la Succursala din Bucureştĭ, 2 Strada Smârdan, şi la toate agenţiile din ţară.

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat Cl. I. Lei	Cl. I. B.	Cl. II Lei	Cl. II B.	Cl. III Lei	Cl. III B.
Paşcanĭ	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ	18	20	12	85	8	85
Roman	12	55	9	05	6	25
Bacău	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ	26	75	17	65	11	57
R. Sărat	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ	26	35	17	35	—	—
Brăila	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ	22	45	15	10	10	25
R. Sărat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

La Librăria

Th. MAXIMOVICI

din Iaşĭ, strada Golia

Se primesc abonamente la ziarul

„TRIBUNA“

din Sibiiŭ

Preţul abonamentuluĭ:

Pentru 1 an . . . . 40 leĭ

« 6 lunĭ . . . . 20 «

« 3 lunĭ . . . . 10 «

DE VINZARE

9000 vedre vin alb şi roş, recolta anilor 1891, 1892, 1985 şi 1896 din viea Naslău de pe moşia Cărjoaia îngă Cotnarĭ.

A se adresa la dl Vasile I. Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-frumos

Iaşĭ. — „DACIA“, Tipografia-editoare P. Iliescu & D. Grossu Str. Golia.

ANUL I No. 196 — EDIȚIA DE SEARA — IAȘĬ — JOĬ 25 DECEMBRIE, 1897.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
ncep la 1 și 15 ale fie-căreĭ lunĭ și se plătesc tot-d'a-una înainte
In *Iași* la Casa Administrațieĭ
In *județe și streinătate* prin mandate poștale
Un an în țară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Șase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAȚIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iași și județe *se primesc* numaĭ la Administrație
In streinătate, *direct la administrație* și toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserțiile și reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACȚIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

DEMISIA D-LUI DJUVARA

Hristos se naște...

— —

Hristos se naște slăviți-l... iată frumoasa cîntare, cu care ni s'a deprins urechile de micĭ, de pe cînd mama ne ducea de mînă la biserică, ca să ascultăm în liniște serviciul divin.

Cîte amintirĭ nu se leagă de această sfîntă sărbătoare de mîne, care a înveselit inimile noastre, în timpurile cînd scîrba și necazul ni erau necunoscute, și care cu cît sînt maĭ departate cu atîta ne sînt maĭ scumpe.

Fericite timpurĭ de adîncă și creștinească credință, în care gîndurĭ străine și răzlețe nu venise să ne tulbure inimile, și în care dar năzuința și strădunța de a pătrunde cele nepătrunse nu încolțise încă în spirit.

Cît de departe sînt acele vremurĭ! și cu cît drag ne aducem aminte de ele!

Figura blăjină a mameĭ, care ne îngrijia să fim curați, cu cușmă și ciubote nouă; cu baidere la gît ca să nu răcim; cu șubă de lup ca să putem îndura frigul din biserică; —Mînă slăbănogită de anĭ și durerĭ a tateĭ, care ne aburca încet, încet pe lunecosul deal al Nănțăriĭ, ca să putem ajunge teferĭ la biserică; —lumea cea multă din biserică; policandrele aprinse; cîntările luĭ Băța Arhip de la strana stîngă;—figura de sfînt a luĭ popa Gheorghe; totul și toate îmĭ răscolesc și azĭ în minte scumpe amintirĭ! amintirile uneĭ vrîste, care nu se maĭ întoarce, ca și credințele, și simțimintele ce izvorau dintr'însa!

Cît de depărte sîntem de acele vremĭ! par'că simt ecoul unor stărĭ trecute, carĭ răsună a pustiu în suflet.

Cristos se naște... se cîntă și azĭ! Și azĭ înflăcărează inimĭ de copiĭ, căcĭ fac parte din ciclul de serbarĭ și petrecerĭ, carĭ însuflețesc tot ce e inimă de copil.

Faptele sînt aceleași, dar vaĭ! omul nu maĭ e același și orĭ cîtă sforțare de gîndire ne-am da, tot nu putem crede în temeinicia acestor lucrurĭ din afară de noĭ, pînă cînd nu le avem în noĭ.

Credințele religioase nu-șĭ pot avea ființă în afară de om; ele sînt un rod al fantazieĭ omuluĭ și numaĭ ca atare au drept de traiŭ. Dezbracă-le de această haină a fantazieĭ și le-aĭ luat tot farmecul! Indată ce aĭ îutrodus judecata—raționalismul—s'au spulberat toate. Și orĭ cu cîte restriste vom constata aceasta pentru sufletul nostru, dar... *așa este.*

Iar nașterea luĭ Isus așa a fost... spune scurta și plină de înțeles Evanghelie de la Crăciun, scrisă de Mateiŭ Evanghelistul.

Și scurta povestire din Evanghelie e departe de a fi socotită de dogmă în mintea Evanghelistuluĭ. Povestirea luĭ e o legendă care aduce pe departe cu legendele despre nenumăratele încarnațiunĭ ale fiilor luĭ D-zeŭ.

«Cătră anul 1300 a. ch. fecioara *Yu-Niu*, prețioasă ca un mărgărintar, dormea în ameazi cu gura deschisă. In văzduh zbura o picătură strălucitoare mînată de un vînt ușor. In aeea picătură era esență din soare, schimbată în cincĭ culorĭ. Marele *bărbat* o făcuse. Pe nesimțite picătura s'apropie de gura frumoaseĭ *Yu-Niu* care în respirare ea o înghițĭ, și ast-fel se născu *Lao-Tsee.*

Iar în alte legende se zice de *Zoroastru:* „Un tînăr frumos ca ziua se înfățișă fecioareĭ *Dogdo* și-ĭ spuse: Nu te teme, femee; regele ceruluĭ apără copilul ce eŭ l 'am pus în sinul tiŭ. Lumea este nerăbdătoare de așteptarea luĭ. El va fi feciorul ce D-zeu îl va trimete poporuluĭ săŭ; dînsul va aduce pacea în lume, făcînd să bee la un loc leul și mielul».

Și ast-fel glăsuesc cele maĭ multe din legendele diferitelor încarnațiunĭ ale fiilor luĭ D-zeŭ, din care *Ieșua* nu e cea din urmă.

Prin legenda nașteriĭ luĭ Isus orientul a învins occidentul.

Lumea păgînă Greacă și Romană își avea și ea credințele sale, din care nu lipsea cîtușĭ de puțin poezia. Crearea de zeĭ din spuma mării; timpurĭ fericite de patriarhală domnie ale luĭ Saturnus; apoĭ nenumărațĭ zeĭ și zițe fie-care cu rol anumit în societatea omenească toate acestea ne arată că lumea Greacă și Romană își avea și dînsa un întreg sistem de a-și explica lumea.

Totul însă s'a ruinat în lupta cu orientul. Misticul Orient a învins naturalistul occident în lupta religioasă. Și victoria a fost căpătată prin Creștinism. Incarnația luĭ *Ieșua* e și cea din urmă și cea maĭ aproape de occident; ea a trecut la Gentilĭ și de unde ea s'a născut la Semiți, a devenit apanagiul raseĭ arice.

Semiții și azĭ repugnă această incarnațiune a luĭ Ieșua, zisă la Evanghelia luĭ *Emanuel.*

E lungă și spinoasă calea istorică a netemeinicieĭ legendeĭ. D. Rol de St. Léonard s'a încercat în scrierea sa *Les fils de Dieu* să ne aducă toate dovezile contra acesteĭ legende. Secule întregĭ după Crist lumea creștină a adorat pe un *Mirian*, regina ceruluĭ, și cel ce a pus temelia teologică a incarnațiuniĭ luĭ Crist a fost fericitul Augustin, care a legat'o cu pacatul luĭ Adam, lucru nicăirea pomenit—pe cît ni se pare—în întreg Evangheliul.

Și creștinismul a învins *în formă* păgînismul; această învingere e forma nouă de evoluție, ce o ia societatea veche în istorie; e învingerea maĭ mult socială de cît de credință, căcĭ de fapt păgînismul subsistă în creștinism.

A schimbat ea—cît a fi schimbat—biserica creștină societatea Romană; un lucru însă netăgăduit reeșă că societatea păgînă a schimbat radical biserica creștină în temelia sa. Creștinismul nostru de azĭ nu maĭ e creștinismul primilor secole, cînd dogma nu era formulată, ritul nu era înjghebat, iar biserica creștină era o rudimentară *eclesie*, lipsită de tot fastul modern.

In alcătuirea creștinismuluĭ e o muncă de secule, ce aŭ suprapus și complectat o operă nesigură la început.

Bătrîna Romă era adorătoarea unuĭ cult sgomotos în onoarea luĭ *Saturnus.* Acel zeu fericit, supt a cărui împărăție nu eraŭ nicĭ robĭ nicĭ stăpînĭ, ci toți egalĭ, a motivat la Roma un cult, cel maĭ zelos practicat de tot ce era suflare romană. Șapte zile țineau serbările *Saturnalia.* Era o mișcare generală în toată Italia, zeul Saturn fiind zeu roman. In amintirea egalității și libertății, ce a domnit în tot timpul domnieĭ luĭ Saturn, se obișnuia în cele 7 zile de Saturnalia ca sclaviĭ să se lese liberĭ, diferința între patricĭ și plebeĭ să înceteze, respectul de lege să se șteargă. Sclaviĭ se îmbracau în haine domnești, purtînd pălărie, semnul libertățeĭ; mîncau la masă cu stăpîniĭ lor, și nu arare orĭ se serveu de dînșĭ. Patricieniĭ lepadau toga și îmbracau *sintesis*, obișnuită numaĭ la Saturnalia. Chiar hoțiĭ erau pușĭ în libertate și se închinau luĭ Saturn; dușmăniile încetau iar răsboiŭ nu se făcea.

Acestea erau Saturnalia. Ele cădeau tocmaĭ în Decembre de la 17—23, după care veneau apoĭ Calendele Ianuarie.

Și aŭ stătut aceste serbătorĭ sute de anĭ după creștinism, și subsistă și azĭ modificate în spirit și formă în carnavalul nostru de iarnă: *Crăciunul sătului—paștele fudului.*

In istoria sărbătorilor creștine e interesant de studiat legătura între calendaristica păgînă și creștină. Maĭ toate sărbătorile creștine aŭ fost puse în locul sărbătorilor păgîne. Dintre toate *Crăciunul* a suplantat *Saturnalia* în spirit și formă, dar a păstrat caracterul sgomotos, ce 'l aveaŭ din vechĭ Saturnaliile.

După ce cetitorul scrutător face o escursiune pri mitologia comparată și vede în paralel toate credințele ca și toate practicile religioase din vechĭ, numaĭ atuncĭ își dă samă de relativitatea veritățeĭ de fond în legenda creștină. Atuncĭ numaĭ vede că toată această legendă e un imn mare al omenireĭ cîntat acesteĭ mărețe naturĭ, din sinul căreia am eșit cu toțiĭ, în sinul căreia trăim cu toțiĭ, și în sinul căreia vom intra și odihni cu toții, pentru a sluji de renastere necontenită la imnul ce omul va aduce natureĭ supt formă de credință... orĭ de știință.

Și acum, tu creștin, obosit de credința moșilor și strămoșilor tăĭ, dar care viezĭ în firea copiilor și nepoților tăĭ, fă să se cînte din gurĭ nevinovate acest imn ce biserica noastră cîntă renașteriĭ fireĭ în *Hristos se naște*, căcĭ Hristos, nu e de cît *fiul* luĭ D-zeŭ *alesul* saŭ (Emanuel), care se naște pentru orĭ ce nouă ființă, ce vine în astă lume și care are nevoe de a crede și simți înainte de a înțelege rostul abstract și ascuns al acesteĭ naturĭ și omenirĭ, fire nepătrunse pentru noĭ.

Hristos se naște, slăviți-l. cîntați în cor, voĭ copiĭ micĭ, pentru care *Florile dalbe* ca și *moș Ajun* vă sînt un nesfîrșit motiv de plăcerĭ sufletești, care vă leagă de părinții voștri, de țara voastră, de neamul vostru, care are aceleași credințe, datine și obiceiurĭ.

Pentru voĭ și prin voĭ trăesc toate aceste cîntărĭ și practice sfinte, care ne-aŭ încălzit și pe noĭ în copilăria noastră.

Gh. Ghibănescu.

OAMENI ȘI LUCRURĬ

Libertate.—Orașul pare în clocot și pe peron fierberea e nedescris: sunt părinți și copiĭ, sunt școlarĭ și școlărese, sunt învățătorĭ, sunt militarĭ, sunt de tot soiul; și un aier de sărbătoare, un aier de mulțămire și ușurință e pe figurile tuturor, a tutnror. Este sentimentul libertățiĭ care rîde pe fețele toate și se reflectează în privirĭ, în pornirĭ și în cuvînt: libertate—după lunile de muncă și trudă, libertate după zile de emoțiĭ și învățătură, libertate—pregătire pentru viitor, răgaz pentru a prinde vlagă nouă, imbold noŭ și îmbărbător.

Cale bună—toți care plecațĭ, cale și voie bună, după ceațĭ dat orașuluĭ nostru demnitatea de *centru*, onoarea de focar la care vă adăpațĭ mințile cu binefacerile culturĭĭ.

Cale bună. aceĭ care plecațĭ pe la căminurile părintești să găsițĭ nerăbdarea, așteptîndu-vă îmbrățoșarea caldă de părinte, sărutul înviorător de mamă.

Cale bună vouă tuturor care atĭ muncit și vă veți întoarce la muncă iar!

Crăciunul Regineĭ

De voie, de nevoie cată să vorbim de Crăciun.

Poate nicĭ odată nu se manifesta maĭ vădit lipsa de neatîrnare a „preseĭ libere" ca în aceste prilejurĭ festive, cînd neaparat trebue să te supuĭ actualității și pretenție publicului-suveran.

Iată însă că cuvîntul de suveran ne sugerează u n... motiv. *De ce n'am vorbi de Crăciunul Suveraneĭ, în loc de a vorbi, cum e obiceiul de comun, de crăciunul acelor care sufăr, care plîng și cerșetoresc?...*

Crăciunul Carmen Sylveĭ poate fi un interesant și chiar instructiv subiect de articol. Interesant, pentru că din sfera noastră de viață și cugetare banală ne aventurăm pe aripa fantazieĭ de poiet într'o concepție surprinzătoare care apropie pe Suverana—poietă de lumea umiliților, și a obidizilor, pentru momentul în care a scris O apropie pe Ea, prin o comunitate de simțire de marea masă de asupra cărora a pus-O destinat.

Instructiv, pentru că este în poezia Regineĭ o pildă strălucită de cum răsună în inima Poeteĭ-Regine traiul suferind al mareĭ mulțimĭ cu care gîndirea o leagă strîns.

Dar surd de-odată 'n vînt
Cresc dangăte de clopot,
Un vaier lung, un șopot,
Vestind Crăciunul sfînt.

Și-ĭ zvonul tot maĭ plin
Se strîng și negurĭ roată
Și 'n mărĭ de psalmĭ înoată
Dînd slavă prin senin.

„Cîntațĭ de bucurie
Aleșiĭ Luĭ de jos,
Născutu-s'a Cristos,
Acel ce va să vie!".

Cu zgomot, de prin uliți
Străjeriĭ stol se strîng,
De-atîta ger se plîng
Și 'n bărbĭ le-atîrnă suliți.

Oftează biata Strajă
Și pleacă;—și pe rînd
Pier negnrĭ, fluturînd
Din vioria mreajă.

Se sprijine-o babă
De zidul ud și reec,—
I-e foame, frig,—și trece—
Și tremură de slabă.

Maĭ trece-un băietan
Cu mînĭ învinețite—
Și vînturĭ bat pripite
Prin mînecĭ de suman.

La lămpĭ eŭ țin veghierĭ:
Mort dangătul îmĭ bate
Ca visurĭ presurate
Prin tristele tăcerĭ.

Mă văd copil, la Rin
Cîntînd sub pomu-acel—
Ca toțĭ ceĭ din Castel,
Un cîntec sfînt și lin.

. . . . . .

Și tabloul se întregește încă—frumos redat în traducerea recentă a d-luĭ A. Toma—prin viziunea unuĭ „cer sur și rece" de desubtul căruia pier dangătele de clopot ce îngînă nostaldica amintire de mamă despărțită de copilul eĭ dus departe în măririĭ de castel și coroană.

De ce însă pentra a așterne o duioasă amintire evoacă Regina tabloul sărăcăcioaselor privelișteĭ a babeĭ înfrigurate, a copiluluĭ cu mînĭ învinețite? Pentru că temperamentul adînc simțitoriŭ răspunde astfeliŭ împresiuniĭ de Crăciun; pentru că aci stă deosebire între comuna simțire și simțirea educată de poiet.

Privelișteа albeĭ zăpezĭ care se așterne ca o pînză de pace și tihnă, simbol de liniște și rugît trezește în inima poieteĭ imaginĭ dureroase și profund suggerătoare. In zilele cînd omenirea serbătorește pe copilul din Bethleem, Ea evoacă icoana copiluluĭ pierdut:

De ce aĭ maĭ căzut, tu alb omăt?
Așĭ fi uitat că-ĭ noapte de Crăciun.
Și-ar fi tăcut atîta chin nebun,—
Dar azĭ, că văd pămîntu 'n alb gătit,
Mă 'nneacă vechiul plîns nepotolit.

Cu albe mînĭ, de ce icoana dulce
Așa duios mi-o maĭ arăți tu mie?
Tot astfel e pribeagul prin pustie—
Oftarea seteĭ luĭ pe'ntinsurĭ moare,
Orĭ-cît în zărĭ i-ar tremura izvoare!

Coborĭ în jos sub mușchiul ce dă umbră
Copileĭ mele 'n visurĭ cufundată,
Incet tu bate 'n cripta înnoptată,
Și spune lin în noaptea-ĭ de mormînt:
O vino, vin'! e sus Crăciunul sfînt!

Na găsițĭ că e interesantă concepția Carmen Sylveĭ—în tristețea eĭ superbă—despre serbările de Craciun?

Rodion

Asupra amănuntelor pe carĭ le dăm în chestia vaporuluĭ „Principesa Maria" și asupra cauzelor carĭ au provocat demisiunea ministruluĭ justițieĭ, d. Al. Djuvara, publicăm interesante amănunte în celelalte paginĭ.

Ceĭ multĭ înainte!..

— —

Ziarele din Bucureștĭ confirmă știrea despre demisiunea d-luĭ Al. Djuvara ministrul justițieĭ.

Văzînd că bătrîniĭ se codesc, tineriĭ din ocultă o iaŭ înainte; poate că discipoliĭ se fie maĭ *bunĭ la safte* decît dascaliĭ, și în asemine caz, țara nu ar avea decît de cîștigat.

Căcĭ e și vreme.

Discreditat cu totul în afară, desprețuit cu deseverșire în țară, regimul colectivitățeĭ, pîrîie ca o veche șandrama la cea maĭ mică suflare a unuĭ vînt nefavorabil.

Și ceea ce, grație îngăduințeĭ buneĭ naturĭ a poporuluĭ romîn, nu s'a întîmplat deja pînă azĭ ca prăbușală colectivă și decizivă, începe a se opera acum sub forma nâruireĭ succesive, dar.... sigure!

Tineriĭ maĭ prevezătorĭ de pericol, părăsesc corabia putredă a oculteĭ, care *ia apă* în toate părțile.

Criza prin urmare este declarată, o criză latentă, ușoară deocamdată, dar al căreĭ desnodămînt fatal colectivitățeĭ, este inevitabil.

Aurelianiștiĭ aŭ luat deja poziție hotărîtoare de adversarĭ guvernuluĭ; Stătescu își arată acum, sub forma demisieĭ d-luĭ Al. Djuvara, codița, ca un fer roș pentru fiarele îmbracate în pieĭ de leĭ din cușca menagerieĭ ocultiste.

De sigur că pînă după vacanțele parlamentare, o criză ministerială serioasă nu va isbucni; semnalul acesteĭ crize, l'a dat însă *tînăra cobe* de la justiție.

Descompunerea ecsistă de fapt în sinul colectivitățeĭ, ea începe acum a intra în perioada legitimitățeĭ. și o nouă încercare cu un alt guvern liberal, ar fi o desfidere prea mare dată sentimentuluĭ public.

Juvenal.

PĂREREĬ TEATRALE

HAMLET

— —

Duminică seară s'a reprezentat la teatrul național în folosul saracilor, *Hamlet* cu d-l *N. Borelli* în rolul prințuluĭ. Aŭ trecut atîtea deceniĭ și de sigur multe vor maĭ trece încă și această celebră, neasămuită, neimitată tragedie a luĭ Schakespeare, va rămînea impunătoare, neclintită de orĭ-ce evoluție, ca un falnic monument pentru atotputernicia imaginațieĭ, a simțireĭ, a geniuluĭ omenesc.

A maĭ vorbi acum despre piesa Hamlet, nu-ĭ nimerit, maĭ ales într'o scurtă dare de seamă ca aceasta. Cîte volume întregĭ nu s'aŭ ticluit cu studiul acesteĭ piese? Cițĭ oamenĭ de știință nu și-aŭ făcut un cult în analizarea eĭ? Scopul meŭ e de a spune ceva despre frumosul succes pe care l'a repurtat d-l Borelli în rolul prințuluĭ Hamlet.

D. Borelli, venit în țară abia de doĭ anĭ, a devenit un adevărat romîn; d-sa deja vorbește bine romînește, scrie romînește, ba maĭ mult încă simte romînește. Dovadă e oferirea ce a făcut-o, de a juca un rol așa de obositor ca Hamlet, pentru saraciĭ noștriĭ. N'avem de cît cuvinte de mulțumire și laudă omuluĭ caritabil, artistuluĭ distins; să se știe, Societatea dramatică a jucat gratis duminică seară.

Și cît de bine, cît de puternic în scenele emoționătoare ca și în cele vesele, a fost d. Borelli. De la ultima reprezentație a luĭ Hamlet, jucat de *Rossi*, n'am maĭ văzut tragedia aceasta așa de bine reușită pe scena teatruluĭ național. D. Borelli a dat roluluĭ seŭ o turnură cu totul deosebită din cîte am văzut pînă acum. D-sa a întrodus în concepția roluluĭ, pe lîngă nota melancolieĭ, a sentimentalismuluĭ, a revolteĭ, a misantropieĭ, și puțină viclenie, saŭ șiretenie maĭ bine; ceea ce e foarte just, de oare-ce de multă viclenie a trebuit să uzeze *Hamlet*, pentru răzbunarea tatăluĭ seŭ. Textul după care s'a jucat piesa, era puțin schimbat față de cel jucat de *Manolescu.* Insă în această schimbare am găsit multe lucrurĭ bune si frumoase, pe carĭ regretatul nostru maistru nu știŭ de ce le-a lăsat de-oparte. D. Borelli ie un fiŭ al sceneĭ.

De și cam emoționat la început, (lucru explicabil lesne, de oare-ce de-atîta timp n'a maĭ jucat), D-sa a început încet încet a se încălzi, încîlzind și publicul, cucerindu-ĭ toată atențiunea. Ce poze frumoase știe d-sa să-și ia, cît de bine și în ce concordanță îĭ era figura cu vorba și poate chiar cu inima. In rezumat d-sa ne-a dat un Hamlet inteligent, iubitor, melancolic, viclean și fricos. Dar oare nu-ĭ acesta chiar Hamlet în sine? De sigur că da. Dacă „a visa poate", e viața noastră, atuncĭ pentru ce ne-am maĭ îngriji de lumea asta, de visul acesta urît, din care suntem convinși că trebue să ne deșteptăm o dată? Și astfel judecînd Hamlet se dă cu totul, uitînd restul lumeĭ, se dă doruluĭ de rězbunare. D. Borelli a înțăles perfect ceia ce exprima cu atîta măestrie și de aceea a lăsat să se vadă nepasarea de restul lumeĭ, de tot, în afară de menirea pe care ĭ-o sugestionase umbra tatăluĭ seŭ „înarmat". Lumea, căcĭ în adevĕr era „lume" în teatru, a rěsplătit cn entusiasm meritele artistuluĭ; cu d. Borelli piesa aceasta întră într'o fază nouě în teatrul nostru.

Cînd oare ni-l veĭ juca în romînește pe Prințul Hamlet, d-le Borelli? Ce bine ar fi, căcĭ pe lîngă succesul mare ce-aĭ avut, jumătate a fost perdut din următoarele pricinĭ: Vorbirea italîană care te făcca neînțăles pentru 98% din publicul din sală și deosebirea enormă dintre școala de joc a d-tale și ceea a celor-lalțĭ artiștĭ cari te secondaŭ.

D-na A. Pruteanu ne-a redat tot așa de fermecător pe *ofelia.* Păcat numaĭ că lăsa să se vadă, că nu-și prea pricepe Prințul, vraŭ să zic vorbirea Prințuluĭ. D-sa era puțin jenată din această cauză; totuși și-a avut succesul dorit. Cu maĭ multe repetițiĭ se va deprinde și cu italieneasca, căcĭ știm cît e dornică de-a fi mereŭ întăia, simpatica noastră artistă.

Mĕ rog ce căuta „Don Cezar de Bazan" în „Laert"? N'am priceput. De alt-fel d. C. Ionescu a vorbit frumos.

D. Popovicĭ junior şi d. C. Penel ca tot deauna, bine. Reuşita d-luĭ Penel se datoreşte şi figureĭ pe care ştie să şĭ-o „facă“ atît de bine, cît şi dicţieĭ clare cu care recitează pe Omer.

Momuleanu se deschide. Regele şi Regina sunt role prea ingrate, ca să poţĭ face „ceva“ din ele.

Crit.

VIAŢA IN PROVINCIE

Pregătirĭ pentru Crăciun

— —

Iată şi ultima septămînă a postuluĭ!

Orĭ-cine cunoaşte munca, nesomnul, ce aŭ a suferi unele gospodine, în cursul acesteĭ săptămînĭ.

*

— Truda, muncă, nopţĭ nedormite şi pentru ce?—Pentru o zi de bine.—Să'ţĭ mînîncĭ, să-ţĭ risipeştĭ toată munculiţa de o săptămînă, pentru o zi. Iată răsplata! Ce sac fără fund e gura omenească: să-ĭ daĭ, să-ĭ daĭ şi tot maĭ cere. Aşa vorbea coana Smărăndiţa în ajunul crăciunuluĭ şi ochiĭ i se închideaŭ de oboseală.

Avea şi dreptul! Şeasă zile de cînd se scoală cu noaptea 'n cap şi se culcă la miezul nopţiĭ; dar ce să-ĭ zic?

— Dă, Smărăndiţă dragă, aşa ni-l scris nouă pentru asta e menită femeea.

Ea 'mĭ dădu uşor din cap, 'şĭ răsuci ţigara şi suindu-ne amîndouă în fundul divanuluĭ, ne puserăm la taifasurĭ.

— Heĭ, draga mea, nu ştiĭ tu, ce bursuc e bărbatu-meu şi ce om fără inimă! Unde vrea să ştie el de munca mea, unde vrea să ştie *de frumusăţurĭ, de tabelurĭ (tablourĭ) partrete* şi alte minunăţiĭ!

— Să vezĭ tu, Anicuţă, lunĭ am pus la spalat cămeşĭ şi la grijit. Mercurĭ cam pe la amează am început a aşeza prin odăĭ, am frecat pe jos, de ţi se luau ochiĭ ş'am *împodoghit* păreţiĭ, cum nu se maĭ află! Tocmaĭ cînd terminasem, iată şi Ştefanache.

— Mîocare nevastă! Nicĭ masa n'aĭ pus-o. Iţĭ trecĭ vremea cu *împodoghitul* păreţilor, să-mĭ facĭ cuibare la ploşniţĭ, în loc să-mĭ daĭ mîneare la vreme.

— Şi unde începu, dragă, să-mĭ scoată ţintele de prin păreţĭ şi toate *partreturile* ajunseră prin fundul supatuluĭ. Tacĭ ş'înghite. Du-te şi-l hrăneşte şi apucă-te iar de regulat prin casă. Pe la mezul nopţiĭ am gătit şi apoĭ am aţipit *cît teaĭ scărpina în cap,* pe cînd el, bursucul, de pe la opt începu să sforăe şi acum era ziuă bine şi încă nu se deşteptase.

— Joi, Anicuţă, am pus cămeşile la uscat, am pus să taie un purcel şi maĭ de-apoĭ m'am apucat de turte. Vinerĭ—am avut de calcat cămeşĭ, am fript purcelul, am pus de a tăiet şi un curcan şi haide! iar, apucă-te de turte. Printr' amurg iacă şi Ştefanache. Şi nu ştiu cu dracul s'a potrivit,—hop şi eu cu turtele îĭ es în cale.

— Stefanache dragă, uite ce turte subţireluşe am făcut. Ie, apucăĭ eu cu cuvîntul înainte.

— Ce turte? Da n'aĭ făcut şi erĭ turte? nu-ţĭ ajunge?—şi astă-zĭ?—Ce atîta amar de... *tîrtărie,* — numaĭ maţele am să le îmbrac?

Acum nu ştiam cum s'ascund purcelul şi curcanul, căcĭ de le vedea dă doamne bine!

— Şi iată, dragă ce am muncit vreme de o săptămînă şi până acum, cu ce m'am ales!

— Să viĭ mînĭ cu barbatu-tăŭ, să-ţĭ daŭ costiţă de purcel şi curcan fript pe curechĭ. Potrivesti-o şi tu pe vremea meseĭ, doar nu s'ar supăra Stefanache.

*

A doua-zi coana Anicuţa şi cu dumnealuĭ sosi tocmaĭ la timp, adică tocmaĭ la masă. Dar pe masă nicĭ curcan nicĭ turte...

Ce se înîmplase?

Ce să se întîmple? Ia le mîncase cc. Ştefanache în timpul nopţeĭ cu nişte prietinĭ.

— Iaca pentru cine am muncit eu atîtea zile, pentru nişte beţivĭ. grăi necăjită, cucoana Smărăndiţa.

Inocenta

Arta măsceĭ în Japonia

— —

Generalul engles sir Iulius Raines, a adus din Japonia o întreăgă serie de măscĭ, dintre care, *Revue des Revues* publică pe cele maĭ curioase, şi care pare se fie una din cele maĭ importante colecţiunĭ de acest gen ce a parvenit până acum în Europa.

Nu trebue se'şĭ închipuie cine-va, că dacă s'a vĕzut în etalajele comersanţilor de obiecte din Japonia cîte-va din maştele japoneze moderne care sunt eftine, apoĭ se găseşte în măsură de a-şĭ face cea maĭ mică idee macar despre arta măsceĭ în Japonia. Această artă a fost una din branşele cele maĭ bogate a aceleĭ marĭ sculpturĭ japoneze care, cu toate silinţele ce s'aŭ pus, ne este încă şi azĭ atît de puţin cunoscută, şi ale căreĭ cîte-va rare specimene. cum e statua de lemn a unuĭ preot la muzeul de la Luvru, aproape comparabilă cu faimosul scrib egiptean, saŭ cu vre-un oarecare Buda în bronz din colecţia Bing, pune în relief toată puterea eĭ. Miscele japoneze pot, în adevăr, se ne facă a presupune cîtă viaţă conţin ele, şi ce mare sfil era acel al vechilor sculptorĭ din Japonia.

Aceste măscĭ sunt generalminte în mărimea naturală a feţeĭ omeneşfĭ; unele sunt de fildiş. Aceste din urmă sunt seria cea maĭ puţin interesantă; de ordinar însă, ele sunt de lemn glănţuite cu lac. Din acest fel, se ştiŭ cite-va foarte vechĭ; colecţiunea Gillot din Paris posedă măscĭ japoneze din al 12-lea şi al 13-lea secol, şi acărora fabricaţiune a continuat neîntreruptă, adesea în aceleaşĭ familiĭ, timp de maĭ multe secole până la începutul acestuia în care ne aflăm.

Seria pe care o posedă muzeul din Luvru este foarte frumoasă, deşi puţin numeroasă încă, şi poate da o bună idee de această artă căcĭ era în adevĕr o artă şi încă din cele maĭ înalte

Artiştiĭ care le sculptaŭ aveaŭ un minunat talent ca să dee prin mijlocul unor subţirĭ foĭ de lemn, viaţă figurilor celor maĭ diverse şi maĭ espresive. Ele sunt, cînd simple cioplitur vulgare în care fantezia exuberantă aminteşte pe acea a iconarilor din evul-mediŭ şi a minunatelor capete sculptate pe flancurile catedraleĭ din Reims; cînd adevĕrate portrete viĭ şi suferinde, căcĭ cîteva din cele maĭ frumoase ale serieĭ, sunt măscĭ dureroase, unde spaima şi îngrijirea sunt exprimate în trăsăturĭ de o adîncime care remîn întipărite în minte, dar în acelaş timp şi cu o perfectă discreţie.

Aceste măscĭ serveaŭ maĭ cu deosebire în unele danţurĭ, saŭ în drame maĭ mult saŭ maĭ puţin sfinte, în care actoriĭ saŭ dănţuitoriĭ le puneaŭ pe obraz. Coloritul foarte fin al laculuĭ putea să deie în adevăr iluzia cea maĭ perfectă spectatorilor. Ari fi interesant de a cerceta raporturile între măscele japoneze şi între ceea ce se ştie despre măscile tragice greceştĭ; poate că arheologiĭ vor găsi în aceasta, subiectul uneĭ curioaze apropierĭ.

OPINII ŞI REFLECŢII

In convoiŭ...

— —

In drum spre cimitir. Un convoiu lung în fruntea căruia păşeşte greoiŭ carul funebru acoperit de albe cununĭ: e un ritm monoton, tot maĭ rar, tot maĭ obosit şi maĭ obositor şi noĭ ne ciocnim de propria greutate a suişuluĭ nostru, silabe dintr'un vers uniform.

O îmbinare de soare şi vînt biciuitor de Decembrie, o linişte funebră—fără muzică—armonizată de un freamăt uşor al coroanelor de lăcrămioare licărind uşor de razele recĭ.

Vorbim—ca să maĭ treacă timpul.

Cum a murit?

Foarte probabil—o sinucidere...

Dar noĭ ne opunem cu tărie convingeriĭ acesteĭ; se pare că un instinct de gelozie vorbeşte în noĭ şi protestează: atîta curagiŭ la una din *ele*—cărora le refuzăm virtutea aceasta? Atîta putere de voinţă, atîta hotărîre şi îndrăzneală?

Suntem par'că umiliţĭ de gîndul acesta şi o clipă simţim o ruşine profundă de a fi făgăduit sexuluĭ protivnic însuşirea care nouĕ inşine ne lipseşte în deobşte.

*

Este oare desgustul de viaţă aci? O nu, din potrivă: atîta de tare fu voinţa de a trăi care s'a prefăcut în neputinţă şi apoĭ în necesitate de a muri. Pare de domeniul paradoxuluĭ şi cu toate acestea se confundă cu desevîrşire ambele aceste extreme—una aparţinînd existenţeĭ—alta distrugereĭ de sine însuşĭ.

*

Dar curajul? Dar unde virtutea aceasta de a putea muri cînd viaţa nu e din cale-afară grea? Este fără îndoială datorită emancipăriĭ intelectuale a traiuluĭ modern al femeeĭ culte.

Din moment ce concepţia pentru viaţă s'a materializat sub înrîurirea uneĭ îndelungate atingerĭ cu nimicirea brutală a omuluĭ mort,—încetarea de a trăi nu maĭ poate fi privită ca un prea mare sacrificiu. Pastila ucigătoare şi caustică primenită zilnic prin mînele studenteĭ, întrebuinţată necurmat ca un leac necurmat, ca un leac alinător de boale nu maĭ poate fi element de groaza ca pentru omul profan; moartea însăşĭ, privită zilnic şi sub atîtea priveliştĭ, devine o educaţie a simţurilor şi uşoară de primit.

...Cîţĭ din *noĭ*, cu toate acestea, ar avea curagiul acesta, cîţĭ?..

*

Vorbim—ca să treacă vremea.

...Iubire? Aşa dar există ea ca *atare*; trăieşte ea intensă, neîmpăcată, necondiţionată, entitate absolută care biruie totul şi stînge raţiunea cu desevîrşire? Se atinge într'adevăr dorul de a vieţui cu gîndirea de a pieri îndată ce *un* chip de viaţă nu poate fi realizat?

...Atuncĭ noĭ toţĭ, noĭ toţĭ care urmăm încet şi monoton carul funebru, noĭ toţĭ care alcătuim convoiul numeros către cimitir n'am iubit nicĭ unul încă, niciodată cu adevărat?.. Nu ne-am iubit de cît pe noĭ înşi-ne, orĭ pe aĭ noştri?

Dar gîndul oboseste de îndoială şi de nedumerire; atmosfera cimitiruluĭ ne învăluie şi ne întunecă, înaintăm încet neorînduiţĭ şi înfioraţĭ pe lunga alee a «Eternităţiĭ» cu o adîncă milă, cu un sincer amar în suflet, dar stăpîniţĭ de umilinţa uneĭ marĭ admiraţiunĭ ce datorim Uneia care ne-a dat pilda mareĭ îndrăzneliĭ de a muri.

Tristis.

Ştiinţĭ-Arte-Muzică

— —

Dichterliebe este titlul celeĭ maĭ noĭ apariţiĭ muzicale în oraşul nostru. Compoziţia, datorită d-luĭ *Cirillo,* profesor de conservator, şi întrunită pe motivul uneia din cele maĭ duioase bucăţĭ ale luĭ *Heine.* Editura Grünberg.

*

Darurĭ de serbătorĭ—a se căuta în bogata colecţie literară sosită la Librăria Nouă dintre cărţile editurii Samitca.

*

Codul civil în întregime şi *procedura civilă* aŭ apărut în Biblioteca pentru toţĭ a d-luĭ Carol Müller.

*

Numele din Decembrie al „Revisteĭ Poporului“ era un sumar foarte bogat şi variat.

*

Mormîntul luĭ Schakespeare. — Consiliul municipal din Straiford pe Avon a deschis o subscripţie publică pentru a stringe suma de 115,000 francĭ necesarĭ pentru repararea bisericeĭ unde se află mormîntul luĭ Shakespeare.

Biserica trebue să fie reparată radical, căcĭ zidurile ameninţă să cadă. De asemenea va trebui reparat fundamentul şi galeriile.

Să sperăm că subscripţia aceasta va avea maĭ mult succes de cît cea deschisă pe anul 1861 de către d. Halliwel printr'un articol publicat în Times. Era vorba să se cumpere pentru 37,000 fr grădina poetuluĭ. Subscripţia nu a fost acoperită de cît cu 27,000 fr.

D. Hallivel fu nevoit să scoată restul din pungă.

Tot un particular a trebuit să reînoiască epitaful de pe mormîntul mareluĭ dramaturg. Epitafal sună aşa:

„Amice, în numele luĭ Isus, păzeşte-te să stricĭ odihna ţărneĭ care zace aci. Bine-cuvîntat fie acela care va respecta această piatră; blestemat să fie cine o va mişca“.

***

Articole necrologice.—De vre-o săptămînă ziarele engleze sînt pline de articole necrologice. Să nu credeţĭ că a pierdut Anglia vr'un mare cetăţean: e vorba de un cal de curse, anume Hampton, decedat la Stetchworth, lîngă Newmarket, după o lungă şi dureroasă boală reumatizmală. „Cu dînsul dispare o mare figură“, zice *Daily Telegraph,* care istoriseşte naşterea luĭ, copilăria luĭ plină da speranţe, debutul, sub ochiĭ radioşĭ aĭ jocheilor, şi în sfîrşit seria succeselor. Ilustrul defunct n'a lăsat nicĭ un moştenitor.

Să-ĭ fie ţărîna uşoară!

***

Numărul unic al revisteĭ literare „1898“ conţine numeroase şi interesante bucăţĭ literare.

INFORMAŢII

— —

Corespondentul nostru din Botoşanĭ ne comunică următoarele:

Se ştie că primăria oraşuluĭ Botoşanĭ a înaintat de cît-va timp ministeruluĭ de interne, spre aprobare, rezultatul licitaţiuneĭ pentru darea în întreprindere a lucrărilor de alimentare cu apă a aceluĭ oraş.

Cum, însă, s'au ivit contestaţiunĭ cu privire la proiectul după care este a se executa lucrarea, ministerul de interne, dorind a şti dacă proiectul primitiv întocmit de d. inginer Virnav poate servi la executarea lucrărilor sau urmează a fi modificat, a intervenit pe lîngă ministerul lucrărilor publice cerînd numirea uneĭ comisiunĭ de ingineri ca să studieze cestiunea la faţa loculuĭ.

D. Ion I. Brătianu, ministrul lucrărilor publice, în urma acesteĭ intervenţiunĭ, a însărcinat pe d-niĭ inspectorĭ ingineri C. M. Mironescu şi E. Beller, membri în consiliul technic, cum şi d. Elie Radu, şeful serviciuluĭ studiilor şi a construcţiunilor, pentru a studia această chestiune şi a respunde la punctele următoare: *a)* dacă debitul apeĭ este suficient pentru alimentarea oraşuluĭ; *b)* dacă captarea apelor se execută în bune condiţiunĭ, şi *c)* dacă traseul conductelor urmează a fi schimbat.

Această comisiune va pleca la Botoşanĭ după Anul Noŭ.

— —

D. Văsescu Dimitrie E. absolvent cu diplomă al şcoaleĭ de arte şi manufacturĭ şi de mine din Liège, a fost admis în cadrele corpuluĭ technic, pe ziua de 20 Decembre 1897, cu gradul de inginer-ordinar clasa III, şi numit, pe ziua de 1 Ianuarie stil nou 1898, în postul de inginer-asistent în administraţiunea căilor ferate.

— —

Regulamentul şcoaleĭ de ofiţerĭ din Capitală a fost modificat.

Noul regulament stabileşte că şcoala nu va maĭ da pe viitor de cît ofiţerĭ de infanterie şi cavalerie şi sporeşte timpul de studiu de la 1 Septembrie pînă la 30 Iunie.

De asemenea sunt complectate şi condiţiunile de admisibilitate în şcoală.

— —

Un „ceaiŭ“ original.

Profesorul medicinist, d. dr. G. Bogdan a invitat 85 de studenţĭ şi 32 de studente să iee ceaiul la d-sa, în seara de duminică, 28 a. c.

— —

Demisia d-luĭ Djuvara.

D. Al. Djuvara explică ast-fel motivele pentru carĭ nu maĭ poate face parte din actuala combinaţiune ministerială:

De vreme ce d. Sturdza şi guvernul d-sale duc o luptă straşnică în contra tinerilor capabilĭ din partid, d-sa nu poate să stea în luptă cu aceĭ carĭ sunt din aceeaşĭ generaţie ca dînsul.

E lesne de înţeles că această demisie a d-luĭ Djuvara a produs cea maĭ dezastruoasă impresie în rîndurile guvernamentalilor, carĭ văd cu groază corabia aproape să se înece.

Un conciliabul a avut loc ierĭ în această privinţă, la ministerul domeniilor, conciliabul la care a luat parte d-niĭ Nacu, Paladi, Ionel Brătianu, Spiru Haret şi Stolojan.

— —

Din cauza uneĭ neprevederĭ bugetare toţĭ pensionariĭ Sf. Spiridon au remas tocmaĭ acum de sf. serbătorĭ fără pensiune. Erĭ o deputaţiune dintre pensionarĭ au voit să se prezinte Epitropilor şi să le ceară macar jumătate din pensiunile cuvenite pe luna curentă ca să aibă cu ce întîmpina cheltuelile pentru sărbătorĭ, Epitropia însă n'a voit nicĭ macar să-ĭ primească; acest fapt e demn de un aşezămînt de bine facere nu este aşa d-lor Epitropĭ?

— —

Consiliul de resbel din Galaţĭ a condemnat ierĭ la 6 lunĭ închisoare pe locotenentul Papadopol, care a insultat pe maiorul Stoicescu.

— —

Jandarmul rural Handrea Vasile, căruia i se datorează prinderea luĭ Piele-Verde, a fost decorat cu Seviciul credincios.

— —

Din Fălticenĭ ne vine trista veste despre moartea luĭ I. Filip, profesor de muzică la gimnaziul din acel oraş.

Filip este bine cunoscut lumeĭ muzicale din Iaşĭ şi moartea sa va fi considerată şi cu drept cuvînt ca o mare pierdere pentru muzica noastră.

FOIŢA ZIARULUI „OPINIA“

50)

PARIS

de

EMILE ZOLA

CARTEA A DOUA

I.

— Vĕ rog măiestre, nu mă întrebaţĭ. Nu pot să vă respund... Ştiŭ că sînteţĭ un spirit destul de nobil pentru ca să mă îngrijeştĭ şi să mă iubeştĭ încă, fără ca să-mĭ maĭ ceĭ mărturisirea mea.

— Ah! de sigur, prietene, strigă Bertheroy, păstrează-ţĭ secretul. Descoperirea este a d-tale, dacă aĭ făcut vre-una, şi te cred capabil de a o întrebuinţa la faptele cele maĭ bune. De altmintrelea trebue să mă cunoştĭ, că sînt prea pasionat de adevăr, hotărît să nu judec nicĭ odată actele altora în carĭ ar fi ele, înainte de a le cunoaşte toate pricinele.

Şi cu un gest sfîrşi de spus larga luĭ toleranţă, spiritul luĭ suveran, liberat de neştiinţe şi superstiţiĭ, care făcea dîntrînsul inteligenţa cea maĭ îndrăzneaţă, cea maĭ liberă, cu totul pasionat de adevăr după cum spunea singur, fiind acoperit pentru aceasta cu toate ordinele, ordine universitare şi academice de savant.

Nu avea instrumentele necesare, se mulţumi atuncĭ se panseze rana cu îngrijire, după ce s'a asigurat că nicĭ farămătură din proectil nu remăse în carne. Insfîrşit plecă, făgăduind că se va întoarce adoua zi devreme. Asigură apoĭ pe preot care-l conducea la uşa din stradă, că dacă osul nu fusese atins prea tare, totul va merge bine.

Petru întorcîndu-se lîngă pat găsi pe fratesăŭ şăzînd în pat întrebuinţînd ultima energie pentru a scri la aĭ luĭ, pentru aĭ asigura. Trebui să ieie lampa şi să-ĭ lumineze din nou după ce-ĭ dădu hărtie şi condeĭ. In cîteva liniĭ înştinţă că nu se va întoarce la d-na Leroi, soacră sa, remăsese la el după moartea femeeĭ sale şi care crescuse pe ceĭ treĭ fiĭ aĭ luĭ. Pe lîngă acestea, Pentru, ştia că se află în casă, o tînără de 25—26 anĭ fata unuĭ prietin al luĭ Gutllaume, luată de dînsul după moartea tatăluĭ eĭ, şi cu care trebuea să se însoare în curînd cu totă diferenţa de vrîstă.

Lucrurile acestea preotul nu le cunoştea bine, şi tocmaĭ din causa că le considera ca fapte condemnabile, se prefăcea că nu le cunoaşte.

— Aşa dar vraĭ ca să se ducă îndată scrisoarea aceasta la Montmartre?

— Da, îndată. Nu sunt încă şapte ceasurĭ, va ajunge acolo pe la 8,.. Trimete-o însă cu un om sigur.

— Cel maĭ bun lucru e ca Sofiia, să ieie o trăsură. Cu dînsa n'avem nicĭ o frică, nu-ĭ guralivă de loc.... Am s'o trimit acuma.

Chemă pe Sofia, căre înţelese bine cele ce i se spuse, şi făgădui că dacă o va întreba, va spune că d. Guillaume a venit să doarmă la fratele său pentru nişte motive pe care nu le cunoştea. Şi fără să facă nicĭ o refesie plecă, după ce spuse foarte simplu.

— Masa servită nu veţĭ avea de cît să luaţĭ bulionul şi mîncarea de pe plită.

Cînd Petru se întoarse de data aceasta însă să se aşeze lîngă pat, Guillaume căzuse în spate, cu capul rezemat de cele două perne, foarte slab, foarte palid, cuprins de frigurĭ. Lampa ardea pe colţul uneĭ mobile, liniştea era atît de adîncă în cît se auzea bataia ceasorniculuĭ din sala de mîncare de alăturĭ. Liniştea aceasta mare coprinse un moment pe ceĭ doĭ fraţĭ reuniţĭ şi singurĭ. după atîţea anĭ de despărţire. Rănitul scoase în marginea plapomeĭ mîna sănătoasă, pe care preotul o apucă şi o strînse cu iubire. Strîngerea aceasta se prelungi şi cele două mînĭ frăţeştĭ remase una în alta.

— Sarmanul meu Petru, murmură foarte încet Guillaume iată-mă că-ţĭ cad aice in chipul acesta. Ţi-am luat casa, patul şi te împedic să staĭ la masă.

— Nu vorbi şi nu te osteni' îl intrerupse Petru. Cînd eştĭ în nevoe unde vreaĭ să te ducĭ dacă nu la mine?

Mîna înfrigurată a rănituluĭ strînse cu căldură mîna preotuluĭ în timp ce ochiĭ i se muiaŭ.

— Mulţumesc dragă Petru, te regăsesc după cum te ştiu, blînd şi iubitor ca altă dată.... Oh! tu nu poţĭ să ştiĭ cît îs de fericit în momentul acesta!

(Va urma)

Cota oficială

Constanța 23 Decembrie 1897.

Orz 750 hect. leĭ 4.60. Secară 90 hect. leĭ 5.60. Meiŭ 100 hect. leĭ 4.30. In 30 hect. leĭ 12 banĭ 30. Rapiță 140 hect. leĭ 7.20. Grîŭ arnăut 90 hect. leĭ 11.20. Grîŭ de toamnă 80 hect. leĭ 9.50. Porumb 930 hect. leĭ 5.15. toate în oraș la magasie.

De la Mahala

Așa ne acĭ botezat, pe înșirăte-mărgărite, din scrisoarea noastră trecută, ș'acĭ brodit'o; d'acum și noĭ o să'ĭ zicem cam tot așa.

Vă mulțumim d-le prim redactor, că nu ne acĭ dat d'oparte proza, și vĕ mulțumim din inimă nu numaĭ pentru satisfacțiunea ce simțim cînd ne citim, dar și pentru-că, tare mult ne osîrduim pînă alcătuim cîte o scrisoare! Dumnezeŭ singur ne maĭ știe cîte sudorĭ ne trec, pînă ce așezăm în ordine de bătaie, maĭ mult în tiraliorĭ, cincĭ-șease crîmpeie de rîndurĭ, pe care spunem că le vom complecta în seara următoare!

Unul dintre noĭ spune *c'am căzut în „doaga copiilor,* că ne-a prins dragul de nimicurĭ, maĭ răŭ ca fetelor de nădragĭ"! Și parcă n'o fi ș'așa?

Chipul cum compunem drăcoveniile noastre, nu e tocmaĭ lipsit de interes, căcĭ cîțĭ ca noĭ n'o fi maĭ pățind și alțiĭ, poate chiar și maĭ tinerĭ!

Discutăm maĭ întîĭ cestiunile maĭ grave, de la ordinea zileĭ și ne punem apoĭ să așternem concluziunile trase; eŭ, ca fost profesor și fost redactor diletant, la maĭ multe soiurĭ de *buciume și tilincĭ,* sunt însărcinat să scriŭ rezumatul; da unde'ĭ chip s'ajung repede la capăt? Abea m'apuc să 'nșir cîte-va cuvinte că'mĭ sare în spate un năpraznic căpitan, și'mĭ spune: *„Nu'ndruga prea multe! Frază scurtă, căcĭ e bună scurtă vorba! Pune semnul exclamăreĭ„!*

Pas să nu'l ascult, căcĭ s'ar retrage sigur din cercul nostru, cum s'amenință, că se retrag, consilierii comunalĭ din Iașĭ, cînd li se pun în roate cîte un popă—pardon—băț; oamenĭ tabletiĭ acestiea 'și fac treburile pe 'ndeletile, ca niște orientalĭ ce se respectă —și noĭ voițĭ să ne luăm la harță—cu căpitanul, pentru nimica toată? Ba nicĭ vorbă, cădem la pace cu toțiĭ, avînd ocazie să maĭ sorbim cîte un păhărel; astă seară suntem strînșĭ la un prieten de lîngă biserica Vulpe, ș'avem vin ca rubinul la culoare de la boltărece! Il știțĭ și d-voastră cum 'ĭ e gustu celuĭ de patru leĭ!

Dar abea scăpaĭ de unul, că sare ca epurile din tufiș, altul; e un fost profesor și camarad al mieŭ, care 'mĭ cere morțiș, să scriŭ vorbele după derivațiĭ și sa țin socoteală totd'auua de tulpină! Lasă parascoveniile astea vechĭ la o parte se zic că acum s'a schimbat moda; azĭ să caută limba să fie curată; o să rîdă de noĭ, bună oară d-l Ghibănescu, care scrie coloana V-a la Opinia!

Dar unde-ĭ vorba de convins! El știe una și bună, și ține la ce a apucat; noĭ trebuie să'ĭ facem pe plac, c'apoĭ șterge putina după cum o șterge adesea, ceĭ de la sfatul obștesc d'aicĭ!

Și tot nu sunt scăpat, căcĭ d'abea înplinii poĭta la doĭ —și'ĭ cam mult la vîrsta mea să nu'mĭ pierd cumpătul maĭ degrabă— că vine un al treilea profesor, *cu pretențiea să „subliniez părțile maĭ importante, cu una saŭ două și chear treĭ liniĭ, după însemnătate"!* Ĭi spunem omuluĭ să renunțe la așa ceva, căcĭ la gazeta d-voastră nu se scrie cu litere cît *căpușa,* ș'o să rîdeți de noĭ! Dar unde'ĭ vorba de 'nțeles cu nebunul, care e maĭ răŭ, cînd 'ĭ abate țifna, decît chear pasărițe, cărora și lor *li s'abate de două treĭ orĭ pe an!* Mi să pare c'am stricat rima maistruluĭ! Păĭ că bune n'o să facem la 60 de anĭ!

Abea 'mĭ ieaŭ șirul și mĕ pomenesc c'o nămilă bărboasă, — *e un fost magistrat* — care 'mĭ remarcă, să țin seamă, a accentua maĭ des pe *„considerînd, avînd în vedeve și s'o ieaŭ maĭ des d'a capul!"*

M'aŭ năucit de tot oameniĭ ăștiea, care de nu 'ĭ ași cunoaște, aș zice că's săriți din balamale! Unuia 'ĭ arde de tulpină, ș'altul 'și bate capul, cu ce, nicĭ prin gînd nu'ți trece! Toate's de nimica, de la o vreme încoace!

Scrisoarea noastră e o 'ntreagă halima! Poveștĭ, din o mie și una de nopțĭ, pe care le petrecem și noĭ împreună, ca să uităm de rele și de lume care ne trece pe dinainte, cum vezĭ cu ochiĭ! Ca s'o trecem de azĭ pe mîine, ne frecăm mintea, ca sîrbul ridichea și bulgarul brojba, și de geaba, mare lucru nu ese! Tot toarcem și 'ndrugăm, dar de isprăvit nicĭ gînd, maĭ răŭ ca pînza Panelopeĭ!

Ca ars sări dintr'un colț, cel maĭ liniștit și pașnic dintre toțĭ, — *bietul fost funcționar* — și ne trase o spaimă bună, de ne scuiparăm în sîn un ceas și tot nu ne maĭ trecea! Uita l'ar relele care l'aŭ îmbătrînit, că noĭ uitasem că are și el drept să spuie în scrisoare tot ce'l doare!

Dar el vrea tocmaĭ din contra, să dăm la dracu și politica și gluma, care s'ar putea lua pe dos; așa bună oară să nu maĭ vorbim de ridiche că mult 'i a fost frecată a luĭ de un fost maĭ mare, care este sîrb or bulgar, nu știe bine, și care încă trăește.

L'am dat pe brazdă, ca să crează, că: *„sîrb cuminte și cal verde nu există".*

Bine, fie și cum ziceți, ne spuse ascultător dînsu, dar măcar făceți'mĭ un hatîr!

— Și două omule, că de ce ne-am strîns aicĭ, ca să ne supărăm? Lasă ca să facă aste treburĭ, ceĭ de la primărie saŭ de la camere — ș'acolo cînd e la adicătelea, se ceartă maĭ mult de ochiĭ lumeĭ, că'n fond aŭ acelaș gînd de pradă, ca o haită de lupĭ lihniți!

— Nu două ci numaĭ una și iacă ce aș vrea: *„Să nu pomeniți nimic de Penelopa, căcĭ n'aș vrea să crează el, om d'aĭ zileĭ, că 'ĭ am tradat secretul întîlnireĭ cu M-me Penelopa! Și nu d'alt-ceva, dar știți cît de greŭ să scoate astă-zĭ, bonul pensiilor"...*

Am făcut mult haz cu toțiĭ și 'ĭ am dat ar explicațiĭ, ba încă și dreptate, că parcă n'o are? Ba cît el de mare! Cîțĭ a tot puternicĭ berbanțĭ, n'ar înțelege tot ast-fel?

Căzînd d'acord asupra dorințelor și slăbiciunilor noastre, m'apuc de lucru serios; din cînd în cînd arunc cîte o *exclamație;* maĭ trag icĭ și colea cîte *o subliniere saŭ două;* dincoace las o *rădăcină,* de cuvînt latin, ca să dăm gata pe limbiștiĭ tinerĭ, dar ferindu-mĕ să n'ating cumva vre-o Penelopă, *considerînd* că n'o să'ĭ placă *scurtăturele* de vorbe și ca să nu se supere nicĭ ceĭ cu musca pe căciulă!

Sunt maĭ galanton, pe socoteala altora de cît chiar d-l Primar, cu diurnile consilierilor.

De vre-o zece serĭ încoace, am discutat multe, dar aŭ rămas *baltă,* după cum aŭ rămas cu buzele umflate și vre-o treĭ dintre noĭ, partizanĭ vajnicĭ aĭ *Beizadeli.*

Studențiĭ din București ne aŭ plăcut lucru mare, cum s'aŭ purtat la Daciea, ș'aŭ tăeat nasu perciunaților, care nu vroesc să *plece capul* la comanda generaluluĭ Berendeĭ și nu vroesc să tacă mulc, înaintea vărguțeĭ luĭ Haret.

Sermane coane Mihalache—Cogîlnieanu!— Te face Vasilică de rîs! Maĭ bine 'l botezaĭ *Tănase,* că tare'ĭ prost și sărac cu duhul! *Nicĭ moliftele sfîntuluĭ Vasile cel mare, nu l'ar îndrepta pe calea dreaptă romînească, și nicĭ moaștete sfintelor. Filoptea de la Argeș, Paraschiva de la mitropoliea naastră, și a sfinților: Ion de la Suceava și Dimitrie din București nu l'ar mîntui de lipitura ce la prins în ghiare și de becisniciea din născare!* Doamne ferește pe toată lumea și muncească'l ucigă'l crucea numaĭ pe cine o are!

A maĭ venit vorba despre *„Porcul cu paiu'u gură,* articolul d-voastră; aveți dreptate, vremurile se'ngreuie și d'o fi viscolele să treacă ș'or lua cu ele și pe Sturdza — ducé-lar învîrtindu-l pînă la vîntul turbat— în căderea luĭ, nu noĭ l'am prinde 'n plasă, ne-am hotărît!

Dar nicĭ d-voastră venind la putere, să nu ne faceți șotiea scroafeĭ din copac, c'apoĭ ne stricăm la ceafă!

Semne de schimbarea vremeĭ, maĭ sunt multe, *dar păcate grele, pacat de moarte de ispășit ne așteaptă, cînd oameniĭ daŭ năvală la mocirlă, maĭ abilir ca porciĭ ceĭ hîrbarĭ!*

Cînd se tîrîie omul ca o reptilă, pentru oleacă de vanitate ș'un pic de glorie trecătoare, călcîndu'și în picioare și istoriea și neamul, e cea maĭ dovedită probă, că D-zeŭ ne bate, or amarnic ne încearcă!

. . . . . .

E tîrziŭ de tot; rarețele saŭ găinușa cum i se maĭ zice, sunt ascunse în ceață. Luceafărul, scîncește de ciudă că nu'și poate vedea amanta pe pămînt și noĭ neputînd vedea drumul, căcĭ calea robilor e în umbră, mergem pe dibuite, că'ĭ întunerĕc bezm pe la mahala; rămas bun, unul de la altul, ne luăm la cîte o răspîntie maĭ luminată!

Rămași numaĭ cu babele, cădem pe gînduri pîn'acasă, unde ajungem cînd cocoșiĭ cîntă a doua oară!

Toți!

P.S. *„Mahalagiul"* nu'ĭ dintre aĭ noștrĭ; ni se pare că 'ĭ din Ciurki!

Duelul Filipescu-Lahovari

Se cunosc părerile emise de d-niĭ Féry d'Esclandes și Emile André asupra acestuĭ duel— părerĭ ce nu eraŭ destinate publicității, dar care s'aŭ comunicat preseĭ franceze printr'o indiscrețiune. Asupra acestor părerĭ găsim în ziarul *L'Epée* din Paris, organul oficial al sălilor de arme, un articol important, precedat de reproducerea scrisorilor d-lor Féry d'Esclandes și Emile André.

Iată ce scrie *L'Epée:*

«In afară de contrazicerile dueliștilor și amatorilor de scrimă, ce sunt de natură a reproduce zăpăceala în creerele cele maĭ bine echilibrate, voĭ adăoga acestor părerĭ ce purced de la persoane foarte cunoscute, că e în tot-d'a-una dureros de a rîdica un cadavru după un duel ivit în orĭ-ce împrejurărĭ. Dar, la urma urmelor, nu știŭ dueliștiĭ și martoriĭ însișĭ, că o luptă atrage în tot-d'auna după sine pe un domn ce se numește... Intîmplare?... și care, dacă e adese-orĭ blînd, e și une-orĭ teribil, ca în casul Lahovary-Filipescu.

«Nu știŭ ce rezervă tribunalele romînești d-luĭ Filipescu și martorilor seĭ, totuși mi e permis a zice, fără a pretinde, să influințez pe nimenĭ saŭ a mă arăta un îndrăzneț fără inimă, că condițiunile duelului, așa cum el s'a săvîrșit, expuneaŭ tot atît de mult pe d. Filipescu ca și pe nenorocitul săŭ adversar.

„Condițiunile fiind primite de ambele părți, în deplină libertate, lupta s'a încins.

«Se poate oare zice, deși duelul a pricinuit moartea, ca cine-va ar fi în drept de a suplini voința adversarilor cŭ un articol oare-care de cod?

«Aceasta ar fi negațiunea flagrantă, desăvîrșită, a voinței, a liberuluĭ arbitru a libereĭ dizpozițiunĭ de sine...

«S'ar părea, în adevăr, că duelul ar fi o crimă pentru cel care supraviețuește și că familia nu așteaptă desnodămîntul fatal de cît pentru a merge să ceară gologanĭ de la rivalul norocos, ca o primă a Morțiĭ!

«Un duel? dar el e o glorie pentru poltron, o ușă de scăpare pentru netrebnicĭ și pentrŭ îngîmfațĭ, el e nemurirea pentru cel ce a murit.

«Cum, douĭ oamenĭ vitejĭ aŭ o întîlnire, dînd duelului solemnitatea cuvenită; și, cînd, prin întîmplare, unul e ucis, vroițĭ să învinovățiți pe cel biruitor și să-l isbiți în pungă, cînd mortul nu cerea de cît o picătură de sînge? Dar aceasta e imoral și ridicol și prost; dacă tăcerea e de aur, de sigur că e așa după un duel nenorocit».

Henry de Goudorville.

ULTIME INFORMAȚII

Lista persoanelor care roagă prietenii și cunoștințele să considere ofranda în folosul săracilor din Iași ca expresiunea felicitărilor și bunelor urărĭ de anul noŭ.

	Report	250 leĭ.
D-na și d. Andreĭ Vizanti. .	20	»
D. N. Culiano rector . . .	10	»
D-na și d. M. Jora	10	»
D-na și d. Gh. Ghibănescu .	5	»
D. Eugeniu Frătcanu . . .	2	»

Vaporul „Principesa Maria"

Acest vapor de o bucată de vreme stă în portul Constanța sub cuvînt că-i se curăță cazanele. După ziarul în cestiune vaporul din pricina neglijenței inginerului mașinist, care toată ziua se ocupă cu petrecerile și își neglijează serviciul, precum și din cauza defectuozității întreținerii, a ajuns într'un hal de nedescris.

In privința întreținereĭ se spune că un negustor, anume Catalani, de la Constantinopol, însărcinat cu furnizarea materialuluĭ pentru vapoarele noastre, ar fi furnizînd numaĭ jumătate din materialut trecut în factură și ar fi încasînd banĭ pentru tot.

Din această pricină vaporul „Principesa Maria" va trebui să fie dus la Livorno, unde să i se facă reparațiĭ radicale.

Guvernul ar trebui să deschidă ochiĭ și să controleze maĭ strict baniĭ carĭ se dau pentru întreținerea vapoarelor noastre.

Din cauza sărbătorilor Crăciunului și a duminicei care vine imediat după ele, numărul viitor al *Opinieĭ* **nu va apare de cît luni, 29 decembre.**

Duminecă, 21 Decembrie. a avut loc în cătunul Rușiĭ, de pe domeniul Coroaneĭ din comuna Dobrovăț (județul Vasluiŭ), înaugurarea unuĭ noŭ și frumos local de școală, fiind față d. Ion Calinderu, administratorul domeniuluĭ Coroaneĭ, și toțĭ fruntașiĭ poporuluĭ local.

Asistența a trimis M. S. Regeluĭ, cu această ocasiune, următoarea telegramă:

Majestățeĭ Sale Regeluĭ
Bucureștĭ

Astă-zĭ a avut loc în prezența întreguluĭ sat inaugurarea școaleĭ Vasile Cosma. Cuvîntarea d-luĭ administrator al domeniuluĭ Coroaneĭ plină de învățăminte, ne-a deșteptat mintea. Pururea recunoscătorĭ pentru ocrotirea ce dațĭ sătenilor, rugăm pe a tot puternicul a da zile lungĭ Majestățeĭ Voastre; Majestățeĭ Sale Regineĭ și Augusteĭ Voastre familiĭ, pentru fericirea poporuluĭ romîn, care cu atîta dragoste privește pe Alesul săŭ.

Invățătorĭ: *Mateiŭ, Vasiliu, Stupkanu și Miron.*

Primar: *Roșu.*

Vasile Cosma, dr. Bartolomeiŭ. Manolescu, directorul penitenciaruluĭ, Gutuleanu, sub locotenent și alte 430 iscălitur.

Ziarele streine sosite azĭ publică știrea Agenției Havas *că judecarea procesuluĭ duelului Filipescu-Lahovari a fost amînată în urma cerereĭ d-luĭ Filipescu și a martorilor.*

Știrea aceasta e inexată. D. Filipescu n'a cerut amînarea.

Un proces va fi intentat Agenției Havas *înaint a tribunaluluĭ Seineĭ din Paris, pentru răspîndirea de știrĭ neexacte. Cît pentru* Agenția Romînă, *ea nu va putea zice că n'a fost prevenită și constatăm că, cu toate comunicatele pe care guvernul a fost silit să le dea, dînsa continuă a trimete în streinătate stirĭ mincinoase—spune Epoca.*

Numirĭ și Cancanurĭ

Intrigațiĭ colectivității din Iași, aŭ fost cîte-va zile în plină activitate. Se șoptea și se spunea în gura mare că d. Penescu va fi permutat și că d. Eduard Ghica va fi numit prefect și aceste după dorința d-luĭ Gane.

Astă-zĭ suntem în măsură de a spune exact tot ce privește în această afacere.

***

Este drept că un moment a fost vorbă în consiliul de miniștriĭ de numirea d-luĭ Penescu ca prefect de Botoșanĭ, imediat după demisionarea d-luĭ Arapu.

Această numire nu s'ar fi făcut însă în nicĭ un caz, fără eonsimțimîntul d-luĭ Penescu.

Nu este exact că d-sa ar fi fost chemat la Bucureștĭ pentru aceasta, dar fiind în Bucureștĭ. pentru niște interese particulare, a fost întrebat dacă ar primit succesiunea d-luĭ Arapu, a respuns că dacă i s'ar da mijloace pentru a face față cheltuelelelor necesitate de o astfel de situație, pentru a sta dumnealuĭ la Botoșanĭ și familia la Iașĭ, atuncĭ primește.

***

D. Penescu nu va fi permutat și aceasta e și dorința d-luĭ Gheorghian.

«Dacă se duce Penescu, mă duc și eŭ", ar fi spus d, Gheorghian.

***

Totuși d. Gane nu-l are la stom oh pe prefectul de poliție și nu-ĭ poate ierta apostrofa violentă față cu'n numeros public ce se află în sălele de la primărie cînd cu împărțirea biletelnr cu ocazia reprezentațieĭ de gală în onoarea M. M. L. L

***

Nu e nimic hotărît în privința d-luĭ Ghica. D-s s'a întors din Bucureștĭ cu promisiunĭ și nimic maĭ mult. De altfel nicĭ nu sunt funcțiĭ neocupate.

D. Ghica va trebui să se decidă să maĭ aștepte.

***

La Botoșanĭ nu s'a numit nimene ca prefect și nicĭ nu se va numi pănă după toate serbătorile, dar în orĭ ce caz numirea na se va face în o persoană politică din localitate.

D sigur că o persoauă streină de localitate va fi numit Prefect.

De la Academie

Am publicat în unul din numerile trecute o scrisoare inedită a ilustruluĭ poet V. Alexandri adresată cu multĭ anĭ în urmă, d-luĭ Petru V. Grigoriu. Acea scrisoare a fost înmînată Academieĭ Romîne, care a trimes d-luĭ P. Grigoriu următoarele rîndurĭ de mulțămire:

Academia Romînă

No. 9723.

Onorabile Domn,

Cu o plăcere deosebită a ascultat Academia în ședința de astăzĭ, scrisoarea d-voastră de la 15 a luneĭ curgătoare. și a primit scrisoarea autografă a mareluĭ nostru poet național Alexandri adresată domnieĭ voastre la 16 August 1880, pe care a'ți bine voit a o dărui pentru colecțiunele sale.

Esprimîndu-vă viile mulțămirĭ ale Academieĭ pentru acest dar, vă înștiințăm că cu aceiașĭ plăcere Academia va primi și va pastra în colecțiunele sale orĭ ce alte scrisorĭ de la Alexandri saŭ de la alțĭ bărbațĭ de litere, de știință saŭ de Stat aĭ neamuluĭ nostru.

Primițĭ onorabile domn, încredințarea distinseĭ noastre considerațiunĭ.

p. Președinte **I. Kalenderu**

Secretar general *D. Sturdza*

Aseară trebuia să aibă loc o susținere de teză la facultatea de medicină. Juriul însă neputîndu-se complecta ceĭ doĭ candidațĭ au fost... amînațĭ după serbătorĭ.

*

Se zice că d-ra dr. Botez a cerut să fie numită asistent pe lîngă catedra de medicină operatorie a d-luĭ dr. Samfirescu, în locul d-ruluĭ Solomovicĭ demisionat.

Amintim că prima representatie a d-neĭ *Blanche Lescaut* cu ansamblul trupeĭ de bulevard din capitală, va avea loc vinerĭ, 26 a. c. în sala Sidoli, care va fi splendid iluminată și bine încălzită. Am putut obținea programul acesteĭ prime serate în care d-ra Lescaut va cînta *la Pavance,* cu acompaniament de orchestră, *les Colibris* și *El lucero del Alba* (Privighitoarea dimineței). Doamna Kneisel, cunoscuta pianistă, va acompania pe d-ra Lescaut, în dicțiune, va zice: *Dans les roses, la chandelle éteinte* și la *sourde oreille.*

D-ra *Kara,* absolventă a conservatoruluĭ din Paris, va executa cîntece din repertoriul eĭ, foarte ales.

Aseară a avut loc logodna d-luĭ dr. E. Spirt cu d-șoara Sali Marcovicĭ. Felicitărĭ.

Numirĭ în magistratură.

D. G. I. Ștefănescu-Goangă, licențiat al facultățeĭ juridice din Bucureștĭ, actual procuror la tribunalul de Tulcea, judecător de ședință la acelașĭ tribunal, în locul d-luĭ I. Dinescu, demisionat.

D. Ștefan Balasan, licențiat al facultățeĭ juridice din Iașĭ, actual substitut la tribunalul Vasluiŭ, întrunind condițiunile art. 59 din legea de organisare judecătorească, procuror la tribunalul Tulcea, in locul d-lul G. Ștefănescu-Goangă, trecut în alt post.

D. George Filipescu, licențiat al facultățeĭ juridice din Iașĭ, actual substitut la tribunalul Roman, în aceiașĭ calitate la tribunalul Vasluiŭ, în locul d-luĭ Ștefan Balasan, înaintat.

D. V. Tăut, doctor în drept de la facultatea din Gand, actual ajutor la judecătoria ocoluluĭ 1 Roman, substitut la tribunalul Roman, în locul d-luĭ George Filipescu, permutat.

D. George I. Dimitriu, licențiat al facultățeĭ juridice din Iașĭ actual ajutor la judecătoria ocoluluĭ Cîmpu, județul Buzeŭ, în aceeașĭ calitate la judecătoria ocoluluĭ I Roman, în locul d-luĭ V. Tăut, trecut în alt post.

D. V. Andreescu, licențiat al facultățeĭ juridice din Iașĭ, inlrunind condițiunile art. 51 din legea judecătoriilor de pace, ajutor la judecătoria ocoluluĭ Cîmpu, județul Buzeu, în locul d-luĭ George I. Dimitriu, permutat.

D. Nicolae Tăut, actual ajutor la judecătoria ocoluluĭ Mihailenĭ, județul Dorohoiu, în aceeașĭ calitate la judecătoria ocoluluĭ Bucecea, județul Botoșanĭ, în locul d-luĭ Télémaque Nicolescu, lăsat în disponibilitate.

D. C. Sc. Romano, licențiat al facultățeĭ juridice din Bucureștĭ, întrunind condițiunile art. 51 din legea judecătorilor de pace, ajutor la judecătoria ocoluluĭ Mibăilenĭ, județul Dorohoĭ, în locul d-luĭ Nicolae Tăut, permutat.

Cîrma Balonuluĭ

Conferința anunțată de d. Gheorghe Varlam Ghițescu despre « *Cîrma Balonuluĭ* » se va ținea irevocabil Lunĭ sara de la 8 la 11 oare în sala teatruluĭ național.

Conferința va fi însoțită în tot timpul de *Proecțiunĭ electrice* prin carĭ se vor arăta un mare număr de Baloane cu cîrmă și alte insrumente plutitoare în aier, cu totul 50 de tablourĭ.

Mărimea ecramuluĭ pe care vor fi proiectate, permite ca aceste tablourĭ să înfățoșeze la multe din iele aproape mărimea adevarată a obiectuluĭ representat.

Pentru întăia dată la această conferință se vor face cunoscut două invențiĭ însămnate ale veaculuĭ: *Luntrea aieriană* cu iuțală de 110—120 metri pe secundă, adecă 400 km. pe oră, și *Cufundătorul* (vaporul mergător sub apă) cu iuțală de 30—40 km. pe oră.

Amîndouă aceste invențiĭ sînt opera d-luĭ Gh. Varlam Ghițescu. Luntrea aieriană maĭ cu seamă, începînd de la materia primă din care se construiește pînă la cel din urmă angrenaj și șurup sînt opera totală a d-luĭ Varlam care o consideră ca pe cea maĭ de căpitenie operă a d-sale.

Biletele se găsesc la d. Prassa berăria, iar Lunĭ 29 Decembrie toată ziua, d. Varlam în persoană va sta la casă spre a da lămuririle trebuitoare orĭ-cuĭ le va cere și a distribui bilete în acelaș timp.

FARMACIA „la Paracelsius"

LEON PAPP

47, strada Anast. Panu

Este în totdeauna aprovizionată cu materialele cele maĭ nouĭ, ape minerale speciale, indigene și străine.

34 Strada Romînă 34

Se primesc elevĭ în gazdă cu prețul de **40 leĭ lunar.** Conversația în casă e în limba *Germană* și *Francesă.* Ingrijirea cea maĭ conștiincioasă.

Să predă și lecțiĭ de piano.

De Inchiriet două apartamente din etajul de jos de a casa No. 96 din str. de Sus. — A se adresa la proprietară str. Sărărie No. 43.

ANUNCIU

Doritorĭ de a lua **lecțiunĭ de declamație,** sunt rugațĭ a se adresa la administrația ziaruluĭ nostru.

Fotografia „Chaland"

Str. Lăpușneanu

vis-à-vis de Farmacia d-lor Konya

Portrete artistice în orĭ-ce specie. Platinotipiĭ Busturĭ mărime naturala. Reproducțiunĭ după portrete vechĭ. Devisa atelierului: Esecutare artistică și prețurĭ convenabile.

Se fotografiază pe orĭ-ce timp cu aparate de sistem modern.

De arendat

Dla 23 Aprilie 1899 moșia Miseștĭ Mălăești din județul Iașĭ, în apropiere de gara Larga. — A se adresa la proprietar V. Pogor. Strada Coroĭ 4 Iașĭ

Constantin S. Crupenski

FOST MAGISTRAT

AVOCAT

Ore de consultație de la 9 la 11 ore d. și de la 5—7 p. m.

Strada Lătzescu No. 6.

Dr. C. MICLESCU

OCULIST-OPERATOR

s'a mutat în str. Unirea, 6.

Consultațiunĭ orele 2—4 p. m

Doctorul V. I. Bejan

Medic primar al institutulnĭ Gregorian

și

Profesor la Universitate

Consultațiĭ în cabinetul seŭ, Strada Armeană în toate zilele de la 1—4 p. m.

Dimitrie Greceanu

Avocat

Strada Asach

William Mayer profesor de limba engleză s'a mutat str. Speranțeĭ, No. 6.

A APĂRUT
Calendarul DACIA
PE ANUL 1898
SUB DIRECŢIUNEA D-LUĬ
I. L. CARAGIALE

Cuprinsul bogat al Calendarului „DACIA“, *întrece în artă şi bucăţĭ literare, tot ce a apărut pînă acum. Vederile principale ale Iaşuluĭ, redate în admirabile clişee, sunt, în adevĕr, adevărate capo d'opere — iar în partea literară. unde sunt publicate Nuvele, Poveştĭ, Poesiĭ etc. — şĭ-aŭ dat întîlnire toate penele de elită ale literatureĭ.*

Preţul unuĭ exemplar pe hîrtie velină 1 leŭ 25; pe hîrtie de lux 2 leĭ 50.

Depositul general la Tipografia „DACIA“ strada Golia 42. De vînzare se găseşte la principalele librării din ţară.

Agenţia Teatrală
28—Str. Lăpuşneanu—28

Primeşte abonamente, anunciurĭ şi orĭ-ce soiŭ de publicaţiunĭ pentru ziarul *„L'Indépendance Roumaine“* şi revistele *„La Grande Toilette des Dames“*, *„Les petites Gravures“* şi *„La Confection“*.

Emite *bilete de Wagons-Lits* pentru ţară şi străinatate şi *bilete Circulare* pe toate liniile ferate ale Europeĭ şi toate combinaţile uzitatei

De vînzare via fosta Mantu Daraban, casa bună de locuit, 5 pogóne vie etc. situată la soşaua Buciumĭ departare de 4 chilometre de Iaşĭ

A se adressa la D-l avocat Bădărău

D. S. IONESCU
FRISER - PARFUMER

Iaşĭ, No. 30, Strada Golia No. 30.

MARE ASORTIMENT DE PARFUMERII

NEGRITINĂ ŞI FLAVULINĂ
(tinctură pentru colorat părul)

APA DE CHININĂ
preparaţiune proprie, remediu sigur contra mătreţeĭ
1 LEU FLACONUL

LIBRARIA şi PAPETERIA
TH. P. MAXIMOVICĬ
IAŞI. — Str. GOLIA No. 54.

Recomandă bogatul seu asortiment în **articole de şcoală, articole de birou, hărtie de poştă în cutiĭ**, colorată şi fantazie în diferite formate, **articole de pictură**, boele aquarele, pensoane, palete, pănză şi cele necesare la studiu pentru scolarĭ.

Cărţĭ pentru premiĭ.

Farmacia Andreĭ Cruceanu
din
TĂRGU-NEAMŢ

Subsemnatul am onoare a înştiinţa pe onorabilul Public, care este hotărît a visita în timpul vereĭ oraşul Tărgu-Neamţ, renumitele băĭ de la oglinzĭ, sau splendidele locurĭ de vară din împrejuirimile oraşuluĭ Tg.-Neamţ, că din luna Ianuarie a. c. am luat în posesie Farmacia din acest oraş şi că n'am cruţat muncă nicĭ banĭ pentru a o rîdica la nivelul farmaciilor celor maĭ moderne, înzestrînd'o tot odată în belşug cu din toate necesare; aducînd pe lîngă un deposit mare de drogherie, preparate străine, articole de cautciuc, săpunerie, parfumerie, Eau de cologne, etc. etc., şi un mare deposit de ape minerale din ţară şi străintate direct de la Surse...

Ast-fel că sunt în posibilitate de a servi pe onorabiliĭ visitatorĭ, cu din toate ce se atinge de branşa mea de farmacist.

CU STIMĂ
Andreĭ Crucianu

Pour avoir de la Véritable Eau de Vichy

La vogue si justement méritée de l'eau de Vichy dans notre pays a suscité de nombreuses imitations qu'on cherche à lui substituer. Pour être cetrain d'avoir de l'eau de Vichy naturelle et authentique, il faut toujours reclamer l'une des trois sources qui appartiennent á l'Etat français: *Vichy-Célestins, Vichy-Hôpital* ou *Vichy-Grande-Grille*. L'eau de ces sources, embouteillée, sous le contrôle et la garantie de l'Etat français, se conserve parfaitement, sans perdre de ses qualités par le transport. Exigez donc toujours l'un des noms: *Célestins, Hôpital* ou *Grande-Grille* imprimés en lettres blanches sur fond noir, sur l'étiquette et sur la capsule.

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA“
de la COPOU, lîngă Iaşi

proprietatea d-luĭ **Ión S. Ionescu**

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somităţile medicale, maĭ ales prin abondenţa sulfaţilor de *sodiu* şi *litiu* ce conţine.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgaţie, nu face nicĭ un deranjament în stomah şi nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vânzare la toate farmaciile şi drogheriile.

Depositul şi orĭ-ce informaţiĭ la d. *I. S. Ionescu*, strada Alexandri No. 11, Iaşĭ.

Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *Bucureştĭ, str. Vesteĭ No. 15.*

16000 leĭ sunt de dat cu împrumut cu ipotecă, fie într'o singură sumă, fie în sume parţiale.

A se adresa la d-l avocat Bădărĕŭ, 36 strada Păcurarĭ Iaşĭ.

Alexandru A. Bădărău
Avocat
Strada Păcurarĭ

G. ADAMESCU

MANUAL DE POETICĂ
pentru
ŞCOALELE ROMÂNEŞTI

Exemple, regule, analize literare, notiţe istorice.

Un volum de 550 paginĭ, (garmond, petit şi nonpareil).

PREŢUL 5 LEI

Depozit general: Librăria LA BISERICA ALBĂ, CALEA VICTORIEI Bucureştĭ. 58

A. G. DABIJA
AVOCAT

S'a mutat strada Golia 67, vis-à-vis de Redacţia ziaruluĭ «Opinia».

SOCIETATE ROMÂNĂ
DE
Asigurărĭ Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA“

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:

INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieţeĭ“ „GENERALA“ *asigură:*

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.

b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).

c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţilor la moartea părinteluĭ.

d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala“** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237,855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.

2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala“** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.

3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala“** iĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi iĭ eliberează şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala“** iĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA“ maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ“** din Brăila, la Succursala din Bucureştĭ, 2 Strada Smârdan, şi la toate agenţiile din ţară.

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat Cl. I. Lei	Cl. I. B.	Cl. II Lei	Cl. II B.	Cl. III Lei	Cl. III B.
Paşcanĭ	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ	18	20	12	85	8	85
Roman	12	55	9	05	6	25
Bacău	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ	26	75	17	65	11	57
R. Sărat	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ	26	35	17	35	—	—
Brăila	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ	22	45	15	10	10	25
R. Sărat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

La Librăria
Th. MAXIMOVICI
din Iaşĭ, strada Golia

Se primesc abonamente la ziarul

„TRIBUNA“
din Sibiiŭ

Preţul abonamentuluĭ:

Pentru 1 an . . . . 40 leĭ
« 6 lunĭ . . . . 20 «
« 3 lunĭ . . . . 10 «

DE VINZARE

9000 vedre vin alb şi roş, recolta anilor 1891, 1892, 1985 şi 1896 din viea Naslău de pe moşia Cărjoaia îngă Cotnarĭ.

A se adresa la dl Vasile I. Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-frumos

Iaşĭ.—„DACIA“, Tipografia-editoare P. Iliescu & D. Grossu Str. Golia.

ANUL I No. 197 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — MARŢĬ 30 DECEMBRIE, 1897.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ luni şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In Iaşi la Casa Administraţieĭ
In judeţe şi streinătate prin mandate poştale
Un an in ţară 30 leĭ; in streinătate 40 leĭ
Şase luni 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Goliei — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Bani

ANUNCIURILE
In Iaşi şi judeţe se primesc numai la Administraţie
In streinătate, direct la administraţie şi toate oficiile de publicitate
Anunciuri la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 bani

REDACŢIA
No. 42 — Strada Goliei — No. 42

SITUAŢIA CABINETULUI

Chestia Bărbierilor

Camera de comerţ din localitate a fost solicitată ca şi celelalte camere din ţară şi chiar ca şi Ministeriul domeniilor şi comerciuluĭ, să acorde bărbierilor patronĭ şi lucrătorĭ, autorisaţiunea de a continua lucrul în atelierele lor, duminicile şi serbătorile, prevăzute în art. 7 din legea repaosuluĭ, pînă la ora 2 p. m., adică 2 ore peste termenul acordat de lege, la o parte din serbătorĭ şi ziua aproape întreagă la a doua categorie a serbătorilor de la art. 7.

La început lucrul nu părea destul de important; maĭ cu samă camereĭ de comerciu din Iaşĭ, care s'a condus tot deauna de principiul, că legea repaosuluĭ, ca orĭ care altă lege, trebue să fie aplicată sincer şi cu severitate pentru a-ĭ se putea cunoaşte părţile bune şi rele ce ia cuprinde.

Din experienţa făcută în timpul strecurat de la punerea eĭ în aplicare, resultă că bărbierii sunt clasa de oamenĭ ale căror interese sunt grav lovite prin dispoziţiile legeĭ de repaos, fără ca prin sacrificiul lor, să se atingă vre-o ţintă socială oare care.

In adevăr, legea repaosuluĭ dispune ca toate magasinele şi stabilimentele industriale, să fie închise la ora 12 din zi, pentru duminicĭ şi ziua întreagă în celelalte serbătorĭ, orĭ-ce lucru începînd a fi obligator pentru lucrătorĭ şi funcţionarĭ comercialĭ. Negreşit că toate celelalte clase sociale, duminicile cată maĭ întâĭ să viziteze celelalte magasine şi piaţa, pentru a-şĭ cumpăra până la ora 12 cele necesare hraneĭ şi numaĭ după ce s'a aranjat cu stomachul se gîndeşte a se îngriji de tualetă. Şi pe măsură ce publicul, marele public, vizitează pieţile şi magasinele până la ora 12, nicĭ comercianţiĭ şi industrialiĭ patronĭ şi nicĭ funcţionariĭ şi lucrătoriĭ lor, nu pot visita bărbieriile de cît de la ora 12 în jos.

Evident argumentul e temeinic şi patroniĭ, ca şi lucrătoriĭ bărbierĭ— vorbim de marea majoritate a lucrătorilor, care lucrează cu bucata, nu de aceĭ cîţi-va plătiţi cu luna— aŭ dreptul să zică, că legea ar fi fost maĭ umană cu eĭ, dacă-ĭ obliga să facă repaos până la ora 12 şi să înceapă lucrul după această oră, continuînd pînă sara.

Camera de comerciŭ, care are datoria să întindă aripa sa protegiuitoare intereselor comerciale ca şi meseriilor, trebuia să ţină samă de dreapta cerere ce'ĭ a fost făcută de bărbieriĭ patronĭ şi lucrătorĭ, şi cu atît maĭ mult, cu cît aceştĭ meseriaşĭ, fiind chemaţĭ de legea sanitară, ca sub-chirurgĭ, a adjuta pe medicĭ, în unele cazurĭ de boală precum: luarea sîngeluĭ, aplicarea de lipitorĭ, ventuze, irigatoare etc. etc. eĭ, pe lîngă interesul lor material, maĭ aŭ şi datoria a sta necontenit la dispoziţia publiculuĭ, a suferinzilor ca şi farmaciştiĭ, moaşele şi alţĭ agenţĭ chemaţĭ să ajute pe medic în cazurĭ de boale, maĭ mult saŭ maĭ puţin grave, autoritătile sanitare, credem noĭ, ar trebui să intervină pentru a obliga pe bărbierĭ să facă chiar şi serviciŭ de noapte.

Iată decĭ, că, atît pentru consideraţiunĭ de ordin privat, cît şi pentru acele de interes public, camera de comerciŭ, prin votul săŭ, a dispus ca bărbieriile să fie deschise ziua întreagă, atît duminicile cît şi serbătorile prevăzute la art. 7 din lege. Iar lucrătoriĭ bărbierĭ pot profita de repaosul acordat de lege, saŭ după voea lor, să lucreze până la ora 2 p. m., rămănîndu-le restul pentru repaos.

In afară, însă, de buna aplicare a legeĭ, care cată să nu lovească interesele private ca şi acele publice, trebue să discutăm încă şi o altă chestie. Camerile de comerţ sunt ele îndreptăţite de lege a lua asemenea dispoziţiunĭ? *Eŭ zic da.* Să vĕ esplic de ce.

Legea, prin art. 6, a lăsat la apreciarea camereĭ de comerţ de a hotărî carĭ fabrice şi stabilimente, pot continua lucrul ziua întreagă pentru a nu suferi grave prejudiciĭ.

Noĭ susţinem că atelierile de bărbierĭ cad în categoria acelor intreprinderĭ, carĭ sufăr grave prejudiciĭ prin faptul că li se impune repaosul tocmaĭ în orele cînd celelalte profesiunĭ pot îngriji de toaleta lor. Ceva maĭ mult, credem, că bărbieriile pot fi deschise chiar fără autorizarea Camereĭ de comerciŭ, de oare-ce ele cad de drept în categoria intreprinderilor de distracţiunĭ publice, prevăzute în mod general în primul aliniat al art. 6 din lege care sună: „Obligaţiunea de a închide magasinele şi stabilimentele precum se prevede la art. 3, nu se impune farmaciilor, brutăriilor, restaurantelor, cofetăriilor, grădinelor publice, teatrelor, concertelor *şi în genere tuturor intreprinderilor carĭ servesc pentru distracţiune publică.* In baza acestuĭ aliniat, credem noĭ, prefectura de poliţie a tolerat şi tolerează încă lucrul în atelierile de fotografie, băilor de aburĭ etc. Şi maĭ departe, din chiar spiritul art. 3 rezultă că numaĭ lucrul obligator, iar nu şi cel bene-vol încetează la ora 12.

Protestele rîdicate contra hotărîreĭ Camereĭ sunt curioase. E de mirat că se poate protesta contra uneĭ hotărîrĭ care acordă libertate de lucru, după voe, maĭ cu samă la o breaslă în care patronĭ şi lucrătorĭ, nu numaĭ că nu aŭ a suporta o muncă istovitoare, dar maĭ mult de jumătatea septămîneĭ staŭ în repaos, căcĭ omul nu rade barba de cît o dată saŭ cel mult de două orĭ pe septămînă.

Dar cine protestează? Cîţi-va frizerĭ, carĭ, pe lîngă că aŭ lucrătorĭ plătiţĭ lunar, dar în atelierile lor aŭ şi mărfurĭ de vînzare, precum: parfumurĭ, sopoane, pomezĭ, periĭ, cosmeticurĭ etc., şi eĭ neapărat, ca negutitorĭ, trebue să închidă magasinele la ora 12 din zi, pentru a nu dăuna pe ceilalţĭ comercianţĭ carĭ vînd atare articole de lux.

Ceĭ ce protestează urmăresc interese personale — *de boutique* — pe cînd votul Camereĭ de Comerciŭ se ocupă de interesele generale ale uneĭ întregĭ bresle şi ale publiculuĭ.

Iată diferinţa.

G. D. Şerban.

Vicleemul occulteĭ

Ca petrecere politică de serbătorĭ, avem revenirea pe tapet a păpugăreieĭ tratativilor de impacare între aurelianiştĭ şi guvern.

Ast-fel ar fi vorba de scindarea grupuluĭ aurelianist din care bătrînii, cu d-nul Aurelian în frunte, s'ar alipi de guvern, iar tineriĭ, cu un alt şef pe braţe, ar intra pe calea opoziţieĭ france.

In orĭ-ce caz, ar fi un progres pentru moravurile noastre politice, căcĭ ar face să înceteze faimosul caraghioslic al neterminabilelor tratative aureliano-sturdziste, care aŭ devenit celebre, şi care se vor consemna cu multă sfinţenie prin almanahurile umoristice ale posterităţeĭ.

Juvenal.

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Zile de serbătoare. Iaşuluĭ toate-ĭ merg anapoda: n'are noroc la nimic, n'are noroc şi pace.

Văzut-aţĭ zile de serbătoare maĭ... secĭ şi maĭ ploioase ca zilele de crăciun prin care am trecut? Nicĭ lume pe stradă, nicĭ trăsurĭ, nicĭ săniĭ, nicĭ „stele", nicĭ irozĭ—sărmaniĭ irozĭ!

Se pare că e scris oraşuluĭ nostru să fie deapururea urît şi nouă să ne fie urît între dealurile luĭ sure şi tăcute care ne închid.

Cu toate acestea mulţimea Iaşuluĭ e doritoare de plăcerĭ şi de petrecerĭ, ca orĭ-care mulţime; trăieşte şi în noĭ instinctul bun al uitării, al veselieĭ, pe care vechea capitală însă nu-l poate mulţămi.

Tradiţionalele zile de Crăciun sunt speranţa teatruluĭ nostru, a sălilor noastre de „concert" şi al berăriilor noastre. Dovadă că dintr'acestea una a adus un transport de paiaţe ridicule care se strîmbă ucigător ca să contrasteze desăvîrşit cu lăcrimătoarele melodrame ce se joacă la teatrul nostru în zilele acestea creştineştĭ.

In prima seară de Crăciun un prieten venit din provincie şi cu care mă primblam pe tăcuta „stradă mare" îmĭ observă cît de populată e „această" sală publică în contrast cu alta, unde cînta o admirabilă orchestră...

— E acelaşĭ lucru ca şi cu gazetele... i-am răspuns laconic.

Toate merg anapoda în oraşul nostru...

„Democratism" liberal

Gospodăria pe care actualul ministru al lucrărilor publice, d. Ionel Brătianu, o face la drumurile de fer şi discursul pe care dînsul l'a rostit cu ocazia discuţiuneĭ bugetuluĭ C. F., aŭ fost cîntate de veritabiliĭ colectiviştĭ, pe toate strunele inventate de dînşiĭ.

Pentru motivul că d. Ionel a înşirat o serie de cifre şi a vorbit domnuluĭ Fleva, cînd despre lupta de la Magenta, cînd despre trecutul partiduluĭ liberal— o imperechere a eroismelor—d. Ionel a ieşit triumfător, a dovedit că este demnul fiu al părinteluĭ sĕu şi a bine-meritat de la ţară.

Dar discursul acesta atît de celebru, d. Brătianu nu l'a rostit la unul din tainecele taifasurĭ ale majorităţeĭ, pentru ca restul lumeĭ să nu-şĭ poată da samă de el.

Ministrul lucrărilor publice a vorbit la cameră şi fie-care a avut ocazia să asiste la debutul mezinuluĭ liberalilor.

Ziarele conservatoare au reprodus acel discurs, dîndu-ĭ forma ce s'ar da uneĭ dărĭ de seamă asupra petrecereĭ copiilor la copacul de crăciun.

Era chestie de invidie?

Fie. De fapt d. Brătianu a intrecut toate aşteptările, el a atins, cu ocazia discuţiuneĭ unuĭ buget izolat, tot trecutul partiduluĭ seŭ, a vorbit despre politica din afară şi a profitat pînă şi de ocazia de a-l vîri pe d. Fleva în recorĭ, ameninţîndu-l cu lupta de la Magenta şi cu alte fapte istorice.

Conservatoriĭ, însă, din pur interes de partid, aŭ zis că d. Brătianu a fost din cale afară slab.

Lucrurile se pot judeca şi aşa: un partid întreg gelos de lauriĭ mezinuluĭ colectivist.

Dar aĭ luĭ 'l judecă şi maĭ rĕu pe d. Brătianu. Am citit în Drapelul, *o revistă scrisă, inspirată în tot cazul, de predecesorul mîndrieĭ domnuluĭ Sturdza, d. Porumbaru, un articol din care reesă reacţionarismul actualuluĭ ministru şi faptul că dînsul nu este de cît jucăria inginerilor de la gară.*

*

Autorul articoluluĭ din Drapelul *vorbeşte despre chestiunea sporireĭ taxelor de călătorie, chestiune pe care şi* Opinia *a tratat-o de atîtea orĭ, dovedind că această sporire a diminuat cu peste un milion de leĭ veniturile C. F.*

Această disposiţie, vexatorie şi pentru Stat şi pentru călătorĭ, direcţia drumuluĭ de fer a luat-o cu de la sine putere.

Se înţelege că măsura aceasta a lovit ţărănimea, clasa asuprită şi atît de mult iubită a liberalilor. Ţăranii sunt din noŭ nevoiţĭ, orĭ a umbla pe jos şi a-şĭ istovi puterile, orĭ a renunţa a veni în tîrg şi a renunţa decĭ la micul lor venit.

Dar Drapelul *esplică maĭ bine chestiunea:*

De unde ţĕranii se deprinseseră a călători cu drumul de fer de la munte la cîmp pe timpul munceĭ; de unde ţĕraniĭ îşĭ duceaŭ la tîrg producte cu drumul de fier, îndată după urcarea preţurilor, aŭ călătorit cît maĭ puţin.

Şi lucru constatat în toată ţara, ţĕraniĭ ne maĭ putînd călătorĭ cu trenul, aŭ revenit la călătoria de odinioară pe jos saŭ cu căruţa.

Despre democratismul *liberalilor, iată ce spune gazeta aurelianistă:*

Şi apoĭ noĭ care ne *picăm* **de o tinctură de democratism; noĭ liberaliĭ carĭ avem pe buze numele de ţĕran la orĭ-ce ocasie de alegere, tocmaĭ noĭ să spunem asemenea enormităţĭ, adică că ţĕraniĭ umblă pe jos, şi că este indiferent pentru o bună exploatare că s'a urcat tariful şi pentru cl. III-a?**

Atuncĭ ce rămîne pe urma discursuluĭ atît de celebru al domnuluĭ Brătianu?

Noĭ am zis că actualuluĭ ministru 'ĭ trebue jucăriĭ; *liberaliĭ spun că actualul ministru* este o jucărie *în mîinele consiliuluĭ de administraţie al C. F.*

Cum l'aĭ întoarce pe d. Brătianu, tot jucărie rămîne.

Acesta ie adevĕrul.

Publicăm la *Ultimele Informaţiunĭ* **o interesantă şi amănunţită corespondenţă din Bucureştĭ, asupra căreia chemăm atenţiunea osebită a lectoruluĭ.**

Corespondenţa tratează despre situaţiunea din minister şi despre mijloacele pe carĭ le intrebuinţează guvernul spre a isbuti la o impăcare a elementelor liberale.

Cuscrul salvator

Este în deobştie cunoscută metoda domnuluĭ Dimitrie Sturdza de a-şĭ găzdui tainele şi spovedaniile sale maĭ *alese*, în coloanele ziarelor străine, carĭ aŭ tot *interesul* de a publica misiva primuluĭ nostru ministru.

Ceea ce nu se poate zice prin *Voinţa Naţională* se transmite domnuluĭ Skupiewsky saŭ domnuluĭ Krause, carĭ daŭ faptuluĭ cuvenita extensiune telegrafică.

Gazda acestor ştirĭ de „mare sensaţie" e cînd *Neue Freie Presse*, cînd *Kreuzzeitung*. De sfîntul Dimitrie, cînd îĭ crapă măseaua romînuluĭ de plata chirieĭ, d. Sturdza a dat veste în una din citatele ziare că Regele „l'a felicitat călduros de ziua sa onomastică".

Asemenea expanziunĭ vorbesc în deajuns pentru psihologia omuluĭ de rînd.

Numaĭ la mitocanĭ se maĭ obicinueşte astă-zĭ de a pune, deasupra talgeruluĭ care constitue un curios soiŭ de portecartes, carta de vizită pe care este tipărit numele unuĭ bărbat cu vază.

Dar spovedania de pe urmă a domnuluĭ Sturdza trece departe peste isprava comisă cu ocazia zileĭ sale onomastice.

D. Sturdza a zis strĕinătăţeĭ ceea ce colectiviştiĭ răguşaţĭ ziceaŭ cu discreţie la mahala. O telegramă „originală", înregistrată într'un număr de pe urmă al *Noueĭ Presse*, anunţă fidanţarea fiiceĭ domnuluĭ Carp cu un fiu al primuluĭ ministru şi adaugă, drept comentar, că „această logodnă se consideră ca o apropiare între liberalĭ şi junimiştĭ".

Pe cînd în *Voinţa Naţională* nu s'a zis un cuvînt despre acest simplu eveniment de familie, d. Sturdza, bărbatul ilustru pe care M. S. 'l felicită de ziua sa, d-sa dă aceluiaşĭ fapt, în alte ziare, importanţa unuĭ mare eveniment politic.

D. Sturdza a ajuns în halul Grecilor, carĭ tot mîncaŭ bătăĭ de la Turcĭ, dar le mîncaŭ cu resemnaţie, aşteptînd intervenţia Germanieĭ, fiind-că, spuneaŭ Grecĭ, „regina noastră este sora împăratuluĭ Wilhelm".

Este o dovadă indiscutabilă despre puterea partiduluĭ domnuluĭ Sturdza, faptul că acest partid exploatează în folosul seŭ o simplă chestie de familie: chestia că un om politic a devenit cuscrul unuĭ alt om politic.

Comuna „PARPANIŢA" (Vasluĭ)

In partea de resărit, vecină cu Negreştiĭ, e situată comuna Parpaniţa, pe ambele părţĭ ale rîuşoruluĭ Stavnic, afluent al rîuluĭ Bîrlad. Puţin maĭ spre sud, în apropiere de localitatea, numită *Podul Inalt*, sau astă-zĭ Cănţelăreştiĭ, unde Ştefan cel Mare în 1475 a repurtat cea maĭ strălucită victorie asupra Turcilor,—se unesc pîrăele: *Stavnic, Savovatul, Bîrladul* şi *Racova*.

Această regiune e plină de legende. Din vechĭ locurile pe aicea erau foarte păduroase şi mocirloase.

Locurile acestea glodoase au fost apucate şi de oamenĭ maĭ bătrînĭ de pe aceste locurĭ şi care povestesc despre ele cu oroare.

Astă-zĭ aceste şesurĭ sunt secate de mlaştine.

Satele situate în această regiune sufereau mult din cauza inundaţiilor, ceea ce a făcut pe locuitorĭ să-şĭ schimbe locuinţele pe coastele dealurilor, unde formară noĭ sate.

Aşa s'a întîmplat şi cu comuna Parpaniţa, aşezată pe malul drept al rîuluĭ Stavnic. Partea dreaptă a rîuluĭ e rîdicată şi a fost în vechime acoperită cu păduri seculare, ale căror urme se văd şi azĭ. Aci în mijlocul pădureĭ se află o bisericuţă de lemn, la care slujiau nişte călugărĭ. Cel maĭ însemnat dintre eĭ a fost *Parpaniţă*. Locuitoriĭ din *Boteştĭ*, căcĭ aşa se numea satul vechiu aşezat pe malul sting al rîuluĭ Stavnic, se deprinsese se meargă la Parpaniţă şi să asculte sînta Leturghie.

Viaţa locuitorilor din Boteştĭ devenea din ce în ce maĭ grea, din causa inundaţiilor, aşa că fură nevoiţă să-şĭ strămute locuinţele pe partea dreaptă a Stavniculuĭ. Noul sat nu s'a maĭ numit Boteştĭ ci Parpaniţa de la numele vechiuluĭ călugăr, ce slujea la bisericuţa de lemn.

In urmă locuitorĭ au pus mînă de la mînă şi pe acel loc aŭ clădit o biserică tot de lemn, însă maĭ mare.

Aceasta, după inscripţia ce poartă biserica, s'a întîmplat la 1763 Maiŭ 2; iar strămutarea locuitorilor trebue să se fi făcut cel puţin la începutul secololuĭ al XVIII-lea.

In present comuna se compune din treĭ cotune: *Parpaniţa, Frenciugĭ* şi *Glodenĭ*.

Despre cotuna Frenciugĭ, se dovedeşte cu siguranţă că dînsa a aparţinut familieĭ *Rîşcanu*; iar numele seŭ de astă-zĭ neputîndu-i-se găsi origina, se pare că se trage de la oare-care francejĭ, poate arendaşĭ aĭ d-luĭ Rîşcanu.

Data uneĭ asemenea numirĭ pare deceniul al 2-lea al secoluluĭ actual, cînd în 1822 vornicul *Iordake Rîşcanul* împreună cu logofătul *Ioniţă Sturdza* şi cu alţĭ boerĭ aŭ fost trimişĭ de Caimacanul hatmanul *Ştefanache Vogoride* la Constantinopol ca să se aleagă domnĭ pămîntenĭ în Moldova logofătul *Ioniţă Sturza*; iar în Muntenia Banul *Grigore Ghica*. (Tragodia Beldiman, Cogălniceanu, Letopiseţe III, 435.)

După inscripţiune biserica este făcută în 1781 de Alexandru Rîşcanu. La această biserică se păstrează şi pînă asta-zĭ o bucată de tuciŭ, de formă pentagonală în care se bătea cu un ciocan ca să audă credincioşiĭ, cînd preotul începea slujba la biserică. Acest obiectŭ primitiv a ţinut şi loc de clopot pînă la anul 1847.

Se găsesc asemenea şi două cărţĭ bisericeştĭ, donate bisericeĭ în 1790 tot de Alexandru Răşcanu şi din cele cîteva rîndurĭ, scrise cu însuşĭ mîna sa, se poate vedea că avea titlu de: *«vel spatar»*.

Vechimea acesteĭ cotune se pierde în întunericul seculilor trecuţĭ. O piatră mormîntală, ce se află lîngă biserică, poartă data **de 1404** (?!?) Locuitoriĭ par a fi răzeşĭ încă de pe timpul luĭ Ştefan cel mare.

In timpurile din urmă s'a stabilit aci o colonie de Ruşĭ; căcĭ maĭ toţĭ locuitoriĭ vorbesc limba rusască.

A treia cotună Glodenĭ îşĭ trage numele de la vechiul proprietar Glodeanu. Urmaşiĭ seĭ s'aŭ numit feciorii Glodeanuluĭ de unde s'a zis: *la Glodenĭ*, numire care a rămas şi pînă azĭ. După această familie s'aŭ succedat maĭ mulţĭ proprietarĭ. Intr'un vechiŭ hrisov se vorbeşte despre claca ce trebuia s'o facă locuitoriĭ din Glodenĭ d-neĭ Ruxanda Botez, născută Galino. Locuitoriĭ acesteĭ

cotune aŭ fost împroprietăriţĭ la 1864. Aşezarea locuitorilor aci s'ar fi întîmplat cam pe la anul 1750; de oare-ce biserica poartă data zidireĭ eĭ în 1814. Pămîntul de pe Glodenĭ este foarte bun pentru agricultură şi prieşte maĭ cu samă culture vineĭ, avînd aşezarea către sud şi vest. Chiar se găseşte vin bun, maĭ cu samă la via boerească. Locuitoriĭ de aci sunt bunĭ gospodarĭ şi aŭ ceva stare materială. Ceĭ din Frenciugĭ iarăşĭ staŭ binişor şi se ocupă mult cu grădinăriile. Ceĭ din Parpaniţa sunt saracĭ.

Şcoala în această comună s'a înfiinţat în 1891. In comună se găsesc de la 10—20 ştiutorĭ de carte. Numărul locuitorilor se urcă cam la 2000.

Chirilă Rîşcanu
Invăţător „Negreştĭ"

PLOAIE DE IARNA

— —

De ce-ţĭ ieşĭ din fire, tu Fire bătrînă
Şi picurĭ cu ploĭ
Şi iarna n'aşterne pe albă ţărînă
Tărie de sloiŭ?

Nicĭ floare, nicĭ mugur de-acum nu se prinde
Pe crengile recĭ
Nicĭ dorul de-a rîde în crîng nu-ĭ aprinde
Cu stropiĭ tăĭ recĭ.

*

Tu suflet, priveliştea firiĭ mă 'nvaţă
Eŭ singur să-mĭ spun:
Că vrista tărieĭ cu lacrimĭ pe faţă
Prea răŭ le'mpreun...

Tăcută zăpadă — nu cîntec de ploaie
Decemvrie vra;
Povoară de suflet — tăcut mă 'ncovoaie
Dar nu lăcrimă..

25 Decemvrie. **Tristis.**

OPINII ŞI REFLECŢII

„CARITATEA"

— —

Unuĭ titlu îndoit de medicinişti şi ziarist datoresc plăcerea de a fi luat parte la o frumoasă serbare în sara de ajun Frumoasă—nu pentru că i-ar fi lipsit partea de tristeţe, dar tocmaĭ pentru că elementul acesta era predominător: căcĭ duioasa serbare s'a petrecut în mediul cel maĭ întristător.

Un om bolnav îţĭ dă uneorĭ impresia revolteĭ alăturĭ de sentimentul mileĭ; aĭ une-orĭ conştiinţa că suferinţa luĭ eete o urmare firească a unuĭ feliŭ de viaţă, o ispăşire a unuĭ exces, un corolar al greleĭ probleme de a *trăi*.

Dar în faţa celor micĭ, a eelor care n'aŭ greşit, n'aŭ abuzat, n'aŭ trăit încă, sentimentul compătimiriĭ se iveşte mare, sincer, absolut şi te înfrînge.

Este aci, poate, o slăbiciune—căcĭ odinioară gistrugerea neputinţeĭ înăscute era consacrată: Greciĭ, cu o concepţie deosebită despre viaţă, făceau din vieţele betege jertfă celor chemate să dăinuiască. Noĭ însă le îngrijim în spitale, le adăpostim în azilurĭ; noĭ lăsăm să predomnească un vast simţimînt de maternitate peste vieţele slabe şi răŭ înarmate, ca o dovadă că în zilele noastre devine tot maĭ stăpînitoare simţirea femenină: mila, tăria sensibilităţiĭ: slăbiciunea.

Caritatea—cuvînt femenin—pare destinat sexuluĭ *lor* şi cu drept cuvînt. Domnia cugetăriĭ, lupta gîndireĭ, împovorează din cale-afară modesta noastră putere şi manifestarea sufletească a vieţiĭ noastre, a vieţeĭ bărbăteştĭ ca să-ĭ lege tărie în deajuns pentru educaţia sensibilităţiĭ. Un fenomen protivnic are loc, la *ele*. Şi de aceea ne surprinde adese orĭ sinceritatea ce pune femeea în actele de caritate, atuncĭ cînd împrejurărtle nu se opun şi nu omoară odată cu vremea şi putinţa de a avea milă.

Binele este o formă a frumosuluĭ—frumosul în orĭ-ce senz fiind un bine el însuşĭ—şi aparţine femeeĭ. In mîna eĭ, frumosul acesta ar deveni lege, ar deveni ideal, ar deveni instinct şi ar expia faţă de omenire excesul de gîndire pe care în dauna simţire, o cheltuim preste tot ca o stavilă acţiuniĭ şi bunătăţiĭ.

*

In mijlocul unuĭ salon vast şi strălucitor se înalţă scînteieţor de luminĭ şi de podoabe, o îmbinare orbitore de culorĭ: jucăriĭ roşiĭ, frunze verzĭ de brad, flacărĭ albastre de luminărĭ.—Pomul—; iar împrejur pe jelţurĭ de lemn, copiiĭ, miciĭ bolnavĭ în haine de serbătoare, cu feţele mulţumite, cu gîndirile fermecate de speranţe. neastîmpăraţĭ şi nerăbdătorĭ, extaziaţĭ de lumină: o seară de voioşie în onoarea Copiluluĭ sărbătorit de lumea toată.

Iar în capătul săliĭ sunt ele, generoasele femeĭ bogate care se mîngăie mîngăind sărăcia copiilor, zimbesc oglindindu-şĭ mărinimia în ochiĭ micilor bolnavĭ, scînteietorĭ de lumina orbătoare. Au venit uniĭ purtaţĭ în braţe, alţiĭ în cîrjĭ, uniĭ şchiopătînd, alţiĭ sprijiniţĭ: dar feeria sereĭ de crăciun şi bucuria darurilor le infiripează mersul şi le dau o clipă mîndria că sunt teferĭ, că sunt marĭ, că sunt bogaţĭ, că cerul le dă darurĭ, că părinţiĭ le aduc jucăriĭ, că sunt şi eĭ ca toată lumea fericiţĭ în sara naştereĭ luĭ Crist, în legănarea celeĭ maĭ dulcĭ iluziĭ: iluzia de a fi alintaţĭ de o mamă.

Leandru.

Note literare

Şcoala primară rurală mixtă. „Arhimanditul Chiriac Neculaŭ" din com. Vînătorĭ jud. Neamţ 1895 de A. V. C; Piatra 1897, o broşură de 44 p.

Am primit broşura de maĭ sus cu un bileţel din partea Păr. Arhimandrit Chiriac Neculaŭ; îĭ mulţumesc de atenţiune, căcĭ de şi personal păr. Chiriac îmĭ e necunoscut, dar ca *mare Român* ce este, se cunoaşte de orĭ şi cine. Fapta păr. Arhimandrit Chiriac Neculaŭ vorbeşte de la sine. Din banul adunat cu privaţiunĭ de tot felul, Sf. sa a făcut o operă, de care şi-a legat numele neperitor şi a dat pildă şi altora. Sf. sa se poate asemăna cu drept cuvînt — de şi mic după puterĭ — cu marĭĭ noştri stîlpĭ aĭ bisericeĭ, care şi aicĭ ca şi peste munte, aŭ făcut marĭ şi însemnate lucrurĭ pentru *şcoală* şi *biserică*. Nu înjosim defel pe mariĭ susţinatorĭ aĭ culturiĭ romînestĭ, dacă punem pe păr. Chiriac Neculaŭ în coada listeĭ *sfinte* a nemuritorilor Veniamin, Nifon, Miron Romanul, Şaguna, Vancea, Bob, Major, etc. etc.

O naţiune are nevoe şi de marĭ ofrande pentru a merge înainte, şi dacă este ceva după care se cîntăreşte cultura într'un popor este după numărul donatorilor. O societate care ar fi compusă numaĭ din egoiştĭ şi interesaţĭ, n'ar merge; dînsa are nevoe şi de altruiştĭ. Păr. Chiriac Neculaŭ face parte din aceştia.

Broşura citată cuprinde toate actele fundaţiunĭ, din ele cetim că de unde părintele Chiriac Neculaŭ avea dorinţa de a restaura gropniţele M-reĭ Secul şi Neamţul, după modelul celor de la Pecersca, Kiew, a fost deturnat din gîndul săŭ de d-l C. V. Andrieş, prefectul jud. Neamţ şi a clădit şcoala din Vînătorĭ cu care a cheltuit peste 20,000 leĭ, şi pe care a înzestrat'o cu o frumoasă bibliotecă de cărţĭ romînestĭ.

Tot în această broşură cetim prea importanta cuvîntare, pe care părintele Narcis Creţulescu, a ţinut'o la inaugurarea, şcoaleĭ în ziua de 8 Oct. 1895, şi în care se face istoricul satuluĭ, şi a cetăţiĭ Neamţuluĭ.

Gh.

INFORMAŢII

— —

Printr'o scrisoare pe care am primit-o ierĭ, domnişoara doctor Elisa C. Bottez, ne arată că ştirea cu privire la numirea d-sale ca asistent pe lîngă catedra de medicină operatorie, este lipsită de temeiŭ.

Domnişoara doctor Bottez n'a cerut acest post, nicĭ n'a avut intenţiunea să-l ceară.

Am rectificat cu plăcere.

— —

Domnişoara Lucreţia Dimce, absolventă a şcoaleĭ profesionale, a plecat marţĭ seara la Paris, spre a urma cursurile scoaleĭ superioare speciale de subdirecţiunea doamneĭ Guerre.

Urăm tot succesul distinseĭ absolvente.

— —

D. George Mîrzescu a sosit în Iaşĭ şi a fost alaltăierĭ la clubul liberal, unde a stat 10 minute.

— Semne bune, i-a zis cine-va, luînd preeznţa sa la club, drept semn al împăcăreĭ elementelor liberale.

— Eu sunt liberal-naţional la Iaşĭ şi fac opoziţie d-luĭ Sturdza la Bucureştĭ —a respuns d. Mîrzescu.

Ingrată profesiune!

— —

In noaptea de 25 a. c. un foc a distrus o magasie de scindurĭ, situată 19 strada Arapu, în care se afla un depozit de băcăniĭ al luĭ Şaie Şreibman.

Focul s'a comunicat la o casă de alăturĭ şi a distrus cu desevărşire 4 odăĭ şi un antreŭ.

Soldatul Ciufu Gheorghe, care lucra la stîngerea foculuĭ, a căzut de pe o grîndă, rănindu-se uşor.

— —

O comisiune medicală compusă din domniĭ doctor Pastia, Ochs şi Blumenfeld au examinat alaltaierĭ starea sănătăţeĭ pruncucigaşeĭ Ida Harabagiu. La consultaţia medicală a asistat şi d. jude instructor I. Corjescu.

*

In dreptul feredeuluĭ Goldenthal s'a găsit lepădat un copil de sex masculin. Copilul a fost internat la *Maternitatea*.

— —

Joĭ seara a încetat din viaţă la Viena, Wichelm de Lindheim, şeful caseĭ Lindheim & Co. şi consul al Romînieĭ.

Moartea a provenit în urma uneĭ comoţiunĭ cerebrale. Lindheim, întrînd într'o cameră întunecoasă, a căzut cu capul pe podea şi isbitura i-a produs o comoţiune a creeruluĭ.

— —

Membriĭ secţiuneĭ Ligeĭ culturale au fost convocaţĭ pentru ierĭ, duminică, ora 2, spre a alege 5 membri, în locul celor demisionaţĭ.

Numaĭ vre-o 20 de membriĭ au răspuns la apelul comitetuluĭ. Au fost aleşĭ domniĭ: A. C. Cuza, arhimandritul Conon-Arămescu, Mihaĭ Ene şi studentul Tărăbuţă. Pentru al 5-lea loc a rămas ca preşidentul să aleagă între 2 studenţĭ ale căror candidaturĭ au fost puse.

— —

Instrucţiunea afacereĭ relativă la neregularităţele de compturĭ descoperite în condicele casieriei de la Şcoala Militară din localitate, ne putînd capata nicĭ un indiciŭ de culpabilitate în contra casieruluĭ, căpitanul Comănescu Dutza, şi pe de altă parte nereuşind a descoperi escrocul care a sustras cu atîta dibăcie, mandatul de zece miĭ leĭ, în chestiune, se va curma, după toate probabilităţile prin o ordonanţă de neurmărire şi afacerea va fi clasată.

— —

A doua zi după apariţia articoluluĭ Neo-colectivismul *«Independenţeĭ», articol scris de d. A. A. Bădăreŭ, ziarul domnuluĭ Galli s'a supărat pe noĭ şi ne-a suprimat schimbul.*

Dacă am inregistrat faptul acesta este că el dovedeşte că d. Bădăreŭ, a lovit just, cînd a tratat Independenţa *de gazetă colectivistă.*

— —

AVIS POŞTAL

Pentru inlesnirea distribuireĭ biletelor de felicitărĭ pentru anul noŭ, onor public este rugat a depune aceste bilete cel puţin cu 4 zile înainte, pentru ca transmiterea lor să nu sufere nicĭ o întîrziere.

Of. poştal Iaşĭ.

— —

Frăsinn Vasiliu, strada Seulescu, a incercat să se otrăvească, din pricina uneĭ certe pe care a avut-o cu ginerile ieĭ.

Surprinsă asupra faptuluĭ, soacra a fost impedicată de a-şĭ pune planul în executare.

— —

Serata de la d. dr. Bogdan

Originală şi interesantă în felul eĭ a fost serata oferită de d. şi d-na doctor Bogdan studenţimeĭ medicale care a respuns în număr mare amabileĭ invitaţiunĭ a profesoruluĭ universitar.

Saloanele luminate *a giorno* întrunind condiţiunile de artă şi comoditate au adăpostit marele număr de studente şi studenţĭ în mijlocul cărora a domnit cea maĭ deplină şi maĭ intimă bună dispoziţie.

In jurul ceaiuluĭ şi degustaţiilor s'a discutat, s'a glumit,—d. dr. Bogdan fiind un excelent *causeur*,—s'a făcut ştiinţă şi spirit—nu însă ştiinţă ocultă,—s'a vorbit de liga antialcoolică şi totuşĭ liqueurile n'au lipsit...

Studenţimea încîntată de afabilitatea d-neĭ şi a d-luĭ dr. Bogdan a primit cu deosebită plăcere promisiunea că serata a fost începutul uneĭ seriĭ.

Din parte-ne adăogăm că sistemul acesta uzitat de mult în marile centrurĭ universitare a fost inaugurat acum cîţĭva anĭ în capitală şi e lăudabilă iniţiativa d-luĭ profesor Bogdan.

— —

Aflăm că circulă cu persistenţă zvonul în capitală, că M. S. Regele, a chemat aseară la Palat pe d. D. Sturdza, şi i-ar fi impus o concentrare a tuturor elementelor liberale, informîndu-l că în caz conĭ trar este hotărît de a se adresa d-lu-L. Catargiŭ, pentru a reduce liniştea în ţară şi împacarea printre liberalĭ:

— —

Crăciunul la spitalul de copiĭ

Una din cele maĭ minunate aşezeminte de binefacere este fără îndoială spitalul de copiĭ «Caritatea», operă a unor suflete în adevăr caritabile şi care astă-zĭ se susţine în bună parte graţie zeluluĭ neobosit al principeseĭ Aglaia Moruzi, *Furnica* după cum îĭ zic cunoscătoriĭ, pentru sîrguinţa cu care *strînge* pentru spital.

Tradiţională la spitalul «Carităţiĭ» e şi serbarea *Pomuluĭ de Crăciun*, obiceiu german dar nu maĭ puţin poietic, cu deosebire cînd se practică într'un chip atît de admirabil şi de filantropic. Un mic... accident indispusese de astă dată pe organizatoarele festivităţiĭ—în frunte cu d-na *Vlădoianu*—de oare-ce se anunţase că principesa care plecase la Bucureştĭ nu va putea asista la serbare. In momentul însă cînd administraţia compusă din simpaticul intendent Nedelski şi secretarul *Vrabie* se pregătea se expedieze principeseĭ o telegramă de mulţămire şi regrete, iniţiatoarea devotată îşĭ făcu apariţia la spital spre bucuria tuturor.

Serbarea pomuluĭ avu loc la ora 5 p. m. şi ca în toţĭ aniĭ miciĭ bolnavĭ primiră din mîna d-neĭ Moruzzi darurĭ, lucrate de d-sa însăşĭ, o bună parte, haine şi jucăriĭ în timp ce „Pomul" scînteia de luminĭ.

Serbarea s'a încheiat cu un splendid banchet al căruĭ suflet fu spiritualul intendent al «Carităţiĭ». Oaspeţiĭ erau: principesa Moruzzi, d-nele Vlădoianu şi dr. Russ, d-rele Rosetti şi Cimara, toate devotate ajutoare ale d-neĭ Moruzzi în susţinerea spitaluluĭ. Eminentul dr. Russ, epitrop şi continuator al opereĭ bătrînuluĭ dr. Russ, d-rul Immerwohl medicul spitaluluĭ, internul doctorand Glücksman, d. Spacu, membru în consiliul de administraţie, Vrabie secretar—intendentul d. Nedelski, ambiĭ de o perfectă bonhomie şi din partea «preseĭ» acel care scrie rîndurile acestea.

— —

Bandiţĭ ruşĭ în Moldova.

Paza graniţelor noastre dinspre Rusia — în condiţiile actuale — este cu totul iluzorie.

Bande întregĭ de dezertorĭ ruşĭ trec Prutul, în bărcĭ, şi devastează judeţele limitrofe.

Furturĭ de vite se înregistrează zilnic Maĭ zilele trecute, o bandă întreagă de hoţĭ. maĭ toţĭ dezertorĭ ruşĭ, a fost prinsă în judeţul Fălciu.

Capul bandeĭ, un oare care Efimov, a fost şi el arestat de potera organizată pentru prinderea eĭ.

Acum, o altă bandă de hoţĭ, compusă tot din dezertorĭ ruşĭ, a devastat biserica din Rădiu-Tatar din judeţul Iaşĭ, furînd maĭ Multe icoane şi alte obiecte sfinte, de mare valoare.

Banda, cu întreaga eĭ pradă, a trecut Prutul, punîndu-se la adăpost dincolo de linia graniţeĭ noastre.

De asemenea, ni se semnalează prădăciunĭ, comise tot de hoţĭ veniţĭ de peste Prut, şi în judeţele Dorohoiŭ, Botoşanĭ şi Covurluĭ, spune «Epoca».

***

Locuitoriĭ din districtele mărginaşe trăiesc într'o adevărată teroare, ca în tristele vremurĭ ale invaziunilor barbare. Eĭ nu maĭ aŭ siguranţă în ziua de mîine: din pricina slabeĭ privighierĭ a autorităţilor, avutul şi viaţa lor şi a familiilor lor sunt la discreţia *bandiţilor blonzĭ*.

Ca odinioară Normanziĭ, aceştĭ nouĭ barbarĭ sosesc în şeicĭ saŭ înnot,—cînd vremea permite,—acum trecînd Prutul, cu piciorul, pe ghiaţă. După ce pradă şi pustiesc tot ce întîlnesc în calea lor, bandiţiĭ se reîntorc înapoĭ, ducînd cu dînşiĭ prădăciunele lor.

Cerem d-luĭ ministru de războiŭ să ia măsurĭ pentru întărirea pazeĭ graniţelor. Reforma proiectată de d-sa, în această privinţă, se face a fi prea mult aşteptată şi populaţiunea suferă.

Măsurĭ urgente se impun, dacă nu vroim ca judeţele de pe linia Prutuluĭ să se depopuleze.

Spunem aceasta, pentru că deja mulţĭ locuitorĭ din satele mărginaşe aŭ manifestat intenţia de a se strămuta în alte localităţĭ, de frica bandelor de hoţĭ.

— —

Membriĭ ospitaluluĭ israelit din localitate s'aŭ întrunit ierĭ după amează în sala societăţeĭ de gimnastică, 4 strada Gînduluĭ, şi aŭ votat proiectul de statut presintat de actuala administraţie a spitaluluĭ.

In tot timpul desbaterilor poliţia era represintată prin un sub-comisar. Inovaţia aceasta ie sensaţională.

— —

Ni se scrie din Roman că în curînd se va da acolo o serată dansantă în folosul copiilor sărmanĭ din localitate.

Iniţiatoarea acestuĭ bal filantropic este doamna Ecaterina maior Panu.

FOIŢA ZIARULUI „OPINIA"

51)

PARIS

de

EMILE ZOLA

CARTEA A DOUA

I.

La rîndul lor ochiĭ preotuluĭ se muiaŭ. Ceĭ doĭ fraţĭ în mijlocul aceste linişti a acesteĭ marĭ satisfacţiĭ după emoţiunĭ atît de violente, eraŭ cuprinşĭ de farmec nespus că se regăsesc în chipul acesta în casa copilărieĭ lor. Aicĭ le muriseră tatăl şi mama, tatăl într'un mod tragic trăsnit de o explosie de laborator, mama foarte credincioasă, murise ca o adevărată sfîntă; şi tot aicĭ acuma Petru îngrija pe Guillaume. Toate întîmplările neprevăzute ale întîlnireĭ lor, catastrofa înfricoşată de care eraŭ cutremuraţĭ, partea misterioasă a lucrurilor, care rămăsese neesplicate între eĭ, totul îĭ mişcaŭ, îĭ tulburau. In reunirea lor tragică, după un timp atît de lung de vieaţă separată, amintirele comune se deşteptau, bătrîna casă le vorbea de copilăria lor, de părinţiĭ dispăruţĭ, de zilele îndepartate în care iubise şi suferise.

Grădina de sub fereastă, acuma îngheţată, plină de soare altă-dată, resună de jocurile lor. La stînga se găsea laboratorul, o odaie mare, în care tatăl lor îĭ învăţase se citească. La dreapta în sala de mîncare, revedeau pe mama lor tăindu-le feliĭ de pîne, atît de blîndă în cucernicia credinţeĭ eĭ. Şi senzaţia că acum erau singurĭ sub lumina palidă a lampeĭ, în tăcerea adîncă şi mută a grădineĭ, a caseĭ, a întreguluĭ trecut îĭ umplea de o emoţiune extraordinară, amestecată în o amărăciune nesfîrşită.

Ar fi vroit sa vorbească, să se destăinuiască unul altuia. Dar ce să-şĭ spuie? Cu toate că mîinile le rămaseră strîns legate, nu-ĭ separa oare cea maĭ netrecută din prăpastie? Cel puţin aşa credeau eĭ. Guillaume avea convingerea că Petru era un sfînt, un preot al credinţeĭ celeĭ maĭ solide, fără nicĭ o îndoială, că nu avea nimic comun cu dînsul, nicĭ în ideĭ, nicĭ în practica existenţeĭ.

O lovitură de secure îĭ despărţise, aşa că părea că locuiaŭ două lumĭ deosebite. Şi în acelaş chip Petru îşĭ închipuia pe Guillaume ca pe un declasat, cu o conduită necorectă, neluînd de nevastă pe femeea de la care avusese treĭ copiĭ şi acuma gata să se însoare cu o fată prea tînără, căzută nu se ştie de unde. Pe lîngă acestea dînsul avea ideile exaltate de savant şi de revoluţionar care era negarea intreguluĭ, violenţele cele maĭ periculoase eraŭ primite, provocate poate, era în fond monstrul nehotărît al anarhieĭ. In cazul acesta pe ce teren s'ar fi putut face înţălegerea, din moment ce fie-care din ceĭ doĭ fraţĭ îşĭ păstra prejudecata despre celalt, îl vedea pe margina opusă a prapastieĭ fără ca vre-o punte să poată fi aruncată între eĭ? Şi singurĭ, sermanele lor inimĭ suspinaŭ de dragostea frăţească perdută.

Petru ştia ca Guillaume fusese în pericol de a fi compromis într'o afacere anarhistă. Nu-ĭ punea, pentru aceasta, nicĭ o întrebare. Dar nu putea să se împedece de a gîndi că nu s'ar fi ascuns uşa, dacă n'ar fi avut frică să fie arestat ca complice. Complicele luĭ Salvat, era aşa dar adevărat? Petru nu ştia ce să creadă, căcĭ pentru a-şĭ forma opinia n'avea de cît cuvintele spuse de fratele săŭ după atentat, strigătul prin care acuza pe Salvat că-ĭ furase un cartuş, precum şi actul că s'a aruncat atît de vitejeşte sub bolta otelului Duvillard, pentru a stinge fitilul. Insă cîte neînţelesurĭ încă! şi dacă 'ĭ s'ar fi furat un cartuş din explosivul acela înfricoşat, însamnă că el le fabrică şi avea de acelea la dînsul?

Fără îndoială, cu primul rănit, chiar dacă n'ar fi complice, nu putură să facă alt-ceva de cît să dispară, căcĭ dacă ar fi fost găsit acolo cu mîna sîngerată, n'ar fi convins pe nimenĭ despre inocenţa luĭ. Cu toate acestea însă, vălul era prea gros, crima părea posibilă, era o întîmplare înfricoşată.

Guillaume trebui să ghicească, din tremurătura mîneĭ umede a fratelui săŭ, puţin din sfîrşirea în care cădea această fiinţă sarmană, deja lovită de îndoială şi pe care o sfîrşa catastrofa. Mormîntul era gol, cenuşa chiar fusese măturată.

— Sermanul meŭ Petru, reluă el încetişor, iartă-mĭ dacă nu-ţĭ spun nimic. Nu pot să-ţĭ spun nimic.... Şi apoĭ la ce bun să-ţĭ spun? Nu ne vom înţelege.... Să nu ne spunem nimica, să nu gustăm de cît bucuria de a fi împreună, şi orĭ ce-ar fi să ne iubim mereŭ.

Petru rîdică ochiĭ şi mult timp privirile le remase ţintite unul asupra altuia.

(Va urma)

Un discurs

La inmormîntarea părinteluĭ Gh. Grigoriu, pensionar, d, N. D, Arbore, institutor, a ţinut următoarea cuvîntare funebră:

Jalnică adunare!

Tristă ocazie mi se presintă astă-zĭ, ca să deplîng, împreună cu D-voastră, perderea celuĭ maĭ scump părinte de familie şi al celuĭ maĭ intim amic al meŭ. Scump părinte de familie; căcĭ s'a jertfit toată viaţa sa munceĭ obositoare de institutor, ca să întreţină numeroasa sa familie şi să deie creştere fiilor şi fiicelor sale spre a le putea asigura un traiŭ bun şi fericit. Imbulzala cea mare ce este astă-zĭ cître o instrucţiune maĭ superioară, afluenţa mare cître funcţiunĭ, lupta grea pentru asigurarea existenţeĭ, aŭ cauzat multă amărăciune şi nemulţumire sufletească acestuĭ scump părinte, fiind că acum, la bătrîneţe, vedea din zi în zi şi din minut în minut, că închizînd ochiĭ, va lăsa în urma sa treĭ fete care încă n'aŭ o existenţă asigurată.

Nu şi-a exprimat în dese rîndurĭ această nemulţumire, dar eu cel puţin tot deauna am avut ocaziunea să pot ceti această amărăciune în adîncul sufletuluĭ seŭ. Iată dar de ce nu putem de cît să plîngem pe părintele Iorgu Griguriu, care a avut nefericirea să-şĭ vadă încununată munca şi lupta sa în viaţă cu aşa mic succes.

Aşĭ putea să descriŭ în colorĭ încă maĭ negre, ce durere! ce jale! ce amărăciune! ce loc gol! lasă acest scump părinte, şi cît de mult va fi pomenit numele său în orele de restriste şi suferinţe ale celor ce rămîn; dar nu fac aceasta, căcĭ e păcat să maĭ curgă astăzĭ atît de multe lacrimĭ din partea iubitelor sale fiice şi a iubiţilor săĭ fiiĭ, ştiind că lor le remîne destul timp pentru aceasta, orĭ de cîte orĭ îşĭ vor reaminti de dragostea sa părintească, de caracterul seŭ blînd, bun şi afabil şi de mulţumirea sufletească cu care împărţea bunul seŭ cu eĭ.

Părintele Iorgu Grigoriu s'a născut la anul 1831, a primit instrucţiunea în Seminariul Veniamin, Socola, şi terminînd studiul în anul 1857 s'a căsătorit cu fiica venerabiluluĭ preot Savinescu din Iaşĭ; iar la anul 1860 Septembre în 24, el şi soţia sa au fost numiţĭ institutorĭ în Trg. Neamţĭ, cea întăiŭ şcoală de fete deschisă în acest tîrg, permutat în urmă în P. Neamţ, a servit pînă în anul 1891, cînd a trecut la pensie. In tîrgu-Neamţ am avut ocaziunea să cunosc pe părintele Iorgu şi ca copil şi ca coleg, fiind că am servit cîţi-va anĭ împreună la şcoala de băeţĭ No. 2 din Trg. Neamţ.

Orĭ-care din noĭ s'ar simţi prea mult mîndru dacă ar ajunge să cucerească în localitatea în care trăim atîta simpatie cît cucerise părintele Iorgu în Neamţ şi în urmă în Piatra Neamţ, care are ca suvenir mormîntul scumpeĭ sale soţiĭ. Nu scia de cît a stima. Şi de ce oare nu scia să vorbească de reŭ, să pricinuiască cui-va vre-o supărare—ci totdeauna cu vorba dulce, cu ţinuta impunătoare, cu privirea afabilă şi cu inima sa bună, făcea să fie îmbrăţişat, bine primit, iubit şi stimat de toţĭ, aşa că, cine venea dintre străinĭ din altă localitate căuta să-ĭ cîştige cunoştinţa şi se simţea fericit c'a obţinut'o.

Cum vedeţĭ în societate a fost un membru model.

In şcoală ca institutor, cine poate să ştie maĭ bine de cît mine care am servit cu el. El a avut o dragoste deosebită să înveţe pe copiĭ cu blîndeţe, nejenîndu-se nicĭ odată de a se consulta cu colegiĭ săĭ pentru îmbunătăţirea metodeĭ sale şi aceasta tocmaĭ pentru că 'şĭ dădea seamă pe deplin de sacra chemare ce o are acel ce este însărcinat cu propagarea primilor cunoştinţĭ elementare elevilor, şi carĭ au a fi, basa cunoştinţilor maĭ superioare.

Scumpe părinte de familie! iubite prietene! te-am respectat ca pe un tată—văd că astăzĭ staĭ rece ca ghiaţa, nepăsător, nu maĭ aĭ nicĭ îndurare de lacrimele fiilor şi a familieĭ şi nicĭ nu simţĭ regretele adîncĭ ale prietinilor. Nu! Nu! Dar dacă este un D-zeŭ, dacă este un suflet care şi-a dat simţirea şi viaţa cît aĭ fost în mijlocul nostru şi a scumpeĭ tale familiĭ, cu sufletul tăŭ cel bun şi îndurător, cu vocea ta cea dulce pentru care te-au admirat totdeauna închinătorĭ, cînd serveaĭ luĭ D-zeŭ, roagă-te pentru familie, roagă-te în cer pentru fiiĭ şi fiicele tale, ca să înceteze suferinţa pentru ele şi cît vor avea de trăit în această lume să fie fericite şi norocite, pentru ca smulse din braţele nemulţămirilor să te pomenească cu bine. Iar noĭ, ceĭ adunaţĭ în jurul tăŭ pentru a te întovărăşi pînă la mormînt, îţĭ exprimăm din suflet cele maĭ adîncĭ regrete. D-zeŭ să te primească în ceata fericiţilor. Amin.

A sosit:

Almanach Hachette 1898

ediţia simplă şi complectă

La Librăria Nouă P. Iliescu & D. Grossu.

ULTIME INFORMAŢII

Lista persoanelor care roagă prieteniĭ şi cunoştinţele să cvnsidere ofranda în folosul săracilor din Iaşĭ ca expresiunea felicitărilor şi bunele urărĭ de anul noŭ.

D-na şi d. A. de Giers	20 leĭ
D-na şi d. D. Grecianu	20 »
D-na şi d. A. A. Bădăreŭ	20 »
D. André Bobroff	10 »
D-na şi d. dr. Emil Puşcariŭ	10 »
D-na şi d. Jean Diamandi	20 »
D. Grig. Buicliu (deputat)	10 »
D-na şi d. B. G. Ilutza farmacist	10 »
D-na şi d. G. S. Cristofor avocat	20 »
C. P. Constantiniu advocat	10 »
Gr. Cogălniceanu	20 »
D-na şi d. W. Humpel	20 »
Dr. V. Finkelştein	8 „
C. Andriescu, institutor	5 »
Lazăr Grecea »	4 »
D-l C. V. Buţureanu institutor	5 »
D-na şi d. Ioan E. Andoniu	5 »
D-na şi d-nul Gavril Musicescu	8 »
D. Louis Pogăcar, consul	20 »
Dim. Andreĭ-Fărcăşanu, avocat	5 »
D-na şi d. Andreĭ Vizanti	20 »
D. N. Culiano rector	10 »
D-ua şi d. M. Jora	10 »
D-na şi d. Gh. Ghibănescu	5 »
D. Eugeniu Frăteanu	2 »
D-na Ecaterina Mihail Galino	10 »
D-na şi d. doctor V. Negel	10 »
Princesa Aglaia Moziĭ	20 »
D-na şi d. G. Irimescu	15 »
D-na şi d. Paul Petit	5 »

Unul din ceĭ maĭ distinşĭ profesorĭ din localitate, bine voeşte a trimite Opinieĭ *spre publicare, treĭ articole—criticĭ asupra proiectuluĭ de lege privitor la reforma învăţămîntuluĭ, proiect elaborat de d. Spiru Haret.*

Primul articol va apare la 1 Ianuar.

Journal de Liège publică afacerea procesuluĭ d'intre d-şoara Elena Beldiman şi mama acesteea, contesa Balş.

Se ştie că procesul acesta care constă dintr'o cerere de alimente, este pendinte de secţia I-a a tribunaluluĭ Iaşĭ.

Un nou termin a fost sorocit pentru ziua de 3 Ianuarie 1898.

Amănuntele ziaruluĭ belgian sunt cunoscute toate lectorilor *Opinieĭ*, care a făcut din timp întreg istoricul procesuluĭ

Fără de intervenţia la vreme a domnuluĭ doctor Thiron maior şi profesor la facultatea noastră de medicină, sărbătorile crăciunuluĭ ar fi trecut în Iaşĭ în mijlocul asomanteĭ plictiselĭ de toate zilele.

Acest profesor, însă, căruia lumea medicală i datorează descoperirea febreĭ puerpurale la... bărbaţĭ, a poftit ierĭ publicul la o disertaţie asupra alcoolismuluĭ. De sigur că secetea a compromis maĭ puţin podgoriile, de cît ele aŭ rămas compromise de conferinţa savantuluĭ doctor.

Publicul a adormit ziua 'n amează mare şi preschimbarea teatruluĭ naţional în dormitor se datora efectelor.... anti-alcoolice ale doctoruluĭ.

Ceea ce a reuşit se zică pe ziua de ierĭ d. Thiron, ie considerabil. D. Thiron l'a făcut pe Bacchus să abdice şi a umplut locul vacant cu Neptun; d. Thiron s'a legat după aceea de madam Luther, de împăratul Alexandru, de Machedon, de „dama în chestie" şi de efectele alcoolicelor asupra *splineĭ.*

*

Dacă liga contra alcoolizmuluĭ se face solidară cu enormităţile pe carĭ conferinţarul (?) a îndrăznit să le debiteze, în faţa unuĭ public foarte restrîns de almintrelĭ—iată întrebarea la care cerem respuns de la d-niĭ A. D. Xenopol şi A. C. Cuza.

Preşedintele cercului militar aduce la cunoştinţa doamnelor şi domnilor, carĭ aŭ fost învitaţĭ la seratele cerculuĭ, că a doua serată va avea loc la 3 Ianuar 1898.

Începutul la 9 ore.

Primăria a încheiat astă-zĭ contract cu d. Armand Taubes, representantul societăţeĭ «Steaua Romînieĭ», pentru furnizarea a 200,000 litrurĭ petroleŭ.

Domniĭ G. Mîrzescu, Th. Rossetti, George Canănăŭ şi doctor Penescu — aŭ sosit în oraş.

Doamna Penescu, soţia prefectuluĭ poliţieĭ, a dat naştere uneĭ fetiţe.

Curierul conservator din Galaţĭ a descoperit un mijloc ingenios de a face economie de redactorĭ saŭ de a-şĭ asigura colaboratorĭ contra surmenajuluĭ.

Acest ziar a reprodus un articol al amiculuĭ nostru d. Ghibănescu intitulat „opt şi cu a brînzeĭ nouă" — şi nu numaĭ că n'a citat sursa, dar a schimbat chiar semnătura pusă în josul aceluĭ articol. Pentru aşa originalitate pe spetele altora — foarte mulţumim gazeteĭ din tîrgul bătrînuluĭ Danubiu.

Pentru prima dată se face o distincţiune osebită limbeĭ Romîne.

Societatea de linguistică din Paris, prin secretarul ieĭ, d. Michel Breal, unul din ceĭ maĭ marĭ filologĭ aĭ Franţeĭ, anunţă că societatea va decerna, în anul 1901, un premiŭ de *1009 leĭ*, **pentru cel maĭ bun uvraj** *tipărit*. **Obiectul cărţeĭ vor fi gramatica, dicţionarul, originele, istoria** *limbelor romanice* **în general şi a** limbeĭ romîne **în particular.**

*

Autorul va putea aparţine orĭ şi căreĭ naţionalităţĭ şi va putea fi saŭ nu, membru al societăţeĭ de linguistică.

*

Numaĭ cărţile carĭ vor fi scrise în limba francesă, latină, *saŭ* **romînă.**

Autoriĭ vor remite presidentuluĭ cel puţin două exemplare din uvragiul lor —înainte de 31 decembre 1900.

Falimentul comunal.

Primăria a ajuns în halul neguţitorilor carĭ nu pot rezista stagnaţieĭ. Osebirea constă însă în acea că stagnaţia neguţitoruluĭ capătă la comună *porecla* **de destrăbălare.**

Dovadă: primăria a contractat de la casa de consemnaţiunĭ un împrumut de 800,000 leĭ, pe care debitorul urma să-l achite în rate de cîte 33000 leĭ. O asemenea rată trebuia achitată în decembre, dar din cauza „stagnaţieĭ" primăria a cerut un termin de graţie de 2 lunĭ.

Graţia a fost în totdeauna preludiul falimentuluĭ.

Consiliul comunal va fi convocat în sesiune ordinară în primele zile ale luneĭ Ianuar.

Administraţia va pune în desbatere propunerea domnilor Livadidi-Filipescu, revizuirea listelor electorale şi o serie de alte chestiunĭ fără importanţă.

Sesiunea promite totuşĭ a fi foarte interesantă, prin o serie de interpelărĭ ce se anunţă.

Din Focşanĭ ni se comunică că comitetul ligeĭ cullurale de acolo a ţinut ierĭ o întrunire publică, la care aŭ luat cuvîntul şi domniĭ Brăeseu şi Tărăbuţă, studenţĭ din Iaşĭ.

*

Tot din Focşanĭ ni se vesteşte decesut luĭ P. Tufelcică, locot. colonel în retragere, fost senator şi membru al partiduluĭ conservator.

Afiăm că ministrul de războiŭ, printr'un ordin circular a interzis cu devăr şire tuturor şefilor de regimente de a nu maĭ da escorte de soldaţĭ pentru transferarea arestanţilor, remănînd ca acest serviciu să fie executat numaĭ de jandarmiĭ ruralĭ după cum sînt obligaţĭ prin regulamentul jandarmerieĭ.

Ce ie cu criza?

(Scrisoare din capitală)

Bucureştĭ, 28 Decembre.

Demisiunea d-luĭ Djuvara.—Despre remaniare.—Respunsul d-luĭ Costinescu.—Audienţele de la palat.—Soluţiunea.

Mi-am luat sarcina foarte grea, de a întreţinea pe cetitorĭ «Opinieĭ» despre ce se zice la Bucureştĭ de politică şi în special de aşa zisa criză ministerială din zilele aceste.

Sarcina este grea, pentru că cetitorĭ «Opinieĭ» nu-s cetitorĭ din capitală, pe cari-ĭ amăgeştĭ şi-ĭ interesezĭ cu te mirĭ ce. Cetitorĭ din Iaşĭ sunt oamenĭ foarte dificilĭ. Cer lucrurĭ interesante, care în acelaş timp să se apropie cît se poate maĭ mult de exactul adevăr. Cum să spuĭ astfel de lucrurĭ, cînd e vorba de conjecturĭ asupra ce aŭ de gînd să facă liberalĭ, oamenĭ în a cărora politică nu se găseşte nicĭ un fir conducător de care să te ajuţĭ în luminarea diferitelor ipoteze puse în circulaţie?

***

Ca punct de plecare, pot să vă spun că încă nu e sigur că ministerul de justiţie este vacant. In adevăr d. Djuvara şi-a dat demisia. Fiind că d-sa nu prea e om serios şi nicĭ motivele demisieĭ nu sunt din acele care îĭ fac imposibilă conlucrarea cu d. Sturdza şi ceilalţĭ colegĭ, e foarte posibil ca să continue a fi ministru.

Chiar dacă demisia ar fi serioasă, încă d. Sturdza are destule mijloace să facă pe d. Djuvara să-şĭ retragă demisia, dacă această demisie ar putea aduce prea mare zdruncinare în rîndurile actualuluĭ guvern.

***

Pentru moment nu poate fi vorba de o largă remaniare. D. Sturdza se teme de orĭ ce delocare serioasă a trupelor, cum s'ar întîmpla de sigur într'o remaniare cu prea multe elemente nouă. Apoĭ nicĭ n'ar avea cu cine face această remaniare. D. Stătescu nu voeşte să intre în minister şi este maĭ mult de cît orĭ cînd partizanul retragereĭ partiduluĭ de la putere.

Ceĭ de la „Drapelul", cel puţin elementele care însamnă ceva în politică, asemenea nu sunt dispuşĭ a-ĭ da concursul. Aceştia sunt furioşĭ pe d. Sturdza, de felul cum i-a tratat, cercînd să i fure în mod individual prin corupere. Or cîte s'aŭ spus, adevărul este că de la deschiderea parlamentuluĭ d. Sturdza, nicĭ o dată n'a tratat cu ceĭ de la «Drapelul» ca cu o grupare. A cercat să sfarme gruparea: pe uniĭ calomniindu-ĭ către tovarăşĭ, însinuînd fel de fel de explicărĭ asupra atitudineĭ acestora, pe alţiĭ promiţîndu-le fel de fel de avantaje, pe alţiĭ făcînd să le treacă pe dinainte perspectiva portofoliilor ministeriale. Pînă şi asupra d-luĭ Emil Costinescu, sufletul de la «Drapelul» s'aŭ făcut cercărĭ, dacă nu de a-l rupe de grup, cel puţin de a-l face să primească o demnitate, care ar fi ridicat mult din credinţa în independenţa şi puritanismul grupuluĭ. D.lui Emil Costinescu i s'a propus „comisariatul general a Romînieĭ la Expoziţia din Paris» cu credite aproape la discreţie şi cu perspectiva de a deveni o personalitate europeană.

***

La toate aceste propunerĭ d. Costinescu a răspuns printr' un hohot de rîs, care a deconcertat de la început pe d. Stolojan, samsarul *onest* al guvernuluĭ, şi a făcut ca d. Costinescu să vadă de ce mijloace sunt capabilĭ să se servească amiciĭ d/luĭ Sturdza şi decĭ aŭ luat măsurĭ în consecinţă ca să nu se întîmple tradărĭ în sinul grupăreĭ. D. Aurelian şi cîţi-va alţĭ maĭ slabĭ de înger, s'au angajat formal, să se supue absolut la hotărîrea majorităţeĭ grupuluĭ.

Aceasta ne explică pentru ce în ultimul număr al «Drapeluluĭ» găsim la pagina I-a ca articol de fond chestia chineză ceea ce însamnă că, faţă cu zgomotele de criză uniĭ membriĭ aĭ redacţieĭ nu ştiu ce atitudine să iee, iară la pagina a III ierĭ răspuns foarte verde la adresa «Dreptăţeĭ» care vorbea de împacarea «*unor drapoliştĭ*» cu guvernul.

***

Este multă probabilitate că drapeliştiĭ vor perzista în atitudinea de la pagina a 3-a a foaeĭ lor.

La aceasta va contribui cu mult, cele ce aŭ transpirat din audienţele de la palat cu ocazia serbătorilor. Regele s'a arătat foarte îngrijit pentru primăvară din două motive: 1) Situaţiunea în Austria, 2) situaţiunea din Serbia, unde ex-regele Milan a revenit din nou pe scenă, pentru că tînărul rege Alexandru e grav bolnav, de scurgerea măduveĭ spinăreĭ.

***

In astfel de împrejurărĭ orĭ Sturza împacă pe disidenţĭ, orĭ va trebui să facă loc conservatorilor. Drapeliştiĭ vor exploata de sigur, în profitul grupăriĭ lor, această situaţiune.

D. Sturza nu va lasa decĭ pe d. Djuvara să plece de cît cînd va fi sigur de concursul drapeliştilor sau de afirmarea grupuluĭ lor, ambele ipoteze tot atît de greŭ de realizat în situaţia actuală de lucrurĭ.

***

D. Emil Costinescu se află pentru moment la Tarcăŭ (Peatru N.) in Moldova. La întoarcerea sa care se va întîmpla cel maĭ tărziu Marţĭ dimineaţa, grupul de la „Drapelul" va ţine o conferinţă asupra crizeĭ ministeriale.

Andries

Crima de la Protopopu

In ziua de 23 a. c. o crimă a fost făptuită în cotuna Protopopu, comuna Belceştĭ, judeţul Iaşĭ.

Lipovanul Leon Ivanov, arendaşul iazuluĭ Urzicanĭ, de pe moşia Onestĭ, a angajat pe săteanul Vasile a Cehaieĭ zis şiBumbu, să-ĭ conducă o căruţă cu peşte, pe care urma să-l vîndă în sat.

Reîntorşĭ de la vînzare, arendaşul şi locuitorul s'aŭ oprit la cîrciuma din cotuna Protopopu. Arendaşul, întinzîndu-se la beţie, Vasile 'l invită să meargă a casă. De aci se născu ceartă între lipovan şi sătean. Acesta părăsi cîrciuma şi merse să stee de vorbă cŭ fiul săŭ, Gheorghe, care făcea strajă în sat.

Pe cînd ambiĭ şedeaŭ de vorbă, lipovanul sosi de o dată şi trase o palmă luĭ Vasile. Acesta căzu la pămînt. Lipovanul alungă băetul şi trase asupra luĭ şi un foc de revolver, fără a-l lovi.

Fiul săteanuluĭ văzind că tatăl-seŭ nu maĭ vine acasă, merse la Protopopu împreună cu alţĭ 2 sătenĭ şi, la locul de lîngă cărciumă, găsiră pe Vasile a Cehaieĭ, împuşcat la cap, scăldat în sînge.

Puţine ceasurĭ maĭ tărziu, săteanul, *a* sucombat.

„Varietăţĭ"

In mijlocul tradiţionalelor şi obligatoarelor melodrame de Crăciun—ca să nu pomenim de farsa anostă jucată de doctorul Thiron adoua zi de Crăciun, trupa de varietăţĭ din capitală a adus o notă amuzantă Iaşuluĭ posomorît.

Puţin numeroasă dar bine alcătuită trupa de bulevard conţine elemente artistice de adevărată valoare artistică şi vom cita cu plăcere numele creoleĭ *Kara*, o simpatică apariţie care a cucerit simpatiĭ generale,

Uniĭ pretind chiar că e în această privinţă, o rivală a steleĭ—Blanche Lescaut —o frumoasă figură de Lescaut dar *blanche* nu maĭ puţin în contrast cu neagra eĭ rivală.

Hilaris— a stîrnit o hilaritate enormă deşi s'a abătut puţin—foarte puţin —de la *decenţa* anunţată pe afipte.

Perechea *Les Gabriel*, cu un program amuzant, au fost aplaudaţĭ în tustrele serile cu un succes crescînd. Astă seară ultima representaţie în beneficiul simpaticeĭ Blanche Lescaut.

Pentru feeria *Zîna Zînelor* sau *Castelul fermecat* se fac marĭ pregătirĭ la teatrul naţional.

O delapidare de 10,000 leĭ

Corespondentul nostru din Paşcanĭ ne comunică că D. Bercu Weissman, *comptabilul mareluĭ depozit de cherestea al d-luĭ I. Kerţel a delapidat suma de 10 miĭ leĭ, prin sustragerea maĭ multor mandate.*

Delapidatorul a fast arestat.

D. Maior doctor C. Miclescu, şeful clinicеĭ de ochĭ de la Frumoasa, a fost permutat la Roman. La Iaşĭ va fi transferat d. căpitan doctor Răineceanu din Bucureştĭ.

D. doctor Miclescu lasă multe regrete în Iaşĭ, unde s'a distins ca operator de bolĭ de ochĭ.

Inspectorul jandarmerieĭ rurale, d. maior Dimitriu, a plecat ierĭ la Huşĭ spre a presida comisiunea disciplînară, convocată în scopul de a judeca doĭ jandarmĭ, acuzaţĭ că ar fi uşurat evadarea unuĭ criminal.

Ecourĭ judiciare.

D. P. Niţescu a făcut apel contra sentinţeĭ în procesul Vuros-Neculcea.

*

Contesa Eliza Balş a citat ca martorĭ în procesul cu fiica sa, d-şoara Elena Beldîman, pe d-şoara Eliza Camper, Colonia, Kasinostrasse 4; d. Al. Ghica Bragadiru, ministru plenipotenţiar în Bulgaria, la Sofia şi pe d-şoara Mère Zelig, superioara institutuluĭ Sacré Coeur, Iaşĭ.

Dacă tribunalul va admite pe ceĭ d'întăiu doĭ martorĭ, procesul va trăgăna cel puţin 6 lunĭ încă, pînă la isprăvirea lucrărilor comisiunelor rogatoriĭ.

Crima din Fălticenĭ

In urma minuţioaselor cercetărĭ făcute cu multă pricepere de jandarmiĭ companieĭ *Suceava*, pentru aflarea criminalilor, carĭ au asasinat pe nefericitul notar *Vasile Dabija*, din comuna Drăgăneştĭ, autoriĭ acesteĭ înfiorătoare crime au fost descoperiţĭ de jandarmul Colonaş Gh., în crîşma d-luĭ Bercu Lanman unde chefuiau zdravăn cu femeĭ şi lăutarĭ.

Criminaliĭ nu sînt după cum se bănuiau, doĭ ţăranĭ, ci primarul comuneĭ Drăgăneştĭ *Costache Constantiniu*, din preună cu ajutorul săŭ *Petrea Pienescu.*

Ambiĭ au fost imediat arestaţĭ, puşĭ în lanţurĭ şi conduşĭ sub escorta a 3 jandarmĭ, în arestul judeţian din Fălticenĭ.

Astă-zĭ uliima representaţie a trupeĭ de varietăţĭ.

După cererea generală *domnişoara Lescaut va cînta* şansonete picante.

ULTIMA ORĂ

TELEGRAME

(Serviciul special al Opinieĭ*).*

Criza din guvern

Bucureştĭ, 29/XII

O consfătuire politică, la care s'a discutat asupra împăcăreĭ cu guvernul, a avut loc ierĭ la ora 5, în casele fostuluĭ ministru Porumbaru. Numaĭ cîţi-va aurelianiştĭ aŭ luat parte la acea consfătuire.

Astă-zĭ se întrunesc, în acelaşĭ scop, toţĭ membriĭ grupăreĭ de la *Drapelul.*

Bucureştĭ, 29/XII.

D. Emil Costinescu, care plecase la fabrica sa de la Tercău în Piatra-N., a fost telegrafic chemat şi a sosit astă-zĭ în capitală.

Bucureştĭ, 29/XII

Demisia ministruluĭ de justiţie, d. Djuvara, începe a fi considerată ca foarte serioasă.

D. Stătescu stărue pe lîngă d. Djuvara ca să nu revie asupra demisiuneĭ.

CĂRŢĬ DE VIZITĂ şi orĭ ce lucrărĭ tipografice se pot efectua la tipografia «DACIA» care e înzestrată cu *caracterile cele maĭ moderne.*

Comandele se primesc atît la tipografia str. Golia No. 42 (Grădina Chateaux aux fleurs) cît şi la Librăria Nouă P. Iliescu & D. Grossu.

Comandele din provincie se esecută prompt şi se trimit cu poşta în timpul cel maĭ scurt.

FARMACIA „la Paracelsius"

LEON PAPP

47, strada Anast. Panu

Este în totdeauna aprovizionată cu materialele cele maĭ nouĭ, ape minerale speciale, indigene şi străine.

A APĂRUT
Calendarul DACIA
PE ANUL 1898
SUB DIRECŢIUNEA D-LUĬ
I. L. CARAGIALE

Cuprinsul bogat al Calendarului „DACIA“, *întrece în artă şi bucăţi literare, tot ce a apărut pînă acum. Vederile principale ale Iaşului, redate în admirabile clişee, sunt, în adevĕr, adevărate capo d'opere — iar în partea literară. unde sunt publicate Nuvele, Poveşti, Poesiĭ etc. — şi-aŭ dat întîlnire toate penele de elită ale literatureĭ.*

Preţul unuĭ exemplar pe hîrtie velină 1 leŭ 25; pe hîrtie de lux 2 leĭ 50.

Depositul general la Tipografia „DACIA“ strada Golia 42. De vînzare se găseşte la principalele librăriĭ din ţară.

Agenţia Teatrală

28—Str. Lăpuşneanu—28

Primeşte abonamente, anunciurĭ şi orĭ-ce soiŭ de publicaţiunĭ pentru ziarul *„L'Indépendance Roumaine“* şi revistele *„La Grande Toilette des Dames“*, *„Les petites Gravures“* şi *„La Confection“*.

Emite *bilete de Wagons-Lits* pentru ţară şi străinatate şi *bilete Circulare* pe toate liniile ferate ale Europeĭ şi toate combinaţile uzitatei

De vînzare via fosta Mantu Daraban, casa bună de locuit, 5 pogóne vie etc. situată la soşaua Buciumĭ departare de 4 chilometre de Iaşĭ

A se adressa la D-l avocat Bădărău

D. S. IONESCU

FRISER - PARFUMER

Iaşĭ, No. 30, Strada Golia No. 30.

MARE ASORTIMENT DE PARFUMERII

NEGRITINĂ ŞI FLAVULINĂ

(tinctură pentru colorat părul)

APA DE CHININĂ

preparaţiune proprie, remediu sigur contra mătreţeĭ

1 LEU FLACONUL

LIBRARIA şi PAPETERIA
TH. P. MAXIMOVICĬ

IAŞI. — Str. GOLIA No. 54.

Recomandă bogatul seu asortiment în **articole de şcoală, articole de birou, hărtie de poştă în cutiĭ**, colorată şi fantazie în diferite formate, **articole de pictură**, boele aquarele, pensoane, palete, pănză şi cele necesare la studiu pentru scolarĭ.

Cărţĭ pentru premiĭ.

Farmacia Andreĭ Cruceanu

din

TĂRGU-NEAMŢ

Subsemnatul am onoare a inştiinţa pe onorabilul Public, care este hotărît a visita în timpul vereĭ oraşul Tărgu-Neamţ, renumitele băĭ de la oglinzĭ, sau splendidele locurĭ de vară din împrejuirimile oraşuluĭ Tg.-Neamţ, că din luna Ianuarie a. c. am luat în posesie Farmacia din acest oraş şi că n'am cruţat muncă nicĭ banĭ pentru a o rîdica la nivelul farmaciilor celor maĭ moderne, înzestrînd'o tot odată în belşug cu din toate necesare; aducînd pe lîngă un deposit mare de drogherie, preparate străine, articole de cautciuc, săpunerie, parfumerie, Eau de cologne, etc. etc., şi un mare deposit de ape minerale din ţară şi străintate direct de la Surse...

Ast-fel că sunt în posibilitate de a servi pe onorabiliĭ visitatorĭ, cu din toate ce se atinge de branşa mea de farmacist.

CU STIMĂ

Andreĭ Crucianu

Pour avoir de la Véritable Eau de Vichy

La vogue si justement méritée de l'eau de Vichy dans notre pays a suscité de nombreuses imitations qu'on cherche a lui substituer. Pour être cetrain d'avoir de l'eau de Vichy naturelle et authentique, il faut toujours reclamer l'une des trois sources qui appartiennent á l'Etat français: *Vichy-Célestins, Vichy-Hôpital* ou *Vichy-Grande-Grille.* L'eau de ces sources, embouteillée, sous le contrôle et la garantie de l'Etat français, se conserve parfaitement, sans perdre de ses qualités par le transport. Exigez donc toujours l'un des noms: *Célestins, Hôpital* ou *Grande-Grille* imprimés en lettres blanches sur fond noir, sur l'étiquette et sur la capsule'.

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA“

de la COPOU, lîngă Iaşi

proprietatea d-luĭ **Ión S. Ionescu**

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somităţile medicale, maĭ ales prin abondenţa sulfaţilor de *sodiu* şi *litiu* ce conţine.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgaţie, nu face nicĭ un deranjament în stomah şi nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vânzare la toate farmaciile şi drogheriile.

Depositul şi orĭ-ce informaţiĭ la d. *I. S. Ionescu*, strada Alexandri No. 11, Iaşi.

Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *Bucureştĭ, str. Vesteĭ No. 15.*

16000 leĭ sunt de dat cu împrumut cu ipotecă, fie într'o singură sumă, fie în sume parţiale.

A se adresa la d-l avocat Bădărău, 36 strada Păcurarĭ Iaşĭ.

Alexandru A. Bădărău

Avocat

Strada Păcurarĭ

G. ADAMESCU

MANUAL DE POETICĂ

pentru

ŞCOALELE ROMÂNEŞTI

Exemple, regule, analize literare, notiţe istorice.

Un volum de 550 pagini, (garmond, petit şi nonpareil).

PREŢUL 5 LEI

Depozit general: Librăria LA BISERICA ALBĂ, CALEA VICTORIEI Bucureştĭ. 58

A. G. DABIJA

AVOCAT

S'a mutat strada Golia 67, vis-à-vis de Redacţia ziaruluĭ «Opinia».

SOCIETATE ROMÂNĂ

DE

Asigurărĭ Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA“

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:

INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieţeĭ“ „GENERALA“ *asigură:*

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.

b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).

c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţilor la moartea părinteluĭ.

d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala“** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237,855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.

2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala“** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.

3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala“** îĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi îĭ eliberează şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala“** îĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA“ maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ“** din Brăila, la Succursala din Bucureştĭ, 2 Strada Smârdan, şi la toate agenţiile din ţară.

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat Cl. I. Lei	Cl. I. B.	Cl. II Lei	Cl. II B.	Cl. III Lei	Cl. III B.
Paşcanĭ	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ	18	20	12	85	8	85
Roman	12	55	9	05	6	25
Bacău	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ	26	75	17	65	11	57
R. Sarat	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ	26	35	17	35	—	—
Brăila	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ	22	45	15	10	10	25
R. Sarat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

La Librăria

Th. MAXIMOVICI

din Iaşĭ, strada Golia

Se primesc abonamente la ziarul

„TRIBUNA“

din Sibiiŭ

Preţul abonamentuluĭ:

Pentru 1 an . . . . 40 leĭ
« 6 lunĭ . . . . 20 „
« 3 lunĭ . . . . 10 «

DE VINZARE

9000 vedre vin alb şi roş, recolta anilor 1891, 1892, 1985 şi 1896 din viea Naslău de pe moşia Cărjoaia îngă Cotnarĭ.

A se adresa la dl Vasile I. Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-frumos

Iaşĭ.—„DACIA“, Tipografia-editoare P. Iliescu & D. Grossu Str. Golia.

ANUL I No. 198 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — MERCURĬ 31 DECEMBRIE, 1897.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
ncep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In streinătate, *direct la administraţie* şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

1590/1898

PROECTUL D-LUI HARET

O Primă

In ajunul fie-căreĭ vacanţe, alegătoriĭ din Iaşĭ, ca să nu zic din toată ţara, aşteaptă cu o mare nerăbdare pe representanţiĭ lor, bucurîndu-se chiar de a vedea graba cu care îşĭ încasează diurnele, pentru a se reîntoarce în sînul lor, cu un ceas maĭ înainte.

Aceştĭ alegătorĭ cred cu o admirabilă şi nestrămutată naivitate, că aleşiĭ lor, fiĭ aĭ democraţieĭ, ştiŭ prea bine, că nu guvernul, i-a improvizat, acum doĭ anĭ şi jumătate, deputaţĭ saŭ senatorĭ, şi că ast-fel fiind, aŭ să alerge în mijlocul lor, se vor îngriji de interesele lor particulare şi generale, şi i vor pune la curent, despre cele făcute, pregătite saŭ plămădite de dînşiĭ, în numele lor.

Constatăm însă cu adîncă părere de reŭ, că aŭ trecut vacanţe şi sesiunĭ, că legislatura e pe sfîrşite, şi totuşĭ alegătorul i aşteaptă mereŭ, şi în zadar.

Această purtare a representanţilor noştriĭ, e nu numaĭ necuviincioasă, faţă cu corpul electoral, a căruia să pretind, cu mintea lor paradoxală, cea maĭ firească emanaţiune, dar dovedeşte maĭ ales un mare dispreţ pentru instituţiunile noastre politice. Nu e ţară în adevĕr cu un regim parlamentar serios, în care deputaţiĭ să nu se folosească de timpul vacanţelor saŭ al închiderei sesiuneĭ, pentru a se pune în contact cu concetăţeniĭ lor, desvoltîndu-le viderile lor politice asupra intereselor ţăreĭ saŭ a localităţeĭ, lămurindu-le voturile lor, şi în sfîrşit, dîndu-le sămile mandatuluĭ ce li s'aŭ încredinţat.

Căcĭ din două, una, saŭ deputatul pentru liberalĭ, nu este de cît un funcţionar salariat al guvernuluĭ, şi atuncea, să aibă cel puţin curagiul, de a destiinui această concepţiune a lor, saŭ 'l consideră, ca mandatarul naţiuneĭ, şi ast-fel fiind, chiar esenţa mandatuluĭ implică darea de socotelĭ.

Înlăturînd această obligaţiune, liberaliĭ aŭ falşificat cu totul sistemul nostru representativ, convinşĭ că nu vor ave nicĭ o socoteală de dat, nicĭ o respundere de înfruntat, să aşază pentru patru anĭ, în jîlţul lor, la Senat saŭ la Cameră, ca într'o sinecură mănoasă, şi atît de înaltă, încît ne perd cu totul din vedere. Avem astă-zĭ în locul vechilor boierĭ, o nobleţă nouă, o oligarhie, cu privilegiurile şi cu abuzurile de rigoare, constituită după protocolul şi arta eraldică a oculteĭ, o vedem chiar, ca pe timpul luĭ Tudor Vladmirescu, grămădită şi incovoiată pe treptele tronuluĭ. — Maĭ e nevoie oare, de a dovedi că senatoriĭ şi deputaţiĭ noştriĭ, înţeleg ast-fel mandatul lor? Nu-ĭ am văzut refuzînd de a trece pragul Camereĭ, pînă la transferarea catedreĭ lor, din Iaşĭ, la Universitatea din capitală, saŭ cumulînd funcţiunĭ incompatibile, cu mandatul lor, şi atîrnînd numele lor de o violare a constituţieĭ, pentru a le pute păstra pe toate? Şi cîte altele!

Par'că fug de noĭ, aceştĭ domnĭ, în loc de a ne da oare care micĭ dar necesare lămurirĭ — ca să putem pricepe şi noĭ, — de ce aŭ aplaudat pe d. D. Sturdza cînd a resturnat pe Mitropolitul Ghenadie, pe d. Aurelian cînd a cerut iertarea şi blagoslovirea aceluiaşĭ Mitropolit, şi iarăşĭ pe d. D. Sturdza cînd a gonit pe d. Aurelian.

Cum nu înţeleg legitima noastră dorinţă, de a maĭ cunoaşte părerea d-lor, asupra luĭ Antim şi a luĭ Mărgărit; dacă nu putem striga, şi noĭ, împreună cu d-lor *„să trăiască Sultanul"*; şi dacă nu ar fi bine cum-va, să ne înpăcăm cu Rusia, în ciuda d-luĭ N. Ionescu şi al M. S. Imparatuluĭ Austro-Ungar?

Cînd aŭ plecat d-lor din Iaşĭ, eraŭ aproape cu toţiĭ flevişti, pe urmă am aflat că s'aŭ făcut Sturdziştĭ, Stătesciştĭ, Aurelianiştĭ, şi că chiar Beizade nu a rămas Beizadist.

Nu numaĭ că nu maĭ ştim în ce grupare să-ĭ clasăm astă-zĭ, dar sunt maĭ bine de 90% din ieşanĭ, care nu sunt în stare de a'şĭ aminti lista complectă a representanţilor noştrĭ. Pentru a satisface curiositatea obştească, am cercetat şi am aflat carĭ sunt aceştĭ marĭ demnitarĭ aĭ guvernuluĭ, anume: d-niĭ T. Stelian, St. Şendrea. Prinţul Gr. Sturdza, Dr. Sculy, Leon Cozmovicĭ, N. Catargi, N. Aslan, Gr. Buicliu, Gh. Scorţescu, V. Sculy, Gr. Macry, Gh. Mîrzescu. A. Vizanti, N. Gane, C. Climescu, M. Tzony şi P. Poni.

Credem că nu am greşit.

De şi am întrebuinţat mijloacele de investigaţiune şi interviewele cele maĭ indiscrete, ne-a fost însă cu neputinţă, să-ĭ grupăm, şi să-ĭ catalogăm, după şefiile în curs, maĭ ales acum, în preajma crizeĭ ministeriale, ce a provocat-o demisia inoportună a d-luĭ A. Djuvara, şi cunoaştem o persoană care ar oferi chiar o primă (zece butelcĭ de Cotnar vechiŭ. anul 1886) alegătoruluĭ care ar deslega această cimilitură.

Deputaţiĭ şi senatoriĭ noştrĭ sunt admişĭ la acest concurs, *bine înţeles*.

D. A. Grecianu

Liberaliĭ din Iaşĭ

De la sosirea domnuluĭ Mîrzescu în Iaşĭ se ventilează ideea uneĭ ruperĭ cu guvernul.

Susţinătoriĭ ideeĭ aŭ găsit mulţĭ aderenţĭ. Promitem a reveni, în chiar numărul de azĭ poate, asupra debandadeĭ colectiviste locale.

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Sublimat.—Soluţia a fost găsită, prin soluţie. Un ordin medical sau administrativ dispune ca să nu se facă uz pe viitor — sau să se facă un uz foarte moderat—de sublimat corosiv la sf. Spiridon, aceasta datorită tristuluĭ eveniment de dăunăzĭ, intoxicarea uneĭ studente

Lucrul dară se putea evita: desfiinţarea sublimatuluĭ ca element terapeutic în chirurgie—şi primejdia e înlăturată.

Raţionamentul simplist e adorabil în uşurinţa luĭ.

Sinuciderile cu oxid de cărbune vor fi înlăturate pe viitor prin... gonirea cărbuneluĭ din uzagiul casnic; otrăvirea prin arsenic, prin cyanură de mercuriŭ, prin fosfor vor fi rînd pe rînd evitate prin distrugerea respectivelor materiĭ şi a chibriturilor în primul rînd.

Raţionamentul e o deducere din „soluţiĭ" vechĭ: nu ne pomeneşte istoria de distrugerea viţeĭ de vie la Dacĭ pentru stîrpirea beţieĭ? Pe calea aceasta rînd pe rînd toate relele marĭ sociale ar fi gonite şi societatea ar fi împăcată peste tot, împăcată şi liniştită.

E bine că aşăzămîntul Sf. Spiridon a făcut un fericit început, găsind *soluţia* uneĭ marĭ primejdiĭ, prin introducerea *soluţieĭ* în locul pastilelor roşiĭ de sublimat.

Criza din guvern

Asupra demisiuneĭ domnuluĭ Djuvara şi a crizeĭ din guvern, Drapelul *dă următoarele ştirĭ, foarte semnificative:*

După cît se pare, demisia d-luĭ Djuvara ar fi irevocabilă. Cel puţin aşa ni s'a comunicat de o persoană care s'a întreţinut cu ministrul justiţieĭ.

D. Djuvara nu maĭ participă la consiliile de miniştri şi nicĭ nu se ocupă de lucrările ministeruluĭ sĕŭ.

***

In ceea ce priveşte motivele retragereĭ, se zice că d. Djuvara ar fi comunicat colegilor seĭ că e încredinţat că toate sforţările sale pentru a se aduce armonie în partid aŭ rămas fără resultat.

De altă parte, convins că partidul liberal nu poate guverna cu succes şi durată pe cît timp vor exista neînţelegerĭ şi grupărĭ, d. Djuvura ne maĭ putînd lua respunderea uneĭ asemenea situaţiĭ, crede de datoria sa să se retragă.

***

Putem adăoga că această versiune provine din isvor autentic.

Intru cît priveşte toate combinaţiile ce se fac în jurul acesteĭ demisiĭ, putem spune atita, că pînă în momentul de faţă guvernul n'a luat nicĭ o decisiune.

Şi fiind-că la noĭ toate sunt cu putinţă, s'ar putea şi ca d. Djuvara să revie asupra demisieĭ sale.

In tot cazul, incidentul acela, orĭ cum s'ar tranşa, nu poate înrîuri în mod hotărîtor asupra stăreĭ guvernuluĭ şi a partiduluĭ liberal.

O statistică şcolară

— Invăţămîntul secundar public în anul şcolar 1896-1897 —

Numărul şcoalelor secundare.— Profesorĭ şi maeştriĭ.— Costul învăţămîntuluĭ.—Populaţiunea şcolară.— Şcoalele de fete.— In Iaşĭ. —

Din partea ministeruluĭ şcoalelor am primit zilele trecute o statistică foarte interesantă: acea referitoare la mersul învăţămîntuluĭ secundar în anul şcolar 1896—97.

Treĭ sunt părţile principale de care statistica se ocupă: populaţia şcolară pe şcoale dinstincte; populaţia şcolară în total şi costul întreţinereĭ şcoalelor.

Numărul şcoalelor

In anul şcolar 1896—97 învăţămîntul public din şcoalele secundare ale statuluĭ, atît acele de fete, cît şi cele de băeţĭ, era împărţit în 80 de şcolĭ şi anume: 13 licee clasice; 20 gimnasiĭ clasice; 11 licee şi gimnasiĭ reale; 6 seminariĭ clericale; 6 şcoale normale de învăţătorĭ şi institutorĭ; 13 şcoale profesionale de fete; 8 externate secundare de fete; 4 şcoale normale de învăţătoare şi institutoare şi, în fine, un internat secundar de fete, alipit pe lîngă şcoala normală de institutoare din Bucureştĭ.

Numărul profesorilor

In şcoalele secundare de băeţĭ a funcţionat, în cursul anuluĭ de care se ocupă statistica, 882 de profesorĭ şi maeştri, din carĭ 339 cu titlu definitiv; 152 cu titlul provisor şi 391 cu titlul suplinitor.

Costul învăţămîntuluĭ

Costul învăţămîntuluĭ secundar de băeţĭ, atît pentru şcoalele cu internat, cît şi pentru acele fără de internat, se cifrează în total, pe anul 1896—97, la suma de 4.682.339 leĭ. Această sumă se repartisează astfel: 3.915.376 leĭ pentru plata personaluluĭ didactic şi administrativ şi leĭ 766.963 pentru plata materialuluĭ. Cifra totală de 4.682.339 leĭ se repartisează astfel: 1.938.840 pentru liceele clasice, 1.098.002 pentru gimnaziĭ clasice, 370.726 pentru liceŭ şi gimnaziĭ reale, 515.965 pentru seminariĭ şi 758,806 leĭ pentru şcoale normale primare.

Populaţia şcolară

Populaţiunea şcolară din învăţămîntul secundar public de băeţĭ se rădică la cifra de 16.769 elevĭ înscrişĭ; 14,957 elevĭ presenţĭ la examen; 10.845 promovaţĭ şi 4.025 repetenţĭ.

Şcoalele de fete

In şcoalele secundare de fete a funcţionat în anul şcolar 1896—97, un număr de 304 profesorĭ şi maeştri: 135 cu titlul definitiv, 67 cu titlu provizor şi 102 suplinitorĭ.

Costul acestuĭ învăţămînt se urcă la suma de 1.552.756 din care; 1.214.596 pentru plata personaluluĭ didactic şi administrativ, 338.160 pentru plata cheltuielilor materiale.

Populaţiunea din şcoalele secundare de fete a fost de 4.038 eleve înscrise, 3.506 eleve presente la examen, 2.774 promovate şi 724 repetente.

In Iaşĭ

Pentru a isprăvi dăm aci cîte-va date statistice referitoare la şcoalele secundare din Iaşĭ: liceul naţional *a avut o populaţiune de 686 elevĭ, din carĭ 611 s'aŭ presintat la examen, 455 aŭ promovat, 156 repetenţĭ. Liceul are 33 profesorĭ: 15 definitivĭ, 5 provizorĭ şi 13 suplinitorĭ.*

Liceul internat: *22 profesorĭ: 4 definitivĭ, 1 provizor şi 17 suplinitorĭ. 191 elevĭ aŭ frecventat şcoala, 182 eraŭ presenţĭ la examene, 161 aŭ promovat, 21 repetenţĭ.*

Gimnasiul *«Alexandru cel bun": 14 profesorĭ: 6 definitivĭ, 4 provisorĭ şi 4 suplinitorĭ. Gimnasiul a fost frecventat de 260 elevĭ: 228 aŭ fost presenţĭ la examen, 177 aŭ promovat, 51 repetenţĭ.*

Gimnasiul *„Ştefan cel mare": 12 profesorĭ: 5 definitivĭ, 6 provizorĭ si 1 suplinitor. Elevĭ înscrişĭ: 247, presenţĭ la examen 217, promovaţĭ 152, repetenţĭ 66.*

Ugron contra Ungurilor

Ziarele din Budapesta aduc ştirea că Ugron Găbir, şeful opoziţieĭ extremeĭ stîngĭ, deputat şi însemnat orator maghiar, s'a retras din politică.

Ugron motivează ast-fel retragerea sa din luptele politice:

„Cînd văd că legea e călcată în picioare în primul loc de către autorităţĭ, că există oamenĭ carĭ nu se jenează a intra în dietă cu mandate murdare, cînd văd că *clasa inteligentă*, întinzîndu-şĭ mîna după milă, se face de vînzare, atuncĭ cred că se pregăteşte catafalcul constituţionalismuluĭ maghiar. Şi cînd văd cum se vînd opozanţiĭ, cum votează pentru guvern, pe lîngă susţinerea principiilor lor, atuncĭ zic: daţi-mĭ o manta ca să-mĭ acoper faţa cu ea, ca Iuliu Cesar, să nu aud şi să nu văd cum sunt calcaţĭ în picioare luptătoriĭ pentru libertate şi independenţă, prin banĭ, trădare şi forţă."

Simplu saŭ fraudulos?

Primăria de Iaşĭ a ajuns în halul trist al comerciantuluĭ cu firmă protocolată, chemat de creditorĭ să-şĭ exhibeze registrele înaintea tribunaluluĭ de comerţ.

Cu această ocazie se poate constata, o dată maĭ mult, privilegiul de care se bucură puterea oficială.

Negutitoruluĭ care cade în prăpastia stagnaţieĭ, i se închide prăvălia, 'l închide pe urmă pe el însuşĭ, 'l rupĭ din sînul societăţeĭ, 'l preumbli printre puştĭ şi, ca o culme, i facĭ aproape imposibilă orĭ.ce reabilitare.

La primăria noastră nu ie leţcaie chioară, doar sumele necesare pentru achitarea salariilor.

Bugetul a fost încărcat cu vre-o 500.000 leĭ în plus şi ceea ce ie şi maĭ considerabil, administraţia a întrecut cu vre-o 300.000 leĭ cifra prevăzută la cheltuelĭ.

In comerţ faptul acesta capătă denumirea de falş şi dă falşificatoruluĭ nu ştiŭ cîţĭ anĭ de închisoare.

Ca şi comerciantul şi primăria are datoriĭ în piaţă. Comerciantul, strîns de nevoĭ, imploră prelungirea ratelor, primăria, la rîndul ieĭ, cere şi dînsa un termin de graţie.

Halul acesta ie macabru şi ne întrebăm ce va face primăria după trecerea terminuluĭ de graţie, dacă, în cazul cel maĭ favorabil, debitorul se va îndulci la rugile comuneĭ?

Dacă nu ie azĭ, mînĭ va fi şi maĭ puţin. De un noŭ împrumut nu poate fi vorba, căcĭ nu se va găsi în ţară o instituţie atît de naivă, ca să descurce cu banul ieĭ slăbiciunea în aritmetică de care domniĭ de la administraţie aŭ dat atîtea dovezĭ.

Falimentul de la comună ie fraudulos —iată adevĕrul trist şi adevĕrat.

Lecsico-literare

Stăm bine; ne 'mpresură dicţionarele: *romîno-germane, romîno-franceze, romîne sadea, englezo-romîne* etc. In timpul de la 1887 încoace hălăduim între vr'o 10 dicţionare nouă, (cu cele vr'o 3 în tipărire: *Hăjdĕŭ, Tiktin Virg. Em. Hălăceanu.*

Totodată, stăm şi răŭ—ba foarte răŭ, întru cît dicţionarul nu corespunde menireĭ sale,.... cum se şi probează aceasta.

Despre noile dicţionare apărute în timpul citat, s'aŭ făcut şi dărĭ de samă; despre unele numaĭ prin ziare—ca despre cel *francezo-romîn* de *Mariŭ Şăineanu,* îndicîndu-i-se lipsa de cunoştinţa limbeĭ romîne şi de gramatica eĭ, dîndu-se şi exemple—între carĭ: *chaponneau* tradus în ramîneşte *puiŭ de clapon,* în loc de clapon tînăr, ş'aşa maĭ departe. Despre alte dicţionare s'aŭ făcut dărĭ de samă maĭ amănunţite—chiar prin reviste: *Convorbirĭ Literare* (pe Decembrie 1896), *Revista Critică-Literară* (din Ian. a. c. Iaşĭ), bună oară despre lecsicul intitulat *universal al limbeĭ romîne* de d. *Lazăr Şăineanu,* găsind pe autor: *lipsit de calităţile necesare unuĭ adevărat lecsicograf; cu materialul lecsiculuĭ răŭ întocmit şi cu lipsă de sistem la fiecare pas; la înşirarea cuvintelor—luată în vedere acum etimologia, acum pronunţarea; lacune cu ghiotora, inconsecvenţă până şi 'n ortografie; definiţiunile vagĭ, confuze, insuficiente, prolixe, şi cele maĭ de multe orĭ nepotrivite: neclar în explicaţiunile date;* dovedindu-se acestea cu vr'o *60* exemple (în ambelə reviste), din opera criticată [1]). Despre dicţionarul *romîno-francez* al d-luĭ *Fr. Damé* (1895), s'aŭ făcut mult maĭ pe larg şi minuţioasă dare de samă—în studiĭ aparte, de către d. *Gh. Gheorghiu* (profesor), schiţat în *Arhiva* (de pe Sept. şi Oct. an. c. Iaşĭ); în acest dicţionar, criticul constată colosul de *4200 greşelĭ* (în ambele limbĭ), şi anume: 1800 cuvinte schimonosite, 550 accepţiunĭ greşite, 450 greşelĭ de gramatică şi 1400 greşelĭ de tipar. In încheierea studiuluĭ săŭ, criticul previne pe autoritatea şcolară în drept—că, *dicţionarul d-luĭ Damé nu merită a fi pus în mînele tinerimeĭ, că induce în eroare pe ceĭ carĭ 'l consultă.*

Această operă—totuşĭ, aflăm că e mult maĭ bogată în terminĭ lecsicĭ romîneştĭ, din cîte dicţionare avem deja; conţine peste *50,000 cuvinte* uzuale graiuluĭ şi scrisuluĭ romînesc; nota-bine, procedeul autoruluĭ fiind cam ca al d-luĭ *Hăjdeŭ*: nu admite neologisme şi nicĭ terminĭ biografo-geograficĭ, (cu de cari hălăduеşte lecsicul *Şăinean,* majoritatea ştrainisme, în totut vr'o 32,000 cuvinte).

Intre bunurile de cari e înzestrat lecsicul *Damé,* găsim şi pe acelea — ca: relativ la idiomaţia şi dialectica limbeĭ romîne e cît maĭ estins—autorul, şi citează anume locul—chiar judeţul unde cuvîntul îşĭ are popularizarea; accepţiunile le dă fără economie; la derivările gramaticale a fost cît se poate de scrupulos lecsicograful, faţă de cele maĭ valide dicţionare romîne şi streine—faţă de cerinţa lucrăreĭ sale. Apoĭ ca lipsă de cuvinte uzuale graiuluĭ şi scrisuluĭ romînesc, nu credem să aibă maĭ mult ca 2000, lecsicul *Damé,* dintre care vr'o *400* le prevedem—cu definiţiunile lor—în *scrutarea* ce am întreprins *dicţionaruluĭ universal al limbeĭ romîne de Lazăr Şăineanu.*

Dar nicĭ susţine *Damé*—că opera d-sale ar fi scutită de erorĭ şi lipsurĭ; şi nicĭ huleşte (în prefaţă-ĭ) laboarea colegilor seĭ lecsicografi, cum alţiĭ aŭ de normă aceasta plăcere; declară—în prefaţă—că: *a făcut ce a putut pe tărîmul lecsical, pe lîngă valoarea celor din trecut, rămînînd viitorilor a face lucrul maĭ bun şi maĭ complect.*

Pe cîtă dreptate credem că are d. *Gheorghiu* în condamnarea ce face dicţionaruluĭ *Damé,* ale căruĭ greşelĭ sunt bagatele—după natura lor—pe lîngă cele ce aflăm în dicţionarul pronumit *universal* al limbeĭ romîne de d. *Săineanu,* de atîtea orĭ maĭ mult—credem—ş'avem dreptate în condamnarea acestuĭ dicţionar, în general după calitatea greşelilor ce conţine, cele maĭ multe tendenţioase; nota-cine după ce defaimă (în prefaţă-ĭ) tot produsul lecsic romînesc (anterior lecsiculuĭ seu), referind anticesori-

[1]) Autorul, la definirea *claponuluĭ,* diferă de fratele d-eĭ sale, astfel: **clapon,** *cocoş îngrăşat pentru bucătărie.*

lor epitetul: *transmiţătorĭ unul altuia de arborĭ parasiţĭ aĭ vocabularuluĭ limbeĭ romîne.*[1]) Şi cu atît maĭ de condemnat e acest dicţionar—care nu numaĭ că induce în eroare pe cetitoriĭ romînĭ şi pe streiniĭ cari se interesază de lecsicografia romînă—maĭ cu samă la finele acestuĭ secol; dar, prin titlul de universal dat cărţeĭ şi prin coprinsul de sub el—cu: *vocabularul complect al limbeĭ romîne vorbite şi literare etc. etc.*, momeşte pe cumpărător, neezactităţĭ fiind toate acestea, şi: unele recomandă lecsicograful în prefaţă-ĭ, altele cu totul contrariĭ şi chiar bizareriĭ realizază în lecsicu-ĭ.

Că d. Şaĭneanu ne dă numaĭ jumătate din materialul lecsic romînesc—propriu zis, e partea cea maĭ puţin dăunătoare scopuluĭ; dar, spre eczemplu, ne dă: colosală lipsă de expresiunĭ idiomatice şi de accepţiunĭ; derivările gramaticale şi neologismele după capriciŭ; falşificarea senzuluĭ citaţiunilor după: *Alexandri, Creangă, Eminescu, Negruzzi C.* etc.; copiarea definiţiunilor denaturată şi schilodită (după dicţionarele de *Laur.-Mas., Cihac, Costinescu* şi alţiĭ); netrimiterea la explicaţiunea senzuluĭ cuvintelor (în majoritatea număruluĭ lor), apoĭ trimitirea zadarnică la un cîrd de vorbe cari nu există—aparte—în dicţionar; antonimia luată ca sinonimie; lipsa de ştiinţă în definirea terminilor lecsicĭ (din viaţa practică) privitoare la cîteşĭ trele regnurile natureĭ; ortografia o babilonie, şi în parte neromînească; în fine lipsa de sistem al scrisuluĭ lecsic—în general.

Că lecsicograful e strein de secretul limbeĭ romîne; că e prea îndărăpt de cunoştinţa cum trebue înfăţoşată cetitoruluĭ materia lecsică, iată cîte-va exemple, premergătoare miilor din scrutarea ce avem în lucru; dar maĭ întăĭ o declaraţiune din prefaţa lecsicografuluĭ: *„Autorul n'a cruţat nicĭ o osteneală spre a înzestra şcoalele noastre cu acest instrument indispensabil pentru răspîndirea culture elementare şi pentru cunoaşterea maĭ aprofundată a limbeĭ materne“*. Exemple:

adîncit înfundat, şi *concav* tot înfundat; *antipatie* aversiune naturală, şi *aversiune* antipatie profundă; *bucium* fluer mare ciobănesc, *căciulă* pălărie din blană de berbece, *cîrneleagă* postul dinaintea Paştelor, *clavir* clavecin, *clevetesc* a mesteca din gură, *cobuz cobză,—cobza* are o coardă, *cojoc* suman şi vice-versa; *gaiţa* pasere asemenea corbuluĭ, *haldan* cînepă de vară, *ho!* interj. de chemare, *nagară* neghină de grîu, *opsas* pingea; *pateu* pastet, *păstură* fagur de miere (!), *piculină* hoboe *pîrciu* ţap—maĭ ales bătrîn, *poclit* poclad, *pojărnicie* povarnă, *pornografic* obscen, *prund* loc nisipos; *rogojină* pătură de rogoz, *romîn* care e născut în Romînia, *romînismul* datează de la 1821(!) *stanca* ţarcă, *tăun* muscă de cal, *ţitera* chitară, *uranisc* baldachin, *urzală* bătătura pînzeĭ, *vaca Domnuluĭ* coccinela (buburuzul), *zimbru* vechea stemă a Munteniei (!) şi tot de-acestea; apoĭ: *catrinţa—fota—peştimanul*, pestelcă—şorţ—zavelcă; *conchid* sinonim indic, *economie-politică* sin. rîsipă, *pîrlaz* sin. zaplaz, şi multe alte maĭ boacane. Cartea fiind recomandată—de autor—*în primul rînd şcolarilor*; prefaţa încheiată cu cea maĭ deghizată reclamă.

De talia astor mărgăritare lecsice nu e înzestrat dicţionarul unuĭ alt lecsicograf din lume,—decĭ nicĭ al d-luĭ *Damé*; şi iată de ce afirmăm că dicţionarul *Şăineanu* e maĭ de condamnat ca al luĭ *Damé*.

1) Cu multă înverşunare şi nemeritabil ponegreşte d. *Şăineanu* lecsicele de *Laurian-Massim* şi *Cihac*, şi'n opera-ĭ critică *Istor. Filol. Rom*, (1892); de unde vom extrage esenţialul în scrutare, dovedind inferioritatea criticuluĭ faţă de *răposaţĭ*.

In *scrutare*, prin 26 tablourĭ, a diferite categoriĭ de cuvinte, vom înfăţoşa lecsicul d-luĭ *Şăineanu*; îndreptînd şi limpezind totul, pe cît ne stă în putinţă [1]).

V. Săghinescu.

LUĬ CHIRON

Maĭ uşor scăpăm de microbĭ de cît de alcoolism, îĭ udăm cu sublimat şi i-am dat gata.

Dintr'o conferinţă

Cum, aşa prostiĭ să tornĭ
Tu profesor coşcogea!
Zău Chiroane spune drept
N'aĭ fost bat cum-va?

Radical.

CRONICA

Eminentul doctor

Cele 3 zile ale sfîntuluĭ Crăciun împreună cu onomastica domnuluĭ Ştefan Şendrea aŭ trecut la Iaşĭ, în acelaşĭ mod funebru, în care zilele aceste trec de obiceiŭ la noĭ. Programul s'ar fi putut preconiza cu o lună în urmă: pe strade pustiu; în berăriĭ cîţĭ-va necredincioşĭ carĭ rămîn, însă, credincioşĭ comerţuluĭ luĭ Prassa; la teatru „Două Orfeline“, „Contesa Sarah“, „Coroierul din Lyon“—cum 'i spune d. Tacu.

Dar Dumnezeu ce face? Il pune pe d. Chiron eminentul doctor, să tragă 20 de coniacurĭ în şir şi după ce Chironul se clatină cum trebue, îl trimite la Teatru să ţie o conferinţă contra beţivilor.

Aceasta se chiamă urinia soarteĭ. D. Chiron ce să facă? Se duce la teatrul naţional, se infiinţează acolo unde se comit comediile şi, după ce, contrar obiceiuluĭ, mută paharul la o parte, se dă în spectacol contra spirtuluĭ, în revanşă pentru spirit, care s'a dat în spectacol contra doctoruluĭ eminent.

*

Chironul—conferinţiar nu este un om de apa a treia. Dumneasa este, din contra, în lumea medicală, ceea ce în limba coniaculuĭ se numeşte „superfin cu 3 stele“.

Dacă d. Chiron n'a inventat praful de puşcă, apoĭ nu este maĭ puţin adevărat că dînsul ocupă un loc de frunte în lumea descoperirilor medicale.

Acestuĭ eminent doctor i se datorează descoperirea febreĭ puerpurale la un părlit de Romîn, numit Vasile, precum şi recomandarea lapteluĭ de vacă sau, maĭ bine zis, al lapteluĭ de boŭ.

*

„Doamnelor şi domnişorilor—a zis circonferinferinţariul—toată familia mea e creştinească, dar cînd vine vorba de zeul Bacchus, cer decapitarea luĭ: să vie Neptun. Fac apel la d. Haret, care e Ram-*boul* (pe franţuzeşte i zice Rambaud“) Romînieĭ, ca să spuie dacă Gambrinus n'a fost un beţiv. Iar împăratul Alexandru domnilor, care l'a ucis pe regretatul Machedon, era tot un beţiv...

Pe tema aceasta a continuat eminentul doctor savanta sa pleduarie contra spirtuluĭ.

Iar *Liga* a ajuns a spune: „să te fereştĭ de aşa Chiron prost în „Ligă“.

1). D. profesor *Ghibănescu* a anunţat maĭ dăunăzĭ, într'o dare de samă literară, prin acest ziar, curînda apariţiune a scrutăreĭ ce facem lecsiculuĭ *Şăineanu*; greutatea şi importanţa lucrăreĭ însă ne amînă vr'o cîte-va lunĭ.

INFORMAŢII

Din *Constituţionalul*:

O delegaţiune de treĭ studenţĭ universitarĭ din Iasĭ aŭ venit la Galaţĭ ca să ţie o întrunire antisemită.

Toţĭ proprietariĭ şi antreprenoriĭ de sălĭ aŭ refuzat să închirieze localurile studenţilor.

Parchetul a cerut poliţieĭ din localitate să ia măsurĭ pentru menţinerea ordineĭ.

Autorităţile militare esplică punerea în libertate a locotenentuluĭ Carp, prin acea că acest militar n'a fost de cît reţinut de comenduirea pieţeĭ, spre a da lămurirĭ într'o afacere de falş de care era bănuit. Lămurirele o dată date, Carp a fost pus în libertate.

Autorităţile aŭ fost invitate azĭ la serviciul bisericesc care va avea loc la Mitropolie, în ziua de 1 Ianuar.

După Te-Deum, recepţie în sala prefectureĭ de judeţ.

Astă-zĭ, marţĭ, ultima representaţie a trupeĭ de varietăţĭ. Blanche Lescaut va zice şansonete picante.

Preţurile serale: 10 leĭ loja, stal I 2.50, stal II 1.50, Stal III 75 b., galerie 50 b.

După cum se vede preţurile aŭ fost reduse la minimum.

In al cincilea loc, vacant la secţia locală a „Ligeĭ Culturale“, s'a ales d. Ilie Şeptilicĭ, student în medecină.

Curtea primărieĭ era invadată şi ierĭ de cerşetorĭ, veniţĭ să-şĭ ieie pomenele.

Inaintea Crăciunuluĭ s'aŭ distribuit 2000 leĭ, iar restul de 2000 se va distribui astă-zĭ.

Belşugul de materie ne-a oprit ierĭ de a insista asupra succesuluĭ fără de seamăn pe care artistul C. Ionescu l'a avut la reprezentarea pieseĭ *Contesa Sarah*.

In schimb a secerat aplauzele frenetice ale prea numerosuluĭ public.

D. Eugène Ceaur Aslan (Bombonel) a fost numit profesor de limba franceză la şcoala militară din capitală.

In urma conferinţeĭ asupra alcoolismuluĭ d. d-r Thiron va obţinea cu siguranţă concediul pe care l'a cerut ministrul de culte pentru a-şĭ *complecta* studiile.

In seara de 27 spre 25 Decembre, pe cînd comerciancţiĭ *S. Ţener* şi *F. Herşcovicĭ* să duceaŭ într'o căruţă încarcată cu marfă din Piatra spre Bozienĭ; lîngă podul Frăsineţuluĭ, aŭ fost întîmpinaţĭ de 3 indivizĭ, bine înarmaţĭ, carĭ, după ce 'i-aŭ maltratat în chipul cel maĭ selbatic, 'i-au jefuit de o însemnată sumă de banĭ, şi aproape de toată marfa care se evaluează peste cincĭ miĭ de leĭ.

După urmărirele minuţioase făcute de jandarmiĭ *Secţia Doamna*, îndrăzneţiĭ făptuitorĭ aŭ fost prinşĭ şi înaintaţĭ parchetuluĭ respectiv.

Neue Freie Presse spune că regele Romînieĭ a felicitat pe Papa Leon XIII, cu ocazia jubileuluĭ de diamant al înaltuluĭ Prelat.

In ajunul Crăciunuluĭ a fost îngropat la Bucureştĭ bătrînul Spiru Pavel Andreĭ, fost director al penitenciaruluĭ din Iaşĭ, înlocuit în acel post pe baza raportuluĭ judecătoruluĭ de instrucţie, Drăghicĭ, pentru că ar fi permis să se dee pîne albă deţinutuluĭ C. Dimitriu, fost grefier la consiliul de răsboiŭ,—în zilele cînd fusese pus la regimul ordinar de fasole şi mămăligă, pentru că tăgăduia faptul ce i se imputa.

Defunctul a fost altă dată proprietarul moşieĭ Tăcuta şi al altor domeniĭ din jud. Vasluiŭ, şi a murit în cea maĭ mare lipsă. Cortegiul era de o simplicitate zdrobitoare pentru toţĭ ceĭ ce ştiaŭ de splendoarea de altă dată a luĭ Spiru.

La Ţibăneştĭ, moşia d-luĭ P. P. Carp, a avut loc o mare vînătoare. S'aŭ ucis lupĭ, căprioare, vulpĭ şi epurĭ.

Aŭ participat la vînătoare d. conte Lalaing, conte de Thurn, colonel Trotter, d, Green, d. Scarlat Vîrnav, d. Eug. Ghica Budeştĭ, I. G. Miclescu, M. Suţu, C. Sturdza, G. Miclescu, M. Marghiloman, dr. Calenderu, C. Stroicĭ, C. Cantacuzino-Paşcanu, C. Miclescu şi alţiĭ.

S'aŭ ucis 155 bucăţĭ, între carĭ lupĭ, căprioare, vulpĭ şi epurĭ.

Ierĭ s'au întors în Bucureştĭ ceĭ patru arbitriĭ care au lucrat zilele acestea la teatru din Iaşĭ pentru rezolvirea diferenduluĭ dintre comuna Iaşĭ şi Electricitäts gesellschaft, în privinţa instalaţiunilor electrice de la acel teatru.

Aceştĭ arbitriĭ sunt: căpitanul Stefan Mihail şi inginer Poenaru din partea comuneĭ Iaşĭ, Gerksov şi Arsenescu, din partea societăţeĭ. Eĭ au ales ca supraarbitru pe d. Corban, directorul şcoaleĭ technice.

Arbitriĭ au dat dreptate, în cea maĭ mare parte, societăţeĭ. Se vor maĭ întoarce însă odată la Iaşĭ. Am văzut astă-zĭ pe unul din aceştĭ arbitrĭ şi în corespondenţa următoare vă voiu da detaliĭ despre lucrarea comisiuneĭ.

Ministerul afacerilor străine a regulat, cu începere de la 1 Ianuarie 1898, juridicţiunea consulatelor noastre pentru ţările unde Romînia nu are misiunĭ diplomatice.

Această juridicţiune a fost regulată ast-feliu:

Consulatele romîne din Elveţia vor depinde de juridicţiunea legaţiuneĭ noastre din Viena; consulatele din Danemarca, Norvegia şi Suedia, de juridicţiunea legaţiuneaĭ noastre din Berlin; iar consulatele din Monaco, Portugalia şi Spania, de juridicţiunea legaţiuneĭ noastre din Paris.

Am înregistrat la timp demisiunea domnilor Adamescu, primar, şi Ştefănescu, ajutor de primar la Piatra N.

Consiliul adunîndu-se a ales de primar pe d. I. Ioaniu, avocat. Astă-zĭ se va alege noul ajutor de primar.

Ni se scrie din Roman că d. Dianu, directorul general al penitenciarelor, a inspectat ierĭ arestul preventiv din acel oraş.

Directorul şcoaleĭ de comerţ gradul II, d. B. I. Radu, care a fost în Bruxelles unde a luat doctoratul în drept, s'a întors în Iaşĭ.

Cu reinceperea cursurilor, d. Radu va relua directoratul şi catedra.

O mare onoare s'a făcut unuĭ meşter ieşan. Spiridon Irimescu, care de la moartea luĭ Leauney, a ramas cel maĭ mare artist ieşan în arta culinară, a fost chemat telegrafic de maître d'hotel al curţeĭ regale, pentru a ajuta la pregătirea bufetuluĭ, care va servi la balul de la palat din ziua de 1 Ianuarie. Se ştie că acest bufet este de o mare bogăţie şi în mîncărĭ şi în băuturĭ, căcĭ se cheltueşte pentru dînsul suma de 30000 leĭ.

Spiridon a sosit astă-zĭ dimineaţă, în Bucureştĭ şi s'a pus imediat pe lucru, foarte încîntat de ateutiunea ce i s'a dat.

Un confrate local ne aduce senzaţionala ştire, că d-l Major şi profesor de patologie generală, domnul d-r Ţhyron, va da, după cererea generală, a doua representaţie de antişpirtism la Circul Sidoli. Maĭ află că d-ra Hilaris Tordant oteră doctoruluĭ graciosul eĭ concurs.

Candidatul colectivist la alegerea unuĭ deputat al colegiuluĭ I de Neamţ va fi d. Ioan Negrea, profesor la gimnaziul din Peatra-Neamţu.

***

Nu tot atît de puţinĭ candidaţĭ sunt pentru scaunul de deputat de la Bacău.

Pentru acest mandat candidaturile afirmate, pînă în acest moment, nu trec numărul de cincĭ. Ele sunt acele ale d-lor Iancu Leca, candidatul prefectuluĭ poliţieĭ Capitaleĭ; Ilie Racoviţă, candidatul prefectuluĭ Sachelarie şi al reprezentanţilor judeţuluĭ; Take Protopopescu, candidatul d-luĭ M. Ferechide; Victor Leca, fost inspector de poliţie, şi acum în urmă, Gh. Morţun, advocat al caseĭ şcoalelor.

Erĭ, Duminecă, s'a şi făcut la Bacău alegerea de delegaţĭ pentru colegiul III de deputaţĭ.

E de prisos să spunem că au reuşit candidaţiĭ administraţieĭ.

Respingerea demisiuneĭ d-luĭ Djuvara

(Convorbire cu un ministru)

Unul din redactoriĭ noştri a avut erĭ ocaziunea de a vorbi cu un ministru asupra demisiuneĭ d-luĭ Al. Djuvara.

Reproducem această conversaţie aproape textual:

— Ce maĭ e nou?— întreabă ministrul.

— Demisiunea d-luĭ Djuvara,—răspunde ziaristul.

— Eĭ, ce se vorbeşte prin lume? Carĭ sunt cauzele demisiuneĭ?

— Dv. ministru, să nu ştiţĭ?

— Nimenĭ nu ştie dintre miniştriĭ carĭ sunt motivele demisiuneĭ!

Lumea spune, şi chiar amiciĭ d-luĭ Djuvara afirmă, că demisiunea acestuia este consecinţa purtăriĭ consiliuluĭ de miniştri, care l'a împiedecat să ia cuvîntul cu ocazia discuţiuneĭ asupra răspunsuluĭ la Mesaj, atît la Senat cît şi la Cameră.

— Este inexact. Lucrurile staŭ tocmaĭ dimpotrivă: D. Al. Djuvara a fost rugat chiar de colegiĭ luĭ să vorbească. La Senat n'a vorbit spunîndu-ne că se menajează pentru Cameră. Şi bizuindu-ne pe el, nicĭ un ministru n'a urmat de la început şi pînă la sfîrşit desbaterile de la Cameră, precum nimenĭ din noĭ, afară de d. Djuvara, n'a luat notiţe. Dar cînd a fost la adecă, d. Djuvara a refuzat să vorbească zicînd că-ĭ e teamă de oarece cel maĭ vulnerabil dintre miniştri este dînsul şi-ĭ e frică ca nu cum-va să fie atacat pentru trecutul săŭ politic. Şi atuncĭ, în ultimul moment a luat cuvîntul d. Ferechide şi a doua zi d. Sturza, care fiind indispus, nicĭ n'a urmat desbaterile. Acesta este adevărul.

— Cum se va face remaniarea ministerială?

— Nu se face nicĭ o remaniare; consiliul de miniştri a respins demisiunea d-luĭ Djuvara. Şi, lasă, că Djuvara nu e omul care să-şĭ reînoiească demisiunea. Acum mă duc la el să-l văd şi să-l întreb de ce se joacă cu portofoliul?

FOIŢA ZIARULUI „OPINIA“

52)

PARIS

de

EMILE ZOLA

CARTEA A DOUA

I.

— Oh! murmură el, de cînd sunt înspăimîntătoare lucrurile acestea.

Guillaume însă înţelesese întrebarea fără a se întoarce, aprinzîndu-se de o flacără foarte curată şi măreaţă.

— Nu pot să-ţĭ spun nimic, repetă el. Cu toate acestea, Petre, să ne iubim.

Şi Petru, atuncĭ, îl simţi un moment îl simţi superior orĭ căreĭ nelinişti josnice, superior friceĭ vinovatuluĭ care tremură pentru el, din contra era exaltat de pasiunea uneĭ cugetărĭ marĭ, a uneĭ grije nobile de a pune la adăpost ideea suverană, secretul acesta pe care vroia să-l scape. Nu fusese din nenorocire de cît o vedenie scurtă şi nehotărîtă a rescumpărăreĭ şi a victorieĭ şi deja totul se darama, cădea în îndoială, în bănuiala inteligenţelor care nu se cunosc.

O amintire neaşteptată, un spectacol îngrozitor îĭ se evocase şi-l înebunea acuma pe Petru aşa că nu putu de cît să murmure:

— Aĭ văzut, aĭ văzut pe sub boltă, pe copila mea blondă, resturnată pe spate, cu pîntecele deschis şi zimbind de mirare?

La rîndul luĭ Guillaume se înfioră. Respunse cu o voce încetă şi cu greŭ.

— Da, da, am văzut'o. Oh! sermana fiinţă! Sînt greşelĭ îngrozitoare de ale dreptăţeĭ.

In înfiorarea îngrozitoare a tot aceea ce se petrecea, în groaza luĭ de violenţă, Petru îşĭ sfărşi puterea de rezistenţă, lăsînd faţa să-ĭ cadă pe plapoma de margina patuluĭ, plîngînd desperat. O crisă neaşteptată de lacrimĭ îl aruncă în starea aceasta, făcîndu-l slab ca un copil. Aceea ce se petreceă în el, era ca isbucnirea nenorocireĭ a tot aceea ce suferise de dimineaţă, durerea nespusă a nedreptăţeĭ, a suferinţeĭ universale şi care părea că nu trebuia să se maĭ oprească. Guillaume, tulburat şi el, voind să mîngîie pe fratele săŭ, tăcea ne găsind cuvinte de mîngîiere, aşteptînd şi el cu resignare enepţia vulcanuluĭ aşteptat, cataclismul care poate se precipite în natură, evoluţia în ceata a societăţeĭ. Ce soartă însă pentru creaturele mizerabile, pentru existenţele pe care lava le va tîrî cu miliardele! Ochiĭ începură aĭ lacrama, în mijlocul acesteĭ linişti nesfîrşite.

Petru, îĭ spune el însfîrşit, vreaŭ să minimĭ.... Dute, du-te la masă. Ia lampa, lasă-mă singur cu ochiĭ închişĭ. Imĭ va face bine aceasta.

Petru trebui să-l mulţumească. Nu închise însă uşa odăieĭ de mîncare, mînîcă în picioare, cu urechile la pîndă, ascultînd dacă fratele săŭ nu geme, orĭ dacă nu-l cheamă! Tăcerea părea că se mărise încă, mica căsuţă era ca copleşită de melancolia dulce a trecutuluĭ.

Pe la 8 şi jumătate, se întoarse Sofia de la Montmartre, şi cu tot mersul eĭ încet Guillaume o auzi. Fu nerăbdător se ştie, în cît Petru trebui să-l informeze.

— Fiĭ liniştit, Sofia a fost primită de o doamnă bătrînă, care după ce ţi-a cetit scrisoarea a spus foarte simplu, că-ĭ bine. Nu i-a pus nicĭ o altă întrebare, avînd aerul liniştit şi fără de nicĭ o curiozitate.

Guillaume observînd mirarea frateluĭ săŭ de această seninătate, să mulţumi să-ĭ spuie foarte liniştit şi el:

— Oh! e de ajuns ca mama mare să fie înştiinţată. Dînsa ştie că dacă nu vin acasă, e că nu pot.

Iĭ fu cu neputinţă se adoarmă. Cu toate că lumina lămpeĭ era închisă, deschidea mereŭ ochiĭ, privea în jurul luĭ părînd că ascultă printre ziduri Parisul. Trebui ca preotul să cheme servitoarea şi s'o întrebe dacă nu remarcase nimic neobişnuit ducîndu-se la Montmartre. Dînsa păru mirată, nu observase nimica. De altmintrelea trăsura mersese pe bulevardele exterioare, care eraŭ aproape deşarte. O ceaţă subţire începuse se cadă şi străzile erau înecate de o umezeală îngheţată.

Pe la nouă ceasurĭ, Petru pricepu că fratele său n'are să doarmă dacă îl va lasa fără noutăţĭ. In începutul acela de friguri rănitul era neliniştit, copleşit fiind de trebuinţă de a şti dacă Salvat fusese arestat şi dacă vorbise. Guillaume nu mărturisea nimica, afecta că nu are nicĭ o nelinişte personală; fără îndoială că era adevărat aceasta; secretul seu însă îl înăduşe; se înfiora la gîndirea că o idee atît de înaltă, atîta numaĭ şi atîta speranţă să fi fost la bunul plac al acestuĭ halucinat al mizerieĭ care voieşte să restabilească justiţia cu loviturĭ de bombe.

(Va urma)

VISURI

KARA

Cu suflet trist, cu trupul obosit, cu tîmplele svîcnind, ast-fel întrăĭ erĭ seară, aproape fără să'mĭ daŭ seamă, în teatrul Sidoli... Și acolo, te-am văzut pe tine *Kara*, formă voluptoasă, statue de bronz fraged și strălucitor, farmec întrupat din umbre, melodie, umede pleoape, strălucirĭ de petre scumpe și foșnete de matasă.

Și am stat uimit, înduioșat, uitîndu-mă cu totul pe mine în priveliștea ritmiceĭ ondulărĭ a sculpturaluluĭ teŭ trup, a tandrelor tale gesturĭ, a farmecului de veneră, care tremură în ochiĭ teĭ maĭ negri ca noaptea, în zîmbetul teŭ alinător, în aerul care te împrejmuește... O, Kara, Kara, cît îți sunt de recunoscător!... Tu mi-aĭ dat uitarea, înduioșarea, fericirea, ca cea maĭ desăvîrșită operă de artă... de-aĭ fi acum aicĭ, lîngă mine, de m'aĭ vedea invocînd imagina ta la acest cias adînc al nopțeĭ, cînd scriŭ cu entusiasm, cu ochiĭ în lacrimĭ, te-aĭ înduioșa și tu, te-ai entusiasma de tine însu-ți. Ce vise dulcĭ mi-aŭ suggerat cîte-va clipe, imagina ta, armonioasele tale cîntece! În ritmul voluptoaseĭ tale clătinărĭ, sub melodioasele sunete ale îmbătătoruluĭ teŭ glas, pe cînd tu cîntaĭ

„Adieu Grenade,
„Grenade charmante
„Idéal du voyageur,
„Je te dis adieu
„Comme une amante,
„Et te laisse mon coeur..."

Eŭ visam, cerul auriŭ al uuuĭ amurg de vară în Grenada; fermecătorul oraș al Andaluzieĭ, poleit de razele soareluĭ, își întindea umbrele albăstriĭ și prelungite spre șirul munților Siera Nevada, perduți în sura zare... Pe terasa înaltă a unuĭ castel, Dona Clara, în haină albă și sprintenă de matasă cu reflexe albăstriĭ, ascultă, sprijinindu-și îngîndurata frunte pe mîna-ĭ micuță și smeadă, acordurile mandolineĭ, care acompaniează duios în liniștea amurguluĭ „serenada" înfocatuluĭ amant Don Ramiro...

Apoĭ de-odată se'ntunecă, ziua dispare, iar luna, luna plină, argintește străzile albe ale Grenadeĭ, orașul paradis, idealul călătorilor... aerul e cald, parfumat de florile portocalilor, ale căror freamăte se amestecă încet cu sgomotul ripitor al divineĭ Mediterane, întisă dincolo de șirul munților, și peste-ale căreĭ mișcătoare pustiurĭ, plutește, argintîndu-le, luna plină... dar tresar, deșteptîndu-mă: lumea aplaudă, strigă, cînd tu terminĭ ultimul cuplet cu vorbele „Et te laisse mon coeur" însoțindu-le de un gest larg, frumos, fermecător... Aparĭ din noŭ, uralele te recheamă. Mulțumită, zîmbitoare, ca imagina dumnezeească invocată de un rătăcit beduin în pustiurĭ, spre a-ĭ arăta drumul oazeĭ, tu aparĭ din noŭ, și odată cu tine mi-apare iar farmecul, duioșia ta, convoiul viselor și dulcilor nostalgiĭ pe care mĭ le-aprinzĭ, tu, statue de bronz cu siniĭ tarĭ și acoperiți cu scuturĭ de aur.

Kara, cine ești tu? De unde vii? Unde te ducĭ? Care e trecutul teŭ? Care va fi viitorul teŭ?... Nu știŭ, după cum poate tu însu-ți nu știĭ. Ești de sigur ca acele frumoase meteore, carĭ resar în aer, departe, carĭ ne farmecă prin frumusețe lor și carĭ trec aiurea, orĭ dispar, neînsînd nimic în urma lor. Orĭ cine-aĭ fi, orĭ unde te-aĭ duce, ne vom maĭ vedea vre-o dată în lumea asta orĭ nu, află tu risipitoareo de grațiĭ, că în mijlocul aceleĭ mulțimĭ sgomotoase, care te aplauda strigîndu-te, eŭ te-am adorat, Kara, în ascuns, cu tot sufletul meŭ visător, cu toată imaginația mea, și dacă există în adevăr vre-o legătură de simpatie între sufletele oamenilor simțitorĭ, atuncĭ zîmbetul teŭ fericit, mulțumirea ta, trebue de sigur să fi fost reflexul nețărmuriteĭ mele adorărĭ, ce ți-am purtat cîte-va clipe, stea ce disparĭ în hăul zăreĭ..

Gordon

AFACEREA DREYFUS-ESTERHAZY

Noul proces,—Esterhazy sau Dreyfus, Frațiĭ în judecată,—ziarele și bulevardul,—Clémenceau și Cassagnac.—O nouă damă,—Noua broșură a luĭ Zola,—Ce să credem?

De astă dată nu se poate vorbi de afacerea Dreyfus, ci de procesul Esterhazy. Comandantul denunțat de Mathieu Dreyfus va veni zilele aceste înaintea unuĭ consiliu de rezboiu după cererea comandantuluĭ suprem al armateĭ, generalul Saussier.

Cu toate acestea Esterhazy e tratat în mod excepțional. Deși acuzat, el se primblă slobod pe ulițile Parisuluĭ, și ce-ĭ cițĭ-va zgenți care-l însoțesc sunt destinați *să asigure* viața comandantuluĭ.

Este *el* trădătorul? Este el vinovat saŭ victimă? Iată ce vrea să știe *toată* lumea, dar cea ce nu va ști nimenĭ pentru că procesul se va ținea *a huis clos*.

Publiciștiĭ parizianĭ de la toate marele ziare protestează cu energie. Oameniĭ politicĭ foarte cu vază cer cu insistență discuția publică în această afacere senzațională. *Paul de Cassagnac*, antisemit înverșunat, scrie în *Autorité* «Afacerea Esterhazy este plină de lucrurĭ bizare, misterioase și îngrijitoare. Cu un proces de complezență nu se face lumină într'o asemenea afacere.

Dacă a fost găsit nevinovat Esterhazy, la ce bun procesul consiliuluĭ de războiu. Dacă toate amănuntele afacereĭ ar deveni publice, cu toțiĭ ne-am convinge de dreptatea judecățiĭ consiliuluĭ.

Dacă socoate Esterhazy că prin o falșificare a dreptuluĭ, prin o sentință dată în obscuritatea unuĭ beciu, se poate spăla de toate, se înșală amar...»

Polemistul *Clémenceau* în ziarul său *Aurore* scrie: «Se știe cum a procedat majorul Ravary în instruirea afacereĭ, cum s'a purtat, cum a eliminat tot ce nu-ĭ convenia luĭ Esterhazy, cum a renunțat la martoriĭ principalĭ.

Nu un proces secret va calma opinia publică. Noĭ nu susțineam că e nevinovat Dreyfus, dar că a fost judecat necorect... Dacă-ĭ dă mîna luĭ Esterhazy să se apere în public...

...Cu ușile închise nimenĭ nu va putea afla numele protectoruluĭ luĭ Esterhazy. Instructorul n'a fost curios ca să-l găsască. Picquart, colonelul, a cerut darea în judecată a falșificatorilor care-ĭ trimeteaŭ depeșĭ compromițătoare ca să se creadă că are legăturĭ cu familia Dreyfus. Lucrul s'a refuzat...»

*

După «Petit Journal» o nouă *damă voalată*, ne amintită pînă azĭ, va apărea în cursul procesuluĭ. Aceasta încă din Iulie a fost pusă în curent, de către o americană, cu uneltirile sindicatuluĭ Dreyfus.

Un eveniment de senzație însă e noua broșură a luĭ Emile Zola: «Apel către Franța» avînd ca motto: «libertate, fraternitate, egalitate».

Zola adresează grele apostrofe: „Criza prin care trecĭ este o groaznică pildă. Afacerea Dreyfus este numaĭ un trist incident.

Un om se crede perfect sănătos și de odată vede ivindu-se pete pe pielea luĭ —moartea rînjește. Toată otrăvirea ta politică și morală ți se arată pe față, Franța sărmană! Te conjur, o țara mea, să rămîĭ încă Franța cea mare, vino-ți în fire.

...În dărătul afacereĭ Dreyfus este chestiunea *dictatureĭ militare* și *reacțiunea clericală*, care vrea prin trezirea antisemitizmuluĭ să prindă lumea în ghiarele eĭ. Panama și afacerea Dreyfus au fost cele două marĭ otrăvirĭ infiltrate țăriĭ noastre de către antisemiți.

ULTIME INFORMAȚII

Lista persoanelor care roagă prieteniĭ și cunoștințele să considere ofranda în folosul săracilor din Iași ca expresiunea felicitărilor și bunelor urărĭ de anul noŭ.

D-na și d. A. de Giers	20 leĭ
D-na și d. D. Grecianu	20 »
D-na și d. A. A. Bădăreŭ	20 »
D. André Bobroff	10 »
D-na și d. dr. Emil Pușcariŭ	10 »
D-na și d. Jean Diamandi	20 »
D. Grig. Buicliu (deputat)	10 »
D-na și d. B. G. Ilutza farmacist	10 »
D-na și d. G. S. Cristofor avocat	20 »
C. P. Constantiniu advocat	10 »
Gr. Cogălniceanu	20 »
D-na și d. W. Humpel	20 »
Dr. V. Finkelstein	8 »
C. Andriescu, institutor	5 »
Lazăr Grecea »	4 »
D-l C. V. Buțureanu institutor	5 »
D-na și d. Ioan E. Andoniu	5 »
D-na și d-nul Gavril Musicescu	8 »
D. Louis Pogăcar, consul	20 »
Dim. Andreĭ-Fărcășanu, avocat	5 »
D-na și d. Andreĭ Vizanti	20 »
D. N. Culiano rector	10 »
D-ua și d. M. Jora	10 »
D-na și d. Gh. Ghibănescu	5 »
D. Eugeniu Frăteanu	2 »
D-na Ecaterina Mihail Galino	10 »
D-na și d. doctor V. Negel	10 »
Princesa Aglaia Moruzi	20 »
D-na și d. G. Irimescu	15 »
D-na și d. Paul Petit	5 »
C. G. Stere	10 »

Situația politică

(Scrisoare din Bucureștĭ)

29 Decembre.

Teama d-luĭ Haret.—Grija domnuluĭ Sturdza.—Demisia d-luĭ Djuvara.—Intrunirea aurelianiștilor.

Situația politică este tot atît de indecisă ca și acea din precedenta mea corespondență. In tabăra guvernamentală a cam intrat frica, că odată ajunși pe calea crizeĭ, cine știe unde se vor opri.

*

Un candidat la o catedră de universitate a vorbit astă-zĭ cu d. Haret despre legea asupra organizăreĭ învățămîntului superior. D. Haret s'a aratat foarte îngrijit de soarta acestuĭ proiect de lege față cu noua turnură politică și față cu împrejurarea că cel maĭ fervent susținitor al acestuĭ proect de lege, d. C. Dumitrescu Iași, care este în parte și ninașul luĭ, bate în retragere în urma observațiunilor ce i s'a făcut de tovarășiĭ din gruparea aurelianistă.

D. Sturdza de asemenea este îngrijit văzînd că criza a provocat deja o mare sporire a pretențiunilor aurelianiste. D-sa nu iartă aurelianiștilor, că se întîlnesc maĭ în fie-care zi, cu pretenția de a decide asupra situațiuneĭ, *atuncĭ cînd nu li s'a făcut nicĭ o propunere, nu li s'a cerut nicĭ un sfat.* D. Aurelian și prietiniĭ săĭ încep a-și lua un fel de rol de salvatorĭ aĭ partiduluĭ liberal și în întrunirile lor de și punctul de plecare este demisia Djuvara, nu vorbesc de cît despre o nouă organizare a partiduluĭ și o nouă îndrumare a politiceĭ liberale.

Puteți înțelege pentru ce spaima d-luĭ Sturdza devine serioasă și pentru ce d-sa s'a dus astă-zĭ în persoană de a rugat pe d. Djuvara să revie asupra demisieĭ. Cu acest demers d. Sturdza caută să facă un joc de bascule și să influențeze asupra pretențiunelor aurelianiste.

D. Djuvara a declarat d-luĭ Sturdza că nu revine și că nu înțelege la vrista d-sale să fie ministru pe hîrtie și să facă parte dintr'un guvern unde lucrăreĭ d-sale (făcînd aluziune la proiectul săŭ asupra reorganizăreĭ magistratureĭ) nu i se dă nicĭ cea maĭ mică atenție, lăsînd să doarmă în cartoanele Camereĭ, o lucrare la care d-sa a muncit atîta.

*

De alt-fel nu știĭ ce se maĭ zice în definitiv asupra cauzelor demisieĭ. Fie care jurnal are versiunea sa asupra acesteĭ demisiĭ și *ceea ce e maĭ curios e că toate aceste versiuuĭ emană chiar de la d. Djuvara.* D-sa pentru fie-care persoană, după posiția și ocupațiunea eĭ dă esplicațiĭ speciale la întrebările ce i se fac asupra demisieĭ. Acestea însamnă or că d. Djuvara are motive multiple pentru a se demite, or demisia sa nu e serioasă.

Unuĭ ziarist din opoziție, d. Djuvara i a spus astă-zĭ, că a demisionat pentru că d. Sturdza l'a oprit să vorbeassă la Senat contra d-lor Carp și Catargi și i a impus să vorbească la cameră contra d-luĭ Tache Ionescu cu care e amic personal, lucru ce a refuzat să facă.

*

Aurelianiștiĭ nicĭ în întrunirea de astă-zĭ n'au hotărît nimic. Ținta lor precisă este înlăturarea d-luĭ Cantacuzino, pe care maĭ ales după indicațiele date de d-niĭ Delavrancea și Xenopol, care îl cunosc de aproape, îl consideră ca geniul rău al d-luĭ Sturdza și al partiduluĭ liberal. Greutatea însă este de a găsi o formulă admisibilă pentru d. Sturdza cu care să ajungă la ținta dorită. De aci *cererea de a se convoca un congres al partiduluĭ, care să aleagă un comitet executiv de 10 persoane care să conducă partidul.*

⁜

Consiliul comunal a fost convocat astă-zi pe timp de treĭ săptămînĭ, de la 2—22 Ianuarie.

Administrația n'a întocmit nicĭ o ordine de zi.

⁜

In urma consultuluĭ medical care s'a pronunțat asupra stăreĭ sănătățeĭ pruncucigăseĭ Ida Harabagiu, numita a fost internată ierĭ la penitenciar.

Ida Harabagiu va compare înaintea juraților, în sesiunea din Mart.

⁜

Reporterul nostru a fost greșit în ce privește transferarea la Roman a d-luĭ maior dr. Miclescu, șeful infirmerieĭ de la Frumoasa.

Nicĭ un moment n'a fost vorba despre o asemenea transferare.

S'a rectificat.

⁜

D-l A. D. Xenopol a găsit la consulatul rusesc din Iași originalul primeĭ *Constituții* întocmite de d-l Ioniță Sturza. La bază se admit drepturile numaĭ ale boerilor; în schimb însă se restrîng drepturile Domnuluĭ, care trebue să asculte de legĭ.

D-l Xenopol vede în această constituție prima licărire a ideilor liberale și constituționale în Moldova.

Studiul d-sale se va publica în Arhiva.

⁜

In cursul septămîneĭ trecute s'a făcut împăcarea elementelor liberale rezlețe din Huși.

D-niĭ Cișman, Ralli și Caligare, carĭ se desființaseră, rînd pe rînd, în mod mutual, aŭ făcut iar partid comun.

S'a dat și un banchet cu toasturĭ și discursurĭ politice.

⁜

In Decembrie 1894 doĭ funcționarĭ de la lucrările nouĭ ale C. F., au comis o escrocherie la casieria Iași, încasînd, în contra unuĭ mandat falșificat, suma de 20,400 leĭ.

După minuțioase cercetărĭ ambiĭ escrocĭ, numițiĭ Georgescu și Ion Emanoil Popovicĭ, aŭ fost prinși și înaintați justițieĭ.

Tribunalul de Ilfov i-a condemnat la cîte 5 anĭ închisoare, pentru fals în acte publice și autentice.

Unul din condemnați, J. E. Popovicĭ, a dispărut din Bucureștĭ, spre a se susirage de la împlinirea pedepseĭ.

O circulară telegrafică a prefectureĭ polițieĭ capitaleĭ, dă semnalimentele numituluĭ și roagă ca el să fie urmărit.

⁜

Poliția din Brăila anunță telegrafic că în ziua de 24 decembre s'a găsit pe malul Dunăreĭ, cadavrul unuĭ om, ca de 55 anĭ, statură potrivită, părul și sprincenele cărunte.

*

O circulară a prefectureĭ de Tulcea, anunță că consiliul de miniștri a hotărît expulzarea numituluĭ Mihaĭ Damaniof, care va fi isgonit în Bulgaria, prin punctul Silistria nouă.

⁜

Incendiĭ la sate. Subprefecțiĭ raportează despre o serie de incendiĭ, fără de nicĭ o importanță de altmintrelĭ, carĭ aŭ isbucnit în cîte-va comunĭ și cotune din județul Iași: în comuna Costulenĭ a ars casa femeeĭ Elena Gh. Marcu; în seara de 22 a. c. focul a distrus un stog de fîn al luĭ Dumitru Puschin, cotuna Cîrlig, comuna Copoŭ; un alt stog de fîn a ars în comuna Tăuțeștĭ; în comuna Holboca focul a distrus casa, șura, fînul și cîte-va merțe de făină ale locuitoruluĭ Toader Tanasă; în noaptea de 24 a. c. a ars în cotuna Măcărești, casa și zece merțe de popușoĭ ale locuitoruluĭ Neculaĭ Toma. Se raportează, în fine, că focul din cotuna Gorun, unde, după cum din vreme am zis, a ars crama locuitoruluĭ Vasile Drăghicĭ, a distrus 10 balerce de vin și maĭ multe idicurĭ de la vie.

De prisos a adăoga că nimic n'a fost asigurat, săteanul nostru ignorînd existența asigurărilor contra incendiuluĭ.

⁜

Căpitanul în retragere Palladi, unul din administratoriĭ moșiilor statuluĭ din județul Iași, a fost înlocuit în post prin d. Ștefan Gusti.

⁜

Astă-zĭ se vor face recomandările pentru posturile de grefier-copist la cabinetul III al judeluĭ instructor și de copist la parchetul tribunaluluĭ.

*

A doua secțiune a tribunaluluĭ a suspendat pronunțarea sentinței în vestita cauză d'intre primărie și antreprenorul Danielescu, până ce acesta va achita creditorilor seĭ proprirele ce-ĭ aŭ fost făcute ca antreprenor public.

⁜

In cursul săptămîneĭ viitoare membriĭ clubuluĭ liberal din localitate vor fi convocați în adunare generală, în scop de a alege alt comitet.

Dacă membriĭ se vor aduna la convocare, se va împlini tocmaĭ anul de cînd n'a maĭ fost întrunire la clubul de la otelul Traian.

*

Dacă convocările vor spune că la ordinea zileĭ ie alegerea comitetuluĭ, de fapt se va face procesul actualuluĭ guvern și în special al d-luĭ Sturdza.

Presidentul clubuluĭ, d. G. Mîrzescu, a ajuns la cuțite cu primul ministru. De altmintrelĭ această antipatie nu este izolată, ci foarte mulți aderă la ideia d-luĭ Mîrzescu, că d. Sturdza a dus partidul la prăpastie.

⁜

O dată cu năruirea anuluĭ 1897 se va nărui și numărul 3 al ziaruluĭ Șandramaua.

Estras din sumarul elegant și bogat: **In ajun**, *istorie sentimentală, de* Blanzy;

Revelionul, versurĭ culinare, *de* Rigolleto.

La mahala, *Dialog cu păruială*, de Blanzy;

Eĭ și ele, *propunere refuzată, de Barbișon;*

Poeziĭ mediciniste. Epigrame cu și fără de alcool, Maxime, Punch (fără șampanie), **Poeziĭ lirice. Aventurĭ;** *d. Stauerman.*

⁜

Direcțiunea generală a căilor ferate aduce la cunoștința publiculuĭ că de la 1 Ianuarie 1898, se va modifica maĭ multe taxe ale tarifuluĭ excepțional No. 5 (hărtie și cele lalte), pentru traficul cu stațiunile Adjud, Bacăŭ, Bărlad, Botoșanĭ, Dorohoiŭ, Fălticenĭ, Iașĭ, Pașcanĭ, Piatra-Niamț, Roman, Tecuciŭ, Vasluiŭ, Brăila, Buzăŭ, Călărași, Constanța, Constanța-port, Focșanĭ, Galațĭ, Rîmnicu-Sărat, Caracal, Corabia, Craiova, Piteștĭ, Rîmnicu-Vîlcea, Slatina, Tîrgu Jiŭ, T.-Măgurele și T.-Severin, conținute în suplimentul IV, de la 1 Noembre 1897, la partea II, fascicolul 1 al tarifuluĭ romîn-nordgerman.

Telegramele Străinătățeĭ

Fostul rege Milan

Belgrad, 29 Decembre.

Spre a deschide tatăluĭ săŭ un cîmp pe arena armateĭ, regele Alexandru al Serbieĭ, a numit pe ex-regele Milan, comandant al armateĭ sîrbe. Conducerea politiceĭ, regele Serbieĭ și-o rezervă. Numirea aceasta este considerată ca o lovitură dată partiduluĭ radical, cu care Milan nu simpatisează.

Evreiĭ în Rusia

Varșovia, 29 Decembre.

Se comunică din Petersburg că comisiunea instituită în scopul de a revizui legea asupra instrucțiuneĭ secundare, a hotărît să ceară parlamentuluĭ rădicarea tuturor restricțiunelor cu privire la eleviĭ evreĭ, restricțiunĭ întroduse sub domnia luĭ Alexandru III.

ULTIMA ORĂ

(Serviciul special al Opinieĭ*).*

Criza în guvern

Bucureștĭ 30 Decembrie

Criza parțială care s-a produs în urma demisiuneĭ ministruluĭ justițieĭ, *amenință a deveni o criză de partid.* **De aceea se pun de ierĭ toate stăruințele pe lîngă d. Djuvara ca să revie asupra hotărîreĭ luate.**

Legea instrucțiuneĭ

Bucureștĭ 30 Decembre

Comitetul delegaților presidat de d. Goco-Dimitrescu — Iași, a terminat cu examinarea proiectuluĭ asupra instrucțiuneĭ, elaborat de d. Haret.

Delegațiĭ au introdus unele modificărĭ carĭ *înrăutățesc posiția femeeĭ în școală.*

Noul ziar francez

Bucureștĭ, 30 Decembrie.

Noul ziar francez al partiduluĭ conservator va apare la 15 Ianuar 1898. Direcțiunea va fi încredințată d-luĭ Al. Florescu. Numeroșĭ redactorĭ, printre carĭ și d. Jules Brun, vor colabora la noul ziar.

Pentru știință

Orĭ căruia la cine s'ar presenta cu vre-o chitanță saŭ orĭ și ce alte acte pentru banĭ a lua saŭ a împrumuta pe iscălitura d-neĭ Elena Galin se fie refuzate pînă nu voĭ fi eŭ față să declar că e iscălitura mea proprie.

A sosit:

Almanach Hachette 1898

ediția simplă și complectă

La Librăria Nouă P. Iliescu & D. Grossu.

CĂRȚĬ DE VIZITĂ și orĭ ce lucrărĭ tipografice se pot efectua la tipografia «DACIA» care e înzestrată cu *caracterile cele maĭ moderne.*

Comandele se primesc atît la tipografia str. Golia No. 42 (Grădina Chateaux aux fleurs) cît și la Librăria Nouă P. Iliescu & D. Grossu.

Comandele din provincie se esecută prompt și se trimit cu poșta în timpul cel maĭ scurt.

FARMACIA „la Paracelsius"

LEON PAPP

47, strada Anast. Panu

Este în totdeauna aprovizionată cu materialele cele maĭ nouĭ, ape minerale speciale, indigene și străine.

IMPORTANT

Magasinul de Manufactură

S. SCHILLER

De lîngă Banca Națională, cu începere de Joĭ 11 Decembre a. c. va fi deja mutat în localul noŭ.

Str. Ștefan cel Mare No. 4

lîngă casele Neușotz uude a fost Luvrul.

Tot-odată anunț onor. mele clientele că cu această ocasiune vînd toate mărfurile cu prețul costuluĭ; iar în vederea serbătorilor am pus în vînzare un sold de lănagiurĭ și matăsurĭ pentru cadourĭ cu prețurĭ foarte eftine.

Vînzarea cu aceste prețurĭ am început-o de astă-zĭ încă în localul meŭ actual de lîngă Banca Națională.

Cu perfectă stimă

S. SCHILER

Fotografia „Chaland"

Str. Lăpușneanu

vis-à-vis de Farmacia d-lor Konya

Portrete artistice în orĭ-ce specie. Platinotipiĭ Busturĭ mărime naturală. Reproducțiunĭ după portrete vechĭ. Devisa atelierului: Esecutare artistică și prețurĭ convenabile.

Se fotografiază pe orĭ-ce timp cu aparate de sistem modern.

34 Strada Romînă 34

Se primesc elevĭ în gazdă cu prețul de **40 leĭ lunar.** Conversația în casă e în limba *Germană* și *Francesă.* Ingrijirea cea maĭ conștiincioasă.

Să predă și lecțiĭ de piano.

De Inchiriet două apartamente din etajul de jos de a casa No. 96 din str. de Sus. — A se adresa la proprietară str. Sărărie No. 43

A APĂRUT

Calendarul DACIA

PE ANUL 1898

SUB DIRECŢIUNEA D-LUĬ

I. L. CARAGIALE

Cuprinsul bogat al Calendarului „DACIA“, *întrece în artă şi bucăţĭ literare, tot ce a apărut pînă acum. Vederile principale ale Iaşuluĭ, redate în admirabile clişee, sunt, în adevĕr, adevărate capo d'opere — iar în partea literară. unde sunt publicate Nuvele, Poveştĭ, Poesiĭ etc. — şĭ-aŭ dat întîlnire toate penele de elită ale literatureĭ.*

Preţul unuĭ exemplar pe hîrtie velină 1 leŭ 25; pe hîrtie de lux 2 leĭ 50.

Depositul general la Tipografia „DACIA“ strada Golia 42. De vînzare se găseşte la principalele librăriĭ din ţară.

Agenţia Teatrală

28—Str. Lăpuşneanu—28

Primeşte abonamente, anunciurĭ şi orĭ-ce soiŭ de publicaţiunĭ pentru ziarul *„L'Indépendance Roumaine“* şi revistele *„La Grande Toilette des Dames“*, *„Les petites Gravures“* şi *„La Confection“*.

Emite *bilete de Wagons-Lits* pentru ţară şi străinatate şi *bilete Circulare* pe toate liniile ferate ale Europeĭ şi toate combinaţile uzitatei

---

De vînzare via fosta Mantu Daraban, casa bună de locuit, 5 pogóne vie etc. situată la soşaua Buciumĭ departare de 4 chilometre de Iaşĭ

A se adressa la D-l avocat Bădărău

D. S. IONESCU

FRISER - PARFUMER

Iaşĭ, No. 30, Strada Golia No. 30.

MARE ASORTIMENT DE PARFUMERII

NEGRITINĂ ŞI FLAVULINĂ

(tinctură pentru colorat părul)

APA DE CHININĂ

preparaţiune proprie, remediu sigur contra mătreţeĭ

1 LEU FLACONUL

LIBRARIA şi PAPETERIA

TH. P. MAXIMOVICĬ

IAŞI. — Str. GOLIA No. 54.

Recomandă bogatul seu asortiment în **articole de şcoală, articole de birou, hărtie de poştă în cutiĭ**, colorată şi fantazie în diferite formate, **articole de pictură**, boele aquarele, pensoane, palete, pănză şi cele necesare la studiu pentru scolarĭ.

Cărţĭ pentru premiĭ.

Farmacia Andreĭ Cruceanu

din

TĂRGU-NEAMŢ

Subsemnatul am onoare a inştiinţa pe onorabilul Public, care este hotărît a visita în timpul vereĭ oraşul Tărgu-Neamţ, renumitele băĭ de la oglinzĭ, sau splendidele locurĭ de vară din împrejurimile oraşuluĭ Tg.-Neamţ, că din luna Ianuarie a. c. am luat în posesie Farmacia din acest oraş şi că n'am cruţat muncă nicĭ banĭ pentru a o rîdica la nivelul farmaciilor celor maĭ moderne, înzestrînd'o tot odată în belşug cu din toate necesare; aducînd pe lîngă un deposit mare de drogherie, preparate străine, articole de cautciuc, săpunerie, parfumerie, Eau de cologne, etc. etc., şi un mare deposit de ape minerale din ţară şi străintate direct de la Surse...

Ast-fel că sunt în posibilitate de a servi pe onorabiliĭ visitatorĭ, cu din toate ce se atinge de branşa mea de farmacist.

CU STIMĂ

Andreĭ Crucianu

16000 leĭ sunt de dat cu împrumut cu ipotecă, fie într'o singură sumă, fie în sume parţiale.

A se adresa la d-l avocat Bădărĕŭ, 36 strada Păcurarĭ Iaşĭ.

Alexandru A. Bădărău

Avocat

Strada Păcurarĭ

G. ADAMESCU

MANUAL DE POETICĂ

pentru

ŞCOALELE ROMÂNEŞTI

Exemple, regule, analize literare, notiţe istorice.

Un volum de 550 paginĭ, (garmond, petit şi nonpareil).

PREŢUL 5 LEI

Depozit general: Librăria LA BISERICA ALBĂ, CALEA VICTORIEI Bucureştĭ. 58

A. G. DABIJA

AVOCAT

S'a mutat strada Golia 67, vis-à-vis de Redacţia ziarului «Opinia».

Pour avoir de la Véritable Eau de Vichy

La vogue si justement méritée de l'eau de Vichy dans notre pays a suscité de nombreuses imitations qu'on cherche a lui substituer. Pour être cetrain d'avoir de l'eau de Vichy naturelle et authentique, il faut toujours reclamer l'une des trois sources qui appartiennent á l'Etat français: *Vichy-Célestins, Vichy-Hôpital* ou *Vichy-Grande-Grille.* L'eau de ces sources, embouteillée, sous le contrôle et la garantie de l'Etat français, se conserve parfaitement, sans perdre de ses qualités par le transport. Exigez donc toujours l'un des noms: *Célestins, Hôpital* ou *Grande-Grille* imprimés en lettres blanches sur fond noir, sur l'étiquette et sur la capsule'

SOCIETATE ROMÂNĂ

DE

Asigurărĭ Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA“

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:

INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieţeĭ“ „GENERALA“ *asigură:*

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.

b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).

c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţilor la moartea părinteluĭ.

d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala“** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237.855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.

2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala“** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378.55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.

3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala“** îĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi îĭ eliberează şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala“** îĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA“ maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ“** din Brăila, la Succursala din Bucureştĭ, 2 Strada Smârdan, şi la toate agenţiile din ţară.

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA“

de la COPOU, lîngă Iaşi

proprietatea d-luĭ ***Ión S. Ionescu***

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somităţile medicale, maĭ ales prin abondenţa sulfaţilor de *sodiu* şi *litiu* ce conţine.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgaţie, nu face nicĭ un deranjament în stomah şi nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vânzare la toate farmaciile şi drogheriile.

Depositul şi orĭ-ce informaţiĭ la d. *I. S. Ionescu,* strada Alexandri No. 11, Iaşĭ.

Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *Bucureştĭ, str. Vesteĭ No. 15.*

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat					
	Cl. I.		Cl. II		Cl. III	
	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.
Paşcanĭ	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ	18	20	12	85	8	85
Roman	12	55	9	05	6	25
Bacău	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ	26	75	17	65	11	57
R. Sărat	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ	26	35	17	35	—	—
Brăila	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ	22	45	15	10	10	25
R. Sărat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureşti	30	60	21	25	14	05

La Librăria

Th. MAXIMOVICI

din Iaşĭ, strada Golia

Se primesc abonamente la ziarul

„TRIBUNA“

din Sibiiŭ

Preţul abonamentuluĭ:

Pentru 1 an . . . . 40 leĭ

« 6 lunĭ . . . . 20 «

« 3 lunĭ . . . . 10 «

DE VINZARE

9000 vedre vin alb şi roş, recolta anilor 1891, 1892, 1985 şi 1896 din viea Naslău de pe moşia Cărjoaia îngă Cotnarĭ.

A se adresa la dl Vasile I. Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-frumos

Iaşĭ.—„DACIA“, Tipografia-editoare P. Iliescu & D. Grossu Str. Golia.